COLLECTANEA BVLLARII,

ALIARVMVE

SVMMORVM PONTIFICVM CONSTITVTIONVM,

Necnon præcipuarum Decisionum,

QVÆ AB APOSTOLICA SEDE, ET SACRIS Congregationibus S. R. E. Cardinalium Romæ celebratis vsque ad annum 1633. emanarunt.

Auctore AVGVSTINO BARBOSA Lusitano, I. V. D. Protonotario Apost. & insignis Ecclesiæ Vimaranensis Thesaurario Maiore.

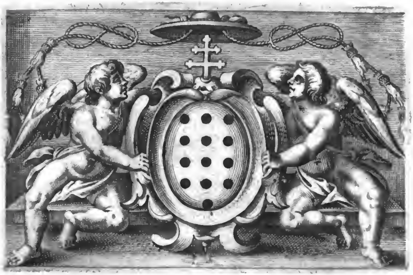

LVGDVNI,

Sumptibus LAVRENTII DVRAND.

M. DC. XXXIV.

CVM PRIVILEGIO REGIS.

ILLVSTR.MO ET REVER.MO

D. D. MICHAELI A CASTRO,

EPISCOPO VISENSI, A CONSILIIS Status Regiæ Catholicæ Maiestatis, Bullæ S. Cruciatæ Commissario Generali, ac in Supremo Regio Matritiano Consilio pro Regno Portugalliæ integerrimo Consiliario,

AVGVSTINVS BARBOSA S. D.

IN tanta nostrorum omnium lætitia de felicissima tua in Episcopum Visensem promotione gratulantium, & in tanta hominum omnis Ordinis prædicatione virtutum tuarum, ILLVSTRISSIME,

ET REVERENDISSIME DOMINE, *qui à prima iam ætate expectationem tui omnibus eam excitasti, vt adæquaturus æternam Maiorum tuorum gloriam esse videaris, nihil à me tibi dono posse mitti hoc tempore vel decentius tuo studio, vel conuenientius tuæ Dignitati putaui, isto munere, in quo, quicquid Romani Pontifices, & Eminentissimi S. R. E. Cardinales pro bono Catholicæ Ecclesiæ, & ecclesiasticæ iurisdictionis regimine statuerunt, alphabetico ordine dispositum, & in libellum breui methodo congestum pro tuæ Diœcesis gubernio tibi offerendum existimaui. Etsi verò intelligo, me cæteris omnibus, qui fidelissimam tibi operam iam diu præstant, longè & ingenio, & virtute inferiorem esse; beneuolentia tamen, vel obseruatione potiùs erga Amplitudinem tuam ipsorum concedo nemini. Miror enim egregiam tuam indolem, sanctissimos, ac suauissimos mores tuos, admirabilem in administranda iustitia integritatem, assiduum in quocunque scientiarum genere studium, quibus ad excelsa, præclara, illustriáque dignitatis, & gloriæ plenissima magis aspiras. Neque id quidem facis, Excellentissimi Parentis tui, rebus præclarè, prudentérque gestis clarissimi Viri exhortationibus incensus; vel Maiorum etiam tuorum exemplo solùm incitatus, quorum domi, forísque egregia facta, immortalitate dignissima, nulla vnquam vel obscurabit memoria hominum, vel delebit obliuio: sed quadam propria & innata tibi virtute ductus, quam admirari potiùs debeo, quàm laudare. Accipe igitur,* PRÆSVL

ILLVSTRISSIME,

ILLVSTRISSIME, *munusculum hoc, non ingrati animi indicium, & deuotionis meæ erga Amplitudinem tuam monumentum: atque vt te colo, veneror, & obseruo; ita me ama, tuere; & protege. Vale. Vlyssipone Kalendis Aprilis*, 1634.

Vtriusque Iuris Doctori piissimo, Auctoríque peritissimo,

ANAGRAMMA.

AVGVSTINVS BARBOSA.
ARS AB AVGVSTO NVBIS.

FOEDERIS vt quondam subiit Penetralia Moses,
Ante fores nubis mira columna stetit.
Plebs recutita stupet, de longè Numen adorans,
Et tremebunda quatit frigidus ossa pauor.
Intereà Augustum Moses, de nube, Tonantem
Audit, & ad faciem mystica verba capit.
Egreditur tandem radians fulgore corusco,
Nec propiora oculi lumina ferre queunt.
Quid mirum, BARBOSA, tuum si splendeat Orbi
Ingenium, & radiis Numinis omne micet?
Quid mirum, Latiis si docta Volumina condis,
Laïca quæ doceant, sacráque Iura piis?
Legiferum insequeris Mosem, tu Lege peritus;
Atque in tradenda cònsulis Arte Deum.
ARS tua AB AVGVSTO NVBIS sic prodit, & inde
Eloquij mutuas lumina clara tui.

APPROBATIO.

Approbatio.

NOS infrascripti in sacræ Theologiæ Facultate Magistri fidem facimus, perlectum à nobis Librum, qui inscribitur: *Collectanea Decisionum, quæ ab Apostolica Sede, & sacris Congregationibus S. R. E. Cardinalium Romæ celebratis vsque ad annum* 1633. *emanarunt, Auctore* AVGVSTINO BARBOSA, *I.V.D.Lusitano*, nihílque in eo Fidei orthodoxæ contrarium, aut dissonum animaduersum. Lugduni die 22. Decembris, 1632.

Fr. CLAVDIVS COCHET, Ord.Præd.

Fr. IOANNES PORTIER, eiusd.Ord.

SVMMA PRIVILEGII
Regis Christianissimi.

LVDOVICVS XIII. Dei gratiâ Galliarum, & Nauarræ Rex Christianissimus, singulari Priuilegio sanxit, ne quis per vniuersos Regnorum suorum fines, intra sex annos, à die finitæ impressionis computandos, imprimat, seu typis mandandum curet, & venale habeat Opus, quod inscribitur, *Collectanea Decisionum, quæ ab Apostolica Sede, & sacris Congregationibus S. R. E. Cardinalium Romæ celebratis vsque ad annum* 1633. *emanarunt*, *Auctore* AVGVSTINO BARBOSA, *I.V.D.Lusitano*, præter LAVRENTIVM DVRAND, Bibliopolam Lugdunensem, aut illos, quibus ipsemet concesserit. Qui secùs faxit, præter librorum confiscationem, quater mille librarum illatione mulctabitur, vti latiùs patet in litteris datis Bellocairi, 10. Iulij, 1629.

Ex mandato Regis

Signatum

COVPEAV.

Desiit excudi 1. Iunij 1634.

SERIES

SERIES TITVLORVM.

Capellania.

Commenda,

Habitus.

Reuelare.

Vacantia,

FINIS.

COLLECTANEA DECISIONVM,

Quæ ab Apostolica Sede, & sacris Congregationibus S. R. E. Cardinalium Romæ celebratis vsque ad annum M. DC. XXXIII. emanarunt.

A

ABBAS I.

ABBAS litteris Apost. non expeditis se in administratione monasterij ingerere non debet. Iulius II. *constit.* 4. *incip. Romani*, 5. *Kalend. Augusti* 1505.

Abbas pro Monacho in causis capitalibus non auditur, nisi Monacho in carcere constituto. Iulius II. *const.* 24. *incip. Fide*, 29. *Decembris* 1510.

Abbas non priuatur, etiam in criminibus notoriis, nisi ei præmissa priùs defensione. Leo X. *const.* 7. *incip. Etsi*, 4. *Kalend. Iulij* 1514.

Abbas semel benedictus cum vsu bireti si transferatur ad aliam Abbatiam habentem vsum Mitræ, non indiget alia benedictione, sed potest per seipsum Mitram capere. Sacra Congregatio Rituum *in Bituntina*, 25. *Februarij* 1606.

Abbas, qui est benedictus, vel qui ex priuilegio Sedis Apost. habet vt Pontificalia exercere possit, ac si esset benedictus, potest omnia

ſacra benedicere, illis exceptis, in quibus vnctio requiritur. Sacra Congregatio Concilij Trident. teſte Soar. *de Religion. tom. 4. tract. 8. lib. 2. cap. 30. num. 2.*

Abbas benedictionem ab Epiſcopo recipere debet, non autem ab aliis Abbatibus aliàs benedictis. S. Congr. Rit. *in Cameracen. 6. Decembris* 1631.

Abbas non benedictus non poteſt ex priuilegio conceſſo Abbatibus benedictis celebrandi pontificaliter, & Pontificalia exercendi, in eorum Eccleſiis hæc exercere, & tantò minus extra eorum Eccleſias. S. Congreg. Rit. *in Pampilonen. 8. Maij* 1617.

Abbati igitur non benedicto indulgetur vt poſſit benedicere paramenta, & ſimilia, quæ non requirunt Oleum ſanctum, vel ſacram Vnctionem pro ſeruitio locorum ſuæ iuriſdictioni ſubiectorum. S. Congr. Rit. *in Conſtantien.* 18. *Februarij* 1617. Non tamen poterit in eius Eccleſia has benedictiones facere pro vſu Eccleſiarum ſecularium ſibi non ſubditarum. Ead. S. Congr. Rit. *in Cremen.* 24. *Auguſti* 1609.

Abbas vtcunque benedictus quamuis benedicere non valeat ea in quibus vnctio requiritur, tamen idipſum efficere poterit, ſi ſpecialibus Sedis Apoſt. priuilegiis, quibus Concilium nequaquam derogat, muniti fuerint. S. Congr. Conc. *ſub die* 10. *Septembris* 1614.

Abbas nec etiam in locis ſibi pleno iure ſubiectis, aut de iurepatronatus, poteſt conſecrare Calices, patenas, aut ſimilia, in quibus requiritur ſacra Vnctio, niſi hoc habeat in ſpecie ſibi conceſſum à Sede Apoſt. S. Congr. Rit. *in Cameracen. 6. Decembris* 1631.

Abbates, Priores, Guardiani, & alij Religionum Prælati, etiam ex Societate IESV, habentes priuilegia benedicendi veſtes ſacras, cœmeteria, & ſimilia, dicto priuilegio vti non poſſunt, niſi in iis rebus, in quibus ſacra Vnctio non adhibetur, & pro ſeruitio dumtaxat monaſteriorum, & Eccleſiarum propriarum. S. Congr. Rit. *in Cameracen.* 13. *Martij* 1632.

Abbas habens priuilegium vt ea omnia, quæ ſpectant ad Epiſcopum, poſſit exercere, non poteſt tamen Chriſma conficere, nec ſacros Ordines, cùm ea, quæ ſunt Ordinis, requirant ſpeciale mandatum. S. Congr. Conc. teſte Sellio *in ſelect. canon. cap.* 18. *n.* 10.

Abbas non poteſt vti facultate conferendi S. Confirmationis Chriſma, niſi ordinarius loci conſenſerit, & quemadmodum, & quandiu placuerit ei. S. Congreg. Conc. teſte Quarant. *in ſum. Bullarij, verbo Ordo, pag. mihi* 501. *verſ. poſſunt etiam ex priuilegio.*

Abbas

Abbas postquam benedictionis munus, & sacerdotalem Ordinem susceperit, potest Tonsuram, & minores Ordines secularibus Episcopi iurisdictioni subiectis conferre, si modò ipsius Episcopi consensus accedat, iique pro se quisque àb eodem Episcopo litteras dimissorias impetrauerint, ita vt satis non sit id generatim ab Episcopo fuisse concessum, sed hac concessione singulis opus sit. Potest etiam ipse Abbas eosdem Ordines conferre aliis Regularibus, qui dimissorias speciales suorum superiorum, & specialem consensum Episcopi loci habuerint, ac prætereà aliis secularibus, qui aliorum Episcoporum iurisdictioni subiecti sint, dummodo superiorum dimissorias attulerint, & specialem consensum Episcopi loci, in quo Ordines huiusmodi cupiunt suscipere. S.Congr.Conc. *sub die 7. Septembris* 1593. testibus Ioan. Baptista Confettio *in collect. priuileg. fol.* 136. Quarant. *in sum. Bullarij, verbo Ordo, prope fin. vers. Abbatibus*, Ioan. Baptista Tiber. *in instruct. pro ordinandis, cap. 7. quæst.* 48. *in fine*, Grilenzon. *cons.* 142. *num.* 52. nouissimè Ascan. Tamburin. *de iure Abbatum tom. 2. disp. 2. quæst. 7. ex num.* 3. Sed horum Doctorum attestationi minimè videtur credendum, cùm reperiatur contrarium fuisse resolutum de ordine Clementis III. per sacram Rot. vt est apud Seraphin. *decis.* 985. quem sequutus fui *de officio, & potest. Episcopi p. 2. alleg. 3. num. 1. & de iure ecclesiast. lib. 1. cap. 18. de Abbatibus, vers. vnde cùm iam.* Et nouissimè S.Congregatio Episcoporum & Regularium, Eminentissimo Cardin. Giptio referente, *sub die 27. Iunij* 1631. censuit Thomam Narduccium Camplen. promotum ab Abbate de Carropoli Ordinis Cælestini cum litteris dimissorialibus Vicarij generalis Camplen. eidem Abbati directis esse malè promotum, atque ideo indigere noua promotione.

Abbas si cessante priuilegio, ac etiam benedictione aliquem tonsurauerit, is talis debet denuo tonsurari. S. Congr. Concil. *sub die* 8. *May* 1627.

Abbas de iure conferre potest Ordines suis subditis, licèt non sit benedictus. S. Congr. Conc. *sub die* 16. *Februarij* 1619.

Abbas alicuius Abbatiæ exemptæ non potest Ordines in ea conferre, licèt sit Episcopus, secus si Abbatia est nullius, quia habet populum. S.Congr. Conc. *sub die* 8. *Augusti* 1621.

Abbas concedere non potest litteras dimissorias, etiamsi probetur Abbatiam esse in statu nullius diœcesis. S. Congr. Conc. *in Theatina*, 11. *Septembris* 1621. Verùm nouissimè cùm RR. Patres Or-

dinis Carthusiani supplicarint sacram Congr. Episcop. & Regular. pro reuocatione cuiusdam Ordinis ab eadem sacra Congr. emanati, & directi Priori monasterij S. Stephani de Busco ne auderet dimissorias concedere ad Ordines subditis secularibus eiusdem monasterij, attento quòd decisionibus, & sententiis Rotalibus fuerat iam resolutum, dictum monasterium ex donationibus Apostolica, & ordinaria auctoritate confirmatis habere proprium territorium, & in suos subditos exercere omnimodam iurisdictionem. Eadem igitur S.Congr. *sub die* 18. *Iunij* 1632. Eminentissimo Giptio referente, censuit reuocandam & tollendam esse, prout reuocauit, suspensionem, per quam prædicto Priori Carthusiensi monasterij S. Stephani de Busco ab eadem S. Congr. prohibitum fuit, *sub die* 21. *Februarij* 1631. concedere litteras dimissoriales ad Ordines subditis propriis secularibus.

Abbas licèt exemptus, & habens priuilegium vsus Pontificalium, non potest illis vti extra monasterium, nisi de licentia ordinarij. S.Congr. Rit. *in Cameracen.* 6. *Decembris* 1631.

Abbas non debet associari ex sua domo, nec excipi cùm ad pontificaliter celebrandum vadit, seu ad Ecclesiam accedit solemniter celebraturus, quia Cæremoniale de Episcopis loquens in hoc casu non comprehendit Abbates. S. Congr. Rit. *in Hispaniarum S. Ioannis de Penia*, 11. *Decembris* 1613.

Abbas in sua Ecclesia celebrans potest populo solemniter benedicere, sed non in præsentia Episcopi. Et quamuis habeat vsum Mitræ & Baculi, & solemniter populo inter Missarum solemnia benedicere possit, tamen priuatam benedictionem per viam subditis dare non potest. S. Congr. Rit. *in Eugubina*, 17. *Iulij* 1604.

Abbas, seu Prior habens vsum Mitræ, & Baculi, suos ministros habere debet, dum solemniter celebrat, videlicet Diaconum, & Subdiaconum, qui in Missa cantaturi sint Epistolam, & Euangelium, & vnum Capellanum cum Pluuiali, qui assistat ad librum, & aliquos Clericos, & Ministros cum cotta: non autem habere potest duos Diaconos assistentes, sicut habet Episcopus quando celebrat. S.Congr. Rit. *in Firmana*, 28. *Ianuarij* 1606. Et bireto nigro sub Mitra vti potest, non autem alterius coloris, nec potest vti baldachino, *ibidem.*

Abbas Ecclesiæ secularis collegiatæ, & ab ordinario exemptæ, ac Sedi Apost. immediatè subiectæ, vsum Mitræ habens dum in sua Abbatiali Ecclesia sibi pleno iure subiecta diuinis solemniter interest,

tereſt, poteſt abſente Epiſcopo ſuos Canonicos aſſumere ad ſibi aſſiſtendum,& eandem in eos iuriſdictionem exercere,quam Epiſcopus exercet in ſuos.S.Congr.Rit. *in Alexandrina S.Petri in Brogolio,7.Februarij* 1604.

Abbas licèt exemptus, & habens priuilegium vſus Pontificalium, non poteſt illis vti extra monaſterium, niſi de licentia ordinarij. S. Congr.Rit.*in Cameracenſ.6.Decembris* 1631.

Abbas debet incedere in Eccleſia in habitu decenti, & non Camerali.S. Congr. Rit.*in S.Seuerini,9.Maij* 1609.

Abbati titulari habenti iuriſdictionem quaſi Epiſcopalem cum vſu Mitræ & Baculi, non licet deferre Mitram extra proprias eorum Eccleſias per diœceſes ordinariorum abſque ſpeciali indulgentia Sedis Apoſt.nec ſine,nec cum licentia ordinariorum.S. Congreg. Rit.*in Fornacen.2.Auguſti* 1631.

Abbas in proceſſionibus extra ſuam Eccleſiam,& Conuentum, non poteſt vti Mitra & Baculo,nec etiam ante ſe deferri facere.S.Congregat.Rit.*in Eugubina,17.Iulij* 1604.

Abbas ad quem ſpectat in proceſſionibus deferre ſanctiſſimum Sacramentum,& Reliquias,ſi noluerit, aut non potuerit, non poteſt alteri ſuo arbitrio delegare, ſed vnus ex Presbyteris ſecularibus ſuccedit. S.Congregat. Rit.*in Firmana terræ S. Victoriæ*, 21. *Maij* 1618.

Abbas exemptus in Eccleſia ſuæ iuriſdictioni ſubiecta Epiſcopo præſente debet ſedere in ſede inferiore Epiſcopi, & ſine ornatu, vel apud Epiſcopum à ſiniſtris,vel è conſpectu Epiſcopi,in loco tamen inferiore reſpectu ſedis Epiſcopi.S.Congr.Rit.*in Aquilana,18.Martij* 1617.

Abbates quando plures ſunt in eodem loco habentes clerum diſtinctum,debent in proceſſionibus incedere quiſque cum ſuo clero,& in ſuo loco.S.Congr.Rit.*in Nucerina Gualdi,19.Ianuar.*1613.

Abbates benedicti cedere debent Canonicis capitulariter & proceſſionaliter incedentibus.S.Congr.Rit.*in Valuen.8.Iulij* 1602.

Abbas, qui habet in ſuo territorio iuriſdictionem priuatiuè ad Epiſcopum, debet tam eos, qui licentiam ad prædicandum obtinere volunt, quàm eos, qui ad confeſſiones approbandi ſunt in Eccleſiis Abbati ſubiectis,ipſi Epiſcopo offerre.S.Congr.Conc. *in Calaritana*,teſte Sellio *in ſelectis canonicis cap.18.n.15*.

Abbas non poteſt Synodum celebrare niſi habeat prouinciam. S.Congr.Conc.*ſub die 17.Auguſti* 1626.

Abbas populum non habens, etiam quòd exemptus non sit, non tenetur accedere ad Synodum diœcesanam, nisi aliqua causa rationabilis adesset, vel consuetudo inualuisset vt accederet. Gloss. & Abb. *in cap. super his, de maior. & obed.* S. Congr. Conc. teste Sellio *d. c.* 18. *num.* 20.

Abbati, qui exercet iurisdictionem in aliquo territorio ex consuetudine immemoriali confirmata à Sede Apost. non obstat decretum Conc. *sess.* 7. *cap.* 8. *de reform.* quin possit visitare Ecclesias. S. Congr. Conc. teste Rot. *in Salamantina iurisdictionis*, 9. *Maij* 1594. coram Cardinale Seraphino.

Abbas ob id, quòd ius conferendi aliquam Parochialem habet, in eius vacatione nullum examinis edictum proponere potest, nec illius officij partem aliquam attingere, sed id pertinet ad ordinarium, qui debet ipse proponere edicta, & examinatores ex Concilij præscripto deputatos adhibere, à quibus omnes istiusmodi concursu examinentur, quo examine confecto, ex iis, quos vitæ integritas, & doctrina commendabit, ordinarius debet eligere magis idoneos, ac postea Abbati relinquere, vt ex electis, cui maluerit, curam conferat. S. Congr. Conc. teste Nicol. Garc. *de benefic. p.* 9. *cap.* 2. *num.* 149.

Abbati concursum facere non licet, nisi probetur ius habere congregandi Synodum, & aliàs legitimè congregasse. S. Congr. Conc. teste Garc. *d. p.* 9. *cap.* 2. *num.* 131.

Abbates, & alij etiam omnem iurisdictionem habentes ordinariam, non possunt instituere in beneficiis simplicibus præsentatum à patronis absque præuio examine Episcopi, ex decreto Conc. *sess.* 7. *de reform. cap.* 13. *& sess.* 25. *etiam de reform. cap.* 9. & aliter facta institutio est nulla, ex *eodem cap.* 9. etiamsi præsentationes fiant coram Abbatibus, & aliis exemptionem à fundatione prætendentibus, si tamen illis exemptionibus innitantur. S. Congr. Conc. teste Sellio *in selectis canon. cap.* 18 *num.* 25.

Abbati exempto Collegiatæ secularis habenti iurisdictionem ordinariam, & quasi Episcopalem, non licet in sua Ecclesia vbi præbendæ simul cum distributionibus quotidianis adeò tenues sunt, vt pro sustentando sufficienti Canonicorum gradu, loci & personarum qualitate non sufficiant, cum consensu Capituli aliquibus ex iis suppressis, & earum fructibus, & prouentibus reliquarum præbendarum distributionibus applicatis, eas ad pauciorem numerum reducere: sed hoc spectat ad Episcopum, cum consensu

tamen

tamen Capituli,si ipsa Collegiata insignis sit.S.Congr.Conc. teste Garc.*de benefic.p.12.cap.2.num.75.*

Abbates Regulares habentes iurisdictionem criminalem in Clericos etiam seculares, minimè comprehenduntur decreto Concil. *sess.24.de reform.cap.20.vers.ad hæc.*S.Congr.Conc.*sub die 5.Februarij 1579.*

Abbates,Præpositi, & Abbatissæ vitam regularem ducentes non tenentur Episcopo rationem reddere.S.Congr. Conc. teste Armendar.*in addit.ad recop.legum Nauarræ lib.1.tit.18.l.7.de Episcopis n.79. vers.& Abbates.*

Abbas secularis potest vti Rochetto in casu quo Abbas Regularis vtebatur superpelliceo.S.Congregat.Rit.*in Turritana, 23. Ianuarij 1621.*

Abbas Canonicorum Regularium Lateranen. ciuitatis Vercellen. potest deferre Mozzettam vbique, etiam præsente Episcopo. S.Congregat. Rituum *in Vercellen.9. Decembris 1617.& 30. Martij 1621.*

Abbas S.Saluatoris Montis Amiati extra claustra cum Mozzetta incedere non potest. S.Congreg. Episcop.& Regul.*in Clusina,25.Septembris 1615.*

Abbas S.Matthæi ciuitatis Ianuen. cogi potest accedere ad publicas processiones.S.Congr.Rit.*in Ianuen.29.Nouembris 1618.*

Abbatis in iurepatronatus, qui habet temporalem iurisdictionem, non requiruntur ampliores illæ probationes, quas Conc.Trident. *sess.25.de reform.cap.9.*exposcit, in iis personis, quibus præsumitur vsurpatio.S.Congr.Conc.*in Sublacen.12.Septembris 1621.*cuius meminit Rot. *in Papien. iurispatronatus 28. Iunij 1630.* coram R.P.D. meo Pirouano,admirabilis eruditionis & pietatis viro.

Abbates Ordinum possunt inuito Episcopo reuocare absolutè ad monasterium Religiosos exercentes curam animarum in Ecclesiis,quæ sunt vnitæ ipsis monasteriis,sed quoties denuo ad curam animarum exercendam deputantur,sunt iterum ab Episcopo examinandi,& approbandi.S.Congr. Conc. *in Cameracen.24. Ianuarij 1632.*

Abbas Commendatarius II.

ABBAS Commendatarius habens iurisdictionem quasi Episcopalem in suo territorio separato, potest dispensare super illegitimi-

tate

tate ad quatuor Ordines minores. S.Congr. Concil. *in nullius oppidi Pignaroli, ʃub die* 18. *Nouembris* 1628.

Abbas Commendatarius SS. Vincentij, & Anaʃtaʃij Amandulæ Firmanæ diœceʃis, Ordinis S.Benedicti, non tenetur reʃidere in Abbatia, quamuis illa curam habeat animarum ʃecularium, ʃed huiuʃmodi cura eʃt exercenda per Vicarium Presbyterum ʃecularem ab ordinario approbandum. S.Congr. Conc. teʃte Sellio *in ʃelectis canon. cap.* 18. *num.* 30.

Abbas Commendatarius monaʃterij S. Clementis in Piʃcaria Ordinis S.Benedicti in prouincia Aprutij, inter alia habet caʃtrum Brilignanum, ordinariam, & principalem ʃedem Abbatis, in quo etiam iuriʃdictionem Epiʃcopalem, & temporalem in parochos, & parochianos exercet, excepta pœna mortis, & mutilationis membrorum, poteʃt ratione talis iuriʃdictionis temporalis excludere Archiepiʃcopum Theatinum à prætenʃo iure viʃitandi dictum caʃtrum vigore Concilij *ʃeʃʃ.* 25. *cap.* 11. *de reform.* ibi, *exceptis iis monaʃteriis*, &c. S.Congr. Conc. *ʃub die* 17. *Iunij* 1617.

Abbas Ord. S. Benedicti, & Congr. Caʃʃinen. III.

ABBATES omnes, & Monachi militantes ʃub regula S. Benedicti ʃeruare tenentur rubricas in Miʃʃali monaʃtico reformato poʃitas, etiam ʃub pœnas priuationis officiorum, necnon priuationis vocis actiuæ & paʃʃiuæ, tam contra dictum Miʃʃale non recipientes, quàm contra illius receptioni, & obʃeruationi ʃe opponentes. S.Congr. Rit. *in Burgen.* 5. *Ianuarij* 1626.

Abbati S.Petri de Biʃuldorno, Ordinis S. Benedicti, diœceʃis Giennen. in regno Aragoniæ à iuriʃdictione ordinarij exempto, & vʃum Baculi habenti conceʃʃus fuit vʃus Mitræ. S.Congr. Rit. *in Giennen.* 2. *Septembris* 1597.

Abbas S. Pauli extra muros de Vrbe Congregationis Monachorum Caʃʃinen. poteʃt celebrare cum Mitra, & conferre Ordines minores. Paulus III. *conʃtit.* 15. *incip. Benignitas. Nonis Nouembris* 1537.

Abbates Caʃʃinen. in ipʃorum Eccleʃiis Baculo, & Mitra Pontificali vti poʃʃunt, ac populo ʃolemniter benedicere, conʃecrare Altaria lapidea ad vʃum ʃuarum Eccleʃiarum, & piorum locorum intra ʃepta eorundem poʃitorum tantùm. Pius IV. *conʃt.* 97. *incip. Sedis,* 16. *Iulij* 1565.

Abbati

Abbatibus Caſſinen. quando ſolemniter celebrant, quod in tribus ad ſummum feſtiuitatibus facere eis permittitur, licet vti baldachino, ſine auro tamen, & pompa, ac aliquibus etiam miniſtris paratis ſacris indumentis, qui ad ſummum ſint duo Diaconi, & Presbyter aſſiſtentes, Diaconus, & Subdiaconus pro cantandis Euangelio, & Epiſtola, ac ſex ad ſummum alij, duo cum Pluuialibus, duo cum Planetis, & duo cum Tunicellis coloris tempori conuenientis. Non debent tamen iidem Abbates habere, aut tenere ſedem ſuam Abbatialem fixam, & permanentem prope Altare, vt ſedes Epiſcopalis retineri conſueuit; minúſque licet ſupradictis ſex Monachis paratis, vt ſuprà, ſedere in ſedibus choralibus, vt Canonicorum ſecularium mos eſt, ſed ſedes pro Abbate ſolemniter celebrante retineatur in Eccleſia, his tantummodo tribus diebus, quibus ipſe Abbas ſolemniter celebrat, dictíque ſex Monachi parati ſedere debent loco congruo iuxta Eccleſiarum conuenientem ſitum ſuper ſcabellis ad hunc effectum tunc appoſitis, panno laneo coopertis. Vrbanus VIII. *conſtit.* 101. *incip. Exponi*, 11. *Iulij* 1629.

Abbas Cistercienſis IV.

Abbas Generalis Ciſtercien. reſtituitur in poſſeſſionem iuris viſitãdi omnia monaſteria tam virorum, quàm Monialium omnium prouinciarum, & non poteſt impediri ab Epiſcopo, & aliis Prælatis, ſub pœnis, de quibus in Pij IV. *conſtit.* 70. *incip. In eminenti.* 6. *Kal. Octobris* 1563.

Abbates Ciſtercienſes, etiã auctoritate Apoſt. ſuffulti, non ſunt exempti à iuriſdictione Abbatis ſupremi, viſitatorũ, ac Reformatorum. Eugenius IV. *conſt.* 14. *incip. Ad vniuerſalis. Idib. Decembris* 1438.

Abbates Ciſtercienſes debent eligi ex vniuerſo numero eorum, qui ſaltem per biennium minora officia laudabiliter adminiſtrauerunt. Sixtus V. *conſt.* 10. *incip. Nuper.* 25. *Septembris* 1585.

Abbas Camaldulen. V.

Abbati generali Ordinis Camaldulen. conceditur facultas erigendi Societatem laicorum Coronæ Domini ad inſtar Roſarij B. Mariæ in propriis ſui Ordinis Eccleſiis. S. Congr. Rit. *in Camaldulen.* 25. *Ianuarij* 1602.

Abbatibus Camaldulen. quando ſolemniter celebrant (quod in tribus tantùm quolibet anno feſtiuitatibus eis facere permittitur) licet vti baldachino, ſine auro tamen, & pompa, cum aſſiſtentia vnius Presbyteri, & duorum Diaconorum, vltra Diaconum, & Subdiaconum pro cantando Euangelio & Epiſtola, ac ſex aliorum ad ſummum Monachorum ſacris veſtibus indutorum, quorum duo aſſiſtunt cum Pluuialibus, duo cum Planetis, & duo cum Tunicellis, coloris tempori conuenientis, & dummodo iidem Abbates nullo modo teneant ſedem Abbatialem fixam, & permanentem vt ſedes Epiſcopalis retineri conſueuit, ſed eorum ſedes retineatur in Eccleſia his tantummodo tribus diebus per annos ſingulos, quibus Abbates ſolemniter celebraturi erunt, & dicti ſex Monachi, vt ſuprà, parati non in ſedibus choralibus, ſed ſuper ſcabellis ſedeant in loco congruo, iuxta Eccleſiæ conuenientem ſitum ad hunc effectum, tunc appoſitis panno laneo coopertis. S. Congr. Rit. *in Camaldulen. baldachini, 21. Auguſti 1632.*

Abbas Oliuetanus VI.

ABBAS Ordinis Oliuetani poteſt eligi in Conſeruatorem, ſi Epiſcopus in Synodo eum deputauit iudicem ſynodalem. S. Congreg. Conc. *ſub die 2. Martij 1619.*

Abbatibus Oliuetanis ſolemniter in tribus tantùm anni feſtiuitatibus celebrantibus, licet vti baldachino, ſine auro tamen, & pompa, necnon aſſiſtentia vnius Presbyteri, & duorum Diaconorum, ac aliorum ſex ad ſummum Monachorum ſacris indumentis coloris ſolemnitati conuenientis paratorum, vltra Diaconum, & Subdiaconum, qui in Miſſa cantaturi ſunt Euangelium, & Epiſtolam: atque ita vt iidem Abbates nullo modo teneant ſedem Abbatialem fixam, & permanentem prope Altare, vt ſedes Epiſcopalis retineri conſueuit, ſed eorum ſedes retineatur in Eccleſia iis tantummodo diebus, quibus ſolemniter celebratur, & dicti ſex Monachi, vt ſuprà, parati non in ſedibus choralibus, ſed ſuper ſcabellis ſedeant in ſitu congruo, iuxta Eccleſiarum conuenientem ſitum tunc appoſitis, panno laneo coopertis. Vrbanus VIII. *conſtit. 97. incip. Exponi, ſub die 4. Aprilis 1629.*

Abbas

Abbas S. Antonij Viennen. VII.

ABBATI generali Fratrum S. Antonij Viennensis subiiciuntur Capellæ, & Oratoria omnia extructa sub denominatione S. Antonij. Clemens VIII. *constit. 2. incip. Rationi. 6. Kal. Decembris* 1523.

Abbas S. Antonij Viennen. ac omnes ab eo dependentes Priores, Fratres, & Ministri manutenentur in quasi possessione quæstuandi more solito. Pius IV. *const. 100. incip. Ex debito. 19. Augusti.* 1565.

Abbates S. Antonij Viennen. & alij huius Ordinis superiores triennarij instituuntur. Gregorius XV. *constit. sua sub dat. 15. Kalend. Augusti* 1622. Vrbanus VIII. *Idib. Iunij* 1624.

Abbas Cælestinus VIII.

ABBAS generalis Cælestinorum manutenendus est in possessione deferendi habitum Prælatitium Regularium. S. Congr. Rit *in causa Cælestinorum*, 8. *Augusti* 1606.

Abbas generalis Cælestinorum eas facere potest functiones, quas alij Abbates exempti facere consueuerunt, habitúque Prælatitio Regularium & in monasteriis sui Ordinis Pontificalibus indumentis vti, ac Missas solemniter celebrare, & interessentibus solemnem benedictionem impartiri posse, concessit Paulus V. *sub constit. incip. Ex iniuncto, sub annulo Piscatoris*, 9. *Decemb.* 1606. impressa post constit. 24. Vrbani VIII. *in tom. 4. Bullarij.*

Abbas Montis Virginis IX.

ABBAS generalis Monachorum Montis Virginis priuilegium habet vtendi Mitra, Baculo, & solemniter benedicendi populo, ac exercendi Pontificalia. Vrbanus IV. *constit. 6. incip. Ecclesia. 2. Id. Septembris* 1263.

Abbatia.

ABBATIÆ, & beneficia administrationem habentia nonnisi professis iuxta canones per ordinarios inferiores conferri possunt. S. Congreg. Concil. teste Gonzal. *ad reg.* 8. *Cancel. glos.* 8. *num.* 78.

B 2 Abbatia

Abbatia quando cura, & conuentu caret, non est cogendus Abbas residere. S. Congr. Conc. testibus Garc. *de benefic. p. 3. cap. 2. num.* 179. *in 9. declar.* Armendar. *in addit. ad recop. legum Nauarræ, lib. 2. tit.* 23. *l. 2. §. 2. tit. sed an parochi debeant residere, num.* 179.

Abbatia aliqua, si nullius diœceseos sit, non potest Episcopus vicinior ibi conferre sacramentum Confirmationis, & exercere Pontificalia, absque Abbatis expressa licentia, sed est in facultate ipsius Abbatis conuocare quem maluerit Catholicum Antistitem, saluo tamen maiori iure Episcopi vicinioris, si aliunde id sibi competat. Verùm potest Episcopus vicinior visitare beneficia secularia, & clericos seculares dictæ Abbatiæ, illósque repertos culpabiles corrigere. Et Episcopus vicinior dicitur ille, cuius cathedralis Ecclesia sit Abbatiæ proximior, non autem locis dictæ Abbatiæ subiectis. S. Congr. Conc. teste Sellio *in select. canon. cap.* 18. *n.* 31.

Abbatia si nullius diœcesis sit, & Commendatarius habet ius congregandi Synodum, & legitimè constet illam congregasse, elegisséque examinatores in Synodo, poterit ipse concursum instituere, eligere, ponere œconomos, aliáque peragere quæ habentur *cap.* 18. *sess.* 24. *de reformat.* S. Congr. Conc. teste Aloys. Ricc. *in praxi rerum fori eccles. resol.* 361. *in fine, in* 2. *edit.* quem refero *de officio, & potest. parochi, cap.* 2. *num.* 37. *in fine.*

Abbatissa.

ABBATISSÆ quorumcunque Ordinum in Italia non possunt esse perpetuæ, sed triennales dumtaxat, & exacto triennio postquam regere desierunt, iterum eligi poterunt, seruata forma Concilij Trid. Gregor. XIII. *const.* 80. *incip. Exposcit,* 1. *Ianuarij* 1583. Quam constitutionem seruari in omnibus Monialium monasteriis quarumuis Militiarum, etiam Hierosolymitanorum, censuit S. Congr. Episcop. & Regul. *sub die* 22. *Maij* 1604.

Abbatissæ, vel Priorissæ obire officia non possunt viduæ absque speciali Sedis Apost. vel sacræ Congregationis licentia. S. Congreg. Episcop. & Regul. *in Cassanen.* 29. *Ianuarij* 1585.

Abbatissa eligi non potest Monialis, quæ est illegitima, absque dispensatione Apost. aliàs electio de illa facta est attento iure communi irrita, circunscriptis Religionum priuilegiis. S. Congr. Conc. *sub die* 27. *Aprilis* 1630.

Abbatissæ soror non prohibetur de iure succedere in officio sorori, si canonicè eligatur, dummodo non adsit aliquod impedimentum legitimum circa eius personam, vel prohibeatur per constitutiones Ordinis.S.Congr.Episcop.& Regul. *in Vlixbonen. de Odiuellas*,19.*Aprilis* 1619.

Abbatissæ, aut Priorissæ expleto officiorum suorum triennio non eligendæ denuo ad eadem officia absque Sedis Apost. aut S. Congregationis licentia. S. Congr. Rituum, teste Aldan. *in compendio canonic.decis.lib.*2.*tit.*11.*n.*4.

Abbatissa debet habere quadraginta annos ætatis, & octo professionis expressæ in laudabili vita: quòd si talis non reperiatur in eodem Conuentu, sitque inconueniens alteram de alio adducere, debet excedere saltem triginta annos ætatis, & quinque professionis.S.Congr. Conc. teste Hieron. Roder. *in compendio quæst.regul.verbo Abbatissa,resol.*2.*num.*5.

Abbatissæ S. Claræ in Portugalia non possunt reeligi intra sexennium. Paulus V. *in speciali decreto*, teste Portel *in dubiis regularib. verbo Abbatissa,num.*4.

Abbatissæ munus vt obire possit minor quadraginta annorum, non potest Episcopus dispensare. S. Congreg. Conc. teste Armendar. *in addit. ad recopil. legum Nauarræ lib.* 1. *tit.* 18. *l.* 7. *de Episcopis, num.*102.

Abbatissæ electio facta per vota non secreta per ignorantiam decreti Concil. *sess.*25. *de Regular. cap.*6. non valet, nec Episcopus potest dispensare vt valeat. S. Congr.Conc. testibus Aloys. Ricc. *in decis. curiæ Archiep.Neapol.p.*4.*decis.*197.*n.*7. Molfes. *in summ.Theolog.moralis p.*1.*tract.*6.*cap.*16.*n.*156.Nouar.*in singul.canon, concl.*86.*num.*6. Fr.Sigism.à Bononia *de elect.dub.*31.*num.*10.

Abbatissæ in electione non possunt Monialium scrutatores supplere pro numero vocum requisitarum in huiusmodi electione, seu in casu discordiæ.S.Congr.Conc.*sub die* 24.*Maij* 1621.

Abbatissæ relationi simpliciter standum non est, vt puella recipi possit educationis causa in monasteriis Monialium, nisi præcedat omnium consensus singulariter præstitus. S. Congr. Episcop. & Regul.*in Amelien.*4.*Ianuar.*1608.

Abbatissis, & aliis superioribus Regularibus Monialium ipsis Regularibus subiectarum prohibere potest Episcopus sub censuris, & aliis pœnis sibi bene visis, ne quæ puella professionem emittat, nisi prius explorata illius voluntate ab ordinario, ad præscriptum

 Concil.

Concil. *sess.25.de Regular.cap.*17. S. Congr. Conc. *in Burgen.*4. *Decembris* 1627.

Abbatissæ in electione ex tripartito numero Monialium duæ partes concurrere debent, nisi alia fuerit loci consuetudo, & si fuerint discordes, potest Episcopus nominare vnam, quam magis idoneam iudicauerit, ita S.Congregat.negotiis Episcoporum, & Regularium præposita *in Assisien.*20. *Nouembris* 1585. de ea testatur Piasec. *in praxi Episcop.p.2.cap.3. num.57. vers.in monasteriis*, quem refert Zipæ. *in analytica postremi iuris eccles. enarrat. sub tit. de elect. num.9. vers. Abbatissa, in fine.* Debet tamen Episcopus priusquam in hoc casu discordiæ deputet vnam in Abbatissam, Monialibus ipsis competens tempus ad se concordandum assignare, quo verò elapso, ad deputationem deuenire poterit. Eadem S. Congreg. *in Cremonen.*12.*Octobris* 1592.

Abbatissæ, seu Priorissæ in electione nullatenus superior ipsarum, aut scrutator dare poterit votum vbi inter Moniales circa eius electionem discordia extiterit.S.Congreg.negotiis Episcop.& Regul. præposita, teste Iul. Lauor. *var. lucubrat. tom.* 1. *tit.*4. *cap.* 24. *num.*42.

Abbatissæ electio, quæ ætatem quadraginta annorum requisitam non habebat, si in monasterio non desunt aliæ Moniales quadragenariæ, atque habiles, licèt non adeò idoneæ sicut electa, est nulla. S.Congr.Conc.*in Viterbien.*16.*Maij* 1623.

Abbatissæ in electione potest Episcopus cum suo Vicario, seu Secretario, vel alio ab ipso assumpto, vota singularium Monialium oretenus expressa audire. S.Congr. Conc. teste Garc.*de benefic.p.*5. *cap.*4.*num.*190.

Abbatissæ in electione vota oretenus accipi possunt à suo superiore, licèt quatuor, aut quinque ea sciant, si hoc est iuxta formam statutorum Religionis.Ead.S.Congr. teste Garc. *citato loco*, & Galet. *in margar.casuum conscient.verbo Abbatissa.*

Abbatissarum, seu Priorissarum electionibus potest Episcopus vnà cum superioribus Regularibus per se, vel per alium interesse, ac præsidere, absque vlla tamen monasteriorum impensa. Gregorius XV.*const.incip.Inscrutabili,sub dat.Nonis Februarij* 1622.

Abbatissæ electionis diem tenentur Regulares Episcopo significare, eúmque vsque ad præfinitum tempus expectare, si antè ipse expressè declarauerit se vti velle facultate sibi hac in parte attributa, Abbatissarúmque electionibus per se, vel per alium interesse, ac præsidere.

præsidere. Post eam verò declarationem licet Episcopo animaduerrere in Regulares, qui ante tempus significatum, aut diem electionis eidem non prænuntiatam ad Abbatissæ electionem procedunt. S. Congr. Conc. *dub.* 15. *de anno* 1626. post meum tract. *de officio Episcopi, pag. 6. in fine*, secundùm Lugdunen. impress.

Abbatissas confirmandi ius minimè fuit Episcopis per constitutionem Gregorij XV. de exemptorum priuilegiis attributum. S. Congregat. Conc. *dub.* 4 *de anno* 1623. post meum tract. *de officio Episcopi, pag.* 5.

Abbatissa Canonicarum Flandriæ ad instar Canonicorum secularium, quæ solam professionem regulæ sancti Bernardi emittit, testari non potest. S. Congr. Concil. *sub die* 13. *Nouembris* 1627.

Abbatissa noua non debet ad Episcopatum deduci vt benedicatur. S. Congr. Rit. *in Cotornen.* 28. *Augusti* 1615.

Abbreuiatores.

ABBREVIATORES nihil vltra taxam recipere possunt. Martinus V. *constitut.* 3. *incip. In Apostolica. Kalend. Septembris* 1418.

Abbreuiatores nobiles, Comites Palatini, & Papæ familiares sunt. Leo X. *const.* 14. *incip. Summi.* 17. *Kalend. Augusti* 1515.

Abbreuiatores habent portiones panis, & vini ex Palatio Apostol. & dispensantur Bullæ Pij IV. de registrandis gratiis, & creati eo ipso Referendarij censentur. Paulus V. *const.* 2. *incip. Romani. Kal. Iulij* 1605.

Abbreuiatorum officia sunt compatibilia cum aliis Curiæ officiis, admittuntúrque per gradus à minori ad maiorem parcum, sunt resignabilia, & multis indultis fruuntur, aliqua confert Vicecancellarius, reliqua summus Pont. Sixtus IV. *const.* 16. *incip. Diuina.* 3. *Id. Ianuarij* 1478.

Abbreuiatorum, & scriptorum litterarum Apost. priuilegiis gaudent scriptores Archiuij Romanæ Curiæ. Iulius II. *const.* 2. *incip. Sicut. Kalend. Decembris* 1507.

Abortus.

Abortus.

ABORTVS, seu fœtus immaturi, tam animati, quàm etiam inanimati, formati, vel informis, erectionem procurantes percussionibus, venenis, medicamentis, potionibus, oneribus, laboribúsque mulieri prægnanti impositis, ac aliis etiam incognitis, vel maximè exquisitis rationibus inde vt re ipsa abortus sequutus fuerit, ac etiam prægnantes ipsas mulieres, quæ scienter præmissa fecerint, pœnas tam diuino, quàm humano iure, ac tam per canonicas sanctiones, quàm ciuilia iura aduersùs veros homicidas, qui homicidium voluntarium actu, & re ipsa patrauerint, propositas, & inflictas eo ipso incurrunt. Illi verò, qui clerici fuerint, omni priuilegio clericali, officiis, dignitatibus, & beneficiis ecclesiasticis ipso facto priuantur, & in futurum inhabiles ad ea suscipienda decernuntur, & per iudicem ecclesiasticum depositi, & degradati, curiæ, & potestati seculari traduntur. Quibus pœnis tenentur etiam illi, qui sterilitatis potiones, ac venena mulieribus propinauerint, & quo minus fœtum concipiant, impedimentum præstiterint, ac ea facienda, & exequenda curauerint, siue quocunque modo in his consuluerint, ac mulieres ipsas, quæ eadem pocula sponte, ac scienter sumpserint. Sixtus V. *const.* 87. *incip. Effrænatam.* 4. *Kalend. Nouembris* 1588. Postmodum Gregorius XIV. *constit. sua incip. Sedes Apostolica, pridie Kal. Iunij* 1591. constitutionem Sixti ita moderandam duxit, vt à peccato, & excommunicatione contra personas ibi expressas lata tam quoad eos, qui hactenus deliquerunt, quàm quoad illos, qui post hanc constitut. in eisdem casibus deliquerint, quilibet Presbyter tam secularis, quàm cuiusuis Ordinis Regularis ad Christi fidelium confessiones audiendas, & ad hos casus specialiter per loci ordinarium deputatus plenam, & liberam in foro conscientiæ tantùm absoluendi habet facultatem, eandem prorsus, quam idem Sixtus sibi ac suis successoribus reseruauit. Quo verò ad pœnas procurantium abortus fœtus inanimis, aut exhibentium mulieribus, vel sumentium venena sterilitatis, aut quocunque modo auxilium, vel consilium eis dantium in prædicta constitutione contentas, constitutionem præfatam in ea parte, vbi de his agit, ad terminos iuris communis, ac sacrorum canonum, & Concilij Trident. dispositionem auctoritate Apostol.

Apoſtol. tam quoad præterita, quàm quoad futura perpetuò reducit; perinde ac ſi eadem conſtitutio in huiuſmodi parte nunquam emanaſſet.

Abortum procurans malis medicamentis, non gaudet immunitate Eccleſiaſtica. S. Congr. Conc. *ſub die* 3. *Decembris* 1632. De his conſtitutionibus, & earum materia plura tradunt Quarant. *in ſum. Bullarij, verbo Abortus*, Laurent. à Portel *in dubiis regular. eod. verbo*, Fr. Emman. *quæſt. regul. tom.* 2. *quæſt.* 33. *art.* 4. *& in addit. ſum. tom.* 3. *cap.* 13. *n.* 4. Villalob. *p.* 2. *ſum tract.* 12. *diffic.* 14. Hieron. Roderic. *in compend. quæſtion. regul. reſol.* 4. Filliuc. *in quæſt. moral. tract.* 14. *cap.* 6. *quæſ.* 9. Bonacin. *de cenſur. in particulari extra Bullam, diſp.* 2. *quæſt.* 2. *puncto* 10.

Abeſſe, Abſens, Abſentia.

ABESSE ne poſſint Dignitates, & Canonici ſine eius licentia, poteſt Epiſcopus edicere. S. Congr. Conc. *in Terracinen.* 11. *Februarij* 1628. *& in Monopolitana,* 16. *Decembris eiuſdem anni,* quarum memini *de Canon. cap.* 20. *num.* 5.

ABSENS per annum à dignitate, canonicatu, ſeu præbenda, dimidia parte fructuum priuari debet: ſi iterum eadem fuerit vſus negligentia, priuandus eſt omnibus fructibus, quos eodem anno lucratus fuerit; ſi verò perſeuerauerit in abſentia, priuandus eſt non fructibus, ſed beneficio. S. Congr. Concil. teſte Armendar. *in addit. ad recop. legum Nauarræ, lib.* 2. *tit.* 23. *de reſidentia, rub. an Canonici*, &c. *num.* 98. quem refero ego ipſe *de officio, & poteſt. Epiſcopi, p.* 3. *alleg.* 53. *num.* 146. Et bonus index arbitrabitur quanto tempore valeat vltra tempus permiſſum expectari antequam contra eum pœnas exequatur. Eadem S. Congr. referentibus Garc. *de benef. p.* 3. *cap.* 2. *num.* 145. Armendar. *d. loco, n.* 108. *&* 109.

Abſens pro euidenti Eccleſiæ vtilitate diſtributiones quotidianas non amittit, præcipuè ſtante conſuetudine quòd Canonicus miſſus à Capitulo pro aliquo ſeruitio ipſius Eccleſiæ, ſeu Capituli, percipiat omnes fructus, & quotidianas diſtributiones, dummodò non ſit ei conſtitutum ſalarium. S. Congr. Conc. 31. *Ianuarij* 1603. quam refero *de Canonicis, cap.* 24. *n.* 19.

Abſenti à reſidentia dum eſſet Cubicularius ad buſſulam Sanctiſ-

simi non debentur distributiones quotidianæ. S. Congreg. Conc. *in Reatina, 13. Nouembris* 1627. cuius memini *de Canonicis, cap. 25. num. 3.*

Absenti à seruitio Ecclesiæ pro defensione iurium ipsius Ecclesiæ, vel sui beneficij, debentur fructus, & distributiones. S. Congr. Conc. cuius memini *de Canon. cap. 24. num. 25.*

Absente, infirmo, vel non seruiente coadiutore, debentur quotidianæ distributiones Canonico coadiuto. S. Congr. Concil. *in Vrbeuetana 9. Septembr.* 1628. de qua memini *vbi supr. cap. 29. n. 41.*

Absente coadiuto, etiam extra Cathedralem, censendus est coadiutor tanquam verus, & proprius Canonicus quoad præeminentias veris Canonicis conuenientes. S. Congr. Rituum *in Posterien. 15. Martij* 1608. quam refero *de Canon. cap. 29. n. 50.*

Absentiæ iustam causam censetur habere, qui super iuribus Ecclesiæ suæ litigat. S. Congr. Conc. teste Nicol. Garc. *in addit. ad suum tract. de benef. p. 3. c. 2. num. 49.*

Absentiæ dies non possunt confici ex horis, quibus Canonici residentes absunt à choro, & ex diebus, & locis sic collectis confici menses absentiæ, de quibus in Conc. *sess. 24. de reform. cap. 12.* neque ad colligendum seruitium nouem mensium colligendæ sunt punctaturæ. Quare qui nouem partes punctaturarum ex duodecim habuerint, seruitio nouem mensium debito satisfecerint, sed ipsi dies residentiæ, & seruitij siue fuerint continui, siue interpollati, numerandi sunt, vt complementum dictorum nouem mensium. S. Congr. Conc. teste Garc. *de benef. p. 3. cap. 2. num. 327.*

Absentia viri, qui discessit de anno 1602. vsque ad præsentem diem, absque aliqua notitia quòd superueniat, non est sufficiens, vt eius vxor possit transire ad secundas nuptias. S. Congr. Conc. *in Mediolanen. 18. Septembris* 1627.

Absoluere, Absolutio, Absolutus.

Absoluere Episcopum & cum ipso dispensare poterit ab eodem Episcopo Confessor electus, de omni peccati vinculo, de quo potest absoluere, & dispensare Episcopus. S. Congreg. Conc. teste Piasec. *in praxi Episcop. p. 2. c. 1. num. 17.*

Absoluere potest ordinarius in sacramento Pœnitentiæ forensem, qui gerit officium Prætoris, medici, vel officialis, qui habet domum,

mum, & commoratur in ciuitate, vel diœcesi, & in eis ecclesiastica Sacramenta percipit, etiamsi commiserint crimina in aliis ciuitatibus, non tamen poterit cum eisdem dispensare. S. Congr. Conc. referente Garc. *de benefic. p.* 11. *cap.* 10. *num.* 139.

Absoluere non potest Episcopus hominem hæreticum in foro conscientiæ, quamuis hæc facultas à Conc. *sess.* 24. *de reform. cap.* 6. illis tradita fuerit. S. Congr. Conc. teste Garc. *d. p.* 11. *cap.* 10. *num.* 119.

Absoluere lapsos in hæresim non possunt hodie Episcopi; & Inquisitores vigore Conc. Trid. *sess.* 24. *de reform. c.* 6. quia Bulla in Cœna Domini derogauit decreto *d. cap.* 6. Ita S. Congreg. Concil. teste Piasec. *in praxi Episcop. p.* 2. *c.* 1. *num.* 13.

Absoluere possunt à casibus Episcopo reseruatis omnes, qui audiunt confessiones virtute Bullæ Iubilæi indicti à Summo Pont. cum facultate absoluendi à quibuscunque enormibus peccatis reseruatis Sedi Apost. etiam in Bulla Cœnæ Domini, sed non virtute priuilegiorum, & facultatum perpetuò concessarum, vt Rosarij. Ita S. Congr. Conc. referente Garc. *de benef. p.* 3. *cap.* 2. *num.* 294.

Absoluere pœnitentes à casibus Episcopo reseruatis non possunt Patres Iesuitæ, neque Confessores in vim priuilegiorum Rosarij, nisi priuilegia talem tradant facultatem, vel sint obtenta, aut confirmata post Conc. Trid. *sess.* 14. *cap.* 7. *de casib. reseru.* S. Congr. Conc. teste Garc. *de benefic. p.* 5. *cap.* 2. *num.* 286.

Absoluere quemquam à casibus in Bulla Cœnæ, aut ordinario loci reseruatis, non possunt Regulares cuiusuis Ordinis, Congregationis, Societatis, & instituti etiam necessariò exprimendi, tam citra, quàm extra Italiam in vim priuilegiorum, aut confirmationem huiusmodi, quos vel hactenus obtinuerunt, vel deinceps fortè obtinebunt: at si secus egerint, absolutiones nullæ, ac irritæ erunt; ab aliis verò casibus, & censuris Sedi Apost. reseruatis, siquidem Regulares habent à Sede Apostolica absoluendi facultatem, illa extra Italiam minimè sublata fuit. S. Congr. negotiis Episcop. & Regul. præposita, *sub die* 17. *Nouembris* 1628.

Absoluendi à casibus Sedi Apost. reseruatis concessa facultas non comprehendit casus, quos Episcopus & Prælatus Religiosus cum suis subditis Regularibus reseruauit, nisi de his fieret specialis mentio. S. Congr. Conc. teste Garc. *de benef. p.* 3. *c.* 2. *num.* 286.

ABSOLVTIO à censuris ob violatam immunitatem ecclesiasticam iuxta constitutionem sanctæ mem. Greg. XIV. quæ incip. *Cum aliàs nonnulli*, est Sedi Apost. reseruata. S. Congr. Conc. *de anno* 1617.

Absolutus, vel dispensatus à proprio Episcopo in materia delicti perpetrati coram duobus, vel tribus, quod tamen non fuit notorium, non est tutus in conscientia, quia Conc. *sess. 24. c. 6. de reform.* vtitur termino, *occultis*, quod, propriè loquendo, dicitur, quod probari non potest, *cap. vestra, de cohabit. cleric.* & per duos testes probari potest, & verba Concilij debent intelligi secundùm proprietatem. Idem dicendum de illis, qui occasione delictorum occultorum fuerunt inquisiti, sed quia non potuerunt delicta probari, rel ipsi non fuerunt quidem absoluti, nec definitiuè, nec alio modo, sed simpliciter dimissi, recepta promissione de se præsentando, non possunt isti vti huius canonis beneficio ad forum contentiosum, sicque sufficit sola deductio quod in se sequatur. S.Congr. Conc. referente Garc. *de benef. p. 7. cap. 11. num. 47.*

Abusus.

ABVSVS est vt Canonicus Diaconus, vel Subdiaconus antiquior præferatur Canonico Presbytero moderniori. S.Congreg. Rituum *in Tropien. 17. Iunij 1606.*

Abusus est vt omnes tam Dignitates, quàm Canonici Presbyteri, Diaconi, & Subdiaconi, quando Episcopus solemniter celebrat, & in processionibus induantur Pluuialibus, quia Dignitates Pluuialibus, Canonici Presbyteri Planetis, Diaconi & Subdiaconi Dalmaticis, & Tunicellis vti debent. S.Congr.Rit. *in Neapolitana, 25. Martij 1602. & in Placentina, 19. Maij 1607.*

Abusus est vt Confraternitates laicorum præcedant clericis. Ead. S.Congr.Rit. *in Eluen. 10. Ianuarij 104.*

Abusus est vt Prior monasterij, licèt habeat iurisdictionem temporalem, & spiritualem, faciat ante se deferri crucem more Archiepiscoporum. Ead. S. Congr. Rit. *in Corropolitan. nullius, 4. Martij 1606.*

Abusus est vt commemoratio omnium defunctorum celebretur in die Dominico, & vt Sacerdos in fine Missæ defunctorum det benedictionem. Ead. S. Congreg. Rit. *in Augustan. 24. Septembris 1605.*

Abusus est facere processionem cum sanctissimo Sacramento de nocte Feria V. & Feria VI. maioris hebdomadæ, & ideo prohibendum est ne fiant. Ead. S.Congr.Rit. *in Mantuana, 8. Augusti 1606.*

Acta

Acta.

ACTA originalia processuum primæ instantiæ ad iudicem appellationis Notarius mittere non cogitur, nisi probabilis aliqua falsitatis causa & suspicio incidat, quæ iudicialiter obiiciatur, & tunc terminata causa remittenda sunt ad ordinarium, vt in suo archiuio conseruentur. S. Congr. Concil. *sub die 16. Octobris 1600.* teste Quarant. *in summ. Bullarij, verbo Archiepiscopi auctoritas, num. 20. q. 8.*

Actorum in copia tenetur Notarius Tribunalis ecclesiastici tradere sententiam absque eo quòd soluantur sportulæ, attento vsu tribunalium ciuitatis non soluendi sportulas tempore, quo ferũtur sententiæ; poterit tamen agere postea ad solutionem sportularũ, iuxta tamen consuetudinem. S. Congr. Conc. *in Taurin. 7. Septembr. 1630.*

Adiuncti.

ADIVNCTI si renuant procedere contra Capitularem, non ad Episcopum, sed ad superiorem deuoluitur iurisdictio. S. Congr. Conc. referentibus Armendar. *in addit. ad recopil. legum Nauarræ lib. 1. tit. 18. l. 7. de Episcop. num. 89.* Ludouic. à Sarauia *de iurisdict. Adiunctorum quæst. 11. num. 5.*

Adiunctorum absque præsentia potest Archiepiscopus procedere ad pœnas contra Capitulares non obseruantes festum S. Augustini ab Archiepiscopo indictũ. S. Congr. Conc. *in Hispal. 7. Septembris 1630.*

Adiunctorum absque præsentia non potest procedere Episcopus contra Coadiutores Canonicorum, quatenus ex forma coadiutoriæ ipsis concessa fuerint omnia priuilegia, quæ habent Canonici. S. Congr. Conc. *in Barbastren. 9. Nouembris 1630.*

Adiunctorum absque præsentia potest Episcopus in generali visitatione procedere contra Canonicos, eisque pœnam imponere extraordinariam, quæ magis morum emendationem, quàm punitionem respiciat. S. Congr. Conc. *in Oriolen. 27. Martij 1632. ad 5.*

Adiunctorum absque præsentia potest Episcopus exigere rationem administrationis operum piorum ad curam Capituli pertinentium, dummodo non procedat ad priuationem, vel aliàs criminaliter in forma iudicij, *ibid. ad 7.*

Adiunctorum absque præsentia potest Episcopus procedere contra Canonicos Capitulum habentes eo tempore, quo diuina officia celebrari debent ad subtractionem fructuum, & ad mulctas ab eo impositas, *ibid. ad* 11.

Adiunctos adhibere non tenetur Episcopus procedens contra Canonicum ob non residentiam, dum non procedit ad priuationem, sed ad pœnas per S. Conc. præscriptas, *ibid. ad* 13.

Adiunctos illos duos debent Canonici in principio anni eligere; si verò id non fecerint, potest Episcopus procedere solus, dummodo ante Capitulum moneat, si à principio anni non eligant, se solùm eam iurisdictionem exerciturum, non admissa electione, quam postea fecerint. S. Congr. Conc. *in vna Gerunden.* teste Piasec. *in praxi Episcop. p. 2. c. 2. n. 9.*

Administratio.

ADMINISTRATIO Militiarum S. Iacobi de Spatha, Calatrauæ, & Alcantaræ in Hispania Coronæ Regiæ perpetuò concessa per Adrianum VI. *const.* 1. *incip. dum intra. IV. Non. Maij* 1522.

Administrationis officij gesti à Vicario Capituli Sede vacante constituto rationem Episcopus per se exigere potest, ac in aliquo delictum compertum punire. S. Congr. Conc. teste Armendar. *in addit. ad recop. legum Nauarræ lib.* 1. *tit.* 18. *l.* 7. *de Episcopis, n.* 99. quem refero *de officio, & potestate Episcopi, p.* 3. *alleg.* 54. *n.* 183.

Administrationis fabricæ Ecclesiæ cathedralis rationem reddere tenentur ordinario Capitulum, & Canonici, nisi constet ex institutis, & ordinationibus Cathedralis huiusmodi non posse ordinarium se intromittere. S. Congr. Conc. teste Armendar. *d. l.* 7. *de Episcop. num.* 78. *in fine.*

Administrationis operum piorum ad curam Capituli pertinentium rationem exigere potest Episcopus solus sine coadiudicibus, dummodo non procedat ad priuationem, vel aliàs criminaliter in forma iudicij. S. Congregat. Concil. *in Oriolen.* 27. *Martij* 1632. *ad* 7.

Administratores.

ADMINISTRATORES rerum Cameralium singulis annis rationem reddere tenentur. Pius IV. *const.* 87. *incip. Cum inter. Kal. Nouembris* 1564.

Administratores bonorum temporalium Monialium particulares Religiosos cuiuscunque gradus, aut præeminentiæ, etiamsi superiores monasteriorum fuerint, non possunt deputare ordinarij, nec Regulares etiam in Capitulis eorum generalibus. S. Congr. Conc. teste Sell. *in select. canon. cap.* 20. *n.* 3.

Administratores bonorum ad Monialium Regularibus subiectarum monasteria spectantium vt amoueantur, licet Episcopo ex rationabili causa, quam superioribus Regularibus significare non tenetur, eosdem admonere, iisque superioribus id facere detrectantibus, habet Episcopus facultatem prædictos administratores admouendi quoties, & quando opus esse iudicauerit. S. Congr. Conc. *dub.* 12. *de anno* 1623. post meum tract. *de officio Episcopi*, *pag.* 6. secundùm Lugdunen. impress.

Administratores piorum locorum si videntes se constrictos ad reddendam rationem suæ administrationis appellarent, licèt admittatur appellatio, non propter hoc impeditur, aut suspenditur executio. S. Congr. Conc. teste Zerol. *in praxi Episcop. p.* 1. *verbo hospitale. §.* 3. *vers.* 6. quem refero *de officio, & potest. Episcopi, p.* 3. *alleg.* 75. *num.* 62.

Administratores hospitalium tenentur ad reddendam rationem Episcopo, siue ea sint publica, siue priuata. S. Congr. Conc. referente Armendar. *in addit. ad recop. legum Nauarræ lib.* 1. *tit.* 18. *l.* 7. *de Episcopis, num.* 78. *& lib.* 4. *tit.* 29. *l.* 2. *§.* 1. *de hospitalib. n.* 11.

Administratores monasteriorum de illis rationem ordinario reddere non tenentur. S. Congr. Conc. teste Armendar. *d. lib.* 1. *tit.* 18. *l.* 7. *de Episcopis, n.* 78. *vers. item administratores.*

Administratores hospitalium debent Episcopo reddere rationem administrationis suæ, & si consuetudine, priuilegio, & institutione aliqua aliis personis ad id officium electis ratio esset reddenda prædictæ administrationis, reddenda tamen ordinario est cum interuentu prædictorum electorum. S. Congreg. Conc. teste Armendar. *d. l.* 7. *de Episcopis n.* 79.

Administratores hospitalium, aliorúmque piorum locorum, tenentur

tur ordinario rationem administrationis dare, donec coram eodem ordinario doctum fuerit de institutione, in qua secus expresse cautum sit. S.Congr. Conc. teste Armendar. *d.lib.4.tit.29. l.2.§.1.de hospitalib.n.5.*

Administratores piorum locorum etiam exemptorum nullam rationem reddentes posthac, eam Episcopo reddere tenentur, quod si aliis reddere solent, cum illis tamen præsentialiter adhibendus est Episcopus, qui quoties in dicto actu ad rationem computatorum adhibetur,in condemnatione, vel absolutione vnicum votum habet.S.Congr.Conc. *d.l.7. de Episcopis n.79. vers. item & administratores, & d. lib.4. tit. 29. l.2. §. 1. de hospitalib.num.*10.

Adscriptio, vide *Ascriptio*.

Aduocati consistoriales.

ADVOCATI consistoriales Romæ præcedunt quibuscunque aliis Aduocatis, atque Doctoribus, etiam antiquioribus, habent facultatem doctorandi, & illorum collegium plenam habet administrationem redditum studij generalis Vrbis.Sixtus V. *const.62.incip.Sacri,*10.*Kalend.Septembris* 1587.

Ætas.

ÆTAS nulla determinata est quoad officiales, aut ministros monasteriorum Monialium, sed qui morum grauitate, virtutúmque ornamentis, & aliis honestis qualitatibus sunt præditi,eligantur. S. Congr.Episcop. & Regul. *in Castellamaris, de anno* 1593.

Ætas Tonsuræ, & quatuor minoribus Ordinibus nulla est præscripta à Conc. Trident. sed ea attendenda, quæ à sacris canonibus præscribitur. S.Congr. Concil.teste Nicol. Garc. *in addit. ad suum tract. de benef. p.7. c.4. num.7.*

Ætas incipit à die natiuitatis, non autem à die Baptismi. S.Congreg. Conc. *sub die* 4. *Decembris* 1627.

Ætas 14. annorum sufficit ad obtinendum Canonicatum in Ecclesia collegiata, cùm super illis nihil innouauerit Concil. Trident. S.Congr.

S. Congr. Conc. testibus Gonzal *ad reg.* 8. *Cancel. glos.* 5. *num.* 91. & 92. Piasec. *in praxi Episcop. p.* 2. *cap.* 5. *n.* 21. *p.* 330. Armendar. *in addit. ad recop. legum Nauarræ, lib.* 1. *tit.* 20. *l.* 1. *de ætate, num.* 8. Aloys. Ricc. *in praxi rerum fori eccles. decis.* 735. *in* 1. *edit.* aliàs *resol.* 512. *num.* 3. *in fine in* 2. *edit.* quos refero *de officio, & potest. Episcop. p.* 3. *alleg.* 60. *num.* 71.

Ætas 14. annorum sufficit ad obtinendam dimidiam portionem in Ecclesia cathedrali, nec tales dimidiæ portiones habent annexum Ordinem sacrum. S. Congr. Conc. teste Gonzal. *d. glos.* 5. *num.* 93.

Ætas 14. annorum post Concil. ad beneficium simplex obtinendum non exigitur expleta, sed sufficit cœpta. S. Congr. Concil. testibus Galet. *in margarita casuum conscientiæ, verbo beneficium* 4. Gonzal. *d. glos.* 5. *in princ. num.* 90. Nouar. *in singul. canon. concl.* 13. *num.* 4. Armendar. *d. lib.* 1. *tit.* 20. *l.* 1. *de ætate, n.* 5. quos cum aliis refero *de officio, & potestate Episcopi, part.* 3. *alleg.* 60. *num.* 76.

Ætas 14. annorum requisita ad obtinendum beneficium ecclesiasticum non requiritur in capellaniis, quæ fundari solent, maximè in Hispania, absque Episcopi, aut superioris auctoritate, in quibus succedunt clerici de parentela, vel conferuntur à patronis laicis. S. Congr. Concil. teste Gonzal. *d. glos.* 5. *num.* 27.

Ætas 14. annorum requisita in beneficiis non requiritur in pensione, sed sufficit septem annorum, prout ante Concilium. Eadem S. Congr. teste Gonzal. *d. glos.* 5. §. 5. *num.* 26. & vidi non semel seruari in Dataria.

Ætas 22. annorum incœptorum requiritur in prouiso de Canonicatu Ecclesiæ cathedralis, quamuis in ea non fuisset facta distributio sacrorum Ordinum. S. Congreg. Concil. *in Algarbien.* teste Nicol. Garc. *de benefic. part.* 7. *cap.* 4. *num.* 29. quem refero *de Canon. cap.* 13. *num.* 9. *in fine*, vbi *num.* 10. resoluo sufficere attingentiam 21. annorum; vt intra tempus à iure, & à sacro Conc. statutum possit sacrum Ordinem Subdiaconatus suscipere, hoc est, intra annum.

Ætas 22. annorum, quæ requiritur ad dignitates in Cathedralibus, exigitur quoque in dignitatibus collegiatarum Ecclesiarum. S. Congr. Conc. testibus Nicol. Garc. *de benefic. p.* 7. *cap.* 4. *num.* 59. & 62. *cum seqq.* Armendar. *in addit. ad recop. legum Nauarræ, lib.* 1. *tit.* 18. *l.* 7. *de Episcop. num.* 2. metipso *de Canonicis, cap.* 13. *num.* 23. *in fine.*

Ætas 23. annorum permitti potest in Vicario capitulari, si aliàs est

idoneus, non tamen expedit. S. Congreg. Concil. *sub die* 11. *Augusti* 1618. cuius memini *de Canonicis, cap.*42. *num.* 54.

Ætas 25. annorum incœptorum requisita ad obtinendas parochiales Ecclesias, non exigitur ad vnitas, sed sufficit illa, quam requirit beneficium, cui Parochialis accessoriè reperitur vnita. S. Congr. Concil. testibus Galet. *in margarita casuum conscient. verbo Canonicus* 5. *& verbo parochus*, Gonzal. *ad reg.* 8. *Cancel. glos.* 9. *num.*4. Aloys. Ricc. *in praxi rerum fori eccles. resol.* 512. *in* 2. *edit.* Nicol. Garc. *de benef. p.*12. *c.*2. *n.*26. quos refero *de officio, & potestate parochi, cap.*2. *num.*7.

Ætas 22. annorum requisita ad dignitates Ecclesiarum cathedralium, debet esse completa. S. Congr. Concil. testibus Nicol. Garc. *d. p.*7. *cap.* 4. *num.* 70. Armendar. *d. l.* 7. *de Episcopis, n.* 2. Hieron. Roderic. *in compendio quæst. regul. resol.*23. *num.* 3.

Ætas 25. annorum ad sacerdotium necessaria requiritur in dignitate Ecclesiæ cathedralis, cui sit distributio Missæ cantatæ per turnum infra hebdomadam, cùm habeat onus annexum, ac proinde teneatur per se adimplere. S. Congr. Concil. *in Cotronien.* 4. *Decembris* 1627.

Ætas 25. annorum incœptorum requiritur ad obtinendam dignitatem, cui subest animarum cura. S. Congr. Conc. *sub die* 4. *Decembris* 1627.

Ætatis 40. annorum defectus in Pœnitentiario non obstat vbi aliàs aptior pro loci qualitate non reperitur. S. Congreg. Concil. teste Garc. *de benef. p.* 7. *cap.* 4. *num.* 33.

Afflictuarij.

AFFICTVARII, aut coloni, vel partiarij bonorum ecclesiasticorum exemptione collectarum tam ordinariarum, quàm extraordinariarum pro portione colonica gaudent. S. Congreg. Episcop. & Regul. *in Oppiden.* 18. *Septembris* 1618.

Affinitas.

AFFINITATIS impedimentum vsque ad quartum gradum oritur ex matrimonio rato, non consummato, sicut in consangui

ſanguinitate ex Bulla Pij V. & Trident. *ſeſſ.24.c.3.& 4. de reform. matrim.* S.Congr. Conc. *ſub die 17. Auguſti 1617.*

Affinitatis impedimentum ſuperueniens poſt contractum matrimonium eſt ſublatum decreto *cap. 4. ſeſſ. 24. de reform.matrim.* quia ſi impedimentum dirimens ſublatum eſt, quod maius eſt; ergo & iſtud, quod ſolum impedit ne is, per quem contracta eſt affinitas, ſine peccato poſſit exigere debitum, quod minus eſt. S. Congreg. Concil. teſte Nicol. Garc. *de benef. p.8. cap.3. num.76.*

Affinitatis ex fornicatione contractæ impedimentum reſtringens Concil. Trident. *ſeſſ. 24. cap. 4. de reform. matrim.* ad primum & ſecundum gradum, cenſetur etiam ad eoſdem reſtrinxiſſe impedimentum exigendi debitum ab vxore, quod inducitur ex affinitate proueniente ab illicita copula à viro cum conſanguinea vxoris ſuæ poſt contractum matrimonium habita, quia non ſolùm vltra primum, & ſecundum gradum matrimonium non dirimitur, vt *in d. cap. 4.* ſed etiam non impeditur per declarationem Bullæ 24. Pij V. & ſic iſta affinitas ex fornicatione vltra iſtos duos gradus eſt ſublata in totum. S. Congreg. Concil. *ſub die 1. Februarij 1596.*

Affinitatis in gradibus à iure prohibitis non habet facultatem Epiſcopus ordinaria auctoritate diſpenſandi contrahentes matrimonia. S.Congr. Concil. teſte Armendar. *in addit. ad recop.legum Nauarræ, lib.4. tit. 15. l.1. de matrim. num.99.*

Aggregatio.

AGGREGATIONIS forma Confraternitatibus,& Regularibus præfinitur, & conceditur Regularibus aggregare, vel inſtituere vnam tantùm congregationem in ſingulis locis, & permittitur Archiconfraternitatibus ſecularium vnam tantummodo Confraternitatem in ſingulis locis aggregare. Clemens VIII. *in conſtitut. 115. incip. Quæcunque, 7. Decembris 1604.*

Agnus Dei.

AGNOS Dei per Papam benedictos nullus ſiue vir, ſiue fœmina, ſecularis, aut eccleſiaſticus, vel Regularis, ſub excom-

municationis pœna ipso facto incurrenda potest depingere, inficere, minio notare, vel aurum, seu colorem aliquem illis imponere, aut quicquam aliud superinducere, neque depingi, aut miniari facere, nec illos venales proponere, seu tenere, sed eos albos, & mundos decenter, ac reuerenter à cunctis haberi, deferri, & custodiri præcipit Gregorius XIII. *constit. 2. incip. Omni*, 8. *Kalend. Iunij* 1572. De illius materia vide Sanch. *in præcepta Decalogi tom. 1. lib. 2. cap. 34. num. 28. & 29.* Filliuc. *in quæst. moralib. tract. 14. cap. 6. quæst. 8. ad fin. num. 93.* Bonacin. *de excommunicat. in particulari extra Bullam Cœnæ, disput. 2. quæst. 2. puncto* 29. & plures alios, quos retuli *de officio, & potest. Episcop. p. 3. alleg. 50. n....*

S. Albertus.

S. ALBERTI officium pro Ecclesiis Bruxellen. & Cathedrali Rhemen. concessum à S. Congr. Rituum *in Bruxellen.* 13. *&* 15. *Iulij* 1613.

S. Alexander.

S. ALEXANDRI officium sub ritu duplici pro Ecclesia Bergomen. conceditur à S. Congr. Rituum *in Bergomen.* 7. *Iulij* 1612. *&* 19. *Maij* 1614. Et pro terra Capriati, & Colnalgi Plebis Trezzi Mediolanen. diœcesis. Ead. S. Congr. *in Mediolanen. Plebis Trezzi*, 19. *August.* 1617. Et pro Confraternitate S. Alexandri Nationis Bergomen. Venetiarum. Eadem S. Congr. *in Veneti*, 18. *Augusti* 1618. Et pro Ecclesia Collegiata S. Alexandri Placentiæ. Ead. S. Congr. *in Placentin.* 27. *Iunij* 1620.

Alienare.

ALIENARE bona Ecclesiæ inconsulto Pontifice non licet, & prohibetur alienatio rerum ecclesiasticarum per pactum, item earum concessio, hypotheca, locatio, & conductio vltra trienium. Paulus II. *constitut. 2. incip. Cùm in omnibus*, 5. *Id. Maij* 1465.

Alienare,

Alienare, vendere, permutare, vltra triennium locare, in emphyteusim, feudum, liuellum, pignus, seu precarium concedere in non vasallos nemo potest bona stabilia in statu ecclesiastico, & nemo status ecclesiastici potest alienare castra, seu arces, ac fortalicia in non subditos Ecclesiæ. Sixt. V. *const.* 3. *incip. Solicitudo, Kal. Iulij* 1585. Ampliauit Clemẽs VIII. *const.* 78. *incip. Romani, prid. Nonis Iulij* 1601.

Alienatio, atque infeudatio ciuitatum & locorum S.R.E. prohibita, ac tractatus de illa prætextu etiam euidentis vtilitatis, & illam procurantes etiam ob honorem familiæ Pontificum, excommunicantur, infames fiunt, eorúmque bona confiscantur. Pius V. *const.* 35. *incip. Admonet*, 4. *Kalend. Aprilis* 1567. Præfatas constitutiones Sixti V. & Clementis VIII. innouat, declarátque & ampliat in permutationibus, donationibus, etiam reseruato beneplacito Sedis Apost. contrauenientibus pœnas infligit, contractus annullat, ac notariis harum alienationum instrumenta conficientibus pœnas imponit Paulus V. *tom.* 4. *Bullarij const.* 10. *incip. Pastorale*, 12. *Kalend. Decembris* 1617. Has etiam constitutiones Sixti, Clementis, & Pauli confirmat, & innouat, & extendit ad quodcunque genus contractuum, irritat venditiones, locationes, & alienationes vltra triennium locorum iurisdictionalium, vel etiam non iurisdictionalium, in confinibus tamen loci iurisdictionalis eiúsve territorij sitorum etiam ab vno tantùm latere; extendit ad omnes venditiones, locationes, &c. etiam ad triennium, vel minus tempus faciendas à non Barone de bonis non iurisdictionalibus in confinibus loci iurisdictionis, vel eius territorij, etiam ab vno latere existentes quomodolibet Baroni iurisdictionem habenti, seu bona in dicto territorio possidenti subiectis; nec non ad locationes bonorum in statu ecclesiastico existentiam in confinio dominij Principis exteri Sedi Apost. quomodolibet subiecti cuiuis extero pariter faciendas, ac etiam ampliat ad impositiones, venditiones, cessiones, & alienationes censuum annuorum tam imponendorum, quàm impositorum iuxta formam constit. Pij V. Vrbanus VIII. *const.* 65. *incip. Decens, Kalend. Iunij* 1627.

Alienare, ac in feudum, vel emphyteusim quocunque prætextu, vel causa, quæcunque bona ad Ecclesias inferiores, & quæuis loca pia nunc, vel deinceps spectantia concedere, vel vltra triennium locare, & concessiones huiusmodi reuocare, vel prorogare cum plurium pœnarum impositione, prohibet Vrbanus VIII. *const.* 51. *incip. Humanæ, Kalend. Nouembris* 1625.

Almutia.

ALMVTIA, & exemptiones Canonicis non sunt concedendæ, nisi priùs constet an deceat, & conueniat. S. Congr. Rit. *in Mediolanen.* 28. *Septembris* 1602.

Almutia à Mansionariis, & Præbendatis deferri non potest etiam concedente Episcopo. Ead. S. Congr. *in Placentina* 16. *Ianuar.* 1620.

Almutia, seu caputium ab Archiepiscopo Hidruntin. concessum Dignitatibus, Canonicis, & Presbyteris suæ Ecclesiæ Metropolitanæ coloris violacei, pro aliis verò Presbyteris collectitiis coloris nigri, approbatur ab eadem S. Congr. *in Hidruntin.* 30. *Ianuar.* 1616.

Almutij vsum concedi posse indulgetur Canonicis Ecclesiæ collegiatæ, dummodo differat ab Almutiis, quibus vtuntur Canonici Cathedralis. Eadem S. Congr. *in Lauden.* 19. *Maij* 1602. *& in Mediolanen.* 23. *Iunij* 1607.

Almutia, & caputia non possunt ab Episcopo concedi vt deferantur ab Archipresbyteris Collegiatarum suæ diœcesis, sicut deferunt Canonici Cathedralis. Ead. S. Congr. *in Parmen.* 20. *Iulij* 1616.

Almutia conceditur Archipresbytero Terræ Cirignolæ, nullius, iurisdictionem quasi Episcopalem habenti ad distinctionem aliorum Canonicorum. Ead. S. Congr. *in Sypontin.* 20. *Aprilis* 1602.

Almutia ferendi indultum conceditur Capitulo collegiatæ Ecclesiæ loci Orbiten. S. Congr. Rit. *in Orbiten.* 9. *Aprilis* 1633.

B. Aloysius Gonzaga.

B. ALOYSII Gonzagæ Missam & officium de communi Confessoris non Pontif. *die* 21. *Iunij* pro ditionibus familiæ Gonzagæ, & Religiosis Societatis IESV de Vrbe, concessit S. Congr. Rit. 31. *Maij* 1618. *Lotharingiæ* 4. *Aprilis* 1620. *& Mediolanen.* 29. *Maij* 1621. Demum Gregorius XV. *const.* 10. *incip. in sede* 2. *Octobr.* 1621. concessit vt de dicto B. Aloysio Gonzaga die 21. Iunij, quo ex hac vita migrauit ad cœlum, ab omnibus eiusdem Societatis Religiosis vbique terrarum existentibus iuxta rubricas Breuiarij, & Missalis Romani de communi Confessoris non Pont. Officium recitari, & Missa celebrari respectiuè liberè, & licitè valeat, nec non etiam confluentibus eo die ad eorundem Religiosorum Ecclesias

Ecclesias Missam in illis de eodem B.Aloysio Gonzaga, vt suprà, celebrare liceat.

Altare.

ALTARE ligneum cum ara lapidea permitti debet, non obstante constitutione synodali. S. Congr. Rit. *in Caietana*, 10.*Nouembris* 1612.

Altaria, & Capellas in Regularium Ecclesiis, etiam per secularium Confraternitates constructas, visitare non potest Episcopus. S.Congr.Episcop.& Regul. *in Papien.* 21. *Augusti* 1615. *& in Terracinen.* 22.*Januarij* 1616.

Altaria sanctissimi Sacramenti, & B Mariæ, quæ sunt à dextris Altaris maioris, in quo celebratur officium, incensari debent. S.Congr.Rit.*in Treuisin.*7.*Decembris* 1601.

Altaris lapis profanatus potest vendi, & licitè teneri ab emptore, sed in loco decenti, & honesto. Ead. S. Congr.Rit. *in Reatina*, 9.*Maij* 1606.

Altari renes non sunt vertendi, & melius est vt Episcopus vertat renes Canonicis, quàm Altari. Ead. S. Congreg. *in Colimbrien.* 23. *Maij* 1603.

Altari priuilegiato pro defunctis debent celebrari Missæ de Requiem, aliàs indultum non suffragatur. Eadem S.Congr. Rit. *in Pistorien.*1.*Iunij* 1601.*& in Toletana* 13.*Iulij* 1601.

Altare, & mensa ita paranda est pro Abbate, vel Priore habente vsum Mitræ & Baculi, quando solemniter celebrat, vt scilicet in eo sex tantùm, & non septem candelabra cum totidem candelis, & sua Cruce locantur;nec abacus alius, præterquam parua mensa in cornu Epistolæ,super qua duo possint locari candelabra, Mitra qua Prior vtetur, Calix, Missale, thuribulum cum nauicula,& alia necessaria pro actu celebrationis. Ead.S.Congr. Rit. *in Firmana*,28.*Ianuarij* 1606.

Alternatiua.

ALTERNATIVÆ beneficio non gaudet Episcopus absens causa Reipubl. S.Congr.Conc. teste Gonzal.*ad reg.8.Cancel. gloss.*

*glos.*43.*n.*85. Nec ex alia causa à Concilio approbata, teste Nicol. Garc.*de benefic.in addit. ad p.*5.*c.*1. *num.*463. & Ioan. Anton. Massobr.*in praxi habendi concursum,prel.*23.*dub.*3.*in vlt.impress.*

Ancilla.

ANCILLA non datur pro educandis. S. Congr. Episcop.& Regul.*in Neapolitana,*12.*Martij* 1619.

Ancillæ laicæ non dantur in communi Monialibus S. Claræ. Eadem S.Congr.*in Tarentin.*12.*Aprilis,& in Foglinen.*22.*Nouembris* 1619.

S. Andreas Apostolus.

S. ANDREÆ Apostoli officium cum octaua pro clericis Regularibus S.Andreæ de Vrbe conceditur à S.Congr.Rit.*in Romana;* 3.*Augusti* 1600. Et pro Ecclesia Varonien. Eadem S.Congregat.*in Varonien.*25.*Iunij* 1611.Et pro Clericis Regularibus S. Pauli Bononien.Ead.S.Congr.*in Bononien.*18.*Martij* 1617.

B. Andreas Auellinus.

B. ANDREÆ Auellini Clericorum Regularium congregationis Theatinorum ab omnibus Clericis Regularibus huiusmodi vbique existentibus officium,& Missam de communi Confessoris non Pont.ipsa die eius obitus celebrari, ac recitari liberè, & licitè posse,concessit Vrbanus VIII.*in constit.* 42. *incip. In sede* 10.*Iunij* 1625.

Angelus.

ANGELI in cœlo non habent fidem, sed visionem. S.Congreg. Rit.*in Turritana* 22.*Ianuar.*1618.

Angeli custodis Missa pro congregatione Annuntiatæ Societatis IESV de Vrbe conceditur à S.Congregat.Rit. *in Romana* 16. *Maij* 1601.

Angeli

Angeli custodis Missa approbatur ab ead. S. Congr. *sub die 6. Aprilis* 1615.

Angeli custodis officium est duplex minus. Eadem S.Congreg. Rit. *sub die 2. Octobris* 1617. Et celebrandum est prima die non impedita officio nouem lectionum post festum S. Michaëlis, cedit etiam Dominicæ. Eadem S. Congregat. *sub die* 12. *Martij* 1618.

Anima.

ANIMARVM curæ incumbentes imminentis suæ dignitati, vel canonicatui dum sunt in actu administrandi Sacramenta, vel alia exercendi, quæ spectant ad ipsam curam, distributiones quotidianas lucrantur, & tanquam præsentes in choro habentur. S. Congreg. Concil. testibus Franc. Leo. *in thesauro fori eccles. part.* 3. *cap.* 2. *num.* 24. Zerol. *in praxi Episcop. part.* 1. *verbo distributiones, num.* 3. *vers. secundò debentur,* Nicol. Garc. *de benefic. p.* 3. *cap.* 2. *num.* 335. Armendar. *in addit. ad recop. legum Nauarræ, lib.* 2. *tit.* 23. *l.* 2. §. 2. *de resident. canon. num.* 58. quos cum aliis refero *de officio, & potest. Episcopi, p.* 3. *alleg.* 53. *num.* 127. *& in tract. de Canonicis, cap....*

S. Anna.

S. ANNA B. Mariam Virginem peperit, ex qua natus est D. N. IESVS Christus, & eius festiuitas instituta ad diem 26. mensis Iulij, ac duplici officio decorata. Gregorius XIII. *constit.* 87. *incip. Sancta, Kalend. Maij* 1584.

S. Annæ dies festus sub obseruantia, & præcepto comprehenditur, cunctique Christi fideles vbique terrarum ab omni opere seruili eo die abstinere, & cessare debent. Gregorius XV. *constit.* 24. *incip. Honor laudis,* 23. *Aprilis* 1622.

Anniuersaria.

ANNIVERSARIA non possunt in distributiones quotidianas poni per Episcopum, quia commutatio voluntatis testatorum

ſpectat ad Summum Pont. tantùm. S.Congr.Conc. *in Elboren.* 12. *Martij* 1592.

Anniuerſariorum, & Officiorum numerum poteſt Epiſcopus reducere ex decreto Conc. *ſeſſ.*25. *de reform. cap.*4. S.Congr. Conc. teſtibus Quarant. *in ſum. Bullarij, verbo Miſſa, pag. mihi* 402. Galet. *in margarita caſuum conſcient. verbo Miſſa* 4. Piaſec. *in praxi Epiſcop. p.*2. *cap.*3. *num.* 15. *in fine*, quos cum aliis refero *de officio, & poteſtate Epiſcopi, p.*2. *alleg.*29. *num.*4. Sed id Epiſcopo iam non licet, quia pro illis reducendis, aut moderandis, vel commutandis ad Apoſtolicam Sedem eſſe recurrendum, ſtatuit S.Congr. Conc *de anno* 1625. *in decretis de celebrat. Miſſarum.*

Annata.

ANNATA non debetur Cameræ Apoſt. de beneficiis, vel penſionibus 24. ducatorum. Clemens VII. *conſtit.* 34. *incip. Etſi*, 5. *Iulij* 1532.

Annatam, ſiue medios fructus vnius anni ſoluere tenentur ſingulis quindecim annis Cameræ Apoſt. beneficia, monaſteria, Prioratus, & quæ antea eidem Cameræ alia iura ſoluere conſueuerant. Paulus II. *conſt.*6. *incip. Decet*, 8. *Id. Ianuar.* 1469.

Annunciatio.

ANNVNCIATIONIS feſtum ſi occurrat in Dominica Quadrageſimæ, non fit Officium de Annunciatione, niſi in Eccleſiis ſub Annunciationis inuocatione dedicatis. S. Congr. Rit. *in Vlixbonen.* 1. *Septembris* 1612.

Annunciationis feſtum ſi quando acciderit in die Paraſceues, non tenetur quis ſub reatu peccati mortalis Miſſam illius diei audire. S. Congregat. Rituum *ſub die* 19. *Februar.* 1622. teſte Grauant. *in comment. ad rubricas Miſſalis, part.* 3. *tit.* 29. *num.* 24. quem refero *in tractat. de officio, & poteſtate parochi, cap.* 11. *num.* 46.

Annus.

Annus.

ANNI 22. ad Dignitates in Cathedralibus non habentes curam animarum requisiti debent esse completi. S.Congreg. Conc. testibus Nicol. Garc. *de benefic. part.7. cap.4. num.70.* Armendar. *in addit. ad recop. legum Nauarræ, lib.1. tit.18. l.7. de Episcop. num.2.* Et Episcopus in hoc dispensare non potest. Ead. S.Congr. Conc. *sub die 20. Septembris 1631.*

Annis 40. non minor debet eligi Abbatissa, circa quam ætatem non potest Episcopus dispensare. S.Congr. Concil. teste Armendar. *d. l.7. de Episcop. num. 102.*

Annus probationis debet esse completus, & integer. S.Congr.Conc. *sub die 1. Februar. 1631.*

Annum vigesimum completum requirit constitutio Religionis Sanctissimæ Trinitatis redemptionis captiuorum confirmata auctoritate ante, & post Conc. Trid. vt quis in eadem Religione recipiatur, & tamen pro validitate professionis illam in dicta Religione emittere post 16. annum, iuxta dispositionem Concil. *sess.25. de Regular. cap.15.* Ita S. Congr. Conc. ad instantiam superiorum dictæ Religionis, *2. Augusti 1631. & 24. Aprilis 1632.*

Annum decimum octauum requirit statutum Ordinis Minimorum, & tamen valida est professio ante illum annum emissa, dummodo facta sit post decimum sextum. S. Congr. Conc. testibus Armendar. *in addit. ad recop. legum Nauarræ, lib.2. tit. 18. l.7. de Religion. num. 14.* Laurent. de Peirinis *de subdito Religioso, tom. 1. cap. 26. §. 3.*

Anno probationis completo nouitiatus prorogari potest obueniente aliqua rationabili, seu iusta causa. S.Congr. Episcop. & Regular. *sub die 31. Maij 1597.*

Annum probationis debent facere Regulares discalceati Ordinis Sanctissimæ Trinitatis de licentia Sedis Apost. ad laxiorem calceatorum transeuntes. S. Congr. Conc. *in Montis Regalis, 13. Nouembris 1627.*

Annus de se promoueri faciendo ad sacros Ordines computari debet à die habitæ possessionis canonicatus, dummodo per prouisum non steterit quominus antea possessionem perceperit. S.Congreg. Concil. *in Veronen. 13. Septembris 1631.*

Antianitas.

ANTIANITATIS, & non alia ratio attendenda est circa præcedentiam inter Baliuos Capitulares, & Milites magnæ Crucis Religionis Hierosolymitanæ. S. Congreg. Rit. *in Meliten.* 12. *Augusti* 1608.

Antiphona.

ANTIPHONÆ præintonandæ sunt iuxta formam Cæremonialis, nisi adsit consuetudo immemorialis aliter disponens. S. Congreg. Rit. *in Tropien.* 4. *Mart.* 1606. *& in Asten.* 22. *Decembris* 1612.

Antiphonæ ad Vesperas præintonandæ sunt iuxta consuetudinem immemorialem, nec Magister cæremoniarum illam mutare, seu alterare potest, nec debet. S. Congreg. Rit. *in Suessan.* 28. *Aprilis* 1607.

Antiphonas in Vesperis præintonare spectat ad eum, qui die sequenti in Missa solemni Epistolam erit cantaturus. S. Congr. Rit. *in Asculana*, 28. *Ianuarij* 1606.

Antiphonæ præintonandæ sunt secundùm formam libri Cæremonialis, non obstante quacunque Ecclesiæ consuetudine in contrarium. S. Congr. Rit. *in Asculana*, 16. *Decembris* 1606.

Antiphonas iuxta solitum præintonare debet Archipresbyter prima Dignitas Episcopo celebrante. Ead. S. Congreg. *in Perusina*, 20. *Decembris* 1601.

Antiphonæ cùm præintonantur omnes ab vtroque latere chori surgere debent, iuxta Cæremoniale, non obstante consuetudine. Ead. S. Congr. *in Perusina*, 23. *Martij* 1602.

Antiphonæ in Laudibus præintonari debent per Archipresbyterum sicut in Vesperis, *ibid.*

Antiphona quarta præintonanda est à Canonico primum locum in choro obtinente, quocunque Dignitatis nomine nuncupetur. S. Congreg. Rit. *in Mataren.* 30. *Iannar.* 1616.

Antiphonæ absente Episcopo ita præintonandæ erunt vt prima celebranti, & successiuè Dignitatibus, & Canonicis. S. Congreg. Rit. *in Patanina Plebis sacci*, 9. *Maij* 1606.

Antiphonæ finales ad laudes ante natiuitatem omitti possunt in festo solemniter celebrato, vt contingit in festo S.Thomæ, sed Antiphonæ maiores ante natiuitatem etiam in festis solemnibus dicendæ sunt ad *Magnificat.* S.Congregat. Rit. *in Burgen.* 17. *Nouembris* 1607.

S. Antoninus.

S. Antoninum Archiepiscopum Florentinum canonizauit Clemens VII. *constit.*1.*incip.Rationi*,6.*Kalend.Decembris* 1523.

S. Antonius.

S. Antonius de Padua canonizatus fuit à Gregorio IX. *in constit.*4.*incip.Cùm dicat,Kalend.Iunij* 1232.

S. Antonij festum duplici officio celebrari iussit Sixtus V. *constit.*18. *incip.Immensa*,19.*Kal.Februarij* 1586.

S.Antonij de Padua officium proprium sub ritu duplici & cum octaua celebrari posse in toto Regno Portugaliæ, concessit eadem S.Congr.Rit. *die* 5.*&* 23.*Iulij* 1631.

S. Antonij Viennen.Fratres regulam S. Augustini profitentur. Bonifac.VIII. *const.*5.*incip.In dispositione*,15.*Kal.Iunij* 1297. eleemosynas quærere possunt, dummodo eas conuertant in vsus infirmorum,& ne illas petant minimè impediri possunt per deputatos fabricæ S.Petri,Cruciatæ,aut Redemptionis captiuorum, illis enim eleemosynas quærere permittitur in locis vbi actu hospitalitatem exercent,& habita licentia ordinariorum. Gregorius XIII. *const.* 73.*incip.Romani* 1.*Februarij* 1582.

Vide in verbo *Fratres S. Antonij Viennen.*

Apostata.

Apostatæ curam animarum exercere, aut Sacramenta ecclesiastica administrare,Missámque prætextu Ordinum sibi collatorum celebrare prohibentur, & omnes beneficiis priuari,

& ad dignitates Ordinum inhabiles perpetuò fore, voluit Paulus IV. *conſt.* 14 *incip. Poſtquam*, 13. *Kal. Auguſti* 1558.

Apoſtatis licentias obtinendi beneficia eccleſiaſtica, ac in illis deſeruiendi Pœnitentiarius maior non concedit. Pius IV. *conſt.* 53 *incip. In ſublimi*, §. 9. 4. *Non. Maij* 1562.

Apoſtoli.

APOSTOLI Chriſti fuerunt ſecunda fundamenta Chriſti. Gregorius IX. *conſt.* 1. *in appendice, incip. Fraternitatis* 7. *Kal. Auguſti* 1232.

Apoſtolorum cœtum S.R.E. Cardinales repræſentant. Eugenius IV. *conſt.* 15 *incip. Non mediocri, de anno* 1439.

Apoſtolorum loco Epiſcopi ſubrogati ſunt. Leo X. *conſtit.* 22. *incip. Dum intra*, 14. *Kal. Ianuar.* 1516.

Apoſtolica Sedes.

APOSTOLICA Sedes omnes iudicat, & à nemine iudicatur, nec vllo modo ab ea appellatur, & illius eſt Conciliorum approbatio. Gelaſius I. *conſt.* 1. *incip. Valde, Kal. Februar.* 1495.

Apoſtolica Sedes omnium prima iure diuino. Innocentius III. *conſt.* 3. *incip. Ex eo*, 9. *Kal. Septembris* 1199.

Apoſtolicæ Sedis officiales & Curiales non poſſunt coram vllo ordinario, aut alio quocunque, ſed in Vrbe tantùm iuriſdictionem habente conueniri. Eugenius IV. *conſt.* 4. *incip. Diuina*, 8. *Id. Martij* 1432.

Appellantes, Appellare, Appellatio.

APPELLANTES à ſummo Pont. ad Concilium generale futurum, cum eorum conſiliariis, ac fautoribus crimen læſæ Maieſtatis incurrunt. Pius II. *conſt.* 5. *incip. Execrabilis*, 15. *Kal. Febr.* 1459.

Appellantes à Papa ad futurum Concilium ſunt ſchiſmatici, & multas pœnas incurrunt. Iulius II. *conſt.* 22. *incip. Suſcepti, Kalend. Iulij* 1509.

Appellare

Appellare non licet in causis criminalibus, nisi facto deposito pœnæ pecuniariæ, ad quam reus damnatus est. Pius IV. *constit.* 52. *incip. Etsi*. 10. *Aprilis* 1562. Intelligendo, vt in Pij V. *constit.* 22. *incip. Inter multiplices*, 12. *Kal. Ianuarij* 1566.

Appellare potest ad Metropolitanum, vel ad viciniorem Episcopum grauatus in concursu Ecclesiæ parochialis. Pius V. *constit.* 33. *incip. In conferendis*, 15. *Kal. Aprilis* 1567.

Appellari si contigerit in visitatione ab Episcopo Suffraganeo etiam tanquam Sedis Apostol. delegato debet appellari ad Metropolitanum quoad effectum deuolutiuum, non quoad suspensiuum. S.Congregat. Concil. testibus Zerol. *in praxi Episcop. p.* 2. *verbo visitatio.* §. 3. Piasec. *in simili praxi p.* 2. *c.* 3. *num.* 61. Aloys. Ricc. *in praxi aurea resol.* 449. *n.* 2. *prope fin.* quos refero *de officio, & pot. Episcopi p.* 3. *alleg.* 73. *num.* 35. *& allegat.* 92. *num.* 147.

Appellationes à sententiis criminalibus condemnantibus ad pœnam pecuniariam in statu ecclesiastico intra sex menses expediendæ sunt. Pius V. *const.* 138. *incip. Licet*, 26. *Octobris* 1571.

Appellationis beneficium confessis in iudicio criminali denegatur. Pius V. *const.* 24. *incip. Cùm sicut, de anno* 1566.

Appellatio datur à reprobatione examinatorum ad effectum deuolutiuum à die scientiæ. S.Congregat. Concil. *in Vrbinaten.* 4. *Maij* 1592. teste Nicol. Garc. *de benefic. in additione ad part.* 9. *cap.* 2. *num.* 245.

Appellatio non datur à decreto facto in visitatione ab Episcopo. S.Congr. Rit. *in Gienen.* 24. *Septembris* 1605.

Appellatio non recipitur à sententia definitiua contra verum contumacem prolata, nec inhibitio, aut alia quæuis prouisio, quandiu appellans in huiusmodi vera contumacia perstiterit, conceditur. S.Congr. Conc. *sub die* 16. *Octobris* 1600.

Appellatio non datur à reprobatione examinatorum, sed dumtaxat à mala ordinarij electione. S.Congr. Conc. teste Nicol. Garc. *de benefic. p.* 9. *cap.* 2. *num.* 240.

Appellationes non recipiuntur ab executione decreti S. Concilij Trident. aut visitationis Apostol. nec si Episcopus virtute eiusdem sacri Concil. procedat vt Sedis Apost. delegatus in causis, quæ sub eorum iurisdictione ordinaria non comprehenduntur, salua tamen in hoc casu Legatorum & Nunciorum Apostol. auctoritate. S. Congregatio Concil. *sub die* 18. *Octobris* 1600.

Appellatio

Appellatio interposita super condemnatione ad triremes habet effectum suspensiuum. S. Congr. Episcoporum, & Regul. *in Auersana, 22. Ianuar.* 1591.

Appellatio non est admittenda à comminatione Episcopi facta contra incurrentes excommunicationem, & alias censuras ecclesiasticas à iure latas, ad dicendum causam quare non debeant declarari incidisse: secus si comminatio fiat contra alios delinquentes ad effectum illos excommunicandi ob aliquod delictum, vel crimen sub excommuuicationis ab homine latæ pœna. S. Congr. Concil. *in Tropien. 17. Mart.* 1619.

Appellatio à priuatione beneficij habet effectum suspensiuum. S. Congr. Episcop. & Regul. *in Mileuitana, 1. Iunij* 1604.

Appellatio suspensiua dumtaxat, non autem deuolutiua datur in causis præcedentiæ, quia Concilium dum voluit controuersias de præcedentia per Episcopum componi, id est, breui manu, summariè, & de plano, sine strepitu, & figura iudicij, etiam appellatione remota, noluit tamen inferre præiudicium irreparabile, sed prouidere tantùm scandalis, quæ interea exoriri possent. S. Congregat. Conc. teste Sell. *in select. canon. cap. 30. n.* 10.

Appellationis causa dum pendet, appellans in eodem, quo reperitur, carcere permanebit quoad iudex ad quem appellatum est visis actis, & causa cognita aliter decreuerit, & tunc si à iudicis ad quem decreto vim diffinitiuæ habente fuerit appellatum, nihil mandare, aut pro sui decreti executione attentare potest, donec per iudicem superiorem aliud fuerit ordinatum. S. Congr. Conc. *sub die* 16. *Octobris* 1600.

Appellatio à Suffraganeis recipere non potest Metropolitanus in causis delegatis, & negotiis sancti Officij S. Congr. Episcop. & Regul. 23. *Nouembris* 1582.

Appellatio non datur reprobato per examinatores ab electione Episcopi, qui elegit approbatum ab examinatoribus, sed à reprobatione examinatorum ad effectum deuolutiuum, non autem suspensiuum. S. Congr. Conc. teste Nicol. Garc. *de benefic. in addit. ad p. 9. cap. 2. num.* 245.

Appellatio à definitiua in causa correctionis non suspendit executionem. S. Congr. Conc. teste Sell. *d. cap.* 30. *n.* 12

Appellationem quoad effectum suspensiuum dumtaxat sustulit Concil. Trid. *sess. 25. de Regul. cap.* 13. S. Congr. Conc. testibus Armendar. *in addit. ad recop. legum Nauarræ lib. 1. tit. 14. l. 24. §. 31. de processib. n.* 10.

Salgado

Salgado *de protect. regia, tom.* 1. *p.* 2. *cap.* 3. *n.* 99. quos refero *de officio, & potest. Episcopi, p.* 3. *alleg.* 78. *num.* 26.

Appellatio à Vicario foraneo procedente cum Adiunctis à Capitulo deputatis contra Capitulares exemptos non datur ad Episcopum, sed deuoluitur ad Sedem Apost. S. Congr. Concil. *in Burgen.* 18. *Aprilis* 1627.

Appellatio ad effectum suspensiuum non admittitur à visitatione Ecclesiæ cathedralis, & personarum ipsius ab Episcopo facienda, nec ideo illa appellatione suspendi potest. S. Congreg. Concil. *in Oriolen.* 27. *Mart.* 1632. *ad* 6.

Appellationis cuiuscunque prætextu nequaquam potest impediri, seu retardari diœcesanæ Synodi celebratio, *ibid. ad* 17.

Appellatione à decretis, & constitutionibus synodalibus, quæ fuerunt à Sede Apost. confirmatæ, non potest illarum executio impediri, nec retardari, *ibid. ad* 18.

Appellatus si occultauit processum, vel impedimentum præstitit vt compulsatio, & transportatio non fieret, in eius præiudicium habetur pro compulsato, & transportato, & iudex appellationis potest appellantem absoluere, & acta gesta in prima instantia annullare, & irritare. S. Congreg. Conc. teste Gonzal. *ad reg.* 8. *Cancel. glos.* 24. *num.* 41.

Approbare, Approbatio, Approbatus.

APPROBARE Sacerdotes sacræ Confessionis ministros nullus potest præter Episcopum. S.Congr. Concil. teste Armendar. *in addit. ad recop. legum Nauarræ, lib.* 4. *tit.* 29. *l.* 1. *§.* 1. *de confitendo semel in anno, num.* 15. quem refero *de officio, & potest. Episcopi, p.* 2. *alleg.* 25. *num.* 12.

Approbatio Confessariorum, & ad curam animarum, spectat ad Episcopum donec per alium prætendentem probetur immemorialis, & quòd sit nullius. S.Congr.Conc. *in nullius, seu Conuersanen.* 26. *Iunij, &* 20. *Augusti* 1627.

Approbatio facienda ab Episcopo, etiamsi institutio pertineat ad inferiores, iuxta formam *cap.* 9. *sess.* 25. *& cap.* 13. *sess.* 7. debet fieri etiam in beneficiis, quorum institutio pertinet ad Episcopos, aut Monachos. S. Congr. Concil. teste Nicol. Garc. *de benef. p.* 9. *cap.* 3. *num.* 19. *in* 1. *decl.*

Approbatio ab Episcopo facienda non requiritur in beneficiis simplicibus, quorum collatio liberè spectat ad inferiores. S.Congreg. Conc. teste Nicol. Garc. *d. p. 9. cap. 3. n. 19.*

Approbatio obtenta per Sacerdotem secularem, vel regularem ab ordinario ad audiendas confessiones, potest ab Episcopo successore pro suæ conscientiæ securitate vsque ad nouum examen suspendi. S.Congr. Conc. *in Liman. 19. Septembris 1625.*

Approbatus nemo censetur si ex tribus examinatoribus quilibet eorum vnum approbauerit, & alij duo approbatum ab altero reprobauerint, accedente Episcopo vni. Idem dicendum quando sunt quinque examinatores, & quilibet eorum approbat vnum ex examinatis, & cæteri quatuor reprobant approbatum ab altero, Episcopo vni illorum accedente. Idem similiter si vnus tantùm compareat ad se examinandum coram tribus examinatoribus, vno illorum approbante, cæteris reprobantibus, quia illi non potest accedere Episcopus, & examinatus dicitur reprobatus. S. Congreg. Concil. teste Nicol. Garc. *de benef. p. 9. cap. 2. num. 60.*

Approbatum & prouisum de Ecclesia parochiali in forma *Dignum* potest Episcopus modernus iterum examinare superueniente rationabili causa. S. Congr. Conc. *in Placentina, 26. Augusti 1628.*

Approbatus ad Ordines, seu beneficia ab Episcopo competenti, potest ab inferiore suspendi ob imperitiam, si ille in visitatione repertus sit ignarus. S.Congr. Conc. *sub die 9. Nouembr. 1619.*

Approbatus secularis semel ad confessiones audiendas, vel prædicandum censetur approbatus, donec fuerit reuocatus, & reuocari potest cum causa, quam sufficit esse notam Episcopo. S.Congreg. Conc. teste Nicol. Garc. *de benef. p. 5. cap. 8. n. 87.*

Approbatus secularis, siue regularis ad audiendas confessiones certi generis personarum, vel in certa Ecclesia, non potest confessiones audire aliarum personarum, & extra illam Ecclesiam virtute Bullarum. S.Congr. Conc. teste Nicol. Garc. *d. p. 5. c. 8. n. 87.*

Approbatus ad audiendas confessiones ab alio quàm à Valentino Episcopo in diœcesi Valentina non censetur approbatus ab ordinario. S.Congr. Conc. testibus Ludou. Beia *in respons. casuum conscient. p. 4. casu 20. vers. tandem,* Quarant. *in sum. Bullarij, verbo confessor, vers. præter,* Fr. Emman. *in explicat. Bullæ Cruciatæ §. 9. num. 5.* Ægid. Coninck *de Sacram. tom. 2. disp. 8. n. 52.* Nicol. Garc. *d. p. 5. c. 8 num. 132.* Vgolin. *de officio, & potest. Episc. c. 7. §. 2. n. 8.* Campan. *in diuers. iuris Canon. rub. 12. cap. 13. num. 77. in fine,* Armend. *in addit.*

ad recopil. legum Nauarræ, lib. 4. *tit.* 29. *l.* 1. §. 1. *num.* 12. Molfes. *in sum. Theologiæ moralis, tract.* 7. *cap.* 14. *num.* 67. Homobon. de Bonis *de examine eccles. p.* 1. *tract.* 5. *c.* 2. *n.* 14. Soar. *tom.* 4. *de pœnit. disp.* 28. *sect.* 7. *num.* 1. Ioan. Valer. *de different. inter vtrunque forum, verbo absolutio, differ.* 1.

Approbatus ab Episcopo ad confessiones audiendas secularium præuio examine, non possunt iterum ab eodem Episcopo examinari, sed bene possunt examini subiici à successore Episcopi, iuxta constitutionem sanctæ mem. Pij V. *sub dat.* 8. *Id. Augusti, Pontificatus sui anno* 6. quæ à fel. record. Gregor. XIII. non est reuocata per reductionem priuilegiorum Regularium ad terminos Concilij. S. Congr. Conc. teste Aldan. *in compend. canon. resol. lib.* 3. *tit.* 12. *n.* 8.

Approbatus ab Episcopo confessarius Regularis non potest ab audiendis confessionibus suspendi, nisi ex noua causa, eáque ad confessiones pertinente, aut ob non seruatum interdictum ab ipso ordinario positum. S. Congr. Episcop. & Regul. *sub die* 20. *Nouembris* 1615. nisi Episcopus facultatem huiusmodi audiendarum confessionum ad suum beneplacitum concesserit, quia tunc quandocunque reuocare poterit. Ead. S. Congr. *in Papien.* 19. *Mart.* 1619.

Approbatus Regularis ad confessiones personarum secularium audiendas potest, si noua causa superueniat, suspendi, dummodo ea confessiones ipsas concernat, veluti si cum scandalo, aut aliàs inhonestè viuat, vel aliquod delictum committat, propter quod rationabili Episcopi iudicio videatur à confessionibus suspendendus. Ead. S. Congr. Episcop. & Regul. *in Oriolen.* 30. *Augusti* 1630.

Approbatos Regulares ad audiendas confessiones non debent ordinarij impedire quominus illas audire possint in domibus pœnitentium ægrotorum quando ab eis vocantur, verùm præcipere possunt iidem ordinarij sub pœna suspensionis à facultate audiendi confessiones quòd Regulares huiusmodi infirmorum parochos de audita confessione eodem die certiores reddant. Ead. S. Congr. Episcop. & Regular. 1. *Iulij* 1606.

Aqua benedicta.

AQVÆ benedictæ aspersio debet fieri sigillatim quibuscunque Dignitatibus, & Canonicis, incipiendo ab iis, qui in dextero cornu existunt, non vnico ictu in circulum. S. Congr.

Rit. *in Perusina* 20. *Decembris* 1601. quam refero *in tract. de Canon. cap.* 34. *num.* 23.

Aquæ benedictæ aspersio in Dominicis diebus fieri debet per ipsum celebrantem, etiam quòd sit prima, vel alia Dignitas, non obstante contraria consuetudine, quæ potius corruptela, quàm consuetudo dici debet, cùm sit contra rubricas Missalis Romani, & dispositionem Cæremonialis Episcop. *lib.* 2. *cap.* 30. quæ tollit omnem contrariam consuedinem. S. Congr. Rit. *in Perusina*, 29. *Nouembr.* 1632.

Archidiaconus.

ARCHIDIACONI officium est Episcopo ministrare. S Congr. Rit. *in Pisaurien.* 10. *Iunij* 1600.

Archidiaconus si sit prima Dignitas, debet exercere officium Presbyteri assistentis cum Pluuiali Episcopo celebranti iuxta formam Cæremonialis, illíque candelam, & palmam benedictam ministrare, dummodo sit in sacerdotali Ordine constitutus. S. Congr. Rit. *in Brixien.* 28. *Maij* 1616. *& in Reatina* 10. *Ianuar.* 1609. Non autem Archipresbyter. Ead. S. Congr. *in Vercellen.* 7. *Augusti* 1610. etiamsi Archidiaconus non possit dici quòd sit prima Dignitas, vt *in Pisaurien.* 10. *Iun.* 1600. & recusans cogendus est pœnis, & censuris ecclesiasticis, &c. vt *in d. Reatina.* Et dum in assistentia est apud Episcopum, intelligitur præsens in choro, tam in Ecclesia cathedrali, quàm in alia. Ead. S. Congr. *in Camerinen.* 15. *Mart.* 1608.

Archidiaconus, qui sustinet Baculum Episcopi dum celebrat solemniter, thurificandus est immediatè post Diaconos assistentes. S. Congr. Rit. *in Bracharen.* 28. *Aprilis* 1607. Etiamsi sit primus Archidiaconus, & habeat alias prærogatiuas. *In eadem causa*, 19. *Ianuarij* 1608.

Archidiaconus, qui sedet à dextris Episcopi celebrantis in Cathedrali, à dextris pariter sedere debet dum celebrat in Collegiatis. S. Congr. Rit. *in Thelesina* 2. *Martij* 1602.

Archidiaconus prima Dignitas, & in Ordine sacerdotali constitutus, absente, vel impedito proprio Episcopo, præfertur Archipresbytero, & omnibus aliis Canonicis in celebratione Missarum solemnium, & in omnibus aliis functionibus Episcopalibus. S. Congreg. Rit. *in Regien.* 9. *Decembr.* 1600. *& S. Agathæ Gothorum*, 23. *Mart.* 1602. *& in Iuuenacen.* 17. *Nouembr.* 1607. *& in Baren.* 19. *Ianuar.* 1608. *& in Pennen.*

Pennen. 24. *Ianuarij* 1615. Rot. *in Viterbien. celebrationis Missarum* 11. *Decembris* 1609. Non quidem ex obligatione, sed ex sua voluntate, & deuotione. Eadem S.Congr. *in d.Regien.* 9. *Decembris* 1600.

Archidiaconus, qui est prima Dignitas in Cathedrali, debet esse Doctor, quamuis non habeat curam animarum, nec contentiosam iurisdictionem. S.Congr.Conc. *in Andrien.* 1. *Aprilis* 1628.

Archidiaconi qui vel curam habent animarum, vel iurisdictionem, iuxta titulum *de officio Archid.* debent in omnibus Ecclesiis, vbi fieri potest, esse Magistri, seu Doctores, aut Licentiati in Theologia, vel iure Canonico. S.Congr.Conc. testibus Campan. *in diuers. iuris Canon. rubr.* 7. *cap.* 6. *num.* 41. Piasec. *in praxi Episcop. p* 2. *c.* 5. *n.* 20. Aloys.Ricc. *in praxi rerum fori eccles. decis.* 473. *in* 1. *edit.* aliàs *resolut.* 497. *in* 2. *edit.* Nicol.Garc. *de benefic. p.* 7. *cap.* 7. *num.* 41. Massobr. *in praxi habendi concursum requis.* 10. *dub.* 6. secundùm Romanam impress. Nouar. *in singular. canon. concl.* 41. *num.* 2.

Archidiaconi habentes iurisdictionem contentiosam, debent esse Doctores & promoti in publico gymnasio, aliàs gradus eis non suffragatur, ex Bulla 63. Pij V. S.Congr.Conc. testibus Nicol.Garc. *d.cap.* 7. *num.* 40. Massobr. *d.dub.* 6. *num.* 6. & Nouar. *d.concl.* 41. *n.* 4.

Archidiaconus, qui verè cura animarum, & omni prorsus iurisdictione caret, non comprehenditur decreto Concil. *sess.* 24. *cap.* 12. *de reformat.* quoad qualitatem Doctoratus, vel Licẽtiaturæ in eo requisitam. S.Congr Conc. teste Piasec. *in praxi Episcop p.* 2. *cap.* 5. *n.* 20.

Archidiacono in choro permanenti spectat in principio Matutini horarum canonicarum, ac Vesperarum intonare *Pater noster*, quo dicto, eidem pariter spectat eius manu signum dare, vt incipiatur, *Domine, labia mea*, &c. vel, *Deus in adiutorium meum*, &c. ipsique etiam ad Primam pertinet dicere, *Dies, & actus nostros*, &c. *Adiutorium nostrum*, &c. Et, *Deus nos benedicat*, &c. Ad Completorium, *Noctem quietam*, &c. *Benedicat, & custodiat nos*, &c. & in fine horarum, & Matutini, *Domine, det nobis*, &c. S.Congr. Episcop. & Regul. *in Theram.* 18. *Aprilis* 1617.

Archidiaconus, ad quem de consuetudine Ecclesiæ spectat, absente Decano, conuocare Capitulum, & in eo proponere, ac resolutiones accipere, id potest, etiamsi non sit in sacris, cùm iste sit actus iurisdictionis, qui competit Archidiacono etiam in sacris non constituto, & ad Decanum non spectat ratione Ordinis, sed antiquitatis, & superioritatis. S. Congr.Conc. teste Nicol.Garc. *de benefic. p.* 3. *cap.* 4. *num.* 26.

Archidiaconum vocare non tenetur Episcopus vt intersit examini ordinandorum. S. Congr. Conc.*sub die* 21.*Ianuarij* 1617.

Archidiaconus ratione visitationis incumbentis suæ dignitati potest abesse vltra tres menses concessos à Concil. & lucratur fructus sui Archidiaconatus, qui lucrifiunt per interessentiam, dummodo dari consueuerint absentibus ex legitima causa, non tamen lucrantur distributiones quotidianas. Hæc autem de lucrandis fructibus locum habent, nisi extet Ecclesiæ consuetudo vt Archidiaconus visitans nihil fructuum percipiat, quia talis consuetudo salua manere debet. S. Congr. Conc. teste Nicol. Garc. *de benefic.p.*3. *cap.*2.*num.*332.

Archidiaconus durante visitatione propriæ Ecclesiæ non potest percipere fructus illius Canonicatus, quem obtinet ex dispensatione, vel ex illius Ecclesiæ consuetudine, stante quòd fructus Canonicatus distincti sint à fructibus præbendæ, nisi pro tribus mensibus vacationis causa à Concil. permissis. S. Congr. Conc. testibus Garc. *d.cap.*2.*num.*332 *in* 2.*dub.* Armendar.*in addit.ad recop.legum Nauarræ lib.*1.*tit.*6.*l.*6.*de visitat.n.*82.

Archidiaconus non visitans propriam Ecclesiam, sed solùm Ecclesiam suæ diœcesis, etiamsi illam visitaret ex officio, & iure sibi competenti, non potest percipere distributiones. S. Congr. Concil. testibus Garc.*d.cap.*2.*num.*332. Armendar.*d.l.*6. *de visitat. num.*81. & 108. quos cum aliis refero *de officio, & potestate Episcopi, parte* 3. *alleg.*53.*num.*126.

Archidiacono potest Episcopus præstituere terminum ad visitationem expediendam, & præscribere comitatum, & equitatum, ne oneri sit Ecclesiis, quas visitauerit. S. Congr. Concil. teste Piasec.*in praxi Episcop.p.*2.*c.*3.*num.*62.

Archidiaconus secunda Dignitas quando est Presbyter, absente Episcopo & impedito Decano prima Dignitate, debet celebrare Missas solemnes, & non Primicerij, licèt id fecerint quando Archidiaconus non erat præsens. S. Congregat. Rit. *in Capuana* 28. *Aprilis* 1607.

Archidiaconus qui sit ex priuilegio Protonotarius, non lucratur fructus, & distributiones sui Archidiaconatus, si cum habitu Protonotarij in Ecclesia, choro, & processionibus, ac diuinis Officiis assistat. S. Congr. Rit. *in Asculana in Apulia* 6. *Martij* 1610. Et si voluerit in sua Ecclesia vti habitu Protonotarij, reputatur tanquam extraneus, & ei locus assignandus est non inter Dignitates, & Canonicos,

micos,sed post Abbates.Ead.S.Congr. *in d.Asculana.* Nec potest in publicis functionibus in assistentia Episcopi, & aliis actibus sibi tanquam Archidiacono competentibus vti habitu Protonotarij, sed suo habitu canonicali.Ead.S.Congr.*in d.Asculana in Apulia*,19. *Nouembris* 1611.

Archidiaconus Protonotarius non ex Altari, sed ex Sacristia, vt faciunt cæteri Dignitates,& Canonici,debet sumere paramenta pro Missa priuata celebranda in Ecclesia cathedrali. Ead. S.Congreg. Rit.*in d.Asculana,6.Martij* 1610.

Archidiaconus,qui ex priuilegio est Protonotarius,potest vti habitu Protonotarij in actibus non competentibus sibi tanquam Archidiacono.S.Congr.Rit.*in nullius terræ Pisciæ*, 19. *Ianuarij* 1612. *& in d.Asculana*,28.*Ianuarij* 1612.

Archidiaconus Prænestin. non tenetur ad onus Camerariatus. S.Congr.Rit.*in Prænestina* 13.*Iulij* 1619.Sed contrarium resolutum fuit *in ead.causa* 26.*Septembris* 1620.

Archidiacono Episcopi Rhemen. Vicario concedi posse declaratur indultum reconciliandi Ecclesias pollutas, quæ priùs non fuerant consecratæ: secus pro Ecclesiis, quæ antea fuerunt consecratæ. Ead.S Congr.Rit.*in Rhemen.9.Maij* 1609.

Archidiacono Rhuten.conceditur per annum indultum benedicendi paramenta,stante absentia Episcopi. S. Congr. Rit. *in Rhuten. 9.Maij* 1609.Eadem facultas conceditur Archidiacono Cammich Aquileien.diœc. & illius loci Vicario, ob longissimam absentiam ordinarij Aquileien. Ead.S.Congr.*Cammich* 24.*Aprilis* 1610.

Archidiaconatus duos dignitate pares habens residere poterit in quo sibi placuerit,si alter est dignior, tenetur in eo residere. S.Congr. Conc.teste Nicol.Garc.*de benef.p.*3.*cap.*2.*num.*185.

Archiepiscopus.

ARCHIEPISCOPI etiam Cardinales antequam munus consecrationis suscipiant, aut eis pallium tradatur, iurant se limina Apostolorum statis temporibus visitaturos, & se rationem reddituros de eorum pastorali officio Papæ,ac de rebus ad statum Ecclesiarum suarum pertinentium.Sixtus V. *const.*15. *incip. Romanus*,13.*Kal.Ianuar.*1585.

Archiepiscopi,& Episcopi cuiuscunque Ordinis Regularis professores

res ad suorum Ordinum claustra redeuntes, ad eorum officia assumi nequeunt. Paulus IV. *const.21 incip. In sacra, 19. Iulij* 1559.

Archiepiscopus potest ante se Crucem deferri facere, etiam per loca Monachorum Cassinensium suæ diœcesis. S.Congregat.Rit. *in Theatina 13 Iulij* 1613.

Archiepiscopus translatus ad Episcopalem Ecclesiam potest retinere tantum nomen, siue titulum Archiepiscopi, non autem vsum Pallij & Crucis. S.Congreg.Rit. *in Maioricen. 16. Octobris* 1604.

Archiepiscopus non sedet in cathedra superiori coram Nuncio, sed inter Canonicos in eminentiori loco. S.Congreg.Rit. *in Taurinen. 9. Martij* 1593.

Archiepiscopus potest deferre Crucem, præterquam in visitatione Nuncij, & secum deambulando, *ibidem*.

Archiepiscopus non potest vti Cruce, nec Mozzetta, præsente Legato in ciuitate. S.Congr.Rit. *sub die 2. Octobris* 1601.

Archiepiscopus debet rogare Nuncium, vt populo benedicat, qui hoc remittat Archiepiscopo, vt populus cognoscat dignitatem Apostolicam. S.Congr.Rit. *in Taurinen 9. Martij* 1593.

Archiepiscopus non potest iudicare causas vertentes inter Episcopos Suffraganeos. S.Congr.Episcop. & Regul. *in Regien. 31. Maij* 1588.

Archiepiscopus non debet se ingerere in prima instantia causarum quæ agitantur coram eius Suffraganeo. S.Congr. Conc. teste Zerol. *in praxi Episcop. p. 1. verbo Appellatio, vers. ad decimum.*

Archiepiscopus Bononien. debet præcedere Vicelegato in processionibus, & solemnitatibus, ac quotiescunque in Ecclesia conueniunt circa pacem, & thuris honorem exhibendum, ac in sedendo ad Missam & concionem. S.Congr.Rit. *in Bononien. 8. Iulij* 1602.

Archipresbyter.

ARCHIPRESBYTER S.Petri in Vaticano habet eandem iurisdictionem, quam habet Archipresbyter S.Mariæ Maioris, & absoluit beneficiatos, & clericos à quolibet iuramenti vinculo ad effectum agendi. Paulus III. *const. 35. incip. Cùm dilectus, Kal. Nouembris* 1542. Habet amplam iurisdictionem cognoscendi causas inter Capitulum, & clericos, & commissiones causarum sui fori manu Papæ non signatas non admittit: facultatem habet ordinariam

ordinariam in Canonicos,& cæteros, & auctoritatem cognoscendi causas per suum Vicarium, & Collegio fabricæ S. Petri præsidet. Sixtus V. *constit.* 102. *incip. Cùm ex debito*, 4. *Non. Martij* 1590.

Archipresbyter S. Mariæ Maioris de Vrbe amplissimas habet facultates in cognoscendis causis spectantibus ad Capitulum, beneficiatos, ac ministros in dicta Ecclesia, & tangentibus tam personas, quàm res Capituli actiuè, & passiuè, summariè, & de plano, ac procedit etiam in obligationibus cameralibus, & eius auctoritas extenditur etiam ad Religiosos, & priuilegiatos. Paulus III. *const.* 19. *incip. Cùm sicut, de anno* 1538.

Archipresbyter manutenendus est in sua quasi possessione celebrandi Missas absente Episcopo, non obstante contradictione Vicarij. S. Congr. Rit. *in Tranen.* 21. *Februar.* 1604.

Archipresbyteri substitutus non debet cantare Missas, quæ ad Archipresbyterum pertinent, nec locum, & honorem incensi, & pacis ipsius Archipresbyteri percipere. S. Congr. Rit. *in Mangien. nullius*, 14. *Decembris* 1602.

Archipresbyter si non potuerit, vel noluerit celebrare, non potest Missas suo arbitrio alteri delegare, sed Dignitates, & Canonici per ordinem subintrant in locum Archipresbyteri. S. Congr. Rit. *in Tarentina Cryptaliarum*, 3. *Septembris* 1605. & *in eadem causa*, 24. *Octobris* 1609. fuit declaratum Archipresbyterum habere ius distribuendi Missas ipso impedito secundæ Dignitati, deficientibus Dignitatibus primo Canonico, & sic per ordinem successiuè. Hoc idem confirmatum fuit *in eadem causa*, 27. *Februar.* 1610. vbi additur quòd non semper vni, & eidem Dignitati, vel Canonico sunt distribuendæ, sed per ordinem successiuè incipiendo à digniore, & seniore, seruata eorum prærogatiua, vt omnes per turnum honorentur.

Archipresbyter non debet se intromittere in regimine chori, quod ad solum Cantorem pertinet. S. Congr. Rit. *in Tarentina Cryptaliarum*, 3. *Septembris* 1605.

Archipresbyter debet thurificari duplici ductu sicut Canonici, non obstante constitutione capitulari, cui per Cæremoniale derogatum est. S.Congr. Rit. *in Perusina*, 23. *Mart.* 1602.

Archipresbytero ratione stolæ debetur præcedentia. S Congr. Rit. *in nullius*, 12. *Maij* 1612.

Archipresbyterum sedem paratam habere non conuenit. S. Con-

gregat. Rituum *in Baren.* 4. *Iulij* 1615.

Archipresbyter non debet associari à Presbyteris & clericis, neque conuenit quòd eorum dignior in porta Ecclesiæ ei porrigat aspersorium, & alia obsequia, quæ soli Episcopo à Canonicis debentur, non obstante consuetudine. S. Congr. Rit. *in d. Baren.*

Archipresbyter licèt sit prima Dignitas, in choro tamen cedere debet primum & digniorem locum Canonico celebranti. Eadem S.Congr. *in Arboren.* 27. *Iulij* 1601.

Archipresbyter qui sit prima Dignitas, debet in primo ingressu Episcopi accipere Pluuiale, & Crucem osculandam porrigere, versiculos, & orationes super ipsum cantare, & alias functiones facere, quæ ex regula libri Cæremonialis ad primam Dignitatem, vel digniorem de Capitulo spectant. S.Congr. Rit. *in Parmen.* 30. *Januar.* 1616.

Archipresbyter Collegiatæ paratus præcedit Canonicis Cathedralis. S. Congreg. Rit. *in Fundan.* 20. *Decembris* 1601. *&* 25. *Ianuarij* 1602.

Archipresbytero Collegiatæ petenti vsum cappæ conceditur almutium de pellibus variis. S. Congreg. Rituum *in Oritan.* 3. *Augusti* 1602.

Archipresbyter Vicario Episcopi vti Canonico in choro, Capitulo, processionibus, aliisque actibus publicis præcedere Missas solemnes canere, aliásque functiones, quæ Episcopo absente primæ Dignitati competunt, peragere debet. S. Congreg. Episcop. & Regul. *in Lancianen.* 8. *Mart. &* 31. *Augusti* 1615.

Archipresbyteri per diœcesim quando accedunt ad Cathedralem ad obedientiam Episcopo præstandam, vel vt Synodo intersint, non debent sedere in choro simul cum Canonicis Cathedralis. S. Congr. Rit. *in Letteren.* 14. *Ianuar.* 1612.

Archipresbyter non tenetur præstare ientaculum processionaliter accedentibus ad eius Ecclesiam. Ead. S.Congr. Rit. *in Letteren.* 21. *Iulij* 1618.

Archipresbyter Ecclesiæ Iuuenacen. attenta consuetudine, & Ecclesiæ constitutione, licèt non sit prima Dignitas, debet absente Episcopo facere functiones, quæ regulariter pertinent ad primam Dignitatem. S.Congr. Rit. *in Iuuenacen.* 9. *Maij* 1609.

Archipresbyter Tyrassonen. tenetur ad residentiam, & nihil quoad illam fuit innouatum per Bullam Sixti IV. erectionis de vicaria

caria in Dignitatem. S. Congregat. Rituum *in Tyraſſonen.* 4. *Maij* 1619.

Archipresbyter Caſtri Regalis diœceſis Meſſanen. eſt manutenendus in poſſeſſione habendi Vicarium foraneum in ſuo territorio, in quo ex antiquiſſima conſuetudine habet iuriſdictionem in cauſis ciuilibus indifferenter, & in criminalibus, vſque ad ſententiam incluſiuè. S. Congregat. Concil. *in Meſſanen.* 8. *Iunij* 1619.

Archipresbyteratus in collatione, qui neque parochum, neque parochianos habet, ordinarius non tenetur proponere edictum pro concurſu.S.Congr.Conc.teſte Maſſobr. *in praxi habendi concurſum prælud.* 3. *num.* 13.

Archiuium.

ARCHIVVM ſi ſit proprium Eccleſiæ cathedralis, poteſt Epiſcopus illud viſitare, & iura, ac ſcripturas concernentes ſtatum ipſius Eccleſiæ recognoſcere, adhibitis tamen aliquibus eiuſdem Eccleſiæ Canonicis. S. Congr. Concil. *in Oriolen.* 27. *Martij* 1632. *ad* 10. vidi originale.

Arma.

ARMORVM prohibitorum geſtatio, quamuis in Eccleſiis delictum ſit, non eſt ramen de comprehenſis in Bulla ſ. mem. Gregorij XIV. S. Congr. Epiſcop. & Regul. *in Salernitana* 30. *Septembris* 1616.

Aſcriptio.

ASCRIPTIO alicui Eccleſiæ in ordinatis fieri debet in ipſa promotione, nam poſtea fieri non poteſt. S. Congr. Conc. teſte Nicol. Garc. *de benefic. p.*2. *cap.*5. *num.*101.

Aſcribere tenetur Epiſcopus ad ſeruitium Eccleſiæ clericum in minoribus conſtitutum, vel prima Tonſura initiatum, petentem aſcribi.S.Congr.Conc.*in Valentin.*29.*Iunij* 1628.

Aſcribere non ſe faciens alicui Eccleſiæ,ſi incedat in habitu,& Tonſura, & ſit deſcriptus in catalogo clericorum, qui in Synodo diœceſana obedientiam præſtitit ordinario,& per paucas vices in choro, & in proceſſionibus interfuit, attentis circunſtantiis gaudere debet fori priuilegio. S. Congreg. Concil. *in ead. Valentin.* 28. *Martij* 1628.

Aſperſorium.

ASPERSORIVM cum aqua benedicta Epiſcopo accedenti ad Eccleſiam debet miniſtrari à prima Dignitate, vel digniori Canonico. S. Congreg. Rit. *in Salamantina* 16. *Iulij* 1605. *& in Sarzanen.* 12. *Mart.* 1618. *& in Bononien.* 14. *Februar.* 1632. Si verò præbendæ ſunt diſtinctæ, miniſtrandum eſt à primo Canonico Presbytero. Eadem S. Congr. *in Placen.* 19. *Maij* 1607.

Aſperſorium aquæ benedictæ porrigendum eſt Epiſcopo à Priore Eccleſiæ collegiatæ, dum ibi accedit Epiſcopus, non autem à prima Dignitate, vel primo Canonico Eccleſiæ cathedralis. S. Congr.Rit. *in Camerinen.* 15. *Mart.* 1608.

Aſperſorium non eſt porrigendum Archipresbytero à digniore Preſbytero, neque alia obſequia ei ſunt præſtanda, quæ ſoli Epiſcopo à Canonicis præſtantur. S. Congregat. Rit. *in Baren.* 4. *Iulij* 1615.

Aſperſio aquæ benedictæ in Dominicis diebus fieri debet per ipſum celebrantem, etiam quòd ſit prima, vel alia Dignitas, non obſtante contraria conſuetudine,quæ potius corruptela, quàm conſuetudo dici debet, cùm ſit contra rubricas Miſſalis Romani, & diſpoſitionem Cæremonialis Epiſcoporum *lib.* 2. *cap.* 30. quæ tollit omnem contrariam conſuetudinem. S. Congr. Rit. *in Perusina,* 29. *Nouembris* 1632.

Aſsiſtentes, Aſsiſtentia, Aſsiſtere.

ASSISTENS Presbyter, ſiue Dignitas ſit, ſiue Canonicus, & non Diaconus Euangelij, debet Epiſcopum thurificare. S. Congr. Rit. *in Placentina*, 19. *Maij* 1607.

Aſsiſtens Presbyter, ſiue Archipresbyter, licèt non ſit prima Dignitas,

tas, thurificandus est ante Archidiaconum tunicella paratum loco Diaconi assistentis, licèt Archidiaconus sit prima Dignitas. S. Congr. Rituum, teste Aldan. *in compendio canon. resol. lib. 2. tit. 22. num. 2.*

Assistentes Papæ in Capella præferuntur cæteris in assequutione beneficiorum, nobilitantur valde, & æquiparantur ortis ex sanguine Comitum, habent facultatem testandi de bonis ecclesiasticis, exempti sunt à decimis, & si se absentant, visitant limina Apostolorum, per procuratorem. Iulius III. *const. 12.*

Assistentes Episcopo Diaconi, & Subdiaconi omnibus aliis præferuntur. S. Congr. Rit. *in Caputaquen.* 18. *Maij* 1602.

Assistentes Episcopo debent incensari post Episcopum ante Magistratum, etiamsi sit de maioribus. S. Congr. Rit. *in Patauina* 12. *Martij* 1602.

Assistentes licèt minus digni ratione assistentiæ ante Dignitates thurificantur, & accipiunt pacem. S. Congreg. Rit. *in Cremen.* 28. *Septembris* 1602. *& in Nolana* 23. *Maij* 1603. *& in Bracharen.* 19. *Iunij* 1608.

Assistentes Canonici superuenientibus Dignitatibus, vel Canonicis dignioribus debent discedere, & locum assistentiæ digniorem cedere dignioribus secundùm consuetudinem, & vsum capellæ Papalis. S. Congr. Rit. *in Asten.* 18. *Nouembris* 1606. *& in Ferrarien.* 20. *Iunij* 1609.

Assistentes duo Canonici debent eligi ex numero Diaconorum, quando præbendæ sunt distinctæ. S. Congr. Rit. *in Nolana* 23. *Maij* 1603.

Assistentes Dignitates, & Canonici, vel aliquo modo Episcopo solemniter celebranti inseruientes, nullo modo tenentur genuflectere. S. Congr. Rit. *in Monopolitana* 15. *Decembris* 1632.

Assistentis Presbyteri munus pertinet ad primam Dignitatem. S. Congr. Rit. *in Terdonen.* 9. *Maij* 1606.

Assistentia Episcopo facienda est iuxta Cæremoniale. S. Congr. Rit. *in Legionen.* 1. *Iunij* 1601.

Assistentia Episcopo facienda est tam à duobus Diaconis, quàm à Presbytero assistente, vt dicitur in Cæremoniali Episcoporum. S. Congr. Rit. *in Melphiten.* 30. *Augusti* 1602.

Assistentiam Episcopo solemniter celebranti, & Pontificalia exercenti debent Dignitates, Canonici, vel Portionarij, eique vestibus sacris induti debent inseruire per seipsos; si verò quis sit legitimè

G 3 impeditus,

impeditus, alius eiusdem Ordinis, & gradus respectiuè, non autem inferioris deputare poterit. S. Congr. Rit. *in Abulen.* 18. *Martij* 1602.

Asσistentia duorum Canonicorum hinc inde facienda est à Canonicis præbendæ diaconalis, illis deficientibus à Canonicis præbendæ subdiaconalis, & etiam illis deficientibus ab vltimis Canonicis Presbyteris. S. Congr. Rit. *in Saonen.* 17. *Iunij* 1606.

Asσistentia duorum Canonicorum semper conuenit Episcopo, siue celebret, siue diuinis Officiis asσistat, & etiam dum procedit ad Ecclesiam. S. Congr. Rit. *in Granaten.* 10. *Maij* 1601.

Asσistentia duarum Dignitatum, vel duorum Canonicatuum, Episcopo loci ordinario tantummodo conuenit. S. Congr. Rit. *in Cæsaraugustana* 9. *Maij* 1606.

Asσistentia cum Pluuiali Episcopo celebranti facienda est à prima Dignitate, vel à primo Canonico in Ordine presbyterali constituto, quocunque nomine appelletur, siue Archidiaconus, siue Archipresbyter, siue Decanus. S. Congr. Rit. *in Vercellen.* 7. *Augusti* 1610.

Asσistentia duorum Canonicorum per viam iuxta consuetudinem Ecclesiæ Granaten. & tertij dum celebrat, vel diuinis Officiis asσistit iuxta dispositionem libri Cæremonialis Archiepiscopo conuenire declaratur, tam absente, quàm præsente Regio Magistratu. S. Congr. Rit. *in Granaten.* 10. *Maij* 1608. *&* 24. *Nouembris* 1609.

Asσistentia Capellani cum Pluuiali Canonico celebranti conceditur vbi talis adest consuetudo immemorialis. S. Congr. Rit. *in Mantuana* 19. *Iulij* 1604.

Asσistentia debet præstari ab hebdomadariis, & beneficiatis Canonicis celebrantibus iuxta statutum Ecclesiæ. S. Congr. Rit. *in Aueniomen.* 24. *Martij* 1612.

Asσistentiæ ratio non habetur in receptione cinerum, candelarum, & palmarum, sed quilibet debet accedere secundùm prærogatiuam Ordinis. S. Congr Rit. *in Nolana* 23. *Maij* 1603.

Asσistere Episcopo cogitur prima Dignitas, etiam sub censuris. S. Congr. Rit. *in Calaguritana* 12. *Decembris* 1610.

Asσistere Episcopo debent digniores, & honoratiores. S. Congr. Rit. *in Calaguritana* 1. *Iulij* 1601.

Asσistere Episcopo Canonici tenentur, etiam quando ordinationem celebrat extra propriam Ecclesiam, dummodo numerus sufficiens Canonicorum, & ministrorum in Ecclesia remaneat, S. Congr. Rit. *in Elboren.* 7. *Iulij* 1612.

Asσistere

Assistere Episcopo pontificaliter celebranti etiam in Ecclesia collegiata, vel parochiali, pertinet ad Dignitates, & Canonicos cathedralis Ecclesiæ si adsint, non autem ad Canonicos Collegiatæ, vel Presbyteros Parochialis, etiamsi numerus alioquin sufficiens sit Presbyterorum Ead. S. Congr. Rit. *in Calaguritana* 1. *Iulij* 1601. *& in Bononien.* 20. *Aprilis* 1602. *& in Brundusina* 15. *Iulij* 1617.

Assistere cum Pluuialibus non conuenit vt Episcopus admittat in Vesperis decantandis per aliquam ex Dignitaribus Cathedralis clericos in minoribus constitutos stante penuria Sacerdotum, etiam in solemnioribus anni festiuitatibus. S. Congr. Rit. *in Caseretan.* 18. *Septembris* 1632.

Assistere Episcopo solemniter celebranti debet pro Presbytero assistente quando præbendæ sunt distinctæ in presbyterales, & diaconales, dignior de Capitulo quocunque nomine nuncupetur, dummodo sit in sacerdotio constitutus; Episcopo verò non celebranti, sed diuinis tantùm præsenti pro Presbytero assistente inseruire debet dignior Canonicus post Dignitates. Sed quando præbendæ non sunt distinctæ in presbyterales, & diaconales, tunc Episcopo siue solemniter celebret, siue diuinis tantùm præsens sit, pro Presbytero assistere, & inseruire debet dignior de Capitulo, iuxta dispositionem Cærem. *lib.* 1. *cap.* 7. *&* 8. S. Congr. Rit. *in Monopolitana*, 15. *Decembris* 1632.

Assistere Episcopo celebranti impeditus potest adesse in choro, & lucrari distributiones, vt in vna Saonen. tenoris sequentis. S. Rituum Congr. referente Illustrissimo D. Card. Muto censuit licere Francisco Spinulæ Præposito, & primæ Dignitati cathedralis Ecclesiæ Saonensis, quamuis impedito, assistere Episcopo celebranti, adesse in choro, & lucrari distributiones, dummodo impedimentum sit euidens, & notorium, omni prorsus fraude cessante. *Die* 24. *Aprilis* 1627. Ioannes Baptista Card. Detus. I. Thessalonien. Secret. vidi authenticam, & originalem.

Associatio.

ASSOCIATIO Episcopi, vide in verbo *Canonici.*

Associatio an debeatur Abbatibus, vide in verbo *Abbas num.* 21.

Astrologia.

ASTROLOGIÆ iudiciariæ, & disciplinarum diuinatoriarum studium perniciosissimum in Ecclesia Dei, illud profirentes præterquam circa artem medicam, nauigationem, & agriculturam, aliqua de futuris contingentibus vaticinari præsumentes ab ordinariis puniuntur, & huiusmodi Astrologiæ iudiciariæ libros, sicut & Geometriæ, chiromantiæ, pyromantiæ, onomantiæ, gilantiæ, & negromantiæ secum retinentes ac legentes ab Inquisitoribus puniri possunt. Sixtus V. *const.* 17. *incip. Cæli & terra, Nonis Januar.* 1585.

Astrologi iudiciarij, qui de statu Reip. Christianæ, vel Sedis Apostol. seu vita Romani Pont. aut eius consanguineorum iudicia faciunt, seu facta in posterum penes se retinent, vel alicui ostendunt, aut verbis tractant, incurrunt pœnas nedum excommunicationis maioris latæ sententiæ, sed etiam vt læsæ maiestatis rei vltimi supplicij, ac confiscationis omnium bonorum suorum, & priuationis beneficiorum, & officiorum si clerici fuerint, &c. Vrbanus VIII. *const.* 4. aliàs 113 *incip. Inscrutabilis, Kal. Aprilis* 1631.

B. Atto.

BATTONIS Pontificis, & Confessoris Officium, & Missa pro diœcesi Pistorien. & vniuersa Congregatione Vallis vmbrosæ, conceditur à S. Congr. Rit. *in Pistorien. pro B. Attone* 11. *Decembris* 1604. Et pro ciuitate & diœcesi Pacen. Ead. S. Congr. *in Pacen.* 1. *&* 3. *Martij* 1614.

Auditor Cameræ.

AVDITOR Cameræ est iudex competens causarum quorumcunque Prælatorum officialium Curiæ, Oratorum, Curialium, Notariorum Cameræ, & familiarium eorundem, & campsorum mercatorum, & pensionum, quamuis solutio alibi facienda esset, & executor omnium litterarum Apost. solus ac priuatiuè; vbi alij verò deputati sunt, cumulatiuè remissorias, & compulsoriales

dat,

dat, monitoria ad partes decernit, censuras promulgat, & alia facit, ac solius est cognoscere de causis, & litibus ortis vigore obligationis Cameralis. Pius IV. *constit.* 33. *incip. Ad eximiæ, Kalend. Maij* 1561. Paulus V. *constit.* 28. *incip. Eximiæ*, 17. *Kalend. Octobris* 1606.

Auditor Cameræ potest in partibus citare in prima instantia, non obstante decreto Concil. *sess.* 24. *de reform. c.* 20. S.Congr. Episcop. & Regul. *in Pistorien.* 18. *Aprilis* 1595.

Auditor confidentiarum.

AVDITOR confidentiarum est iudex causarum confidentialium, simoniæ, & cum eis connexitatem habentium, verus commensalis, & familiaris Papæ, & est iudex competens, etiam respectu quoruncunque Prælatorum, & Cardinalium, & causarum inducentium aliquam pactionem simoniacam tam mouendarum in vrbe, quàm deuoluendarum ex toto orbe: procedit summariè, ac omissis terminis substantialibus, qui seruantur de stylo Palatij, & procedit ex mero officio ad Procuratoris fiscalis denunciationem, & partium accusationem contra simoniacos. Sixtus V. *constit.* 47. *incip. Diuina*, *Kalend. Nouembris* 1586. Præcedit vtriusque Signaturæ Referendariis. S.Rit.Congr. *sub die* 6. *Decembris* 1621.

Auditor Episcopi.

AVDITOR Episcopi Canonicus in congregationibus, quæ fiunt coram Episcopo, vel eius Vicario, debet sedere in loco suæ receptionis, & non super alios Canonicos præsentes. S.Rit.Congr. *in Beneuentana*, 29. *Januar.* 1605.

Auditores Rotæ.

AVDITORVM Rotæ Romanæ officium vacat per promotionem ad Ecclesias cathedrales. Innocentius VIII. *constit.* 6. *incip. Circunspecta*, 10. *Kalend. Septembris* 1485.

Auditores Rotæ Romanæ sunt priuilegiati circa recitationem Horarum, & lucrantur indulgentiam Stationum vrbis, visitando propriam Capellam. Clemens VIII. *constit.* 13. *incip. Conuenit, Nonis Augusti* 1525. Gaudent omnibus priuilegiis, & gratiis Referendariorum,& exemptione à gabella vini. Paulus III. *const.* 12. *incip. Romani*, 13. *Augusti* 1537.

Auditorum Rotæ Romanæ, eorúmque familiarium,necnon consanguineorum,& affinium vsque ad secundum gradum in Rota causæ non tractantur. Pius IV. *constit.* 44. *incip. In throno*, 6. *Kalend. Ianuar.* 1561.

Auditorum Rotæ Romanæ Decanatus cum omnimoda præcedentia vt spectet ad Auditorem tempore vacationis in Curia præsentem, aut ex causa publica absentem, statuit Pius IV. *constit.* 61. *incip. Dudum*, 6. *Kalend. Augusti* 1562.

Auenionen.

AVENONIEN. Oratori conceditur locus in Capella in banco Oratorum post omnes alios Oratores, qui ibi sedere solent. S. Rit. Congr. *in Auenionen.* 17. *Decembris* 1605.

Auenionen. Ecclesiæ Præpositum, Archidiaconum, & Canonicos thurificandos esse declaratur iuxta regulas libri Cæremonialis, sed attenta consuetudine immemoriali Præpositum in sua antiqua possessione manutenendum esse. S.Rit. Congr. *in Auenionen.* 24. *Aprilis* 1610.

B

BACVLVS.

BACVLVS argenteus, vel aureus potest à quocunque pro suo libitu deferri, cùm non sit proprius Dignitatis, non autem ea, quæ ex indultu particulari concedi solent. S. Rit. Congregat. *in Nouarien.* 19. *Maij* 1614.

Baculi,& Mitræ vsus sunt correlatiua,& cui vnum conceditur, alterum

rum etiam concedendum videtur. S. Rit. Congreg. *in Treueren.* 8. *Ianuar.* 1605. *& in Argentin.* 7. *Octobris* 1606.

Baculo pastorali non debet vti Episcopus Suffraganeus quando solemniter celebrat, sicut vtitur Episcopus proprius, nisi in ordinationibus, & aliis similibus necessariis. S. Rit. Congr. *in Bracharen.* 1. *Septembris* 1607.

Baculi & Mitræ vsus cum aliis prærogatiuis conceditur Abbati sancti Luciæ in plano Melatij Regni Siciliæ, Capellano Regio, & Referendario Apost. S. Rit. Congr. *in nullius S. Luciæ in Plano Melatij,* 18. *&* 20. *Februar.* 1617.

Baldachinum.

BALDACHINVM non potest erigi à Vicariis Episcopi ipso absente in Ecclesiis monasteriorum Congregationis Cassinen. inuitis Monachis. S. Rit. Congr. *in Cassinen.* 10. *Iulij* 1621.

Baldachinum non est parandum pro benedictione sponsi, & sponsæ. S. Rit. Congr. *in Neritonen.* 25. *Februar.* 1606.

Baldachini vsus permittitur Abbatibus Congregationis Cassinen. in tribus ad summum festiuitatibus anni, quibus solemniter celebrant iuxta consuetudinem, modestè, sine pompa, & auro. S. Rit. Congr. *in Cassinen.* 12. *Mart.* 1618. Vrbanus VIII. *const.* 101. *incip. Exponi,* 11. *Iulij* 1629.

Baldachino sine auro, & pompa vti possunt Abbates Oliuetani solemniter in tribus tantùm anni festiuitatibus celebrantes. Vrbanus VIII. *constit.* 97. *incip. Exponi nobis,* 4. *Aprilis* 1629.

Baldachini vsus eodem ferè modo permittitur Abbatibus Congregationis Camaldulen. S. Congr. Rit. *in Camaldulen. Baldachini,* 21. *Augusti* 1632.

Baldachini hastæ in Ecclesia deferendæ sunt, vt dicitur in libro Cæremonialis Episcoporum. S. Rit. Congreg. *in Melphiten.* 30. *Augusti* 1602.

Baldachinum à propriis personis, quibus de iure, consuetudine, vel priuilegio competit, non autem ab eorum substitutis deferendum est. S. Rit. Congr. *in Montis Pellusij* 5. *Iulij* 1603.

Baldachinum erigere licet Episcopis Pontificalia exercentibus in Ecclesiis Regularium. S. Congr. Episcop. & Regul. *sub die* 10. *Iulij* 1603.

Baldachinum in Eccleſia loci dominus erigere non poteſt,& Epiſcopus omnibus ſacrorum canonum remediis huiuſmodi Baldachinum omnino remouere facere debet. S.Congr. Epiſcop.& Regul. *in Boianen.* 12. *Ianuar.* 1618.

Baptiſmus.

BAPTISMVS non eſt differendus in pueris ob periculum mortis, ſed quamprimum commodè fieri poteſt conferri debet, quia eripit à diaboli poteſtate,& filios Dei facit adoptiuos. Eugenius IV. *conſtit.*23. *incip. Cantate. Pridie Non. Februar.* 1441.

Baptiſmus ſi mortis periculum immineat,per laicum,& mulierem in forma Eccleſiæ,ſi deſit Sacerdos, poteſt conferri,immo etiam per Paganum,& hæreticum, dummodo intendant facere id,quod facit Eccleſia, cuius effectus eſt remiſſio omnis culpæ originalis, & actualis,ac etiam pœnæ,quæ pro ipſa debetur. Eugenius IV. *conſt.* 19. *incip. Exultate*, 10. *Kalend. Decembris* 1439.

Baptiſmalem Eccleſiam obtinens, cui incumbit ſolùm cura baptizandi omnes infantes oppidi,& exiſtētes ſub cura Archipresbyteri,tenetur ad reſidentiam ad minus tanquam coadiutor parochialis Eccleſiæ,etiamſi in Eccleſia Archipresbyter præter Baptiſmum cætera Sacramenta adminiſtret. S. Congr.Conc. teſte Garc. *de benefic.p.*3. *cap.*2. *num.* 167.

Baptizati ſclaui ſi ad Conſeruatores almæ Vrbis pro libertate confugiant, libertatem conſequuntur,ciuéſque Romani efficiuntur. Pius V. *conſt.*17.*incip.Dignum*, 5. *Id. Septembris* 1566.

Baricellus.

BARICELLVS Epiſcopi cùm ſit de illius familia armata, fori priuilegio gaudet. S. Congr. Epiſcop. & Regul. *in Sorana*, 25. *Aprilis* 1614.

Baricellus cùm de familia armata Epiſcopi exiſtat, non poteſt, nec de iure debet per iudicem laicum capturari. Ead. S. Congr. *in d. Sorana.*

Baricellus Curiæ Epiſcopalis in eadem Curia Epiſcopali ſyndicari debet,ideóque in eodem Tribunali in officij principio cautionem præſtare

præſtare tenetur. Ead. S.Congr. *in ciuitatis Caſtelli* 14. *Aprilis* 1615. *ad quartum.*

Baro.

BARO dominus loci iuxta ſolitum thurificandus eſt poſt clerum.S.Congr.Rit.*in S.Agathæ* 17.*Nouembris* 1607.

Baro dominus loci in Eccleſia parochiali, vbi non adſunt Canonici, thurificandus eſt per celebrantem, miniſtros paratos, & Archipresbyterum.S.Rit.Congr.*in Biſignanen.*27.*Septembris* 1608.

Baro,ſiue alius, qui de conſuetudine ſolet deferre haſtam baldachini,id per ſe ipſum, non autem per ſubſtitutum facere debet. Ead. S.Congr.Rit.*in Montis Pelluſij* 5.*Iulij* 1603.

Barones; ac Vniuerſitates ſtatus eccleſiaſtici non cuſtodientes vias, & territoria bannitis, tenentur reſarcire damna ſpoliatis. Pius V. *conſt.*10.*incip.Ex ſupernæ* 3.*Non.Iulij* 1566.

Barones, & quicunque domicelli, qui armatorum manus colligunt, aut caualcatas faciunt, certis exceptis caſibus, crimen læſæ maieſtatis,& rebellionis incurrunt. Sixtus V. *conſtit.*75.*incip. Dum pro*, 11.*Kal.Martij* 1588.

Barones in ſtatu eccleſiaſtico non poſſunt impedire ſubditos, & vaſſallos,quominus aliorum agros colant, & conducant, nec poſſunt facere bannimenta,& edicta circa annonam.Clemens VIII. *conſt.* 72. *incip.Inter.*4.*Decembris* 1600.

Baronum defunctorum Regalia conſiſtentia in lecto,equo,pileo,enſe,annulo,calcaribus, & ocreis, debentur Epiſcopo in cuius diœceſi eſt Baronia,non autem Epiſcopo,in cuius ciuitate Baro deceſſit.S.Congr.Epiſcop.& Regul.*in vna Hydruntina*, teſte Iul. Lauor. *var.lucubrat.tom.*1.*tit.*2.*cap.*3.*num.*204.quem refero *de officio, & poteſt. Epiſcopi p.* 3. *alleg.*86. *ſub n.*32. ſecundùm Lugdunen.impreſſ.

Beatificatio,

Eorum præcipuè,de quorum canonizatione nunc agitur.

BEATIFICATIO Andreæ Auellini Clericorum Regularium Congregationis Theatinorum cum cōceſſione Clericis dictæ

Congregationis vbique existentibus quotannis in die sui obitus Missam & Officium de communi Confessoris non Pont. celebrandi. Vrbanus VIII. *const.42.incip.In sede,10.Iunij 1625.*

Beatificatio Caietani Threnæi Clericorum Regularium Theatinorum fundatoris cum indultu celebrandi Missam, & officium recitandi de eodem de communi Confessoris non Pont. ab omnibus Clericis Regularibus vbique existentibus in die eius obitus iuxta Breuiarij,& Missalis Romani rubricas,etiam per Sacerdotes seculares,& Regulares ad eorum Ecclesias confluentes. In ciuitate verò Vicentina,vbi natus,& in ciuitate Neapolitana,vbi sacrum eius corpus requiescit, in omnibus Ecclesiis, tam Regularium, quàm secularium Missa,& Officium,vt suprà,respectiuè celebrari, & recitari valet. Vrbanus VIII.*constit.103. incip. In sede Principis. 7.Octobris 1629.*

Beatificatio Felicis de Cantalicio Ordinis Fratrum Minorum sancti Francisci Capuccinorum cum indultu quòd de eo Missa celebrari,ac Officium recitari possit à Fratribus dicti Ordinis in Nancei, Romaricomontis,& Cantalicij oppidis existentibus, & Romæ ab omnibus ad Ecclesiam ipsius Ordinis, vbi corpus eius requiescit, confluentibus. Vrbanus VIII. *constit. 48. incip. In specula, sub die 1.Octobris 1625.* Et extendit ad omnes Fratres vbique existentes, *in alia sua constit.incip.Nuper.9.Aprilis 1625.*

Beatificatio Francisci Borgiæ, olim Ducis Gandiæ, & deinde Religiosi professi, ac tertij Præpositi Generalis Societatis IESV, cum concessione vt in die sui obitus Missa celebrari, & Officium de communi Confessoris non Pont. à Regularibus dictæ Societatis vbique existentibus, nec non in ditionibus familiæ illorum de Borgia ab omnibus Sacerdotibus,tam Regularibus, quàm secularibus recitari possit. Vrbanus VIII. *constit.incip.In sede.23.Nouembris 1624.* Extendit idem Vrbanus *in alia sua constit. 46.incip. Aliàs à nobis,2.Septembris 1625.* ad quoscunque Sacerdotes seculares,seu cuiusuis Ordinis, Congregationis, seu instituti Regulares,ad Ecclesias, seu domos Regulares dictæ Societatis IESV accedentes, itaut Sacerdotes huiusmodi in dictis Ecclesiis, seu domibus duntaxat Missam, & Officium huiusmodi respectiuè celebrare & recitare valeant.

Beatificatio Iacobi de Marchia Ordinis Fratrum Minorum S. Francisci de Obseruantia vnà cum concessione celebrandi Missam, & Officium de communi Confessoris non Pont. in Ecclesia dicti Ordinis,

dinis, vbi eius corpus requiescit, ac extensio dictæ concessionis ad omnes Ecclesias dicti Ordinis, & eorum personas vbique existentes. Vrbanus VIII. *constit.* 22. *incip. In sede*, 12. *Augusti* 1624. *& in alia incip. Nuper.* 23. *Octobris* 1624. quarum meminit Hieron. Roderic. *in compendio quæst. Regular. resol.* 95. *post num.* 8.

Beatificatio Fr. Ioannis Dei Congregationis huius nominis fundatoris, cum indultu vt de eodem ab omnibus dictæ Congregationis Regularibus vbique existentibus quotannis in die eius obitus Officium recitari, & Missa celebrari de communi Confessoris non Ponr. ritu duplici maiori per annum, iuxta rubricas Breuiarij, & Missalis Romani, & quoad Missam etiam per alios Regulares & seculares Sacerdotes ad eorum Ecclesias confluentes. In ciuitate verò Granaten. nempe in Ecclesia, vbi eius sacrum corpus requiescit, & in Terra nuncupata *Monte maior o nono* in Lusitania, vbi natus est, in omnibus Ecclesiis, tam Regularium, quàm secularium, Officium & Missa ritu duplici minore recitari, & celebrari possit, & valeat. Vrbanus VIII. *constit.* 108. *incip. In sede* 21. *Septembris* 1630.

Beatificatio Fr. Ludouici Bertrandi Valentini Ordinis Prædicatorum, cum indultu vt de eo tanquam de vno Confessore non Pont. in ciuitate & Regno Valentiæ tantùm ab omnibus Fratribus, & Religiosis vtriusque sexus Ordinis Prædicatorum in eorum monasteriorum Ecclesiis Officium, & Missam de communi vnius Confessoris non Pont. secundùm ritum, & consuetudinem eiusdem Ordinis recitandi & celebrandi respectiuè. S. Congr. Rit. *sub die* 21. *Aprilis* 1608. & postea *sub die* 25. *Octobris* 1610. extendit per vniuersam Religionem Dominicanam in toto Orbe terrarum, & vt in ciuitate tantùm Valentiæ, vbi dicti B. Ludouici corpus requiescit, omnes vtriusque sexus viri & mulieres, & Religiosi Regulares & seculares possint de dicto Beato Officium recitare, & Missam celebrare, vel audire; refert Castellin. *de dilatione canoniz. Sanctor. pag.* 123.

Beatificatio Martyrum viginti trium ex Ordine Minorum S. Francisci de Obseruantia prouinciæ Discalceatorum S. Gregorij Philippinarum & Iaponij, qui omnes pro Christi nomine in oppido Ciuitatate, nuncupato *Nangasaqui*, dicti Regni Iaponij cruci affixi, & lanceis transfossi fuerunt die 6. Februarij 1597. cum indultu vt de illis Officium, & Missa de communi plurimorum Martyrum eadem die 5. Februarij recitari, & celebrari respectiuè possit in

Manilen.

Manilen.diœcesi dumtaxat.Vrbanus VIII.*const.70.incip. Saluatoris, sub die* 14. *Septembris* 1627. Item de aliis tribus Martyribus è Societate IESV, qui in eodem loco, & eodem tempore, eodémque genere Martyrij vnà cum prioribus immediatè relatis Martyribus pro Christi nomine cruci affixi, & transuerberati fuerunt, beatificatio emanauit cum indultu celebrandi Missam, & recitandi Officium de illis pro omnibus dictæ Societatis Religiosis. Vrbanus VIII. *const.71.incip.Saluatoris,die 15.Septembris* 1627. De his meminerunt Castellin. *in tract. de inquisitione miraculorum in Martyrum canonizatione, in addit.ad 1.punctum num.3.& 4.& de dilation. canonizat.Sanct.pag.*129. Hieron. Roder. *in compend. quæst. regular. resol.*24. *num.*38. Et instante Generali Societatis IESV indultum prædictum ad omnes Sacerdotes, tam seculares, quàm Regulares ad eorum Ecclesias confluentes extendi posse, censuit S. Rit. Congregat. annuente S.D.N. *sub die* 26. *Septembris* 1629. vt refert Castellin.*d.tract.de dilat.canoniz.Sanctor.pag.*131.

Beatificatio Mariæ Magdalenæ de Pazzis Florentinæ Monialis, Ordinis B. Mariæ de Monte Carmelo, cum indultu, vt in omnibus Monasteriis, locis & Ecclesiis dicti Ordinis, in eius obitus, seu alia subsequenti non impedita die singulis annis ab omnibus vtriusque sexus eiusdem Ordinis Religiosis Officium & Missa, & à confluentibus ad Ecclesias dicti Ordinis in alma Vrbe, & in ciuitate Florentina existentes Missa dumtaxat de eadem B. Maria Magdalena tanquam de communi Virginis non Martyris, iuxta ipsius Ordinis Breuiarium à Sede Apost. approbatum, & rubricas Breuiarij, ac Missalis Romani in futurum recitari, & celebrari liberè pariter, & licitè respectiuè possint, & valeant. Vrbanus VIII. *constit.63.incip.In supremo*, 23. *Aprilis* 1627. Extendit postea idem Pontifex *constit.sua incip.Alias pro parte*, 18. *Ianuarij* 1628. ad omnes Ecclesias, tam in diœcesi Florentina, quàm in vniuersa ditione temporali Magni Ducis Hetruriæ.

Beatificatio Petri de Alcantara, fundatoris Minorum strictioris Obseruantiæ Discalceatorum prouinciæ S. Iosephi in Regno Castellæ, cum Officio, & Missa vnius Confessoris non Pont. pro die eius obitus 19. Octobris celebrando à tota Religione dictorum Minorum, etiam cum octaua, vt de Patrono. Gregorius XV. *constit.*23. *incip.In sede*, 18. *Aprilis* 1622.

Beatificatio Paschalis Baylon Ordinis Minorum de Obseruantia S. Francisci Discalceatorum prouinciæ S. Ioannis Baptistæ Regni Valentiæ,

Valentiæ, cum indultu vt de eo singulis annis, die 17. Maij, quo obdormiuit in Domino, à Fratribus eiusdem Ordinis in Regno Valentiæ commorantibus tanquam de Confessore non Pont. iuxta rubricas Breuiarij, & Missalis Romani Officium recitari, & Missa celebrari, necnon in Ecclesia Fratrum eiusdem Ordinis oppidi Villæ Regalis in eodem Regno Valentiæ existentis, vbi eius corpus requiescere asseritur, ab omnibus Presbyteris tam secularibus, quàm Regularibus Missa, vt suprà, similiter celebrari licitè & liberè possit, & valeat. Paulus V. *constit. 13. incip. In sede 29. Octobris* 1618. *tom. 4. Bullarij*. Idem Pontifex extendit ad vniuersos Religiosos vtriusque sexus eiusdem Ordinis in Hispaniæ Regnis vtriusque Coronæ, Castellæ, & Aragoniæ, ac pro cuncto Clero in oppidis vbi eius corpus requiescit, & ille natus fuit, vt *in sua constitut. incip. Alias pro parte*, 10. *Februarij* 1620.

Beatificatio, seu beatificationis declaratio Philippi Bennitij Ordinis seruorum B. Mariæ Virginis, cum indultu recitandi Officium ab omnibus Religiosis vtriusque sexus dicti Ordinis vbicunque existentibus. Leo X. *constit. sua incip. Exposuit*, 24. *Ianuarij* 1616. Extendit postea Paulus V. ad omnes tam seculares, quàm Regulares personas in die eius obdormitionis in Domino in ciuitate Tudertina existentes, vt *in eius constit. 12. sub die* 24. *Octobr.* 1618. & ad omnes tam Regulares, quàm seculares in ciuitate Florentina, prout *in eius constit. incip. Domini nostri, vltima Iul.* 1615. *tom. 4. Bullarij*.

Beatificatio Thomæ à Villanoua Ordinis Eremitarum sancti Augustini professoris, & Archiepiscopi Valentini, cum indultu quòd de cætero perpetuis futuris temporibus ab omnibus vtriusque sexus eiusdem Ordinis S. Augustini Religiosis in Hispania, nempe in Regnis Castellæ, Aragoniæ, & Cathaloniæ commorantibus, necnon in oppido de Villanoua de los Infantes, vbi natus, & educatus esse asseritur, ab omnibus etiam vtriusque sexus Regularibus, ac etiam Presbyteris, & clericis secularibus Officium, & Missa de eodem recitari, & celebrari respectiuè licitè & liberè possit, & valeat. Paulus V. *constit. 20. incip. In supremo*, 24. *Septembr.* 1619. *tom. 4. Bullarij*.

I *Bene*

Benedicere, Benedictio.

BENEDICERE Ecclesiam nouam, vel Oratorium,& Ecclesiam reconciliare non potest simplex Sacerdos sine licentia Sedis Apost. S. Congr. Rit. *in Placentina,* 19.*Maij* 1607.*in* 10.*dub.* Quando non fit benedictio à simplici Sacerdote de licentia Sedis Apost. eadem esse debet,quæ fit ab Episcopo,vt in Pontificali, *ibid.*

Benedicere non licet Episcopo in aliena diœcesi absque ordinarij licentia, Calices, Patenas, Cruces, paramenta, & vestes sacerdotales, vel huiusmodi alia, quæ priuatim, & non solemniter, & sine iurisdictione fieri possunt. S. Congr. Concil. teste Aldan. *in compendio canon. resol. lib.*2. *tit.*3. *num.*4.

Benedicere domos in Sabbato sancto non possunt Regulares, cùm non valeant hoc munus extra Conuentum suum exercere. S. Congr. Conc. *sub die* 23. *Nouembris* 1619.

Benedicendi sunt à parocho sponsus & sponsa, si contractis sponsalibus per verba de futuro, antequam coram parocho & testibus matrimonium contraxerint, inuicem se cognouerint. S. Congr. Conc. *sub die* 2. *Octobris* 1593.

Benedicere populo licet coadiutori Episcopo dum per ciuitatem incedit, de licentia tamen Episcopi coadiuti. S.Congr. Rit. nomine Cardin. Paleotti & Veronen. 31. *Ianuar.* 1561. *in resp.ad* 6.

BENEDICTIO, & distributio candelarum, cinerum,& palmarum, absente,vel impedito Episcopo,pertinet nō ad Hebdomadariū,sed ad primam Dignitatem. S. Rit. Congr. *in Pisaurien.*21.*Mart.*1609.

Benedictio & distributio candelarum,& palmarum regulariter potest fieri in omnibus Ecclesiis tam collegiatis, quàm parochialibus, tam secularibus, quàm Regularibus. S.Rit. Congr. *in Ostien. Coræ,* 28. *Aprilis* 1607.

Benedictio simplex cœmeterij, & Ecclesiæ non consecratæ, potest committi Presbytero in dignitate ecclesiastica constituto. S. Rit. Congr. *in Cameracen.* 9. *Februar.* 1608.

Benedictio paramentorum,& aliarum rerum pro vsu Ecclesiarum,vt possit ab Episcopo delegari personis in dignitate ecclesiastica constitutis, conceditur, dummodo in eis non sit adhibenda sacra Vnctio, vel Oleum sanctum, quæ ab ipso tantùm Episcopo ordinato,& consecrato benedicenda,inungenda,& consecranda sunt S. Rit. Congr. *in Brixien.*9. *Octobr.* 1610. *& in Imolen.* 14. *Nouembr.* 1615.

1615. *& in Iannen.* 12. *&* 14. *Maij* 1616. *& in Saonen.* 3. *Decembris* 1616. *& in Taurinen. Taruisin. & Pistorien.* 2. *Maij* 1619. *& in Nouarien.* 21. *Martij* 1620. *& in Tridentina* 7. *Augusti* 1621. *& in Caputaquen.* 20. *Iulij* 1630.

Benedictio paramentorum, & vasorum ecclesiasticorum non potest fieri ab inferioribus Prælatis, licèt habeant territorium separatum, & iurisdictionem, nisi habeant ea, quæ sunt Ordinis. S.Rit.Congr. *in nullius*, 21. *Augusti* 1601.

Benedictio paramentorum, & vasorum ecclesiasticorum, in quibus non adhibetur sacra Vnctio, diuersis Abbatibus, Decanis, aliisque personis ecclesiasticis, concessa fuit per S.Rit. Congr. & præcipuè *in Aquilegien.* 20. *April.* 1599. *& in Elnen.* 17. *Maij* 1600. *& in Laudunen.* 29. *Ianuar.* 1605. *& in Zameren. in Polonia*, 15. *Nouembris* 1603. *& in Meten.* 18. *Nouembr.* 1606. *& in Ruthen.* 9. *Maij* 1609. *& in Aquilegien.* 24. *Aprilis* 1610. *& in Augustana*, 12. *Aprilis* 1614. *& in Lucioren. & Gnesnen.* 4. *Septembris* 1621.

Benedictio coniugalis non potest nisi inter Missarum solemnia fieri. S.Congr. Conc. *in Pisauren.* 13. *Iulij* 1630.

Benedictionem non solemnem minimè comprehendit Concil.Trid. *cap.* 5. *sess.* 6. *de reform.* S.Congr.Conc. *sub die* 13. *April.* 1630.

Benedictionem Ecclesiæ in agro existentis potest Episcopus delegare alicui Sacerdoti sibi beneuiso, si aliàs est legitimè constructa. S. Congr. Rit. *in Pennen.* 14. *Februar.* 1632.

Benedictionem ab Episcopo recipere debent omnes Abbates, non autem ab aliis Abbatibus aliàs benedictis. S. Congr. Rit. *in Cameracen.* 6. *Decembr.* 1631.

Benedictio nuptiarum, vide in verbo *Nuptiæ.*

Beneficiatus.

BENEFICIATVS compellendus est pro pensione, quam soluit, seminario, contribuere, quamuis seminarium erectum esset post pensionis reseruationem. S.Congr. Concil. teste Nicol. Garc. *in addit. ad tract. de benef. p.* 1. *cap.* 5. *n.* 171.

Beneficiati, qui sunt de corpore Capituli, debent incedere in processionibus, congregationibus, & choro immediatè post Canonicos, nec inter eos, & Canonicos debent interponi Rectores aliarum Ecclesiarum prætextu Doctoratus. S. Rit. Congr. *in Turritana*, 1. *Iunij*, *&* 27. *Iulij* 1601. *& in Teralen.* 20. *Decembris eiusdem anni.*

Beneficiati parati debent habere incensum, & pacem ante beneficiatos non paratos. S. Rit. Congreg. *in Calaritana*, 30. *Augusti* 1602.

Beneficiati, & clerici, qui functiones debitas facere recusant, possunt debitis remediis cogi ab ordinario. S.Rit.Congr. *in Lucerina*, 10. *Aprilis* 1604.

Beneficiati, & portionarij prohibentur deferre habitum concessum Canonicis, illísque antiquum retinere permittitur. S. Rit. Congr. *in Toletana* 17. *Decembris* 1605.

Beneficiati tenentur assistentiam facere Canonicis celebrantibus iuxta statutum Ecclesiæ. S.Rit.Congr. *in Auenionen.* 24. *Maij* 1612.

Beneficiati non tenentur nisi ad eas processiones, ad quas reliqui omnes tenentur accedere. S. Congr. Concil. *in Brixien.* 8. *Augusti* 1621.

Beneficiatus obligatus facere commemorationem sanctæ Crucis diebus solitis, tenetur commemorationem ordinariam facere. S. Rit.Congr. *sub die* 30. *Mart.* 1621.

Beneficiatus si tenetur quotidie celebrare, & beneficij redditus non sint pro illius victu sufficientes, datur supplicatio in Dataria pro moderatione. S.Congr. Conc. *in nullius celebrationis Missarum*, 13. *Iul.* 1630.

Beneficiati, & clerici S.Petri de Vrbe surgere, & detecto capite salutare debent Canonicos S.Mariæ Transtyberim, & sancti Laurentij in Damaso accedentes ad eorum Basilicam in die sancti Marci. S. Rit. Congreg. Vrbis S. Petri, & S. Mariæ Transtyberim, 15. *Aprilis* 1606.

Beneficiati sancti Petri debent genuflectere quotiescunque transeunt ante Altare tam parati, quàm non parati, nisi incedant cum Canonico parato, quia tunc non genuflectunt, nisi quando genuflectit Canonicus. S. Rit. Congr. Vrbis 22. *Decembr.* 1612.

Beneficiati Capellæ sanctæ Mariæ Maioris ad Præsepe ob quodcunque seruitium non possunt quicquam prætendere de mensa Capituli beneficiatorum Ecclesiæ, sed gaudent omnibus priuilegiis, indultis, & dignitatibus capellaniis eius Basilicæ, ac cæterarum competentibus, eorum lites, & causæ coram Protectore dumtaxat ventilandæ, qui erit Cardinalis ex familia Peretta, si adsit. Sixtus V. *const.* 58. *incip.*....

Benefi

Beneficium I.

BENEFICIA viuentis impetrari vetuit Paulus III. *constit.28.incip. Sanctissimus,11.Decembris* 1541.

Beneficia cuiuscunque qualitatis spectantia ad Ordinem Equitum Hierosolymitanorum nunquam reseruantur, sed à magno Magistro,ac Conuentu conferuntur, & sunt amouibilia, & manualia. Pius IV. *constit.9.incip.Circunspecta,Kal.Iulij* 1560.

Beneficia vacantia per priuationem non possunt impetrari à iudice sententiæ,vel ab eius propinquis,aut familiaribus.Pius IV.*constit. 14.incip.Cupientes,5.Id.Octobris* 1560.

Beneficia dependentia,vel annexa Militiæ S. Stephani, non grauantur pensionibus, nisi ad commodum Militum eiusdem. Pius IV. *constit.60.incip.His quæ,Kal.Februarij* 1562.

Beneficia etiam reseruata,affecta, ac deuoluta,magnus Magister Militiæ sancti Lazari conferre potest,& quæ vacant per priuationem. Pius IV.*constit.95.incip.Inter assiduas,4.Non.Maij* 1565.

Beneficia quæcunque secularia, Regularia, & Militiarum, & quantumuis qualificata vacantia propter hæresim reseruantur. Pius V. *constit.29.incip.Cùm ex Apostolatus,6.Kal.Februar.*1567.

Beneficia Referendariorum, Protonotariorum,Auditorum Rotæ,& aliorum Officialium Sedis Apost. necnon familiarium, non comprehenduntur in indultis Cardinalium.Pius V.*const.37.incip. Sanctissimus,vltimo Aprilis* 1567.

Beneficia cuiuscunque generis, & qualitatis Capitularibus, mensis, Collegiis,Vniuersitatibus,& Congregationibus quorumuis Ordinum vtriusque sexus vnita, tenentur quindenia, & alia iura Cameræ debita soluere.Pius V.*const.38.incip.Cùm sicut,de anno* 1561.

Beneficia Regni Valentiæ alienigenis Hispaniarum conferri non possunt, nisi in eorum Regnis Valentini similiter obtinere poterint. Sixtus V.*const.64.incip.In sacrosancto,9.Decembris*1587.

Beneficia ecclesiastica eorum, qui ad Cardinalatum promouentur, vacare definiuit Sixtus V.*const.79.incip.Sanctissimus,16.Mart.*1588.

Beneficia, quæ ipso facto vacant ob non delationem vestium talarium,sunt reseruata Sedi Apost.Sixtus V.*const.92. incip. Cùm sacrosancta.5.Id.Ianuarij* 1589.

Beneficiorum reseruatorum Regni Neapolis fructus à die vacationis per obitum,Cameræ Apost.incorporantur.Pius V.*constitut.20. incip.Cupientes,8.Ianuarij* 1567.

Beneficiorum dispositiones factæ personis prohibitis propter genus, vel hæresim, & à fide apostasiam nullæ sunt, & Papæ reseruantur. Gregorius XIII. *constitut.* 63. *incip. In Ecclesiis. Idibus Nouembris* 1580.

Beneficia resignata consanguineis, siue affinibus resignantium conferri prohibuit Pius V. *constitut.* 58. *incip. Quanta. Kalend. Aprilis* 1568.

Beneficiorum resignationes Episcopi, & alij collatores non admittunt, nisi ob senium, infirmitatem, corporis impedimentum, vel vitium, crimen, aut censurarum nexum, & aliis de causis. Pius V. *constit.* 58. *incip. Quanta. Kalend. Aprilis* 1568.

Beneficiorum resignationes ordinarij locorum intra mensem admittere, vel reiicere tenentur. Gregorius XIII. *const.* 83. *incip. Humano. Nonis Ianuarij* 1584.

Beneficij resignationem qui admiserit factam ab aliquo Presbytero, qui nihil aliud præter id beneficium habebat vnde commodè se sustentare posset, tenetur eum alere, nec potest eidem beneficium illud resignatum restituere, sed in eo institui debet ille, qui fuerit præsentatus à patrono. S. Congr. Conc. teste Nicol. Garc. *de benefic. p.* 2. *cap.* 5. *num.* 228.

Beneficium ad quod fuit ordinatus, qui resignare iurauerit imposita pœnitentia est absoluendus ne resignet. S. Congr. Conc. teste eodem Garc. *de benefic. p.* 2. *cap.* 5. *num.* 232.

Beneficia in Ecclesiis patrimonialibus, siue receptiuis, numeratis, & non numeratis, nullus consequi potest, nisi præuio examine & approbatione Episcopi, & cum illis, quibus in prædictis Ecclesiis per Episcopum cura animarum demandata est, seruandum est decretum Concilij *sess.* 24. *cap.* 18. *de reformat.* S. Congr. Conc. teste Garc. *de benefic. p.* 9. *cap.* 2. *num.* 183.

Beneficiorum secularium siue simplicium, siue Curatorum, capaces sunt Milites Regulares Militiæ S. Iacobi de Spatha, aliíque huiusmodi non emittentes tria vota substantialia. S. Congr. Concil. *sub die* 10. *Nouembris* 1600.

Beneficia duo vniformia sub eodem tecto absque prouisione Sedis Apost. obtinere non potest clericus, nisi id dictet statutum, vel Ecclesiæ consuetudo, aut Episcopus cum eo expressè dispensauerit, cùm vtrumque conferendo non intelligatur tacitè dispensasse. S. Congr. Concil. *sub die* 2. *Nouembris* 1607.

Beneficia, seu legata pia, quæ non habent Altare, seu capellam, non inducunt

inducunt incompatibilitatem. S. Congr. Conc. teste Garc. *in addit. ad suum tract. de benefic. p.* 11. *cap.* 5. *num.* 318.

Beneficia incompatibilia obtinentes sunt cogendi exhibere suas dispensationes, etiamsi per quinquennium possederint. S. Congreg. Conc. *in vna Aquilana.* teste Sell. *in selectis canon. cap.* 9. *num.* 18.

Beneficia obtinentes non sunt cogendi ad sustinendum onera, quæ in fundatione, vel institutione, aut statutis non requiruntur, vel ad quæ ex antiquissima consuetudine non tenentur. S. Congr. Conc. *in vna Cremonen.* teste Aldan. *in compendio canon. resolut. lib.* 3. *tit.* 22. *num.* 10.

Beneficij Rector qui potest Missam per alium celebrare, non tenetur Sacerdoti celebranti dare stipendium ad rationem reddituum beneficij, sed satis est vt ei tribuat eleemosynam congruam secundùm morem ciuitatis, vel prouinciæ, nisi in fundatione ipsius beneficij aliud cautum fuerit. S. Congregat. Concil. *super decretis de celebrat. Missar. dub.* 8. *de anno* 1626. post meum tractat. *de officio, & potestate Episcopi, pag.* 11. secundùm Lugdunen. impress.

Beneficij possessionem vigore prouisionis Apost. apprehendens litteris non expeditis ex Iulij III. constitutione amittit beneficium, si ius ad illud habet, ac ad alia obtinenda de cætero inhabilis efficitur. S. Congr. Conc. 1. *Iulij* 1595.

Beneficij in fundatione si sit cautum quòd minor ætate 14. annorum illud possit obtinere, id seruari debet, quia non est per decretum Conc. *sess.* 25. *cap.* 6. *de reformat.* fundationi derogatum. S. Congreg. Conc. teste Gonzal. *ad reg.* 8. *Cancel. glos.* 5. *num.* 91.

Beneficia duo, vel plura cum legitima dispensatione obtinens ante Concilium, quæ requirunt personalem residentiam, tenetur residere in quo est maior necessitas, nec propterea potest alterutro priuari, amittit tamen distributiones quotidianas eius beneficij, cuius ministerio non inseruiuit. S. Congr. Conc. teste Garc. *de benefic. p.* 3. *cap.* 2. *num.* 186.

Beneficia, etsi exempta, poterit Episcopus si intra fines suæ diœcesis fuerint, tanquam Sedis Apost. delegatus visitare absolutè: si autem extra fines fuerint, potest pariter illa tanquam eiusdem Sedis Apost. delegatus visitare quando beneficia secularia existant, & Cathedralis alia illis vicinior non sit. S. Congr. Concil. *in Caputaquen.* 4. *Februarij* 1593.

Beneficium, aut officium nullum obtinentes Sacerdotes cogi non possunt

possunt ab Episcopo accedere ad publicas processiones. S.Congr. Conc.*in Messanen.7.Februar.*1632.

Beneficium obtinuisse non dicitur ad hoc vt comprehendatur sub decreto *sess.25.de reform.cap.*15.ille,qui fuit prouisus,& litteris non expeditis, ac possessione non habita cessit alteri. S.Congr.Concil. testibus Garc.*de benefic.p.7.cap.3.num.56. in 2.& 3. declar.* Armendar. *in addit. ad recop. legum Nauarræ lib.2. tit.19. l.1. de filiis presbyt. num.22.*Campan.*in diuersiuris canon. rubr. 11. cap.13.num.67. versic. si verò.*

Beneficia duo incompatibilia à Summo Pont. impetrans, illaque in litteris exprimens,cum quo tamen non fuit dispensatum, obtineri possunt, nisi essent duæ Parochiales ante Concilium. S.Congreg. Conc.testibus Garc.*de benefic.p.5.cap.5.n.*379. Armendar. *in addit. ad recop.legum Nauarræ lib.4.tit.7.de benefic.incompatib.num.*40. quos cum aliis refero *de officio,& potest.Episcopi p.3.alleg.62.num.29.*

Beneficium Curatum II.

BENEFICIA Curata nec in perpetuum, nec ad tempus habere possunt Regulares,etiamsi Canonici sint.S.Congr.Concil.testibus Quarant.*in sum.Bullarij,verbo Canonicus Regularis,*Gonzal.*ad reg.8. Cancel.gloss.7.num.53.*

Beneficia Curata,cuius redditus adeò exigui sunt, vt ea nullus idoneus requirat,vel comparent in concursu Presbyteri ita rudes, vt neque vulgarem linguam calleant,sunt conferenda illis, qui inter omnes maioris litteraturæ esse cognouerit Episcopus,eosdémque amplius erudiri curabit. Vbi verò ob dominos temporales, vel aliam iustam causam concursus non esset liber, & fructus Parochialis essent pingues,ponendi sunt Vicarij,donec conferri potuerint magis idoneis,seruata forma Conc.S.Congr.Conc.teste Garc. *de benef.p.9.cap.2.num.220.*

Beneficia curam animarum habentia,quæ verè sunt Dignitates,non subiacent concursui. S.Congr.Conc.*sub die 26. Ianuarij* 1601.teste Garc.*in addit.ad d.p.9.cap.2.num.196.*

Beneficia etiam Curata aliis beneficiis annexa transeunt in simplicium naturam,dummodo accessoriè sint vnita, & cura per Vicarium temporalem non exerceatur. S.Congr. Conc. teste Garc. *de benef.p.11 cap.5.num.197.*

Beneficium Curatum obtinens non tenetur esse Diaconus, nec Subdiaco

Subdiaconus, ſed intra annum debet promoueri ad ſacerdotium. S.Congr.Conc.teſte Garc. *de benefic.p.7.cap.4. n.48.*

Beneficium Curatum vnius diœceſis quando confertur ab ordinario alterius diœceſis, vbi beneficium non conſiſtit, debet edicta proponere ordinarius loci vbi conſiſtit, & ibidem examen erit peragendum, & poſtea collatio fiet ab ordinario, ad quem ſpectat. S.Congr.Conc.teſte Gonzal.*ad reg.8. Cancel.gloſ.10.n.31.*

Beneficium ſimplex III.

BENEFICIVM ſimplex obtinens non tenetur eſſe conſtitutus in decimoquarto anno completo, quia ſufficit incœptus.S.Congreg. Epiſcop. & Regul. *in Adrien.* 22. *Nouembr.* 1604. teſte Galet. *in margarita caſuum conſcient. verbo beneficium 4.*

Beneficium ſimplex non poteſt obtineri ante annum 14. incœptum, etiam ex indulgentia Epiſcopi. S.Congr. Conc. teſtibus Armend. *in addit. ad recop. legum Nauarra, lib.1.tit.18. l.7. de Epiſcopis, n.102.* Nouar.*in ſingular. canon. concl.13. n.2.*

Beneficia ſimplicia obtinentes cogere non poteſt Epiſcopus ad aliquod perſonale ſeruitium ſuis beneficiis impendendum, cùm ex antiquiſſima totius Eccleſiæ conſuetudine non teneantur niſi ad officium recitandum. S. Congr. Concil. teſte Galet. *in margarita verbo beneficium, poſt med.*

Beneficium ſimplex in aliqua diœceſi obtinens poteſt ab Epiſcopo loci beneficij ordinari. S.Congr.Conc. *ſub die 26. Maij* 1599.

Beneficia ſimplicia in Curata conuerti ab ordinario non poſſunt. S.Congr.Conc. teſte Garc. *de benef.p.11. cap.5.num.3.*

Beneficium obtinens, quod ſit ſimplex, & ſine cura animarum, & extra Eccleſiam collegiatam, nec perſonalem reſidentiam ob aliam cauſam requirens, non tenetur in eo reſidere, ſed ad inſeruiendum illi per alium, qui probatus ſit ab ordinario. S. Congreg. Concil. teſtibus Garc. *de benefic. part. 3. cap. 2. num. 9.* Nec fuit mens Pij V. in Bulla de reſidentia edita 8. *Iulij* 1569. *incip. Cupientes cogere habentes beneficia ſimplicia in eis reſidere*, Garc. *d. num. 9.*

Beneficia ſimplicia, ſiue Oratoria non poterit ordinarius ſeparare ab Eccleſiis parochialibus, ſi illis vnita eſſent, etiamſi illis ſeparatis parochiales non egeant. S.Congr.Conc. teſte Garc. *de benef.p.12. cap.2. num.87.*

K Benefi

Beneficium vnum simplex habenti, quod non sufficiat ad eius sustentationem, potest Episcopus aliud simile conferre absque dispensatione Apostolica, sed non potest plura simplicia vltra duo vsque ad sufficientem eius sustentationem conferre citra dispensationem Apost. S. Congr. Conc. teste Garc. *de benef. p.* 11. *cap.* 5. *num.* 310. *decl.* 1. *&* 2. Armendar. *ad recop. legum Nauarræ, lib.* 7. *tit.* 7. *de benefic. incomp. n.* 32.

Beneficia duo simplicia habenti potest ordinarius aliud conferre, sed quamuis duo priora sint ad obtinentis sustentationem insufficientia, non possunt retineri simul cum tertio absque noua prouisione Sedis Apost. S. Congr. Conc. *sub die* 10. *Maij* 1607.

Beneficium tertium simplex retineri non potest absque prouisione Sedis Apost. quamuis duo priora sint ad obtinentis sustentationem insufficientia. S. Congr. Conc. *in Anagnina*, 15. *Aprilis* 1628.

Beneficium tertium simplex, etiamsi de iurepatronatus, non potest retineri cum duobus aliis absque Sedis Apost. dispensatione. S. Congr. Conc. *in Bouien.* 13. *Nouembris* 1627.

Beneficium aliud dare non potest Episcopus habenti congruam, & si dederit vacat primum illud, quod habebat, dummodo beneficium titulare sit, quamuis difforme à secundo recepto, & si ambo retinere tentauerit, accepta pacifica possessione vacat vtrumque. S. Congr. Conc. testibus Garc. *de benefic. p.* 11. *cap.* 5. *num.* 30. Armend. *in addit. ad recop. legum Nauarræ, lib.* 7. *tit.* 7. *de benef. incompatib. num.* 31.

Beneficium vnum sufficiens habenti, si aliud sufficiens ab Episcopo fuerit collatum, habita pacifica possessione secundi vacat primum. S. Congr. Conc. testibus Garc. *d. cap.* 5. *n.* 283. *in* 2. *decl.* Armendar. *d. tit.* 7. *de benefic. incomp. n.* 8. *&* 30. quos refero *de officio, & potest. Episcopi, p.* 3. *alleg.* 62. *num.* 3.

Beneficia duo simplicia difformia sub eodem tecto, vt quis obtinere possit, dispensare valet Episcopus, dummodo quodlibet per se non sit sufficiens ad sustentationem prouisi. S. Congr. Conc. testibus Franc. Leo. *in thesauro fori eccles. p.* 2. *cap.* 8. *num.* 55. Garc. *d. p.* 11. *cap.* 5. *num.* 377. Armendar. *d. tit.* 7. *de benefic. incompatib. n.* 7. quos cum aliis refero *d. alleg.* 62. *num.* 17.

Beneficium conferre potest ordinarius habenti iam in pensionibus ecclesiasticis sufficientem sustentationem. S. Congr. Conc. testibus Garc. *d. cap.* 5. *n.* 310. *dub.* 4. Armendar. *d. tit.* 7. *de benefic. incompatib. n.* 37. *in* 4. *resp.* quos refero *d. alleg.* 62. *num.* 7.

Benefi

Beneficium secundum potest ordinarius conferre obtinenti primum sufficiens iuxta suum valorem, & honestam ipsius possidentis sustentationem, si tempore, quo secundum confertur, non sufficiat propter onus pensionis super tali beneficio impositum, dummodo prouisus post collationem sibi factam non consenserit pensioni. S. Congr. Conc. testibus Garc. *d.c.* 5. *n.* 310. *dub.* 3. Armendar. *d.tit. de benef. incompatib. n.* 37. *in* 3. *dub.*

Beneficia duo simplicia aliàs ad sustentationem insufficientia habenti si ordinarius tertium conferat, collatio tertij est valida: sed si tertium sit sufficiens, vacant illa duo priora beneficia, sin minus, tenetur prouisus dimittere alterum ex illis, & si continuauerit possessionem amborum, recipiendo ex eis fructus, vtrumque beneficium vacat. S. Congr. Concil. testibus Garc. *d.p.* 5. *cap.* 5. *n.* 310. *in* 1. *&* 2. *dub.* Armendar. *d.tit.* 7. *de benefic. incomp. n.* 37. *in resp. ad dub.* 1. *&* 2.

Beneficium primum simplex ob assecutionem secundi sufficientis ipso iure vacat; secundum verò ita demum vacat, si vtrumque retinere sciens præsumpserit. S. Congr. Conc. *in Salamantina*, 31 *Maij* 1607.

Beneficium iurispatronatus IV.

BENEFICIA iurispatronatus non comprehenduntur *in* §. *cæterùm*, contento in constit. Pij V. quo prohibentur Episcopi beneficia eorum manibus resignata, eorum, aut resignantium affinibus, consanguineis, vel familiaribus conferre. S. Congr. Conc. teste Garc. *de benef. p.* 11. *cap.* 3. *num.* 268.

Beneficij iurispatronatus in permutatione non requiritur consensus patroni, sed satis est illum tantùm requirere. S. Congr. Conc. teste Garc. *d.cap.* 3. *n.* 27. vbi *num.* 28. intelligit procedere, si adest magna Ecclesiæ vtilitas.

Beneficium curatum iurispatronatus Ecclesiæ si in mensibus Sedi Apostol. reseruatis vacauerit, Episcopus ipse ordinarius nulla habita ratione patronorum debet edictus concursus proponere, idoneum eligere, ac Romam mittere cum fide ordinarij à summo Pont. instituendum, sicut fit in aliis Curatis, quæ non sunt de iurepatronatus. S. Congr. Conc. teste Salgado *de protect. Regia, tom.* 1. *p.* 3. *cap.* 9. *num.* 99.

Beneficium curatum iurispatronatus laicalis deuolutum ad ordina-

rium confertur per concursum pro illa vice. S.Congr.Conc. testibus Galet. *in margarita casuum conscient.verbo iuspatronatus*, Salgado *de potest. regia, tom.*1.*part.*3. *cap.*11.*n.*89. metipso *de officio,& potest. Episcopi, p.*3. *alleg.*60. *n.*18. *in fine.*

Beneficium de iurepatronatus resignans cùm ipsemet esset eiusdem beneficij patronus, potest præsentare quem vult ad dictum beneficium, & ordinarius tenetur instituere præsentatum, non obstante dispositione constitutionis Pij V. de non admittendis resignationibus per ordinarium. S. Congr. Concil. *in Viterbien.* 18. *Mart.* 1628.

Beneficium fundans cum declaratione quòd illius Rector debeat esse Sacerdos Missam celebrans, &c. his tamen demptis, qui forent, aut sunt de sua progenie, & stirpe, quos eligi posse voluit in Rectores dicti beneficij, etiamsi non essent nisi in minoribus & puri clerici, potest præsentare filium suum, qui clericus in aliquo saltem ex minoribus Ordinibus constitutus, & alioquin idoneus reperiatur, etiamsi suæ ætatis annum decimum non excesserit. S. Congr. Conc. teste Massobr. *in praxi iurispatron. requis.* 7. *dub.* 12. *num.* 4.

Beneficia iurispatronatus etiam ecclesiastici, necnon pertinentia ad prouisionem inferiorum, residentiā requirentia Regularia, & quæ commendata sunt, seu monasteriis vnita, aut annexa, vniri non possunt. S.Congr.Conc. teste Garc. *de benef. part.*12. *cap.*2. *n.*210.

Beneficium Regulare V.

BENEFICIA Regularia in titulum Regularibus professis prouideri consueta ordinarij collatores præter Papam conferre possunt etiam secularibus, qui illius Ordinis habitum omnino suscipere, & professionem emittere teneantur, iuxta *cap.* 10. *sess.* 14. quia loquitur generaliter, & intelligitur de ordinariis. nam quando vult intelligere de Papa, illum nominat, vt fit in hac materia *sess.* 25. *cap.* 21. & quia loquitur per dictionem, *vel*, & hîc videtur æquiparare hos duos casus. S. Congr. Concil. *sub die* 12. *Decembris* 1585.

Beneficium quod à principio fuit Regulare, sed postea mutauit statum concurrentibus his, quæ à iure communi requiruntur ad inducendam huiusmodi mutationem, non exigit vt illud impetrans habitum Religionis assumat, in eáque profiteatur. nam si Regulare sit,

sit, taléque nunc permaneat, collatio de illo seculari factá viribus caret. S.Congr.Conc.teste Garc. *de benef.in addit.ad part.7.cap.10. num.15.*

Beneficia Regularia administrationem non habentia, Portiones Monachales, & Canonicales prouideri consuetas ordinarij Collatores conferre possunt, nedum eius Ordinis professis, sed etiam secularibus, qui habitum suscipere, & professionem emittere omnino teneantur. S.Congr.Conc.*sub die 12.Decembris* 1585. teste Gonzal.*ad reg.8.Cancel.glos.8.num.77.*

Beneficia Regularia siue dentur in titulum, siue in commendam, non possunt seminario vniri; secus verò si statum mutauerunt. S.Congregat.Conc.*in Caputaquen.26.Iulij* 1586.

Beneficia seminario vnienda VI.

BENEFICIA simplicia, quæ per mortem vacant, possunt vniri per Episcopum seminario, licèt essent reseruata, vel affecta, nisi tamen alia beneficia, quæ iam vacassent in mense suo, scilicet Episcopi prædicti, & quorum collatio ad ipsum spectabat, non seminario vniuisset, sed aliis contulisset, vel eandem vnionem factam non continuò enuntiasset: etenim si beneficia in suis mensibus vacantia Episcopus non vniuerit, nec vacantia in mensibus reseruatis vnire poterit, cùm fraus in hoc censeatur. S.Cõngreg. Conc. teste Garc.*de benefic.p.12.cap.2.num.104.*

Beneficia de tempore vnionis reseruata prohibuit in antea vniri seminario. S.Congr.Conc. approbante Clemente VIII. *sub die 22. Februarij* 1602. & ideo eadem S.Congr.*sub die 19. Nouembris 1610.* censuit validam fuisse vnionem factam seminario de anno 1598. de quibusdam præstimoniis, quæ obtinebat familiaris Papæ, & alius continuus commensalis Cardinalis Quirogæ. S. Congregat. Conc.*in Cordüben.11.Decembris* 1620.

Beneficia prima vacatura per resignationem simplicem, non autem per conditionalem, in fauorem certæ personæ vnire potest Episcopus vigore Concilij Trid.*sess.23.c.18. de reformat.* S Congr.Conc. teste Gonzal.*ad reg.8.Cancel.glos.14.num.10.*

Beneficia, quæ iam vacauerant in mense reseruato, vel quæ aliàs sunt indubitanter reseruata, non potest Episcopus vnire seminario vigore Concil.Trid.cùm id fiat in præiudicium Apostolicæ reseruationis. S.Congr.Conc.teste Gonzal.*ad reg.8.Cancel.glos.5. §.7.n.75.*

Beneficia simplicia, si Episcopus seruatâ forma Concilij seminario vniuerit ante eius vacationem etiam in mense reseruato, vnio debet effectum sortiri. S.Congr. Conc. teste Garc. *in addit. ad tract. suum de benefic.p.12.cap.2.num.*102.

Beneficia vnita Vniuersitati Complutensi ob priuilegia, quæ habet, non potest ordinarius visitare. S.Congregat. Conc. *sub die* 22.*Iunij* 1606.

Beneficium quod obtinet familiaris Papæ defuncti potest ante vacationem seminario vnire Cardinalis Episcopus habens indultum, non obstante decreto f. mem. Clementis VIII. S. Congreg. Concil.*in Tudertina* 15.*Aprilis* 1628.

Beneficia obtenta ab Episcopo Oritano tempore suæ promotionis tanquam Sedi Apostol. reseruata vniri non possunt seminario. S.Congr.Conc.*sub die* 24.*Augusti* 1619.

S. Bernardinus.

S. BERNARDINI Senensis Ordinis Minorum professoris canonizatio, vita, & miracula. Nicolaus V.*const.2.incip. Misericordias,9.Kalend.Iunij* 1450.

S. Bernardus.

S. BERNARDI Clareuallensis Abbatis canonizatio, vita, & miracula. Alexander III.*constit.2.incip. Contingit,* 15. *Kalend. Februarij* 1164. Eius festum diem in ciuitate Panormitana obseruandum censuit. S.Congr.Rit.*in Panormitana,* 17.*Maij* 1600.

Bigamus.

BIGAMVS effectus bigamia interpretatiua, etiamsi antè constitutus esset in Ordine Ostiariatus, non potest mortua vxore dispensari per Episcopum vt in Ordine suscepto ministret. S.Congregat.Conc.*in Feretrana,*13.*Aprilis* 1630.

Biretum.

Biretum.

BIRETVM glauci coloris Iudæos in statu ecclesiastico deferre iussit Paulus IV. *const.3.incip.Cùm nimis,pridie Id.Iulij* 1555.

Biretum viride deferre tenentur sub pœna fustigationis, & aliis petentes beneficium *cap.peruenit,& cap.Odoardus.* Pius IV. *constit.39. incip.Cupientes,27.Octobris* 1561.

Bireti nigri vsus conceditur Canonicis Regularibus sancti Saluatoris. S.Congr.Rit.*in causa Canonicorum sancti Saluatoris 26.Septemb.*1620.

Biretum ordinariis locorum diuinis cum cappa interessentibus non per Dignitates,& Canonicos assistentes,sed per se ipsos poni,& deponi debet.S.Congr.Rit.*in Lucana 4.Augusti* 1632.

Biretum debet Episcopus cum cappa sedens ad sedem suam de per se sibi extrahere.S.Rit.Congr.*sub die 4.Aprilis* 1620.*& in Thelesina, 22.Decembris* 1629.cuius memini *de Canonicis cap.33.n.26.& 27.*

Biretum rubrum gestare Cardinales assumptos ex Ordine Regularium cēsuit Gregor.XIV.*const.9.incip.Sanctissimus,26.Aprilis* 1591.

Blasphemi.

BLASPHEMORVM,& maledicentium Deo, & Sanctis, & non reuelantium quæ sint pœnæ,& quomodo denuntiandi. Leo X. *const.7.incip.Superna 3. Nonas Maij* 1514. Iulius III. *const.23.incip. In multis 1.Februarij* 1554. Pius V. *const.5.incip. Cùm primum, Kal. Aprilis* 1566.

Bona.

BONA clericorum,Prælatorum, & quoruncunque beneficiatorum, qui de eis testantur sine licentia Papæ, cadunt sub spolio,& pertinent ad Reuer.Cameram. Pius IV.*constit.8.incip. Graue 26.Maij* 1560.

Bona acquisita à clericis, & quibuscunque personis ecclesiasticis ex illicita negotiatione, & à canonibus vetita, cadunt sub spolio, & sunt Reuer.Cameræ. Pius IV.*const.19.incip. Decens, Nonis Nouembris* 1560.

Bona

Bona Equitum Hierosolymitanorum ex illicita negotiatione parta non faciunt spolium Cameræ, sed ad eorum pertinent Religionem. Pius I V. *const.29. incip. Romani 24. Martij* 1561.

Bona Regularium decedentium extra claustra quocunque titulo, aut industria quæsita, etiam ex successione ab intestato, non pertinent ad monasteria, sed ad R. Cameram Apostol. Gregorius XIII. *constit.43. incip. Officij, 21. Ianuarij* 1577.

Bona possessa à clerico si prætendantur feudalia, & ab eo negentur esse talia, cognitio dictæ qualitatis spectat ad iudicem ecclesiasticum. S. Congr. Immunitatis *in Cassanen. 9. Septembris* 1631.

Bona Iesuitarum sunt exempta à solutione decimarum, & subsidiorum ex quacunque vrgentissima causa imponendorum. Gregorius X I I I. *constit. 51. incip. Pastoralis 1. Ianuarij* 1578. Sed per Leonem X I. reuocata fuit, & hodie per S. D. N. Vrbanum V I I I. ad terminos iuris communis redacta est.

Bona à Monialibus possessa, pro quibus alia onera ecclesiastica persoluuntur, non sunt immunia à contributione seminarij, nisi ipsæ specialiter doceant de exemptione. S. Congr. Conc. *in Caputaquen.* 23 *Iunij* 1586.

Bonorum quæ donantur ad titulum potest quis ad sacros Ordines promoueri, si tamen Episcopus iudicauerit eum assumendum pro necessitate, vel commoditate Ecclesiarum, donationésque huiusmodi verè, & absque vlla fraude in forma valida fiant de tot bonis, quæ promouendo sufficiant ad vitam honestè sustentandam, quæ deinceps nullo modo alienari possint sine licentia Episcopi, donec beneficium sufficiens adipiscatur, vel aliunde habeat vnde viuere possit. S. Congregat. Conc. teste Garc. *de benefic. part. 2. cap. 5. num. 79.*

Bona delata Religioso, qui validam professionem emisit in Religione incapaci, nulla facta eorum dispositione, acquiruntur venientibus ab intestato, etiamsi postea ex indulto translatus, locus ampliùs non est, nec bonorum renunciationi. S. Congreg. Conc. *sub die* 17. *Iunij* 1617.

Breuiarium.

BREVIARII Romani institutio ac forma illud recitandi ponitur à Pio V. *const. 64. incip. Quod à nobis, 7. Id. Iulij* 1568. Denuo reuisum

reuisum & emendatum à Clemente VIII. *constit.* 86. *incip. Cùm in Ecclesia* 10. *Maij* 1602.

Breuiarium Romanum vt suauiter introducatur in Ecclesiis, quæ alio Breuiario vtuntur, suaderi mandauit S. Rit. Congr. *in Cameracen.* 10. *Iunij* 1602.

Breuiarij, & Missalis Romani vsus semel introductus in Ecclesia quæ habet particulare Breuiarium, & Missale, confirmandus est, nec licet redire ad vsum antiqui Breuiarij, & Missalis. S. Rit. Congr. *in Tullen. seu nullius*, 15. *Mart.* 1608.

Breuiarium Romanum non obstante vsu Cameracen. conceditur Archiepiscopo vt illud extra chorum possit cum suis familiaribus recitare. S. Rit. Congr. *in Cameracen.* 10. *Iunij*, *&* 23. *Nouembris* 1602.

Breuiarium Romanum, & Missale conceditur Ecclesiæ collegiatæ oppidi de Spinulo Tullen. diœcesis, non obstante vsu alterius Breuiarij, & Missalis. S. Rit. Congreg. *in Tullen.* 19. *Iunij* 1604.

Breuiarium Romanum conceditur Monialibus Ordinis S. Benedicti, quæ sub cura sunt ordinarij in ciuitate Florentina, vt possint eo vti, relicto Breuiario Benedictino. S. Rit. Congr. *in Florentina*, 8. *Ianuar.* 1605.

Breuiarium Romanum in Ecclesia Hildesmen. recipiendum. S. Rit. Congr. *in Hildesmen.* 22. *Augusti* 1620.

Breuiarium habentes ante 200. annos instiutum non satisfaciunt recitando etiam extra chorum iuxta formam Breuiarij noui Pij V. quod in sua Ecclesia non fuit receptum de consensu Episcopi, & Capituli. S. Congr. Concil. teste Garc. *de benefic. p.* 3. *cap.* 1. num. 155.

Breuiarium sancti Benedicti reformatum ad vsum Breuiarij Romani, exceptis iis, quæ ad regulam sanctj Benedicti pertinent, approbatur, & conceditur Monachis dicti Ordinis in Regno Portugaliæ. S. Rit. Congreg. *in Portugalen.* 21. *Februar.* 1604. Idem Breuiarium recitare debent Moniales eiusdem Ordinis in d. Regno, quæ ordinario subsunt. Eadem S. Congr. *in Portugalen.* 20. *Martij* 1604.

Breuiarium Benedictinum ex Romano restitutum approbatur pro Abbatibus, & Monachis S. Benedicti in Heluetia, & Suetia. S. Rit. Congreg. *in approbatione Breuiarij Benedictini*, 6. *Decembris* 1608. Et pro omnibus Monachis eiusdem Ordinis. Ead. S. Congr.

in Abbatia S. Galli in Heluetia, 24. *Aprilis* 1610.

Breuiarium Benedictinum debet adhiberi ab omnibus Monachis, & Monialibus sub regula sancti Benedicti militantibus. S. Rit. Congreg. *in Tarraconen.* 24. *Ianuar.* 1615. *& in Galli. Suessen.* 13. *Iulij* 1619.

Breuiario Benedictino de mandato Pauli V. pro omnibus Religiosis, qui militant sub regula S. Benedicti, vti debent omnes Monachi, & Moniales, qui & quæ militant sub regula S.Benedicti.S.Congr. Rit.*sub die* 24. *Ianuar.* 1616.

Breuiarium Romanum receperunt Regulares Ordinis Carmelitani, & Moniales militantes sub dicta regula, & S. Congr. Rit. concessit, vt de Sanctis huius Ordinis tam per Regulares Carmelitarum, quàm per Moniales eiusdem Ordinis recitari etiam possint officia propria iam approbata per S. Congr. Rit. iuxta rubricas Breuiarij Romani, & quòd in celebratione Missarum iidem Regulares Carmelitæ possint in fine recitare Antiphonam *Salue Regina*, iuxta eorum antiquam consuetudinem, dummodo illam recitent stantes, & non genuflexi. S. Congreg. Rit. *in causa Ordinis Carmelitani*, 9. *Aprilis* 1633.

S. Brigitta.

S. Brigittæ viduæ canonizatio, vita, mores, res gestæ, ac miracula in vita,& post mortem,explicantur à Bonifacio IX. *in constit.*5.*incip. Ab origine*, *Nonis Octobris* 1391.

Bulla.

Bulla Gregorij XIII.seruanda est circa præcedentiam in processionibus inter Confraternitates laicorum. S. Rit. Congreg. *in Nepesina* 10. *Maij* 1608. Ac etiam inter Regulares, vt scilicet illi præcedant,qui priùs habuerint locum.Ead.Congr.*in Tuscanen.* 14. *Iunij* 1608.

Bulla Clementis VIII. *Quoniam ad institutum* 99. *sub dat. Romæ*, 23. *Iulij* 1603. in qua habetur quomodo locorum ordinarij Regularibus licentiam possint imparriri nouos construendi Conuentus, habet etiam locum circa erigenda monasteria Monialium,

debent

debent enim eædem solemnitates seruari in illis ædificandis, ac in illis Regularium. S. Congreg. Concil. *sub die* 19. *Decembris* 1610.

Bulla Pij V. *incip. Quanta*, *Kalend. Aprilis* 1568. *in* §. *caeterùm*, quo prohibentur Episcopi beneficia eorum manibus resignata, illorum, aut resignantium affinibus, consanguineis, aut familiaribus conferre, non comprehendit beneficia iurispatronatus. S. Congr. Concil. teste Garc. *de benefic. part.* 11. *cap.* 3. *num.* 268. Et ideo patronum resignantem beneficium sui iurispatronatus posse præsentare quem vult ad dictum beneficium, & ordinarium teneri instituere præsentatum, non obstante dispositione d. Bullæ, censuit S. Congr. *in Viterbien.* 18. *Martij* 1628.

Bulla sanctæ Cruciatæ, qua datur facultas eligendi Confessarium idoneum ab ordinario approbatum, qui possit Christi fideles absoluere à casibus ordinario, & Sedi Apost. reseruatis, etiam in Bulla Cœnæ Domini (hæresi exceptâ) contentis cum Fratribus, & Monialibus quoruncunque Ordinum, & Congregationum, Societatísque & instituti Mendicantium, & non Mendicantium, tam prouinciæ Hispaniæ, quàm extra eam vbilibet constitutorum, locum minimè habuit, neque habet, neque in illis vllo modo suffragari potuit, neque potest, excepto dumtaxat illo quinquennio, quo facultas concessa fuit eisdem Regularibus Confessarium ad effectum huiusmodi eligendi per litteras in forma Breuis expeditas sub die 14. Iunij 1624. quæ sub alio simili die 14. Iunij 1629. expirarunt. Vrbanus VIII. *in constit.* 105. *incip. In specula*, 19. *Iunij* 1630. *in* §. 3. subdens suæ intentionis fuisse, & esse quòd iidem Fratres, & Moniales quantum ad sacramenti Pœnitentiæ, seu Confessionis administrationem, ordinariæ dispositioni suorum Prælatorum, & Sedi Apostolicæ quoad sibi reseruata subiecti sint.

Bulla S. Cruciatæ laicis, & clericis secularibus cuiuscunque status, gradus, qualitatis, & conditionis, etiam speciali nota dignæ quoad casus reseruatos, etiam in Bulla Cœnæ Domini (hæresi exceptâ) contentos non nisi in foro conscientiæ, non autem in foro externo suffragatur. Vrbanus VIII. *const.* 105. *incip. In specula*, 19. *Iunij* 1630.

Bullam sanctæ Cruciatæ ante, vel pòst suscipere non est necessarium ad consequendas in Regnis Hispaniarum Indulgentias Iubilæi, quæ à Summis Pontificibus pro tempore concedi con-

ſueuerunt. S. Congr. S. R. E. Cardinalium negotiis Indulgentiarum præfecta S. D. N. approbante *ſub die* 8. *Februar.* 1631.

C

CADAVER.

CADAVERVM capſas in Eccleſiis ſupra terram exiſtentes amoueri iuſſit Pius V. *conſtit.* 5. *incip. Cùm primum,* 6. *Kalend. Aprilis* 1566.

Cadauer ne ſepeliatur prohiberi non poteſt occaſione iuris ſepulturæ, cùm nulla ratio patiatur, Chriſtianæq; pietati repugnans videatur, maximè verò ob pecuniarum intereſſe, cadauer inſepultum remanere. S. Congr. Epiſcop. & Regul. *in Cotronien.* 17. *Septembris* 1617.

Cadauera decedentium in parochia, ad cuius Eccleſiam Capitulum cathedralis Eccleſiæ tranſlatum eſt, non poſſunt leuari per ipſum Capitulum, ſeu Canonicos, niſi requiſito parocho dictæ Eccleſiæ. S.Rit.Congr. *in Theleſina,* 18. *Auguſti* 1629.

Cadauera defunctorum leuare de domo propria nullo modo licet Regularibus, & Presbyteris ſecularibus, niſi de licentia, & conſenſu proprij parochi. S. Rit. Congreg. *in Andrien.* 22. *Nouembris* 1631. *ad* 1.

Vide in verbo *Defunctus.*

Cæcus.

CÆCVS effectus poſt captam Canonicatus poſſeſſionem reputatur præſens in choro, quamuis in illo non aſſiſtat. S. Congreg.Conc. *ſub die* 11. *Auguſti* 1618. cuius memini *de Canon.c.*24. *num.* 29.

Cæcus Canonicus effectus, qui propterea Miſſas, & diuina officia celebrare non poteſt, diſtributiones quotidianas, & cætera emolumenta lucratur, ac ſi præſens eſſet, & diuinis intereſſet. S. Congr. Conc. *ſub die* 20. *Iulij* 1629.

Cæleſtini.

Cælestini.

CÆLESTINORUM congregationem approbauit Cæſeſtinus V. qui eam inſtituit. Cæleſtinus V. *conſtit.1. incip. Etſi cunctos, 5. Kalend. Octobr.* 1294. & Clemens V. *conſtit.4. incip. Qui facit, de anno* 1313.

Cæleſtini recepti ſunt ſub protectione Sedis Apoſtol. Benedictus XI. *conſtit.2. incip. Religioſam, 2. Id. Martij* 1304. *in appendice.*

Cæleſtinorum Abbas viſitat monaſteria Ordinis vbique locorum exiſtentia, & abſque illius præſentia Cæleſtini non cogunt Capitulum generale. Paulus V. *conſtit.19. incip. Iniuncti, 29. Aprilis* 1606.

Cæleſtinorum congregatio Ordinis S. Benedicti, eiúſque perſonæ, & loca quæcunque gaudent priuilegiis, & gratiis omnibus Congregationis Caſſinenſis, & aliorum Monachorum quorumcunque Congregationum, earúmque perſonarum, & locorum quoruncunque. Vrbanus VIII. *conſt.24.§.1. incip. Sacroſancti, 14. Auguſti* 1624.

Cæleſtinorum Abbas generalis manutenendus eſt in poſſeſſione deferendi habitum Prælatorum Regularium. S. Congr. Rit. *in cauſa Cæleſtinorum. 8. Auguſti* 1606.

Vide in verbo *Abbas Cæleſtinus.*

Cæremoniale.

CÆREMONIALIS regulæ vbi ſunt introductæ, & receptæ, ſeruari debent. S. Rit. Congr. *in Cæſarauguſtana de Daroca, 4. Maij* 1613. *& in Oſcen. eadem die, & in Turritana* 19. *Maij* 1614. licèt aliquando ex cauſa non ſeruentur. Ead. S. Congr. *in Veronen. 28. Septembris* 1602.

Cæremonialis liber Epiſcoporum ad vnguem ſeruandus eſt in omnibus Eccleſiis, præcipuè verò in terris Eccleſiæ, niſi adſit laudabilis, & immemorabilis conſuetudo in contrarium. S. Rit. Congr. *in Salernitana, 16. Iulij* 1605.

Cæremoniale non obſtat conſuetudini Eccleſiæ circa præintonationem Antiphonarum. S. Rit. Congregat. *in Peruſina* 20. *Decembris* 1601.

Cæremoniale *in cap.2.de officio Presbyteri aßistentis*, non tollit Ecclesiæ consuetudinem,qua Archipresbyter, etiamsi non sit prima Dignitas, assistit Episcopo, & celebrat functiones eo absente, &c. S.Congreg.Rit.*in Asten.*25.*Ianuarij* 1602.

Cæremoniale non prohibere quin Magistratus possit medium Episcopum inter eos ad Ecclesiam accedentem associare, declarauit S.Rit.Congr. *in Æsina*,3.*Augusti* 1602.

Cæremonialis liber nec laicis, nec clericis prohibet quominus in processione sanctissimi Sacramenti deferant interstitia, vel candelas accensas.S.Rit.Congr.*in Andrien.*12.*Aprilis* 1603.

Cæremonialis liber non prohibet quin Canonici Dignitatibus, vel aliis Canonicis celebrantibus assistere possint cantando Epistolam,& Euangelium.S.Rit.Congr.*in Neocastren.*4.*Martij* 1606.

Cæremonialis libri regulæ seruandæ sunt circa thurificationem. S. Rit.Congr.*in Fanen.*1.*Septembr.*1607.

Cæremoniale Romanum seruandum est circa assistentiam faciendam Episcopo à Dignitatibus,& Canonicis.S.Rit.Congr.*in Visen.* 31.*Iunij* 1605.

Cæremonialis Episcoporum dispositionem tenetur Episcopus omnino obseruari facere in Cathedrali,& in aliis Ecclesiis suæ diœcesis. S.Congr.Rit.*in Angren.*15.*Decembris* 1632.

Cæremonialis ad obseruantiam potest Episcopus obligare Capitulum sub censuris, & pœnis pecuniariis,quacunque contraria possessione non obstante. S. Rit. Congregat. *in Portugalen. de anno* 1630.*ad* 3.

Cæremoniale Romanum non tollit immemorabiles, & laudabiles consuetudines,sed abusus.S.Rit.Congr.*in Salamantina* 10. *Ianuarij* 1604.*& in Cæsaraugustana* 10. *Aprilis eiusdem anni, & in Brundusina* 17.*Septembris* 1611.*& in Tornacen.*28.*Ianuarij* 1612.*& in Foroliuien.* 4. *Aprilis* 1615. quarum memini *in tract.de Canon. cap.*33.*num.*24. Nec tollit statutum laudabiliter in Ecclesia introductum. Eadem S. Congr. *in Montis Regalis* 27. *Septembris* 1608. Sed donec fiant probationes legitimæ, non est eius executio retardanda. Eadem S.Congr.*in Conchen.*18.*Februarij,&* 18.*Martij,&* 8.*Maij* 1617.

Cæremoniale non tollit statutum in Ecclesia laudabiliter introductum & iuratum.S.Congregat.Rit. *in Montis Regalis* 27. *Septembris* 1608.

Cæremonialis Episcoporum dispositio seruari debet, non obstante contraria consuetudine quæ tollitur, & abrogatur per Bullam Clementis

Clementis VIII. in ipso Cæremoniali impressam. S. Congr. Rit. *in Pacen.12.Februar.*1633.

Cæremonialis regulæ, vide *Regulæ Cæremonialis.*

Cæremoniæ.

CÆREMONIÆ nouæ non inducendæ, nec antiquæ immutandæ sine expressa licentia Congregationis S.Rituum, ita ipsamet *in causa Vrbis* 12.*Maij* 1612.

Cæremoniarum Magister, vide in verbo *Magister Cæremoniarum.*

Cœmeterium.

COEMETERII consecrati reconciliatio non est committenda alteri quàm Episcopo, Presbytero autem in ecclesiastica Dignitate constituto committi potest simplex benedictio cœmeterij. S.Rit.Congr.*in Cameracen.9.Februar.*1608.

Cœmeteria consecrata nonnisi per Episcopum reconciliari possunt. S.Congr.Rit. *in Cameracen.9. Februarij* 1608. *& in Praten.*21. *Iunij* 1632.

Camaldulenses.

CAMALDVLENSIVM Congregationem primus omnium approbauit Alexander II.*const.*1.*incip.Nulli,*29.*Octobris* 1062.

Camaldulensium duas Congregationes in vnam vniuit Leo X. *const.*2.*incip.Etsi,*4.*Non. Iulij* 1513. & statuit eorum Capitulum generale habere facultatem condendi statuta, & illos non incurrere sententiam excommunicationis, nisi specialiter denuntientur.

Camaldulenses in Eremo degentes possunt recipere cuiuscunque Ordinis, ac Religionis professos, etiam Carthusiensis, petita, licèt non obtenta, licentia superiorum. Eugenius IV.*const.*8.*incip. Illa quæ,*8.*Kal.Decembris* 1475.& Gregorius XIII.*const.*86.*incip.Cum interna* 7.*Ianuar.*1584.

Camaldulenses Eremitas S. Romualdi montis Coronæ separauit à Congrega

à Congregatione Eremi Camaldulen. & S. Michaelis de Murano. Paulus III. *const.* 1.*incip. Rationi*, 3. *Non.Nouembris* 1534.

Camaldulensium priuilegia confirmauit, aliaque concessit Gregorius XIII.*const.*18.*incip.Superna*,12.*Iunij* 1574.Et Gregorius XIV. *sua constit. incip. Ex iniuncto*, *sub dat.Romæ apud S. Marcum die* 24. *Septembris* 1591. declarauit, & approbauit priuilegia ab ipso Gregorio XIV.Ordini Camaldulensi concessa, & communicata, & eo maximè vt Abbates & Priores minores Ordines suis Monachis conferre possint,eadem confirmauit Clemens VIII.*const.sua incip.Officij nostri,sub dat.Romæ die* 3.*Augusti* 1594.

Camaldulenses ab vno Generali reguntur, qui vsque ad tempora Leonis X. eligebatur perpetuus, exinde ad triennium eligitur. Leo X. *constit.sua incip. Etsi à summo*,*sub dat.* 4. *Non. Iulij* 1513. vbi erigit Congregationem sacri Eremi, & S. Michaelis de Murano Ordinis Camaldulen. & instituit decem & septem principalia loca,necnon alia vniuit,& reformauit, diuersorúmque Pontificum, atque Imperatorum priuilegia,gratias,& exemptiones Congregationi condonauit.

Camaldulensibus ambitum prohibuit Clemens VIII. *const.* 43. *incip. Ambitiosam*, 3. *Septembris* 1596.

Camaldulen. Congregationis Abbatibus conceditur Baldachinum. Vide verbo *Abbas Camald.* & *Eremitæ Camaldulen.*

Camerariatus.

CAMERARIATVS officium exercere tenentur Canonici parochi,non obstante cura. S. Congr.Conc. *sub die* 21. *Ianuarij* 1617.

Camerarius.

CAMERARII S.R.E. iurisdictio procedendi contra piratas, & noua pedagia imponentes,& arma Saracenis deferentes. Vrbanus V.*const.* 1.*incip.Apostolatus*,4.*Id.Octobris* 1364.

Camerarij iurisdictio in cognoscendis quascumque causas interesse R.Cameræ concernentes summariè. Vrbanus VI. *const.* 1.*incip. Apostolicæ* 6.*Id.Septembris* 1379.

Camerarius.

Camerarius,& magiſtri viarum Vrbis cogunt vicinos non habitantes domos illas vendere aliis, qui eas reficiant. Sixtus IV. *conſtit.* 20. *incip. Etſi, pridie Kal. Iulij* 1480.

Camerarij, eiuſdémque Præſidentis, ac Clericorum Cameræ iuriſdictioni ſubiiciuntur tam in Vrbe, quàm extra, cauſæ circa datia, gabellas, dohanas,& eorum officiales. Leo X. *conſt.* 24. *incip. Licèt,* 12. *Iunij* 1517.

Camerarij, ac Clericorum Cameræ iuriſdictioni ſubſunt omnes depoſitarij, Theſaurarij per varia loca ſtatus eccleſiaſtici, *ibid.*

Camerarij,ac Clericorum Cameræ facultates,& priuilegia prædeceſſorum ſuorum confirmat,& auget idem Leo X. *ibid.*& Iulius III. *conſt.* 3. *incip. Licèt,* 8. *Kalend. Mart.* 1550.

Camerario omnes Officiales,Vrbis ac ditionis eccleſiaſticæ parere tenentur. Paulus III. *conſt.* 41. *incip. Romani,* 7. *Kal.Decembr.* 1544.

Camerarius habet facultatem reuidendi computa etiam ſolidata. Pius IV. *conſtit.* 26. *incip. Romanum,de anno* 1561.

Camerarius cognoſcit an contractus ſuper locationibus,alienationibus, ac inueſtituris bonorum,& iurium Cameræ cum eius læſione factæ. Pius IV. *ibid.*

Camerarius,Præſidentes,& delegati habent liberam facultatem ſine alio Papæ mandato inhibendi, & ad ſe auocandi ſub cenſuris, & pœnis cauſas concernentes intereſſe Cameræ, niſi commiſſio ſubſcripta ſit manu Papæ cum derogatione huius conſtitutionis. Pius IV. *conſt.* 35. *incip. Cùm ſicut,* 26. *Iulii* 1561.

Camerarij, & Clericorum Cameræ iuriſdictio non extenditur ad cauſas non concernentes intereſſe Cameræ. Pius IV. *conſt.* 55. *incip. Romanus,* 6. *Kal. Iulij* 1562.

Camerarij, & clericorum Cameræ quæ & qualis ſit iuriſdictio Sede Apoſt. vacante. Pius IV. *ibid.*

Camerarius, & Clerici Cameræ Sede vacante poſſunt incumbere exactionibus pecuniarum, & prouiſioni rerum pro ſtatu præſenti dumtaxat, & à reliquis abſtinent. Pius IV. *conſt.* 63. *incip. In eligendis,* 7. *Id. Octobris* 1562.

Camerarius, & Clerici Cameræ, aliique officiales non poſſunt concedere commiſſionem in forma, ſi in euidentem, ſuper alienatione rerum Eccleſiæ. Pius V. *conſt.* 69. *incip. Volentes,* 17. *Auguſti* 1568.

Camerarij,& magiſtrorum viarum qualis ſit iuriſdictio in exercendo iure congrui. Gregorius XIII. *conſt.* 22. *incip. Quæ publicè, Kalend. Octobris* 1574.

Camerarius causas criminales iudicis ordinariis criminalibus committit., auocat ad se causas ab omnibus tribunalibus,& iudicibus, etiam Cardinalibus, habet iurisdictionem circa venditionem pignorum Hebræorum, & eorum furta, emolumenta ex Collectoria Hispaniarum, & aliorum locorum accipit: non potest dare licentiam Communitatibus vendendi stabilia, creandi census, aut faciendi nundinas. Clemens VIII. *const.* 65. *incip. In conferendis,* 15. *Kalend. Ianuar.* 1599.

Camerarij pro sigillo quid soluendum,statuit Paulus V.*const.*72.*incip. Cùm nos, de anno* 1612. & eius reformationem edixit idem Paulus *constit.*71.*incip. Vniuersi, de anno* 1611.

Campana.

CAMPANÆ in Sabbato sancto non possunt in aliqua Ecclesia pulsari ante pulsationem in Ecclesia cathedrali, vel matrice. S. Rit. Congr. *in Oriolen.* 11. *Aprilis* 1601. *& in Marsicen.* 21. *Mart.* 1609. *& in Venusina,* 30. *Decembris* 1614. *&* 14. *Nouembris* 1615. *& in Syracusana* 3. *Iunij* 1617. *& in alia Syracusana Modicæ,* 23. *Februar.* 1619. Tam in Ecclesiis secularibus, quàm Regularibus, etiam S. Ioannis Hierosolymitani, etiam prope, & extra muros existentibus, & etiam in Ecclesiis Confratrum. Eadem S. Rit. Congr. *in Placentin.* 21. *Augusti* 1604. *& in Meliten.* 6. *Decembris* 1621. Etiamsi adsit Ecclesia collegiata, quæ habeat omnimodam præcedentiam supra Matricem. Eadem S. Rit. Congr. *in d. Syracusana Modicæ,* 23. *Februar.* 1619.

Campanæ in aliis diebus præter Sabbatum sanctum pulsari possunt ad salutationem Angelicam, &c. indifferenter ante, vel post pulsationem in Ecclesia cathedrali, vel matrice. S.Rit.Congr. *in Oriolen.* 11. *Aprilis* 1601. Nisi fortè adesset consuetudo, vt non pulsentur in aliqua Ecclesia ante pulsationem in matrice, quæ seruanda erit. Ead. S.Congr. *in d. Oriolen.* 21. *Augusti* 1601.

Campanæ ne pulsentur si non sint benedictæ potest Episcopus prohibere. S.Rit.Congr. *in Aprutina,* 5. *Iulij* 1614.

Campanæ consecratæ etiam in turri profana existentes nullatenus vsui profano inseruire debent, etiamsi in hunc vsum à secularibus fabricatæ prætenderentur. S. Congr. Episcop. & Regul. *in Papien. de anno* 1581.

Cancellaria.

CANCELLARIÆ criminales status ecclesiastici ex quauis causa præterquam ex iure oneroso quibuscunque concessæ applicantur Cameræ. Paulus IV *const.10 incip. Romanus, Kal. Septemb.* 1556.
Cancellariæ Episcopalis redditus locari non possunt, sed debent per proprios Episcopi ministros exerceri. S. Congr. Episcop. & Regul. 26. *Augusti* 1592. & S Congr. Conc. *de anno* 1598. teste Piasec. *in praxi Episc. p.2. cap.3. num.3. in fine.*

Cancellarius Episcopi.

CANCELLARIO Episcopi, vel Notario nihil licet accipere, neque ratione scripturæ, neque sigilli, neque laboris, aut alio titulo, sed gratis his, quorum interest, debet præstare hæc omnia, videlicet:

- Approbationem ad audiendas confessiones.
- Licentiam administrandi Sacramenta.
- Licentiam deseruiendi beneficiis.
- Licentiam sepeliendi defunctorum corpora in Ecclesia.
- Licentiam celebrandi Missas.
- Licentiam colligendi eleemosynas.
- Mandata publicandi in Ecclesiis eos, qui primam Tonsuram, vel minores, ac sacros Ordines suscipere voluerint.

Quoad alia verò, quæ sequuntur, poterit aliquid percipere si nullum sibi salarium, vel stipendium constitutum fuerit, neque congruam tantùm sui laboris mercedem, quæ quoad litteras collationis, vel institutionis curatarum Ecclesiarum, vel deputationis vicariorum in illis vnum aureum; & quoad litteras dimissorias, & testimoniales, decimam vnius aurei nunquam excedat.

- Pro litteris collationum institutionum, seu prouisionum beneficiorum vacantium per obitum, vel per resignationem etiam ex causa permutationis, vel alia.
- Pro litteris dimissorialibus, seu testimonialibus, quæ conceduntur Presbyteris, seu clericis ad alias diœceses transituris.
- Pro litteris recipiendi Ordines ab alienis Episcopis.
- Pro licentia ordinandi se ad titulum patrimonij, seu pro approbatione huiusmodi titulorum.

Pro licentia absentandi se ab Ecclesia, seu beneficio.

Pro licentia erigendi capellas.

Pro litteris approbationis concurrentium ad parochialium vacationes in mensibus reseruatis, quæ ad Sedem Apost. transmittuntur.

Pro approbatione iurispatronatus ex fundatione, vel dotatione.

Pro creationibus vicariorum in Parochialibus.

Pro deputationibus œconomorum dum beneficia vacant.

Pro executionibus litterarum Apostolicam gratiam, seu iustitiam concernentibus.

Ita S.Congr.Conc. *in Vicen.* 8. *Mart.* 1602.

Cancellarij Episcoporum pro expeditione litterarum collationis, vel institutionis quorumcunque beneficiorum, vel pro deputatione vicariorum in illis non possunt accipere, nisi mercedem suo labori conuenientem, quæ tamen scriptura, sigillo, & ceris computatis vnum aureum non excedat, dummodo ipsis Cancellariis salarium vllum pro officio exercendo constitutum non sit, & ex pecunia, quam acceperint, nihil prorsus emolumenti collatores aliquo modo directè, vel indirectè percipiant. S. Congr. Conc. teste Piasec. *in praxi Episcop. p.* 2. *cap.* 5. *num.* 28.

Cancellarius, vel Notarius Episcopi non potest quicquam ab eis, qui visitantur occasione decretorum, & ordinationum in visitatione factarum pro rogitu scripturæ, vel labore suo percipere. S. Congreg. Concil.

Cancellario Episcopi nullo pacto, licèt in vim tassæ antiquæ pro approbatione ad confessiones audiendas, quæ decreto Conc. *cap.* 15. *sess.* 23. gratis dari mandatur, quicquam exigere. S.Congr. Conc. *in Aprutin.*

Cancellarius Episcopi pro publicatione, aut monitione Significauit, non potest aliquid percipere. S.Congr. Conc.

Cancellarius iudicis à quo an teneatur gratis exhibere copiam processus criminalis reo appellanti ad præscriptum *cap.* 3. *sess.* 13. quando ad querelam tertij, & ad illius instantiam in criminalibus causis proceditur, an verò seruari debeat forma, & decisio *c.* 20. *§. porrò, sess.* 24. *de reform.* & quid, & quando ex officio procedatur. S. Congr. Concil. *sub die* 27. *Septembris* 1623. respondit non esse distinguendum, an ad querelam tertij, an verò ex officio iudicis procedatur in causa criminali; sed *d. cap.* 3. *sess.* 13. intelligendum esse de persona iudicis, qui in criminali causa sententiam

tentiam tulit, à qua appellatum fuit, vt ipse quantum in se erit, acta ipsa postulanti exhibeat gratis, nec vllam mercedem sibi eo nomine accipiat: dictum autem *cap. 20. sess. 24.* intelligendum esse de persona Notarij, qui ipsam actorum copiam, tenebitur exhibere appellanti, congrua mercede accepta.

Candela.

CANDELA benedicta debet ab Episcopo ministrari à prima Dignitate. S. Rit. Congr. *in Brixien. 28. Maij 1616.* cuius memini *de officio parochi cap. 12. num. 6.*

Candelam ab Episcopo accipere debet ante omnes, etiam ante vicarium ille, qui candelam Episcopo ministrauit. S. Rit. Congr. *in Lucerina, 14. Iunij 1608.*

Candelæ, & palmæ dantur vicario ante Canonicos, & Dignitates, exceptis iis, qui cum paramento assistunt Episcopo in Sede Pontificali existenti. S. Congr. Episcop. & Regul. teste Sell. *in select. canon. cap. 7. num. 12.*

Candelas benedictas in die Purificationis ad ædes seculares parochi transmittere non debent, sed iuxta laudabilem, & obseruatam ab Ecclesia vniuersali consuetudinem in Ecclesia populus eas recipere tenetur. S. Congr. Episcop. & Regul. *in Foglinen. de anno* 1581. cuius memini *de officio, & potest. parochi cap. 12. num. 5.*

Candelæ, & intorstitia, ac omnia, quæ per viam deferuntur circa cadauera in quibuscunque priuatis Ecclesiis diuidenda sunt pro æquali portione inter ipsos parochos, & ministros aliarum Ecclesiarum quaruncunque, etiam Regularium, & nationalium, seu aliàs priuilegiatarum, ac propterea quando huiusmodi intorstitia, seu candelæ in præfatis Ecclesiis pro celebrandis diuinis Officiis præsente corpore accenduntur, finito officio extinguenda, & cuiquam medietas consignanda est. Congr. RR. DD. Præfectorum Vrbis S. D. N. Vrbano VIII. approbante, *sub die 21. Mart.* 1629. cuius memini *de officio parochi cap. 25. num. 42.*

Candelæ Confraternitatem secularium funera associantium parocho quartam funeralem non soluunt. S. Congregat. Episcop. & Regular. *in Firmana 5. Martij 1616.* cuius memini *d. cap. 25. num. 40.*

Candelas, quas Fratres, & alij Presbyteri in funeralibus præ manibus

portare solent, sibi quærunt, & nulla de illis parocho debetur, ita statuisse Benedictum XI. refero *d.cap.25.num.39.*

Candelabrum.

CANDELABRVM septimum non adhibetur in Vesperis, sed tantùm in Missis solemnibus ab Episcopo celebrandis, sed non in Missis defunctorum, licèt ab Episcopo celebrentur. S.Rit. Congr. *in Placentina* 19.*Maij* 1607.*dub.*8.

Candelabrum septimum non debet poni super Altare quando solemniter celebrat Episcopus Suffraganeus, sicut ponitur quando celebrat Episcopus ordinarius. S.Rit.Congr. *in Brachar.* 1.*Sept.*1607.

Canon.

CANON Missalis non est alterandus, seu mutandus, sed omnino vt iacet recitandus. S.Rit.Congr. *in Vlixbonen.*12.*Nou.*1605.

Canonicatus.

CANONICATVS, & portiones integræ in Cathedralibus requirunt attingentiam anni vigesimi primi. S. Congr. Concil. teste Gonzal. *ad reg.8.Cancel.glos.5.num.95.*

Canonicatum in Cathedrali obtinens etiam ante factam Ordinum distributionem in ea saltem ætate oportet esse constitutus, vt infra annum ad Subdiaconatum possit promoueri. S.Congr. Conc. *sub die* 19.*Iunij* 1597. teste Nicol.Garç. *in addit. ad suum tract. de benefic.p.7.cap.4.num.29.*

Canonicatum obtinens requirentem Ordinem subdiaconatus, cui vnita est Parochialis, sufficit quòd sit in ea ætate, quam exigit Canonicatus, si Parochialis est vnita perpetuò, & accessoriè Canonicatui, secus si æquè principaliter, quia tunc non assumit naturam Canonicatus. S.Congr.Conc. teste Piasec. *in praxi Episc.p.2.c.5.n.21.*

Canonicatui Cathedralis si vnita perpetuò, & accessoriè sit Parochialis; attendenda est natura Canonicatus, & non Parochialis, & ita sufficit vt is, cui collatio facta est, sit in ætate 22. annorum incœptorum,

cœptorum, quæ in Canonicatus collatione requiritur, vbi nec ante, nec post Conc. Trid. vllus Ordo, siue diaconalis, siue presbyteralis Canonicatui annexus fuerit. S. Congr. Conc. testibus Anastas. Germon. *de indultis Cardin. verbo quibusuis n. 6.* Campan. *in diuers. iuris canon rubr. 7. cap. 6. num. 26.* Gonzal. *ad reg. 8. Cancel. glos. 9. n. 4.* Nouar. *in singul. canon. concl. 16. in fine.*

Canonicatuum erectio ab Episcopo fieri potest, & propterea Canonici ab eo instituti habent stalum in choro, & vocem in Capitulo, aliísque Canonicis post eorum institutionem prouisis præcedunt, atque honoribus, & præeminentiis frui debent, quibus Canonici antiquiores potiuntur. S. Congreg. Conc. *in Senogallien. 25. Februar. 1617.*

Canonicatum in Ecclesia, in qua pater, obtinere non potest illegitimus ex Canonico, qui fuit deinde legitimatus per subsequens matrimonium. S. Congr. Conc. *sub die 17. Augusti 1626.*

Canonicatus supranumerarij non possunt ab Episcopo creari, nisi cum conditione, vt nullum ius ad præbendam vacaturam habeant, vel vendicent sibi ex tali erectione. S. Congr. Conc.

Canonicatibus quibus quisque Ordo sacer annexus esse debeat, non quibus Canonicis, Episcopus cum consilio Capituli designare debet, quoniam Conc. Trid. *sess. 24. cap. 12. de reformat.* mandat sacros ipsos Ordines annecti Canonicatibus, non autem personis eos obtinentibus. S. Congr. Conc. teste Piasec. *in praxi Episc. p. 2. c. 3. n. 7.*

Canonicatus omnes si ab immemorabili tempore sint presbyterales, non potest Episcopus Canonicatus distinguere in presbyterales, diaconales, & subdiaconales, sed ea consuetudo est omnino obseruanda, iuxta Concilij decretum *sess. 24. cap. 12. de reform. vers. in omnibus.* S. Congr. Conc. *in Tropien.*

Canonicatum obtinens, cui post Concilium munus sit iniunctum Pænitentiarij, non potest in eadem Ecclesia vnà cum dicto Canonicatu obtinere Dignitatem in vim consuetudinis Ecclesiæ permittentis Canonicum posse retinere Canonicatum cum Dignitate. S. Congr. Conc. teste Garc. *in addit. ad suum tract. de benefic. p. 11. cap. 5. num. 249.*

Canonicatum, & præbendam vacantem in mense Sedi Apost. reseruato non comprehendit vnio facta vigore Concilij officio Pœnitentiarij de præbenda proximè vacatura, quia Conc. Trid. *c. 8. sess. 24. de reform.* non exprimit de Canonicatibus etiam reseruatis Sedi Apost. & quando voluit eos comprehendere, expresse dixit,

vt

vt patet *in seminario sess.*23.*cap.*18.*de reform.* ac in simplici vniendo Cathedrali pauperi,*cap.*15.*sess.*24.Idcirco *d.cap.*8.non comprehendit Canonicatum, & præbendam vacantes in mense reseruato, quia si voluisset expressisset, quemadmodum aliis in locis focit. S.Congregat.Conc.teste Garc.*in addition. ad suum tract. de benefic. p.*5.*cap.*4.*num.*127.

Canonicatus,& Dignitates compelluntur obire officia, & ad omnes septem horas canonicas, & ad faciendum principium, & ad officium hebdomadarij,si tamen alij non sint. S.Congreg.Conc. teste Garc.*de benef.p.*3.*cap.*2.*num.*325.

Canonicatum obtinens, cui sit vnita Parochialis ad vitam obtinentis tantùm,tenetur in Parochiali residere. S.Congreg. Conc.testibus Garc.*d.p.*3.*cap.*2.*num.*179.*in* 13.*declar.*Armendar.*in addit. ad recop. legum Nauarræ lib.*2.*tit.*23.*l.*2.*§.*2.*sub tit. sed an parochi debeant residere,num.*137.

Canonicatum in Cathedrali, & Collegiata obtinens debet residere in Cathedrali, potest tamen cogi ad celebrandum Missas in Collegiata per alium,si non potest per se ipsum.S.Congregat.Conc.*in Alexandrina.*

Canonicatus, & Dignitates obtinentes tenentur interesse omnibus horis,nisi innitantur aliqua confirmatione,quæ non sit sublata per Concil.Tridentinum. Distributiones tamen quotidianæ, cæteris horis, quæ distributione carent, ex fructibus massæ communis proportionabiliter sunt assignanda, ne negligantur. S.Congregat. Conc.teste Garc.*de benefic.p.*3.*cap.*2.*num.*325.

Canonicatum, & Parochialem habens, & residens in Parochiali ex præscripto Bullæ Pij V. distributiones quotidianas integrè lucratur, si Canonicatus consistit solùm in distributionibus non habens præbendam,quòd procedit si vtrique seruire nequit,nam si ambobus commodè seruire posset,lucratur solùm iuxta seruitium quod præstaret S.Congr.Conc.teste Garc.*d.p.*3.*cap.*2.*num.*114.

Canonicatus duos obtinens tenetur in digniore residere,eius verò in quo non residet,distributiones quotidianas perdit, in quibus distributionibus intelligitur etiam comprehensa tertia pars præbendæ,quæ ex decreto Concilij Trid. conuersa fuit in distributiones quotidianas, sed habens plures Canonicatus dignitate pares, vbi pluribus inseruire potest,residere tenetur. S.Congr. Concil teste Garc.*d.p.*3.*cap.*2.*num.*185.

Canonicatus duo de iure in vim decretorum Concilij Trid. sunt incompati

incompatibiles. S.Congr.Conc. testibus Garc. *de benef. p.11.cap.5. num.381.* Armend. *in addit. ad recop. legum Nauarræ, lib.4. tit.7. de benefic.incompatib. num.41.* & post adeptam pacificam possessionem secundi Canonicatus primus ipso iure vacat. Ead. S. Congr. testibus Garc. *d.p.11.cap.5.num.84. in 6.declar.& num.381. in 2. declar.* Armend. *d. loco, num.17. & 42.* quos cum aliis refero *de officio, & potest. Episcopi, p.3.alleg.62.num.28.* & si duos huiusmodi Canonicatus quis simul retinere perrexerit, vtroque ipso iure est priuatus. Ead. S.Congr. testibus Garc. *d.cap.5.num.381.in 3.declar.* Armend. *d. loco, num.43.* quos refero *d. alleg.62. num.29.* nec præsumpta dispensatione, in qua fundatur regula de triennali, se tueri, & defendere potest. Ead. S. Congr. testibus Garc. *d. cap.5. num. 381. in 4. declar.* Armendar. *d. loco, num.44.*

Canonicatus grauati pensionibus tenentur nihilominus soluere pro fabrica iuxta taxam, nulla habita ratione ad pensiones. S. Congr. Concil. *in Æsina, de anno 1619.*

Canonicatus vacantes in mense reseruato non potest supprimere Episcopus, vt subueniret tenuitati Canonicatuum in præiudicium Sedis Apost, sed solummodo in sui præiudicium. S. Congr.Conc. *sub die 19. Nouembris 1592.*

Canonicatuum alicuius Collegiatæ suppressio vt ritè per Episcopum fiat ob tenuitatem, debet vltra consensum Capituli Collegiatæ interuenire consensus Capituli Cathedralis, ita vt suppressio, & vnio facta sine huiusmodi consensibus sit ipso iure nulla, de quibus debet legitimè constare, nec sufficit vt ab Episcopo enuntietur. S Congr.Concil. *in Tropien. 1. Septembris 1618.*

Canonicus I.

CANONICVS supra numerum eligi non potest ad futuram præbendam. S.Congr.Conc.teste Garc. *de benefic.p.6.cap.1.n.5.*

Canonico prouiso à Sede Apost.cum narratiua quòd ipse erat constitutus tantùm in 18. suæ ætatis anno, distributiones debentur, non obstante quòd non constituto in sacris debeatur de iure dumtaxat mediatas distributionum, censetur enim tacitè in hoc casu dispensatus. S. Congr Conc. *in Reatina, 10. Iulij 1627.*

Canonicus à Sede Apost.super ætate dispensatus non priùs cogendus est ad sacros Ordines promoueri, quàm ad 22. annum peruenerit. S.Congr.Conc. teste Garc. *de benef. p.3. cap.4. num.17.*

Canonici, qui non suscipiunt Ordines suis Canonicatibus, portionibúsque annexos, possunt ab Episcopo, etiam solo, sine Adiunctis pœna priuationis ad id compelli. S. Congr. Concil. teste Garc. *d. p.3. c.4. num.22.*

Canonici nouiter prouisi non possunt cogi ad quid soluendum, etiamsi conuerti debeat in restaurationem prædiorum, & bonorum Capituli, sed tantùm si applicetur sacristiæ. S.Congr.Concil. teste Sell. *in select. cap.27. num.13.*

Canonici in ingressu possunt exigi quæ sunt applicata necessitatibus sacristiæ, si priùs exigebantur, reliqua verò applicata pro regaliis Canonicorum, vel similium minimè possunt. S. Congr. Concil.

Canonici Iureconsulti non possunt substitui à Gubernatore ciuitatis in ipsius locum in eius absentia. S.Congr. Concil. *in Alatrina, 16. Martij* 1630.

Canonicis, & cæteris Presbyteris Cathedralis Bituntini, qui simul sunt vltra centum, petentibus simul concedi vt possint seruire per mediariam stante tenuitate redditũum consistentium in distributionibus, quas amittere intendunt pro tempore vacantiæ, quæ inseruientibus accrescant, fuit concessum, ita tamen quòd in communibus omnes inseruiant. S. Congr.Conc. *in Bituntina, 26. Iunij* 1627.

Canonicus, seu Presbyter de numero participantium habens curam animarum potest eligi pro seruitio sui Capituli, & cogi ad suscipiendum dictum onus, quod omnes electi Canonici suscipere tenentur pro vna vice. S. Congr. Conc. *in Castellanaten. 8. Ianuarij* 1628.

Canonici Ecclesiarum inferiorum, qui vigore statuti accedunt ad certas processiones in certis festis anni ad Cathedralem, & ibi canunt vnum versiculum, seu collectam (vt passim in ciuitate Leodien.) sunt incapaces huiusmodi Canonicatuum, si eorum parentes in Cathedrali Canonici existant, quia quoquo modo inseruire dictæ Cathedrali videntur. S. Congr. Conc. *in Leodien. 31. Augusti, & 3. Septembris* 1587. teste Garc. *de benef. part. 7. cap. 3. num. 69.*

Canonici supranumerarij, qui ex priuilegio Apostol. in aliqua Ecclesia recipiuntur, cum eo quòd solùm participent de distributionibus quotidianis, & nullam obtineant præbendam, sed ad primam vacaturam iuxta eorum prioritatem admittantur, non

tenentur

tenentur habere maiorem ætatem, quàm 14. annorum, dummodo non optent nisi cum ætate requisita. S. Congr. Concil. *in Venafren.* 13. *Martij* 1603.

Canonici, qui Ordines sacros debitos post monitionem sumere recusant, ab ordinario priuari debent. S. Congr. Conc. teste Garc. *de benefic. p.* 3. *cap.* 4. *num.* 16.

Canonici parochi tenentur exercere officium camerariatus, non obstante cura. S.Congr.Conc. *sub die* 21. *Ianuar.* 1617.

Canonicorum ad priuationem potest procedere Episcopus sine Adiunctis ex causa quòd Ordines suis præbendis annexos non susceperint. S. Congr. Conc. testibus Garc. *de benefic. p.* 3. *cap.* 4. *num.* 22. Aloys. Ricc. *in praxi rerum fori ecclef. resol.* 488. *num.* 2. & 3. Ludou. à Sarauia *de iurisdict. Adiunctorum, quæst.* 18. quos refero *in tract. de officio, & potestate Episcopi, p.* 3. *alleg.* 73. *num.* 12. & *in tract. de Canonicis, cap.*...

Canonicos, & Confessarios cogere potest Episcopus sub pœna pecuniaria ad congregationem casuum conscientiæ. S.Congr.Conc. *sub die* 11. *Iulij* 1620.

Canonicos ad discendum cantum Gregorianum cogere potest Episcopus, & renitentes mulctare etiam pœna non participationis distributionum quotidianarum, & subtractionis fructuum. S.Congreg. Conc. *in Tropien.* 9. *Maij* 1620.

Canonici non tenentur caudam Pontificalis pallij Archiepiscopi portare, aut Crucem præferre, quia hoc ad eius capellanum spectat. S.Congr. Conc. *sub die* 16. *Augusti* 1583.

Canonicorum duorum opera siue de cathedrali, siue de collegiata Ecclesia vti potest Episcopus, sed non plus duobus. S.Congr.Conc. *in Colonien.* 9. *Septembris* 1628.

Canonici absque consensu Episcopi possunt vendere noua paramenta, & antiqua mutare; & de aliis mobilibus non pretiosioribus disponere, quatenus non adsit consuetudo quòd de consensu Episcopi hoc fiat; venditio verò rerum & bonorum immobilium, & mobilium pretiosiorum non est illis permissa. S. Congr. Concil. *in Naxien.* 23. *Augusti* 1631.

Canonicus illegitimus, cuius pater possessionem alterius Canonicatus in eadem Ecclesia apprehēdit, licèt in ea non ministrauerit, nec visus fuerit, nec aliquid perceperit ex fructibus ipsius Canonicatus, comprehēsus est decret. Conc. *seß.* 25. *c.* 15. *de reform.* Ille verò, cuius pater sola Pontificis Signatura sibi obtinuit conferri Canonicatum

eiusdem Ecclesiæ, sed neque litteras Apost. expediuit, neque vnquam habuit possessionem, non comprehenditur. S. Congr. Conc. teste Garc. *de benefic. p. 7. cap. 3. num. 56.*

Canonicos, & omnes alios Presbyteros beneficia, vel officia ecclesiastica obtinentes potest Episcopus cogere vt accedant ad omnes, & quascunque processiones indictas pro bono publico, vel honore. S. Congr. Concil. teste Armendar. *in addit. ad recop. legum Nauarræ, lib. 1. tit. 24. §. 31. de process. num. 13.*

Canonici ius Pontificium docentes in publica Vniuersitate gaudent priuilegiis de percipiendis in absentia fructibus suarum præbendarum, etiamsi præbendæ, quas obtinent, sitæ essent in Cathedrali eiusdem ciuitatis, in qua publici lectoris munere funguntur, non recipient tamen illas distributiones quotidianas, quæ solent accrescere solis præsentibus. Si verò omnes Capituli redditus in distributionibus consistant, tunc tales debebunt percipere distributiones, dimissa vna ex tribus partibus, quæ deseruientibus accrescit. S. Congr. Conc.

Canonici electi ad seminarij administrationem perpetuò illam habere debent, nec remoueri possunt nisi ex legitima, & iusta causa. S. Congr. Conc. teste Galet. *in margarita casuum conscient. verbo Canonicus, col. 1.* quem refero *de officio, & potest. Episcopi, p. 3. alleg. 77. num. 31.*

Canonicus qui in eadem ciuitate, & Ecclesia curam quoque gerit animarum, potest ibi Episcopali sede vacante in vicarium Capitularem eligi. S. Congreg. Episcop. & Regul. *in Orien. 29. Mart. & 19. Iulij 1619.*

Canonici si corpora defunctorum ad Ecclesias alienas comitentur, recitato Psalmo *Miserere*, vel *De profundis*, super corpus defuncti, cum versiculo, & oratione discedere poterunt. S. Congr. Episcop. & Regul. *in Cremonen. 9. Augusti 1604.*

Canonicus obtinens Dignitatẽ perdit Canonicatum. S. Congr. Conc. teste Garc. *de benef. p. 11. cap. 5. n. 244.* Ex priuilegio tamen, vel consuetudine potest quis in vna Ecclesia fungi duplici officio, vt sit Thesaurarius, & Canonicus, ac propterea duplices lucrari distributiones, quia obtinet eas diuerso iure, cùm inter Dignitates suppleat numerum Dignitatum, & inter Canonicos suppleat numerum Canonicorum, nec eget substituto. Ead. S. Congr. apud Garc. *d. c. 5. n. 245.* Huic enim cõsuetudini permittenti vt in eadem Ecclesia Dignitas cum Canonicatu per eũdem obtineri, & retineri possit, non censetur

censetur derogatum per decretum Conc.*sess.24. cap.17. de reform.* vbi disponitur quòd habenti beneficium competens non possit conferri alterum. Ead. S. Congregat. teste Garc.*d.cap.5.num.246.*

Canonici absentes, & non residentes II.

CANONICI, qui à seruitio Ecclesiæ absunt, puniendi sunt, quamuis vbi ipsa Ecclesia existit, sint præsentes. S. Congr. Conc. teste Piasec. *in praxi Episcop.p.2.cap.3.num.10.*

Canonicorum absentium portiones accrescunt deseruientibus si ex decreto Conc.*sess.21.cap.3.de reform.* separatæ sint: secus verò si ex decreto *cap.3.sess.22. de reform.* tunc enim fabricæ Ecclesiæ quatenus indigeat, vel alteri pio loco arbitrio ordinarij applicabuntur, non obstante consuetudine; qua cauetur vt deseruientibus portiones non seruientium accrescant. S. Congr. Conc. teste Garc. *de benefic.p.3.cap.2.num.465.*

Canonici qui maiori seruitio Ecclesiæ, de quo *in cap.12.sess.24. de reformat.* sunt adstricti eisdem pœnis, de quibus ibi si non resederint, subiacent. S. Congr. Conc. teste Garc. *d.p.3.cap.2.num.144.* Armendar.*lib.2.tit.23.num.107.* metipso *de offic.Episcopi p.3.alleg.63.n.146. in fine.*

Canonici qui nondum fecerunt primam residentiam, nec fidei professionem emiserunt, non possunt quidem pro præsentibus haberi, licèt pro causis, & negotiis Capituli absentes fuerint. S. Congr. Conc. teste Garc.*d.p.3.cap.3.num.52.*

Canonicis prætextu immemorabilis consuetudinis non licet vltra tres menses quotannis ab Ecclesia abesse, neque eo trimestri tempore possunt absentes distributiones quotidianas percipere, quippe quòd hujusmodi immemorialis consuetudo vtroque casu sublata est decreto Conc.*cap.12.sess.24.de reformat.* S. Congr. Conc. teste Garc. *in addit.ad d.p.3.cap.2.num.197.*

Canonici non sunt citandi, aut monendi ad residentiam, nec opus est intimatione vt deseruiant iuxta formam *cap.12.sess.24.de reformat.* Sed si abfuerint vltra tres menses, citandi sunt ad allegandum quare non debeant puniri secundùm hoc decretum, & oportet bonum iudicem arbitrari quanto tempore debeat vltra tempus permissum absentes expectare antequam contra eos pœna exequatur. S. Congr. Conc. teste Garc.*d.p.3.cap.2.num.145.*

Canonicus si vltra tres menses vno anno à seruitio Ecclesiæ absens

N 3 fuerit,

fuerit, dimidia parte fructuum Canonicatus pro illo anno priuandus est; pro secundo verò anno si eadem negligentia vsus fuerit, omnibus fructibus priuari debet: crescente verò contumacia, in eum iuxta sacrorum canonum constitutiones procedendum est; omnibus verò aliis distributionibus pro illis horis, quibus non interfuerit, carere debet. S. Congregat. Conc. *in Abulen.* 24. *Augusti* 1596. teste Garc. *d.p.*3. *cap.*2. *num.*423.

Canonicis quamuis per statutum Ecclesiæ concedatur per tres menses abesse, si illud per consuetudinem non fuit obseruatum, attendenda est magis consuetudo contraria, quàm statutum. S. Congr. Conc. teste Garc. *d.p.*3. *cap.*2. *num.*310.

Canonici vt absint per tres menses, nullam tenentur assignare causam, aut licentiam petere, non tamen omnes possunt abesse eodem tempore, ne Ecclesia destituatur suo debito seruitio, sed tantùm eam quotam partem Canonicorum, quæ videbitur arbitrio Episcopi, vel Capituli. S. Congregat. Concil. teste Garc. *d.part.*3. *cap.*2. *num.*315. Et sic prouidere debet ne huiusmodi vacationes incidant in Natale, aut Pascha Domini, aut huiusmodi magnas solemnitates. Eadem S. Congreg. apud Garc. *d. cap.* 2. *num.*316.

Canonicis licentiam potest dare Episcopus ob legitimam causam vt absint à suæ Ecclesiæ seruitio: legitima autem causa dicitur, quæ est à lege approbata, & in iure expressa. S. Congr. Conc. teste Garc. *d.p.*3. *cap.*2. *num.*408.

Canonici omnes debent in propria Ecclesia residere, & personaliter deseruire eorum muneri, non obstantibus quibuscunque: ille tamen, qui aliud beneficium ex legitima dispensatione obtinet, quod maiorem, vel æqualem causam residendi habeat, licèt non intersit muneri, quod exigit Canonicatus, non potest tamen eo priuari, nec alia pœna affici, nisi priuatione distributionum quotidianarum, nec Concil. Trident. super pluralitate beneficiorum prouidet, nisi ad futurum, præterquam in Parochialibus, quas nec etiam per dispensationem ante Concilium obtentam nemo nisi vnitas retinere potest. S. Congr. Conc. teste Garc. *d.p.*3. *cap.*2. *num.*186.

Canonico solemniter celebranti pro Decano, & Subdiacono inferuire debent pariter Canonici, non autem Capellani, non obstante immemoriali contraria consuetudine allegata, quæ venit priùs formiter probanda. S. Congr. Rit. *in Saonen.* 5. *Martij* 1633.

Canonici

Canonici exire volentes de choro, non Cantori, sed digniori de Capitulo in choro existen. veniam petere debent. S. Congreg. Rit. *in Cassanen. 5. Martij 1633.*

Canonici ad chorum obligati semper Episcopo interessenti cum cappa Missis decantandis tenentur facere circulum iuxta dispositionem Cæremonialis. *Ibid.*

Canonici vocati ab Episcopo tenentur accedere ad palatium Episcopalem, non tenentur autem ire vocati à Vicario. *Ibidem.*

Canonici interessentes diuinis Officiis sine habitu canonicali & superpelliceo debent punctari. S. Congreg. Rit. *in Lunen. Sarzanen. 3. Martij 1633.*

Canonici associantes Prælatum incedentem per Ecclesiam dando benedictionem debent incedere capite detecto. *Ibidem.*

Canonici incedentes in processionibus palmarum, & candelarum, quibus Prælatus cum Mitra interuenit, debent in Ecclesia incedere capite detecto, extra verò Ecclesiam cum birreto. *Ibidem.*

Canonici præcedentes III.

CANONICVS Presbyter præcedit Canonico antiquiori non Presbytero. S. Rit. Congr. *in Cabalicen. 3. Augusti 1617.*

Canonici quando omnes sunt Presbyteri, præcedunt inter se secundùm suam receptionem. S. Congr. Rit. *in Tropien. 10. Decembr. 1619.*

Canonici Presbyterales præferuntur Canonicis diaconalibus, & subdiaconalibus, licèt sint posteriùs prouisi, & recepti, non obstante consuetudine in contrarium, quæ abusus declaratur. S. Rit. Congreg. *in Saonen. 11. Aprilis, & 11. Octobris 1601. & in Neapolitana 23. Martij 1602. & in Albinganen. 6. Septembris 1603.*

Canonici Ecclesiæ collegiatæ antiquiores tempore, licèt non sint in Ordine Presbyteri, præferendi sunt Canonicis Presbyteris iunioribus vbi viget talis consuetudo, & vbi præbendæ non sunt distinctæ. S. Rit. Congreg. Vrbis S. Mariæ Rotundæ 16. *Decembris* 1606. & in alia Vrbis 3. *Augusti* 1602. vbi dicitur hoc procedere tantùm in Ecclesiis collegiatis, vbi talis est consuetudo, quia in Cathedralibus si præbendæ non sint distinctæ, & omnes requirant Ordinem presbyteralem, præcedunt secundùm ordinem receptionis, & si primò receptus non sit Sacerdos, donec ordinetur præcedit Sacerdos secundò receptus, sed eo ordinato restituit præcedentiam.

Canonicus

Canonicus priùs factus debet præcedere aliis post ipsum admissis, etiamsi sint Doctores. S.Rit.Congr. *in Panormitana* 15.*Maij* 1610. *& in Mediolanen.Desij*,29.*Nouembris* 1603.

Canonicus, qui Canonicatum dimisit, & alium in eadem Ecclesia impetrauit, locum vltimi Canonicatus obtenti obtinere debet, nec potest retinere locum Canonicatus dimissi. S.Rit.Congr. *in Callionen.*21.*Martij* 1609.

Canonicus, qui permutauit Canonicatum, si permutatio effectum habere non potuit, & redierit ad suum Canonicatum, debet habere locum, & stalum antiquum, nec tanquam nouus Canonicus censendus est, nec tenetur iterum soluere iocalia pro admissione. S.Congr.Rit. *in Mutinen.*29.*Nouembris* 1605.

Canonicus, vel Dignitas factus Episcopus cum retentione Canonicatus, vel Dignitatis, debet præcedere omnibus aliis Dignitatibus, & Canonicis, etiam ipso antiquioribus. S.Rit.Congr. *in Ruthen.*24. *Septembr.*1605.

Canonico Episcopo titulari in choro, Capitulo, & processionibus aliisque actibus supra omnes eiusdem Ecclesiæ Dignitates, & Canonicos præcedentia competit. S.Rit.Congr. *in Calaritana* 13.*Nouembris* 1621. cuius memini *de Canonic.cap.*36.*num.*5.

Canonicus ratione Episcopatus, quem habet in terris infidelium, potest & debet vti habitu ordinario, quo vtuntur Episcopi in Romana Curia, id est, Rochetto supra subtanam, & mantelletum violacei coloris, & debet præcedere omnibus aliis Canonicis eiusdem Ecclesiæ, & sedere in primo stalo supra omnes, quemadmodum fit, & seruatur Romæ simili casu veniente in tribus Ecclesiis Patriarchalibus S.Ioannis, S.Petri, & S.Mariæ Maioris. S.Congr.Rit. *in Compostellana* 11.*Iulij* 1617.

Canonicus licèt sit de iurepatronatus, debet præcedere tanquam verus Canonicus omnibus aliis qui post illum obtinuerunt Canonicatum. S.Rit.Congr. *in Hortana* 30.*Iulij* 1616.

Canonici debent sedere in suo stalo, nec ascendere ad sedes Decani, & Archidiaconi si fortè absint. S.Rit.Congr. *in Capuana*, 12.*Martij* 1618.

Canonici non debent confusè sedere, sed maximè si præbendæ sint distinctæ, debent Canonici Presbyteri præcedere Diaconis, & Subdiaconis, etiam antè prouisis. S.Rit. Congr. *in Cremonen.*7.*Decembris* 1601.

Canonici, Dignitates, & Portionarij quomodo incedere debeant in processio

processionibus quando habitus eorum est conformis, & quando non. S.Rit.Congr. *in Malacitan. 3. Iunij* 1617.

Canonici tenentur deferre vniformem habitum, & qui dissimilem vsurpant, ad illum deponendum cogendi sunt, nec debent vsurpare insignia Dignitatum, nec in colore, nec in materia. S.Congr. Rit. *in Brundusina, 9. Februar.* 1608.

Canonici sacris vestibus induti, vel in apparatu clericali existentes, cæterisque sacris Ordinibus initiati cum superpelliceis diuinis interessentes, præcedunt Camerario, Proueditoribus, & aliis officialibus laicis ciuitatis. S.Rit. Congr. *in Cremen. 4. Maij* 1589.

Canonici Cathedralis thurificandi sunt ante Magistratum tam in cathedrali Ecclesia, quàm in aliis vbi simul conuenerint, vbi talis est consuetudo. S.Rit. Congr. *in Narnien. 16. Iunij* 1605.

Canonici Cathedralis in omnibus, & per omnia sunt præferendi Magistratui seculari quando non est de perpetuis, & maioribus, & Concionator debet ipsos prius salutare, quàm Magistratum. S.Rit.Congr. *in Tyrassonen. 3. Octobris* 1605.

Canonici & Dignitates ante Officiales Banchæ in ciuitate Brixien. thurificandi sunt, & pacem habere iuxta antiquam consuetudinem, & conuentionem. S. Rit. Congreg. *in Ripatranson. 6. Martij* 1610.

Canonicorum loca, seu stala occupare non licet laicis, neque Magistratui, non solùm in Ecclesia cathedrali, sed etiam in omnibus aliis Ecclesiis & processionibus, quæ fiunt cum interuentu Capituli. S. Rituum Congregat. *in Compostellana, 21. Februarij* 1604.

Canonici capitulariter, & processionaliter procedentes præferuntur Abbatibus benedictis. S. Rit. Congregat. *in Valuen. 8. Iulij* 1602.

Canonici & Dignitates parati præcedunt Vicario generali, non obstante consuetudine in contrarium. S. Rit. Congr. *in Alexandrina, 15. Mart. 1608. & in Castellanaten. 25. Septembris* 1621.

Canonici parati ratione paramentorum thurificandi sunt ante vicarium. S.Rit.Congr. *in Egitanien. 3. Augusti* 1602. *& in Tiburtina, 6. Mart.* 1610.

Canonici non præcedunt Vicario generali, nisi quando sunt sacris vestibus parati, & dummodo vicarius non sit de eorum numero, quia tunc debet sedere in suo loco. S. Rit. Congr. *in Casalen. 5. Iul.* 1614.

Canonici debent solitam reuerentiam præstare vicario Episcopi, etiamsi sint exempti à iurisdictione ordinarij. S. Rit. Congreg. *in Catanzaren.* 11. *Nouembr.* 1614.

Canonicus vt ministret vicario pro Magistro cæremoniarum non conuenit. S. Rit. Congr. *in Neritonen.* 4. *Martij* 1606.

Canonici, & Presbyteri Ecclesiæ cathedralis debent præcedere omnibus Curatis parochialium Ecclesiarum in omnibus processionibus,& functionibus. S. Rit. Congr. *in Pisauren.* 23. *Maij* 1603. *& in Sutrina*, 2. *Augusti* 1603. Ac etiam in propriis ipsorum Curatorum Ecclesiis, vt fuit dictum in præcitata Sutrina.

Canonici qui sine Cruce suæ Ecclesiæ, & sine consensu Capituli tanquam singuli accedunt, non habent præcedentiam supra Curatos. S. Rit. Congr. *in Sutrina*, 20. *Decembris* 1603.

Canonici Ecclesiæ cathedralis licèt non sint Doctores, in congregationibus, & vbique præferendi sunt Presbyteris non Canonicis, licèt sint Doctores. S. Rit. Congr. *in Bituntina*, 9. *Januar.* 1608.

Canonici quando parari debent, non omnes vti debent Pluuialibus, sed tantùm Dignitates, si adsint, vel Canonici antiquiores, alij verò Presbyteri Planetis, Diaconi Dalmaticis, Subdiaconi Tunicellis vti debent. S. Rit. Congr. *in Neapolitana*, 23. *Martij* 1602. *& in Placentina*, 19. *Maij* 1607.

Canonicus obtinens præbendam diaconalem, si postea efficiatur presbyteralis, non debet ampliùs vti Dalmatica, sed Planeta vt Presbyter. S. Rit. Congr. *in Ianuen.* 12. *Maij* 1612.

Canonici parati Pluuiali quo tempore in Vesperis thurificandi sint ab Acolyto parato eodem habitu, declarauit S. Rit. Congr. *in Placentina*, 19. *Maij* 1607.

Canonicus hebdomadarius officium faciens debet habere locum supra omnes Dignitates, & Canonicos. S. Rit. Congr. *in Brundusina*, 17. *Iunij* 1606.

Canonicus cantans Vesperas an solus, vel cum assistentibus paratus sedere debeat, fuit declaratum seruandam esse formam *cap.* 3. *lib.* 2. *Cæremonialis.* S. Rit. Congreg. *in Placentina*, 19. *Maij* 1607. *dub.* 17.

Canonicus officium faciens ad Vesperas non potest recusare assistentiam Clericorum in defectum Capellanorum, vel beneficiatorum, sub prætextu quòd Cæremonialis dicat id munus pertinere ad Capellanos, vel beneficiatos. S. Rit. Congreg. *in Alexandrina*, 15. *Mart.* 1603.

Cano

Canonicus, seu Presbyter paratus officium faciens debet præcedere Decano, & omnibus. S. Rit. Congr. *in Antuerpien.* 24. *Octob.* 1609. *& in Arboren.* 26. *Iunij* 1610.

Canonicus celebrans in Ecclesia collegiata non tenetur facere reuerentiam vicario præsenti in fine Missæ ante benedictionem. S. Rit. Congr. Vrbis, 21. *Februar.* 1604.

Canonicus celebrans ratione paramentorum, & ratione officij debet habere primum locum, & primam sedem chori supra Dignitates, & Canonicos. S. Rit. Congr. *in Arboren.* 26. *Iunij* 1610.

Canonicus primus, vel prima Dignitas, qui digniorem locum habet in Capitulo, præferendus est cæteris in processionibus. S. Rit. Congr. *in Asten.* 18. *Nouembris* 1606.

Canonici digniores debent sedere in sedibus quæ sunt viciniores sedi Episcopali. S. Rit. Congr. *in Alexandrina*, 15. *Mart.* 1608. *in dub.* 14.

Canonici omnes ex vtraque parte chori thurificandi sunt ante Mansionarios, non obstante consuetudine in contrarium. S. Congreg. Rit. *in Placentina*, 19. *Maij* 1607. *in* 3. *dub.*

Canonicis, & Dignitatibus extra Ecclesiam præcedere debet Prælatus vtriusque Signaturæ Referendarius. S. Rit. Congr. *in Veronen.* 6. *Iunij*, *&* 4. *Iulij* 1626.

Canonici associantes Episcopum IV.

CANONICI tenentur in habitu canonicali accedere ad domum Episcopi, illúmque associare ad Ecclesiam celebraturum, vel diuina Officia auditurum cum cappa accedentem, & finito officio illum in reditu associare. S. Rit. Congr. *in Ragusin.* 8. *Maij* 1617. *& in Taruisan.* 19. *Ianuar.* 1619.

Canonici tenentur associare Episcopum cum cappa ad Ecclesiam accedentem, excipiendo eum ex aliquo cubiculo Palatij Episcopalis Ecclesiæ contigui. In reassociatione verò eiusdem ab Ecclesia saltem vsque ad portam Ecclesiæ, circa quod seruandum est Cæremoniale *lib.* 2. *cap.* 1. S. Rit. Congr. *in Elboren. & in Oscen.* 16. *Maij* 1601. *& in Placentina prouincia Compostellana*, 4. *Iul.* 1615. *in* 6. *dub. & in Cremen.* 28. *Septembris* 1602. non obstante consuetudine, vt *in d. Oscen.* Etiamsi domus non sit contigua Ecclesiæ, dummodo non multum distet. Ead. S. Congr. *in d. Oscen. & in Colimbrien.* 6. *Iul.* 1602. Et etiamsi distet per spatium 60. passuum, qui

O 2 habentur

habentur pro modico spatio. Ead. S. Congr. *in Theatina*, 14. *Nouembris* 1602. *& in Tiphernaten.* 5. *Iul.* 1603. Et etiamsi distet per spatium 110. passuum. Ead. S. Congr. *in Eluen.* 10. *Ianuar.* 1604. & per spatium 160. passuum. Ead. S. Congr. *in Terracinen.* 20. *Augusti* 1622. Si verò Palatium sit longè distans, debet Episcopus associari ex aliquo loco ad hoc deputato prope Ecclesiam, vel Ecclesiæ ipsius atrio, aut scalis. Eadem S. Congr. *in d. Oscen.* 16. *Maij* 1601.

Canonici non quoties Episcopus ad Ecclesiam accedit, illum ex suo Palatio associare tenentur, & reducere, sed in solemnioribus tantùm diebus, quibus cum cappa ad celebrandum, vel Pontificalia exercendum accedit. In cæteris verò diebus, quibus Episcopus priuatè sine cappa, vel ex alia causâ ad Ecclesiam accedere voluerit, non tenetur nisi ex voluntate, & vrbanitate hæc obsequia illi præstare, & satis est si aliquis ex Digniratibus & Canonicis ad ostium Ecclesiæ occurrat, cui dignior aspersorium cum aqua benedicta ministrare debet, & abeuntem similiter vsque ad ostium comitetur. S. Rituum Congreg. *in Perusina*, 20. *Decembris* 1601. *& in Ripana*, 24. *Octobr.* 1609. *& in Sarianen.* 12. *Mart.* 1618. *& in Taruisin.* 19. *Ianuar.* 1619. *& in Saonen.* 30. *Martij* 1619. *& in Liman. in Indiis*, 29. *Maij* 1621. Quæ autem sint maiores festiuitates, & dies solemnes, declarauit ead. S. Congr. *in Lamacen.* 17. *Mart.* 1607.

Canonici si ex consuetudine associare soleant Episcopum à cubiculo, seu à camera deputata, quoties cum cappa accedit ad Ecclesiam vt celebret, & diuinis Officiis assistat, etiam in Dominicis diebus, & aliis festiuitatibus per annum, talis consuetudo seruanda est. S.Rit. Congr. *in Ripana*, 30. *Ianuar.* 1610.

Canonici tenentur Episcopum associare, & reducere, etiamsi cappa non vtatur quando pro loci, aut prouinciæ consuetudine, aut aliàs cappa vti non solet, aut eius loco alium habitum ferre solet. S.Rit. Congr. *in Elboren.* 8. *Mart.* 1600.

Canonici vt in associatione Episcopi sui deesse non possint, & Officia diuina non turbentur, debet Episcopus certam horam sui aduentus tempore congruo statuere, & significare. S. Rituum Congregat. *in Elboren. & Oscen.* 16. *Maij* 1601. *& in Placentina prouinciæ Compostellana*, 4. *Iul.* 1615. *in* 1. *dub.* Et dato signo, & non veniente Episcopo, inchoari potest Officium; quando verò post inchoatum Officium Episcopus ad Ecclesiam descendit,

dit, tunc satis erit si quatuor, vel quinque Canonici, vel de Capitulo ei obuiam eant, & maior pars Canonicorum in choro remaneat. Ead.S.Congreg.*in d.Placentina in 1.dub.* Idem si Episcopus venit eo tempore, quo post decantatum Euangelium concio inchoatur, vt *in 2.dub.* Quòd si finita concione velit domum redire, nec pariter Canonici debent deserere Missam, sed tantùm tres, vel quatuor Episcopum vsque ad portam comitentur, & statim redeant, vt *in 3.dubio.* Si verò post finitam Missam velit discedere, nec expectare quòd hora sexta recitetur, quæ de consuetudine Ecclesiæ immediatè finita Missa cantari solet, Canonici omnes saltem vsque ad portam Ecclesiæ comitentur, vt *in 4.dub.* Hora verò dandi signum cum campana, stabilienda erit cum Episcopo, quo signo dato diutiùs non est expectandum, vt *in 5. dubio.*

Canonici non ex vrbanitate, sed ex debito tenentur associare Episcopum ad Ecclesiam venientem à cubiculo vsque ad Ecclesiam, & in reditu ab Ecclesia vsque ad primum atrium. S.Rit. Congreg.*in Salamantina 16. Iulij* 1605. vel vsque ad portam suæ habitationis. Ead.S.Congr. *in Lamacen.12. Nouembris* 1605. *&* *in Iacen.* 10. *Ianuarij* 1609.

Canonici non tenentur nisi ex vrbanitate associare Episcopum venientem ad Cameram capitularem. S.Rit. Congr. *in Salamantina* 16.*Iulij* 1605.

Canonici omnes non tenentur ire obuiam Episcopo Suffraganeo venienti ad Ecclesiam ad celebrandum nomine Episcopi proprij vsque ad cubiculum, sicut tenentur ire obuiam Episcopo proprio, sed satis est vt Suffraganeo aliqui Canonici obuiam procedant vsque ad portam Ecclesiæ.S.Rit.Congreg.*in Bracharen.*1.*Septembris* 1607.

Canonici omnes non tenentur associare Episcopum ab eo Altari, in quo Missam planam celebrauit, ad Sedem Episcopalem, si voluerit Missæ Conuentuali assistere.S.Rit.Congr. *in Tiphernaten.* 5 *Iulij* 1603.

Canonici videlicet duo, aut plures associantes eorum Prælatum quandoque volentem audire Missam non in Cathedrali, sed in alia Ecclesia ciuitatis, non possunt participes fieri distributionum quotidianarum, quæ non nisi præsentibus, & inseruientibus dantur.S.Congr.Conc.testibus Piasec. *in praxi Episcop.p.2.c.3.n.8. pag.*124. Armend.*in addit.ad recop.legum Nauarræ,lib.2.tit.23.de resi-*

*dentia Canon.num.*61. quos cum aliis refero *de officio, & poteſt. Epiſcopi p.*3.*alleg.*53.*num.*14.

Canonici & Dignitates aſſociantes per ciuitatem eorum Epiſcopum Cardinalem non collegialiter, nec cum habitu canonicali, debent illum anteire, non autem ſequi. S.Congr. Rit. *in Patauina* 4.*Iulij* 1626.

Canonici aſſiſtentes V.

CANONICI, Dignitates, & Portiones tenentur aſſiſtere Epiſcopo ſolemniter celebranti, ordinationem facienti, & cætera Pontificalia exercenti, eique in veſtibus ſacris inſeruire per ſe ipſos: ſi verò aliquis ſit impeditus, alius eiuſdem Ordinis, & gradus reſpectiuè, non autem inferioris deputari poterit. S.Rit. Congr. *in Abulen.*20. *Decembris* 1601. & 18.*Martij* 1602.

Canonici tenentur, & cogi poſſunt ab Epiſcopo, vt ſibi miniſtrent, & inſeruiant non modò in Cathedrali, verùm etiam in quibuſcunque ciuitatis Eccleſiis, ad quas ad publicas, vel ſolemniter Epiſcopales functiones exercendas Epiſcopum ire contigerit. S. Rit. Congr. *in Salamantina* 10. *Ianuarij* 1604. *& in Tiphernaten.* 5. *Iulij* 1603. *& in Elboren.*7.*Iulij* 1612. *& in Granaten.*9. *Maij* 1606. Dummodo in Cathedrali numerus ſufficiens Canonicorum, & miniſtrorum remaneat, & officium, ac ſeruitium chori non deſeratur. S Rit.Congr.*in Lamacen.* 17. *Martij* 1607. *& in d.Elboren.* Secus ſi ad priuatè celebrandum acceſſerit ad alias Eccleſias, quia tunc Canonici cogi non poterunt ei aſſiſtere. Ead. S. Congreg. *in d.Tiphernaten.* Dum verò Epiſcopus ſolemniter celebrat in Collegiata, Canonici Cathedralis debent aſſiſtere, & præferuntur in eo munere ipſius Collegiatæ Canonicis. Ead.S.Congr.*in Bononien.*20.*Aprilis* 1602. & 10.*Maij* 1608. *& in Brunduſina* 15.*Iulij* 1617.

Canonicus Epiſcopo aſſiſtens ſuperueniente digniore Canonico debet ei cedere locum aſſiſtentiæ, S.Rit.Congr. *in Ferrarien.*20. *Iunij* 1609.

Canonici duo aſſiſtentes eligendi ſunt ex numero Diaconorum, quando præbendæ ſunt diſtinctæ. S.Rit.Congr.

Canonici duo primi Diaconi, quando præbendæ ſunt diſtinctæ, debent aſſiſtere hinc inde Epiſcopo quando ſolemniter celebrat, vt cauetur *lib.*1.*Carem.cap.*8.S.Rit.Congr.*in Placentina* 19.*Maij* 1607. *in* 7.*dub.*

Canonici

Canonici duo Diaconi aſſiſtentes,& non Presbyter aſſiſtens debent eleuare fimbrias Pluuialis hinc inde, dum Epiſcopus progreditur, & thurificat Altare.Ead.S.Congr.*in d.Placentina.in 7.dub.*

Canonici iidem aſſiſtere debent Epiſcopo quando facit ordinationes tam ſi facit cum Miſſa ſolemni, quàm ſi faciat cum Miſſa priuata.S.Rit.Congr.*in d.Placentina, in dub.2.*

Canonici,qui aſſiſtunt Epiſcopo cum cappa,non tenentur ei ponere, & deponere biretum, ſicut tenentur ei ponere, & deponere Mitram.S.Rit.Congr.*in Saonen.21.Auguſti* 1604.

Canonici Diaconi non debent hinc inde aſsiſtere Epiſcopo dum is accedit ad Eccleſiam, niſi quando eſt paratus cum Pluuiali & Mitra.S.Rit.Congr.*in Æſina,3.Auguſti* 1602.

Canonici tenentur aſsiſtere Epiſcopo Suffraganeo quando nomine proprij Epiſcopi functiones Epiſcopales exercet.S.Rit.Congreg.*in Bracharen. 21. Februarij* 1604. Eadem enim obſequia præſtare debent Epiſcopo delegato, quæ tenerentur præſtare deleganti. Ead. S Congr.*in d.Bracharen.*20.*Mart.*1604.

Canonicorum duorum aſsiſtentiam habere non debet Epiſcopus Suffraganeus vltra Diaconum, & Subdiaconum, qui ſunt cantaturi Euangelium & Epiſtolam, ſicut haberet proprius Epiſcopus. S.Rit.Congr.*in Bracharen.1.Septembris* 1607. niſi conſuetudo antiqua id permitteret,vt fuit conſideratum *in Tarraconen.7.Iulij* 1612.

Canonici & Dignitates omnes non debent aſsiſtere parati quando Epiſcopus Suffraganeus ſolemniter celebrat, ſed in habitu ordinario,ſicut & quando facit ordinationes,conſecrationes, vel alias ſimiles functiones pro ordinario, quo caſu illi tantùm debent accipere paramenta, qui ſunt neceſſarij in miniſterio. S.Rit. Congr. *in d.Bracharen.1.Septembris* 1607.

Canonici,ſeu Dignitates qui aſsiſtunt, ſeu miniſtrant iuxta conſuetudinem Eccleſiæ Epiſcopo priuatim celebranti in Eccleſia cathedrali,non amittunt diſtributiones quotidianas. S.Rit.Congr.*in Lamacen.8.Aprilis* 1607.

Canonicus primus Presbyter debet Epiſcopo aſperſorium miniſtrare ſi præbendæ ſunt diſtinctæ, ſi verò non ſunt diſtinctæ, prima Dignitas, vel primus Canonicus in ordine id facere debet. S. Rit. Congr.*in Placentina* 19.*Maij* 1607.

Canonici, & Dignitates non tenentur ad benedictionem Epiſcopi genuflectere,ſed tantùm caput inclinare,nec debent genuflectere quando Epiſcopum thurificant.S.Rit.Congr.*in Oſcen.4.Maij* 1613.

Canonici

Canonici duo debent assistere, & ministrare Decano pro Diacono, & Subdiacono, dum Missam in diebus solemnibus celebrat, si Mansionarij, quibus cura animarum incumbit, in ipsius exercitio sint impediti. S.Rit.Congr. *in Ceneten.* 14. *Februar.* 1615.

Canonici assistentes Episcopo pro Dignitatibus absentibus, aliqua ipsarum superueniente inchoato iam Officio, tenentur ei cedere locum assistentiæ. S.Congr.Rit. *in Isernien.* 21. *Iunij* 1632.

Canonici, & Dignitates assistentes Episcopo, non tenentur illi caput regere, & detegere quando assistit diuinis cum cappa & birero. S.Congr.Rit. *in Isernien.* 21. *Augusti* 1632.

Canonici, & Dignitates assistentes, vel aliquo modo Episcopo solemniter celebranti inseruientes non tenentur genuflectere. S. Congr. Rit. *in Monopolitana* 15. *Decembris* 1632.

Vide in verbo *Assistentia.*

Canonici Cathedralis V I.

CANONICI Cathedralis in omnibus functionibus præferendi sunt Canonicis Collegiatæ, non obstante consuetudine in contrarium. S.Rit.Congr. *in Tuscanen.* 19. *Augusti* 1619.

Canonici Cathedralis in processionibus, & funeralibus debent præcedere. S.Rit.Congr. *in Ripana* 30. *Iulij* 1616.

Canonici Cathedralis præcedunt Canonicis Collegiatæ, etiam in associandis funeribus defunctorum propriæ ipsius collegiatæ parochiæ. S.Rit.Congr. *in Prænestina cauarum*, 18. *Augusti* 1618.

Canonici Cathedralis præcedunt Canonicis Collegiatæ in omnibus actibus & functionibus, etiam in propria Collegiata exercendis. S.Rit.Congr. *in Fundan.* 2. *Octobris* 1597.

Canonici Cathedralis si ob temperiem aëris resideant in alia Ecclesia, Rector illius debet sedere post Canonicos supra Mansionarios, & reliquos Presbyteros, & si fuerit Protonotarius, præcedit Canonicis vti singulis, non autem capitulariter. S.Rit.Congr. *in Concordian.* 16. *Maij* 1601.

Canonici Cathedralis in funeralibus præcedunt parochis etiam cotta & stola indutis. S.Rit.Congreg. *in Viterbien.* 25. *Iunij* 1611.

Canonici Cathedralis, & Collegiatæ, ac alij clerici seculares semper præcedere debent Regularibus, etiam in ipsorum Regularium Ecclesiis. S.Rit.Congreg. *in Tullen.* 12. *Martij* 1616. *& in Firmana terra Victoria* 31. *Martij* 1618.

Canonici.

Canonici cathedralium Ecclesiarum non præcedunt Curatis intus Ecclesias si sine Cruce,& consensu Capituli, vti singuli incedunt. S.Rit.Congr. *in Sutrina, 9. Nouembr.* 1603.

Canonici Cathedralis extra Ecclesiam nullam habent iurisdictionem incedentes vt singuli, ideo cedere debent habentibus iurisdictionem ; & ciuitatem repræsentantibus, præsertim si de consuetudine in contrarium non constaret. S. Rit. Congr. *in Veronen.* 15.*Mart.*1594.

Canonico Cathedralis, qui munere vicarij fungitur, distributiones quotidianæ non debentur, si horis diuinis non interfit, quamuis à tempore immemoriali obseruatum sit vt debeantur. S. Congr. Conc. *sub die* 21. *Iun.* 1591. teste Garc. *de benefic. in addit. ad p.* 3. *cap.* 2. *n.*348. *& in Bitecten.* 4. *Decembris* 1627.

Canonico Cathedralis Thelesinæ residentiam facientes in Ecclesia sanctissimæ Trinitatis Terræ Cerreti possunt facere processiones ordinarias, & extraordinarias cum propria Cruce per limites parochiæ S. Martini, & per totum oppidum, etiam sine licentia, & interuentu Curati. S.Rit. Congr.*in Thelesina,* 18. *Augusti* 1615. *&* 15. *Iunij* 1619.

Canonicis Cathedralis Fizentin. certus habitus pro distinctione ab aliis Presbyteris,& Almutia conceditur. S.Rit.Congr. *in Fizentin. in Campania,* 12. *Mart.* 1618.

Canonici Cathedralis Lauretanæ tenentur iuxta antiquam consuetudinem cum toto Capitulo processionaliter obuiam ire Recanatensibus vsque ad portam ciuitatis dum in die Annunciationis B.Mariæ,vel alia,quatenus ipsa dies esset impedita,ad domum sanctam Lauretanam ipsi etiam capitulariter,& processionaliter accedunt, illósque honorare,ponēdo eos ad dexteram,prout hactenus assueuerant.S.Rit.Congr.*in Lauretana,& Recanaten.*15.*Mart.*1603.

Canonici, & cæteri Presbyteri Ecclesiæ cathedralis tenentur accedere ad lectionem S. Scripturæ Theologi illam legentis.S.Congr. Conc. 11. *Augusti* 1618.

Canonici Collegiatæ VII.

CANONICVS Ecclesiæ collegiatæ eligi non potest in iudicem synodalem, etiamsi non extent in Cathedrali Doctores saltem ita idonei. S. Congr.Concil. *in Alexandrina,* teste Aldan.*in compend. canon. resol. lib.*3. *tit.*19. *num.*25.

Canonicus Collegiatæ non gaudet distributionibus, & fructibus in absentia dum seruit Episcopo Cardinali pro caudatario. S. Congr. Conc. *in Viterbien.* 22. *Aprilis* 1617.

Canonici Collegiatæ licèt possint tales fieri in ætate 14. annorum, nihilominus nisi sint in ætate 22. annorum, vocem in Capitulo habere non possunt. S. Congr. Conc. *sub die* 8. *Augusti* 1621.

Canonici Collegiatarum etiam in oppidis non insignibus existentium tenentur ad residentiam, nisi essent Collegiatæ curales prorsus destitutæ, aut in quibus nunquam antea supra hominum memoriam solitum esset residere, & quarum Canonicatus ea essent fructuum tenuitate, vt qui eos obtinuerint, nec eis ali possint, nec aliunde habeant vnde commodè viuant. S. Congr. Concil. teste Piasec. *in praxi Episcop. p.* 2. *cap.* 3. *n.* 10.

Canonici Collegiatæ possunt iuxta eorum consuetum deferre Crucem propriam in processionibus, dummodo digniorem, & vltimum locum relinquant Canonicis Cathedralis. S. Rit. Congr. *in Adrien.* 14. *Ianuar.* 1606.

Canonici Collegiatæ in funeralibus, & processionibus faciendis simul cum Canonicis Cathedralis debent congregari in Ecclesia cathedrali, & inde discedant, consuetudine contraria non obstante. S. Rit. Congr. *in Fundan.* 2. *Septembris* 1597.

Canonici Collegiatæ, qui habent præcedentiam supra omnes beneficiatos aliarum Ecclesiarum parochialium, debent thurificari ante prædictos Rectores, & beneficiatos, etiam in eorum propriis Ecclesiis, cùm simul diuinis intersunt. S. Rit. Congr. *in Calaguritana,* 1. *Iunij* 1601.

Canonici Collegiatæ præcedere debent in publicis processionibus, functionibus synodalibus, omnibus Rectoribus, Curatis, Plebanis, & Presbyteris Ecclesiarum parochialium, & aliarum Ecclesiarum simplicium. S. Rit. Congr. *in Vetulan.* 21. *Decembr.* 1613. *& in Senogallien.* 23. *Mart.* 1619. *&* 4. *April.* 1620. etiamsi ante erectionem in Collegiatam mixtim incederent cum dictis Rectoribus. S. Congreg. Conc. *in Syracusana,* 10. *Decembr.* 1601. Et in funeralibus præcedunt Curatis & parochis etiam propriis defunctorum. S. Rit. Congr. *in Ostien.* 28. *Aprilis* 1607.

Canonici Collegiatæ thurificari debent duplici ductu thuribuli, clerici verò parochialium Ecclesiarum vnico tantùm ductu. S. Congr. Rit. *in Cæsaraugustana de Daroca,* 19. *Ianuar.* 1613.

Canonici Collegiatæ non debent in processionibus incedere parati sicut

sicut Canonici Ecclesiæ cathedralis. S. Rit. Congr. *in Placentina*, 19. *Maij* 1607. *in dub.* 2.

Canonici Collegiatæ si sint in processionibus sedendi immediatè à sinistra Episcopi in Synodo, & aliis actibus, non debent turbari à Canonicis Cathedralis S. Rit. Congr. *in Verulan.* 1. *Iun.* 1601.

Canonici & Capitulum Ecclesiæ collegiatæ terræ Brisighellæ debent præcedere occasione Synodi parochis, & Collegio Presbyterorum ciuitatis. S. Rit. Congr. *in Fauentin.* 12. *Mart.* 1616.

Canonicos, & Capitulum Collegiatæ S. Mariæ Transtyberim, & S. Laurentij in Damaso, ingredientes Ecclesiam S. Petri de Vrbe, Capitulum S. Petri, illiúsque Canonici detecto capite decenter salutare debent, & vicissim Capitulum, & Canonici S. Petri prædicta duo Capitula S. Mariæ, & S. Laurentij, illorúmque Canonicos dum progrediuntur, similiter detecto capite, & aliquantulum ab eorum sedibus assurgendo resalutare, & humaniter recipere debent. Præterea dicti Canonici S. Mariæ, & S. Laurentij transactis Canonicis S. Petri debent etiam detecto capite salutare beneficiatos, & clericos eiusdem Basilicæ S. Petri, & ipsi beneficiati, & clerici tenentur omnino assurgere, & stantes detecto capite resalutare ipsos Canonicos S. Mariæ, & S. Laurentij. S. Rit. Congreg. *in Vrbis S. Petri, & S. Mariæ Transtyberim*, 15. *Aprilis* 1606.

Canonicus vicarius, seu locumtenens VIII.

CANONICVS vicarius generalis Episcopi cùm sedet vti Canonicus in choro, debet sedere in loco suæ receptionis, & in habitu canonicali, aliàs si vti vicarius, præcedit omnibus Canonicis, & Dignitatibus, sed non lucratur distributiones quotidianas. S. Rit. Congr. *in Calaguritana*, 2. *August.* 1603. *& in Casalen.* 5. *Iul.* 1614. quarum memini *in tract. de Canonicis cap.* 18. *n.* 32. Ead. S. Congr. *in Ampurien.* 7. *Decembr.* 1630. *& in Acernen.* 21. *Iun.* 1632.

Canonicus vicarius potest interuenire in actibus capitularibus, dummodo non agatur de interesse suo. S. Rit. Congr. Conc. 2. *Mart.* 1619. Debet enim inde exire vbi tractandum sit de rebus ad suum, vel Episcopi commodum pertinentibus. S. Congr. Episcop. & Regul. 17. *Ianuar.* 1584. quarum memini *d. tract. de Canonicis c.* 3 *5. n.* 12.

Canonicus vicarius non lucratur distributiones quotidianas quando horis canonicis non interest, etiamsi à tempore immemoriali obseruatum esset, vt lucraretur. S. Congr. Conc. *in Bittecten.* 18. *Decembris* 1627. cuius memini *d. tract. cap.* 24. *num.* 17.

Canonicus in vicarium Capitularem Sede vacante in eadem Ecclesia eligi potest, quamuis in eadem ciuitate, & Ecclesia curam gerat animarum. S.Congr. Episcop.& Regul. *in Orien.19. Mart.& 19.Iul.* 1619. cuius memini *d.tract.cap.42. num.38.*

Canonicus qui fit vicarius foraneus nullam habet ratione huius officij præcedentiam supra alios Canonicos. S. Rit.Congr. *in Mediolanen. Corbettæ,* 3. *Decembris* 1616. *& in Bononien. Castri S. Ioannis,* 7. *Octobris* 1617.

Canonicus locumtenens Episcopi debet in choro sedere in loco suæ receptionis in habitu canonicali, nec ei competit pacis, & thuris honor ante Dignitates. S.Rit. Congr. *in Hydruntina,* 10. *Decembris* 1612.

Canonicus locumtenens Episcopi non potest assistere in choro sine cotta, & in alia sede cum puluinari, sed debet sedere in suo stalo cum habitu canonicali, aliàs non lucratur distributiones quotidianas. S. Rit. Congr. *in d. Hydruntina, 7. Iul.* 1612.

Canonicus Auditor Episcopi in congregationibus, & aliis actibus, qui coram Archiepiscopo, vel eius vicario fiunt, debet sedere in loco suæ promotionis, & non supra alios Canonicos ibi præsentes. S. Rit. Conc. *in Beneuentana,* 29. *Ianuar.* 1605.

Canonicus Protonotarius IX.

CANONICVS Protonotarius si cum habitu prælatitio in Ecclesia, choro, processionibus, ac diuinis assistat, non lucratur fructus, & distributiones sui Canonicatus. S. Rit. Congr. *in Asculana,* 27. *Februar.*1610. confirmata *sub die* 28. *Ianuar.*1612.

Canonicus Protonotarius non lucratur distributiones quotidianas, nisi proprio habitu canonicali intersit choro, processionibus, &c. si verò voluerit vti habitu Protonotarij, debet sedere post Canonicos, & Abbates, & non lucratur distributiones. S. Congr. Rit. *in Meliten. 7. Augusti* 1621.

Canonicus Protonotarius si voluerit in sua Ecclesia vti habitu Protonotarij, reputatur tanquam extraneus, eique assignatur locus non inter Canonicos, sed post Abbates, & non lucratur fructus. S.Congr. Rit. *in Asculana, in Apulia,* 6. *Mart.* 1610.

Canonicus Protonotarius non potest dum in choro vti Canonicus assistit horis canonicis, vti Rochetto sub cotta. S. Rit. Congreg. *in Trican.* 15. *Mart.* 1614.

Canoni

Canonicus Protonotarius potest in Ecclesia vti subtana violacea, licèt reliqui Canonici deferant nigram, dummodo in reliquis gerat habitum similem,& æqualem reliquis Canonicis.S.Rit.Congr. *in Panormitana* 14.*Ianuarij* 1612.*&* 11.*Decembris* 1627.

Canonicus Protonotarius potest vti habitu prælatitio in omnibus actibus non competentibus sibi tanquam Canonico.S.Rit.Congr. *in Nullius terræ Piscia*, 19. *Nouembris* 1611. *& in Asculana* 28. *Ianuarij* 1612.

Canonicus qui sit Miles Regularis, non potest supra habitum canonicalem deferre Crucem Ordinis Militaris.S.Rit.Congr.*in Toletana* 2.*Octobris* 1601.

Vide in verbo *Protonotarius*.

Canonicus Pœnitentiarius X.

CANONICI Pœnitentiarij institutio, & electio ad solum Episcopum absque consensu Capituli pertinet. S.Congr.Conc. teste Armendar.*in addit.ad recopil.legum Nauarræ,lib.*1.*tit.*18.*l.*7.*de Episcopis num.*52.quem refero *in tract.de Canonic.cap.*26.*num.*4.

Canonicus Pœnitentiarius potest delegare suam auctoritatem. S. Congr.Episcop.& Regul.*in Regien.*2.*Octobris* 1584.

Canonicus Pœnitentiarius non potest quemquam absoluere à casibus, quos Episcopus sibi expresse reseruauit, nisi ipsemet Episcopus illi speciatim dederit auctoritatem.S.Congreg. Conc. testibus Aloys.Ricc.*in praxi rerum fori eccles.decis.*571. *in* 1.*edit.* aliàs *resolut.* 492.*num.*2.*in* 2.*edit.*Garc.*de benefic.p.*5.*cap.*4. *num.*115. metipso *d. cap.*26.*num.*16.

Canonicus Pœnitentiarius pro præsente habendus est dum audit confessiones in Ecclesia, siue in Confessionario,siue extrà;non tamen censendus est præsens pro tempore, quo residet in Confessionario, nec audit confessiones aliis in choro diuina cantantibus, nec item si dixerit Missam, aut si priuatè Officium recitauerit, etiam vt opportuniùs confessiones audiat. S.Congr.Conc.testibus Aloys.Ricc.*in d.praxi resol.*477.*num.*6. Garc. *d.p.*5.*cap.*4. *num.*124. *& seq.*quos cum aliis refero *d.tract.de Canonicis cap.*26.*num.*20.

Canonicus Pœnitentiarius pro præsente habetur dum actualiter confessiones audit,& ad lucrandas eleemosynas ipsas, quæ distribuuntur pro associandis, & sepeliendis cadaueribus defunctorum,vel pro supplicationibus, & processionibus, quæ per Vrbem

aguntur.S.Congreg.Conc.teſte Garc. *d.p.5.cap.4. num.*125. quem refero *d.c.*26.*num.*21.

Canonicus Pœnitentiarius non poteſt optare aliam præbendam, nec ſua præbenda poteſt optari ab aliis. S. Congr. Conc. teſte Gonzal. *ad reg.*8.*Cancel.gloſ.*34.*num.*79.

Vide plura in verbo *Pœnitentiarius.*

Canonicus Theologus XI.

CANONICVS Theologus poteſt vacare à lectione tribus menſibus Iulij, Auguſti,& Septembris,quo autem tempore, & hora, ac materia Scripturæ,& Theologiæ, quæ in ſacra Scriptura continetur, ſuper qua legendum ſit,relinquitur arbitrio ordinarij. S.Congreg. Conc.teſte Garc. *de beneſic.p.5.c.4.num* 157.

Canonicus Theologus non poteſt compelli ad ponendum ſubſtitutum quando ex capite infirmitatis ſanabilis impeditur quominus per ſe ipſum legere valeat;eo verò caſu, quo quis eſſet ſubſtituendus,electio ſubſtituti ad Epiſcopum ſpectat.S.Congr.Concil. teſte Garc.*d.p.5.c.4.num.*159.

Canonicus Theologus, qui reſignauit in manibus ordinarij præbendam theologalem,poteſt obtinere mediante optione pinguiorem præbendam cum retentione ſui ſtali in choro.S.Rit. Congr. *in Veronen.*2.*Septembris* 1597.

Canonicus Theologus poſtquam vacauerit præbenda, quæ ſuo officio fuit vnita,& eam adeptus fuerit,debet ſedere in loco ſui Canonicatus.S.Congr.Conc.teſte Garc.*in addit.ad ſuum tract. de beneſic. p.5.c.4.num.*111.

Canonico Theologo in vim vnionis factæ ab Epiſcopo de præbenda vacatura non competit ius aduersùs Canonicatum vacatum per reſignationem.S.Congr.Conc.*in Monopolitana* 29.*Auguſti* 1626.

Canonicus Theologus,qui diuinis pro præſente habetur diebus,quibus legit,non cenſetur præſens Matutinis, quæ ex antiqua Eccleſiæ conſuetudine dicuntur ſero præcedenti pro die ſequenti. S. Congr.Conc.teſte Garc.*de beneſic p.*3.*cap.*2.*num.*118.

Canonico Theologo illa die,qua legerit,tribuendæ ſunt diſtributiones quotidianæ omnium horarum, licèt choro non interfuerit. S.Congr.Conc.*in Fanen.*3.*Auguſti* 1624.Sed poſtea *in cauſa Orielen.* 12.*Auguſti* 1628. dubitatum fuit an obtinens Theologalem impeditus ſtudio, & lectione ad huiuſmodi præbendam ſpectante,lucraris

cerari possit distributiones, & emolumenta quæcunque personaliter interessentibus dari solita, etiamsi choro non inseruiant. Ead. S.Congr.*in d.causa Oriolen.*censuit distributiones lucrari, sed quoad alia emolumenta consulendum Sanctissimum,& visum fuit illa etiam deberi ex identitate rationis.

Canonicus quidam Theologus cùm instaret sibi licere legere per substitutum stante impedimento infirmitatis, fuit illi concessa licentia ad sex menses per S.Congr.Conc.*sub die* 13.*Nouembr* 1617.

Canonicus Theologus stante consuetudine in Ecclesia cathedrali, vt per quemlibet Canonicum habentem præbendam Canonicatui annexam obtineatur vna ex Dignitatibus in eadem Ecclesia, quæ nullum habet onus,seu emolumentum, sed solùm sedit supra Canonicos,& illos in processionibus præcedit, potest dictam Dignitatem obtinere.S.Congr.Conc.*sub die* 18.*Nouembris* 1628.

Canonicus Theologus non potest optare aliam præbendam, nec sua præbenda potest optari ab aliis. S. Congr. Conc. teste Gonzal. *ad reg*.8.*Cancel.glos*.34.*num*.80.& Galet.*in margarita casuum conscientiæ, verbo Canonicus,in med.*

Canonici in Ecclesia XII.

CANONICI tenentur cantare Missam conuentualem, etiam in illis diebus, quibus cantant aliquam Missam votiuam, aliàs non lucrantur distributiones quotidianas. S. Rit. Congr. *in Vrbinaten.* 21.*Iunij* 1611. Sed si esset consuetudo immemorabilis in contrarium, sufficit loco Missæ conuentualis Missa lecta celebrata in aurora,exceptis diebus, quibus ex rubr.3. Missalis sunt omnino cantandæ duæ Missæ conuentuales. S. Congr. Rit. *in Complutin.* 23. *Martij* 1602.*& in Oscen.* 28. *Ianuarij* 1612. *& in d. Vrbinaten.*4. *Iulij* 1615.

Canonici, & clerici qui relicto Græco ritum Latinum susceperunt, debent in omnibus se ritui Latino conformare. S. Rit. Congreg. *in Bouen.*14.*Decembris* 1602.

Canonicus,qui Missam solemnem celebrat die Dominico, tenetur officium Vesperarum facere eodem die post prandium, non obstante quacunque contraria consuetudine.S.Congr.Rit. *in Æsina* 25.*Ianuar.*1605.

Canonicus antiquior,vel prima,aut secunda Dignitas, & successiuè aliæ per ordinem absente Episcopo debent Missas celebrare, &

Officia

Officia facere, quæ ad Episcopum præsentem pertinerent, non autem Canonicus hebdomadarius. S. Congr. Rit. *in Vallisoletana* 11. *Iunij* 1605. *& in Brundusina 16. Iulij eiusdem anni*, vbi etiàm dicitur quòd successiuè supplent, non alternatiuè.

Canonici tenentur per se ipsos, & non per substitutos suo muneri satisfacere. S. Rit. Congreg. *in Egitanien.* 23 *Nouembris* 1602. nisi legitimè sint impediti. Ead. S. Congreg. *in Neritonen.* 15. *Aprilis* 1606.

Canonici non sunt adstringendi ad onera non consueta, maximè contra formam Cæremonialis. S. Rit. Congr. *in Alexandrina* 15. *Martij* 1608.

Canonici non sunt adstringendi vltrà solitum ad cantandum tres Nocturnos pro quolibet defuncto, cùm vnum tantùm cantare consueuerint. S. Rit. Congr. *in Adrien. seu Messanen.* 8. *Iulij* 1602.

Canonici, qui habent præbendas diaconales, vel subdiaconales, tenentur ministrare, & inseruire Dignitatibus, & aliis Canonicis, quando Missas celebrant solemnes, seu Vesperas celebrant ex decreto synodali. S. Congreg. Rit. *in Bitunen.* 9. *Februar.* 1608.

Canonici non tenentur nec debent cogi ministrare in Officio Diaconi, vel Subdiaconi Mansionariis, Portionariis, & aliis inferioribus Presbyteris celebrantibus, non obstante consuetudine. S. Rit. Congr. *in Hispalen.* 1. *Iunij* 1601. *& in Gadicen.* 23. *Nouembris* 1602. *& in Materan.* 5. *Iulij* 1614.

Canonici non supplent vices Portionariorum, & aliorum inferiorum, sed bene vices Dignitatum. S. Rit. Congr. *in Malacitan.* 3. *Iunij* 1617.

Canonici celebrantes non debent sedere coram Episcopo in sede cum postergali, sed in aliquo scamno oblongo tapete, vel panno cooperto in latere Episcopi, iuxta Cæremoniale, vbi illud receptum est. S. Rit. Congr. *in Turritana* 19. *Maij* 1614.

Canonicis non est concedenda licentia vacandi ab Ecclesia tempore indefinito, sed ex causa legitima potest concedi ad sex menses. S. Rit. Congr. *in Egitanien.* 30. *Augusti* 1602.

Canonicus administrationi fabricæ deputatus tenetur Ecclesiæ inseruire, sicut omnes alij Canonici, aliàs mulctandus est in distributionum amissione. S. Congr. Rit. *in Egitanien.* 23. *Nouemb.* 1602.

Canonicis Almutia, & exemptiones non sunt concedendæ, nisi priùs constet an conueniat. S. Rit. Congreg. *in Mediolanen.* 28. *Septembris* 1602.

Canonicis,

Canonicis, & Dignitatibus Ecclesiæ Toletan. conceditur in hyeme cappæ lanæ violaceæ vsus, in æstate verò Rochetti, & cottæ ad instar Canonicorum sancti Petri de Vrbe. S. Rit. Congreg. *in Toletana*, 17. *Decembris* 1605.

Canonici Diaconi, & Subdiaconi in quibusdam solemnitatibus etiam non celebrante Episcopo cogi possunt ad cantandam Epistolam, & Euangelium, non obstante quocunque prætextu, vel consuetudine in contrarium. S.Rit.Congr. *in Ianuen*. 29. *Decemb*. 1602.

Canonici, & Dignitates, qui habent annexam præbendam cum onere cantandi Epistolam, siue Euangelium, non tenentur ministrare inferioribus. S. Rit. Congreg. *in Salamantina*, 10. *Ianuarij* 1604.

Canonici non sunt cogendi ad cantandum Epistolam, vel Euangelium, quando alius Canonicus, seu Dignitas celebrat, nisi quando præbendæ sunt distinctæ. S.Rit. Congr. *in Tarentina Cryptaliarum*, 3. *Septembris* 1605.

Canonici debent supplere in consecratione Oleorum sacrorum quando non adest numerus Presbyterorum, seu ministrorum iuxta formam libri Cæremonialis sufficiens ad dictam consecrationem. S. Rit. Congr. *in Lauretana*, 9. *Maij* 1606.

Canonicus iunior debet publicare festa mobilia in die Epiphaniæ iuxta formam libri Cæremonialis, nisi alius ex consuetudine Ecclesiæ sit assignatus. S.Rit.Congr. *in Asculana*, 16. *Ianuar*. 1607.

Canonicus iunior iuxta consuetudinem Ecclesiæ debet supplere vices hebdomadarij absentis, vel impediti, & non coadiutor, licèt sedeat post vltimum Canonicum. S. Rit. Congr. *in Elboren*. 15. *Aprilis* 1606.

Canonici, & non Fratres Regulares debent cantare Missas Rogationum post processionem, etiam in Ecclesiis Regularium, ad quas dirigitur processio. S.Rit. Congr. *in Firmana*, 25. *Ianuar*. 1603.

Canonici debent antiquas, & laudabiles consuetudines seruare. S.Rit. Congr. *in Lamacen*. 5. *Iulij* 1603.

Canonici, & Dignitates tenentur per se ipsos diuina Officia obire, necnõ Missas maiores canere illis diebus, quibus tenẽtur. S.Congr. Conc. *in Segobien*. 21. *Iul*. 1590. teste Garc. *de benef. p*. 3. *cap*. 2. *num*. 198.

Canonici cogendi sunt personaliter ad canendum Missam illis diebus, quibus ex instituto, & legitima consuetudine illius Ecclesiæ debent. S.Congr.Conc. teste Garc. *de benef. p*. 2. *cap*. 2. *n*. 495. *& seq*.

Canonici vt lucrentur distributiones quotidianas tenentur cantare

Missam de die. S. Rit. Congr. *in Fauentina, 25. Iun.* 1611. *& 28. Ianuar.* 1612. *& in Vrbinaten. 21. Iun.* 1611.

Canonicus Missam celebrans in Ecclesia, vel ex deuotione, vel obligatione, tempore, quo cantatur vna hora in choro, non dicitur interfuisse illi horæ, nec illius distributiones accipere potest, nisi à superiore iussus fuerit vt celebret, à qua iussione ille cauere debet. S. Congr. Conc. testibus Piasec. *in praxi Episcop. p. 2. cap. 3. num.* 8. Galet. *in margarita casuum conscient. verbo distributiones, pag.* 81. Armend. *in addit. ad recop. legum Nauarræ, lib. 2. tit. 23. de resident. canon. n.* 81. *&* 83. quos cum aliis refero *de offic. Episcop. p. 3. alleg.* 53. *n.* 154.

Canonicus dispensatus de voto ordinarij super absentia ad triennium pro perficiendis studiis cum assignatione duarum partium reddituum, &c. non potest priuari per Capitulum aliqua portione dictarum duarum partium, sub prætextu quòd non celebrat Missas ratione soliti turni, sed ei debentur emolumenta, quæ ratione turni dantur. S. Congreg. Conc. *in Reatina, 23. Nouembris* 1630.

Canonicis hebdomadariis pertinet celebrare Missas solemnes in die feriæ quintæ in Cœna Domini, in die Parasceues, Paschatis, Natalis Domini, & benedicere candelas in die Purificationis B. Virginis. S. Rit. Congr. *in Tarentina, 22. Nouembr.* 1631.

Canonici, seu alij præbendati tempore, quo diuina Officia celebrantur in choro, vel anniuersarium, aut cantatur hora, Missas planas celebrantes, non lucrantur distributiones quotidianas, nec emolumenta, nisi illa hora ad celebrandum Missas ab eo, ad quem pertinet, compulsi, aut iussi fuerint. S. Congr. Concil. *in Oriolen. 27. Mart.* 1632. *ad* 12.

Canonici recusantes ad Synodum accedere ab Episcopo, etiam per censuras ecclesiasticas cogi possunt, *ibid. in resp. ad* 19.

Canonici in choro XIII.

CANONICI ex decentia debent alta voce cantare in choro, & Episcopus potest illos ad hoc hortari, sed non cogere. S. Rit. Congr. *in Egitanien. 23. Nouembris* 1602.

Canonici, qui solebant cantare Matutinum vna hora post ortum Solis, non sunt cogendi vt Matutinum ante ortum Solis cantent. S. Rit. Congr. *in Asculana, 16. Septembr.* 1606.

Canonici tenentur cantare secundas Vesperas iuxta formam decreti Prouin

Prouincialis ab Archiepiſcopo facti, non obſtante allegata conſuetudine non probata. S. Rit. Congr. *in Cuſentina*, 20. *Nouembris* 1610.

Canonici tenentur recitare in choro Officium defunctorum, Pſalmos graduales, & pœnitentiales, iuxta conſtitutionem Pij V. & non aliàs. S.Rit.Congr. *in Sueſſan.* 28. *Ianuar.* 1606. Et qui prædicta non recitant, non peccant. Ead. S Congr. *in Barchinonen.* 10. *Ianuar.* 1609.

Canonici cùm è choro diſcedunt, an debeant petere licentiam ab Archipresbytero, declarauit S. Rit. Congr. *in Peruſina*, 23. *Martij* 1603.

Canonicos cogere poteſt Epiſcopus ad præſtandum iuramentum de fideliter punctando in choro. S.Congr.Conc. 17. *Mart.* 1619.

Canonicis in choro exiſtentibus ſub quouis prætextu exinde exire non valent plures, quàm duo pro qualibet vice, & in ingreſſu, & regreſſu Archidiacono reuerentiam exhibeant, eorum egreſſus cauſam notam facientes, vt in pleno Capitulo an ſit iuſta, vel ne, excuti valeat, & contrafaciens punctetur. S. Congr. Epiſcop. & Regul. *in Theran.* 18. *Aprilis* 1617.

Canonici, & alij, qui interſunt diuinis Officiis, tenentur in choro omnino pſallere alta, & conſona voce, alioquin obligationi ſuæ non ſatisfaciunt. S.Congr.Conc. *ſub die* 20. *Aprilis* 1602.

Canonici non excuſantur à qualibet hora illius diei, qua choro intereſſe tenentur, prætextu quòd eorum nomine, veluti in Matutino adſint alij miſſi ab ipſis, nec etiam prætextu immemorialis conſuetudinis. S.Congr.Conc. teſte Garc. *de beneſ. p.* 3. *cap.* 2. *n.* 325.

Canonicum, vel Capellanum poteſt ordinarius excuſare à choro ex iuſta cauſa, comprehenſa *in cap. vnic. de cleric. non reſid. lib.* 6. ſine conſenſu aliorum Canonicorum, vel Capellanorum. S.Congreg. Conc. teſte Garc. *d. p.* 3. *cap.* 2. *num.* 407.

Canonicus procurator Capituli, & pro negotiis Capituli aſſiſtens, tanquam præſens reputandus eſt, & habere debet diſtributiones quotidianas. S. Congreg. Concil. *in Saonen.* 21. *Auguſti* 1604. vbi etiam quòd huiuſmodi procuratori reficiendæ ſunt expenſæ factæ in itinere.

Canonicus, qui fuit in Curia pro defenſione ſuorum iurium ſuper lite ſui beneficij in Rota pendente, non poterit priuari ab Epiſcopo fructibus, & beneficio. S. Congreg. Concil. 11. *Auguſti* 1605.

Canonici suo Episcopo inseruientes debent percipere distributiones quotidianas, si in eis omnes Capituli redditus consistant. S. Congregat. Concil. *in Bononien.* 5. *Augusti* 1589. *&* 18. *Septembris* 1627.

Canonico debentur distributiones quotidianæ pro tempore, quo fuit Romæ carceratus, vel ibi ex causa detentus. S. Congr. Conc. *in Lancianen.* 6. *Februar.* *&* 8. *Maij* 1627.

Canonici missi ab ipsorum Episcopis ad limina Apostolorum eorum nomine, distributiones lucrantur ex decreto Sixti V. S. Congr. Conc. teste Garc. *de benef. p.* 3. *cap.* 2. *num.* 348.

Canonici, qui curam animarum exercent, quæ illi Ecclesiæ imminet, habentur tanquam præsentes in choro, dum tamen sunt in actu administrandi Sacramenta, vel alia exercendi, quæ spectant ad ipsam curam. S. Congreg. Concil. teste Garc. *d. part.* 3. *cap.* 2. *num.* 335.

Canonicus, qui ex facto Principis temporalis loci residere non poterat, lucratur distributiones quotidianas, sed interea debet iurare Canonicatum resignare, vel permutare, aut rationem aliquam inire, qua & suæ, & Ecclesiæ indemnitati consultum sit. S. Congr. Conc. *in Carpen.* 17. *Septembris* 1616.

Canonicus, qui lumen oculorum amisit, & propterea Officia, & Missas celebrare non potest, lucratur distributiones quotidianas, & cætera emolumenta, perinde ac si diuinis interesset. S. Congr. Conc. 20. *Iul.* 1629.

Canonicus post adeptum Canonicatum vtroque lumine orbatus distributiones lucratur, absque eo quòd intersit diuinis. S. Congr. Conc. 26. *Ianuar.* 1616.

Canonicò coadiuto infirmo debentur distributiones quotidianæ absente, vel non inseruiente coadiutore. S. Congr. Conc. *in Colonien.* 9. *Septembris* 1628.

Canonico absenti pro euidente Ecclesiæ vtilitate debentur distributiones quotidianæ, dummodo non sit ei constitutum salarium. S. Congr. Conc. 31. *Ianuar.* 1603.

Canonicus, qui inquisitus de homicidio, & factus contumax infra annum comparuit, & factis defensionibus in carceribus fuit absolutus, & innocens declaratus, debet gaudere distributionibus ab ea die, qua se præsentauit in carceribus, non autem antea tempore, quo fuit contumax. S. Congreg. Concil. 10. *Nouembris* 1618.

Canoni

Canonicus ob infirmitatem choro non inseruiens percipere debet non solùm distributiones quotidianas, sed etiam portionem earum distributionum, quæ à Canonicis absque legitimo impedimento à choro absentibus amissæ præsentibus accrescunt, dummodo tempore sanitatis esset solitus inseruire. S.Congr. Conc. 29. *Nouembris* 1600.

Canonicus, qui accedit Romam pro seruitio Episcopi, qui venit ad visitanda limina, distributionibus quotidianis gaudet, etiam quòd dictus Canonicus veniat post Episcopum; non autem simul. S. Congr. Conc. 9. *Septembris* 1623.

Canonicus à choro absens occasione seruitij curæ eius Canonicatui annexæ, quotidianas distributiones lucratur tanquam si esset præsens, ideóque Episcopus curam animarum eidem Canonico auferre non potest, & alteri sibi bene viso conferre. S.Congr. Episcop. & Regul. *in Lauden.* 24. *Nouembris* 1617.

Canonici qui sunt à choro absentes cum suo Episcopo, distributiones quotidianas amittunt, quæ interessentibus tantùm debentur, etiamsi sint cum Episcopo in visitatione: ob priuilegium autem, quia suo Episcopo inseruiunt, quamuis absint vltra tres menses, præbendarum suarum fructus faciunt suos. S.Congreg. teste Garc. *de benef. p.* 3. *cap.* 2. *num.* 347.

Canonici duo ad plus associantes Prælatum suum volentem quandoque audire Missam non in Ecclesia cathedrali, sed in alia Ecclesia ciuitatis, non possunt participes fieri distributionum quotidianarum, quæ non nisi præsentibus, & interessentibus dantur. S.Congr. Conc. testibus Garc. *de benefic. p.* 3. *cap.* 2. *num.* 347. Piasec. *in praxi Episcop. p.* 2. *cap.* 3. *num.* 8. Armendar. *in addit. ad recopil. legum Nauarræ lib.* 2. *tit.* 23. *l.* 2. *§.* 2. *de residentia Canonicorum num.* 61. quos cum aliis refero *de officio, & potest. Episcopi p.* 3. *alleg.* 53. *n.* 141.

Canonici comitantes Episcopum non lucrantur distributiones quotidianas, nisi Canonicatus consisterent in distributionibus quotidianis, quia tunc amittunt tertiam partem, quæ deseruientibus accrescit. S.Congr. Conc. testibus Galet. *in margarita casuum conscient. verbo Canonicus, pag.* 29. *in fine, & verbo distributiones pen.* Garc. *d. p.* 3. *cap.* 2. *num.* 351. Armendar. *lib.* 1. *tit.* 6. *l.* 5. *§.* 2. *n.* 10. *& d. lib.* 2. *tit.* 23. *l.* 2. *§.* 2. *de resident. Canon. num.* 97. quos refero *d. alleg.* 53. *n.* 142.

Canonicus inseruiens Episcopo in Missis priuatis non gaudet distributionibus. S.Congr. Conc. 17. *Martij* 1619.

Canonicus absens studiorum causa, percipit quidem fructus præ-

bendæ, non autem distributiones quotidianas: quòd si in huiusmodi distributionibus omnes Capituli redditus consistant, percipit etiam distributiones, dempta tertia parte, quæ inseruientibus accrescit; nullo autem casu debet ipse Canonicus percipere distributiones Missis, aut defunctorum anniuersariis applicatas. S. Congreg. Conc. testibus Garc. *in addit. ad tract. suum de benefic. p. 3. cap. 2. n. 253.* Piasec. *in praxi Episcop. p. 2. c. 3. sub n. 9.* Armendar. *d. lib. 2. tit. 23. de residentia Canon. n.* 8. quos cum aliis refero *de officio, & potest. Episcopi p. 3. alleg. 56. num.* 18. *&* 19.

Canonici celebrantes dum diuina Officia recitantur, distributiones minimè lucrantur, nisi ad celebrandum compulsi fuerint ab eo, ad quem pertinet. S. Congr. Conc. *in Callien. 29. Iulij* 1628.

Canonici examinatores propter examen nisi assistant in choro horis canonicis, non lucrantur distributiones quotidianas. S. Rit. Congr. *in Lamacen.* 17. *Maij* 1607.

Canonici non lucrantur distributiones quotidianas, nisi in choro, processionibus, aliisque actibus proprio canonicali habitu vtantur. S. Congr. Rit. *in Meliten. 7. Augusti* 1621.

Canonici comitantes Episcopum non lucrantur distributiones. S. Congreg. Conc. *in Caietana 24. Iulij* 1632.

Canonici, quibus non incumbit vti Canonicis onus audiendi confessiones, si pro his audiendis absint à choro, non lucrantur distributiones. S. Congr. Conc. *sub die 22. Iunij* 1624.

Canonicus, qui propter defectum ætatis non potuit ordinari sacris Ordinibus, & prouisus fuit à Papa cum expressione ætatis, debet lucrari distributiones quotidianas si choro inseruiat. S. Congreg. Concil. *in Reatina* 13. *Septembris* 1631. *& in Mediolanen. 6. Martij* 1632.

Canonici in Capitulo XIV.

CANONICI non debent celebrare Capitulum dum in Ecclesia horæ Canonicæ, vel Missa solemnis, & conuentualis celebratur. S. Rit. Congr. *in Egitanien. 23. Nouembris* 1602. *& in Vlixbonen.* 17. *Nouembris* 1600. & S. Congreg. Conc. teste Garc. *de benefic. p. 3. cap. 2. num. 559. in fine*, quarum memini *in meo tract. de Canonicis cap. 35. num.* 14. *&* 15.

Canonici ad Capitulum congregandum licentiam Episcopi exigere non tenentur, si illud absque ea congregari solet. S. Congregat. Episcop.

Episcop.& Regul.20. *Augusti* 1601.cuius memini *d.cap.*35. *num.*4. Et quatenus Episcopus iuxta solitum teneatur illis ad se congregandum facultatem concedere, non potest eos cogere ad declarandum quæ negotia in Capitulo proponere velint. Ead.S.Congr. 25.*Februarij* 1603.

Canonicos pœnis, & censuris cogere potest Episcopus ad præstandam sibi copiam actorum capitularium. S.Congr.Episcop. & Regul.6.*Martij*,*&* 22.*Aprilis* 1596.

Canonici aliqui etiam cum Decano,cæteris insciis,& minimè vocatis,non possunt quicquam statuere,& determinare quod ad Capitulum,vel Ecclesiæ commodum pertineat.S.Rit. Congreg. *in Lamacen.*7.*Octobris* 1606.

Canonicus dispensatus à Papa in ætate pro obtinendo Canonicatu in Cathedrali habet vocem in Capitulo, & quotidianas distributiones,dum diuinis interest,lucratur.S.Congr.Conc.*in Reatina* 10. *Iulij* 1627. *& in Montis Politiani* 13. *Ianuarij* 1629. *& in sancti Miniatis* 15.*Septembris eiusdem anni.*

Canonici non tenentur admittere vicarium Episcopi in Capitulo si nolint.S.Congr.Conc.*in Amerien.*24.*Aprilis* 1632.

Canonicus donec in sacris fuerit constitutus, vocem in Capitulo aliquo pacto acquirere,seu præscribere non potest.S.Congr. Concil. 20.*Aprilis* 1602.

Canonicus suæ obligationi satisfaciens,quod attinet ad residentiam, & seruitium chori,ac Altaris,non potest licitè, & tuta conscientia ordinariè abesse à Capitulo , & congregationibus capitularibus. S.Congr.Conc.*in Abulen.de anno* 1602.teste Garc.*de benefic.p* 3.*c.*2. *num.*424.& Armendar.*in addit.ad recop.legum Nauarræ,lib.*2.*tit.*23. *de residentia Canon.num.*88.

Canonici Regulares XV.

CANONICORVM Regularium Religio instituta fuit in primitiua Ecclesia à Christi discipulis.Benedictus XII. *const.*6.*incip. Ad decorem,Idib.Maij* 1339.& Pius IV. *constit.*75.*incip.Sedis Apostolicæ,de anno* 1564.

Canonici Regulares non coguntur causas suscipere, sententias exequi, Monialium confessiones audire,aut aliud simile onus subire: priuilegium habent vt contra eorum bona,& iura non currat præscriptio nisi sexaginta annorum. Possunt admittere ad ingressum, qui

qui arctiorem Religionem vouerunt. Gaudent omnibus gratiis, priuilegiis, & indultis Congregationis Cassinensis Monachorum S. Benedicti, & eligunt sibi Conseruatores cum amplissimis facultatibus. Sixtus IV. *constit.* 10. *incip. Dum*, 10. *Kal. Septembris* 1476.

Canonici Regulares præcedunt Monachis Cassinensibus Ordinis S. Benedicti, & sunt antiquiores Monachis eiusdem Ordinis. Pius IV. *in d. sua constit.* 75.

Canonicorum Regularium plures congregationes in vnum corpus vniuit, & priuilegia communicauit Martinus V. *constit.* 7. *incip. Solicitudinis*, 2. *Kal. Iulij* 1421.

Canonici Regulares in Episcopos promoti vtuntur habitu, quo vtuntur clerici seculares in Episcopos promoti. Leo X. *constit.* 34. *incip. Dudum* 1. *Septembris* 1519.

Canonicus Regularis iussu sui superioris degens in ædibus parochialis Ecclesiæ Congregationi vnitæ, in qua curam animarum exercet, & Sacramenta administrat, si delictum non concernens curam animarum, nec administrationem Sacramentorum commiserit, non potest ab Episcopo puniri vigore decreti Concilij *cap.* 3. *sess.* 6. *de reformat.* quasi extra monasterium degat. S. Congreg. Concil. 8. *Februarij* 1601.

Canonicos Regulares curam animarum exercentes in Ecclesiis vnitis eorum monasteriis, non potest Episcopus compellere ad interessendum diuinis Officiis, quæ diebus sanctorum patronorum ciuitatis in Ecclesia cathedrali celebrantur. S. Congr. Conc. 5. *Decembris* 1626.

Canonici Regulares non tenentur associare, & excipere Abbatem ex eius domo, dum ad Ecclesiam venit solemniter celebraturus, quia Cæremoniale de Episcopo loquens in hoc casu non comprehendit Abbates. S. Rit. Congr. *in Hispaniarum S. Ioannis de Peña* 11. *Decembris* 1613.

Canonici Regulares non possunt prætendere præcedentiam super vnicum Clericum Regularem, dum inter alios parochos procedit in processionibus. S. Congreg. Rituum *in Asten.* 23. *Nouembris* 1602.

Canonici Regulares S. Augustini, & Moniales eiusdem Ordinis recitant singulis feriis quintis Officium Sanctissimi Sacramenti. S. Congreg. Rit. *in Burgen. de Arrinegra* 15. *Maij* 1610.

Canonici Regulares Lateranenses XVI.

CANONICI Regulares Lateranenses sic dicuntur ab Ecclesia S. Ioannis Laterani in Vrbe, vbi collocatos credunt aliqui à S. Leone Magno Pont. intra annum 440. & 457. seu, vt alij dicunt, à S. Gelasio Papa S. Augustini discipulo ab anno 555. & deinceps durante ibi eadem familia per 800. vsque ad Pontificatum Bonifacij VIII. qui sublatis his Canonicis Regularibus seculares introduxit anno 1300. Reformata est Congregatio hæc Lateranensis à Congregatione Frigionariæ, quæ instituta, seu potiùs reformata est à S. Fridiano Episcopo Lucensi intra annum 560. & 588. quo durauit eius Episcopatus. Induuntur Canonici Regulares Lateranenses tunica alba, rochetto ex bysso tenuissima, pallium, & pileum nigrum portant.

Non tenentur accedere ad processiones. S. Congr. Rit. *in Lateranen. Canonicorum Regularium*, 30. *Iulij* 1616.

Debent in processionibus in ciuitate Neapolitana deferre Crucem cum velo, seu pallio appenso, vt alij Regulares, non autem discoopertum vt defert Clerus secularis. S. Congr. Rit. *in Neapolitana*, 14. *Ianuar.* 1617.

Communicant in singularibus gratiis tam spiritualibus, quàm temporalibus cum Monachis Cassinensibus, & Canonicis Regularibus S. Saluatoris Bononien. Gregorius XV. *constit.* 33. *incip. Iniuncti*, 22. *Augusti* 1622.

Illis non licet etiam de licentia sui generalis absque permissu Summi Pont. assumere curam animarum ad tempus, multóque minus beneficium Curatum. S. Congr. Conc. testibus Piasec. *in praxi Episcop. p.* 2. *c.* 5. *n.* 23. Quarant. *in sum. Bullarij verbo Canonicus Regularis*. Nicol. Garc. *de benef. p.* 7. *cap.* 10. *num.* 32.

Canonici Regulares Præmonstratenses XVII.

CANONICI Regulares Præmonstratenses ita dicti à loco Præmonstrato in diœcesi Lugdunensi Suffraganea Remensi in Gallia, fuerunt instituti à Norberto Archiepiscopo postea Magdeburgensi Germaniæ Primate sub regula S. Augustini, & instituto Canonicorum Regularium anno 1120. confirmatione Ordinis obtêta ab Honorio II. vt in sua constit. *incip. Honorius Episcopus, sub dat. Kal. Mart.* 1126. quæ reperitur impressa in statutis Ordinis renouatis anno 1628.

Vtuntur hi Canonici albis vestibus, nimirum tunica, super quam deferunt aliquando rochettum tenuissimi lini, seu byssi, maximè dum diuinis in Ecclesia festiuis diebus intersunt, cum Almutia ex pellibus agninis albis.

Gestant in capite album pileum quadratum; in humeris verò pallium Carmelitano non dissimile per Hispaniam semper, & vbique, sed longiori, cùm Officiis quotidianis & ferialibus intersunt; foris autem extra Conuentum vtuntur pallio albo more clericorum confecto.

Generalis, & Abbates (sic appellant superiores) Ordinis sunt perpetui, viget maximè hæc familia per Galliam, Germaniam, Flandriam, & Hispaniam, apud Italos ferè nulla eorum sunt monasteria.

Romæ viuunt empta in domo ad collegium ædificandum in platea dicta *Felice*, quæ tendit à quatuor fontibus ad Basilicam sanctæ Mariæ Maioris.

Festum S. Nortberti celebratur 6. Iunij, cuius Officium sub ritu semiduplici in toto Orbe recitari posse censuit S. Congr. Rit. 14. *Nouembr.* 1620. In ordine verò Vrbanus VIII. per suas litteras in forma Breuis *sub dat. die* 14. *Aprilis* 1625. festum S. Nortberti transtulit in diem 11. mensis Iulij, vt ipsa festiuitas conuenientiùs, ac decentiùs celebrari posset.

Canonici Regulares S. Saluatoris XVIII.

CANONICORVM Regularium sancti Saluatoris Ordinem, sic dictum à primo monasterio, quod habuit sub oraculo Saluatoris in sylua Lacus non longè à Senis, institutum à Fratre Stephano Eremita S. Augustini, confirmauit, habitum præscripsit, indulta Fratrum Eremitarum S. Augustini, & aliorum Canonicorum Regularium concessit Gregor. XII. *const.* 2. *incip. Excitat, Non. April.* 1407.

Sunt verè Canonici Regulares. Calixtus III. *const.* 2. *incip. Sacræ,* 16. *Kalend. Iunij* 1456.

Eorum Ordinem ingredi possunt etiam qui arctiorem Religionem vouerunt. Iulius II. *constit.* 30. *incip. Inter,* 4. *Non. Aprilis* 1512.

In sacris constituti habent vocem actiuam & passiuam. Pius V. *constit.* 141. *incip. Intercæteras,* 7. *Septembris* 1571.

Capitulum generale singulis trienniis, & dietam quolibet anno celebrant. Sixtus V. *const.* 98 *incip. Ex varietate,* 23. *Augusti* 1589.

Illis

Illis ambitum interdixit Paulus V. *constit.* 35 *incip. Quoniam*, 22. *Septembris* 1607.

Vt in posterum vti possint bireto nigro loco albi, illis conceditur à S. Congr. Rit. *in causa Canonicorum Regularium S. Saluatoris*, 26. *Septembris* 1620.

Canonici Regulares S. Crucis Conimbricensis XIX.

CANONICORVM Regularium S. Crucis Conimbricensis Ordo apud Lusitanos sic dictus à celebri monasterio S. Crucis Conimbricensis, quod amplissimis redditibus ædificauit Alphonsus Henriquez primus Lusitaniæ Rex anno 1131. Innocentio II. Pont. ibique sepultus iacet in sacello maximo à læua parte Altaris vnà cum filio Sanctio Regni successore, qui in eadem capella è regione patris ad dextrum latus æquali mausoleo quiescit. Fuere primi huius Congregationis institutores Dom Tellus Archidiaconus Conimbricensis, Dom Michaël eiusdem Ecclesiæ Prior, Dom Ioannes Canonicus, & Magister scholæ, Dom Theotonius primus Prior monasterij S. Crucis, Dom Odorius S. Iacobi Presbyter, & eiusdem S. Crucis Prior Claustralis, Dom Sisnandus S. Mariæ Montis Maioris Præpositus, Dom Petrus Presbyter, & alij quinque, quorum nomina inuenire non potui. Confirmauit Innocentius III. *anno* 1135.

Habuit hæc Congregatio multa sub se monasteria in Regno Portugaliæ, quod non egrediuntur, quæ temporis vicissitudo ab illa abduxit, & aliis Ordinibus, siue mensis Episcopalibus applicauit. Nunc possidet vnum de viginti, inter quæ amplissima sunt. S. Vincentius Vlyssiponensis, Grijo, Refojos, Portucallense, Moreira, &c.

Induuntur Canonici alba tunica, superpelliceo lineo, almutia, siue capuccio, & pallio nigro, habent Generalem ad triennium, Priores domorum fiunt à Capitulo cuiuscunque cœnobij confirmante Generali.

Veniunt appellatione eorum, qui in strictiori clausura viuunt ad effectum, ne ad publicas processiones accedere cogantur. S. Congreg. Concil. teste Armendar. *in addit. ad recop. legum Nauarræ, lib.* 1. *tit.* 14. *l.* 24. §. 31. *de processión. num.* 6. quem refero *de officio, & potest. Episcopi, p.* 3. *alleg.* 78. *num.* 17.

Canonici seculares S. Georgij in Alga XX.

CANONICOS seculares S.Georgij in Alga approbauit, statuta, viuendíque formam præscripsit, Gregorius XII. *constit.* 1. *incip. Illis*, 5. *Kal. Iulij* 1406.

Canonicorum secularium S. Georgij in Alga priuilegia, & gratias confirmauit Pius V. *const.* 92. *incip. Ex incumbenti*, 3. *Id. Decemb.* 1569.

Canonici seculares S. Georgij in Alga præcedunt Canonicis Regularibus Congregationis Lateranensis. Pius V. *constit.* 127 *incip: Cùm aliàs*, 11. *Kalend. Iun.* 1571.

Canonici seculares S. Georgij in Alga quando dispensati sint circa proprietatem, edixit Sixtus V. *constit.* 63. *incip. Circunspecta*, 5. *Septembris* 1587.

Canonici seculares S Georgij in Alga admittuntur per Datariam ad parochialem Ecclesiam eis resignatam. S.Congr.Conc. *in Veronen.* 17. *Nouembris* 1629.

Canonizatio.

CANONIZATIO Sanctorum requirit morum virtutem in eo, qui pro Sancto colendus sit in terris, & miraculorum testimonium. Gregorius IX. *constit.* 4. *incip. Cùm dicat, Kalend. Iun.* 1232.

Canonizatio Sanctorum requirit vt vitæ, & res gestæ, ac miracula canonizandi diligenter examinentur. Ioannes XV. *constit.* 1. *incip. Cùm conuentus*, 3. *Non. Februar.* 993.

Canonizatio Sanctorum consultò procrastinanda. Cælestinus III. *constit.* 1 *incip. Benedictus* I V. *Non. Mart.* 1192.

Canonizatione, & beatificatione Sanctorum nihil in tota Ecclesia maius, aut augustius est, vtpote homines iam demortuos etiam cum fama sanctitatis & miraculorum declarare pro Sanctis, cósque vti tales colendos, & venerandos decernere. S. Rit. Congr. *sub die* 12. *Mart.* 1631.

Canonizatio S. Antonini Archiepiscopi Florentini ab Adriano VI. celebrata fuit, & litterarum canonizationis expeditio à Clemente VII. *constit.* 1. *incip. Rationi congruit*, 6. *Kal. Decembr.* 1523.

Canonizatio S. Antonij Vlissiponensis de Padua nuncupati. Gregorius IX. *constit.* 4. *incip. Cùm dicat, Kalend. Iun.* 1232.

Canonizatio S. Bennonis Episcopi Misnensis. Adrianus VI. *constit.* 1. *in*

in appendice, incip. Excelsus, pridie Kalendar. Iulij 1523.

Canonizatio S. Bernardini Senensis Ordinis Fratrum Minorum S. Francisci de Obseruantia. Nicolaus V.*constit.2.incip.Misericordias, Nono Kalend.Iunij* 1450.

Canonizatio S.Bernardi Abbatis Clareuallen. Alexander I I I.*const.2. incip.Contigit,15.Kalend.Februarij* 1164.

Canonizatio S. Bonauenturæ Ordinis Fratrum Minorum S. Francisci. Sixtus I V.*const.21.incip.Superna,18.Kalend.Maij* 1482.

Canonizatio S.Brigittæ viduæ in Suetia. Bonifacius I X. *constit.5. incip. Ab origine, Nonis Octobris* 1391.

Canonizatio S. Caroli Cardinalis S. Praxedis Archiepiscopi Mediolanensis. Paulus V. *constitut.63. incip. Cælestis, 4. Kalend. Iunij* 1608.

Canonizatio S. Catharinæ Senensis Ordinis Prædicatorum. Pius I I. *const.6.incip.Misericordias,3.Kal.Iulij* 1461.

Canonizatio S. Claræ Virginis Ordinis S. Francisci. Alexander I V. *const.3.incip.Clara,6.Kalend.Octobris* 1255.

Canonizatio S. Didaci Ordinis Minorum S. Francisci de Obseruantia.Sixtus V.*const.82.incip.Rex Regum,Nonis Iulij* 1588.

Canonizatio S. Dominici Ordinis Fratrum Prædicatorum institutoris.Gregorius I X.*const.8.incip.Fons,Non.Iulij* 1234.

Canonizatio S. Eadmundi Cantuariensis Archiepiscopi. Innocentius I V.*constit.* 2. aliàs 21. *in appendice incip. Nouum,3.Id. Ianuarij* 1247.

Canonizatio S. Eduardi Regis Angliæ. Alexander I I I. *const.1. incip. Illius,7.Id.Februarij* 1161.

Canonizatio S. Elisabethæ Regis Hungarorum filiæ. Gregorius I X. *constit.11.incip.Gloriosus,Kalend.Iunij* 1235.

Canonizatio S.Elisabethæ Reginæ Portugaliæ.Vrbanus V I I I.*in sua constitut.*

Canonizatio S.Franciscæ Romanæ viduæ.Paulus V.*const.*45.

Canonizatio S. Francisci Ordinis Fratrum Minorum institutoris. Gregorius I X.*const.2.incip.Mira,14.Kal. Augusti* 1228.

Canonizatio S.Francisci de Paula Ordinis Fratrum Minimorum institutoris.Leo X.*const.38.incip.Excelsus* 1.*Maij* 1519.

Canonizatio S.Heduigis Ducissæ Poloniæ.Clemens I V.*const.9.incip. Exultat,7.Kal.Aprilis* 1267.

Canonizatio S.Henrici primi Imperatoris.Eugenius I I I.*const.1.incip. Sicut,2.Id.Martij* 1152.

Canonizatio S.Homoboni Cremonen.Innocentius I I I. *constit.2. incip.Quia pietas,11.Kal.Ianuarij* 1198.

Canonizatio S. Hyacinthi Poloni Ordinis Prædicatorum. Clemens V I I I.*const.27.incip.Benedictus Pater,15.Kal.Maij* 1594.

Canonizatio S. Ignatij Lojolæ Societatis IESV fundatoris facta à Gregorio X V.vnà cum sanctis Isidoro Agricola,Francisco Xauerio,& Philippo Nerio Confessoribus,& Teresia Virgine,sed morte præoccupatus litteras desuper expedire non potuit, & ideo eas expediuit Vrbanus V I I I.*const.3.incip.Rationi congruit,8.Id.Augusti* 1623.

Canonizatio S.Ioannis Gualberti institutoris Ordinis Monachorum Vallumbrosæ.Cælestinus III. *const.2.inc.Gloriosus,Non.Octobr.*1193.

Canonizatio S.Iuonis Presbyteri Trecorensis.Clemens V I. *constit.4. incip.Ad spiritualis,11.Kal.Iulij* 1347.

Canonizatio S.Laurentij Archiepiscopi Dublinensis.Honorius I I I. *const.7.incip.Ineffabilis,3.Id.Decembris* 1225.

Canonizatio S. Leopoldi Austriæ Ducis cognomento Marchionis pij. Innocentius V I I I. *constit.1.in appendice,incip.Sacrosanctam,8. Idus Ianuarij* 1485.

Canonizatio S.Ludouici Francorum Regis.Bonifacius V I I I.*const.6. incip.Gloria,3.Id.Augusti* 1297.

Canonizatio S.Ludouici Episcopi Tholosani.Ioannes.X X I I.*const.2. incip.Sol oriens,7.Id.Aprilis* 1317.

Canonizatio S. Nicolai Tolentinatis Ordinis Fratrum Eremitarum S.Augustini, Eugenius I V. *constit.27.incip. Licet.Kalend. Februarij* 1447.

Canonizatio S.Petri Episcopi Anagnini. Paschalis I I. *constit.3. incip. Dominum,2.Non.Iunij* 1110.

Canonizatio S. Petri Martyris Ordinis Prædicatorum. Innocentius I V.*constit.11.incip.Magnis,Non.Kalend.Aprilis* 1253.

Canonizatio S.Petri de Morono,qui fuit Cælestinus V. Clemens V. *constit.4.incip.Qui facit,de anno* 1313.

Canonizatio S. Philippi Nerij Congregationis Clericorum secularium Oratoris fundatoris, facta per Gregorium X V. sed morte præuentus Bullam desuper expedire non potuit, & ideo illam expediuit Vrbanus V I I I.*const.2.incip.Rationi congruit, 8.Id. Augusti* 1623.

Canonizatio S. Richardi Episcopi Cicestrensis. Vrbanus I V. *const.3. incip.Exultet,10.Kal.Martij* 1262.

Canoni-

Canonizatio S. Raymundi Barchinonen. Ordinis Prædicatorum. Clemens VIII *conſt.77.incip.Romana,3.Kal.Maij* 1601.

Canonizatio S.Staniſlai Epiſcopi Cracouienſis. Innocentius IV. *conſtit.13.incip.Olim,15.Kal.Octobris* 1253.

Canonizatio S. Tereſiæ Virginis tam Fratrum, quàm Monialium Carmelitarum Diſcalceatorum fundatricis. Gregorius XV. *conſtit:20.incip.Omnipotens ſermo,4.Id.Martij* 1621.

Canonizatio S Thomæ Cantuarienſis Archiepiſcopi. Alexander III. *conſt.4.incip.Redolet,4.Id.Martij* 1173.

Canonizatio S.Thomæ Epiſcopi Herfordienſis.Ioannes XXII. *conſtit.7.incip.Vnigenitus,15.Kalend.Maij* 1320.

Canonizatio S. Thomæ Aquinatis Ordinis Fratrum Prædicatorum. Ioannes XXII. *conſt.11.incip.Redemptionem,15.Kal.Auguſti* 1323.

Canonizatio S. Vbaldi Epiſcopi Eugubini. Cæleſtinus III. *conſtit.1. incip.Benedictus,4.Non.Martij* 1192.

Canonizatio S. Vgonis Epiſcopi Gratianopolitani. Innocentius II. *conſt.1.incip.Diuinis,10.Kalend.Maij* 1134.

Canonizatio S.Vincentij Confeſſoris Ordinis Prædicatorum.Pius II. *conſt.1.incip.Rationi,Kalend.Octobris* 1458.

Cantiones.

CANTIONES vulgari ſermone non conuenit cantare in feſtiuitate ſanctiſſimi Sacramenti.S.Rit.Congr.*in Abul.21.Mart.1609.*

Cantor Dignitas.

CANTOR, qui eſt Dignitas in Cathedrali, debet ſuum munus obire vel per ſeipſum, vel per Vicecantorem à ſe aſſumendum,& ab Epiſcopo approbandum,qui non ſit de iis, qui alioqui choro ſunt obligati.S.Rit.Congr. *in Lucerina,19.Mart.1611.*

Cantor cum Archipresbytero debet eligere,qui Epiſtolam,& Euangelium cantent in Miſſis ſolemnibus,quæ celebrantur à Dignitatibus,& Canonicis.S.Rit.Congr.*in Tarent.Cryptaliarum* 3.*Sept.*1605.

Cantor,ſeu is,cui eſt annexa Cantoria, habet munus diſtribuendi lectiones,Antiphonas,& Prophetias. S.Rit.Congreg. *in Hydruntina, 6.Decembris* 1613.

Cantor solus cantum regere debet,& in choro nec Archipresbyter, nec alius quispiam debet se intromittere.*Ibidem.*

Cantor,qui dum Matutinæ solemniter ab Episcopo celebrantur,pro eius munere exequendo non assistit Episcopo, sed sedet in choro, non debet cantare vnam ex duabus penultimis lectionibus , quæ cantandæ sunt à duobus Canonicis assistentibus Episcopo , non obstante consuetudine.S.Rit.Congr.*in Brundusina* 18.*Martij* 1617.

Cantoris Dignitaris in Cathedrali munus est distribuere lectiones, Antiphonas,Prophetias , chorum regere, & gubernare , ordinare tabellas , & functiones ecclesiasticas per turnum ordine successiuo , non tamen absente Episcopo edicere potest quò & quà ducendæ dirigendæque sint processiones. S. Congr. Rit. *in Cassanen.* 5.*Martij* 1633.

Cantores musici.

CANTORVM capellæ,Papæ erectio,priuilegia plura, exemptio ab omni iurisdictione ordinariorum tam in Vrbe , quàm extra.Sixtus V.*const.* 38.*incip.In suprema,Kal.Septembris* 1586.

Cantores non cum beneficiatis , sed immediatè post Crucem incedere debent,non obstante consuetudine. S.Rit. Congr. *in Vrbeuetana,* 20.*Nouembris* 1610.*&* 15.*Ianuarij* 1611.

Cantus simplex , seu figuratus minimè permitti debet in Ecclesiis Monialium.S.Congr.Episcop.& Regul.*in Bononien. de anno* 1584. *& in Mediolanen.de anno* 1593.

Capella.

CAPELLA Cardinalis legata alicui Ecclesiæ integrè tradenda est , nec de illa quicquam Caudatario Cardinalis defuncti tradendum est. S.Rit.Congr. *in causa Vrbis S. Mariæ in Via,*15. *Maij.* 1610.

Capellam obtinentem compellere non potest Episcopus vt ipsemet celebret, licèt in eius fundatione disponatur quòd Capellanus celebret. nam istis oneribus Missarum ritè per substitutum satisfit. S. Congregat.Concil. teste Pialec. *in praxi Episcop.part.*2.*cap.*3. *num.*33.

Capellæ

Capellæ fundatio si esset sub verbis testatoris quòd capellanus deberet celebrare diuina Officia noctu, diúque, sicut cæteri capellani faciunt, non inde infertur necesse vt Capellanus debeat esse Presbyter. S.Congr. Conc. teste Piasec. *d.n.33.*

Capellæ Regiæ decreto Conc. *sess.7.c.8.vers.exemptos*, subiiciuntur, quia reseruatio exemptionis, de qua *sess.24.cap.11.* procedit iuxta terminos *cap.cùm capella, de priuileg.* solùm quoad suspensionem, vel excommunicationem, aut interdictum, non quoad visitationem. S.Congr.Concil.teste Rot.*decis.744.p.1.diuers.*

Capellas, & Altaria in Regularium Ecclesiis etiam per secularium Confraternitates constructa, visitare non potest Episcopus. S.Congreg.Episcop.& Regul. *in Papien. 21. Augusti 1615. & in Terracinen. 22. Ianuarij 1616.*

Capellæ priuatorum palatiorum immunitatis priuilegio non gaudent. S. Congr.Episcop. & Regul. *in Marsicen. 17. Nouembr. 1617.*

Capellæ plures in eodem Altari sub eadem inuocatione cum diuersis oneribus Missarum, quæ antiquitus conferebantur pluribus clericis, & ad præsens reperiuntur possideri ab vno sub titulo vnius capellaniæ, non possunt retineri hodie absque dispensatione Apostolica. S. Congr. Conc. *sub die 17. Augusti 1630.*

Capellania.

CAPELLANIA habens onus duarum Missarum qualibet hebdomada, non expresso quòd Capellanus per se ipsum celebret, non est sacerdotalis. S. Congr. Concil. teste Garc. *in addit. ad suum tract. de benef. p.3.cap.4.num.15.*

Capellania si requirit certum Ordinem, comprehenditur sub decreto Conc. *sess.22. cap.4. de reform.* vt obtinentes beneficia teneantur intra annum suscipere Ordines requisitos. S. Congr. Concil. teste eodem Garc. *citato loco, num.22.*

Capellania, & Mansionaria, quorum fructus sunt tenues, sunt incompatibilia beneficia, nec possunt retineri sub eodem tecto sine dispensatione Apost. S.Congr.Conc. teste eod. Garc. *de benefic.p.11. cap.5. num.243.*

Capellania, cui adiunctum est onus deseruiendi in choro, obtineri non potest cum Canonicatu per decretum Conc. *sess. 24. c. 17. de reform.* non autem si haberet onus simpliciter celebrandi Missam,

S nisi

nisi essent sub eodem tecto, & tunc potest cum dispensatione Apost. S. Congr. Conc. teste Garc. *d.num.243.*

Capellaniam obtinens non potest compelli ab Episcopo vt ipsemet celebret, licèt in eius fundatione disponatur quòd Capellani celebrent, quia istis oneribus Missarum rectè per substitutos satisfit. S.Congr. Conc. testibus Gonzal. *ad reg.8. Cancel. glos.5. n.84.* Galet. *in margarita casuum conscientia, verbo capellania.* Piasec. *in praxi Episc. p.2. cap.3. num.33.*

Capellaniæ existentes in Ecclesiis cathedralibus, quarum redditus principaliter consistunt in distributionibus quotidianis, & nonnisi solis distribuuntur interessentibus, requirunt puram residentiam personalem, & non possunt per substitutum deseruiri, & si habent onera Missarum, dicuntur sacerdotales. S.Congr. Conc. teste Gonzal. *ad reg.8. Cancel. glos.5. num.118.*

Capellaniæ, quibus incumbit onus celebrandi Missas, & inseruiendi in choro, non sunt incompatibiles cum Canonicatu, & Parochialibus, cùm per earum constitutiones liceat eis inseruire per substitutum cum licentia ordinarij, & Capituli. S. Congreg. Conc. teste Garc. *in addit. ad tract. de benef. p.11. c.5. n.261.*

Capellanias tres sub eodem tecto vniformes per annum ex collatione Episcopi retinens, incidit in priuationem omnium ipso iure. S. Congr. Conc. teste Garc. *de benef. p.11. c.5. n.98.*

Capellaniæ fundatione stante cum dispositione testatoris quòd quotiescunque vacaret, prouideretur Capellanus qui celebret, vel dicat tot Missas qualibet hebdomada, non est necessarium præstare Presbyterum; sed sufficit quòd seruiat, & Missas dicat per substitutum. S. Congr. Conc. *in Pistorien.* teste Gonzal. *ad reg.8. Cancel. glos.5. num.72. 80. & 83.*

Capellaniam, quæ habet annexum onus inseruiendi in choro, non potest Canonicus in eadem Ecclesia retinere, si post Concilium illam obtinuit, nec suffragatur sola dispensatio sub eodem tecto ad duo beneficia; ante Concilium verò poterat obtineri cum dispensatione sub eodem tecto. S. Congr. Conc. *in in Nouarien.* teste Sell. *cap.40. num.2.*

Capellania habens onus certas Missas celebrandi, & coadiuuandi in cura animarum Plebanatus, est beneficium incompatibile cum alio beneficio curato aliàs personalem residentiam requirente. S. Congr. Conc. *in Auersana,* teste Aldan. *in compend. canon. resol. lib.3. tit.2. num.10.*

Capella

Capellaniæ, quibus incumbit onus celebrandi Missas, & in choro inseruiendi, non sunt compatibiles cum Canonicatibus, & Parochialibus, etiamsi per earum constitutiones liceat eis inseruire per substitutum cum licentia ordinarij, & Capituli. S. Congr. Conc. teste Sell. *in select. cap.* 40.

Capellania, quæ habet onus celebrandi Missas certas, & coadiuuandi in cura animarum Ecclesiæ Plebanatus, est beneficium incompatibile cum alio beneficio curato, vel aliàs personalem residentiam requirente, & licèt eius Rector non subiiciatur *cap. licèt canon. de elect. in* 6. tamen comprehenditur sub decretis Conc. Trid. loquentis de beneficiariorum, non tamen Curatorum residentia. S. Congreg. Conc. teste Armendar. *in addit. ad recop. legum Nauarræ, lib.* 4. *tit.* 7. *de benef. incompat. n.* 50.

Capellaniam habens non tenetur promoueri ad sacerdotium, nisi in fundatione cautum sit, vt Capellanus per se ipsum Missas celebret, sed debet curare vt per alium Missæ in illa celebrentur, neque erit satisfactum oneri, si Missæ in alia Ecclesia celebratæ erant, nec personalem residentiam requirit, nisi aliter in fundatione cautum esset. S. Congreg. Conc. teste Garc. *de benefic. p.* 7. *c.* 1. *num.* 87. *&* 93.

Capellania est sacerdotalis, ita vt debeat conferri ei, qui intra annum valeat promoueri ad sacerdotium, si in eius fundatione dictum sit quòd ad eam debeat præsentari vnus Capellanus, si de genere testatoris aliquis Presbyter inueniatur, aliàs quicunque alius sit Sacerdos; qui Capellanus teneatur facere singulis annis anniuersarium pro anima testatoris, & teneatur Missas, & alia diuina Officia celebrare in eadem Capella, iuxta facultatem, & possibilitatem fructuum, & reddituum. S. Congr. Conc. *in Salernitana*, 11. *Ianuarij* 1620. Ad decis. 129. Manticæ, vbi fit differentia inter Presbyterum, & Sacerdotem, fuit dictum non applicari ad casum, cùm illa loquatur de obseruantia subsequuta, in qua principaliter se fundat decisio.

Capellania instituta à testatore cum his verbis, *vt beneficiatus ipsius capellæ omni die, seu saltem quinquies in hebdomada celebrare teneatur, & si negligens fuerit, ipse beneficiatus incurrat pœnam duorum solidorum*, non censetur requirere personalem residentiam, nec exigit vt personaliter Missam dicat. S. Congr. Conc. teste Garc. *in addit. ad suum tract. de benef. p.* 7. *cap.* 1. *num.* 87.

Capellania de iurepatronatus laicorum; cui est iniunctum onus di-

cendi Missas personaliter, vel Euangelium, aut Epistolam cantandi, non potest conferri ei, qui non est illius ætatis vt infra annum ad Ordines promoueri possit, idem si in fundatione dictum fuerit quòd obtinens esset Sacerdos, Diaconus, vel Subdiaconus S. Congreg. Conc. teste Garc. *loco proximè citato, num.* 99.

Capellanus.

CAPELLANVS, cui capella in perpetuum, vel in titulum fuerit assignata per Papam, vel Episcopum, fori priuilegio gaudet. S. Congr. Concil. teste Armendar. *in addit. ad recop legum Nauarræ, lib.* 2. *tit.* 19. *de foro comp. num.* 26. quem cum aliis refero *de officio, & potest. Episc. p.* 2. *alleg.* 12. *num.* 10.

Capellanus non requiritur necessariò vt sit Presbyter, si in fundatione capellæ habeatur quòd debeat celebrare diuina Officia die, noctúque, sicut cæteri capellani faciunt. S. Congr. Concil. teste Garc. *de benef. p.* 7. *cap.* 1. *num.* 93. *&* 99.

Capellani Ecclesiæ cathedralis, qui sunt membra Ecclesiæ, debent incedere in processionibus, & sedere in choro immediatè post Canonicos, nec inter eos debent interponi Rectores Ecclesiarum aliarum, etiam prætextu Doctoratus. S. Congreg. Rit. *in Turritana* 1. *&* 27. *Iulij* 1601. *& in Terulen.* 20. *Decembris eiusdem anni.*

Capellani non intelliguntur comprehensi in gratia concessa Canonicis, & Capitulo vt possint vti cappis. S. Congr. Rit. *in Ferrarien.* 12. *Nouembris* 1605. sed contrarium fuit firmatum *in eadem* 28. *Ianuar.* 1606.

Capellani coadiutores Rectorum parochialium cum capellaniis perpetuò institutis auctoritate Apost. tenentur ad personalem residentiam vt Rectores ipsi, illis tantùm exceptis, qui ex institutione possunt per alium seruire, vel quibus nulla expresse personalis residentia iniuncta est, vnde & ordinarius tenetur eos cogere sicut ipsos Rectores, nec potest cum aliquo huiusmodi dispensare quoad residentiam. S. Congr. Conc. teste Garc. *de benef. p.* 3. *cap.* 2. *n.* 167.

Capellani, seu alij ministri Ecclesiæ quoruncunque nomine appellentur solitas functiones facere debent, licèt Cæremonialis ad eas exercendas eos nomine proprio non appellet. S. Congr Rit. *in Patauina,* 3. *Augusti* 1602.

Capellani

Capellani recitantes Officium cum Episcopo, siue Regulares sint, siue seculares, debent se cum Episcopo conformare, & satisfaciunt. S.Congreg. Rit. pro Regulari promoto ad Episcopatum 11. *Iulij* 1605.

Capellani Societatum, qui habent curam celebrandi Missas per totum annum, non debent prohiberi ab Archipresbyteris Ecclesiarum, vbi sunt fundatæ Societates, quin ipsi etiam celebrent in diebus festis ipsarum Societatum. S. Congr. Rit. *in Perusina* 1. *Iunij* 1601.

Capellani vt tam æstate, quàm hyeme habitum distinctum deferant ab eo, quem deferunt Mansionarij, conuenire declaratur per S. Congr.Rit.*in Ferrarien.*15.*Iunij* 1607.

Capellanus Presbyter priùs ordinatus debet præcedere Capellano, postea ordinato, licèt pòst ordinatus priùs acceperit possessionem capellaniæ.S.Congr.Rit.*in Nouarien.*16.*Iulij* 1605.

Capellanus Confraternitatis non potest suo arbitrio sine expressa licentia Episcopi processiones facere. S.Congr.Rit. *in Meliten.Galatij*,4.*Martij* 1606.

Capellanus, qui curam Ecclesiæ parochialis exercet quando associat defunctum ad suam parochiam cum stola, debet præcedere ratione stolæ Canonicis Ecclesiæ collegiatæ. S.Congr.Rit. *in Viterbien. Barbarasi*,14.*Iunij* 1608.

Capellani seculares Monialium possunt ex gratia celebrare Missas occurrentes de Sanctis ipsius Ordinis, cuius est Monasterium, etiamsi ipsi non sint eius regulam professi.S.Congr.Rit. *in Austriæ Osciponti*,22.*Decembris* 1612.

Capellanus semel examinatus, & approbatus quoad scientiam ab ordinario, nulli examini deinde de scientia subiici debet. S.Congreg.Episcop.& Regul.17.*Iulij* 1615.

Capellanus in Ecclesia cathedrali tenetur ad residentiam stante fundatione suæ capellæ cum onere quarundam Missarum, & inseruiendi in choro.S.Congr.Conc.*in Ferrarien.*4. *Decembris* 1627.

Capellanus per se ipsum tenetur diuinis inseruire posita institutione capellæ infrascripti tenoris, videlicet, *Qui quidem Capellanus teneatur, & obligatus sit qualibet hebdomada dicere in ipsa Ecclesia pro remissione peccatorum testatoris duas Missas, & deseruire Ecclesiæ in diuinis.* S.Congr.Conc. *in Viterbien.*11.*Ianuar.*1620.

Capellanus ad nutum amouibilis cum obligatione vnius Missæ qualibet hebdomada cum stipendio legato, & confirmato de octo

annis in octo annos potest demandare celebrationem dictarum Missarum alteri cum eleemosyna consueta iuxta morem regionis, retenta sibi parte dicti stipendij debiti capellano. S. Congreg. Conc. *in Fanen.7.Septembris* 1630.

Capellani amouibiles, qui sunt nominati, vel electi ab hæredibus testatorum ad celebrandas Missas cum assignatione certi redditus iuxta dispositionem testatorum possunt assignare certam mercedem iuxta morem regionis Sacerdoti pro Missis celebrandis, & pro se aliam partẽ retinere. S. Congr. Conc. *in Neapol.* 17. *Aug.* 1630.

Capellanus, qui tenetur quotidie celebrare, non potest nouam eleemosynam accipere, & duabus obligationibus vnica Missa satisfacere, nisi in fundatione expressè cautum sit quòd non teneatur sacrificium applicare. S. Congr. Conc. 13. *Iulij* 1630.

Capellanis Toletanis in Ecclesia S. Mariæ Maioris conceditur vsus cappæ ad instar beneficiatorum, & locus immediatè post beneficiaros. S. Congr. Rit. *in Vrbis S. Mariæ Maioris*, 25. *Februar.* 1606. & manutenẽdos esse decernitur 9. *Maij* 1606. Et præferendi sunt clericis dictæ Ecclesiæ. Ead. S. Congr. *in eadem* 25. *Februar.* 1606. quo autem in loco sedere debeant post constructionem noui chori per Paulum V. declarauit ead. S. Congr. 30. *Maij*, 25. *Iunij*, *&* 17. *Septembris* 1611.

Capellani ad nutum operariorum amouibiles, à quibus salarium recipiunt nullo onere applicationis sacrificij adiuncto, & salarium ipsum ex eleemosynis cum onere Missarum à fidelibus oblatis non proueniat, neque certo vsui aliàs destinatum existat, possunt de consensu dictorum operariorum vltra salarium constitutum vnicã eleemosynam recipere. S. Congr. Conc. *in Pistor.* 4. *Dec.* 1632.

Capitulares, Capitularia.

CAPITVLARES habentes Canonicatus, vel Dignitates in Cathedralibus, pro primo anno absentiæ solùm priuari debent dimidia parte fructuum suæ dignitatis, vltra distributiones quotidianas, quas perdunt, & hoc procedit, etiamsi in primo anno nullo die resederit talis Capitularis. S. Congr. Conc. teste Garc. *de benef. p.* 3. *cap.* 2. *num.* 142.

Capitularibus in actibus interuenire potest Episcopus, & eius vicarius, dummodo non agatur de interesse suo, non obstante quacunque consuetudine in contrariũ. S. Congr. Conc. *sub die* 2. *Mart.* 1619.

Capitu

Capitulares congregationes, vide *Congregationes Capitulares.*

Capitularia negotia, vel quæ pertinent ad Ecclesiæ commodum, vel incommodum, non possunt à Decano, vel aliquibus tantùm Canonicis, cæteris insciis, & non legitimè vocatis, & extra locum capitularem decerni. S. Congr. Rit. *in Lamacen. 7. Octobris* 1606.

Capitulum.

CAPITVLVM in concionibus debet sedere apud suum Episcopum, non autem Magistratus. S. Congreg. Rit. *in Balneoregien. 25. Ianuarij* 1602.

Capitulum potest de impedimento absentium ad effectum distributiones lucrandi iudicare, & impeditos ad functiones sibi incumbentes admittere, salua Episcopi iurisdictione. S. Congr. Rit. *in Mazarien. 20. Decembris* 1601.

Capitulo Ecclesiæ cathedralis locus dignior in publicis processionibus relinquẽdus est. S. Congr. Rit *in Anconitana, 24. Augusti* 1609.

Capitulum Ecclesiæ Vtinen. debet præcedentiam dare Capitulo Ciuitatensi. S. Congr. Rit. *in Ciuitaten. & Vtinen. 16. Iulij* 1605.

Capitulum non potest habere pro præsentibus Canonicos, vel Dignitates, qui nunquam in Ecclesia resederunt, & fidei professionem non emiserunt. S. Congr. Conc. *in Seguntina, 18. Aprilis* 1590. teste Garc. *de benefic. p. 3. cap. 3. num. 51. declar. 3.*

Capitulum Cathedralis non potest visitare Episcopus in eius domibus Episcopalibus, sed cùm illud visitare voluerit, debet accedere ad suum locum, quo licitum est Capitulares congregari, & eorum actus expediri consueuerunt, si tamen id congruè fieri potest; sin minus ad locum congruum, & communem, sed tenetur accedere ad locum capitularem quoties prosequi valet visitationem alicuius particularis personæ de Capitulo. S. Congr Conc. teste Armendar. *in addit. ad recopil. legum Nauarræ lib. 1. tit. 6. de visitat. n. 39. resp. 8.*

Capitula Collegiatarum quasi Episcopalem iurisdictionem habentia ad Synodum sunt vocanda. S. Congr. Conc. teste Piasec. *in praxi Episcop. p. 2. cap. 2. num. 2.*

Capitula Cathedralium non possunt Canonicis, & beneficiatis dare licentiam se absentandi ab Ecclesia prout sibi visum fuerit. S. Congr. Conc. *in Abulen. 24. Augusti* 1596. teste Garc. *de benefic. p. 3. cap. 2. num. 423.*

Capitu

Capitulum etiam nemine reclamante, & etiam Episcopus, non possunt dare licentiam absentiæ alicui Canonico, seu præbendato, & eum habere pro præsente ad aliquod tempus, quamuis breue vltra tempus à Concilio permissum, etiam ex causis iustis, & rationabilibus, non tamen expressis in constitutione Bonifacij VIII. quæ incip. *Consuetudinem*, non obstante consuetudine immemoriali id faciendi ante, & post Concil. semper obseruata, & statuto id permittente, non tamen confirmato à Sede Apost. S.Congregat. Conc. teste Garc. *de benefic.p.3.c.2.num.*424.

Capitulo non licet aliquo prætextu distributiones donare, relinquere, aut quauis collusione remittere alicui, qui vel à seruitio Ecclesiæ abfuerit, vel alio quouis modo distributiones legitimè debeat amittere, nec fas est cuipiam eas accipere, si acceperit, suas non facit, sed restituere cogitur, aut alteri pio loco Episcopi arbitrio. S.Congr.Conc. teste Garc. *d.cap.2.num.*432.

Capitulum potest concedere dimissorias, si Episcopus sit notoriè hæreticus. S.Congr.Conc. teste Garc. *de benef.p.5.c.7.n.*93. *decl.*10.

Capitulo Canonicorum non licet dimissorias concedere ex decreto Conc.Trid. *sess.*23.*cap.*10. etiamsi territorium habeat distinctum & exemptum ob immemorabilem possessionem, & sint iudices ordinarij. S.Congr.Conc. *in Sulmonen.* 5.*Iulij* 1575.

Capitulum si habeat vnitas mensæ nonnullas Parochiales, quibus ab immemoriali tempore deseruiri facit per vicarios ad eius nutum amouibiles, iuxta facultatem sibi à Sede Apost. concessam, prævio examine, & approbatione Episcopi, poterunt huiusmodi vicarij amoueri ad nutum Capituli, ab ordinario verò non nisi ex causa legitima atque probata, propter quam, etiamsi perpetui essent, amoueri possent. S.Congr.Conc. teste Garc. *in addit. ad suum tract. de benefic.p.1.c.2.num.*94.

Capitulum absque licentia Episcopi negotiorum Capitularium prætextu cuiquam ex Capitularibus, aut aliis addictis seruitio chori, non potest impartiri licentiam ab Ecclesia recedendi vltra tempus à Conc. permissum; sic verò abscedentes non solùm distributiones quotidianas non lucrifaciunt, sed etiam fructibus, nisi resederint, sunt priuandi ad eiusdem Concilij præscriptum. S.Congr. Conc. *de anno* 1620.

Capitulum totum quando delinquit facultas procedendi contra Capitulares pertinet ad Episcopum, etiam absque Adiunctis, modò delictum non sit in personam Episcopi, vel in contemptum eius, aut

aut vbi Episcopus habet interesse, quia tunc facultas contra Capitulares deuoluitur ad proximum superiorem. S. Congr. Conc. testibus Armendar. *in addit. ad recop. legum Nauarræ, lib. 1. tit. 18. l.7. de Episcopis, num.* 90. Ludou. à Sarauia *de iurisdict. Adiunctorum, q.6. num.* 5. & 6.

Capitulum congregare potest Episcopus si iudex esse potest de re spectante ad Episcopalem dignitatem. S. Congr. Concil. teste Armendar. *d. lib. 1. tit. 18. l.7. de Episc. n. 95. in fine.*

Capitulum potest per Archipresbyterum conuocari quandocunque Ecclesiæ seruitio expedire sibi videbitur, & nihilominus diebus solitis, & ad hoc destinatis, & quotiescunque per Canonicos instabitur illud conuocare, omittere non debet. S. Congr. Episcop. & Regul. *in Ripatranson. 6. Octobris* 1617.

Capitulum possunt ad libitum congregare Episcopi, dummodo non proponant de re ad commodum suum, vel suorum spectante: Capitulum autem ipsum potest quandocunque vult se congregare. S.Congr.Conc. teste Armend. *d.l.7. de Episcop. n.* 97. quem refero *de offic. & potest. Episcop. p.3. alleg.* 73. *n.*16.

Capitulum domi suæ congregare non potest Episcopus controuersiam cum eo habens, sed debet ad aulam capitularem accedere, in qua solitum est Capitulum semper conueniri. S. Congreg. Concil. testibus Armendar. *d.l.7. de Episcop. n.* 96. Hieron. Venero *de examine Episcop. lib.4. cap.29. num.*41.

Capitulum non potest cogere Episcopus in suo palatio si fieri solet in sacristia. S.Congr.Conc. teste Zerol. *in praxi Episcop. p.2. verbo Capitulum* 2. & S.Congr. Episcop. cuius memini *de Canon. c.35. n.*11.

Capitulo impedire non potest maior de illo libertatem faciendi decreta, nisi quantum valet pro vnico suo voto. S. Congr. Episcop. 13. *Martij* 1615.

Capitulum cogi non potest tempore horarum canonicarum, maximè ad exigendam rationem administrationis à Canonicis. S.Congreg. Conc. 1. *Februarij* 1593.

Capitula dum celebrantur Officia diuina fieri non debent. S.Congr. Conc. teste Garc. *d.p.3.c.2.n.* 559. quem refero *in tract. de Canonic. cap.35. num.*15.

Capitula Ecclesiarum cathedralium, quibus S. R. E. Cardinales præsunt, ex indultis conferendi beneficia ecclesiastica reseruata, vel affecta eisdem Cardinalibus concessis nullum ius prætendere possunt. Vrbanus VIII *const. 59. incip. Accepto,* 10. *Septembris* 1626.

Capituli consilium sequi non tenetur Episcopus in condendis statutis in Synodo, nisi in casibus à iure expressis. S. Congr. Concil. 5. *Iunij* 1627.

Capituli sine consensu, vel consilio potest Episcopus solus Synodum diœcesanam indicere, & publicare. S. Congr. Conc. *in Oriolen.* 27. *Mart.* 1632. *ad* 14.

Capituli absque consensu potest Episcopus in Synodo diœcesana facere constitutiones, statuta, & decreta, debet tamen requirere illius consilium, licèt illud non teneatur sequi, nisi in casibus à iure expressis, *ibid. ad* 15.

Capitulo non tenentur admittere Canonici Vicarium Episcopi, si nolunt. S. Congr. Conc. *in Amerien.* 24. *Aprilis* 1632.

Capitulum & Canonici recusantes ad Synodum accedere, ab Episcopo etiam per censuras ecclesiasticas cogi possunt. S. Congreg. Concil. *in Oriolen.* 27. *Martij* 1632. *ad* 19. vidi originale.

Capitulum non est habendum eo tempore, quo diuina Officia celebrari debent, nisi causa aliqua vrgens in aliud tempus differri non patiatur; quod si secus fiat, Canonici nequaquam lucrantur quotidianas pro illis horis, quibus diuinis non interfuerunt, & eo casu Episcopus potest sine coniudicibus contra Canonicos procedere ad subtractionem fructuum, & ad mulctas ab eo impositas, *ibid. in resp. ad* 11.

Capitulum Sede vacante.

CAPITVLVM Sede vacante facta electione Officialium non potest eos ad libitum reuocare, & nouos constituere, nisi vel œconomum, vel illos officiales, quos etiam viuente Episcopo Capitulum potest deputare. S.Congr.Concil. teste Garc. *de benef. p.5.c.7.num.23.declar.*4.

Capitulum potest ad libitum amouere Vicarium aliàs per ipsum electum, seu confirmatum, dummodo intra octo dies alium constituat, alioquin deuoluitur ius deputandi Vicarium ad Metropolitanum, & si Ecclesia ipsa Metropolitana fuerit, ad antiquiorem Episcopum. Eadem S. Congreg. teste Garc. *d. num.* 23. *declar.*5. Sed hoc iam non permittitur Capitulo, nisi ex causa bene visa S. Congregationi Episcoporum & Regularium præpositæ, vt ipsamet declarauit *de anno* 1631. & ante idem rescripserat Ca-

pitulo Neapolitano 1. *Septembris* 1603. & Nuncio Neapolis 22. *eiusdem mensis & anni*,& Capitulo Tarraconen.24.*Nouembr.*& Capitulo Aretino 26. *Octobris eiusdem anni*, prout refero *in tract. de Canon. cap.*42. *num.*47.

Capitulum Sede vacante quamuis iteratis vicibus ad Vicarij capitularis electionem deuenire possit, absque causa tamen non debet. S. Congreg. Episcop. & Regul. *in Messanen.* 6. *Martij* 1618.

Capitulum Sede vacante potest eligere Vicarium cum clausula quòd non duret nisi per annum. S.Congr.Concil.*sub die* 17. *Iunij* 1617. quam refero *d. cap.*42. *n.*44.

Capitulum Sede vacante potest certum tempus in Vicarij deputatione præfinire. S. Congreg. Concil. teste Garc. *in addit. ad suum tractat. de benefic. part.* 5. *cap.* 7. *num.* 37. Sed ab hoc cauendum, quia melius est illum simpliciter absque temporis præfinitione constituere. S. Congr. Episcop. & Regul. *in Caietana,* 28. *Octobris* 1587.

Capitulum Sede vacante duos Vicarios constituere potest vt alternis mensibus vicariatus munere fungantur si legitima probetur immemorialis consuetudo, & illis qualitatibus sint præditi, quas requirit Concil. Trident. *sess.* 24. *cap.* 16. *de reform.* S. Congregat. Concil. teste Nic. Garc. *in addit. ad suum tract.de benefic.p.*5.*cap.*7. *num.* 37. Quarant. *in sum. Bullarij,verbo Capitulum dub.*9.

Capitulum Sede vacante non potest eligere arbitros ad cognoscendum de suspicionum causis, quæ contra Vicarium ab eo Sede vacante deputatum proponuntur, sed potest per se ipsum de illis cognoscere. S. Congr. Concil. teste Garc. *de benefic. part.* 5. *cap.* 7. *num.* 23. *declar.* 10. & Armendar. *in addit. ad recop. legum Nauarræ, lib.*4. *tit.*33. *l.*3. *de recusat.n.*6. *declar.*2.

Capitulum post annum Sedis vacantis litteras dimissorias & facultates ordinandi concedere potest in Ecclesia vacante. S.Congreg. Conc. teste Garc. *d. p.*5 *.cap.*7 *.num.*93. *declar.*1.

Capitulum Sede vacante post annum non arctatis concedere non potest dimissorias ordinandi ad titulum patrimonij,seu pensionis, quia hæc facultas est reseruata iudicio Episcopi. S. Congr. Conc. teste Garc. *d. num.* 93. *declar.* 4. vbi aduertit hoc non videri receptum saltem in Regnis Castellæ, & in Regno Portugaliæ video contrarium seruari.

Capitulum Sede vacante post annum potest concedere licentiam

extero Episcopo exercendi Pontificalia in eorum Ecclesiis, & Ordines conferendi tam clericis illius diœcesis, quàm exteris habentibus litteras Episcoporum suorum. S. Congr. Conc. teste Garc. *d. num.* 93. *decl.* 5. vbi citat Pute. *decis.* 407. *lib.* 2. & Nauar. *cons.* 44. *de tempor. ordin.*

Capitulum Sede vacante non potest supprimere quodcunque beneficium, & sibi vnire, sicut Sede plena non potest consentire vnioni faciendæ ipsi Capitulo directè, & principaliter, & ideo requiritur auctoritas Papæ, *Clem. si vna*, §. *fin. de rebus Eccles. non alien.* S. Congr. Conc. teste Garc. *de benef. p.* 12. *cap.* 2. *num.* 68.

Capitulum succedit loco Episcopi in facultate ei competente vigore decreti *c.* 6. *sess.* 24. dispensandi in irregularitatibus prouenientibus ex delicto occulto, præterquam in crimine hæresis, quia Papa sibi reseruauit. S. Congr. Conc. 22. *Ianuar.* 1602.

Capitulum Sede vacante, non autem Vicarius in casibus, in quibus eidem Sede Episcopali vacante licet per Conc. *c.* 10. *sess* 7. dimissorias concedere, potest etiam ex causis in Concilio expressis Ordinum interstitia remittere. S. Congr. Conc. 17. *Maij* 1600.

Capitulum Sede vacante potest visitare etiam monasteria Monialium non exempta, exempta verò minimè. S. Congr Conc. testibus Armendar. *in addit. ad recop. legum Nauarræ, lib.* 1. *tit.* 6. *de visitat. l.* 5. §. 2. *num.* 84. Garc. *de benef. p.* 5. *cap.* 7. *num.* 45.

Capitulum Sede vacante tunc demum potest diœcesim visitare, quando lapsus est annus à postrema Antistitis visitatione, nec de proximo est Ecclesia de Pastore prouidenda; in ipsa verò visitatione circa famulatum, equitatum, & alia, forma S. Conc. Trident. *sess.* 24. *de reform. c.* 3. est præcisè obseruanda. S. Congr. Concil. *in Liman.* 10. *Maij* 1629. cuius memini *in tract. de Canon. c.* 42. *n.* 70.

Capitulum Sede vacante post lapsum annum à die vltimæ visitationis per Episcopum factæ potest visitare diœcesim tempore triennij non expectato, licèt dicatur Episcopum consueuisse visitare singulis trienniis. S. Congr. Conc. *in Pampilonen.* 3. *Februar.* & 10. *Decembris* 1629.

Capitulum Sede vacante debet eligere Vicarium capitularem Doctorem, & Doctoratum in aliqua Vniuersitate, non autem à persona priuata. Donec autem durent dies electionis dicti Vicarij, iurisdictio est penes Capitulum, non autem penes primam Dignitatem. S. Congr. Conc. 19. *Septembris* 1620.

Capitulum Sede vacante potest visitare omnia loca, quæ poterat visitare

sitare Episcopus. S. Congr. Conc. *in Pampilonen.* 13. *Aprilis* 1630.
Capitulum, seu Vicarius Capitularis Sede vacante non potest exequi commissiones Apost. in forma *Dignum*, & alias directas Episcopo, vel eius Vicario generali intuitu officij, vel sub nomine Dignitatis. S. Congr. Conc. *in Cameneten.* 2. *Augusti* 1631.

Cappa.

CAPPA vti non potest Episcopus in accessu ad Ecclesiam, nisi in maioribus festiuitatibus iuxta Cæremoniale. S. Congregat. Rit. *in Brundusina*, 2. *Maij* 1601.

Cappam deferre nec Canonici, nec alij possunt sine priuilegio, & expressa licentia Sedis Apost. S. Congreg. Rit. *in Elucn.* 10. *Ianuarij* 1604.

Capparum vsum qui habent an possint eis vti in funeralibus mortuorum. S. Congr. Rit. *in Neapolitana*, 15. *Martij* 1614.

Cappæ & Rochetti vsus ad instar beneficiatorum S. Petri de Vrbe conceditur beneficiatis de Missa Ecclesiæ cathedralis Vrbeuetanæ. S. Congr. Rit. *in Vrbeuetana*, 15. *Ianuarij* 1611.

Cappæ & Rochetti vsus Canonicis Collegiatæ S. Secundi Asten. ciuitatis permittitur. S. Congr. Rit. *in Asten.* 16. *Maij* 1601.

Cappæ vsus conceditur Canonicis Ecclesiæ Placentinæ prouinciæ Bononien. S. Congr. Rit. *in Placentin.* 12. *Martij* 1616.

Cappæ vsus conceditur Canonicis Papiæ. S Congr. Rit. *in Papien* 13. *Iunij* 1614. Et Ecclesiæ Nolanæ. Ead. S. Congr. *in Nolana*, 28. *Aprilis* 1607.

Cappa Episcopalis cum capuccio coloris nigri permittitur Priori S. Frigidiani Lucen. Congregationis Lateranen. S. Congr. Rit. *in Lucen.* 18. *Augusti* 1618.

Cappas deferendi priuilegium concessum Canonicis, & Capitulo Ferrarien. non comprehendit Capellanos Ferrarien. S. Congreg. Rit. 12. *Nouembris* 1605. Sed postea *sub die* 28. *Ianuarij* 1606. declaratum fuit illis concedendum esse vsum Capparum iuxta formam litterarum Apostol. non obstante supradicto decreto à Canonicis contra ipsos Capellanos obtento.

Cappas deferendi priuilegium concessum ab Innocentio VIII. Ecclesiæ Ianuen. comprehendit etiam Capellanos extra missam quando inseruiunt choro, & incedunt in processionibus. S. Congr.

Rit. *in Ianuen.* 22. *Ianuarij* 1618. *&* 10. *Decembris* 1619. Sed postea recessit ab hac decisione *sub die* 30. *Martij* 1621. decidens dictum priuilegium Innocentij VIII. deferendi cappas competere solùm Presbyteris, seu Capellanis de massa priuatiuè quoad omnes alios eiusdem Ecclesiæ Capellanos.

Capsa.

CAPSÆ eleemosynarum pro Missis prohibentur teneri intra claustra Minorum de Obseruantia S. Francisci. Vrbanus VIII. *const.* 49. *incip. Sacrosanctum*, *in ordinationibus de obseruantia regulæ, vers. capsæ, sub dat.* 14. *Iunij* 1628. *in Bullario tom* 4. *pag.* 332.

Capsæ eleemosynarum tolli debent de Ecclesiis pro Missis etiam, quæ in die commemorationis omnium Sanctorum ponuntur, vulgo dictæ, *casse de Morti*, nec aliàs tales eleemosynas, & onera quisque potest recipere, nisi impositis ita satisfecerint, vt noua valeant suscipere. S. Congr. Conc. *super decretis eiusdem S. Congr. de celebratione Missarum in dub.* 14. *in Bullar. tom.* 4. *sub constitutione* 43. *pag.* 318.

Capsæ cum inscriptione illa, *Eleemosyna pro Missis*, vel alia simili, auferri debent ab Ecclesia, alioquin secularis ab ingressu Ecclesiæ interdictus sit eo ipso, Regularis verò pœnam priuationis omnium officiorum, quæ tunc obtinebit, ac perpetuæ inhabilitatis ad alia de cætero obtinenda, vocisque actiuæ, ac passiuæ absque alia declaratione incurrit. S. Congr. Conc. *in decretis de celebratione Missarum* §. 8. *sub die* 21. *Iunij* 1625. *in Bullar. tom.* 4. *sub constit.* 43. *pag.* 315.

Capsæ in Ecclesia teneri possunt posito decreto celebrationis Missarum vbi est satisfactum oneribus, aut breui tempore, putà vnius mensis satisfiat, aliàs non. S. Congregat. Concil. *sub die* 3. *Iunij* 1628.

Capuccini.

CAPVCCINI initium sumpserunt à quibusdam Fratribus Minoribus de Obseruantia. Fratres Minores de vita Eremitica primò dicti sunt. Eremitoria, & loca quæcumque habitare possunt. Barbam deferre valent. Habitum cum capuc-

cio

cio quadrato gestare tenentur, ac eorum Congregatio approbata fuit. Clemens V I I. *const. 2 1. incip. Religionis, 5. Non. Iulij 1528.*

Capuccinorum habitum, eique consimilem nulli deferre licet. Paulus I I I. *const. 1 1. incip. Exponi, 8. Kal. Septembris 1536.* & Gregorius X I V. *const. 1 1. incip. Beati Francisci, 6. Iulij 1591.* & Gregorius X V. *const. 1 5. incip. Ex iniuncto, 9. Decembris 1621.* vbi confirmat, & innouat constitutiones Pauli I I I. & Gregorij X I V. super prohibitione delationis habitus Fratrum Capuccinorum, vel consimilis habitus per alios Regulares; nec non commendat, & mandat ordinariis locorum Regnorum Hispaniæ, Franciæ, aliorûmque Regnorum, & Prouinciarum Italiæ, ne aliis quibusuis Religiosis cuiuscunque Ordinis, Societatis, & instituti Regularibus sub quouis prætextu in posterum nomen, vel habitum ipsorum Fratrum Capuccinorum sibi vendicare, vel vsurpare permittant, sed ipsas editas constitutiones per ecclesiasticas censuras & pœnas obseruari faciant.

Capuccinos non recipiunt Fratres Minimi S. Francisci de Paula. Pius V. *const. 45. incip. Quamuis, Kal. Ianuarij 1562.*

Capuccinorum superiores admittentes Fratres Minores de Obseruantia sine requisitis, excommunicantur, & officio priuantur. Sixtus V. *constit. 20. incip. Pro ea, 28. Ianuarij 1586.*

Capuccinos non possunt recipere Fratres Conuentuales. Gregorius X I V. *constit. 1 1. incip. Beati Francisci, 6. Iulij 1591.*

Capuccini gaudent priuilegiis Monachorum Camaldulensium, & Fratrum Minorum. Clemens V I I I. *constit. 21. incip. Quæ ad prosperam, 24. Aprilis 1596.*

Capuccinos in Capitulo generali tantùm deputatos confessiones audire posse, voluit Clemens V I I I. *constit. 82. incip. Aliàs 3. Februar. 1602.*

Capuccini in Hispania noua loca recipere possunt. Paulus V. *const. 27. incip. Ad vberes, 5. Septembris 1606.*

Capuccini sunt verè Fratres Minores S. Francisci, & eorum constitutiones sunt consentaneæ regulæ S Francisci. Paulus V. *constit. 50. incip. Nuper, 7. Iulij 1608.*

Capuccinos non recipiunt Fratres B. Mariæ de Mercede Redemptionis captiuorum. Paulus V. *ibidem.*

Capuccini an essent Minores S. Francisci Fratres, & trahant originem verè ex linea non intermissa S. Francisci, dubitatio, & dubitationis declaratio pro affirmatiua. Vrbanus V I I I. *constit. 68. incip. Saluatoris, 28. Iunij 1627.*

Capuc

Capuccinis conceditur facultas propriam Crucem in publicis processionibus erigendi ad formam constitutionis felicis record. Gregorij XIII. *incip. Exposcit pastoralis officij*, & etiam vbique locorum. Paulus V. *tom.4. Bullarij const.9. incip. Pastoralis, 12. Octobris* 1617. S. Congr. Rit. *in causa Capuccinorum*, 21. *Maij* 1618. Postea verò *sub die* 10. *Iulij* 1621. declarauit eadem S. Congreg. erectionem Crucis Capuccinis fuisse concessam in iis tantùm locis, in quibus iam sub propria Cruce, seu in proprio loco sub cruce Cleri in processionibus ante huiusmodi concessionem incedebant, eundem locum retinere debere.

Capuccini indultum habent celebrandi Officium de sancto Conrado Tertij Ordinis S. Francisci. Vrbanus VIII. *constit.* 47. §. 1. *incip. Domini*, 12. *Septembris* 1625.

Capuccinis prohibitus est transitus ad laxiorem Ordinem, seu Congregationem sine licentia Sedis Apost. ad Carthusienses verò nisi cum licentia Ministri generalis in scriptis ex quauis causa. Vrbanus VIII. *const*, 91. §. 2. *incip. Iniuncti*, 9. *Augusti* 1628.

Capuccini debent tribuere præcedentiam in processionibus iis Regularibus, qui sub propria Cruce, & in proprio loco incedebant antequam ipsi Crucem propriam deferrent. S. Congr. Rit. *in causa Capuccinorum*, 23. *Martij* 1619.

Capuccini quòd possint in processionibus in ciuitate Salernitana propriam Crucem erigere, licèt priùs incederent sub Cruce Conuentualium, declaratur per S. Congr. Rit. *in Salernitana*, 30. *Aprilis* 1616.

Capuccini comprehenduntur sub decreto, quo cauetur vt nulli recipiantur Conuentus Regularium, nisi præter alia ad id requisita duodecim saltem Fratres in eis degere, & competenter sustentari valeant, itaut alioquin subsint iurisdictioni ordinarij. S. Congreg. Conc. *super decretis de celebrat. Missar. dub.* 18. *de anno* 1626. post meum tractatum *de officio, & potest. Episcopi pag.* 11 secundùm Lugdunen. impress.

Capuccium.

CAPVCCIVM rotundum deferre, mozzetámque largiorem assumere debent Fratres Ordinis Minorum S. Francisci Recollecti nuncupati Galliæ. Vrbanus VIII. *constit.* 12. *incip. In supremo.* §. 3. 10. *Ianuar.* 1624.

Capuc

Capuccium ferre deinceps non præsumant Tertiarij ad Conuentus famulatum assumpti, sed vt ab omnibus dignoscantur Fratres non esse, calceatis incedant pedibus, habitum genua non excedentem, galerum, seu biretum in capite portent. Vrbanus VIII. *sub constit*. 49. *incip. In supremo, sub tit. statuta pro vtraque familia*, 20. *Nouembris* 1625.

Capuccium, vel aliud signum, aut color non potest ab Episcopo Canonicis mutari absque Sedis Apost. licentia. S. Congr. Rit. *in Hydruntina*, 1. *Septembris* 1612. *& in Brundusina Messapiæ*, 10. *Nouembris* 1612.

Carceratio, Carceratus.

CARCERATIONIS indebitæ grauamen per appellationem à definitiua reparari non potest, ac proinde ab eo valet appellari, & ordinarius tenetur huic appellationi deferre, & processum transferre ad iudicem appellationis; interim tamen reo manente in carceribus donec iudex appellationis causa cognita aliud iusserit. S. Congr. Concil. testibus Quarant. *in sum. Bullarij verbo Archiepiscopi auctoritas, num*. 20. *in addit. lit. B*. Piasec. *in praxi Episcop. part*. 2. *cap*. 4. *num*. 100.

Carcerari in Vrbe pro debito quod septem aureos non excedat, nemo potest, nisi habeat annexam causam criminalem. Pius V. *const*. 10. *incip. Ex superna*, 3. *Non. Iulij* 1566.

Carceratis alimenta præstanda sunt ab eo, qui causam capiendi dedit, si iniustè sit carceratus, & carceratis pro informatione Curiæ alimenta à Fisco, & instigatore præstanda sunt, & infra triduum examinandi. Paulus III. *constit*. 44. *incip. Ad onus, de anno* 1545.

Carcerati non descripti in libris custodum ad nullas victus, aut carceris expensas tenentur. Paulus V. *constit*. 71. *incip. Vniuersi, de anno* 1611.

Carceratus iniustè lucratur distributiones quotidianas. S. Congreg. Episcop. & Regul. *sub die* 5. *Decembris* 1600.

V *Carcer.*

Carcer.

CARCERES ecclesiastici possunt ex pœnis pecuniariis fabricari. S. Congr. Episcop.& Regul. *sub die* 25. *Iunij* 1596.

Carceres proprios quælibet Religio debet habere, saltem in qualibet prouincia. S. Congreg. Conc. *in decretis de Regularibus apostatis, & eiectis*. §. 6. *sub die* 21. *Septembris* 1624. *tom.* 4. *Bullarij*, *sub constit.* 26.

Carceribus perpetuis, seu muro clauditur qui sortilegiis pactum fecerit cum diabolo, & à fide apostatauerit, si infirmitas, diuortia, impotentia generandi sequuta fuerit, siue animalibus, frugibus, aut fructibus damnum dederit, sed si mors est sequuta, traditur curiæ seculari. Gregorius XV. *constit.* 46. *incip. Omnipotentis*, §. 2. *sub die* 20. *Mart.* 1623.

Carceribus per annum ieiunia, & pœnitentia probari debet professus antequam vti incorrigibilis secundùm ius commune eiiciatur, sublatis quibuscunque statutis, etiam firmatis à Papa. S. Congr. Conc. *in decretis de Regularib. apostatis, & eiectis*. §. 6. *sub die* 21. *Septembris* 1624.

Cardinalis.

CARDINALES Apostolorum personas repræsentant, & ex omni natione, & qui sint doctrina, & moribus insignes, creandi sunt, & Diaconus Cardinalis creari non potest, nisi sit in anno 22. absens creatur sub conditione vt infra annum se in Curia præsentet, & si bireto rubro decoratus intra annum ad Curiam non se contulerit, eo ipso priuatur dignitate, & non possunt duo fratres germani esse Cardinales. Sixtus V. *constit.* 50 *incip. Postquam*, 3. *Non. Decembris* 1586.

Cardinales sunt in tres ordines distincti, Episcopos, Presbyteros, & Diaconos, absque testium multitudine condemnari non debent, eos offendentes sunt rei criminis læsæ maiestatis, à Papa tantummodo iudicantur, sunt maiores Episcopis, & Archiepiscopis, licèt sint tantùm Presbyteri. Eugenius IV. *constit.* 15 *incip. Non mediocri*, *de anno* 1439.

Cardinales non tenentur obedire Papæ simoniacè electo, & non complices

complices electionis simoniacæ Papæ alium possunt eligere; qui verò simoniacè Papam elegerunt, cadunt ipso facto ab omni dignitate. Iulius II. *constit.* 3. *incip. Cùm tam diuino. Kalend. Februar.* 1505.

Cardinales sunt Ecclesiæ columnæ, ideóque in magno sunt honore habendi, visitare tenentur titulos suos, ac clerum corrigere, Ecclesiam reparare, & dum moritur, aliquid legare eidem, ex decentia in Romana Curia residere debent. Leo X. *constit.* 7. *incip. Superna,* 3. *Non. Maij* 1514.

Cardinalibus circa electionem Romani Pont. multa edixit Gregorius X V. *in constit.* 13. *incip. AEterni.* 17. *Kalend. Decembris* 1621. Quoniam verò circa vsum, obseruantiam, & executionem huius Gregorianæ sanctionis multæ excitari poterant difficultates, ideo illic idem Pontifex ad eas præcidendas, ac pro faciliori eiusdem constitutionis obseruantia edidit Cæremoniale ritus huiusmodi electionis continens seriò obseruandum, & nequaquam immutandum, vt *in constit.* 19. *incip. Decet,* 4. *Id. Mart.* 1621. quæ omnia approbauit, & confirmauit Vrbanus VIII. *const.* 45. *incip. Ad Romani,* 5. *Kalend. Februar.* 1625.

Cardinales ingressi conclaue non exeunt reuersuri, vtuntur vestibus croceis in conclaui, non ordinati in conclaui excluduntur à suffragio ferendo, nisi priuilegio muniti sint, habentes clausum os possunt eligere. Gregorius X V. *in d. constit.* 19. *Cæremonialis, tom.* 4. *Bullarij, pag.* 103.

Cardinalium in Collegio saltem quatuor Magistri in Theologia ex quatuor Mendicantium Ordinibus sunt assumendi, & eorum vita cæteris exemplar esse, & ex eis Pontifex eligi debet, & Cardinalium Diaconorum Prior, aut sequens in quarta vacatione sex Ecclesiarum si sit in ætate, & præsens pro ea vice præfertur Presbytero antiquiori, & ad Ecclesiam vacantem promouetur. Sixtus V. *const.* 50. *incip. Postquam.* 4. *Non. Decembr.* 1586.

Cardinalium beneficia per promotionem vacant, non data per Papam retentione. Sixtus V. *constit.* 79. *incip. Sanctissimus.* 16. *Martij* 1588.

Cardinalium titulos presbyterales, & diaconales certos, & inuariabiles designauit Sixtus V. *constit.* 55. *incip. Religiosa. Id. Aprilis* 1587.

Cardinalium & aliorum indultorum reuocatio pensiones ecclesiasticas imponendi, seu ad illas nominandi, nisi super iurepa-

tronatus laicorum, vel per instrumentum publicum constet de integrali solutione alicuius termini. Vrbanus VIII. *const.69.incip. Sanctissimus.* §.2. *publ. sub die* 20. *Iunij* 1627.

Cardinalis non potest disponere de beneficiis Ecclesiæ, cui cessit, prætextu indulti, quod habet locum tantùm in illa, cui præest, excepto Episcopo Ostiensi, & aliis,& prætextu indulti etiam concedendi cum expressa facultate disponendi de beneficiis Ecclesiæ, cui cessit,non potest disponere de illis. Vrbanus VIII. *constit.* 60. *incip. Licèt, publ.* 10. *Septembris* 1626.

Cardinales prædicti non communicant indulta Capitulis, & Canonicis in dispositione beneficiorum cum illis aliàs communi. *Ibid.*

Cardinales comprehenduntur *in decreto sess.7. cap.2. de reform.* cùm simus in lege correctoria,& materia peccati; maximus enim abusus est, vt qui vix fructuosè vnam Ecclesiam regere valet, aliam accipere audeat, præsertim cùm vnusquisque in Ecclesia sua residere teneatur. *cap.1. sess.23. de reform.* S. Congreg. Conc. teste Sell. *in select. canon. cap.2. n.*17.

Cardinales in aliena diœcesi potestatem non habent consecrandi Ecclesias profanatas, nisi de indulgentia Papæ. S.Congr.Conc. teste Sell. *d. cap.2. n.* 18.

Cardinales suis familiaribus triennalibus dimissorias ad Ordines suscipiendos ex consuetudine concedere possunt, tametsi illis nec antè, nec statim postea conferant beneficium. S. Congr.Conc. *sub die* 22. *Ianuarij* 1602.

Cardinalibus extra palatium Apost. & absente Papa debetur à clericis non Prælatis genuflexio. Cærem.Pap. *lib.*3. *sect.*1. *cap.*12.

Cardinales etiam Commendatarij tenentur contribuere seminario pro Abbatiis & beneficiis eorum iuxta taxam ab Episcopo, & deputatis factam. S. Congregat. Concil. *in Adrien.* 3. *Decembris* 1622.

Cardinales Ecclesiarum Præsules indulto conferendi beneficia ecclesiastica ratione Ecclesiarum, quibus præsunt, vel quarum regimini vltimo loco cesserunt,dumtaxat vti possunt.Vrbanus VIII. *const.*60. *Licèt nullus.* 10. *Septembr.* 1626.

Cardinalis Episcopus habens indultum potest, non obstante decreto f. mem. Clementis VIII. ante vacationem vnire seminario beneficium, quod obtinet familiaris Papæ defuncti. S. Congr.Conc. *in Tudertina,* 15. *Aprilis* 1628.

Carme

Carmelitæ I.

CARMELITÆ Fratres suam regulam susceperunt ab Alberto Patriarcha Hierosolymitano, quam Honorius III. approbauit *const.8.incip.Vt viuendi,Idib.Ianuarij* 1171. Mitigarunt in aliquibus Innocentius IV.*constit.60. incip. Quæ honorem, de anno* 1247. & Eugenius IV.*const.3.incip.Romani,15.Kal.Martij* 1431.

Carmelitas cappis albis vti iussit Bonifacius VIII *constit.3.incip.Iustis,7.Kal.Decembris* 1295.

Carmelitarum Ordo est vnus de quatuor Ordinibus Mendicantibus, eorúmque gratiis perfruitur.Pius V.*const.44.incip.Romanus, 1.Octobris* 1567.

Carmelitæ præcedunt Fratribus B. Mariæ de Mercede Redemptionis captiuorum.Clemens VIII. *const.95.incip.Decet,15. Nouembris* 1602.& declarauit S.Congreg.Rit.*in causa Carmelit.& Mercedis,21. Augusti* 1604.

Carmelitis non suffragatur facultas data in Bulla Cruciatæ eligendi Confessorem.Clemens VIII. *const.64.incip.Romani,23.Nouembris* 1599.

Carmelitæ habent exemptionem à quarta funeralium.Paulus V.*constit.4.incip.Decet,20.Augusti* 1605.

Carmelitæ discalceati II.

CARMELITARVM Fratrum discalceatorum congregatio approbatur, illius Religiosi eximuntur, & separantur à iurisdictione priorum Carmelitarum, qui Mitigati dicuntur, fruuntur gratiis, & priuilegiis aliorum Carmelitarum, & ad solos Carthusianos transire possunt.Gregorius XIII. *const.64.incip.Pia consideratione.22.Iunij* 1580. Desciuit dicta congregatio à reliquo corpore Ordinis cum proprio Generali à Clemente VIII. sibi dato, vt constat ex eius constit.71.*sub dat.Romæ,20.Septembris* 1595.

Carmelitarum discalceatorum congregatio in Italia ab Hispanica separatur,& eadem habet priuilegia,quibus Congregatio Hispanica perfruitur, potest erigere Confraternitates laicorum sub denominatione B.Mariæ de Monte Carmelo.Clemens VIII *const.71.incip.In Apostolica,13.Nouembris* 1600.

Carmelitarum discalceatorum Ordo vnus est de quatuor Ordinibus Mendicantium, eorúmque gratiis omnibus perfruitur; eius Religiosi ad processiones accedere non coguntur, & si quando humilitatis causa locum & praeeminentiam ante alias Religiones in processionibus praetermittunt, nulla praescriptione suis priuilegiis derogant. Clemens VIII. *const* 101. *incip. Romanum*, 20. *Augusti* 1603.

Carmelitae discalceati vbique noua loca de sola ordinarij licentia erigunt. Paulus V. *constit.* 10. *incip. Ad Ecclesiae*, 12. *Decembris* 1605. Sed huiusmodi licentias, quae nondum effectum sunt sortitae, reuocauit Vrbanus VIII. *constit.* 25. *incip. Romanus Pont.* 28. *Augusti* 1624.

Carmelitano Ordini conceditur Officium S. Tharesiae. Gregor. XV. *const.* 20. *incip. Omnipotens sermo.* §. 23. 4. *Idib. Martij* 1621.

S. Carolus.

S. CAROLVM 1. Nouembris 1610. canonizauit, & eius festum die 4. Nouembris agi iussit Paulus V. *const.* 67. *incip. Vnigenitus*, *Kal. Nouembris* 1610. Officium de eo vt in prouincia Mediolanen. sub ritu duplici celebrari possit, concessit S. Congr. Rit. *in Mediolanen.* 20. *Nouembris* 1610. Et vt ab omnibus recitari valeat sub ritu semiduplici, & in Breuiario, & Kalendario imprimi possit, censuit eadem S. Congr. 3. *Septembris* 1616.

Casus reseruati.

CASVS reseruatos taxauit & praescripsit cunctis Regularibus Clemens VIII. vltra quos praecipit vt alij non reseruentur à Praelatis superioribus, nisi in Capitulo Generali, aut Prouinciali, de consensu Patrum vocalium, & matura discussione, *sub dat.* 26. *Maij* 1593.

à Casibus reseruatis Episcopo absoluere non possunt Patres Iesuitae, & alij Confessarij vigore priuilegiorum Rosarij, nisi priuilegia talem tradant facultatem, vel sint obtenta, aut confirmata post Conc. Trid. S. Congr. Conc. teste Garc. *de benef.* p. 3. c. 2. *num.* 386.

Casibus Episcopo reseruatis possunt absoluere omnes, qui audiunt confessiones virtute Bullae Iubilaei indicti à summo Pont. cum facultate

cultate absoluendi à quibuscunque enormibus peccatis reseruatis Sedi Apost.etiam in Bulla Cœnæ Domini.S.Congr.Conc.teste Garc. *d.cap.2.num.294.*

Casibus reseruatis etiam Bullæ in Cœna Domini absolui non possunt Regulares vtriusque sexus à Confessariis per eos electis vigore Bullæ Cruciatæ, propter Breue Clementis VIII. S.Congr. Conc *in causa Portugaliæ,& Castellæ,4.Decembris 1627.*

Casibus reseruatis in Bulla Cœnæ Domini, vel ordinario loci non possunt quemquam absoluere Regulares cuiusuis Ordinis, Congregationis, Societatis, & instituti etiam necessariò exprimendi tam intra,quàm extra Italiam in vim priuilegiorum,aut confirmationum huiusmodi, quas vel hactenus obtinuerunt, vel deinceps fortè obtinebunt;at si secus egerint, absolutiones nullæ, atque irritæ erunt. Ab aliis verò casibus,& censuris Sedi Apost. reseruatis, siquidem Regulares habent à Sede Apost. absoluendi facultatem, illa extra Italiam minimè sublata fuit.S.Congr. Episcop. & Regul. 17.*Nouembris* 1628.

Casibus Sedi Apostol. reseruatis concessa facultas absoluendi, non comprehendit casus,quos Episcopus, & Prælatus Religiosus cum suis subditis Regularibus reseruauit, nisi de his fieret specialis mentio.S. Congr.Conc.teste Garc.*de benef.p.3.c.2.num.*286.

Casus Episcopo reseruati debent esse pauci,iique maximè necessarij, atrociores,& grauiores,non casus Bullæ Cœnæ, neque specialiter Papæ reseruati,neque promiscuè ij, quibus est annexa excommunicatio nemini reseruata,nisi ob frequentiam, scandalum, aut necessariam causam aliqui nominatim; neque ij in quibus est necessaria restitutio,vel executio pro absolutione;neque ij, qui versantur circa res parui momenti, & qui frequenter eueniunt inter idiotas,licèt sint mortiferi; neque in carnalibus, vbi adest periculum scandalorum, vel cadere potest suspicio ob frequentem reditùm ad ordinarios. S.Congregat.Episcop.& Regul.*sub die* 26.*Nouembris* 1602.

Casus reseruatus esse non potest restitutio incertorum.Ead.S.Congr. 14.*Iunij* 1619. Nec eorum absolutio qui nocte per ciuitatem inhonestè canentes deambulant.Ead. i 6.*Octobris* 1615.Nec eorum,qui violant dies festos.Eadem 16.*Ianuar.*1615.

Casibus Episcopo reseruatis licentia absoluendi potest dari viua voce.Ead.S.Congr.26.*Nouembris* 1602.

Carthu

Carthusiani.

CARTHVSIANORVM Ordinem approbauit Alexander III. *in constit.7.incip.Cùm vos.4.Non.Septembris* 1176.

Carthusianorum oblati gaudent priuilegiis Fratrum eiusdem Ordinis. Gregorius IX. *constitut.* 3. *incip. Quoties.* 3. *Non. Februarij* 1232.

Carthusianos à solitudine distrahi prohibuit Honorius III. *constit.* 3. *incip.Cùm dilecti.*5.*Id.Februarij* 1218.

Carthusiani à iurisdictione, & superioritate ordinariorum sunt exempti. Bonifacius IX. *constit.*3.*incip. Sacrosancta,*17.*Kalend. Aprilis* 1391.

Carthusiani ad testificandum, & iurandum in iudiciis compelli non possunt. Honorius III. *d.constit.* 3.

Carthusiani recipiunt Cistercienses. Eugenius IV. *constit.*16.*incip.Regularem,*16.*Kal.Martij* 1439.

Carthusiani recipiuntur à Camaldulensibus in eremo degentibus, petita, licèt non obtenta, licentia ab eorum superiore. Eugenius IV. *constit.*8.*incip.Illa,*8.*Kal.Decembris* 1475.

Carthusianorum totus Ordo subest obedientiæ Prioris maioris domus Carthusiæ. Iulius II. *const.*17.*incip. Dum ad fructus.* 16.*Kal. Iulij* 1508.

Carthusianis communicauit, & extendit priuilegia, immunitates, & exemptiones, gratias, & indulta tam in spiritualibus, quàm in temporalibus, quibusuis aliis tam Mendicantium, quàm non Mendicantium Ordinibus per quoscunque Romanos Pontifices concessa, & in futurum concedenda. Gregorius XV. *constit.*42. *incip. Ad vberes,*3.*Februar.*1623.

Carthusianorum Ordinis fundator fuit S. Brunus, eiúsque festi celebratio 6.Octobris, & Officium semiduplex concessum. Gregorius XV. *constit.* 44. *incip. Domini nostri* §.1.*sub die* 17. *Februarij* 1623.

Carthusianos adire possunt, seu ad eos transire Eremitæ S. Augustini Congregationis Galliæ Reformatorum, seu discalceatorum, ad alios non. Vrbanus VIII. *const.* 90. *incip. Ex iniuncti,* 21. *Iulij* 1628.

S.Cassia

S. Caßianus.

S. Cassiani Martyris Officium cum octaua pro Ecclesia, ciuitate, & diœcesi Imolen. conceditur & approbatur per S. Congreg. Rit. *in Imolen.* 3. *Decembris* 1616.

S. Casimirus.

S. Cassimiri Officium vt in Breuiario sub ritu duplici imprimatur, concessit S. Congr. Rit. *in causa Poloniæ S. Casimiri,* 23. *Ianuar.* 1621.

Cassinenses.

Cassinenses Monachi, vide *Monachi Casinenses.*

S. Catharina.

S. Catharinæ Virg. & Mart. Officium pro ciuitate Goana in Indiis Orientalibus approbatur. S. Congreg. Rit. *in Goana,* 22. *Ianuarij* 1618.

S. Catharina de Senis nascitur Senis Etruscorum nobili vrbe, Angelicam vitam in terris egit, anno septimo virginitatem suam Deo consecrauit, habitum B. Dominici gestauit, spiritu Prophetiæ claruit. Obiit Romæ anno ætatis suæ XXX. illam canonizauit, eiúsque festum Dominica prima mensis Maij agi iussit Pius II. *constit. 6. incip. Misericordias,* 3. *Kalend. Iulij* 1461. Lectiones proprias pro eius Officio sub ritu duplici de mandato S. D. N. Vrbani VIII. die vltima Aprilis ab omnibus recitandas, & ab eodem Sanctissimo reuisas, & recognitas, S. Congr. Rit. pro maiori fidelium commoditate imprimi posse licentiam dedit, & elargita est, *sub die* 16. *Februar.* 1630. vt refert Castellin. *de dilat. canonizat. Sanctor. pag.* 83.

Cathedralis.

CATHEDRALES Ecclesiæ clerus in funere defunctorum per totam viam tam per suam, quàm per alienam iurisdictionem præcedere debet clero aliarum Ecclesiarum, etiam exemptarum, & habentium iurisdictionem distinctam à iurisdictione cathedralis Ecclesiæ. S. Congreg. Rituum *in Meliten.* 18. *Nouembris* 1606.

Cathedralis Ecclesiæ Canonici, Presbyteri, & clerici tam perpetuò adscripti, quàm nutu amouibilis omnes simul faciunt vnum corpus, & omnes sub Ecclesiæ cathedralis Cruce in publicis processionibus incedere debent. S. Congr. Rit. *in Maceraten.* 28. *Nouembris* 1609.

Cathedralis parocho non licet Sacramenta administrare, vel curam exercere in aliena parochia. S. Congreg. Rit. *in Eugubina* 20. *Septembris* 1628.

Cathedralis Ecclesiæ proprium archiuium potest Episcopus visitare, & iura, atque scripturas concernentes statum ipsius Ecclesiæ recognoscere, adhibitis tamen aliquibus eiusdem Ecclesiæ Canonicis. S. Congr. Conc. *in Oriolen.* 27. *Mart.*1632. *ad* 10.

Cathedraticum.

CATHEDRATICVM, quod singulis annis exigi solet ab ordinario, tam in visitatione, quàm extrà, non censetur sublatum decreto Concil. *seß.* 24. *de reform. cap.* 3. *vers. interímque caueat.* S. Congr. Conc. teste Armendar. *in addit. ad recop. legum Nauarræ, lib.*1. *tit.* 6. *de visitat. n.* 115. quem refero *de offic. & potest. Episcopi, p.*3. *alleg.*73. *num.*44. *in fine.*

Cathedratici nomine non potest Episcopus imponere nouam taxam. S. Congr. Episcop. & Regul. *sub die* 15. *Iun.* 1619.

Cathedratici synodatici ad solutionem non tenentur, neque compelli possunt Fratres S. Ioannis Hierosolymitani, siue eorum Vicarij in Parochialibus Religioni prædictæ vnitis. S. Congr. Concil. *in Augustana*, 4. *Decembris* 1630.

Cauda

Caudatarius.

CAVDATARIVS dum seruitio sui Prælati in processionibus assistit, non potest mulctari, ex eo quòd non incedat sub sua Cruce. S. Congreg. Rit. *in Veronen. 27. Iul.* 1601.

Caudatariis Cardinalium conceditur vt possint deferre per Vrbem vestes subtanas violacei coloris. S.Congr.Rit.*in causa Vrbis Caudatariorum, 2. Augusti* 1608.

Caudatario Cardinalis defuncti nihil de paramentis, & vtensilibus capellæ eiusdem Cardinalis ab eo legatæ alicui Ecclesiæ pertinere censuit S. Congreg. Rit. *in causa Vrbis S. Mariæ in via*, 15. *Maij* 1610.

Causa.

CAVSÆ Camerales de plano, simpliciter, & sola facti veritate inspecta tractantur, & expediuntur. Leo X. *constit.* 24. *incip. Licèt*, 12. *Iulij* 1517.

Causæ vertentes inter S. R. E. Cardinales à Papa appellatione remota cognoscendæ. Paulus IV. *const.*8.*incip.Cùm sæpiùs,de anno* 1556.

Causas Religionum ad Officium S. Inquisitionis spectantes non ab eorum superioribus, sed ab Inquisitoribus cognoscendas decreuit Paulus V. *const.*26. *incip. Romanus,Kalend.Septembr.*1606.

Causæ inter Equites Hierosolymitanos, & eorum subditos cum omnibus annexis, connexis, & dependentibus terminandæ sunt à magno Magistro Religionis, & Conuentu, aut deputatis ab illis,& quando secus, Pius IV. *constit.*9. *incip. Circunspecta,Kalend. Iulij* 1560.

Causam quare Episcopus amoueat, vel amouendum censeat Confessarium, vel administratorem Monialium, non tenetur dicere superioribus earum. Gregorius XV. *post constit.* 18. *incip. Inscrutabili,in declar.* 12.

Causæ ciuiles, vel criminales minores Episcoporum in Concilio tantùm Prouinciali, vel à deputatis per illud cognosci, & terminari possunt,etiã non existentibus duodecim Episcopis,quia huiusmodi Concilia ex minori numero Episcoporum vtplurimum constant.S.Congr.Conc.teste Armend.*in addit.ad recop.legum Nauarræ,*

lib. 1.*tit.* 17.*l.*7.*de Episcop.n.*80.quem refero *de offic.& potest.Episcopi, p.*3. *alleg.* 112. *n.* 115.

Causæ in prima instantia committuntur in Curia,si vel de effectis,vel de reseruatis beneficiis ageretur. S. Congreg.Conc. teste Garc. *de benef.p.*6.*cap.*3.*n.*7.

Causarum matrimonialium, & criminalium cognitio, & approbatio Confessariorum, & cura animarum ad Episcopum spectat, donec per alium prætendentem præbetur immemorabilis, & quòd sit nullius. S. Congr. Conc. *in Nullius, seu Conuersana*, 26. *Iun. &* 20. *Augusti* 1627.

Causa nullitatis professionis ex decreto Conc.*cap.*9.*sess.*25. *de Regul.* coram Episcopo & superiore Regulari cognosci deber, & intra triennium terminari, adeò vt si terminata non fuerit, liberum sit parti iudices superiores adire,vigore *c.*20.*sess.*24. *in princ.*S.Congr. Conc. *sub die* 4.*Decembr.*1597.teste Armend.*in addit.ad recop.legum Nauarræ,lib.*2.*tit.*18.*l.*7. *de Relig.n.*40. quem refero *de offic.& potest. Episcopi,p.*3.*alleg.*81. *num.*8.

Causæ matrimoniales, & criminales ex decreto Conc.*sess.* 24. *c.* 20. *vers.ad hæc*,Decanis, Archidiaconis,& aliis inferioribus ademptæ, Episcopique tantùm examini, ac iurisdictioni relinquendæ, Sede Episcopali vacante à Capitulo cognosci, & definiri possunt. S. Congr. Conc. 30. *Maij* 1602.

Causæ beneficiales quando litteræ sub plumbo expeditæ reperiuntur,& de litterarum Apost. intellectu tractatur, etiam in prima instantia per Signaturam iustitiæ in Curia committuntur,ea ratione quia iudicare de viribus litterarum Apost. ad Romanæ Curiæ iudices, & in specie S. Rotæ Auditorio in ipsis versato, & non ad alios inferiores pertinet. S. Congreg. Concil. teste Garc. *de benef. p.*6.*c.*3.*num.*8.

Causa, quæ indiget probationibus iuridicis, & manu Regia expediri non potest,à Congregatione ad Rotam remittitur.S.Congr.Rit. *in Hispalen.* 11. *Decembr.* 1604.

Causæ secundùm canones probatæ,& processus instructus secundùm stylum requiritur in eiectione professorum. Vrbanus VIII. post *const.*26.*in decreto de apostatis,& eiectis,*§.6.*sub die* 22.*Septembr.*1624.

Causas matrimoniales, & criminales cognoscere, licentias concionandi concedere, ac Sacerdotes ad confessiones audiendas approbare,spectat ad Episcopum,etiam in Abbatiis exemptis,donec per tres sentẽtias cõformes, vel vnicam,quæ in rem iudicatã transierit,

Abbatiam

Abbatiam præfatam, ac loca illi subiecta, seu ab ea dependentia nullius diœcesis esse constiterit. S.Congr. Concil. *in Theatina Abbatia S. Ioannis in Venere, 11. Septembris* 1621.

Causæ profanæ vertentes coram iudice ecclesiastico non comprehenduntur sub decreto Conc.*seß.24.de reform. cap.*20. S. Congreg. Conc.teste Rot.*in Leodien. Dominij de Steuordia*, 3. *Iulij* 1623. coram Reuerendissimo D. meo Coccino Decano, reprobata *decis.* 106.*in princ.p.4.diuers.*in qua dictum fuerat Concilium citato loco habere etiam locum in profanis.

Causas pendentes inter Capitulares exemptos coram Vicario foraneo cum Adiunctis à Capitulo deputatis, non potest Episcopus auocare vt cognoscat solus, sed bene cum Adiunctis.S.Congreg. Conc.*in Burgen.*18.*Septembris* 1627.

Causa damnorum datorum per clericos,& ecclesiasticos, seu per eorum animalia,necnon per familiares ministros, & colonos Episcoporum,& mensæ Episcopalis etiam laicos, seu eorum animalia in bonis quibuscumque tam Ecclesiarum, & personarum ecclesiasticarum, quàm etiam laicorum,spectat ad curiam Episcopalem priuatiuè.Si verò laici eorúmve ministri, & animalia damnificent bona Ecclesiarum,& personarum ecclesiasticarum, Curia Episcopalis procedere potest tanquam in causis mixti fori. At quando coloni, & ministri Ecclesiarum, clericorum, & ecclesiasticorum cum animalibus propriis bona laicorum damnificant, cognitio tam quoad bona, quàm quoad personas laicorum, & eorum animalia spectat ad iudicem laicum priuatiuè, sed si cum animalibus ecclesiasticorum, vel Ecclesiarum, quoad personas spectat ad laicum, quo verò ad animalia spectat ad curiam ecclesiasticam. S.Congreg.Card.controuersiis iurisdictionalibus præposita *in vna Terracinen. teste Aldan. in compendio canonic. resolut. lib. 2. tit. 1. num.*70.

Celebrans, Celebrare.

CELEBRANS tantùm absente Episcopo triplici ductu thurificandus est, Archidiaconus verò,siue Archipresbyter, & cæteri Canonici duplici ductu. S.Congr. Rit. *in Patauina plebis sacci, 9.Maij* 1606.

Celebrans solemniter coram Episcopo debet expectare benedictionem

nem Episcopi antequam discedat ab Altari. S. Congr. Rit. *in Alexandrina*, 13. *Martij* 1608.

Celebrans Missas, vel confessiones audiens non ordinatus ad Presbyteratum, licèt sit minor 25. annis, maior 20. traditur curiæ seculari puniendus, quantumuis exemptus. Vrbanus VIII. *constit.* 79. *incip. Apostolatus*, 23. *Martij* 1628.

Celebrandæ Missæ qui percipit eleemosynam, si alteri committit, debet illam integram dare. Vrbanus VIII. *post const.* 43. *in decretis de celebratione Missarum, declar.* 10. *&* 16. *sub die* 21. *Iunij* 1625.

Celebrare Missam qui potest per alium, vt Rector, satis est quòd celebranti det congruam eleemosynam, nisi in fundatione aliter sit cautum, *ibidem declar.* 8.

Vide in verbo *Missa*.

Celebrari non potest super Altare à quo furtim non amota nec fracta mensa subtractæ fuerunt Reliquiæ à militibus, nisi Altare de nouo consecretur. S. Congr. Rit. *in Nullius*, 5. *Martij* 1633.

Cellæ.

CELLAS separatas nullus Religiosorum etiam superior potest habere, sed quisque vnica cæteris coniuncta nudis parietibus, lecto, & mensa humili, vniformique supellectili contentati, nisi ex necessitate officij de licentia superioris. Clemens VIII. in decretis pro Reformatione Regularium *incip. Nullus omnino.* §. 26. *sub die* 25. *Iunij* 1599. *in tom.* 4. *Bullarij pag.* 272.

Cellas omnes reserare potest superior Religiosorum cùm sibi videbitur claue ad hoc fabrefacta, & propterea nullus cellam etiam noctu ita claudat quin semper à superiore possit aperire, *ibidem* §. 24.

Cellas Fratrum Minorum de Obseruantia singulis mensibus visitent Guardiani sub pœna suspensionis à suis officiis, indéque auferant quicquid perfectæ, & Franciscanæ repugnat paupertati. Vrbanus VIII. *post const.* 49. in illa quæ approbat statuta generalia edita in Capitulo generali *de anno* 1625. *incip. In supremo, sub tit. de Cismontana familia, die* 20. *Nouembris* 1625.

Cellarum vacatio quotiescunque occurrerit per Monialium obitum, aut quemcunque alium casum, fieri debet illarum distributio aliis professione anterioribus Monialibus. S. Congr. Episcop. & Regul. *in Modenen.* 10. *Aprilis* 1615.

Censur.

Census.

CENSVS creari non poteſt niſi ſuper re immobili, aut quæ pro immobili habeatur,& de ſui natura fructifera,& conſtituitur in pecunia numerata, præſentibus Notario, ac teſtibus, & in eo creando apponi non poſſunt conditiones obligantes ad caſum fortuitum eum, qui aliàs non tenetur, nec aliquod pactum auferens facultatem alienandi rem cenſui ſuppoſitam. Pius V. *conſt*. 79. *incip. Cùm onus*, 14. *Kal. Februarij* 1569.

Cenſus creari, vel augeri non poteſt de fructibus,& perit re tota pereunte,& ſi pars rei pereat, pro parte minuitur, *ibidem*.

Cereus.

CEREI, intorſtitia, & candelæ, quæ per viam deferuntur circa cadauera in quibuſcunque priuatis Eccleſiis, diuidenda ſunt pro æquali portione inter ipſos Parochos, & miniſtros aliarum Eccleſiarum quaruncunque, etiam Regularium, & Nationalium, ſeu aliàs priuilegiatarum, & propterea quando huiuſmodi intorſtitia, ſeu candelæ in præfatis Eccleſiis pro celebrandis diuinis Officiis præſenti corpore accenduntur, finito Officio extinguenda,& cuique medietas conſignanda eſt. Congreg. RR. DD. Præfectorum Vrbis, S. D. N. Vrbano VIII. approbante *ſub die* 21. *Martij* 1629.

Cereorum, ſeu intorſtitiorum Confraternitatum ſecularium funera aſſociantium quarta funeralis Parocho minimè debetur. S Congr. Epiſcop.& Regul. *in Firmana*, 5. *Martij* 1616.

Cereus Paſchalis regulariter accenditur ad Miſſam, & Veſperas ſolemnes in tribus diebus Paſchæ, ſabbati in Albis, & in Dominicis diebus vſque ad feſtum Aſcenſionis D. N. Ieſu Chriſti, quo die cantato Euangelio extinguitur. Ad matutinum, & in aliis diebus, & feſtiuitatibus etiam ſolemniter celebratis non acceditur, niſi adſit conſuetudo quòd durante tempore Paſchali accendatur, quæ ſeruanda eſſet. S. Congr. Rit. *in Placentina*, 19. *Maij* 1607. *dub*. 13.

Charita

Charitatiuum subsidium.

CHARITATIVI subsidij ad solutionem non tenentur, neque compelli possunt Fratres S.Ioannis Hierosolymitani, siue eorum vicarij in Parochialibus Religioni prædictæ vnitis. S.Congr. Conc.*in Augustana*, 4.*Decembris* 1630.

Chrisma.

CHRISMATIS tantùm conferendi causa ad loca suæ diœcesis accedente Episcopo laici, vel Ecclesiarum Rectores ad illius impensas non tenentur.S.Congr.Conc.teste Armend. *in addit. ad leges Nauarræ lib.*1.*tit.*18.*l.*7.*in declar.num.*77.

Chrisma quotannis confici debet ab Episcopo,& per suam diœcesim distribui,quo consecrato cremantur vetera, & adhibetur nouum, in casu autem necessitatis possunt etiam adhiberi vetera.S.Congr. Rit.*in Septem.*7.*Decembris* 1601.

S.Christophorus.

S. CHRISTOPHORI Officium pro oppido Rondæ Malaciten. diœcesis conceditur à S. Congreg. Rit. *in Malacitem.* 17. *Maij* 1600.

Chorus.

CHORVS Canonicorum si commodè fieri potest, debet reduci ad formam libri Cæremonialis. S.Congr. Rit. *in Granaten.* 9. *Maij* 1606.

Chori regimen ad Cantorem pertinet, in quo nec Archipresbyter, nec alius quispiam debet se intromittere.S.Congr.Rit. *in Tarentina Crypetaliarum*, 3.*Septembris* 1605.

Chori præfectus non potest creari ab Episcopo quando id munus ad primam Dignitatem pertinet,sine licentia Apost.etiam quòd chorus non rectè gubernatur.S.Congr.Rit.*in Cephaluden.*4.*Iulij* 1615.

Chorus

Chorus vniuersus ad Primam, & Completorium debet replicare *Misereatur*, & *Confiteor*. S. Congr. Rit. *in Placentina, 19. Maij 1607. dub. 16.*

Chori à seruitio nullus Regularis omnino prætextu cuiuscunque priuilegij, vel superioritatis, etiam generalatus, censetur immunis, nisi pro tempore quo quis in proprij officij munere fuerit occupatus. Cum Lectoribus autem & Prædicatoribus superiores iis tantùm diebus, quibus eos legere, aut prædicare contigerit, dispensare possunt. Clemens VIII. *in decretis pro reformatione Regularium, incip. Nullus, 25. Iun. 1599. tom. 4. Bullarij, pag. 270.*

Choro recitare tenentur Canonici, qui Breuiarium à Pio V. reformatum acceptarunt, Officia defunctorum, & B. Mariæ, & Psalmos Pœnitentiales, & Graduales in diebus assignatis in rubricis dicti Breuiarij. S. Congr. Rit. *in Pacen. de mense Ianuar. 1606.* cuius memini *in tract. de Canon. cap. 94. num. 4.*

Choro recitandum est Officium paruum B. Virginis tempore Paschali sine addito *Alleluia*. S. Congreg. Rituum *sub die 28. Martij 1626.*

Choro Officium dato signo inchoandum est, non expectato Vicario. Ead. S. Congr. *in Neritonen. 2. Februar. 1606.* Et non est inchoandum statim signo dato; sed elapsa tertia parte horæ post signum datum. Eadem S. Congr. *in Tarentina Cryptaliarum, 3. Septembris 1605. ad 5. dub.*

Ciminiarcha.

CIMINIARCHA Metropolis Neapolitanæ dum celebrationibus Officiorum, processionibus, &c. absque Canonicis interuenit, potest baculum ornatum in manibus in signum superioritatis, & regiminis deferre. S. Congreg. Rit. *in Neapolitana, 19. Ianuar. 1619.*

Cineres.

CINERES, qui super capita fidelium imponuntur prima die Quadragesimæ, debent esse aridi, & non madefacti in modum luti. S. Congr. Rit. *in Egitanien. 23. Maij 1603.*

Cineres Episcopo ministrare feria quinta Cinerum non ad primam Dignitatem, sed ad Canonicum ea die celebrantem pertinet. S. Congreg. Rit. *in Brixien.* 28. *Maij* 1616.

Circulus.

CIRCVLVM in Missa solemni ante Episcopum ad Hymnum Angelicum, Credo, Sanctus, &c. facere debent Dignitates, & Canonici, & non alij; etiam Vicarius generalis. S. Congr. Rit. *in Maceraten.* 28. *Septembris* 1630.

Circuli denotant membrorum vnionem, & ideo Canonici ad illos non debent accedere cum Episcopo coadiutore, quia ille non est caput. S. Congr. Rit. nomine Cardinalium Paleotti, & Veronen. *sub die* 31. *Ianuarij* 1561. *in responsione ad quintum*, testibus Prosp. de Augustino *in addit. ad Quaran. in sum. Bullarij, verbo Archiepiscopi auctoritas, auctor.* 13. *num.* 12. *in fine*, Piasec. *in praxi Episcop. part.* 1. *cap.* 1. *num.* 10. Campan. *in diuersor. iuris Canonici, rub.* 7. *cap.* 6. *num.* 107.

Cistercienses Monachi.

CISTERCIENSIVM Ordo fuit institutus à D. Ruberto, & à D. Bernardo illustratus, & temporis interuallo valde propagatus. Sixtus V. *constit.* 34. *incip. Pontifex*, 17. *Maij* 1586.

Cisterciensium reformationem & statuta edixit Benedictus XII. *constit.* 3. *incip. Fulgens*, 4. *Id. Iul.* 1335.

Cistercienses regulam S. Benedicti obseruant. Eugenius III. *const.* 2. *incip. Sacrosancta, Kalend. Augusti* 1152.

Cistercienses sunt exempti à iurisdictione ordinariorum, & solutione quoruncunque onerum, etiam charitatiuorum. Innocentius VIII. *constit.* 9. *incip. Romani*, 3. *Kalend. Septembris* 1486.

Cistercienses ad alium quàm Carthusianorum Ordinem transire prohibentur. Eugenius IV. *const.* 16. *incip. Regularem*, 16. *Kal. Mart.* 1439.

Cisterciensium monasteria mulieres ingredi prohibuit, & taliis ac impositionibus grauari non posse, statuit Gregorius IX. *const.* 7. *incip. Quia*, 10. *Kal. Februar.* 1234.

Cistercienses succedunt in bonis suorum Monachorum, non tamen feuda

feudalibus. Innocentius I V. *const.* 4. *incip. Deuotionis*, 11. *Kal. Nouembris* 1246.

Cisterciensis Ordinis Monachi Abbatiæ Claræ tumbæ, in qua viget Regularis obseruantia, necnon bona,& subditi eiusdem monasterij gaudent priuilegiis sui Ordinis, non obstante quòd modernus dicti monasterij Abbas non sit Religiosus, sed perpetuus Commendatarius,quia Monachorum non est immutatus status.S.Congreg.Conc. *sub die* 8.*Maij* 1627.

Cistercienses reformati.

CISTERCIENSIVM Monachorum reformationem ad B. Mariæ Fulien. congregationem transformauit Sixtus V. *const.* 32. *incip. Religiosas*, 5. *Maij* 1588.

Cistercienses reformati gaudent priuilegiis Monachorum Cisterciensium non reformatorum. Sixtus V. *const.* 70. *incip. Super specula*, *Id. Nouembris* 1587.

Cistercienses reformati exempti sunt ab omni Monachorum Cisterciensium non reformatorum superioritate,& non tenentur ad illorum instituta. Clem.V I I I. *const.* 12. *incip. Pastoralis*, 4. *Septemb.* 1592.

Cistercienses reformati præcedunt omnibus Fratribus Mendicantibus.Clemens V I I I. *const.* 56. *incip. Regis. Non. Februar.* 1599.

Cistercienses reformati ad aliam Religionem transeuntes, ad eam nequaquam redire possunt. Clemens V I I I. *constit.* 107. *incip. Pro nostro*, 17. *Mart.* 1604.

Cistercienses reformati gaudent priuilegiis quoruncunque Monachorum, ac Ordinum Mendicantium, & non possunt coram aliis quàm Congregationis iudicibus vocari. Paulus V. *const.* 23. *incip. Diuina*, 5. *Id. Iul.* 1606.

Cisterciensibus reformatis in Vrbe opus Agnus Dei in cera signandi perpetuò demandauit Paulus V. *constit.* 43. *incip. Romanum*, 28. *Mart.* 1608.

Cistercienses reformati de sola ordinariorum licentia noua monasteria construere possunt. Paulus V. *const.* 51. *incip. Ministerio*, 14. *Augusti* 1608. Sed huiusmodi licentias, quæ nondum effectum sunt sortitæ, reuocauit Vrbanus V I I I *constit.* 25. *incip. Romanus Pont.* 28. *Augusti* 1624.

Cisterciensis Abbas, vide in verbo *Abbas Cisterciensis*.

Citatio.

CITATIONES curiæ Episcopalis per satellites minimè exequi debent, sed per baiulum probæ vitæ, ac per Episcopum eligendus. S. Congr. Episcop. & Regul. *in ciuitatis Castelli,* 14. *Aprilis* 1615.

S. Clara.

S. CLARAM de Assisio Virginum catalogo ascripsit, & diem festum 12. Augusti celebrari iussit Alexander IV. *constit.* 3. *incip. Clara.* 6. *Kal. Octobris* 1255. Regulam ei à sancto Francisco traditam approbauit idem Alexander IV. *constit.* 4. *incip. Benigna,* 4. *Kal. Nouembris* 1255.

B. Claræ de Monte Falco Officium, & Missa de communi Virginum, cum oratione propria in Missali, concessit Monialibus Ordinis Eremitarum S. Augustini, Vrbanus VIII. *constit.* 23. *incip. Domini nostri.* §. 2. *sub die* 14. *Augusti* 1624.

Clauis.

CLAVIS custodiæ sanctissimi Sacramenti Monialibus non debet committi, sed penes eum Sacerdotem semper esse debet, ad quem spectat illud administrandi cura. S. Congreg. Episcop. & Regul. *in Vallisoletana,* 12. *Ianuar.* 1604.

Clauis custodiæ sanctissimi Sacramenti feria quinta in Cœna Domini vnica debet esse retinenda per Sacerdotem in crastinum celebraturum, & nullo modò apud personas laicas, & seculares cuiuscunque status, gradus, & conditionis existant, non obstante consuetudine contraria, & hoc in omnibus Ecclesiis tam secularibus, quàm Regularibus, quouis modo à iurisdictione ordinariorum exemptis. S. Congreg. Rit. *in Caurien.* 15. *Decembr.* 1632.

Clauem omnium cellarum Religiosorum superior in quolibet Conuentu habere debet, vt possit aperire, & visitare ad libitum. Clemens VIII. *in decretis pro reformatione Regularium, incip. Nullus omnino.* §. 24. *sub die* 25. *Iun.* 1599. *in tom.* 4. *Bullarij, pag.* 272.

Claustra.

Claustra.

CLAVSTRA ac monasteria quorumcunque Ordinum Regularium ingredientes mulieres excommunicationem incurrunt. Pius V. *constit.* 20. *incip. Regularium*, 24. *Octobris* 1566.

Claustra violantium pœnas incurrunt mulieres ingredientes monasteria Monialium, etiam cum licentia, nisi interuenerit earundem consensus expressus capitulariter, & per secreta suffragia. Vrbanus VIII. *const.* 29. *incip Sacrosanctum*, 27. *Octobris* 1624.

Claustrales.

CLAVSTRALIBVS non licet transire ad non claustrales, vt sunt Militares, & Hospitalarij, per licentias, quæ conceduntur claustralibus ingrediendi quamlibet Religionem. S. Congr. Conc. teste Quarant. *in sum. Bullarij, verbo monasteria, & conuentus, vers. quoad transitus.*

Clausura.

CLAVSVRAM seruare Moniales tacitè, vel expresse Religionem professas voluit, & clausuram seruare nolentes recipi in quibuscunque monasteriis prohibuit Pius V. *constit.* 8. *incip. Circa pastoralis*, 4. *Kalend. Iunij* 1566.

Clausuram Sanctimonialium violatam restitui procurare tenentur Episcopi, & inuiolatam seruari, contradictores puniendo, & delinquentes circa clausuram Monialium etiam Regularibus subiectarum, aut personarum intra septa degentium, seu illorum bonorum administrationem nulla exemptione tueri possunt quominus ab Episcopo coërceantur. Gregorius XV. *constit.* 18. *incip. Inscrutabili, Non. Februarij* 1622.

Clausuram nemo Regularium exit nisi cum socio, & licentia ex causa singulis vicibus, ac benedictione superioris, qui non concedit nisi probata causa iniuncto socio non petito, neque sæpe eodem, post regressum vadit pro benedictione ad superiorem, qui actum perquirit. Clemens VIII. *in decretis pro reformatione Regula-*

rium, incip.Nullus.§.19. *&* 21. *sub die* 25. *Iunij* 1599. *tom.*4. *Bullarij pag.*270.

Clausuram Monialium ingredi potest sine socio sacramenta Pœnitentiæ, sanctissimæ Eucharistiæ, & Extremæ Vnctionis administraturus. S.Congr.Episcop.& Regul. *sub die* 13. *Septembris* 1583.

Clausuram Monialium non ingreditur Episcopus in exploratione voluntatis nouitiæ, vel alio simili actu, sed stare debet ante fenestellam cancellorum, examinando mentem ipsius puellæ. S. Congreg. Concil. teste Campan. *in diuers. iuris canon. rubric.*12. *cap.*16. *num.*15. quem refero *de officio & potestate Episcopi p.*3. *alleg.*100. *n.*6. *in fine.*

Clausuræ Monialium Regularibus subiectarum in visitatione possunt ordinarij eas interrogare & examinare super his, quæ ad dictam clausuram spectant. S.Congreg.Episcop.& Regul. *in Mediolanen. de anno* 1581.

Clausura an seruetur potest videre Episcopus non solùm in monasteriis sibi subiectis, sed etiam in monasteriis Monialium, quæ Regularibus subduntur, & non possunt ab ipsis Regularibus impediri quominus ad hunc effectum ea visitet, quoties id expedire iudicauerit. S.Congreg. Concil. testibus Galer. *in margarita casuum conscient. verbo clausura* 1. Zerol. *in praxi Episcop. p.*1. *verbo Moniales* §.4. *&* §.8. *num.*4. Armendat. *in addit. ad recopil. legum Nauarræ lib.*1. *tit.*17. *l.*7. *de Episcopis num.*44. quos refero *de officio, & potestate Episcopi p.*3. *alleg.*102. *num.*7.

Clausuram Monialium exemptarum potest Episcopus visitare toties quoties voluerit, etiam sine præsentia suorum superiorum. S. Congr.Conc. *in Vercellen.*22. *Aprilis* 1617.

Clausuram ingredi non licet superiori, aut Episcopo, seu Ordinis Generali prætextu dandi habitum nouitiabus, vel recipiendi ad professionem, aut occasione benedicendi, vel consecrandi Abbatissas, ac solemniter velum concedendi, vbi solitum est eas benedici, nec etiam prætextu interueniendi electioni Abbatissæ, vel Priorissæ, aut examinandi Moniales particulares, cùm hæc ad monasterij crates peragi valeant. S.Congr.Episcop. & Regul. 13. *Septembris* 1583. *& in Syracusana*, 16. *Octobris* 1600.

Vide in verbo *Monialis.*

Clericus I.

CLERICIS in studio Vrbis leges audire concessit Leo X. *const. 4. incip. Dum suauissimos, 9. Nouembris* 1513.

Clerici in studiis generalibus Theologiæ, & sacris Canonibus studere debent. Leo X. *const. 5. incip. Apostolici, 14. Kal. Ianuarij* 1513.

Clericorum bona ex illicita negotiatione acquisita faciunt spolium, & ad Cameram Apost. spectant. Pius IV. *const. 19. incip. Decens, Non. Nouembris* 1560.

Clericos ob crimen hæresis perpetuò immurandos degradari iussit Alexander IV. *constit. 12. incip. Quod super, 5. Kal. Octobris* 1258.

Clericis extra residentiam suorum beneficiorum permanentibus non suffragatur facultas testandi eis concessa vigore seruitiorum Sedis Apostol. præstitorum. Pius IV. *constit. 91. incip. In suprema, 7. Kalend. Decembris* 1564.

Clerici crimen nefandum committentes Curiæ seculari traduntur. Pius V. *const. 72. incip. Horrendum, 3. Kal. Septembris* 1568.

Clericorum supellectilia non veniunt appellatione spoliorum. Pius V. *const. 42. incip. Romani, 3. Kal. Septembris* 1567.

Clericos beneficia possidentes cum habitu, & Tonsura clericali incedere iussit Sixtus V. *constit. 92. incip. Cùm sacrosanctam, 5. Id. Ianuarij* 1589.

Clerici parati ratione paramentorum thurificandi sunt ante beneficiatos. S. Congreg. Rit. *in Lauretan. 10. Iunij* 1602.

Clerici qui non tenentur recitare Officium in choro, licèt sint adscripti seruitio Ecclesiæ, & quicunque alij Clerici seculares, vel Regulares in ciuitate, vel diœcesi commorantes, non tenentur recitare Officia propria Sanctorum illius Ecclesiæ, vel quæ de consuetudine in eadem Ecclesia recitantur in choro. S. Congreg. Rit. *in Salernitana, 30. Augusti* 1602.

Clerici, & alij de gremio Ecclesiæ tenentur recitare Officium prout recitatur in choro. S. Congr. Rit. *in eadem Salernitana.*

Clerici, seu pueri seruitio chori, seu Sacristiæ adscripti, debent habere primam Tonsuram, si per ætatem ad id sint capaces. S. Congr. Rit. *in Egitanien. 23. Nouembris* 1602.

Clerici & beneficiati, qui recusant facere munia eis conuenientia, possunt cogi ab ordinario ad ea facienda. S. Congr. Rit. *in Lucerina, 10. Aprilis* 1604.

Clerici

Clerici non sunt grauandi vltra solitum vt parent suis sumptibus ceram deferendam in processione sanctissimi Sacramenti. S.Congreg Rit.*in Neritonen.4.Martij* 1606.

Clerici adscripti seruitio Ecclesiæ cathedralis in processionibus, & funeribus debent incedere sub Cruce Ecclesiæ cathedralis,& non sub Cruce Collegiatæ. S Congreg.Rit. *in Maceraten.27.Septembris* 1608.*&* 21.*Martij* 1609.

Clerici seminarij non sunt de corpore Ecclesiæ cathedralis, licèt in ea seruiant.S.Congr.Rit.*in Capuana,*1.*Septembris* 1607.

Clerici seminarij debent in primo loco incedere in processionibus ante vniuersum clerum, nec ire cum Clero Ecclesiæ cathedralis, sed relinquere locum digniorem Curatis,& Canonicis, ac Clero Ecclesiæ collegiatæ. Ead.S.Congreg. *in d.Capuana*, *& in Fundana* 20.*Decembris* 1601.

Clerici possunt supplere in Vesperis vices Capellanorum, & in tali casu tanquam Capellani,& beneficiati reputandi sunt,& non tanquam simplices clerici.S.Congr.Rit.*in Alexandrina*,15.*Mart.*1608. *dub.*8.

Clerici in minoribus non sunt assumendi ad cantandam Epistolam, & Euangelium, etiamsi sit penuria Diaconorum, & Subdiaconorum,non obstante consuetudine.S.Congr.Rit.*in Gerunden.*21. *Augusti* 1601.

Clerici,& Presbyteri non tenentur associare Archipresbyterum,nec aliqua obsequia ei præstare, quæ soli Episcopo à Canonicis præstantur,non obstante consuetudine.S.Congreg.Rit.*in Baren.*4.*Iulij* 1615.

Clericis Græcis,qui in Ecclesia, quæ ritum Latinum suscepit, dignitatem habent,conceditur licentia recitandi Officium ritu Latino. S.Congr Rit.*in Altamuren.Nullius*,29 *Ianuarij* 1605.

Clericus pupillus habens causam in prima instantia coram Episcopo Suffraganeo, vel alio inferiore, potest istorum forum declinare, & eligere forum in Romana Curia,non Metropolitani, ex dispositione *l.vnic.C.quando Imper.inter pupil.& vid.*non obstante *cap.*20. *sess.* 24. *de reformat.* S. Congregat. Concil. *in Baren.* 1. *Aprilis* 1628.

Clerici quamuis senes possunt per Episcopum compelli ad remouendas famulas.S.Congr.Episcop. & Regul. *in Senogallien.* 15. *Februar.*1619.*& in Ferrarien.*3.*Iunij eiusdem anni.*

Clerici concubinarij notorij sunt etiam hodie ipso iure à diuinis suspensi,

suspensi, prout in veteri iure sunt. S. Congreg. Conc. teste Garc. *de benef.p.7. cap.14. num.11.& 35.*

Clericus in minoribus constitutus Ecclesiæ deseruiens, non tamen ex mandato Episcopi, habitum, & Tonsuram deferens, gaudet priuilegio fori. S.Congr.Conc. *in Valentin.29.Iun.1628.*

Clerici in minoribus Ordinibus constituti recusantes frequentare scholas, & Ecclesiam, ita vt esset probabilis spes profectus, non potest priuilegio fori priuari. S. Congreg. Concil. *in Materanen. 2. Augusti* 1631.

Clericos seculares exemptos ab Episcopo, & alteri inferiori ordinario seculari intra diœcesim existenti subditos, non potest ex decreto Conc. *cap.4.sess.24.* Episcopus corrigere, & punire. S.Congr. Concil. *sub die 27. Iun.1596.*

Clericus Vltramontanus absque litteris dimissoriis ordinarij ab Episcopo Italiæ ad Ordines promotus, non potest ab eodem ordinario absolui. S.Congr Concil. *sub die 1.Septembr.1623.*

Clericum Vltramontanum nullus Episcopus Italiæ potest ordinare sine dimissoriis Episcopi originis, vel beneficij, seu Papæ, & aliàs ordinati remanent suspensi indispensabiliter, & ordinantes etiam puniuntur. Vrbanus VIII. *constit.28. incip. Secretis, 11. Septembr.* 1624. Illum quoque nullus Italus ordinare potest sine dimissoriis suorum ordinariorum à Nunciis, seu Collectoribus Apost.approbatis, subscriptionéque à Vicario Vrbis munitis, aliter promouentes, & promori puniuntur. *Ibidem.*

Clerici non possunt patrocinari, sed domi absque salario scribere valent. S. Congr. Conc. *sub die 20. Iul.1619.*

Clerici Abbatum nullius diœcesis tenentur accedere ad Synodum illius Episcopi, qui tanquam vicinior potest eos visitare. S.Congr. Concil. teste Sellio *in selectis canon. cap.17. n.8.*

Clericis absque metu illicitæ negotiationis agros beneficiorum & bonorum patrimonialium laicorum opera colere, & pro culturæ vsu boues, & alia animalia emere, illorúmque fœtus iusto pretio, & honesta ratione vendere, & si habuerint in propriis bonis quercus & castaneas, sues emere, eósque alere pro sua & familiæ sustentatione, dummodo tamen in emendis, alendis, distrahendísve nihil sordidum, aut indecens Ordini clericali exequantur. Item eis licet folia arborum in propriis bonis existentium alicui laico concedere, eo pacto adiecto vt lucrum ex bombycibus inter vtrumque diuidatur, & pariter eisdem licet earum-

dem arborum foliis per se ipsos absque officij eorum detrimento arti sericæ operam dare pro sua, & familiæ sustentatione, dummodo tamen in artificio huiusmodi personas non suspectas adhibeant, & quoad hoc Episcopi licentia gratis concedenda accedat. S. Congr. Conc. *in Caputaquen.* cuius declarationem originalem vidi & legi subscriptam manu Eminentissimi, & Reuerendissimi Cardin. Vbaldini, & Reuerendissimi D. Francisci Paulutij eiusdem Congr. Secretarij.

Clerici pauperes absque reatu illicitæ negotiationis possunt terras Ecclesiæ conducere ad suam, suæq; familiæ sustentationem, bona verò laicorum non possunt, nisi ex mera præcisa necessitate; item possunt retinere, & locare boues, & oues, & alia animalia, quæ habent ex successione, vel ex decimis, necnon fructus illorum vendere, sicut & granum, hordeum, & alios fructus recollectos ex bonis patrimonialibus, vel Ecclesiæ, pro sua, & suorum sustentatione. Ead. S. Congr. *in d. Caputaquen.*

Clerici filius legitimus ante clericatum susceptus gaudet priuilegio fori durante vita eius patris. S. Congr. *Immunitatis in Callien* 18. *Mart.* 1631.

Clericus, qui ante carcerationem reassumpserat habitum, fori priuilegio gaudet. S. Congreg. *Immunitatis in Rossanen.* 18. *Martij* 1631.

Clerici beneficiati possunt operas suorum boum, quos pro laborandis prædiis suis patrimonialibus, seu beneficialibus, aut ad eos quoquo modo spectantibus retinent, dum sibi vacant, aliis locare pro certa mercede absque periculo spolij, & pœnarum clericis negotiatoribus impositarum, dummodo tot iuga boum retineantur, quot sunt pro prædiis necessaria, vel si vltra necessitatem boues illi nati sint ex vaccis, quæ pro necessitate culturæ prædiorum, vel alio licito modo tenentur. Item possunt boues proprios, quos scilicet in suis prædiis natos educauerint, & instruxerint, concedere pro certa tritici quantitate quolibet anno persoluenda, secus quoad boues emptos. Item possunt oues centum, vel saltem quinquaginta simili modo concedere pro certa caseorum quantitate pro eorum, & suæ familiæ vsu, si oues propriæ fuerint, & non emptæ ad illum effectum causa lucri comparandi, secus si causa acquirendi necessaria ad victum. S. Congreg. Conc. teste Aldan. *in compendio canonicar. resolut. lib.* 2. *tit.* 20. *num.* 3.

Clerici

Clerici de bonis patrimonialibus non tenentur ad ratam pro impositionibus Cameralibus. S. Congr. *de bono regimine*, 4. *Februar.* 1609.

Clerici non tenentur soluere onera imposita per Communitatem super eorum bonis patrimonialibus, & domibus vbi habitant, etiam quòd per prius soluerint. S.Congr.*Immunitatis sub die* 7. *Decembris* 1632.

Clericus effectus post delictum commissum non punitur quoad personam nisi à iudice ecclesiastico. S. Congr. *Immunitatis sub die* 7. *Decembr.* 1632.

Clericus adscriptus seruitio alicuius Ecclesiæ non potest abesse inconsulto Episcopo. S. Congr. Concil. *in Terracinen* 19. *Februarij* 1628.

Clericus si ducat vxorem, & illa mortua habitum reassumat, gaudet priuilegio *cap. Odoardus, de solut.* S. Congr. Concil. 17. *Martij* 1619.

Clericus non obtinens beneficium non tenetur ad processiones accedere. S.Congr.Conc. *sub die* 16. *Septembris* 1619.*& in Messanen.* 7. *Februar.* 1632.

Clerici qui post delicta patrata ad Ecclesias confugiunt, beneficio immunitatis extra casus in Bulla Gregorij XIV. comprehensos gaudere debent. S.Congr. Episcop. & Regular. *in Tropien.* 24. *Ianuar.* 1617.

Clerici in causis ciuilibus in foro seculari examinari possunt, sed iuramentum priùs præstatur in tribunali Episcopi. S. Congr. Episc. & Regul. 14. *Aprilis* 1615.

Clerici possunt ciuiliter denuntiare, aut querelare in officio damni dati occasione damnorum datorum in suis prædiis, iuramentum tamen detur in foro ecclesiastico. *Ibid.*

Clericus non debet se subdere examini coram iudice laico vbi timetur posse indirectè oriri criminalitatem. S. Congr. Episcop. & Regul. 19. *Iul.* 1619.

Clerici post delicta patrata confugientes ad Ecclesiam non possunt inde extrahi præterquam in casibus degradatione dignis, si fiat secus, restituantur. S.Congreg. Episcop. & Regular. 17. *Augusti* 1618.

Clerici non tenentur ad solutionem onerum impositorum pro Physico, Chirurgo, & Ludimagistro. Eadem S. Congreg. 2. *Augusti* 1619.

Clerici cultores agrorum suorum, seu conductores agrorum ecclesiasticorum, non debent molestari titulo negotiationis illicitæ. Ead. S. Congr. 19. *Ianuar.* 1693.

Clerici, qui ratione paupertatis habitum proprio Ordini congruentem gestare non valent, constitutione Sixti V. de habitu, & Tonsura non comprehenduntur. S. Congregat. Concil. testibus citatis per me *de offic. & potest. Episcopi, p. 2. alleg. 9. num. 16.*

Clericus, qui in habitu, & Tonsura se immiscet enormitatibus, & pluribus vicibus, censetur absque monitione renuntiasse priuilegio clericali, secus si in habitu laicali hæc perpetrasset, quia tunc requiritur monitio. S. Congreg. Concil. *in Motulen. 1. Februarij* 1620.

Clerici seculares alicuius Ecclesiæ in fundatione illius exempti à iurisdictione ordinarij, intra cuius diœcesim existunt, possunt ab eodem ordinario compelli accedere ad publicas processiones, ex decreto Concil. *cap. 13. & 18. sess. 25. de Regular.* S. Congr. Concil. 21. *Mart.* 1602.

Clericus reseruatarius pensionis annuæ scutorum 200. super Ecclesia, quam ipse nunquam obtinuit, potest transferre medietatem ad fauorem sui filij illegitimi. S. Congr. Conc. 15. *Septembris* 1619. *& in Zamoren. 9. Nouembr.* 1619.

Clericis absentibus, qui Ecclesiis necessitatem habentibus subuenire, aut vtilitatem aliquam afferre non possunt, dimissorias concedere valet Episcopus, vt ad patrimonij, vel pensionis ecclesiasticæ titulum ordinentur. S. Congreg. Conc. teste Garc. *de benefic. p. 2. cap. 5. n. 76.*

Clericus incedens in habitu, & Tonsura descriptus in catalogo Clericorum, qui in Synodo diœcesana obedientiam præstitit ordinario, & per paucas vices in choro, & in processionibus interfuit, attentis circumstantiis gaudere debet priuilegio fori, quamuis alicui Ecclesiæ de mandato Episcopi non inseruiat, vel beneficium ecclesiasticum non habeat. S. Congr. Concil. *in Nullius,* 18. *Martij* 1628.

Clericus si ordinatus ante legitimam ætatem peruenit iam ad ætatem legitimam, potest cum illo Episcopus dispensare tam super irregularitate, quàm super suspensione, ex delicto occulto tamen proueniente, quia se fecit promoueri non in ætate legitima; si verò nondum ad ætatem legitimam peruenerit Clericus, Episcopus non potest, sed petenda est absolutio à Sede Apost. S. Congreg. Concil.

Concil. teste Garc. *de benefic. part.* 2. *cap.* 5. *num.* 51.

Clerici omnes diœcesani quantumuis exempti etiam beneficia simplicia in diœcesi obtinentes, vel officia, putà si deseruiant pro capellano, etiam in Ecclesiis exemptis, possunt per Episcopum compelli ad processiones accedere. S. Congreg. Concil. restibus Aloys. Ricc. *in praxi rerum fori eccles. resol.* 308. *num.* 3. Salgado *de protect. regia tom.* 1. *p.* 2. *cap.* 9. *num.* 107.

Clerici in minoribus licèt forum iudicis secularis, seu laici declinare non possint, ex decreto Conc. *sess.* 23. *cap.* 6. *de reformat.* tamen illud non obstat Episcopo quominus iure suo in huiusmodi clericos delinquentes si adhuc clerici permanserint, possit animaduertere. S. Congr. Conc. teste Garc. *de benefic. part.* 2. *cap.* 2. *num.* 16. qui declarat *num.* 18.

Clericus nullus secularis, seu Regularis non professus ad sacros Ordines promoueri debet sine sufficienti titulo, ex Bulla Pij V. *sub dat. pridie Id. Octobris anno* 3. S. Congr. Conc. teste Garc. *d. cap.* 2. *num.* 11.

Clericus ex sua diœcesi ad aliam veniens, & ibidem nonnulla grauia delicta committens, potest puniri ab Episcopo loci delicti absque interuentu sui Episcopi, stante *cap.* 8. *sess.* 14. quia illud loquitur de non subditis, sed ratione delicti efficitur subditus, *auth. qua in prouincia. C. vbi de crimine agi oporteat, cap. postulasti, cap. vlt. de foro compet.* S. Congreg. Concil. *in Æsina*, teste Sell. *in selectis cap.* 21. *num.* 8.

Clericus ab alieno Episcopo sine litteris dimissoriis sui ordinarij ordinatus, & ministrans efficitur irregularis. Absoluere autem à suspensione eos, qui nullius diœcesis existentes sine litteris dimissoriis ordinati fuerunt, spectat ad Episcopum, ad quem ex Concilio pertinebat illas dimissorias concedere. S. Congreg. Conc teste Armendar. *in addit. ad recop. legum Nauarræ lib.* 1. *tit.* 18. *l.* 7. *de Episcop. num.* 60. *&* 61. *in princ.*

Clerici qui sunt nullius diœcesis, non comprehenduntur sub decreto Conc. *sess.* 25. *de Regular. cap.* 13. *vers. exempti autem omnes.* S. Congreg. Conc. restibus Armendar. *in addit. ad recopil. legum Nauarræ lib.* 2. *tit.* 14. *l.* 24. §. 31. *de processionib. num.* 10. Salgado *de protect. Reg. tom.* 1. *p.* 2. *cap.* 9. *num.* 105.

Clerici degentes extra ciuitatem in locis in quibus habent plebem, non comprehenduntur decreto Conc. *sess.* 25. *de Regul. cap.* 13. *vers. exempti omnes*, quia cum illa plebe debent facere processionem.

S.Congr.Conc.testibus Campan.*in diuers.iuris Canon.rubr.12.cap.3. num.117.*Salgado *d.cap.9.num.106.*

Clerici coniugati præditi qualitatibus requisitis tam constitutione Bonifacij VIII.quæ incip.*Clerici*,quàm *decreto Conc.cap.6.sess.23.de reformat.* non gaudent priuilegio fori in ciuilibus, nisi vbi de crimine etiam ciuiliter ageretur, sed illi ob tales causas ciuiles à crimine non descendentes non possunt à iudicibus laicis in carcerem conijci,aut personaliter distringi.S.Congr.Conc.13.*Februarij* 1610.

Clerici coniugati gaudent priuilegio fori etiam in ciuilibus, præsertim in Regno Neapolitano,in quo adest consuetudo. S.Congreg. *Immunitatis*, 27.*Februarij* 1630. Iidem non incedentes in habitu, nec inseruientes diuinis,non gaudent priuilegio fori. Ead. S.Congreg.2.*Augusti* 1619.

Clerici qui de iure possunt esse tutores, possunt negotiare res pupilli, non tamen causa turpis lucri. S.Congr. Conc. 23.*Nouembris* 1619.

Clericus repertus à curia seculari sine habitu clericali,donec doceat de suo clericatu in carceribus laicis potest detineri, dummodo non sit notoriè clericus, & si per octo menses ante carcerationem habitum demiserat, priuilegio clericali nullo modo gaudet, si à Curia,vt suprà,captus fuerat in tali habitu. S.Congreg.Concil. 11. *Ianuarij* 1619.

Clericus, qui characterem, & habitum clericalem assumpsit post delictum, processum, & fideiussionem de se repræsentando coram iudice laico, gaudet fori priuilegio, & à iurisdictione iudicis laici est liberatus quoad personam, quòd si fraus subsit (quam iudex ecclesiasticus inspicere debet) potest iudex laicus processui finem imponere, contra illum quoad bona procedendo. S. Congreg. Concil. *in Papien.* 23. *Maij* 1626. & S. Congregat. controuersiis iurisdictionalibus præposita *in ciuitatis Castellanæ*, 18.*Februarij* 1631.

Clerici in minoribus Ordinibus constituti, nisi beneficium ecclesiasticum habeant,aut clericalem habitum,& Tonsuram deferentes Ecclesiæ deseruiant, vel in seminario, aut aliqua schola, vel vniuersitate de licentia Episcopi versentur, iuxta decretum S. Concil. *cap.6.sess.*23. forum iudicis laici declinare non possunt; non tamen idem Concilij decretum obstat Episcopo quominus iure suo in huiusmodi clericos possit animaduertere, eósque punire. S.Congr.

S.Congr. Conc. *in Valentin.* 17. *Martij* 1627. *& in Nuscan* 12. *Iunij* 1628.

Clericos non inseruientes Ecclesiis non potest ordinarius immunitate à gabellis,& aliis oneribus laicalibus priuare, sed iidem clerici, nisi vt suprà inseruiant, ac habitum, & Tonsuram clericalem deferant,aut beneficium ecclesiasticum obtineant,priuilegio fori non gaudent.S.Congr.Episcop.& Regul.24.*Ianuarij* 1631.

Clerici Cameræ Apost. II.

CLERICI Cameræ Apost.ad numerum septem redacti fuerunt ab Eugenio IV.*in constit.*13.*incip.Inter cætera*,8.*Id.Iulij* 1444.

Clericorum Cameræ Apost.iurisdictioni subsunt dohanerij,cura dohanæ,ripæ,mercium,grasciæ,salis,aluminum, patrimonium Zecchæ,carceres,stratæ, tam Vrbis, quàm cæterorum locorum status ecclesiastici consistentes.Leo X.*constit.* 24.*Licet*,12.*Iunij* 1517.

Clerici Cameræ Apost.quascunque causas interesse eiusdem Cameræ concernenentes,summariè, & sine strepitu iudicij,sola facti veritate inspecta cognoscunt. Innocentius VIII.*constit.* 4.*incip. Cùm sicut*,15.*Kalend.Septembris* 1485.

Clerici Cam. Apost. abesse non possunt absque licentia Camerarij, vel Decani.Pius IV. *constit.*87. *incip. Cùm inter, Kalend. Nouembris* 1564.

Clerici Cam.Apost.sunt commensales Papæ,& debent describi in libris Cancellariæ ad effectum vt præferantur in gratiis. Sixtus IV. *const.*1 *incip.Dispositione*,16.*Kal.Februar.*1472.

Clerici Cameræ Apost.exempti sunt à contributione seminarij ratione beneficiorum,quæ obtinent.S.Congr.Episcop.& Regul.*in Maceraten.*12.*Maij*,*& in Perusina*,17.*eiusdem* 1604.

Clerici doctrinæ Christianæ III.

CLERICORVM doctrinæ Christianæ de Vrbe congregationem vnà cum Confraternitate laicorum sub inuocatione doctrinæ Christianæ erexit Paulus V.*constit.*36.*incip. Ex credito.* Et votum ac iuramentum quæ clerici huiusmodi in ea perpetuò manendi emittunt Romano Pontif. reseruata de cætero esse statuit Gregorius XV.*constit.*12.*incip.Ex incumbenti*,12.*Nouembris* 1621.

Clerici

Clerici Regulares ministrantes infirmis IV.

CLERICI huiusmodi quatuor vota emittunt, alios in suam Congregationem recipere possunt, sunt exempti à iurisdictione ordinariorum, & processionibus, possunt recipere officiales, & famulos in Congregationem, regula approbatur, & sub Sedis Apostol. protectione recipitur, & Generalis dispensat super defectu natalium suorum clericorum. Gregorius XIV. *const.* 17. *incip. Illius*, 11. *Kal. Octobris* 1591.

Clericorum huiusmodi Congregationis institutor fuit Camillus de Læliis, Presbyter Theatinæ diœcesis, & illam approbauit Sixtus V. *const.* 25. *incip. Ex omnibus*, 18. *Martij* 1586.

Clerici isti seruiunt infirmis tam circa corporalia, quàm spiritualia in hospitalibus, & non subduntur illorum superioribus, & prohibentur administrationes redditcum hospitalium procurare, & à ministerio infirmorum etiam Sacerdotes non dispensantur, & ante expletum decennium ius suffragij non habent. Clemens VIII. *const.* 75. *incip. Superna*, 4. *Kal. Ianuarij* 1604.

Clericos Regulares ministrantes infirmis ad Carthusianos transire prohibuit, non obtenta licentia à Romano Pont. Paulus V. *constit.* 20. *incip. Romanum*, 16. *Maij* 1606.

Clerici huiusmodi professi ad sacerdotium destinati in domibus Nouitiatuum, vel aliis distinctis domibus, donec Presbyteri ordinentur, ex illarum perpetuis redditibus viuere possunt. Vrbanus VIII. *const.* 10. *incip. Sacrosancta*, 11. *Kal. Februarij* 1623.

De electione Præfecti generalis, Consultorum, & Arbitri huius Congregat. Vrbanus VIII. *constit.* 85. *incip. Romanus*, 29. *Aprilis* 1628.

Clerici Regulares S. Pauli V.

CLERICI Regulares S. Pauli decollati approbati fuerunt à Clemente VII. *const.* 37. *incip. Vota*, 18. *Februarij* 1533.

Emittunt tria vota substantialia, sunt sub protectione Sedis Apost. ecclesiastica Sacramenta ministrant, alios ad Religionem recipiunt, eligunt vnum Præfectum generalem ad triennium, gaudent priuilegiis Canonicorum Regularium Lateranensium. Paulus III. *constit.* 5. *incip. Dudum*, 8. *Kalend. Augusti* 1535.

Transeunt ad Carthusianos, obtenta priùs licentia Præpositi generalis.

generalis. Gregorius XIII. *constit.48.incip. In specula, Idib. Septembris* 1577.

Non coguntur accedere ad processiones. Sixtus V. *const.5.incip. Rationi congruit, Kalend. Maij* 1585.

Vbique noua loca de sola ordinariorum licentia erigere possunt. Paulus V. *constit.64.incip. Ecclesiæ, 8. Maij* 1610. Sed huiusmodi licentias quæ nondum effectum sunt sortitæ, reuocauit Vrbanus VIII. *constit. 25. incip. Romanus Pont. 28. Augusti* 1624.

Clerici Regulares minores VI.

CLERICI Regulares minores instituti fuerunt ab Augustino Adorno Sacerdote Ianuensi, cum Augustino, & Francisco de Caracciolis, Sacerdotibus Neapolitanis, emittunt quatuor vota substantialia, ministrant Sacramenta ecclesiastica, recitant diuina Officia secundùm vsum S. R. E. in communi, & clericali habitu viuere debent. Sixtus V. *constit. 81. incip. Sacræ, 1. Iul.* 1588.

Gaudent priuilegiis Clericorum Regularium Theatinorum Gregorius XIV. *constit. 2. incip. Romanus, 18. Februar.* 1591.

Confirmationem suarum constitutionum obtinuerunt à Paulo V. *const. incip. Decet, 8. Octobris* 1612.

Clerici Regulares Somaschæ VII.

CLERICORVM Regularium humilem hanc Congregationem Pater Hieronymus Æmilianus Patritius Venetus in Dei Ecclesia diuino afflante numine strenuam, quę Christo militaret, veluti aciem excitauit anno salutis humanæ 1528. Pontifice Clemente VII. Imperatore Occidentis Carolo tyranno, Orientis Solymano. Huic à Somascha exiguo pago, vbi primùm illius fundamenta sunt iacta, nomen est, cuius pagi Somaschensis descriptio, & aëris temperies habetur apud Augustinum Tortutam in vita Hieronymi Æmiliani *lib.3.cap.2*. Huic familiæ adhuc non professæ Paulus III. concessit facultatem eligendi superiorem, siue ecclesiasticum, siue secularem ex iis, qui hospitalibus & orphanotrophiis institutis inseruiunt, & statuendi decreta, prout locorum opportunitas postulabit, recitandi diuini Officij, eorundem hospitalium Sacerdotibus facultatem dedit, & confessiones audiendi, vt *in constit. incip. Ex iniuncto, pridie Non. Iunij* 1540.

Postmodum Ioan.Petr.Carrafa Card.Theatinus vniuit Theatinorum Congregationẽ cum hac Somaschensi vt piorum operum curam suscipiat, eáque omnia pietatis munia peragat, quæ Somaschensi in virtute sanctæ obedientiæ præcipitur, vt in suis litteris *sub dat. Romæ in propriis ædibus*, 8. *Nouembr.* 1586. Sed ipse ad summum Pontificatum assumptus,& Paulus IV. dictus,Theatinorum Congregationem à Somaschensi separauit,& pristinum solum institutum seruare coëgit,vt *in eius constit.incip. Aliquot ab hinc annis, die* 23.*Nouembris* 1555.

Cùm autem fructuosis Christi Domini Ecclesiæ incrementis hæc Congregatio adolescere cœpisset, eum sanctissimus Pontifex Pius V.in Religionum numerum cooptauit,& sub regula S.Augustini reposuit,concedens facultatem emittendi tria solemnia vota, & nomen Congregationi imposuit,videlicet Clericorum Regularium S.Maioli Papiæ,seu Somaschæ,vt *in eius const.incip.Iniunctum, octauo Id. Decembris* 1568. tunc sequens annus 1569. nuncupatis à primis Patribus solemni ritu professionis votis tertio Kalend. Maij sancto Petro Martyri, & Catharinæ Senensi sacro die Deo bonorum omnium auctore feliciter annuente, felix, ac faustus naralis illuxit Congregationi.

Idem Pius V.alia sua constit.*incip.Romanus Pont.*5.*Ianuar.*1567. concedit vt Præpositus generalis residere Papiæ minimè teneatur, sed loca Congregationis perlustret,& vbi opportunum videbitur, immoretur: benedicendi corporalia, & alia ecclesiastica indumenta eidem Præposito Congregationis,& cæteris Rectoribus Sacerdotibus licentiam impartitur,excepto si vnctio adhibenda sit.

Sixtus V.exemit bona Congregationis,& omnia ad ipsam pertinentia ab omni iurisdictione, & locorum ordinariorum potestate; concessit Sacerdotibus eiusdem facultatem celebrandi in alienis Ecclesiis,audiendi confessiones quorumcunque fideliũ,& sacrum Eucharistiæ sacramentum ministrandi,excepro die Paschatis,& vt non possint cogi ad funera, aut ad præstandum personale officium maioribus Ecclesiis,neque etiam Episcopis;& vt nõ possint professi Congregationis ad aliam Religionem trãsmeare, etiam arctiorem, sine superioris licentia,exceptis tribus,secus faciẽtes apostasiæ pœnis mulctantur,& denique vt possint ipso professionis die à dilecto sibi Confessario ab omnibus casibus etiam Bullæ in Cœna Domini absolui,à quacunque irregularitate,excepta bigamiæ,& homicidij voluntarij,vt in eius constit.*incip.Æquum reputamus,Kal.Maij* 1585.

Clemens

Clemens VIII. omnia priuilegia, constitutiones, & statuta approbauit, & facultatem concessit dispensandi defectum natalium ad omnes Ordines suscipiendos, ad quamcunque Congregationis administrationem, & dignitatem suscipiendam, & vt possint visitatores Congregationis orphanotrophia, & loca puerorum, & puellarum eorum curæ subiecta, vt libuerit, inuisere, etiam non obtenta à Gubernatoribus rerum temporalium licentia, impedientes anathemate mulctantur, vt in eius constit. *incip. Decet, 6. Octobris* 1594.

Paulus V. priuilegia, & constitutiones confirmauit, & concessit vt quocunque anni tempore de consensu Capituli Collegialis recipiantur nouitij in domibus, vel Collegiis à Capitulo generali destinatis, vtq; in Congregationis Ecclesiis omnium Christi fidelium cadauera sine præiudicio Parochorum sepulturæ mandētur, & suæ curæ commissis sacramentum Extremæ Vnctionis administrare, & Conseruatorem deligere eidem Congregationi licentia conceditur, vt in eius constit. *incip. Cum ad vtilitates, 6. Id. Mart.* 1605. Idem Paulus V. omnia priuilegia Mendicantium Ordinibus concessa ad Somaschensem Congr. extēdit, eidemq; communicauit in alia sua constit. *incip. Ex quo, 9. Nouembr.* 1607. Idem cōcessit facultatem humandi cadauera decedētium in Academiis, Collegiis, orphanotrophiis, seminariis Cōgregationis curæ cōmissis, in eiusdem Congregationis Ecclesiis, vt in eius constit. *incip. Exponi, die 27. Octobr.* 1614.

Vtuntur huius Congreg. Clerici habitu per omnia simili habitu Societatis IESV. Habent quatuor prouincias, Romanam scilicet, Venetam, Mediolanensem, & Gallicam, & Præpositum generalem ad triennium: sunt Romæ ad S. Blasium in monte Citorio. De hoc Ordine agunt Paul. Morigia *de origine Relig. lib. 1. c. 68.* Syluest. Marul. *in Oceano Relig. lib. 5. pag.* 394. Andreas Stellas, & Augustinus Turtura *de vita Hieronymi Æmiliani Congregationis Somaschæ fundatoris.* Obiit Somaschæ 1537. ætatis suæ 56. 6. Id. Februarij.

Clerici Regulares Theatini VIII.

CLERICI Regulares Theatini suæ Congregationis approbationem obtinuerunt sub protectione Sedis Apost. recepti, ab aliorum superioritate exempti, & tria vota substantialia emittunt, gaudéntque priuilegiis omnibus concessis Canonicis Lateranensibus. Clemens VII. *const. 11. incip. Exponi, 24. Iunij* 1524.

Gaudent priuilegiis omnibus concessis clericis item Regularibus de Somascha, & Presbyteris Societatis IESV, & ad processio-

nes accedere non coguntur. Pius V. *constit.* 31. *incip. Ad immarcescibilem, Idib. Februar.* 1567.

Horum Religio quandiu institutum nihil bonorum stabilium possidendi retineat quoad bona immobilia, non comprehenditur in prohibitione nuper edita de rebus Regularium non alienan. S. Congr. Concil. *de anno* 1625.

Illorum consuetudo vt ad Vesperas hebdomadarius capiat Pluuiale ad Capitulum, & non à principio Vesperarum, seruanda est. S.Congr. Rit. *in Theatinorum, 1. Septembris* 1607. vbi etiam dicitur non esse seruandam consuetudinem vt non faciant commemorationem de patrono Ecclesiæ, sed tantùm de Cruce in memoriam eorum institutionis, quia commemoratio debet fieri & de Patrono, & de Cruce.

Clerici Congregationis Matris Dei Lucæ, IX.

CONGREGATIONIS clericorum Matris Dei Lucæ primitus erectæ sub titulo Congregationis Clericorum secularium B. Mariæ Virginis fundator fuit P. Ioannes Leonardius è terra Diecimo diœcesis Lucensis oriundus, sub Gregorio XIII. Pont. anno Domini 1574. cuius primi discipuli, & socij fuere tres nobiles Lucenses. Huius Congregationis institutum approbauit Clemens VIII. ipsámque sub Apostolicæ Sedis protectione suscepit, & ab ordinaria iurisdictione Episcoporum exemit, illíque diuersa priuilegia, indulta, & gratias concessit, vt in eius *constit. sub die* 13. *Octobr.* 1595. desuper expeditis latiùs continetur. Postea recolendæ mem. Card. Cæsar Baronius eiusdem Congregationis Protector auctoritate sibi tradita ab eodem Clemente VIII. viuæ vocis oraculo ipsius Congregationis constitutiones ab ipso P. Ioanne Leonardio cõditas, & de Ordine eiusdem Pontificis ab eodem Cardinale examinatas approbauit, & confirmauit, prout ex litteris *sub die* 10. *Iun.* 1604. desuper expeditis, & ipsius Cardinalis manu subscriptis, & sigillo suo munitis apparet. Cuius Congregationis clericis opus Scholarum piarum Vrbis demandauit, & de cætero Congregationem huiusmodi Congregationem Matris Dei appellari iussit Paulus V. *const.* 81. *incip. Inter Pastorales*, 14. *Ianuar.* 1614. sed postea renunciauerunt, vt *in constit.* 3. *Pauli V.* 6. *Mart.* 1617. *tom.* 4. *Bullarij.* Deinde Paul. V. de consilio Eminentissimorum Cardinalium S. Conc. Trid. interpretum omnibus, & singulis huius Congregationis clericis concessit

concessit vt præter tria vota simplicia, castitatis, obedientiæ, & perseuerantiæ, quæ ab eisdem vigore litterarum Clementis VIII. emitti consueuerant, simplex etiam paupertatis votum emittere valerent, prout in litteris in forma Breuis *sub die* 30.*Iulij* 1615. desuper expeditis habetur. Necnon constitutiones à Sede Apostol. vt suprà, confirmatas, & gratias aliàs ab ea obtentas in suo robore relinquens huius Congregationis superioribus concessit, vt constitutiones illas pro ea parte tantùm, quæ paupertatis voto erant contrariæ, variare, mutare, aut etiam delere, & nouas, quæ eiusdem paupertatis voto consentaneæ essent, condere valerent, prout ex aliis litteris in forma Breuis *sub die* 14. *Augusti* 1619. continetur. Denique Gregorius X V. de consilio S. Congr. Cardinalium negotiis Episcoporum & Regularium præpositæ huiusmodi Congregationem in Religionem trium votorum solemnium approbauit, prout in litteris in forma Breuis *sub die* 3. *Nouembris* 1621. desuper expeditis habetur.

Clerici pauperes Congregationis Matris Dei Scholarum piarum X.

CONGREGATIO Clericorum pauperum Matris Dei Scholarum piarum fuit Clementis VIII. auctoritate erecta, institutore Iosepho Calasantio, aliàs de Matre Dei ex Regno Aragoniæ, & per Paulum V. confirmata, prout in suis litteris in forma Breuis *sub die* 4.*Ianuarij* 1614. pleniùs continetur, & per eundem aliis suis litteris etiam in forma Breuis *incip. Ad ea, sub die* 6. *Martij* 1617. fuit quoque erecta sub vno Præfecto regenda, & gubernanda cum tribus votis simplicibus, paupertatis videlicet, & castitatis, & obedientiæ, ac gratis, & nullo stipendio, mercede, salario, aut honorario accipiendi pueros in primis elementis, Grammatica, computo, ac præcipuè in Fidei Catholicæ rudimentis erudiendos, bonis, & piis moribus imbuendos, ac demum Christiano more educandos, operam, laborem, ac studium conferre debeant cum eo, quòd deinceps ista Congregatio Paulina pauperum Matris Dei Scholarum piarum nuncuparetur. Postea Gregorius X V. *const.* 14. *incip. In supremo*, 18. *Nouembris* 1621. hanc Congregationem in Religionem trium votorum solemnium approbauit.

Communicationem omnium exemptionum, indultorum, & priuilegiorum quorumcunque Ordinum Mendicantium illi concessit idem Gregorius X V. *const.* 14. *incip. Ad vberes*, 15. *Octobr.* 1622.

Edidit volumen constitutionum, quas obtinuit confirmari per Papam,& non potest mutare,nisi ex sex partibus quinque concurrant Idem Gregor.XV.*const.17.incip.sacri Apostolatus,31.Ianu.1622.*

Minister Generalis cum quatuor sociis habent vocem actiuam & passiuam,repræsentantes corpus Religionis, & huiusmodi clerici habent licentiam emittendi vota solemnia in manibus Prælati eorum arbitrio eligendi.Idem Gregorius XV.*const.15.incip. Apostolici muneris,10.Kalend.Iulij 1622.* Eius Religiosis exemptionem à processionibus, & aliis actibus publicis concessit Vrbanus VIII. *const.100.incip.Debitum,Kal.Iunij 1629.* Illis tantùm concessum est erigere,& nominare Scholas pias,aliis prohibita earum erectio, & interdictum gestare habitum illorum.Idem Vrbanus VIII. *const. 106.incip.Ad vberes,7.Augusti 1630.*

Clerici Regulares Societatis IESV *XI.*

ORDO Clericorum Regularium Societatis IESV institutus fuit à S.Ignatio de Lojola nobili Cantabro,&approbata à Paulo III. *const.25.incip.Regimini,5.Kal.Octobris* 1540.cum limitatione vt non plures essent Religiosi quàm sexaginta,quam tunc postea abstulit, & sine limitatione vlla confirmauit *anno* 1545.12.*Martij*. Auxit præterea amplissimis priuilegiis *anno* 1545. 3. *Iunij*, *& anno* 1546. 5.*Iunij*,*& anno* 1549.8.*Octobris*.Confirmarunt eandem successores Iulius III.*const.9.incip Exposcit,12.Kal.Augusti* 1550. Gregor.XIII. *const.89.incip.Ascendente,8.Kal.Iunij* 1584.& Gregorius XIV. *const. 10.incip.Ecclesiæ,4.Kal.Iulij* 1591.Adscripti huic Societati postquam exacto biennio nouitiatus vota scholasticorum emittunt,castitatis, paupertatis,& obedientiæ, simplicia tamen; verè & propriè sunt Religiosi,vt definiuit Gregorius XIII.*sua constit.incip.Quanto fructuosius,Kal.Februar.*1582.*& in d.const.incip.Ascendente.*

Non possunt consentire electioni factæ de se ad ecclesiasticas dignitates absque Præpositi licentia, confessiones secularium audire possunt.Paulus III *const.48.incip.Licet,15.Kal. Nouembris* 1549.

Officium diuinum priuatim non communiter recitant. Paulus III.*d.constit.25.incip.Regimini.*

Ad processiones accedere non tenentur,nec ad id cogi possunt. Gregorius XIII.*const.36 incip.Quæcunque,22.Septembris* 1576.

Vbique Ecclesias, & domos ædificare possunt, non obstante priuilegio aliis Ordinibus concesso quòd prope eorum loca noua monasteria

monasteria construi nequeant. Gregorius XIII. *constit.* 39. *incip. Saluatoris*, 30. *Octobris* 1576.

A solutione & præstatione decimarum, & aliorum onerum quorumcunque exemit eos Gregorius XIII. *constit.* 51. *incip. Pastoralis* 1. *Ianuarij* 1578. Sed Leo XI. modificauit concessionem huiusmodi circa decimas prout de iure, & licèt Gregorius XV. reduxerit illam ad terminos constitutionis Gregorij XIII. tamen Vrbanus VIII. constitutionem Leonis XI. seruari voluit, nisi quatenus de iure, vel consuetudine exempti reperirentur.

Illis vsum Altaris Portatilis concessit Gregorius XIII. *const.* 57. *incip. Vsum Altaris*, 1. *Octobris* 1579.

A quocunque Episcopo extra tempora, & interstitiis non seruatis Ordines suscipere possunt. Gregorius XIII. *constit.* 77. *incip. Pium*, 21. *Septembris* 1582.

Absque licentia à Societate discedentes apostatæ censentur, paupertatem seruant, non professi dominium bonorum retinent, veri sunt Religiosi. Gregorius XIII. *d. const.* 79. *incip. Ascendente.*

Sacris Ordinibus non initiati Verbum Dei prædicant. Gregorius XIII. *const.* 95. *incip. Vigore*, 20. *Nouembris* 1584.

Societatis IESV Religiosi nomen hoc in perpetuum retinent, Superiorum electio est penes Præpositum, & post emissionem votorum ad Carthusiensem dumtaxat Ordinem transire possunt. Gregorius XIV. *const.* 10. *incip. Ecclesiæ*, 4. *Kal. Iulij* 1591.

Recipit nouitios hæc Religio, etiam non seruata forma constitutionis 71. Sixti V. Gregor. XIV. *const.* 15. *incip. Exponi*, 30. *Aug.* 1591.

Et est verè ex Ordinibus Mendicantibus, eorúmque gratiis, & priuilegiis tam concessis, quàm concedendis perfruitur. Pius V. *constit.* 171. *incip. Dum indefessæ*, 7. *Iulij* 1571.

Comprehenduntur huiusmodi Religiosi decreto Conc. Trid. *cap.* 15. *sess.* 23. *de reform.* itaut neque ipsi possint confessiones secularium etiam Sacerdotum audire, nisi ab Episcopis per examen, si illis videbitur necessarium, aut aliàs idonei iudicentur, & approbationem obtineant. S. Congr. Conc. *sub die* 20. *Iulij* 1619.

Comprehenduntur quoque sub decreto, quo cauetur vt nulli recipiantur Conuentus Regularium, nisi præter alia ad id requisita duodecim saltem Fratres in eis degere, & competenter sustentari valeant, itaut alioquin subsint iurisdictioni ordinarij. S Congreg. Conc. *super decretis de celebr. Missar. dub.* 18. *de anno* 1626. post meum tract. *de officio, & potest. Episcopi pag.* 11. secundùm Lugdun. impress.

Excepti

Excepti sunt decreto Concil. Trid. *sess. 25. de Regul. cap. 16.* non solùm quoad emittendam professionem, sed etiam quoad obligationes, & renunciationes, adeò vt hæ etiam ab eorum nouitiis quandocunque & sine cuiusuis licentia factæ nullitati dicti decreti minimè subiaceant. S. Congr. Conc. ——

Non tenentur deferre superpelliceum dum audiunt confessiones. S. Congr. Episcop. & Regul. *sub die 25. Aprilis 1586.*

Non possunt etiam vigore Maris magni absoluere à casibus reseruatis. S. Congr. Conc. teste Garc. *de benefic. p. 3. cap. 2. num. 268.*

Ingredientes hanc Religionem post matrimonium ratum, non consummatum, quia post longum tempus emittunt professionem, non illud dissoluunt, ne vnus diu expectare cogatur. S. Congr. Concil. *sub die 26. Aprilis 1621.*

Clerus I.

CLERVS in processionibus non mixtus, sed distinctus incedere debet, itaut omnes Ecclesiæ separatæ cum Cruce sua incedant in loco eis debito iuxta antiquitatem, & fundationem, & vltimus ac dignior locus primariæ Ecclesiæ reseruandus est. S. Congreg. Rit. *in Gienen. 24. Septembris 1605.*

Clerus debet semper præcedere quibuscunque Confraternitatibus laicorum. S. Congr. Rit. *in Eluen. 10. Ianuarij 1604. in 6. dub.*

Clerus secularis debet semper, & in omni loco habere præcedentiam supra Regulares, etiam in ipsorum Regularium Ecclesiis ex vniuersali Ecclesiæ consuetudine. S. Congr. Rit. *in Hispaniarum, 17. Nouembris 1600. & in Elboren. 28. Septembris 1602. & in Castellæ & Legionis, 30. Augusti 1602. & 6. Decembris 1603. & in Mexican. 30. Septembris, & 5. Octobris 1614. & in Tullen. 12. Martij 1616. & in Firmana terra sanctæ Victoriæ, 31. Martij 1618.*

Clerus secularis postquam Christi fidelium cadauera in Fratrum Religiosorum Ecclesiis sepeliendæ associauerint, in eisdem Ecclesiis super eisdem cadaueribus, Officium defunctorum, Psalmos, Responsoria, aliásve preces, vel orationes recitare, aut psallere non potest, sed ab ipsis Fratribus dumtaxat hæc omnia peragenda sunt. S. Congr. Episcop. & Regul. *in Turritana, 24. Nouembris 1617.*

Clerus Regularis non est in processionibus immiscendus cum Clero seculari. S. Congr. Rit. *in Neapolitana, 7. Iulij 1612.*

Cleri procuratores ad omnia, quæ accidere possint, constituti, ad particularia negotia constituti censentur, & in Synodo interesse non possunt. S. Congr. Episcop. & Regul. 21. *Mart.* 1589.

Clerus parochialis Ecclesiæ debet incedere in processionibus cum Rectore ipsius Ecclesiæ, non autem Rector potest ire cum Archipresbytero Ecclesiæ collegiatæ. S. Congreg. Rit. *in Syracusana,* 17. *Nouembr.* 1607.

Clerus, & alij vocati ad funus conuenire debent in Ecclesiam parochialem, vel in aliam Ecclesiam, iuxta loci consuetudinem, & nullo modo permittendum expectari per vias, vel ad domum defuncti, non obstante contraria consuetudine expectandi per vias, vel ad domum defuncti. S. Congr. Rit. *in Thelesina,* 12. *Februar.* 1633.

Clerus Ecclesiæ cathedralis II.

CLERVS Ecclesiæ cathedralis dignior est clero Ecclesiæ collegiatæ, vel parochialis, & debet habere digniorem locum in processionibus, licèt tardiùs compareat. S. Congr. Rit. *in sancti Seuerini,* 1. *Septembr.* 1607.

Clerus Ecclesiæ cathedralis vnitus in vltimo loco incedere debet in processionibus, nec clerus, vel Canonici aliarum Ecclesiarum debent cum Clero Cathedralis incedere. S. Congreg. Rit. *in Andrien.* 20. *Augusti* 1604.

Clerus vniuersus Ecclesiæ cathedralis præcedere debet omnibus Rectoribus, Portionariis, Vicariis ac Clero Ecclesiarum parochialium. S. Congreg. Rit. *in Terulen.* 12. *Aprilis* 1603. Etiam in propriis Curatorum Ecclesiis. Eadem S. Congreg. Rit. *in Sutrina,* 2. *Augusti* 1603. nam post Canonicos sedere debet Rector parochialis in sua propria Ecclesia. Eadem S. Congreg. Rit. *in Turritana,* 14. *Februarij* 1632.

Clerus Ecclesiæ cathedralis non potest in Ecclesiis Regularium illis inuitis celebrare Missam, seu Officium defunctorum. S. Congr. Rit. *in Bituntina,* 10. *Iun.* 1602.

Coadiutor Archiepiscopi, & Episcopi I.

COADIVTORI Archiepiscopi cum futura successione non licet ingredi ciuitatem Pontificaliter, quia licèt sit coadiutor cum futura successione, ex quo tamen non habet ius in re, sed ad rem, non

debet recognoſci tanquam ſuperior, & caput, ſed vti coadiutor, & eo magìs, quia contingere poteſt vt non ſuccedat in Epiſcopatu, ſed prior moriatur. Item ipſe non debet vti Cruce in diuinis, nec in functionibus Pontificiis, nec dum incedit per Vrbem, cùm Crux ſit ſignum, & ornamentum dignitatis, & iuriſdictionis, & coadiutor vtraque careat. Item coadiutor Pontificalia in Eccleſia exercens abſente Archiepiſcopo vti poteſt cappa, cùm ea ſit tantùm ornamentum Epiſcopalis dignitatis; præſente autem Archiepiſcopo vti debet mantelletto, & Rochetto, neque licet vnquam coadiutori vti Mozetta, & Rochetto, etiam abſente Archiepiſcopo, cùm hoc proprium ſit eius, penes quem eſt dignitas, & iuriſdictio. Item coadiutor non poteſt ſedere in ſede coadiuti, cùm vna ſedes non capiat duos. Item Canonici ſunt compellendi vt coadiutori Epiſcopo ſolemniter celebranti & Pontificalia exercenti ſemper aſſiſtant, alioquin indecorum videretur ſi Epiſcopus ſine Canonicorum aſſiſtentia celebraret, necnon videretur eſſe contra decretum Conc. Trid. quod extenſiuè huic etiam caſui accommodari poteſt. Item Canonici non debent accedere ad circulos, cùm ipſi circuli denotent membrorum vnionem ad ipſum caput, & conſtat coadiutorem non debere eſſe caput. Item decet vt coadiutor Epiſcopus confeſſionem faciat cum Sacerdote Canonico celebrante, & vt idem quoque benedicat in fine Miſſæ ne populus Diuinis aſſiſtens benedictione Epiſcopali defraudetur, & iam eſt vſu receptum vt Epiſcopus benedicturus faciat etiam confeſſionem cum celebrante. Item licet coadiutori, de licentia tamen Archiepiſcopi, benedicere populum dum per ciuitatem incedit. Item maximè decet vt Canonici prodeant obuiam coadiutori Epiſcopo ad Eccleſiam Pontificaliter accedenti ad oſtium Eccleſiæ, eúmque deſcendentem ad idem oſtium deducere, immo eſſet valde commendandum ſi nonnulli Canonici officij, & vrbanitatis gratia ad ipſius coadiutoris ædes accederent. Item coadiutor non habet facultatem largiendi Indulgentias, & ſi ex Archiepiſcopi nomine, ſi quas Archiepiſcopus concedere voluerit, ſunt publicandæ. S. Congr. Rit. nomine Cardinalium Paleotti, & Veronen. *ſub die* 31. *Ianuarij* 1561. quam deciſionem referunt Proſp. de Auguſtino *in addit. ad Quarant. in ſum. Bullarij, verbo Archiepiſcopi auctoritas, auctor.* 13. *n.* 12. *in fine*, Piaſec. *in praxi Epiſcop. p.* 1. *c.* 1. *q.* 10. Campan. *in diuerſ. iuris canonici rub.* 7. *cap.* 6. *num.* 197.

Coadiutores Epiſcopi Veronen. & Tridentini in Synodo Prouinciali Aqui

Aquileien. debent inter Episcopos Prouinciales loco suæ promotionis sedere, cùm propriis radiis fulgeant. S. Congreg. Rit. 20. *Septembris* 1596.

Coadiutor Archiepiscopi Metropolitanæ Bononien. debet præcedere vexillifero eiusdem ciuitatis. S. Congreg. Rit. *in Bononien.* 4. *Maij* 1592.

Coadiutor Rectoris parochialis II.

COADIVTORES Rectorum parochialium instituti auctoritate Apostol. tenentur ad personalem residentiam, sicut Rectores ipsi. S. Congr. Conc. testibus Gonzal. *ad reg.* 8. *Cancel. glos.* 5. §. 9. *n.* 17. Galet. *in margarita casuum conscient. verbo residentia* 1. Piasec. *in praxi Episcop. p.* 2. *cap.* 3. *num.* 27. Campan. *in diuers. iuris canon. rub.* 7. *c.* 6. *num.* 104. Sanctarel. *var. resolut. q.* 4. *n.* 17. quos cum aliis refero *de officio, & potest. Episcopi, p.* 3. *alleg.* 53. *num.* 58.

Coadiutores etiam perpetui residere tenentur sicut veri Curati, etiamsi aliis beneficiis seruirent in Cathedralibus. S. Congr. Conc. teste Nicol. Garc. *de benefic. p.* 3. *cap.* 2. *num.* 167.

Coadiutor ratione infirmitatis Parochi licèt ei datus fuisset, nihilominus Parochus debet residere in loco, vbi sita est Ecclesia parochialis. S. Congr. Conc. teste Armendar. *in addit. ad recop. legum Nauarræ, lib.* 2. *tit.* 23. *l.* 2. §. 2. *sub tit. sed an Parochi debeant residere, num.* 129.

Coadiutor si detur inhabili, & illiterato, coadiutus per hoc abesse non poterit, ne sit melioris conditionis stultus, quàm litteratus. S. Congreg. Concil. teste Gonzal. *ad reg.* 8. *Cancel. glos.* 5. §. 9. *num.* 30.

Coadiutor Dignitatis, vel Canonici III.

COADIVTOR verè efficitur Canonicus post mortem coadiuti. S. Congr. Rit. *in Terulen.* 21. *Mart.* 1609.

Coadiutor viuente coadiuto non est verè Canonicus, & præcedentia competit Canonicis, quamuis posteriùs prouisis, nisi aliud in forma coadiutoriæ, vel statuto, seu consuetudine legitimè præscripta seruetur. S. Congr. Rit. *in Colimbrien.* 16. *Septembris* 1606. *in* 2. *dub. & in Taurinen.* 10. *Nouembris* 1612. & 13. *Iun.* 1614. & *in Brundusina*, 18. *Martij* 1617. & *in Elnen.* 20. *Aprilis* 1619. & *in Tyras-*

sonen. 13. *Iulij* 1619. *& in Dertonen.* 26. *Septembris* 1620. *& in Caesaraugustana ead. die, & in Bellunen.* 23. *Ianuar.* 1621. *& in Taruisina,* 29. *Maij* 1621.

Coadiutor in absentia coadiuti praecedere debet Curatis, Plebanis, & Prioribus Ecclesiarum parochialium, sicut praecedunt veri Canonici ex forma coadiutoriae. S. Congreg. Rit. *in Pistorien.* 15. *Maij* 1618.

Coadiutor viuente coadiuto sedere debet in vltimo loco post omnes Canonicos, & quando aliquas functiones facit, quae pertinent ad suum coadiutum, vt cantare lectiones, perintonare Antiphonas, &c. pariter debet illas facere in nouissimo loco. S. Congr. Rit. *in Colimbrien.* 16. *Septembris* 1606. *in* 4. *dub. & in Patauina,* 3. *Decembris* 1616. *& in Brundusina*, 18. *Mart.* 1617. *& in Casalen.* 15. *Iulij* 1617. *& in Vicentina,* 18. *Augusti* 1618. *& in Casalen.* 10. *Decembris* 1619. *& in Eluen.* 2. *Maij* 1620. non obstante statuto in contrarium, vt *in dictis Casalen. & Eluen.*

Coadiutor debet habere locum captae possessionis post mortem coadiuti, & non locum possessionis captae viuente coadiuto. S. Congreg. Rit. *in Terulen.* 21. *Mart.* 1609.

Coadiutores sunt tuti possessores annales, triennales, & decennales, etiamsi eis non sit data noua possessio post obitum coadiuti, si per annum, triennium, vel decennium continuauerint in possessione post obitum coadiuti. Ead. S. Congreg. Rit. *in Colimbrien.* 16. *Decembris* 1606. *in* 3. *dub.*

Coadiutor Canonici si simul sit Rector Ecclesiae parochialis, potest in processionibus incedere cum Canonicis, & sub eorum Cruce, nec ex eo quòd non incedit sub Cruce Rectorum potest tanquam absens puniri in certa portione frumenti, sed duplicis personae muneri satisfacit. S. Congr. Rit. *in Veronen.* 27. *Iulij* 1601.

Coadiutori tenentur Canonici inseruire, & ministrare, prout tenerentur inseruire proprio Canonico coadiuto in omnibus functionibus canonicalibus. S. Congr. Rit. *in Casalen.* 10. *Ianuar.* 1609.

Coadiutores possunt vti priuilegiis concessis veris Canonicis optandi beneficia, &c. ad vtilitatem tamen, & commoditatem coadiuti. S. Congr. Rit. *in d. Colimbrien.* 16. *Decembr.* 1606. *in* 5. *dub.*

Coadiutores tenentur residere, & diuinis inseruire. S. Congr. Conc. *sub die* 7. *Aprilis* 1618.

Coadiutor positus per Papam gaudet fori priuilegio si in prima Tonsura, vel minoribus Ordinibus constitutus sit. S. Congreg. Conc.

Conc.testibus Garc *de benefic.p.5.cap.2.num.98.* Armendar.*in addit. ad recop.legum Nauarræ lib.2.tit.19.de foro compet.num.26.*quos refero *de officio,& potest.Episcopi p.2.alleg.12.num.9.*

Coadiutores lucrantur distributiones quotidianas absentibus coadiutis ad illorum vtilitatem.S.Congr.Rit. *in Colimbrien.16. Septembris 1606.in 6.dub.*

Coadiutores non lucrantur distributiones,quæ dantur Canonicis, & præbendatis propriæ Ecclesiæ, quando aliquas Missas celebrant, nisi quando celebrant pro ipsis coadiutis. S.Congr. Rit. *in Patauina,3.Decembris 1616.*

Coadiutores non possunt lucrari distributiones quotidianas,quando coadiuti sunt præsentes.S.Congr.Rit.*in Elboren.15.Aprilis 1606. in 3.dub.*

Cadiutores non intelliguntur comprehensi in statuto, quod ex aliqua causa iubilare facit Canonicos,*ibidem.*

Coadiutores possunt tantùm obligari ad onera suorum principalium,& non etiam ad onera Canonicorum iuniorum.Ead.S.Congreg.Rit.*in d.Colimbrien.16.Septembris 1606.in 7.dub.*

Coadiutores tenentur celebrare Missas,quæ vigore testamenti,& institutionis capellaniæ ipsi coadiuti celebrare tenentur, quando coadiuti sunt legitimè impediti.S.Congr.Rit.*in d.Patauina, 3.Decembris 1616.*

Coadiutor absente coadiuto exercet omnes actus, functiones, & iurisdictiones, quas quocunque iure siue ordinario, siue deuoluto faciat coadiutus si præsens esset. S.Congr. Rit.*in Paduana, 15. Februarij 1615.& in Neritonen.22.Octobris 1619.*

Coadiutor licèt non sit in sacris constitutus,potest omnia, & singula facere,& exercere,quæ sine paramentis sacris cum cappa,& cotta facere posset coadiutus si præsens esset. S.Congr.Rit. *in Bononien. 19.Decembris 1615.*

Coadiutor tenetur residere etiam in casu, quo coadiutus propter infirmitatem, vel aliàs legitimè impeditus non teneretur alioquin residere, aliàs non lucratur distributiones quotidianas, quæ punctantur coadiuto, in damnum tamen ipsius coadiutoris. S.Congr. Rit.*in Elboren.15.Aprilis 1606.& in Patauina, 8.Maij 1617. & in Ceneten.4.Aprilis 1620.*

Coadiutor debet capere nouam possessionem post obitum coadiuti, nec sufficit prima capta viuente coadiuto.S.Congr.Rit.*in d.Colimbrien.in 1.dub.& in Patauina,30.Ianuarij 1616.*Superueniente verò

titulo Canonicatus post obitum coadiuti censetur sibi mutasse causam possessionis. Ead. S.Congreg.*in d.Colimbrien.* Sed si suscepit possessionem Canonicatus, viuente coadiuto, ex tunc pro tempore quando veniret casus cessationis coadiutoriæ, non indiget noua possessione post obitum coadiuti, vt *in Vercellen.12.Maij* 1612.

Coadiutores non debent gradatim ascendere, sed post omnes sedere, statuto contrarium disponente non obstante. S. Congreg. Rituum *in Casalen.* 10. *Decembris* 1619. *& in Elucn.* 7. *Augusti* 1621.

Coadiutoribus nulla debetur ab aliis Canonicis præcedentia.S.Congreg.Rit.*in Calaguritana*,18.*Augusti* 1629.

Coadiutor datus Canonico non ordinato ad formam statuti requirentis certum ordinem in Canonicis sub pœna amissionis cuiusdam partis fructuum, non lucratur huiusmodi fructus pro coadiuto, quamuis ipse coadiutor esset ordinatus ad formam dicti statuti.S.Congr.Rit.*in Barbastren.*1.*Decembris* 1629.

Coadiutores si ex forma litterarum Apost.coadiuti nunquam tenentur Horis canonicis inseruire,quandiu aliqua ex tribus causis expressis *in cap vnic.de cleric.non resid. lib.6.* verè fuerunt impediti,distributiones quotidianas lucrantur, perinde ac si diuinis interessent.S.Congr.Conc.*in Barbastren.9.Nouembris* 1630.

Coadiutor Archidiaconi primæ dignitatis præcedit omnibus Canonicis absente Archidiacono,iuxta formam suæ coadiutoriæ,& absente,vel impedito coadiuto,idem prorsus stallum, quod coadiutor, si præsens esset,obtineret,habere debet.S.Congr.Rit. *in Neritonen.*22.*Octobris* 1619.*& in Brundusina*,29.*Maij* 1621.

Coadiutrix.

COADIVTRIX Abbatissæ cum futura successione præferri debet Priorissæ monasterij. S.Congregat.Rit.*in Virdunen.* 5.*Iulij* 1603.

Coadiutricis præeminentia & iurisdictio cessat præsente coadiuta. Ead.S.Congr.*in d.Virdunen.*18.*Octobris* 1604.

Coadiuto

Coadiutoria.

COADIVTORIÆ litterarum forma seruanda est. S.Congr.Rit. *in Neritonen.* 12.*Octobris* 1619.

Coadiutoriam erigere non potest Episcopus in vim decreti Concil. *cap.4. sess.21. de reform.* sed vtique cogere Rectorem ad adiungendum sibi tot Sacerdotes, qui sufficiant Ecclesiis in Sacramentis administrandis. S.Congr.Conc.teste Armendar. *in addit. ad recop. legum Nauarræ lib.1.tit.18.l.7.de Episcopis num.43.*

Coadiutus.

COADIVTVS Episcopus, & non coadiutor, tenetur visitare limina Apostolorum. S.Congr.Conc.*sub die 4.Augusti 1619.*

Coadiuti tenentur residere quando coadiutores sunt absentes, vel exempti in quacumque causa. S.Congreg.Rit.*in Elboren.15.Aprilis 1606.*

Cognatio spiritualis.

COGNATIO spiritualis baptizati, baptizantisque & suscipientis, inter eos matrimonium impedit. Pius V. *constit.14.incip Sanctissimus*, lecta & publicata 20.*Augusti* 1566.

Cognatio spiritualis non contrahitur inter maritum & vxorem suscipientis, & baptizatum, baptizatique patrem, & matrem, & quascunque alias personas, tam ex parte suscipientis, quàm baptizantis, & baptizati in Concilio Trid. nominatim non expressas. Pius V. *constit.sua incip.Cùm illius vicem,4.Kal.Decembris* 1566.

Cognationis spiritualis gradus sunt exprimendi in dispensationibus matrimonialibus. Pius V.*constit.21.incip Motu proprio*, lecta & publ. *die 5.Decembris* 1566.

Cognationem spiritualem non contrahit mulier ex eo quòd defert puerum baptizandum vsque ad ianuam Ecclesiæ, vbi illum tradit futuro compatri, à quo puer introfertur, ac de Baptismo suscipitur absque eo quòd dicta mulier vllum actum in actu Baptismatis præstet. S.Congr.Concil. ——

Cogna

Cognationem spiritualem non sibi, sed mandanti contrahit procurator. S. Congr. Conc. *in Tudertina, 16. Martij 1630.*

Cognatio spiritualis an fuerit contracta in hoc casu dubitatur. Petrus & Anna coniuges elegerunt in susceptores in Baptismo filij Andream & Lauram, sed adueniente tempore Baptismi audiens Andreas à Petro fuisse electam Lauram in commatrem, rogauit Petrum vt illa posthabita eligeret Rosam; replicauit Petrus se id facere non posse citra iniuriam; cui responsioni Andrea non acquiescente, idem Petrus omnia retulit Parocho, & facta expressa declaratione animi sui quòd nullo pacto intendebat Rosam in commatrem habere, Parochus consilium dedit vt ambæ admitterentur, sed pollicebatur expresè se nullatenus admissurum Rosam ad tangendum infantem; cui consilio Petrus acquiescens, designauit etiam Rosam in commatrem: ista autem præter intentionem Petri, & promissionem eidem Petro factam à Parocho, infantem in actu Baptismi simul cum Laura tetigit. Quæritur an fuerit contracta compaternitas etiam inter dictam Rosam, & Petrum, an potiùs solùm inter Petrum, & Lauram. S. Congt. Conc. *die 10. Martij 1631. in causa Aquen.* censuit contraxisse etiam cum Rosa, quia fuit designata.

Cognationem spiritualem, quæ matrimonium contrahendum impediat, ac dirimat contractum, contrahit compater designatus, qui in Baptismo infantis alterutrum præstitit, id est, siue ipsum infantem Sacerdoti porrexit vt in sacrum fontem immergeret, siue post immersionem eum protinus è manu Sacerdotis suscepit, tametsi in actu Baptismi illum non tetigerit, quia eadem ratio militat in porrigente & suscipiente, dummodo puer tangatur siue ante, siue pòst, siue in immersione, videtur enim vnicus actus per continuationem, accedente præsertim consuetudine. S. Congr. Concil. *sub die 27. Septembris 1601.*

Cognatio spiritualis non contrahitur deficiente contactu; qui enim tantummodo assistit baptizato, vel confirmato, ipsúmque non tangit, vel tangit tantùm extremitatem digiti, cognationem spiritualem non contrahit, ita refert decisum Armendar. *in addit. ad recop. legum Nauarræ lib. 4. tit. 15. l. 1. de matrim. num. 83.*

Cognatio spiritualis non contrahitur inter ipsosmet patrinos, vt refert decisum Armendar. *d. l. 1. de matrim. num. 84.*

Cognatio ex Catechismo non est sublata per Concil. *cap. 2. sess. 24. de reformat. matrim.* quia voluit tollere solummodo scandala, & peccata,

cata, quæ oriuntur per contrahentes in casu, in quo non possunt permanere sine peccato, & scandalo, in reliquis non tetigit impedimenta alia impedientia matrimonium, quia ex illis neque scandalum, neque peccatum oriri potest. S.Congr. Conc. 22. *Decembris* 1592.

Cognitio.

COGNITIO validitatis, & inualiditatis iurispatronatus controuersi, ad Episcopum dumtaxat, non ad inferiores, qui ius habent instituendi, pertinet; secus verò si huiusmodi inferiores ordinariam in loco habuerunt iurisdictionem. S.Congr.Concil.teste Garc. *de benefic.p.9. cap.3. num.*19.

Cognitio nullitatis professionis intra quinquennium deductæ spectat ad proprium superiorem Regularem illius monasterij, in quo huiusmodi professionem Religiosus emisit, & ad ordinarium illius loci vbi existit monasterium, ita decisum refert Armend. *in addit. ad recop. legum Nauarræ, lib.*2. *tit.* 18. *l.*7. *de Religion. num.* 18. quem refero *de offic.& potest. Episcopi, part.*3. *alleg.*104. *num.*12. Superior enim, cui commissiones super nullitate professionis ex præscripto Conc *sess.* 25. *de Regular. cap.* 19. directæ sunt vnà cum ordinario, intelligitur de superiore monasterij, non Religionis. S. Congreg. Conc. *in Meten. & Romana*, 7. *Aprilis* 1629.

Cognitio declarationis nullitatis professionis ante expletum 16. ætatis annum factæ spectat ad ordinarium, vt refert decisum Armend. *d.l.7.de Religion.n.*11. quem refero *d.p.3.alleg.*101. *n.*1.

Cognitio fraudis donationum clericis factarum spectat ad forum ecclesiasticum, prout Vicario Apostolico de Castro amico meo D. Ioanni Carolo Piccæ rescripsit sacra Congr. immunitatis *sub die 9. Mart.*1632.

Cognitio tam quoad bona, quàm quoad personas laicorum & eorum animalia, spectat ad iudicem laicum priuatiuè quando coloni, & ministri Ecclesiarum clericorum, & ecclesiasticorum cum animalibus propriis bona laicorum damnificant, sed si cum animalibus Ecclesiasticorum, vel Ecclesiarum, quoad personas spectat ad laicum, quo verò ad animalia, spectat ad Curiam ecclesiasticam. S. Congr. Immunitatis *in vna Terracinen.*

Cognitio fraudis, qua dicitur quem assumsisse characterem & ha-

Cc bitum

bitum clericalem post delictum commissum occasione gaudendi priuilegio fori, ad iudicem ecclesiasticum spectat. S. Congr. Immunitatis *in vna ciuitatis Castellanæ*, 18. *Februar.* 1631.

Collatio, Collator.

COLLATIO de Ecclesia, vel dignitate, cui subest cura animarum, vt valeat, requiritur quòd promouendus attingat 25. annum. S. Congr. Concil. *in Nullius*, 16. *Decembris* 1627.

Collatores beneficiorum quacunque dignitate præfulgeant nil pro collatione, seu quauis alia dispositione beneficiorum quouis quæsito colore, directè, vel indirectè, etiam sub nomine annatæ, aut cuiusuis alterius portionis fructuum à sponte dantibus, vel offerentibus accipere, aut exigere possunt; eorundem quoque collatorum Notarij, & alij quiuis Officiales, quibus tamen aliunde certum salatium constitutum est, eadem omnino obseruare debent. Illis verò, quibus salarium pro officio suo exercendo nullum constitutum est, licet in qualibet beneficiorum collatione, seu alia dispositione pro suo labore aliquam mercedem accipere, quæ tamen scriptura, sigillo, & cæteris omnibus computatis vnum aureum non excedat, & inde collatores ipsi nihil emolumenti percipere possunt, alioquin tam dantes, quàm recipientes pœnis contra simoniacos editis sacris Canonibus tenentur, ipsásque ipso facto incurrisse censentur; Notarij autem, seu Officiales alij à suis officiis suspensi sunt. S. Congr. Conc. teste Garc. *de benef. p.* 8. *c.* 1. *n.* 75. *&* 76.

Collectores.

COLLECTORES, & Subcollectores spoliorum Cameræ Apost. bona quorumcunque ecclesiasticorum sine licentia testantium relicta, aut legata accipiunt. Pius IV. *const.* 8. *incip. Graue*, 26. *Maij* 1560.

Collectores supellectilia clericorum in spolium accipere prohibuit Pius V. *const.* 42. *incip. Romani*, 3. *Kal. Septembr.* 1567.

Collectores Cameræ Apost. ad nudum ministerium exigendi certis casibus in partibus deputati, si sunt Canonici, vel aliàs beneficiati, ab Episcopo visitari & corrigi non possunt. S. Congr. Conc. testibus

testibus Gonz. *ad reg.* 8. *Cancel. glos.* 51. *n.* 82. Armend. *in addit. ad recep. legum Nauarræ, lib.* 1. *tit.* 6. *de visitat. n.* 30. *vers. item Subcollectores.*

Collectori Portugaliæ licet concedere licentiam Monialibus introducendi mulieres in monasterio pro eorum seruitio. S. Congreg. Conc. *in Vlixbonen.* 31. *Ianuar.* 1615.

Collegiata.

COLLEGIATA Ecclesia debet præcedere omnibus aliis Ecclesiis simplicibus, vel quæ tantùm Parochiales sunt. S. Congr. Rit. *in Nolana,* 10. *Iun.* 1602. *& in Senogallien.* 23. *Mart.* 1619. *&* 4. *Aprilis* 1620. Etiamsi antequam erigeretur in Collegiatam illis cederet. S. Congr. Rit. *in Terracinen. Somnini,* 25. *Februar.* 1606.

Collegiata Ecclesia insignis præcedit aliis non insignibus, etiamsi fuerint priùs erectæ. S. Congr. Rit. *in Firmana,* 24. *Mart.* 1611. & etiamsi erectio sine præiudicio alterius facta fuerit. S. Congr. Rit. *in Nolanà,* 20. *April.* 1602. *& in Nullius, seu Firmanæ,* 23. *Martij* 1602.

Collegiata Ecclesia non debet accedere ad Ecclesiam parochialem ad faciendam benedictionem, & distributionem candelarum, & palmarum, non obstante consuetudine. S. Congr. Rit. *in Ostien. Core,* 28. *Aprilis* 1607.

Collegiata Ecclesia non debet eodem modo, & solemniter, ac eadem die celebrare in sua Ecclesia festum Dedicationis, prout celebratur in Ecclesia Metropolitana, sed debet celebrare priuatè, prout celebratur in omnibus Ecclesiis per ciuitatem. S. Congreg. Rit. *in Cæsaraugustana,* 26. *Iun.* 1610.

Collegiatæ Ecclesiæ statuta quærenda sunt à proprio Episcopo. S. Congr. Rit. *in Mediolanen.* 28. *Septembr.* 1602.

Collegiatæ Ecclesiæ Canonici possunt iuxta eorum consuetudinem deferre Crucem propriam in processionibus, dummodo digniorem, & vltimum locum relinquant Clero Ecclesiæ cathedralis. S. Congr. Rit. *in Anconitana,* 24. *Augusti* 1609.

Collegiata adhuc dicitur, & gaudet priuilegiis, deficientibus omnibus illius Canonicis, & tantùm vno remanente. S. Congreg. Concil. 26. *Aprilis* 1621.

Collegiata Ecclesia erecta in Cathedralem non comprehenditur sub decreto Conc. *sess.* 25. *cap.* 6. *de reform.* S. Congr. Conc. testibus Armendar. *in addit. ad recep. legum Nauarræ, lib.* 1. *tit.* 18. *l.* 7. *de Episcop.*

 num. 88.

*num.*88. quem refero *de offic. & potest. Episcopi, part.* 3. *alleg.* 73. *n.* 5. *in fine*, & me citato Ludou. à Sarauia *de iurisdict. Adiunctor. q.* 11. *num.* 18.

Collegiatam Ecclesiam exemptam visitandi facultatem potest Episcopus subdelegare, sed opus est subdelegatione speciali. S. Congr. Conc. *in Lucana* 1. *Februar.* 1631.

Collegiata circa ritus, & cæremonias debet seruare laudabiles, & antiquas consuetudines aliarum similium Ecclesiarum suæ Prouinciæ. S. Congr. Rit. *in Terracinen.* 25. *Februar.* 1606.

Collegium.

COLLEGIVM Colimbrien. pro Religiosis Militiarum S. Iacobi de Spatha, & S. Benedicti de Auis in Lusitania cum priuilegiis, erexit Paulus V. *constit.* 5. *incip. Ex iniuncto*, 23. *Augusti* 1605.

Collegium scholarium fundatum sub gubernio, & administratione ciuium, sub conditione, inter alias, vt scholares debeant initiari clericali charactere, iurisdictioni Episcopi subiacet, & potest per ipsum visitari. S. Congr. Concil. *in Firmana*, 17. *Augusti* 1630.

B. Collitta.

B. COLLITTÆ Officium, & Missa concessa Monialibus reformatis in ciuitate Gandauen. conceditur omnibus monasteriis eiusdem Ordinis in prouincia Flandriæ. S. Congr. Rit. *in Gandauen.* 24. *Octobris* 1609.

Collocutoria.

COLLOCVTORIA communia in monasteriis Monialium retineri debent in loco claro, & aperto, vt Moniales alloquentes ab omnibus commodè perspici valeant, ac in eorundem collocutoriorum ianua nihil permittatur, quo intus vllo modo claudi valeat. S. Congr. Episcop. & Regular. *in Fauentina*, 7. *Martij* 1617.

Coloni.

Coloni.

COLONI, arrendatarij,locatarij, affictuarij, negotiorúmque gestores Ordinum Mendicantium sunt immunes à cunctis exactionibus tam rusticis,quàm vrbanis. Pius V.*constit.*10. *incip. Indefessa*,18.*Kalend.Septembris* 1566.

Coloni,aut affictuarij, vel partiarij bonorum ecclesiasticorum exemptione collectarum tam ordinariarum, quàm extraordinariarum proportione colonica gaudent.S.Congr.Episcop.& Regul.*in Oppiden.*18.*Septembris*, 1618.

Coloni partiarij Episcoporum durante colonia gaudent fori priuilegio.S.Congr. Immunitatis *sub die* 6. *Decembris* 1627. quam refert Tamburen.*de iure Abbatum tom.*1.*disp.*20.*sub num.*4.

Color.

COLOR violaceus concessus in cappis Canonicis hyemali tempore, intelligitur concessus æstiuo tempore in Almutiis. S.Congr.Rit.*in Cæsaraugustana*, 20.*Nouembris* 1610.

Commemoratio.

COMMEMORATIO in Missis potest fieri de particularibus personis nominatim,iuxta institutionem S. Congreg. Rit. *in Abulen.*21.*Augusti* 1601.

Commemoratio de sancta Maria debet omnino fieri in officio currenti in Ecclesiis eidem dedicatis, etiamsi priùs Officium paruum ipsius B.Mariæ recitatum fuerit.S.Congr.Rit.*in Bononien.*10.*Ianuarij* 1604.

Commemoratio omnium defunctorum non est celebranda, nec facienda in die Dominico.S.Congr.Rit.*in Augustana*, 24. *Septembris* 1605. nisi adsit consuetudo immemorabilis in contrarium, *in eadem*,7.*Octobris* 1606.

Commemoratio ordinaria fieri debet quando beneficiatus est obligatus facere commemorationem sanctæ Crucis diebus solitis. S.Congr.Rit.30.*Martij* 1621.

Commemoratio SS. Apostolorum Petri & Pauli in Suffragiis, quæ recitantur post Officium, non est omittenda Breuiarij Benedictini approbatio. S.Congr.Rit. *sub die 6. Decembris* 1608.

Commemoratio ad Vesperas de Patrono Ecclesiæ vt omnino fiat, declaratur, licèt Theatini non consueuerint commemorationem facere, nisi de Cruce. S.Congr.Rit. *in causa Theatinorum*, 1. *Sept.* 1607.

Commemorationes de Titulari, & Patrono Ecclesiæ non sunt omittendæ, sed faciendæ iuxta rubricas Breuiarij. S.Congr.Rit. *in causa Germaniæ inferioris*, 21. *Martij* 1609.

Commenda, Commendatarius.

COMMENDÆ, quæ ad sex menses in Ecclesiis Curatis fieri poterunt ab ordinariis, ex *cap. nemo, de elect. in 6.* ampliùs post Conc. locum non habent, cùm debeat in omnes deputari Vicarius ad formam Concilij *cap.* 18. *sess.* 24. *de reform.* S.Congr. Concil. teste Garc. *de benefic. p.* 4. *cap.* 4. *num.* 15.

Commendatarij Abbates, & alij inferiores Episcopo, qui omnimodam habent iurisdictionem Episcopalem, nec alicui subsunt, sed sunt immediatè subiecti Sedi Apostol. nullius diœcesis proprium territorium habentes, si habent ius congregandi Synodum, & legitimè constet illam congregasse, & elegisse examinatores, possunt concursum instituere, examinare, approbare, omniáque illa facere, quæ continentur decreto Conc. *cap.* 18. *sess.* 24. *de reformat.* S.Congr. Conc. teste Garc. *de benefic. p.* 2. *cap.* 2. *num.* 136.

Commendatarij Monasteriorum, siue Abbatiarum in Conciliis Prouincialibus sunt recipiendi inter Abbates, eísque Canonici Cathedralis sunt præferendi, quando capitulariter incedunt; sed extra hunc casum Abbates titulares, vel habentes vsum Mitræ, debent præcedere Commendatariis, post hos locum obtinent Dignitates, & post Dignitates collocandi sunt procuratores Ecclesiarum cathedralium. S.Congr.Conc. ——

Commendatarij curam animarum iurisdictionalem habentes tenentur residere, & sacris initiari, per omnia enim æquatæ sunt hodie Cõmendæ titulis. S.Congr.Conc. teste Garc. *de benef. p.* 3. *c.* 2. *n.* 166.

Commendatarius Abbatiæ existentis intra fines alicuius diœcesis etiam exemptæ, & habentis iura quasi Episcopalia, non potest vocare quem maluerit Episcopum pro ministrando Sacramento

Confirma

Confirmationis suis populis, nisi de consensu, & licentia Episcopi in cuius diœcesi est Abbatia. S. Congr. Conc.

Commendatarius Abbatiæ exemptæ existentis intra fines alicuius diœcesis, & habens iura quasi Episcopalia, non potest facere concursum beneficiorum Curatorum, sed hoc spectat ad Episcopum, in cuius diœcesi est Abbatia, qui electo magis idoneo mittet eundem ad Commendatarium pro collatione. S. Congr. Concil. teste Garc. *de benef. p. 9. cap. 2. num.* 123.

Commendatarius etiam Cardinalis tenetur contribuere seminario. S. Congr. Conc. *in Adrien.* 3. *Decembris* 1622.

Commendatarius Abbas, vide in verbo *Abbas Commendatarius.*

Commendatitiæ litteræ.

COMMENDATITIÆ literæ, sine quibus ex decreto Concil. *cap. 16. sess.* 23. *de reformat.* clericus peregrinus ad diuina celebranda, & Sacramenta administranda admitti non debet, sunt obtinendæ ab eo, qui huiusmodi clerici ordinarius fuerit. S. Congr. Conc. *sub die* 1. *Iulij* 1597. teste Armendar. *in addit. ad recopil. legum Nauarræ lib.* 1. *tit.* 18. *l.* 7. *de Episcopis num.* 56. quem refero *de officio, & potest. Episcopi p.* 2. *alleg.* 21. *num.* 4.

Commendatitiæ litteræ denegandæ non sunt ab Episcopo Sacerdotibus, & clericis, qui non habent beneficia in titulum residentiam requirentia. S. Congr. Conc. testib. Armend. *d. l.* 7. *de Episcopis n.* 63. Campan. *in diuers. iuris canon. rubr.* 9. *cap.* 6. *n.* 4. quos cum aliis refero *d. p.* 2. *alleg.* 21. *num.* 5.

Commendatitias litteras suorum ordinariorum habentes Sacerdotes exteros potest Episcopus admittere ad Sacramenta administranda, sicut poterat ad Missæ sacrificium, dummodo illi verè idonei sint. S. Congr. Conc. teste Armendar. *d. l.* 7. *de Episcopis n.* 83.

Commensales Papæ.

COMMENSALES Papæ verè sunt Clerici Cameræ Apost. Sixtus IV. *const.* 1. *incip. Dispositione,* 16. *Kal. Februarij* 1472.

Scriptores Archiuij Romanæ Curiæ, Iulius II. *constit.* 2. *incip. Quia nihil,* 8. *Nouembris* 1504.

Auditores

Auditores Rotæ Romanæ, Paulus III *constit.* 3 *incip. Sanctissimus de anno* 1534.

Commissarius Cameræ Apostolicæ, Sixtus V *const.* 44 *incip. Ad excelsum*, 4 *Id. Octobris* 1586.

Iudex, siue Auditor causarum confidentiarum, Sixtus V *const.* 47 *incip. Diuina, Kalend. Nouembris* 1586.

Cantores Capellæ Pontificiæ, Sixtus V *constit.* 58. *incip. Gloriosæ*, 5 *Id. Iunij* 1587.

Commensalium continuorum Papæ, Cardinalium, familiarium, Officialium, Cubiculariorum, & Secretariorum exemptiones solitæ, & immunitates, non censentur reuocatæ. Vrbanus VIII. *const.* 28. *incip. Superni*, 12. *Kal. Nouembris* 1624.

Commissarius Cameræ.

COMMISSARII Cameræ Officium perpetuum, ac vacabile erigitur, habet annexam administrationem Archiuij eiusdem Cameræ, nihil soluit pro expeditione litterarum sui officij, gaudet priuilegiis Clericorum Cameræ, & aliis gratiis, est verè familiaris, & commensalis Papæ; procedit contra detinentes, & non reuelantes scripturas Cameræ in toto statu ecclesiastico via executiua, & manu Regia, & contra Prælatos, & alios prouisos ingerentes se in beneficiis à Sede Apost. obtentis ante litterarum expeditionem, & illo instante proceditur in causis cambiorum illicitorum. Sixtus V. *constit.* 44. *incip. Ad excelsum*, 5. *Id. Octobris* 1586. Eo non citato non expediuntur commissiones causarum, neque inhibitiones in causis spoliorum. Pius V. *const.* 51 *incip. Attendentes, de anno* 1568.

Commissio.

COMMISSIONIS tempore si Commissarius reperiatur in dignitate constitutus, & designatus inter iudices synodales, & eam postea resignet, nihilominus de causa sibi commissa cognoscere poterit non resignatarius, quia sufficit ab initio fuisse capacem. S. Congr. Conc. teste Garc. *de benefic. p.* 9 *cap.* 2 *num.* 351.

Commissiones super nullitate professionis ex præscripto S. Concil. Trid. *cap.* 19. *sess.* 25. *de Regular.* directæ ordinario, & superiori suo intelligitur

intelligitur de superiore monasterij, non Religionis. S. Congreg. Conc. *in Meten. & Romana, 7. Aprilis* 1629.

Commissiones Apostolicas in forma *Dignum*, & alias directas Episcopo, vel eius Vicario generali intuitu officij, vel sub nomine Dignitatis, non potest exequi Capitulum, seu Vicarius Capitularis Sede vacante. S. Congreg. Conc. *in Camenaten. 2. Augusti* 1631.

Communicantes, Communicatio.

COMMVNICANTES in hebdomada sancta, vel infra octauam Paschatis Resurrectionis D. N. IESV Christi, satisfaciunt præcepto Ecclesiæ. Eugenius IV. *constit. 20. incip. Fide digna*, 8. *Iulij* 1440.

Communicationis in Paschate præceptum non potest adimpleri anticipando à tertia Dominica Quadragesimæ vsque ad tertiam Dominicam post Pascha. S. Congr. Rit. *in Granaten.* 15. *Februar.* 1614.

Communitas.

COMMVNITAS alicuius loci si solet ex immemorabili consuetudine de mercede Prædicatoris prouidere, ad eam de cætero tribuendam cogenda est. S. Congr. Conc. ——

Communitates, & vniuersitates bona sua alienare non possunt sine licentia Papæ, & nulli hypothecæ bona sua obligare possunt, nisi ex causa locationis, non tamen vltra decennium, & sine licentia Oratores ad Vrbem mittere non possunt. Sixtus V. *const. 41. incip. Inter varias, pridie Kal. Octobris* 1586.

Compater, & Compaternitas, vide in verb. *Cognatio parochialis.*

Compostellana Ecclesia.

COMPOSTELLANÆ Ecclesiæ statutum permittens beneficiato, qui in ea per 40. annos continuos aliquod ecclesiasticum beneficium possedit, si per dictum tempus illi per se ipsum in diuinis residendo inseruiuit, vt à dicta Ecclesia de cætero quoad vixerit vt emeritus, & inde donatus abesse liceat, & tanquam

præſens in choro habeatur tam ratione fructuum præbendarum, quàm diſtributionum quotidianarum, mandauit tolerari Gregor. XIII. prout refert Garc. *de benef. in addit. ad p. 3. c. 2. num.* 344.

Conceptio B. Virginis.

CONCEPTIONIS B. Virginis diſputatio in Capitulis, Academiis, ac inter doctos licita, ſed eiuſdem Conceptionis quæſtiones vulgari idiomate in libris conſcribere nemini licet. Pius V. *conſtit.* 114. *incip. Super ſpecula, pridie Kal. Decembr.* 1570. & Paulus V. *conſtit.* 9. *incip. Regis, 6. Iul.* 1616. *in appendice.*

Item prohibuit idem Paulus V. quòd in actibus publicis non aſſeratur eandem Beatiſſimam Virginem in peccato originali fuiſſe conceptam, donec res à Sede Apoſt. definiatur, *die* 31. *Auguſti* 1617. in generali congregatione S Romanæ Eccleſiæ, & vniuerſalis Inquiſitionis contra hæreticam prauitatem, cuius decreti verba tranſcripſit Campan. *in diuerſ. iuris Canon. rub.* 12. *cap.* 13. *n.* 140. & Hieron. Roder. *in compend. quæſt. regul. reſol.* 30. *n.* 2. & reperitur impreſſum *tom.* 4. *Bullary conſtit.* 7. *Pauli V.*

Gregorius XV. in eadem generali Congr. S. R. & vniuerſalis Inquiſitionis *die* 24. *Maij* 1622. ex eiſdem cauſis euitandi ſcandala, diſſenſiones, atque diſcordias in populo Chriſtiano, &, vt accepit, in aliquibus Regionibus iam ortæ ſunt ex ſermonibus priuatis occaſione aſſertionis affirmatiuæ, extendit, & ampliauit etiam ad priuata colloquia, & ſcripta, mandans, & præcipiens omnibus, & ſingulis cuiuſuis Ordinis & inſtituti Regularibus, & aliis quibuſcunque tam eccleſiaſticis, quàm ſecularibus, ne de cætero donec articulus huiuſmodi à Sede Apoſt. definitus, vel per Sanctitatem ſuam, & Sedem Apoſt. fuerit aliter ordinatum, neque etiam in ſermonibus, & ſcriptis priuatis audeant aſſerere quòd eadem Beatiſſima Virgo fuerit concepta cum peccato originali, nec de hac opinione affirmatiua aliquo modo agere, ſeu tractare, exceptis tamen quibus à Sede Apoſt. fuerit ſuper hoc ſpecialiter indultum: & in ſacroſancto Miſſæ ſacrificio, ac diuinis Officiis celebrandis eadem Sanctitas ſua non alio quàm Conceptionis nomine omnes tam ſeculares, quàm cuiuſuis Ordinis Regulares vti debere voluit, & contra tranſgreſſores ſtatuit ordinarios locorum, & hæreticæ prauitatis vbique locorum deputatos Inquiſitores procedere poſſe,

poſſe, & in eos ſeuerè animaduertere. Reperitur hoc decretum impreſſum *tom.*4. *Bullarij conſtit.*29. Gregorius XV. & refert Iul. Lauor. *de Indulgent.p.*2.*cap.*21.*num.*129.

Idem Gregorius XV. in alia ſua conſtit.incip. *Eximij*, 28. *Iun.* 1622. omnibus, & ſingulis Ordinis Prædicatorum Fratribus licentiam conceſſit, vt de cætero in quibuſcunque priuatis eorum colloquiis, ſeu conferentiis inter ſe duntaxat, & non inter alios, aut cum aliis de materia Conceptionis B. Mariæ Virginis diſſerere, & tractare abſque vllo pœnarum in dictis decretis Pauli V. & eiuſdem Gregorij contentarum incurſu, liberè, & licitè poſſint, & valeant; quod decretum reperitur impreſſum poſt *dictam conſtit.* 29. Gregorij XV. *& in compendio Bullarij Flauij Cherubini, in fine.*

Conceſſio.

CONCESSIO ad beneplacitum facta poteſt quandocunque reuocari. S.Congr. Epiſcop. & Regul. *in Papien.*12.*Mart.*1619.

Conceſſiones viuæ vocis oraculo factæ reuocantur, exceptis oraculis factis S. R. E. Cardinalibus, & eorum manu firmatis. Gregor. XV. *conſtit* 27.*incip.Romanus Pont.*2.*Iul.*1622.

Concilia generalia.

CONCILIORVM generalium conuocatio ad ſolum Romanum Pont. ſpectat. Leo IX. *conſtit.*8. *incip. Cùm ex*, 16. *Kal. Ianuar.* 1053. Etiamſi de eius cauſa agatur. Iulius II. *conſtit.*27. *incip.Sacroſanctæ*, 15. *Kal. Auguſti* 1511.

Concilia bene acta comprobat, & malè acta reprobat ſolus Romanus Pontifex. Gelaſius I. *conſtit.*1. *incip. Valdè*, *Kal. Februar.* 495.

Concilium Tridentinum I.

CONCILIVM Tridentinum à Paulo III. indictum proſequutus eſt, & approbauit Pius IV. *conſtit.* 23. *incip. Ad Eccleſiæ regimen.* 3. *Kalend. Decembris* 156c.

Eius declarationes in dubiis faciendis sibi reseruat, prohibétque commentaria super eius interpretationem in lucem emitti, idem Pius III. *constit.73. incip. Benedictus Deus,7. Kalend. Februarij* 1564.

. Reuocauit omnia priuilegia, exemptiones, immunitates, facultates, &c. in his, in quibus statutis & decretis Conc. Trident. contrariantur, idem Pius IV. *const.incip. In Principis Apostolorum Sede, 3. Kal. Mart.* 1565.

Illius interpretationem Congregationi Cardinalium delegat Sixtus V. *constit.* 74. *incip. Immensa, 11. Kalend. Februarij* 1587.

Prohibentur omnino translationes Concilij Trident. de Latina lingua in Gallicam, vel alias linguas, & sic quæcunque versiones non emanatæ auctoritate Sedis Apost. S.Congr Conc. 2. *Iun.* 1629. addidit pœnas Indicis librorum prohibitorum. S. Congr. Indicis, 15. *Nouembris* 1629.

Vide in verbo, *Congregatio pro executione*, &c.

Concilium Prouinciale II.

CONCILIVM. Prouinciale à singulis Archiepiscopis quolibet triennio celebrari iussit Leo X. *constit.* 10. *incip. Regimini*, 4. *Non. Maij* 1515.

Concilium Prouinciale non obligat extra prouinciam, & extra eam non facit legem, & per approbationem, quæ fit à S.Congr. Concilij, non intelligitur confirmatum auctoritate Apost. sed tantùm permissum. S.Congr. Conc. ——

Concilium Prouinciale statuere non potest vt Capitula non dimittant ordinandos ad alios quàm ad Comprouinciales Episcopos, nisi id fiat ex rationabili causa, pro correctione videlicet prouinciæ. S. Congreg. Concil. teste Garc. *de benefic. part.* 5. *cap.* 7. *num.* 93.

Concilium Prouinciale non potest restringere potestatem Capituli, vt scilicet non concedat post annum litteras dimissorias ordinandis ad titulum patrimonij, vel pensionis, sed hac in re obseruandum est *cap.* 2. *sess.* 21. *de reform.* quod docet obtinentes patrimonium, vel pensionem non promouendos, nisi Episcopus pro necessitate, vel commoditate suarum Ecclesiarum iudicauerit eos assumendos. S.Congr. Conc. teste Garc. *dicto loco.*

Concilium

Concilium Prouinciale non poteſt formare proceſſum in cauſis criminalibus grauioribus contra Epiſcopum ad effectum tranſmittendi illum ad Sanctiſſimum.S.Congr. Conc teſte Aloyſ. Ricc. *in deciſ.Curiæ Archiep.Neapol.p.4.deciſ.142.num.5.& in praxi rerum fori eccleſ.p.4.reſol.491.num.1.*

Conciliis Prouincialibus præferendi ſunt Canonici Eccleſiarum cathedralium quando capitulariter incedunt: Abbates benedicti, & qui vſum Mitræ habent, præcedunt Commendatariis, poſt hos locum obtinent Dignitates, poſtea collocandi ſunt Procuratores.S.Cong.Conc.teſte Piaſec.*in praxi Epiſcop.p.2.c.2.n.3. ad 3.*

Concilium Prouinciale non poteſt dare facultatem pœnitenti ſubdito Epiſcopi Suffraganei eligendi Confeſſarium non approbatum à Suffraganeo ipſo.S.Congr.Conc.*ſub die 16.Martij* 1581.teſte Proſp.de Auguſtino *in addit. ad Quarant. verbo Concil. prouinciale, quæſ 36.in fine.*

Concionator, vide verbo *Prædicator.*

Concordia.

CONCORDIÆ confirmatio obtenta ad inſtantiam vnius partis, non eſt ex certa ſcientia & cum cauſæ cognitione ad hoc vt ſublata non ſit decreto Concilij *cap.20.ſeſſ.24.* quòd non ſuſtulit concordias à Sede Apoſtol. confirmatas ex certa ſcientia, & cum cauſæ cognitione.S.Congr.Conc.*ſub die 26.Iunij* 1592.

Concordias à Sede Apoſt.ex certa ſcientia confirmatas non comprehendit decretum Conc.*ſeſſ.25.de reform.cap.6.* in ſuis derogationibus. S.Congreg. Concil. teſtibus Gonzal. *ad reg.* 8. *Cancel.gloſ.25. num.*14. Armendar. *in addit. ad recopil. legum Nauarræ lib.1.tit.18. l.7.de Epiſcopis num.*67.Ludouic.à Sarauia *de iuriſdict.Adiunctorum quæſ.25.num.6.*

Concordia facta inter Capitulum Eccleſiæ cathedralis, & Clericos Regulares ciuitatis Bituntinæ circa funeralia, approbata fuit, & confirmata, videlicet quòd ſit in arbitrio Capituli, & Canonicorum aſſociare, vel non aſſociare corpus defuncti quando eſt ſepeliendum in Eccleſia Regularium, ſed ſi illud aſſociant, non debent facere Officium, ſed aſſociato corpore vſque ad portam Eccleſiæ, debent redire ad Cathedralem; idem ſi aliqua Religio, vel

Confraternitas laicorum associauerit, similiter vsque ad portam Ecclesiæ, & quòd Capitulum, & Canonici habeant medietatem ceræ. S. Congr. Rit *in Bituntina, 21. Februar.* 1604.

Concubinarius clericus.

CONCVBINARII clerici qui publici dicantur, & quomodo puniendi. Pius V. *constit.* 5. *incip. Cùm primum, Kalend. Aprilis* 1566.

Concubinarius clericus notorius sine aliqua monitione superioris est hodie, prout in veteri iure, ipso iure suspensus ab officio, & beneficio, ita quòd si celebret, incurrat irregularitatem. S. Congreg. Conc. testibus Armend. *in addit. ad recop. legum Nauarræ lib.* 4. *tit.* 5. *de stupro l. vnic. num.* 6. Garc. *de benefic. part.* 7. *cap.* 14. *num.* 11. Bellet. *disquisit. clerical. part.* 1. *tit. de discipl. cleric.* §. 5. *num.* 45.

Concubinariis clericis monitio à superioribus facienda debet esse specialis, non autem generalis, putà per edictum. S. Congregat. Concil. testibus Garc. *de benefic. part.* 11. *cap.* 10. *num.* 186. *declaratione* 4. Armendar. *d. tit.* 5. *de stupro l. vnica num.* 4. Non tamen in visitatione, sed & aliis quoque temporibus. Eadem S. Congr. cuius meminere Garc. *d. num.* 186. *declarat.* 5. Armendar. *d. l. vnica num.* 5. Et tempus quod inter vnam, & alteram monitionem interuenire debet, relinquitur arbitrio Episcopi. Ead. S. Congreg. relata per Garc. *d. num.* 186. *declarat.* 6. Armendar. *d. l. vnica num.* 6.

Concursus.

CONCVRSVS edicta ordinarij proponere debent in beneficiis curatis reseruatis Sedi Apostol. & quibusuis aliis, etiam ex antiqua consuetudine, & à Sede Apostol. prouisio fit approbato ab examinatoribus in Synodo diœcesana deputatis. S. Congregat. Concil. testibus Anastas. Germon. *de indultis Cardin.* §. *quibusuis num.* 6. Flamin. Paris. *de resignat. benefic. lib.* 10. *quæst.* 7. *num.* 12. Gonzal. *ad regul.* 8. *Cancel. glos.* 6. *num.* 112. Garc. *de benefic. part.* 9. *cap.* 2. *num.* 154. Salgado *de protect. Regia, tom.* 1. *part.* 3. *cap.* 9. *num.* 98.

Concur

Concursum instituere, & reliqua efficere possunt quæ *c.18. sess. 24.* præscribuntur, inferiores Episcopo omnimodam habentes iurisdictionem quasi Episcopalem, neminíque præterquam Sedi Apostol. & quidem immediatè subiecti, quiq; nullius sunt diœcesis, sed proprium habent territorium, & ius congregandi Synodum, dummodo constet etiam Synodum aliàs legitimè congregasse, & in ea examinatores deputasse. S.Congr. Conc. *in Foro Sempronien.* 18.*Martij* 1591.

Concursum instituere, & examinare prouidendos ad parochiales existentes intra fines Abbatis nullius diœcesis, spectat ad Episcopum, intra cuius fines existit Abbas, iuxta *cap.1.sess.23.*& si id non constet, ad viciniorem, vt addidit Pius V. tantùm limitando, nisi qui Prælatus est nullius habeat ius congregandi Synodum, quia tunc posset in ea deputare examinatores synodales, prout Concilium requirit. S. Congreg. Conc. *in causa Castri durantis, vltima Aprilis* 1611.

Concursus qui in vacationibus Parochialium fieri solet coram Episcopo viciniori, si occasione pestis ciuitas illius sit bannita, & aditus præclusus ad eundem ordinarium viciniorem. S.Congr. concessit facultatem inferiori prorogandi tempus concurrentium, & vt interim prouideretur de œconomis,& vicariis idoneis.S.Congr. Conc.*in Nullius terræ Vastallæ Parmen.diœcesis,17. Augusti* 1630.

Concursus terminum non tenetur prorogare Episcopus,sed benefacit prorogando.S.Congr.Conc.17.*Martij* 1619.

Concursus ad examen cum nominatis à patrono Ecclesiæ potest Episcopus alios clericos admittere.S Congr.Conc.teste Garc.*de benefic.p.9.cap.2.num.*162.

Concursus ad examen iam peractum non deinceps petens admitti, sed beneficij nondum facta collatione, non est audiendus, nec si non est factum examen, sed terminus tantùm lapsus, non est admittendus cum descriptis.S.Congr.Conc.teste Garc.*d.c.2.n.*202.

Concursus nouus dandus est in Vrbe vbi fuit appellatum à mala Episcopi electione, & ad eandem Vrbem vocandus est prælectus. S.Congreg. Conc. *in Reatina, 16.Martij* 1630.*& in Pisana,17. Iunij eiusdem anni.*

Concursus ad examen Parochialium in manibus Episcopi resignatarum non potest ille admittere consanguineos, vel familiares tam suos, quàm resignantium ex Bulla Pij V.*anno eius,3.Kalend. Aprilis.* S.Congr.Conc.teste Garc.*d.cap.2.n.*211.

Concursu non conferuntur beneficia curam animarum habentia, quæ verè sunt Dignitates. S. Congr. Conc. teste Garc. *in addit. add. p.9.cap.2.num.196.*

Et Parochiales iurispatronatus mixti, id est, partim ecclesiastici, & partim laicalis. S. Congr. Conc. *in Pisana, 5. Februarij* 1628. cuius memini *in tract. de parochis cap.2.num.126.*

Et beneficia Regularia quæ Regularibus conferuntur. S. Congreg. Conc. teste Gonzal. *ad reg. 8. Cancel. glos. 6. n. 162.*

Et Parochiales iurispatronatus, quod origine erat totum laicale, sed pro duabus tertiis partibus ex donatione laicorum effectum est postea laicale ecclesiasticum. S. Congreg Concil. 17. *Iunij* 1617.

Et beneficia curata resignata in manibus Papæ ad fauorem alterius personæ; sed tali casu resignatarius prouisus à Papa, vel mandatum de prouidendo in forma *Dignum* obtinens, dumtaxat examinari debet absque concursu, & approbari si idoneus repertus fuerit ad curam animarum, siue resignatarius sit præsens in Curia, siue absens in partibus. S. Congr. Conc. teste Gonzal. *ad regul. 8. Cancel. glos. 6. num.* 121.

Concursus est nullus si fiat non expectato lapsu termini. S. Congreg. Conc. *in Potentin. 4. Maij* 1619.

Et non præstito iuramento examinatoribus synodalibus ad præscriptum *cap. 18. sess. 24. de reform.* S. Congr. Conc. *in Bisignanen.* 2. *Decembris* 1628.

Et vbi cum quatuor examinatoribus synodalibus alius interuenit, qui non erat de synodalibus, isq; examinauit. S. Congreg. Conc. *in Messanen. 9. Septembris* 1628. & 15. *Decembris* 1629.

Et vbi fuerunt adhibiti examinatores deputati in Synodis præcedentibus, quatenus tamen prædicti examinatores in Synodo posteriori non fuerunt confirmati. S. Congr. Conc. *in Monopolitana*, 13. *Iulij* 1630.

Confessarius I.

CONFESSARII electi in vim priuilegij Cruciatæ non absoluunt à crimine hæresis. Gregorius XIII. *const. 57. incip. Officij*, 22. *Septembr.* 1576.

Confessario absenti peccata sacramentaliter per litteras, seu internuncium

nuncium confiteri non licet,& nemo sub pœna excommunicationis docere, vel affirmare potest quòd liceat eo modo confiteri. Clemens VIII. *const.87. incip. Sanctissimus,10.Iun.*1602.

Confessarij tam clerici seculares, quàm Regulares, qui in actu Confessionis sacramentalis mulieres ad turpitudinem prouocant, tanquam de hæresi suspecti inquiruntur. Pius IV. *constit.31.incip.Cùm sicut, 16. April.*1567. Ampliat Gregorius XV. *constit.34.incip.Vniuersi, 30. Augusti 1622.*

Confessarius nemo potest esse nisi habeat parochiam, seu approbationem, quæ datur gratis ab Episcopo. Gregorius XV. *constit.18. incip. Inscrutabili, §. 1. sub dat. Non. Februarij 1622.*

Confessariis non approbatis confessiones factæ sunt nullæ, *ibid.in fin. declar.12.*

Confessarij, Rectores, Curati, & Ordinarij debent habere Bullam publicatam in die Cœnæ Domini. Vrbanus VIII.*constit.62.incip. Pastoralis, §.26.& seq. sub dat. Kal. Aprilis 1627.*

Clerici seculares tenentur stolam, & cottam portare dum confessiones audiunt. S. Congr. Episcop. & Regular. *in Albinganen. 8. Nouembris* 1588.

Confessarij seculares ad certum genus personarum,seu ad limitatum tempus ab ordinario approbati, minimè possunt etiam vigore Bullæ Cruciatæ pœnitentium confessiones audire vltra facultatem ipsis ab ordinario concessam. S.Congr.Conc. *in Cæsaraugustana, 7. Septembris 1625.*

Confessarij extraordinarij ab Episcopo approbati ad confessiones audiendas, siue sint seculares, siue Regulares, nullo pacto eas audire possunt extra diœcesim Episcopi approbantis, quamuis Confessores sint eidem Episcopo subiecti. S. Congr. Concil. *in Cremonen. 22. Maij* 1610.

Confessarios Regulares aliàs ab Episcopis ad quos ius eos approbandi spectat, liberè approbatos, ipsi Episcopi ab audiendis confessionibus suspendere posthac minimè possunt, nisi ex noua causa, eáque ad confessiones pertinente, aut ob non seruatum interdictum ab ipsis ordinariis positum. S. Congreg. Episcop. & Regul. 20. *Nouembr.* 1615. Cæterùm an eadem causa subsit, necne, Episcopus non tenetur ipsis Regularibus edicere, sed Sedi Apostol. dumtaxat vbi eam sibi aperiri postulauerit, vt Episcopo Gienen. rescripsit per suas litteras in forma Breuis Vrbanus VIII. *die* 30. *Ianuar.* 1629. Vnde si Regulares cum scandalo, aut aliàs inho-

nestè viuant, vel aliquod delictum committant, propter quod rationabili Episcopi iudicio videantur à confessionibus suspendendi, vtique ea causa ad ministerium confessionis pertinebit, cùm præcipua ministri qualitas sit integritas vitæ, ac morum honestas, ac proinde nihil obstat quominus ob eam possit Episcopus Regulares vtcunque à semetipso approbatos suspendere, aut repellere à confessionibus audiendis. S. Congr. Episcop.& Regul. *in Oriolen. 30. Augusti* 1630.

Confessarij Regulares à prædecessoribus Episcopis examinati, & approbati ad confessiones personarum secularium audiendas à præsente Episcopo successore pro maiori conscientiæ suæ quiete possunt iterum examinari, at si minùs idonei reperti fuerint, reprobari ad præscriptum constitutionis f. mem. Pij Papæ V. hac de re editæ. Vrbanus VIII. *loco proximè citato.*

Confessariorum Regularium opera vti non possunt ordinarij etiam pro Confessariis extraordinariis, nisi in casu necessitatis. S. Congr. Episcop. & Regul. 1. *Octobris* 1602.

Confessarij Regulares in monasteriis, & Collegiis Regularium vbi regularia instituta seruantur, possunt absque licentia Episcopi audire confessiones eorum secularium, qui sunt verè de familia, & communes commensales, non tamen illorum, qui tantùm deseruiunt in monasteriis. S. Congreg. Concil. teste Armendar. *in addit. ad recop. legum Nauarræ, lib. 2. tit. 18. l. 7. de Religion. num. 53. & libro 4. tit. 28. l. 1. §. 1. de confitendo semel in anno, num. 10.*

Confessarij si non fuerunt examinati quando approbati fuerunt, possunt ab Episcopo suspendi & examinari. S.Congr.Episc. & Regul. *in Vercellen.* 31. *Iul.* 1615.

Confessarius Monialium II.

CONFESSARII Monialium ab iis nominati non possunt remoueri nisi ex rationabili causa. S. Congreg. Concil. 11. *Iulij* 1626.

Confessarij Monialium munere fungi non potest habens curam animarum. S.Congreg.Episcop. & Regular. *in Parmen.* 10. *Aprilis* 1615.

Confessariis victus diætim à Monialibus nullatenus administretur, sed quædam pecuniæ summa quotannis victus loco eis persoluatur,

soluatur, & si Regulares sint huiusmodi Confessarij, monasteria, in quibus degunt, pendant, *ibid.*

Confessario Monialis infirmæ confessionem audiente cellæ ianua aperta remaneat, & ambæ comitatrices ad eiusdem cellæ ianuam morentur, ita vt & Confessarius, & infirma ab eis commodè cerni possint. S. Congreg. Episcop. & Regul. 13. *Septembris* 1583.

Confessarius Monialium clausuram ingressus ad administranda sanctissima Sacramenta recta via, & absque diuerticulo eat, redeátque, nec in alia monasterij parte diuagetur, etiam occasione visitandi alias infirmas, quibus Sacramentorum administratio non est necessaria. Ead. S.Congr. ——

Confessarij Monialium ordinarij singulis quibusque trienniis mutari debent, idq; obseruetur ne dum circa Moniales subiectas ordinario, sed etiam Regularibus. Ead. S.Congr. *sub die* 15. *Februarij* 1593.

Confessarium vltra ordinarium alter extraordinarius bis, térve quotannis in communi, non autem in particulari Monialibus deputetur. Eadem S. Congreg. Episcop. & Regular. *in Veronen. de anno* 1593.

Confessarij extraordinarij Monialium à monasteriorum in quibus degunt, aut Religionis oneribus pro eo tempore dumtaxat, quo confessionibus audiendis occupantur, excusantur. Ead. S. Congr. *sub die* 10. *Mart.* 1593.

Confessarij Monialium administrant sacramenta Extremæ Vnctionis Monialibus infirmis, & illi animabus earum Altissimo commendatis non ampliùs ibi morentur, sed & hortari illas ad bene moriendum aliis Monialibus sit curæ. Ead. S. Congr. Episcop. & Regul. 13. *Septembr.* 1583.

Confessarij, aut alij Regulares nullatenus ingrediantur septa monasterij Monialium prætextu comitandi operarios, medicos, chirurgios, vel alios. Ead. S. Congr. *sub dicta die* 13. *Septembr.* 1583.

Confessariis Monialium certa annua merces constitui debet, quæ iuxta morem, & qualitatem religionis victui illius sufficiat, eadémque merces à monasterio, in quo degit idem Confessarius, si Regularis sit, persoluatur. Cæterùm ordinarij locorum prohibeant Monialibus aliquibus pœnis, non tamen censurarum, ne vltra mercedem illam aliquid communiter, vel priuatim eidem Confessori, vel aliis quibuscunque Fratribus tribuant, eisdémque

Ee 2 Fratri

Fratribus ne à Monialibus etiam sponte oblatum, aut donatum recipianr, sub iisdem pœnis inhibeant. S. Congr. Episcop. & Regul. *29. Nouembris* 1605.

Confessarius Regularis Monialium, eiúsque socius confessionis, ac Sacramenrorum administrationis, casibus exceptis, easdem Moniales, absque sacræ Congregationis licentia, alloqui non possunr. Sacr. Congreg. Episcop. & Regul. *in Nolana*, 21. *Februarij* 1617.

Confessarius etiam ex antiqua consuetudine, absque socio monasterij septa Monialium ægrotantium confessionum audiendarum gratia ingredi non potest, sed debet ei assignari socius, qui ipsi iuxta decretum sacræ Congregationis assistar, sítque ætatis vltra 50. annorum, vitæq; exemplaris. Sacra Congregatio Episcoporum, & Regularium *in Nolana*, 21. *Februar.* 1617.

Confessarij Monialium vt amoueantur, licet Episcopo superiores Regulares admonere ex rationabili causa, quam eisdem superioribus significare non tenetur, iísque superioribus id facere detrectantibus, habet Episcopus facultatem prędictos Confessores amouendi quoties, & quando opus esse iudicauerit. S. Congr. Conc. *dub.* 12. *de anno* 1623. post meum tractat. *de offic. Episc. pag.* 6. secundùm Lugdun. impress.

Confessarij extraordinarij Monialium nullatenus possunt post constitutionem Gregorij XV. de exemptorum priuilegiis illarum confessiones audire, nisi priùs ab Episcopo diœcesano idonei iudicentur, & approbentur: ordinarij verò Confessores ante publicationem deputati possunt durante triennio pergere in confessionibus Monialium audiendis, absque alio examine, & approbatione Episcopi. Quòd si contingat, vt illorum facultas à Sede Apostolica vltra triennium prorogetur, tunc debenr illi ab Episcopo examinari & approbari. S. Congreg. Concil. *dub.* 6. *de anno* 1623. post tract. meum *de offic. Episcop. part.* 5. secundùm Lugdun. impress.

Confessarij Regulares Monialium electi, seu deputati ante dictæ constitutionis publicationem, quibus alioquin facultas competit audiendi confessiones Monialium sibi subiectarum, possunt durante eorum officio pergere sine alia Episcopi approbatione in confessionibus audiendis illarum tantùm, quæ sponte ac proprio motu id ab eis petierint. At verò ij, qui post constitutionem eligentur, aut quoquo modo deputabuntur, vel qui in eorum officiis, seu

ſeu Dignitatibus expleto iam tempore à conſtitutionibus cuiuſque Ordinis, vel aliàs legitimè præfinito ad aliud tempus confirmabuntur, nequaquam poſſunt Sanctimonialium confeſſiones audire, niſi priùs à diœceſano Epiſcopo idonei iudicati, atque approbati fuerint. Sac. Congr. *dub. 7. de anno* 1623. poſt meum tractat. *de offic. Epiſcop. part. 6.* ſecundùm Lugdun. impreſſ.

Confeſſarij extraordinarij ſemel deputati, atque approbati ab Epiſcopo ad Monialium confeſſiones pro vna vice audiendas, non poſſunt pluries in vim approbationis eiuſmodi illarum confeſſiones audire, ſed ab Epiſcopo toties ſunt approbandi, quoties caſus deputationis contigerit. Sac. Congr. *dub. 11. ibidem.*

Confeßionalia.

CONFESSIONALIA ex Sacriſtiis, & locis occultis, ac remotis remoueri debent, & collocari in Eccleſiis exterioribus Monialium. Sac. Congr. Conc. 29. *Nouembris* 1605.

Confeſſionalia Monialium in exterioribus Eccleſiis omninò collocentur, eiſdémque Moniales, quatenus in hoc renitentes fuerint, interdicantur. Sacra Congregatio Concilij *in Fauentina*, 7. *Martij* 1617.

Confeßio.

CONFESSIONES perſonarum ſecularium audiendi, abſque examine, & approbatione ordinarij, indulta, ac priuilegia omnia, etiam per modum communicationis conceſſa Militiis, Hoſpitalibus, Collegiis, Capitulis, Religionibus, Societatibus, Congregationibus, & Ordinibus quibuſuis, tam Mendicantium, quàm non mendicantium, cæteriſq; locis piis, & eorum, ſiue earum reſpectiuè perſonis, reuocat Vrbanus VIII. *conſtit. 92. incip. Cùm ſicut, 12. Septembris* 1628.

Confeſſiones extra diœceſim, in qua fuerunt approbati, Presbyteri audire non poſſunt, etiam ſubditorum Epiſcopi approbantis, niſi iuriſdictionem ordinariam habeant. Sacra Congreg. Conc. 8. *Maij* 1610.

Confeſſiones Monialium, quas audiunt Superiores Regulares electi,

seu deputati, vel confirmati post publicarionem, & scientiam tenoris Bullæ Gregorij X V. *de exemptorum priuilegiis*, non obtenta Episcopi approbatione, sunt nullæ atque irritæ. S. Congreg. *dub.* 8. *de anno* 1623. post tract. meum *de offic. Episc. part.* 6.

Confessionum audiendarum pro licentia tenentur Iesuitæ se præsentare coram ordinario locorum, itaut neque ipsi possint confessiones secularium, etiam Sacerdotum audire, nisi ab Episcopis per examen, si illis videbitur necessarium, aut aliàs idonei iudicentur, & approbationem obtineant. S. Congr. Conc. *sub die* 20. *Iulij* 1619.

Confessiones Monialium sui Ordinis audire non licet Generali, absque Episcopi speciali deputatione. S. Congr. Conc. 13. *Nouembris* 1627.

Confessiones audiendi facultatem Episcopi, locorúmque ordinarij omnibus simul vnius Conuentus Regularibus Confessariis, sacra Congregatione inconsulta, nullóque pacto adimere possunt. Sac. Congr. Episc. 20. *Nouembris* 1615.

Confessiones secularium, etiam Sacerdotum audire non possunt Iesuitæ, nisi ab Episcopis per examen, si illis videbitur necessarium, aut aliàs idonei iudicentur, & approbationem obtineant. S. Congr. Conc. *sub die* 20. *Iulij* 1619.

Confessiones Monialium sibi subiectarum, nequaquam audire possunt Regulares generaliter ab Episcopo approbati ad confessiones personarum secularium audiendas, sed egent, quoad hoc, speciali Episcopi approbatione. S. Congreg. Conc. *dub.* 9. *de anno* 1623. post meum tract. *de offic. Episcop. part.* 6. secundùm Lugdunens. impress.

Confessiones Monialium vnius monasterij ad audiendas, si Episcopus Regularem approbet, non ob id poterit audire confessiones Monialium alterius monasterij, *ibidem dub.* 10.

Confessiones sacramentales mulierum tertij ordinis, quas de Pœnitentia, seu Bizzocas vocant, non possunt audire Confessores Regulares, nisi fuerint ab ordinario approbati ad confessiones personarum secularium audiendas. S. Congr. Episcop. & Regular. *sub die* 20. *Decembris* 1616.

Confessiones sacramentales audientes nondum ad sacrum Presbyteratus Ordinem promoti Curiæ seculari præuia degradatione tradendi sunt. Clemens V I I I. *const.* 81. *incip. Et si aliàs.* Quam constit. ad omnes etiam minores 25. annis, dummodo vigesimum ætatis annum.

annum compleuerint, ampliauit Vrbanus VIII. *conſtit.79. incip. Apoſtolatus,23.Mart.1628.*

Confeſſiones ad audiendas approbati,ſiue ſint ſeculares, ſiue Regulares,nullo pacto eas audire poſſunt extra diœceſim Epiſcopi approbantis,quamuis Confeſſores ſint eidem Epiſcopo ſubiecti. Sacra Congr.Conc.*in Cremonen.22.Maij* 1610.

Confeſſiones perſonarum ſecularium ad audiendas in vna diœceſi approbati non poſſunt in alia eaſdem confeſſiones audire, abſque Epiſcopi diœceſis approbatione. S. Congr. Conc. *in Calaguritana, 6.Iunij* 1608.

Confeſſiones certi generis perſonarum,ſeu ad limitatum tempus audiendi facultatem habens,minimè poteſt,etiam vigore Bullæ Cruciatæ, pœnitentium confeſſiones audire vltra facultatem ipſis ab ordinario conceſſam. Ead.S.Congreg. Conc. *in Cæſarauguſtana,7. Septembris* 1625.

Confirmationis ſacramentum.

CONFIRMATIONIS ſacramentum in alterius diœceſi non poteſt Epiſcopus ſuis ſubditis conferre ſine licentia Epiſcopi, in cuius diœceſi reperitur.S.Congr.Conc. teſte Armend. *in addit. ad recop.legum Nauarræ lib.1.tit.18.l.7.de Epiſcopis n.68.* quem refero *de officio Epiſcopi p.2.alleg.30.n.15.*

Confirmationis ſacramentum vt miniſtret, accerſere poteſt quem maluerit catholicum Antiſtitem Prælatus inferior nullius diœceſis habens iuriſdictionem epiſcopalem,non obſtante *cap.5.ſeſſ.6.de reform.*S.Congr.Conc.

Confirmationis ſacramentum per villas, & oppida Epiſcopus adminiſtrans à nemine eſt procurandus.S.Congr. Conc.teſte Armend. *in addit.ad recop.legum Nauarræ lib.1.tit.6.de viſitat.n.123.*

Confirmationem adminiſtrare debet Epiſcopus cum Pluuiali,Mitra, ſtola & Baculo paſtorali.S.Congr.Conc.*in Brixien. 19.Febr.*1585. teſte Piaſec.*in praxi Epiſcop.p.1.cap.3.n.3.in fine.*

Confirmatio non fuit conceſſa decreto Capituli Calciaten. concedenti abſentiam & licentiam cum participatione, ac ſi eſſet præſens, Archidiacono, qui exercebat officium Auditoris pro Rege Catholico in conſilio Indiarum.S.Congr.Conc.*in Calciaten.8.Maij* 1627.

Confra

Confraternitas.

CONFRATERNITATIBVS laicorum formam præscripsit in aliis Confraternitatibus aggregandis, priuilegiisque, & indulgentiis suis communicandis, Clemens VIII. *const.* 115. *incip. Quacunque*, 7. *Decembris* 1604.

Confraternitatem Rosarij approbauit Clemens VII. *in sua const.* 40. *incip. & si temporalium*, 8. *Idus Maij* 1534.

Confraternitatis Rosarij Capellas de licentia Magistri Generalis Fratrum Ordinis S. Dominici fundari, & erigi iussit Pius V. *in sua const.* 86. *incip. inter*, 28. *Iunij* 1569.

Et Sixtus V. *const.* 21. *incip. Dum ineffabilia*, 30. *Ianuarij* 1586.

Vbi etiam, quòd facultas erigendi Confraternitates Rosarij data est Magistro Generali Ordinis Fratrum S. Dominici.

Indulgentiæ autem Confraternitatis Rosarij leguntur in Sixto IV. *const.* 18. *incip. Ea quæ*, 7. *Idus Maij* 1479.

Et in Leone X. *const.* 2. *in append. incip. Pastoris, pridie Nonas Octobris* 1520.

Et in Clemente VII. *constit.* 40. *incip. Et si temporalium*, 8. *Idus Maij* 1534.

Et in Pio V. & Sixto V. *constitutionibus suis suprà citatis.*

Confraternitates nouas secularium Christi fidelium non licet erigere clericis Societatis IESV, nec Regularibus Ordinis S. Dominici, absque ordinarij loci licentia. S. Congreg. Episcop. *in Chien.* 6. *Decembris* 1616.

Confraternitates non possunt accedere ad funeralia mortuorum, nisi specialiter, & expresse vocentur. S. Congr. Rit. *in Bononien.* 9. *Decembris* 1617.

Confraternitates secularium in Regularium Ecclesiis erectas visitare, & in illas iurisdictionem ad S. Conc. præscriptum exercere potest Episcopus, quacunque contraria consuetudine non obstante. S. Congr. Episc. & Regul. *in Vercellen.* 17. *Iulij* 1615.

Confraternitatum secularium funera associantium intorstitia, seu ceræ quartam funeralem Parochis non debent. S. Congr. Episcop. & Regular. *in Firman.* 5. *Mart.* 1616.

Confraternitas quæ priùs saccum induit, præcedere debet aliis, quæ postea induerunt. Sacra Congregatio Rituum *in Serana*, 7. *Augusti* 1628.

Confraternitates tantùm tenentur contribuere ſeminario, ratione beneficiorum eccleſiaſticorum, & quæ nulla habent beneficia eccleſiaſtica annexa, aut prouentus eccleſiaſticos non debent contribuere, licèt alij redditus habeant. S. Congr. Concil. teſte Aldan. *in compend. canon. reſol. lib. 1. tit. 20. n. 3.*

Confraternitates ad publicas proceſſiones accedere non ſunt compellendæ, nec vllis cenſuris diſtringi. S. Congr. Concil. *in Scalen.* 6. *Maij* 1593. teſte Piaſec. *in praxi Epiſcop. part. 2. cap. 3. num.* 32. Campan. *in diuerſ. iur. canon. rubr.* 12. *cap.* 13. *num.* 122. Salgado *de protect. Reg. tom.* 1. *part.* 2. *cap.* 9. *num.* 100. Armendar. *in addit. ad recop. legum Nauarræ, lib.* 1. *tit.* 14. *l.* 24. §. 31. *de proceſ. num.* 10. *in fine*, quos cum aliis refero *in tract. de offic. Epiſcop. part.* 11. *alleg.* 78. *num.* 24.

Confraternitates, quas nõnulli vocant Scholas, coguntur contribuere ſeminario pro his, quæ habent de bonis Eccleſiarum, & intuitu bonorum eccleſiaſticorum. S. Congr. Conc. 11. *Ianuar.* 1601.

Confraternitates laicorum in Eccleſiis Regularium exemptorum inſtitutæ ſubſunt iuriſdictioni, & viſitationi Epiſcopi, atque ab eo viſitari poſſunt, nedum illæ confraternitates, ſed etiam capellæ ipſarum in iiſdem Eccleſiis Regularium exiſtentes, in his tamen, quæ confraternitatum adminiſtrationem reſpiciunt; & quamuis S. Congr. Epiſcop. quoad capellas ſecus ſentire videatur, *in vna Oſtien.* 2. *Octobris* 1626. id intelligitur circa ea, quæ non confraternitatum adminiſtrationem, ſed potiùs Regularium reſpiciunt. S. Congr. Conc. *in Nucerina*, 20. *Iun.* 1622.

Confraternitates erigere, & ſtatuta confirmare nemo poteſt inuito, vel inconſulto Epiſcopo, ſed ad ipſum priuatiuè quoad alios ſpectat. S. Congr. Rit. *in Elboren.* 7. *Octobris* 1617.

Confraternitates laicorum in publicis proceſſionibus debent procedere, & præcedere inter ſe iuxta Bullam Gregor. XIII. S. Congr. Rit. *in Nepeſina*, 10. *Maij* 1608. *in Theleſina*, 19. *Mart.* 1611.

Confraternitates laicorum in proceſſionibus procedunt ante Regulares, quas ſequuntur iidem Regulares; poſtremò digniorem locum obtinet Clerus ſecularis. S. Rit. Congr. *in Meſſanen.* 7. *Auguſti* 1621.

Confraternitas laicorum approbata, & eorum Capellani poſſunt facere ſolitas proceſſiones, quando non fiunt in parochiali, & primaria Eccleſia, & poſſunt in eorum Eccleſia prædicare facere à Prædicatore approbato ab ordinario, & benedicere palmas,

 ignem,

ignem, & aquam. S. Congreg. Rit. *in Meliten. Galatri*, 9. *Februar.* 1608.

Confraternitates laicorum non possunt, nec debent tenere sanctissimum Sacramentum in eorum Ecclesiis, nisi ex causa, & de expressa licentia ordinarij. S.Congr. Rit. *in Isolan. de Forio*, 19. *Iunij* 1604.& *in Asculana*, 3. *Aprilis* 1632.

Confraternitates non possunt in eorum Ecclesiis per suos Capellanos facere solemniter celebrare, confessiones audire, sepelire, Sacramenta ministrare, & similia, quæ ad solum Parochum spectant, absque expressa licentia ordinarij, & Parochi. S.Congreg. Rit. *in Cæsaraugustana*, 14. *Ianuarij* 1612. *in Neapolitana*, 18. *Maij* 1602.

Confraternitati sanctissimi Sacramenti, quæ sumptus ceræ facit, potest concedi, vt in processione eiusdem sanctissimi Sacramenti aliqui ex confratribus cum fanalibus accensis incedant hinc inde, & apud sanctissimum Sacramentum, dummodo maior pars confraternitatis cum sua Cruce, & insignibus incedat antè in loco suo. S.Congr.Rit. *in Nepesina*, 10. *Maij* 1608.

Confraternitati Corporis Christi in oppido Anguillariæ, Sutrinæ diœcesis indulgetur, vt in solemnitate Corporis Christi præcedat aliis, dummodo omnino accedat ad alias processiones, & cedat digniorem locum antiquioribus, iuxta constit. Gregorij XIII. S. Congreg. Rit. *in Nullius*, 30. *Septembr.* 1628.

Confraternitas sanctissimi Corporis Christi in ciuitate Velitern. vt possit deferre vexillum in processionibus sanctisimi Sacramenti tantùm, declaratur. S. Congreg. Rit. *in Velitern.* 21. *Februarij* 1604.

Confraternitati sanctisimi Sacramenti Anconæ conceduntur litteræ remissoriales ad probandam allegatam consuetudinem deferendi Crucem. S.Congr.Rit. *in Anconitana*, 20. *Iun.* 1609.

Confraternitatum sanctisimi Nominis Dei, & sanctisimi Sacramenti Terræ Capitonis Narnien. diœcesis vnio facta sine aliqua causa, & absque auctoritate in visitatione à Vicario Generali Episcopi Narnien. nulla declaratur. S. Congr. Rit. *in Narnien. Capitonis*, 24. *Ianuarij* 1615.

Confraternitates sanctisimi Sacramenti priores non ante Baldachinum post Capitulum, sed à latere Baldachini debere incedere declaratur. S. Congr. Rit. *in Nicien.* 30. *Ianuar.* 1616.

Confraternitas disciplinatorum S. Rocchi Sablonetæ, quòd posit vexillum

vexillum cum imagine dicti Sancti deferre, etiamsi in Kalendarium Romanum relatus non sit, declaratur, non obstante Episcopi prohibitione. S.Congr. Rit. *in Cremonen.* 18. *Maij* 1602.

Confraternitatem S. Petri Martyris Hispalen. in sua possessione incedendi in funeralibus cum solito vexillo post feretrum manutenendam esse, declaratur. Sacr. Congreg. Rit. *in Hispalen.* 6. *Decembris* 1613.

Confraternitates laicorum in actu associationis cadauerum, nullo modo possunt erigere Crucem. S. Congr. Rit. *in Andrien.* 22. *Nouembris* 1631. *ad* 2.

Vide in verbo *Societas.*

Confratres.

CONFRATRES non possunt accedere ad funeralia mortuorum, nisi specialiter & expresse vocentur. S.Congr. Rit. *in Bononien.* 9. *Decembr.* 1617.

Confratres sanctissimi Rosarij non posse deferre Crucem, neque præcedentiam illis competere supra alias Societates, quæ ante eos habent habitum, declaratur *d. Bononien. ibid.*

Confratribus secularibus potest concedi habitus patientiæ, quæ solis Religiosis propriè conuenit. S. Congreg. Rit. *in Firman.* 13. *Iunij* 1614.

Confratres ad conueniendum solitis processionibus compellere potest Episcopus sub pœnis arbitrio illius, maximè stante possessione illas vocandi per edicta. S. Congreg. Concil. 21. *Ianuarij* 1622. 8. *Maij* 1627.

Congregatio sanctissimæ Inquisitionis I.

CONGREGATIO Cardinalium generalium Inquisitorum erecta fuit à Paulo III. *in constit.* 34. *incip. Licet*, 12. *Kalendar. Augusti* 1542.

Et denuò restituta à Sixto V. *constit.* 74. *incip. Immensa*, 11. *Kal. Februar.* 1587.

Contra quoscunque procedit, appellationes ab aliis Inquisitoribus audit, Inquisitores vbiuis locorum deputat, & alios,

qui interesse debent, & inseruire in actu degradationis. Paulus III. *d. constit.* 34.

Illis omnes S. Inquisitionis officiales parere tenentur. Pius V. *const.* 1. *incip. Sanctissimus, de anno* 1566.

Congregatio pro sacris Ritibus II.

CONGREGATIO pro sacris Ritibus, & cæremoniis, cæterisq; ad diuinum cultum pertinentibus, erecta fuit à Sixto V. *in d. sua const.* 74. *incip. Immensa, Kalend. Februarij* 1587.

Non solet approbare aliquas Litanias, præter ordinarias impressas in Breuiario, & eas quæ de B. Maria recitantur in Ecclesia Lauretana. Ead. S. Congr. Rit. *in Alexandrina*, 15. *Mart.* 1608. *dub.* 16.

Non solet passim concedere in officiis ab ea approbandis Antiphonas, Versiculos, Responsoria, Hymnos, & alia similia propria, præter lectiones secundi nocturni. Ead. S. Congr. Rit. *in Segobien. sub offic. S. Fructi*, 17. *Iulij* 1609.

Non concedit litteras remissoriales pro formanda Inquisitione, pro canonizatione Sanctorum, auctoritate Apostolica, nisi priùs expediantur litteræ Apostolicæ in forma Breuis, eidem Congregationi directæ, vt ipsamet dixit *in Valentin. seu Dertusen. Fr. Paschalis Baylon*, 9. *Maij* 1609.

Cùm ad notitiam huius sacræ Congregationis peruenerit, quamplures declarationes, decreta, seu decisiones sub nomine eiusdem S. Congregationis, absque illius authoritate impressas in libris, seu aliis operibus, circumferri, & allegari, multásque ex declarationibus, decretis, seu decisionibus, iuxta contingentiam casuum, illorúmque qualitates, & circumstantias à se diuersis temporibus factas, secundùm ea, quæ proponebantur, fuisse alteratas, immutatas, diminutas, ac forsan aliàs, mentito S. Congregationis nomine, confectas, nullóque propterea authentico sigillo munitas, illásque per Tribunalia, tam in vrbe, quàm per orbem circumferri, & allegari: considerans eadem sacra Rituum Congregatio, quantum detrimenti recipi possit, si aliqua fides illis adhibeatur: Ex speciali S. D. N. Vrbani diuina prouidentia Papæ VIII. iussu, mandat, & præcipit, huiusmodi declarationibus, decretis, seu decisionibus, tam impressis, quàm imprimendis, ac etiam manuscriptis, nullam fidem in iudicio, vel

extrà

extrà esse adhibendam, sed tantùm illis, quæ in authentica forma, solito sigillo, & subscriptione Eminentissimi Cardinalis Præfecti, ac Secretarij eiusdem Congregationis pro tempore existentium, munitæ fuerint. In quorum fidem hæc propria manu subscripsimus, & sigilli proprij S. Rituum Congregationis impressione communiri, ac typis mandari iussimus. Dat. Romæ die 11. Augusti 1632. C. Episcopus Portuen. Card. Pius. Locus † sigilli. Iulius Rospigliosius Secret.

Congregatio pro interpretatione Concilij Trid. III.

CONGREGATIO pro executione, & interpretatione Concil. Tridentini erecta primùm fuit à Pio IV. *const.* 81. *incip. Alias nonnullas*, 4. *Non. Augusti* 1564. Et deinde restituta à Sixto V. *const.* 74. *incip. Immensa, Kalend. Februarij* 1587.

Et hæc, & non Rituum solet concedere vacationem Canonicis per duos menses. Sac. Congreg. Rituum *in Mediolanen.* 16. *Iulij* 1605.

Eadem ratio habenda est de his, quæ scribuntur in hac sacra Congregatione, ac si à Papa scripta essent, vt ipsamet respondit, testibus Garc. *de benefic. in præfat.* Zerol. *in praxi Episcop. part.* 1. *verbo auctoritas.*

Et eius declarationes ad instar legis communis solent allegari, illisque semper plurimum Rota detulit, nec eas nullo modo solet in dubium reuocare, vt testatur ipsa Rot. *in Auersana beneficiorum*, 3. *Iunij* 1606. coram bonæ memoriæ Sacrato, & in Panormitana Archipresbyteratus 5. *Iunij* 1620. coram bonæ memoriæ Buratto inter eius impressas *decis.* 479. *n.* 3. *& in Nicien. Parochialis*, 20. *Maij* 1624. coram bo. me. Vbaldo seniore, & in Tiburtina Parochialis 27. *Iunij* 1629. coram R.P.D. meo Pirouano, & coram Caualerio *decis.* 627. *num.* 8.

Sed ex speciali Sanctissimi D.N. Vrbani VIII. iussu hæc eadem S. Congr. *sub die* 2. *Augusti* 1631. mandauit, & præcepit huiusmodi declarationibus tam impressis, & imprimendis, quàm manuscriptis nullam fidem esse in iudicio, vel extra à quoquam adhibendam, sed tantùm illis, quæ in authentica forma solito sigillo, & subscriptione Eminentissimi Cardinalis Præfecti, ac Secretarij eiusdem Congregationis pro tempore existentium munitæ fuerint.

Congregationes Capitulares IV.

CONGREGATIONES Capitulares debent fieri peractis diuinis Officiis,& præsertim Missa maiori,sed si habeantur dum Missa celebratur, vel diuina Officia recitantur, distributiones quotidianæ pro illis horis non lucrantur.S.Congr.Rit. *in Vlixbonen.17. Nouembris 1600.& in Egitanien.10.Iunij 1602.*

Congregationes capitulares habendæ non sunt eo tempore, quo diuina Officia celebrantur, nisi causa vrgens in aliud tempus differri non pateretur;quòd si hæ Congregationes absque causa prædicta tempore celebrationis diuinorum habitæ fuerint, Canonicus iure ab his,vt choro interfit,abesse potest. S. Congreg. Concil. testibus Garc.*de benefic.p.3.cap.2.n.559.* Armendar. *in addit.ad recopil.legum Nauarræ lib.2.tit.23.l.2.§.2.de resident. Canon.n.94.*& nouissimè *in Oriolen.6.Mart.1632.* vbi etiam quòd Episcopus potest sine coniudicibus mulctare Capitulum habentes tempore diuinorum Officiorum, extra casum vrgentem.

Congregationes diuersorum V.

CONGREGATIONES mulierum absque clausura non approbantur. S.Congr. Episcoporum,& Regularium *in Mediolanen.2. Martij 1594.*

Congregationes, quæ iussu Episcopi ad casus conscientiæ differendos habentur,adeundæ sunt ab exercentibus curam animarum, etiam in Parochialibus Hierosolymitanæ Religionis. S.Congreg. Conc.*sub die 4.Mart.1598.*

Congregationes nouas secularium Christi fidelium non licet Clericis Societatis IESV, nec Regularibus Ordinis S.Dominici cum vsu sacrorum erigere,absque ordinarij loci licentia. S.Congregat. Episcop.& Regul.*in Chien.6.Decembris 1616.*

Conradus.

S. CONRADI officium pro ciuitate Placentiæ, & Nettinæ in Sicilia concessit S.Congreg. Rituum *sub die 15.Maij 1614.* & toti Ordini S Francisci *sub die 12.Septembris 1625.* Vrbanus VIII. *constit.47. incip. Domini nostri, sub eodem die, 12. Septembris 1625.* cuius

cuius meminit Hieron. Roder.*in compendio quæſt. Regular. reſol.*95. *poſt num.*8.

Conſecratio.

CONSECRATIO Epiſcopi poteſt fieri vno tantùm Epiſcopo aſsiſtente, & loco alterius poteſt aſſumi Abbas, ſiue alius in Dignitate eccleſiaſtica conſtitutus in caſu neceſsitatis. S. Congr. Rit.*in Vſellen.*20.*Decembris* 1601.

Conſecratio Eccleſię,vt fieri poſſit conceditur,licèt ob aliquod impedimentum non poſsit ab omnibus quatuor partibus circumiri, dummodo Epiſcopus quantum fieri poteſt ſe conformet rubricis, & regulis libri Pontificalis.S.Congr.Rit.*in Cortonen.*10.*Decembris* 1600.*&* 17.*Iulij* 1604.*in Aſten.* 17. *Nouembris* 1600. *&* 24. *Septembris* 1605.*in Collen.*25.*Ianuar.*1602.

Conſecratio Eccleſiæ ab vno Epiſcopo inchoata, ſi ex aliqua cauſa non perficiatur ex improuiſo caſu,&c. debet ab alio Epiſcopo denuò inchoari & perfici. S. Congreg. Rit. *in Vlixbonen.* 12. *Aprilis* 1614.

Conſecratio ſacrorum oleorum poteſt ex neceſsitate fieri ab Epiſcopo cum minori numero Miniſtrorum, quàm præſcribitur in Pontificali.S.Congr.Rit.*in Curien.Rhetiorum*,21.*Auguſti* 1604.

Conſecratio Monialium ſi fiat ex priuilegio à ſuperiore Regulari, debet fieri cum omnibus cæremoniis,quæ in conſecratione Virginum ab Epiſcopo facienda præſcribuntur.S.Congr.Rit. *in Camaldulen.*1.*Iunij* 1601.

Conſecratio, & benedictio Monialium poteſt fieri in Eccleſia exteriori, Monialibus illis tantummodo adhibitis, quæ erunt neceſſariæ.S.Congr.Rit.*in Hieracen.*27.*Iunij* 1627.

Conſecratio Eccleſiæ maximè conſiſtit in vngendis ſacro chriſmate duodecim crucibus per Eccleſiam, & in proferendis illis verbis, *ſanctificetur,& conſecretur,&c.*Ideò ſi Epiſcopus conſecrans deficiat ex improuiſo, antequam dicta faciat, melius erit conſecrationem ab alio inchoari,& perfici.S.Congr.Rit.*in Vlixbon.*12.*Aprilis* 1614.

Conſecrari vt poſsit Epiſcopus à duobus Epiſcopis, & alio in Dignitate eccleſiaſtica conſtituto,conceſſum fuit electo Vſſolen. in Sardinia propter paucitatem Prælatorum in dicta Inſula. S. Congreg. Rit.*in Vſſolen.*2.*Octobris* 1601.

Conſecra

Consecratio Episcopi necessariò facienda est à tribus Episcopis, *cap. porrò 66. dist.* & est de substantia, adeò vt à paucioribus facta consecratio non teneat, etiamsi ab ipso Papa, Anchar. Gemin. & Præpos. *in cap. nec Episcopi, de tempor. ordinat.* Posset tamen Papa immutare hanc formam tanquam traditam ab Apostolis. Anchar. *in d. cap. porrò*, quia non est iuris diuini forma, Præpos. & Card. *in d. cap. porrò*, expressiùs *in cap. Archiepiscopus 65. dist.* Item solus Papa ordinando videtur dispensare super tali forma, Card. & Præpos. *in d. cap. porrò*; sed si in Prouincia non sint tot Episcopi, accersendi sunt ex vicina Prouincia, vt notatur *in cap. si fortè, 65. dist.* quod arguit in casu necessitatis non esse adhibendos Abbates, sed tantùm Episcopos ex vicina Prouincia, idque idem sentit Abbas *in cap. nec Episcopi, de tempor. ordin.* consueuit tamen in Curia dispensari maior pars Theologorum, qui consulti fuerunt, ita responderunt faciendum, & ita Pius V. dispensauit. S. Congreg. Conc. teste Sell. *in select. cap. 9. num. 3.*

Conseruator.

CONSERVATORES cum amplissima facultate habent Monachi S. Iustinæ, Eugen. IV. *constit. 10. incip. Militanti*, 8. *Kal. Decembris* 1436.

Et Montis Oliueti, Iulius II. *constit. 5. incip. Militanti*, 8. *Kalend. Nouembris* 1505.

Et Canonici Regulares Lateranenses, Sixtus IV. *sua constit. 10. incip. Dum ad vniuersos*, 10. *Kal. Septembris* 1476.

Et Fratres Ordinis Minimorum sancti Francisci de Paula, Clemens VII. *const. 6. incip. Conquestione*, 19. *Martij* 1524.

Et Patres Societatis Iesv, Gregorius XIII. *const. 1. incip. Æquum*, 8. *Kal. Iunij* 1572.

Et Monachi Camaldulenses, Leo X. *constit. 2. incip. Et si*, 4. *Nonas Iulij* 1513.

Et Clerici Regulares S. Pauli Decollati, Iulius III. *const. sua 10. incip. Ad hoc*, 3. *Idus Augusti* 1550.

Et alij Religiosi, vt videre est in eorum Bullis.

Conseruatores eligunt in dignitate ecclesiastica constitutos Equites Hierosolymitani, electique munus recusare non possunt. Pius IV. *const. 9. incip. Circumspecta, Kal. Iulij* 1560.

Conser

Conferuatorem ſuum eligere,vel deputare poſſunt Regulares vnius Conuentus monaſterij, vel domus, illum, qui fuerit Prior, ſeu Guardianus, aut quauis alia dignitate regulari fungatur. S. Congreg. Epiſcop.& Regul. *in Turritana,* 8. *Octobr.* 1617.

Conferuatores poſſunt Regulares eligere iuxta formam conſtitutionis Gregorij X V. qui primis quatuor menſibus in illa præfixis non elegerunt. S. Congreg. Concil. *in Neapolitana,* 18. *Septembris* 1627.

Conferuator poteſt eligi Abbas Ordinis Oliuetani, ſi Epiſcopus in Synodo eum deputauerit iudicem ſynodalem. S. Congr. Concil. *ſub die* 2. *Mart.* 1619.

Conferuatores eligere poſſunt Religiones, illos non habentes per communicationem priuilegiorum, cum aliis eos habentes, ſtante diſpoſitione *cap. fin. de offic. delegat. lib.* 6. vbi habentur ea verba, quod plerumque à Sede Apoſtolica Conferuatores conceduntur; ergo cùm de facili concedantur Conferuatores,veniunt ſub communicatione priuilegiorum. S. Congreg. Concil. 12. *Septembris* 1620.

Conferuatorum Regularium priuilegia, cùm ex diſpoſitione Pij V. extendantur ad tres dietas, & ſic poſſet eorum iuriſdictio extendi ad plures Epiſcopatus, & ex diſpoſitione Gregor. X I I I. teneantur dd. Conferuatores, & Regulares notificare dictam electionem, & deputationem Conferuatorum ordinario loci, debet illa fieri non ſolùm ordinario prædicti loci, ſed etiam omnibus ordinariis, ad quorum diœceſes ſe extendit eorum facultas, ſeu iuriſdictio. S.Congr. Conc. 11. *Iul.* 1620.

Conferuatores à Religionibus eligendi, qui, & quales eſſe debeant. Clemens V I I I. *conſt.* 3. *incip. Sanctiſsimus,de anno* 1592. Greg. X V. *conſtit.* 9. *incip. Sanctiſsimus,* 20. *Septembr.* 1621.

Conferuatores vniuerſitatum non ſunt comprehenſi decreto Conc. *ſeſſ.* 14. *cap.* 5. *de reform.* neque *ſeſſ.* 24. *cap.* 20. etiam *de reform.* S.Congr. Conc. *ſub die* 18. *Ianuar.* 1594.

Conferuatorum poteſtas defendendi Regulares,& alios à manifeſtis iniuriis & violentiis, quæ illis de facto inferuntur, nón cenſetur ſublata per d. conſtit. Gregor. X V. dummodo obſeruent formam præſcriptam in conſtitutionibus Innocent. I V. & Bonifacij V I I I. relatis *in cap.* 1. *& fin. de offic. deleg. in* 6. S.Congr. Conc. poſt dictam conſtit. Gregor. X V.

Conferuatores eligere debent Regulares in ſingulis diœceſibus, in

quibus monasteria, Conuentus, seu domos Regulares habent. S. Congr. Concil. *in Rossanen.* 15. *Aprilis* 1628. *& in Lancianen.* 29. *January* 1633.

Consilium.

CONSILIUM duorum Canonicorum deputatorum in erectione seminarij, licèt Episcopus teneatur requirere, non tamen tenetur illorum consilium sequi. S. Congr. Concil. teste Gonzal. *ad reg.8.Cancel.glos.*46.*n.*74.

Consilium Capituli sequi non tenetur Episcopus in concedendis statutis in Synodo, nisi in casibus à iure expressis. S. Congr. Concil. *sub die* 5. *Iun.* 1627.

Constantinus.

CONSTANTINUS Magnus Imperator in suo Lateranensi Palatio sacro Baptismatis fonte ablutus, & à lepra liberatus, Ecclesiam sub nomine sanctissimi Saluatoris construxit. Gregor. XI. *in sua constit.*1.*incip.Super*, 10. *Kal. February* 1372.

Cardinales appellauit Patres. Eugenius IV. *in sua constit.* 15. *incip. Non mediocri, de anno* 1439.

Basilicas ad honorem Principum Apostolorum Romæ extrui curauit. Clemens VII. *constit.*3.*incip. Admonet, pridie Idus Decembris* 1523.

Constitutio.

CONSTITUTIONES Ægidianas in toto statu ecclesiastico, & locis immediatè subiectis, seruari iussit Sixtus IV. *constit.* 15. *incip. Etsi*, 3. *Kal. Iun.* 1578.

Constitutiones synodales executionem litterarum Apostolicarum impedientes irritauit Clemens VII. *constit.* 39. *incip. Romanus*, 4. *Kal. January* 1533.

Constitutio synodalis, quòd prædicari non possit feria quinta in Cœna Domini, seruari mandauit. S.Congr.Rit.*in Catacen.*1.*Iul.*1601.

Constitu

Constitutiones synodales seruandæ sunt circa Officij celebrationem. S.Congreg.Rit.*in Nerotinen.25.Februar.*1606.

Constitutiones Ecclesiæ, vt functiones, absente Episcopo, fiant ab Archipresbytero, licèt non sit prima Dignitas, & non ab Archidiacono, licèt sit prima Dignitas, seruandæ sunt. S.Congr.Rit.*in Iuuenacen. 9. Maij* 1609.

Constitutiones Clericorum Regularium seruari mandauit S.Congr. Rit.*in Bernabitarum, 20. Mart.*1604.

Constitutionem 43. Vrbani VIII. circa onera Missarum suscipienda, & numerum Regularium præfiniendum, nemo potest declarare, aut interpretari. Vrbanus VIII. *constit* 43. §. 16. *incip. Cùm sæpè, 21. Iun.* 1625.

Constitutiones, & statuta possunt concedere Magnus Magister, & Capitulum generale militiæ Christianæ pro felici illius directione, nec non mutare, corrigere, & denuò edere, approbanda semper à Sede Apostolica. Vrbanus VIII. *constit.11.* §.14.*incip. Inscrutabilis, pridie Idus Februarij* 1623.

Constitutiones, decreta, & ordinationes Ordinum superiores tenentur seruare & seruari facere, illásque saltem bis in anno ex quolibet loco legi in publica mensa. Vrbanus VIII. *sub sua constit.* 26. *in vna Clem. VIII.* §.12.*pag.*271.*tom.*4.*Bullarij.*

Constitutionum diuisionis prouinciarum Hispaniarum, & Vicarij generalis Discalceatorum sancti Augustini in Hispaniis confirmatio. Gregor. XV. *constit.*36. §.40.*incip. Ad sacram*, 31.*Augusti* 1622.

Constitutiones Capuccinorum nihil habent, quod non sit consentaneum Regulæ S. Francisci, cuius illi sunt veri obseruatores. Vrbanus VIII. *constit.* 68. §. 2. *&* 4. *incip. Saluatoris*, 28. *Iunij* 1627.

Constitutionum Eremitarum sancti Augustini Discalceatorum Congregationis Italiæ confirmatio. Vrbanus VIII. *post const.*90. *incip. Ex iniuncti*, 21. *Iul.*1628.

Constitutionum, & statutorum Congregationis Ioannis Dei confirmatio. Paulus V. tom. 5. Bullarij *const.* 5. *incip. Ea, quæ*, 15. *April* 1617.

Constitutio Gregor. XV. *de conseruat.* non afficit Milites Hierosolymitanos, nisi quoad Conseruatores, & non quoad iudices ordinarios habentes ordinariam iurisdictionem intra limites suorum prioratuum. S. Congr. Episcop. *in Meleuitana*, 6.*Februar.*1627.

Constitutiones synodales non tenetur Episcopus ciuitati exhibere,

priusquam imprimantur,& postquam publicatæ fuerint,tunc ciuitas reclamare, & aggrauia proponere potest. S. Congr.Episcop. & Regul. *in ciuitatis Castelli*, 14. *Aprilis* 1615.*ad* 12.

Constitutio Pij V. in conferendo non habet locum, nisi in his diœcesibus, in quibus fuit coacta Synodus diœcesana, & in eis iuxta formam *sess.*24. *cap.*18. *de reformat.* fuerunt deputati examinatores. S. Congr.Conc.teste Garc. *de benef. p.*9.*cap.*2. *num.*4.

Constitutio facta, vt omnes Canonici debeant esse Sacerdotes infra annum sub pœna amissionis fructuum, & distributionum, non est contra Conc. ex quo pauci sunt Canonici, & ferè nunquam consueuerunt exercere officia Diaconi, vel Subdiaconi. S. Congreg. Conc. 2. *Februar.*1600.

Constitutiones facere potest Episcopus in Synodo diœcesana absque consensu & approbatione Cleri, debet tamen exquirere consensum Capituli, licèt illud sequi non teneatur,nisi in quibusdam casibus à iure expressis. S. Congr. Concil. teste Armend. *in addit. ad recop. legum Nauarræ, lib.*1. *tit.*18. *l.*7. *de Episcopis*, *n.*65.

Constitutio Gregor. XIII. super mutatione officij Abbatissæ, Priorissæ,Monialium in Italia existentium,singulis quibusque trienniis obseruari debet in omnibus Monialium monasteriis quarumuis militiarum, etiam Hierosolymitanorum, S.Congr.Episc.& Regul. *sub die* 22. *Maij* 1604.

Constitutio Episcopi valet ne Parochi possint abesse vltra duos dies sine licentia. S. Congreg. Concil. testibus Garc. *de benefic. part.* 3. *cap.* 2. *num.* 23. *in prima declarat.* Armendar. *in addit. ad recop. legum Nauarræ, lib.*1. *tit.*23. *l.*2. §.2. *tit. sed an parochi debeant residere, num.* 155.

Constitutio Sixti V. super habitu,& tonsura non comprehendit Clericos iter facientes, & in villis habitantes. S. Congr. Episcop. & Regul. *in Vlixbonen.* 18. *Octobris* 1589.

Constitutio sanctæ memoriæ Pauli V.prohibens dispositionem pecuniæ Montium pietatis in alios, quàm pauperum vsus in ipsorum Montium erectione præscriptos, absque Sedis Apostolicæ licentia, prohibet etiam dispositionem frumenti. S. Congr. Episcop. & Regul. *sub die* 14. *Februar.* 1631.

Constitutio sanctæ memoriæ Pij V. *incip. Quanta Ecclesiæ Dei*, qua prohibentur Episcopi beneficia in eorum manibus resignata, eorum, aut resignantium consanguineis conferre, habet locum etiam in parochialibus dimissis, ob alterius parochialis assecutionem.

tionem. Sacra Congregatio Episcop. & Regular. 19. *Decembris* 1620.

Constitutio facta per Episcopum, & Capitulum post Concil. Trid. ad soluendam certam quantitatem ratione nouæ possessionis Canonicatuum, quæ integrè cedat in fabricam, nihil autem ex pecunia Notariis, cursoribus, campanatiis, aliisve Ecclesiæ ministris, quibus aliàs constituta sunt salaria, attribuendam, valida est. Sacra Congr. Conc. *in vna Segobien.*11.*Iulij* 1590. teste Garc. *de benefic. p.*3.*cap.*2.*n.*198.*in* 9.*declar.*

Constitutiones in Synodo diœcesana facere potest Episcopus absque consensu, & approbatione Cleri, debent tamen requirere consensum Capituli, licèt illud non teneatur sequi, nisi in casibus à iure expressis, non obstante, quòd ex forma Roman. Pont. in celebranda diœcesana, & Prouinciali Synodo expressè habeatur, vt constitutiones in Synodo publicandæ per verb. *placet*, confirmentur. Sac. Congr. Concil. *in Venet.*27.*Aprilis* 1592. teste Piasec. *in praxi Episc. p.*2.*cap.*2.*num.*8.

Constitutione Prouinciali Mediolanen. stante quòd alloquentes cum Monialibus puniantur, dubitatum fuit an alloquentes sine licentia cum Monialibus exemptis possint puniri ab Episcopo, & etiam ipsæ Moniales exemptæ. S. Congreg. Conc. 8. *Augusti* 1621. censuit non posse puniri Moniales exemptas, quoad alloquentes fuit remissum Congregationi Episcoporum, & Regularium.

Constitutionum synodalium executio non potest per appellationem impediri, nec retardari, si illæ fuerunt à Sede Apostolica confirmatæ. S. Congr. Conc. *in Oriolen.*27.*Martij* 1632.*ad* 18.

Consuetudo.

CONSVETVDO non est alteranda ob deuotionem. S. Congr. Rit. *in Ariminen.*16.*Octobris* 1604.

Consuetudo immemorabilis allegata legitimè probanda est. Sacra Congr. Rit. *in Bononien.*10.*Maij* 1608.

Consuetudo allegata, & non probata, non est seruanda contra decretum Prouinciale. Sac. Congreg. Rit. *in Cusentin.* 20. *Nouembris* 1610.

Consuetudines laudabiles, & immemorabiles non tolluntur per Cæremoniale. S. Congr. Rit. *in Brundusina*, 17. *Septembris* 1611. *in Tor-*

Consuetudo Ecclesiæ, vt Canonici obtineant locum secundùm tempus admissionis, licèt præbendæ sint distinctæ in presbyterales, diaconales, & subdiaconales, quando omnes sunt actu Presbyteri, & seruiunt in celebrandis Missis, &c. seruanda est. S.Congreg. Rit. *in Soanen.* 10. *Ianuarij* 1604.

Consuetudo non est, sed abusus, vt confraternitas laicorum præcedat Clericis. S.Congr.Rit. *in Eluen.* 10. *Ianuar.* 1604. *in* 6. *dub.*

Consuetudo immemorabilis, vt præter Diaconum, & Subdiaconum Canonico celebranti assistat vnus Capellanus cum pluuiali, seruanda est. S.Congr.Rit. *in Mantuan.* 19. *Iunij* 1602.

Consuetudo, vt Capellani ministrent Canonicis cappas, seu pluuialia, capite detecto, seruanda est. S.Congr.Rituum *in Burgen.* 19. *Iunij* 1604.

Consuetudo laudabilis, vt feria 5. in Cœna Domini confraternitas in hora quarta noctis accedat ad Ecclesiam cathedralem toleranda est, sed mulieres prohibendæ sunt, vt non eant de nocte cum illa. S.Congr.Rit. *in Vintimolen.* 11. *Decembris* 1604.

Consuetudo seruanda est in celebratione Missarum in die Natiuitatis, & Resurrectionis Domini. S.Congr. Rit. *in Tarantin. Crypteliarum,* 3. *Septembris* 1605.

Consuetudo recitandi Matutinum sequentis diei post Completorium ex causa approbatur. S.Congr.Rit. *in Brixien.* 24. *Septembris* 1605.

Consuetudo dandi benedictionem in fine Missæ defunctorum, & celebrandi commemorationem omnium defunctorum in die Dominico, abusum esse declaratur. S.Congr.Rit. *in Augusten.* 24. *Septembris* 1605. Nisi consuetudo sit immemorabilis, quia tunc seruanda esset. Eadem 7. *Octobris* 1606. *&* 19. *Maij* 1607.

Consuetudo pulsandi matutinas horas nocturno tempore, retinenda est. S.Congreg.Rit. *in Mazarien.* 20 *Decembris* 1601.

Consuetudo, vt campanæ in salutatione Angelica non pulsentur ante pulsationem in Ecclesia matrici, seruanda est. Sac. Congregatio Rituum *in Oriolen.* 21. *Augusti* 1601. *in Giennen.* 24. *Septembris* 1605.

Consuetudo recitandi Vesperas sine cantu in diebus non festiuis, toleranda est. S.Congr.Rit. *in Suessan.* 28. *Ianuar.* 1606.

Consuetudo, vt cera deferenda in processione sanctissimi Sacramenti sumatur ex mensa Episcopali, seruanda est. S.Congr.Rit. *in Neritonen.* 4. *Martij* 1606.

Consue

Consuetudo solita in actu præstandi obedientiam Episcopo seruanda est, vt scilicet priùs illi vocentur, qui in Ordine suscepti sunt, *ibidem.*

Consuetudines laudabiles, & in honorem Dei, & Ministrorum eius introductæ, sunt seruandæ & tuendæ. S. Congreg. Rit. *in Narnien. 16. Iul.* 1605.

Consuetudo iuri, & cæremoniali libro conformis seruanda est. Sac. Congr. Rit. *in Pisaurien. 23. Maij* 1603. *in Granaten.* 10. *Maij* 1608.

Consuetudo ad fauorem alicuius introducta, & legitimè probata, seruanda est. S. Congreg. Rit. *in Tarantin.* 28. *Septembr.* 1602. & licèt prætendatur abusus, non est tollenda parte non audita. S. Congr. Rit. *in Eluen. ead. die* 28. *Septembris* 1602.

Consuetudo, vt infantes possint baptizari à quibuscunque Presbyteris, vel Canonicis ciuitatis, seruanda est, dummodo id fiat de licentia ordinarij, & sine præiudicio iurium, & emolumentorum Archipresbyteri, siue Curati. S. Congr. Rit. *in Neritonen.* 9. *Maij* 1606.

Consuetudo, vt Canonici possint facere Capitulum sine licentia Vicarij foranei, seruanda est. S. Congreg. Rit. *in Oriolen. Celis*, 16. *Decembr.* 1606.

Consuetudo, vt Vicarius generalis præcedat Dignitatibus, & Canonicis paratis, seruanda est S. Congr. Rit. *in Castellanaten.* 25. *Septembris* 1621.

Consuetudo celebrandi festum S. Sixti in ciuitate Alatrina, cum Missa, processionibus, & saltationibus feria 4. infra octauam Paschæ confirmatur. Alatrin. 17. *Februar.* 1607.

Consuetudo, vt Prior monasterij ante se faciat deferri Crucem more Archiepiscoporum, declaratur abusus. S. Congreg. Rit. *in Carepolitar. Nullius*, 4. *Mart.* 1606.

Consuetudo laudabilis, vt Vicarius generalis, tam præsente, quàm absente Episcopo præcedat Gubernatorem in temporalibus, seruanda est. S. Congr. Rit. *in Rauennaten.* 28. *Aprilis* 1607.

Consuetudo immemorabilis Ecclesiæ circa perintonationem Antiphonarum à Dignitatibus, vel Canonicis, seruanda est. S. Congr. Rit. *in Suessana*, 28. *Aprilis* 1607.

Consuetudo, vt functiones absente Episcopo fiant ab Archipresbytero, licèt non sit prima Dignitas, & non ab Archidiacono, licèt sit prima Dignitas, seruanda est. S. Congr. Rit. *in Iuuenacen.* 9. *Maij* 1609.

Consuetudo vt functiones, absente Episcopo fiant à Canonico hebdomadario,

Consecratio Episcopi necessariò facienda est à tribus Episcopis, *cap. porrò 66. dist.* & est de substantia, adeò vt à paucioribus facta consecratio non teneat, etiamsi ab ipso Papa, Anchar. Gemin. & Præpos. *in cap. nec Episcopi, de tempor. ordinat.* Posset tamen Papa immutare hanc formam tanquam traditam ab Apostolis. Anchar. *in d. cap. porrò*, quia non est iuris diuini forma, Præpos. & Card. *in d. cap. porrò*, expresśius *in cap. Archiepiscopus 65. dist.* Item solus Papa ordinando videtur dispensare super tali forma, Card. & Præpos. *in d. cap. porrò*; sed si in Prouincia non sint tot Episcopi, accersendi sunt ex vicina Prouincia, vt notatur *in cap. si fortè, 65. dist.* quod arguit in casu necesśitatis non esse adhibendos Abbates, sed tantùm Episcopos ex vicina Prouincia, idque idem sentit Abbas *in cap. nec Episcopi, de tempor. ordin.* consueuit tamen in Curia dispensari maior pars Theologorum, qui consulti fuerunt, ita responderunt faciendum, & ita Pius V. dispensauit. S. Congreg. Conc. teste Sell. *in select. cap. 9. num. 3.*

Conseruator.

CONSERVATORES cum amplisśima facultate habent Monachi S. Iustinæ, Eugen. IV. *constit. 10. incip. Militanti, 8. Kal. Decembris* 1436.

Et Montis Oliueti, Iulius II. *constit. 5. incip. Militanti, 8. Kalend. Nouembris* 1505.

Et Canonici Regulares Lateranenses, Sixtus IV. *sua constit. 10. incip. Dum ad vniuersos, 10. Kal. Septembris* 1476.

Et Fratres Ordinis Minimorum sancti Francisci de Paula, Clemens VII. *const. 6. incip. Conquestione, 19. Martij* 1524.

Et Patres Societatis IESV, Gregorius XIII. *const. 1. incip. Æquum, 8. Kal. Iunij* 1572.

Et Monachi Camaldulenses, Leo X. *constit. 2. incip. Et si, 4. Nonas Iulij* 1513.

Et Clerici Regulares S. Pauli Decollati, Iulius III. *const. sua 10. incip. Ad hoc, 3. Idus Augusti* 1550.

Et alij Religiosi, vt videre est in eorum Bullis.

Conseruatores eligunt in dignitate ecclesiastica constitutos Equites Hierosolymitani, electique munus recusare non possunt. Pius IV. *const. 9. incip. Circumspecta, Kal. Iulij* 1560.

Confer

Conseruatorem suum eligere, vel deputare possunt Regulares vnius Conuentus monasterij, vel domus, illum, qui fuerit Prior, seu Guardianus, aut quauis alia dignitate regulari fungatur. S. Congreg. Episcop. & Regul. *in Turritana*, 8. *Octobr.* 1617.

Conseruatores possunt Regulares eligere iuxta formam constitutionis Gregorij X V. qui primis quatuor mensibus in illa præfixis non elegerunt. S. Congreg. Concil. *in Neapolitana*, 18. *Septembris* 1627.

Conseruator potest eligi Abbas Ordinis Oliuetani, si Episcopus in Synodo eum deputauerit iudicem synodalem. S. Congr. Concil. *sub die* 2. *Mart.* 1619.

Conseruatores eligere possunt Religiones, illos non habentes per communicationem priuilegiorum, cum aliis eos habentes, stante dispositione *cap. fin. de offic. delegat. lib.* 6. vbi habentur ea verba, quod plerumque à Sede Apostolica Conseruatores conceduntur; ergo cùm de facili concedantur Conseruatores, veniunt sub communicatione priuilegiorum. S. Congreg. Concil. 12. *Septembris* 1620.

Conseruatorum Regularium priuilegia, cùm ex dispositione Pij V. extendantur ad tres dietas, & sic posset eorum iurisdictio extendi ad plures Episcopatus, & ex dispositione Gregor. X I I I. teneantur dd. Conseruatores, & Regulares notificare dictam electionem, & deputationem Conseruatorum ordinario loci, debet illa fieri non solùm ordinario prædicti loci, sed etiam omnibus ordinariis, ad quorum diœceses se extendit eorum facultas, seu iurisdictio. S. Congr. Conc. 11. *Iul.* 1620.

Conseruatores à Religionibus eligendi, qui, & quales esse debeant. Clemens V I I I. *const.* 3. *incip. Sanctissimus, de anno* 1592. Greg. XV. *constit.* 9. *incip. Sanctissimus*, 20. *Septembr.* 1621.

Conseruatores vniuersitatum non sunt comprehensi decreto Conc. *sess.* 14. *cap.* 5. *de reform.* neque *sess.* 24. *cap.* 20. etiam *de reform.* S. Congr. Conc. *sub die* 18. *Ianuar.* 1594.

Conseruatorum potestas defendendi Regulares, & alios à manifestis iniuriis & violentiis, quæ illis de facto inferuntur, non censetur sublata per d. constit. Gregor. X V. dummodo obseruent formam præscriptam in constitutionibus Innocent. I V. & Bonifacij V I I I. relatis *in cap.* 1. *& fin. de offic. deleg. in* 6. S. Congr. Conc. post dictam constit. Gregor. X V.

Conseruatores eligere debent Regulares in singulis diœcesibus, in

quibus monasteria, Conuentus, seu domos Regulares habent. S. Congr. Concil. *in Rossanen.* 15. *Aprilis* 1628. *& in Lancianen.* 29. *Ianuarij* 1633.

Consilium.

CONSILIVM duorum Canonicorum deputatorum in erectione seminarij, licèt Episcopus teneatur requirere, non tamen tenetur illorum consilium sequi. S. Congr. Concil. teste Gonzal. *ad reg.* 8. *Cancel. glos.* 46. *n.* 74.

Consilium Capituli sequi non tenetur Episcopus in concedendis statutis in Synodo, nisi in casibus à iure expressis. S. Congr. Concil. *sub die* 5. *Iun.* 1627.

Constantinus.

CONSTANTINVS Magnus Imperator in suo Lateranensi Palatio sacro Baptismatis fonte ablutus, & à lepra liberatus, Ecclesiam sub nomine sanctissimi Saluatoris construxit. Gregor. XI. *in sua constit.* 1. *incip. Super,* 10. *Kal. Februarij* 1372.

Cardinales appellauit Patres. Eugenius IV. *in sua constit.* 15. *incip. Non mediocri, de anno* 1439.

Basilicas ad honorem Principum Apostolorum Romæ extrui curauit. Clemens VII. *constit.* 3. *incip. Admonet, pridie Idus Decembris* 1523.

Constitutio.

CONSTITVTIONES Ægidianas in toto statu ecclesiastico, & locis immediatè subiectis, seruari iussit Sixtus IV. *constit.* 15. *incip. Etsi,* 3. *Kal. Iun.* 1578.

Constitutiones synodales executionem litterarum Apostolicarum impedientes irritauit Clemens VII. *constit.* 39. *incip. Romanus,* 4. *Kal. Ianuarij* 1533.

Constitutio synodalis, quòd prædicari non possit feria quinta in Cœna Domini, seruari mandauit. S. Congr. Rit. *in Catacen.* 1. *Iul.* 1601.

Constitu

Constitutiones synodales seruandæ sunt circa Officij celebrationem. S.Congreg.Rit.*in Nerotinen.*25.*Februar.*1606.

Constitutiones Ecclesiæ, vt functiones, absente Episcopo, fiant ab Archipresbytero, licèt non sit prima Dignitas, & non ab Archidiacono, licèt sit prima Dignitas, seruandæ sunt. S.Congr.Rit.*in Iuuenacen.* 9. *Maij* 1609.

Constitutiones Clericorum Regularium seruari mandauit S.Congr. Rit.*in Bernabitarum*, 20. *Mart.*1604.

Constitutionem 43. Vrbani VIII. circa onera Missarum suscipienda, & numerum Regularium præfiniendum, nemo potest declarare, aut interpretari. Vrbanus VIII. *constit* 43. §. 16. *incip. Cùm sæpè*, 21. *Iun.* 1625.

Constitutiones, & statuta possunt concedere Magnus Magister, & Capitulum generale militiæ Christianæ pro felici illius directione, nec non mutare, corrigere, & denuò edere, approbanda semper à Sede Apostolica. Vrbanus VIII. *constit.*11. §.14.*incip. Inscrutabilis, pridie Idus Februarij* 1623.

Constitutiones, decreta, & ordinationes Ordinum superiores tenentur seruare & seruari facere; illásque saltem bis in anno ex quolibet loco legi in publica mensa. Vrbanus VIII. *sub sua constit.* 26. *in vna Clem. VIII.* §.12. *pag.*271. *tom.*4. *Bullarij.*

Constitutionum diuisionis prouinciarum Hispaniarum, & Vicarij generalis Discalceatorum sancti Augustini in Hispaniis confirmatio. Gregor. XV. *constit.*36. §. 40. *incip. Ad sacram*, 31. *Augusti* 1622.

Constitutiones Capuccinorum nihil habent, quod non sit consentaneum Regulæ S. Francisci, cuius illi sunt veri obseruatores. Vrbanus VIII. *constit.* 68. §. 2. *&* 4. *incip. Saluatoris*, 28. *Iunij* 1627.

Constitutionum Eremitarum sancti Augustini Discalceatorum Congregationis Italiæ confirmatio. Vrbanus VIII. *post const.*90. *incip. Ex iniuncti*, 21. *Iul.*1628.

Constitutionum, & statutorum Congregationis Ioannis Dei confirmatio. Paulus V. tom.5. Bullarij *const.* 5. *incip. Ea, quæ*, 15. *April* 1617.

Constitutio Gregor. XV. *de conseruat.* non afficit Milites Hierosolymitanos, nisi quoad Conseruatores, & non quoad iudices ordinarios habentes ordinariam iurisdictionem intra limites suorum prioratuum. S. Congr. Episcop. *in Meleuitana*, 6. *Februar.*1627.

Constitutiones synodales non tenetur Episcopus ciuitati exhibere,

priusquam imprimantur,& postquam publicatæ fuerint,tunc ciuitas reclamare, & aggrauia proponere potest. S. Congr.Episcop. & Regul. *in ciuitatis Castelli,* 14. *Aprilis* 1615.*ad* 12.

Constirutio Pij V. in conferendo non habet locum, nisi in his diœcesibus, in quibus fuit coacta Synodus diœcesana, & in eis iuxta formam *sess.*24. *cap.*18. *de reformat.* fuerunt deputati examinatores. S. Congr.Conc.teste Garc. *de benef. p.*9.*cap.*2. *num.*4.

Constitutio facta, vt omnes Canonici debeant esse Sacerdotes infra annum sub pœna amissionis fructuum, & distriburionum, non est contra Conc. ex quo pauci sunt Canonici, & ferè nunquam consueuerunt exercere officia Diaconi, vel Subdiaconi. S. Congreg. Conc. 2. *Februar.* 1600.

Constitutiones facere potest Episcopus in Synodo diœcesana absque consensu & approbatione Cleri, debet tamen exquirere consensum Capituli, licèt illud sequi non teneatur,nisi in quibusdam casibus à iure expressis. S. Congr. Concil. teste Armend. *in addit. ad recop. legum Nauarræ, lib.*1. *tit.*18. *l.*7. *de Episcopis, n.*65.

Constitutio Gregor. XIII. super mutatione officij Abbatissæ, Priorissæ,Monialium in Italia existentium,singulis quibusque trienniis obseruari debet in omnibus Monialium monasteriis quarumuis militiarum, etiam Hierosolymitanorum. S.Congr.Episc.& Regul. *sub die* 22. *Maij* 1604.

Constitutio Episcopi valet ne Parochi possint abesse vltra duos dies sine licentia. S. Congreg. Concil. testibus Garc. *de benefic. part.* 3. *cap.* 2. *num.* 23. *in prima declarat.* Armendar. *in addit. ad recop. legum Nauarræ, lib.*1. *tit.*23. *l.*2. *§.*2. *tit. sed an parochi debeant residere, num.* 155.

Constitutio Sixti V. super habitu,& tonsura non comprehendit Clericos iter facientes, & in villis habitantes. S. Congr. Episcop. & Regul. *in Vlixbonen.* 18. *Octobris* 1589.

Constitutio sanctæ memoriæ Pauli V.prohibens dispositionem pecuniæ Montium pietatis in alios, quàm pauperum vsus in ipsorum Montium erectione præscriptos, absque Sedis Apostolicæ licentia, prohibet etiam dispositionem frumenti. S. Congr. Episcop. & Regul. *sub die* 14. *Februar.* 1631.

Constitutio sanctæ memoriæ Pij V. *incip. Quanta Ecclesiæ Dei*, qua prohibentur Episcopi beneficia in eorum manibus resignata, eorum, aut resignantium consanguineis conferre, habet locum etiam in parochialibus dimissis, ob alterius parochialis assecutionem.

tionem. Sacra Congregatio Episcop. & Regular. 19. *Decembris* 1620.

Constitutio facta per Episcopum, & Capitulum post Concil. Trid. ad soluendam certam quantitatem ratione nouæ possessionis Canonicatuum, quæ integrè cedat in fabricam, nihil autem ex pecunia Notariis, cursoribus, campanariis, aliisve Ecclesiæ ministris, quibus aliàs constituta sunt salaria, attribuendam, valida est. Sacra Congr. Conc. *in vna Segobien.* 11. *Iulij* 1590. teste Garc. *de benefic. p.3.cap.2.n.198.in 9.declar.*

Constitutiones in Synodo diœcesana facere potest Episcopus absque consensu, & approbatione Cleri, debent tamen requirere consensum Capituli, licèt illud non teneatur sequi, nisi in casibus à iure expressis, non obstante, quòd ex forma Roman. Pont. in celebranda diœcesana, & Prouinciali Synodo expressè habeatur, vt constitutiones in Synodo publicandæ per verb. *placet*, confirmenrur. Sac. Congr. Concil. *in Venet.* 27. *Aprilis* 1592. teste Piasec. *in praxi Episc. p.2.cap.2.num.*8.

Constitutione Prouinciali Mediolanen. stante quòd alloquentes cum Monialibus puniantur, dubitatum fuit an alloquentes sine licentia cum Monialibus exemptis possint puniri ab Episcopo, & etiam ipsæ Moniales exemptæ. S. Congreg. Conc. 8. *Augusti* 1621. censuit non posse puniri Moniales exemptas, quoad alloquentes fuit remissum Congregationi Episcoporum, & Regularium.

Constitutionum synodalium executio non potest per appellationem impediri, nec retardari, si illæ fuerunt à Sede Apostolica confirmatæ. S. Congr. Conc. *in Oriolen.* 27. *Martij* 1632. *ad* 18.

Consuetudo.

CONSVETVDO non est alteranda ob deuotionem. S. Congr. Rit. *in Ariminen.* 16. *Octobris* 1604.

Consuetudo immemorabilis allegata legitimè probanda est. Sacra Congr. Rit. *in Bononien.* 10. *Maij* 1608.

Consuetudo allegata, & non probata, non est seruanda contra decretum Prouinciale. Sac. Congreg. Rit. *in Casentin.* 20. *Nouembris* 1610.

Consuetudines laudabiles, & immemorabiles non tolluntur per Cæremoniale. S. Congr. Rit. *in Brundusina*, 17. *Septembris* 1611. *in Tor-*

*nacen.*28.*Ianuarij* 1612.*in Hydruntina*,30.*Ianuar.*1616.quod habet locum in omnibus Regnis, & locis Christianitatis. S. Congreg. Rit. *in Elboren.*17. *Iunij* 1606. Sed donec fiant probationes pro illa probanda,eiusdem libri executio non est retardanda *in Conchen.* 18.*Mart.*1617.*&* 8.*Maij* 1617.

Consuetudo, quæ militabat in Ecclesia antequam esset in cathedralem erecta,non militat,postquam est electa in cathedralem. Sacra Congr.Rit.*in Ripan.*28.*Aprilis* 1607.

Consuetudo solita circa ordinem procedendi in processionibus,quæ fiunt per annum,seruanda est. S. Congreg. Rit. *in Camerinen.* 30. *Augusti* 1602.

Consuetudinem antiquam, vt Canonici Lauretani obuiam eant, & associent Canonicos Recinaten. seruandam esse declaratur. Sacra Congregat. Rituum *in Lauretan. & Recinaten.* 15. *Martij* 1603.

Consuetudo vt Clerus Recinaten. singulis annis in die Annunciationis B.Mariæ adeat processionaliter S. Domum Lauretanam, & Clerus Lauretanus ei obuiam procedat, & honorificè excipiat ad portam ciuitatis,seruanda est.S.Congr. Rit.*in Recinaten.*25.*Ianuar.* 1602.

Consuetudo,vt sedes laicorum Præfecti, seu Commendatarij locentur in presbyterio apud Altare,non est seruanda. S. Congr. Rit. *in Egitanien.*10.*Iunij* 1602.

Consuetudo, vt Gubernator ciuitatis habeat sedem intra chorum, tollenda est, sed extrà in loco decenti habere debet. S. Congreg. Rit.*in Signina*,4.*Iulij* 1615.

Consuetudo, vt Magistratus associet Episcopum in Ecclesia, & medium inter officiales Magistratus deducant,seruanda est.S.Congr. Rit.*in Æsina*,3.*Augusti* 1602.

Consuetudo longioris vacationis à seruitio Ecclesiæ, potest ab Episcopo reduci ad tempus præscriptum à Conc.Trid. S. Congr. Rit. *in Egitanien.*23.*Nouembris* 1602.

Consuetudo,vt non genuflectatur ante sanctissimum Sacramentum, dum fiunt processiones,declaratur abusus. S.Congr.Rit. *in Pacen.* 14.*Decembris* 1602.

Consuetudo Ecclesiæ seruanda est circa vocem,& locum in Capitulo inter Dignitates,& Canonicos,præbendatos,& non præbendatos.S.Congr.Rit.*in Egitanien.*23.*Maij* 1603.

Consuetudo,vt Dignitates,& Canonici Mitram, gremiale, & thuri-

bulum

bulum & similia ministrent Episcopo, seruanda est. S.Congr.Rit. *in Lamacen.* 5.*Iulij* 1603.

Consuetudo, vt Digniras, seu Canonicus gestet baculum pastoralem ante Episcopum in quibusdam diebus festiuis, seruanda est. Sacra Congr.Rit. *in eadem Lamacen. ibidem.*

Consuetudo, vt duo Canonici Ecclesiæ cathedralis assistant Episcopo, & ei ministrent in eadem Ecclesia Missam planam pro sua deuotione celebranti, seruanda est. Sacra Congregatio Rituum *in Tifernaten.* 5. *Iulij* 1603. *in Lamacen.* 28. *Aprilis* 1607.

Consuetudo, quòd Gubernator status thurificetur, & habeat pacem ante Rectores, & Curatos Ecclesiarum, seruanda est. S.Congreg. Rit. *in Gorian.* 5. *Iulij* 1603.

Consuetudo laudabilis, quòd Gubernator non thurificetur, nec osculetur librum Euangelij, nec habeat pacem immediatè post Episcopum, seruanda est. Sacra Congreg.Rit. *in Tullen.* 2. *Augusti* 1603.

Consuetudo antiqua, & inueterata recitandi in choro tempore Quadragesimæ post Completorium, Psalmos, Graduales feria 3. & Psalmos pœnitentiales feria 5. potest tuta conscientia continuari. S Congr.Rit. *in Lauden.* 2. *Augusti* 1603.

Consuetudo introducta celebrandi duas Vesperas solemnes pro S. Maria, & pro S. Roccho, & duas Missas solemnes, seruanda est. S.Congr.Rit. *in Egitanien.* 6. *Septembris* 1603.

Consuetudo faciendi processiones sanctissimi Sacramenti Dominica infra octauam ipsius festi per confraternitatem corporis Christi in oppido Paganorum Nucerin. diœcesis, & celebrandi Missas summo manè seruari mandatur. S.Congr.Rit. *in Nucerin. Paganorum*, 15. *Nouembris* 1603.

Consuetudo, vt oblationes, quæ offeruntur Cruci feria 6. in Parasceue dentur Magistris cæremoniarum, seruanda est. S.Congr. Rit. *in Beneuentan.* 29. *Nouembris* 1603.

Consuetudo, vt Canonici diaconales, & subdiaconales præferantur Canonicis presbyteralibus posteriùs receptis, abusus declaratur. Sacra Congregat. Rituum *in Saonen.* 11. *Aprilis, &* 11. *Octobris* 1601. *in Neapolitan.* 23. *Maij* 1602. *in Tropien.* 17. *Iunij* 1606. Et in Ecclesiis collegiatis talem consuetudinem seruandam esse, declaratur *in Vrbis S. Mariæ Rotundæ*, 16. *Decembris* 1606. Vide verbo *Canonici.*

Consue

Consuetudo Ecclesiæ, vt Canonici obtineant locum secundùm tempus admissionis, licèt præbendæ sint distinctæ in presbyterales, diaconales, & subdiaconales, quando omnes sunt actu Presbyteri, & seruiunt in celebrandis Missis, &c. seruanda est. S.Congreg. Rit. *in Soanen.* 10. *Ianuarij* 1604.

Consuetudo non est, sed abusus, vt confraternitas laicorum præcedat Clericis. S.Congr.Rit. *in Eluen.* 10. *Ianuar.* 1604. *in 6. dub.*

Consuetudo immemorabilis, vt præter Diaconum, & Subdiaconum Canonico celebranti assistat vnus Capellanus cum pluuiali, seruanda est. S.Congr.Rit. *in Mantuan.* 19. *Iunij* 1602.

Consuetudo, vt Capellani ministrent Canonicis cappas, seu pluuialia, capite detecto, seruanda est. S.Congr.Rituum *in Burgen.* 19. *Iunij* 1604.

Consuetudo laudabilis, vt feria 5. in Cœna Domini confraternitas in hora quarta noctis accedat ad Ecclesiam cathedralem toleranda est, sed mulieres prohibendæ sunt, vt non eant de nocte cum illa. S.Congr.Rit. *in Vintimolen.* 11. *Decembris* 1604.

Consuetudo seruanda est in celabratione Missarum in die Natiuitatis, & Resurrectionis Domini. S.Congr. Rit. *in Tarantin. Crypteliarum*, 3. *Septembris* 1605.

Consuetudo recitandi Matutinum sequentis diei post Completorium ex causa approbatur. S.Congr.Rit. *in Brixien.* 24. *Septembris* 1605.

Consuetudo dandi benedictionem in fine Missæ defunctorum, & celebrandi commemorationem omnium defunctorum in die Dominico, abusum esse declaratur. S.Congr.Rit. *in Augusten.* 24. *Septembris* 1605. Nisi consuetudo sit immemorabilis, quia tunc seruanda esset. Eadem 7. *Octobris* 1606. *&* 19. *Maij* 1607.

Consuetudo pulsandi matutinas horas nocturno tempore, retinenda est. S.Congreg.Rit. *in Mazarien.* 20 *Decembris* 1601.

Consuetudo, vt campanæ in salutatione Angelica non pulsentur ante pulsationem in Ecclesia matrici, seruanda est. Sac. Congregatio Rituum *in Oriolen.* 21. *Augusti* 1601. *in Giennen.* 24. *Septembris* 1605.

Consuetudo recitandi Vesperas sine cantu in diebus non festiuis, toleranda est. S.Congr.Rit. *in Suessan.* 28. *Ianuar.* 1606.

Consuetudo, vt cera deferenda in processione sanctissimi Sacramenti sumatur ex mensa Episcopali, seruanda est. S.Congr.Rit. *in Neritonen.* 4. *Martij* 1606.

Consue

Consuetudo solita in actu præstandi obedientiam Episcopo seruanda est, vt scilicet priùs illi vocentur, qui in Ordine suscepti sunt, *ibidem.*

Consuetudines laudabiles, & in honorem Dei, & Ministrorum eius introductæ, sunt seruandæ & tuendæ. S. Congreg. Rit. *in Narnien. 16. Iul.* 1605.

Consuetudo iuri, & cæremoniali libro conformis seruanda est. Sac. Congr. Rit. *in Pisaurien. 23. Maij* 1603. *in Granaten. 10. Maij* 1608.

Consuetudo ad fauorem alicuius introducta, & legitimè probata, seruanda est. S. Congreg. Rit. *in Tarantin. 28. Septembr.* 1602. & licèt prætendatur abusus, non est tollenda parte non audita. S. Congr. Rit. *in Eluen. ead. die 28. Septembris* 1602.

Consuetudo, vt infantes possint baptizari à quibuscunque Presbyteris, vel Canonicis ciuitatis, seruanda est, dummodo id fiat de licentia ordinarij, & sine præiudicio iurium, & emolumenrorum Archipresbyteri, siue Curati. S. Congr. Rit. *in Neritonen. 9. Maij* 1606.

Consuetudo, vt Canonici possint facere Capitulum sine licentia Vicarij foranei, seruanda est. S. Congreg. Rit. *in Oriolen. Celis, 16. Decembr.* 1606.

Consuetudo, vt Vicarius generalis præcedat Dignitatibus, & Canonicis paratis, seruanda est. S. Congr. Rit. *in Castellanaten. 25. Septembris* 1621.

Consuetudo celebrandi festum S. Sixti in ciuitate Alatrina, cum Missa, processionibus, & salrationibus feria 4. infra octauam Paschæ confirmatur. Alatrin. 17. *Februar.* 1607.

Consuetudo, vt Prior monasterij ante se faciat deferri Crucem more Archiepiscoporum, declaratur abusus. S. Congreg. Rit. *in Carepolitar. Nullius,* 4. *Mart.* 1606.

Consuetudo laudabilis, vt Vicarius generalis, tam præsente, quàm absente Episcopo præcedat Gubernatorem in temporalibus, seruanda est. S. Congr. Rit. *in Rauennaten. 28. Aprilis* 1607.

Consuetudo immemorabilis Ecclesiæ circa perintonationem Antiphonarum à Dignitatibus, vel Canonicis, seruanda est. S. Congr. Rit. *in Suessana, 28. Aprilis* 1607.

Consuetudo, vt functiones absente Episcopo fiant ab Archipresbytero, licèt non sit prima Dignitas, & non ab Archidiacono, licèt sit prima Dignitas, seruanda est. S. Congr. Rit. *in Iuuenacen. 9. Maij* 1609.

Consuetudo vt functiones, absente Episcopo fiant à Canonico hebdo-

madario, non autem à prima Dignitate, seruanda est. S. Congr. Rit. *in Hydruntina, 30. Ianuarij 1616.* Quæ tamen debet priùs legitimè probari. Ead. 30. *Aprilis 1616.*

Consuetudo laudabilis, vt functiones, quas facere non potest prima Dignitas in Ecclesia collegiata, ad secundam pertineant, & non ad Canonicum hebdomadarium, seruanda est. S. Congr. Rit. *in Mediolanen. 28. Aprilis 1607.*

Consuetudo, vt Archipresbyter, etiamsi non sit prima Dignitas, assistat Episcopo celebranti, & functiones faciat eo absente, non tollitur per Cæremoniale. S. Congr. Rit. *in Asten. 25. Ianuarij 1602. in Montis Regalis, 28. Aprilis 1607.*

Consuetudo, vt hebdomadarius etiam non paratus præcedat aliis Canonicis, non autem Dignitatibus, seruanda est. S. Congr. Rit. *in Adrien. 20. Decembris 1601.*

Consuetudo laudabilis, & antiqua circa ritus, & cæremonias, quæ seruantur in prouincia in Ecclesiis collegiatis vniuersaliter, seruanda est ab Ecclesia collegiata eiusdem prouinciæ. S. Congr. Rit. *in Mediolanen. 28. Aprilis 1607.*

Consuetudo, vt Ecclesia collegiata dignior accedat ad Ecclesiam parochialem minus dignam ad faciendum benedictionem, & distributionem candelarum & Palmarum, non est seruanda. S. Congr. Rit. *in Ostien. ceræ, 28. Aprilis 1607.*

Consuetudo, vt duæ Dignitates assistant loco Canonicorum Diaconorum, vbi præbendæ non sunt distinctæ, seruanda est. S. Congr. Rit. *in Placentin. in 2. dub. 19. Maij 1607.*

Consuetudo, vt Mansionarij ab vna parte thurificentur immediatè post Canonicos eiusdem partis, antequam thurificentur Dignitates, & Canonici qui sedent ab alia parte chori, non est seruanda. S. Congr. Rit. *in d. Placentin. dub. 3.*

Consuetudo, quòd durante tempore Paschali cereus accendatur in omnibus solemnitatibus, & horis, seruanda est. S. Congreg. Rit. *in ead. Placent. dub. 13.*

Consuetudo, vt Pluuiale capiatur ab hebdomadario faciente Officium ad Capitulum, & non à principio Vesperarum, seruanda est. S Congr. Rit. *in Theatinorum, 1. Septembr. 1607.*

Consuetudo Theatinorum, vt non faciant commemorationem de patrono Ecclesiæ, sed tantùm de Cruce, seruanda non est, *ibid.*

Consuetudo laudabilis recitandi Officium paruum B. Mariæ in choro singulis diebus, exceptis tantùm festis duplicibus, seruanda est, licèt

licèt in aliis Ecclesiis in festis semiduplicibus non recitetur. Sacr. Congr. Rit. *in Troian.* 1. *Septembris* 1607.

Consuetudo immemorabilis, quòd eodem tempore thurificentur Canonici, & Magistratus, seruanda est. S. Congreg. Rit. *in Fanen.* 1. *Septembr.* 1607.

Consuetudo loci seruanda est circa thurificationem Baronis domini loci. S. Congr. Rit. *in S. Agathæ,* 17. *Nouembr.* 1607.

Consuetudo Ecclesiæ seruanda est, vt Missæ infra annum distribuantur, vel à prima Dignitate, vel ab Archipresbytero, vel à primo Canonico, iuxta vsum Ecclesiæ. S. Congr. Rit. *in Iuuenacen.* 17. *Decembr.* 1607.

Consuetudo celebrandi Vesperas solemnes per Canonicos Cathedralis in Ecclesia collegiata in die Paschæ, est seruanda: sed non est prohibendum Canonicis, & Capitulo Cathedralis, quin priùs Vesperas in eorum Ecclesia cantent. S. Congr. Rit. *in Camerinen.* 15. *Mart.* 1608.

Consuetudo, vt Vicarius thurificetur ante Canonicos, seruanda est, siue qui thurificat sit Canonicus, siue Acolytus. S. Congreg. Rit. *in Alexandr. in* 1. *dub.* 15. *Mart.* 1608.

Consuetudo seruanda est circa locum, in quo sedere debet Vicarius, & nullo modo alteranda, *in ead. dub.* 3.

Consuetudo, vt Gubernator thurificetur immediatè post Episcopum, seruanda est, *in ead. dub.* 4.

Consuetudo, vt Missa conuentualis cantetur sine Diacono, & Subdiacono infra octauam Corporis Christi, seruanda est, die festo, Dominicis, & octaua exceptis, *ibid. in* 6. *dub.*

Consuetudo, quòd Diaconus Euangelij non thurificet chorum, non est seruanda. S. Congr. Rit. *in ead. in* 10. *dub.*

Consuetudo, quòd Clerici cum cotta sedeant in gradibus Altaris, quando Sacramentum non est discoopertum super eo, potest tolerari, *in ead. dub.* 12.

Consuetudo, vt Episcopus possit in processionibus deferri facere post se sedem, siue sellam, in qua sedeat, dum processio consistit, seruanda est, tam præsente, quàm absente Magistratu Regio. S. Congreg. Rit. *in Granaten.* 10. *Maij* 1608.

Consuetudo immemorabilis, vt Episcopus tam eundo ad Ecclesiam, quàm assistendo diuinis Officiis, semper habeat duos Canonicos assistentes, seruanda est, tam absente, quàm præsente Magistratu Regio, *in ead. ibid. &* 24. *Octobris* 1609.

Consuetudo immemorabilis Ecclesiæ circa assistentiam ministrorum faciendam Episcopo, Dignitatibus, & Canonicis, tam in Missis, quàm in Vesperis seruanda est. S.Congreg. Rit.*in Lucerin.*14. *Iun.* 1608. *& 9. Maij* 1619.

Consuetudo vniuersalis Ecclesiæ, quòd Presbyteri omnes feria 5. in Cœna Domini non celebrent, sed communionem sumant de manu Episcopi, vel celebrantis, seruanda est. S. Congr.Rit. *in Ciuitaten.* 27. *Septembr.* 1608.

Consuetudo, vt celebretur Officium de S.Eulalia cum octaua, etiamsi venerit in Quadragesima, approbatur. S. Congr. Rit. *in Barcinonen.* 6.*Decembr.* 1608.

Consuetudo vniuersalis Ecclesiæ, quòd campanæ Sabbato sancto non pulsentur, antequam sint pulsatæ in Ecclesia cathedrali, seruanda est. S.Congr.Rit. *in Marsicen.* 21.*Martij* 1609.

Consuetudo, vt secundas Vesperas cantet, non qui cantauit primas, sed hebdomadarius, vel subcantor, seruanda est. S. Congr. Rit. *in Cusentina,* 27. *Iul.* 1609.

Consuetudo celebrandi Missam sancti Simeonis in Ecclesia Monialium eiusdem Nominis in Ecclesia Ragusina confirmatur. S.Congreg. Rit. *in Ragusin.* 28. *Nouembr.* 1609.

Consuetudo, siue vsus, quòd in Ecclesia pro Gubernatore Prælato, sedes cum strato paretur, seruanda est. S.Congr.Rit. *in Fulginaten.* 30. *Ianuar.* 1610.

Consuetudo, siue vsus, quòd Canonici teneantur associare Episcopum venientem ad Ecclesiam cum cappa omnibus diebus festiuis, Dominicis, & aliis, etiam non solemnibus, seruanda est. S.Congr. Rit. *in Ripan.* 30.*Ianuar.* 1610.

Consuetudo immemorialis, quòd Præpositus, absente Episcopo, triplici ductu thurificetur, seruanda est. S. Congr. Rit. *in Auenionen.* 20.*Nouembis* 1610.

Consuetudo, vt Vicarius præcedat Archipresbytero in absentia Archiepiscopi, locum habet, quando Archiepiscopus absens est à choro, vel ab Ecclesia, licèt præsens sit in ciuitate. S. Congr. Rit. *in Alboren.* 20. *Nouembris* 1610.

Consuetudo immemorabilis, quòd quando Canonici cantant aliquam Missam votiuam loco Missæ conuentualis, sufficiat Missa lecta celebrata in Aurora, seruanda est, præterquam in diebus, in quibus ex tertia rubrica Missalis omnino cantandæ sunt duæ Missæ conuentuales. S. Congreg. Rit. *in Vrbinaten.* 4. *Iulij* 1615.

in

in Compluten. 23. *Martij* 1602. *in Oscen.* 28. *Ianuarij* 1612.

Consuetudo, quòd Passio Domini in Dominica Palmarum, & feria 6. in Parasceue decantetur à Canonicis, debet seruari, non obstante Cæremoniali, quo disponitur eam à Cantoribus decantandam esse. S. Congr. Rit. *in Viterbien.* 7. *Iulij* 1612.

Consuetudo, quòd beneficiati sancti Laurentij in Damaso de Vrbe in Vesperis, & Missis solemnibus festi conceptionis Beatæ Mariæ Virginis thurificentur immediatè post Canonicos, & ante Custodes, & Guardianos Societatis sanctissimæ Conceptionis, seruanda est. S. Congreg. Rit. *in Vrbis sancti Laurentij in Damaso*, 18. *Februar.* 1617.

Consuetudo, vt Magistratus in primo ingressu ciuitatis Archiepiscopo obuiam eant, & pedites eum cum sua Cruce æquitantem præ manibus introducant, seruanda est. S. Congr. Rit. *in Tarraconen.* 2. *Mart.* 1613.

Consuetudo, vt noui Priores antequam possessionem officij accipiant, eant ad Ecclesiam cathedralem, seruanda est. S. Congr. Rit. *in Narnien.* 16. *Iulij* 1607.

Consuetudo incensandi Gubernatores ciuitatum Sedis Apostolicæ, qui sunt Referendarij, & Prælati, & vtuntur Rochetto ante Canonicos post Episcopum, seruanda est. S. Congr. Rit. *in Cesenaten.* 7. *Decembris* 1601.

Consuetudo, vt Archipresbyter associetur à Clericis, & Presbyteris, sicut Episcopus à Canonicis, tollenda est. S. Congr. Rit. *in Baren.* 4. *Iulij* 1615.

Consuetudo loci, vel Ecclesiæ seruanda est, an Vicarius generalis sit thurificandus, & debeat accipere candelam, cinerem, palmam, & adorare Crucem, ante, vel post Capitulum. S. Congr. Rit. *in Neocastren.* 16. *Ianuar.* 1607.

Consuetudinem immemorialem non residendi sublata est ex decreto Conc. *seß.* 24. *cap.* 12. *de reformat.* quòd si Canonici alia ratione se tueantur, audiendi sunt. S. Congreg. Conc. teste Garc. *de benef. p.* 3. *cap.* 2. *num.* 198.

Consuetudo immemorabilis sublata fuit per Conc. *seß.* 25. *de reform. cap.* 6. S. Congreg. Conc. *in Calciaten.* 7. *Septembris* 1630.

Consuetudo legitimè præscripta cum scientia Papæ, vt transeuntes ad secundas nuptias benedicantur à Parocho, valida est. S. Congr. Concil. 2. *Octobris* 1593.

Consuetudinem immemorialem non excludit decretum Concil.

sess.24.de reformat. cap.20. in fine, sed donec de illa constiterit per tres sententias conformes, non inferior, sed diœcesanus Episcopus debet interim huiusmodi causas cognoscere. S. Congr. Conc. teste Rota *decis.248.n.1.par.2.rec.*

Consuetudo tenendi beneficium curatum, vel simplex simul cum Capellania in eadem Ecclesia est sublata per Concil.*sess.24.cap.17. de reformat.*Sac.Congreg.Concil.teste Garc. *de benefic.part.5.cap.8. num.*87.

Consuetudo Ecclesiæ Asten. quòd fructus spectent ad Capitulum, donec beneficiatus sit Sacerdos, est obseruanda, quia intentio Conc. fuit ne ratione collationis aliquid reciperetur à Capitulo. S.Congr.Conc.*in Asten.6.Maij* 1617.

Consuetudo in Ecclesia inducta, vt Canonici infirmi fructus tantùm suæ præbendæ, non distributiones quotidianas percipiant, si legitimè præscripta sit, tollit constit. Sacra Congregat. Concilij, testibus Garc.*de benefic.part.3.cap.2. num.*361. Armendar. *in addit. ad recop.legum Nauarræ lib.2. tit. 23. de resident. sub tit. An Canonici, num.*72.

Consuetudo à tempore cuius initij non est memoria, qua Parochi Ecclesias parochiales pro tempore vacantes optant, non est sublata per Conc.& in illis Parochialibus,quæ optantur,non est necessarium examen per concursum.S.Congr.Concil.teste Garc. *de benef. p.9.cap.2.num.*165.

Consuetudo,qua imponitur onus recepto, quod tendit in vtilitatem Canonicorum,vel illorum bonorum,non valet, secus si in vtilitatem Ecclesiæ, vel in augmentum cultus diuini, vel vtilitatem fabricæ,aut Sacristiæ.S.Congr.Conc. ——

Consuetudo immemorialis, & statuta iurata non residendi Canonicos,& Dignitates,sunt sublata per Concil.*sess.24.de reformat.cap.*12. S. Congregat. Concil. testibus Nicol. Garc. *de benefic. part.*3.*cap.2. num.*197.*in* 1. *&* 3. *declarat.* Armendar. *in addit. ad recopilat. legum Nauarræ lib. 2. tit. 23. de resident. sub tit. An Canonici, &c. num.* 21. *&* 23.

Consuetudine stante, quòd Canonicus missus à Capitulo pro aliquo seruitio ipsius Ecclesiæ, seu Capituli, percipiat omnes fructus, & distributiones quotidianas, ea est obseruanda si Canonici absint pro euidenti Ecclesiæ vtilitate. S.Congr.Concil. teste Garc. *de benefic.part.3.cap.2.num.*361.

Consuetudo, vt Episcopo diœcesim visitanti à laicis victualia ministrentur,

ſtentur, Vicario autem viſitanti ab Eccleſiarum Rectoribus, ſeruanda eſt, ſi laici ſpontè perſeuerent in iſta conſuetudine. Sacra Congr.Conc.teſte Armendar.*in addit.ad recop. legum Nauarræ l:b.*1. *tit.6.de viſitat.num.*119.

Conſuetudo, vt communitates procurent Epiſcopum viſitantem, quamdiu ipſæ voluerint, ſeruanda eſt. nam ſi ipſæ recuſarent, cogendæ minimè ſunt.S.Congregat.Concil. teſte Armendar. *d.lib.*1. *tit.6.de viſitat. num.*121. quem refero *in tract. de offic.Epiſcop.part.*3. *allegat.*73.*num.*45.

Conſuetudini permittenti, quòd in eadem Eccleſia Dignitates cum præbendis canonicalibus teneantur, non eſt derogatum à Conc. *ſeſſ.*24.*cap.*17.*de reformat.* S. Congreg. Concil. teſte Garc. *de benefic. part.* 11. *cap.* 5. *num.* 246. *&* 247. Armendar. *in addit. ad recopilat. legum Nauarræ lib.* 4. *tit.* 7. *de benefic. incompatib. num.* 26. quos refero *in tractat. de offic. Epiſcopi , part.* 3. *allegat.* 62. *num.* 18. *propè fin.*

Conſuetudine in Eccleſia cathedrali ſtante quòd Canonici non intereſſentes diuinis non percipiant fructus præbendæ, nec diſtributiones quotidianas,licet Epiſcopo retinere penes ſe vnum,vel duos Canonicos,qui dictos fructus, & diſtributiones percipere poſſint, ac ſi in choro præſentes eſſent, exceptis tamen diſtributionibus quotidianis. S.Congr.Conc. teſtibus Garc. *de benefic.part.*3. *cap.* 2. *num.*347.Armendar. *in addit.ad recop.legum Nauarræ lib.*2. *tit.*23.*de reſident.ſub tit.an Canonici,&c.num.*59.

Conſuetudo immemorialis non excuſat à reſidentia in Cathedralibus,& Collegiatis inſignibus. Sacra Congregatio Concil. teſtibus Armendar.*d.lib.*2.*tit.*23.*de reſident.rubr.An Canonici , vel alij habentes dignitatem , &c. num.*20. Garc. *de benefic. part.*3. *cap.*2.*num.*197. Sanctarell.*reſolut.quæſt.*4. *num.*33. quos refero *in tract. de offic. Epiſcopi part.*3.*alleg.*53.*num.*115.

Conſuetudo immemorialis excuſat à reſidentia Eccleſiarum collegiatarum non inſignium, ſi illæ ſint rurales prorſus deſtitutæ, aut in quibus nunquam antea ſupra hominum memoriam ſolitum eſſet reſidere,aut in quibus adeò tenues redditus eſſent, vt Canonicos aliunde non habentes vnde viuant, alere non poſſent: ſufficit autem ad excludendum immemorialem, quòd aliqui Canonici reſederint.S.Congr.Conc.teſtibus Armendar. Garc. & metipſo *locis proximè citatis.*

Contro

Controuersia.

CONTROVERSIAS super præcedentia in processionibus, & aliis similibus ortas inter personas ecclesiasticas, tam seculares, quàm Regulares, potest componere Episcopus ex decreto Concil.*sess.*25.*cap.*13.*de Regular.* S.Congregat.Concil.*sub die* 14. *Februarij* 1593.

Conuersæ.

CONVERSÆ, quæ ad monasteriorum pauperum subleuamen ad conquæritandas eleemosynas mittuntur, 45. ætatis annum excedant, & extra clausuram minimè pernoctent, nisi in casu necessitatis, & tunc hospitio excipiantur in ædibus proximiorum consanguineorum, aut aliarum piarum matronarum. S.Congreg. Episcop.& Regul.*in Bononien.de anno* 1593.

Conuersæ Moniales ad quæstuandum mitti possunt, si aliter Moniales sustentari non possint, dummodò ad minus 40. ætatis annum excedant, non sint pulchræ, nec modo aliquo extra monasterij clausuram pernoctent, & in illis monasteriis, quæ nisi dictas Conuersas ad quæstuandum mittant, manuteneri non possunt, deinceps puellis monasticum habitum non tradi, nec educationis causa illæ in eis introduci possunt, absque Sedis Apostolicæ speciali licentia. S. Congr.Episcop. & Regul. *in Bononien.* 14. *Aprilis* 1615.

Conuersæ non debent permitti vt exeant, aut videri se sinant, ad effectum claudendi, vel aperiendi ianuam monasterij, sed id muneris alteri extra clausuram degenti committatur. S.Congr.Episcop. & Regul.*sub die* 20.*Septembris* 1594.

Conuersa supranumeraria debet, prædita qualitatibus necessariis, capitulariter, votisque secretis Monialium admitti, & dotem duplicatam soluere, à Conuersis persolui solitam, ac tempore debito professionem emittere. S.Congr.Episc.& Regul. ——

Conuersas non habent regulariter Moniales S. Claræ. Sac. Episcop. & Regular. *in Tarentin.* 12. *Aprilis*, & *Folignen.* 22. *Nouembris* 1619.

Conuertitæ.

Conuertitæ.

CONVERTITARVM Monialium in monasteriis nullæ Virgines recipiantur ad habitum monachalem, aut ad educationem. S. Congreg. Episcop. & Regular. *in Valentina, 17. Decembris* 1602.

Conuertitæ eo ipsô, quòd ingrediuntur monasterium, possunt emittere professionem iuxta Bullam Pontificis ante Concilium emanatum, quæ non est sublata per Concil. *sess. 25. cap. 15. de Regul.* ex eo quòd per *cap. 18. in fine eiusdem sess. 25.* præseruantur earum constitutiones; ergo multo magis hoc priuilegium Pontificis. Sac. Congr. Episcop. & Regul. *sub die 11. Januar.* 1620.

Corporis Christi festiuitas.

CORPORIS Christi festiuitatem feria quinta post octauam Pentecostes quotannis celebrari iussit Vrbanus IV. *in sua constit. 1. incip. Transiturus, de anno* 1262.

Corporis Christi festiuitatem tempore interdicti apertis Ecclesiarum ianuis celebrari posse edixit Martinus V. *constit. incip. Ineffabile, 7. Kalend. Iunij* 1429.

Corpus.

CORPORA Sanctorum Placidi, Eutichij, Victorini, & Flauiæ Martyrum, Messanæ inuenta, pro talibus habenda esse censuit S. Congreg. Rit. *in Messanen. 15. & 19. Ianuar.* 1611.

Corpus B. Saluatoris de Orta, ne à capsa, in qua conseruatur, amoueatur ex quavis causa, iustum esse, & posse concedi censuras contra eos, qui illud amouere, vel subtrahere volunt, censuit Sac. Congr. Rit. *in Calaritana, 1. Septembris* 1607.

Corpora defunctorum, vide in verbo *Cadauera*, & in verbo *defuncti*.

Credo.

CREDO, & Gloria in excelsis, dici potest in Missis votiuis, quæ celebrantur pro re graui, & potest dici res grauis, quando ab Episcopo, & vniuerso Clero, & ciuitate Missa votiua solemniter celebratur cum interuentu Magistratus,& populi, sed fallit quando Missa celebratur cum paramentis violaceis,& pro infirmis, vel aliquo actu simili mœstitiæ,vel pœnitentiæ, quia tunc non dicitur Gloria, nec Credo. S.Congreg.Rit.*in Placentina, dub.* 14.*sub die* 19. *Maij* 1607.

Cruciata.

CRVCIATÆ Bullæ vigore non possunt Regulares vtriusque sexus Confessarios sibi eligere, & ab eis absolui à casibus reseruatis, etiam in Bulla Cœnæ Domini, propter Breue Clementis VIII. apud Soar. *tom.*4. *de Relig.lib.*2.*cap.*16.*vers.*2.Sebast.à Costa *in Bull.Cruciata,q.*107.Ita S.Congr.Conc.*in causa Portugaliæ,& Castellæ*, 4. *Decembr.*1627.

Cruciatæ Bullam antè,vel pòst suscipere non est necessarium ad consequendas in Regnis Hispaniarum Indulgentias Iubilæi, quæ à Summis Pontificibus pro tempore concedi consueuerunt. S.Congreg. S. R. E. Cardinalium negotiis Indulgentiarum præfecta, sanctissimo Domino nostro Vrbano VIII. approbante *sub die* 8. *Februarij* 1631.

Vide in verbo *Bulla*.

Crux.

CRVCIS D.N. Iesu Christi titulus inuentus fuit Romæ, in Ecclesia S Crucis in Hierusalem, die vltima Dominicæ mensis Ianuarij 1492. Græcis, Hebraicis, & Latinis litteris conscriptus. Alexander V I. *in sua constit.*4. *incip. Admirabile*, 4.*Kalend. Augusti* 1496.

Crucem deosculandam porrigere Episcopo ingredienti aliquam ciuitatem spectat ad digniorem illius loci, etiamsi non ad illius Ecclesiam,

clesiam, sed ad aliam Parochialem dirigatur; cùm verò ingreditur parochialem Ecclesiam, debet hoc præstari à digniori illius Ecclesiæ, licèt sint præsentes Canonici Cathedralis, vel Collegiatæ. S.Congr.Rit.*in Calaguritana*, 1.*Iun*.1601.

Cruces, vel noua insignia, præter solitum in processionibus deferre non licet. S.Congr.Rit.*in Coropolitan.Nullius*, 4.*Mart*.1606.

Crux in processionibus publicis debet à Regularibus deferri cum velo, seu pallio appenso, non autem discooperta, vt defert Clerus secularis. Ita de Canonicis Regularibus Lateranen. loquens censuit S. Congr. Rit. *in Neapolitana*, 14.*Ianuar*.1617.

Crucem propriam in processionibus erigere non possunt Presbyteri alicuius Ecclesiæ intra limites propriæ Parochiæ, sed debent incedere sub Cruce Parochiæ. S.Congr.Rit.*in Vrbis*, 12.*Mart*.1616.

Crux propria, quòd possit à Capuccinis de nouo erigi in processionibus in ciuitate Salernitana, licèt priùs incederent sub Cruce Conuentualium, censuit S.Congr.Rit. *in Salernitana*, 30. *Aprilis* 1616. Iam nunc ex speciali indultu Pauli V. *in eius constit*. 9. *incip. Pastoralis officij*, *die* 12. *Octobris* 1617. *tom*.5.*Bullarij*. Huiusmodi Fratres Capuccini vbique locorum in publicis processionibus Crucem propriam ad formam constitutionis Gregor. XIII. incip. *Exposcit pastoralis officij*, deferre possunt, & valent.

Crux in funeralibus vnica tantùm deferri debet illius Ecclesiæ, ad quam corpus deferrur. S.Congr. Rit. *in Narnien. S.Gemini*, 30. *Septembr*.1614. dummodo non interueniat Capitulum Cathedralis, sub qua omnes funus associantes incedere debent. Ead. S. Congr. *in Andrien*. 22. *Nouembr*. 1631.

Crux propria Parochiæ defuncti deferenda est in funeralibus, non autem Crux antiquæ Parochiæ, ex qua dismembrata fuit Parochia noua, de qua est defunctus, & vocati ad funus in eadem propria Parochia debent conuenire. S.Congr.Rit. *in Nullius Prouinciæ Baren*.22.*Mart*.1631.

Cruce in diuinis functionibus Pontificiis, & dum incedit per Vrbem, vti non debet coadiutor Archiepiscopi, cùm Crux sit signum, & ornamentum Dignitatis & iurisdictionis, & coadiutor vtraque careat. S.Congr.Rit.nomine Cardinalium Paleotti, & Veronen. *sub die* 31. *Ian*.1561. *in resp.ad* 2. testibus Prosp.de August.ad Quarant. *verbo Archiepiscopi auctor, auct*.13. *n*.12. *in fine*, Piasec. *in praxi Episcop. part*.1. *cap*.1. *n*.10. Campan. *rubr*.7. *cap*.6. *n*.107.

Crux vnica tantùm in funeralibus est deferenda, & illa esse debet

illius Ecclesiæ, ad quam corpus defuncti defertur S.Congreg.Rit. *in Baren.terra Medugni,2. Augusti 1631.& in Messanen.12.Februar. 1633. & in Florentina, 9. Aprilis, eiusdem anni.*

Cura animarum.

CVra animarum in Parochialibus vnitis Capitulis cathedralium, seu collegiatarum Ecclesiarum ita exercenda. Primò si incumbit certæ personæ, per illam exercenda est. Si imminet toti Capitulo, vt per singulos per vices exerceatur, cogendi sunt ad illam exercendam, vt not. *in cap. statuta, de elect. lib. 6.* Si spectat ad illorum mensam, ita vt institutio illarum personarum quæ illam curam exercent, à nullo superiore facienda esset, Canonici non possunt compelli, vt nec per se ipsos, nec per Vicarios perpetuos illam exerceant. glos. *verbo mensam, in Clem. 1. de exces. Prælat.* & *ibi* Card.Imol. & Anchar. Idem dicendum si per Sedem Apostolicam eis esset indultum, vt per temporarios cura exerceatur: sed in istis duobus casibus postremis cogi possunt ad constituendos Vicarios perpetuos.S.Congr.Conc.teste Garc.*de benef.p.11.c.2.n.9.*

Curam animarum exercentes etiam in Parochialibus Hierosolymitanæ Religionis, tenentur accedere ad Congregationes, quæ iussu Episcopi ad casus conscientiæ differendos habentur. S. Congreg. Conc. *sub die 4. Maij 1598.*

Curam animarum esse penes deputantem arguit Vicarius amouibilis deputatus in illius exercitio. S. Congreg. Conc. testibus Garc. *de benefic. part. 3. cap.2. num. 179. in declar.* 11. Armendar. *in addit. ad recop. legum Nauarræ, lib.2. tit.23. l.2. §. 2. sub tit. sed an Parochi debeant residere in suis Curatis, num.* 141. quos refero *de officio, & potest. Parochi, cap.1. num. 65.*

Curam animarum toti Capitulo cathedralis Ecclesiæ incumbentem potest Episcopus de consensu Capituli transferre per viam vnionis perpetuæ in certam personam, seu Dignitatem eiusdem Ecclesiæ. S.Congr. Concil. teste Garc. *de benef.part.9.cap.2.num.190.*

Cura animarum, aut est exercenda per ipsos Canonicos, quibus imminet, aut si minus sufficiant, adiungendi sunt coadiutores ab Episcopo approbati. S.Congr.Concil. teste Garc. *de benefic. part.3. cap.2. num.198.*

Curam animarum exercentes, siue seculares, siue Regulares sint, poni

poni debent ad arbitrium superiorum ipsorum Regularium, non autem ad arbitrium Episcopi, nisi quòd examinari, & approbari priùs ab eo debent, antequam ponantur. Sac. Congreg. Conc. testibus Piasec. *in praxi Episcop. part. 2. cap. 3. num.* 46. *pag.* 182. Gonzal. *ad reg.* 8. *Cancell. gloss.* 5. §. 3. *num.* 34.

Cura vnita Collegiatæ, si immineat Archipresbytero, & Capitulo, ex bonis Archipresbyteri, & Capituli portio assignanda est. S. Congr. Concil. teste Sell. *in select. cap.* 6. *num.* 3.

Curati.

CVRATÆ Ecclesiæ, si sint vnitæ monasteriis, possunt ordinarij locorum eas visitare, & ponere in iis Vicarios perpetuos, seu temporarios, iuxta dispositionem *cap.* 7. *sess.* 7. *de reformat.* S. Congr. Concil. teste Garc. *de benefic. part.* 11. *cap.* 2. *num.* 12.

Curati cogendi sunt ad subeunda per se ipsos, & non per substitutos, ea munera, ad quæ tenentur, tolerandi autem, vt per substitutum suppleant in illis tantùm casibus, quibus expressis verbis Canonum, Decretorúmve Concilij permissum eis est, vt per Vicarios, Coadiutores, vel Substitutos, possint officio suo fungi. S. Congr. Conc. *in Nullius*, 3. *Iunij* 1591.

Curati, & Rectores Ecclesiarum non possunt ab Episcopo cogi, sed hortari, vt subministrent necessaria Presbyteris volentibus celebrare in eorum Ecclesiis. S. Congr. Rit. *in Egitanien. in* 3. *dub. sub die* 10. *Iunij* 1602.

Curati in quorum Parochia defunctus obiit, & non Regulares ad quorum Ecclesiam defunctus portatur, debet benedicere corpus defuncti. S. Congr. Rit. *in Squillacen.* 18. *Nouembris* 1606.

Curati Ecclesiarum parochialium in publicis processionibus debent procedere secundùm antianitatem, & prærogatiuam Ecclesiæ parochialis, & non secundùm antianitatem, & prærogatiuam Religionis, cui Ecclesia parochialis commissa est. S. Congr. Rit. *in Asten.* 21. *Martij* 1609.

Curati si per se volunt munus prædicationis obire, non debent impediri. Sacra Congr. Concil. teste Aldan. *in compendio canon. resol. lib.* 1 *tit.* 13. *num.* 4.

Curati non debent plus recipere pro tumulandis cadaueribus exterorum, quàm ciuium. S. Congr. Conc. *sub die* 27. *Maij* 1617.

Curatus parochialis Ecclesiæ in funere sui Parochiani defuncti, quando defertur ad Cathedralem, non debet præcedere Canonicis. S. Congr. Rit. *in Sutrina, 30. Augusti* 1602.

Curatus Ecclesiæ, ad quam defertur corpus defuncti, debet in sua Ecclesia Officium facere circa corpus, & non alij Presbyteri, etiam Ecclesiæ cathedralis. S. Congr. Rit. *in Pisauren. 20. Decembris* 1603. *& in Meliten.* 18. *Nouembris* 1606. Etiam præsente Archipresbytero, & Canonicis Ecclesiæ collegiatæ. Ead. S. Congr. *in Ostien. Coræ,* 28. *Aprilis* 1607.

Curatus, & non Regulares, debet deferre stolam, & facere confessionem in funeribus suæ Curæ, etiamsi defunctus sepeliatur in Ecclesiis Regularium. S. Congr. Rit. *in Spoletan. Terræ de Visso,* 20. *Iunij* 1609.

Curatus ratione stolæ debet præcedere aliis Presbyteris etiam Canonicis Ecclesiæ collegiatæ. S. Congr. Rit. *in Nucerina Saxoferrati,* 24. *Octobris* 1609.

Curatus, siue Rector Ecclesiæ parochialis, tanquam caput Ecclesiæ, thurificandus est ante dominum loci. S. Congr. Rit. *in Turritana,* 7. *Augusti* 1610.

Curatus inferior, qui vltra duos menses abfuit à residentia, potest, & debet cogi per Episcopum ad restitutionem fructuum pro rata temporis absentiæ, iuxta *cap. 1. sess. 23. de reform.* neque ad eam rem requiritur monitio, vel citatio. S. Congr. Conc. teste Garc. *de benefic. part. 3. cap. 2. num. 27.*

Curatus Fratribus prohibere non potest ne confessiones Parochianorum suorum ægrotantium, absque eius licentia audiant, dummodo ab ordinario priùs approbati existant, & posteaquam infirmorum confessiones audierint, statim dictum Curatum certiorent. Sac. Episc. & Regul. Congr. *in Senogalien. 22. Ianuarij* 1616.

Curatos, & Sacerdotes deputatos ad curam in Ecclesiis parochialibus subiectis Commendatori Ordinis Theutonici punire potest ordinarius ad præscriptum *cap. 4. sess. 6. & cap. 6. sess. 25. de reformat.* S. Congr. Conc. *in Curien. 5. Aprilis* 1631.

Curatus, & Sacrista Cathedralis, etiam quòd sint amouibiles, quando interuenit Capitulum dictæ Cathedralis, debent præcedere proprio Parocho defuncti. S. Congregat Rituum *in Pisauren. 22. Martij* 1631.

Curato amouibili Cathedralis in processionibus debet incedere cum Capitulo dictæ Cathedralis supra Priores, Plebanos, & Curatos perpetuos

perpetuos beneficiatos.S. Congregat. Rit.*in Callien.9.Aprilis* 1633.
Vide in verbo *Parochus*, & in verbo *Rector.*

Curſores Papæ.

CVRSORES Papæ, & non Mandatarij Vicarij Vrbis in publicis proceſſionibus, & funeralibus, clauas argenteas deferre debent.S.Congr.Rit.*in Vrbis*,17.*Mart.*1613.

Curſores Papæ debent diem futuræ Cameræ Apoſtolicæ poſtridie intimare.Pius I V.*conſt.*87.*incip.Cùm inter,Kal.Nouembris* 1564.

De eorum poteſtate, & in quibus cauſis citare, ac intimare valeant.Iul.I I.*conſt.*14.*incip.Cùm ſicut*,15.*Kalend.Septembris* 1507.Clemens V I I. *conſt.*34.*incip.Et ſi*,5.*Iulÿ* 1532.

D.

DAMNA.

DAMNORVM cauſa datorum per Clericos, & eccleſiaſticos, ſeu per eorum animalia, necnon per familiares, miniſtros, & colonos Epiſcoporum, & menſæ Epiſcopalis,etiam laicos, ſeu eorum animalia in bonis quibuſcunque,tam Eccleſiarum, & perſonarum eccleſiaſticarum, quàm etiam laicorum,ſpectat ad curiam Epiſcopalem priuatiuè. Si verò laici eorúmve miniſtri,& animalia damnificent bona Eccleſiarum, & perſonarum eccleſiaſticarum, curia Epiſcopalis procedere poteſt, tanquam in cauſis mixti fori. At quando coloni, & miniſtri Eccleſiarum, Clericorum, & Eccleſiaſticorum cum animalibus propriis bona laicorum damnificant, cognitio tam quoad bona, quàm quoad perſonas laicorum, & eorum animalia ſpectat ad iudicem laicum priuatiuè, ſed ſi cum animalibus Eccleſiaſticorum, vel Eccleſiarum, quoad perſonas ſpectat ad laicum, quo verò ad animalia ſpectat curiam eccleſiaſticam. S.Congr.Controuerſiis iuriſdictionalibus præpoſita *in vna Terracinen.* teſte Sell. *in ſelect. Canon.cap.*22.*num.*8.

Dans.

Dans.

DANS aliquid, vel promittens, aut recipiens pro gratia, vel iustitia obtinenda apud Sedem Apostolicam, qualiter puniatur. Bonifacius VIII. *const.1. incip. Excommunicamus, de anno* 1295.

Gregorius XIII. *constit.24. incip. Ab ipso, Non. Nouembris* 1574.

Clemens VIII. *constit.10. incip. Pro commissa, 18. Kalend. Septembris* 1592.

Datarius.

DATARII officium, & potestas Sede vacante expirat, & ille datas ante mortem Pontificis adnotatas extendere non potest, & supplicationes gratiarum & iustitiæ, etiamsi datatæ fuerint, Collegio Cardinalium statim sub sigillo clausas præsentare tenetur. Pius IV. *const.63. incip. in eligendis. 7. Idus Octobris* 1562.

Debita, Debitor.

DEBITA contracta ab vno ex Fratribus in communione viuentibus, non sunt imputanda alteri Fratri, sed ex integro ex illius portione sunt persoluenda. S. Congr. Conc. *in Romana sub die* 3. *Decembris* 1623. per *l. ex parte. §. filius*, vbi Bart. & alij. *ff. famil. ercifcund.* Bald. *conf.* 445. *num.* 1. *ad med. vers. item cùm prædictos fratres*, *lib.* 3. Paul. de Castro *conf.* 358. *num.* 3. *lib.* 2. Alexand. *conf.* 76. *num.* 12. *lib.* 4.

Debitores impetrantes beneficium discussionis cessionis bonorum, aut dilationes quinquennales, siue *cap. peruenit*, *& cap. Odoardus*, causam intra tres menses terminare tenentur. Clemens VII. *constit.16. incip. Cùm ex multorum, de anno* 1530.

Debitores in Vrbe petentes admitti ad beneficium *cap. peruenit, & cap. Odoardus*, tenentur sumere, & gestare biretum viride. Pius IV. *sua constit.* 39. *incip. Cupientes, de anno* 1561.

Debitores fraudulenti ad Ecclesiam cum bonis confugientes, non debent ibi multo tempore tolerari, sed ab Ecclesia sunt eiiciendi. S. Congr. Episcop. & Regul. *in Baren.* 12. *Martij* 1600.

Debitores,

Debitores res, & bona in creditorum præiudicium ad Ecclesias transportare non debent, sed iudici seculari consignanda sunt, vt illas, & illa, cui de iure adiudicet. S. Congr. Episcop. & Regular. *sub die* 1. *Decembr.* 1617.

Decanatus, Decanus.

DECANATVS Auditorum Rotæ Romanæ cum omnimoda præcedentia spectat ad Auditorem in Vrbe tempore vacationis præsentem, aut ex causa publica absentem. Pius IV. *constit.* 61. *incip. Dudum*, 6. *Kal. Augusti* 1562.

Decanatus Cardinalium si vacet, antiquiori Episcopo Cardinali præsenti in Curia, aut ex causa publica absenti defertur. Paulus IV. constit. sua 5. *incip. Cùm venerabiles*, 11. *Kalendar. Septembris* 1555.

Decano Capituli, & non Cantori, pertinent aliquæ præeminentiæ in choro, & præsertim mandari incipi Officia, dare ictum in signum incipiendi lectiones, & facere signum exeundi de choro. S. Congr. Rit. *in Vlixbonen.* 2. *Septembr.* 1600.

Decanus, & Dignitates, ac Canonici tenentur non ex vrbanitate, sed ex debito associare Episcopum, dum venit ad Ecclesiam, cum cappa, vt celebret, vel diuinis assistat, & dum ab Ecclesia ad domum redit. S.Congr. Rit. *in Iacen.* 10. *Ianuar.* 1609.

Decanus, Dignitates, & Canonici tenentur assistere Episcopo celebranti iuxta formam libri Cæremonialis, *ibid.* & etiam sub censuris possunt compelli. Eadem S.Congr. Conc. *in Calaguritana*, 12. *Decembr.* 1620.

Decanus, & antiquiores, ac digniores Canonici præcedere debent Gubernatoribus Capitularibus electis Sede vacante. S.Congr. Rit. *in Elboren.* 25. *Ianuar. &* 5. *Iul.* 1603.

Decanus debet cedere primum locum Canonico, seu alteri Presbytero parato Officium facienti. S. Congreg. Rit. *in Antuerpien.* 24. *Octobr.* 1609.

Decanus etiam cum aliquibus Canonicis, cæteris insciis, & non legitimè vocatis, & extra locum capitularem, non potest quicquam statuere, vel determinare quod ad Capitulum, vel Ecclesiæ commodum, vel incommodum pertineat. S.Congr. Rit. *in Lamacen.* 7. *Octobr.* 1606.

Kk Decano

Decano Missam celebranti in diebus solemnibus debent duo Canonici assistere, & ministrare pro Diacono, & Subdiacono, si mansionarij, quibus animarum cura incumbit, in ipsius exercitio eo tempore sint impediti. S. Congreg. Rit. *in Ceneten. Opitergij*, 14. *Februarij* 1615.

Decano Ecclesiæ Zamoren. conceditur vsus Rochetti, & facultas benedicendi paramenta, vbi non adhibetur sacra Vnctio. S. Congr. Rit. *in Zamoren. in Polonia*, 15. *Nouembr.* 1603.

Decano Ecclesiæ Carnoten. declaratur posse concedi licentiam benedicendi paramenta Ecclesiæ, &c. in quibus non adhibetur sacra Vnctio per totam diœcesim de licentia, & consensu Episcopi. Sac. Congr. Rit. *in Carnoten.* 3. *Aprilis* 1610.

Decanum S. Agathæ Gothorum manutenendum esse in possessione exercendi actus presbyterales contra Archidiaconum, declaratur in S. Congr. Rit. *in S. Agathæ Gothorum*, 8. *Iul.* 1602.

Decanus collegiatæ Ecclesiæ in Austria, vt in posterum vocari possit Præpositus conceditur, attenta supplicatione Episcopi, & meritis Oratoris. S. Congr. Rit. Possauien. seu Bambergen. 11. *Decembris* 1604.

Decanus Ecclesiæ Puteolanæ prima Dignitas declaratur, eidémque deberi omnimodam præeminentiam, ac propterea ad ipsum spectare omnes functiones Episcopales, absente, vel impedito Episcopo. S. Congr. Rit. *in Puteolana*, 10. *Decembr.* 1617.

Decimæ.

DECIMAS soluere tenentur Regulares pro prædiis acquisitis ex emptione, vel donatione Clericorum, quas eadem prædia priùs soluebant antequam ad illorum manus peruenissent. S. Congreg. Conc. *in Ripan. & Vrbinaten. & Firman.* 18. *Decembr.* 1627.

Decimarum solutioni obnoxia prædia ad Regularium monasteria transeunt cum suo onere, ac proinde Regulares tenentur illas soluere parochialium Ecclesiarum Rectoribus, quemadmodum tenebantur laici priusquam bona ipsa in monasterij proprietatem transiuerint. S. Congr. Conc. *in Callien.* 1. *Septembr.* 1629.

Decimæ ad Ecclesiam matricem pertinentes non transeunt ipso iure in Ecclesiam parochialem nouiter erectam iuxta formam constit. Alexandri III. quæ incip. *Ad audientiam*, sed remanent penes matricem,

tricem, & Episcopus potest arbitrio suo siue de decimis, siue de aliis fructibus prouidere. S.Congr.Conc. *in Mediolanen. de Carlutio, 11. Mart.* 1617.

Declarationes S. Congr. Conc. vide in verbo *Congregatio pro executione.*

Decretum.

DECRETA subreptitio modo obtenta suspenduntur. S. Congr. Rit. *in Hispalen.* 30. *Aprilis* 1604.

Decretis Congregationis, & litteris Apostolicis desuper expeditis parendum esse declaratur, & ordinatur, antequam partes contradicentes audiantur. S.Congreg.Rit. *in Terulen.* 21. *Iul.* 1607.

Decretis Congregationis qui voluerit obtemperare, animaduersione dignus iudicatur, & cogendus est obedire ab Auditore Cameræ. S.Congr.Rit. *in Brundusina*, 25. *Ianuarij* 1603.

Decretum non auditis partibus factum moderatur. S. Congreg. Rit. *in Firmana*, 23. *Maij* 1605.

Decretum de varietate, & vsu vestium pro Sanctissimo Domino nostro, & Eminentissimis DD. Cardinalibus per totum annum. Sac. Congreg. Rit. *in Vrbis*, 30. *Augusti* 1602.

Decretum Consistoriale, quòd exequiæ Cardinalium defunctorum celebrentur in capella expensis sacri Collegij. S.Congreg. Rit. *pro exequiis Reuerendiss. Cardinalium*, 6. *Septembris* 1605.

Decretum synodale, vt celebretur festum S.Raymundi in toto Principatu Cathaloniæ, non indigere confirmatione, declarauit Sac. Congr. Rit. *in Tarraconen.* 23. *Nouembr.* 1602.

Decretum synodale vsu non receptum non admittitur. S.Congr.Rit. *in Pisauren.* 20. *Decembr.* 1603.

Decretum Archiepiscopi Toletani, vt Confraternitas sanctissimi Sacramenti in oppido de Ocagna manuteneatur in possessione deferendi Crucem ante Baldachinum in processione sanctissimi Sacramenti, confirmatur, & approbatur à S.Cong.Rit. *in Toletana Ocagna*, 24. *Septembris* 1605.

Decretum factum in visitatione ab Episcopo, vt seruetur consuetudo pulsandi campanas ab Ecclesia primaria ante omnes alias Ecclesias. confirmatur. S.Congr.Rit. *in Gienen.* 24. *Septembr.* 1605.

Decretum, quòd Cæremonialis liber non tollat laudabiles,& immemoriales consuetudines,habet locum in omnibus Regnis, & locis Christianitatis. S. Congr.Rit *in Elboren.*17. *Iun.*1606.

Decretum, quòd ille sit præferendus aliis, qui priùs ordinatus est, intelligitur de Ordinibus maioribus. S.Congreg.Rit.*in Neritonen.* 17. *Iun.*1606.

Decretum,quòd Capellanis Toletanis in Ecclesia sanctæ Mariæ Maioris concedatur vsus cappæ, & locus immediatè post beneficiatos,& super Clericos,confirmatur de ordine Sanctissimi,& seruari mandatur, non obstantibus quibuscunque. S. Congr. Rit. *in Vrbis S.Mariæ Maioris*, 16. *Septembris* 1616.

Decretum in Capitulo generali factum à Monachis sancti Benedicti Vallisoletan. de celebrandis Missis more Romano inuiolabiliter seruari mandatur.S.Congreg.Rit.*in Montis Serrati nullius Prouinciæ Tarraconen.* 10. *Maij* 1608.

Decretum in visitatione factum contra regulas libri Cæremonialis non est seruandum. S. Congreg. Rit. *in Vercellen.* 7. *Augusti* 1610.

Decretum Archiepiscopi Turritani,quòd Rector Ecclesiæ parochialis thurificetur ante dominum loci, seruandum esse declaratur à S.Congr. Rit. *in Turrit* 7. *Augusti* 1610.

Decretum Prouinciale factum ab Archipresbytero, quòd Canonici teneantur cantare secundas Vesperas, seruari mandatur, non obstante consuetudine allegata, sed non probata. S.Congreg. Rit. *in Cusentina*, 20. *Nouembr.* 1610.

Decretum Cardinalis Samnesij Episcopi Vrbeuetani,quòd Magister Capellæ non cum beneficiatis, sed cum suis cantoribus in processionibus incedat, seruandum esse declaratur à S.Congr. Rit.*in Vrbeuetana*, 20. *Nouembr.* 1610.

Decretum generale de ordine Sanctissimi editum, quo omnibus Archiepiscopis & Episcopis Regni Neapolitani, ne Vltramontanis Ordines conferant, interdicitur, priuilegium eisdem Archiepiscopis, & Episcopis per S. Conc.Trid. quoad eorum familiares concessum sublatum non censetur. S.Congr. Episcop. & Regul. *in Caietana*, 2. *Ianuar.* 1618.

Decreta,& litteræ sacræ Congregationis Concilij semotis litibus sunt executioni demandanda,nec super his sententia,aut decretum aliquod faciendum. S.Congr.Conc.teste Garc. *in præfat.*

Decretum Congr. Concilij *de rebus Ecclesiæ non alienan.* non derogat

Bonifa

Bonifacianæ, & Paulinæ emanatæ ad fauorem Ferrariensium. Sac. Congr. Conc. *in Ferrarien.* 11. *Iulij* 1626.

Decretum beatificationis venerabilis sororis de Castillo Ordinis sancti Dominici Tifernatensis, fit à S. Congr. Rituum *sub die* 29. *Augusti* 1629.

Decretum Concil. Trid. *cap.* 12. *sess.* 25. *de Regular.* non tribuit Episcopis maiorem facultatem dies festos indicendi, quàm habeant à iure communi. S. Congr. Conc. *sub die* 15. *Decembris* 1629.

Dedicatio.

DEDICATIONIS festum celebrandum est eo die, quo venerit, nec ob deuotionem alteranda est consuetudo. S. Congr. Rituum *in Ariminen.* 16. *Octobris* 1604.

Dedicationis Ecclesiæ festum in Dominica Quadragesimæ veniens, vt possit transferri in secundam Dominicam post Pascha, concedi posse declaratur. S. Congr. Rit. *in Phreunden.* 10. *Ianuar.* 1609.

Dedicationis cathedralis Ecclesiæ festum sub ritu duplici cum octaua conceditur pro dicta Ecclesia, & ciuitate; pro aliis verò Ecclesiis, sine octaua. S. Congr. Rit. *in Conchen.* 2. *Maij* 1619.

Defunctus.

DEFVNCTORVM corpora non sunt leuanda à Regularibus, nisi vocato & expectato proprio defunctorum Parocho, vel nisi aliter ipse consentiat, aut venire expressè recuset. S. Congreg. Rit. *in Vercellen. terræ Crescentori*, 26. *Februar.* 1611. *& in Catanien. Ciuitatis Platiæ*, 12. *Octobris* 1619.

Defunctorum corpora possunt directè deferri ad Ecclesiam, in qua sepelienda sunt, non obstante consuetudine, quòd priùs deferantur ad Ecclesiam Matricem, dummodo Curato soluantur iura sepulturæ, & emolumenta solita. S. Congr. Rit. *in Vmbriaticen.* 25. *Februar.* 1606. *& in Polignanen.* 21. *Maij* 1618.

Defunctorum corpora si deponantur in Parochiali, vt inde transferantur ad Ecclesiam Regularium, in qua elegerunt sepulturam, nihil debetur Ecclesiæ parochiali, exceptis iuribus parochialibus. S. Congr. Rit. *in Placentina*, 23. *Mart.* 1619.

Defuncti corpus,quod præter eius voluntatem, non sine violentia in Ecclesia cathedrali sepultum fuit, inde transferri mandatur,vt sepeliatur in Ecclesia,in qua sepeliri voluit.S.Congr.Rit. *in Bituntin.* 21.*Iulij* 1607.

Defunctorum hæredes pro defuncto ad sepulturam associando numerum Sacerdotum sibi benè visum conuocare debent, & numerum ceræ sibi benè visum ad cadauer sepulturæ associandum quolibet contrario prætextu per Parochum deducto non obstante subministrare valent.S.Congr.Episc.& Regul.*in Cassan.*5.*Maij* 1617.

Defunctorum cadauera in alterius parochia existentia, & in Ecclesia Fratrum sepelienda, priùs ad Ecclesiam parochialem ad benedictionem, ac vltimum vale à Parocho recipiendum deferri debent, sed ab ædibus defunctorum ad prædictorum Fratrum Ecclesias recto tramite deferri licitè possunt, dummodò ab eisdem Fratribus monendus sit priùs, & inquirendus ac expectandus proprius defunctorum Parochus, quo requisito, expressè venire recusante, liceat eisdem Fratribus, etiam ipso inuito, supradicta cadauera ad easdem Ecclesias transportare. S.Congr.Episc. & Regul. *in Nepesina*,11.*Decembris* 1615.*ad* 4.*dub.*

Defuncti ad Parochialem conuenire debent omnes vocati ad funus. S.Congr.Rit.*in Tropien.*16.*Februar.*1631.

Defunctorum corpora si sepeliantur in Ecclesiis Regularium , ad quem spectet Officium super eis facere,vide in verbo *Parochus*.

Defunctorum Officium,non prima,sed secunda die Nouembris celebrandum est.S.Congr.Rit.*in Egitanien.in* 3.*dub.*23.*Maij* 1603.

Defunctorum Vesperæ vltima die mensis post Vesperas Dominicæ, vel festiuitatis recitandæ sunt,*ibidem dub.*4.

Defunctorum Officium , anniuersarium, vel tertia,septima,vel trigesima dies post obitum , si cadunt in die Dominico , vel festiuo, transferuntur in diem sequentem cum eadem solemnitate, *ibidem.*

Defunctorum Missæ non sunt cantandæ , nec celebrandæ in diebus solemnibus. S.Congreg.Rit. *in Veronen.*23.*Iunij* 1607.Vide verbo *Officium.*

Defunctorum nomina non sunt ponenda in collectis , quæ pro viuis dicuntur.S Congr.Rit.*in Carmelitanorum discalceatorum*, 28.*Ianuarij* 1606.

Defunctorum cadauera sunt deferenda cum vnica tantùm Cruce, quæ esse debet illius Ecclesiæ , ad quam corpus defuncti defertur, dummodo non interueniat Capitulum Cathedralis,sub qua omnes funus

funus associantes incedere debent. S. Congr. Rit. *in Andrien. 22. Nouembris* 1631.

Vide in verbo *Cadauer*, & in verbo *Funerale*.

Defunctorum Missæ, vide in verbo *Missæ defunctorum*.

Defunctorum Officium, vide in verbo *Officium defunctorum*.

Delictum.

DELICTVM confessis in iudicio criminali, appellationis beneficium denegatur. Pius V. *const. 24. incip. Cùm sicut, pag.* 202.

Delinquentes notorij non receptandi, sed capiendi, ac puniendi sunt. Sixtus V. *const. 6. incip. Hoc nostri, Kalend. Iulij* 1585.

Delinquentes extracti de loco sacro custodiuntur in carceribus Curiæ ecclesiasticæ, quousque appareat, an delictum commiserint. Gregorius XIV. *in sua constit. 7. incip. Cùm aliàs nonnulli, 9. Kalend. Iunij* 1591.

Delinquentes, qui ab Ecclesiis, aliisque locis immunibus extrahuntur, dum articulus, an immunitate ecclesiastica gaudere debeant, discutitur per Ecclesiasticos ministros sub custodia, iuxta Bullam sanctæ memoriæ Gregorij XIV. retineri debent. S. Congr. Episcop. & Regul. *in Neapolitana*, 30. *Septembris* 1616.

Denunciationes matrimoniales.

DENVNCIATIONES remittendi facultas non permittitur Commendatario, licèt eius Abbatia iura Episcopalia habeat vnita. S. Congr. teste Garc. *de benefic. part. 5. cap. 8. num.* 56. & Armendar. *in addit. ad recopil. legum Nauarræ lib. 4. tit. 15. l. 1. de matrimon. num.* 21.

Denunciationes matrimonij fieri possunt temporibus prohibitis nuptias celebrare. S. Congr. Episcop. & Regul. 18. *Decembris* 1589.

Denunciationibus non præmissis contractum matrimonium est validum, quamuis Ordinarius recuset dare licentiam quòd fiant pòst. S. Congr. Conc. *in Mediolanen.* 23. *Februar.* 1630.

Denunciationes ne Parochi faciant absque sua licentia, non potest Vicarius generalis Episcopi impedire. S. Congr. Concil. *sub die*, 27. *Maij* 1617.

Depositio.

Depositio.

DEPOSITIO Episcoporum solius est Romani Pontificis. Leo IX. *in sua const.1.incip.Cum ex,56.Kalend.Ianuar.*1053.

Depositio & priuatio Odetti Castelionis Cardinalis in hæresim Hugonothorum prolapsi.Pius IV.*const.it.56. incip. Inter multiplices, 4. Non.Iunij* 1562.

Depositio,& excommunicatio Henrici IV.Imperatoris.Gregor.VII. *const.1.incip.Beatæ,de anno* 1075.

Depositio Federici II.Imperatoris.Innocentius IV. *const.111.incip. Ad Apostolicæ,16.Kalend.Augusti* 1245.

Depositum.

DEPOSITA, seu capsas mortuorum super terram in Ecclesiis existentia amoueri iussit Pius V. *constit.5.incip. Cùm primum. Kalend.Aprilis* 1566.

Deposita pecuniarum actualia supra summam scutorum quinque occasione litium in Vrbe apud Montem Pietatis,absque eo,quòd aliquid impendatur eius officialibus, fieri iussit Gregorius XIII. *in constit.94.incip.Inter multiplices,1.Octobris* 1584.

Deposita si facienda sunt vigore Bullarum Summorum Pontificum penes ædem sacram, aut personam idoneam, fieri debent apud Montem Pietatis.Clemens VIII. *constit.88.incip. Quæ ad pietatis, 18.Iulij* 1602.

Depositum dotalium eleemosynarum in iis locis, in quibus non adsunt mercatores,aut Banchi,fieri debent in manibus probi viri, & facultosi,qui ad omne mandatum Monialium,& absque aliqua exceptione eam soluturum se obliget S.Congr.Episcop.& Regular.*in Camerinen.15.Mart.*1594.

Derogatio.

DEROGATIO nec specialis, nec generalis requiritur Concil. Trid.si supplicatio manu Papæ signata fuerit. S. Congr. teste Garc.*de benefic.part.4.cap.5.num.34.& part.5.cap.8.num.87.*

Deuotio

Deuotio.

DEVOTIONI satisfieri potest celebrando duas Missas conuentuales. S. Congr. Rit. *in Ariminen.* 16. *Octobr.* 1604.

Diaconus.

DIACONVS Euangelij post sermonem debet confessionem cantare memoriter, & non ex libro, si fieri potest, sin minus, minister inferior ei librum teneat. S. Congr. Rit. *in Alexandrina,* 15. *Martij* 1608.

Diaconus Euangelij debet thurificare chorum, nec ab eo munere excusatur sub prætextu contrariæ consuetudinis, *ibid. dub.* 10.

Diaconus, & Subdiaconus, quando sunt Presbyteri, & ministrant in Missa solemni, & voluerint celebrare, vel iam celebrauerint, debent accipere pacem ab Episcopo immediatè post duos Diaconos assistentes; Episcopo verò non celebrante, Subdiaconus accipit pacem à Canonico, qui pacem dedit Episcopo, & illam distribuit cæteris Canonicis, per ordinem, & reuertens ad Altare dat pacem Diacono. Absente Episcopo Diaconus accipit pacem à celebrante, & dat pacem Subdiacono, qui illam distribuit iuxta regulas Cæremonialis. S. Congreg. Rituum *in d. Alexandrina, dub.* 13.

Diaconus debet incensare Canonicos, & alios, non tamen mansionarios. S. Congr. Rit. *in Lucana,* 20. *Aprilis* 1602.

Diaconi munus est incensandi in Missa Pontificali, & etiam si sit ex Dignitatibus, & Canonicis, post incensatum Episcopum debet alios Prælatos si adsint Magistratus seculares, Dignitates, & Canonicos incensare. S. Congr. Rit. *in Lucen.* 10. *Iunij* 1600.

Diaconus, & Subdiaconus inseruientes celebranti, debent esse eiusdem Ordinis, & non inferioris cum celebrante, contraria consuetudine non obstante, quæ potiùs abusus, & corruptela est. Sac. Congr. Rit. *in Calaguritana, 7. Septembris* 1593. *& in Ceneten.* 14. *Februarij* 1615. *& in Terulen.* 8. *Februarij* 1631. *& in Cottonen.* 31. *Martij* 1629.

Diaconi, qui soluerunt decem scuta suo Ordinario pro obtinendis litteris dimissorialibus, quarum vigore fuerunt ordinati ad

Presbyteratum, inciderunt in ſimoniam, & pœnas ſimoniacis huiuſmodi inflictas. S.Congr. *in Nullius*, 7. *Septembr.* 1630.

Diaconi Saluatici in Regno Neapolitano pro Eccleſiarum, & Epiſcoporum ſeruitio retineri, vel in locum quoquo modo deficientium aſſumi poſſunt in Cathedralibus, ſeu ſuperioribus Eccleſiis ad ſummum quatuor, in collegiatis, in quibus diuina celebrantur, ſi Epiſcopo videbitur, vnum, quos quidem Epiſcopi prorſus gratis, & tales, qui omninò per ſe ipſos, non autem per interpoſitam perſonam ſeruitium debitum præſtent, nec vllo modo criminoſi, aut malæ conditionis, & famæ eligere debeant, aliàs & ij nullo gaudeant priuilegio, & eligentes iudicium Sedis Apoſtolicæ ſeuerum experientur; ij verò priuilegio Canonis non gaudent, fori autem priuilegio in criminalibus omninò, in ciuilibus, quoad corporis diſtrictionem tantùm, & immunitate ab oneribus perſonalibus, non autem ab aliis durante ſeruitio fieri debent; ſed ſi alicubi maioribus vtantur priuilegiis, & immunitatibus ex legitima conſuetudine, cuius cognitionem, & declarationem in caſum controuerſiæ S.Congr. inferiùs nominanda ſibi reſeruat, illa debet attendi: cognitio verò aliorum præmiſſorum ad Ordinarios pertinet. S. Congr. Cardinalium negotiis Regni Neapolitani præpoſitorum 10. *Kal. Iulij* 1623. teſte Aloyſ. Ricc. *in praxi fori Eccleſ. part.* 4. *reſol.* 480.

S. Didacus.

S. DIDACVM canonizauit, & eius feſtum die 12. Nouembris celebrare iuſſit Sixtus V. *conſtit.* 28. *incip. Rex Regum*, *Non. Iulij* 1588.

Dies.

DIES feſtus S. Benedicti celebrari debet de præcepto in omnibus locis, in quibus ad præſens exiſtunt Eccleſiæ Ordinis S. Benedicti Congregationis Hiſpaniarum. S. Congr. Rit. *in cauſa Hiſpaniarum*, 15. *Decembr.* 1632.

Dignitas.

Dignitas.

DIGNITATES, & officia iurisdictionis administrationem habentia ambiens, & pretio procurans, qualiter puniantur. Pius V. *constit.*140. *incip. Etsi Romani, Non. Decembr.* 1571.

Dignitas Cardinalatus est maior,& dignior Episcopali.Eugenius IV. *in sua constit.*15. *incip. Non mediocri, de anno* 1439.

Dignitas vbique locorum sequitur eam obtinentem. S. Congr. Rit. *in Thelesina,* 2. *Martij* 1602.

Dignitas obtinens ex consuetudine simul Canonicatum, vel portionem, debet munera his incumbentia adimplere, etiamsi talia sint, à quibus Dignitates alioquin immunes sint. S. Congr. Rit. *in Gerunden.* 16. *Maij* 1601. *& in Tuden.*18. *Maij* 1602.

Dignitates, & Canonici tenentur assistere Episcopo ordinationem facienti, & sacra Olea consecranti. S.Congr.Rit. *in Abulen.*20. *Decembris* 1601.

Dignitates non debent assistere Episcopo Suffraganeo pontificaliter celebranti, sed sufficit si duo Canonici cum duobus portionariis vltra Diaconum & Subdiaconum ei assistant. S.Congr.Rit. *in Tarraconen.*7. *Iulij* 1612.

Dignitates tenentur ad associationem Episcopi, ad Ecclesiam venientis, prout Canonici, licèt Cæremoniale Canonicos tantùm exprimat. S. Congr. Rit. *in Perusina*, 21. *Augusti* 1601. idque non ex vrbanitate, sed ex debito. Eadem S. Congr. *in Iacen.* 10. *Ianuarij* 1609.

Dignitates Cathedralis debent præcedere omnes Dignitates collegiatarum diœcesis in omnibus locis, præterquam in ipsorum collegiatis Ecclesiis. Sacr. Congreg. Rit. *in Caputaq.* 30. *Septembris* 1614.

Dignitates non debent ante se ponere puluinar cum tapete, sed debent sedere in suo stallo, sicut reliqui Canonici, & ratione Dignitatis indulgeri potest puluinar de corio tantùm. S. Congr. Rit. *in Tudertina,* 24. *Mart.*16 13.

Dignitates non supplent vices Canonicorum, & aliorum inferiorum, sed bene inferioris pro Dignitatibus. S. Congr. Rit. *in Malacitana*, 3. *Iun.* 1617.

Dignitates, & Canonici, qui habent præbendas cum onere cantandi Euangelium, seu epistolam, non tenentur ministrare infe-

Ll 2 rioribus.

rioribus. Sac. Congreg. Rit. *in Salamantina*, 10. *Ianuarij* 1604.

Dignitatum absentium sedes non debent occupari ab aliis Dignitatibus, seu Canonicis, sed vnaquæque in proprio stolo permanere debet. S.Congr. Rit. *in Placentin.* 25. *Maij* 1632.

Dignitates debent sedere ab vna parte chori vnà cum Canonicis Presbyteris; ab alia verò Canonici Diaconi,& Subdiaconi. Quòd si aliquæ Dignitates cum aliquibus Canonicis sedeant ab vna parte chori, aliæ verò Dignitates cum reliquis Canonicis ab alia; incensatio debet fieri priùs ab vna parte incipiendo à Dignitatibus, & successiuè ad Canonicos, & postea ab alia, non autem primò Dignitates ab vtraque parte, omissis Canonicis. S. Congr. Rit. *in Cremonen.* 7. *Decembr.* 1601.

Dignitates in choro ita sedere debent, quando Vicarius generalis est præsens absente Episcopo, vt si primus locus super omnes Dignitates in dextra Altaris detur Vicario, à parte sinistra primus locus detur Archidiacono primæ Dignitati, secundæ verò Dignitati tertius locus apud Vicarium. S.Congr. Rit. *in Andrien.* 25. *Septembris* 1610.

Dignitas prima post Pontificalem debet absente, vel impedito Episcopo celebrare Missas solemnes, & alias functiones facere, quas Episcopus celebraret, seu faceret si præsens esset, quocunque nomine prima Dignitas appelletur, dummodo sit in Ordine sacerdotali constitutus. S. Congr. Rit. *in Callien.* 18. *Ianuarij* 1605. *& in Vallisoletan.* 11. *Iunij* 1605. *& in Brundusin.* 11. *Iunij & 16. Iulij* 1605. *& in Baren.* 16. *Ianuarij* 1608. *& in Pisauren.* 21. *Mart.* 1609. *& in Aretina*, 30. *Ianuarij* 1610. *& in Ciuitaten. seu sancti Seueri*, 25. *Iunij* 1611. *& in Hidruntin.* 15. *Martij* 1614. *& in Lamacen.* 11. *Nouembr.* 1614. *& in Meliten.* 4. *Aprilis* 1615. *& in Grauinen.* 18. *Martij* 1617. *& in Alexandrina*, 18. *Augusti* 1618. *& in Messanen.* 23. *Ianuarij* 1621. *vel eius Coadiutor.* Eadem S. Congreg. *in Pientina*, 8. *Maij* 1621.

Et Episcopus impeditus, seu nolens Missas celebrare, & alias functiones facere, non potest alteri Canonico sibi bene viso, seu Vicario dictas functiones delegare, sed ad primam Dignitatem, & alios successiuè spectat. Ead. S.Congr. *in Algaren. & Brundusin.* 20. *Decembr.* 1601. *& in Hydruntin.* 25. *Septembr.* 1621. Et Vicarius, nec Episcopo absente, neque Sede Vacante potest has functiones facere. Ead. S.Congr. *in Marugien. nullius*, 25. *Ianuar.* 1603. *& Brundusin.* 11. *Iunij* 1605. *&* 16. *Iulij etiam* 1605. *Valuen.* 26. *Nouembr.* 1605. *Neritonen.*

*Neritonen.*25.*Februarij* 1606. *Andrien.*9. *Maij* 1606. *Neocastrens.*16. *Ianuarij* 1607. *Baren.*19. *Ianuarij* 1608. *Alatren.* 22. *Ianuarij* 1618. Etiamsi Vicarius sit ab Apostolica Sede constitutus. Ead. S. Congr. *in Brundusin.*15. *Februarij* 1614. Si verò sit consuetudo immemorabilis quoad Canonicum hebdomadarium, vel ad Archipresbyterum, licèt non sit prima Dignitas, vel ad aliam Dignitatem huiusmodi functiones spectent, seruanda est consuetudo, quæ non tollitur per Cæremoniale. Ead. Sac. Congr. *Rit. in Asten.*25. *Ianuarij* 1602. *& in Hydruntina,*30. *Ianuar.*1616. *& in Monopolitana,*3. *Septembris* 1616. Sed donec legitimè probetur consuetudo, prima Dignitas debet manuteneri. Ead. Sac. Congr. *in Hydruntin.* 30. *Aprilis* 1616.

Dignitas prima non tenetur ex obligatione, sed ex sua voluntate, & deuotione functiones facere absente Episcopo. Sac. Congr. Rit. *in Regien.*9. *Decembris* 1600.

Dignitas prima si velit functiones Episcopales facere, debet etiam Missam cantare, aliàs pertinet ad subsequentes cum eadem conditione. S. Congr. Rit. *in Aretina,* 30. *Ianuarij* 1612. *& in Tyrasonen.* 1. *Martij* 1614. *& in Neritonen. eadem die.*

Dignitas prima, quæ vult portare sanctissimum Sacramentum in processione absente Episcopo, debet Missam cantare, quòd si noluerit, debet sanctissimum Sacramentum portare ea Dignitas, vel Canonicus, qui Missam celebrauerit. Sac. Congr. Rit. *in Baren.* 19. *Ianuarij* 1608.

Dignitas prima, vel alia, ad quem spectat, absente Episcopo, functiones Episcopales facere si noluerit, vel non potuerit, per se adimplere non potest, id alteri suo arbitrio delegare, sed Dignitas post ipsam immediatè sequens, vel primus Canonicus, & successiuè per ordinem debet dictas functiones facere. Sac. Congregat. Rit. *in Andrien.*20. *Decembris* 1601. *&* 9. *Maij* 1606. *& in Mediolanen.*28. *Aprilis* 1607. *& in Andrien.*22. *Ianuarij* 1618. *& in Alexandrina,*18. *Augusti* 1618.

Dignitate prima absente, vel impedita, ad secundam, non ad tertiam, vel Canonicum hebdomadarium pertinet facere Officium, & celebrare pertinentes ad primam Dignitatem, licèt tertia Dignitas, vel alius Canonicus habeat curam chori, vel sint hebdomadarij. Sac. Congreg. Rit. *in Andrien.* 15. *Martij* 1608. *& in Pientin.*8. *Maij* 1621.

Dignitas prima debet absente Episcopo Missas Pontificales cele-

brare, Missásque distribuere inter alias Ecclesiæ Dignitates, Canonicos,& Sacerdotes, & eo absente, proximior successiuè. Sac. Congr.Rit.*in Tarentin.*10.*Januar.*1597.

Dignitas prima debet exercere officium Presbyteri assistentis, quocunque nomine nuncupetur, & ad ipsum pertinet cum pluuiali assistere Episcopo, & candela benedicta, ac palma Episcopo ministrare.S.Congr.Rit.*in Brixien.*28.*Maij* 1616.

Dignitas prima in Ecclesia, vel primus Canonicus debet porrigere aspersorium aquæ benedictæ Episcopo venienti in porta Ecclesiæ. S.Congr.Rit.*in Brundusin.*16.*Iulij* 1605.

Dignitas prima loci debet ministrare Episcopo ingredienti aquam benedictam, & crucem offerre, etiam si non ad illius Ecclesiam, sed ad aliam processio dirigatur. Quando verò ingreditur aliquam parochialem Ecclesiam, debent hæc ei ministrari à digniori illius Ecclesiæ, etiamsi Canonici præsentes fuerint. S.Congr.Rit. *in Calaguritana*,1.*Iunij* 1601.

Dignitas prima habet præcedentiam in omnibus supra omnes Dignitates,& Canonicos post Episcopum quocunque nomine, siue Archidiaconi,siue Presbyteri nuncupetur.S.Congr.Rit.*in Brixien.* 28.*Maij* 1616.

Dignitas prima Sedere debet à dextris Episcopi,etiam in Collegiatis Ecclesiis celebrantis, prout in Cathedrali sedere consueuit. Sac. Congr.Rit.*in Thelesin.*2.*Mart.*1602.

Dignitas prima non debet inseruire in functionibus, & ministeriis, quæ minoribus clericis competunt, & Episcopo similia obsequia præstare, sed tantùm tenetur ad functiones in Cæremoniali præscriptas.S.Congr.Rit.*in Tornacen.*7.*Decembris* 1601.

Dignitas prima in Collegiata, qui caput est Capituli, & cui solent à Sede Apostolica causæ committi, præcedit Canonicis Cathedralis,non collegialiter, sed vti singulis incedentibus. S.Congr.Rit. *in Viterbien.*20.*Decembris* 1601.

Dignitas etiam prima post Pontificalem, etiamsi sit Protonotarius, quando priuatè celebrat, non debet accipere paramenta in ipso Altari, sed ex sacristia, vel alio loco ad id ordinato debet paratus ad celebrandum accedere, cui vnus tantùm minister debet inseruire.S.Congr.Rit.*in Cremonen.*7.*Iulij* 1612.

Dignitas prima,semper est,& vocatur prima Dignitas, licèt Vicarius generalis sedeat in suo loco. S. Congr. Rit. *in Placentina*, 19.*Maij* 1607.*in* 4.*dubio.*

Dignita

Dignitatem, & Canonicatum in eadem Ecclesia legitimè obtinens, tenetur vtriusque onera subire, nisi seruitia simul ita concurrant, vt ab vna persona eodem tempore nequaquam præstari possint. S.Congr.Concil.teste Garc.*de benefic.part.3.cap 2.num.503.*

Dignitas Cathedralis à qua post Concil. tertia pars fructuum detracta, & in distributiones quotidianas conuersa proponitur, si non sit de corpore Capituli,id quod ex dicta tertia parte Dignitas non inseruiens amiserit,fabricæ Ecclesiæ,si indigeat,vel alteri pio loco arbitrio Episcopi erit applicandum, iuxta decretum *cap.3.sess.22. de reform.*S.Congr Conc.teste Garc.*in addit.ad suum tract. de benef. part.3.cap.2.num.465.*

Dignitas principalis in collegiata Ecclesia exempta, cui ordinaria iurisdictio cum omnibus iuribus, quasi Episcopalibus competit, non debet necessariò conferri Licentiato, vel Doctori. S.Congr. Conc.testibus Garc.*de benefic.part.7.c....num.33.*Fr.Sigism.à Bononia *de elect.dub.63.num.1.vers.quod autem.*

Dignitatem tenuem habenti in Ecclesia cathedrali, quæ de distributionibus quotidianis non participat, Ecclesia parochialis inconsulto Papa conferri non potest. S. Congreg. Concil. teste Armendar. *in addit. ad recop. legum Nauarræ lib.4. tit.7. de incompatibil. benef.num.51.*

Dignitates cum Canonicatu, quæ nullos, vel tenues habent fructus, quamuis haberent Sedem in choro,quæ ex consuetudine per Canonicos obtineri solent, iuxta *cap.1. de consuet.lib.6.* non comprehenduntur sub decreto Concil. *sess 24.de reform.cap.17.* S. Congr. Conc.teste Armendar.*d.loco num.55.*

Dignitas non curata in Ecclesia cathedrali, vel collegiata, vt possit obtineri requiritur ætas annorum 22. completa. Sac. Congregat. Concil. teste Garc. *in addit. ad suum tract. de benefic. part.7. cap.4. num.70.*

Dignitates in Cathedralibus,& Collegiatis possunt compelli ad residendum personaliter,pœnis præfixis decreto Concil.*sess.24.cap.12. §.præterea non obstante*, quòd velint amittere tertiam partem fructuum pro distributionibus quotidianis applicatam. S. Congreg. Conc.teste Sell.*in select.cap.13.num.2.*

Dignitati curatæ potest vniri alia Dignitas ex causa paupertatis,iuxta Decretum Concilij *sess.21.cap.5.de reform.& sess.24.cap.13*, eámque vnionem facere potest Abbas si sibi hanc facultatem vniendi legitimè præscripsit, aut ex priuilegio in Ecclesia sibi pleno iure

ſubiecta iuriſdictionem quaſi Epiſcopalem habet in omnibus,& per omnia,alioquin vnio eſt facienda per Epiſcopum,cum conſenſu ipſius Abbatis,& Capituli. Sac.Congr.Concil.teſte Garc. *de benefic.part.*12.*cap.*5.*num.*74.

Dignitates duas legitimè obtinens in digniori reſidere tenetur , & fructus alterius lucratur,non tamen diſtributiones,& eam partem tertiam præbendæ, quæ auctoritate decreti *ſeſſ.*22.*de reform. cap.*3. in quotidianas diſtributiones eſt conuerſa. Sac.Congr.Conc.teſte Garc.*part.*3.*cap.*2.*num.*185.

Dignitatem exemptam poteſt Epiſcopus viſitare in concernentibus curam animarum illi annexam.Sac.Congr.Conc.*in Burgen.*18.*Auguſti* 1628.

Dignitates,& Canonici tantùm,& non alij,etiam Vicarius generalis, debent facere circulum in Miſſa ſolemni ante Epiſcopum ad Hymnum Angelicum,Credo,Sanctus,&c. Sac.Congr.Rit. *in Maceraten.*28.*Septembris* 1630.

Dignitate,vel Canonico ſolemniter celebrante,Canonici pariter pro Diacono & Subdiacono , & non alij inferiores inſeruire debent. Sac.Congt.Rit.*in Sypontina Montis Gargani*,8.*Martij* 1631.

Dignitate, vel Canonico officium ad Veſperas faciente , Presbyteri, non tamen Canonici cum Pluuialibus aſſiſtere debent, iuxta diſpoſitionem libri Cæremonialis Epiſcoporum *lib.*2.*cap.*3.ibi, *Presbyteros de gremio Eccleſiæ , non autem Canonicos,*&c.*ibidem.*

Dignitates Cathedralis duplici tantùm ductu thuribuli thurificari debent,niſi formiter probetur immemorabilis quòd triplici ductu thurificentur abſente Epiſcopo.S.Congreg.Rit. *in Caſertan.* 18.*Septembris* 1632.

Dimiſſoriæ.

DIMISSORIÆ,commendatitiæ,aut teſtimoniales litteræ gratis concedi debent. Sac.Congr.Conc.teſte Garc.*de beneſ.part.*8.*cap.*1.*num.*77.

Dimiſſorias ad primam Tonſuram concedere poteſt Vicarius Capituli Sede vacante infra annum illi , qui eſt præſentatus à patronis laicis ad beneficium eccleſiaſticum iuriſpatronatus ipſorum, vt illud obtinere valeat.S.Congr.Conc.——

Dimiſſoriæ ritè, & rectè concedi poſſunt ab ordinario beneficij , *cap. fin.*

fin. de temp. ordin. in 6. Nec obstat Concil. *sess. 23. de reform. cap. 9.* quia loquitur de non subditis, sed ratione beneficij sibi collati efficitur quis subditus. S. Congr. Concil. teste Garc. *de benef. in addit. ad part. 2. cap. 4. num. 1.*

Dimissorias ad Ordines suscipiendos tenentur existentes in nullius diœcesi petere ab Episcopo viciniori, debent tamen obtinere à suo Prælato inferiore litteras testimoniales de vita, & moribus. Sac. Congr. Episc. & Regul. *in Cauen. 5. Maij* 1587.

Dimissoriæ ad Ordines non expirant morte concedentis. S. Congreg. Episcop. & Regul. *in Orien. 21. Nouembr.* 1600.

Dimissoriæ concessæ à Capitulo in casibus à Conc. permissis non expirant, licèt expiret iurisdictio Capituli. S. Congr. Conc.——

Dimissorias post annum concedere spectat ad Vicarium capitularem, & non ad Capitulum. S. Congr. Episc. & Regul. *in Neapolitana, 12. Ianuar.* 1604.

Dimissorias litteras potest dare Episcopus absens à sua diœcesi, si absentes diœcesani litteras petierint, vt ordinari possint ab alio, & si propter absentiam valdè eis incommodam venire ad subiiciendum se examini Ordinarij sui non valerent, poterit ipse Ordinarius examen illorum demandare Episcopo loci, in quo degunt. S. Congr. Conc. teste Armend. *in addit. ad recop. legum Nauarræ, lib. 1. tit. 18. l. 7. de Episcop. num. 59.*

Dimissorias, & facultatem ordinandi in Ecclesia vacante, concedere non potest Capitulum infra annum Sedis vacantis. Sac. Congr. Concil.——

Dimissorias litteras concedere possunt superiores Regulares suis subditis itidem Regularibus, qui præditi qualitatibus requisitis Ordines suscipere voluerint, ad Episcopum tamen diœcesanum, nempe illius monasterij, in cuius familia ab iis, ad quos pertinet, is Regularis potitus fuerit. Et si diœcesanus abfuerit, vel non esset habiturus ordinationes ad quemcunque alium Episcopum, dum tamen ab eo Episcopo, qui Ordines contulerit, examinetur quoad doctrinam, & dum ipsi Regulares non distulerint de industria concessionem dimissorialium in id tempus, quo Episcopus diœcesanus vel abfuturus, vel nullas ordinationes habiturus esset. Verùm cùm à superioribus Regularibus, Episcopo diœcesano absente, vel ordinationes non habente, litteræ dimissoriæ dabuntur, in eis vtique huiusmodi causa absentiæ diœcesani Episcopi, vel ordinationum ab eo non habendarum exprimenda est, quod qui

non fecerint, officij, & dignitatis, seu administrationis, ac vocis actiuæ, & passiuæ priuationis, & alias pœnas incurrunt. S. Congr. Conc. *sub die* 15. *Martij* 1596. testibus Piasec. *in praxi Episc. part.* 1. *cap.* 1. *num.* 14. Campan. *in diuers. iuris canon. rub.* 12. *cap.* 13. *num.* 37. Molfes. *in sum. Theologiæ moral. tract.* 2. *cap.* 2. *num.* 23. & alij per me citati *de offic. & potest. Episc. part.* 2. *alleg.* 7. *num.* 18.

Dimissorias concedere non licet Capitulo Canonicorum ex decreto Concilij *sess.* 23. *cap.* 10. *de reform.* etiamsi territorium habeat distinctum, & exemptum ob immemorialem possessionem, & sint iudices ordinarij. Sac. Congr. Concil. *in Sulmonen. sub die* 5. *Iulij* 1571.

Dimissorias litteras ad Ordines suscipiendos concedere non potest Abbas, etiamsi probetur Abbatia esse in statu Nullius diœcesis. S. Congr. Conc. *in Nullius Theatin.* 11. *Septembris* 1621.

Dismembrare.

DISMEMBRARE non potest Episcopus partem curæ animarum ab Ecclesia parochiali subiecta Religioni Hierosolymitanæ, & applicare alteri Ecclesiæ eiusdem loci sub prætextu, quòd populus esset numerosus. S. Congr. Concil. *in Ostunen.* 12. *Iulij* 1631.

Dispensare, Dispensatio, Dispensatus.

DISPENSANDI facultatem non habet Episcopus auctoritate ordinaria in gradibus affinitatis, seu consanguinitatis à iure prohibitis cum contrahentibus matrimonia. S. Congr. Conc. teste Garc. *de benef. part.* 11. *cap.* 5. *num.* 344.

Dispensandum non est vt puella, quæ duodecim annum non compleuerit, possit habitum in monasterio suscipere. S. Congr. Conc. teste Armendar. *in addit. ad recop. legum Nauarræ, lib.* 2. *tit.* 18. *l.* 7. *de Relig. num.* 43.

Dispensare ex causa potest Episcopus, vt quis possit obtinere duo beneficia difformia sub eodem tecto, dummodo quodlibet per se non sit sufficiens ad sustentationem prouisi. S. Congr. Concil. teste Garc. *de benef. part.* 11. *cap.* 5. *n.* 377.

Dispensare

Dispensare potest Episcopus cum promotis per saltum, siue aliquo sacrorum Ordinum omisso, siue omnibus, si non ministrauerint. S.Congr.Concil. teste Armendar. *in addit. ad recop.legum.Nauarræ, lib.1.tit.18.l.7.de Episcopis, num.53. vers.item,* quem refero *de offic.& potest.Episc.p.2.alleg.47. n.6.& 7.*

Dispensare potest super illegitimitate ad quatuor Ordines minores, Abbas commendatarius habens iurisdictionem quasi Episcopalem in suo territorio separato. S.Congr.Concil. *in Nullius oppidi Pignaroli,* 18. *Nouembr.*1628.

Dispensare potest Episcopus cum simoniaco occulto, non tamen illum rehabilitare ad beneficia in posterum obtinenda, nec ad ea retinenda, quæ per simoniam occultam obtinuit. S. Congr. Concil. testibus Garc. *de benefic.p.8.cap.1 n.74.* Armend. *in addit.ad recop.legum Nauarræ, lib.2. tit.18. l.7. de irregul. n.15. & 16.* quos cum aliis refero *de offic. Episc. p.2. alleg. 39.n.44.*

Dispensare poterit Episcopus cum familiari suo triennali aliàs sibi non subdito super interstitiis, si ei iam ante ordinationem contulit beneficium, quia ratione beneficij collati illi iam est subditus. S.Congr. Conc. teste Armendar. *in addit. ad recop. legum Nauarræ, lib.1. tit.18.l.7. de Episcopis, n.50.*

Dispensare post Conc. Trid. non potest Episcopus, etiam de consensu patronorum cum minori 25. annorum ad capellam simplicem obtinendam, ad quam ex fundatione est præsentandus Sacerdos. S.Congr.Conc.teste Garc. *de benef. part.7. cap.1. n.99. & 112.*

Dispensare non potest Episcopus familiarem suum triennalem, aliàs sibi non subditum super interstitiis temporum, seu illegitimitate, si illum conferendo ei statim beneficium ordinare velit. S. Congr. Concil. testibus Galet. *in Margarita casuum conscientiæ, verbo Ordo, pag.194.col.1.* Garc. *de benef.part.2.cap.5.n.86.* Armend. *in addit.ad recopil. legum Nauarræ, lib.1. tit.18. l.7.de Episcop. n.48.*

Dispensare non potest Episcopus, vt duo viri, vel duæ fœminæ simul suscipiant infantem de sacro Fonte. Sac. Congreg. Concil. testibus Zerol. *in praxi Episcop. part. 1. verbo Baptismus, §. 4.* Rebello *de obligat. iustit. part. 2. in appendice ad lib. 4. num. 89.* Armendar. *in addit. ad recopil. legum Nauarræ, lib. 4. tit. 15. l. 1. de matrim.num.75.* quos cum aliis refero *de offic. Episc. part.2.alleg.30. num. 41.*

Dispensatio est subreptitia super gradu affinitatis, vel consanguinitatis, non facta mentione copulæ, quæ inter sic coniunctos præcesserat.

ferat. S. Congregat. Concil. *sub die 12. Ianuarij 1606.*

Dispensatio subreptitia est, si inter consanguineos, vel affines, vel spirituali cognatione coniunctos carnalis copula præcessisset, cuius mentionem in supplicatione non fecissent propterea, quòd tales consanguinei, affines, vel cognati spirituales per hanc carnalem copulam redditi sunt inhabiles ad contrahendum matrimonium, ex eo quòd dicuntur commisisse incestum qui impedit incestuosos contrahere matrimonium, ideo pro validitate dispensationis super gradu prohibito, necessaria est de iure expressio copulæ carnalis, prout stylus curiæ obseruat. S. Congr. teste Garc. *de benefic. part.*8. *cap.*3. *num.*66.

Dispensatio redditur nulla ex copula præcedente dispensationem si de ea non fuerit facta mentio in supplicatione, copula verò superueniens post dispensationem ab Ordinario factam, non impedit matrimonij validitatem. S.Congr. teste Garc. *de benef. part.*8.*cap.*3. *num.*70. *in fine.*

Dispensationes matrimoniales adeò gratis concedendæ sunt, quòd etiam Ordinarij, quibus hæ dispensationes committuntur, suum officium gratis præstent, ita vt nec ipse Vicarius aliquid accipiat pro mercede; Notarius verò pro examinandis testibus,& sumendis cæteris informationibus,quartam partem aurei, seu ducati accipere possit: pro litteris verò absolutionum,& dispensationum in foro conscientiæ tantùm nihil à quoquam accipi possit, vt Romæ fit. Sac. Congreg. Concil. teste Garc. *de benefic. part.* 8. *cap.*1. *num.*102.

Dispensationes matrimoniales directæ Episcopo, & eius Vicario generali, si sedes vacare contingat, non possunt per Vicarium capitularem expediri, contra Sanch. *de matrim. lib.*8. *disp.*27. *num.* 29. *cum seqq.* censuit S. Congr. Concil. *sub die* 24. *Maij* 1621.

Dispensatio petita celebrandi matrimonium, non obstante impedimento iustitiæ publicæ honestatis in primo gradu conceditur attenta copula subsequuta, propter quam mulier infamata remanebat, & stante quòd ad copulam deuentum non fuerit sub spe faciliorem redeundi gratiam dispensationis, & in forma pauperum, vt petebatur, & iniunctis pœnitentiis salutaribus. S. Congr. Conc. *in Caietana*, 27. *Iul.*1626.

Dispensatio concessa fuit pro matrimonio mulieris cum fratre mariti defuncti, stante matrimonio rato, & non consummato, & quòd mulier post mortem viri cognita fuit, & prægnans reddita

ab

ab huiusmodi fratre cum periculo necis, & infamiæ. Sac. Congr. Conc.*in Cauen.*17.*Nouembris* 1619.

Dispensationes matrimoniales, & aliæ quæcunque, quæ subditis inferiorum Episcopis à Sede Apostolica conceduntur, si eas extra Romanam curiam committi contigerit, & illi inferiores nullius diœcesis existant, & iurisdictionem quasi Episcopalem habeant, eisdem inferioribus, non autem vicinioribus Episcopis sunt committendæ. Sac.Congreg.Concil.teste Garc. *de benefic.part.*9. *cap.*2. *num.*142.

Dispensationes matrimoniales, & alia huiusmodi Priori sunt committendæ, si prioratus sit nullius diœcesis, & quasi Episcopalem iurisdictionem habeat.S.Congr.Conc.teste Garc.*d.cap.*2.*num.*144.

Dispensationes matrimoniales,& litteræ in forma *Dignum*,sunt committendæ illi,cui mandata est iurisdictio,visitatio,correctio, & superioritas,etiam quoad institutionem, præsentationem, & nominationem.S.Congr.Conc.teste Garc.*d.part.*9.*cap.*2.*num.*145.

Dispensationis litteras super gradu prohibito obtinentes, si eis non præsentatis contraxerunt, vel se carnaliter cognouerunt, noua egent dispensatione. Si verò sic consanguinitatis, vel affinitatis gradu coniuncti carnale commercium simul habuerunt, eóque expresso litteras à Sede Apostolica, quibus Ordinario dispensatio committebatur,obtinuerunt,eásque illi præsentarunt, & veritate causæ probata dispensationem assequuti sunt, & deinde non contracto adhuc matrimonio se iterum carnaliter cognouerunt,noua non requiritur dispensatio.S.Congr.Conc.*sub die* 12.*Ianuar.*1606.

Dispensatio præsumpta,in qua fundatur reg. de triennali, non habet locum contra decreta Concil. *cap.*4.*sess.*7. *& cap.*17.*sess.*24. *& c.*15. *sess.*25. *de reform.* ita vt possidentis beneficia contra dispositionem dictorum decretorum ex tali præsumpta dispensatione, suam possessionem tueri non valeant.S.Congr.Conc.teste Garc.*de benef. part.*11.*cap.*5.*num.*379.

Dispensatus legitimè à Sede Apostolica, non auctoritate ordinaria, Canonicatum, & Parochialem obtinere potest. S.Congr.Concil. teste Garc.*de benefic.part.*11.*cap.*5.*num.*373.

Dispensatus ad beneficia,dummodo plura simul non sint,non potest obtinere plura, quàm vnum, quamuis illud ad vitam obtinentis honorificè sustentandam minimè sufficiet. S.Congr. Concil. teste Garc.*in addit.ad d.cap.*5.*num.*235.*& in Neocastren.*3.*Februarij* 1629. *& in Alexandrina*,11.*Maij* 1630.

Dispensatus à Papa circa ætatem ad Canonicatum obtinendum in Cathedrali habet vocem in Capitulo, & distributiones quotidianas, dum diuinis interest, lucratur. S.Congr.Conc. *in Reatina*, 10. *Iulij* 1627. *& in Montis Politiani*, 13. *Ianuarij* 1629. *& in sancti Miniati*, 15. *Septembris* 1629.

Distributio.

DISTRIBVTIO lectionum, Antiphonarum, & Prophetiarum spectat ad Cantorem, seu eum, cui est annexa cantoria. Sac. Congreg.Rit. *in Hydruntina*, 6. *Decembris* 1613.

Distributiones quotidianæ debentur senibus, & legitimè impeditis, si nocturno tempore, quo matutinæ horæ ex consuetudine recitari solent, interesse non possint. Sac.Congr. Rit. *in Mazarien.* 20. *Decembris* 1605. & Capitulum de huiusmodi impedimento iudicare poterit, *ibidem.*

Distributiones quotidianas non lucrantur Canonici, quando non cantant Missam conuentualem, seu Missam de die. S.Congr.Rit. *in Fauentina*, 25. *Iunij* 1611. *& in Vrbinaten.* 4. *Iulij* 1615. Vide in verbo *Missa Conuentualis.*

Distributiones quotidianæ non debentur Canonico infirmo, vel aliàs legitimè impedito, quando habet coadiutorem, sed si coadiutor non resideat, punctatur in damnum tamen ipsius Coadiutoris. S.Congr.Rit. *in Patauin.* 8. *Maij* 1617. *& in Colimbrien.* 16. *Sept.* 1616.

Distributiones quotidianæ non debentur interessentibus Congregationibus capitularibus, tempore, quo diuina celebrantur. Sac. Congr.Rit. *in Vlixbonen.* 17. *Nouembris* 1600.

Distributiones, quæ dantur Canonicis, vel præbendatis propriæ Ecclesiæ quando aliquas Missas celebrant, non debentur Coadiutoribus, nisi quando celebrant pro ipsis coadiutis. Sac. Congr.Rit. *in Patauina*, 3. *Decembris* 1616.

Distributiones quotidianæ non debentur Vicario generali, quando est Canonicus, nisi sedeat, & incedat cum suo habitu, & in suo loco ordinario, ac si non esset Vicarius. Sac. Congreg. Rit. *in Gallipolitan.* 11. *Decembris* 1613. *& in Casalen.* 5. *Iulij* 1614. *& in Clomacen.* 4. *Iulij* 1615. *& in Sutrina*, 1. *Octobris* 1616. *& in Oritan.* 4. *Aprilis* 1620. Idem de Canonicis Protonotariis. Eadem Sac.Congr. *in Meliten.* 7. *Augusti* 1621.

Distribu

Distributiones quotidianas lucrantur inseruientes Episcopo celebranti pontificaliter in ciuitate, vel in suburbiis, non autem in alio loco, vel comitantes in visitatione. Sac. Congr. Conc. *sub die* 17. *Maij* 1600.

Distributiones quotidianas, & cætera emolumenta lucrari debet Canonicus, qui lumen oculorum amisit, & propterea Missas celebrare, & diuina Officia recitare non potest, perinde, ac si ille interesset. Sac. Congr. Conc. 20. *Iulij* 1619.

Distributiones quotidianæ, consuetudine contraria non obstante, debentur Canonico totius temporis, quo propter denegationem distributionum in tempore indebitæ carcerationis abfuit à residentia. Sac. Congr. Concil. 19. *Maij* 1626.

Distributiones quotidianæ debentur Canonico pro tempore, quo fuit Romæ carceratus, vel ibi ex causa detentus. Sac. Congregat. Conc. *in Lancian.* 6. *Februarij*, *&* 8. *Maij* 1627.

Distributionibus quotidianis gaudet Canonicus, qui accedit Romam pro seruitio Episcopi, qui venit ad visitanda limina, etiam quòd dictus Canonicus veniat post Episcopum, non autem simul. S. Congr. Conc. *sub die* 9. *Septembris* 1623.

Distributiones quotidianas lucratur Canonicus à choro absens occasione seruitij curæ eius Canonicatui annexæ. S. Congr. Episcop. & Regul. *in Lauden.* 24. *Nouembris* 1617.

Distributiones quotidianas quamuis lucrari minimè debeat obtinens præbendam theologalem, si diuinis non interfit, etiam eo die, quo lectionem habet, vt tamen diligentiùs huic muneri præstantissimo Scholasticus Theologalem obtinens vacare queat, illi conceditur vt deinceps omnibus illis diebus, quibus huiusmodi munere functus fuerit, distributiones quotidianas percipiat, quamuis choro non intersit. S. Congr. Conc. *in Oriolen.* 5. *Augusti* 1616.

Distributiones quotidianas lucratur Canonicus absens pro euidenti vtilitate suæ Ecclesiæ, dummodo non sit ei constitutum salarium. S. Congr. Conc. *sub die* 31. *Ianuarij* 1603.

Distributiones debentur prouiso ab ordinario Cardinale vigore indulti pro tempore quo Ecclesiæ inseruiuit, & possessionem habuit vigore huius prouisionis, etiamsi postea detegatur, quòd prouisio fuit inualida, & quòd pertinebat ad Papam, quia beneficium erat de iurepatronatus Sedis Apostolicæ. S. Congr. Conc. *in Ferrarien.* 21. *Augusti* 1627.

Distribu

Distributiones quotidianæ debentur ei, qui post habitam professionem Canonicatus vigore ordinariæ prouisionis, & seruitium aliquorum mensium in Cathedrali, coactus fuit capere nouam prouisionem Apostolicam, & primæ renunciare, ex eo quòd detectum fuit prouisionem spectasse ad Papam, & benè lucratur easdem distributiones pro tempore, quo Ecclesiæ, & choro inseruiuit, *ibidem.*

Distributiones quotidianas seruiens facit suas, licèt professionem fidei non emiserit. S.Congr.Conc.teste Garc. *de benefic.part.3.cap.3. num.*60.

Distributiones quotidianæ debentur infirmis, propter infirmitatem diuinis Officiis non interessentibus. S.Congr. Conc.teste Garc. *d. part.3.cap.2.num.*362.

Distributiones quotidianæ debentur senio confectis, si soliti sunt residere, ac etiam infirmis ex propria culpa, & peccato, cum præcedenti occasione, & detentis in carceribus, non tamen ob propriam culpam. Sac.Congreg.Concil. teste Garc. *d.part.3.cap.2.num.*362.

Distributiones quotidianas lucratur ille, qui debitè coniectus in carcerem fuit, fructus autem præbendæ, siue massæ grossæ tandiu habebit, quandiu per sententiam non fuit declaratum iustè illum in carcere detineri. S.Congr.Conc.teste Garc. *d.part.3.cap.2.num.*362. Distributionibus quoque non priuatur vsque ad primam sententiam, quòd si condemnatus appellet, interim non percipiet, sed si in secunda instantia obtinuerit, omnia recuperabit. Ead.S.Congr. *in Bracharen.*27.*Iulij* 1570.teste Garc. *d.num.*362.

Distributiones quotidianæ cuiuslibet Capellaniæ arguunt residentiam in choro, ac proinde incompatibilis est cum beneficiis residentiam requirentibus. S.Congreg.Conc. teste Armendar. *in addit.ad recop.legum Nauarræ, lib.*4.*tit.*7.*de benef.incompatibil.num.*63.

Distributiones quotidianas lucratur absens pro euidenti Ecclesiæ vtilitate, præcipuè stante consuetudine, quòd Canonicus missus à Capitulo pro aliquo seruitio ipsius Ecclesiæ, seu Capituli percipiat omnes fructus & quotidianas distributiones. S.Congr.Conc. testibus Garc. *de benefic.part.*3.*cap.*2.*num.*362. Armendar. *in addit. ad recopil. legum Nauarræ lib.*2. *tit.*23.*l.*2. §.2. *de resident. Canon. num.*73. *&* 95. quos cum aliis refero *de offic. Episcop. part.* 3. *allegat.* 53. *num.*171.

Distributiones quotidianas percipit senio ita confectus, vt residere, & interesse diuinis non possit, modò aliàs interesse consueuerit. S.Congr.

S. Congr. Concil. testibus Franc. Leo. *in thesauro fori Eccles. part. 3. cap. 2. num. 27.* Armendar. *d. loco, num.* 76. quos cum aliis refero *d. alleg. 53. num.* 164.

Distributiones quotidianas lucratur Canonicus, qui ex facto Principis temporalis loci residere non potest, sed interea debet curare Canonicatum resignare, vel permutare, aut rationem aliquam inire, qua & suæ, & Ecclesiæ indemnitati consultum sit. S. Congr. Conc. *in Carpen.* 17. *Septembr.* 1616.

Distributionibus gaudet Canonicus post adeptum Canonicatum, vtroque lumine orbatus, absque eo quòd intersit diuinis. S. Congr. Conc. *sub die* 26. *Ianuarij* 1616.

Distributiones quotidianas debent percipere Canonici suo Episcopo inseruientes, si in eis omnes Canonicatus redditus consistant. Sac. Congr. Conc. *in Callien.* 29. *Iulij* 1628. *in resp. ad* 4.

Distributiones quotidianæ, non tamen eleemosynæ pro Missis debentur ægrotis beneficiatis, seu capellanis in parochiali ordinaris ad titulum talium beneficiorum, quæ habent fructus certos, & incertos consistentes in distributionibus, & in eleemosynis, quæ largiuntur pro Missis. S. Congreg. Concil. *in Tarraconen.* 12. *Augusti* 1628.

Distributiones quotidianas, dum diuinis interest, lucratur, ac vocem in Capitulo habet dispensatus à Papa circa ætatem pro obtinendo Canonicatu in Cathedrali. S. Congr. Conc. *in Reatina*, 10. *Iulij* 1627. *& in Montis Politiani*, 13. *Ianuarij* 1629. *& in sancti Miniati*, 15. *Septembr.* 1629.

Distributiones quotidianas lucratur iniustè carceratus. S. Congreg. Episcop. & Regul. *sub die* 5. *Decembr.* 1600. & S. Congr. Conc. *sub die* 9. *May* 1626.

Distributiones quotidianæ debentur Canonico coadiuto, infirmo, absente, vel non seruiente coadiutore. S. Congr. Conc. *in Vrbeuetana*, 9. *Nouembr.* 1628.

Distributiones quotidianæ debentur legitimè impedito pro illo tempore, quo impeditus fuit inseruire. S. Congr. Conc. *in Alexandrina*, 7. *Septembr.* 1630.

Distributiones quotidianas non licet Episcopo aliquo prætextu donare, relinquere, aut quauis collusione remittere alicui, qui vel ab Ecclesiæ seruitio abfuerit, vel alio quouis modo distributiones legitimè debeat amittere, nec fas est cuipiam eas capere, & si acceperit, suas non faciet, sed eas omnino restituere cogendus est

distribuendas fabricæ Ecclesiæ quatenus indigeat, aut alteri pio loco Episcopi arbitrio. S. Congr. Conc. ——

Distributiones quotidianæ, ne deteriores fiant, pensione grauari non possunt, nisi expressis verbis à Pontifice concedatur. S. Congreg. Concil. teste Garc. *de benef. p.1.cap.5. n.390.*

Distributiones quotidianas percipere non possunt absentes in illis tribus mensibus à Concilio concessis. S. Congregat. Concil. *sub die 3. Augusti* 1586. teste Gonzal. *ad regul.* 8. *Cancell.* §. 7. *proœm. num.*182.

Distributiones quotidianas non lucratur Canonicus inseruiens Episcopo in Missis priuatis. Sac. Congreg. Concil. *sub die 17. Martij* 1619.

Distributionibus, & fructibus non gaudet in absentia Canonicus collegiatæ Ecclesiæ, dum seruit Episcopo Cardin. pro caudatario. S.Congr. Conc. *in Viterbien.22.April.1617.*

Distributiones quotidianæ non debentur Canonico cubiculario ad bussolam Sanctissimi, & propterea absenti à residentia. S. Congr. Conc. *in Reatina,*13. *Nouembris 1627.*

Distributiones quotidianæ non debentur Canonico inseruienti Episcopo in officio Vicarij, etiam pro illis horis, quibus ratione officij Vicariatus non inseruiuit choro, etiamsi à tempore immemoriali obseruatum sit vt debeantur. S.Congr. Conc. *in Utecten.*18. *Decembr.*1627.

Distributiones quotidianæ non debentur Canonico in publica Vniuersitate docenti ius Canonicum, si in choro non intersit, quamuis omnes redditus in solis distributionibus quotidianis consistant. S.Congr.Conc. ——

Distributiones quotidianas non lucrantur Canonici celebrantes, dum diuina Officia recitantur, nisi ad celebrandum compulsi, aut iussi fuerint ab eo, ad quem pertinet. S.Congr.Conc. *in Callien.*29. *Iulij* 1628. *& in Oriolen.*27. *Martij* 1632.*ad* 12.

Distributiones quotidianæ non debentur Canonico, qui ex causa pestis abfuerit, nisi pestis grassetur, & probetur legitima consuetudo, quòd distributiones huiusmodi dari consueuerunt absentibus ex iusta causa: quando autem dicatur pestis grassari, vt sit iusta causa absentiæ, relinquendum est arbitrio Episcopi. S.Congr. Concil. *in Mediolanen.*9. *Nouembr.*1630.

Distributiones quotidianas nequaquam lucrantur Canonici capitulum habentes eo tempore, quo diuina Officia celebrari debent pro illis

illis horis, quibus diuinis non interfuerunt. S. Congr. Conc. *in Oriolen.* 27. *Mart.* 1632. *ad* 11.

Distributiones non debentur Canonico, qui fuit Romæ pro negotiis Capituli contra Episcopum. S. Congr. Conc. *in Auellin.* 16. *Aprilis* 1633.

Docentes.

DOCENTES sacram Scripturam, seu Theologiam dum publicè in scholis docuerint, gaudent priuilegiis de perceptione fructuum præbendarum, & beneficiorum suorum in absentia, quamuis ab Episcopo licentiam non obtinuerint, dum tamen conducti sint ab Vniuersitate. S. Congr. Conc. teste Garc. *de benefic. part.* 3. *cap.* 2. *num.* 559.

Docentes ius Canonicum in publica Vniuersitate, priuilegiis de percipiendis in absentia præbendarum suarum fructibus gaudent, & potiuntur, quamuis præbendæ, quos obtinent, sitæ sint in cathedrali eiusdem ciuitatis, in qua publici Lectoris munere funguntur. S. Congr. Conc. teste Garc. *in addit. ad suum tract. de benef. p.* 3. *cap.* 2. *num.* 85.

Doctor, Doctoratus.

DOCTOR creari nemo potest nisi præmissa fidei professione. Pius IV. *in sua const.* 88. *incip. In sacrosancta, Idib. Nouembr.* 1564.

Doctores ac cæteri cuiuscunque facultatis Professores tam electi, quàm eligendi, illas non possunt exercere, nisi præmissa professione fidei, *ibid.*

Doctor, seu Licentiatus in Theologia, siue in iure Canonico, & in publica Vniuersitate graduatus, non excusatur ab examine, quando petit prouideri de aliqua Ecclesia parochiali. S. Congr. Concil. testibus Garc. *de benef. p.* 2. *cap.* 2. *num.* 103. & Piasec. *in praxi Episcop. part.* 2. *cap.* 5. *num.* 17.

Doctor, aut Licentiatus in iure Canonico, vel quantum fieri potest idoneus debet eligi Vicarius Capituli Sede vacante, aliàs electio est irrita, & nulla. S. Congr. Conc. teste Garc. *de benef. part.* 5. *cap.* 7. *num.* 10.

Doctor si non fuerit Vicarius Episcopi demortui, non debet confirmari à Capitulo Sede vacante. S.Congr. Concil.teste Sbroz.*in addit.ad tract. de officio Vicarij,lib.1.q.36.n.12.& q.55.sub n.2:*

Doctoribus existentibus in Capitulo, necessariò vnus ex illis in Vicarium est eligendus, aliàs deputatio ad Metropolitanum deuoluitur. S.Congr.Conc. teste Garc. *in addit. ad tract. de benef. p.5. cap.7. num.12.*

Doctor Theologus non potest esse Vicarius Sede vacante. S.Congr. Concil. *sub die* 28. *Augusti* 1621. cuius memini *de Canon. cap.42. num.* 53.

Doctorari debet in aliqua Vniuersitate, non verò à persona priuata, eligendus in Vicarium capitularem. S. Congr. Concil.*sub die* 19. *Septembr.*1620. cuius memini *d.cap.42.n.*51.

Doctoratus ratione nulla datur præeminentia inter Canonicos, & Presbyteros, sed tantùm ratione ordinis, & antiquitatis.S.Congr. Rit.*in Montis Regalis*, 19. *Mart.*1611.

Doctoratus gradus non facit quòd Presbyter ordine posterior præcedat aliis prioribus non Doctoribus. S. Congr. Rit. *in terra Coniglionis in Sicilia*, 19. *Mart.* 1611. *& in Famen. sancti Constantij*, 4. *Iulij* 1615. *& in Catanien.* 30. *Ianuarij* 1616. *&* 19. *Ianuarij* 1619. *&* 22. *Augusti* 1620. *& in Nucerina terræ Gualdi*, 19. *Ianuarij* 1619. *& Cephaluden. eadem die & anno, &* 30. *Mart.* 1621. *& in Messanen. terræ Gagliani*, 20. *Aprilis* 1619.

Doctoratus gradus non eximit Canonicos graduatos ab oneribus canonicalibus. S.Congr. Rit. *in Licien.* 21. *Iunij* 1631.

Doctrina Christiana.

DOCTRINÆ Christianæ Confraternitates ab Ordinariis locorum ad pueros in Christiana fide erudiendos erigi iussit Pius V. *in constit.*137.*incip. Ex debito, 6. Octobr.* 1571.

Doctrinæ Christianæ Confraternitatibus Indulgentias concessit Paulus V.*constit.36. incip. Ex credito, 6. Octobr.*1607.

Doctrinam Christianam ad discendam non potest Ordinarius mulctis, & pœnis, etiam in casu notabilis negligentiæ, aut contumaciæ cogere pueros. S.Congr.Conc. teste Zerol. *in praxi Episcop.p.1. verbo doctrina Christiana*, §.3. quem refero *de offic.& potest. parochi, cap.15. num.6.*

Doctrinam

Doctrinam Christianam si non docuerint Parochi, non potest Episcopus eis comminare pœnam peccati mort. sed eos per viam præcepti pœnalis debet obstringere. S. Congr. Episcop. & Regul. *in Bergomen.* 22. *Nouembris* 1592. cuius memini *d. cap.* 15. *num.* 3.

Doctrinam Christianam non addiscentibus matrimonium prohiberi non potest, sed contra eos admonitionibus comminatoriis est procedendum. S. Congreg. Episcop. & Reg. 6. *Martij* 1588. cuius memini *d. tract. cap.* 21. *num.* 3.

Domini temporales.

DOMINIS in Ecclesiis suæ iurisdictionis permittitur Sedes, genuflexorium, & postergale extra presbyterium, & thurificari debent duobus ictibus, & habere pacem cum aliquo instrumento iuxta dispositionem Cæremonialis, & adorare, ac venerari sanctissimum Sacramentum in eius eleuatione extra presbyterium. Sac. Congr. Rit. *in Bouinen.* 2. *Martij* 1630. *& in Triuican.* 12. *Februarij* 1633. *& in alia Bouinen.* 5. *Mart.* 1633.

Dominica dies.

DOMINICA dies venit appellatione festi nouem lectionum. S. Congr. Rit. *in Conchen.* 12. *Martij* 1618.

S. Dominicus.

S. DOMINICVM canonizauit, eiúsque vitæ aliqua laudabilia refert Gregorius *constit.* 8. *incip. Fons sapientiæ*, 5. *Non. Iulij* 1234.

S. Dominici festum die quinta Augusti celebrari consuetum ad diem 4. eiusdem mensis transtulit Paulus IV. *constit.* 15. *incip. Gloriosus*, 6. *Id. Augusti* 1558.

S. Dominici Moniales possunt profiteri in mortis articulo, etiam non expleto anno probationis. Pius V. *constit.* 10. *incip. Ex superna*, 3. *Non. Iulij* 1566.

Domus.

DOMVS professæ Societatis IESV comprehenduntur in prohibitione nuper edita *de rebus Ecclesiæ non alienan.* S.Congreg. Conc. *sub die* 31. *Iulij* 1627.

Donare, Donatio.

DONARE validè potest ipsi monasterio Virgo, quæ diutiùs permansit in monasterio in habitu nouitiarum cum licentia permanendi educationis causa, quia non est Monialis. S.Congr.Concil. *in Fauentina*, 31. *Iulij* 1627.

Donatio, & munerum largitio Regularibus interdicta à Clemente VIII. *const.* 28. *incip. Religiosa*, 13. *Kal. Iulij* 1594.

Donationis ad titulum potest quis ordinari si ita Episcopus iudicauerit assumendum pro necessitate, vel vtilitate Ecclesiarum, & si donatio est realiter vera, & non ficta, quæ deinceps alienari non possit absque Episcopi licentia, vel aliunde habeat vnde viuere possit. S.Congr Conc. teste Garc. *de benefic. part.* 2. *cap.* 5. *num.* 79.

Donatio facta per filium patri per paucos dies ante ingressum in Religionem, seu habitus susceptionem intuitu, & contemplatione eiusdem Religionis est valida. S.Congr.Concil. *sub die* 13. *Aprilis* 1630.

Donatio facta & sequuta traditione bonorum donatorum pro patrimonio ad suscipiendos Ordines sacros, si clericus moriatur ante susceptos Ordines, non obstat Concil. *cap.* 2. *sess.* 21. *de reform.* quin donans recuperet eadem bona si attento iure communi restituenda forent. S.Congr.Conc. *in Mutinen.* 11. *Iunij* 1631.

Dos, siue Dotales eleemosynæ Monialium.

DOS Nouitiæ intra tempus probationis decedentis monasterio iam soluta hæredibus nouitiæ est restituenda vnà cum fructibus si quos monasterium percepisset, deducto tamen victu, & vestitu. S.Congr. Concil. teste Armendar. *in addit. ad recopil. legum Nauarræ lib.* 2. *tit.* 18. *l.* 7. *de Religion. num.* 30.

Dos,

Dos, siue dotales eleemosynæ Monialium solui debent in ære, nec assignatio bonorum stabilium, aut censuum permittitur. S. Congr. Episcop. & Regul. *in Camarinen.* 28. *Aprilis* 1588.

Dotes, siue dotales eleemosynæ in iis locis, in quibus non adsunt mercatores, aut banchi, deponi debent in manibus probi viri, & facultosi, qui ad omne mandatum Monialium, & absque alia exceptione eam soluturum se obliget. Sac. Congr. Episcop. & Regul. *in Camarinen.* 15. *Martij* 1594.

Dotales eleemosynæ apud Monialium consanguineos, vel affines nullatenus relinquantur, sed antequam puellæ habitum suscipiant, deponantur actualiter apud mercatorem, vel penes aliam personam fide & facultatibus idoneam, vt statim professione emissa in emptionem bonorum stabilium & annuorum reddituum illico implicentur. S. Congr. Episcop. & Reg. *in Lusitan.* 6. *Iunij* 1615. *ad* 3.

Ducata.

DVCATORVM centum valor, qui ex decreto *cap.* 13. *sess.* 24. *de reform.* debet remanere Rectori parochialis Ecclesiæ, quæ pensione grauatur, est intelligendus iuxta morem vniuscuiusque regionis. S. Congreg. Concil. *in Collen.* 13. *Iulij* 1630.

Dulciaria.

DVLCIARIA multa sunt de genere prohibitorum à Conc. *sess.* 24. *c.* 14. *de reform.* ab aliquo Capitulo exigendorum pro admissione in possessionem alicuius noui Canonici. S. Congr. Concil. teste Zerol. *in praxi Episcop. part.* 2. *verbo possessio beneficij* §. 5. *in fine.*

Duellum.

DVELLA vbique prohibuit sub multis pœnis Pius IV. *constit.* 21. *incip. Ea quæ, Idib. Nouembris* 1560.

Duellorum prohibitio firmata in Concil. Trid. extenditur ad duella priuata. Gregorius XIII. *constit.* 78. *incip. Ad tollendum, Non. Decembris* 1582.

Duello

Duellorum chartas subscribentes, aut publicantes, vel de illis se intromittentes excommunicantur, & alias pœnas incurrunt:patrini efficiuntur infames,bonis omnibus spoliantur,ac veluti homicidæ puniuntur: campum præstantes illum amittunt. Clemens VIII. *constit.11.incip.Illius vices,16.Kal.Decembris* 1592.

Duelli pœnam incurrunt paciscentes de dirimendo certamine cùm primùm alteruter vulneratus, aut certus ictuum numerus vtrique illatus fuerit,& qui in bello iusto aduersarios ob priuata odia ad singulare certamen prouocant,& Magistratus, Præsides, Locatenentes,& Duces,qui permittunt, vel pro ipsorum facultate non impediunt,aut iam factum non puniunt.Clemens VIII *ibidem.*

Duellum committentibus pœnæ inflictæ locum habent vbique gentium,etiam inter militantes in castris, & in dominiis occupatis ab hostibus fidei.Clemens VIII. *ibidem.*

E

ECCLESIA I.

ECclesia potest consecrari omissis aliquibus cæremoniis,quæ propter situm non possunt seruari, dummodo Episcopus quantum licet se conformet rubricis,& regulis libri Cæremonialis.S.Congr.Rit.*in Cortonen.*17.*Iulij* 1604.*& in Asten.*24.*Septembris* 1605.*&* 27. *Septembris* 1608.

Ecclesia consecrata ritu Græco, si ad Romanam Ecclesiam redierit, non est iterum consecranda si fidem S. Trinitatis tenuerit, qui priùs consecrauit.S.Congr.Concil.*sub die* 19.*Decembris* 1602.

Vide in verbo *Consecratio Ecclesiæ.*

Eclesiam nouam benedicere, & pollutam reconciliare non potest simplex Sacerdos sine licentia Sedis Apost.S.Congr.Rit.*in Placentina*,19.*Maij* 1607.

Ecclesia vetustate collapsa, & restaurata, ac quasi de nouo ædificata indiget noua consecratione.S.Congr.Rit.*in Castren.*9.*Octobr.*1610.

Ecclesiæ consecratæ,& cœmeterij reconciliatio non alteri quàm Episcopo committenda est.S.Congr.Rit.*in Cameracen.*9.*Februar.*1608.

Ecclesiæ

Ecclesiæ non consecratæ, & cœmeterij simplex benedictio potest committi alicui Presbytero in dignitate ecclesiastica constituto, *ibidem.*

Ecclesia polluta, quæ non fuerat antea consecrata, vt ab Archidiacono Remen. reconciliari posset, concessit S.Congr.Rit. *in Remen.* 9. *Maij* 1609.

Ecclesiam pollutam reconciliandi licentia conceditur Vicario generali, attenta absentia Episcopi. S.Congr.Rit. *in Galtillen.* 24. *Septembris* 1605.

Ecclesiæ reconciliatio potest committi alicui Abbati, seu Decano, vel Sacerdoti in dignitate ecclesiastica constituto, aqua tamen priùs per proprium Episcopum, vel alium benedicta. S.Congr.Rit. *in Rothomag.* 13. *Iul.* 1601.

Ecclesiæ in quibus sepulta sunt corpora mortuorum, possunt ritè consecrari, dummodo corpora non sint sub Altari maiori, vel sub confessione, vbi Reliquiæ, & Sanctorum corpora locari debent. S.Congr.Rit. *in Bertinoren.* 7. *Octobr.* 1606.

Ecclesiæ seculares nullius diœcesis, quantumcunque exemptæ, & Sedi Apost. immediatè subiectæ, earúmque Prælatus secularis, habens in ea iurisdictionem quasi Episcopalem, possunt ab Episcopo, cuius cathedralis Ecclesia proximior est, visitari vigore Conc. *sess.* 24. *de reform. cap.* 9. S.Congr.Conc. teste Armendat. *in addit. ad recop. legum Nauarræ, lib.* 1. *tit.* 6. *de visitat. l.* 5. §. 2. *num.* 13.

Ecclesia libera, quæ minatur ruinam, & habet tenuissimos redditus non excedentes summam scutorum circiter trium, potest vniri patronatæ, cum reseruatione iurispatronatus, & onere imposito patrono illam reparandi, & dotandi in scutis quinquaginta. Sac. Congr.Conc. *in Triuentin.* 23. *Decembr.* 1622.

Ecclesiæ, vel capellę publicæ non cōprehenduntur decreto S.Congr. Conc. *sess.* 22. *de obseru. & euit.* dummodo earum ianua in via publica exeat, & ad illam omnibus publicus pateat accessus, nec fenestræ in illa sint per quas in ea prospectus haberi valeat, habeátque necessaria requisita, nec iuribus parochialibus præiudicet. S.Congreg.Episcop.& Regul. *in Florentina,* 1. *Septembris* 1615. *& in Columbrien.* 1. *Iulij* 1616.

Ecclesiæ benedictionem potest Episcopus delegare alicui Sacerdoti sibi bene viso, si aliàs est legitimè constructa. S.Congr.Rit. *in Pennen.* 14. *Februarij* 1632.

Ecclesiæ, & cœmeteria consecrata nonnisi per Episcopum reconci-

Oo liari

liari possunt. S.Congr.Rit. *in Cameracen. 9.Februar.*1608. *& in Praten.* 21. *Iul.*1632.

Ecclesia non consecrata potest per Vicarium capitularem reconciliari. S. Congr.Rit. *in Hydruntina,*15. *Decembr.*1632.

Ecclesia examinari non possunt rei, etiamsi iuramentum extra Ecclesiam, & locum immunem antea præstetur. S. Congr. Immunitatis *sub die* 7. *Decembr.* 1632.

Ecclesiæ capanna, ab ea tamen distans, sed intra triginta passus, quæ solummodo inseruit pro seruitio Ecclesiæ, gaudet immunitate ecclesiastica. S. Congreg. Immunitatis *sub die Decembris* 1632. per Farin. *de immunit. num.*289. & Decian. *tract. crimin. lib. 6. cap.*25. *num.* 12. *&* 15.

Ecclesiæ molendina non comprehenduntur sub prohibitione facta à laicis ne asportetur frumentum ad molendinum, &c.S.Congr.Immunitatis *sub die* 7. *Decembr.*1632.per Anchar.*cons.*155.*&* 13.*per tot.*

Ecclesia consecrata non potest nisi per Ordinarium loci, vel alium Episcopum de consensu ipsius reconciliari. S.Congr.Rit. *in Aretina,* 9. *Aprilis* 1633.

Ecclesia Romana II.

ECCLESIA Romana est aliarum omnium caput. Innocentius IV. *in approbat. legum Federici Imper. constit.* 1. *incip. Cùm aduersus,* 2. *Kal. Nouembr.* 1243.

Ecclesia Romana caput & norma est reliquarum Ecclesiarum. Eugenius IV. *constit.*15.*incip. Non mediocri, de anno* 1439.

Ecclesia Romana gaudet centenaria præscriptione. Honorius III. *const.* 4. *incip. Sedis,* 9. *Kalend. Maij* 1221.

Ecclesia Lateranensis III.

ECCLESIA Lateranen. de Vrbe supremum locum tenet super omnes Ecclesias Vrbis & Orbis. Gregorius XI. *constit.*1. *incip. Super,* 10. *Kal. Februar.*1372. Pius V. *constit.*94. *incip. Infirma,* 12. *Kalend. Ianuarij* 1569.

Ecclesia Lateranen. gaudet centenaria præscriptione. Honorius III. *constit.*4. *incip. Sedis,* 9. *Kal. Maij* 1221.

Ecclesiæ Lateranen. Canonicos præcedere Canonicis & Clero Ecclesiæ S. Petri de Vrbe, tempore Pij IV. definitum est, vt testatur Pius V. *constit.*94. *incip. Infirma,*12. *Kal. Ianuar.* 1569.

Ecclesia

Ecclesia Lateranen. ædificata à Constantino Imper. in suo palatio Lateranen. & Sedes Pontificis vocatur. Gregorius X I. *constit.* 1. *incip. Super,* 10. *Kal. Februar.* 1372.

Ecclesia Lateranen. est Romanorum Pontificum Patriarchium. Sixtus V. *constit.* 19. *incip. Si cunctas,* 15. *Ianuar.* 1586.

Ecclesiæ Lateranen. lites agnoscit Cardinalis Archiplesbyter, & iudex ab eo deputatus. Paulus V. *constit.* 49. *incip. Ad ea,* 6. *Id. Iulij* 1608.

Ecclesiæ Lateranen. Capitulum dat licentiam in suis locis erigendi loca pia cum consensu Ordinariorum. Sixtus V. *d. const.* 19.

Ecclesiæ Lateranen. Capitulum Indulgentias communicat, seruata forma à Clemente VIII. tradita. Paulus V. *constit.* 68. *incip. Quæ salubriter,* 23. *Nouembr.* 1610.

Ecclesiæ Lateranen. in reparatione plura Romanorum Imper. numismata inuenta fuerunt, vide in verbo *Numisma.*

Ecclesia S. Petri de Vrbe IV.

ECCLESIAM S. Petri de Vrbe munificentiùs reædificandam censuit Iulius II. *constit.* 23. *incip. Liquet,* 11. *Ianuar.* 1509.

Ecclesiæ S. Petri Archipresbyteri iurisdictio quæ sit in Capitulum eiusdem Ecclesiæ, Canonicos, & alios, & in eorum litibus. Paulus III *constit.* 35. *incip. Cùm dilectus, Kal. Nouembr.* 1542. & Sixtus V. *constit.* 102. *incip. Cùm ex debito,* 4. *Non. Mart.* 1590.

Ecclesiæ S. Petri Fabricæ Collegium, vide in verbo *Fabrica.*

Ecclesia sanctæ Mariæ Maioris V.

ECCLESIA S. Mariæ Maioris est vna ex quatuor, quæ visitantur anno Iubilæi. Clemens VIII. *constit.* 58. *incip. Annus Domini,* 14. *Kal. Iunij* 1599.

Ecclesiæ S. Mariæ Maioris Archipresbyteri iurisdictionem in eius litibus omnibus exprimit Paulus III. *const.* 19. *incip. Cùm sicut, de anno* 1538.

Ecclesiæ in Metropolitanas erectæ VI.

ECCLESIAM Senensem in Archiepiscopalem erexit, & eius fines designauit Pius II. *const.* 3. *incip. Triumphans,* 10. *Kal. Maij* 1459.

Ecclesiam Bononien. in Archiepiscopalem erexit Gregorius XIII. *constit. 79. incip. Vniuersi, Id. Decembr.* 1582. Et illius suffraganeas Ecclesias designauit Clemens VIII. *constit. 116. incip. Romanus, 18. Kal. Ianuarij* 1604.

Ecclesiam Firmanam in Archiepiscopalem erexit, eiúsque suffraganeas Ecclesias designauit Sixtus V. *constit. 95. incip. Vniuersi, 9. Kal. Iunij* 1589.

Ecclesiæ Rauennaten. in Archiepiscopalem erectæ à Gregorio XIII. suffraganeas Ecclesias designauit Clemens VIII. *constit. 116. incip. Romanus, 18. Kal. Ianuar.* 1604.

Ecclesiæ in Cathedrales erectæ VII.

ECCLESIAM Lauretanam in Episcopalem erexit Sixtus V. *const. 24. incip. Pro excellenti, 16. Kal. Aprilis* 1586.

Ecclesiam Montis Alti in Episcopalem erexit Sixtus V. *const. 48. incip. Super vniuersas, 8. Kal. Decembr.* 1586.

Ecclesiam Ripanam in Episcopalem erexit, & illius fines designauit Pius V. *constit. 2. incip. Illius, 3. Kalend. Augusti* 1571. *in appendice.*

Ecclesiam S. Seuerini in prouincia Marchiæ in Episcopalem erexit, eiúsque fines designauit Sixtus V. *constit. 49. incip. Superna, 6. Kal. Decembr.* 1586.

Ecclesiam Tolentinam in Episcopalem erexit, eámque vniuit Ecclesiæ Maceraten. Sixtus V. *constit. 51. incip. Super vniuersas, 4. Id. Decembris* 1586.

Ecclesia Parochialis VIII.

ECCLESIÆ Parochiales si conferantur non seruata forma Concilij Trid. ipso iure vacant, & Sedi Apost. reseruantur. Pius V. *const. 33. incip. In conferendis, 15. Kal. Aprilis* 1567.

Ecclesiarum Parochialium collationes etiam à Cardinalibus, & Sedis Apost. Legatis, ac Nunciis aliter factæ quàm iuxta Concilij Trid. formam sunt nullæ. Pius V. *d. const.* 33.

Ecclesiis Parochialibus Curatis vacantibus quouis modo subiectis Militibus S. Ioannis Hierosolymitani tenentur ipsi præsentare ad earum vnamquamque Sacerdotem idoneum locorum Ordinariis vt ab eis instituatur, & quousque non præsentauerint constituant

tuant Ordinarij vnum Vicarium, qui interea animarum curam agat, proponántque iidem Ordinarij dictis Militibus breuem aliquem terminum ad præsentandum dictum Sacerdorem, alioquin eo elapso Ordinarij conferant Ecclesias huiusmodi personis sibi benè visis secundùm earum naturam, vel in titulum perpetuum, vel amouibilem. S. Congr. Episcop. & Regul. *in Perusina*, 11. *Ianuarij* 1587.

Ecclesia Parochialis licèt sit in loco vbi minor pars Parochianorum inhabitat, & maior pars habitat longè in oppidis, nihilominus Parochus habitare tenetur prope Ecclesiam in ciuitate, succurrendo illis, qui longè habitant secundùm loci antiquam consuetudinem per *cap.* 4. *sess.* 21. *de reform.* S. Congr. Conc. testibus Garc. *de benefic. part.* 3. *cap.* 2. *num.* 179. *in* 20. *declar.* Armendar. *in addit. ad recop. legum Nauarræ lib.* 2. *tit.* 23. *l.* 15. §. 2. *num.* 148. Sanctarell. *var. quæst.* 4. *num.* 46. metipso *de offic. & potest. Parochi cap.* 8. *num.* 38.

Ecclesia Matrix, seu Parochialis non acquirit iuspatronatus in Ecclesia fundata intra suos limites, nisi de suo aliquid contulerit. Sac. Congr. Conc. teste Garc. *de benefic. part.* 5. *cap.* 9. *num.* 57.

Ecclesias Parochiales profanare potest Episcopus ad præscriptum S. Concilij Trid. S. Congr. Conc. *in Thelesina*, 13. *Septembris* 1631.

Ecclesiæ, in quibus exercetur cura animarum secularium, quamuis Regulares, subsunt in iis, quæ ad curam animarum & Sacramentorum administrationem pertinent, iurisdictioni, visitationi, & correctioni Episcopi. S. Congr. Episcop. & Regul. 5. *Iunij* 1617.

Ecclesiæ, vbi cura animarum exercetur, visitari possunt ab Ordinariis, etiamsi illæ sint Militum Hierosolymitanorum, ita tamen vt illa dumtaxat visitetur, quæ animarum curam, illiúsque exercitium & Sacramentorum administrationem respiciunt. S. Congr. Concil. teste Armendar. *in addit. ad recop. legum Nauarræ lib.* 1. *tit.* 6. *de visitat. num.* 102.

Ecclesia Collegiata, vide in verbo *Collegiata Ecclesia*.
Ecclesia Parochialis, vide in verbo *Parochialis Ecclesia*.

S. Edemundus.

S. EDEMVNDI Cantuariensis Archiepiscopi præclara acta enuntiat, illúmque canonizauit, & eius festum die 16. Nouembris

agi iussit Innocentius IV. *const. 2. incip. Nouum, 3. Id. Ianuarij* 1237. *in appendice.*

Edictum pro visitatione, & aliis.

EDICTA proponere non licet Episcopo visitationem aggredienti, quibus subditi iubeantur crimina detegere, multóque minus proposita pœna excommunicationis. S. Congr. Conc. *sub die 2. Ianuarij* 1601.

Edicta generalia pro generali visitatione diœcesis decreto *c. 3. sess. 24. de reform.* demandata, potest Episcopus per se solum facere absque consensu, seu consilio Capituli. S. Congr. Conc. *in Oriolen. 27. Martij* 1632. *ad 2.*

Edictis generalibus, & præparatoriis ad visitationem diœcesis non debet Episcopus præcipere in virtute sanctæ obedientiæ, vt populus denuntiet ea, quæ correctione, & emendatione digna iudicabit, *ibidem ad 3.*

Edicta, quibus personis secularibus ad Monialium monasteria Regularibus subiectarum accessus prohibetur, ab Episcopo dumtaxat subscribenda & publicanda sunt. S. Congr. Conc. *in Cameracen. 21. Februarij* 1617.

Edictum vt clerici in minoribus, qui legitimæ essent ætatis, deberent assumere sacros Ordines sub pœna priuationis habitus clericalis, est reuocandum. S. Congr. Conc. *in Maracien. 14. Decembris* 1630.

Edictum generale à laicis publicatum possunt ipsi cogi declarare quòd sub ea lege neque Ecclesia, neque clerici ligantur. S. Congr. Immunitatis *sub die 7. Decembr.* 1632. per Felyn *in c. Ecclesia S. Mariæ n. 81. de constit.* Anchar. *cons.* 155. Hieron. Gabr. *cons. 37. num. 3. vol. 2.*

Edictum concursus ad Parochialem.

EDICTA concursus proponere debent Ordinarij in beneficiis Curatis reseruatis Sedi Apost. vacantibus per obitum, purà in mensibus reseruatis, & à Sede Apost. prouisio facienda est approbato ab examinatoribus in Synodo diœcesana deputatis, si fidem approbationis habet ab Ordinario. Sac. Congr. Conc. teste Piasec. *in praxi Episcop. part. 2. cap. 5. num. 17.*

Edictum

Edictum aliud concursus non est proponendum,sed ille, qui comparuerit,examini est subiiciendus , & si idoneus repertus fuerit , eidem beneficium est conferendum,nisi qui descripti sunt,excusent se legitimo impedimento detineri quominus valeant ad concursum accedere , tunc enim poterit Episcopus legitimè terminum prorogare.S.Congr.Conc. teste Garc. *de benefic.part.9.cap.2.n.205.*

Edictum pro concursu potest Episcopus apponere infra quatuor,vel sex menses respectiuè à die vacationis Parochialis ex dispositione sacri Conc.Trid.& constitutionis s. mem.Pij V. Sac.Congr.Conc. *in Tyburtina,28.Aprilis 1629.*

Edicti ante lapsum terminum nullum est examen , & concursus factus.S.Congr. Conc.*in Potent.4.Maij 1619.*

Edictorum,siue citationum ad vocandos oppositores relaxatio , quæ fieri debent in præsentationibus patronorum,& edicta ponere ante institutionem iurispatronatus ad eos spectat,ad quos ante Concil.spectabat , cùm de his nihil per Conc. fuerit dispositum. Sacra Congr.Concil. teste Garc.*de benefic.part.9.cap.3.num.19.*

Eiectus.

EIECTI à Religione non possunt celebrare absque dispensatione Apostolica.S.Congr.Episcop. & Regul. *in Vlixbon.16.Januar.* 1596.

Eiecti à Religione,& extra illam degentes,sunt perpetuò suspensi ab exercitio Ordinum , sublata Ordinariis locorum facultate dictam suspensionem relaxandi,ac moderandi. S.Congr. Conc. *in decretis de Regularibus apostatis & eiectis,sub die 21.Septembris 1624.*

Eiici è Religionibus nullus legitimè professus potest nisi sit verè incorrigibilis ; verè autem incorrigibilis minimè censetur , nisi non solùm concurrant ea omnia , quæ ad hoc ex iuris communis dispositione requiruntur , sublatis hac in parte statutis , & constitutionibus cuiusque Religionis & Ordinis , etiam à Sede Apost. approbatis & confirmatis;verùm etiam vnius anni spatio in ieiunio, & pœnitentia probetur in carceribus , proindéque vnaquæque Religio priuatos habeat carceres in qualibet saltem Prouincia; elapso autem anno si nihilominus non resipuerit , sed animo indurato in sua peruicacia perseuerauerit , ne contagione pestifera plurimos perdat , tanquam pecus morbida , ac membrum eiici

eiici tandem possit, sed ab ipsomet Generali tantùm de consilio, & assensu sex Patrum ex grauioribus Religionis eligendis in singulis Capitulis, vel Congregationibus Generalibus, túmque nonnisi instructo secundùm eorum stylum, & constitutiones processu, & plenè probatis causis expulsionis ad sacrorum Canonum præscriptum. Ead. Sac. Congregatio *in dictis decretis de Regular. apostatis, & eiectis.*

Eiectis ex Religionibus Superiores litteras testimoniales non concedant, illos ad Sedem Apost. reiicientes, vel iubentes aliam ingredi Religionem. Ead. S. Congr. *ibidem.*

Eiecti à Religione ex dispositione decretorum de apostatis, & eiectis si in Ordinibus etiam minoribus constituti sint, tenentur incedere in habitu clericali. S. Congr. Conc. *in Pisana, 1. Aprilis* 1628.

Electio I.

ELECTIONES factæ absque Sedis Apost. prouisione, vel confirmatione nullæ sunt. Pius IV. *const.* 86. *incip. Sanctissimus,* 31. *Octobris* 1564.

Electio reputabitur secreta, & Canonica, si electi fuerint à Superioribus aliqui, putà quatuor, qui vota omnium recipiant. S. Congreg. Conc. teste Garc. *part.* 5. *cap.* 4. *num.* 189.

Electio Metropolitani semel facta ab Episcopo exempto, vt ad eius Synodum Prouincialem conueniat, non potest postea mutari, sed semper in futurum ad illum accedere tenetur, eiúsque electio ligat successores. S. Congr. Concil. teste Quarant. *in sum. Bullarij verbo Concilium Prouinciale, num.* 2. *vers. an autem*, Galet. *in margar. casuum conscient. verbo Episcopus, pag.* 100. *col.* 2.

Electio Abbatissæ, quæ ætatem 40. annorum requisitam non habebat, si in monasterio non deerunt aliæ Moniales quadragenariæ, atque habiles, licèt non adeò idoneæ sicut electa, est nulla. S. Congreg. Conc. *in Viterbien.* 16. *Maij* 1623.

Electio in Abbatissam Monialis, quæ est illegitima, absque dispensatione Apost. est de iure irrita, circumscriptis priuilegiis. S. Congr. Conc. 27. *Aprilis* 1630.

Electio Abbatissæ facta per vota non consecrata per ignorantiam decreti Concil. *sess.* 25. *de Regularib. cap....* non valet, nec Episcopus potest dispensare vt valeat. S. Congreg. Concil. testibus Aloys. Ricc.

Ricc. *Neapol. decis.* 197. *num.* 7. *part.* 4. Nouar. *in singul. iuris canon. concl.* 86. *num.* 3.

Electio Officialium Confraternitatum canonicè institutarum ad Confratres, eorundem verò Officialium confirmatio ad loci Episcopum, vel eius Vicarium generalem pertinet; Societatibus tamen sub immediata protectione Regia existentibus super exceptis. S.Congr.Episcop. *in Bouina*, 11. *Augusti* 1617.

Electio personæ, cui conferendus est Canonicatus habens annexum onus lectionis S. Theologiæ ex præscripto Concilij pertinet ad Episcopum, collatio verò eidem personæ facienda ad eos, ad quos ante Concilium pertinebat, quamuis ex consuetudine electio sola Canonicorum pertinet ad Capitulum, & confirmatio, seu institutio ad Episcopum. S. Congr. Conc. *in Aretina*, 31. *Iulij* 1617.

Electio reputatur secreta, & Canonica, si electi fuerunt à superioribus aliqui, qui vota omnium eligentium recipiunt. S. Congreg. Conc. testibus Garc. *de benef. part.* 5. *cap.* 4. *num.* 189. Castellin. *de de elect. cap.* 4. *num.* 4.

Electio loci pro celebranda Synodo Prouinciali de iure communi pertinet ad Archiepiscopum. S. Congr. Concil. *in Acherontina*, 28. *Nouembr.* 1580.

Electio deputati seminarij sufficit fieri per clerum ciuitatis, & potest Episcopus erigere plura seminaria in illis locis, in quibus non fuerunt taxata. Sac. Congreg. Concil. *in Lucana*, 19. *Nouembris* 1616.

Electio Lectoris soli Episcopo competit, nec successori præiudicium fit, si aliter per prædecessores fuit obseruatum, & id intelligendum est de his canonicatibus theologalibus, qui erecti non sunt ante Concilium; si verò erecti essent ante Concilium, seruandum est quod ante Concilium fiebat. S. Congr. Concil. teste Garc. *de benef. part.* 5. *cap.* 4. *n.* 162.

Electio est nulla quando aliqui ex electoribus vnica schedula recipiunt vnico nomine scripta, & nomen electi notum scribæ duas schedulas, & vnam quam voluerint, reponunt, alteram scindunt, quia scriba potuit reuelare talem, qui non habuit nisi vnam schedulam, vel talem, qui non habuit duas, refert decisum à S.Congr. Conc. teste Garc. *de benefic. p.* 5. *cap.* 4. *n.* 193.

Electio illa superiorum Regularium omnino improbatur, in qua præsidens Capituli præcipit scrutatoribus sub præcepto sanctæ obe-

dientiæ, & pœna excommunicationis latæ sententiæ, ne recipiant suffragia oretenus tradi solita pro aliquibus vltra certum numerum electioni insufficientem: sed eo completo dicant electoribus ad aures, vt dent aliis eorum vota, quia talis eligendi ratio libertati electionis, & naturali consensui aduersatur. S. Congr. Concil. *de anno* 1625. teste Castellin. *de elect. cap.* 4. *n.* 66.

Electio erit nulla, si post eam factam in Bullis confirmationis, seu patentibus exprimerentur nomina eligentium. S. Congr. Conc. teste Castellino *d. cap.* 4. *n.* 61.

Electio Prælatorum Regularium ita debet fieri per vota secreta, vt non possit fieri per viam compromissi, aut inspirationis. S. Congr. Conc. testibus Garc. *d. cap.* 4. *n.* 104. Castellin. *de elect. c.* 7. *n.* 7. *vers. ad quorum*, Sigism. à Bononia *in simili tract. dub.* 2. *n.* 7. *& dub.* 31. *n.* 14. *vers. & insuper.*

Electionis Abbatissæ diem tenentur Regulares Episcopo significare, cúmque vsque ad præfinitum tempus expectare, si antè ipse expressè declarauerit se vti velle facultate sibi hac in parte attributa, Abbatissarúmque electoribus per se, vel per alium interesse, ac præsidere. Post eam verò declarationem licet Episcopo animaduertere in Regulares, qui ante tempus significatum, aut die electionis eidem non prænuntiata ad Abbatissæ electionem procedunt. S. Congr. Concil. *dub.* 15. *de anno* 1626. post meum tract. *de offic. & potest. Episcopi, pag.* 6. *in fine*, secundùm Lugdunen. impress.

Electio Papæ II.

ELECTIONEM Pontificis simoniacè factam damnat, & complices pœnis afficit Iulius II. *constit.* 3. *incip. Cùm tam diuino*, 19. *Kalend. Februarij* 1505.

Electionis Pontificis formam, ac in eligendo obseruandas ordinationes præscripsit Pius IV. *constit.* 63. *incip. In eligendis*, 7. *Id. Octobr.* 1562.

Electionem Romani Pont. iuxta prædecessorum ordinationes fieri censuit, & eo obeunte extra Curiam in Vrbe fieri voluit Clemens VII. *constit.* 26. *incip. Cùm charissimus*, *pridie Non. Octobris* 1529.

Electionem Papæ quibus formis, & qualiter deinceps facienda decreuit Gregorius XV. *constit.* 13. *incip. Æterni*, 17. *Kalend. Decembris*

cembris 1621. Et Cæremoniale continens vsus electionis Summi Pont. seriò obseruandum,& nullo pacto immutandum confirmauit idem Gregorius XV. *constit.* 19. *incip. Decet Romanum Pontificem*, 4. *Id. Martij* 1621. Confirmat, & approbat dictam constitutionem Gregorij XV. ac Cæremoniale continens illius ritus Vrbanus VIII. *constitut.* 45. *incip. Ad Romani*, *Kalend. Februarij* 1625.

Elector, Eligentes.

ELECTORIBVS nullo modo licet ante, vel post scrutinium,cui suum votum dederint, publicare. S. Congr. Conc. teste Garc. *de benef. p.* 5 *cap.* 4. *num.* 197.

Electorum aliquis si ante scrutinium verbo dicat se velle eligere hunc, vel illum, non propter hoc tollitur quin electio non sit secreta, eo quia potuit pro altero suffragium præstare. S. Congreg. Concil. teste Castellino *de elect. cap.* 5. *num.* 26. *in fine.*

Eligentes per schedulam aliquo patenti signo signata, vt innotescat scrutatoribus, vel vni ex illis quòd talis elector elegit illum nominatum in schedula,faciunt electionem non sequutam, & peccant mortaliter, ac proinde sic electus factus de hoc certus tenetur resignare Prælaturam, siue officium, vel petere à Sanctissimo confirmationem cum dispensatione S.Congr.Conc. testibus Laurent. de Peirinis *tom.* 1. *de relig. subdito,& Prælato,q.*1.*de obedientia, cap.*21. Castellin. *de elect. cap.* 4. *num.* 61.

Eleemosyna.

ELEEMOSYNAS quærere possunt Fratres de Redemptione captiuorum. Clemens VII. *constit.* 7. *incip. Gratum*, 15. *Kalend. Maij* 1524. Non tamen in statu ecclesiastico. Sixtus V. *constit.* 27. *incip. Cum benigna, Kal. Aprilis* 1586.

Eleemosynas ab hæreticis Clerici recipere non debent. Innocent. IV. *constit.* 18. *incip.* ———

Eleemosynæ, quæ debeantur Parochis Ecclesiarum Indiarum pro sepultis in Ecclesiis Fratrum Eremitarum S. Augustini. Paulus V. *constit.* 12. *incip.* ———

Eleemosyna relicta pro celebrandis Missis pro anima Defunctorum licitè lucrari non potest, nisi celebretur Missa Defunctorum, etsi occurrat festum duplex, quod de præcepto non seruetur. S. Congreg. Rit. *in Pampilonen.* 1. *Septembris 1607.*

Eleemosyna relicta pro celebranda Missa B. Mariæ in Sabbato licitè lucrari non potest, nisi celebretur Missa de B. Maria, etiamsi in Sabbato occurrat festum solemne alterius Sancti. Ead. S. Congr. Rit. *in d. Pampilonen.*

Eleemosynæ, quæ dantur à sponsis in illorum benedictione, spectant ad parochum. Sac. Congreg. Rit. *in Acherontin.* 25. *Ianuarij* 1602.

Eleemosynæ, quæ per pactum Sacristiis, & infirmariis monasteriorum Monialium dari solent, non comprehenduntur in decreto, quo propinarum solutio per Moniales dum ad habitum, vel ad professionem admittuntur, fieri solita interdicitur. S. Congr. Episc. & Regul. *in Vlixbonen.* 5. *Nouembr.* 1616.

S. Elisabetha.

S. ELISABETHAM Reginam Vngariæ in Sanctorum numerum adscripsit, & eius festum die 19. Nouembris celebrari iussit Gregorius IX. *constit.* 11. *incip.*——

S. Elisabethæ Reginæ Portugaliæ Officium recitatur die 4. Iulij in Regno Portugaliæ, ritu duplici; extra verò Regnum sub ritu semiduplici. S. Congr. Rit. *sub die 7. Augusti* 1628.

S. Elisabetha Regina dum vixit Portugaliæ tertium Ordinem sancti Francisci expressè fuit professa. Vrbanus VIII. *const.* 55. *incip. Cum sicut*, 22. *Aprilis* 1626. cuius meminit Hieron. Roderic. *in compendio quæst. regul. resol.* 95. *post num.* 8.

S. Emerentiana.

S. EMERENTIANÆ Officium pro monasterio Monialium de Incarnatione ciuitatis Limæ in Indiis concessit S. Congr. Rit. *in causa Indiarum*, 20. *Iulij* 1600.

Emolumenta.

EMOLVMENTA ex exercitio iurisdictionis Curiæ Episcopalis Sede vacante & sigillo, aut aliàs vndecunque prouenientia, neque ad Capitulum, neque ad Vicarium spectant, sed debent futuro Episcopo successori reseruari si ad Episcopum Ecclesia non vacante pertinuissent. S.Congr.Conc. *in Agrigent.* 17. *Aprilis* 1627.

Episcopus I.

EPISCOPI ex Religionibus assumpti si ad eas redierint, Dignitates, & officia illarum obtinere prohibentur. Paulus IV. *constit.* 21. *incip. In sacra*, 19. *Iulij* 1559.

Episcoporum residentium sententiæ non suspenduntur appellatione in concernentibus morum correctionem, & neque decreta non diffinitiua. Pius IV. *constit.* 10. *incip. De salute, pridie Non. Septembris* 1560.

Episcopi ac locorum Ordinarij resignationes coram ipsis faciendas intra mensem admittere, vel reiicere tenentur. Gregorius XIII. *constit.* 85. *incip. Humano, Non. Ianuarij* 1584.

Episcopi, ac locorum Ordinarij beneficia per resignationem vacantia consanguineis, siue affinibus resignantium conferre prohibentur. Pius V. *const.* 58. *incip. Quanta, Kal. Aprilis* 1568.

Episcopi, omnésque locorum Ordinarij curare debent regulas Indicis librorum prohibitorum inuiolabiliter obseruari. Clemens VIII. *constit.* 36. *incip. Sacrosanctum*, 17. *Octobris* 1595.

Episcopi, ac locorum Ordinarij, & Inquisitores eos Curiæ seculari tradunt, qui Ordine sacerdotali carentes, Missas celebrant, aut Confessiones audiunt. Clemens VIII. *constit.* 81. *incip. Etsi aliàs*, 1. *Decembris* 1601.

Episcopi vniuersalis Ecclesiæ nomen soli Romano Pont. competit. Pelagius II. *constit.* 1. *incip. Manifesto, Kal. Martij* 589.

Episcoporum Ordo in Ecclesia Dei sublimior est gradus. Leo X. *constit.* 22. *incip. Dum intra*, 14. *Kal. Ianuarij* 1516.

Episcopi post eorum creationem & promotionem Cardinales in Curia præsentes visitare tenentur. Leo X. *constit.* 7. *incip. Superna*, 3. *Non. Maij* 1514.

Episcopi & Archiepiscopi singulis trienniis Concilium Prouinciale celebrare tenentur. Idem Leo X. *constit.* 10. *incip. Regimini*, 4. *Non. Maij* 1515.

Episcopi, & Archiepiscopi, quas pœnas incurrant si non resederint, & dum resident, non possunt citari ad comparendum in Curia, nisi de Papæ commissione. Pius IV. *constit.* 10. *incip. De salute, pridie Non. Septembris* 1560.

Episcopi aliquid exigentes pro collatione, aut possessione capienda beneficij pœnas incurrunt, de quibus Pius V. *const.* 104. *incip. Durum nimis, pridie Kal. Iunij* 1570.

Episcopi tanquam Sedis Apost. delegati visitare possunt Ecclesias parochiales Fratrum, siue Militum Hierosolymitanorum in his, quæ spectant ad curam animarum, & Sacramentorum administrationem. Pius V. *constit.* 136. *incip. Exposcit*, 22. *Septembris* 1571.

Episcopi, & Archiepiscopi, & alij Ecclesiarum Prælati quando limina Apostolorum visitare teneantur. Sixtus V. *constit.* 15. *incip. Romanus Pontifex*, 13. *Kal. Ianuarij* 1585.

Episcoporum, & aliorum Prælatorum in promotionibus ad Cathedrales qualis debeat esse inquisitio. Gregorius XIV. *const.* 6. *incip. Onus Apostolica, Idib. Maij* 1591.

Episcopi, omnésque alij Ecclesiarum Prælati in toto Orbe debent vti Pontificali reformato. Clemens VIII. *constit.* 38. *incip. Ex quo*, 10. *Februarij* 1596.

Episcoporum Cæremoniale reformatum, atque recursum in vniuersa Ecclesia recipi, & obseruari mandauit Clemens VIII. *const.* 69. *incip. Cùm nouissimè*, 14. *Iulij* 1600.

Episcopi habita notitia cuiuscunque Ecclesiæ parochialis Vicarium cum congrua fructuum portione constituunt, qui tantisper Ecclesiæ onera sustineat, & tenentur intra sex menses seruata forma concursus Concil. Trid. parochiales Ecclesias in ipsorum mensibus vacantes conferre, & magis idoneos repertos in concursu beneficij in Sede Apost. conferendi intra quatuor mensium spatium significare. Pius V. *const.* 33. *incip. In conferendis*, 15. *Kal. Aprilis* 1567.

Episcoporum in capella Sanctitatis suæ assistentium priuilegia, & indulta. Gregorius XV. *constit.* 32. *incip. Circumspecta*, 17. *Augusti* 1622.

Episcopi Sedes debet esse fixa, & immobilis. S. Congr. Rit. *in Colimbrien.* 23. *Maij* 1603. Semper est ornanda, *ibidem*, *& in Eluen.* 10. *Ianuarij* 1604.

Episcopi

Episcopi Sedes apud parietem contra Altare constituenda est, & locanda cum decenti ornamento, & apud Sedem Episcopi, hinc inde Sedes, seu stalla pro Dignitatibus, & Canonicis deponi debent. Sac. Congr. Rit. *in Troiana, 9. Octobris* 1610.

Episcopus debet habere Sedem pulchriorem, & maiorem, quàm Gubernator ciuitatis, non tamen coloris rubri. Sac. Congreg. Rit. *in Perusina, 3. Octobris* 1615.

Episcopi, Abbatis, & Canonicorum Sedes quomodo in eadem Ecclesia locandæ sint. S. Congr. Rit. *in Alexandrina S. Petri in Broglio, 3. Februarij* 1604. *in 3. dub.*

Episcopus potest sibi Sedem in Ecclesia extra chorum vbicunque voluerit parare, dummodo etiam pro Canonicis locus paretur. S. Congreg. Rit. *in Granaten. 9. Maij* 1606.

Episcopus ad Matutinum in nocte Natiuitatis potest sedere vel in Sede chori, vel in Sede Episcopali à cornu Euangelij prout melius sibi videbitur, & magis populo satisfecerit. S. Congr. Rit. *in Alexandrina, 25. Mart.* 1606. *in dub.* 15.

Episcopus in omnibus suæ diœcesis Ecclesiis, quantumuis exemptis, & priuilegiatis, est honorandus, & ei in choro, Capitulo, processionibus, & in aliis actibus publicis prima Sedes, & primus locus, quem ipse elegerit, tribuendus. S. Congr. Rit. *in Tullen. 6. Decembris* 1613.

Episcopus priùs promotus, seu electus ad Episcopatum, debet alteri Episcopo post ipsum promoto, vel electo præcedere, etiamsi sit ipso dignior, & illustrior. S. Congr. Rit. *in Segobricen. 21. Mart.* 1609.

Episcopus diœcesanus in sua Ecclesia, & diœcesi in functionibus Episcopalibus præferendus est omnibus Archiepiscopis, & Episcopis etiam ipso antiquioribus, & dignioribus, Metropolitano suo tantùm excepto. S. Congr. Rit. *in Barchinonen. 10. Ianuar.* 1609. Sed ex vrbanitate debet honorare in sua diœcesi alios Episcopos aduenas, & extraneos, *ibidem.*

Episcopus debet habere pacis osculum ante Præsidentes, & Consiliarios Regios, & omnes alios. S. Congr. Rit. *in Granaten. 9. Maij* 1606.

Episcopus licèt dimittat Ecclesiam, semper tamen retinet titulum, characterem, & Ordinem, & debet præcedere aliis Episcopis post ipsum electis, & consecratis. S. Congr. Rit. *in Miserbon. 4. Mart.* 1606.

Episcopus quomodo recipiendus sit à Magistratu & clero in primo ingressu. S. Congreg. Rit. *in Tarraconen. 2. Mart.* 1603.

Episcopo

Episcopo aliquam ciuitatem ingredienti osculatio Crucis, & aqua benedicta ministrari debet ab obtinente maiorem dignitatem in loco, licèt non ad illius Ecclesiam, sed ad aliam processio dirigatur. Cùm verò aliquam Ecclesiam ingreditur, debent hæc ei ministrari à digniori illius Ecclesiæ, etiamsi Canonici præsentes fuerint. S.Congr.Rit. *in Calaguritana*, 5 *Iunij* 1601.

Episcopo extra suam diœcesim, & in loco, in quo non habet iurisdictionem, non conueniunt ea, quæ proprio Episcopo in sua Ecclesia, & diœcesi debentur. Sac. Congr.Rit. *in Policastren.* 21. *Augusti* 1604.

Episcopus in aliena Ecclesia non potest sibi puluinar, & pannum coloris violacei sternere, & extra suam diœcesim non competit illi deosculatio textus Euangelij. Sac. Congr. Rit. *in Iadren.* 13. *Octobris* 1618.

Episcopi proprium munus est, & non simplicis Sacerdotis, reconciliare Ecclesiam pollutam, & nouam benedicere. S.Congr.Rit. *in Placentina*, 19. *Maij* 1617. *in* 19. *dub.*

Episcopus potest incipere visitationem ab Ecclesia, quæ sibi magis placuerit, reseruatis iuribus. Sac. Congr. Rit. *in Egitanien.* 10. *Iulij* 1602. *in* 2. *dub.*

Episcopus potest ex causa concedere Confraternitatibus laicorum vt in eorum Ecclesia conseruent sanctissimum Sacramentum. Sac. Congreg.Rit. *in Iscalandeferro*, 19. *Iunij* 1604.

Episcopus potest primum locum supra Dignitates, & Canonicos suo Vicario assignare. Sac. Congregat. Rit. *in Egitanien.* 20. *Decembris* 1601.

Episcoporum pro præeminentia in Conciliis Prouincialibus attendendum est tempus ordinationis, non autem dignitas Ecclesiarum, & earum ordo & præeminentia. S.Congr. Concil. 19. *Aprilis* 1596.

Episcopo in eius absentia Vicario generali debetur reuerentia in choro dum Diuina celebrantur ab omnibus Canonicis, etiam exemptis ratione subcollectoriæ, & alia ratione. S.Congr.Episcop. & Regul. *in Catacen.* 11. *Nouembris* 1614.

Episcopus in omnibus suæ diœcesis Ecclesiis, quantumuis exemptis, & priuilegiatis, est honorandus, eique in choro, in Capitulo, in processionibus, ac aliis actibus publicis primus locus, & prima Sedes, quam ipse elegerit, danda est, nec potest prohiberi, quominus in dictis Ecclesiis etiam exemptis Pontificalia exerceat; immo potest

potest Episcopus contradictores pœnis, & censuris ecclesiasticis compellere. S.Congr.Rit. *in Tullen.6.Decembr.* 1613.

Episcopus debet reuerentiam erga Archiepiscopum in ipsius Archiepiscopi diœcesi. Sac. Congregat. Rituum *in Iadren.* 13. *Octobris* 1618.

Episcopus præsente Legato de latere in ciuitate non potest populum benedicere, nec vti Cruce, Mozzetta, vel Rochetto discooperto. S.Congr.Rit. *in Perusina*, 2. *Octobr.* 1601.

Episcopus postquam à Præfecta de tempore professionis nouitiæ ante mensem certior factus fuerit, intra 25.dies examen præficere tenetur, quibus elapsis ampliùs in eo se intromittere non potest. Sac. Congr.Conc. testibus Armendar. *in addit. ad recop.legum Nauarræ, lib.2. tit.*18. *l.*7. *de Relig.n.*45. Campan. *in diuers. iuris canon. rub.*12. *cap.*16. *num.*10. quos refero *de offic. & potest. Episcopi, p.*3.*alleg.*100. *in fine.*

Episcopus non debet explorare voluntatem puellæ, quæ habitum recepit in monasterio ad petitionem illius, qui vult illā in vxorem ducere, sed expectandum tempus professionis faciendæ, & tunc si sit suspicio quòd inuestigetur à Monialibus pro suo officio, curabit inde duci in exteriorem Ecclesiam monasterij, vel in aliam propinquiorem & commodiorem, prout magis conuenire iudicabit, vbi voluntatem eius exquirere possit. At si nulla sit suspicio, & nulla alia iusta causa subesse apparebit, tunc non in alio loco, quàm ad crates ferreas monasterij voluntatem puellæ explorabit. S.Congr.Conc. testibus Armend. *in addit ad recop. legum Nauarræ, lib.*2. *tit.* 18. *l.*7. *de Relig. num.*48. Campan. *d. cap.*16. *num.*15. quos refero *d. alleg.*100. *num.*15.

Episcopus potest vti opera duorum Canonicorum, sed non plus duobus, siue de Cathedrali, siue de Collegiata. S.Congreg. Concil. *in Colonien.* 9. *Septembr.* 1628.

Episcopo non licet à sua Ecclesia abesse nisi ob aliquam causam ex connumeratis in Conc. *sess.*23.*cap.*1. *de reform.*S.Congr.Conc.teste Armendar. *d. lib.*2. *tit.*23. *l.*2. *sub rub. vtrùm Episcopi possint se absentare à suis Episcopatibus, num.*4.

Episcopus residens in sua diœcesi liber est à residentia suarum dignitatum, & beneficiorum simplicium, quæ obtinet in alia diœcesi, nec aliud amittit, nisi quotidianas distributiones, & alia si quæ sunt, quæ absentes iusta de causa non percipiunt. S.Congr.Concil. teste Armend. *loco proximè citato, part.*3. *&* 7.

Qq Episcopus

Epiſcopus abſens non lucratur alternatiuam etiam quando abeſt ex cauſa à Concilio approbata. S.Congr.Conc.teſtibus Garc.*in addit. ad ſuum tract. de benefic. part.*5.*cap.*1. *num.* 463. Maſſobr. *praxi habendi concurſum præl.* 23. *dub.*3. ſecundùm Roman. impreſſ. quos refero *de offic. Epiſc. part.*3.*alleg.*53.*num.*35. ſecundùm Lugdunen. impreſſ.

Epiſcopus præſens Miſſæ in Eccleſia collegiata exempta in ſua diœceſi præſente Abbate Eccleſiæ collegiatæ, debet confeſſionem facere cum celebrante, benedicere incenſum,& miniſtros,ac benedictionem ſolemnem dare. S. Congr. Rit. *in Alexandrina S. Petri in Broglio*, 7. *Februar.* 1604. *ad* 5. *dub.*

Epiſcopo quando non incedit paratus, nulla debetur nec Presbyterorum,nec Diaconorum Canonicorum aſſiſtentia. S.Congr.Rit.*in AEſina*, 30.*Auguſti* 1602.

Epiſcopus ſibimet ponere, & deponere debet biretum quando aſſiſtit Diuinis cum cappa. S.Congr. Rit. *in Saonen.*21.*Auguſti* 1604.

Epiſcopus conſecratus ſolùm poteſt benedicere vtenſilia, & vaſa eccleſiaſtica, in quibus adhibetur ſacra Vnctio. S. Congr.Rit. *in Brixien.*9.*Maij* 1610.

Epiſcopus poteſt procedere contra laicum, qui ſubornare attentauit teſtes in cauſa pendente coram iudice eccleſiaſtico. S.Congr. Immunitatis *in Regien.* 18. *Mart.*1631.

Epiſcopus poteſt delegare perſonis in dignitate eccleſiaſtica conſtitutis in ſua diœceſi benedictionem paramentorum, vaſorum, & aliarum rerum pro vſu Eccleſiarum, in quibus non ſit adhibenda ſacra Vnctio, quæ tantùm ab ipſo Epiſcopo ſunt benedicenda, & inungenda. S. Congr. Rit. *in Imolen.* 14. *Nouembris* 1615. *& in Ianuen.* 12. *&* 14. *Martij* 1616. *& in Saonen.* 3. *Decembris* 1616. *& in Taurinen.& Taruiſin.& Piſtorien.*2.*Martij* 1619. *& in Comen.*15.*Iunij* 1619. *& in Nouarien.* 21. *Martij* 1620. *& in Tudertina*, 7. *Auguſti* 1620.

Vide ſuprà in verbo *Benedictio.*

Epiſcopo inuito, & inconſulto nemo poteſt de nouo erigere Confraternitates,& ſtatuta confirmare, ſed ad ipſum priuatiuè quoad omnes alios ſpectat. Sac. Congreg. Rit. *in Elboren.* 7. *Octobris* 1617.

Epiſcopus tantùm triplici ductu thurificandus eſt.S.Congr.Rit.*in Entomilien.*11.*Decembr.*1604.

Epiſcopus aſſiſtens ad Miſſam thurificandus eſt ſemper à Presbytero aſſiſtente,

assistente, siue sit Dignitas, siue Canonicus, non autem à Diacono Euangelij, licèt sit Canonicus. S. Congr. Rit. *in Placentina, 9. Maij 1607. in 9. dub.*

Episcopi, Archiepiscopi, aut Ordinarij loci non possunt esse iudices in declarandis dubiis super rubricis, & cæremoniis exortis. S. Congreg. Rit. *in Visen. 11. Iun. 1605.*

Episcopus vt cum assistentia duarum Dignitatum loco Episcoporum ab Archiepiscopo Goan. in Indiis possit consecrari ex speciali gratia, & attenta penuria Episcoporum in illis partibus conceditur. S. Congreg. Rituum *in Goan. in Indiis Orientalibus, 16. Iulij 1605.*

Episcopus si voluerit venire in Ecclesiam, Officia non sunt inchoanda ante eius aduentum, sed signo dato, & non adueniente non est vltrà expectandus. Sac. Congreg. Rit. *in Salamantin. 16. Iulij 1605.*

Episcopi sunt executores piarum dispositionum cumulatiuè ad alios inferiores. S. Congr. Conc. teste Armendar. *in addit. ad recop. legum Nauarræ, lib. 1. tit. 18. l. 7. de Episcop. n. 76.*

Episcopus, qui est in quasi possessione per edicta pœnalia monere Confratres laicos disciplinantes, ac per pœnarum exactionem, & alia Canonica, & opportuna remedia cogere eosdem ad conueniendum solitis processionibus est manutenendus. S. Congr. Conc. *in Papien. 21. Ianuar. 1623.*

Episcopis attributa facultas per constitutionem Gregorij XV. de exemptorum priuilegiis in exemptos tam seculares, quàm Regulares, non intelligitur etiam tributa in personas nullius diœcesis. Sac. Congreg. Conc. *dub. 3. de anno 1623. post meum tract. de offic. & potest. Episcopi, p. 5.* secundùm Lugdun. impress.

Episcopi in optione minimè est præbendam vacantem assignare pro Pœnitentiario, licèt ratione curæ animarum videatur magis necessarius, sed pro Theologo, propter verba Concilij *sess. 5. de reform. cap. 5.* Verùm si magis expediens in aliquo loco particulari fuerit iudicatum, vt priùs pro Pœnitentiario prouideatur, habenda est confirmatio à Sede Apostol. ad omnem difficultatem tollendam. S. Congr. Concil. *in ciuitatis Castellaniæ, 17. Nouembr. 1629.*

Episcopus potest pro contributione seminarij taxare bona Confraternitatum quatenus sint ecclesiastica. S. Congr. Conc. *in Signina, 19. Nouembr. 1628.*

Episcopo in aliquod delictorum de quibus *sess. 24. de reform. cap. 6.*

prolapso licet ad se absoluendum proprium Confessarium deputare cum eadem auctoritate, qua ipse potest ex *d. cap.* in suos subditos exercere, quamuis extra diœcesim suam. S. Congreg. Concil. teste Garc. *de benefic. part.* II. *cap.* 10. *num.* 139.

Episcopi tenentur ad obseruantiam decretorum Concilij Prouincialis, non obstante lapsu decennij, quo non fuerunt obseruata. Sac. Congr. Conc. teste Garc. *de benef. part.* 5. *cap.* 4. *num.* 103.

Episcopus in ingressu suæ Ecclesiæ non tenetur iurare statuta, quæ sacris Canonibus, & sacri Concilij decretis, Apostolicisque constitutionibus sunt contraria, nisi à Sede Apostol. ex certa scientia confirmata existant. S. Congr. Conc. *in Oriolen.* 27. *Mart.* 1632. *ad* 1.

Episcopus non celebrans Synodum quotannis incurrit pœnas à iure statutas. S. Congr. Conc. 26. *Iunij* 1621.

Episcopus Regularis tenetur recitare Officium iuxta ritum suæ diœcesis, & non iuxta ritum suæ Religionis. S. Congr. Rit. pro Regulari promoto ad Episcoparum, II. *Iunij* 1605.

Episcopus potest delegare alicui Sacerdoti sibi bene viso benedictionem Ecclesiæ, seu capellæ in agro existen. si aliàs est legitimè constructa. Sac. Congreg. Rituum *in Pennen.* 14. *Februarij* 1632.

Episcopus tenetur omnino obseruari facere in Cathedrali, & in aliis Ecclesiis suæ diœcesis dispositionem Cæremonialis Episcoporum. S. Congr. Rit. *in Angren.* 15. *Decembr.* 1632.

Episcopo ex Ordine S. Francisci Minor. Obseruantiæ assumpto conceditur vt possit recitare tuta conscientia Officia Sanctorum Ordinis sancti Francisci, & celebrare eorum Missas, dummodo priuatim celebret in sua capella dictis diebus Sanctorum Ordinis cum Missali Romano, & Officium pariter recitet cum Breuiario Romano. S. Congreg. Rit. *in Maioricen.* 6. *Decembr.* 1631.

Episcopo Diuinis cum cappa interessenti non per Dignitates, & Canonicos assistentes, sed per se ipsum biretum poni, & deponi debet. S. Congr. Rit. *in Lucana,* 4. *Augusti* 1632.

Episcopus in Vesperis decantandis per aliquam ex Dignitatibus Cathedralis non potest stante penuria Sacerdotum admittere pro assistentibus cum pluuialibus Clericos in minoribus constitutos, etiam in solemnioribus anni festiuitatibus. S. Congr. Rit. *in Casertan.* 18. *Septembris* 1632.

Episcopus potest Regularem exemptum, qui ob notorium delictum

lictum in censuras incidit, denunciare pro publico excommunicato, vt tanquam talis euitetur ab omnibus. S.Congr. Concil. *in Liman.29.Ianuar.*1633.

Episcopus ob clausuram custodiendam in monasteriis Monialium Regularibus subiectarum, potest stante decreto Conc. *c.5.sess.25. de Regularib.*& constitutione Gregorij X V. *de exemptorum priuilegiis*, excommunicationis latæ sententiæ pœnam sibi reseruatæ imponere circa aperitionem ostij clausuræ extra casus indigentiæ, necnon circa accessus, & colloquia cum Monialibus, ac dicta excommunicatio liget ne dum Regulares accedentes, verùm etiam Moniales facta de eis mentione, adeò vt Superior Regularis ab eadem excommunicatione absoluere nequeat. S.Congr. Concil. *in Viterbien.26.Iunij* 1627.

Episcopus potest etiam sub censuris ecclesiasticis compellere Regulares in iis casibus, in quibus in eos iurisdictio illi tribuitur à iure communi,& S.Concilio,ac constitutionibus Apost. Sac.Congreg. Conc.*in Nebbien.7.Februar.*1632.

Episcopo venienti ad Ecclesiam dum in choro à Canonicis recitantur horæ Canonicæ saltem duo ex Canonicis tenentur è choro discedere,& obuiam ire porrigentes aspersorium;si verò non recitantur horæ, omnes in Ecclesia, & choro præsentes tenentur obuiam ire,& excipere.S.Congreg.Rit. *in Lunen.Sarzanen.3. Martij* 1633.

Episcopo distribuente cineres,candelas, & palmas, præferendus est ille,à quo Episcopus prædicta recepit, post quem Dignitates, & Canonici sacris vestibus induti, & ante omnes Vicarius generalis. In adoratione autem Crucis ante Dignitates, & Canonicos in habitu Canonicali est præferendus Vicarius generalis.S.Congreg. Rit.*in causa S.Marci,5.Mart.*1633.

Episcopus circa gratis præstanda I I.

EPISCOPO non licet quicquam accipere directè,vel indirectè,vbi infrascripta expediuntur, videlicet:

Litteræ collationum,prouisionum,institutionum,seu prouisionum beneficiorum per obitum, vel per resignationem ex causa permutationis,vel alia.

Litteræ dimissoriales,seu testimoniales,quæ conceduntur Presbyteris,seu clericis ad alias diœceses transituris.

Litteræ accipiendi Ordines ab alienis Episcopis.

Litteræ dicendi Missas.

Litteræ audiendi confessiones.

Licentiæ administrandi Sacramenta excepta Pœnitentia.

Licentiæ deseruiendi beneficiis Curatis, aut simplicibus.

Licentiæ ordinandi se ad titulum patrimonij, seu approbationes huiusmodi titulorum.

Licentiæ absentandi se ab Ecclesiis, seu beneficiis.

Licentiæ erigendi capellas.

Licentiæ colligendi eleemosynas.

Licentiæ sepeliendi cadauera intra Ecclesiam.

Mandatum de publicando in Ecclesia initiandos sacris Ordinibus.

Dispensationes ad duo beneficia etiam simplicia sub eodem tecto.

Litteræ approbationis concurrentium ad Parochialium vacationes in mensibus reseruatis, quæ ad Sedem Apostol. transmittuntur.

Approbationes iurispatronatus ex fundatione, vel dotatione.

Creationes Vicariorum in Parochialibus.

Deputationes OEconomorum dum beneficia vacant.

Executiones litterarum Apost. gratiam, seu iustitiam concernentium. S. Congr. Episcop. & Reg. *in Vicen.* 8. *Martij* 1602.

Episcopis, eorúmque Vicariis nihil prorsus accipere licet pro exequutione litterarum Apostol. dispensationum matrimonialium, & absolutionum, nec pro cognoscendis dispensationibus in gradu matrimonij prohibito. Notariis verò licet dumtaxat quartam partem ducati accipere pro præsentatione rescripti, & pro examine testium. S. Congr. Concil.——

Episcopus & eius Officiales, ac Notarij nihil percipere possunt emolumentorum in receptione rationis administrationis, quæ fit singulis annis ab illis, quibus administratio operum piorum reperitur commissa, quamuis etiam ante Concil. Trid. & ab immemorabili tempore consueuerint recipere rationem huiusmodi administrationum vnà cum dictis emolumentis. S. Congr. Conc. *in Gerunden.*

Episcopus non potest prohibere ne pecuniæ solitæ exigantur pro admissione Canonicorum si pecuniæ vertantur in seruitium Ecclesiæ, secus si vertantur in seruitium priuatorum. S. Congr. Rit. *in Egitanien.* 3. *Augusti*, 1602. *in dub.* 5.

Episcopus

Episcopus Suffraganeus III.

Episcopo Suffraganeo non tenentur Canonici obuiam ire vsque ad cubiculum,sicut tenentur proprio Episcopo venienti ad Ecclesiam, sed satis est si aliqui Canonici ei obuiam procedant vsque ad portam Ecclesiæ.S.Congr.Rit.*in Bracharen.* 1.*Septembris* 1607.

Episcopo Suffraganeo solemniter celebranti non debent Canonici assistere, sicut assisterent Episcopo proprio, sed in habitu ordinario, & canonicali.Ead.S.Congr.Rit.

Episcopo Suffraganeo facienti ordinationes, vel alias functiones nomine proprij Episcopi, Canonici debent assistere in habitu ordinario canonicali præter aliquos, qui iuxta necessitatem officij debent accipere paramenta.Ead.S.Congreg.*in d.Bracharen.*

Episcopus Suffraganeus solemniter celebrans non debet sedere in Sede Episcopali,sed in faldistorio. Ead.S.Congr. Rit.

Episcopus Suffraganeus solemniter celebrans non debet vti baculo pastorali nisi in ordinationibus, & aliis actibus necessariis. Ead. S.Congr.Rit.

Episcopo Suffraganeo solemniter celebranti non debet poni super Altare septimum candelabrum,sicut ponitur celebrante Episcopo ordinario.Eadem S.Congr.Rit.*in d.Bracharen.*

Episcopus Suffraganeus quando nomine proprij Episcopi exercet functiones Episcopales, debet habere assistentiam Dignitatum, & Canonicorum. Sac. Congreg. Rit. *in Bracharen.* 21. *Februarij* 1604.

Episcopus Suffraganeus vt Suffraganeus non potest visitare clausuram Monialium absque speciali commissione,& mandato Episcopi,cùm non habeat exercitium iurisdictionis,nisi sibi tribuatur ab Episcopo,sed tantùm vsum Pontificalium in diœcesi. Sac. Congr. Conc.*sub die* 11.*Maij* 1630.

Episcopus Suffraganeus datus Episcopo Vilnen. cum facultate exercendi Pontificalia officia in diœcesi & ciuitate Vilnen.de expresso consensu,& licentia moderni,& pro tempore existentis Episcopi, non potest eadem Pontificalia exercere vt exercuit viuente Episcopo post illius mortem Sede vacante, Capitulo non contradicente.S.Congr.Conc.*in Vilnen.*22.*Februar.*1631.

Episcopo Suffraganeo eadem obsequia tenentur præstare Canonici, quæ debent Ordinario. Sac.Rit.Congreg. *in Bracharen.* 20. *Maij* 1604.

Episcopus

Episcopus Suffraganeus solemniter celebrans non debet habere assistentiam duorum Canonicorum vltra Diaconum, & Subdiaconum, qui sunt cantaturi Euangelium, & Epistolam, sicut haberet proprius Episcopus, sed sufficit Diaconus, & Subdiaconus, & vnus Canonicus paratus cum Pluuiali ad librum. S. Congr. Rit. *in Bracharen.* 1. *Septembris* 1607. *& in Cæsaraugustana*, 9. *Maij* 1606. Nisi esset consuetudo antiqua quòd Episcopo Suffraganeo celebranti pontificaliter deberent assistere duo Canonici cum duobus Portionariis vltra Diaconum, & Subdiaconum, non autem Dignitates, vt fuit resolutum ab eadem S. Congr. Rit. *in Tarraconen.* 7. *Iulij* 1612.

Episcopus titularis Suffraganeus alterius Episcopi deputatus, cui annua pensio 200. aureorum super fructibus Episcopatus, cuius est Suffraganeus, reseruata fuit, illam accipere debet quatenus inseruiat, aliàs assignanda est successoribus inseruientibus. Sac. Congr. Conc. *sub die* 11. *Iunij* 1592.

Episcopus titularis Canonicatum obtinens in Ecclesia cathedrali potest & debet in ea vti habitu ordinario, quo vtuntur Episcopi in Romana Curia, id est, Rochetto supra subtanam, & mantelletto violacei coloris, & debet præcedere omnibus aliis Canonicis eiusdem Ecclesiæ, & sedere in primo stallo supra omnes, vt fit & seruatur Romæ simili casu veniente in tribus Ecclesiis Patriarchalibus, S. Ioannis Lateranen. S. Petri, & S. Mariæ maioris. Sac. Congr. Rit. *in Compostellana*, 11. *Iulij* 1617.

Episcopo titulati, qui in Calaritana Ecclesia Canonicatum obtinet, in choro, Capitulo, & processionibus, aliisque actibus supra omnes eiusdem Ecclesiæ Dignitates, & Canonicos præcedentiam competere censuit S. Congr. Rit. *in Calaguritana*, 13. *Nouembris* 1621.

Episcopus Suffraganeus titularis, qui obtinet Præposituram in Cathedrali, subest cum aliis Canonicis visitationi sui Episcopi. Sac. Congr. Conc. *in Florentina*, 24. *Iulij* 1632.

Episcopus duarum Ecclesiarum vnitarum IV.

EPISCOPVS duarum Ecclesiarum vnitarum, v. g. Valuen. & Sulmonen. si in carcerem coniicere iubeat aliquem ex Capitularibus Valuen. non ad Sulmonen. ciuitatem ducendus est, sed carceribus Valuen. Palatij Episcopalis, vbi idem Episcopus moratur, mancipandus est. S. Congr. Conc. *in Sulmonen.* 17. *Ianuar.* 1604.

Episcopus

Episcopus duatum Ecclesiarum vnitarum, v. g. Sutrin. & Nepesin. non potest adstringere clericos ex Sutrina ad Nepesinam ciuitatem ire pro suis causis. S. Congr. Concil. *in Sutrin. & Nepes.* 11. *Maij* 1594.

Episcopus duarum Ecclesiarum vnitarum, v.g. Castellan. & Hortan. in aliqua parte alterutrius ex dictis diœcesibus residens suæ obligationi satisfacit, dum tamen in aliqua ex suis Cathedralibus resideat temporibus à Conc. præscriptis decreto *cap.* 1. *vers. eosdem interim admonet, sess.* 23.

Tenetur proximam futuram Synodum induere,& celebrare in ciuitate Castellana,in qua ad præsens reperiebatur,deinde verò in ciuitate Hortana,& sic deinceps singulis annis,absque tamen præiudicio partium. Sed ad Synodum in altera ex dictis ciuitatibus celebrandam nequaquam tenetur accedere Clerus alterius ciuitatis.

Potest cogere Clerum vnius ciuitatis eidem assistere conficienti in alia ciuitate sacra Olea,& talis Clerus tenetur etiã eadem Olea accipere ab Episcopo in alia ciuitate conficiente: si verò Clerus, v. g. Hortanus monitus ad recipiendum Oleum sanctum in spretum sui proprij Episcopi accipiat illud ab alieno,potest aliis pœnis plecti vltra peccatum mortale.

In vna ex dictis ciuitatibus existẽs Episcopus potest per se ipsum cognoscere causas alterius ciuitatis,vel diœcesis,adhibito Notario sibi bene viso tam in processibus conficiendis, quàm in actis visitationis conscribendis; sed tamen debet ille habere rationem vt id non passim, sed raró & æqua ex causa fiat, & in arduis tantùm, & grauioribus negotiis,ne constitutio vnionis eludatur.

Quemadmodum Episcopus in ciuitate Castellana,vel eius diœcesi existens, ciuitatis Castellanæ, & Hortanæ Episcopus est appellandus, ita è conuerso dum in ciuitate, vel diœcesi Hortana moram trahit, Hortanæ, ac ciuitatis Castellanæ Episcopus nuncupari, atque inscribi debet: quòd si extra diœcesim resideat in negotiis ad ciuitatem & diœcesim Hortanam pertinentibus Hortanæ & ciuitatis Castellanæ,in spectantibus verò ad ciuitatem Castellanam, & illius diœcesis ciuitatis Castellanæ, & Hortanæ Episcopus est denominandus. S. Congr. Concil. *in Castellana, & Hortana*, 8. *Iunij* 1624.

Episcopus duatum Ecclesiarum vnitarum, v. g. Calaguritan.& Calciaten. dubitauit an per Concil. Trident. *sess.* 25. *cap.* 6. *de reform.*

Rr sit

sit derogatum consuetudini immemoriali à Capitulo prætensæ, videlicet quòd Episcopus volens procedere ad punitionem, correctionem,& carcerationem Capitularium Calciaten. delinquentium ad præscriptum *d. cap. 6.* teneatur hoc facere in ipsa ciuitate Calciaten.& in carceribus ibidem existentibus,non autem in qualibet parte dictæ suæ diœcesis, vbi domum, aut Tribunal habet. Die 7. Septembris 1630. S. Congregat. Concil. Procuratoribus, & Aduocatis vtriusque partis auditis, iuribúsque & rationibus hinc inde allatis maturè perpensis, censuit per Sac. Concil. Trident. *d. cap. 6.* huiusmodi immemoriali consuetudini fuisse derogatum.

Episcopus celebrans, & Pontificalia exercens V.

Episcopvs potest de iure in omnibus Ecclesiis suæ diœcesis, quantumuis exemptis, & priuilegiatis, Missas, & diuina Officia cum assistentia suorum Canonicorum etiam in Pontificalibus celebrare, siue ab aliis, sine tamen Pontificalibus, celebrari facere, & in eis habere circulos, contradictores per censuras cogendo. S. Congr.Rit. *in Ferrarien. 20. Iulij* 1600. *& in Alexandrina S. Petri in Broglio*, 7. *Februarij* 1604. *ad* 1. *dub. & in Tullen. 6. Decembris* 1613.

Episcopus celebraturus in Altari vbi est sanctissimum Sacramentum debet stare capite cooperto,vt in reliquis Altaribus,sed transeundo per illud debet aperire caput. S.Congr.Rit.*ex voto Magistri Cæremoniarum.*

Episcopus potius Canonicis cùm genuflectit, quàm Altari renes vertere debet. S.Congreg.Rit.*in Colimbrien.* 23. *Maij* 1603.

Episcopus tantùm, & non alius,dum priuatè celebrat potest accipere paramenta in ipso Altari, & duos habere ministros superpelliceis indutos,præter alium ministrum Clericum,siue laicum communi veste indutum. S.Congr.Rit. *in Cremonen. 7.Iulij* 1608.

Episcopus celebrans non decet vt Prælatos,Canonicos,& alios,quoscunque thurificet,& aqua benedicta aspergat.S.Congr.Rit.*in Vladislauien. 2. Mart.*1613.

Episcopus assistens diuinis Officiis cum cappa, non debet singulos Canonicos ante ipsum salutare detegendo caput, sed satis est illis manu benedicere. S.Congr.Rit.*in Eluen.*10.*Ianuar.*1604.*in* 5.*dub.*

Episcopo celebranti,vel Pontificalia exercenti etiam extra propriam

Ecclesiam

Ecclesiam cathedralem debent Dignitates, & Canonici assistere. Vide in verbo *Assistentia,* & in verbo *Canonici assistentes.*

Episcopo celebranti, siue faciat ordinationes, siue non, tenentur assistere quinque personæ iuxta formam libri Pontificalis. S. Congr. Rit. *in Barbastren. 17. Iunij* 1606. *& in Iacen. 5. Ianuar.* 1609.

Episcopo celebranti debet assistere prima Dignitas in Ordine presbyterali constituta quocunque nomine appelletur. S. Congr. Rit. *in Vercellen. 7. Augusti* 1610.

Episcopus volens exercere Pontificalia extra Ecclesiam cathedralem potest secum aliquos de Capitulo ducere qui sibi assistant, & administrent. S. Congreg. Rituum *in Egitanien. 3. Augusti* 1602. *in* 4. *dub.*

Episcopo pontificaliter celebranti in Ecclesia collegiata, vel parochiali assistere spectat ad Canonicos Cathedralis, si adsint, non ad Canonicos Collegiatæ. S. Congreg. Rit. *in Brundusina*, 15. *Iulij* 1617.

Episcopus debet habere assistẽtes digniores & honoratiores, & si aliquas functiones exercet in Ecclesia non cathedrali, nec collegiata, debent ei assistere Canonici Cathedralis, vel Collegiatæ, etiamsi in illis Ecclesiis sufficiens sit alioquin numerus Presbyterorum. S. Congr. Rit. *in Calaguritana,* 1. *Iunij* 1601.

Episcopus potest Olea sacra Catechumenorum, & infirmorum, si à Cathedrali abfuerit, in alia Ecclesia consecrare, & benedicere. Sac. Congr. Rit. *in Oriolen.* 17. *Nouembr.* 1600.

Episcopus ex causa necessitatis potest conficere Olea sacra cum minori numero ministrorum, quàm præscribatur in libro Pontificali. S. Congr. Rit. *in Curien.* 21. *Augusti* 1604.

Episcopus si in die Palmarum vnà cum Capitulo, & Clero personaliter ad monasterium Regularium accedere teneatur, debet ipse benedicere palmas priuatiuè quoad Abbatem. S. Congr. Rit. *in Fanen.* 11. *Aprilis* 1601.

Episcopus diuinis assistens non debet longiùs à Canonicis separari. S. Congr. Rit. *in Granaten.* 9. *Maij* 1606.

Episcopus, qui celebrat tempore Quadragesimæ singulis diebus, quando non celebrat solemniter, debet vti habitu quotidiano cum stola. Sacra Congregat. Rituum *in Spalaten.* 23. *Nouembris* 1602.

Episcopus non debet cum cappa Vesperas celebrare. S. Congr. Rit. *in Alexandrina,* 25. *Mart.* 1608. *in* 8. *dub.*

Rr 2 Episcopo

Episcopo assistenti diuinis Officiis cum cappa non debent Canonici ponere, & deponere biretum in eius capite, nec isto casu ei assistere. Sac. Congreg. Rituum *in Thelesina, 22. Decembris 1629.*

Episcopus exercens Pontificalia extra Cathedralem non Presbyteros simplices, sed Canonicos Cathedrali inseruientes adhibere debet. S. Congr. Rit. *sub die 2. Augusti 1631.*

Episcopus, qui nullum habet Episcopatum, non potest in Ecclesia sua iurisdictionali, veluti si esset Præpositus, Chrisma conferre, nec alia Pontificalia exercere, nisi de expressa licentia Episcopi, intra cuius diœcesis fines Præpositura existit. Sac. Congreg. Conc. ——

Episcopus non potest ministrare Chrisma sine licentia Ordinarij loci, etiam vocatus ab inferiore intra fines diœcesis existente, etiamsi ille inferior prætenderet ratione exemptionis vocare Episcopum, quem maluerit ad ministrandum huiusmodi Sacramentum, si verò locus talis exempti non sit intra fines diœcesis, sed nullius, tunc potest. S. Congr. Conc. ——

Episcopus extra suam Cathedralem etiam in Ecclesiis exemptis, & S. Sedi Apost. immediatè subiectis, intra fines tamen suæ diœcesis existentibus, dum ibi celebrat, aut Missæ, seu Vesperis solemnibus quacunque ex causa interest, potest sibi assumere suos Canonicos, & ibi habere cum eis circulum ad gloriam, & ad ipsum pertinet confessionem facere cum Sacerdote, incensum imponere, & benedicere, ac benedictionem post Vesperas, vel post Missam dare. Et si contingat ipsum processionaliter cum Capitulo cathedralis Ecclesiæ accedere ad dictam Ecclesiam vt suprà exemptam, & in eadem Missæ solemni, aut Vesperis interesse, tunc Episcopalis sedes in cornu dextro chori, siue Ecclesiæ collocanda est vno gradu eminentior cum ornatu congruo, & situ aliquatenus superiori respectu sedis Abbatis dictæ Ecclesiæ, & à latere Episcopi sequi debent immediatè Canonici cathedralis Ecclesiæ: in sinistro verò cornu ponenda est sedis Abbatis vno gradu humilior absque ornatu, & loco aliquatenus inferiori, adeò vt non sit opposita sedi Episcopali, & apud Abbatem ordine sedeant ipsius collegiatæ Ecclesiæ Canonici. S. Congr. Rit. *in Alexandrina S. Petri in Broglio, 7. Februarij 1604.*

Episcopus

Episcopus quoad Ordines VI.

EPISCOPVS auctoritate sua ordinaria cum sibi subdito vero bigamo, qui aliàs cum duabus Virginibus successiuè legitimum matrimonium contraxit,& consummauit,& modò defunctæ sunt, dispensare non potest vt primam Tonsuram, & simplicia beneficia à se, vel ab alio accipiat. S.Congreg.Conc.teste Garc. *de benefic. part.7.cap.6.num.5.*

Episcopus non potest dispensare vxore mortua cùm bigamo effecto bigamia interpretatiua, vt in Ordine antea suscepto ministret. Sac. Congr. Conc.*in Feretrana*,13.*Aprilis* 1630.

Episcopus qui contulit primam Tonsuram familiari suo non subdito, qui tamen per quinquennium secum commoratus est, non dicitur satisfecisse decreto Conc.*sess.23.cap.9.de reform.*

Episcopus qui contulit primam Tonsuram familiari suo non subdito, qui tamen per quinquennium secum commoratus est, non dicitur satisfecisse decreto Conc.*sess.23.cap.9.de reform.* per collationem beneficij illi factam infra annum etiam in vndecimo mense post dictam primam Tonsuram. S. Congr.Conc.teste Garc. *de benefic.part.2.cap.5.num.*85.

Episcopus si est notoriè hæreticus, ad Capitulum cathedralis Ecclesiæ pertinet facultas concedendi dimissorias. S.Congr.Conc. teste Garc.*de benefic.part.5.cap.7.num.93.*

Episcopus proprius ad hoc vt possit dimissorias concedere, dicitur ille, in cuius diœcesi ordinandus habet beneficium. Sac. Congreg. Conc.teste Armendar. *in addit. ad recop.legum Nauarræ lib.1.tit.*18. *l.7.de Episcopis,num.*61*.vers.proprius.*

Episcopus in alterius diœcesi existens potest præuia licentia illius tam subditos proprios, quàm Episcopi licentiam concedentis absque incursu pœnarum ordinare. S.Congreg. Concil. 22. *Februarij* 1630.

Episcopus vt possit admittere ordinandum ad titulum patrimonij eius arbitrio iuxta Conc.*sess.21.cap.1.de reform.* sufficit vel necessitas, vel vtilitas Ecclesiæ, quamuis Concilium dicat, *necessitate ac vtilitate*, quia illa particula *ac*, intelligitur loco *vel*. S. Congr. Conc. 17.*Mart*.1619.

Episcopus in alterius diœcesi de licentia Ordinarij loci non potest ordinare personas, quæ non sunt subiectæ illi Ordinario, nisi habeant dimissorias generales à suis Ordinariis. S.Congr. Conc.teste

Armendar. *in addit.ad recop.legum Nauarræ,lib.*1*.tit.*18*.l.*7*.de Episcopis num.*68.

Episcopus licèt familiarem suum triennalem aliàs sibi non subditum conferendo ei statim beneficium,ordinare, & illi litteras dimissorias ad ordinandum à quocunque dare possit, super interstitiis tamen temporum,seu illegitimitate dispensare non potest.S.Congr. Concil. testibus Galet. *in margarita casuum conscient. verbo Ordo, pag.* 194. *col.* 1. Garc. *de benefic. part.*2*. cap.*5*. num.* 86. Armendar. *in addit. ad recopil. legum Nauarræ, lib.* 1. *tit.* 18. *l.* 7. *de Episcopis num.*48. quos refero *de officio, & potest. Episcopi, part.*2*. allegat.*5*. num.*14.

Episcopus non potest ante ordinationem exigere ab ordinando promissionem de inseruiendo certæ Ecclesiæ, etiam post habitum beneficium simplex residentiam non requirens.S.Congreg.Conc. *in Lauretana,*15*.Aprilis* 1628.

Episcopus tenetur adscribere ad seruitium Ecclesiæ clericum in minoribus constitutum, vel prima Tonsura initiatum petentem adscribi.S.Congr. Concil. *in Valentin.*29*.Iunij* 1628.

Episcopus non tenetur vocare Archidiaconum vt intersit examini ordinandorum. S. Congr. Concil.*sub die* 21*.Ianuarij* 1617.

Episcopus quoad Adiunctos VII.

EPISCOPVS potest procedere sine Adiunctis ad pœnam contra Capitularem non obseruantem festum S. Augustini ab eodem indicto.Sac.Congreg.Conc.*in Hispalen.*7*.Septembris* 1630.

Episcopus si velit contra Adiunctos iurisdictionem suam perturbantes procedere, debet habere in iudicio alios coniudices à Capitulo eligendos.S.Congr.Conc.*in Oriolen.*5*.Aprilis* 1631.

Episcopus sine Adiunctis procedere potest contra Portionarios habentes vocem in Capitulo.S.Congr.Conc. testibus Armendar. *in addit.ad recop.legum Nauarræ lib.*1*.tit.*6*. de visitat. num.*60*. & tit.*18*. l.*7*.de Episcopis,num.*91*.in princ.*Ludou.à Sarauia *de iurisdict. Adiunctorum quæst.*23*.ex num.*2.

Episcopus,qui iuxta decretum Concilij *sess.*25*. cap.*6*. de reformat.* debet procedere contra Capitulares cum Adiunctis, non tenetur hoc idem seruare volens procedere contra coadiutorem Canonici cum futura successione, nisi ex forma coadiutoriæ colligatur ipsi coadiutori concessa fuisse omnia priuilegia,quæ habent Canonici-

nici. S.Congr.Conc.teste Garc.*in addit.ad suum tract. de benefic.p.4. cap.5.num.46.*

Episcopus in Capitulo exempto si velit rationes exigere ab officialibus ex gremio Capituli constitutis Sede vacante non tenetur procedere cum Adiunctis ex forma *cap.6.sess.25.* nisi velit criminaliter ad eorum punitionem,& correctionem procedere. S.Congr.Concil.teste Garc.*de benefic.part.5.cap.7.num.23.*

Vide in verbo *Adiuncti.*

Episcopus quoad beneficia VIII.

EPISCOPVS, cui commissum est examen per litteras Apostol. alicuius,qui beneficium simplex obtinuit,potest illud delegare, non obstante quòd fuerit in litteris eius conscientia onerata. S.Congr. Conc.teste Garc.*de benefic.part.6.cap.2.num.103.*

Episcopus debet admittere examen illius, qui est præsentatus à patrono, de cuius patronatus validitate in petitorio controuertitur coram eodem Episcopo,facta tamen per Episcopum protestatione de iuribus suis, & sine eorum præiudicio, vel committere alteri Episcopo viciniori.S.Congr.Conc. teste Garc.*de benefic.part.5.c.6. num.33.*

Episcopus instituere debet in beneficio præsentatum ab ecclesiastico patrono si digniorem elegerit ex approbatis ab examinatoribus. S.Congr.Conc.teste Garc.*de benef.part.9.cap.2.num.262.*

Episcopus potest procedere ad executionem litterarum Apostol. ad fauorem illius,qui eas obtinuit in forma *Dignum*,si per diligentem examinationem illum idoneum reperierit, etiamsi per duas vices tanquam non idoneus ab examine fuerit reiectus, non tamen vti talis renuntiatus, si tertia vice fuerit admissus, & approbatus, dummodo infra sex menses à die datæ litterarum examen subierit. Sacra Congregat. Concil. *in Nullius*, 19. *Nouembris* 1628.

Episcopus tenetur instituere præsentatum ad parochialem Ecclesiam iurispatronatus ecclesiastici, cuius institutio ad Episcopum ipsum, & non ad alium pertinet, etiamsi patroni ex approbatis ab examinatoribus synodalibus digniorem non præsentauerint, stante decreto Concilij Trid.*cap.18.§.si verò iurispatronatus, sess.24.* quia iudicium spectat ad patronum.S.Congr.Conc.*sub die* 18.*Nouembris* 1596.

Episcopus

Episcopus ex non approbatis aliquem potest facere approbatum si existentibus quatuor examinatoribus singuli examinati dimidiam tantùm suffragiorum partem reportauerint. Sac. Congreg. Conc. teste Garc. *de benefic. part. 9. cap. 2. num.* 51.

Episcopus potest occurrente vacatione beneficij Curati vocare & admittere ad concursum habentem aliud beneficium Curatum, sed non potest sine concursu, licèt obtinuerit ille beneficium, quod possidet, per concursum, & postquam vacauerit adepta possessione secundi Curati beneficij poterit Episcopus ponere edicta per concursum. S. Congr. Conc. teste Garc. *d. part. 9. cap. 2. num.* 208.

Episcopus nouus, qui ex examinatoribus synodalibus antiquis omnes præter vnum mortuos inuenit in diœcesi vbi iam congregata fuit Synodus, & deputati examinatores in ea, tenetur ad prouisionem Parochialis nouam Synodum congregare, & examinatores eligere, & cum illis Parochialem prouidere, quod si non fecisset, sed iudices nominasset, vel cum solo illo viuente concursum, & examen fecisset, prouisio non valeret. S. Congr. Conc. teste Garc. *de benefic. part. 9. cap. 2. num.* 8.

Episcopus, qui non constituit examinatores in Synodo, sed ex se ipso deputauit, vel quia priores erant mortui, vel quia nulla aderat facultas congregandi Synodum, nempe propter pestem, nulliter prouidet de Parochialibus, licèt quandoque Summus Pont. mandauerit istos tolerari, iniungendo quòd quamprimum facta Synodo noui eligantur examinatores, & quòd prouisi per concursum cum examinatoribus ab Episcopo solo deputatis nouas prouisiones impetrent, vel denuo legitimè examinentur, & approbati ab Episcopo de eisdem Parochialibus prouideantur si in mensibus Ordinarij vacauerint. S Congr. Conc. teste Garc. *in addit. ad suum tract. de benefic. part. 9. cap.* 12. *num.* 85.

Episcopus habenti congruam non potest aliud beneficium dare, & si dederit, vacat primum illud, quod habebat, dummodo beneficium titulare sit, quamuis difforme à secundo recepto, & si vtrumque retinere tentauerit, accepta pacifica possessione secundi vacabit vtrumque. S. Congr. Conc. teste Garc. *de benefic. part.* 11. *c.* 5. *n.* 301.

Episcopus habenti vnum simplex beneficium, quod non sufficiat ad eius sustentationem, potest aliud simile conferre absque dispensatione Apostol. sed non potest plura simplicia vsque ad sufficientem eius sustentationem conferre citra dispensationem Apostol. S Congr. Conc. teste Garc. *de benef. part.* 11. *cap.* 5. *num.* 310.

Episcopus,

Episcopus, aut Vicarius in concursibus votum decisiuum non habent, nisi examinatores fuerint pares in votis suis. nam si plures examinati obtinuerunt vota paria ab examinatoribus accedente Episcopo, vel Vicario vni, is erit approbatus. Verùm si vota examinatorum fuerint singularia, & quilibet vnum approbauerit, accedente Episcopo, vel eius Vicario, nullus erit approbatus, immò quando examinati accedente voto Episcopi, vel Vicarij non habuerunt vltra dimidiam votorum, censebuntur reprobati. S. Congreg. Conc. teste Massobr. *in praxi habendi concursum requis* 4. *dub.* 5.

Episcopus non potest eligere examinatores synodales qui non sint Doctores, seu Magistri, aut Licentiati in Theologia, vel iure Canonico, si extent, alioquin alij Clerici sunt eligendi qui ad id magis idonei videbuntur. S. Congreg. Concil. *in Saonen.* 19. *Februar.* 1628.

Episcopus non prohibetur instituere ad beneficium obtinentem duo alia simplicia, sed ipse institutus postea nō potest vnà cum duobus aliis priùs obtentis vtrunque ad sustentationem insufficientia retinere absque noua prouisione, seu dispensatione Apost. S. Congr. Conc. *in vna Caetana.*

Episcópus potest habenti duo simplicia beneficia aliud conferre, sed quamuis duo priora sint ad obtinentis collationem insufficientia, non possunt retineri simul cum tertio absque noua prouisione Sedis Apost. S. Congr. Concil. 10. *Maij* 1607.

Episcopus manutenendus est in sua quasi possessione concursum instituendi donec inferior coram iudice competente legitimè probauerit ius cogendi Synodum habere, aliàs coëgisse, in eáque examinatores ad præscriptam Concilij formam *sess.* 24. *cap.* 18. deputasse. S. Congreg. Concil. *sub die* 17. *Ianuar.* 1585. *& sub die* 4. *Augusti* 1594.

Episcopus quoad Regulares IX.

EPISCOPVS potest Regulares in iis, quæ curam animarum, & Sacramentorum administrationem concernunt, visitare, & examinare, & contra eos non parentes, & non exequentes decreta in visitatione facta procedere, eósque cogere ad exequendum. S. Congr. Conc. *in Caputaquen. & Camarinen.* 10. *Martij* 1621.

Episcopus loci ordinarius prohibere potest ne Regulares in eorum Ecclesiis Sacerdotes seculares exteros, ad diuina Officia cele-

branda permittant, nisi priùs ab ipso Episcopo visis litteris commendatitiis ipsi Sacerdotes admissi fuerint. S. Congr. Conc. teste Armendar. *in addit. ad recop. legum Nauarræ, lib. 2. tit.* 18. *l.* 1. *de Relig. num.* 45. Galet. *in margarita casuum conscient. verbo Missa*, Homobon. de Bonis *de examine eccles. tract.* 12. *cap.* 4. *quæs.* 16. *resolut.* 3. *pag.* 459. metipso *de officio, & potest. Episcopi, part.* 2. *alleg.* 21. *num.* 8.

Episcopus statim habita notitia delicti Regularis notoriè extra claustrum delinquentis, potest informationem capere, & illam ad Superiorem Regularis mittere, vt nequeat de eodem delicto ignorantiam præsumere. S. Congr. Concil. *sub die* 19. *Septembris* 1625. quam refero *in collectan. ad cap. vlt. n.* 8. *de statu Monach.* & me citato *in illo loco* nouissimè eam refert Hieron. Roderic. *in compendio quæst. regul. resol.* 62. *sub n.* 8. *vers.* 1. *pag.* 461.

Episcopus sufficit quòd vnica vice superiorum Regularium moneat, eique terminum præfigat ad castigandum subditum publicè cum scandalo, & extra claustrum delinquentem. Ead. S. Congreg. *vbi proximè.*

Episcopo nulla iurisdictio est concessa per decretum Concil. *sess.* 25. *de regul. cap.* 9. in monasteriis Sedi Apost. immediatè subiectis, nisi in concernentibus spiritualia, in temporalibus verò nihil agere potest. S. Congr. Conc. teste Armendar. *in addit. ad recop. legum Nauarræ, lib.* 2. *tit.* 18. *l.* 7. *de Relig. num.* 94.

Episcopus potest etiam in Ecclesiis Regularium cantari facere Missas rogationum per suos Canonicos. S. Congreg. Rit. *in Firmana,* 25. *Ianuar.* 1603.

Episcopus non potest cogere Regulares vt faciant commemorationem ipsius in vltima collecta. S. Congr. Rit. *in Egitanien.* 10. *Iunij* 1601. *in* 3. *dub.*

Episcopus quamuis simpliciter, & absque vlla temporis præfinitione approbauerit Regulares ad confessiones personarum secularium audiendas, potest tamen eosdem si noua causa superueniat suspendere, ac licentias illis concessas reuocare, dummodo huiusmodi confessiones ipsas concernat. Cæterùm si Regulares cum scandalo, aut aliàs inhonestè viuant, vel aliquod delictum committant, propter quod rationabili Episcopi iudicio videantur à confessionibus suspendendi, cùm præcipua ministri qualitas sit integritas vitæ, ac morum honestas, vtique ea causa ad ministerium confessionis pertinet, ac proinde nihil obstat quominus ab ea possit Episcopus

pus Regulares vtcunque à semetipso approbatos, suspendere, aut repellere à confessionibus audiendis. Sac. Congreg. Episcop. & Regul. 30. *Augusti* 1630.

Episcopus in vim constitutionis Gregorij XV. *de priuilegiis exemptorum*, non possunt Regularibus præscribere vt certis tantùm in locis, aut temporibus, aut certarum personarum confessiones audiant, vel aliàs illorum priuilegia in Sacramentis administrandis restringere, aut moderari. S.Congr.Conc. *dub.2. de anno* 1623. post meum tract. *de offic. & potest. Episcop. pag.* 5. secundùm Lugdunen. impress.

Episcopus in monasteriis etiam superioribus Regularibus subiectis examinat eas, quæ Moniales fieri volunt, primò scilicet, quando habitum suscipiunt, secundò verò tempore professionis, & ideo poterit earundem Rectores compellere ne habitum nouitiæ dent nisi priùs Episcopum certiorem faciant, vt puellæ voluntatem explorare valeat. S.Congr.Conc. *in Liman.* 19. *Septembr.* 1625.

Episcopus potest prohibere ecclesiasticis censuris, & aliis pœnis sibi bene visis contra Abbatissas, & superiores Regulares Monialium ipsis Regularibus subiectarum ne qua puella professionem emittat, nisi priùs explorata illius voluntate ab Ordinarij ad præscriptum Concil. *cap.* 17. *sess.* 25. *de regul.* S.Congreg. Conc. *in Burgen.* 4. *Decembris* 1627.

Episcopi extra propriam, & in aliena diœcesi commorantes non possunt accedere, nec ingredi Monialium septa sine licentia Episcopi prohibentis ne quis accedat ad monasteria Monialium. S. Congr. Conc. *in Ianuen.* 10. *Maij* 1631.

Episcopus agere potest contra Regulares vagantes de vno in alium Ordinem translatos ex Bulla Pij V. reuocatoria indultorum recipiendi, vel retinendi Religiosos alterius Ordinis etiam laxioris. S. Congreg. Concil. teste Armendar. *lib.* 2. *tit.* 18. *l.* 7. *de religion. num.* 68.

Episcopus potest præcipere Regularibus in sua diœcesi commorantibus vt eant ad processiones publicas, vt in festo Corporis Christi, Litaniis, & Iubilæis, publicis faciendis, dummodo processiones sint eius generis, quæ Bulla Pij V. incip. *etsi Mendicantium*, Mendicantibus concessæ comprehendantur, & dummodo Regulares non sint ex illis Conuentibus, Collegiis nuncupatis, quæ in eadem Bulla excipiuntur. S.Congr.Concil. ——

Episcopus non potest compellere Regulares exercentes curam ani-

marum in eorum monasteriis, vel aliis eisdem vnitis ad intercessendum Officiis diuinis diebus Sanctorum protectorum ciuitatis in Ecclesia cathedrali. S.Congr.Conc. *sub die 5. Decembr. 1626.*

Episcopus, aut eius Vicarius generalis speciale mandatum habens in monasteriis sibi subiectis auctoritate ordinaria, in aliis verò Summo Pont. subiectis delegata auctoritate possunt concedere facultatem ingrediendi Monialium monasteria. S.Congr.Concil. teste Armend. *lib. 2. tit. 18. l. 7. de Relig. n. 109.* quem refero *de offic. & potest. Episcopi, p. 3. alleg. 102. n. 38.*

Episcopus, siue eius Vicarius generalis, ac superior Regularis, cui Moniales subiectæ sunt, coniunctim possunt concedere personis secularibus licentiam alloquendi dictas Moniales, ita vt idem Episcopus, seu eius Vicarius primo loco subscribat: per diœcesim verò non ad Vicarium foraneum, sed ab eodem Episcopo ad id deputandum, necnon superiorem Regularem, qui priori loco subscribat, pariter spectabit huiusmodi licentiam concedere; idémque quoad licentiam eorum, quibus ordinariè intra septa monasteriorum earundem Monialium ingredi necesse est, seruandum est; repentinis tamen casibus extremæ necessitatis exceptis, in quibus licentia alterius subscriptione roborare sufficiat. Edicta verò, quibus personis secularibus ad earundem Monialium monasteria accessus prohibetur, ab Episcopo duntaxat subscribenda, & publicanda sunt. S.Congr.Conc. *in Camarinen. 21. Februar.* 1617. In illis verò locis, in quibus adesset consuetudo vt istæ licentiæ ab Episcopis tantùm concedantur, tunc non sunt à superioribus Regularibus petendæ, sed ipsorum Episcoporum tantum modo licentiæ sufficiunt etiam priuatiuè quoad ipsos Regulares. Ead. S.Congr. Concil. 21. *Maij* 1630.

Episcopo facultas attributa vigore Conc. *sess. 25. c. 14. de reform.* vendicat sibi locum etiam cùm Regulares notoriè, & cum scandalo extra claustra intra Ecclesiam delinquunt, non ita si intra claustra. S.Congr.Conc. *sub die 19. Septembr.* 1625. quam refero ego ipse *in collect. ad cap. vlt. n. 8. de statu Monach.* me citato Hieron. Roderic. *in compend. quæst. regul. resol. 62. sub n. 8. vers. denique.*

Episcopus in Regulares curam animarum personarum secularium exercentes in iis, quæ dictam curam, & Sacramentorum administrationem concernunt, eadem auctoritate vti potest, qua in parochos seculares. S.Congr.Conc. *in Liman. 18. Septembr. 1625.*

Episcopi, aut alij locorum Ordinarij vigore cuiusuis decreti Concilij

cilij Trid. nullam habent facultatem quouis tempore in monasterij domibus, & Ecclesiis Regularium exemptorum, quibus non imminet cura animarum personarum secularium visitandi Sacristias, paramenta, vasa sacra, Altaria, & cætera huiusmodi, aut etiam Tabernaculum, aut pyxidem, in qua sanctissimum Eucharistiæ Sacramentum asseruatur. S. Congr. Conc. ——

Episcopus habet iurisdictionem in Moniales, quæ priuilegio, vel indulto Papæ sunt immunes, in iis, quæ ad clausuram, & spiritualium rerum curam pertinent. Sac. Congr. Conc. teste Armendar. *lib.* 2. *tit.* 18. *l.* 7. *de Relig. num.* 95. quem refero *de officio, & potest. Episcopi alleg.* 102. *num.* 4.

Episcopus potest visitare, & corrigere Regulares degentes extra claustra occasione docendi doctrinam Christianam. Sac. Congr. Conc. *in Malinen. de anno* 1626. quæ prius *in vna Liman.* 10. *Iunij* 1591. declarauerat id locum non habere in Patribus Societatis IESV, qui munere docendi doctrinam Christianam funguntur, dum tamen habeant illis in locis Superiores, qui curam ipsorum gerant, & apud quos se recipiant iuxta regulæ institutum viuentes.

Episcopo licet ex rationabili causa, quam Superioribus Regularibus significare non tenetur, eosdem admonere vt amoueant Confessores Monialium, atque administratores bonorum ad earundem Monialium monasteria pertinentium, iisque Superioribus id facere detrectantibus, habet Episcopus facultatem prædictos Confessores, & administratores amouendi quoties, & quando opus esse iudicauerit. S. Congr. Conc. *dub.* 10. *de anno* 1623. post meum tract. *de officio, & potest. Episcopi pag.* 6. secundùm Lugdunens. impress.

Episcopus non debet se interponere in monasteriis, in quibus viget Regularis obseruantia. S. Congr. Conc. teste Armendar. *lib.* 1. *tit.* 6. *de visitat. num.* 98. quem refero *de officio, & potest. Episcopi, p.* 3. *allegat.* 74. *num.* 16.

Episcopus non debet Regularibus ad confessiones audiendas approbationem concedere aliqua temporis præfinitione, sed idoneos repertos absolutè approbare, & minus idoneos repellere. S. Congr. Conc. *sub die* 2. *Septembris* 1603.

Episcopus potest in casu negligentiæ dare Confessarium extraordinarium eiusdem Ordinis Monialibus Regularibus, & ex causa alterius Ordinis, & etiam secularem. S. Congr. Conc. *in Cameracen.* 20. *Decembris* 1631.

Episcopus Regularis tenetur recitare Officium iuxta ritum suæ diœcesis, & non iuxta ritum suæ Religionis, & concurrente festo suæ diœcesis cum festo suæ regulę, tenetur recitare Officium diœcesis, & non regulæ. S.Congreg. Rit. pro Regulari promoto ad Episcopatum 11.*Iunij* 1605.

Episcopus quoad processiones X.

EPISCOPVS priuatiuè ad alios habet ius indicendi, & ordinandi processiones publicas, & ad illas per publicum edictum populum conuocandi. S.Congr.Rit.*in Elboren.*14.*Ianuar.*1617.

Episcopo pertinet, cum Capituli tamen consilio, indicere publicas processiones, ac præscribere quomodo, & quò sint dirigendæ. Sac. Congr.Conc.*in Comen.*7.*Februarij* 1632.

Episcopus potest declarare an liceat facere processionem per Ecclesiam Dominicis, & festiuis diebus. S.Congr. Rit. *in Bracharen.* 20. *Martij* 1604.

Episcopus potest suo arbitrio indicere tam horas processionis sanctissimi Sacramenti, quàm aliarum, & Magistratus ac omnes ei tenentur obedire. S.Congr.Rit.*in Vrbeuetana*, 17.*Iunij* 1606.

Episcopus potest prohibere ex causa ne fiant aliquæ processiones ex deuotione populi, & Confratrum introductæ, si prohiberi expediat. S.Congr.Rit.*in d.Elboren.*14.*Ianuar.*1617.

Episcopus potest compellere Regulares Mendicantes, & Monachos etiam sub censuris vt accedant ad publicas, & generales processiones. S.Congr.Rit.*in Chilen.in Indiis*, 15.*Maij* 1610.

Episcopus non potest cogere, sed hortari laicos vt accedant ad processiones ordinatè, & cum luminibus. S.Congr.Rit. *in Egitanien.* 3. *Augusti*, 1602.*in* 6.*dub.*

Episcopus non debet prohibere societati laicorum quominus deferant funalia accensa in processione sanctissimi Sacramenti. Sac. Congr.Rit.*in Adrien.*12.*Aprilis* 1603.

Episcopus & Canonici Cathedralis Thelesinæ residentiam facientes in Ecclesia sanctissimæ Trinitatis, seu sancti Leonardi terræ Cerreti possunt facere processiones ordinarias, & extraordinarias cum propria Cruce etiam sine licentia & interuentu Curati Ecclesiæ parochialis sancti Martini, sub qua est dicta Ecclesia sancti Leonardi, & per limites ipsius parochiæ, & per totum oppidum. Sac. Congr.Rit.*in Thelesin.*18.*Augusti* 1615.*&* 15.*Iunij* 1619.

Episcopus

Episcopus prædicator, & circa prædicatores XI.

EPISCOPUS concionaturus in aliena diœcesi coram Ordinario etiam Cardinali non debet petere benedictionem, sicut cæteri prædicatores ob supremam Episcopalem dignitatem. S.Congreg. Rit. *in Neapolitana*, 28. *Aprilis* 1607.

Episcopi arbitrio relinquitur an tempore Quadragesimæ,& Aduentus quotidie, vel tribus diebus in hebdomada, vel minus illis tribus diebus prædicetur. S.Congr.Conc. teste Armendar. *in addit. ad recop. legum Nauarræ lib.4. tit.30. l.3. de prædicatorib.* quem refero *de offic. & potest. Episcopi, part. 3. alleg. 76. num. 30.*

Episcopus vel debet per se ipsum prædicare, vel sumptibus suis alium conducere, qui id munus exequatur. S. Congr.Conc.——

Episcopus licentiam concessurus Regularibus volentibus prædicare in Ecclesiis, quæ suorum Ordinum non sunt, potest eos quoad doctrinam examinare vigore decreti Concil. *cap. 1. sess. 5.* vt adsit differentia inter benedictionem & licentiam. S.Congr. Conc. *sub die* 28. *Nouembr.* 1596.

Episcopo prædicanti per se ipsum in sua Ecclesia, cùm ex proprio munere ad id teneatur, minimè licet etiam prætextu paupertatis prætendere sibi eleemosynam solitam dari prædicatoribus electis ab vniuersitate. S. Congreg. Concil. *in Vestana*, 20. *Martij* 1621.

Episcopus cùm prædicat, silere debent alij concionatores, illisque poterit inhibere, vt eo tempore à prædicatione se abstineant. S. Congreg. Concil. *in Bytuntina*, 2. *Martij* 1629. nisi fuerint Parochi, qui poterunt per se ipsos inter Missarum solemnia sermonem habere, etiam quando Episcopus ipse prædicat. Sac.Congr. Conc. *in Terulen.* 11. *Iunij* 1631. cuius memini *de officio, & potest. Parochi, cap. 14. num. 3.*

Episcopi sine licentia non possunt Regulares verbum Dei prædicare in iis Ecclesiis quæ sui Ordinis non sunt; in aliis verò Ecclesiis sui Ordinis sufficit Episcopi benedictio petita, licèt non obtenta, ita tamen vt si Episcopus non modò benedictionem simpliciter non concesserit, verùm etiam Regularibus prohibuerit quominus prædicent, tunc illo contradicente in sui quidem Ordinis Ecclesiis licet illis prædicare; si verò Regulares huiusmodi in prædicando circa hæc quoquo modo deliquerint, ab Episcopo coërceri, & puniri poterunt etiam censuris ecclesiasticis, ita S. D. N. Vrbanus VIII. rescripsit

rescripsit per suas litteras in forma Breuis Eminentissimo Cardinali de Sandoual Ecclesiæ Gienen. Episcopo 30. *Ianuarij* 1629.

Episcopus quoad visitationem XII.

EPISCOPVS non potest ab eis, qui visitantur, quicquam accipere pro decretis, & ordinationibus spectantibus ad visitationem pro rogitu, seu scriptura, laboréve suo. Sac. Congr. Conc. teste Armendar. *in addit. ad recop. legum Nauarræ lib. 1. tit. 6. de visitat. num.* 116.

Episcopus incumbens correctioni, & visitationi exemptorum vigore facultatis sibi tanquam Apost. Sedis delegato à Concilio tributæ, potest procedere contra Conseruatores impedientes, præsertim si illi extra diœcesim commorentur. S. Congr. Conc. teste Armend. *d. lib.* 1. *tit.* 18. *l.* 7. *de Episcopis num.* 75.

Episcopus visitans in vim Concilij locum exemptum, seu nullius diœcesis, non potest processus iudicialiter conficere, causásque ordinarias cognoscere, ac definire. Sac. Congr. Conc. *sub die* 8. *Iunij* 1619.

Episcopus potest subdelegare facultatem visitandi Ecclesiam collegiatam exemptam, sed opus est subdelegatione speciali. S. Congr. Conc. *in Lucana*, 7. *Februarij* 1631.

Episcopus legitimè impeditus potest ex facultate sibi tradita à Concilio *cap.* 9. *sess.* 24. Ecclesias, quæ nullius sunt diœcesis, per suum Vicarium generalem visitare. S. Congr. Conc. 17. *Ianuarij* 1585.

Episcopus visitans non potest tanquam suspectus recusari, dum tamen in ea processum non compilet, nisi in visitando modum excesserit. S. Congr. Conc. testibus Thom. Valasc. *allegat. iuris tom.* 1. *alleg.* 70. *num.* 7. Garc. *de benefic. part.* 3. *cap.* 2. *num.* 198. Armendar. *in addit. ad recopil. legum Nauarræ lib.* 1. *tit.* 6. *de visitat. l.* 5. §. 2. *num.* 7. 8. & 34.

Episcopus Burgi sancti Sepulchri interim dum non constat an Ecclesia S. Mariæ de Balneo Ordinis Camaldulensis, cui cura animarum incumbit, sit nullius diœcesis, potest visitare monasterium auctoritate S. Congregationis Concilij, & reliqua loca tanquam Sedis Apostol. delegatus. Sac. Congreg. Concil. *sub die vlt. Iulij* 1621.

Episcopus non tenetur accedere ad locum capitularem pro visitandis singulis Canonicis, sed potest singulariter illos ad se vocando visitare. S. Congr. Conc. *in Oriolen.* 27. *Martij* 1632. *ad* 4.

Episcopus

Episcopus in edictis præparatoriis visitationum generalium non debet præcipére in virtute sanctæ obedientiæ vt populus denunriet ea, quæ correctione, & emendatione digna iudicabit. Eadem S.Congr. *ad* 3.

Episcopus in generali visitatione solus sine coniudicibus potest procedere contra Canonicos, eísque pœnam imponere exrraordinariam, quæ magis morum emendationem, quàm correctionem respiciat. Ead. S.Congr. *ad* 4.

Vide in verbo *Visitare*, & *Visitatio*.

Episcopus quam potestatem habeat XIII.

EPISCOPVS porest incipere visitationem ab Ecclesia, quæ sibi magis placuerit, reseruatis iuribus. S.Congr. Rit. *in Egitanien.* 10. *Iulij* 1602. *in* 2. *dub.*

Episcopus potest ex causa concedere Confraternitatibus laicorum vt in eorum Ecclesia conseruent sanctissimum Sacramentum. S.Congreg. Rit. *in Iscal. de ferio*, 11. *Iun.* 1604.

Episcopus porest remouere indecentia & scandalosa in Ecclesiis arbitrio suo. S.Congr.Rit. *in Egitanien.* 10. *Iunij* 1602. *in* 5. *dub.*

Episcopus potest prohibere ne sedes laicorum etiam Præfecti, & Commendatarij locentur in Presbyterio apud Altare, non obstante quacunque consuetudine in contrarium. Ead. S. Congr. *in d. Egitanien. dub.* 6.

Episcopus potest suo arbitrio moderari scamna, & loca laicorum in Ecclesia. S.Congr.Rit. *in Entomilien.* 10. *Decembris* 1604.

Episcopus potest reducere consuetudinem longioris vacationis Canonicorum à seruitio Ecclesiæ ad tempus præscriptum à S.Conc. Trident. S. Congreg. Concil. *in Egitanien.* 23. *Nouembr.* 1602. *in* 1. *dub.*

Episcopus potest hortari, sed non cogere Canonicos, vt alta voce cantenr Officium. Ead. S. Congr.Rit. *in* 4. *dub.*

Episcopus porest auctorirare ordinaria, & etiam Apost. sibi delegata à S.Congregatione prohibere Decano, & aliis quibuscunque Dignitatibus, & Canonicis ne audeant, vel præsumanr quicquam statuere, vel terminare, quod ad Ecclesiæ commodum, vel incommodum pertineat exrra locum capitularem, & non vocatis omnibus Canonicis, & Capitularibus. S.Congr.Rit. *in Lamacen.* 7. *Octobris* 1606.

Episcopus potest ordinare vt Canonici sedeant in sedibus chori, vel in scamnis apud Altare hinc inde iuxta vsum introductum, prout sibi meliùs videbitur. S. Congreg. Rit. *in Alexandrina*, 25. *Martij* 1608. *in* 11. *dub.*

Episcopus solus potest habere fenestram ex domo respicientem in Ecclesia. S.Congr.Rit. *in Elboren.* 19. *Iunij* 1604.

Episcopus potest pro contributione seminarij taxare bona Confraternitatum quatenus sint ecclesiastica. S. Congr.Conc. *in Signina*, 19. *Nouembr.* 1628.

Episcopus potest contra concubinarios nullis præcedentibus monitionibus procedere, quando non procedit ad censuras. S. Congr. Concil. *die* 23. *Iun.* 1629.

Episcopus potest sedere pro tribunali quocunque diœcesis loco vbi maluerit. S. Congreg. Concil. teste Armend. *in addit. ad recop. legum Nauarræ, lib.* 1. *tit.* 18. *l.* 7. *de Episcop. num.* 93.

Episcopus potest in defectum Sacerdotum concedere Parocho vt in diebus festiuis bis celebret. S.Congr.Concil. 17. *Augusti* 1626.

Episcopus potest interuenire in actibus capitularibus, dummodo non agatur de interesse suo, non obstante quacunque consuetudine in contrarium. S. Congr.Concil. *sub die* 2. *Martij* 1619.

Episcopus potest retinere penes se vnum, vel duos Canonicos, qui fructus præbendæ, non tamen distributiones quotidianas percipiant, ac si in choro præsentes essent, etiam stante consuetudine in Ecclesia cathedrali quòd Canonici non interessentes diuinis non percipiant fructus præbendæ. S.Congr. Conc. teste Garc. *de benefic. part.* 3. *cap.* 2. *num.* 347.

Episcopus potest etiam extra visitationem, & in casibus à iure non expressis eleemosynas Montis pietatis, siue charitatis, & loca omnia quomodocunque nuncupentur, etiamsi cura illorum ad laicos pertineat, & etiamsi sint exempta, ex officio suo cognoscere, & exequi, prout ea omnia, quæ ad Dei cultum, & animarum salutem, seu pauperes sustentandos instituta sunt. Necnon potest exigere rationem ab administratoribus eorum locorum merè laicorum, & priuatorum generaliter absque vlla distinctione, & quando ex priuilegio, consuetudine, vel aliqua alia constitutione aliis reddenda esset, ratio eisdem reddenda est, adhibito cum illis Ordinario, nisi in fundatione aliter cautum esset, nempe quòd rationes nec Ordinario reddendæ essent. S.Congr.Conc. ——

Episcopus potest exigere rationem administrationis ab administratoribus

toribus etiam in locis, quæ sunt sub immediata Regum protectione, vel etiam ex Apostol. priuilegio ante Concilium exempta à quacunque iurisdictione Ordinarij, quandoquidem decreto *cap. 9. sess.* 22. de huiusmodi rationibus reddendis non excipit loca Regiæ protectionis, sicut illa exceperat *cap.8. præcedenti* quoad visitationem. S. Congreg. Concil. *in Neapolitana*, 11. *Augusti* 1618.

Episcopus potest deputare Sacerdotes exteros habentes litteras dimissorias suorum Ordinariorum ad Sacramenta ministranda, dummodo illi verè idonei sint. S. Congr. Concil.——

Episcopus potest, & debet prouidere iuxta formam *cap.* 12. *in fin. sess.* 24. *de reform.* ne vna pars chori aliquando vacua remaneat per absentiam Canonicorum, dum Canonici habentes assignatas sedes in alia parte, sedes suas egredi renuunt. S. Congr. Conc. *in Gienen.* 7. *Septembr.* 1595.

Episcopus potest Capellanos, seu adiutores ad exercendam curam animarum deputatos à Capitulo, siue à quocunque ad id auctoritatem habente examinare, nec debet permittere illis absque eius approbatione curam exercere, nec Sacramenta administrare. Sac. Congr. Conc. teste Garc. *de benef. p.* 9. *cap.* 2. *n.* 182.

Episcopus potest contra concubinarios procedere etiam incarcerando quando timetur de fuga iuxta formam traditam *in cap.* 6. absque monitione. S. Congr. Conc. teste Garc. *de benefic. part.* 11. *cap.* 10. *num.* 186.

Episcopus potest, sed non cogitur concedere litteras dimissorias Ordinario in fauorem pro examinandis testibus in executionem dispensationis matrimonialis, potest autem cogere testes vt ad se veniant, argum. *cap. statutum, §. insuper, de rescript. in* 6. S. Congr. Conc. teste Garc. *de benefic. part.* 8. *cap.* 1. *num.* 116.

Episcopus potest ipse solus ex decreto Conc. *sess.* 25. *de reform. cap.* 14. in crimine concubinatus ad informationem summariam, & incarcerationem procedere vbi de fuga timetur, idque absque forma, & monitione illa, quæ præscripta est dicto decreto Conc. S. Congreg. Conc. teste Garc. *de benef. p.* 11. *cap.* 10. *n.* 186.

Episcopus potest aduersùs eos, qui temporibus ab Ecclesia statutis confiteri, & Eucharistiam sumere neglexerint vsque ad excommunicationem procedere, etsi text. *in cap. omnis vtriusque sexus, de pœnit. & remiss.* ab Ecclesia vellet arcendos. Poterit quoque Episcopus talibus pro satisfactione pœnas pecuniarias

Tt 2 pio

pio loco applicandas imponere, cùm hæ aliquando magis timeantur; non expedit tamen vt Episcopus sibi reseruet absolutiones eorum, qui temporibus constitutis negligunt confiteri, & communicare. S.Congr.Conc. teste Armend. *in addit. ad recop. legum Nauarra, lib.4. tit.29. l.1. §.1. de confitendo semel in anno, num.1.*

Episcopus potest ex consuetudine exigere veluti trigesimam ex relictis piis ratione visitationis testamentorum; secus verò si in testamentis nullum esset relictum pium, exceptis tamen victualibus, quæ debentur ab aliis, qui consueuerunt procurationem præstare. S.Congr. Conc. teste Armendar. *in addit. ad recop. legum Nauarra, lib.1. tit.6. de visitat. num.*118.

Episcopus potest cogere Canonicos ad præstandum iuramentum de fideliter punctando in choro. S.Congreg. Conc. *sub die* 17. *Martij* 1619.

Episcopus non potest Archipresbyteris collegiatarum Ecclesiarum suæ diœcesis concedere, vt deferant almutia, & capucia, sicut deferunt Canonici Cathedralis. S. Congreg. Rit. *in Pennen.* 30. *Iulij* 1616.

Episcopus non potest concedere capucium, vel aliud signum, aut colorem Canonicis, & Dignitatibus mutari absque Sedis Apost. licentia. S.Congr. Rit. *in Hydruntina,* 1. *Septembris* 1618. *& in Brundusina Messapia,* 10. *Decembr.* 1612.

Episcopus non potest concedere vt Mansionarij, & Præbendati deferant almutia. S.Congr. Rit. *in Placentin.* 16. *Ianuar.* 1620.

Episcopus non potest nec debet cogere Canonicos vt deferant cappam. S. Congreg. Rit. *in Eluen.* 10. *Ianuar.* 1604. *in* 3. *dub.*

Episcopus non potest sine licentia Apost. creare præfectum chori, si ad primam Dignitatem hoc munus pertineat, etiam prætextu quòd chorus non rectè gubernetur. S. Congr. Rit. *in Cephaluden.* 4. *Iul.* 1614.

Episcopus non potest priuilegium concessum Abbatibus benedictis exercendi Pontificalia, & pontificaliter celebrandi in eorum Ecclesiis, extendere ad Abbates non benedictos, & extra proprias Ecclesias. S.Congr.Rit. *in Pampilonen.* 8. *Maij* 1617.

Episcopus non potest cogere, sed hortari Curatos, & Rectores Ecclesiarum vt necessaria ministrent Presbyteris celebrare volentibus in earum Ecclesiis. S.Congreg. Rit. *in Egitanien.* 10. *Iunij* 1602. *in* 3. *dub.*

Episcopus non potest ordinare vt Officium alicuius Sancti, quod

cum

cum particulari oratione in cathedrali Ecclesia ab immemorabili tempore celebratur, celebretur etiam per totam diœcesim. S.Congr.Rit.*in Bojanen.16.Ianuarij* 1607.

Episcopus non potest eleuare festa Kalendarij Romani ad nobiliorem ritum, putà à semiduplici ad duplicem, sine licentia Sedis Apost.S.Congr.Concil.*sub die* 28.*Octobris* 1628.

Episcopus non potest erigere Ecclesiam parochialem in collegiatam. Sac. Congreg. Rit. *in Caputaquen.*12.*Iulij* 1628.

Episcopus non potest concedere licentiam vt quis celebrare possit Missam cum baretino in capite, sed spectat tantùm ad Summum Pont.dare huiusmodi licentiam.S.Congr.Conc.*sub die* 16.*Februar.* 1619.

Episcopus non potest statuere etiam cum consensu Capituli vt aliquid minimùm soluatur in ingressu Canonicorum, quia hoc est prohibitum per Bullam Pij V. S.Congr.Conc.——

Episcopus non potest in Ecclesia sub parochia instituta, & à Parochiali duodecim distante milliaribus fontem baptismalem constituere prohibente *cap.plures*, 16.*quæst*.1. etiamsi ad hoc cohonestandum peterent rationes,*cap. ad audientiam*, *il* 1. *de Eccles. ædific.* S.Congr.Conc.*sub die* 17.*Augusti* 1626.

Episcopus non potest transferre in Cathedralem Capellanos habentes seruitium chori in capella prope Cathedralem existente ob paruum numerum Capellanorum, propter quod minus decenter ibidem chorus retineatur. S.Congr.Concil. *in Burgen.*12. *Augusti* 1628.

Episcopus non potest concedere Ecclesiæ non parochiali vt in ea retineatur sanctissimum Eucharistiæ Sacramentum solùm pro adoratione,sed requiritur licentia Sedis Apost. S.Congr.Concil. teste Piasec.*in praxi Episcop.p.*2.*cap.*3.*num.*33.

Episcopus non potest aliquem excusare à residentia in choro,nisi iuxta dispositionem *cap.vnic.de clericis non resid. in* 6. S.Congr.Concil. testibus Garc.*de benefic.part.*3.*cap.*2.*num.*407. Armendar. *in addit. ad recop.legum Nauarra, lib.*2. *tit.*23. *de residentia sub tit. an Canonici*, &c.*num.*84.

Episcopus non potest dismembrare partem curæ animarum ab Ecclesia parochiali subiecta Religioni Hierosolymitanæ,& applicare alteri Ecclesiæ eiusdem loci sub prætextu quòd populus esset numerosus.S.Congr.Conc.*in Ostunen.*12.*Iulij* 1631.

Episcopus non potest ad priuationem procedere ob non susceptos

Ordines contra Canonicos suæ Ecclesiæ absque solemnitate à Concilio requisita. Sac. Congreg. Concil. teste Garc. *in addit. ad suum tract. de benefic. part. 3. cap. 4. num. 22.*

Episcopus non potest compellere vniuersitatem ad præstandam solitam eleemosynam prædicatori si ipsum prædicatorem voluerit deputare; secus verò si sinat vniuersitatem vti consueuit eligere sibi prædicatorem, ab ipso tamen approbandum; si verò esset consuetudo immemorabilis quòd vniuersitas soluat, & Episcopus eligat, tunc ea seruanda erit. S. Congr. Conc. *in Ariminen. 29. Octobris 1585. & in Conuersan. 17. Maij 1588.*

Episcopus non potest ad se aduocare causas pendentes contra Capitulares exemptos coram suo Vicario foraneo procedente cum Adiunctis à Capitulo deputatis, vt cognoscat solus, sed bene cum Adiunctis, & in tali casu non datur appellatio à Vicario ad Episcopum, sed deuoluitur ad Superiorem. S. Congr. Concil. *in Burgen. 16. Septembris 1627.*

Episcopus non potest vltra duos menses vti opera Parochi. Sac. Congreg. Conc. *sub die 8. Ianuar. 1628.*

Episcopus non potest dispensare vt Dignitas in Ecclesia cathedrali non habens curam animarum possit conferri illi, qui non habuerit 22. annos completos. S. Congreg. Concil. *sub die 20. Septembris 1631.*

Epistola.

EPISTOLAM, & Euangelium cantare possunt Canonici quando aliqua Dignitas, vel Canonicus celebrat. S. Congr. Rit. *in Neocastren. 4. Mart. 1606.*

Eques Hierosolymitanus.

EQVITES Hierosolymitani quas ordinationes, & leges obseruare debeant in electione Magni Magistri. Vrbanus VIII. *const. 89. incip. In specula, 3. Iulij 1628.*

Equites Religionis Hierosolymitanæ non afficit constitutio Gregorij XV. de Conseruatoribus edita, nisi quoad iudices Conseruatores, eidémque Religioni adhuc ius eiusmodi iudices Conseruatores

tores eligendi competit. Vrbanus VIII. *constit.* 78. *incip. Exponi,* 17. *Februar.* 1628.

Eques Hierosolymitanus quamuis publicè alapa percuteret suum Parochianum, non potest Ordinarius in eum exercere vllam iurisdictionem, neque excommunicando, neque declarando excommunicatum; quia ex priuilegio exemptus est, vt in Conc. *sess.* 24. *c.* 11. tamen ex quo ipse ob talem percussionem incedit in excommunicationem *can. si quis suadente diabolo*, potest Episcopus præcipere omnibus Parochis, & Canonicis, ac aliis Rectoribus & Sacerdotibus ne eum admittant intra Ecclesias ipsi Episcopo subiectas. Sac. Congr. Conc. teste Aldan. *in compend. Canon. resol. lib.* 2. *tit.* 3. *num.* 3.

Equites Hierosolymitani quatenus beneficia Curata non obtinent non possunt ab Ordinariis visitari. Ead. Sac. Congreg. teste Aldan. *d. tit.* 3. *num.* 4.

Equites Hierosolymitani comprehenduntur sub decreto, quo Regularibus prohibetur accessus ad monasteria Monialium. S. Congr. Episcop. & Regul. *in Tranen.* 28. *Ianuar.* 1603.

Equites Hierosolymitani vbi habent iurisdictionem spiritualem, & temporalem, ibi Ordinarij non possunt se interponere ad visitandum. S. Congr. Conc. teste Armendar. *in addit. ad recopil. legum Nauarræ, lib.* 1. *tit.* 6. *de visitat. l.* 2. §. 2. *num.* 94. quem refero *de officio, & potest. Episcopi, part.* 3. *alleg.* 74. *num.* 26. *in fine.*

Equites Hierosolymitani comprehenduntur sub decreto Concil. *sess.* 25. *de Regular. cap.* 19. disponentes circa Regulares prætendentes se per vim, aut metum ingressos esse Religionem. Sac. Congr. Conc. teste Armendar. *in addit. ad recop. legum Nauarræ, lib.* 2. *tit.* 18. *l.* 7. *de Relig. num.* 51. quem refero ego ipse *tom.* 1. *var. tractation. in tract. de appellatiua verbor. vtriusque iuris significat. appell.* 233. *num.* 13.

Vide in verbo *Milites S. Ioannis Hierosolymitani*; & verbo *Fratres S. Ioannis Hierosolymitani.*

Eremitæ I.

EREMITÆ tam fœminæ, quàm viri eremiticam vitam ducentes, non tolerentur ab Ordinariis, exceptis Camaldulen. & S. Augustini. Sac. Congreg. Episcop. & Regul. *in Catanien.* 22. *Ianuarij* 1582.

Eremitæ

Eremitæ Camaldulen. II.

EREMITARVM Camaldulensium initium & priuilegia retuli supra in verbo *Camaldulenses*. Est & alia familia Camaldulensis reformata, quam appellant Montis Coronæ, instituta à nobili quodam Veneto Monacho Camaldulensi Paulo Iustiniano, & illam alteri vniuit Leo X. *constit.2.incip: Etsi*, 4.*Non. Iulij* 1513. Sed hos Camaldulenses Eremitas Montis Coronæ separauit ab illis Eremi Camaldulen.& sancti Michaëlis de Murano Paulus III. *constit.1. incip.Rationi*, 3.*Non.Nouembris* 1534.

Eremitæ Camaldulen.Montis Coronæ exempti sunt ab omnibus gabellis,datiis,& oneribus.Clemens VII.*constit.23.incip.Vestrum*,27. *Iulij* 1528.

Eremitæ Camaldulen.Montis Coronæ alios Religiosos recipere non possunt,& ad alium Ordinem etiam Eremi Camaldulen. transire nequeunt.Sixtus V.*const.35.incip.Ea est*,9.*Iulij* 1586.

Eremitæ S.Augustini III.

EREMITARVM S.Augustini Ordo institutus sub Alexandro IV. vt *in eius constit.6.incip.Licet*,4. *Non. Maij* 1256. confirmatus à subsequentibus Pontificibus, vt patet in multorum Bullis, quas cumulauit Fr.Laurentius de Empoli *in suo Bullario Augustiniano.*

Eremitæ S.Augustini gaudent priuilegio ne alij Religiosi Mendicantes iuxta illorum Conuentus per spatium canarum 140.noua loca erigant.Bonifacius VIII.*constit.12.incip.Ad consequendam*,11.*Kal. Martij* 1295.

Eremitæ S.Augustini fruuntur priuilegiis concessis quatuor Ordinibus Mendicantium,videlicet Minorum, Prædicatorum,Carmelitarum,& seruorum. Iulius II. *constit.18.incip. Etsi*,17.*Iunij* 1508.

Eremitis S.Augustini Officium Sacristiæ capellæ Palatij Apost. concessit Alexander VI. *const.5.incip.Ad sacram,Idib.Octobris* 1497.

Eremitarum discalceatorum S. Augustini congregationem instituit, & vt nouitios recipere possit, ac vt eius Fratres ad alium quàm Carthusianorum Ordinem transire non valeant, concessit Clemens VIII. *constit.63.incip.Decet*, 5. *Nouembris* 1599. Et quòd sint veri S.Patris Augustini filij,& Societates Corrigiatorum in eorum Ecclesiis erigere possint cum omnibus Indulgentiis, priuilegiis,& gratiis à Vicario eorum generali solummodo habita facultate, sicut

ſicut aliæ Eccleſiæ eiuſdem Ordinis habita à P. Generali Reuerendiſſimo poſſunt, & inſtituunt, & demum quòd ſint participes omnium priuilegiorum,& gratiarum, earum maximè,quibus Auguſtiniana gaudet Religio, ſint participes, declarauit Cardinalis Saulius Auguſtiniani Ordinis protector, ex commiſſione Pauli V. & S.Congregationis Card. *ſuper Regulares ſub die* 12. *Octobris* 1613. emanauit huiuſmodi declaratio impreſſa typis Vaticanis, de anno 1632.Eorum de Italia conſtitutiones confirmauit Paulus V.*tom.*4. *Bullarij conſtit.*22. *incip. Sacri Apoſtolatus*, 5.*Maij* 1620. Diuiſionem prouinciæ Hiſpaniarum in quatuor prouincias, ac electionem Vicarij generalis, multáſque conſtitutiones, & ordinationes per dictos Fratres in Capitulo emanatas confirmauit Gregorius XV. *conſtit.* 36. *incip. Ad ſacram.* 31. *Auguſti* 1622. & illis vniuit quaſdam domos Regni Granaten. ſeu Quiten. in Indiis Occidentalibus eorundem Fratrum Eremitarum diſcalceatorum ſub gubernio Fratrum calceatorum eiuſdem Ordinis Vrbanus VIII.*conſtit.* 102. *incip. Vniuerſalis*, 16. *Iulij* 1629. Congregationem Italiæ in quatuor prouincias,videlicet Romanam, Neapolitanam, Ianuenſem, & Siculam diuiſit, & inſtituit quatuor prouinciales pro earum gubernio Vrbanus VIII. *conſtit.* 58. *incip. Ad vberes* 29. *Auguſti* 1626.

Eremitæ diſcalceati S. Auguſtini licèt nouiſſimè Conuentum in aliqua ciuitate obtinuerint, non ſunt ſeparandi à Fratribus Eremitanis S. Auguſtini, ſed debent ire in publicis proceſſionibus ſub eorum Cruce, prout ſeruatur in Vrbe. S.Congreg.Rit. *in Panormitana*, 10. *Maij* 1608.

Eremitæ S. Hieronymi per Hiſpaniam,& Italiam IV.

EREMITARVM S. Hieronymi per Hiſpaniam Ordo inſtitutus, ſeu reformatus ſub regula S. Auguſtini, & patrocinio S. Hieronymi in quodam deſerto diœceſis Toletanæ Lupiana vocato,quorum inſtitutum ex regula Eremitarum S. Auguſtini deſumptum approbauit Gregorius XI. *de anno* 1375.

Eremitæ S. Hieronymi in Regnis Hiſpaniarum non tenentur accedere ad publicas proceſſiones, iuxta priuilegium Pij V. S.Congr. Rit. *in cauſa Ordinis Eremitarum S. Hieronymi Hiſpaniarum*, 14. *Ianuar.* 1600.

Eremitarum S. Hieronymi per Italiam Ordo inſtitutus,ſeu reforma-

tus à Lupo Olmeto familiæ S. Hieronymi per Hispaniam Monacho, & eiusdem S. Hieronymi operibus desumptus, *circa annum* 1380.

Eremitæ B. Petri de Pisis V.

EREMITARVM B. Petri de Pisis Ordo institutus à nobili viro Pisano Petro Gambacurta sub regula S. Augustini, & patrocinio S. Hieronymi *anno* 1380. à Pio V. professionem faciunt, & ipse eos priuilegiis Ordinum Mendicantium concessis perfrui voluit *in constit.* 125. *incip. Religionis*, 30. *Martij* 1571. Et eorum duos Nouitiatus Venetiis & Neapolis erexit, illísque ambitum prohibuit Clemens VIII. *constit.* 70. *incip. Ordinis*, 4. *Septembr.* 1600.

Eremitæ S. Hieronymi in Fessulanis VI.

EREMITARVM S. Hieronymi in Fessulanis Ordo sic dictus quòd Fessulis nobili quondam Tusciæ vrbe, cuius nunc vestigia vix extant, non longè à Florentia, inceperit, institutus à Carolo Romena Comite Montis Granelli, sub regula S. Augustini *anno* 1406. Huius Congregationis regularem vitam approbauit Innocentius VII. & ad Religionem recipi posse decreuit Gregor. XII. *constit.* 3. *incip.* Eam iterum approbauit sub regula S. Augustini, multáque circa Capitulum generale, & Prælatorum electiones edixit Eugen. IV. *constit.* 21. *incip. Super gregem*, 7. *Kal. Augusti* 1441.

Eremitæ Montis Senarij VII.

EREMITÆ Montis Senarij sub Ordine Seruitarum sunt, sed reformato, inceperunt *anno* 1593. & confirmationem obtinuerunt à Clemente VIII. *de anno* 1595. viuunt sub eodem Generali, vtuntur eodem habitu atque seruitio, sed vilioti, incedunt nudis pedibus.

Eremitæ Montis Senatij non infirmi nusquam carnibus vesci possunt, & secunda, quarta, & sexta feriis ieiunant, & in Quadragesima, & Aduentu pane, & aqua, ab eremo nulla ex causa diuertere possunt. Clemens VIII. *constit.* 80. *incip. Decet*, 22. *Octobris* 1593.

Euange

Euangelium.

EVANGELII textus osculandus porrigi debet tantùm Episcopo, si præsens est, vel in eius absentia celebranti tantùm, non autem Domino loci, aut Commendatori, vel eius procuratori. Sac. Congreg. Rit. *in nullius Marrubij* 17. *Septembr.* 1611.

Euangelij textus vni tantùm, & digniori, id est, Episcopo, osculandus porrigitur. S. Congr. Rit. *in Cæsaraugustana*, 2. *Augusti* 1608. *& in nullius Prouinciæ Baren.* 24. *Augusti* 1609.

Euangelij textus osculandus non debet porrigi Gubernatoribus prouinciarum nec in publicis, nec in priuatis Missis, sed à personis ecclesiasticis, & ab Episcopo tantùm, & eo absente à solo celebrante osculari debet. Sac. Congr. Rit. *in Beneuentana*, 4. *Septembris* 1592. *& in Lucerin.* 20. *Decembris* 1601. *& in Cusentin.* 17. *Iulij* 1604. *& in Strongolen.* 4. *Martij* 1606. *& in Tropien.* 3. *Iunij* 1617.

Euangelij textus non debet deosculandus porrigi Episcopo extra suam diœcesim. S. Congreg. Rit. *in Iadren.* 3. *Octobr.* 1618.

Euangelium non traditur osculandum, nisi Episcopis, Prælatis maioribus & Principibus magnis, non autem Gubernatoribus, & aliis ministris. S. Congreg. Episcop. & Regul. *in Amelphiten.* 28. *Augusti* 1589.

Eucharistia.

EVCHARISTIAM sumentes infra octauam Paschatis Resurrectionis, aut in die Cœnæ Domini, præcepto Ecclesiæ satisfaciunt. Eugenius IV. *in sua constit.* 2. *incip. Dispositione*, 3. *Idus Nouembris* 1431.

Eucharistiæ sacramentum, quod pro infirmis asseruatur, singulis octo, aut quindecim diebus est renouandum à Græcis. Clemens VIII. *constitut.* 34. *incip. Sanctissimus*, *in* §. 2. 31. *Augusti* 1595.

Eucharistiæ sacramentum non possunt Fratres in die Paschatis administrare populo, stante quòd in priuilegio Eugenij IV. hoc eis interdicitur expresè pro illa die. Sac. Congreg. Concil. 2. *Martij* 1619.

Euchariſtiam ſanctiſſimam publicè adorandam exponere non poſſunt Regulares ſine cauſa ab Ordinario approbanda. S. Congreg. Conc. *in Neapolitana*, 17. *Auguſti* 1630.

Euchariſtiæ ſacramentum non eſt ſingulis diebus exponendum ſupra Altare,ſed in quibuſdam tantùm ſolemnitatibus.S.Congr.Rit. *in Placentina in Hiſpania*, 4. *Martij* 1606.

Euchariſtiæ ſacramentum ex conſuetudine, & priuilegio non decet teneri à laicorum confraternitatibus ſine licentia Epiſcopi. S.Congr.Rit. *in Iſclan. de forio* 19. *Iunij* 1604.

Euchariſtiæ ſacramentum in eius feſto debet deferri à Canonicis Cathedralis.S.Congr.Rit. *in Tuſcanen.*19. *Auguſti* 1619.

Euchariſtiæ ſacramentum abſente Epiſcopo debet in proceſſionibus deferri à prima Dignitate, dummodo voluerit etiam celebrare, quòd ſi non celebret, debet ſanctiſſimum Sacramentum deferre illa Dignitas, ſeu Canonicus, qui Miſſam celebrauit. S.Congreg. Rituum *in Baren.*19.*Ianuarij* 1608. *& in Lamacen.*11.*Nouembr.*1614. Vide verbo *Dignitas prima.*

Euchariſtiæ ſacramentum à celebrante propriis manibus deferatur, non obſtante quauis contraria conſuetudine. S. Congr. Rit. *in Syracuſana Modicæ*, 2. *Iulij* 1618.

Euchariſtiæ ſacramentum dum eleuatur Canonici, & Clerus, ſiue in choro exiſtant, ſiue proceſſionaliter incedant, ſemper debent genuflectere. S.Congr. Rit. *in Oſcen.*2.*Maij* 1620.

Euchariſtiæ ſacramentum feria V. in Cœna Domini ſub vnica tantùm claue retinenda per Sacerdotem in craſtinum celebraturum, aſſeruari debet, & nullo modo apud perſonas laicas, & ſeculares cuiuſcunque ſtatus, gradus, & conditionis. S. Congreg. Rit. *in Ciuitaten.* 22. *Nouembr.* 1631. quam declarationem eadem Sac. Congreg. *in Caurien.* 15. *Decembris* 1632. intellexit in omnibus Eccleſiis tam ſecularibus, quàm Regularibus quouis modo à iuriſdictione Ordinariorum exemptis, non obſtante conſuetudine in contrarium.

Euchariſtiam publicè exponere neque Regularibus, neque Confraternitatibus laicorum, quouis prætextu, licet, abſque ſpeciali licentia proprij Ordinarij. S. Congreg. Rit. *in Aſculana*, 3. *Aprilis* 1632.

S. Eulalia.

S. Eulalia.

S. EVLALIÆ Officium cum Octaua, vt possit celebrari in Ecclesia Barchinonen. etiam si venerit in Quadragesima, iuxta antiquam consuetudinem conceditur. S. Congr. Rit. *in Barchinonen. 6. Decembris* 1608.

Eunuchus.

EVNVCHORVM, & Spadonum vtroque testiculo carentium coniugia damnauit, prohibuítque Sixtus V. *constit.* 59. *incip. Cùm frequenter*, 27. *Iunij* 1587.

S. Eutychius.

S. EVTYCHII corpus in ciuitate Messanæ inuentum pro tali habendum esse declarauit S. Congr. Rit. *in Messanen.* 15. *&* 19. *Ianuarij* 1611. & eius Officium conceditur, 26. *Februarij* 1611.

Examen, Examinare, Examinatores.

EXAMEN, instructio, seu inquisitio Episcoporum qualiter facienda in Curia, & extrà. Gregorius XIV. *in constit.* 6. *incip. Onus Apostolicæ, Idib. Maij* 1591.

Examen promouendorum ad Ecclesias parochiales per concursum iuxta formam à Concilio Trid. traditam, est faciendum. Pius V. *sua constit.* 33. *incip. In conferendis*, 15. *Kalend. Aprilis* 1567.

Examen per concursum faciendum quoties contigerit vacare parochialis Ecclesia, nec ideò à decretis Concilij Trid. recedendum erit, quòd rixæ, & tumultus oriantur, & alia forsan peiora sequantur: quod verò ad propositionem edicti publicè attinet, hoc totum positum est arbitrio ipsius Episcopi, faciat necne, nisi Prouincialis Synodus aliquid circa hoc præcisè statuerit, quod obseruandum erit. Sac. Congregat. Concil. teste Garc. *de benefic. part.* 9. *cap.* 2. *num.* 37.

Examen concursus si vno die finiri non possit, debet in alia sessione terminari: at si aliqualis suspicio habeatur, quòd examinandi secundo die possint notitiam habere dubiorum prima die propositorum, tunc poterint cum nouis interrogationibus examinati. Sac. Congr. Episcop. & Regul. 20. *Iulij* 1592.

Examen per concursum, & expressio beneficiorum, aut valoris est necessaria in cessione iurium in fauorem eius, qui prætendit habere ius si vera lis fuerit. S.Congr.Conc. teste Garc. *de benef. part. 9. cap. 2. num.* 160.

Examen per concursum requiritur in vacatione Parochialium de iurepatronatus laicorum, quando plures sunt præsentati inter ipsos tantùm, & ex iis, qui facto examine idonei ab examinatoribus renunciati fuerint, Episcopus eum eligat, quem cæteris magis idoneum iudicauerit, atque illum, & non alium instituat, iuxta decretum Concil. Trident. *sess. 24. de reform. cap.* 18. S.Congr.Conc. testibus Gonzal. *ad reg. 8. Cancell. glos. 6. num.* 138. Garc. *de benefic. part. 9. cap. 2. num.* 256. Marescott. *var. lib. 1. cap. 52. num.* 11. Piasec. *in praxi Episcop. part. 2. cap. 5. num.* 18. *vers. eueniente*, Salgado *de protectione Regia, tom. 1. part. 3. cap. 9. num.* 124.

Examen per concursum non requiritur in Prioratibus Regularibus curam animarum habentibus, nec non in beneficiis Regularibus curatis commendari solitis. Sac. Congr. Conc. *in Tudertina*, 3. *Augusti* 1600.

Examen per concursum non est necessarium in Dignitate, quæ Parochialem perpetuò, & accessoriè vnitam habet. S.Congr.Concil. teste Garc. *de benefic. part. 9. cap. 2. num.* 193.

Examen, quòd ex decreto Concil. *sess. 24. cap.* 18. *de reformat.* faciendum est per concursum in collatione Parochialium, non debet fieri in prouisione Abbatiæ, tametsi vnita sit ei parochialis Ecclesia, dummodo hæc vnio auctoritate Sedis Apostolicæ, ac perpetuò, & accessoriè facta sit. S.Congr.Concil. teste Garc. *de benefic. p. 9. cap. 2. num.* 195.

Examen per concursum non requiritur in permutationibus Ecclesiarum parochialium, si tamen adsit magna inæqualitas numeri Parochianorum, vel permutantes non fuissent examinati eo tempore, quo Parochiales adepti sunt, tunc illi examinandi sunt, sed absque concursu, sed si fiat permutatio cum beneficio simplici, erit necessarium examen, sed non per concursum. S.Congr.Conc. teste Garc. *part. 9. cap. 2. num.* 195.

Examen

Examen per concursum non requiritur in Priotatibus Regularibus habentibus curam animarum solitis commendari secularibus. S.Congr.Concil. *sub die 26. Iulij* 1590. teste Garc. *de benefic. part. 9. cap. 2. num.* 199.

Examen per concursum non est necessarium in dignitatibus habentibus curam animarum in Collegiatis. S.Congr.Concil. teste Massobr. *in praxi habendi concursum req. 1. dub. 16. num. 2.*

Examen per concursum non est necessarium in Parochialibus, quas quis acquirit per regressum, si eam aliquando possedit. S. Congr. Concil. teste Garc. *d. part. 2. cap. 2. num.* 168.

Examen per concursum fieri non debet in vacatione Parochialium, quia sunt iurispatronatus laicorum, sed sufficit, quòd deputatus à patronis examinetur ab examinatoribus in Synodo diœcesana deputatis, & idoneus iudicetur. S.Congr.Conc. testibus Zerol. *in praxi Episc. part. 1. verbo Parochia*, §. 7. Salgado *de protectione Regia tom. 1. part. 3. cap. 9. à num.* 105. Garc. *d. part. 9. cap. 2. num.* 255. Piasec. *in praxi Episcop. part. 2. cap. 5. num.* 18. quos cum aliis refero *de officio Episcopi, part. 3. alleg. 60. num.* 18.

Examen per concursum non est necessarium, nec de iure fieri debet in prouisionibus à Sede Apostolica factis; quia dum ex Papæ commissione quis examinatus, & approbatus fuerit Romæ, debet haberi tanquam si fuisset examinatus, & approbatus per concursum. S.Congr.Concil. teste Garc. *d. part. 9. cap. 2. num.* 160.

Examen per concursum non est necessarium in Dignitatibus, & Mansionatiis, vel Hebdomadariis habentibus curam animarum in Ecclesiis cathedralibus, vel collegiatis. S. Congr. Concil. teste Garc. *d. part. 9. cap. 2. num.* 181.

Examen nouum quoad Parochialem, sed absque concursu requiritur in permutatione Parochialis cum beneficio simplici coram Ordinario. Sac. Congreg. Concil. teste Garc. *d. part. 9. c. 2. num. 162. cum seqq.*

Examen Episcopi non est necessarium in beneficiis simplicibus, quæ non sunt de iurepatronatus, sed sunt ad collationem inferiorum. S.Congreg. Conc. teste Garc. *d. part. 9. cap. 3. num.* 19.

Examen nouum requiritur in quolibet ascensu, qui fit in aliquibus Ecclesiis occurrente vacatione Canonicatus, ad quem solet institui antiquior Portionarius, ad portionem antiquior beneficiatus, ad beneficium antiquior expectans. S.Congr. Concil. teste Garc. *d. part. 9. cap. 3. num.* 19.

Examen

Examen eius, qui est præsentatus à patrono, de cuius patronatus validitate in petitorio controuertitur coram Episcopo, debet ipse admittere, facta tamen per ipsum Episcopum protestatione de iuribus suis, & sine eorum præiudicio, vel committere alteri Episcopo viciniori. Sac. Congreg. Concil. teste Garc. *de benefic. part. 9. cap. 2. num.* 19.

Examen requisitum à Conc. *cap.* 13. *sess.* 7. *de reform.* dicitur de forma, & debet præcedere. S. Congreg. Concil. teste Sell. *in select. Canon. cap.* 18. *num.* 1.

Examen delegari potest ab Episcopo, cui directæ sunt Bullæ alicuius simplicis beneficij conferendi Clerico absenti in forma *Dignum*, præsertim si is longè absit, aut ægrotet. Sac. Congr. Conc. teste Sell. *d. cap.* 18. *num.* 3.

Examen est faciendum coram Episcopo, vel eius Vicario, absque ipsorum voto decisiuo, & tantùm illi possunt accedere vbi vota sunt paria, vel singularia. Sac. Congr. Concil. teste Garc. *de benefic. part.* 2. *cap.* 2. *num.* 56.

Examen, & approbatio Vicariorum ad curam animarum positorum in Ecclesiis vnitis Ordini S. Ioannis Hierosolymitani ad Episcopum pertinet. Sac. Congregat. Concil. *in Augustana*, 4. *Decembris* 1631.

Examinandi de nouo sunt, & per Ordinarium approbandi cœpti beneficiari in quolibet ascensu. S. Congr. Conc. teste Gonzal. *ad reg.* 8. *Cancell. glos.* 34. *num.* 74.

Examinandi non sunt de litteratura illi, qui Diaconi, vel Subdiaconi, aut Presbyteri sunt, petúntque admitti ad cathedralis Ecclesiæ Canonicatus, qui eum Ordinem sacrum, quem ipsi habent, requirunt sibi in forma *Dignum* collatos; ij verò qui sacros Ordines nondum susceperunt, examinandi sunt, an illa habeant adiumenta doctrinæ, quæ ex præscripro S. Conc. Trid. necessaria sunt illi sacro Ordini, qui Canonicatui, quem consequi volunt, erit annexus. S. Congr. Conc. teste Garc. *de benefic. part.* 6. *cap.* 2. *num.* 23.

Examinare promotos à suo prædecessore non potest Episcopus, nisi post promotionem aliqua noua causa superuenerit, quòd si ipsemet Episcopus aliquos minus idoneos iudicauerit, eos suspendere debet. S. Congreg. Concil. ——

Examinari solùm potest, & approbari vnus, si ille tantùm ad concursum comparuerit intra terminum. S. Congr. Conc. teste Garc. *de benefic. part.* 9. *cap.* 2. *num.* 215.

Examinare

Examinare poteſt Epiſcopus Regulares, prædicare in Eccleſiis, quæ non ſunt ſuorum Ordinum. S. Congreg. Conc. *in Vgentin.* 22. *Ianuarij* 1628.

Examinare iterum poteſt Epiſcopus, tam in viſitatione, quàm extrà ſuper doctrina, & litteratura Parochos approbatos ab anteceſſoribus tempore prouiſionis Parochialium. S. Congreg. Concil. *in Placentina*, 26. *Auguſti* 1628.

Examinari rurſus poſſunt ab Epiſcopo ſucceſſore Regulares ſemel ab Epiſcopo anteceſſore præuio examine approbati, etiam ad confeſſiones perſonarum ſecularium audiendas iuxta conſtitutionem ſanctæ memoriæ Pij V. quæ incip. *Romani Pont.* S. Congr. Epiſcop. & Regul. *ſub die* 23. *Nouembris* 1629. & S. Congreg. Conc. *ſub die* 7. *Ianuar.* 1630.

Examinatores Canonici propter examen, niſi aſſiſtant horis Canonicis, non lucrantur diſtributiones quotidianas. S. Congr. Rit. *in Pacen.* 17. *Mart.* 1617.

Examinatores ſi in examinandis Confeſſoribus, vel ordinandis detenti à choro abſunt, pro illo tempore diſtributiones quotidianas amittunt. S. Congreg. Epiſcop. & Regular. *ſub die* 22. *Martij* 1600.

Examinatores, qui ab Epiſcopo propoſiti fuerint à Synodo, tam per vota ſecreta, quàm aperta, poſſunt probari, & Epiſcopus eum modum in probatione ſeruari faciat, quem magis expedire iudicauerit. S. Congreg. Concil. teſte Piaſec. *in praxi Epiſcop. part.* 2. *cap.* 2. *num.* 4.

Examinatores non poſſunt eligi ſub nomine dignitatis, ſed tantùm ſpecialis perſona. S. Congr. Concil. *in Sutrina*, teſte Selli. *in ſelect. cap.* 3. *num.* 18.

Examinatores ſynodales in Synodo ad ſummum 20. eligi poſſunt. S. Congr. Concil. *in Cæſarauguſtana*, 13. *Mart.* 1623.

Examinatores antiqui durant, niſi in vltima Synodo ſint electi noui examinatores. S. Congregat. Concil. *in Monopolitana*, 13. *Iulij* 1650.

Examinatores ſynodales, quando omnes intra annum deputationis mortui fuerint, tunc Epiſcopus ex examinatoribus antiquis ſynodalibus, ſi fuerint, ſubroget alios non pauciores, quàm ſex, & ſi non exiſtant ſex examinatores antiqui ſynodales, qui ad hunc numerum aſcendant, tunc Epiſcopus eligat illos, qui fuerint, & alios ſuppleat de nouo, approbatos tamen à Capitulo vſque ad

numeri prædicti complementum, verùm si nulli examinatores antiqui synodales superstites fuerint, tunc Episcopus nouos examinatores probitate, & scientia idoneos, qui à Capitulo approbati sint, non pauciores dicto numero substituat. Et veniente vacatione cuiuslibet parochialis Ecclesiæ, Episcopus debebit ex prædictis examinatoribus eligere tres, qui cum eo examen iuxta decretum Conc. *cap.* 18. *sess.* 24. *de reform.* perficiant; officium autem prædictorum omnium examinatorum subrogatorum expirat cùm primùm aduenerit tempus nouam Synodum, iuxta *cap.* 2. *sess.* 24. *de reform.* celebrandi. S. Congreg. Concil. *in Panormitana ex declaratione sanctæ memoriæ Clementis VIII.*

Examinatores, vt sint tres, non statuit præcisè Concil. sed quòd non possint adesse pauciores, quàm tres, ita quòd si tres sunt tantùm examinatores, vota non possint esse paria, sed singularia, quando singuli singulos approbant, & tres examinatores debent adhiberi in Parochialibus, etiam modici valoris, & satisfactum erit decreto Conc. *sess.* 24. *cap.* 18. *de reform.* si tertius examinator examinauerit, & sit præsens in approbatione, licèt votum suum non explicauerit. S. Congreg. Concil. teste Garc. *de benefic. part.* 9. *cap.* 2. *num.* 53.

Examinatores singuli possunt, & debent dare vota super qualitate cuiuslibet examinati ex forma *d. cap.* 18. *vers. transacto*, & Episcopus non ex collatione horum votorum debet eligere, sed ex *vers. peracto*, examinatores debent solùm denuntiare duos, vel tres, v. g. examinatos idoneos, deinde Episcopus absque votorum calculo, sed suo iudicio, eligere debet digniorem. S. Congreg. Concil. teste Garc. *de benefic. part.* 9. *cap.* 2. *num.* 109.

Examinatores synodales sunt eligendi, qui sint Magistri, seu Doctores, aut Licentiati in Theologia, vel iure Canonico, si extent, alioquin alij Clerici sunt eligendi, qui ad id videbuntur magis idonei. S. Congreg. Concil. teste Massobr. *in praxi habendi concursum req.* 11. *dub.* 11. *n.* 17. *& in Turritana*, 10. *Martij* 1629.

Examinatores synodales debent vota sua dare, sed Episcopus non tenetur ex collatione votorum eligere, sed potest cui maluerit ex approbatis beneficium conferre, non habita ratione calculorum ipsorum votorum, debet tamen expectare, vt examinatores renuntient, quos iudicauerint idoneos. S. Congr. Conc. teste Massobr. *in praxi habendi concursum req.* 4. *dub.* 4.

Examinatorum deputationis elapso anno, non est Episcopo permissum

sum iisdem absentibus, vel aliis legitimè impeditis alios in eorum loco subrogare, neque loco examinatorum demortuorum vsque ad nouam Synodum. S. Congr. Concil. *in Vasionen. 13. Nouembris 1627.*

Examinatores synodales, qui fuerunt condemnati de adulterio, sententia transitum in rem iudicatam faciente, non sunt adhibendi, quia sunt infames; si verò causa pendet per appellationem, possunt adhiberi, sed non est conueniens, *ibid.*

Examinatores approbare debent plures, vt patronus ecclesiasticus vnum eligere possit Episcopo præsentandum pro institutione, & repugnat decretum Concil. *d. cap.* 18. examinatoribus, qui vnum tantùm probant vt electio patrono tollatur. S. Congr. Conc. teste Garc. *de benef. p.* 9. *cap.* 2. *num.* 264.

Examinatores plusquam tres potest Episcopus adhibere in concursu, sed non pauciores. S. Congr. Conc. testibus Garc. *de benef. p.* 5. *cap.* 9. *n.* 52. Massobr. *in praxi habendi concursum requis.* 12. *dub.* 1. Salgado *de protect. Regia, tom.* 1. *part.* 3. *cap.* 9. *num.* 66.

Examinatorum aliqui, si intra annum suæ electionis mortui fuerint, tota facultas examinandi vnà cum Episcopo ad superstites, etiamsi vnus tantùm superesset, spectare debet eo anno durante, sed in locum demortuorum eligendi alij cum approbatione Capituli. Sac. Congregat. Concil. testibus Garc. *d. part.* 9. *cap.* 2. *num.* 8. Massobr. *d. requis.* 12. *dub.* 2. Salgado *d. cap.* 9. *num.* 70. *cum seqq.*

Examinatores si omnes decedant, vel in longinquas partes recedant, Episcopus intra annum ad celebrandam Synodum ex antiquis, qui fuerint sex, non pauciores, subrogare debet, & si non extabunt tot antiqui, eligere potest illos, qui extabunt, & alios supplere de nouo approbatos à Capitulo vsque ad sex, quòd si nulli antiqui extiterint, nouos tunc à Capitulo probandos non pauciores sex deputare debet, vsque ad futuram Synodum in fine anni à postrema Synodo celebrandam. S. Congr. Concil. testibus Garc. *d. part.* 9. *cap.* 2. *num.* 73. Massobr. *d. requis.* 12. *dub.* 3. Salgado *d. cap.* 9. *num.* 71.

Examinatores synodales durant donec alij in Synodo deputati fuerint, verùm si anno elapso aliqui ex eis mortui fuerint, officium omnium expirat. Sac. Congreg. Concil. testibus Galet. *in margarita casuum conscientiæ, verbo examinatores* 1. Garc. *d. part.* 9. *cap.* 2. *in addit. n.* 75. Marc. Ant. Genuens. *in praxi Archiep. Neapol. cap.* 66.

 num. 17.

*num.*17. Maſſobr. *d. req.*12. *dub.*4. *num.*3. quos cum aliis refero *de offic. Epiſcop. part.*3. *alleg.*60. *num.*48.

Examinatoribus approbantibus aliquem tanquam magis idoneum in ſcientia, cuius tamen mores ignorant, & habentibus alium non tam doctum, ſed ab eis cognitum, & approbatum, in omnibus hic vltimus eſt præferendus. S. Congr. Concil. teſte Garc. *d. part.*9. *cap.*2. *num.* 111.

Examinatores ſynodales tenentur facere relationem etiam circa mores, ætatem & reliqua, & debent renuntiare quotquot idonei iudicati fuerint; Epiſcopus verò debet ex iis, qui renuntiati fuerint, magis idoneum eligere. S. Congr. Conc. teſte Garc. *de benef. part.*5. *cap.*7. *n.*11. *&* *p.*6. *cap.*2. *num.*237. *&* *p.*9. *cap.*2. *n.*108.

Examinatoribus tribus ſtantibus, vel pluribus ſynodalibus in vltima Synodo ab annis 14. vel circiter celebrata deputatis, & ſtante obſeruantia dictæ vltimæ Synodi in ea diœceſi, concurſus, & examen cuiuſdam Parochialis factum ab aliis examinatoribus ab Ordinario, vel eius Vicario deputatis, non interueniente in dicto examine, niſi vno dictorum examinatorum ſynodalium in dicta Synodo deputatorum, eſt factum contra formam Conc. collatio eſt nulla, ac ex conſtitutione ſanctæ memoriæ Pij V. Sedi Apoſtolicæ reſeruata. S. Congr. Conc. teſte Garc. *d. part.*9. *cap.*2. *n.*82. *&* 84.

Examinatorum vota, licèt Conc. non expreſſerit, an palàm, vel ſecretè fieri debeant, magis tamen expedit, vt examinatores palàm inter ſe ſua vota conferant, deinde notario iubeant, vt in actis ſuis ſimpliciter ſcribat Titium approbatum idoneum, Seium verò reprobatum, vt Romæ fit. S. Congreg. Concil. *d. part.* 9. *cap.* 2. *num.*107.

Examinatores peracto examine debent eos ex communi ſententia renuntiare Epiſcopo, quos idoneos reperirent. Sac. Congregat. Concil. teſtibus Garc. *d. part.*9. *cap.*2. *num.*104. Salgado *de protect. Reg. tom.*1. *p.*3. *cap.*9. *num.*79.

Examinatoribus non pertinet, ſed ſolùm Epiſcopo iudicare quis ex concurrentibus ad Parochialem vacantem ſit magis idoneus. Sac. Congr. Conc. teſtibus Zerol. *in praxi Epiſcop. part.*1. *verbo parochia.* §. 2. Armendar. *in addit. ad recop. legum Nauarræ*, *lib.*1. *tit.* 18. *l.*7. *num.*58.

Examinatoribus deputatis in Synodo pro cõcurſu Parochialium, non poteſt Ordinarius ſtatuere aliquod ſtipendium, etiam minimum, & ſi Synodus diœceſana ſecus ſtatuerit, decretum eſſet irritum,

&

& nullum. Sac. Congreg. Conc. testibus Garc. *d. part. 9. cap. 2. n.* 374. Massobr. *in praxi habendi concursum, req.* 15. *dub.* 1. quos cum aliis refero *de offic. Episcopi, part.* 3. *alleg.* 60. *num.* 53.

Examinatores sex, si adhuc supersint ex deputatis in vltima Synodo elapso anno à die eius celebrationis, concursus coram eisdem habitus est validus. S. Congr. Conc. *sub die* 11. *Maij* 1630.

Examinatus in Curia, & idoneus repertus ad Canonicatum Cathedralis in partibus existentem, & de eo à Sede Apostolica prouisus, si postea ad Ordinem sacrum eidem Canonicatui annexum promoueri voluerit, non debet ab Episcopo loci iterum examinari. S. Congr. Conc. *sub die* 12. *Februar.* 1598.

Examinati, & probati ad sacros Ordines à prædecessoribus Episcopis, non comprehenduntur sub decreto Concil. *sess.* 14. *cap.* 3. *de reformat.* nisi noua causa post promotionem superuenerit. Sac. Congr. Conc. teste Gonzal. *ad reg.* 8. *Cancel. glos.* 4. *num.* 85.

Examinatis pluribus, si aliqui vltra dimidiam vocum fuerint consequuti, & vnus omnia suffragia prospera reportauit, Episcopus facta per examinatores relatione potest postposito illo, in quem omnia suffragia confluxerunt, alium ex eis eligere, qui vltra dimidiam vocum habuerint, cùm omnes approbati dicantur. S. Congr. Conc. teste Garc. *de benefic. part.* 9. *cap.* 2. *num.* 109.

Excommissæ.

EXCOMMISSÆ circa electionem, vitam, & mortem Papæ, ac electionem Cardinalium vbique prohibentur, & quicquid earum causa datum, acceptum, promissum, & solui mandatum fuerit, piis locis, vbi illæ fiunt, statim acquiritur, sine aliqua compositione, vel transactione. Gregorius XIV. *const.* 4. *incip. Cogit.* 12. *Kalend. Aprilis* 1591.

Excommunicare, Excommunicatio, Excommunicatus.

EXCOMMVNICANDI morosum in solutione pensionis, quando datur facultas in litteris Apostolicis, non tenetur executor in ferenda sententia excommunicationis seruare formam decreti Concil. *sess.* 25. *cap.* 3. *de reformat.* nec huiusmodi facultas

censetur data in subsidium. S Congreg. Conc. teste Garc. *part.* 1. *cap.* 5. *num.* 587.

Excommunicare potest Episcopus Fratrem Capellanum Religionis Hierosolymitanæ, qui administrauit redditus Parochialis secularis, citatum ab Episcopo in visitatione ad reddendam rationem, & non comparentem. S. Congr. Conc. *in Vulturarien.* 7. *Sept.* 1630.

Excommunicationes, quoad finem reuelationis concedi solent in Abbatiis nullius diœcesis à nemine, neque à vicinis Episcopis, præterquam à Sede Apostolica, decerni possunt. Sac. Congr. Concil. *in Theatina. Kalend. Februarij.* 1572. teste Garc. *de benefic. part.* 5. *cap.* 8. *num.* 95.

Excommunicatus si in mortis articulo dixit confessione, *Madonna sanctissima ajutame*, ecclesiasticæ sepulturæ tradi debet. S. Congr. Episcop. & Regul. *in Nolana*, 19. *Iulij* 1619.

Executio, Executores.

EXECVTIO aduersùs administratores hospitalium, & leprosariorum condemnatos iuxta decretum Conc. *sess.* 22. *de reform. cap.* 8. siue soli Ordinario reddita fuerit ratio, siue vnà cum aliis deputatis, ad ipsum Ordinarium spectat. S. Congreg. Conc. teste Armendar. *in addit. ad recop. legum Nauarræ, lib.* 4. *tit.* 29. *l.* 1. *§.* 2. *de hospital. num.* 4.

Executores piarum dispositionum sunt Episcopi cumulatiuè ad alios inferiores. S. Congreg. Conc. teste Armendar. *in addit. ad recopil. legum Nauarræ, lib.* 1. *tit.* 18. *l.* 7. *de Episcop. num.* 76.

Executores vltimarum voluntatum nihil dare debent Episcopo, seu eius officialibus, pro causa laboris in recipienda ratione administrationis bonorum testatoris, nec illi quicquam exigere possunt etiam stante consuetudine exigendi quatuor denarios pro singulo scuto. Sac. Congregat. Concil. *in Barchinonen. & Gerunden.* 1. *Decembris* 1618.

Exemptio.

EXEMPTIO à solutione subsidij triennalis nemini suffragatur. Paulus III. *const.* 39. *incip.*

Et

Et concessas reuocat Paulus IV. *constit.* 2.

Exemptiones quascunque à solutione onerum Cameralium reuocauit Sixtus V. *in constit.* 2. *incip.* ———

Et Paulus V. *constit.* 11. *incip.* ———

Exemptio Ecclesiæ debet probari, non per immemorabilem, sed per scripturas & instrumenta legitima, ad hoc, vt Episcopus teneatur visitare per se ipsum, interea verò poterit visitare per alium. Sac. Congreg. Concil. *in Placentina*, teste Aldan. *in compendio Canon. resolut. lib.* 3. *tit.* 1. *num.* 25.

Exemptiones Canonicis non sunt concedendæ, nisi priùs constet an deceat & conueniat. Sac. Congr. Rit. *in Mediolanen.* 28. *Septembris* 1602.

Exemptionem à processionibus, & aliis actibus publicis concedit Clericis Regularibus Pauperum Matris Dei scholarum piarum. Vrbanus VIII. *const.* 100. *incip. Debitum, Kalend. Iunij* 1629.

Exempti à iurisdictione Episcopi tenentur, & cogi possunt eum ad Pontificalia exercendum in eorum Ecclesiis admittere, eique primum locum & omnes præeminentias concedere. S. Congreg. Rit. *in Tullen.* 6. *Decembris* 1613.

Exemptus nullus intelligitur à contributione seminarij, nisi, qui nominatim excipiuntur ab hoc ex Conc. Trid. ita tamen, vt Cardinales etiam cogi possint ad contribuendum seminario de fructibus beneficiorum, quæ habent in diœcesi, in qua est seminarium. Sac. Congr. Conc. *in Comen.* teste Aldan. *d. tit.* 1 *num.* 27.

Expectatiuæ.

EXPECTATIVÆ sunt omninò sublatæ, etiamsi illæ factæ sint de consensu Ordinariorum. Sac. Congr. teste Gonzal. *ad reg.* 8. *Cancel.* §. 1. *proœm. num.* 63.

Exequiæ.

EXEQVIÆ Cardinalium defunctorum sunt celebrandæ in Capella, & post mortem alicuius Cardinalis, quamprimum Cardinales Episcopi, & Presbyteri pro eius anima vnam Missam priuatè celebrent; & Diaconi Cardinales Officium defunctorum

priuatè celebrent. Sac. Congreg. Rit. *pro exequiis Cardinalium, 6. Septembris 1603.*

Expensæ.

EXPENSÆ, quæ fiunt ad sustinendas lites Capitulum tangentes, & ad tuenda iura Ecclesiæ, extrahendæ sunt à communi massa omnium redditiuum Canonicorum, tam ratione distributionum, quàm præbendarum. Sac. Congreg. Conc. *sub die 15. Aprilis 1628.*

Expensis litis, quæ pro Collegio fiunt, omnes de Collegio contribuere tenentur. S. Congr. Rit. *in Hispalen. 1. Decembris 1604.*

Exploratio.

EXPLORATIO voluntatis puellarum profiteri volentium iuxta decretum Concil. *sess. 25. de regul. cap. 17.* vtroque tempore, scilicet ingressus, & professionis faciendæ ad Episcopum pertinet, quamuis monasterium ab eius iurisdictione exemptum existat. S. Congr. Conc. testibus Piasec. *in praxi Episcop. part. 2. cap. 3. num. 55. vers. explorare*, Armendar. *in addit. ad recopil. legum Nauarræ, lib. 2. tit. 18. l. 7. de Relig. num. 37.*

F

FABRICA.

FABRICA sancti Petri gaudet priuilegio, vt duæ sententiæ conformes faciant rem iudicatam. Pius V. *const. 95. incip. Et si, 11. Kalend. Ianuarij 1569.*

Et eius deputati habent facultatem exequendi omnia legata pia infra triennium non adimpleta, & reuidendi quascumque alienationes rerum Ecclesiæ perperam factas cum applicatione fructuum indebitè perceptorum dictæ fabricæ, & cognoscendi de causis, ac litibus tam motis super alienationibus bonorum

bonorum ecclesiasticorum perperam factis, & eas ad se auocandi, & dandi in emphyteusim, aut aliter bona pro locis piis recuperata, vel pro perceptis fructibus componendi, & possunt cogere quoscunque, ac præsertim notarios ad reuelandum bona, confinia, census, redditus, iura, ac instrumenta concernen. interesse dictæ fabricæ. Pius V. *constit.97.incip. Exigit,* 11. *Kal. Ianuarij* 1569.

Fabricarum redditus potest Episcopus expendere pro suo arbitrio. S.Congr.Conc.teste Garc. *de benef.p.3.cap.2.n.198.in fine.*

Fabricæ cuiusuis Ecclesiæ de sumptibus ratio reddenda est Episcopo ordinario, nisi in institutione eiusdem Ecclesiæ circa fabricam aliter statutum sit. Sac. Congreg. Concil. teste Armend. *in addit. ad recop. legum Nauarræ, lib.*1.*tit.*18.*l.*7. *de Episcop. num.* 78. *vers. item & rationem.*

Facultas.

FACVLTATES concessæ militiis dandi expectatiuas, & reseruationes beneficiorum, eaque vniendi, vel supprimendi, testandi, ac disponendi de bonis Ecclesiæ, & fructibus, reuocatæ sunt à Pio V. *in sua constit.*73.*incip. Sacrosanctum,* 5.*Idus Septembr.* 1568.

Facultas eligendi Confessarium concessa in Bulla Cruciatæ, & aliis indultis non suffragatur Regularibus. Clem. VIII. *const.*64.*incip. Romani,* 23. *Nouembr.* 1599.

Facultatem habens à Papa promouendi à quocunque, non potest promoueri ab Episcopo in aliena diœcesi sine licentia Episcopi illius diœcesis, per *cap.*11.*sess.*7. nisi Episcopus illius diœcesis constituerit suum Vicarium illum Episcopum exterum, vt pro se promoueat, sicut non sufficit simplex licentia, sed constitutio in sui locum requiritur, vt probatur ex *d. cap.*11.ibi, *vel ab eo, quod pro eo,* &c. S.Congr.Conc.

Facultas decreto Conc.*cap.*6.*sess.*24.Episcopo tributa, an Sede Episcopali vacante ad Capitulum Cathedralis, eiúsque Vicarium pertineat adhuc sub iudice lis est, sed *sub die* 20.*Iunij* 1602. fuit conclusum Pontificem esse consulendum.

Facultas visitandi clausuram Monialium etiam Regularibus subiectarum tributa Episcopo transit in Vicarium generalem non habentem ad id speciale mandatum. S. Congreg. Conc. *sub die* 13. *Maij* 1628.

Yy Facul

Facultate concessa benedicendi nouam Ecclesiam,& habendi curam oblationum, consequenter venit cura fabricæ, & facultas celebrandi, & celebrari faciendi Missas à Sacerdotibus approbatis in dicta noua Ecclesia benedicta. S. Congr. Rit. teste Aldan. *in compend. Canonic. resol. lib. 1. tit. 3 num. 8.*

Familia, Familiaris, Familiaritas.

FAMILIAM suam armatam licet Episcopo augere, dum tamen circa numerum & qualitatem eorum, quos sibi duxerit assumendos, prudenter,& moderatè se gerat. S.Congr.Conc. *in Agrigentin. 4. Decembr. 1627.*

Familiares Papæ sunt Auditores Rotæ, Referendarij, & alij Officiales ex Palatio Apostolico panem habentes. Paulus III. *in sua const. 3. incip. Sanctissimus, de anno 1534.*

Familiares Papæ sunt Cantores capellæ Pontificiæ. Sixtus V. *in sua constit. 38. incip. In suprema, Kal. Septembr. 1586.*

Et Auditor confidentiarum. Idem *constit. 47. incip. Diuina, Kal. Nouembr. 1586.*

Familiares Cardinalium actu seruientes sunt ab Ordinariorum iurisdictione exempti. Leo X. *constit. 10. incip. Regimini, 4. Non. May 1512.*

Et coram A. C. conueniuntur. Iulius II. *constit. 28. incip. Decet, 5. Kalend. Aprilis 1512.*

Et stipendia non conuenta eis ab hæredibus Cardinalium petere prohibuit Pius V. *constit. 15. incip. Sanctissimus, 6. Septembris 1566.*

Familiares, & seruitores Prælatorum Romanæ curiæ salarium, & stipendium pro biennio tantùm, & infra annum à die obitus illorum petere possunt. Paulus III. *const. 43. incip. Cùm sicut, de anno 1545.*

Familiarem suum triennalem aliàs habilem potest Episcopus ordinare, conferendo ei statim re ipsa beneficium quacunque fraude cessante. S. Congreg. Conc. teste Armendar. *in addit. ad recop. legum Nauarræ, lib. 1. tit. 18. l. 7. de Episcop. num. 45. & 51.* quem cum aliis refero *de offic. Episcop. p. 2. alleg. 5. num. 11.*

Familiarem suum triennalem potest Episcopus ordinare ad titulum pensionis si pro necessitate, vel vtilitate suarum Ecclesiarum iudicat ordinandum. S. Congreg. Concil. testibus Garc. *de benefic. part. 2.*

*part.2.cap.5.num.*81. Armend. *d.lib.1.tit.*18. *l.*7. *de Episcop.num.*46. & *lib.2. tit.*8. *de patrim.cleric. num.*7. *in fine*, & *num.*20. quos refero *d. alleg.*5. *num.*13.

Familiarem suum triennalem potest Episcopus ordinare ad titulum patrimonij, si pro necessitate, vel vtilitate suarum Ecclesiarum iudicat ordinandum. S. Congr. Conc. testibus Nicol. Garc. *d. cap.*5. *num.*81. & 82. Armendar. *d. l.*7. *de Episcop. num.*47. quos refero *d. alleg.*5. *num.*12.

Familiares triennales Episcopi, in cuius diœcesi exercet alius de eius licentia Pontificalia, poterit inuitatus ordinare, si Episcopus, qui hanc facultatem exercendi Pontificalia illi dedit, expresse etiam dedit licentiam huic familiari, quòd possit ordinari ab eo, ac etiam familiarem alterius Episcopi extranei, si expressa adsit ipsius licentia, cùm talem familiarem Concilium habeat pro subdito illius Episcopi, & sicut Episcopus verè subditum suum potest facere ordinari à tali, sic istum. S.Congr.Conc.

Familiares Episcopi, etiam laici, fori priuilegio gaudent. S. Congr. Episcop. & Regul. *in Regien.* 14. *Februar.* 1581. & *in Turritana*, 18. *May* 1603.

Familiarem suum triennalem sibi aliter non subditum licèt Episcopus ordinare possit, ac illi dimissorias dare, & à quocunque ordinetur, dispensare tamen non potest in interstitiis, de quibus *cap.*13. & 14. *sess.*23. *de reform.* nisi pro Ecclesiæ suæ vtilitate. S.Congreg. Conc. teste Garc. *de benef. p.*2. *cap.*5. *num.*97.

Familiarem suum ordinare non potest Episcopus si ei non contulit beneficium, quamuis illud possideat in alia diœcesi. S. Congreg. Conc. *sub die* 22. *Aprilis* 1617.

Familiaritatis triennium sufficit ex identitate rationis, vt incipiat antequam fuisset Episcopus. S.Congr.Conc. teste Garc. *de benef.p.*2. *cap.*5. *num.*83.

B. Felix de Cantalicio.

B. Felicis de Cantalicio Officium, & Missa de eo tanquam de communi Confess. non Pont. in die eius obitus conceditur Capuccinis. Vrbanus VIII. *constit.* 48. *incip. Nuper nomine, sub die* 9. *Aprilis* 1626.

Feria V. in Cœna Domini.

FERIA V. in Cœna Domini omnes Presbyteri Eccleſiæ cathedralis, tam Dignitates, quàm Canonici non debent celebrare, ſed communionem ſumere de manu Epiſcopi, vel alterius celebrantis, iuxta conſuetudinem vniuerſalis Eccleſiæ, in memoriam, quòd Chriſtus dicta die manu propria communicauit Apoſtolos. S.Congr.Rit. *in Ciuitaten. 27. Septembris* 1608.

Feria V. in Cœna Domini eſt de ſolemnibus feſtiuitatibus anni. Sac. Congr.Rit. 17. *Nouembr.*1607.*dat.*2.*Decembr.*1632.

Feria V. in Cœna Domini ſanctiſſimum Sacramentum ſub vnica tantùm claue aſſeruari debet retinenda per Sacerdotem in craſtinum celebraturum, & nullo modo apud perſonas laicas, & ſeculares cuiuſcunque ſtatus, gradus, & conditionis exiſtant, non obſtante conſuetudine contraria, & hoc in omnibus Eccleſiis tam ſecularibus, quàm Regularibus quouis modo à iuriſdictione Ordinariorum exemptis. S.Congr. Rit. *in Caurien.*15.*Decembr.*1632.

Feſtiuitates.

FESTIVITATES ſolemnes per annum ſunt feſtum Paſchatis Reſurrectionis D. N. Ieſu Chriſti, feria V. in Cœna Domini, feſtum Aſcenſionis D. noſtri, feſtum Pentecoſtes, feſtum Sanctorum Apoſtolorum Petri & Pauli, feſtum Annunciationis, feſtum Aſſumptionis B.Mariæ, feſtum omnium Sanctorum, feſtum Natiuitatis D. N. & feſtum Epiphaniæ. S.Congreg. Rit. 17. *Nouembr.* 1607. *dat.* 2. *Decembris* 1632.

Feſtum.

FESTVM Sanctorum celebrari ſolet in die eorum obitus. Paulus IV. *conſtit.*15.*incip.Glorioſus,*6.*Id.Auguſti* 1558.

Feſtum ſanctiſſimi Corporis Chriſti, feria V. poſt octauam Pentecoſtes celebrari iuſſit Vrbanus IV.*conſtit.*1.*incip. Tranſiturus, de anno* 1262. & tempore interdicti apertis ianuis celebrari poſſe ſtatuit Martinus V. *conſtit.* 12. *incip. Ineffabile,* 7. *Kal. Iunij* 1429.

Festum visitationis B. Virginis Mariæ instituit Bonifacius IX. *const. 1. incip. Superni, 5. Idus Nouembr. 1390.*

Festum S. Annæ Matris B. Virginis Mariæ institutum à Gregor. XIII. *constit. 87. incip. Sancta Mater, Kalend. Maij 1584.*

Festum S. Dominici, die 5. Augusti celebrari consuetum, ad diem 4. eiusdem mensis transtulit Paulus IV. *in constit. 15. incip. Gloriosus, 6. Idus Augusti 1558.*

Festum Cathedræ sancti Petri Romæ restituit Paulus IV. *in sua constit. 13. incip. Ineffabilis, 8. Idus Ianuarij 1558.*

Festum S. Mariæ de Victoria die 7. Octobris celebrandum instituit Gregorius XIII. *constit. 11. incip. Monet Apostolus, 1. Aprilis 1573.*

Festa obseruari iussit, eorúmque diebus mercatus, profanásque negotiationes fieri prohibuit, ac festa de consuetudine locorum celebrari solita, obseruari præcepit Pius V. *constit. 5. incip. Cùm primum, Kalend. Aprilis 1566.*

Festis diebus licet dare operam rebus ad vitam necessariis, ac tempore perituris, præsertim tempore vindemiarum, & messium, ac recollectionis fructuum, vel vbi necessitas vrgeat, & suadeat pietas, ad Ordinarij cuiuscunque iudicium, & censuram. S. Congreg. Concil. testibus Quarant. *in sum. Bullarij verbo dies festi*, Piasec. *in praxi Episcop. part. 2. cap. 3. num. 23.*

Festorum ad obseruantiam per Episcopum cum approbatione populi indictorum, potest ipse censuris Regulares compellere. Sac. Congr. Concil. *in Hostunen. 31. Iulij 1627.*

Festos dies quamuis Regulares seruare teneantur, quos in sua diœcesi Episcopus seruandos præceperit, ritus tamen eorum quoad Missas celebrandas, & cætera diuina Officia, tam publicè, quàm priuatim ab ipsis Regularibus in eorum Ecclesiis persoluenda illis festis permanere debent, nec circa hæc ab Episcopis quoquo modo quicquam in contrarium eisdem Regularibus præcipi potest, quòd si de facto præceperint Regulares, neutiquam ipsis Episcopis obedire tenentur; verùm quoad Conciones, & lectiones, quas iidem Regulares ad populum habuerint, debent se conformare Euangeliis, & Epistolis, quibus Clerus secularis vtitur illis diebus festis. S. Congreg. Concil. testibus Quarant. *in summa, priuilegia Regularium*, Piasec. *in praxi Episcop. part. 2. cap. 3. num. 47. vers. dies festos*, Laurent. de Peirinis *in constit. sui Ordinis Minimor. tom. 1. constit. 28. Leonis X. num. 2.* metipso *de offic. Episcop. part. 3. allegat. 105. num. 34. & 35.*

Festos dies, & ieiunia in suis Ecclesiis annuntiare non prohibentur Regulares. S. Congr. Concil. *sub die 2. Iulij 1620.* teste Laurent. de Peirinis *in constit. sui Ordinis Minimor. tom. 2. constit. 7. Pij V. num. 13. vers. ad primum, pag. 193.*

Festa Kalendarij Romani non potest Episcopus, nec Regulares ad nobiliorem ritum eleuare, putà à semiduplici ad duplicem, sine licentia Sedis Apostolicæ. Sac. Congreg. Rit. *sub die 28. Octobris in resp. ad 8.*

Festum nouum non potest cogi populus seruare, quàm indicta ab Ecclesia, & si nouum institui petitur, supplicet populus. S. Congr. Rit. *in Pacen. 20. Aprilis 1602.*

Festa noua de præcepto seruanda non possunt institui inuito populo. S. Congr. Rit. *in Brundusin. 2. Mart. 1602. & in Hispalen. 21. Augusti 1604.*

Festa Sanctorum, quæ de præcepto non seruantur, si populus spontè voluerit seruare, non est prohibendus, sed nullus est sub pœna cogendus, vt illa die ab operibus abstineat. S. Congr. Rit. *in Brundusin. Massagnæ, 21. Augusti 1604.*

Festis diebus possunt vendi necessaria ad victum humanum etiam ante concionem, & Missæ conuentualis celebrationem. S. Congr. Rit. *in Vlixbonen. 30. Martij 1621.*

Festa priuata vnius loci tantùm possunt facilè transferri. S. Congr. Rit. *in Andrien. 23. Nouembris 1602.*

Festum Patroni si occurrat in Dominicis 2. 3. & 4. Aduentus, & 2. 3. 4. & 5. Quadragesimæ, Officium debet fieri die Dominica, nisi sit festum solemne titularis illius Ecclesiæ. S. Congr. Rit. *in Vlixbonen. 1 Septembris 1612.*

Festum Sancti, Patroni ciuitatis, etiam de solemnioribus iuxta dispositionem Cæremonialis, illius celebratio ad Episcopum, & eo absente, vel impedito ad primam Dignitatem pertinet. S. Congr. Rit. *in Collen. 28 Septembris 1619.*

Festi nouem lectionum nomine venit Dominica dies. S. Congr. Rit. *in Conchen. 12. Martij 1618.*

Festa solemnia, quæ intelligantur, in quibus Episcopus cum cappa celebrare, vel diuinis assistere debet, vide Cæremon. *lib. 2. cap. 1. & cap. 64.* & illud seruari mandauit S. Congr. *in Lamacen. 17. Martij 1607.*

Festa solemniora per annum infra scriptum intelliguntur, videlicet Pascha Resurrectionis D.N. Iesu Christi, feria V. in Cœna Domini

Ascensio,

Ascensio, Pentecostes, festum Sanctorum Apostolorum Petri, & Pauli, festum omnium Sanctorum, festum Natiuitatis, & Epiphaniæ Domini. S. Congr. Rit. *in Calaguritana*, 17. *Nouembris* 1607.

Festum Annunciationis non licet celebrare in maiori hebdomada dum Ecclesia celebrat Passionem Domini. Sac. Congr. Rit. *in Spoletan.* 15. *Martij* 1614.

Festum S. Benedicti, vt de præcepto seruetur à subditis Monachorum eiusdem Ordinis in Regno Portugaliæ conceditur à S. Congr. Rit. *in Portugalien.* 23. *Nouembris* 1602.

Festum S. Bernardi in ciuitate Panormitana colendum conceditur. S. Congr. Rit. *in Panormitan.* 17. *Maij* 1600.

Festum S. Caroli Cardinalis Borromei celebrandum esse die 4. Nouembris declaratur. *S. Caroli Borromei*, 9. *Octobris* 1610.

Festum sanctissimæ Conceptionis à Societate erecta in Ecclesia Annunciationis terræ Argentiæ Agathen. diœcesis, & à Fratribus S. Augustini eiusdem terræ celebrari debere die 8. Decembris declaratur. *Agathen.* 29. *Februarij* 1618.

Festum Dedicationis Ecclesiæ celebrari potest, licèt non constet de die certo. S. Congr. Rit. *in Cæsaraugustana*, 7. *Decembris* 1601.

Festum dedicationis Ecclesiæ cathedralis sub ritu duplici cum Octaua conceditur pro Ecclesia, & ciuitate, pro aliis verò Ecclesiis diœcesi sub ritu duplici sine Octaua. Sac. Congreg. Rit. *in Conchen.* 2. *Maij* 1619.

Festum B. Felicis de Cantalicio à Monialibus Capuccinis celebrari posse censuit Sac. Rit. Congr. 3. *Aprilis* 1632.

Festum S. Gundislai, vt celebrari possit in Insula Canarien. sicut in Insulis Tanariffæ conceditur. S. Congreg. Rit. *in Canarien.* 23. *Nouembris* 1602.

Festum, & Officium S. Iacobi Salamonij, vt Venetiis celebrari possit, conceditur. *Venetiarum*, 3. *Iunij*, & 23. *Octobris* 1617.

Festum S. Iosephi de præcepto seruandum per totum orbem instituitur. S. Congr. Rit. 8. *Maij* 1621. & *in Angren.* 15. *Decembris* 1632.

Festum translationis sanctorum Iusti, & Pastoris à die 7. Martij ad diem 5. Maij posse transferri declaratur, attentis narratis. S. Congr. Rit. *in Compluten.* 21. *Martij* 1609.

Festum S. Ludouici Regis Gallorum, vt de præcepto sub ritu duplici seruari, & celebrari possit in regno, & dominio Regis Gallorum concedi posse declaratur. Sac. Congreg. Rituum *Galliæ* 15. *Martij* 1608.

Festum

Festum B.Margaritæ Tifernaten.vt possit transferri iuxta regulas, & rubricas Breuiarij, conceditur si venerit in aliquo die impedito. S.Congr.Rit. *in Tifernaten.28.Nouembris 1609.*

Festum B.Mariæ do Emparo, vt tanquam festiuum colatur in parochia,vbi sita est,conceditur. S. Congr. Rit. *in Conchen. 23. Nouembris 1602.*

Festum S. Martini Episcopi Turonen. vt sub ritu duplici celebretur in ciuitate Liman. in Indiis, sicut celebratur Romæ, conceditur à S. Congr. Rit. *in Liman.in Indiis*, teste Sell.*in select. Canon. cap.26. num.8.*

Festum S.Mauri,vt in diœcesi Valentin.obseruetur,conceditur à Sac. Congregat.Rit.*Valentin.8.Martij 1606.*

Festum S Norberti,quod sub die 6.Iunij celebratur, in eius Religione transtulit ad diem 11. mensis Iulij Vrbanus VIII. per suas litteras in forma Breuis *sub die 14.Aprilis 1625.*

Festum Purificationis B. Mariæ si venerit in Dominica Sexagesimæ, celebrandum est cum commemoratione Dominicæ. Sac. Congr. Rit. 25. *Ianuarij* 1603. ex quo de dicto anno festum Purificationis venit in Sexagesima.

Festum S. Raymundi ex præcepto synodali seruatur in Principatu Cataloniæ.Sac.Congreg. Rit. *in Tarraconen.23.Nouembris 1602.*

Festum S.Ruperti, vt ex die 27. Martij transferatur in 2. Maij in Ecclesia Salisburgen.conceditur. S.Congreg. Rit. *in Salisburgen. 19. Ianuarij 1619.*

Festum S.Sixti in ciuitate Alatrin.quomodo celebrandum. S.Congr. Rit.*in Alatrin.25.Ianuar.1603.*

Festum S.Thomæ Martyris Ordinis Carmelitarum, vt possit ad primam Dominicam, post Epiphaniam transferri in ciuitate Bononien.conceditur à S.Congr. Rit. *in Bononien.20.Decembris 1614.*

Festum translationis S.Domus Lauretanæ cum Officio, & Missa recitari conceditur in prouincia Marchiæ ad instar recitari in ipsa domo Lauretan.Sac. Congr.Rit.*in Pisena,29.Nouembris 1632.*

Festum S. Rochi cum Officio conceditur Communitati terræ Solaroli Fauentin.diœcesis, & pro vna vice tantùm Missa solemnis votiua in eius honorem in capella eius nomini dicata vt celebrari possit,conceditur, non obstante quòd in dicta terra non adsit Ecclesia in eius honorem dicata.S.Congreg.Rit.*in Fauentin.9.Aprilis 1633.*

Festa Sanctorum certa die adscripta in Kalendario,vel Martyrologio non

non possunt transferri. Sac. Congreg. Rit. *in Alben.* 14. *Nouembris* 1620.

Festa Kalendarij Romani non possunt eleuare Episcopi, & Regulares ad nobiliorem ritum, putà à semiduplici ad duplicem, sine licentia Sedis Apostolicæ. Sac. Congreg. Rituum *sub die* 28. *Octobris* 1628.

Fidei professio.

FIDEI professionem tenentur promoti ad Cathedrales,& de quibuscunque Canonicatibus, & beneficiis ecclesiasticis prouisi, & ad gradus Doctoratus, ad lecturas, & cathedras promouendi, & est inserenda de verbo ad verbum in instrumentis, ac litteris Doctoratus. Pius IV. *in sua constit.* 88. *incip. In sacrosancta, Idus Nouembris* 1564.

Fidei professionem facere tenentur prouisi de monasteriis, Conuentibus, domibus, & aliis locis Regularium quorumcunque Ordinum, etiam militarium. Pius IV. *const.* 89. *incip. Iniunctum, Idibus Nouembris* 1564.

S. Fidei V. M. Officium sub ritu duplici conceditur à S. Congr. Rit. *in Canarien.* 21. *Iul.* 1618.

Filius.

FILII Presbyterorum ex fornicatione nati,beneficia ecclesiastica per eorum patres obtenta,obtinere minimè possunt. Clem. VII. *in sua constit.* 30. *incip. Illis, quæ.* 8. *Nouembr.* 1594.

Filios filiásve habentes non possunt Cardinales creari. Sixtus V. *const.* 50. *incip. Postquam,* 3. *Non. Decembr.* 1586.

Filiam, & matrem nefario coitu cognoscentes, vltimi supplicij pœna plectuntur. Sixtus V. *constit.* 54. *incip. Postquam,* 3. *Non. Decembr.* 1586.

Filius legitimus potest ab Episcopo originis paternæ legitimè ordinari, tametsi pater tempore natiuitatis ipsius filij ad aliam diœcesim iam transtulisset domicilium. S. Congreg. Concil. 16. *Decembris* 1599.

Filio legitimo Sacerdotis non obstat habere pensionem super bene-

ficio paterno. S. Congr.Conc. *sub die* 11. *Ianuar.*1601. testib.Garc. *de benef. part.* 7. *cap.* 3. *n.* 3. Armendar. *in addit. ad recop. legum Nauarræ, lib.* 2. *tit.* 19. *l.* 1. *de filiis presbyt. num.* 9.

Filio illegitimo obstat Concil. *cap.* 15. *sess.* 25. quominus in Clericum Ecclesiæ receptitiæ, in qua recepti absque alia prouisione Diuinis inseruire, & massæ communis participes esse consueuerunt, admitti queat propterea, quòd eius pater duodecim ab hinc annis defunctus in ipsa Ecclesia receptitia in Clerum admissus & ipse fuit, Diuinísque inibi inseruiuit, atque emolumenta consueta percepit, quia receptitius dicitur beneficiatus. S.Congreg.Concil. *sub die* 2. *Decembr.* 1604.

Filius omnino cogendus est resignare beneficium, quod obtinet in illa Ecclesia, in qua pater obtinuit, quia filius semper repræsentat incontinentiam patris, hoc tamen moderatum quandoque fuit de consensu Ordinariorum, si pater resignasset sua sponte suum beneficium. S.Congreg. Concil. teste Garc. *de benef. part.* 7. *cap.* 3. *num.* 75.

Filius illegitimus per Concil. *sess.* 25. *cap.* 15. *de reform.* excluditur ne possit obtinere beneficium in Ecclesia, in qua eius pater habuit solam sedem in choro, ratione dignitatis, quam in alia Ecclesia obtinebat. Sac. Congreg. Concil. teste Garc. *d. part.* 7. *cap.* 3. *num.* 66.

Filius illegitimus decreto Concil. *cap.* 15. *sess.* 25. non prohibetur obtinere Episcopatum nuper erectum ex parte diœcesis, in qua eius pater fuit Archiepiscopus, quia Conc. strictè est intelligendum in casu odioso, & loquitur in Ecclesia Congreg. Concil. *sub die* 12. *Februar.* 1598.

Filius illegitimus prohibetur etiam deuotionis gratia Missas celebrare in Ecclesia, in qua eius pater beneficium obtinet, vel obtinuit, vt censuerunt Cardinales S.Marcelli de Camerino, Sanctorum quatuor, Blanchettus, Mantica, Vicecomes, & Osattus. Ex altera parte fuerunt Cardinales de Montelparo, Iustinianus à Monte, Parauicinus, & Plattus, *sub die* 22 *Januar.* 1602.

Filius illegitimus prohibetur beneficium obtinere in Ecclesia, in qua pater vt Cantor Musicæ tantùm cantat, quia Concil. dicit, nec in dictis Ecclesiis quoquo modo ministrare, eadem enim est ratio siue ministret in officio, siue in beneficio. S. Congr. Concil. testibus Garc. *d. part.* 7. *cap.* 3. *num.* 68. Armendar. *in addit. ad recop. legum Nauarræ, lib.* 2. *tit.* 19. *l.* 1. *de filiis presbyt. n.* 28. Campan. *in diuers. iuris*

iuris canon. rubr. 11. cap. 13. n. 67. vers. & quia, quos cum aliis refero de offic. Episc. p. 3. alleg. 65. n. 21.

Filius illegitimus non potest obtinere beneficium, quod olim pater suus absque legitimo titulo, & minus pacificè aliquandiu possedit. S.Congreg.Concil.testibus Garc. d. part. 7. cap. 3. n. 59. Armendar. d. l. 1. de filiis presbyt. n. 23.

Filius illegitimus, cuius pater cùm esset Clericus primæ Tonsuræ Capellaniam Cathedralis obtinuit, & deinde tam Capellania, quàm Tonsura dimissa, habitúque seculari assumpto, huiusmodi filium suscepit, ac demum vxorem duxit, illáque defuncta aliam accepit, in eóque statu postea semper perseuerauit, prohibetur decreto Conc. cap. 15. sess. 25. de reform. in eadem Ecclesia beneficium obtinere. S. Congr. Conc. 24. Ianuar. 1602.

Filio illegitimo, qui ante Concil. habebat beneficium in Ecclesia in qua pater simile, vel dissimile beneficium obtinebat, & ex decreto Conc. sess. 25. cap. 15. de reform. tenebatur intra tres menses illud dimittere, non suffragatur reg. de triennali. Sac. Congregat. Concil. teste Garc. de benef. p. 7. cap. 3. n. 88.

Filius quamuis legitimus eget dispensatione ad obtinendum immediatè beneficium paternum. S.Congr.Conc.teste Armendar. d.d. r. de filiis presbyt. num. 4.

Filij naturales procreati tempore, quo eorum parentes nondum erant affecti Clerici, comprehenduntur sub dispositione cap. 15. sess. 25. de reform. S.Congreg. Conc. testibus Garc. d. part. 7. cap. 3. num. 15. Armendar. d. l. 1. de filiis presbyt. n. 7. Sigismund. à Bononia de elect. dub. 73. num. 2.

Filius, & pater non prohibentur quin possint celebrare Missam in eadem Ecclesia, dummodo ambo non obtineant beneficium in ea, sed id fiat ab altero deuotionis gratia, ab altero causa legati, quod relictum sit Missam celebrantibus. S.Congr. Conc. testibus Garc. d. part. 7. cap. 3. num. 73. Armendar. d. l. 1. de filiis presbyter. num. 33. Campan. in diuers. iuris canon. rubr. 11. cap. 13. num. 67. in fine. Sigismund. à Bononia d. tract. dub. 73. num. 7. in princ. vnde non est molestia exhibenda illegitimo Presbytero celebranti Missam ob quoddam legatum in eadem Ecclesia, in qua pater celebrat ob deuotionem, cùm neuter habeat beneficium, & hic casus non sit prohibitus à Conc. Ead. S. Congreg. testibus Garc. d. cap. 3. num 73. Armendar. d. l. 1. de filiis presbyt. num. 34. Campan. loco proximè citato.

Filius illegitimus per *cap. 15. sess. 25. de reform.* excluditur ne possit obtinere beneficium in Ecclesia, in qua eius pater habuit solam sedem in choro ratione dignitatis, quam in alia Ecclesia obtinebat. S. Congr. Conc. testibus Nicol. Garc. *d. cap. 3. n. 66.* Armend. *d. l. 1. de filiis presbyt. num. 27.*

Filius, & pater possunt insimul processionaliter incedere, vnus tanquam beneficiatus, & alter tanquam Capellanus diuersarum Ecclesiarum S. Congr. Conc. testibus Garc. *d. cap. 3. num. 56. in 3. declar.* Armendar. *d. l. 1. de filiis presbyt. num. 30.* quos refero *de offic. & potest. Episcopi, part. 3. alleg. 65. num. 22.*

Filius eius qui tantùm per procuratorem cepit beneficij possessionem, non potest habere aliud in eadem Ecclesia, secus si illius pater nunquam per se, vel procuratorem beneficij possessionem obtinuisset, aut super eo litteras Apostolicas non expediuisset, si eius collatio ad Sedem Apostolicam spectabat. Sac. Congreg. Concil. testibus Garc. *d. part. 7. cap. 3. num. 56. declar. 44.* Iul. Lauor. *variar. lucubrat. tom. 1. tit. 4. cap. 16. num. 51.* Armendar. *d. l. 1. de filiis presbyt. n. 21.* Campan. *in diuers. iuris canon. rubr. 11. cap. 13. n. 67. vers. sed his.*

Filius illegitimus non prohibetur obtinere pensionem super beneficio, quam pater à se obtentam legitima facultate suffultus transtulit postea in eundem filium. S. Congr. Concil. teste Aldan. *in compend. Canon. resol. lib. 2. tit. 5. num. 11.*

Filij illegitimi Clericorum non prohibentur decreto Concil. *sess. 25. cap. 15. de reform.* cum patribus habitare, nec de iure adest talis prohibitio, quamuis aliqui Episcopi, seu Ordinarij id prohibeant sine causa. S. Congreg. Concil. teste Garc. *d. part. 7. cap. 7. n. 75.* Armend. *d. l. 1. de filiis presbyt. num. 35.* Sigismund. à Bononia *de elect. dub. 75. n. 7. vers. Septimo,* Iul. Lauor. *var. lucubrat. tom. 1. tit. 4. cap. 16. n. 55.* quos refero *d. alleg. 65. n. 14.*

Filius Clerici ex decreto Conc. *sess. 25. cap. 15. de reform.* non prohibetur quominus tanquam Capellanus amouibilis deseruire possit, atque obtinere beneficium in Ecclesia, in qua eius pater nunquam fuit intitulatus ad aliquod beneficium ecclesiasticum, licet pro Capellano amouibili inseruierit dictæ Ecclesiæ. Garc. *d. part. 7. cap. 3. num. 72.* Armendar. *d. l. 1. de filiis presbyt. num. 32.* Stephan. Gratian. *discept. forens. cap. 397. à num. 24.* quos cum aliis refero *d. alleg. 65. num. 5.*

Filius illegitimus, cuius pater fuit Rector Ecclesiæ matricis, potest

Ecclesiam filialem obtinere dependentem, seu aliàs illi vnicam, in qua eadem matrix habet etiam quædam iura parochialia, modò vnio facta sit accessoriè, & per viam subiectionis Ecclesiæ matrici, & pater in ea non ministrauerit: vnitam verò æquè principaliter, itaut intitulatus in vna, censeatur in vtraque intitulatus, aut si in vtraque pater ministrauit, obtinere non potest, sicut etiam si obtinens Ecclesiam vnitam, teneretur ministrare in principali. Sac. Congreg. Concil. testibus Garc. *d.part.7.cap.3.num.62.* Campani *d.cap.13.num.67. vers. cùm verò*, Armendar. *d.l.1. de filiis Presbyt. num.24.*

Filius ex legitimo matrimonio natus eget dispensatione, aliàs ex gratia concedenda, vt possit immediatè obtinere beneficium de iurepatronatus, quod obtinuit pater, ad quod beneficium in fundatione sunt vocati proximiores de genere. S.Congr. Conc. *sub die 23.Augusti 1631.*

Filius legitimus clerici ante clericatum susceptus gaudet priuilegio fori durante vita eius patris. S.Congreg.*Immunitatis in Callien. 18. Martij 1631.*

SS. Firmus, & Rusticus.

SS. Firmi, & Rustici lectiones pro Ecclesia Bergomen. approbantur à S.Congr.Rit.*in Bergomen.17.Septembris 1611.*

S. Flauia.

S. Flaviæ corpus Messanæ inuentum pro tali habendum esse declaratur à Sac. Congreg.Rit. *in Messanen.15.& 19.Ianuarij 1611.* Et eius Officium conceditur *26.Februarij 1611.*

Fiscalis.

Fiscali potest assignari pars aliqua pœnarum criminalium, at Episcopus & Notarij nullo modo ex illis participare debent. S.Congreg.Episcop.& Regul. *in vna ciuitatis Castelli, 4. Septembris 1595.*

Fiscalem suum, qui interuenire solet in criminibus Canonicorum reorum, vel alium quem magis voluerit, potest assumere Episcopus in visitatione personarum cathedralis Ecclesiæ, non tenetur tamen ad sumendum Capellanum de choro. S.Congr.Conc.teste Armendar.*in addit.ad recop.legum Nauarræ,lib.1.tit.18.l.7.de Episcopis,num.91.in fine, & num.92.* quem refero ego ipse *de officio, & potest.Episcopi,part.3.alleg.73.num.8.*

Fiscalis, quem Episcopus habet in ciuitate, seu in aliquo castro, in quo temporalem, spiritualémque iurisdictionem exercet, tanquam ipsius Episcopi familiaris gaudet priuilegio fori, & ad personalia ciuitatis munia minimè tenetur. S.Congr.Episcop.& Regul. *in Vasion.11.Decembris 1615.*

Forma.

FORMAM laicorum statuto præscriptam nequaquam oportet seruare in renunciationibus, quæ à mulieribus professionem emissuris habitu Regulari suscepto intra probationis annum factæ fuerint; nec huiusmodi statuti omissio tales renunciationes inualidat, aut nullas, & irritas reddit, vtpote ab iis personis, scilicet nouitiis factas, quæ secundùm præsentem statum tanquam ecclesiasticæ censentur, ac proinde legibus laicalibus solemnitatem inducentibus subiacere non debent. Sac. Congregat. Concil. *de anno 1606.*

Forum.

FORI priuilegio non gaudet ille, cui reseruata fuit pensio vt clerico si non incedat in habitu, & tonsura. Sac. Congregatio Concil. *sub die 19.Iunij 1586.* teste Garc. *de benefic. part. 1. cap. 5. num.70.*

Fori priuilegio gaudet Subdiaconus, qui characterem, & habitum clericalem assumpsit post delictum processum, & fideiussionem de se repræsentando coram iudice laico, & à iurisdictione iudicis laici est liberatus quoad personam; quòd si fraus subsit (quam iudex ecclesiasticus inspicere debet) potest iudex laicus processui finem imponere contra illum quoad bona procedendo. Sac.

Congreg.

Congreg. Concil. *in Papien.* 23. *Maij* 1626. & Sac. Congregat. controuersiis iurisdictionalibus præposita *in ciuitatis Castellana*, 18. *Februarij* 1631.

Fori priuilegio gaudent Clerici in sacris constituti, Beneficiati, Pensionarij, Protonotarij, & alia similia officia habentes, illi qui per modicum tempus habitum dimiserunt, etiamsi tempore capturæ fuerint reperti in habitu seculari, & illi clerici in minoribus constituti non habentes qualitates Concilij *c.6.sess.23. de reform.* quando iudex ecclesiasticus præuenit. Sac.Congr.Concil. *in Leodien.* 9. *Nouembris* 1630.

Fori priuilegio gaudet promotus ad Ordines cum collatione vnius beneficij redditus duorum scutorum annuorum, qui incedens in habitu laicali cum armis dum caperetur à birruariis vnum ex illis occidit, & ad carceres laicales adductus fuit. Sac.Congr.Concil. *in Ianuen.* 18. *Mart.* 1628.

Fori priuilegio gaudet clericus in minoribus constitutus Ecclesiæ deseruiens, non tamen ex mandato Episcopi, habitum & Tonsuram deferens. S.Congreg.Conc. *in Valentina*, 29. *Iunij* 1628.

Fori priuilegio gaudet Clericus incedens in habitu, & Tonsura descriptus in Catalogo clericorum, qui in Synodo diœcesana obedientiam præstitit Ordinario, & per paucas vices in choro, & in processionibus interfuit, attentis circunstantiis, quamuis alicui Ecclesiæ de mandato Episcopi non inseruiat, vel beneficium ecclesiasticum non habeat. Sac.Congreg.Concil. *in Nullius*, 28. *Martij* 1628.

Fori priuilegio gaudet filius legitimus clerici ante clericatum susceptus durante vita eius patris. S. Congr. Immunitatis *in Callien.* 18. *Martij* 1631.

Fori priuilegio gaudet Clericus, qui ante carcerationem reassumpserat habitum. S.Congr.Immunitatis *in Rossanen. eadem die.*

Fori priuilegio gaudet de præsenti laicus pro tempore quo fuit clericus. S.Congr.Immunitatis *in Nullius Garopoli*, 9. *Septembris* 1631.

Fori priuilegio gaudet Subdiaconus, qui in vim Apostolicæ dispensationis cum vidua matrimonium contraxit, & pensiones ecclesiasticas obtinet. S.Congr.Conc. *sub die* 24. *Martij*, & 17. *Septembris* 1618.

Fori priuilegio non gaudent in ciuilibus clerici coniugati tam constitutione Bonifacij VIII. quàm decreto Conc. Trid. nisi vbi de crimine etiam ciuiliter ageretur. S. Congr. Conc. *sub die* 13. *Febr.* 1619.

&

& S. Congreg. Episcop. & Regul. *sub die* 10. *Februarij* 1618. Sed eos gaudere fori priuilegio in ciuilibus, præsertim in Regno Neapolitano, in quo adest consuetudo, censuit Sac. Congreg. *Immunitatis*, 27. *Februarij* 1630.

Fori priuilegio non gaudent illi, qui in accendendis lampadibus, & aperiendis portis Ecclesiæ deseruiunt. Sac. Congreg. Episcop. & Regul. *sub die* 28. *Ianuarij* 1603.

Fori priuilegio gaudent Protonotarij honorarij, etiamsi Ecclesiæ non inseruiant. S. Congr. Conc. *sub die* 9. *Iulij* 1626. nec seruitio alicuius Ecclesiæ adscripti sint, dummodo in habitu clericali incedant. Ead. S. Congr. *in Toletana*, 27. *Martij* 1632.

Fori priuilegio priuari non potest clericus in minoribus Ordinibus constitutus recusans frequentare scholas, & Ecclesiam; si tamen esset probabilis spes profectus. S. Congr. Conc. *in Materanen*. 2. *Augusti* 1631.

Fori priuilegio an & quando gaudeat oblatus, vide in verbo *Oblatus*.

S. Francisca.

S. FRANCISCAM Romanam canonizauit, & eius festum die 9. Martij celebrari iussit Paulus V. *constit*. 45. *incip. Cælestis*, 4. *Kal. Iunij* 1608.

S. Franciscæ Romanæ lectiones recitandæ in eius Officio approbantur pro Monachis Oliuetanis, & Monialibus turris Speculorum. S. Congr. Rit. Vrbis S. Franciscæ, 24. *Aprilis* 1610.

Eius Officium in Breuiario Monastico S. Benedicti, & Kalendario eiusdem sub duplici ritu & Missa cum propriis lectionibus iam approbatis celebrandum conceditur ab eadem S. Congr. *in Oliuetan*. 24. *Ianuarij* 1615.

Demum quòd dictum eius Officium possit sub ritu semiduplici in Vrbe ad libitum recitari, nouissimè concessit eadem S. Congreg. Rit. *in Vrbis*, 13. *Martij* 1632.

S. Franciscus.

S. FRANCISCVM Assisiaten. canonizauit, & eius festum die 4. Octobris agi iussit Gregorius IX. *constit*. 2. *incip. Mira*, 14. *Kal. Augusti*

Augusti 1228. Et de præcepto obseruandum statuit Sixtus IV. *const.* 3. *incip. Præclara*, 5. *Non. Octobris* 1472.

S. Francisci Officium vt possit à Conuentualibus singulis mensibus prima die non impedita festo nouem lectionum celebrari, conceditur à S. Congreg. Rit. *sub die* 18. *&* 20. *Februar.* 1617.

S. Franciscum de Paula canonizauit, & eius festum die 2. Aprilis celebrari iussit Leo X. *constit.* 38. *incip. Excelsus*, 1. *Maij* 1519. Et duplici Officio venerari mandauit Sixtus V. *constit.* 8. *incip. In cœli throno, de anno* 1585.

B. Francisci Borgiæ Officium, & Missa conceditur omnibus in familiæ Borgiæ ditionibus commorantibus, & Sacerdotibus quoad Missam ad Ecclesias Societatis IESV confluentibus. Vrban. VIII. *constit.* 46. *incip. Aliàs à nobis*, 2. *Septembr.* 1625.

Frater.

FRATRES duo germani Cardinales esse non possunt. Iulius III. *constit.* 22. *incip. Sanctissimus*, 26. *Ianuar.* 1554. & Sixtus V. *constit.* 50. *incip. Postquam*, 3. *Non. Decembr.* 1586.

Frater in ingressu sororis ad monasterium se obligans ad alimenta, & ad alia scuta centum, quotiescunque soror non emittat professionem, si soror non vult emittere professionem, Frater non tenetur ad centum promissa. S. Congreg. Concil. *sub die* 12. *Augusti* 1617.

Fratres Religiosi in communi I.

FRATRVM & Religiosorum ille numerus in singulis locis est instituendus, qui ibidem sustentari valeant. Paulus V. *constit.* 9. *incip. Sanctissimus*, 4. *Decembr.* 1605. Sac. Congreg. Concil. *in decretis de celebrat. Missar.* §. 7. *sub dat.* 21. *Iun.* 1625. post meum tract. *de officio, & potest. Episcopi*, *pag.* 9. secundùm Lugdunen. impress.

Fratrum & Religiosorum quorumcunque monasteria ingredi mulieribus prohibuit Pius V. *constit.* 20. *incip. Regularium*, 24. *Octobris* 1566.

Fratres & Religiosi cuiuscunque Ordinis secularium confessiones audire prohibentur, nisi fuerint à locorum Ordinariis præuio exa-

mine approbati. Pius V. *constit.* 133. *incip. Romani*, 8. *Id. Augusti* 1571.

Fratres, & Religiosi in partibus Indiarum ob defectum Presbyterorum officio Parochorum fungi possunt. Pius V. *constit.* 34. *incip. Exponi*, 24. *Mart.* 1567.

Fratres & Religiosi cuiuscunque Ordinis, si ab eorum Superioribus non puniuntur, ab Ordinariis locorum, in quorum locis deliquerunt, puniri possunt. Clemens VIII. *const.* 39. *incip. Suscepti*, 7. *Kal. Martij* 1596.

Fratres & Religiosi cuiuscunque Ordinis in iis, quæ spectant ad Officium S. Inquisitionis, ab eorum Superioribus puniri non possunt, sed Inquisitoribus hæreticæ prauitatis sunt denuntiandi. Paulus V. *constitut.* 26. *incip. Romanus Pontifex*, *Kalend. Septembris* 1606.

Fratres Regulares antiquiores in loco aliis Fratribus eiusdem loci præcedere debent iuxta formam Bullæ Gregorij XIII. S. Congr. Rit. *in Vgentin.* 23. *Maij* 1603.

Fratres Regulares cogi possunt vt accedant ad publicas consuetas processiones, nec cum Clero mixtim incedere debent. S. Congr. Rit. *in Legionen.* 24. *Septembr.* 1605.

Fratribus non licet feria quinta in Cœna Domini, neque in festo Corporis Christi facere processionem cum sanctissimo Sacramento post Vesperas extra eorum parochiam. S. Congreg. Rit. *in Aretina*, 11. *Decembr.* 1613.

Fratres Regulares cùm alicui funeri conuocari contigerit, ad parochialem Ecclesiam accedere, & exinde cum Parocho ad domum ex qua cadauer extrahendum est, se conferre debent: casu autem quo dictum cadauer in aliqua Ecclesia deponi contingat, ad eandem Ecclesiam, vbi depositum erit, conuenire debent. S. Congr. Episcop. & Regul. *in Senogalien.* 26. *Augusti* 1616.

Fratres ne à die Palmarum vsque ad octauam Paschatis Resurrectionis ministrent sacramentum Pœnitentiæ, & Communionis, minimè prohibere potest Episcopus, præterquam in die Paschatis quoad Communionem tantùm. S. Congr. Conc. *sub die* 2. *Septembris* 1617.

Vide in verbo *Regulares*, & *Religiosi*.

Fratres,

Fratres, & sorores tertiorum Ordinum in communi non viuentes II.

FRATRVM, & sororum tertij Ordinis S. Francisci, seu Tertiariorum in propriis domibus viuentium regulam, quæ ad peccatum non obligat, sed ad pœnam, approbauit Nicolaus IV. *const. 2. incip. Supra, 16. Kal. Septembr.* 1289.

Fratrum, & sororum tertij Ordinis S. Dominici, seu Tertiariorum regulam, quæ non obligat ad culpam, sed ad pœnam tantùm, approbauit Innocentius VII. *constit. 1. incip. Sedis, de anno* 1405.

Fratrum, & sororum tertij Ordinis seruorum B. Mariæ regulam approbauit Martinus V. *constit. 1. in appendice incip. Sedis, 17. Kalend. Aprilis* 1423.

Fratres, & sorores tertij Ordinis S. Francisci de Paula habent regulam propriam, & multis gaudent priuilegiis. Iulius II *const. 10. incip. Dudum, 5. Kalend. Augusti* 1556.

Vide plura alia de his Fratribus Tertiariis infrà in verbo *Tertiarij*; & de Fratribus tertij Ordinis S. Francisci de Pœnitentia in communi viuentes, dicemus *infrà*, vbi de Fratribus S. Francisci.

Fratres S. Antonij Viennen. III.

FRATRES S. Antonij Viennen. initium habuerunt à nobilissimis viris Gastone & Girino, siue Girondo eiusdem Gastonis filio ex Viennensi, seu Delphinatu prouincia oriundis, sedente Vrbano II. circa annum 1095. qui sub habitu seculari, & sine ecclesiastico titulo permanserunt sub Magistrorum, seu domnorum regimine annos ferme ducentos, donec Bonifacius VIII. Pontificatus sui anno 3. eisdem hospitalaribus extinctis, Magistrorum, seu domnorum nominibus Abbatem generalem præfecit, eósque tam Abbatem, quàm alios in Religiosos sub nomine S. Antonij, & sub regula S. Augustini instituit, vt *in eius constit. incip. Sanè inter dilectos, 17. Kalend. Iun. anno eius* 3. in qua etiam illis strictè præcipit signum Tau, siue potentiam iuxta morem solitum ipsorum hospitalarium.

Fratrum huiusmodi reformationem in multis edixit Gregorius XV.

constit. sua sub dat. Romæ apud S. Mariam Maiorem, 15. Kalend. Augusti 1622. confirmata à S. D. N. Vrbano VIII. *Id. Iunij* 1624. per quam extinguuntur omnes beneficiorum tituli, superiores triennarij instituuntur, omnium Regularium, Mendicantium, & non Mendicantium priuilegiorum communicatio conceditur, præfectáque rerum communitas præcipitur.

Fratres S. Spiritus in Saxia IV.

FRATRVM S. Spiritus in Saxia, Ordo sic dictus quòd sanctum Spiritum habeat pro tutelari in Saxia, quòd Romæ ex loco vbi situm est monasterium, & hopitale huius Congregationis caput Saxones Germaniæ populi olim habitarunt; institutus ab Innocentio III. anno Domini 1198. Ad Religionem alios suscipere valent, idem Innocent. III. *const. 7. incip. Inter opera*, 13. *Kal. Iul.* 1604. Exempti sunt à iurisdictione omnium Ordinariorum, & gaudent omnibus priuilegiis Monachorum Cassinensium. Sixtus IV. *constit.* 22. *incip. Religionis Idib. Februar.* 1483. Subsunt iurisdictioni Præceptoris Hospitalis S. Spiritus, quem Summus Pont. designat, & illis tantùm loca hospitalis S. Spiritûs intitulata, conferri possunt. Sixtus IV. *constit.* 12. *incip. Etsi vniuersis*, 10. *Kal. Februar.* 1476.

Fratres S. Ioannis Hierosolymitani V.

FRATRES sancti Ioannis Hierosolymitani, siue eorum Vicarij in Parochialibus Religioni prædictæ vnitis, & ab ea dependentibus non tenentur, neque compelli possunt ad contributionem seminarij, neque ad solutionem cathedratici, synodatici, siue charitatiui subsidij. S. Congr. Conc. *in Augustana*, 14. *Decembr.* 1630.

Fratres S. Ioannis Hierosolymitani, siue Rectores, aut Parochi in Ecclesiis S. Ioannis Hierosolymitani curam animarum secularium exercentes, subsunt in omnibus visitationi, correctioni, & iurisdictioni Episcopi in iis, quæ concernunt curam, & Sacramentorum administrationem, qui potest ratione visitationis procurationes exigere, nisi in contrarium adsit consuetudo. S. Congr. Conc. *in Augustana*, 26. *Iul.* 1627.

Fratres S. Ioannis Hierosolymitani, siue Sacerdotes huius Religionis Ecclesiis inseruientes nullis immunitatibus se tueri possunt quominus vocari debeant ad processiones, ac nisi accedant, compelli

compelli valeant.S. Congr. Concil.testibus Armendar.*in addit.ad recop.legum Nauarræ,lib.*1.*tit.*14.*l.*24.§.31.*de processionib. num.*5. Salgado *de protect.Regia tom.*1.*part.*2.*cap.*9.*num.*103.metipso *de officio,& potest.Episcopi,part.*3.*alleg.*78.*num.*11.

Fratres S.Ioannis Hierosolymitani, omnésque & singulæ personæ in beneficiis huiusmodi Religionis quomodolibet existentes à seminarij clericorum contributione in qualibet ciuitate iuxta sacri Conc.decretum erecti, seu erigendi eximuntur per constit. Gregorij XIII. incip.*Quo magis,sub die* 23.*Martij* 1580. relatam inter priuilegia Religionis,*pag.* 57.

Fratres Capellani S. Ioannis Hierosolymitani possunt à quocunque Catholico Antistite sub Romanæ Sedis obedientia constituto sacros Ordines etiam extra tempora à iure statuta tribus diebus festiuis suscipere,& in quibusuis tam secularium,quàm Regularium Ecclesiis absque alicuius licentia etiam Altari portatili celebrare. Pius V.*constit.sua incip.Circumspecta,*24.*Martij* 1561. cuius memini *de officio,& potest.Episcopi,part.*2.*alleg.*4.*num.*69.

Frater Capellanus Religionis Hierosolymitanæ, qui administrauit redditus Parochialis secularis citatus ab Episcopo in visitatione ad reddendam rationem,& non comparens,potest ab eodem Episcopo excommunicari.S.Congr.Concil.*in Vulturarien.*7.*Sept.*1630.

Fratres Prædicatores VI.

FRATRVM Prædicatorum Ordo institutus fuit à S. Dominico Hispano Canonico Regulari S. Augustini, & sub eius regula anno 1205. approbatus solemniter ab Honorio III. *in eius constit.*2. *incip.Religiosam,*11.*Kal.Ianuarij* 1216.

Habent priuilegium exemptionis à decimarum solutione, & sunt exempti à iurisdictione Ordinariorum.Gregorius XI. *const.*7. *incip.Virtute* 2.*Non.Martij* 1374.

Priuilegia eorum Prælatos omnes interpretari prohibuit. Clemens IV. *const.*12.*incip.Ordinis,Non.Iulij* 1268.

Ad Dignitates ex Ordine assumpti,omnia,quæ ab Ordine habent,Conuentui resignare tenentur.Clemens IV. *constit.*11.*incip. Prouidentia,*5.*Idib.Iunij* 1268.

A correctionibus, siue punitionibus suorum Prælatorum appellare non possunt.Bonifacius VIII. *constit.*4.*incip. Ad augmentum,*6.*Id.Maij* 1296.

Præcedunt aliis Religiosis cuiuscunque Ordinis Mendicantium. Pius V. *const. 71. incip. Diuina, 27. Augusti* 1566.

Sunt verè, & propriè Mendicantes. Pius V. *constit. 44. incip. Romanus, 1. Octobris* 1563.

In temporalibus succedunt ac si essent in seculo. Clemens I V. *constit. 1. incip. Obtentu, 2. Id. Februarij* 1264.

Eorum Nouitij in articulo mortis in manibus Prælatorum ante tempus regulam profiteri possunt. Pius V. *constit. 109. incip. Summi, 23. Augusti* 1570.

Extrahentes, seu permittentes vt extrahantur libri etiam manuscripti ab eorum bibliothecis excommunicationem, & priuationem vocis actiuæ, & passiuæ eo ipsò incurrunt. Vrbanus VIII. *constit. 54. incip. Cùm sicut, 23 Mart.* 1626.

Possunt processionem sanctissimi Sacramenti in Dominica infra octauam Corporis Christi facere per vicos, plateas, & loca, quæ tamen semel electa mutare non possunt iuxta litteras Clementis VIII. S. Congr. Rit. *in Pisauren.* 14. *Nouembris* 1615. *& in Materanen.* 10. *Iulij* 1629. vbi fuit decisum non licere Fratribus Dominicanis ciuitatis Metaræ in processione sanctissimi Sacramenti, quam faciunt in Dominica infra octauam Corporis Christi mutare, aut variare vias, & loca semel ab eis electa, sed incedere debere per easdemmet vias, per quas processionaliter prima vice incesserunt quando dictam processionem facere cœperunt; refero ego ipse *de officio, & potest. Parochi, cap. 12. num.* 14. Parochus tamen non potest nec debet impediri ab his Fratribus Dominicanis in sua solita processione in Dominica infra octauam Corporis Christi, quia Breue Clementis VIII. non afficit Parochos. Sacra Congregatio Rituum *in Materanen.* 25. *Maij* 1632.

Fratres S. Francisci Claustrales, Obseruantes, & Capuccini VII.

FRATRVM S. Francisci Assisinatis Ordo ab eodem institutus anno 1208. ætatis suæ 27. & conuersationis 2. Innocentio III. Pontifice, Imperatoribus Occidentis Otthone IV. Orientis Roberto. Diuisa est tota Congregatio Franciscana in quatuor alias Congregationes, Conuentualium scilicet, Obseruantium, Tertiorum de Pœnitentia, & Capuccinorum. Vnaquęque habet suum generalem distinctum ab alia independentem, præterquam quòd multi

multi ex Tertiariis per Hispaniam, & Italiam, viuunt adhuc sub Generali Obseruantiæ.

Conuentuales sic dicti à magnificis, & sumptuosis Conuentibus, & amplis ædificiis, ac claustris erectis, vnde quandoque Claustrales appellabantur, Ordinis statum, & modum primitiuum Religionis in summa paupertate prætereuntes magnas possessiones, & redditus acquirere cœperunt, sed vt ea bona in communi possiderent, impetrarunt indultũ ab Innocentio IV. anno 1244. trigesimum quintum post institutum Ordinem, & profiteri exinde cœperunt regulam cum limitatione priuilegiorum inuentam, & approbatam, vt dicit Rodulph. *lib.2. historiæ Seraphicæ, fol.157. col.2.* Et sic in temporalibus iam succedunt ac si essent in seculo. Clemens IV. *constit.1. incip. Obtentu, 2. Id. Februarij* 1265. Sed ipsos vt singulos nihil proprij habere posse decreuit Pius V. *constit. 61. incip. Ad extirpandos, Idib. Iunij* 1566. Semel in mense prima die non impedita alio festo nouem lectionum Officium de ipso sancto Francisco, prout recitatur in die festo eiusdem, recitare possunt. Paulus V. *tom. 4. Bullarij, constit. 4. incip. Domini nostri, 20. Martij* 1617. Eis, eorúmque Superioribus ambitum interdixit idem Paulus V. *d. tom. 4. constit. 18. incip. Admonemur, 4. Septembris* 1619. Constitutiones eorum vrbanas à Capitulo generali anno 1625. pro feliciori ipsius Ordinis progressu editas confirmauit Vrbanus VIII. *constit. 87. incip. Militantis, sub die 15. Maij* 1628. Generalis eorum Magister ad sexennium eligitur. Ministri Conuentuum, siue Guardiani eliguntur à Capitulo Prouinciali per annum, qui tamen sunt de mensa Magistri generalis triennio durant., ab ipsóque Magistro generali eliguntur. Sunt prouinciæ illorum 31. in quibus vicariæ septem, custodiæ 108. Habent Romæ monasteria duo, vnum ad Sanctos Apostolos Philippum, & Iacobum, aliud ad S. Saluatorem ad Vndas.

Ex his prodierunt Fratres dicti Minores Conuentualium reformati, quos approbauit, eósque frui priuilegiis, & gratiis Fratrum Minorum Conuentualium voluit, ac alios Fratres Minores cuiuscunque Ordinis S. Francisci recipere prohibuit Sixtus V. *constit.68. incip. Apostolici, Idib. Octobris* 1587. Capuccium, siue habitum similem Capuccinis deferre, ac Capuccinos recipere vetuit Gregorius XIV. *const.11. incip. Beati, 6. Iulij* 1591. Illis vniuit loca & bona Fratrum Minorum Discalceatorum in Italiam, & ad eos transire indulsit

indulsit Sixtus V.*const.99.incip.Cùm sicuti,20.Octobris* 1589. Habent Conuentus,aliquot qui plurimum valent per Italiam,sed nonnulli sunt extincti.

Obseruantes qui cœperunt industria & zelo cuiusdam Fr.Pauli de Frincis laici,à Conuentualibus seiunxit, & eorum Ministrum generalem ad sex annos eligi posse statuit Leo X. *constit.23. incip. Item 4 Kal.Iunij* 1517.Et illos in processionibus,& aliis actibus publicis Fratribus Conuentualibus præcedere noluit *constit.26.incip. Licet 6.Decembris* 1517.Eis vniti fuerunt Fratres Amedæi, & Clareni à Pio V.*constit.53.incip.Beatus,10.Kalend.Februarij* 1568. Recitare possunt feria quinta Officium sanctissimi Corporis Christi, non tamen in illis de Aduentu,& Quadragesima, aut Officio duplici impeditis,idem Pius V.*constit.52.incip.Exponi,8.Ianuarij* 1568. Illis corúmque Superioribus ambitum interdixit Paulus V. *tom.4. Bullarij constit.16.incip.Admonemur,* 18.*Aprilis* 1619. Quascunque præcedentias,seu paternitates illis concessas præter constitutiones Ordinis auctoritate Apost.confirmatas reuocauit Gregorius XV. *constit.41.incip.Pastoralis, 3.Februarij* 1623. Minister generalis, qui sexennio durat, sicut in præteritum vsus est, ita in præsentiarum vti potest titulo & sigillo cum inscriptione Ministri Generalis totius Ordinis Fratrum Minorum, vt contra Conuentuales huiusmodi titulum reformari contendentes censuit S. Rit.Congregat. *sub die 22.Martij* 1631.Ex his sunt quidam reformati Obseruantes, quos nunc Recolletos, Discalceatos,seu aliàs Reformatos appellamus, quòd in puritate sua paupertatem & regulam B. Francisci nitantur obseruare, pro quorum feliciori gubernio in Italia nonnullas ordinationes præfiniuit Gregorius XV. *constit.8. incip. Onerosa,1. Septembris* 1621. Confirmauit, & innouauit constitutiones Gregorij XIII.Clementis VIII. & Pauli V.super bono regimine Fratrum Reformatorum strictioris Obseruantiæ Vrbanus VIII. *constit.13.Incip.Romanus, 7.Martij* 1624. Habent omnes sub se prouincias 93.Custodias quinque,Vicarias 24. Conuentus 2300. Religiosos centum sexaginta tria millia nongentos. Sunt Romæ ad S.Mariam in Ara Cœli ad S.Bartholomæum in Italia,ad S.Petrum Montorium,ad S.Franciscum Transtiberim,& ad S.Isidorum.

Tertiarij,de Pœnitentia nuncupati,ita dicuntur,quia postquam S.Franciscus primum Ordinem anno 1208.& secundum S.Claræ, siue Damiatarum anno 1212. instituerat, tandem anno 1221. in oppido Canarij,quod ab Assisio quatuor milliaribus distat, idem glorio

gloriosus Sanctus amore Iesu Christi maximè flagrans, & omnium salutem ardenti desiderio anhelans, alium Ordinem instituit, qui antecedentium respectu dicitur tertius, cúmque de pœnitentia nominauit, fortassis, vt placet D. Bonauenturę, quia sicut pœnitentia est via communis ad cœlum, sic Ordo iste omnes cuiuscunque status & sexus Clericos & laicos, Virgines, viduas, & coniugatas, amplectitur, neminem excludit, omnésque hunc Ordinem ingredi, illúmque profiteri possunt. Quem quidem Ordinem ne dum coniugatis vtriusque sexus, verùm etiam Fratribus & Monialibus in communi viuentibus, ac tria vota substantialia solemniter emittentibus florere iam diu cœpisse, refert Clem. VII. *sua constit. incip. Ad vberes, Id. Mart.* 1526. &, vt habetur *in chronicis, p. 3. lib. 1. c.* 38. videtur quòd de anno 1421. Fulgineæ sub auspiciis B. Angelinæ de Theramo ciuitallæ Aprutij Comitissæ inceperit tertius Ordo de Pœnitentia facere vota solemnia in communitate, immò horum Fratrum in communi viuentium sub tribus votis essentialibus. Leo X. *constit. 42. incip. Inter cætera. 20. Ianuar.* 1521. In processionibus aut debent incedere sub Cruce Obseruantium, aut si velint propriam Crucem habere, debent seruare constitutionem Gregorij XIII. S. Congreg. Rit. *in Neapolitana, 23. Martij* 1602. Illis multa priuilegia, indulta, & gratias concesserunt & confirmarunt SS. Pontifices, quæ in vnum collegit R. P. Anton. de Sillis Bergomen. Ordinat habitum Tertij Ordinis cõfici debere ex quatuor partibus lanæ naturaliter nigræ, & ex vna lanæ albæ. Clem. VIII. *in const. sua incip. Vt ea, sub dat. 27. April.* 1600. & habitum distinctum à colore habitus Fratrum Minimorum S. Francisci de Paula gestare tenentur. Paul. V. *constit. 66. incip. Inter graues, 14. Augusti* 1610. Habet generale ad triennium, quem licèt Pius V. *constit. sua incip. Ea est, 5. Non. Iulij* 1568. extinxerit, voluerítque vt vniuersi & singuli Fratres & Sorores Tertij Ordinis prædicti vbilibet constituti Generalem, & Prouinciales Ministros Ordinis Fratrum Minorum de Obseruantia tanquam Patres, & Superiores suos, eorúmque monita, & mandata humiliter, & deuotè acceperint, & communem eis protectorem constituerit, tamen Sixtus V. *sua constit. incip. Romani Pontificis, 29. Martij* 1586. restituit Tertium Ordinem in pristinum vt possit, sicut priùs, Generalem per triennium creare, immò & illum ad aliud triennium confirmare, non tamen Commissariũ generalem, qui Generalis intra duos menses confirmationem à Generali de Obseruãtia petere teneatur, litteris Pij V.

quoad Protectoris deputationem in suo robore permanentibus. Eidem Generali facultatem tribuit Gregorius XV. Confraternitates Cordigerorum erigendi, & institutas Archiconfraternitati Ecclesiæ S. Francisci Fratrum Minorum Assissien. aggregandi in domorum & locorum Regularium Tertij Ordinis Ecclesiis, vbi Minorum conuentualium, ac de Obseruantia domus, seu Conuentus non existant, vt *in eius constit. incip. Aliàs, sub die* 27. *Iun.* 1622. Habet per Italiam, Siciliam & Dalmatiam prouincias 18. Conuentus 150. qui subduntur suo Generali; computatis verò illis, qui in Italia & extra illam subduntur Generali de Obseruantia, numerantur Conuentus 327. & Religiosi tria millia nongenti, & nonaginta sunt Romæ in Ecclesia Sanctorum Cosmæ & Damiani in regione Montium.

Ex iis Tertiariis sunt alij reformati, qui cœperunt in Gallia anno Domini 1595. nam extincta ferè memoria Regularis Obseruantiæ Tertij Ordinis ob hæreticorum prauitatem, & bella ciuilia illic grassantia, R.P. Vincentius Mussart. Parisiensis Prædicator Regius, & vir admodum spectatę probitatis, vnà cum B. Francisco Mussart. germano suo, ascitis etiam nonnullis aliis piis ac religiosis viris prædicto anno reformationi huiusmodi cum auctoritate Clementis VIII. ita solicitè incubuere, vt vsque hodiernum diem quamplura cœnobia antiqua restaurauerint, nouáque erexerint in diuersis Galliæ prouinciis, necnon in Lotaringia, & Burgūdiæ, in quibus habent etiam sub regimine suo diuersa Monialium monasteria sub eodem instituto, & reformatione militantium. Gaudent multis priuilegiis sibi per diuersos Summos Pont. concessis, & præcipuè per Paulum V. *const. incip. quæ pro augenda*, 14. *Mart.* 1613. Vacant prædicationibus, conferentiis, & controuersiis in hæreticos, confessionibus infirmorum, visitationibus & cæteris pietatis officiis; sunt Romæ ad S. Mariam miraculorum propè S. Mariam de Populo.

Capuccini sic dicti à capuccio oblongo, & acuminato, quod gerunt ad imitationem S. Francisci, cuius fuisse illum habitum contendunt, initium sumpserunt à quibusdam Fratribus Minoribus de Obseruantia anno 1525. quorum Congregationem approbauit Clemens VII. *constit.* 21. *incip. Religionis zelus, de anno* 1528. vbi concedit quòd possint barbam deferre, & habitum cum capuccio quadrato gestare teneantur. Et Gregorius XV. confirmat, & innouat constitutiones Gregorij XIII. & XIV. super prohibitione delationis habitus illorum, vel consimilis per alios Regulares, nec-

non

non commendat, & mandat Ordinariis locorum Regnorum Hispaniæ, Franciæ aliorúmque Regnorum, & prouinciarum Italiæ, nec aliis quibusuis Religiosis cuiuscunque Ordinis, Societatis & instituti, Regularibus sub quouis prætextu in posterum nomen, vel habitum ipsorum Fratrum Capuccinorum sibi vendicare, vel vsurpare permittant, sed ipsas editas constitutiones per Ecclesiasticas censuras, & pœnas obseruari faciant, vt in eius const. 15. *incip. Ex iniuncto*, 9. *Decembr.* 1621. Sunt verè Minores S Francisci Fratres, & trahunt originem verè ex linea non intermissa S. Francisci. Vrbanus VIII *constit. 68. incip. Saluatoris*, 28. *Iun.* 1627. Illis prohibitus est transitus ad laxiorem Ordinem, seu Congregationem sine licentia Sedis Apostolicæ, ad Carthusienses verò nisi cum licentia Ministri generalis in scriptis ex quauis causa. Idem Vrbanus VIII. *constit.* 91. *incip. Iniuncti*, §. 2. *sub die* 9. *Augusti* 1628. Facultas eis conceditur propriam Crucem in publicis processionibus erigendi ad formam constitut. Gregorij XIII. quæ incipit, *Exposcit officij*, etiam vbique locorum. Paul. V. *tom.* 4. *Bullarij constit.* 9. *incip. Pastoralis*, 12. *Octobris* 1617. S. Congregationis Rit. *in causa Capuccinorum*, 21. *Maij* 1618. quæ sub die 10. Iulij 1621. declarauit erectione Crucis Capuccini fuisse concessam in iis tantùm locis, in quibus iam sub propria Cruce, seu in proprio loco sub Cruce Clerici in processionibus ante huiusmodi concessionem concedebant, eundem locum retinere debere. Vide suprà verbo *Capuccini.*

Fratres sanctissimæ Trinitatis redemptionis captiuorum VIII.

FRATRVM sanctissimæ Trinitatis Ordinem sub regula propria approbauit Innocentius III. *constit.* 9. *incip. Operante*, 14. *Kalend. Iulij* 1209. & confirmarunt plures Pontifices, vt testatur Gregorius XIII. *sua constitut. incip. Regimini militantis*, 19. *Martij* 1575.

Occupantur ex instituto suo in redimendis captiuis è seruitio infidelium, vnde eleemosynas pro dicto opere quærere possunt, & non sunt quæstores, sed veri Religiosi. Clemens VII. *const.* 7. *incip. Gratum*, 15. *Kal. Maij* 1524.

Priuilegia, gratias, & indulta tam spiritualia, quàm temporalia concessa huic Ordini confirmauit Gregorius XV. *constit.* 22. *incip. Iniuncti*, 18. *Aprilis* 1622.

In nostro Portugaliæ Regno existentes gaudent omnibus gratiis, & priuilegiis concessis Fratribus eiusdem Ordinis existentibus in prouincia Castellæ, Legionis, & Bethicæ Paulus III. *constit. 2. incip. Inter curas, Id. Nouembris* 1534.

Est in hac Congregatione alia, quam appellant Discalceatorum, cuius institutor fuit R. P. Fr. Ioannes Baptista, qui primum dicti Ordinis institutum imitari cupiens à Clemente VIII. reformationem obtinuit, vt constat ex eius constit. incip. *Ad militantis Ecclesiæ, 20. Augusti* 1599.

Ex eorum Conuentibus erectis in Hispaniæ Regnis duas prouincias instituit sub gubernio vnius Vicarij generalis, qui Ministro Generalis totius Ordinis tantùm subesset. Paulus V. *constit. 59. incip. In supremo militantis Ecclesiæ.*

Et hanc reformationem inter cæteras Religiones Mendicantes adscribi voluit idem Paulus V. *constit. 60. incip. Ecclesiæ Catholicæ, 15. Decembr.* 1609.

Et hos Religiosos reformatos tempore suæ professionis vltra tria vota substantialia quartum aliud emittere debere, non prætendendi scilicet, nec per se, nec per alios directè, vel indirectè prælatitiam vllam nec intra, nec extra Religionem, statuit idem Paulus V. *constit.* 61. aliàs 59. *incip. Quæ piè, 10. Februarij* 1610.

Possunt recitare Officium sanctissimæ Trinitatis, & sanctissimi Sacramenti eodem modo, & iisdem diebus, & temporibus, quibus Fratres eiusdem Ordinis non reformati ex priuilegio Clementis VIII. recitant, illísque in omnibus circa huiusmodi officia se conformare, vt censuit S. Congr. Rit. *in causa sanctissimæ Trinitatis redemptionis captiuorum*, 14. *Februar.* 1615. Et sic illis licere Officium recitare singulis hebdomadis duobus diebus, vno scilicet de sanctissima Trinitate, altero de sanctissimo Sacramento sub ritu semiduplici, dummodo hi duo dies non sint impediti festo nouem lectionum. Eadem S. Congreg. Rituum *in causa sanctissimæ Trinitatis redemptionis captiuorum, 29. Nouembris* 1632. Nulli Religiosi iam professi inter dictos reformatos, seu discalceatos ad vllum alium Ordinem sub apostasiæ, & perpetuæ infamiæ nota se transferre possunt (excepto duntaxat Ordine Carthusianorum, petita tamen priùs, & obtenta licentia suorum superiorum.) Vrbanus VIII. quibusdam litteris in forma Breuis *sub dat. 9. Augusti* 1624. declarans professiones talium se transferentium irritas,

tas,

tas, & inefficaces, ac nullius esse valoris, præcipiénsque Superioribus aliorum Ordinum vt statim ac fuerint requisiti, tales translatos ad suam primam Religionem sub excommunicationis, ac priuationis suorum officiorum pœna remittere debeant.

Illis suum maiorem ac generalem Ministrum, cuius electio fieri debeat de sexennio in sexennium, concessit idem Vrbanus VIII. alia sua constit. *sub dat. Romæ 7. Kal. Octobris* 1631. præcipiens vt in singulis domibus singulis diebus ad minus per duas horas communis fieret ad Deum mentalis oratio.

Fratres B. Mariæ de Mercede redemptionis captiuorum IX.

FRATRVM B. Mariæ de Mercede Ordo *anno* 1218. Pontifice Honorio III. in ciuitate Barchinonen. à Iacobo Aragonum Rege, adiuuantibus S. Raymundo de Penrafort, & B. Petro Nolasco institutus, & à Gregorio IX. Honorij successore confirmatus *die* 18. *Ianuarij* 1230. & regulam sancti Augustini eos profiteri voluit idem Gregorius IX. *in sua constit. 9. incip. Deuotionis 16. Kal. Februarij* 1235.

Ad Ordines Mendicantium transire non possunt. Calixtus III. *constit. 3. incip. Super, pridie Kal. Nouembris* 1457.

Illis omnia legata, quæ incertis personis relinquuntur, pro redemptione captiuorum exhiberi iussit Nicolaus IV. *constit. 6. incip. Ex parte, Non. Augusti* 1291.

Ad suum Ordinem Fratres Minores de Obseruantia recipere prohibuit Clemens VIII. *constit. 46. incip. Super 24. Decembris* 1596.

Capuccinos quoque recipere vetuit Paulus V. *constit. 50. incip. Nuper 7. Iulij* 1608.

Debent se in omnibus conformare cum Officio, & Breuiario Romano, possunt tamen in Dominica proximiori Kal. Augusti, qua celebretur festum B. Mariæ de Mercede, recitare Officium B. Mariæ iuxta formam eiusdem Breuiarij, prout recitatur in festo dedicationis B. Mariæ ad Niues. S. Congr. Rit. *in causa B. Mariæ de Mercede 4. Aprilis* 1615.

Priuilegia, & indulta huic Ordini concessa, dummodo sint in vsu, nec reuocata, vel sacris Canonibus Concilij Trident. decretis, aut constitutionibus Apost. non sint repugnantia, confirmauit Vrbanus VIII. *constit. 94. incip. Ex clementi 7. Id. Octobris* 1628.

Occupantur in redemptione captiuorum, addúntque in pro-

fessione quartum votum, quod in Saracenorum potestate in pignus (si necesse fuerit ad redemptionem Christi fidelium) detenti manebunt, sunt concepta professionis verba, vt inuenies apud Bzouium *annalium Ecclesiæ tom.13.anno Christi 1223.num.10.*

Est etiam in hoc Ordine congregato quædam discalceata, seu reformata, quæ initium habuit anno 1603. solicitante R. P. Ioanne Baptista à sancto Sacramento eiusdem Ordinis Religioso, illam confirmauit Paulus V. *sua constit. incip. Inter omnes 10.Kal. Septembris* 1606.

Illos motu proprio, & ex certa scientia à calceatis totaliter separauit, & Vicarium generalem pro eis creauit Gregorius XV. *sua constit. incip. Apostolici muneris solicitudo 26. Nouembris* 1621. & hoc idem Gregorius confirmauit alia sua constit. *sub dat. 20. Augusti* 1622. subdens vt calceati transeuntes ad hos reformatos deberent admitti per vota secreta ad annum probationis, & ad nouam professionem.

Non possunt Fratres reformati huiusmodi transire ad Fratres calceatos eiusdem Ordinis absque Romani Pont. expressa licentia. Vrbanus VIII. *constit.77. incip. Iniuncti 19 Ianuarij* 1628.

Vt Officium, & Missam de communi Confessoris non Pont. recitare possent de S. Raymundo Nonnat eiusdem Ordinis dum vixit professore, & procuratore generali, ac S. R. E. Cardinale in die suæ festiuitatis, concessit Vrbanus VIII. *constit.52.incip. Saluatoris 5. Nouembris* 1625.

Fratres Seruorum B. Mariæ X.

FRATRES Seruorum B. Mariæ Ordo sic dictus quòd Virginis peculiaribus obsequiis addictus sit, institutus est sub regula S. Augustini à septem nobilibus Florentinis, illum approbauit Benedictus XI. *constit. 1. incip. Dum leuamus 3. Id. Februarij* 1303.

Prior generalis eligi non potest qui non steterit in Ordine saltem per viginti annos, & Prioris conuentualis officium triennio expletur. Clemens VI. *constit. 2. incip. Regimini 10. Kalend. Aprilis* 1346.

Fratres à præstatione quorumcumque onerum, & ab Ordinariorum iurisdictione exemit, & sub Sedis Apostol. protectione suscepit Vrbanus VI. *constit. 2. incip. Sacrosancta 7. Id. Aprilis* 1379.

Illis proprietatem vetuit, reformationem edixit, in communi viuere

viuere iussit, & aliis extra Ordinem confiteri prohibuit, & ne vltra biennium in eodem Conuentu morentur, statuit Pius V. *constit. 103. incip. Postquam 3. Kal. Iunij* 1570.

Eos scholas exercere prohibuit Clemens VIII. *constit. 60. incip. Nullus* §. 32. *sub die 22. Augusti* 1604.

Sub hoc Ordine est alius, quem Reformatum appellant, siue Montis Senarij, de quo dixi in verbo *Eremitæ Montis Senarij.*

Fratres Congregationis pauperum Iesuatorum XI.

FRATRES Congregationis pauperum Iesuatorum institutos à S. Ioanne Colombino Senensi, approbauit Martinus V. *constit. 11. incip. Piæ postulatio 11. Kal. Nouembris* 1428.

Et illos Iesuatos appellari iussit Alexander VI. *constit. 9. incip. Ad sacram 11. Kal. Septembris* 1499.

Regulam sancti Augustini profitentur, & fruuntur omnibus priuilegiis, & gratiis concessis Fratribus Eremitis S. Augustini. Clemens VII. *constit. 36. incip. Sacra, pridie Kal. Februarij* 1532.

Sunt Mendicantes, eorúmque priuilegiis omnibus fruuntur. Pius V. *constit. 50. incip. Romanus 18. Nouembris* 1567.

Et illos, qui ex antiquissimo eorum statuto sacris initiari non consueuerunt, ad sacros Ordines promoueri indulsit, & his sacris initiatis aquarum distillationem prohibuit, & idoneos ac habiles ad Horarum recitationem teneri statuit Paulus V. *constit. 16. incip. Religiosos 18. Februarij* 1606.

A locorum Ordinariis approbati possunt in parochialibus Ecclesiis domorum Regularium ipsius Congregationis dumtaxat Parochianorum confessiones audire, concessit Gregorius XV. *constit. 35. incip. Ex iniuncto 30. Augusti* 1622.

Eos abiecto caputio albi coloris, quod hactenus super humeros gestarunt, aliud coloris eorum habitus, eáque forma, qua cæteri Mendicantes vtuntur, deinceps gestare posse indulsit Vrbanus VIII. *constit. 31. incip. Onerosa 19. Nouembris* 1624.

Nouitiatum in domo SS. Ioannis, & Pauli de Vrbe sub gubernio Congregationis Regularium Theatinorum erexit, & confirmauit Gregorius XV. *constitut. 50. incip. Inter multiplices 22. Aprilis* 1623.

Fratres

Fratres S. Ambrosij ad nemus XII.

FRATRES S. Ambrosij ad nemus, sic dicti quòd primum eorum domicilium sub inuocatione S. Ambrosij erecti sit Mediolani in loco extra muros, vbi tempore S. Ambrosij nemus erat, in quod ipse aliquando se recipere solebat vt negotia fugeret, & contemplationi diuinæ vacaret, instituti fuerunt à tribus nobilibus Mediolanensibus sub regula S. Augustini anno 1431. Pontifice Eugenio IV. vt in eius *constit.22.incip. Regimini 4.Non.Octobris* 1441. Illi postea cum Fratribus S. Barnabæ prouinciæ Marchiæ, & Ianuæ in vnam congregationem vniti fuerunt à Sixto V. quam vnionem approbauit, & confirmauit Paulus V. *constit.* 15. *incip. Pastoralis* 21.*Ianuarij* 1606.

Fratres Minimi S. Francisci de Paula XIII.

FRATRES Minimi S. Francisci de Paula instituti fuerunt ab eodem S. Francisco anno 1473. Pontifice Sixto IV. Illorum regulam approbauit, & exemptionem à decimis, & quarta funerali concessit, Sacramenta ecclesiastica ministrare, eósque Minimos appellari posse statuit Iulius II. *constit.*10. *incip. Dudum* 5.*Kal.Augusti* 1506.

Confessiones eos audire posse censuit, & sub Sedis Apostolicæ protectione suscepit Sixtus IV. *constit.5.incip.Sedes Apost.6.Kal. Iunij* 1474.

Mendicantes esse declarauit Pius V. *constit.* 49. *incip. Apostolicæ Sedis benignitate 9.Nouembris* 1567.

Capitulum generale quolibet sexennio celebrare posse constituit Paulus V. *constit.6.incip.Cùm sicut 1.Octobris* 1605.

Pœnas indixit contra Superiores, qui fauores extra suum Ordinem attendentes officia, dignitates, & gratias concedunt, & contra Fratres dictos fauores conquirentes, idem Paulus V. *tom.4. Bullarij constit.19.incip.Admonemur 6.Septembris* 1619.

Eorum priuilegia, immunitates, gratias, & indulta tam spiritualia, quàm temporalia, quatenus sint in vsu, nec reuocata, confirmauit etiam per modum communicationis & extensionis Vrbanus VIII. *constit.19.incip.Iniuncti 28.Iunij* 1624.

Fratres

Fratres B. Ioannis Dei XIV.

FRATRES hoſpitalitatis, & infirmis miniſtrantes B. Ioannis Dei Luſitani ab eodem inſtituti fuerunt ſub regula S. Auguſtini anno 1538. Pontifice Paulo III. quorum congregationem confirmauit Pius V. ſub obedientia Epiſcoporum vbicunque gentium eſſent, *de anno* 1572. *conſtit.* 13.

Vt votum emitterent ſeruiendi infirmis in ſuis hoſpitalibus, inſtituit Clemens VIII. *de anno* 1598. *conſtit.* 44.

Vltimò ad profeſſionem admiſſi fuerunt cum quarto voto ſeruiendi in hoſpitalibus familiæ ſuæ per Paulum V. *de anno* 1611. *conſtit.* 65. & in alia *ſub dat.* 13. *Februarij* 1617. Et exempti ab Ordinariorum iuriſdictione per eundem Paulum V. *conſtit. ſua incip. Romanus*, 16. *Martij* 1619.

Non poſſunt per ciuitates, & oppida deferre pallium, ſed in itinere duntaxat, cum pileo nigro, dummodo pallium huiuſmodi ſit coloris habitus cum bauaro nigri coloris, & latitudinis ſex digitorum, eíque ſporta ſemper ſuperferatur. S. Congr. Epiſcop. & Regul. *ſub die* 15. *Iulij* 1616.

Vt eorum inſtitutor in poſterum Beatus nuncupari poſſet, ac de eodem ab omnibus huius Congregationis Regularibus vbique exiſtentibus quotannis in die eius obitus 8. Martij Officium, & Miſſa celebrari de communi Confeſſoris non Pont. ritu duplici maiori per annum iuxta rubricas Breuiarij & Miſſalis Romani, conceſſit Vrbanus VIII. *conſtit. ſua ſub dat. apud S. Mariam Maiorem*, 21. *Septembris* 1630.

Fratres Mendicantes, vide in verbo *Mendicantes*.

Fructus.

FRVCTVS beneficiorum Regni Neapolis tempore obitus eorum, qui cum Camera ſuper ſpolio tranſegerunt pendentes, vel non exacti, ad Cameram ſpectant. Sixtus V. *conſtit.* 90. *incip. Cùm ſicut*, 1. *Ianuarij* 1589.

Fructuum beneficiorum vltra medietatem facultates transferendi penſiones & vniones beneficiorum effectum non ſortitæ, ſunt

reuocatæ. Vrbanus VIII. *constit. 69. in proœm. incip. Sanctissimus,* 20. *Iulij* 1627.

Fructus beneficiorum non exacti non comprehenduntur in facultatibus testandi, quæ non derogant decreto Cameræ, regulis, & constitutionibus huiusmodi. Vrbanus VIII. *constitut.* 80. §. 6. *incip.*

Fructus non residentium amittuntur duntaxat pro rata illius temporis, quo quis habet sine licentia, nec potest componi restitutio debita fructuum malè perceptorum cum obtinentibus Bullam Cruciatæ, vel vigore aliorum priuilegiorum, & facultatum obtentarum per Concilium. S.Congr. Conc. teste Garc. *de benef. p.3. cap.2. num.26.*

Fructus non residentium, de quibus in decreto Concil. *sess.23. cap.1. de reform.* debet Episcopus ordinarius applicare fabricæ Ecclesiæ parochialis, etiamsi non indigeat, nec pauperes intra limites reperiantur, quæ potest tamen in dies indigere quoad ornamenta. Sac. Congreg. Concil. teste Garc. *d. p.3. cap.2. num.31.*

Fructus sui Canonicatus in absentia percipit Canonicus legendo in Vniuersitate Theologiam cum licentia claustri, etiamsi non haberet cathedram, nec salarium. S.Congr. Concil. teste Garc. *de benefic. part.2. cap.5 num.61.*

Fructus præbendæ, quibus Canonici qui abfuerint à seruitio Ecclesiæ vltra tres menses priuandi sunt, ex *cap.12. sess.24. de reform.* applicandi sunt in vsum Ecclesiæ, & vtilitatem illius; potest tamen Episcopus hanc pœnam ante sententiam minuere, vel augere, sed non in totum tollere. S. Congreg. Concil. teste Garc. *d. p.3. cap.2. num.146. & 150.*

Fructus licèt sint reseruati in fauorem alterius, non tamen reseruata administratione, reseruario minimè tollit curam & administrationem, vnde tenetur promoueri, & curam exercere. glos. *in cap. si tibi concesso, de præbendis in 6.* S.Congr. Conc. teste Garc. *de benefic. part. 11. cap.5. num.127.*

Funalia.

FVNALIA accensa deferri possunt tam à laicis, quàm à Clericis in processione sanctissimi Sacramenti. S.Congr.Rit. *in Andrien.* 12. *Aprilis* 1603.

Functiones

Functiones Episcopales.

FVNCTIONES Episcopales, quas prima Dignitas absente Episcopo facere debet, dicuntur benedictio candelarum, Palmarum, cinerum, fontium, absolutio mortuorum in die commemorationis omnium Defunctorum, & delatio sanctissimi Sacramenti. S.Congr.Rit. *in Aretina*, 30. *Ianuarij* 1610.

Functiones Episcopales, & Missas solemnes absente, vel impedito Episcopo ad digniorem de Capitulo ordine successiuo spectant, neque potest Episcopus alteri delegare. S.Congreg.Rit. *in Marturanen.* 14. *Februar.* 1632.

Vide in verbo *Dignitas prima.*

Functiones solemnes, quas, si Episcopus præsens esset, obiret, Episcopo absente, vel impedito spectant ad digniorem de Capitulo, non autem ad hebdomadarium. S.Congreg. Rit. *in Pennen.* 15. *Februarij* 1633.

Fundatio, Fundator.

FVNDATIONI statuenti vt beneficium etiam minor 14. annorum adipisci valeat, standum est; cùm ei derogatum non fuisset per Conc.*sess.*23.*cap.*6.*de reform.*S.Congr.Conc.testibus Gonzal. *ad reg.*8. *Cancel. glos.*5. *num.*91. Campan. *in diuers. iuris canon.rubr.*7. *cap.*6. *num.* 2. *in fine.* Nouar. *in singularib. iuris canon. concl.* 13. *n.* 5. quos cum aliis refero *de officio, & potest. Episcopi, part.* 3. *alleg.* 60. *num.* 77.

Fundator alicuius monasterij non potest legem imponere Fratribus, vt in collecta, quæ pro Rege dicitur, etiam ipsius fundatoris nomen exprimatur. S. Congr. Rit. *in causa Carmelitarum Discalceatorum*, 28. *Ianuar.* 1606.

Fundator ab administratione, cura, & visitatione capellaniarum perpetuarum etiam collatiuarum excludere potest Ordinarium nisi in casu negligentiæ. Paulus V. vt refert Garc. *de benefic.part.*1.*cap.*2. *num.* 98.

Funerale.

FVNERALE ducere, & prosequi tenetur Parochus vsque ad Ecclesiam Regularium si in ea defunctus sepeliri debeat, in eisdem autem Ecclesiis ad eosdem Regulares duntaxat spectat Officium mortuorum, & alia necessaria circa cadauer peragere, nisi contraria adsit consuetudo. S. Congreg. Episcop. & Regul. *in Briuren.* 18. *Iunij* 1591. *& in Nicoteren.* 5. *Iunij* 1615. Vide alia in verbo *Officium in tumulandis.*

In funeralibus vocari possunt à Parocho quicunque Presbyteri, etiam inuitis vicinioribus, nisi aliter disponatur ab hæredibus defuncti. S. Congr. Rit. *in Ferrarien.* 7. *Septembr.* 1613.

In funeralibus est deferenda vnica tantùm Crux illius Ecclesiæ, ad quam corpus transfertur postquam sequantur immediatè personæ illius Ecclesiæ, & deinde cæteri secundùm antianitatem. S.Congr.Rit. *in Narnien.* 30. *Septembr.* 1614.

Vide in verbo *Cadauer*, & in verbo *Defunctus.*

Funus comitantes in parochialem Ecclesiam, vel in aliam, iuxta loci consuetudinem omnino conuenire debent. S. Congr. Rit. *in Tropien.* 8. *Februar.* 1631. & nullo modo permittendum expectari per vias, vel ad domum defuncti, non obstante contraria consuetudine expectandi per vias, vel ad domum defuncti. Ead. S. Congreg. Rit. *in Thelesina*, 12. *Februarij* 1633.

G

B. GAIETANVS.

B. GAIETANI Officium & Missam de communi Confessoris non Pont. Clericis Regularibus Theatinis vbilibet, & Sacerdotibus quibuscunque quoad Missam in die eius obitus confluentibus in eorum Ecclesiam in ciuitate Vicentina, vbi natus est, & in Neapolitana, vbi eius corpus quiescit, concessit Vrbanus VIII. *constitut.* 103. *incip. In sede*, 7. *Octobris* 1629.

S. Gel

S.Geltrudis.

S. GELTRVDIS Officium, & festum vt celebrari, & recitari possit à Monialibus S. Ioannis Euangelistæ ciuitatis Licien. de consensu, & licentia Episcopi concedi posse censuit Sac. Congr.Rit. *in Licien.7.Octobris 1606.*

Generalis.

GENERALIS Religionis potest suos subditos ex quacumque causa, etiam occultum crimen, quomodolibet, etiam extraiudicialiter à confessionibus audiendis suspendere. Sac. Congreg. Conc. *sub die 2. Iulij* 1627. teste Pereg. *in constit.cleric.Regul.p.*1.*c.*5. *lit. D. in fine.*

S. Geminianus.

S. GEMINIANI Officium pro diœcesi Mutinen.concessit Sac. Cong.Rit. *in Mutinen.*25.*Iunij* 1611.

Genuflectere.

GENVFLECTENDVM est semper ab omnibus transeuntibus ante sanctissimum Sacramentum, etiam dum fiunt processiones per Ecclesiam, & contrà consuetudo declaratur abusus. S.Congr.Rit.*in Pacen.*14.*Decembris* 1602.

Genuflectendum non est ad Orationes in Missa solemni, in qua dicitur *Gloria*, & *Credo*. S. Congreg. Rit. *in Placentina* 19.*Maij* 1607. *in* 14.*dub.*

Genuflectere nullo modo tenentur Dignitates, & Canonici assistentes, vel aliquo modo Episcopo solemniter celebranti inseruientes. S.Congr.Rit. *in Monopolitana* 15.*Decembris* 1632.

Gloria in excelsis Deo.

GLORIA in excelsis Deo dicitur in Missis votiuis B. Virginis tam in Sabbatis per annum, quàm in Sabbatis Aduentus. Sac. Congr. Rit. *in Placentina* 19. *Maij* 1607. *in dub.* 11. Licèt ipsa die Officium non fiat de B. Maria. Eadem S. Congr. *in Segobien.* 27. *Iulij* 1609.

Gloria in excelsis Deo, & Credo absque dubio dici poterit in Missis votiuis pro re graui, quando scilicet ab Episcopo, & vniuerso clero, & ciuitate Missa votiua solemniter celebratur cum interuentu Magistratus, & populi, excepto tantùm quando Missa celebratur cum paramentis violaceis, vt pro infirmis, vel aliquo actu simili mæstitiæ, vel pœnitentiæ, quia tunc non dicitur Gloria, nec Credo. S.Congr.Rit. *in d.Placentina in* 14. *dub.*

Gradus Doctoratus, vide in verbo *Doctoratus gradus.*

Graci.

GRÆCORVM ritus, qui substantialibus Sacramentorum non aduersantur, ab Ecclesia Romana toleràndi sunt, & Græci Ordines secundùm morem Ecclesiæ Romanæ conferre debent. Innocentius IV. *constitut.* 14. *incip. Sub Catholica* 2. *Non. Martij* 1253.

Græci Presbyteri baptizatos chrismate in fronte non consignent, in casu necessitatis Latinos absoluere possunt, inter Latinos existentes eorum dies festos obseruare tenentur, sine litteris dimissoriis Episcopi Latini diœcesani ad sacros Ordines promoti suspensi sunt, & si in illis ministrauerint, efficiuntur irregulares. Clemens VIII. *constitut.* 34. *incip. Sanctissimus* 3.1. *Augusti* 1595.

Græcos Latino ritu Missas, & diuina Officia celebrare posse vetuit Pius V. *constit.* 12 *incip. Prouidentia* 13. *Kal. Septembris* 1566.

Græci subiiciuntur iurisdictioni Ordinariorum circa ea, quæ ad Dei cultum, & Sacramentorum pertinent administrationem. Pius IV. *constit.* 74. *incip. Romanus Pontifex* 16. *Februarij* 1564.

Græcis

Græcis clericis habentibus dignitatem in Ecclesia, quæ ritum Latinum accepit, conceditur licentia recitandi Officium Latino ritu. S.Congr.Rit. *in Altamura nullius* 29.*Ianuarij* 1605.

Gratia.

GRATIA semel ex iusta causa concessa non debet reuocari. S.Congr.Rit.*in Veronen.* 28.*Septembris* 1602.

Gratia concessa Fratribus Eremitanis ciuitatis Salamantinæ recitandi Officium, & Missam de B. Ioanne de S. Facundo, extenditur per vniuersam Religionem Eremitarum. S.Congr.Rit.*in Salamantina* 6.*Septembris* 1603.

Gratia concessa Fratribus Dominicanis in Regno Valentiæ vt possint recitare Officium, & Missam de B. Ludouinio Bertran. extenditur per vniuersam Religionem Dominicanam in toto orbe, & conceditur etiam clericis Regularibus, & secularibus, ac aliis in ciuitate Valentiæ. Sac. Congreg. Rit. *in Valentina* 9. *Octobris* 1610.

Gratificatio.

GRATIFICATIO spectat ad instituentem, quando sumus in iurepatronatus laicorum, in quo plures fuerunt præsentati, & in omnibus æquè digni reputati. S.Congr. Concilij teste Aldan.*in compendio canon.resolut.lib.*3.*tit.*2.*num.*10.

Gubernator.

GVBERNATOR ciuitatis, quæ est caput prouinciæ, thurificandus est, & pacem habere debet ante Vicarium Episcopi, etiam absente Episcopo; in aliis verò minoribus ciuitatibus post Episcopum thurificari, & pacem habere debet, sed absente Episcopo ei præfertur Vicarius.S.Congr.Episcop.& Regul.*sub die* 30. *Iunij* 1592.

Gubernator ciuitatis debet habere sedem pro audienda concione apud Episcopum, quæ tamen non sit maior, nec pulchrior sede ipsius

ipsius Episcopi, & neutra sit coloris rubri. S. Congr. Rit. *in Perusina 3. Octobris* 1615.

Gubernator ciuitatis non debet habere sedem, seu locum in choro, nec supra, nec inter Canonicos, sed omnino extra chorum in loco decenti. S. Congr. Rit. *in Signina 4. Iulij* 1615.

Gubernator thurificari debet post Dignitates, & Canonicos tam Ecclesiæ cathedralis, quàm collegiatæ. S. Congr. Rit. *in Camplen.* 28. *Ianuarij* 1612.

Gubernatores ciuitatum Sedis Apost. quando sunt Referendarij, & Prælati, & vtuntur Rochetto post Episcopum, & Assistentes ante Canonicos, iuxta consuetudinem thurificandi sunt. S. Congr. Rit. *in Casenaten.* 7. *Decembris* 1601.

Gubernator dignissimus, & perpetuus thurificandus est immediatè post Episcopum, & ante Canonicos etiam paratos. S. Congr. Rit. *in Alexandrina* 15. *Martij* 1608. *in 4. dubio.*

Gubernator ciuitatis, etiam non Prælatus thurificandus est immediatè post Canonicos assistentes ante alios Canonicos; absente verò Episcopo immediatè post Vicarium generalem. S. Congr. Rituum *in Fauentina* 9. *Maij* 1606. *& in Fanen.* 1. *Septembris* 1607. etiamsi Gubernator sit vxoratus. Ead. S. Congreg. *in Fauentina* 17. *Nouembris* 1607.

Gubernator Protonotarius, cum habitu prælatitio, id est, Rochetto, & mantelletto Diuinis assistens, thurificandus est ante Canonicos immediatè post Episcopum. S. Congreg. Rit. *in Fauentina* 5. *Iulij* 1603.

Gubernator Status vbi viget consuetudo thurificandus est ante Barones, & Curatos Ecclesiarum. S. Congr. Rit. *in Gotian. in Sardinia* 5. *Iulij* 1603.

Gubernator ciuitatis thurificandus est duplici, non triplici ductu thuribuli. S. Congr. Rit. *in ciuitatis Ducalis* 11. *Nouembris* 1614.

Gubernator non comprehenditur sub nomine Magistratus ciuitatis. S. Congr. Rit. *in Alexandrina* 15. *Martij* 1608. *in 4. dubio.*

Gubernator, & Magistratus recusantes contra solitum accedere ad Ecclesiam cathedralem, debitis remediis cogendi sunt vt accedant. S. Congr. Rit. *in Fanen.* 1. *Septembris* 1607.

Gubernator ciuitatis Lauretanæ præcedere iuxta consuetudinem Vicario generali, declarauit S. Congreg. Rit. *in Lauretana* 9. *Maij* 1609.

Gubernatori prouinciæ non debet textus Euangelij osculandus porrigi.

rigi. S. Congr. Rit. *in Cusentin.* 17. *Iulij* 1604. *& in Tropien.* 3. *Iunij* 1617. vbi quòd nec etiam debet in processionibus simul cum Episcopo incedere.

Gubernatori Prælato solita sedes cum strato in Ecclesia paranda est. S. Congr. Rit. *in Fulginaten.* 30. *Ianuar.* 1610.

Gubernatores capitulares electi à Capitulo Sede vacante non debent præcedere Decano, & Canonicis aliis ipsis dignioribus. Sac. Congr. Rit. *in Elboren.* 25. *Ianuar.* 1603. Licèt ad ipsos tantùm, & non ad Decanum, & alios Canonicos non electos pertineat decidere, & votare in iis, quæ pertinent ad curam eis commissam. Ead. S. Congr. *in d. Elboren.* 5. *Iulij* 1603.

B. Guilielmus Aquitaniæ Dux.

B. Gvilielmi Aquitaniæ Ducis Ordinis S. Augustini Officium pro monasterio Regali S. Laurentij in Hispania conceditur à S. Congreg. Rit. *in causa Hispaniarum*, 17. *Mart.* 1600.

H

HABITVS.

Habitv Clericorum secularium qui in Episcopos creantur Canonici Regulares ad Episcopatum assumpti vti possunt. Leo X. *constit.* 34. *incip. Dudum*, 1. *Septembris* 1519.

Habitum suorum Ordinum Regulares ad Cardinalatum euecti deferunt. Gregorius XIV. *constit.* 9. *incip. Sanctissimus*, 26. *Aprilis* 1591.

Habitum, & Tonsuram non deferentes Clerici quas pœnas incurrant. Sixtus V. *constitut.* 92. *incip. Cùm sacrosanctam*, 5. *Id. Ianuarij* 1589.

Habitum decentem atque vestem talarem deferre tenentur percipientes fructus, vel pensiones ex beneficiis ecclesiasticis excedentes valorem 60. ducatorum auri de Camera. Sixtus V. *d. constit.* 92.

Habitum dimittens clericalem, potest illum iterum reassumere, non

obstante irregularitate superueniente, & Ordinarij prohibitione. S.Congr. Conc. *in Mazarien.* 17. *Iunij* 1630.

Habitus niger tam in monasterio,quàm extrà vt à Monachis,seu Regularibus S. Augustini deferri possit, conceditur, licèt solerent vti in monasterio habitu albo, attento simili vsu aliorum Religiosorum in eadem prouincia. S. Congreg. Rit. *in Tullen.* 8. *Maij* 1608.

Habitus Religionis nouitio exeunti non est restituendus, sed illius pretium ei solui debet. S.Congr. Conc. de qua testatus fui *de offic. & potest. Episcopi, p.* 3. *alleg.* 101. *num.* 39.

Habitum Religionis suscipientes à Guardiano, vel ab alio, cui ille committendum duxerit, & cum eo decedentes, in Ecclesiis eiusdem Religionis ecclesiasticæ sepulturæ sunt tradendi, si Guardianus propter habitus concessionem præmouerit eorum cadauera. S. Congreg. Episcop. & Regul. *in Nepesina,* 11. *Decembris* 1615. *ad* 2.

Habitum per Fratres nouitios Ordinis S. Dominici gestari solitum à professorum habitu distinctum per multos annos intra, & extra claustra gestans, si postea illum dimittat, tenetur reuertere ad Religionem, & postmodum videndum de validitate professionis. S.Congreg. Concil. *in Rhedonen.* 1. *Aprilis* 1628.

Hebdomadarius.

HEBDOMADARIVS Officium faciens primum locum habere debet supra omnes Dignitates, & Canonicos, si ipse est Canonicus, vel Dignitas; si verò est Clericus, debet accedere in medio chori. S.Congr. Rit. *in Brundusina,* 17. *Iunij* 1616.

Hebdomadarius quando est paratus, debet sedere in primo loco; quando verò non est paratus, debet sedere in proprio stallo. Sac. Congreg. Rituum *in Perusina,* 20. *Decembr.* 1601. Si verò est consuetudo, vt quando non est paratus, præcedat aliis Canonicis, aut Dignitatibus, seruanda est. Eadem Sac. Congreg. *in Andrien. dicta die.*

Hebdomadarius non potest prætendere celebrationem Missarum,& Officiorum, quæ ad primam Dignitatem pertinent; ea verò absente, vel impedita, tunc secunda Dignitas debet illa celebrare. S.Congr.Rit. *in Andrien.*15. *Martij* 1608.

Vide

Vide suprà in verbo *Dignitas prima.*

Hebdomadarij tenentur assistentiam facere Canonicis celebrantibus iuxta statutum Ecclesiæ. Sac. Congreg. Rit. *in Auenionen.* 24. *Martij* 1612.

Hebraus.

HEBRÆI in Vrbe obligantur ad obseruationem festorum, quæ seruat Ecclesia. Paulus IV. *constit.* 3. *incip. Cùm nimis absurdum*, §. 2.

Hebræi omnes debent habitare in vno, eodémque loco, & si ille capax non fuerit in duobus, vel tribus, aut quot satis sint contigui, ad quos vnicus tantùm ingressus pateat, & quibus vnus detur exitus. Paulus IV. *d. constit.* 3. Pius V. *constit.* 7. *incip. Romanus Pontifex.*

Hebræi ne de cætero auderent quouis prætextu, & quæsito colore etiam emptionis, & venditionis bonorum ingredi domos meretricum, & si quid ab eis habere prætenderent, & ob id eas alloqui vellent, id in portis, & ianuis domorum earundem mulierum apertis facerent, & non intra easdem domos facere liceret, néve dictas mulieres ad eos pro similibus negotiis emptionis, & venditionis accedentes permitterent domos, & apothecas suas ingredi, sed tantùm in illarum portis, ianuis, & foribus apertis cum eis alloqui, & tractare possent, sub pœna priuationis à Synagoga, & grauis pecuniariæ, præcepit Pius V. mediante eius Vicario, *sub die* 20. *Maij* 1566.

Hebræi medici, aut aliàs infideles ne ad curandos Christianos infirmos admittantur, imposita Christianis pœna subtractionis Sacramentorum, & sepulturæ ecclesiasticæ, prohibuit Gregorius XIII. *constit.* 68.

Hebræi vtriusque sexus qualitate habitus à Christianis discerni debent, ita vt masculi biretum, fœminæ verò aliud signum patens, quod nullo modo celari, aut abscondi possit, palàm deferre teneantur, nec super non delatione bireti, aut alterius signi huiusmodi cuiusuis eorum gradus, vel præeminentiæ, seu tolerantiæ causa excusari; aut per Camerarium, vel Sedis Apost. Legatos absolui possint. Paulus IV. *d. constit.* 3. & Pius V. *d. constit.* 7.

Hebræi sola arte stracciariæ, seu cienciariæ contenti esse debent, ad

ad tollendam, quantum fieri potest, occasionem familiaritatis inter illos & Christianos. Paulus IV. *d. constit.* 3. §. 1.

Hebræorum per plateas non est deferenda sanctissima Eucharistia. S. Congreg. Rit. *in Anconitana*, 22. *Februar.* 1593. cuius memini *de officio, & potest. Parochi, cap.* 20. *num.* 33.

Hebræorum accessus nullo modo permitti debet ad monasteria Monialium ad alloquendum cum illis. S. Congreg. Episcop. & Regul. *in Rauennaten.* 28. *Nouembris* 1594.

Hæres.

HÆREDIS voluntas seruanda est circa funera defuncti. S. Congreg. Rit. *in Ferrarien.* 7. *Septembr.* 1613.

Hæredes defunctorum pro illis ad sepulturam associandis numerum Sacerdotum sibi bene visum conuocare debent, & numerum ceræ sibi bene visum ad cadauer sepulturæ associandum quolibet contrario prætextu per Parochum deducto non obstante, subministrare valent. S. Congreg. Episcop. & Regul. *in Cassan.* 5. *Maij* 1617.

Hæresis.

HÆRESIS crimen cæteris omnibus atrocius est. Innocentius IV. *constit.* 1. *incip. Cùm aduersùs*, 24. *Februar.* 1243.

Hæresibus quàm citissimè occurrendum ne diutiùs serpant. Clemens VII. *const.* 27. *incip. Cùm sicut*, 15. *Ianuar.* 1530.

Hæresis cognitio totaliter spectat ad forum ecclesiasticum. Gregorius XIV. *constitut.* 7. *incip. Cùm aliàs*, §. 6. *Non. Kalend. Iunij* 1591.

S. Hermes.

S. HERMETIS Martyris Officium pro Monialibus de Incarnatione ciuitatis Regum concessit S. Congreg. Rituum *in ciuitatis Regum*, 1. *Iunij* 1601.

Hispania.

Hispania.

HISPANIÆ Regno quæ concessa sunt, non intelliguntur concessa Regno Portugaliæ. Sac. Congreg. Rituum *in Visen.* 11. *Iunij* 1605.

S. Homobonus.

S. HOMOBONVM canonizauit Innocentius III. *constit.2. incip. Quia pietas* 11. *Kal. Ianuarij* 1197.

S. Homoboni lectiones pro ciuitate Cremonen. approbantur à S. Congr. Rit. *in Cremonen.* 18. *Februarij* 1617.

Homicida, Homicidium.

HOMICIDÆ damnati, siue diffamati, tametsi remissi fuerint, non possunt habere officia, dignitates, nec testimonium ferre. Pius II. *constit.8. incip. Ad retinendas* 5. *Kal. Februarij* 1461.

Homicidæ attingentes annum 20. pro maioribus habendi, & non sunt audiendi nisi in carceribus se constituant. Iulius II. *constit.* 24. *incip. Fide digna* 29. *Decembris* 1510.

Homicidæ non remittendi in loco vbi degunt hæredes occisi, nisi habita pace. Pius IV. *constitut.* 52. *incip. Etsi cuncta* 10. *Aprilis* 1562.

Homicidium committi mandans in personam vnius, si committatur in personam alterius, non incurrit irregularitatem, quæ contrahitur ex homicidio voluntario. S. Congr. Concil. testibus Garc. *de benefic. p.7. c.11. num.* 44. Campan. *in diuersor. iuris canon. rub.* 11. *cap.* 23. *num.* 84. Armendar. *in addit. ad recopil. legum Nauarræ lib.* 1. *tit.* 18. *l.7. de irregular. num.* 4. Aloys. Ricc. *in praxi aurea resol.* 412.

Homicidium verè casuale cùm nulla penitus fuerit admissa culpa, & in quo non dabatur opera rei illicitæ, non facit quem irregularem. S. Congr. Conc. teste Armendar. *d.l.7. de irregul. num.* 3.

Homicidij appellatione non venit mutilatio membri. S. Congr. Conc. teste Garc. *de benefic. p.7. c.11. num.* 32.

Homicidium committens veneno, non gaudet immunitate ecclesiastica. S. Congreg. Conc. *sub die* 3. *Decembris* 1632. per doctrinam Alex. *cons.* 145. *num.* 6. *lib.* 7. Boër. *decis.* 109. *num.* 5. *vers. secundo in eo.*

Homicidium commissum à laico, qui postea effectus est clericus, non punitur quoad personam, nisi à iudice ecclesiastico. S. Congreg. *Immunitatis sub die* 7. *Decembris* 1632.

Horæ Canonicæ.

HORAS Canonicas recitare tenentur singulis diebus, qui beneficia ecclesiastica obtinent, & sub quibus pœnis. Pius V. *constit.* 135. *incip. Ex proximo* 12. *Kal. Octobris* 1571.

Horas Canonicas, & alia diuina Officia anticipatis, vel postpositis horis Auditoribus Rotæ Romanæ recitare indulsit Clemens VII. *constit.* 13. *incip. Conuenit, Nonis Augusti* 1525. Idem Referendariis vtriusque signaturæ concessit Paulus III. *constit.* 23. *incip. Debita* 30. *Iulij* 1540.

Hospitalarius, Hospitale.

HOSPITALARIVS auctoritate ordinaria deputatus ad præscriptum Concilij *sess.* 25. *c.* 8. *de reform.* potest accipere victum, & vestitum arbitrio Ordinarij; si quid autem loco mercedis ex fructibus assignauerit Episcopus, id vtrique restituere tenetur. S. Congr. Conc. teste Sell. *in select. canon. cap.* 21. *num.* 15.

Hospitale vnius diœcesis habens beneficium annexum, quod est alterius diœcesis, tenetur contribuere pro rata fructuum beneficij annexi seminario, quod est in diœcesi, in qua situm est beneficium. S. Congr. Conc. teste Armendar. *in addit. ad recopil. legum Nauarræ lib.* 4. *tit.* 29. *l.* 1. §. 2. *de hospitalib. num.* 15.

Hospitalia ad contributionem seminarij non tenentur, & sic Conc. *sess.* 23. *c.* 18. *de reform.* non comprehendit hospitalia, quæ administrantur à laicis, & in quibus sunt bona laicorum. S. Congr. Conc. *sub die* 11. *Ianuarij* 1601.

Hospitale priuatum potest Ordinarius visitare, corrigere, & reformare in iis tantùm, quæ ad obseruandum voluntatem fundatorum pertinent, & ex decreto Conc. *sess.* 22. *c.* 9. *de reform.* exigendi rationem

rationem ab administratoribus ipsius hospitalis, vnà tamen cum illis deputatis, quibus ex consuetudine ratio reddenda est. Sac. Congr. Conc. teste Armendar. *in addit. ad recop. legum Nauarra, lib. 1. tit. 6. de Visitat. num. 67.*

Hospitalis in fundatione si sit dictum quòd Ordinarius non possit se intromittere in eius visitatione, non potest illud visitare. S. Congr. Conc. teste Armendar. *d. tit. 6. de Visitat. num. 66.*

Hospitalia omnia, & pia loca, quocumque nomine nuncupentur, etiamsi sint priuata laicorum, potest Episcopus visitare, corrigere, & reformare in casibus à iure concessis; scilicet ob negligentiam, vel ob dilapidationem bonorum, vtque testatoris voluntas seruetur. S. Congreg. Conc. testibus Armendar. *d. tit. 6. de Visitat. num. 74.* Marta *de iurisdict. p. 2. c. 18. num. 5.* quos refero *de officio, & potest. Episcopi p. 3. allegat. 75. num. 11.*

Hospitale aliquod visitare volenti si opponatur exceptio, quòd sub immediata Regum protectione existat, non ad secularem iudicem, sed ad ipsum Episcopum talis exceptionis cognitio, & definitio pertinet. Sac. Congreg. Conc. testibus Armendar. *d. tit. 6. de Visitat. num. 72.* Marta *d. c. 18. num. 5.* quos refero *d. allegat. 75. num. 20.*

Hospitalium sub immediata Regum protectione existentium nomine non comprehenduntur, nisi ea, quæ expresè reperiuntur sub immediata Regum protectione. S. Congr. Conc. testibus Armendar. *d. tit. 6. de Visitat. num. 71.* & Marta *d. c. 18. num. 4.*

Hospitalia etiam vnita, in quibus Ecclesiæ sunt, vbi assiduè diuina Officia celebrantur, & bona eorum non sunt distincta, debent ab Ordinariis visitari. Sac. Congreg. Conc. teste Armendar. *d. tit. 6. de Visitat. num. 69.*

Hospitalia, & cætera loca pia visitat Episcopus vigore Concilij *sess. 22. c. 8. de reform.* sed non inde prohibetur, quin & iudices seculares eadem visitare possint, si hoc eis aliàs legitimè competat. Sac. Congreg. Conc. teste Armendar. *d. tit. 6. num. 65.* quem refero *d. alleg. 75. num. 15.* In dubio tamen poterit Ordinarius ab administratoribus hospitalium, aliorúmque piorum locorum rationem administrationis exigere, donec coram ipso doctum fuerit de institutione, in qua secus expresè cautum sit. S. Congr. Conc. teste Armendar. *in addit. ad recopil. legum Nauarræ lib. 4. tit. 29. l. 1. §. 2. de hospitalib. num. 5.*

Hospitalis computa stante consuetudine Episcopus vnà cum Magistro

gistro prædicti hospitalis recognoscere tenetur. S. Congr. Conc. *in Agathen.* 19 *Nouembris* 1616.

Hospitalia administrata à Fratribus B. Ioannis Dei non sunt exempta à iurisdictione Ordinarij, nisi solùm quoad Regularem obseruantiam. S. Congr. Conc. *in Auellin.* 12. *Ianuarij* 1630.

S. Hugo.

S. HVGONIS Episcopi Gratianopolitani canonizationem enunciat, eiúsque vita & miracula describi mandat Innocentius II. *constit.* 1 *incip. Diuinis* 10. *Kal. Maij* 1134.

S. Hyacinthus.

S. HYACINTHVM Ordinis Prædicatorum canonizauit Clemens VIII. *constit.* 27. *incip. Benedictus* 15 *Kal. Maij* 1594.

Hymnus.

HYMNVS terminandus est cum versiculo conuenienti Officio, quod celebratur, licèt in Sabbato celebretur Officium de B. Maria sub ritu semiduplici, vel de ea fiat commemoratio. Sac. Congr. Rit. *in Salernitana* 23. *Nouembris* 1602.

Hymnus in laudem S. Laurentij compositus, & recognitus; & à sacra Congreg. approbatus conceditur Monialibus S. Laurentij in Pane, & Perna de Vrbe, vt illum possint decantare iuxta horas canonicas. S. Congr. Rit. *in Vrbis sub Hymno* 21. *Februarij* 1604.

Hymno S. Augustini incip. *Magne Pater Augustine*, tam à Canonicis Regularibus Lateranensibus, quàm ab Eremitanis S. Augustini in choro S. Petri in cœlo aureo ciuitatis Papiæ, iuxta veterem vsum dici & cantari debet (tu de vita clericorum) non autem (tu de vita monachorum) nec licet Eremitanis præfatis quicquam immutare. S. Congr. Rit. *sub die* 21. *Martij* 1620.

S. IACO

I

S. IACOBVS.

S. IACOBI in Compostella sacellum non possunt mulieres ingredi tempore, quo diuina Officia celebrantur, nec in eo scamna, vel sedes pro viris, quamtumuis illustribus; excepto Gubernatore Regni Gallitiæ, & iudicibus Audientiæ, poni possunt. S.Congreg.Rit. *in Compostellana, 7. Iulij 1612.*

Eius Officium vt singulis secundis feriis non impeditis festo nouem lectionum, excepto tempore Quadragesimæ, Aduentus, & vigiliis in Ecclesia Metropolitana Compostellana recitari posse conceditur ab eadem S. Congreg. *in Compostellana, 4. Septembris 1621.*

B. Iacobi Salamonij festum, & Officium pro ciuitate Venetiarum conceditur à S. Congreg. Rit. *in causa Venetiarum, 13. Iunij, & 23. Octobris 1617.*

B. Iacobum de Marchia Ordinis Fratrum Minorum S. Francisci de Obseruantia Beatum dici posse, & Officium, ac Missam de communi Confess. non Pont. recitari posse in Ecclesia S. Mariæ della Noua Neapolis vbi eius corpus requiescit, statuit Vrbanus VIII. *constit. 22. incip. In sede Principis, sub annulo Piscatoris, 12. Augusti 1624.*

Et huius concessionis extensionem ad omnes Fratres dicti Ordinis vbique existentes fecit idem Vrbanus VIII. *constit. seq. incip. Nuper, sub die 23. Octobris 1624.*

S. Ianuarius.

S. IANVARII Episcopi, & Martyris festum renouauit Sixtus V. *constit. 22. incip. Pia, Kal. Februarij 1586.*

Iesuati, vide in verbo *Fratres Congregationis pauperum Iesuatorum.*
Iesuiti, vide in verbo *Clerici Regulares Societatis* IESV.

S. Ignatius Loiola.

IGNATIVS Loiola fundator Societatis IESV Beatus declaratur, & conceditur vt de eo possit recitari Officium & Missa ab omnibus Religiosis Societatis IESV in die eius obitus vltima Iulij,& in Vrbe in Ecclesia,vbi eius corpus requiescit,ab omnibus Presbyteris Regularibus, & secularibus. S.Congreg.Rit. *in Vrbis B.Ignatij Loiolæ*, 27. *Iulij* 1609.

Eius Officium pro loco de Alpeytia Pampilonen.diœcesis conceditur ab ead. S. Congr. *in Pampilonen.*7.*Septembr.*1618.

Canonizatur à Gregorio XV.sed quia ipse morte præoccupatus canonizationis litteras desuper expedire non potuit, ideo illas edidit,& publicauit Vrbanus VIII. *constit.*3.*incip.Rationi congruit, sub dat.* 8. *Id. Augusti* 1623.

Illegitimus.

ILLEGITIMI absque dispensatione canonica ad ecclesiastica beneficia, officia, dignitates, & Personatus sunt penitus inhabiles. Gregorius XI. *constit.* 8. *incip. Etsi à sacris*, 3. *Id. Nouembris* 1374.

Illegitimi non admittuntur in Equites S. Ioannis Hierosolymitani. Pius IV. *constit.*9.§.54.*incip.Circumspecta*, *Kal. Iulij* 1560.

Illegitimi non succedunt in bonis patrimonialibus Clericorum tam mobilibus, quàm immobilibus, & quicquid illis ab ecclesiasticis relinquitur quocunque titulo,vendicatur Sedi Apost. aut successoribus beneficiorum. Pius V.*constit.*117. *incip. Quæ ordini*,*Kalend. Februar.* 1571.

Illegitimi vtplurimum parentum vitia, & incontinentiam imitari solent. Sixtus V. *constit.* 71. *incip. Cùm de omnibus*, 6. *Kalend. Decembris* 1587.

Illegitimi etiam per subsequens matrimonium legitimati, aut super defectu natalium dispensati,Cardinales creari nequeunt.Sixtus V. *constit.*50. *incip. Postquam*, 3. *Non. Decembr.* 1586.

Illegitimis beneficia Regni Valentiæ conferri nequeunt. Sixtus V. *constit.* 84. *incip. Cùm cælestis*, 22.*Augusti* 1588.

Illegitimis relicta deueniunt vti spolia ad Cameram Apost. Sixtus V. *constit.*100.

constit. 100. *incip. In conferendis*, §. 15. *sub dat.* 15. *Kalend. Februarij* 1590.

Illegitimi non possunt patre viuente eam ingredi Religionem, quam pater ante, vel post natiuitatem professus est. Gregorius XIV. *constit.* 3. *incip. Circunspecta, Idib. Martij* 1591.

Illegitimus beneficiatus in Ecclesia in qua pater similis, vel dissimilis beneficij mortuo patre ante Concilij publicationem non potest ex vigore cuiuscunque eius dispensationis ante Concilij publicationem obtentæ aliud beneficium obtinere, dimisso eo, quod obtinebat in eadem Ecclesia, in qua pater reperitur beneficiatus, nec optare ex vi statuti illius Ecclesiæ aliud beneficium, quod sibi competeret veluti antiquiori, vel ex aliquâ causa, acquiritur enim de nouo, & dispensationibus per Concilium sublatis remanet indispensatus. S. Congr. Conc. teste Garc. *de benef. p.* 7. *cap.* 3. *n.* 53.

Illegitimus ex Canonico, deinde legitimatus per subsequens matrimonium, non potest habere Canonicatum in Ecclesia in qua pater. S.Congreg.Conc. *sub die* 17. *Augusti* 1626.

Illegitimus Regularis, sed ad instantiam patris legitimatus in infantia per legitimationem amplissimam vigore facultatum dominorum de Campegiis, non potest eligi Generalis in sua Religione. S.Congreg.Concil. *sub die* 12. *Martij* 1629.

Illegitimus filius, vide *Filius illegitimus.*

Imago.

IMAGINIS in translatione ex vno loco Ecclesiæ ad alium locum eiusdem Ecclesiæ, non habet locum Concil: *sess.* 21. *de reform. c.* 7. S. Congr. Concil. *in Burgi S. Donini*, 4. *Decembr.* 1632.

Immunitas.

IMMVNITATE ecclesiastica gaudent, qui cum armis prohibitis in Ecclesia se recipiunt. S. Congreg. Episcop. & Regul. *in Salernitana*, 30. *Septembr.* 1616.

Immunitate ecclesiastica gaudere debent Clerici, qui post delicta patrata ad Ecclesias confugiunt extra casus in Bulla Gregor. XIV. comprehensos, cùm in hoc casu Abbat. opinio communiter sit

reprobata. Eadem S. Congr. Episcop. & Regul. *in Tropien.* 24. *Ianuary* 1617.

Immunitate ecclesiastica gaudet pro debito ciuili ad Ecclesiam confugiens. S. Congreg. Episcop. & Regul. *in Cotronen.* 21. *Iulij* 1617. *& in Benauentana*, 10. *Maij* 1619. *& in Senogallien.* 22. *Nouembris eiusdem anni.*

Immunitate ecclesiastica non gaudent hæretici suspecti, & Iudæi, qui post conuersionem apostatauerunt, & publici latrones, viarúmque grassatores, depopulatores agrorum, homicidiáque in Ecclesiis, & cœmeteriis perpatrantes, & qui proditoriè aliquem occidunt, assassini, vel læsæ maiestatis, in personam Principis rei. Gregorius XIV. *constit.* 7. *incip. Cùm aliàs*, 9. *Kalend. Iunij* 1591.

Immunitate ecclesiastica non gaudent capellæ priuatorum palatiorum. S. Congreg. Episcop. & Regular. *in Marsicen.* 17. *Nouembris* 1617. & S. Congreg. *Immunitatis in Perusina extractionis*, 9. *Decembris* 1631.

Immunitate à collectis tam ordinariis, quàm extraordinariis gaudent coloni, aut affictuarij, vel partiarij bonorum ecclesiasticorum pro portione colonica. S. Congreg. Episcop. & Regul. *in Oppiden.* 18. *Septembris* 1618.

Immunitate ab omnibus exactionibus, & tributis secularibus gaudet Clerici patrimonium, ad cuius titulum quis fuit ordinatus. S. Congreg. Episcop. & Regul. *in Catacen.* 3. *Augusti* 1592.

Immunitate à gabellis, & aliis oneribus laicalibus priuare non potest Ordinarius Clericos inseruientes Ecclesiis, sed iidem Clerici, nisi vt suprà inseruiant, ac habitum, & Tonsuram clericalem deferant, aut beneficium ecclesiasticum obtineant, priuilegio fori non gaudent. S. Congr. Episcop. & Regul. *sub die* 24. *Ianuar.* 1631.

Immunitate ecclesiastica non gaudet mater occidens filium infantem. S. Congr. Conc. *sub die* 3. *Decembr.* 1632. per Franc. Leon. *in thesauro fori eccles. p.* 1. *cap.* 13. *num.* 25.

Immunitate ecclesiastica non gaudet qui committit homicidium veneno. S. Congreg. Conc. *sub die* 3. *Decembris* 1632. per doctrinam Alex. *cons.* 145. *num.* 6. *lib.* 7. & Boër. *decis.* 109. *num.* 5. *versic. secundò in eo.*

Immunitate non gaudet mulier quæ malis medicamentis procurat abortum. Ead. S. Congr. Conc. *sub dicto die per Farin. de immunit. num.* 142. *ad fin.*

Immu

Immunitate ecclesiastica gaudet furans in Ecclesia. S.Congr. *Immunitatis in Squillacen.*18.*Martij* 1631.

Immunitate gaudet arriga, siue cappana Ecclesiæ, ab ea tamen distans, sed intra triginta passus, quæ solummodo inseruit pro seruitio Ecclesiæ. S.Congreg.Immunitatis *sub die* 7.*Decembris* 1632.per Farin. *de immunit.n.*289. Decian. *in tract.crim.lib.*6.*c.*25.*n.*12.*&* 15.

Immemorialis.

IMMEMORIALIS, quamuis legitimè sit probata, non suffragatur si constaret de iniusto, & inualido titulo, ac infecto principio.S.Congr.Conc.teste Gonzal.*ad reg.*8.*Cancel.gloss.*18.*num.*48.

Immemorialis in terminis Concilij *sess.*25.*c.*9.*de reform.* non requiritur quòd probetur de tempore ante Concilium Trid. sed sufficit quòd probetur de tempore ante controuersiam, de qua agitur. S.Congr.Conc.teste Gonzal.*d.gloss.*18.*num.*89.

Immemorialis probata super cultu, & veneratione alicuius Sancti non canonizati, nec beatificati, non suffragatur ad effectum, quòd de illo possit concedi Missa, vel Officium, sed in specie, & in illo loco est probanda immemorialis quoad cultum cum Missa & Officio. S.Congr.Rit. *sub die* 20.*Nouembris* 1628.

Impedimentum affinitatis.

IMPEDIMENTVM affinitatis ortum ex fornicatione vltra secundum gradum non extenditur. Pius V. *constit.* 14. *incip. Sanctissimus* 20.*Augusti* 1566.

Impedimentum inductum propter affinitatem ex fornicatione contractam restringens Conc.*sess.*24.*c.*4.*de reform.matrim.*ad primum, & secundum gradum, censetur etiam ad eosdem restrinxisse impedimentum exigēdi debitum ab vxore, quod inducitur ex affinitate proueniente ex illicita copula à viro cum consanguinea vxoris suæ post contractum matrimoniū habita, quia non solùm vltra primum, & secundum gradum matrimonium non dirimitur, vt *in d.c.*4.sed etiam non impeditur per declarationem Bullæ 24.Pij V. & sic ista affinitas ex fornicatione vltra istos duos gradus est sublata in totum. Sac.Congreg.Conc. *sub die* 1.*Februarij* 1596.

Impedimentum superueniens affinitatis post contractum matrimonium est sublatum decreto *cap. 4. sess. 24. de reform. matrim.* quia si impedimentum dirimens sublatum est, quod maius est; ergo & istud, quod solùm impedit ne is, per quem contracta est affinitas, sine peccato possit exigere debitum, quod minus est. S.Congreg. Conc.teste Garc. *de benefic.p.8.c.3.num.76.*

Vide alia in verbo *Affinitas.*

Impedimentum cognationis spiritualis, vide in verbo *Cognatio.*

Indulgentia.

INDVLGENTIAS quibuscumque concessas facultatem quæstuandi continentes reuocauit Pius V.*constitut.30.incip.Etsi 6.Id. Februarij 1567.*

Indulgentias ad quæstum publicari prohibuit Pius V.*constit.99.incip. Quàm plenum 4.Non.Ianuarij 1570.*

Indulgentias largiendi facultatem non habet Coadiutor Archiepiscopi, & sic illæ Archiepiscopi nomine, si quas Archiepiscopus concedere voluerit, sunt publicandæ. S.Congr.Rit. nomine Cardinalium Paleothi,& Veronen.*sub die 31.Ianuarij 1561. in resp.ad 8.* testibus Prosp. de Augustino *in addit. ad Quarant.in sum. Bullarij, verbo Archiepiscopi auctoritas, auctor. 13. num. 12. in fine.* Piasec. *in praxi Episcop. p.1.c.1. num.10.* Campan. *in diuers. iuris canon. rub.7. c.6.num.107.*

Indulgentiæ plenariæ concessæ in die festo non extenduntur per totam octauam, secus si non sunt plenariæ, ita iussit Sanctissimus ad petitionem Monialium S. Iosephi Ordinis Carmelitarum ciuitatis Hispalen. responderi à S.Congr.Rit. *in Hispalen.6.Martij 1606.*

Indulgentiæ non solent concedi in ostensione sacrarum Reliquiarum. S.Congr.Rit. *in Perusina 11.Aprilis 1606.*

Indulgentias non potest concedere Præpositus post solemnem benedictionem datam, licèt habeat vsum Mitræ,& Baculi. S.Congreg. Rit.*in Praten.4.Martij 1606.*

Indulgentiam aliquam illis, qui in Ecclesiis vbi oratur pro commemoratione Passionis D. N. Iesu Christi feria sexta, interfuerint, concedi posse censuit S.Congr.Rit. *11.& 12.Nouembris 1614.*

Indulgentiæ pro manibus adiutricibus Ecclesiæ S. Mariæ de Monte-Serrato

Serrato concedi possunt ex gratia ad supplicationem Oratoris Regis Hispaniarum.S.Congr.Conc.*in Montis Serrati 13.Iulij* 1630.

Indulgentias Iubilaei,quae à Summis Pont.pro tempore concedi consueuerunt,vt quis consequi valeat in Regnis Hispaniarum non est necessarium Bullam Cruciatae ante, vel pòst suscipere, ita ad instantiam Collectoris Portugaliae censuit S.Congr. S.R.E. Cardinalium negotiis Indulgentiarum praefecta Sanctissimo D. N. Vrbano VIII. approbante *sub die* 8.*Februarij* 1631.

Infirmus.

INFIRMOS ad confessionem suorum peccatorum Medici ad eos curandos vocati hortari debent. Pius V.*constit.3. incip.Supra* 8. *Martij* 1566.

Infirmos Christianos Medici Iudaei curare prohibentur. Paulus IV. *constit.3.incip. Cùm nimis pridie Id.Iulij* 1555. Et Gregorius XIII. *constit.68.incip. Aliàs*, 30.*Martij* 1581.

Infirmos non confessos post tertiam diem Medici visitare prohibiti sunt à Pio V. *in d. constit.* 3. quam confirmauit Gregorius XIII. *d.constit.68.*

Inimicitiae.

INIMICITIARVM ex causa potest vltra tres menses Canonicus abesse si post obtentum Canonicatum inimicitiae superuenerint.S.Congr.Conc.teste Garc.*de benefic.p.3.c.2.num.*323.

Inimicitiarum capitalium ex causa non licet Parochis abesse, nisi ex licentia S.Congreg. Episcopor. & Regular. praepositae, vt ipsamet declarauit *in Boianen.* 15. *Februarij* 1619. refero ego ipse *de officio, & potest. Parochi c.8.num.*32.

Inquisitores haereticae prauitatis.

INQVISITORES haereticae prauitatis procedunt contra Saracenos, qui ad Christi fidẽ conuersi ad Saracenorum sectam redierunt. Gregorius XI. *const.2.incip.Admodum 3.Non.Augusti* 1372.

Et

Et contra maleficos Innocentius VIII. *constitut.1.incip.Summis, 9.Decembris* 1484.

Et contra testes falsum in causis fidei deponentes, eósque Curiæ seculari trudere possunt. Leo X. *constit.29. incip. Intelleximus, 14.Decembris* 1518.

Et contra Christianos ad Iudæorum ritus transeuntes, & Iudæos conuersos ad illum redeuntes. Nicolaus IV. *constit.1. incip. Turbato, Non.Septembris* 1288.

Et contra hæreticos iudicialiter confessos, & obstinatos etiam illorum diœcesanis irrequisitis. Alexander IV. *constit.9.incip. Ad capiendum 3.Id.Ianuarij* 1256.

Et contra hæreticos, eorúmque fautores,& negotio Inquisitionis se opponentes. Innocentius.IV. *constit.16. incip. Quia 15. Kal. Aprilis* 1254.

Et contra quoscumque etiam exemptos in causis fidei. Alexander IV. *constit.22.incip.Nè commissæ Idib.Octobris* 1260. Pius IV. *constit.51.incip.Pastoris 1.Aprilis* 1562. Paulus V. *constit.26.incip.Romanus, Kal.Septembris* 1606.

Et contra quoscumque Regulares in causa hæresis. Clemens VII. *constit. 27. incip. Cum sicut 15. Ianuarij* 1530. Dummodo eorum Superiores non præuenerint.Pius IV. *in d.constit.* 51. Sed absolutè Inquisitores tantùm contra eos procedere censuit Paulus V. *in d.constit.*26.

Et contra Prædicatores prædicantes, aut proponentes scandalosas propositiones,vel à fide discrepantes. Paulus III. *constit.*30. *incip.In Apostolicis 14.Ianuarij* 1542.

Et contra eos, qui ad Presbyteratus Ordinem non promoti Missas celebrant,vel Sacramenta ecclesiastica ministrant. Gregorius XIII. *constit.21.incip.Officij 6.Augusti* 1574. Clemens VIII. *constit.81.incip. Etsi aliàs 1.Decembris* 1601. Vrbanus VIII. *constitut.79.incip.Apostolatus 23.Martij* 1628.

Et contra Astrologos iudiciarios. Sixtus V. *constit.17.incip.Cæli & terræ creator, Non.Ianuarij* 1585.

Et contra eosdem Astrologos,qui de statu Reip.Christianæ,vel Sedis Apost.seu vita Romani Pont.aut eius consanguineorum iudicia facere, necnon eos, qui illos desuper consulere præsumpserint cum innouatione dictæ constit. Sixti V. Vrbanus VIII. *constitut.incip.Inscrutabilis, Kal.Aprilis* 1631.

Et contra Sacerdotes, qui mulieres pœnitentes in actu confessionis

sionis ad actus inhonestos solicitant. Pius IV. *constit.* 31. *incip. Cùm sicut,* 16. *Aprilis* 1561. Gregorius XV. *constit. incip. Vniuersi,* 30. *Augusti* 1622.

Et contra omnes etiam Regulares audentes in publicis concionibus, lectionibus, conclusionibus, & aliis quibuscunque actibus publicis asserere quòd Beatissima Virgo fuerit concepta cum peccato originali. S. Congr. S. R. & vniuersalis Inquisitionis habita in Palatio Apostol. coram Paulo V. 31. *Augusti* 1617. quod postea ad audentes asserere idem in sermonibus, & scriptis priuatis extendit eadem S. Congreg. coram Gregorio XV. *sub die* 24. *Maij* 1622.

Et contra maleficos, & sortilegos cum diabolo pactum facientes, à fidéque apostatando alios lædentes. Gregorius XV. *constit.* 46. *incip. Omnipotens Dei,* 20. *Martij* 1623.

Inquisitores compellunt quoscunque ad sibi exhibendum scripturas ad Officium S. Inquisitionis spectantes. Alexander IV. *constit.* 18. *incip. Cupientes,* 4. *Non. Martij* 1259.

Inquisitores Ordinis Fratrum Prædicatorum, vel Minorum non tenentur obedire Prælatis suorum Ordinum in concernentibus Officium S. Inquisitionis. Alexander IV. *constit.* 23. *incip. Catholicæ,* 3. *Id. Decembr.* 1260.

Inquisitores hæreticæ prauitatis, & eorum Notarij à quolibet Officiali Sedis Apost. absque dictæ Sedis expressa licentia excommunicari, suspendi, vel interdici non possunt. Vrbanus IV. *constit.* 4. *incip. Ne inquisitionis,* 2. *Non. Augusti* 1262.

Inquisitorum sententiæ contra hæreticos promulgatæ à Magistratibus secularibus executioni demandari debent absque processuum reuisione. Innocentius VIII. *constitut.* 10. *incip. Dilectus,* 30. *Septembris* 1486. Leo X. *constit.* 43. *incip. Honestis,* 15. *Februar.* 1521.

Inquisitores non tenentur publicare dicta testium contra hæreticos, &c. examinatorum, vel rationes reddere de processibus alteri quàm Romano Pont. aut Inquisitoribus almæ Vrbis. Pius IV. *const.* 40. *incip. Cùm sicut,* 1. *Nouembris* 1561.

Inquisitores nihil soluunt pro examine testium, aliisque actibus iudiciariis. Clemens VIII. *constit.* 76. *incip. Sanctissimus, Nonis Ianuar.* 1601.

Inquisitoris etiam maioris Officium non excusat Episcopum à residentia in propria diœcesi. Sac. Congreg. Concil. teste Gonzal. *ad*

reg. 8. *Cancel. glos.* 43. *num.* 164. Et etiam non excusat Parochum à residentia. Eadem S. Congreg. teste Garc. *de benefic. part.* 3. *cap.* 2. *num.* 42. quem cum aliis refero *de officio, & potest. Parochi, cap.* 8. *num.* 26.

Inquisitoribus minimè ius est percipiendi distributiones quotidianas Canonicatuum, Dignitatum, aut aliorum beneficiorum eo tempore, quo beneficiis prædictis non inseruiunt, nisi specialibus priuilegiis, aut indultis Apostol. Inquisitoribus, seu aliis S. Officij ministris fuerit concessum, vt quotidianas distributiones quantumuis absentes lucrentur. S. Congr. Concil. teste Garc. *de benefic. part.* 3. *cap.* 2. *n.* 256. & Armendar. *in addit. ad recop. legum Nauarræ, lib.* 1. *tit.* 6. *l.* 6. *de Visitat. num.* 72. quos refero *in tract. de Canonicis, cap.* 24. *num.* 2.

Inquisitus.

INQVISITVS à Curia Episcopali si aufugiat à carceribus habens recursum ad Metropolitanum, à quo obtinuit præceptum pro transmissione actorum, & ob non transmissionem in termino præfixo, à S. Conc. obtinuit declarari non esse molestandum, Episcopus adhuc non prohibetur ad vlteriora procedere, & sic est significandum Archiepiscopo, vt causam & personam Episcopo remittat. S. Congr. Conc. *in Hipporegien.* 4. *Decembris* 1632.

Insignia.

INSIGNIA concedere Canonicis Ecclesiæ cathedralis, vel concessa mutare inconsulta Sede Apostol. non potest Episcopus. S. Congreg. Rit. *in Hydruntina*, 1. *Septembris* 1612. quàm refero *in tract. de Canon. cap.* 2. *num.* 27.

Insignia Archipresbyteri non debent apponi in valuis Ecclesiæ cùm in festiuitatibus ornantur, nisi sit consuetudo immemorialis. Sac. Congr. Rit. *in Perusina*, 23. *Martij* 1602.

Insignia noua præter solitum in processionibus deferre non licet. Sac. Congr. Rit. *in Andrien.* 21. *Augusti* 1604.

Instigator.

Instigator.

INSTIGATOR volens prosequi causam suæ appellationis debet præstare cautionem de reficiendis expensis cuiuslibet instantiæ. Paulus V. *constit.*71. §.17. *incip. Vniuersi, de anno* 1611.

Instigator, qui falsa narrauit, condemnatur in expensis. S. Congr. Rit. *in Saonen.* 21. *Augusti* 1604.

Institutio.

INSTITVTIO ad parochiales Ecclesias, quæ iurispatronatus ecclesiastici sint, vbi facienda sit à Papa, quia fortasse in mensibus reseruatis vacauerunt, ius eligendi digniorem ad solum Episcopum pertinet, qui transmittere debet attestationem examinis facti & concursus quot in eo approbati, & quem ex approbatis vti digniorem, cui Sanctitas sua gratiam faciat, nominari. Sac. Congreg. Concil. testibus Garc. *de benefic.p.*2. *cap.*2. *num.*273. & Salgado *de protectione Regia, tom.*1. *p.*3. *cap.*9. *num.*99.

Institutio si legitimè pertinet ad inferiorem, ita vt non dependeat ab aliquo iurepatronatus, quod per Concilium sublatum est *cap.* 9. *sess.*25. præsentatio soli Episcopo facienda est, ad effectum examinis duntaxat, non attenta quacunque consuetudine immemoriali in contrarium. Sac. Congreg. Concil. teste Garc. *de benefic. part.*9. *cap.*3. *num.*19.

Institutiones Archidiaconis, & aliis inferioribus ex immemoriali competentes, non sunt per Concilium sublatæ. S. Congreg. Conc. teste Garc. *d. part.* 9. *cap.* 3. *num.*19. *ad* 1.

Interessentia.

INTERESSENTIA, de qua *in cap.* 12. *sess.* 24. *de reform.* debet esse in omnibus diebus, & horis, Officiis diuinis interessendo, & inseruiendo, præterquam in tribus mensibus singulorum annorum, nisi Ecclesiæ constitutiones longius seruitij tempus requirant. Sac. Congreg. Concil. testibus Garc. *de benefic. p.*3. *cap.*2. *num.*325. *in* 1.

declar. Armendar. *in addit. ad recop.legum Nauarræ,lib.2.tit.23.de residentia, rubr. an Canonici,* &c. *num* 47.

Interessentia ita debet esse in choro à Canonicis ibi existentibus, vt nullus inde etiam Officio expleto egredi valeat, vel audeat antequam finis signum per Archidiaconum detur;neque etiam ex illis in choro existentibus sub quouis prætextu exinde exire valeant plures quàm duo pro qualibet vice, & in egressu; & regressu Archidiacono reuerentiam exhibeant, eorum egressus causam notam facientes, vt in pleno Capitulo an sit iusta, vel ne, discuti valeat, & contrafaciens punctetur. Dum diuina Officia celebrantur nemo extra chorum cum cotta,vel sine, permanere, nec in choro actus à diuinorum Officiorum recitatione differentes,vtputa scripturas legere, scribere, aut aliud id generis gerere valeat, alioquin tanquam absens punctetur. S.Congreg.Episcop.& Regular. *in Theatina*, 18. *Aprilis* 1617. quem refero *in tract. de Canon.cap.*34. *num.* 17.

Interstitia.

INTERSTITIA non sunt mathematicè computanda, sed ecclesiasticè, & iuxta ritum Ecclesiæ, videlicet ab vna Quadragesimâ ad aliam,à Pentecoste ad Pentecostem, quamuis inter primam, & secundam Pentecostes festiuitatem nondum sint elapsi duodecim menses. S. Congr. Conc. teste Prosper. de Augustino *in addit. ad Quarant.in sum. Bullarij verbo Ordo, propè fin. pag.* 502. quem refero *de offic.& potest. Episcopi, p.*2. *alleg.*18. *num.*2.

Interstitia remittendi facultas concessa Episcopo ex causis comprehensis *sess.*23.*de reform. cap.*12. *&* 13. transit in Capitulum, seu eius Vicarium Sede vacante,quando tamen ex decretis eiusdem Concilij potest concedere licentiam ordinando.S.Congr.Concil.testibus Quarant. *in sum. Bullarij verbo Capitulum Sede vacante, quæst.*10. *vers. & refertur.* Armend. *in addit.ad recop.legum Nauarræ,lib.*1.*tit.*18. *l.*7. *de Episcop.n.*57. Mart. *de iurisd. p.*2.*cap.*9.*num.*13. quos cum aliis refero *de offic. & potest.Episcopi, part* 2. *alleg.* 18. *num.*6.

Interstitia remittendi facultatem non habet Episcopus, qui ordinare potest familiarem suum triennalem, aliàs sibi non subditum, conferendo ei statim beneficium. S. Congr.Concil. testibus Garc. *de benef. part.*2.*cap.*5.*num.*89. Armendar. *d.l.*7.*de Episcopis, num.*48.

Galet.

Galet. *in margarita casuum conscient. verbo Ordo, pag.* 194. *col.* 1. quos cum aliis refero *d.p.*2.*alleg.*5.*num*...

Intorstitia.

INTORSTITIA, cerei, & candelæ, quæ per viam deferuntur circa cadauera in quibuscumque priuatis Ecclesiis, diuidenda sunt pro æquali portione inter ipsos Parochos, & ministros aliarum Ecclesiarum quarumcumque, etiam Regularium, & Nationalium, in quibus sepeliuntur, ac propterea quando huiumodi intorstitia, seu cerei, & candelæ in præfatis Ecclesiis pro celebrandis diuinis Officiis præsenti corpore accenduntur, finito Officio extinguenda, & cuique medietas consignanda est. Congregatio RR. DD. Præfectorum Vrbis S.D.N. Vrbano VIII. approbante *sub die* 21. *Martij* 1629.

Intorstitiorum, seu cereorum Confraternitatum secularium funera associantium quarta funeralis Parocho non debetur. S. Congreg. Episcop.& Regular. *in Firmana* 5.*Martij* 1616.

S. Ioachimus.

S. IOACHIMI parentis Beatissimæ Virginis festiuitatis institutio sub duplici Officio die 20. Martij quotannis celebrandæ, & in Breuiario, Missali, & Kalendariis in posterum imprimendis describendæ. Gregorius XV. *constit.* 39. *incip. Apostolatus officium, die* 2. *Decembris* 1622.

B. Ioachimi Senensis Officium, vt à tota Religione Ordinis Seruorum recitari possit de communi vnius Confessoris non Pont.cum propriis lectionibus de vita approbatis, atque vt eius nomen in noua Martyrologij impressione ponatur, concessit S. Congr. Rit. *in Senen.& Foroliuien.*21.*Martij* 1609.

Ioannes.

B. IOANNIS Sahagun Missam,& Officium pro ciuitate Salamantina concessit S.Congr.Rit. *in Salamantina* 24.*Augusti* 1600.

FFf 3 B. Ioannis

B Ioannis à S.Facundo decretum de procedendo ad vlteriora in canonizatione. S.Congr.Rit. *in Salamantina 10. Decembris 1619.*

B. Ioannis de Capistrano Ordinis Minorum de Obseruantia Officium sub ritu duplici de communi Conf. non Pont. die 23. Octobris recitari posse ab omnibus tam Fratribus, quàm Monialibus dicti Ordinis, & Missam per quoscumque etiam seculares in Ecclesiis Fratrum S.Francisci celebrari posse concessit S.Congr.Rit. *sub die 16. Iulij 1622.*

Ioannes de Deo Lusitanus Beatus denuntiatur, & conceditur vt de eodem ab omnibus Congregationis suæ Regularibus vbique existentibus quotannis die eius obitus 8. Martij possit Officium, & Missa celebrari de communi Conf. non Pont. ritu duplici maiori per annum iuxta rubricas Breuiarij,& Missalis Romani:& quoad Missam etiam per alios Regulares & seculares Sacerdotes ad eorum Ecclesias confluentes. In ciuitate verò Granaten. nempe in Ecclesia, vbi eius sacrum corpus requiescit, & in oppido nuncupato Monte maior o nouo in Lusitania, vbi natus est, in omnibus Ecclesiis tam Regularium, quàm secularium Officium, & Missa ritu duplici minori recitari, & celebrari possit. S.Congreg.Rit. *sub die 21 Septembris 1630.*

S. Iosephus.

S. IOSEPHI dies festus sub obseruantia,& præcepto comprehendi, cunctósque Christi fideles vbique terrarum ab omni opere seruili eo die abstinere, & cessare debere censuit S. Congr. Rit. *sub die 8. Maij 1621.* & iterum declarauit eadem S. Congr. *in Angren. 15. Decembris 1632.*

Irregularitas.

IRREGVLARITATEM non incurrit mandans aliquem baculo verberari, eo expresso ne occideretur, si mandatarius armis percusserit,& occiderit. S.Congr.Conc. *sub die 2. Septembris 1604.*

Irregularitatem non incurrit is., qui omni diligentia vt præcaueret adhibita, dum operam rei licitæ daret, solo casu fortuito homicidium commisit. S.Congreg.Conc. testibus Garc. *de benefic. p. 7. c. 11. num. 53.*

num.53. in 1.& 2.declar. Armendar. *in addit.ad recop.legum Nauarra lib.1.tit.18.l.7.de irregul.num.6.& 7.* addentes Concil. Trid. *sess.14. c.7. de reform.* loqui de eo, qui fuit in aliqua culpa, & indigebat dispensatione.

Iubilaum.

IVBILÆI Indulgentias, quæ à Summis Pontificibus pro tempore concedi consueuerunt, vt quis consequi valeat in Regnis Hispaniarum, non est necessarium Bullam Cruciatæ ante, vel post suscipere; ita ad instantiam Collectoris Portugaliæ censuit S. Congr. S. R. E. Cardinalium negotiis Indulgentiarum præfecta, S. D. N. Vrbano VIII. approbante *sub die 8. Februarij 1631.*

Iubilæis dum datur facultas vt pœnitentes possint eligere quemlibet Confessorem ex approbatis ab Ordinario, hoc est intelligendum de Ordinario loci. S.Congr.Conc. *in Liman. 29. Ianuarij 1633.*

Iudæi, vide in verbo *Hebræi*.

Iudex.

IVDEX ecclesiasticus antequam iudices seculares personam ecclesiasticam de assassinio condemnent, debet declarare ab ea fuisse commissum assassinium. Clemens VIII. *constitut.37. incip. Æqua 18. Decembris 1595.*

Iudices, qui ferunt sententias priuationis beneficiorum, non possunt ea impetrare, sicut neque eorum propinqui, vel familiares. Pius IV. *constit.14. incip. Cupientes, de anno 1560.*

Iudices ecclesiastici in aliqua Ecclesia deputati nisi sint Vicarij generales, non debent habere locum in choro, neque præsente, neque absente Episcopo. S.Congr.Rit. *in Compostellana 10. Iunij 1600.*

Iudices ecclesiastici possunt in prima, vel secunda, vel tertia monitione laicos concubinarios punire aliqua pœna pecuniaria piis locis, vel apparitoribus applicanda, stante præsertim consuetudine illius Ecclesiæ, S.Congr.Concilij.

Iudices laici possunt pœnas imponere contra non obseruantes dies festos, verùm si Episcopus dederit licentiam alicui laboranti in die

die festo, non possunt propterea dicti indices laici illum punire, vt transgressorem festorum stante licentia obtenta ab Episcopo. Sac. Congr. Conc. *sub die 9. Nouembris 1619.*

Iudicum synodalium nominatio spectat principaliter ad Episcopum, non tamen priuatiuè quoad Capitulum. S. Congr. Conc. *in Saonen. 18. Martij 1628.*

S. Iulianus.

S. IVLIANI Officium pro diœcesi Burgen. concessit S. Congreg. Rit. *in Burgen. 20. Iulij* 1600. Et pro ciuitate Conchen. Eadem S. Congr. *in Conchen. 22. Decembris* 1612.

Iuramentum, Iurans, Iurare.

IVRAMENTVM de fideliter punctando in choro potest Episcopus cogere Canonicos vt præstent. S. Congreg. Conc. *sub die 17. Martij* 1619.

Iurans resignare beneficium, ad cuius titulum fuit promotus, vel Procuratorem constitutum ad resignandum non reuocare, pœnitentia imposita absoluendus est ne resignet, & vt Procuratorem possit reuocare. S. Congr. Conc. testibus Garc. *de benefic. p. 2. cap. 5. num. 232. in 1. & 2. declar.* Armendar. *in addit. ad recopil. legum Nauarræ lib. 2. tit. 8. l. 1. de patrim. num. 29.* quos refero *de offic. & potest. Episcopi p. 2. alleg. 19. num. 46.*

Iurare non tenetur Episcopus in ingressu ad suum Episcopatum statuta, quæ sacris Canonibus, & S. Concilij decretis, Apostolicisve constitutionibus sunt contraria, nisi à Sede Apost. ex certa scientia confirmata existant. Sac. Congreg. Concil. *in Oriolen. 27. Martij* 1632.

Iurati.

IVRATI ciuitatis Messanen. non debent eodem tempore cum Episcopo incensari, & à celebrante antequam ad Altare accedat, salutari. S. Congr. Rit. *in Messanen. 7. Decembris* 1601.

Iurisdictio.

Iurisdictio.

IVRISDICTIO quæ Capitulo ante Concilium competebat cognoſcendi cauſas criminales eorum, qui beneficia in Cathedrali obtinent, fuit inter extraneos reſeruata Epiſcopo ſoli per decretum *cap.6. ſeſſ.25. de reform.* §. *qui verò.* S. Congreg. Concil. *ſub die 16. Maij 1592.*

Iuriſdictionem Epiſcopi impedientes, vel officiales Curiæ Epiſcopalis in actu exercendi ſuum officium offendentes, quacunque exemptione non obſtante, ab Epiſcopo coërceri & puniri poſſunt. S. Congr.Conc. *in Panormitana,*teſte Aldan. *in compend.canon.reſol. lib.2. tit.2. num.3.*

Iuriſdictio quæ vigore Concilij Trident.*ſeſſ.24. cap.11.* competit Ordinario in oblatos carentes qualitatibus expreſſis *ibid.in verſ. exceptis*, eidem Ordinario tributa eſt cumulatiuè,non priuatiuè ad ſuperiores Regulares, & in criminalibus tantùm,non autem in ciuilibus. S. Congreg.Conc.teſte Aldan. *d. tit.2. num.10.*

Iuriſdictio in iis, in quibus Epiſcopo tribuitur à iure communi, & Concil. Trid. ac conſtitutionibus Apoſt. in Regulares poteſt illos Epiſcopus etiam ſub cenſuris eccleſiaſticis compellere.S.Congreg. Conc. *in Nebbien. 7.Februarij 1633.*

Ius.

IVS vbi diſponit, non decet pro iuris declaratione ad Papam recurrere. S.Congr.Conc.teſtibus Garc. *de benefic. p.3.cap.2.n.179. in 24. declar.* Armend. *in addit. ad recop. legum Nauarra, lib.2. tit.23. l.2.* §. *2. de reſident. num.151. in fine.*

Iura Eccleſiæ, & laudabiles conſuetudines in honorem Dei, & miniſtrorum eius, ſunt tuenda, & conſeruanda. S.Congreg.Rit. *in Narnien. 16. Iulij 1605.*

Ius præſentandi datum Capitulo cenſendum eſt ex priuilegio quando Capitulum non fundauit, nec dotauit, nec habet immemorialem, ideo ſublatum eſt decreto Concilij *cap. 9. ſeſſ. 25. de reformat.* Sac. Congregat. Concil. teſte Garc. *de benefic. part.5. cap.9. num.141.*

Ius decernendi excommunicationes, quæ ad finem reuelationis pro rebus deperditis, vel subtractis ferri solent quoad subditos Abbatis exempti, & iurisdictionem quasi Episcopalem habentis, non pertinet ad Episcopum diœcesanum, sed hac de causa adeunda est Sedes Apostol. nisi Abbas haberet iurisdictionem priuatiuè ad Episcopum in certa parte diœcesis, & appellationes ab eo ad eundem Episcopum interponerentur, dummodo priuilegia non obstent. S.Congreg. Conc. *sub die* 15. *Ianuar.* 1602.

Iuris sepulturæ occasione prohiberi non potest cadaueris humatio cùm nulla ratio patiatur, Christianæq; pietati repugnans videatur, maximè verò ob pecuniarium interesse, cadauer insepultum remanere. S. Congreg. Episcop. & Regul. *in Cotronen.* 17. *Septembris* 1617.

Iuspatronatus.

IVRE PATRONATUS priuantur patroni beneficiorum ad ea apostatas præsentantes. Paulus IV. *constitut.* 14. 13. *Kalend. Augusti* 1558.

Iurispatronatus ad acquisitionem dos debet assignari tempore fundationis, & non pòst, nisi quando ex necessitate populi construitur Ecclesia. S. Congr. Concil. teste Garc. *de benefic. part.* 5. *cap.* 9. *num.* 58.

Iuspatronatus non acquirit dotans insufficienter, quod arbitrabitur Ordinarius, sed dicitur benefactor. S.Congreg.Conc. teste Garc. *d.p.* 5. *cap.* 9. *num.* 52.

Iurispatronatus probatio ex multiplicatis præsentationibus à tempore immemoriali valet, licèt neque per instrumenta præsentationum, neque per testes de immemoriali deponentes vlla fiat enunciatio, nec mentio de fundatione, vel dotatione. S. Congr. Conc. teste Gonzal. *ad reg.* 8. *Cancel. glos.* 18. *num.* 46.

Iuspatronatus ex solis præsentationibus continuis vltra hominum memoriam probatur ex fundatione, & dotatione, licèt in eis nulla facta fuerit mentio de fundatione, vel dotatione. S.Congr. Conc. teste Garc. *d.p.* 5. *cap.* 9. *num.* 141.

Iuspatronatus titulus ad formam *cap.* 9. *in princip. sess.* 25. *de reform.* non probatur sufficienter per solam confessionem supplicantis, & narratiuam, quod beneficium est iurispatronatus alicuius ex funda

fundatione, & dotatione. S.Congreg. Concil.teste Garc. *de benefic. p.11.c.2.num.275.*

Iuspatronatus quod probatum est solo documento fundationis, &c. absque aliqua præsentatione non tollitur à Conc. *d. c. 9.* nisi tantum temporis præteriisset, quantum iure requiritur ad præscribendam Ecclesiæ libertatem. S.Congreg.Conc. teste Garc. *d. p. 5. cap.9. num.* 141.

Iuspatronatus in potente non probatur, ex enunciatiuis antiquis cum quasi possessione præsentandi, quia obseruanda est forma tradita à Concil. *d. cap.* 9. & æquipollens non sufficit. S. Congreg. Conc. teste Rot. *in Iacen. Parochialis,* 27. *Iunij* 1603. *coram Cardin. Pamphilio sen.*

Iuspatronatus in potente debet probari ex vero titulo fundationis, vel dotationis, quæ ex authentico documento ostendatur, vel ex immemorabili cum præsentationibus continuatis spatio quinquaginta annorum, quæ omnes effectum sortitæ sint, & authenticis scripturis probentur, & aliter facta probatio non suffragatur. Sac. Congr. Conc.teste Rot. *in Sorana iurispatronatus,* 28. *Aprilis* 1603. *coram Card. Pamphilio sen.*

Iurispatronatus fundatio, & dotatio vbi est probanda in personis suspectis de vsurpatione, tunc Conc. *d. c.* 9. requirens authenticum documentum, intelligitur per authenticas scripturas tantùm, & non sufficiunt testes, præsumptiones, & probationes à iure. S.Congreg. Conc. *in Panormitana,* 4. *Decembr.* 1632.

Iuspatronatus aliquod quando præsumitur ex priuilegio, vel constat de origine priuilegij, & adest immemorialis, illa nihil prodest. Sac. Congreg.Conc.teste Garc. *d.p.5.cap.9.num.*119.

Iuspatronatus acquisitum per augmentum tertiæ partis dotis ante 40. annos à die confirmationis Concilij numerandos, est validum; si verò est acquisitum infra annos 40. Episcopus vti Apost. Sedis delegatus illud examinare debet, & quòd non in euidentem vtilitatem factum inuenerit, reuocabit, restitui tamen debet patrono id, quod hoc nomine ab eis datum fuit, prout in fine decreti *cap. 9. sess.25.de reform.* statutum est; & isti 40. anni numerandi sunt à die confirmati Concilij; nam licèt à die, quo vellet Ordinarius inquirere super validitate iurispatronatus, essent transacti 40. anni, hoc nihil obstat examini, interim tamen dum fit examen, nullus est in sua quasi possessione turbandus. S. Congr.Conc.teste Garc. *d.p.5. cap.9. num.*124.

Iuspatronatus ex priuilegio Episcopo concessum, in cuius pacifica possessione extiterunt præsentati patroni per 140. annos,non prodest,cùm enim constet de titulo ex priuilegio inualido,centenaria possessio prodesse non potest ob malam fidem,ideóque per decretum Conc.*sess.*2 5. *de reform. cap.*9. sublatum. S.Congr. Conc. teste Garc. *d. p.*5. *cap.*9. *num.* 128.

Iuspatronatus ex causa fundationis,vel dotationis in ipso limine fundationis, vel dotationis Apostolico priuilegio concessum, non est sublatum, patronatus verò reliqui in Conuentualibus Ecclesiis quocunque priuilegio concessi post fundationem, & dotationem censentur abrogati. Et ad probandum tale priuilegium in limine fundationis concessum non sufficit immemorialis, iunctis multiplicatis præsentationibus, nisi probata fama talis priuilegij, aliisque concurrentibus requisitis secundùm iuris dispositionem. Sac. Congr.Conc. teste Garc. *d.cap.*9. *num.*141.

Iuspatronatus laicale deuolutum ad Ordinarium confertur per concursum pro illa vice. S. Congr. Concil. testibus Galet. *in margarita casuum conscientiæ, verbo iuspatronatus,* 1. Salgado *de protect. Regia, tom.* 1. *p.* 3. *cap.* 11. *num.* 89. quos refero *de offic. & potest. Episcop.p.*3. *alleg.*60.*n.*18. *in fin.& de offic. Parochi, cap.*2. *num.* 131.

Iurepatronatus in erectione si cautum sit vt prouideatur de eo quicunque Clericus, non potest huiusmodi Clerico conferri, qui sit minor 14. annorum. Sac. Congreg. Concil. *sub die* 4. *Augusti* 1619.

Iurepatronatus Abbatis temporalem iurisdictionem habentis non requiruntur ampliores illæ probationes, quas Concil. exposcit in iis personis, quibus præsumitur vsurpatio. S.Congr. Concil. *in Sublacen.* 12. *Septembr.* 1621.

Iuspatronatus in Parochiali potest de consensu Ordinarij augeri à patrono cum nouis oneribus Missarum. S. Congreg. Conc. *in Bononien.* 12. *Martij* 1633.

Iurispatronatus personæ potentis, seu Communitatis, vel Vniuersitatis probatio tituli ex probatione, vel dotatione facienda est per instrumenta, seu scripturas authenticas, nec probatio per testes, per præsumptiones & similes est admittenda. S. Congreg. Concil. *in Panormitana,* 19. *Februar.* 1633.

Iurispatronatus vsurpatio, vide in verbo *Vsurpatio.*

L

LAICVS.

LAICI dum Diuina celebrantur non debent inter Canonicos,& alios Ecclesiæ Præbendatos in choro stare,vel sedere. Sac. Congreg. Rit. *in Compostellana*,4.*Februarij* 1600.

Laicorum loca in Ecclesia distincta, & separata esse debent à locis Canonicorum,& ministrorum in Diuinis inseruientium.S.Congr. Rit. *in Elboren.*8.*Ianuarij* 1605.

Laici non debent occupare stalla, seu loca Dignitatum, Canonicorum, & Præbendarum in choro, vel presbyterio, etiamsi sint illustres,& de Magistratu. Sac.Congr. Rit. *in Compostellana* 21.*Februarij* 1604. *& in Granaten.*24.*Octobris* 1609.

Laici simul cum Episcopo maximè in processionibus incedere non debent. S.Congr.Rit.*in Tropien.*3.*Iunij* 1617.

Laicis & clericis licet deferre funalia, vel candelas accensas in processione sanctissimi Sacramenti, vide sup. in verbo *Clericis.*

Laicos ad Synodum vocare non potest Episcopus, quamuis illorum consilio vti velit.S Congr.Conc.*in Oriolen.*27.*Martij* 1632.*ad* 16.

Laicus, qui subornare tentauit testes in causa pendente coram iudice ecclesiastico, potest per Episcopum puniri. S.Congr. immunitatis *in Regien.*18.*Martij* 1631.

Laici possunt cogi ad declarandum eorum edictum generale, quòd scilicet ea lege neque Ecclesia,neque clerici ligantur. S.Congreg. Immunitatis *sub die* 7.*Decembr.*1632. per Felin.*in cap.Ecclesia S.Mariæ n.*81.*de constit.* Anchar.*cons.*155. Hieron.Gabr.*cons.*37.*n.*3.*vol.*2.

Lapis.

LAPIS Altaris prophanatus potest licitè vendi, & emptor potest illum retinere licitè, dummodo in loco decenti, & honesto. S.Congr.Rit. *in Reatina* 9.*Maij* 1606.

Laudum.

LAVDA, & sententiæ immemoriali consuetudine confirmatæ seruandæ sunt. S. Congr.Rit.*in Cæsaraugustana* 10.*April.*1604.

Latinus.

LATINI Græcorum ritu Missas celebrare non possunt. Pius V. *constit.*12.*incip.Prouidentia* 13.*Kal.Septembris* 1566.

Latinorum Episcoporum dimissoriis indigent Græci ad sacros Ordines promouendi.Clemens VIII. *constit.*34.*incip.Sanctissimus* 31. *Augusti* 1595.

Latinorum dies festos Græci inter Latinos existentes seruare debent. *Ibidem.*

Latinus maritus vxoris Græcæ ritum non sequitur, sed benè vxor Græca sequitur ritum mariti Latini. *Ibidem.*

Laurentius.

S. LAVRENTIVM Archiepiscopum Dublinen.canonizauit, & eius festum die 14. Nouembris celebrari iussit Honorius III. *constit.*7.*incip.Ineffabilis* 3.*Id. Decembris* 1225.

B. Laurentij Iustiniani decretum de procedendo ad vlteriora in examine processuum pro canonizatione edidit S.Congr. Rit. *in causa Venetiarum* 7.*Septembris* 1613.

Lectio.

LECTIONES, & lamentationes deficientibus Cantoribus cantandæ sunt à Canonicis,incipiendo à iunioribus. S. Congreg. Rit.*in Conuersanen.*4.*Aprilis* 1620.

Lectiones duæ penultimæ quādo solemniter Matutinum celebratur ab Episcopo cantandæ sunt à duobus Canonicis, qui hinc inde assistunt Episcopo,siue sint Dignitates,siue Canonici etiā vltimi,non obstante consuetudine.S.Congr.Rit.*in Brundusina* 18.*Martij* 1617.

Lectionem

Lectionem S.Scripturæ Theologi illam legentis audire tenentur Canonici, & cæteri Presbyteri Ecclesiæ cathedralis. S.Congr.Conc. *sub die* 11.*Augusti* 1618.

Lectiones SS. Alexandri, & Theodori pro Monachis monasterij ciuitatis Ottemburæ approbantur à S. Congr. Rit. *in Augustana* 15. *Iulij* 1617.

Lectiones SS. Andreæ, & Benedicti Confessorum Eremitarum Camaldulensium pro Monachis Camaldulensibus, conceditur à Sac. Congr.Rit.*in Camalduten.* 18.*Martij* 1617.

Lectiones S. Casimiri approbantur à S.Congr. Rit. *in causa Poloniæ* 7. *Augusti* 1621.

Lectiones S. Conradi pro ciuitate Nettina approbantur à S. Congr. Rit.*in Nettin.* 15.*Maij* 1614.

Lectiones Inuentionis S. Crucis pro Ecclesia Gadicen. approbantur à S.Congr.Rit. *in Gadicen.* 21.*Martij* 1620.

Lectiones S. Danielis in eius festo, & per octauam pro Monialibus S. Danielis Venetiis, approbantur à S. Congreg. Rit. *in causa Venetiarum pro officio S.Danielis* 9.*Octobris* 1610.

Lectiones SS. Firmi, & Rustici pro Ecclesia Bergomen.approbantur à S.Congr.Rit.*in Bergomen.* 17.*Septembris* 1611.

Lectiones 2. nocturni pro Officio S. Franciscæ Romanæ approbantur pro Monachis Oliuetanis, & Monialibus turris speculorum Vrbis à S. Congr. Rit. *in Vrbis S.Franciscæ* 24.*Aprilis* 1610. Et posse sub ritu duplici in Vrbe recitari ad libitum, censuit eadem Sac. Congr. *sub die* 13.*Martij* 1632.

Lectiones S. Homoboni pro ciuitate Cremonen. approbantur à Sac. Cong.Rit. *in Cremonen.* 18.*Februarij* 1617.

Lectiones 2.nocturni de vita SS. Ioachimi,& Peregrini Ordinis Seruorum approbantur à S. Congreg. Rit. *in Senen. & Foroliuien.* 21. *Martij* 1609.

Lectiones S. Leonardi Abbatis pro ciuitate de Buza Guadicen. diœcesis approbantur à S.Congr.Rit.*in Guadicen.* 23.*Martij* 1619.

Lectiones S.Ludouici Regis Galliæ approbantur à S.Congreg.Rit.*in causa Galliæ* 23.*Februarij* 1619.

Lectiones S.Magni pro Monachis S.Benedicti in oppido Iuessen.approbantur à S.Congr.Rit.*in Augustana* 31.*Martij* 1618.

Lectiones 2. nocturni pro Officio B. Mariæ ad Niues pro Fratribus S.Mariæ de Mercede approbantur à S.Congr.Rit.*in causa B.Mariæ de Mercede* 30.*Aprilis* 1616.

Lectiones

Lectiones pro octaua Purificationis B. Mariæ pro Ecclesia B. Mariæ de Scala eidem Purificationi dicata approbantur à S. Congr. Rit. *in causa Vrbis S.Mariæ de Scala* 12.*Decembris* 1609.

Lectiones 2. & 3. nocturni pro octaua Visitationis B. Mariæ pro Ecclesia Materana approbantur à S. Congr. Rit. *in Materan.* 23. *Augusti* 1614.

Lectiones Visitationis B.Mariæ pro Virginibus Halæ, exceptis tribus secundi nocturni, approbantur à Sac.Congr. Rit. *in Virginum Halæ* 12. *Martij* 1616.

Lectiones S. Margaritæ virg. & mart. pro clericis Theatinis S. Margaritæ in ciuitate Mantuana approbantur à S.Congr.Rit. *in Mantuana* 15.*Maij* 1610.

Lectiones tres in Officio B. Margaritæ ciuitatis Castelli pro Fratribus sui Ordinis approbantur à S.Congr.Rit. *in Tiphernaten.* 28.*Nouembris* 1609.

Lectiones S. Martini pro diœcesi Ipren. approbantur à S.Congr.Rit. *in Ipren.* 4.*Iulij* 1615.

Lectiones 2.nocturni in Officio S. Mauri Mart. approbantur pro Ecclesia, & diœcesi Valentina. S.Congr.Rit. *in Valent.* 30.*Januar.* 1610.

Lectiones S. Petri Chrysologi pro clero Imolen. approbantur à Sac. Congr.Rit. *in Imolen.* 19.*Augusti* 1617.

Lectiones Reliquiarum monasterij B. Laurentij del Escurial in Hispania approbantur à S.Congr.Rit. *in causa Hispaniarum S.Laurentij in Escuriali* 22. *Augusti* 1620.

Lectiones Sanctorum Ecclesiæ Brixien. approbantur à S. Congr.Rit. *in Brixien.* 10.*Aprilis* 1604.

Lectiones Sanctorum Ecclesiæ Placentinæ approbantur à S. Congr. Rit. *in Placentina* 28.*Octobris* 1609.

Lectiones SS. Secundi, & Germani Martyrum pro diœcesi Gadicen. approbantur à S.Congr.Rit. *in Gadicen.* 21.*Martij* 1620.

Lectiones tres de vita B. Simbaniæ pro Monialibus S. Thomæ in ciuitate Ianuen. approbantur à Sac. Congr. Rituum *in Ianuen.* 6.*Decembris* 1608.

Lectiones duæ recitandæ ab omnibus in Officio S. Vbaldi Episcopi & Confess. & ponendæ in Breuiario Romano, approbantur à Sac. Congr.Rit. *in Eugubina* 17.*Decembris* 1605.

Lectiones S. Victoris Martyr. cum Oratione pro oppido Roccellæ S. Victoris Hieracen. diœcesis approbantur à S. Congreg. Rit. *in Hieracen. Roccellæ S.Victoris* 6.*Decembris* 1608.

Lector

Lector S. Scripturæ.

LECTOR S. Scripturæ quo tempore, hora, & super qua materia legere debeat, remittitur arbitrio Ordinarij. S. Congr. Conc.—

Lector S. Scripturæ potest vacare à lectione tribus mensibus Iulij, Augusti & Septembris. S. Congr. Concil. testibus Garc. *de benefic. part.* 5. *cap.* 4. *num.* 157. & aliis citatis per me *de offic. & potest. Episcopi, p.* 3. *alleg.* 56. *num.* 7. *& in tract. de Canonic. cap.* 27. *num.* 27.

Lector S. Scripturæ non potest compelli ad ponendum substitutum quando propter causam infirmitatis sanabilis impeditur quominus per se ipsum legere valeat; eo verò casu, quo quis est substituendus, electio substituendi ad Episcopum pertinet. S. Congreg. Concil. teste Garc. *de benef. p.* 5. *cap.* 4. *num.* 159. quem refero *d. tract. de Canon. cap.* 27. *num.* 32.

Lectori S. Scripturæ non solùm tribuendæ sunt distributiones quotidianæ omnium horarum illius diei, qua legerit, sed etiam emolumenta quæcunque personaliter interessentibus dari solita etiamsi choro non inseruiant. S. Congreg. Concil. *in Oriolen.* 12. *Augusti* 1628. cuius memini *d. tract. de Canonic. cap.* 27. *num.* 35.

Lectori S. Scripturæ non debentur distributiones quotidianæ pro illis horis, quibus legit ex dispositione iuris communis, Doct. per *glos. vlt. in cap. quia nonnulli, de Magistr.* tamen sanctæ mem. Gregorius XIII. audita relatione sacræ Congr. ex gratia illas deberi eis voluit non modò pro illis horis, vt si manè legant pro horis matutinis, & Missa solemni, sed etiam pro tota die. S. Congr. Conc. teste Garc. *de benef. p.* 3. *cap.* 2. *num.* 118.

Lectores S. Scripturæ in Conuentibus Regularium, vel in claustro Monachorum non potest Ordinarius examinare, seu approbare de vita, moribus, & scientia. Sac. Congr. Concil.—

Legatum.

LEGATVM factum puellæ ad effectum nubendi si ipsa Monialis effecta fuerit, dicti legati solutioni locus erit. S. Congr. Conc. *in Pisaurien.* 26. *Augusti* 1616.

Legatum quamuis sit adeò tenue, vt non sit qui velit onus illi iniunctum subire, etsi recurrendum foret ad Sedem Apostol. pro

moderatione onerum, totum, aut ferè totum insumendum esset pro expensis ad id necessariis, nihilominus pro reductione talis oneris vt suprà impositi ab iis, ad quos pertinet, Sedes Apost. est adeunda, quæ absque vlla impensa statuet, quod magis in Domino è re esse iudicauerit. Sac. Congreg. Conc. super *decretus de celebrat. Missar. quæst. 1. de anno* 1626. post meum tract. *de officio, & potest. Episcopi, pag.*10. secundùm Lugdunen. impress.

Legatus.

LEGATO præsente in ciuitate Episcopus non potest populo benedicere, nec vti Mozzetta, vel Rochetto discooperto. S.Congr. Conc. *in Perusina, sub die* 2. *Octobr.*1601. Intra verò propriam Ecclesiam potest, si ibi non sit præsens Legatus, vel eo annuente. Eadem S. Congr. *in d. Perusina.*

Legitimus.

LEGITIMVS vt quis probetur, sufficit parentum decennalis cohabitatio etiam hodie post Concil. quia sumus in materia fauorabili, & non agitur principaliter de matrimonio, sed incidenter, atque sumus extra materiam peccati. S. Congr. Conc. *sub die* 29. *Martij* 1601.

S. Leonardus.

S. LEONARDI Officium & lectiones pro ciuitate de Bulla Gadicen. diœcesis conceditur *in Gadicen.* 11. *Aprilis* 1601. & 23. *Martij* 1619.

S. Leopoldus.

S. LEOPOLDVM Austriæ Principem Sanctorum catalogo adscripsit, & festum die 15. Nouembris agi iussit Innocentius VIII. *in appendice constit.*1.*incip.* ——

Libri.

Libri.

LIBRI cuiuscunque generis tam in Vrbe, quàm extrà imprimi non possunt nisi prævio diligenti examine. Leo X. *constit.* 12. *incip. Inter*, 4. *Non. Maij* 1515.

Libros hæreticorum legentes, vel tenentes excommunicantur; mortaliter verò peccant, & Episcoporum arbitrio puniuntur, qui legunt libros comprehensos in Indice librorum prohibitorum. Pius IV. *constit.* 77. *incip. Dominici*, 24. *Martij* 1564.

Libros prohibitos habendi, legendíve licentiæ omnes reuocatæ sunt, & sola Congregatio S. Officij illas concedit. Gregorius XV. *constit.* 40. *incip. Apostolatus*, 30. *Decembr.* 1622.

Libri imprimi non possunt eorundem hominum, qui sanctitatis, siue martyrij fama, vel opinione, vt præfertur, celebres è vita migrauerint, gesta miracula, vel reuelationes, seu quæcunque beneficia tanquam eorum intercessionibus à Deo accepta continentes, sine recognitione, & approbatione Ordinarij, qui in iis recognoscendis Theologos, aliósque pios, ac doctos viros in Concilium adhibeat, ac deinde negotium instructum ad Sedem Apost. transmittat, eiúsque responsum expectet. Vrbanus VIII. *in decreto incip. Sanctissimus*, §. 2. *die* 13. *Martij* 1625. *tom.* 4. *Bullarij.*

Libros de quauis materia tractantes, & vbicunque compositos nemo in statu Sedi Apost. mediatè, vel immediatè subiecto audeat aliò deferre, vel mittere imprimendos sine expressa in scriptis approbatione Eminentissimi & Reuerendissimi D. Cardinalis S. D. N. Vicarij, & Magistri S. Palatij si in Vrbe; si verò extra Vrbem existat, sine Ordinarij, & Inquisitoris loci illius, siue ab iis deputatorum facultate, & licentia operi præfigenda. Libros autem, quos contra huius decreti tenorem imprimi contigerit, præter alias pœnas arbitrio S. Sanctitatis infligendas absque alia declaratione ex nunc prohibet, & pro expressè prohibitis habere vult, & mandat. S. Congreg. S. R. & vniuersalis Inquisitionis *sub die* 18. *Septembris* 1625. *in Bullario nouo*, *tom.* 4.

Licentia I.

LICENTIA benedicendi paramenta, & vasa in quibus non adhibetur sacra Vnctio, conceditur Officiali Canonico, attenta ab-

ſentia Ordinarij, & diſtantia aliorum Epiſcoporum. S.Congr.Rit. *in Eboricen.26.Nouembr.*1605.Et Vicario generali Imolen.S.Congr. Rit. *in Imolen.*10.*Iunij* 1609.

Licentia Breuiaria & Miſſalia imprimendi ſecundùm vſum proprium Eccleſiæ Auguſtanæ petita per eius Canonicos committitur Metropolitano prouinciæ. Sac. Congreg. Rit. *in Auguſtana*, 19. *Maij* 1607.

Licentia Calices, & Corporalia tangendi Fratri Matthæo Monacho Sacriſtano monaſterij Angelorum Florentiæ conceſſit S. Congr. Rit. *in Florentina*, 30. *Auguſti* 1602.

Licentiam campanellam ponendi ſuper vno capitello in Oratorio, ſeu capella erecta in villa priuata ad conuocandum populum ad Miſſam, conceditur à S.Congr.Rit. *in Taruiſin.*27.*Septembris* 1608.

Licentia domos profanandi, in quibus Moniales habitarunt,& Officia diuina dixerunt,& Miſſas celebrari fecerunt,conceditur à Sac. Congreg. Rit. *in Toletana*, 27. *Septembris* 1608.

Licentia Eccleſiam, ſeu capellam deſtructam prophanandi conceditur in forma commiſſaria Ordinario loci. S.Congreg.Rit.*in Monaſterien.* 1. *Septembr.* 1607.

Licentia Eccleſiam pollutam reconciliandi conceditur Vicario generali, attenta abſentia Epiſcopi. S. Congr. Rit. *in Gualtillin.* 24. *Septembris* 1605.

Licentia Eccleſiam prophanandi ex cauſa conceditur Clericis Regularibus Societatis IESV,ſed extructio committitur Epiſcopo. Sac. Congreg. Rit. *in Imolen.*15.*Aprilis* 1606.

Licentias libros prohibitos legendi Cardinales ſuper Officio S. Inquiſitionis concedunt Pius V. *conſtit.*82.*incip. Cum inter*, 6.*Kalend. Septembr.*1564. Sed eas etiam à Romanis Pont.conceſſas reuocauit Gregorius XV. *conſtit.*40.*incip.Apoſtolatus*, 30.*Decembris* 1622.

Licentia Matutinum recitandi octaua hora noctis ex cauſa conceditur,licèt ſecundùm regulam media nocte ſoleat recitari.S.Congr. Rit. *in ciuitatis Angelorum in Indiis*, 12.*Nouembris* 1605.

Licentia Matutinum recitandi hora prima noctis,quod recitare ſolebant media nocte, conceditur Monialibus S. Catharinæ Senenſis in Indiis Occidentalibus ex cauſa,videlicet ob aëris intemperiem, & aliàs, &c. S.Congr. Rit. *in Theanalan. in Indiis Occidentalibus*,20. *Iunij* 1609.

Licentiam vt matrimonium poſſit celebrari tempore Aduentus inter Chriſtianos in terris Infidelium ex cauſa paupertatis, & attento

dominio

dominio Turcarum, sub quo pauperes Christiani datiis, & gabellis grauantur, concedi posse censuit S.Congreg.Rit. *in Pedana*, 28. *Aprilis* 1607.

Licentiæ exercendi animarum curam, & confessiones audiendi, ac coadiutoriæ gratis concedi debent. S.Congr.Conc.testibus Garc. *de benefic.p.8.c.1.num.77.ad* 5. Armendar.*in addit.ad recop.legum Nauarra, lib.1.tit.18.l.7.de Episcopis,num* 10.*resp*.5.

Licentia pro laborando in diebus festis per Episcopum, aut eius ministros ad hoc deputatos in scriptis concedi debet. Iudex verò secularis contra illos, qui in dictis diebus absque dicta licentia reperti fuerint laborare, procedere poterit iuxta constitutionem sanctæ mem. Pij V. S.Congr.Episcop.& Regular. *in ciuitatis Castellana*, 21.*Augusti* 1615.

Licentia vt aliquis possit abesse causa studiorum à seruitio suæ Ecclesiæ, vel sui Canonicatus, non suffragatur vltra quinquennium impetrata à die, quo studere cœpit. S. Congreg.Conc. teste Garc. *de benef.p.3.c.2.num.*101.

Licentia Officia propria Sanctorum Religiosorum Eremitarum imprimendi de nouo conceditur pro vsu Prouinciæ Germaniæ, à S. Congr.Rit. *in causa Germaniæ Eremitarum*, 24.*Septembris* 1605.

Licentia vacandi à recitatione Officij in choro per duos mẽses impetrãda est à S.Congr.Conc.Trid.S.Congr.Rit.*in Mediol.*16.*Iun.*1605.

Licentiam Officium sequentis diei recitandi post Completorium iuxta antiquum ritum introductum, concessit Sac.Congreg.Rit.*in Brixien.*24*Septembris* 1605.

Licentia Officium duplex cum octaua recitandi de communi plurimorum Martyrum semel in anno pro diuersis Sanctis, quorum Reliquiæ insignes conseruantur in Escuriali, conceditur Fratribus monasterij S.Laurentij in Escuriali. S.Congr.Rit. *in nullius prouincia Toletana* 1.*Septembris* 1607.

Licentia Officium Conceptionis B. Mariæ recitandi, & alia Officia Sanctorum Ordinis S. Francisci, conceditur Monialibus S. Claræ in ciuitate Mantuana.S.Congr.Rit.*in Mantuana*,25.*Martij* 1609.

Licentia Parochi tacita non sufficit vt alius Sacerdos eius loco interueniat matrimonio. S.Congr.Conc. teste Gonzal. *ad reg.8.Cancell. gloss.*47.*num.* 52.

Licenria Parocho concedi potest vt abesse valeat tribus annis causa finiendi studia incœpta in Vniuersitate Colimbrien. posito interim Vicario cum fructuum congrua assignatione, cùm id non

HHh 3 sit

sit contra ius commune, nec contra Concilium, sed solummodo contra decisionem Congregationis in qua examinatus præsumitur idoneus. S.Congr.Conc. *sub die* 12.*Iulij* 1601.

Licentiam quam Parochus abesse volens petere debet ab Episcopo, non sufficit tacita, sed requiritur expressa. S.Congr.Conc. testibus Garc. *de benefic.p.*3.*c.*2.*num.*35. Armendar. *in addit.ad recopil. legum Nauarræ lib.*2. *tit.*23.§.2.*tit. sed an Parochi debeant residere,num.*164. Sanctarel.*var.resol.q.*4.*num.*16. quos refero *de officio,& potest.Episcopi p.*3.*alleg.*53.*num.*99.

Licentia processionem faciendi feria quinta in Cœna Domini conceditur Confraternitati in ciuitate Valentina de consensu & voto Archiepiscopi, & ex causa, non obstante constitutione synodali, & licet soleret priùs facere feria sexta in Parasceue. S. Congr. Rit. *in Valentina* 17.*Iulij* 1606.

Licentia Episcopi requiritur vt Regulares in Ecclesiis, quæ suorum Ordinum non sunt, prædicare valeant; contradicente autem Episcopo, nulli etiam in suorum Ordinum Ecclesiis prædicare præsumant. Gregor. X V. *constit.*18.*incip.Inscrutabili, Non.Februarij* 1622.

Licentias quascumque à Prædecessoribus Pontificibus, concessas erigendi loca Regularia non seruata forma constitutionis Clementis V I I I. & decretorum Sedis Apost.quæ nondum effectum sunt sortitæ, reuocauit Vrbanus V I I I. *constit.*25.*incip.Romanus*,28.*Augusti* 1624. vbi quoque prohibuit illa de cætero erigendi absque licentia Ordinariorum, & sacris canonibus, Concilióque Tridentino, necnon Clementis V I I I. & Gregorij X V. constitutionibus non seruatis.

Licentiæ testandi non suffragantur clericis decedentibus extra residentiam, quominus eorum bona faciant spolium. Pius I V. *constit.* 91.*incip.In suprema* 7.*Kal.Decembris* 1564.

Licentia transferendi festa priuata vnius loci tantùm conceditur à S.Congr Rit. *in Andrien.* 23.*Nouembris* 1602.

Licentia transferendi corpora SS. Baimi, & Heemundi Archiepiscoporum Treueren. à crypta antiqua, conceditur Abbati monasterij S.Maximini Ordinis S.Benedicti ciuitatis Treueren.S.Congr.Rit. *in Treueren.*16.*Decembris* 1606.

Licentia transferendi ossa filiorum, & nepotis ex Ecclesia in qua erant sepulta ad aliam Ecclesiam, conceditur de licentia Rectoris Ecclesiæ, vbi erant sepulta. Sac. Congreg. Rit. *in Barchinonen.* 23. *Iunij* 1607.

pro

pro Licentiis audiendi confessiones, & illarum renouatione nihil potest exigi, etiam stante consuetudine, vt pro singulis licentiis aliquid soluatur. S.Congr.Concil. *in Turritana* 12.*Martij* 1633.

Licentias eorum, qui ad collocutoria Monialium Regularibus subiectarum accedunt, vel clausuram ingrediuntur, solus Episcopus concedit, & subscribit, vbi de hoc viget consuetudo. Sac. Congr. Conc.*in Verulen.*29.*Ianuarij* 1633.*ad* 2.

Licentia quoad Moniales. II.

LICENTIA standi extra claustra Monialibus non conceditur. Pius IV. *constit.*53.*incip. In sublimi* §.6. 4.*Non.Maij* 1562.

Licentias exeundi è monasteriis concedentes Monialibus excommunicationem incurrunt. Pius V. *constitut.*8.*incip.Circa* 4.*Kalend. Iunij* 1566.

Licentiis secularibus mulieribus concessis ingrediendi monasteria Monialium vti non potest, nisi de earum expresso consensu capitulariter,& per secreta suffragia habito. Vrbanus VIII. *constit.*29. *incip.Sacrosanctum*, 27.*Octobris* 1624.

Licentia ingrediendi monasteria Monialium in casu necessitatis medicis, chirurgis, & operariis concedi solita singulis quibusque trimestribus renouari debet. S. Congr.Episcop.& Regul. *in Cameri-nen.*28.*Martij* 1588.

Licentiam dare ingredię̃di septa monasteriorum Monialium exemptarum, & Regularibus subiectarum ex vera tantùm necessitate, quæ Moniales respiciat, concedendam, seu ad accedendum ad loquendum cum Monialibus, pertinet ad ipsos tantùm Superiores Regulares, & non ad Episcopum, in cuius diœcesi monasteria sita sunt. S.Congr.negotiis Episcop.& Regul.præposita *in Bellunen.*19. *Iunij* 1597. Verùm quo magis clausuræ obseruationi consuleretur, eadem S.Congreg. *sub die* 13.*Nouembris* 1610. facultate sibi à Sanctissimo tributa statuit, & decreuit vt deinceps intra huiusmodi septa nemini ingredi liceat, nisi licentiæ in casibus necessariis concedendæ nondum à Superioribus Regularibus dictorum monasteriorum, sed etiam à locorum Ordinariis obtentæ fuerint, non obstantibus quibuscumque contrariis legibus, statutis, consuetudinibus etiam immemorabilibus. Postremò autem ad remouendam omnino difficultatem, quæ ex huiusmodi decreto forsan oriri posset, negotio iterum in sacra Congregatione proposito, atque Sanctissi

Sanctissimo Domino nostro relato die 21. Maij 1630. Sanctitas sua declarauit huiusmodi licentias à superioribus Regularibus non esse petendas in illis locis, in quibus adesset consuetudo, vt istæ ab Episcopis tantùm concedantur, hoc enim casu statuit, & decreuit talem consuetudinem esse obseruandam, & ipsorum Episcoporũ tantummodo licentias sufficere etiam priuatiuè quoad ipsos Regulares.

Licentiam concedere adeundi ad colloquium cum Monialibus Regularibus subiectis spectat ad ipsos superiores Regulares, nisi esset consuetudo legitimè præscripta, vt huiusmodi licentiæ etiam quoad monasteria, quæ Regularibus subsunt, ab Episcopo tantùm, vel ab Episcopo, & Superiore Regulari coniunctiuè obtinerentur, S.Congr.Conc. prout nobis idonei testes sunt Quarant. *in sum. Bullarij verbo monasteria Monialium, vers. hinc tangenda, pag.* 453. Piasec. *in praxi Episcop. p.* 2. *cap.* 3. *num.* 54. Armendar. *in addit. ad recop. legum Nauarræ, lib.* 2. *tit.* 18. *l.* 7. *de Relig. num.* 99. Campan. *in diuers. iuris canon. rub.* 12. *cap.* 16. *num.* 45. quos refero *de officio, & potestate Episcopi, p.* 3. *alleg.* 102. *num.* 76. Sed S.Congreg. Episcop. & Regular. *in Camarinen.* 21. *Februarij* 1617. censuit licentiam alloquendi Moniales Regularibus subiectas concedendam esse ab Episcopo, seu eius Vicario generali, & à Superiore Regulari, cui Moniales ipsæ subiectæ sunt, coniunctim, ita vt idem Episcopus, seu eius Vicarius primo loco subscribat. Idem quoque seruandum esse ait quoad licentiam eorum, quibus ordinariè intra septa monasteriorum earumdem Monialium ingredi necesse est, repentinis tamen casibus extremæ necessitatis exceptis, in quibus licentiam alterius subscriptione roborare sufficit. Edicta verò, quibus personis secularibus ad earumdem Monialium monasteria accessus prohibetur, ab Episcopo dumtaxat subscribenda, & publicanda esse subiungit.

Limina Apostolorum.

LIMINA Apostolorũ Episcopi totius Orbis visitare tenentur per se, aut per alium idoneum, si sint impediti, sicut in consecratione iurant. Sixtus V. *constit.* 15. *incip. Romanus*, 13. *Kal. Ianuarij* 1585.

Et à die publicationis huius constitutionis incipit tempus præfixũ ad visitanda limina. S.Congr.Conc. *in Burgen.* 12. *Augusti* 1628.

Limina

Limina Apostolorum vt visitentur per manentem in Curia non concedit S.Congregatio Concilij, vt ipsamet declarauit *in Foglinen.* 11. *Iulij* 1626.

Limina Apostolorum per Presbyterum existentem de Capitulo Cathedralis visitari debent; cùm enim Elboren. Archiepiscopus petiisset admitti ad visitanda limina eius nomine Presbyterum diœcesanum non existentem de Capitulo Cathedralis, neque in Dignitate ecclesiastica constitutum, & iam ad Vrbem transmissum. S. Congr.Conc. *die* 4.*Decembr.*1627.pro hac vice fecit gratiam, sed censuit scribendum esse Collectori Portugaliæ, qui omnes Episcopos in posterum admoneat.

Limina ad visitanda pro Episcopo Visen. noluit S. Congreg. admittere Regularem Episcopi familiarem, & commensalem, etiamsi alium non inuenisse diceret, & iste iam esset in Vrbe, *sub die* 13. *Nouembris* 1627.

Limina Apostolorum vt visitari possint per Sacerdotem Regularem fecit gratiam S.Congregatio Concil. *sub die* 9. *Maij* 1626. Episcopo Canatien. ab illis partibus transmissum, & bene informatum stante quòd propter itineris longitudinem milliarium 17000.& ob pericula in quæ occurrunt aliàs transmissi Sacerdotes seculares, qui à Turcis captiui facti fuerunt, nullus inuenitur, qui mitti velit, vt ex publica fide constitit.

Litaniæ.

LITANIÆ communes, & quæ de B. Virgine in æde Lauretana decantari solent, & non aliæ, edi, vel dici possunt, & qui aliis vti voluerit, Congregationem sacrorum Rituum pro earum recognitione adire debet. Clemens VIII. *constit.* 4. *in appendice incip. Sanctissimus*, 8. *Id. Septembr.* 1601.

Litaniæ publicæ non possunt recitari nisi sint approbatæ in decreto S. Inquisitionis, priuatim verò recitandæ reuideantur. S Congreg. Rit. 2. *Martij* 1602.

Litaniæ non approbantur à S. Congreg. Rit. præter ordinarias impressas in Breuiario, & quæ recitantur in Ecclesia Lauretana de B. Maria. Sac. Congreg. Rituum *in Alexandrina*, 15. *Maij* 1608. *dub.* 16.

Litteræ Apostolicæ.

LITTERARVM Apostolicarum executionem impedientes plures pœnas incurrunt, de quibus Leo X. *constit.* 30. *incip. In supremo Kalend. Martij* 1518. Gregorius XIII. *constit.* 81. *incip. Consueuerunt, pridie Non. Aprilis* 1583. Paulus V. *constit.* 63. *incip. Pastoralis, 6. Id. Aprilis* 1610. Vrbanus VIII. *constit.* 62. §. 11. *incip. Pastoralis, Kalend. Aprilis* 1627.

Vide in verbo *Bulla*.

Litteratura.

LITTERATVRÆ ad titulum nullus promoueri potest. S. Congr. Conc. teste Garc. *de benef. p.* 2. *c.* 5. *num.* 128.

Locus.

LOCA Canonicorum, & aliorum de Capitulo ecclesiastico habitu indutorum, nec à laicis, nec à Clericis, nec à familiaribus Episcopi occupanda sunt. S. Congreg. Rit. *in Elboren.* 15. *Ianuarij* 1605.

Locus obtentus à Canonico contra formam antiquæ consuetudinis de consensu partium interesse habentium reseruatur ipsi Canonico. S. Congreg. Rit. *in Saonen.* 21. *Augusti* 1604.

Locumtenens.

LOCVMTENENS de iure communi eodem honore est afficiendus, & eundem locum tenet, quem teneret is, cuius personam designat. S. Congr. Rit. *in Brundusina*, 10. *Decembr.* 1612.

Locumtenens Episcopi, qui sit Canonicus, debet sedere in choro in loco suæ receptionis, in habitu canonicali, nec ei competit thuris, & pacis honor ante Dignitates. S. Congr. Rit. *in Hydruntina*, 10. *Nouembris* 1612.

S. Luarius.

S. Luarius.

S. LVARII Episcopi, & patroni ciuitatis Consernen. Officium duplex cum Octaua pro Ecclesia & diœcesi Consernen. approbatur à S. Congr. Rit. *in Consernen.* 24. *Octobr.* 1609.

S. Ludouicus.

S. LVDOVICVM Francorum Regem in Sanctorum Confessorum catalogo adscripsit, & eius festum die 25. Augusti celebrari iussit Bonifacius VIII. *constit. 6. incip. Gloria*, 3. *Id. Augusti* 1297.

Quem diem festum vt de præcepto sub ritu duplici seruari, & celebrari possit in Regno Galliæ, & in dominio Regis Gallorum concedi posse censuit S. Congreg. Rit. *in Gallia*, 15. *Mart.* 1608. & 28. *Nouembris* 1609.

Officium in die eius festo sub ritu semiduplici pro cunctis fidelibus conceditur ab eadem S. Congr. 29. *Nouembr.* 1618. Eius lectiones approbantur 23. Ianuar. 1619. Et sub ritu duplici pro Ecclesia sanctissimæ Trinitatis de Vrbe. Ead. S. Congr. Vrbis 19. *Augusti* 1619.

S. Ludouicum Episcopum Tolosanum Professorem regulæ Fratrum Minorum S. Francisci Sanctorum numero adscripsit, & eius festum die 19. Augusti celebrari iussit Ioannes XXII. *constit. 2. incip. Sol oriens*, 7. *Id. Aprilis* 1317.

B. Ludouicus Beltranus Ordinis Prædicatorum vt possit vocari Beatus, & de eo recitari Officium tanquam de vno Confessore non Pont. à Fratribus Dominicanis in die sui obitus in regno Valentiæ concessit S. Congr. Rit. *in Valentina*, 19. *Aprilis* 1608. Et in seminario & Ecclesia fundata ab Archiepiscopo Valent. Ead. S. Congr. 21. *Mart.* 1609. Et in tota Religione Dominicana per totum Orbem, & in ciuitate Valentiæ ab omnibus. Ead. S. Congr. 9. *Octobr.* 1610.

Lumina.

LVMINA quæcunque, siue lampades accendi ad sepulchra quorundam cùm sanctitatis, aut martyrij fama, vel opinione defunctorum, qui neque canonizationis, neque beatificationis ho-

nore ab Apostolica Sede insigniti fuerunt, sine recognitione, atque approbatione Ordinarij, qui in iis recognoscendis Theologos, aliósque pios, ac doctos viros in consilium adhibeat, & ne deinceps fraus, aut error, aut aliquid nouum atque inordinatum in re tam graui committatur, negotium instructum ad Sedem Apostol. transmittat, eiúsque responsum expectet, nisi fuerint tales, qui aut per communem Ecclesiæ consensum, vel immemorabilem temporis cursum, aut per Patrum, virorúmque Sanctorum scripta, vel longissimi temporis scientia, ac tolerantia Sedis Apost. vel Ordinarij colantur. S. Congreg. Generalis Inquisitionis habita in Palatio Apost. in Vaticano coram S. D. N. D. Vrbano VIII. *die* 13. *Mart.* 1625. *In Bullario nouo, tom.* 4. *constit.* 37. *eiusdem Pontificis*, §. 3. *&* 4.

Lumina duo ad minus in Altari accensa esse debent, dum recitatur diuinum Officium, Matutinum, Horæ, & Vesperum. S. Congreg. Rit. *in Lunen. Sarzanen.* 3. *Martij* 1633.

M

MAGISTER CÆREMONIARVM.

MAGISTER Cæremoniarum eligendus est à Vicario cum consensu Capituli. S. Congreg. Rit. *in Tarentin. cryptaliarum*, 3. *Septembris* 1605.

Magistris Cæremoniarum debentur oblationes, quæ offeruntur Cruci feria sexta in Parasceue, vbi viget talis consuetudo. S. Congr. Rit. *in Beneuentana*, 29. *Nouembr.* 1603.

Magistro Cæremoniarum, donec ei certum stipendium assignatum fuerit, debet de certo salario ab Episcopo, & Capitulo pro medietate prouideri. Sac. Congregat. Rituum *in Tropien.* 23. *Martij* 1602.

Magister Cæremoniarum, non autem Sacrista debet vocare Vicarium vt hora debita si voluerit ad Ecclesiam accedat. S. Congreg. Rit. *in Vrbinaten.* 26. *Nouembr.* 1605.

Magister Cæremoniarum non potest alterare, seu mutare consuetudinem circa præintonantiam Antiphonarum ad Vesperas Dignitatibus, siue Canonicis. S. Congr. Rit. *in Suessan.* 28. *Aprilis* 1607.

Magister Cæremoniarum, qui est beneficiatus, potest dimittere habitum

habitum Beneficiatorum, & vti superpelliceo in exercitio sui officij absque incursu censurarum impositarum contra dictum habitum non deferentes. S.Congr.Rit. *in Ianuen.9.Decembris* 1617.

Magister Cæremoniarum, etiamsi sit Capellanus, quando officium exercet, & vestibus dicti officij vestitus est, sedere debet apud celebrantem, vel eius Assistentes Pluuialibus indutos: quando verò non est in ministerio, sedere debet in choro inter Præbendatos, vel Presbyteros, vel clericos sui Ordinis, seruato ordine suæ receptionis. S.Congr.Rit. *in Patauina*, 28.*Nouembris* 1609.*&* 8.*Maij* 1617.

Magister Cæremoniarum in processionibus incedit apud celebrantem, & eius Assistentes, & vbique discurrit quando opus est pro ordinanda processione. Sac.Congreg.Rit. *in d.Patauina*, 30.*Augusti* 1602.*&* 8.*Maij* 1617.

Magister Capellæ.

MAGISTER Capellæ in processionibus non cum Beneficiatis, sed cum suis Cantoribus incedere debet. S.Congreg. Rit. *in Vrbeuetana*, 20. *Nouembris* 1610. non obstante postea allegata consuetudine, *in eadem* 15.*Ianuarij* 1611.

Magister Chori.

MAGISTER chori potest cogi ab Episcopo vt eat ad circulos. S.Congr.Rit. *in Saonen.* 15.*Martij* 1614.

Magister chori, & eo absente Magister Cæremoniarum habet munus indicendi silentium in choro. Sac.Congreg.Rit. *in Hydruntina*, 6.*Decembris* 1613.

Magister Scholæ, siue ludi litterarij.

MAGISTER scholæ non solùm in Grammatica, & Rhetorica adolescentes instruere debet, sed etiam in iis, quæ ad Religionem pertinent, & sic adolescentes ad Missas, diuina Officia, & Prædicationes audiendas non solùm horrari, sed etiam compellere potest; ea verò quæ sunt contra bonos mores, aut quæ ad impie-

tatem inducere possunt, legere, vel docere omnino prohibetur. Leo X. *constit.7.incip.Merentur,2.Januarij* 1514.

Magistri ludi litterarij examinari possunt ab Episcopo in iis dumtaxar, quæ spectant ad Fidem, doctrinam Christianam, & bonos mores, ac tenentur facere professionem Fidei, iuxta Bullam Pij IV. Sac. Congreg. Conc. teste Aldan. *in compendio canon. resolut. lib.* 3. *tit.*4.*num.*10.

Magistratus.

MAGISTRATVS non debet occupare locum Capituli, & Cleri, qui in concionibus sedere debent immediatè apud suum Episcopum. S.Congr.Rit.*in Balneoregien.*25.*January* 1602.

Magistratus, aut iudices non debent proprias Dignitatum, & Canonicorum sedes, seu stalla in choro, seu presbyterio occupare, quamuis aliquando id eis permissum fuerit. S.Congr.Rit. *in Compostellana* 4. *Februarij* 1600.*& * 21.*Februarij* 1604. *& in Granaten.*24. *Octobris* 1609.

Magistratus nihil debet in præiudicium Capituli, Ecclesiæ, & Canonicorum innouare, vel attentare. Sac.Congreg.Rit. *in Narnien.*16. *Iulij* 1605.

Magistratus secularis ciuitatis, quando non est de maioribus & perpetuis, debet cedere in omnibus, & per omnia Canonicis Ecclesiæ Cathedralis, & Concionator debet prius Canonicos, quàm Magistratum salutare. Sac.Congreg.Rit.*in vna Tyrassonen.& in alia Oscen.*3.*Octobris* 1615.

Magistratus, & Officiales ciuitatis thurificandi sunt post Dignitates, & Canonicos æquis ductibus. S. Congr. Rit. *in Interamnen.*10.*Iulij* 1600. *& in Fanen.* 1.*Septembris* 1607. *& in Narnien.* 16.*Iunij* 1617. Non obstante vsu in contrarium per 15. annos seruato. Ead. Sac. Congr.*in Cephaluden.*24.*Octobris* 1609. & tam in Cathedrali, quàm in aliis, vbi Canonicos, & Magistratum simul conuenire contigerit. Ead. S.Congr.*in Camplen.*10.*Ianuarij* 1612.*& in d.Narnien.*

Magistratus quãdo est de maioribus, debet incensari post Assistentes Episcopo ante Canonicos. S.Congr.Rit.*in Patauina* 2.*Martij* 1602.

Magistratus in processionibus sanctissimi Sacramenti debet incedere in loco in quo secundùm antiquam consuetudinem consueuit incedere. S.Congr.Rit. *in Forolinien.*4.*Aprilis* 1605.

Magistra

Magistratus debet iuxta solitum tibicines mittere ad processiones sanctissimi Sacramenti, nec licet prohibere solitum tributum ceræ Ecclesiæ, Canonicis, seu fabricæ debitum à Consulibus artium, & massariis villarum. Sac. Congreg. Rit. *in d. Narnien.* 16. *Iulij* 1605.

Magistratus ciuitatis cogi potest solitum obsequium Episcopo accedenti ad Ecclesiam præstare, & iuxta solitum accedere ad Ecclesiam cathedralem in diebus solemnibus, & tempore Aduentus, & Quadragesimæ. S.Congreg. Rit. *in d. Narnien.* 16. *Iulij* 1605. *& in d. Fanen.* 1. *Septembris* 1607. *& in ciuitatis Castelli*, 29. *Nouembris* 1618.

Mandatarius.

MANDATARII Vicarij Vrbis possunt deferre clauas argenteas in Ecclesia Lateranensi tantùm, & in processionibus priuatis, quæ intra dictam Ecclesiam, vel circa illam fiunt, illorúmque vestes debent esse coloris leonati obscuri, & non rosæ siccæ, non ex lana, quam saiettam vocant, & non ex camisotto. S.Congr.Rit. Vrbis 17. *Martij* 1607.

Manna.

MANNA S. Nicolai non est deferenda ad infirmos cum cotta, & luminaribus. S.Congr.Rit. *in Baren.* 28. *Ianuarij* 1606.

Mansionarius.

MANSIONARII debent præcedere Capellanis, & habitum distinctum ab eis deferre tam æstate, quàm hyeme. S.Congr. Rit. *in Ferrarien.* 25. *Iunij* 1607.

Mansionarius nouiter prouisus per resignationem non debet habere locum resignantis, sed vltimum locum. S.Congr. Rit. *in Ferrarien.* 10. *Ianuarij* 1609.

Manuten

Manutentio.

MANVTENENDVS est in possessione exercendi suas functiones ille, qui per decennium præteritum illas exercuit. Sac. Congr. Rit. *in Asten.* 16. *Iulij* 1601.

S. Margarita.

S. MARGARITÆ Martyris Officium pro Monialibus monasterij Donæ Reginæ Neapolitan. conceditur à S. Congr. Rit. *in Neapolitan.* 16. *Maij* 1601.

B. Margaritæ de Cortona per 300. adhuc annos miraculis effulsit, & eius corpus integrum efflat suauissimum odorem, officium pro die 22. Februarij conceditur Ecclesiæ S. Margaritæ dictæ ciuitatis. Vrbanus VIII. *constit.* 8. *incip. Cælestis Idib. Decembris* 1623.

B. Maria Magdalena de Pazzis.

B. MARIÆ Magdalenæ de Pazzis Florentinæ Monialis Ordinis Carmelitani beatificatio, eiúsque Officium, & Missa de communi virg. non Martyris pro omnibus Ecclesiis ciuitatis Florentiæ, & Romæ pro illo anno in Ecclesia S. Ioannis Baptistæ nationis Florentinæ die eius obitus, vel alia non impedita. Et hæc concessio Officij, & Missæ in die eius obitus extenditur ad Ecclesias Ordinis Carmelitani pro omnibus Regularibus illius, & quoad Missas pro confluentibus ad dictas Ecclesias. Vrbanus VIII. *constit.* 63. *In supremo* 23. *Aprilis* 1627.

Demum concessio Officij & Missæ præfata in die eius obitus extenditur ad omnes Ecclesias diœcesis Florentinæ, & ditionis temporalis Magni Ducis Etruriæ. Idem Vrbanus VIII. *in constit. incip. Aliàs pro parte*, 18. *Ianuarij* 1628.

B. Maria Tiphernaten.

B. MARIÆ Tiphernaten. festum cum Officio de communi vnius Virginis, & Missa in Ecclesia, vbi eius corpus sepultum

tum est, vt celebrari possit, concessit S.Congr. Rit. *in Tiphernaten. 24. Augusti* 1609. Approbauit tres lectiones recitandas in eius Officio, etiamsi festum venerit tempore impedito, & vt possit transferri iuxta regulas, & rubricas Breuiarij, indulsit ead. S. Congr. 28. *Nouembr. eiusdem anni.*

Martyrologium.

MARTYROLOGIVM de nouo imprimi posse cum additione Sanctorum canonizatorum, non verò Beatificatorum, concessit S. Congreg. Rit. *sub die* 30. *Iulij* 1616.

Matrimoniales causæ.

MATRIMONIALES causæ non criminales pertinent Vicario capitulari in mandato generali, secus in speciali. S. Congr. Conc. *sub die* 30. *Maij* 1602.

Matrimonialium & criminalium causarum cognitio, ac approbatio Confessariorum & ad curam animarum, ad Episcopum spectat, donec per alium prætendentem probetur immemorialis, & quòd sit nullius. S. Congr. Conc. *in nullius, seu Conuersanen.* 26. *Iunij, &* 20. *Augusti* 1627.

Vide in verbo *Causa.*

Matrimonium.

MATRIMONIVM est signum coniunctionis Ecclesiæ, & Christi, illius causa efficiens est consensus mutuus per verba de præsenti expressus, eius bonum triplex, primum proles suscipienda, & educanda ad cultum Dei, secundum fides, quam vnus coniugum alteri seruare debet, tertium indiuisibilitas matrimonij, quia eius vinculum perpetuum est. Eugenius IV. *constit.* 19. *incip. Exultate*, 10. *Kalend. Decembr.* 1439.

Matrimonia in quarto gradu contrahere Græcis prohibuit Innocentius IV. *constitut.* 14. *incip. Sub Catholicæ*, 2. *Non. Martij* 1253.

Matrimonia inter coniuges Græcos dirimi, seu diuortia fieri locorum Ordinarij permittere non debent. Clemens VIII. *constit.* 34. *incip. Sanctissimus*, 31. *Augusti* 1595.

Matrimonium eunuchos, & spadones vtroque testiculo contrahere posse vetuit Sixtus V. *constit.* 59. *incip. Cùm frequenter*, 27. *Iunij* 1587.

Matrimonium non debet prohiberi illis, qui doctrinam Christianam nesciunt, sed ad id comminatoriis monitionibus sunt cogendi. S. Congr. Episcop. & Regul. *in Gallipolen.* 6. *Martij* 1588. cuius memini *de officio, & potest. Parochi, cap.* 21. *num.* 3.

Matrimonij denunciationes fieri possunt temporibus prohibitis nuptias celebrare. Sac. Congreg. Episcop. & Regular. 18. *Decembris* 1589.

Matrimonium contrahentibus non præmissis denunciationibus imponenda est pœna interdicti ab ingressu Ecclesiæ, à quo nullo modo absoluendi sunt, nisi peracta publica pœnitentia. Sac. Congreg. Concil. *in vna Vlixbonen.* teste Selli. *in selectis Canon. cap.* 21. *num.* 10.

Matrimonium contractum non præmissis denunciationibus, licèt Ordinarius recuset dare licentiam quòd fiant pòst, est validum. S. Congr. Concil. *in Mediolanen.* 23. *Februarij* 1630.

Matrimonium contractum coram Parocho alieno de licentia Episcopi validum est, quamuis Episcopus intentionem haberet tale matrimonium non alij, quàm proprio Parocho committendi. Sac. Congr. Conc. *in Salen.*

Matrimonium coram Parocho non promoto infra annum validè celebrari potest. S. Congreg. Concil. *sub die* 12. *Martij* 1593.

Matrimonium contractum coram Parocho excommunicato valet, quia ille in huiusmodi casu præstat solùm præsentiam ad effectum tollendi clandestinitatem. S. Congreg. Conc. 3. *Martij* 1594.

Matrimonium contractum coram Parocho illius loci vbi contrahentes reperiuntur, non animo ibi domicilium constituendi, sed recreationis causa, non valet. Sac. Congreg. Conc. teste Garc. *de benefic. part.* 5. *cap.* 7. *num.* 11. *ad* 4. quem refero *de officio, & potest. Parochi, cap.* 21. *num.* 37.

Matrimonium contractum coram Parocho illius loci vbi contrahens moratur tanquam prætor, iudex, seu medicus temporalis, validum est. S. Congr. Conc. teste eod. Garc. *d. p.* 5. *cap.* 7. *num.* 11. *ad* 5. quem refero *d. cap.* 21. *num.* 38.

Matrimo

Matrimonium contractum coram Parocho, qui non sit Sacerdos, valet. Sac. Congreg. Concil. teste Garc. *de benefic. part. 9. cap. 2. num. 295.*

Matrimonium contractum coram Sacerdote extraneo, qui habet licentiam à proprio Parocho vnius ex contrahentibus, & ignorat se illam habere, prout ignorat vnus ex contrahentibus, est inualidum. S. Congreg. Conc. *sub die 5. Decembris 1626. & sub die 15. Aprilis 1628.*

Matrimonium celebratum coram Parocho, qui habet suam collationem nullam ob nullitatem concursus propter defectum examinatorum synodalium, est validum. S.Congr. Conc. *in Ceneten. 31. Iulij 1627.*

Matrimonium contractum coram Sacerdote, cui asserebat vnus ex contrahentibus se habuisse licentiam à Parocho, vt ipsemet contraheret matrimonium cum F, coram ipso, si re vera non esset vera huiusmodi licentia, non valet. S. Congr. Conc. 7. *Septembris 1620.*

Matrimonium si contractum sit coram Sacerdote alieno absque Parochi, vel Ordinarij licentia, debet Ordinarius irritum declarare, non irritare, quia cùm Concil. irritum fecerit, non est vlteriùs irritandum, sed opus est sola declaratione quod irritum sit. S. Congr. Conc. teste Piasec. *in praxi Episcop. p. 2. cap. 4. num. 2.*

Matrimonium contractum in parochia habitationis vxoris coram Parocho viri, & è conuerso, validum est. S.Congr.Conc. recedens à priori contraria decisione, teste meripso *de offic. & potest. Parochi, cap. 21. num. 45.*

Matrimonium cuiusdam iuuenis cum meretrice contractum, qui dubitauerat illud in propria ciuitate contrahere adhibendo Concilij Trident. solemnitates, eo quòd iuuenis parentes eis impedimento de facili futuri erant, & propterea Romam venerunt, & coram testibus, & Parocho in parochia in qua aliquantulum permorari erant, matrimonium contraxerunt per verba de præsenti, fuit validum iudicatum. S. Congr. Conc. *in Senen.* 17. *Maij* 1600. cuius memini *d. cap. 21. num. 40.*

Matrimonium contractum post quartum habitationis mensem à muliere coram Parocho oppidi, ad quod à ciuitate in qua habitabat, ad scandala submouenda iussu Principis secularis translata fuerat, sub præcepto illic non discedendi, donec aliud statutum non esset, est validum, ex doctrina Decian. *in tract. crimin. lib. 4.*

lib.4. cap.16. num.16. & Federic.de Senis citati à Sanch.*de matrim. lib. 3. disp.23. quæst. 1. & 3.* S. Congreg. Concil. *sub die 26. Iunij* 1621.

Matrimonium nullum ex publica causa noua indiget præsentia Parochi ad illud conualidandum, & non valet dicere fuisse ratificatum per copulam subsequutam *&*, dicitur notorium, ac reputatur publica causa si constet ex libro baptizatorum aliquem ex contrahentibus tempore matrimonij non esse legitimæ ætatis.Sac. Congreg. Conc. *in Balneoregien.* 8. *Iunij* 1619.

Matrimonium coram Parocho, & testibus contractum hac conditione, *si mulier est legitima*, subsequuta copula non est validum, si postea constiterit mulierem esse illegitimam. S.Congreg. Concil. *de anno* 1620.

Matrimonium contractum sub conditione apposita per virum, *si id saluo honore meo fieri potest, & si fratribus meis placuerit*, & non expectato conditionis euentu subsequuta fuerit copula cum affectu maritali, est validum, quia re vera gratia non confertur sub conditione, sed completa voluntate actus. S. Congr. Conc. *sub die* 13. *Augusti* 1592.

Matrimonium quando contrahitur inter duos alienigenas, & à paruo tempore in parochia habitantes, qui tamen sunt cogniti, quòd non sunt de comprehensis inter vagabundos, proprius eorum Parochus esse intelligitur, in cuius parochia contrahentes habitant tempore quo matrimonium contrahitur. S.Congr.Conc.21. *Martij* 1602.

Matrimonium celebratum extra locum propriæ habitationis, & in loco vbi non erat publicatum Concil. absque illius solemnitatibus, est validum si recessus à loco habitationis fuit factus ad euitanda impedimenta, putà inimicitias & obstacula parentum. Sac. Congr.Concil. 7. *Februar.* 1602.

Matrimonium non est legitimum si contrahatur inter se transferentes ad locum in quo Concilium non est promulgatum sub animo sine Parocho, & testibus contrahendi. S.Congr.Conc.*in Colonien. 5.Septembr.*1626.*& in Antuerpien.*16.*Decembris* 1628.

Matrimonium vt possit celebrari tempore Aduentus inter Christianos in terris Infidelium, ex causa conceditur à S. Congreg.Rit. *in Pedana*, 28.*Aprilis* 1607.

Matrimonia contracta absque obseruatione formæ à Concilio præscriptæ valida sunt, vbi decretum Concil. *cap.1.sess.24. de reform. matrim.*

matrim. non est publicatum. S.Congr. Conc. *in Carpentoraten.* 17. *Iunij* 1617. *& in Bossanen.* 14. *Aprilis* 1611.

Matrimonium contractum clandestinè inter puberem, & impuberem, in sponsalia de futuro resoluuntur, per *cap. vnic.* §.1. *de desponsat. impuber. lib.* 6. Sac.Congreg. Conc. teste Garc. *de benefic. p.* 11. *c.* 8. *num.* 23.

Matrimonium reputatur ratum, & non consummatum, ad effectum vt vnus ex contrahentibus, aliò contradicente, possit ingredi Religionem, si post illum contractum, coram Parocho, & testibus copula non intercesserit, quamuis priùs non semel etiam cum promissione de contrahendo fuissent fornicati. Sac. Congreg. Conc. Rit. 18. *Nouembris* 1618.

Matrimonium ratum non consummatum licèt per ingressum Religionis dissoluatur, tamen fallit quoad Iesuitas, qui si ingrediantur Congregationem post dictum matrimonium, quia post longum tempus emittunt professionem, non dissoluitur, ne vnus diu expectare cogatur. Sac.Congregat. Concil. *sub die* 26. *Aprilis* 1621.

Matrimonium contrahi potest absque dispensatione in hoc casu: Ioannes Baptista erat coniunctus in secundo & tertio consanguinitatis gradu cum quondam Lacteria prima vxore Poliminij, qui Poliminius prima vxore Lacteria mortua secundam duxit Bastianam, quæ mortuo Polіminio potest nubere dicto Ioanni. Sac. Congr. Conc. *in Ferentill.* 13. *Maij* 1628.

Matrimonium contractum à filia propter metum mortis à matre illatum est inualidum, etiamsi per obitum matris per septennium cum viro permanserit, & filios susceperit. Sac. Congreg. Conc. *in Romana*, 15. *Septembris* 1629. per Seraph. *decis.* 900. & Gregor. XV. *decis.* 395.

Matrimonia inualidare non potest Episcopus per sua decreta synodalia, quæ clandestinè sine Parocho, & testibus contracta essent, si ibi non esset publicatum Concil. Trident. ita vt matrimonia post huiusmodi decretorum publicationem aliter contracta, si nullum aliud obstet legitimum impedimentum, valida, ac firma sint: ideóque coniuges, qui aliàs inter se validè matrimonia contraxerunt, illisque postea per Episcopum, tanquam contra formam sui decreti nullis declaratis separati fuerunt, ac insimul habitare desierunt, omnino cogendi sunt vt in dictis matrimoniis contractis permaneant, atque vnà simul tanquam veri coniuges cohabi-

 tent:

tent:ij verò, qui primis matrimoniis aliàs validè, & publicè contractis, & consummatis ab Episcopo vigore dictorum decretorum nullis declaratis secundò contraxerunt, similiter ad priora redire, ac in illis permanere cogendi sunt, vt huiusmodi secunda matrimonia post publicationem & consummationem priorum contracta nullo modo, etiam prætextu cuiusuis gratiæ, & imminentis scandali tolerari possunt, aut debent. Sac. Congr. Concil. *in causa Russiæ*, 18. *Nouembris, & 2. Decembris* 1628.

Matutinum.

MATVTINVM, siue matutinæ horæ præstandæ sunt nocturno tempore, si adsit consuetudo; senes verò, & alij legitimè impediti si interesse non possint, lucrantur distributiones quotidianas. S.Congr.Rit. *in Mazarien.* 20. *Decembris* 1601.

Matutinum, quod secundùm regulam Ordinis recitari debet media nocte, vt ex causa recitari possit hora octaua noctis, conceditur à Sac.Congreg. Rit. *in causa ciuitatis Angelorum in Indiis*, 12. *Nouembris* 1605.

Matutinum quod recitari solebat à Canonicis vna hora post ortum Solis, non est ante ortum Solis inchoandum. Sac.Congreg.Rit. *in Asculana*, 16. *Septembris* 1606.

Matutinum quod media nocte à clero cathedralis Ecclesiæ recitari consueuerat, vt in futurum albescente die cantari possit, ex causis narratis conceditur à S.Congr.Rit. *in Oscen.* 21. *Iulij* 1607.

Matutinum defunctorum in festo omnium Sanctorum ad vesperam recitandum non est, sed ipsamet die Commemorationis omnium fidelium defunctorum post laudes diei recitari debet. S.Congreg. Rit. *sub die* 1. *Septembris* 1607.

Matutinum, quod recitabatur media nocte vt possit recitari hora prima noctis ob aëris intemperiem, & aduersam valetudinem Monialium, conceditur Monialibus S. Catharinæ Senen. in Indiis Occidentalibus à S.Congreg.Rit. *in Thaxcalan. in Indijs*, 20. *Iunij* 1609.

Vide in verbo *Licentia Matutinum recitandi.*

S. Maurus.

S. Maurus.

S. MAVRI festum vt in diœcesi Valentina obseruetur, concessit S. Congr. Rit. *in Valentin. 8. Martij* 1600.

S. Medicus.

S. MEDICI Mart. corpus in terra Otriculi pro tali haberi, & venerari debere, atque ad Ecclesiam cathedralem transferri posse censuit, & concessit Sac. Congr. Rit. *in Narnien. Otriculi 6. & 16. Iulij* 1612.

Memorialia.

MEMORIALIA in S. Congregatione Rituum recipienda non sunt, nisi porrigentes sint Procuratores habentes mandata, aut litteras ad tractāda negotia. S. Congr. Rit. *sub die 2. Martij* 1602.

Mendicantes Religiosi.

MENDICANTES Religiosi, quibus gaudeant exemptionibus statuit Pius V. *constit. 11. incip. Dum ad vberes, 29. Iulij* 1566. Et quibus priuilegiis, & indultis. Idem Pius V. *constit. 41. incip. Etsi Mendicantium, 11. Kal. Iunij* 1567.

Mendicantes in concernentibus administrationem Sacramentorum Episcopis subsunt, non possunt prohibere Sacerdotes seculares in eorum Ecclesiis celebrare, ad Ordines promouendi ab Episcopis examinandi sunt, non possunt nuptias benedicere absque consensu Parochorum, excommunicatos ad Religionem recipere prohibentur. Leo X. *constit. 22. incip. Dum intra 14. Kal. Ianuarij.* 1516.

Mendicantes nullatenus à quæstuatione, quæ de licentia suorum Superiorum fit, & in dies fieri contingit, prohiberi debent. S. Congr. Episcop. & Regul. teste *Sell. in select. canon. c. 16. num.* 8.

Mendicantes ex redditibus beneficiorum monasteriis annexorum seminario contribuere debent, nec obest quòd prætendunt se exemptos,

exemptos, quia videlicet in illis lectiones Grammaticæ, & casuum conscientiæ pro audiendis confessionibus quotidie habeantur, quia non sunt ob id exempta, sed tantùm ejus impensæ habenda est ratio, quæ ante Concilium fieri solebat pro salariis horum lectorum, & ea tanquam æs alienum detrahenda, tenentur tamen ex reliquo ad contributionem seminario ad ratam. Sac. Congreg. Concil. Et portio debita seminario ratione beneficiorum exigi potest post vnionem eiusdem beneficij factam Regularibus, qui Mendicantium priuilegiis gaudent. Eadem S.Congreg. *sub die* 21.*Iulij* 1629.

Mendicantes semper, & vbique tribuere debent præcedentiam Monachis. S.Congr.Rit. *in Monopolitana*, 23.*Martij* 1619.

Mendicantes possunt ab Episcopo compelli vt accedant ad publicas & generales processiones. Sac. Congreg.Rit. *in Chilen.in Indijs*, 15. *Maij* 1610.

Mendicantes vigore Matis magni non possunt absoluere à casibus Episcopo reseruatis. S.Congreg.Conc.teste Garc.*de benefic.p.*3.*c.*2. *num.*268.

Mendicantes non possunt hodie vti priuilegiis faciendi sacrum ante lucem, quibus ante Concilium Trid.vtebantur. S.Congreg.Conc. teste Garc. *in addit.ad tract.de benefic.p.*3.*c.*2.*num.*520.

Mendicantes tenentur ad ostendendam Ordinario licentiam quærendi eleemosynas à suis Superioribus sibi datas. Sac.Cong.Conc. teste Piasec. *in praxi Episcop.p.* 2.*c.*3.*num.*47.

Mendicantium Ordinum Fratres nequaquam possunt ab Episcopis prohiberi quominus per seipsos in diœcesibus, vbi habent Conuentus, eleemosynam quærant, sed tantùm extra loca vbi monasteria existant, quæritare voluerint, tenentur suorum Superiorum licentiam Ordinario ostendere. S.Congr. Conc.*de anno* 1621.

Mendicantes Religiosi præter quatuor principaliores, Prædicatores scilicet, Minores, Eremitas S.Augustini, & Carmelitanos, sunt Serui B.Mariæ. Pius V. *constit.*44.*incip.Romanus Pont.*1.*Octobris* 1568.

Minimi S Francisci de Paula. Pius V. *constit.*49. *incip.Apostolicæ Sedis*, 9. *Nouembris* 1567.

Iesuati Congregationis S.Hieronymi.Idem Pius V.*constit.incip. Romanus*, 19.*Nouembris* 1567.

Iesuiti. Idem Pius V.*constit.incip.Dum indefessæ* 7.*Iulij* 1571.

Carmelitæ discalceati. Clemens VIII. *constitut.*101. *incip. Romanum Pont.decet*, 20. *Augusti* 1603.

Mendican

Mendicantium de priuilegiis participant Canonici Regulares Lateranenses. Pius V. *constit.* 41. *incip. Superna dispositionis arbitrio*, 17. *Kalend. Septembr.* 1567.

Canonici Regulares S.Crucis Conimbricensis. *Ibid.*

Canonici Regulares S.Saluatoris Bononien. Iulius II. *constit.* 30. *incip. Inter cæteros*, 4. *Non. April.* 1512.

Canonici seculares S.Georgij in Alga. Pius V. *constit.* 92. *incip. Ex incumbenti nobis*, 3. *Id. Nouembris* 1569.

Mendicantium de priuilegiis participant plures Monachi, videlicet Cassinenses. Iulius II. *const.* 1. *in Bullario nouo, tom.* 1. *pag.* 402.

Vallis vmbrosæ. Pius V. *in d. constit.* 41. *incip. Ex superna dispositionis arbitrio.*

Camaldulen. Gregorius XIV. *constit.* 18. *incip. Ex iniuncto nobis*, 24. *Septembr.* 1591.

Cistercienses Congregationis S. Bernardi in Italia Regularis Obseruantiæ. Gregorius XIV. *constit.* 16. *incip. Romanus Pontifex*, 28. *Iun.* 1592.

Cistercienses reformati Congregationis B. Mariæ Fuliensis. Sixtus V. *constitut.* 70. *incip. Super specula*, *Idib. Nouembris* 1587. Paulus V. *constitut.* 23. aliàs 18. *incip. Diuina disponente clementia*, 5. *Idib. Iulij* 1606. *& in alia incip. In supereminentis*, 21. *Nouembris* 1607.

Cælestini. Vrbanus VIII. *constit.* 24. *incip. Sacrosancti*, 14. *Augusti* 1624.

Syluestrini. Paulus V. *constit.* 8. *incip. Religiosorum, sub die* 23. *Nouembris* 1616. *tom.* 4. *Bullar.*

Montis Virginis. Paulus V. *constitut. incip. Pastoralis*, 19. *Maij* 1611.

S.Basilij. Gregorius XIII. *constit.* 58. *incip. Benedictus*, *Kal. Nouembr.* 1579.

Carthusiani. Gregorius XV. *constit.* 42. *incip. Ad vberes*, 3. *Februarij* 1623.

Mendicantium de priuilegiis participant plures Fratres, nempe S.Spiritus in Saxia. Sixtus V. *constit. incip. Exigit*, 13. *Augusti* 1586.

S.Hieronymi Hispaniarum. Pius V. *constit.* 41. *incip. Superna dispositionis arbitrio*, 17. *Kal. Septembr.* 1567.

S. Hieronymi Congregationis B. Petri de Pisis. Pius V. *constit.* 125. *incip. Religionis*, 30. *Martij* 1571.

S. Hieronymi de Fesulis. Pius V. *in d. const.* 41. *incip. Supernæ.*

Cruciferi. Gregorius X I V. *in constit.incip. Romanus Pontifex*, 12. *Iul.* 1591.

Sanctissimæ Trinitatis discalceati. Paulus V. *constit.*60.*incip.Ecclesiæ Catholicæ*, 15. *Decembr.* 1609.

Militiæ Iesu Christi Portugaliæ reformati. Pius V. *d. constit.*41. *incip.Superna.*

Mendicantium de priuilegiis participant plures Clerici Regulares, videlicet Theatini. Clemens V I I. *constit.*38.§.12. *incip. Dudum pro parte*, 7. *Maij* 1533.

Sommaschini. Paulus V. *constit.* 37. §.1. *incip. Ex quo diuina maiestas*, 9. *Nouembris* 1607.

Minores. Gregorius X I V. *constit. incip. Romanus Pont.* 18. *Februarij* 1591.

Ministrantes infirmis. Gregorius X I V. *constit.incip.Illius qui pro gregis*, §.26. 11. *Kalend. Octobr.* 1591.

Matris Dei scholarum piarum. Gregorius X V. *in constit.sub die* 15. *Octobris* 1622.

Mensa.

MENSA, seu credentia, in qua apponuntur Calix, Patena, candelabra, &c. non potest ab Ordinario prohiberi, quin apponatur iuxta rubricas Missalis, dum Missa solemnis celebratur, dummodo iuxta modum & formam in illis præscriptam præparetur, & ordinetur. S.Congr.Rit. *in Pennen.*4.*Iul.*1615.

Metropolitanus.

METROPOLITANI electio semel facta ab Episcopo exempto vt ad eius Synodum Prouincialem conueniat, ligat successores, ita vt non possit ampliùs mutari, & semper in futurum ad illam accedere teneatur. S.Congr. Conc. testibus Quarant. *in sum. Bullarij verbo Concilium Prouinciale*, *quæst.*1. *in fin.* Galet. *in margar. casuum conscient. verbo Episcopus, pag.*100. *col.*7.

Vide in verbo *Archiepiscopus.*

Miles

Miles ſecularis I.

MILITES in monaſteriis, & locis piis ſe recipere non poſſunt. Pius V. *conſtit.* 148. *incip. Cùm ſicut, de anno* 1572.

Milites hoſpitari facere non poteſt Magiſtratus ſecularis in domibus eccleſiaſticarum perſonarum, quamuis laicis locatis, cùm per indirectum in bonorum eccleſiaſticorum præiudicium redundet. S. Congr. Epiſcop. & Regul. *in Nouarien.* 9. *Iun.* 1617.

Miles Regularis II.

MILES Regularis ſi fuerit Canonicus non poteſt ſupra habitum Canonicalem deferre Crucem Ordinis Militaris. S. Congr. Rit. *in Toletana,* 2. *Octobris* 1601.

Milites cuiuſuis Religionis, eius habitum geſtare tenentur. Sixtus V. *conſtit.* 92. *incip. Cùm ſacroſanctam,* 5. *Id. Ianuarij* 1589.

Milites cuiuſcunque Ordinis Religioſos alterius etiam laxioris recipere nequeunt. Pius V. *conſtit.* 89. *incip. Quæcunque, pridie Id. Octobris* 1569.

Milites Regulares decreto Conc. *ſeſſ.* 25. *de Regular. cap.* 15. non comprehenduntur. S. Congr. Conc. teſte Armendar. *in addit. ad recop. legum Nauarræ, lib.* 2. *tit.* 18. *l.* 7. *de Relig. num.* 7. quem refero *de offic. & poteſt. Epiſcopi, p.* 3. *alleg.* 101. *num.* 5.

Milites S. Benedicti de Auis III.

MILITES S. Benedicti de Auis in Regno Portugaliæ perfruuntur omnibus priuilegiis conceſſis, & concedendis Militibus S. Iacobi de Spatha, de Calatraua, & de Alcantara. Gregorius XIII. *conſtit.* 32. *incip. Ex Apoſtolica, de anno* 1575.

Collegium pro eius Militiæ Religioſis in Conimbricenſi Academia erexit Paulus V. *conſtitut.* 5. *incip. Ex iniuncto,* 23. *Auguſti* 1605.

Aduersùs hæreticos, aut infideles per quinquennium militantes Commendas eiuſdem Militiæ conſequi valent. Paulus V. *conſt.* 24. *incip. Maieſtatis,* 21. *Iul.* 1606.

Milites S. Iacobi de Alcantara IV.

MILITES S. Iacobi de Alcantara perfruuntur omnibus gratiis, & priuilegiis concessis, & concedendis Ordini Cisterciensi S. Benedicti. Leo X. *constit.* 44. *incip. In Apostolica*, 10. *Kalend. Iulij* 1521.

Eorum regimen Coronæ Regiæ Hispaniarum commisit Adrianus VI. *const.* 1. *incip. Dum intra*, 4. *Non. Maij* 1522.

De bonis suis testari, & disponere possunt. Gregorius XIII. *const.* 30. *incip. Romani*, 6. *Octobris* 1575.

Milites S. Mariæ de Calatraua V.

MILITES S. Mariæ de Calatraua fruuntur omnibus priuilegiis Ordinis Cistercien. Iulius II. *constit.* 16. *incip. Romani*, *Kalend. Aprilis* 1508.

Sunt subiecti regimini Regiæ Coronæ Hispaniarum. Adrian. VI. *constit.* 1. *incip. Dum intra*, 4. *Non. Maij* 1522.

Tenebantur vestiti, & cincti dormire, sed circa hoc dispensati fuerunt à Clemente VII. *const.* 18. *incip. Apostolica*, 17. *Kal. April.* 1526.

De suis bonis testari, & disponere possunt. Gregorius XIII. *constit.* 30. *incip. Romani*, 6. *Octobris* 1575.

Milites S. Iacobi de Spatha VI.

MILITVM S. Iacobi de Spatha Ordinem approbauit Alexand. III. *constit.* 5. *incip. Benedictus*, 3. *Non. Iul.* 1175.

Subsunt gubernio Regiæ Coronæ Hispaniarum. Adrianus VI. *constit.* 1. *incip. Dum intra*, 4. *Non. Maij* 1522.

De suis bonis testari, & disponere posse indulsit Gregor. XIII. *constit.* 30. *incip. Romani*, 6. *Octobr.* 1575.

Non emittentes omnia tria vota substantialia Religionis minimè sunt incapaces beneficiorum secularium siue simplicium, siue Curatorum, nec etiam pensionum. S. Congreg. Concil. *sub die* 10. *Nouembris* 1600. teste Garc. *in addit. ad suum tract. de benefic. part.* 1. *cap.* 4. *num.* 22. Vidi originale.

Collegium pro huius Militiæ Religiosis de Regno Portugaliæ in Conimbricensi Academia erexit Paulus V. *constit.* 5. *incip. Ex iniuncto*, 23. *Augusti* 1605.

Contra

Contra Infideles per quinquennium militantes eiusdem Militiæ Commendas in Regno Portugaliæ existentes consequi possunt. Paulus V. *constit.* 24. *incip. Maiestatis*, 21. *Iulij* 1606. vbi idem dicitur de Militibus Iesu Christi eiusdem Regni Portugaliæ.

Milites S. Ioannis Hierosolymitani VII.

MILITES S. Ioannis Hierosolymitani, eorúmque hospitale sub Sedis Apostol. protectione suscepit, & ad alios Ordines transire prohibuit Anastasius IV. *constit.* 2. *incip. Christianæ*, 12. *Kal. Nouembris* 1154.

Ad eorum magnum Magistrum spectat beneficiorum collatio, & causarum cognitio, habet iurisdictionem meri, & mixti imperij in personas, & bona Militiæ, & eius litteris quoad professionis emissionem creditur. Pius IV. *constit.* 9. *incip. Circumspecta*, *Kal. Iulij* 1560.

Sunt exempti à iurisdictione Ordinariorum, & à solutione decimarum, & aliorum onerum, & mortuos in eorum Ecclesiis sepelire possunt, ac eorum Capellani eiusdem Militiæ Parochialibus deseruire valent. *Ibidem.*

Bona illorum vbique decedétium, etiam ex illicita negotiatione acquisita vti spolia non ad Cameram Apost. sed ad eius hospitale spectant. Pius IV. *constitut.* 29. *incip. Romani*, 24. *Martij* 1561.

Illorum parochiales Ecclesias quoad animarum curam, & administrationem Sacramentorum Episcopi visitare possunt. Gregorius XIII. *constit.* 67. *incip. Circumspecta*, 25. *Nouembris* 1580.

Et eorum Præceptoriæ vacant per promotionem ad Episcopatum. Gregorius XIII. *constit.* 82. *incip. Controuersia*, 3. *Kalend. Maij* 1583.

Assassinij criminis reos non possunt iudices laici illos declarare, sed eius cognitio spectat ad superiores Militiæ iuncto Episcopo loci. Clemens VIII. *constit.* 37. *incip.* ——.

Eorum priuilegia, indulta, facultates, exemptiones, immunitates, & alias gratias illis concessas confirmauit Vrbanus VIII. *constit.* 15. *incip. Vniuersalis*, 29. *Martij* 1624.

A visitatione Episcoporum exemptæ sunt eorum Ecclesiæ priuilegiis Summorum Pont. præterquam si fuerint Curatæ. S. Congr. Conc. teste Armendar. *in addit. ad recopil. legum Nauarra*, *lib.* 1. *tit.* 6. *de Visitat. l.* 5. §. 2. *num.* 6.

Comprehenduntur decretis Concil. Tridentr. etiam vbi de eis non fit expressa mentio, nisi specialiter priuilegiis post Concil. muniantur. S. Congr. Conc. teste Selli. *in select. canon. cap. 23. num. 3.*

Vnde sub decreto eiusdem Conc. *sess. 25. de Regular. c. 19.* comprehenduntur. S. Congreg. Conc. teste Armendar. *lib. 2. tit. 18. l. 7. de Religion. num. 51.*

Et sub decreto eiusdem Conc. *sess. 25. de Regul. c. 15.* ex peculiari ipsorum statuto. S. Congr. Conc. testibus Flamin. Paris. *de resignat. benef. lib. 6. q. 2. num. 120.* Armendar. *d. l. 7. de Religion. num. 16.* quos cum aliis refero *de officio, & potest. Episcopi p. 3. alleg. 101. num. 8.*

Non afficiuntur constitutione Gregorij XV. de Conseruatoribus, nisi quoad Conseruatores, & non quoad Iudices ordinarios habentes ordinariam iurisdictionem intra limites suorum Prioratuum. S. Congr. Conc. *in Mileuitana 6. Februarij* 1627.

Vide in verbo *Equites S. Ioannis Hierosolymitani.*

Milites B. Mariæ de Monte Carmelo VIII.

MILITES B. Mariæ de Monte Carmelo in Gallia viuunt sub regula & habitu B. Mariæ Virginis de Monte Carmelo instituti à Paulo V. exempti ab Ordinariorum iurisdictione, Fidei professionem emittere tenentur, sacrosanctam Eucharistiam suscipere debent, votum obedientiæ, & castitatis coniugalis emittunt, contra S.R.E. hostes pugnare promittunt, Officium, siue Coronam B. Mariæ singulis diebus recitare, festis, & Sabbati diebus Missam audire, & feria tertia ab esu carnium se abstinere debent. Paulus V. *constit. 41. incip. Romanus, Kal. Martij* 1607.

Milites S. Lazari IX.

MILITVM S. Lazari Ordinem sub regula S. Augustini, approbauit Alexander IV. *constit. 1. incip. Cùm à nobis, 11. Aprilis* 1155.

Sunt exempti tam in temporalibus, quàm spiritualibus à iurisdictione Ordinariorum, & à solutione decimarum, aliorúmque onerum, & ab iis omnibus, à quibus Concilium Trident. Milites S. Ioannis Hierosolymitani exemit.

A quocumque Antistite Ordines recipere possunt; gaudent priuilegiis hospitalis S. Spiritus in Saxia de Vrbe; extra Conuentum habitum suscipientes infra annum in Conuentu comparere debent:

debent: sub regula Cistercienſi viuunt; loca illorum non comprehenduntur sub reſeruationibus Apoſtolicis, & per magnum Magiſtrum, & non alium conferri debent: eorum beneficia obtinentes infra ſex menſes habitum Religionis ſuſcipere, & profeſſionem debent emittere; Capellani eorum confeſſiones audire, & Sacramenta illis adminiſtrare poſſunt. Pius IV. *conſtit.95.incip. Inter exiguas,4.Non.Maij* 1565.

Quæcumque arma deferre poſſunt, & eorum magnus Magiſter poteſt inſtituere quæcumque ſimplicia beneficia de iurepanatus laicorum in Commendas, & de eis perſonis idoneis prouidere. Pius V. *conſtit.28.incip.Sicuti,7.Kal.Februarij* 1567.

S. Mauritij Ordinem ſub regula Ciſtercienſi inſtituit Gregorius XIII. *conſtit.6.incip.Chriſtiani,16.Kal.Octobris* 1572. Sed illum alij ſancti Lazari vniuit, & ex illis vnam Militiam conſtituit idem Gregorius XIII. *conſtitut. 7. incip. Pro commiſſa, Idib. Nouembris* 1572.

Et hi Milites SS. Mauritij,& Lazari viuunt ſub regimine Ducis Sabaudiæ, eorúmque perpetuus magnus Magiſter, & adminiſtrator eſt. Gregorius XIII. *in d.conſtit.7.*

Habent facultatem retinendi penſiones ducatorum 400. auri. Clemens VIII. *conſtit.102.incip.Decet,nono Septembris* 1603.

Milites militiæ Chriſtianæ X.

MILITES militiæ Chriſtianæ ſub titulo Conceptionis B. Mariæ Virginis immaculatæ, & regula S.Franciſci, ac protectione S. Michaëlis Archangeli, & Baſilij inſtituit Vrbanus VIII. cuius magnus Magiſter, & Militiæ caput vnus eſt, nouitiatum in loco Militiæ faciunt, votáque & profeſſionem Fidei, ac iuramentum fidelitatis emittunt, contra Infideles, & Fidei hoſtes militant, nobiles viri, & ingenuè nati etiam coniugati recipiuntur, & ſuper beneficiis eccleſiaſticis penſiones vſque ad ſcuta 300. habere poſſunt, quamuis ſint bigami. Vrbanus VIII. *conſtit.11. incip. Imperſcrutabilis,pridie Id Februarij* 1623.

Milites S. Spiritus XI.

MILITVM S. Spiritus in Gallia magnus Magiſter, & perpetuus adminiſtrator eſt Rex Franciæ, ad quem etiam exteros Catho-

licos

licos admittere potest. Paulus V. *constitut.* 42. *incip. Maiestatis*, 16. *Februar.* 1608.

Milites S. Stephani XII.

MILITVM S. Stephani Papæ Ordinem instituit Cosmus Medices Magnus Dux Etruriæ sub regula S. Benedicti, cuius magnus Magister constituitur, eius Milites sunt exempti ab Ordinariorum iurisdictione, & à solutione decimarum, & aliorum onerum. Pius IV. *constit.* 60. *incip. His quæ, Kal. Februarij* 1562.

Habent priuilegium retinendi annuas pensiones ducatorum 400. Paulus V. *constit.* 46. *incip. Dum generosa*, 14. *Kal. Iulij* 1608.

Minister Generalis de Obseruantia.

MINISTER Generalis de Obseruantia legitimè vsus fuit, & vti potest titulo, & sigillo cum inscriptione Ministri Generalis totius Ordinis Fratrum Minorum. Sac. Congreg. Rit. *sub die* 22. *Martij* 1631.

Miracula.

MIRACVLORVM super verificatione, & appprobatione formare processus, & examinare testes nõ spectat ad Prælatum inferiorem habentem iurisdictionem quasi Episcopalem in loco, in quo miracula meritis, & intercessione B. Virginis operata sunt, sed ad Episcopum, in cuius diœcesi locus ipse in quo adest miraculosa imago situs est. S. Congr. Rit. *in Praten.* 3. *Decembris* 1616.

Miracula noua tam personæ non canonizatæ, quàm Sanctorum canonizatorum nulla admittenda sunt, nisi recognoscente, vel approbante Episcopo. S. Congr. Conc. *de anno* 1626. quam authenticam penes me seruo, & refero *in collect. ad cap.* 2. *de reliq. & vener. Sanctor. num.* 2.

Missa I.

MISSÆ in sacrificio offertur Deo verum, proprium, & propitiatorium sacrificium. Gregorius XIII. *const.* 33. *incip. Sanctissimus, de anno* 1576.

Missas

Missas Latino ritu Græcis, & Græco ritu Latinis celebrare interdixit Pius V. *constit.* 12. *incip. Prouidentia*, 13. *Kalend. Septembris* 1566.

Missam audientes in Ecclesiis Fratrum Mendicantium in Dominicis, & festis diebus, præcepto Ecclesiæ de audienda Missa satisfaciunt. Leo X. *constit.* 25. *sub dat.* 13. *Nouembr.* 1517. prout refero *de offic. & potest. Parochi, cap.* 11. *n.* 15. Item Pius V. *constit.* 41. §. 8. *incip. Etsi Mendicantium*, 17. *Kalend. Iunij* 1567.

Missam ante diem damnatis ad mortem via iustitiæ per Confraternitatem Misericordiæ celebrari permisit Pius V. *constit.* 91. *incip. Cùm sicut.*

Missam celebrantes ad Ordinem Presbyteratus non promoti ab Inquisitoribus hæreticæ prauitatis puniuntur. Gregorius XIII. *constit.* 21. *incip. Officij*, 6. *Augusti* 1574. & Curiæ seculari præuia degradatione tradendi. Clemens VIII. *constit.* 81. *incip. Etsi aliàs*, 1. *Decembris* 1601. Quam constitutionem ad omnes etiam minores vigintiquinque annis, dummodo vigesimum ætatis annum compleuerint, ampliauit Vrbanus VIII. *constit.* 79. *incip. Apostolatus*, 23. *Martij* 1628.

Missarum onera suscepta vltra vires nullus Episcopus potest reducere, sed recurrendum est ad Sedem Apost. Vrbanus VIII. *constit.* 43. §. 1. *incip. Cùm sæpè*, 21. *Iun.* 1625.

Missæ ordinandæ sunt ab eo, cui de iure competit, vel secundùm consuetudinem Ecclesiæ. S.Congr. Rit. *in Iuuenacen.* 19. *Nouembris* 1607. *& in Baren.* 19. *Ianuar.* 1608.

Missas Pontificales celebrare, & distribuere absente Episcopo pertinet ad primam Dignitatem, vel ad secundam, vel ad antiquiorem Canonicum, non autem ad Canonicum hebdomadarium. S.Congreg.Rit. *in Tarantin.* 10. *Ianuar.* 1597. *& in Vallisoletan.* 11. *Iunij* 1605. Quæ autem spectant ad primam Dignitatem, dixi *sup. in verbo Dignitas prima.*

Missæ sacrificium non est interrumpendum recitando preces inter Missarum solemnia post orationem Dominicam. S. Congreg. Rit. *in Oscen.* 11. *Iunij* 1605.

Missæ priuatæ celebrari possunt etiam dum horæ canonicæ in choro cantantur. S. Congreg. Rit. *in Brundusin.* 20. *Decembris* 1601. non tamen in Altari maiore. Eadem Sac. Congreg. *in Oscen.* 2. *Maij* 1620.

Missæ solemnes successiuè per Ordinem inter Dignitates sunt distri-

buendæ, & quæ Missæ solemnes & minus solemnes intelligantur. S.Congr.Rit. *in Tarentin.Cryptaliarum*, 27. *Februar*.1610.

Missæ celebratio non potest prohiberi in Oratorio turi ædificato per laicum antequam celebretur Missa in Parochiali, vel Matrice Ecclesia. S.Congr.Conc. *in Caietana*, 18. *Septembris* 1627.

Missas celebrare Regularibus nequaquam prohibetur in suis Ecclesiis ante celebrationem Missæ in Ecclesia parochiali. S. Congreg. Conc. *in nullius prouinciæ Rauennaten*.15.*Septembr*.1629.

Missæ duæ sunt celebrandæ in Ecclesia in qua ex legato relicto præcipitur vt singulis Sabbatis celebretur Missa de B.Maria, si in Sabbato occurrat festum solemne alterius Sancti. S. Congreg. Rit. *in Pampilonen*. 1. *Septembr*. 1607.

Missæ votiuæ à testatoribus relictæ non sunt acceptandæ de cætero, nisi in illis diebus, in quibus secundùm regulas Missalis celebrari possunt: de Missis verò iam acceptatis petenda est à Sanctissimo dispensatio pro transferendo in dies, in quibus liceat. S.Congr.Rit. *in Turritana*, 1. & 3. *Septembr*. 1612. *&* 19. *Maij* 1614.

Missa votiua pro re graui quæ dicatur, & quomodo solemniter cum Credo, Gloria & organo sit celebranda, & cum quo paramentorum colore. S. Congreg.Rit. *in Placentina*, 19. *Maij* 1607.*dub*.14.

Missam celebrantes Canonici deuotionis causa dum in choro diuinum Officium recitatur, distributiones quotidianas non lucrantur, nisi à Superiore Ecclesiæ iniungatur eis vt eo tempore celebrent, sed ab huiusmodi iussu abstinere debet. S.Congr.Conc. teste Garc. *de benef. p*.3.*cap*.2.*n*.398. *& in Callien*.29.*Iulij* 1628. *in resp.ad* 4. cuius memini *de Canonicis*, *cap*.25. *num*. 12. *in fine*.

Missa in propria Ecclesia, & non in alia celebrare debet Parochus, quacunque consuetudine contraria non obstante. S.Congr.Conc. *in Lucana*, 15. *Septembr. &* 17. *Nouembr*. 1629.

Missas duas festis diebus poterit Parochus ex concessione Episcopi ob defectum Sacerdotum celebrare. S. Congreg. Conc. *sub die* 17. *Augusti* 1626.

Missas, quæ circunferuntur à S. Congr. non approbatas, S. Gregorij pro viuis, & defunctis, quindecim Auxiliatorum, & de Patre æterno, exceptis iis, quæ sunt permissæ Regularibus tantùm, veluti Rosarij, S. Mariæ de Monte Carmelo, & aliàs, sicut etiam Officia ab eadem non approbata, prohibuit, reiecit omnino, & damnauit respectiuè, & pro prohibitis, & damnatis habere voluit S. Congr. Rit. *sub die* 7. *April*. 1628.

Missam

Missam peculiarem de Rosario celebrandi quando onus in legato pio imponitur, tunc loco Missæ de Rosario, celebrarur Missa votiua B. Virginis de tempore. S. Congreg. Rit. *in Polignamen.* 31. *Iulij* 1632.

Missarum celebrandarum onera perpetua nullus secularis sine Episcopi, vel eius Generalis Vicarij, Regulares verò sine Generalis, vel Prouincialis consensu, & licentia in scriptis, & gratis concedenda suscipere possunt, sub grauissimis pœnis. S. Congreg. Conc. *in decretis de celebrat. Missarum*, §.5. *sub die* 21. *Iul.* 1625. post meum tract. *de offic. & potest. Episcopi, pag.* 7. secundùm Lugdunen. impress.

Missarum celebrandarum numerus si tribuens eleemosynam non præscripserit, tunc tot Missæ celebrari debent, quot præscripserit Ordinarius secundùm morem suæ ciuitatis, vel prouinciæ. S. Congreg. Concil. *super dictis decretis quæst.* 2.

Missa Conuentualis in Quadragesima, Aduentu, quatuor temporibus, & similibus etiam quòd in dictis diebus occurrat festum duplex, non est omittenda, sed vtraque Missa, nempe de Sancto, & de feria est celebranda. S. Congr. Rit. *in Lunens. Sarzan.* 5. *Mart.* 1633.

Missarum onera beneficiis & capellis seminario vnitis imposita, pro qualitate operum, & ratione redditruum minuere, & redintegrare non potest Episcopus. S. Congr. Conc. *in Vercellen.* 19. *Febr.* 1633. *ad* 1.

Missa Conuentualis de feria nunquam est omittenda, etiam quòd occurrar festum duplex, vel semiduplex, non obstanre contraria consuetudine. S. Congreg. Rit. *in Aquilegien.* 9. *April.* 1633.

Missarum reductio I I.

MISSARVM onera reducere, & commutare possunt Episcopi, & Prælati Ordinum iuxta formam Concil. Trid. *sess.* 25. *de reform. c.* 4. si ante Concil. imposita sint, non ita si pòst. S. Congreg. Concil. testibus Hieron. à Sorbo *in annotat. ad compend. priuileg. Regular. verbo Missa* 3. Confett. *in sum. priuilegior. Mendicant. tit.* 19. *de diuinis Officiis*, *& Missar. celebr. cap.* 3. quos cum aliis refero *de offic. & potest. Episcopi, p.* 2. *alleg.* 29. *num.* 2.

Missas reducere ad minorem numerum non potest Episcopus ex vi Concil. *sess.* 25. *de reform. cap.* 4. in beneficiis requirentibus in sui fundatione certum numerum Missarum. S. Congreg. Conc. teste Galet. *in margarita casuum conscient. verbo beneficium, pag.* 24. *col.* 2. *& verbo Missa vlt.*

Missas in fundatione Ecclesiæ impositas non potest Prælatus reducere, & ad minorem numerum reuocare. S.Congr.Conc. testibus Piasec.*in praxi Episcop.p.2.cap.3. n.31.*Antonin.Diana *resol.moral.p.1. tract.de celebrat.Missar.resol.1.*

Missarum numerus moderandus est iuxta vires legati, si pro ipsis celebrandis adeò tenuis eleemosyna relicta sit,vt non facilè inueniatur qui velit se huic muneri subiicere, in qua reductione Capituli consilium inquirere debet Episcopus,quamuis sequi illud minimè teneatur. S. Congreg. Concil.reste Aloys.Ricc. *in praxi rerum fori eccles. decis.* 404. *in 1. edit.* aliàs *resol.* 341. *ex num.2. in 2. edit.* quem refero *de offic. & potest. Episcopi, p.2. alleg.29. num.6.*

Missarum celebrandarum vlla onera,etiam post Conc. Trident. vt in limine fundationis imposita non possunt Episcopi in diœcesana Synodo, aut Generalis in Capitulis generalibus,vel aliàs quoquo modo reducere, sed pro his omnibus reducendis, aut moderandis, vel commutandis ad Apostolicam Sedem recurrere debent, quæ re diligenter perspecta id statuet quod magis in Domino expedire arbitrabitur, alioquin reductiones, moderationes, & commutationes huiusmodi,si quas contra huius prohibitionis formam fieri contigerit,omnino nullæ,atque irritæ sunt. S.Congreg.Conc. *in decretis de celebr.Missar.§.1.sub die 21.Iulij 1625.* post meum tract. *de officio Episcopi, pag.7.* secundùm Lugdun. impress.

Missarum onus iniunctum reducere, & moderari Episcopus etiam post decreta de celebrat. Missar. si in ipsa beneficij institutione id expresè cautum fuerit. S. Congreg.Conc.*super decretis de celebrat. Missar. quæst. 1.imp. de anno 1626. post meum tract. de offic. & potest. Episcopi, pag.10.* secundùm Lugdunen. impress.

Missarum eleemosyna III.

MISSAM qui suscipit celebrandam cum certa eleemosyna non potest eandem Missam alteri celebrandam committere parte eiusdem eleemosynæ sibi retenta.S.Congr.Conc.*in decretis impressis de celebrat.Missar.§.4.sub die 21.Iul.1625.post meum tract.de offic.& potest. Episcopi, pag.7.* secundùm Lugdunen. impress.

Missas ab offerente præscriptas celebrare tenentur Sacerdotes accipientes stipendium minus congruum cùm Ordinarius præscripserit eleemosynam congruam iuxta qualitatem loci, personarum, & temporum. S. Congreg. Concil. *super decretis de celebrat. Missar. dub.3.*

dub. 3. impress. de anno 1626. post meum tractatum de officio Episcopi, pag. 10.

Missas qui obligantur celebrare ratione beneficij, seu capellæ, legati, aut salarij, si eleemosynas pro aliis Missis celebrandis susceperint, non possunt eadem Missa vtrique obligationi satisfacere. Sac.Congregat. Concil. *super dictis decretis de celebrat. Missar. dub.* 4.

Missarum numerus si testator relinquat vt celebretur pro eius anima absque vlla præscriptione eleemosynæ, tunc ab Episcopo, non verò ab hæredibus est præscribenda eleemosyna congrua, quæ respondeat oneribus Missarum celebrandarum secundùm morem ciuitatis, vel prouinciæ. Sac.Congr.Conc. *super dictis decretis de celebrat. Missar. dub.* 5.

Missarum celebrandarum ex eleemosynis nullam vtcumque portionem retinere possunt Ecclesiæ, ac loca pia, seu illorum administratores ratione expensarum, quas subeunt in Missarum celebratione, nisi cùm Ecclesiæ, ac loca pia alios non habent redditus, quos in vsu earumdem expensarum erogare licitè possint, & tunc quam portionem retinebunt, nullatenus debet excedere valorem expensarum, quæ pro ipsomet tantùm Missæ sacrificio necessariò sunt subeundæ, & nihilominus eo etiam casu curandum esse, vt ex pecuniis, quæ supersunt, expensis vt suprà deductis, absolutè tot Missæ celebrentur, quæ præscriptæ fuerint ab offerentibus eleemosynas. S.Congr.Conc. *super dictis decretis de celebrat. Missar. dub.* 7.

Missæ pro celebratione quando offertur eleemosyna maior solita, debet absolutè is, cui oblata fuerit, eandem integram eleemosynam tribuere Sacerdoti celebranti, nec vllam illius partem sibi retinere poteſt. Sac. Congreg. Concil. *super dictis decretis de celebrat. Missar. dub.* 9.

Missam per alium celebrare volens beneficij Rector non tenetur Sacerdoti celebranti dare stipendium ad rationem redditUum beneficij, sed satis est vt ei tribuat eleemosynam congruam secundùm morem ciuitatis, vel prouinciæ, nisi in fundatione ipsius beneficij aliud cautum fuerit. S.Congr. Conc. *super dictis decretis, dub.* 8.

Missarum celebrandarum eleemosynas non possunt administratores Ecclesiæ magnæ deuotionis, & concursus accipere, si iisdem Missis non nisi post longum tempus satisfacere valeant, nisi de consensu eorum, qui eleemosynas tribuunt. S.Congr.Conc. *super decretis de celebrat. Missar. dub.* 14.

Missa vnica satisfacere non potest Sacerdos duabus obligationibus duplicem eleemosynam recipiens, nisi in fundatione expresse cautum sit quòd non teneatur sacrificium applicare. S.Congr. Conc. *in Aretina*, 28. *Aprilis* 1629.

Missas celebrandi anticipatè applicandas postmodum iisdem personis, à quibus recipiunt in dies eleemosynas, praxis est omnino tollenda. S.Congr.Conc. 10. *Nouembris* 1605.

Missam quibus diebus tenentur Parochi celebrare, non possunt pro ea manualem eleemosynam recipere. Sac. Congreg. Conc. *sub die* 1. *Septembris* 1629.

Missa Conuentualis IV.

MISSA Conuentualis de Officio currenti debet celebrari etiam in illis diebus, quibus Canonici vel ex deuotione, vel pro Defunctis cantant aliam Missam, aliàs non lucrantur distributiones quotidianas, nec sufficit loco Missæ Conuentualis Missa lecta celebrata in aurora de Officio currenti. Sac. Congreg. Rit. *in Vrbinaten.* 25. *Iunij* 1611. *&* 4. *Iulij* 1615. Sed præsupposita consuetudine immemoriali in contrarium eadem S. Congr. censuit hoc locum habere in illis diebus, in quibus iuxta tertiam rubricam Missalis omnino duæ Missæ Conuentuales celebrandæ sunt, vt in Quadragesima, &c. In reliquis verò diebus, in quibus id nõ exprimitur, quando Canonici cantãt Missam votiuam, vel pro Defunctis loco Missæ Conuentualis sufficit dicta Missa lecta celebrata in aurora, ita dicitur *in d. Vrbinaten.* 4. *Iulij* 1615. *& in Oscen.* 28. *Ianuarij* 1612.

Missæ Conuentuales infra octauam Corporis Christi possunt iuxta consuetudinem Ecclesiæ cantari sine Diacono, & Subdiacono, excepto die festo, & Dominica, ac die Octauæ. Sac. Congr. Rit. *in Alexandrina*, 15. *Martij* 1608. *in* 6. *dub.*

Missa Conuentualis non potest omitti pro Missa votiua, vel Defunctorum. S.Congreg.Rit. *in Fauentina*, 18. *Iulij*, *&* 28. *Augusti* 1628. *& de anno* 1631.

Missa Defunctorum V.

MISSA Defunctorum non est prætermittenda si ex legato relicto ordinetur vt celebretur singulis diebus, quæ de præcepto non seruantur, licèt sit festũ duplex, quod de præcepto non seruatur, quo

casu

casu duæ Missæ sunt celebrandæ, vna de festo, altera Defunctorum, vt licitè lucrari possit eleemosyna relicta. S.Congreg. Rit. *in Pampilonen.* 1.*Septembris* 1607.

Missæ Defunctorum non sunt celebrandæ, & cantandæ in diebus solemnibus. S.Congr.Rit. *in Veronen.* 23.*Iunij* 1607.

Missa celebrata in Altari priuilegiato pro Defunctis non suffragatur, nec indulto satisfit nisi sit de Requiem, licèt in indulto non exprimatur. Sac.Congreg.Rit. *in Pistorien.* 1.*Iunij* 1601. *& in Toletana*, 13.*Iulij* 1601.

Missa pro Defunctis ritu de Requiem celebrari potest in Dominicis, & festis insepulto, & in Ecclesia præsente corpore, vbi nimirum viget consuetudo sepeliendi Defunctos simul cum Missa. Sac. Congr.Rit. *die* 23.*Maij* 1603. cuius memini *de officio & potest. Parochi, cap.* 11.*num.* 25.

Missa de Requiem in Altari priuilegiato non potest dici in die festo duplici, & de præcepto qui incidit in diem assignatum pro dicto Altari priuilegiato. S.Congr.Rit. *sub die* 24.*Aprilis* 1627.

Missæ de Requiem tolerari possunt in festo duplici, quod non est de præcepto, pro voluntate testatorum implenda. S.Congreg.Rit. *sub die* 1.*Septembris* 1607. *&* 20.*Iunij* 1626.

Missæ Defunctorum certo die dicendæ eo impedito transferantur in sequentem. S.Congr.Rit. *in Egitanien.* 23.*Maij* 1603. *in* 3.*dub.*

Missæ de Requiem non possunt dici in illis diebus, quibus prohibetur fieri de festo duplici, nimirum infra octauam Epiphaniæ, Paschatis, Pentecostes, in hebdomada maiori, feria quarta Cinerum, & in vigiliis Natiuitatis Domini, & Pentecostes. Sac.Congreg.Rit. 28.*Augusti* 1626. cuius memini *d.cap.* 11.*num.* 28.

Missæ propriæ VI.

MISSA & Officium B. Aloysij Gonzagæ pro Ecclesiis sub ditione familiæ Gonzagæ, & Iesuitis de Vrbe conceditur. S.Congreg. Rit. 31.*Martij* 1618. *& in Lotharingia* 4. *Aprilis* 1620. *& in Mediolanen.* 19.*Maij* 1621.

Missa de Angelo Custode pro congregatione Annuntiatæ Societatis Iesu, conceditur per S.Congr.Rit. *in Romana* 16.*Maij* 1601.

Missa de Annuntiatione B. Mariæ non est celebranda, nec etiam in domo Lauretana quando eius festum venerit Feria quinta, vel sexta maioris hebdomadæ, vel in Dominica Paschæ, & duobus

bus sequentibus diebus. Sac. Congreg. Rit. *in Lauretana*, 9. *Maij* 1606.

Missæ propriæ Sanctorum Ordinis Carmelitanorum reformatæ ad vsum Missalis Romani approbantur, & conceduntur Fratribus Carmelitanis discalceatis. S.Congreg.Rit. *in causa Carmelitanorum discalceatorum*, 3. *Septembris* 1605.

Missa de S. Marco, & non Rogationum celebranda est in Ecclesia Beato Marco dicata, licèt processio Rogationum illuc dirigatur. S.Congr.Rit. *in Hispalen.*23. *Maij* 1603.

Missa & Officium SS. quindecim Auxiliatorum in Missali Ordinis Prædicatorum impressa suspenditur. S. Congr. Rit. *sub die* 14. *&* 16. *Ianuarij* 1617.

Missa S. Raphaëlis Archangeli pro monasterio Ordinis S. Francisci de Paula conceditur. S.Congr.Rit. *in Massilien.* 2. *Martij* 1602.

Missa S. Simeonis approbatur pro Monialibus S. Simeonis in ciuitate Ragusina. Sac.Congr. Rit. *in Ragusina*, 28. *Nouembris* 1609.

Vide in verbo *Officium*.

Missale.

MISSALE Romanum à Pio V. editum, eius constit. 16. iterum emendatum, ac restitutum tantùm in vsu haberi mandauit, ac sine licentia Ordinariorum imprimi non posse statuit Clemens VIII. *constit.* 108. *incip. Cùm sanctissimum*, 7. *Iulij* 1604.

Missale Romanum vt iacet seruandum est, nec licet aliquid de eo siue in nigro, siue in rubro mutare, & qui secus fecerit, animaduersione dignus est. S.Congr.Rit. *in Vlixbonen.* 12. *Nouembris* 1605.

Missali alio quàm reformato celebrantes, qui aliàs tenentur ex Bulla Pij V. posita in Missali Romano, incurrunt in peccatum mortale, si scienter & absque iusta causa id fecerint. S. Congreg.Conc. teste Garc. *de benefic. p.* 3. *c.* 1. *num.* 156.

Mitra.

MITRA si Canonici vtantur dum celebrant, illis est imponenda, & deponenda per alios, dum verò choro assistunt, per se ipsos. S.Congr.Rit. *in Lucana*, 20. *Aprilis* 1602.

Mitræ,

Mitræ, & Baculi vsus sunt correlatiua. S. Congr. Rit. *in Argentina*, 7. *Octobr.* 1606. *& in Bledzeuien. Posnunien.* 2. *Aprilis* 1610.

Mitræ & Baculi vsus conceditur.

MITRÆ, & Baculi vsus conceditur Abbati S. Adrianæ Mechlinien. diœcesis & successoribus suis. S. Congr. Rit. *in Mechlinien.* 9. *Octobr.* 1610.

Abbati Auburgen. Argentin. diœcesis. Eadem S. Congr. *in Argentina*, 11. *Aprilis* 1601.

Abbati de Bello loco Ordinis Præmonstraten. Ead. S. Congr. *in Tricen.* 25. *Augusti* 1601.

Abbati de Bellopodio eiusdem Ordinis. Ead. S. Congr. *in Vrgelen.* 20. *Aprilis* 1602.

Abbati Engelbergh monasterij Constantien. diœcesis pro se, & successoribus. Eadem S. Congreg. *in Constantien.* 26. *Februarij* 1611.

Abbati S. Luciæ in Plano Melatij Regni Siciliæ Capellano Regio, & Referendario Apostol. Ead. S. Congreg. *in nullius S. Luciæ in Plano Melatij*, 18. *&* 20. *Februar.* 1617.

Abbati Collegiatæ Ecclesiæ S. Mariæ Regalis oppidi Perpiniani Elnen. diœcesis. Ead. S. Congreg. *in Elnen.* 17. *Maij* 1600.

Abbati monasterij S. Mariæ bonæ Spei Ordinis Præmonstraten. Ead. S. Congreg. *in Cameracen.* 17. *Nouembr.* 1600.

Abbati monasterij S. Mariæ oppidi de Amerio Ordinis S. Benedicti. S. Congr. Rit. *in Gerunden. eadem die.*

Abbati monasterij S. Mariæ de Calmosiaco Canonicorum Regularium Tullen. seu nullius diœcesis. Ead. S. Congr. *in Tullen.* 23. *Ianuar.* 1610.

Abbati Oliuensi Ordinis Cistercien. Ead. S. Congr. *in Vladislauien.* 17. *Maij* 1600.

Abbati monasterij S. Petri Meten. diœcesis. Ead. Sac. Congreg. *in Meten.* 25. *Februar.* 1606.

Abbati Pzemiten. Ordinis Cistercien. Posnamien. diœcesis. Ead. S. Congr. *in Olamucen.* 9. *Maij* 1609.

Abbatibus aliis diuersis vsum Mitræ & Baculi concessit ead. S. Congreg. vt *in Attrebaten.* 29. *Nouembris* 1618. *& in Audomaren.* 19. *Ianuar.* 1619. *& in Ambianen.* 21. *Martij* 1620. *& in Virdunen.* 2.

Maij eiusdem anni, *& in Gnesnen.* 27. *Iun.* 1620. *& in Constantien.* 22. *Augusti* 1620. *& Cistercien.* 10. *Iul.* 1621.

Generali congregationis Monachorum S.Hieronymi in Italia. Ead. S. Congr.Rit. 26. *Februar.* & 14. *Mart.* 1611.

Correctori, seu visitatori hospitalis Neapolis. Ead. S. Congr. *in Neapolitana*, 29. *Maij* 1621.

Præposito monasterij ciuitatis Vitenischi diœcesis Vilnen. Fratrum Ordinis Beatorum Martyrum de Pœnitentia. Ead. S.Congr. *in Vilnen.* 15. *&* 17. *Iul.* 1617.

Præposito monasterij Monialium Gotiesconien. Pragen. diœcesis cum benedictione sacrorum vasorum, & paramentorum. Ead. S Congreg. *in Pragen. seu Gotiesconien.* 12. *Mart.* 1618.

Præposito Collegiatæ Praten. Ead. S. Congr. *in Praten. nullius*, 12. *Nouembris* 1605.

Monachus I.

MONACHI præcedunt inter se secundùm ordinem præscriptum in Bulla Gregorij XIII. quæ incip. *Exposcit.* S.Congr. Rit. *in causa Monachorum*, 29. *Nouembr.* 1618. *& in Saxoferraten. Nucerinæ diœcesis*, 19. *Maij* 1614.

Monachi semper, & vbique supra Mendicantes incedunt. S. Congr. Rit. *in Monopolitana*, 23. *Mart.* 1619.

Monachi non tenentur associare & reassociare eorum Abbatem dum ad Ecclesiam venit solemniter celebraturus, sicut tenentur Canonici associare Episcopum cùm Cæremoniale in hoc casu non comprehendat Abbates. S. Congr.Rit. *in causa Hispaniarum S.Ioannis de Peña*, 11. *Decembr.* 1613.

Monachi, & Moniales militantes sub regula S. Benedicti debent vti Breuiario Benedictino nuper de mandato Sanctissimi edito. Sac. Congr. Rit. *in Tarracinen.* 24. *Ianuar.* 1615. *& Galliæ Suesson.* 13. *Iulij* 1619.

Monachi etiam exempti possunt compelli ab Episcopo vt accedant ad publicas, & generales processiones. S. Congreg. Rit. *in Chilen. in Indiis*, 15. *Maij* 1610.

Monachis Abbatiæ de Monte Meten. diœcesis conceditur vt relicto albo in vestibus, colore nigro vti possint. S.Congreg.Rit. *in Meten.* 17. *Mart.* 1607.

Monachus

Monachus exercens curam animarum in Ecclesia vnita monasterio remoueri potest arbitrio Episcopi absque eo quòd teneatur deducere causas, nec eas iustificare. S. Congr. Concil. *in Camarinen.* 18. *Septembr.* 1627.

Monachorum curam animarum exercens in Ecclesia parochiali vnita monasterio Ordinis S. Benedicti Curien. diœcesis cogi potest ire ad processiones. S. Congr. Concil. *in Curien.* 5. *Aprilis* 1631.

Monachi S. Basilij II.

MONACHI S. Basilij in meliorem ac arctiorem disciplinam redacti sunt per Gregorium XIII. perfruuntur singulis indultis Congregationis Cassinensis, exempti sunt à iurisdictione Ordinariorum, & Commendatorum, qui regulam Ordinis non sunt professi, & eorum generalis Abbas eandem potestatem ac iurisdictionem habet, quam cæteri Abbates generales in eorum Ordines. Gregorius XIII. *constitut.* 58. *incip. Benedictus, Kalend. Nouembris* 1579.

Eorum monasteria Hispaniæ vnit, & aggregat, ac plures gratias & priuilegia concedit idem Gregorius XIII. *constit.* 46. *incip. Cogit,* 8. *Kalend. Iulij* 1577.

Reformatos maiori ex parte laicos esse conuenit, & Choristæ à labore manuum magis releuantur, quorum institutum cum cæteris conuenit in tribus votis essentialibus, & duo alia habent essentialia præcepta, orationem, & manuum laborem, prohibentur scientias addiscere, & vniuersitates studiorum frequentare, Choristæ tamen sacram Scripturam, ac casus conscientiæ addiscere possunt. Clemens VIII. *constit.* 103. *incip. Altissimi,* 23. *Septembris* 1603.

Eorum reductionem in vnam Congregationem & gratiarum concessionem approbat Paulus V. *constitut.* 17. *incip. Iniuncti,* 17. *Martij* 1606.

Monachi Cassinenses III.

MONACHI Cassinenses aliàs S. Iustinæ sunt exempti ab Ordinariorum iurisdictione, & ab exactionibus, &c. succedunt, & acquirunt ac si essent in seculo, illegitimi ad sacros Ordines, & religiosos gradus, & Dignitates promouentur, extra Congregatio-

 nem

nem inuiti iurare, aut testificari non coguntur. Eugenius IV. *constit. 9. incip. Regularem. Pridie Kalend. Iulij* 1436.

Eligunt sibi Conseruatores cum amplissimis facultatibus. Idem Eugenius IV. *constitut. 10. incip. Militanti, 8. Kalend. Decembris* 1436.

Eorum Abbates vtuntur Pontificalibus, benedicunt populum, & consecrant lapides pro Altarium vsu. Pius IV. *constit. 97. incip. Sedis 6. Iul.* 1565.

Et possunt Monachos à quibuscunque censuris, & pœnis absoluere. Pius V. *constit. 129. incip. Dum, Idus Iun.* 1571.

Prouincias illorum instituit, & numerum Monachorum in singulis monasteriis Ordinis præfiniri voluit, & Horas canonicas recitare teneri statuit Paulus V. *constitut. 33 incip.*——

Non sunt vltra solitum adstringendi vt accedant ad publicas processiones. S. Congr. Rit. *in Placentina, 10. Iun.* 1602.

Præcedunt Oliuetanis in omnibus processionibus quæ Veronæ fiunt. S. Congr. Rit. *in Veronen. 23. Ianuar.* 1610.

Monachi sanctissimæ Trinitatis Cauen. quorum monasterium est immediatè subiectum Sedi Apostolicæ, non possunt ex decreto Concil. *sess. 25. cap. 13. de reform.* cogi ad processiones, tum quia nullius, tum quia non possunt dici exempti, qui nunquam subditi fuerunt per pactum confirmatum à Sede Apostolica, quod non tollitur *cap. 22. eiusdem sess. de Regular.* S. Congreg. Concil. *sub die 13. Augusti* 1579.

Monachi Camaldulenses, vide in verbo *Camaldulenses*.

Monachi Vallumbrosani IV.

MONACHI Vallisumbrosæ sic dicti à valle densissimis arboribus consita propè Florentiam, instituti fuerunt à S. Ioanne Gualberto Monacho Benedictino anno 1080. Pontifice Gregorio VII.

Eorum congregationem approbauit Vrbanus II. *constit. 1. incip. Cùm vniuersis, 8. Id. Aprilis* 1090.

Eorum Prælati ad Capitulum non accedentes legitima causa non impediti Dignitatibus, & Officiis priuantur. Innocent. VIII. *constit. 2. incip. Alto, pridie Kalend. Februarij* 1484. & vbi etiam de Abbatis Generalis, & aliorum Priorum, ac visitatorum electione, & iurisdictione.

Eorum

Eorum priuilegia omnia confirmauit, & in ſpecie Monachorum Caſſinenſium conceſſa, & concedenda communicauit Iulius II. *conſtit. 13. incip. Militantis, Idib. Iulij* 1507.

Monachi Ciſtercienſes, vide in verbo *Ciſtercienſes.*

Monachi B. Mariæ Montis Virginis V.

MONACHI B. Mariæ Montis Virginis ſub regula S. Benedicti inſtituti à S. Guilielmo Vercellen. Pontifice Calixto II. quorum Congregationem approbauit, & à ſolutione decimarum exemit Cæleſtinus III. *conſtitut. 3. incip. Religioſam, 2. Non. Nouembris* 1197.

Immunitates omnes & libertates à Romanis Pont. illis, & monaſterio Montis Virginis conceſſas, necnon libertates, & exemptiones à Regibus & Principibus, vel aliis Chriſti fidelibus illis, ſeu eorum monaſterio indultas confirmat, & communit, ac eos ſoli Romanæ Eccleſiæ cenſuales exiſtere declarat Vrbanus IV. *conſtit. ſub dat. 5. Id. Ianuarij, Pontificatus ſui anno II.*

Eorum Abbas Montis Virginis, cui fuerit benedictionis munus impenſum, & ſacerdotalis Ordo collatus, habet vſum Mitræ, Baculi, annuli, ſandalium, chirothecarum, tunicæ, & dalmaticæ, benedicit ſolemniter populum, Ordines minores confert, Indulgentias quadraginta dierum impartitur, benedicit etiam Calices, & omnia alia ornamenta eccleſiaſtica, & cognoſcit de matrimonio inter vaſallos, in quibus habent ſpiritualia. Vrbanus IV. *conſtit. 6. incip. Eccleſia Romana, 2. Id. Septembris* 1263.

Eorum monaſteria mulieribus, certis exceptis caſibus, ingredi non licet. Pius V. *conſtitut. 20. incip. Regularium, 24. Octobris* 1566.

Sunt exempti à iuriſdictione Sacriſtæ hoſpitalis B. Mariæ Annuntiatæ Neapolis. Sixtus V. *conſtitut. 85. incip. Dudum, 27. Auguſti* 1588.

Noua eorum ſtatuta, & conſtitutiones confirmauit Clemens VIII. *conſtit. ſua incip. Inter grauiſſimas, 8. Martij* 1599.

Monaſteria, quibus tota Congregatio Montis Virginis conſtare debet, præſcripſit Paulus V. *conſtit. ſua 1. in appen. incip. Paſtoralis, 19. Maij* 1611.

In propria patria dignitates, & congregationis officia obtinere

non possunt, oblati nouitiatum per annum facere tenentur, & eorum Abbates priuilegiis Abbatum Camaldulensium gaudent. Paulus V. *in d. constit.*

Monachi Carthusiani, vide in verbo *Carthusiani.*

Monachi Siluestrini VI.

MONACHI Siluestrini instituti fuerunt à S. Siluestro Canonico Oximano in agro Piceno Monacho Benedictino anno 1232. Pontifice Gregorio IX.

Eorum Congregatio approbata fuit ab Innocentio IV. & per illum exempti à decimis, & nonnisi ad arctiorem Religionem transire possunt, ac Ordines, & ecclesiastica Sacramenta ab Episcopo diœcesano recipere debent, vt in eiusdem Innocentij *const.* 5. *incip. Religiosa*, 5. *Kal. Iulij* 1247.

Eorum Prior Generalis ad triennium eligitur, & communicant de priuilegiis Ordinum Mendicantium. Paulus III. *constitut.* 38. *incip. Exposcit*, 12. *Kal. Aprilis* 1543.

Gaudent omnibus gratiis, & priuilegiis Ordinum Mendicantium, & non Mendicantium. Paulus V. *tom.* 4. *Bullarij constit.* 8. *incip. Religiosorum*, 23. *Nouembris* 1616.

Si posteriores in loco à quæstuando se abstineant, præcedunt in processionibus Regularibus Ordinum Mendicantium, licèt prioribus. Sac. Congregat. Episcop. & Regular. 24. *Ianuarij* 1617.

Monachi Cælestini, vide in verbo *Cælestini.*

Monachi Oliuetani VII.

MONACHI Oliuetani sic dicti à Monte Oliuarum non longè à Senis vbi primum eius monasterium erectum, instituti à tribus Nobilibus Senensibus anno 1319. Pontifice Ioanne XXII. qui eorum Congregationem approbauit *constit.* 1. *in appendice incip. Cùm à nobis*, 16. *Kal. Iunij* 1324.

Alios ad Religionem recipere possunt, gaudent priuilegiis Monachorum Cassinensium, ad processiones accedere non coguntur, à quolibet Antistite Ordines recipere valent, & à decimarum, alio-

rúmque

rúmque onerum solutione sunt exempti. Pius II. *constitut.9.incip. Licet*, 3. *Non.Octobris* 1462.

Sunt exempti ab Ordinariorum iurisdictione,sexagenaria gaudent præscriptione, confessiones audiunt, & absque Papæ licentia ad aliam Religionem transire nequeunt. Iulius II. *constit.12.incip Etsi, pridie Non.Iunij* 1507.

Illis facultatem concessit eligendi Conseruatores, eorúmque iurisdictionem ampliauit. Idem Iulius II. *constit.5.incip.Militanti*, 8. *Kalend. Nouembris* 1505.

Noua loca acquirere, & ecclesiastica Sacramenta ministrare possunt. Clemens VI. *constit.1. incip. Solicitudinis*, 12.*Kal. Februarij* 1343.

Debent cedere præcedentiam Monachis Cassinensibus in omnibus processionibus,quæ Veronæ fiunt. Sac. Congreg.Rit. *in Veronen.* 23. *Ianuarij* 1610.

Monachi Eremitæ S. Hieronymi VIII.

MONACHI Eremitæ S. Hieronymi de Obseruantia extra claustra lectiones audire prohibentur, eorum Priores ad vitam eliguntur, sed vltra triennium in eodem monasterio morari non possunt, priùs tamen esse debent Vicarij alicuius monasterij, eorum Præpositus Generalis ex Prioribus eligendus cum retentione Prioratus, quem antequam Præpositus eligeretur, obtinebat. Gregorius XIII. *constit.17.incip.Pro nostri*, 26. *Maij* 1574.

Eorum Capitulum generale quolibet triennio celebrari iussit, & ambitum illis prohibuit. Idem Gregorius XIII. *constitut.* 90. *incip. Ea quæ*, 25. *Maij* 1584.

Eorum Superiores eodem victu, quo Monachi, & in communi mensa vesci debent. Clemens VIII. *constit.21.incip.Quæ ad prosperam*, 14. *Aprilis* 1593.

Monasteria I.

MONASTERIA quorumcumque Ordinum Regularium mulieribus ingredi interdixit.Pius V.*constit.20.incip.Regularium*, 24. *Octobris* 1566.

Monasteria omnia, & loca pia ab hospitandi milites onere excmit

exemit idem Pius V. *constit.148.incip.Cùm sicut pen.de anno* 1572.

Monasteria, Prioratus, & alia beneficia ecclesiastica perpetuò vnita, & de cætero non vacantia Cameræ Apost. debita iura præstare tenentur. Paulus II. *constit.6.incip.Decet, 8.Id.Ianuarij* 1469.

Monasteriis Regularium certum Religiosorum numerum præfiniri iussit Paulus V. *constit.9.incip.Sanctissimus, 4. Decembris* 1605.

Monasteria noua etiam Mendicantium erigi non possunt nisi in quolibet illorum duodecim Religiosi ex redditibus,& consuetis eleemosynis sustentari valeant, & cum consensu aliorum Conuentuum infra quatuor milliaria existentium, & ad id vocati, & auditi fuerint, ac tali erectioni consenserint, vel aliàs Ordinariis locorum constiterit Religiosos monasterij sic erigendi absque detrimento Religiosorum in monasteriis antea in ciuitatibus, seu locis huiusmodi erectis degentium ibi in numero duodecim commodè,& congruè manuteneri,& ali posse.Gregor. XV. *constit.31. incip. Cùm aliàs, 17. Augusti* 1622.

Monasteria Religiosorum nullibi recipiantur nisi præter alia ad id requisita in singulis eiusmodi locis duodecim saltem Fratres, aut Monachi, seu Religiosi degere, & ex redditibus, & consuetis eleemosynis detractis omnibus vt suprà detrahendis competenter sustentari valeant ad præscriptum decreti fel. record. Gregorij XV. hac de re editi. Alioquin monasteria, & loca huiusmodi posthac recipienda,in quibus duodecim Religiosi vt suprà sustentari,atque inhabitare non poterunt, & actu non habitauerint,Ordinarij loci visitationi, correctioni, atque omnimodæ iurisdictioni subiecta esse intelligantur. Sac.Congr.Conc.*in decretis impressis de celebrat.Missar.§.7.sub die 21.Iunij* 1625. post meum tract. *de officio, & potest.Episcopi pag.*90.secundùm Lugdunen.impress. Et comprehenduntur monasteria Capuccinorum,& Societatis Iesu. Eadem S.Congr. *ibidem dub.*18.

Monasteriorum, aliorúmque locorum Regularium quorumcumque nouorum erigendi, seu instituendi, cœptorúmque finiendi facultates reuocatæ sunt, & imposterum erigi prohibentur, nisi seruatis constitutionibus Clementis VIII. & Gregorij XV. & Concilij Tridentini, ac cum licentia Ordinariorum. Vrbanus VIII. *constit.25.incip.Romanus Pont.28.Augusti* 1624.

Monasteriorum administratores de illis rationem Ordinario reddere non tenētur.S.Congr.Conc.teste Armendar.*in addit.ad recop.legum Nauarræ,lib.1.tit.18.l.7.de Episcopis n.78.vers.item administratores.*

Monaste

Monasteria, quæ cura, & Conuentu carent, non requirunt aliquam residentiam. Sac. Congreg. Concil. testibus Garc. *de benefic part.* 3. *cap.* 2. *num.* 179. *in* 9. *declar.* Armendar. *in addit. ad recopil. legum Nauarræ*, *lib.* 2. *tit.* 23. *l.* 2. §. 2. *tit. sed an Parochi debeant residere*, *num.* 179.

Monasteria commendata perpetuò vnita aliis Ecclesiis, vel piis locis, potest Episcopus visitare, etiamsi ipsa loca sub Regulari protectione sint. S.Congr.Conc.teste Armendar. *in addit. ad recop. legum Nauarræ, lib.* 1. *tit.* 6. *de Visitat. num.*100.

Monasteria illa, quæ ad seminarium sui Ordinis contribuunt, de eo quod superest contribuere etiam tenentur seminario Episcopi. S. Congreg. Conc. *in Monasterien.*7.*Septembr.*1630.

Monasteria noua erigendi licentiam concedere non potest Vicarius Capitularis Sede vacante, ex *cap.*3.*sess.* 25. *de Regular.* S. Congreg. Concil.*sub die* 19. *Ianuar.* 1633.

Monasteria Monialium II.

MONASTERIA Monialium mulieres ingredi prætextu cuiusuis licentiæ non possunt. Gregorius XIII. *constit.* 28. *incip. Vbi gratiæ*, *Idib. Iun.* 1575. Paulus V. *constit.* 74. *incip. Monialium*, 10. *Iulij* 1612.

Monasteriorum Monialium clausuram inuiolatam seruari, & violatam restitui curare debent Episcopi. Gregorius XV. *const.*18.*incip. Inscrutabili*, *Nonis Februar.* 1622.

Monasteria Monialium ingrediendi licentia matribus præstari non potest ad inuisendas filias morti proximas.S.Congreg. Concil.testibus Quarant. *in sum. Bullarij verbo monasterium Monialium*, *vers. sed an liceat*, *pag. mihi* 453. Zerol. *in praxi Episcop. p.* 1. *verbo Moniales*, §. 8. *vers. secundo*, quos cum aliis refero *de offic.& potest.Episcopi*, *part.* 3. *alleg.* 102. *num.*68.

Monasteria Monialium non erigantur nisi Ordinariis locorum consentientibus, & nisi in iis duntaxat locis, quæ muro vnita sunt, & in quibus adest Presbyterorum secularium, vel Regularium copia ad audiendas earum confessiones, nisi in facultatibus habeant Moniales vt Confessarium aliunde ascitum sustentare valerent. S. Congreg. Episcop. & Regul.

Monasterij Monialium translatio ob scandalum, vel propter supereminentem aëris pestilentis causam debet fieri ad aliud eiusdem

Ordinis simul cum introitibus, & redditibus, quos illud habebat. S. Congreg. Concil. teste Zerol. *in sum. Bullarij, part.* 1. *verbo Moniales*, §.17.

Monasteria Monialium absque speciali Sedis Apostol. indultu erigi non possunt, nec in eis erectis absque Ordinarij loci licentia celebrari. S. Congreg. Episcop. & Regular. *in Vicentina*, 10. *Aprilis* 1615.

Monasteriorum Monialium exemptarum septa, ex cuius licentia in casibus necessariis ingredi liceat, vide Monialium clausura circa ingressum.

Moneta.

MONETAS aureas, & argenteas tondentibus pœnam vltimi supplicij imponit Pius V. *constit.* 111. *incip. Cum nil magis*, 8. *Kalend. Nouembris* 1570. Approbat, confirmat, & innouat Vrbanus VIII. & ad omnes, & singulas personas ecclesiasticas etiam quomodolibet exemptas cuiusuis Ordinis, Societatis, instituti, necnon Militiarum quaruncunque etiam Hospitalis S. Ioannis Hierosolymitani Regulares in omnibus, & singulis Prouinciis, Regnis, Ciuitatibus, Terris, Oppidis, Castris, & locis in Italia duntaxat existentibus, qui aureas, vel argenteas monetas tondere, fabricare, colorare, vel aliàs adulterare, seu etiam quomodolibet adulteratas scienter erogare, aut exponere præsumpserint, extendit, & ampliat, ac vult vt culpabiles in præmissis reperti præuia degradatione Curiæ seculari puniendi tradantur. Vrban. VIII. *constit.*75. *incip. In suprema, Idib. Nouembris* 1627.

Monetæ in valore regulariter attenditur tempus contractus etiam in annuis præstationibus. S. Congr. Episcop. & Regul. *in Cremonen.* 24. *Nouembr.* 1617.

Monialis I.

MONIALES nec ad professionem, neque ad chorum admitti debent, nisi legere nouerint. S. Congreg. Concil. *in Girgen.* 12. *Ianuarij* 1604.

Moniales post lapsum annum probationis, non tamen emissa professione

feſſione minimè impediuntur renunciare bonis ſuis per duos menſes ante profeſſionem. S. Congreg. Conc. *in Nucerina*, 21. *Augusti* 1627.

Monialis ante 16. annum in mortis articulo non poteſt de conſenſu monaſterij emittere profeſſionem ad effectum vt monaſterium ſuccedat in dote, & bonis. S. Congr. Conc. *in Montis Regalis*, 13. *Nouembr.* 1627.

Monialis nouitia admittenda non eſt ad profeſſionem ante 16. ætatis annum completum. S.Congr. Conc. teſte Armendar. *in addit. ad recop. legum Nauarræ,lib.*2.*tit.*18.*l.*7.*de Relig. num.*41.

Moniales Ordinum Prædicatorum habentes ſexdecim annos in mortis articulo conſtitutæ profiteri poſſunt, etſi nondum integrum nouitiatus annum peregerint. Pius V. *in quodam Motu proprio incip. Summi Sacerdotij cura*, cuius tenorem refert Fr. Emman. *quæſt. regul. tom.* 3. *quæſt.* 15. *art.* 6. & de illo meminerunt Ludou. Miranda *in man. Prel. tom.* 1. *quæſt.* 22. *artic.* 10. Sanch. *in præcepta Decalogi, lib.*5.*cap.*4.*num.*16. Hieron.Roderic.*in compend.quæſt regul. reſol.*101.*num.*40.

Moniales debent vocari titulo de Sor, & non di Dom. S. Congreg. Epiſcop.& Regul.*in Toletana*,9.*Ianuar.*1595.

Monialis nouitiæ habitum ſuſcipere non debet puella, quæ duodecimum annum non compleuit. S. Congr.Epiſcop. & Regul. *in Neapolitana, de anno* 1582. & ſic deciſum teſtatur Armendar. *d.l.*7. *de Relig.num.*43.

Moniales tacitè, vel expreſsè Religionem profeſſæ clauſuram ſeruare tenentur, & recipiendarum in monaſteriis numerus iuxta eorum redditus regulari debet, & prohibentur illis licentiæ ſtandi extra clauſtra. Pius V. *conſtit.* 8. *incip. Circa paſtoralis*,4.*Kalend. Iun.* 1566.

Moniales cuiuſcunque Ordinis Regularium à decimis, ſubſidiis, aliiſque oneribus exemit Pius IV. *conſtit.* 5. *incip. De ſtatu*, *Nonis Aprilis* 1560.

Moniales cuiuſcunque Ordinis Regularium ab hoſpitatione militum exemit Pius V. *conſtitut.* 148. *incip. Cùm ſicut*, *pen. de anno* 1572.

Moniales velandi priuilegium confirmatur Præpoſito monaſterij Monialium Gotieſconien. S.Congr.Rit. *in Pragen. ſeu Gotieſconien.* 12. *Martij* 1618.

Moniales omnes cuiuſcunque Ordinis bona ſtabilia in communi ha-

bere possunt, non obstante earum regula. S. Congreg. Episcop. & Regul. *in Parmen.* 16. *Ianuar.* 1596.

Monialium in monasteriis reliquiæ asseruari non debent, sed in exterioribus Ecclesiis. S. Congreg. Conc. *in Fauentina*, 7. *Mart.* 1617.

Moniales in earum monasteriis puellas educationis causa, nisi eadem monasteria capacia, & pro dictis puellis educandis loca particularia destinata, & constituta sint, retinere, & respectiuè recipere non possunt. S. Congreg. Concil. *in sancti Seuerini*, 16. *Ianuarij* 1615.

Moniales debent prohiberi ab Ordinariis, licèt sint superioribus Regularibus subiectæ, ne in bacchanalibus, vel aliis temporibus recreationis vtantur habitu virorum, aut cuiusuis speciei armis se cingant. S. Congreg. Conc. *in Ferrarien.* 27. *Aprilis* 1604.

Moniales in illegitimo thoro procreatæ constitutione fel. record. Sixti V. contra Regulares illegitimos edita non comprehenduntur quominus ad officium, aut dignitatem Abbatissæ, vel Priorissæ, aliáve monasterij munia eligi possint. S. Congr. Conc. *in Corduben. de anno* 1582.

Monialium duæ partes concurrere debent in electione Abbatissæ, nisi alia fuerit loci consuetudo, & si fuerint discordes, poterit Episcopus nominare vnam quam magis idoneam iudicauerit. Sac. Congr. Episcop. & Regul. *in Assisien.* 20. *Nouembr.* 1585. testibus Piasec. *in praxi Episcop. part.* 2. *cap.* 3. *n.* 57. *vers. in monasteriis*, Zypæ. *in analytica postremi iuris eccles. enarrat. sub tit. de elect. num.* 9. *versic. Abbatissa, in fine.*

Monialium scrutatores in electione Abbatissarum, & aliarum Superiorum non possunt supplere pro numero vocum requisitarum in huiusmodi electione, seu in casu discordiæ. S. Congr. Concil. *sub die* 24. *Maij* 1621.

Moniali aliqua de numero præfixo mortua ad reliquas Moniales spectat capitulariter, votisque secretis eam puellam, quæ eis visa fuerit, ad locum huiusmodi intra numerum vacantem admittere, præuia tamen Episcopi exploratione iuxta dispositionem sacri Concilij Trident. S. Congr. Episcop. & Regul. teste Sell. *in select. cap.* 5. *num.* 10.

Monialium nulli conceditur facultas disponendi de cellis suis post obitum, sed eæ dum vacauerint Superiorum arbitrio aliis Monialibus in Ordine senioribus distribui debent. S. Congreg. Concil. *in Auersan.* 26. *Ianuar.* 1604.

Moniales

Moniales vigore facultatis in Bulla Cruciatæ concessæ (quatenus ad eas pertineat gratia ex dicta Bulla) non possunt alios Confessarios præter eos, qui ad audiendas ipsarum Monialium confessiones ab Ordinario approbati fuerint, eligere. S.Congreg.Conc.teste Garc. *de benefic.p.2.c.5.num.64.*

Moniales non coguntur contribuere aliquam subuentionem seminario, si beneficia eis non sint vnita. S.Congreg.Concil.*in Hieracen. de anno* 1593.

Monialibus nullatenus recipere licet pecunias, vel aliquam aliam rem anticipatè ad computum eleemosynæ dotalis, quam quæuis puella habitum monachalem susceptura persoluere debet, alioquin tam recipientes, quàm persoluentes anathemate decreto S. Concil. Tridenr.*sess.25.de Regular.c.16.* contento sunt subiecti. S.Congr.Conc.*in Camarinen.de anno* 1580.

Moniales Sedi Apost. subiectæ ab Episcopo sunt gubernandæ spirituali gubernio, sed non temporali. Sac. Congreg.Concil.teste Armendar. *in addit. ad recop. legum Nauarræ, lib.2.tit.18.l.7.de Religion. num.93.*

Moniales deputatæ in Officiales reddituum monasterij à suis Superioribus, illos administrare possunt. S. Congr.Conc.teste Armendar. *d.l.7.de Religion.num* 88.

Moniales in ciuitate situatæ, sed alieno Episcopo subiectæ, visitari debent ab Episcopo diœcesis, sicut aliæ Moniales subiectæ Regularibus. Sac. Congreg.Concil.teste Galet. *in margarita casuum conscient. verbo Moniales* 4. quem refero *de officio, & potest. Episcopi p.3. alleg.*102.*num.6.*

Moniales in refectorio communi comedere, & in loco etiam communi laborare debent.S.Congr.Conc.*in Messanen.1.Augusti* 1603.

Monialibus non committitur clauis custodiæ sanctissimi Sacramenti, sed penes eum Sacerdotem semper esse debet, ad quem spectat cura illud administrandi.S.Congr.Conc.*in Vallisoletana,12.Ianuarij* 1604.

Monialibus prohibetur cibum externis parare, aut esculenta vendere, exceptis tamen tribus minimi momēti, pro infirmis scilicet, parentibus, ac consanguineis dumtaxat.S.Congr.Conc.1.*Iulij* 1606.

Moniales consecrare si spectet ex priuilegio ad Superiores Regulares, debent seruari in earum consecratione omnes cæremoniæ, quæ in consecratione Virginum ab Episcopo facienda præscribuntur. S.Congr.Rit. *in Camaldulen.1.Iunij* 1601.

Moniales ad conſecrationem non admittuntur, niſi vigeſimoquinto ætatis anno explero, iis autem Monialibus, quæ ſunt ex ordine Mendicantium, cùm ſacrari non conſueuerint, huiuſmodi conſecratio non conceditur. S.Congr.Conc.

Monialibus ſubiectis Regularibus poteſt Epiſcopus in caſu negligentiæ dare Confeſſarium extraordinarium eiuſdem Ordinis, & ex cauſa alterius Ordinis,& etiam ſecularem. Sac.Congr.Conc.*in Cameracen.*20.*Decembris* 1631.

Monialis, quæ emiſerat profeſſionem, & deinde probabiliter dubitans non fuiſſe baptizatam, denuò ad cautelam baptizata fuit, hac profeſſione ligatur, ſed debet ad maiorem cautelam iterum emittere profeſſionem,non expectato alio anno.S Congreg.Conc. teſte Fr. Barthol. de Vecchis *in praxi obſeruanda in admittendis ad Religionis ſtatum nouitijs, diſp.*13.*dub.*1.*num.*17.

Moniales, quæ eius Ordinis ſunt, qui requirit profeſſionem, ſi tacitam profeſſionem emiſerint, etſi palàm, & expreſsè ad faciendum non fuit,cogendæ non ſunt vt expreſsè profiteantur. S. Congreg. Regul.teſte Fr.Barthol.de Vecchis *in praxi obſeruanda in admittendis ad Religionis ſtatum nouitijs, diſp.*14.*dub.*7.*num.*4.

Moniales Regularibus ſubiectæ alloquentes cum Regularibus etiam eiuſdem Ordinis licentiam legitimam non habentibus incurrunt pœnas, & cenſuras à Conciliis Prouincialibus, vel edictis Epiſcopalibus in ſimilibus appoſitas ex Bulla Gregorij XV. *de exemptor. priuil.* S.Congr.Conc.*in Verulen.*29.*Ianuarij* 1633.*ad* 1.

Monialium Regularibus ſubiectarum Superiores,quādo ſunt in poſſione ſubſcribendi licentias eorum,qui ad collocutoria accedunt, vel clauſuram ingrediuntur,non valent ſubſcribere illas licentias, quæ à S.Congreg. Epiſcoporum committuntur ſoli Epiſcopo,ſiue eius Vicario generali pro puellis ingreſſuris educationis, vel habitus ſuſcipiendi gratia. *Ibidem ad* 3.

Monialium Regularibus ſubiectarum Superiores ſubſcribentes poſt Epiſcopum, vel eius Vicarium licentias eorum, qui ad collocutoria accedunt,vel clauſuram ingrediuntur,non poſſunt quid excludere, addere, vel adimere ex illis, quæ Epiſcopus ipſe, aut Vicarius pro cura,& bono regimine clauſuræ, & licentiis præſcribit, & apponit. *Ibidem ad* 4.

Monialibus S. Nicolai ciuitatis Florentiæ Ordinis S. Benedicti, quæ relicto Breuiario monaſtico acceptarunt Breuiarium Romanum, conceditur facultas recitandi Officia Sanctorum eiuſdem Ordinis,

nis, dummodo Officia Sanctorum Ordinis recitentur cum Breuiario Romano,& iuxta illius rubricas. Sac. Congreg. Rit. *in Florentina, 9. Aprilis* 1633.

Moniales S. Claræ II.

MONIALIVM S. Claræ regulam approbauit Innocentius IV. *constitut.* 12. *incip. Solet, 5. Id. Augusti* 1253.

Mitigauit Vrbanus IV. *constit.7. incip. Beata, 15. Kalend. Nouembris* 1263.

Declarauit Eugenius IV. *constitut.28. incip. Ordinis, Non. Februarij* 1447. Leo X. *constit.9. incip. Cum sicut, 29. Maij* 1515.

Moniales S. Claræ habent priuilegium ne apud earum monasteria noua aliorum monasteria spatio 300. cannarum ædificari possint. Iulius II. *constit.21. incip. Exponi, 21. Maij* 1509.

Moniales S. Claræ per Fratres Minores S. Francisci de Obseruantia regi indulsit Eugenius IV. *in d. constit.* 28.

Monialibus S. Claræ non dantur ancillæ laicæ in communi. S. Congr. Conc. *in Tarentina, 12. Aprilis, & in Folinen. 22. Nouembris* 1619.

Monialium S. Claræ in Ecclesiis onera Missarum celebrandarum ad Fratres Minores de Obseruantia transtulit Clemens VIII. *constit.* 105. *incip. Ex debito*, 8. *Nouembris* 1603.

Moniales S. Claræ non comprehenduntur in exceptione Fratrum Minorum de Obseruantia, de qua in Concil. *sess.25. de Regular. c.3.* S. Congreg. Concil. teste Armendar. *in addit. ad recop. legum Nauarræ, lib.1. tit.18. l.7. de Relig. num.3.*

Moniales de secundo Ordine S. Claræ profitentes regulam Vrbani IV. sub regimine Minorum de Obseruantia non comprehenduntur sub decreto *c.3. sess.25. de Regularib.* ac proinde non excluduntur à possessione immobilium. S. Congr. Conc. teste Aldan. *in compendio canon. resol. lib.1. tit.8. num.4.*

Monialium clausura circa ingressum III.

MONIALIVM exemptarum clausuram potest Episcopus visitare toties quoties voluerit, etiam sine præsentia suorum Superiorum. S. Congr. Conc. *in Vercellen. 22. Aprilis* 1617.

Monialium intra clausurã non possunt intrare pueri, & puellæ cuiuscũque ætatis. S. Congr. Episc. & Regul. *in Cremen. 12. Februar.* 1585.

Monia

Monialium monasteria mulieribus ingredi interdixit Gregor. XIII. *constit.* 28. *incip. Vbi gratiæ, Idib. Iunij* 1575. & Paulus V. *constit.* 74. *incip. Monialium,* 10. *Iulij* 1612.

Monialium septa non licet mulieribus secularibus in necessitatis articulo ingredi, etiam permittente Episcopo, cùm id illi prohibitum sit. S.Congr.Conc. *in Bononien.* 31. *Ianuarij* 1617.

Monialium clausuram ingredi nullus potest ad conspergendum cellas Monialium, aut alia loca aqua benedicta in die Sabbati sancti, aut quolibet alio tempore. Sac. Congreg. Concil. 13. *Septembris* 1583.

Monialium consensus sine quo mulieres seculares licentiis monasteria ingrediendi vti non possunt, expresse, capitulariter, & per secreta suffragia de cætero haberi debet, vt illis valeant vti. Vrbanus VIII. *constit.* 29. *incip. Sacrosanctum,* 27. *Octobris* 1624.

Monialium monasteriorum Superiores, & Episcopi intra clausuram ingredi non possunt, etiam prætextu interueniendi electioni Abbatissæ, vel Priorissæ, aut examinandi Moniales particulares, sub censuris à sacris Canonibus, & constitutionibus Pontificiis, præsertim Gregorij XIII. cùm hæc ad monasteriorum crates peragi valeant. S.Congr.Conc. *in Syracusana,* 16. *Octobris* 1600.

Monialium in monasteria ingredi deinceps non permittitur mulieribus secularibus, ne quidem fundatricibus, aut donatricibus ad breue, vel ad longum tempus, etiamsi à Sede Apost. hoc eis specialiter esset indultum, cùm Pauli V. constitutione de anno 1612. edita id fuerit in genere reuocatum. S. Congr. Conc. teste Aldan. *in compendio canon. resolut. lib.* 1. *tit.* 8. *num.* 12.

Monialium monasteriorum exemptorum, & Regularibus subiectorum septa nemini ingredi licet, nisi licentiæ in casibus necessariis concedendæ, nondum à Superioribus Regularibus dictorum monasteriorum, sed etiam à locorum Ordinariis obtentæ fuerint, non obstantibus quibuscumque contrariis legibus, statutis, consuetudinibus etiam immemorabilibus. Sac. Congreg. Conc. 13. *Nouembris* 1610. Sed nouissimè ad remouendum omnino difficultatem, quæ ex huiusmodi decreto forsan oriri posset, negotio iterum in eadem Sac. Congregat. proposito, atque Sanctissimo D. N. relato *die* 21. *Maij* 1630. Sanctitas sua declarauit huiusmodi licentias à Superioribus Regularibus non esse petendas in illis locis, in quibus adesset consuetudo vt istæ ab Episcopis tantùm concedantur, hoc enim casu statuit, & decreuit talem consuetudinem esse obseruandam,

seruandam, & ipsorum Episcoporum tantummodo licentias sufficere etiam priuatiuè quoad ipsos Regulares.

Vide in verbo *Mulier.*

Monialium clausura circa egressum IV.

MONIALES non possunt egredi ianuam, quæ est pro clausura ad claudendum ostium propè viam, & clausuram seruantibus applicantur bona, & eleemosynæ, quas personæ priuatæ, & vniuersitates faciunt. Gregorius XIII. *constit.* 8. *incip. Deo sacris, tertio Kal. Ianuar.* 1572.

Monialibus licentiam concedere exeundi à clausura non licet Ordinariis in aliis quantumuis grauibus casibus in constitutione Pij V. non contentis, nisi in casu lepræ, magni incendij, & epidemiæ: nomine autem epidemiæ quicunque morbus popularis contagiosus intelligitur. S. Congr. Concil. ad Nuncium Hispaniæ, 8. *Nouembris* 1594.

Monialis non potest egredi vt curam nepotum suorum gerat, etiamsi nepotes omnibus aliis propinquis destituti sint. S. Congr. Conc. teste Armend. *in addit. ad recop. legum Nauarræ, lib.* 2. *tit.* 18. *l.* 7. *de Relig. n.* 105. quem refero *de offic. & potest. Episcopi, p.* 3. *alleg.* 102. *n.* 27.

Monialibus in casibus exceptis è monasterio Episcopo, vel Sedi Apost. aut superioribus Regularibus subiecto exire non licet, nisi adsit consensus communis Episcopi diœcesani, & superioris Regularis, si ei subiectæ existunt, ita vt si illæ, quæ potestati Regularium subiiciuntur, sine Bulla, & licentia Ordinarij egressæ fuerint, per censuras ecclesiasticas, & alia iuris remedia debent ipsæ, & earum Superiores (de quorum licentia è monasterio fuerant egressæ) ab eodem Ordinario puniri, non obstantibus quibuscunque priuilegiis. S. Congreg. Concil. testibus Campan. *in diuers. iuris canon. rub.* 12. *cap.* 6. *num.* 22. *prope fin.* Armend. *in addit. ad recop. legum Nauarræ, lib.* 2. *tit.* 18. *l.* 7. *n.* 103. quos refero *d. p.* 3. *alleg.* 102. *num.* 28. *prope fin.*

Monialis nulla energumena intra monasterij septa à quocunque Presbytero seculari, vel Regulari, etiam Confessario exorcizetur, sed ad Ecclesiam exteriorem eiusdem monasterij, obtenta priùs à Sac. Congregatione licentia, ea de causa deducatur, vel transferatur: in translatione autem huiusmodi, sicut & in actu exorcizationis honestæ personæ consanguineæ, vel aliæ mulieres

prouectæ ætatis, ac probæ conuerſationis energumenam comitentur; exorciſta ſit ad actum huiuſmodi ab Ordinario approbatus; exorcizatio minori, quo poterit, fiat ſtrepitu, Eccleſiæ ianua couſque occluſa remaneat, quouſque exorcizatione completa ad monaſterium energumena reducatur. Cæterùm tam in reditu, quàm in acceſſu ad Eccleſiam,& monaſterium reſpectiuè,rectè,& ſine diuerticulo tendatur. S.Congr.Concil.——

Moniales alloqui quando quis prohibeatur V.

MONIALIVM patres, ac fratres vt eaſdem alloquantur in temporibus prohibitis non indigent licentiis. S. Congreg. Concil. 15. *Ianuar.* 1616. ſic & Monialium filij. Ead. S.Congreg. *in Ianuen.* 15. *Martij* 1616.

Monialium ad monaſteria accedentes Religioſi incurrunt ipſo facto pœnam priuationis vocis actiuæ,& paſſiuæ. S. Congr.Concil.iuſſu Sixti V. *de anno* 1690.teſte Bonacin. *de clauſura Monialium,quæſt.*3. *puncto* 4.*n*.3. Incurrunt etiam peccatum mortale,& ab huiuſmodi pœnis non poſſunt abſolui, nec rehabilitari ab aliis præterquam à Sede Apoſt. aut S.Congregatione. S.Congr.Epiſcop. & Regul. *ſub die* 22. *Auguſti*, & 7. *Septembris* 1605. Quibus tamen pœnis non ſubiacent Regulares accedentes ad monaſteria puellis,vel mulieribus ſecularibus inibi degentibus loquendi cauſa,nec etiam comprehenduntur litteras ad Moniales mittentes, quamuis tam huiuſmodi Religioſi, quàm Moniales ſint debitè corrigendi, ac puniendi à Superioribus,quibus in delinquentes huiuſmodi competit iuriſdictio. Ead. S. Congr. *ibid.*

Monialium ad monaſterium Regularibus ſubiectarum accedens Regularis abſque legitima licentia, ibíque in loco colloquiis deſtinato cum Moniali colloquens à diœceſano Epiſcopo tanquam Sedis Apoſt. delegato coërceri, & puniri poteſt, ſtante conſtitutione felicis record. Gregorij X V. *de exemptorum priuilegiis.* S.Congreg.Conc. *dub.* 14.impreſſa de anno 1624.poſt meum tract. *de offic. & poteſt. Epiſcopi, pag.* 6. ſecundùm Lugdunen.impreſſ.

Moniales alloquens ſubcollector abſque Ordinarij licentia poteſt excommunicari.S.Congr.Conc. *in Hipporegien.* 13. *Maij* 1628.

Moniales exemptas alloquentes contra conſtitutionem Epiſcopi, poſſunt ab ipſo puniri, non tamen ipſæ Moniales exemptæ. Sac. Congr.Concil. *ſub die* 8. *Auguſti* 1621.

Moniales

Moniales Regularibus ſubiectas alloquendi licentia concedenda eſt ab Epiſcopo, ſeu eius Vicario generali, & à Superiore Regulare, cui Moniales ipſæ ſubiectæ ſunt, coniunctim, ita vt idem Epiſcopus, ſeu eius Vicarius primo loco ſubſcribat. S. Congreg. Epiſcop. & Regular. *in Camerinen.* 21. *Februar.* 1617.

Moniales ſupranumerariæ VI.

MONIALES velatæ, aut Conuerſæ ſupra numerum non recipiuntur, niſi obtenta S. Congregationis licentia, & quoad velatas ſupranumerarias ſeruari debent conditiones in licentiis impreſſis contentæ. S. Congr. Epiſcop. & Regul. teſte Aldan. *in compendio Canon. reſol. lib.* 1. *tit.* 8. *num.* 10.

Moniales, quæ de licentia S. Congregationis recipiuntur ſupra numerum in quolibet monaſterio conſtitutum non ſubrogantur in locum Monialium decedentium intra numerum, nec impediuntur quin aliæ in locum earundem demortuarum intra numerum recipi poſſint. Immo eaſdem ſic ſupra numerum receptas ad hunc effectum ne impediant huiuſmodi loca, remanent ſemper ſupranumerariæ, licèt in cæteris nihil ab aliis differant, & in omnibus æquales iuxta cuiuſlibet monaſterij inſtitutum eſſe debeant. Sac. Congr. Concil. 2. *Iulij* 1602.

Monialium in ſingulis monaſteriis etiam curæ Regularium, ſeu Militiarum ſubiectis, debent Ordinarij certum numerum iuxta cuiuſque monaſterij facultates præſcribere, etſi quæ ſupra ſtatutum numerum reciperentur, duplicem eleemoſynam afferre, & ſupranumerarium locum tenere deberent, quæ tamen in locum Monialium decedentium intra numerum nequaquam ſubrogantur, neque impedimento ſunt quin aliæ in locum earundem ex numero demortuorum recipi eo modo valeant, quo in ſingulis monaſteriis Moniales intra numerum poſſunt admitti. Duplicis autem eleemoſynæ nomine intelligi ſemper debet duplicata ſumma eius, quæ in receptione cuiuſque Monialis intra numerum in quolibet monaſterio conſtitutum erogari pro tempore conſueuerit. S. Congr. Epiſcop. & Regul. *ſub die* 6. *Septembr.* 1604. teſte Piaſec. *in praxi Epiſcop. p.* 2. *cap.* 3. *num.* 56.

Vide in verbo *Numerus.*

Moniales proprietariæ VII.

MONIALES rés etiam parui momenti sibi donatas, aut aliàs acquisitas vti proprias retinere non possunt, sed Superiori illas tradere debent. S. Congreg. Conc. teste Armendar. *in addit. ad recop. legum Nauarræ, lib. 2. tit. 18. l. 7. de Religion. num. 77.*

Moniales nec tanquam proprium possidere possunt, quod suis manibus laborando acquirunt, vel eis à parentibus donatur, etiam quòd monasterium esset pauperrimum. S. Congreg. Concil. teste Armendar. *d. l. 7. de Religion. num. 75.* vbi *num. 76.* testatur eandem S. Congr. censuisse hoc casu Superiorem monasterij, si illud pauperrimum sit, debere primùm prouidere donatariæ, vel ei, quæ laborando acquisiuit, de necessariis, & deinde quod reliquum est in commune conferre.

Monialibus non licet percipere census, & annuos quosdam redditus, & prouentus, seu fructus, ementibus illos in ipsarum persona à laicis, vel ab aliis Monialibus, aut ab ipsis monasteriis, & si perceperint, vel emerint, incident in pœnas propositas decreto *cap. 2. sess. 25. de Regul.* neque ab huiusmodi pœnis excusantur ob licentiam Abbatissæ, quæ etiam dicti Concilij decreto in supradictis casibus concedere quidem prohibetur, sed debet pro suo munere ex monasterij redditibus, vel eleemosynis Monialium necessitatibus in die subuenire. S. Congr. Conc. teste Quarant. *in sum. Bullarij verbo casus reseruatus, sub num. 6. vers. in aliquibus monasteriis.*

Monialium translatio VIII.

MONIALES vbi ad aliud monasterium ex iusta causa transferendæ sunt, translatio debet fieri in aurora, vt illæ à paucis conspici possint, atque à personis grauibus, & honestis, & sanguine eis proximioribus coniunctis deducantur. S. Congr. Concil. teste Armend. *in addit. ad recop. legum Nauarræ, lib. 2. tit. 18. l. 7. de Relig. num.* 100. quem refero *de offic. & potest. Episcopi, p. 3. alleg.* 102. *num. 26.*

Monialem nullam sibi subiectam ex vno monasterio ad aliud transmittere possunt locorum Ordinarij, vel Superiores Regulares, etiam ex causa seditionis, vel incorruptibilitatis, aut criminis perpatrati. S. Congr. Episcop. & Regul. 17. *Maij* 1603.

Moniales

Moniales ab vno monasterio non transferunt locorum Ordinarij, aut Superiores Regulares in monasteria recenter erecta pro Nouitiarum in eo introducendarum institutione, nisi obtenta à Sede Apost. vel à Sac. Congreg. speciali facultate. S. Congr. Episcop. & Regul. *in Tortonen.* 27. *Maij* 1603.

Monialium translatio Apostolica Sede inconsulta minimè fieri potest. Sac. Congreg. Episcop. & Regular. *in Barchinonen.* 10. *Aprilis* 1615.

Moniales transferri non possunt in monasteria nouiter erecta, nisi eadem monasteria auctoritate Apost. extructa fuisse priùs constiterit, ipsáque præuia visitatione earumdem Monialium capacia, eisque accommodata, atque ita absoluta reperta fuerint, vt cæmentariis, aliisve fabris nulla ædificationis causa in ipsa postea ingrediendi necessitas relinquatur. S. Congreg. Conc. *in Vlixbonen.* 17. *Iulij* 1615.

Monialium Confessarius, vide in verbo *Confessarius Monialium.*

Monialium dotes, vide in verbo *Dos*, seu *Dotales eleemosynæ Monialium.*

Monitio.

MONITIO à Superioribus facienda Clericis concubinariis debet esse specialis, non autem generalis, puta per edictum. S. Congr. Conc. testibus Garc. *de benefic. p.* 11. *c.* 10. *num.* 186. *declar.* 4. Armendar. *in addit. ad recopil. legum Nauarræ, lib.* 4. *tit.* 5. *de stupro l. vnica, n.* 4. ita vt monitio facta in Synodo non suffragetur, quamuis vim trinæ monitionis obtineat. Eadem S. Congr. teste Marco Anton. Genuens. *in praxi Archiep. Neapol. cap.* 30. Non tantùm in visitatione, sed & aliis quoque temporibus huiusmodi monitio fieri potest. Eadem S. Congreg. testibus Garc. *d. num.* 186. *declar.* 5. & Armendar. *d. l. vnica, num.* 5.

Monitiones faciendæ iuxta Concil. Trid. *sess.* 25. *c.* 14. *de reform.* non tantùm in visitatione, sed aliis quoque temporibus fieri possunt: tempus autem, quod inter vnam, & alteram monitionem intercedere debet, arbitrio Episcopi relinquitur. S. Congr. Conc. teste Garc. *d. num.* 186. *declar.* 6.

Monitoriales litteræ.

MONITORIALES litteras pro rebus deperditis, vel subtractis ad effectum reuelationum non licet concedere inferiori etiam nullius diœcesis, sed illæ tantùm obtinendæ sunt à Sede Apostol. S.Congr.Concil.

Monitorialibus litteris publicatis tenentur ij, qui sciunt, reuelare etiam quando veritas aliter haberi non potest, nec attenditur excusatio respectu affinitatis. Sac. Congreg. Concil. *in Fulginaten. 7. Septembris* 1630.

Monoculus.

MONOCVLVS dispensatus ad Ordines suscipiendos potest admitti ad concursum. S.Congr.Conc. *sub die 17. Martij* 1619.

Mozzetta.

MOZZETTA super manteletto vti potest Abbas generalis Congregationis Cælestinorum. Paulus V. *constitut. incip. Ex iniuncto, sub dat. 9. Decembris* 1606.

Mozzettæ vsus indulgetur Dignitatibus, Canonicis, & Beneficiatis Ecclesiæ Lucerinæ cum nonnullis moderationibus. S.Congr. Rit. *In Lucerina, 19. Martij* 1611.

Mozzetta potest deferri vbique ab Abbatibus, quibus eius vsus indulgetur, etiam præsente Episcopo. S.Congr.Rit. *in Vercellen. 9. Decembris* 1617. *&* 30. *Martij* 1621.

Mozzetta, seu Rochettum discoopertum non potest deferri ab Episcopo, etiam in propria ciuitate præsente Legato de Latere. Sac. Congr. Rit. *in Perusina,* 2. *Octobris* 1601.

Mulier.

MVLIER peccans carnaliter cum eo, cum quo scit matrem, filiam, vel sororem suam rem habuisse, vel scienter cum patre,

patre, & filio se commiscens, vltimi supplicij pœnam incurrit. Sixtus V. *constit.54.incip.Volentes, Non.Aprilis* 1587.

Mulieres thori separationem procurantes vt inhonestè viuant, pluribus pœnis afficiuntur à Sixto V. *in sua constit.46.incip.Ad compescendum, 3. Kal.Nouembris* 1586.

Mulieribus prohibendum est ne de nocte accedant ad Ecclesiam cathedralem, cum Societate laicorum feria quinta in Cœna Domini ad tollenda scandala. Sac. Congreg. Rit. *in Entomilien.* 11.*Decembris* 1604.

Mulieres non debent ingredi sacellum S. Iacobi in Compostella dum diuina Officia celebrantur. Sac.Congreg.Rit. *in Compostellana, 7. Iulij* 1612.

Mulieribus non datur thus, & pax inter Missarum solemnia. S.Congreg. Rit. *in Pacen.* 28. *Ianuarij* 1612. *& in Lucerina*, 3. *Iunij* 1617.

Mulieres, quæ sunt in discordia cum maritis, & eorum sæuitiam timent, si extra culpam sunt, quandiu iustam causam timendi habuerint, debent, si sunt in monasteriis, tolerari; imposterum verò huiusmodi mulieres non debent recipi. S. Congr. Conc. testibus Zerol. *in praxi Episcop.p.1.verbo Moniales* §.2. Campan. *in diuers.iuris canon. rub.*12. *c.*16. *num.* 30. quos refero *de officio, & potest. Episcopi p.3.allegat.*102.*num.*66.*ad medium.*

Mulier aliqua si venerit in suspicionem marito quòd timet ne ab eo aliqua vis ei inferatur, debet permitti vt possit ingredi monasterium Monialium, si modò constitutiones monasterij non repugnant, & accedat consensus Superiorum, Abbatissæ, & Monialium, & causa ingressus cessante debet inde exire, & si semel exierit, nunquam postea in idem monasterium ingredi poterit, & tenetur ad clausuram, sicut aliæ Moniales sine ancillis, &c. Sac. Congr.Conc.testibus Zerol. *d.verbo Moniales* §.12. Campan. *d.n.*30. quos refero *d.alleg.*102.*num.*66.*in fine.*

Mulier, quæ diutiùs permansit in monasterio in habitu Nouitiarum cum licentia permanendi educationis causa, potest validè donare ipsi monasterio, non obstante decreto Concil. *sess.*25.*c.*16. *de Regularib.* quia non est Monialis. Sac.Congr.Conc. *in Fauentina*, 31. *Iulij* 1627.

N

NAVFRAGANTES.

NAVFRAGANTIVM bona animo lucrandi auferentes furtum committunt. Honorius II. *constit.1.incip.Charissimus*, 13. *Kalend. Iunij* 1130.

Naufragantibus bona quoquo modo in mari deperdita restituenda sunt. Pius V. *constit.7.incip.Cùm nobis,8.Kal.Maij* 1566.

Naufragantium bona occupantes, vel diripientes quas pœnas incurrant, ponunt Paulus III. *constit.42.incip.Accepimus*, 13. *Martij* 1545. Gregorius XIII. *constitut.81.incip.Consueuerunt, pridie Non. Aprilis* 1583. Paulus V. *const.63. incip. Pastoralis, 6. Id. Aprilis* 1610.

Negotiatio.

NEGOTIATIONIS illicitæ prætextu non debent molestari Clerici, qui sua bona patrimonialia, ac beneficiorum, quæ obtinent, excoli faciunt, animaliáque ad hunc effectum necessaria emunt, vendúntque. S.Congr.Episcop.& Regular. *in Baren.15.Nouembris* 1616.

Negotiationis illicitæ absque reatu quæ possint Clerici, vide in verbo *Clerici absque metu illicitæ negotiationis*, &c.

Nepos.

NEPOS ex fratre, vel sorore, viuente patruo, vel auunculo Cardinali, prohibetur ad Cardinalatum assumi. Sixtus V. *const.50. incip. Postquam verus ille.*§.18. *sub datum*, 3. *Non. Decembris* 1586. cuius memini *de iure ecclesiast.lib.1.cap.3.num* 18.

Nepos legitimus Presbyteri ex filio illegitimo respectu beneficij aui non comprehenditur sub dispositione Conc. *sess.25.de reform.c.*15. S. Congreg. Conc. *in Bracharen.* 17. *Octobris* 1592. testibus Garc. *in addit.ad suum tract.de benefic.p.7.c.3.num.*22. Armendar *in addit.ad recopil.*

recopil. legum Nauarræ, lib.1. tit.19. l.1. de filiis Presbyter. num.1. & sub die 13. Augusti 1622.

Nepos illegitimus ex filio illegitimo beneficium, quod auus habuit, obtinere non poteſt. S. Congr. Conc. *ſub die 1. Martij 1589.* teſte Garc. *de benef. part.7. cap.3. num.27. in fine,* vbi dicit huic declarationi ſtandum eſſe.

Nepos legitimus ex filio, ſeu filia illegitimis non poteſt viuente auo obtinere penſionem ſuper beneficio parochiali, quod auus poſſidet. S. Congr. Conc. teſte Garc. *d. cap.3. num.24.* vbi tamen refert omnes Illuſtriſſimos dixiſſe contrariam opinionem eſſe de iure veriorem, ex ſententia Rotæ.

S. Nicolai mamma, vide in verbo *Manna.*

Nominatio.

NOMINATIO Vicariorum ad Beneficiarios pertinet, hoc eſt, ad eos, ad quos beneficia ſpectant, ad quam nominationem poterit Epiſcopus præfigere terminum decem dierum, & Ordinarij, vel eius Vicarij approbatio præuio examine neceſſaria eſt, ex Bulla Pij V. *Ad exequendum.* S. Congr. Conc. teſte Garc. *de benefic. part.9. cap.2. num.294.*

Vide in verbo *Vicarius.*

Nominatio Iudicum ſynodalium ſpectat principaliter ad Epiſcopum, non tamen priuatiuè quoad Capitulum. S. Congr. Concil. *in Saonen. 18. Martij 1628.*

Notarius.

NOTARII S. Inquiſitionis creari poſſunt etiam Clerici ſeculares & Regulares in cauſis ad eam ſpectandis per Inquiſitores hæreticæ prauitatis. Alexander IV. *conſtit. 22. incip. Ne commiſſæ, Idib. Octobris 1260.*

Notarij omnes gratis omnia pro officio S. Inquiſitionis expedire tenentur. Clemens VIII. *conſtit.76. incip. Sanctiſſimus, Nonis Ianuarij 1601.*

Notarios pro executione mandatorum Apoſtolicorum creare poteſt

Magister generalis Fratrum Prædicatorum. Pius V. *constitut.* 124. *incip. Debitum*, 21. *Mart.* 1571.

Notarios examinandi facultas tributa Episcopis decreto *cap.* 10. *sess.* 22. competit etiam inferioribus quasi Episcopalem iurisdictionem habentibus. S.Congreg. Concil.——

Notarius proprius ab Episcopo assumendus est in visitatione personarum cathedralis Ecclesiæ, non illi tamen Capitulo suspectus. S.Congr. Conc. teste Armendar. *in addit. ad recop. legum Nauarræ*, *lib.* 1. *tit.* 6. *de Visitat. num.* 38.

Notarius Curiæ Episcopalis cùm sit de familia Episcopi, gaudet fori priuilegio. S. Congreg. Episcop. & Regular. *in Ortunen.* 6. *Augusti* 1602.

Notario criminali ciuitatis vti potest Episcopus si sit vir probus, & aduena, & sub quouis prætextu taxam non excedat. S. Congreg. Episcop. & Regul. *sub die* 14. *Aprilis* 1615. *ad* 8.

Notarij Tribunalis ecclesiastici tenentur in copia actorum tradere sententiam absque eo quòd soluantur sportulæ, attento vsu Tribunalium dictæ ciuitatis non soluendi sportulas tempore, quo feruntur sententiæ, poterit tamen agere postea ad solutionem sportularum iuxta consuetudinem. S.Congreg.Conc. *in Taurinen.* 7. *Septembris* 1630.

Vide plura in verbo *Cancellarius.*

Nouitia.

NOVITIA non admittenda ad professionem ante decimumsextum ætatis annum completum. S. Congreg. Concil. teste Armendar. *in addit. ad recop. legum Nauarræ*, *lib.* 2. *tit.* 18. *l.* 7. *de Relig. num.* 41.

Nouitia recipi non potest causa induendi habitum probationis in Religione, nisi duodecim annis sit maior. S. Congr. Conc. teste Armendar. *d. l.* 7. *de Religion. num.* 43. S. Congr.Episcop.& Regul. 1. *Martij* 1608.

Nouitiæ quando vestiuntur, vel professionem emittunt; non licet Episcopis à propinquis, vel ab alio quocunque donatum tam comestibilia, quàm linea etiam parui valoris accipere, neque ab Abbatissis in ingressu officij, neque ab eisdem comestibilia tantùm in aliquibus solemnitatibus nomine totius monasterij, quamuis antiquissima

quissima inoleuerit consuetudo. S.Congreg. Episcop. & Regul. *in Auersana*, 22. *Ianuar.*1591.

Nouitias in monasteriis etiam Superioribus Regularibus subiectis examinat Episcopus, primò scilicet quando habitum suscipiunt, secundò verò tempore professionis, & ideo poterit earundem Rectores compellere ne habitum Nouitiæ dent nisi priùs Episcopum certiorem faciant, vt puellæ voluntatem explorare valeat. Sac. Congreg. Concil. *in Liman.* 19. *Septembris* 1625. Potest enim Episcopus prohibere ecclesiasticis censuris,& aliis pœnis sibi bene visis contra Abbatissas, & Superiores Regulares Monialium ipsis Regularibus subiectarum ne quæ puella professionem emittat, nisi priùs explorata illius voluntate ab Ordinario ad præscriptum Conc. *sess.*25. *de Regular. cap.* 17. Eadem S. Congreg. *in Burgen.* 4. *Decembris* 1629.

Nouitiarum profiteri volentium voluntatis exploratio iuxta decretum *cap.*17.*sess.*25. *de Regul.* ad Episcopum pertinet, quamuis monasterium ab eius iurisdictione exemptum existat. Sac. Congreg. Conc. teste Armendar. *in addit. ad recop. legum Nauarræ, lib.*2.*tit.*18. *l.*7.*de Relig.n.*37.Piasec.*in praxi Episcop.p.*2.*cap.*3.*n.*55.*vers.explorare.*

Nouitiæ professionis tempus ante mensem debet Præfecta Episcopo innotescere, & ille ante 25. dies examen perficere tenetur, quibus elapsis ampliùs in eo se intromittere non debet.S.Congr.Conc.testibus Armendar. *d.l.*7. *de Relig.n.*45. Campan. *in diuers. iuris canon. rubr.*12.*cap.*16.*num.*10.

Vide in verbo *Puella.*

Nouitius.

NOVITII Fratrum Ordinis Prædicatorum in articulo mortis in manibus Prælatorum ante tempus regulam profiteri possunt. Pius V. *constit.*109. *incip. Summi*, 23.*Augusti* 1570.

Nouitiorum receptionem, institutionem, Magistros, corúmque munus, & qualitates designat Clemens VIII. *constit.* 83. *incip. In suprema*, 19. *Martij* 1603. habetur post constit. 26. Vrbani VIII. *in tom.*4. *Bullarij.*

Nouitij pater non potuit dare paramentum Altari monasterij vbi filius erat in nouitiatu. S.Congr.Concil. *sub die* 12. *Augusti* 1617.

Nouitij ad habitum Regularem admissi possunt profiteri in mona-

ſteriis, in quibus habita præfixione numeri commodè ali non poſſunt, ſi aliàs habiles exiſtant, & deinde in aliquo alio monaſterio eiuſdem Religionis ſunt collocandi, vbi commodè ali poſſint. Sac. Congreg. Concil. *ſuper decretis de celebrat. Miſſar. dub.* 17. *impr. de anno* 1626. poſt meum tract. *de officio, & poteſt. Epiſcop. pag.* 11. ſecundùm Lugdunen. impreſſ.

Numerus.

NVMERVM familiæ, ſingulorúmque Conuentuum, monaſteriorum, & domorum Regularium, Capituli, ſeu Congregationis generalis, vel Prouincialis ſententia, & auctoritate præfinitum, iidem Superiores tam Generales, & Prouinciales omnes, quàm locales perpetuò ſeruare omnino tenentur, nec poſſunt illum quoquo modo augere, etiam prætextu augmenti redditum abſque ſacræ Congreg. Concil. Trident. licentia, vt ipſamet declarauit in decretis impreſſis *de celebr. Miſſar. ſub die* 21. *Iulij* 1625.

Numerus Monialium is præfigatur in omnibus monaſteriis, quæ ex redditibus ordinariis ſuſtentari valeant, huiuſmodi autem præfixio fiat ab Ordinariis duntaxat in monaſteriis ſibi ſubiectis, in cæteris verò quæ Regularibus ſubdita ſunt, fiat eadem præfixio ab Ordinario, cum interuentu tamen Superioris Regularis. S. Congr. Epiſcop. & Regul. *in Sortonen.* 27. *Maij* 1603.

Numerus is tantùm ab Archiepiſcopis & Epiſcopis in monaſteriis Monialium Regni Portugaliæ præfigendus eſt, ac in poſterum conſeruandus, qui ex redditibus propriis eorundem monaſteriorum, vel ex conſuetis eleemoſynis congruè poſſit ſuſtentari, & iuxta dictorum monaſteriorum capacitatem, necnon cellarum quantitatem commodè ibi commorari valeat, ita tamen quòd in his, quæ Regularibus ſubiecta ſunt, iidem Regulares Superiores numeri præfixioni aſſiſtant, & ſupra numerum huiuſmodi nulla deinceps admittatur Monialis, abſque Sedis Apoſt. aut Sac. Congr. Epiſcop. & Regul. expreſſa licentia, vt ipſamet S. Congr. cenſuit *ſub die* 6. *Iunij* 1615.

Vide in verbo *Monaſteria*, & in verbo *Moniales ſupranumeraria*.

Nuncius

Nuncius Apostolicus.

NVNCII Apostolici ad Principes destinati fauores ab eis procurare ad obtinendas Dignitates apud Sedem Apostol. pro seipsis, vel consanguineis non possunt. Pius IV. *constit.96.incip. Etsi Romanum*, 15.*Kal.Iunij* 1565.

Nuncius Apost. non debet exercere Diuina in Ecclesia Archiepiscopi, absque eius licentia. S.Congr.Rit.*in Taurinen.9.Martij* 1593.

Nuncius Apostolicus si promoueat ad Ordines sacros suæ prouinciæ Clericos, absque facultate Sedis Apost.ipse & ordinati incurrunt in pœnas impositas à S.Concil.Trid. *c.8.sess.23*. S. Congr. Concil. *in Taurinen. 16.Aprilis* 1633.

Nundinæ.

NVNDINARVM mercatorum, & feriarum sub prætextu præceptum de Dominicis & festiuis diebus sanctificandis, & obseruandis,nullatenus est violandum. Cæterùm his diebus licet agathonibus, ac aliis iumentorum vectoribus, seu mercium conductoribus, baiulis, & aliis huiusmodi seruientibus, ac ministris sarcinas, & onera nundinarum exonerare, & deponere, incœptúmque iter Missa priùs audita transeundo prosequi,& continuare,non autem debent sarcinas componere, & iumenta onerare ad iter denuo incipiendum,neque mercatoribus, aut aliis etiam viatoribus iis diebus etiam clausis apothecis merces vendere,emere, aut asportare licet; nisi tantùm ad victum necessaria, aut alia minuscula, & modici valoris, & momenti;opera iam conflata atque laborata pro transeuntium hospitum aduenarum & cæterorum vrgenti,& præsentanea necessitate, & opportunitate, in quo partes erunt Episcopi propositis edictis prouidere, vt ipsi dies festi debita obseruatione colantur, simúlque populorum eò confluentium necessitatibus, quantum sine dicta offensione fieri potest, consulatur. Quoad iudicia autem,quæ Dominicis & festis diebus silere debent,id obseruari poterit quod iure communi permittitur in quibusdam vrgentibus casibus,qui moram, & dilationem non patiuntur, in quibus, & aliis iurisdictionem Consulum nundinis propositorum concernẽtibus constitutiones, & Summorum Pon-

tificum, si quæ habent priuilegia, & allegatum Breue fel. record. Pij V. seruandum est. S.Congr.Rit. *in Recanaten.9.Decembris* 1600.

Nuptiæ.

NVPTIAS secundas contrahentes non sunt benedicendi. Innocentius IV. *constit.*14. *incip.Sub Catholicæ*,2.*Non. Martij* 1253.

Nuptias benedicere non possunt Canonici, sed tantùm Archipresbyter, qui est Curatus. Sac.Congreg. Rit. *in Materan.*2.*Octobris* 1601.

Nuptiarum benedictionis occasione solus Parochus recipere debet eleemosynam. S.Congr.Rit. *in Acherontina*,25.*Ianuarij* 1602.cuius memini *de officio, & potest.Parochi, cap.*21.*num.*99.

Nuptiarum benedictio non potest, nisi inter Missarum solemnia fieri. S.Congr.Conc. *in Pisauren.*13.*Iulij* 1630.

O

OBLATIONES.

OBLATIONES sunt computandæ in portione assignanda Vicariis, ex *c.*7.*sess.*7. *& Bulla Pij V.* & talis assignatio partibus citatis est facienda. S. Congr.Conc. *in Turolen.*2.*Aprilis* 1583.

Oblationes factæ in Ecclesia cathedrali spectant non ad Episcopum, sed ad Archipresbyterum, qui curam animarum ibi exercet. Sac. Congr. Conc. *in vna Cauen.* teste Rot. *in Lunen. Sarzanen. oblationum*,8.*Februarij* 1627. coram R. P. D. Merlino, & illius memini *de officio, & potestate Parochi, cap.*24.*num.*29.

Oblati.

OBLATI Fratrum Carthusianorum gaudent iisdem priuilegiis, quibus Fratres eiusdem Ordinis. Gregorius IX. *const.*3.*incip.* 3.*Nonas Februar.*1231.

Oblatorum

Oblatorum & Conuerſorum Ordinum Mendicantium priuilegia communicantur à Leone X. *conſtit.1.in append.incip.Dudum,* 10. *Decembris* 1519.

Oblatorum in receptione vnaquæque priuilegio ſuas peculiares conſtitutiones obſeruare debet. Clemens VIII. *conſtit.83. incip. In ſuprema,* 2. *Aprilis* 1602.

Oblati alicuius Religionis priuilegio ac exemptione ita demum debent potiri, ſi in forma iuris valida perpetuò, irreuocabiliter, plenè & cum effectu ſe ipſos & bona ſua omnia, præſentia & futura, nulla prorſus, quamuis minima eorum portione, neque in proprietatem, neque in vſumfructum ſibi reſeruata Religioni obtulerint, & habitum aliqualiter mutauerint. Quòd ſi omnia prædicta ſimul non concurrant, neque fori priuilegio, neque immutatione à ſecularibus exactionibus frui poſſe, vt in ſequentibus caſibus.

Primò cùm quis obtulit perſonam cum reſeruatione bonorum. Secundò cùm obtulit perſonam nulla bonorum facta mentione, quippe quæ non includuntur in ſimplici oblatione perſonæ. Tertiò cùm obtulit perſonam, & aliquam tantùm partem bonorum, quamuis maiorem. Quartò cùm obtulit bona omnia præſentia, & perſonam reſeruato vſufructu. Quintò cùm obtulit perſonam, & bona omnia præſentia tantùm. Sextò cùm obtulit perſonam & bona omnia, præſentia & futura, ſed poſtea à Superiore Religionis aliquam eorum partem, quamuis minimam, in emphyteuſim recepit. Septimò cùm obtulit bona, vel omnia, vel partem eorum abſque perſona, quo caſu perſona offerens fori priuilegio non gaudet, ſed bona in Religione cum effectu tranſlata ſunt immunia à vectigalibus, dummodo offerens vſumfructum eorum ſibi non retineat, eò namque caſu bona immunia non ſunt, etiam quoad proprietatem. His tamen omnibus caſibus quibus Oblati à priuilegio, & exemptione à iure communi excluduntur, ſeruanda eſt cuiuſque Religionis conſuetudo, cuius vigore ipſi tale ius priuilegij, vel exemptionis acquiſiuiſſent. S. Congr. Conc.

Oblati qui omnia ſupradicta adimpleuerint fori priuilegio, & ſupradicta exemptione gaudent, ſiue ante, ſiue pòſt de licentia Superioris Religionis matrimonium contraxerint. Sac.Congr.Conc.teſte Aldan. *in compendio canon.reſolut.lib.1.tit.*10.*num.*14.

Oblati etiam quoad delicta ante oblationem commiſſa fori priuilegio gaudent, & à iuriſdictione iudicis laici liberati ſunt, punirique debent

debent à iudice ecclesiastico, si modò absque fraude, idest, non animo effugiendi secularis iudicis punitionem, se & sua obtulerint; quòd si fraus subsit, potest à iudice laico puniri pœna confiscationis bonorum, & alia pecuniaria, sed non corporali, illique remanent subiecti quoad causam, & bona, sed non quoad personam; debet tamen iudex ecclesiasticus, si delicti qualitas id exposcat, tradere tales in fraudem oblatos iudici seculari corporaliter puniendos. S.Congr.Conc.teste Aldan.*d.tit.* 10.*num.*15.

Officiales.

OFFICIALES S. Inquisitionis offendens quas pœnas incurrat, ponit Pius V.*constit.*82.*Si de protegendis, Kalend.Aprilis* 1569.

Officialibus S.Inquisitionis in his quæ pertinent ad eius officium credendum esse voluit Innocentius IV. *constit.*9.*incip. Ad extirpanda, Idib.Maij* 1252.

Officiales Pœnitentiariæ in aliquo ex sacris Ordinibus constituti esse debent, & per seipsos officia exercere tenentur. Pius V.*constit.*83.*incip.In omnibus*, 15.*Kalend.Iunij* 1569.

Officiales & administrantes bona temporalia monasteriorum licèt possint amoueri ad nutum Superiorum, ex Concil.Trid.*sess.*25.*de Regular.cap.*2. sub eo tamen non comprehenduntur Officiales, qui bona temporalia non administrant, sed hoc relinquitur dispositioni iuris communis & statutorum Religionis. Sac.Congr Conc. teste Armendar. *in addit.ad recop. legum Nauarræ, lib.*2. *tit.*18.*l.*7.*de Relig.num.*90.

Officiales Curiæ Episcopalis in actu exercendi suum officium offendentes, vel aliàs Episcopi iurisdictionem impedientes, etiamsi Milites Hierosolymitani sint, vel aliter exempti, ab Episcopo coërceri & puniri possunt. Sac. Congreg.Concil. *in Panormitana R. Card. Vbaldinus.*

Officialium Confraternitatum canonicè institutorum electio ad confratres, eorumdem verò Officialium confirmatio ad loci Episcopum, vel eius Vicarium generalem pertinet; Societatibus tamen sub protectione regia semper exceptis. S. Congr. Episcop.& Regul. *in Bouina*, 11.*Augusti* 1627.

Officialium electio, qui administraturi sunt monasteriorum bona, ad monasterij spectat Superiores, & ideo licèt Episcopus sit eius Superior,

Superior, ipsi tamen possunt eligere officiales. S.Congreg.Concil. teste Armend. *in addit. ad recop. legum Nauarræ, lib.2. tit.* 18. *l.* 7. *de Relig. num.*85.

Officiales electi pro administratione beneficiorum monasterij à Superioribus eiusdem possunt, prout magis expedire videbitur, redditus ipsorum monasteriorum in loco conueniente, etiam extra monasterium conseruare, & de eisdem ministrare pro tempore necessitatis ipsis Monialibus. S.Congr. Conc. teste Armend. *d.l.7.de Relig. num.*88.

Officiales qui distributionem bonorum monasterij habent, sunt ad nutum amouibiles, nisi administrationes huiusmodi darentur in titulum, tunc enim admitterentur illorum resignationes, etiam in fauorem in forma *Digni*, & pro expressis eiusdem Ordinis professis. S.Congr.Conc. teste Armend. *d.l.7. de Relig. n.*88.

Officium diuinum I.

OFFICIVM diuinum habentes beneficium cum cura, vel sine, recitare tenentur. Leo X. *const.7.incip.Supernæ,* 5.*Non.Maij* 1514. Pius V. *constit.* 135. *incip. Ex proximo,* 12. *Kal. Octobris* 1571.

Officij diuini recitandi forma à quibus Pontificibus tradita, & immutata fuerit. Pius V. *const.64.incip.Quod à nobis,7.Id.Iul.*1568.

Officium de festis particulariter concessis per Breue Apost. Regno Hispaniarum, vt est festum expectationis, & alia similia, non potest in Lusitania recitari, attento quòd Regna sunt diuersa, quamuis sub vnius Regis potestate existant. S. Congreg. Rit. *in Visen.* 11. *Iunij* 1605.

Officium duplex potest fieri de Sancto cuius Reliquia insignis habetur & approbata. S.Congr.Rit.*sub die* 23. *Nouembr.*1603.

Officium & Missa de Sancto celebrari potest in ipsius Ecclesia Sancti Titulari, seu vbi asseruatur insignis Reliquia, quæ eius corpus, caput, brachium, crus, & ea pars, non parua tamen, in qua passus est martyrium. S.Congr. Rit. *sub die* 8. *Aprilis* 1628.

Officium si concedatur de Sancto cuius Reliquia non insignis habetur, debet esse semiduplex, vel prout recitatur in Breuiario Romano ad differentiam insignis Reliquiæ.S.Congr.Rit. *in Viterbien.* 1. *Septembr.* 1612.

Officium non potest fieri extra propriam Ecclesiam de Sancto non

canonizato sine nouo decreto. S.Congreg. Rit. *sub die 9. Decembris* 1628.

Officium prout recitant Obseruantes, recitare possunt Moniales Ordinis Canonicorum Regularium, quæ gubernantur à Fratribus Obseruantiæ, dummodo non omittunt Officia Sanctorum suæ regulæ, ex concessione Sac. Congreg. Rit. *in Nolana, 6. Septembris* 1603.

Officia propria Canonicorum Regularium conceduntur Monialibus Incarnationis Ordinis Canonicorum Regularium in Indiis, non autem officia propria Eremitarum, vt petebant. S.Congr.Rit. *in Liman. in Indiis 3. Septembris* 1605.

Officium secundùm vsum Breuiarij Romani recitare possunt Moniales S. Benedicti in ciuitatibus Corduben. & Tricen. ex concessione S.Congr.Rit. *in Tricen. 25. Februarij* 1606.

Officium conceptionis B.Mariæ, & Sanctorum Ordinis S. Francisci recitandi licentia conceditur Monialibus S. Claræ in ciuitate Mantuana. S.Congr.Rit. *in Mantuana, 25. Martij* 1609.

Officium sequentis diei recitandi licentiam post completorium iuxta antiquum ritum concessit S.Congr.Rit. *in Brixien. 24. Septembris* 1605.

Officium duplex de aliquo Sancto in die eius festiuitatis recitari potest in Ecclesia, vel monasterio, vbi illius Sancti Reliquia insignis conseruatur. S. Congr. Rit. *in Vicentin. 23. Nouembris* 1602. *in Visen. 24. Septembris* 1605.

Officium Sancti, cuius Reliquia est in aliqua Ecclesia, non conceditur nisi Reliquia sit insignis, vt corpus integrum, magna pars corporis, caput, & sit ex Sanctis approbatis in Martyrologio, & tunc in Ecclesia tantùm vbi est Reliquia, seruatis rubricis Breuiarij. Sac. Congreg. Rit. *in Vrbis Theatinorum, 23. Iunij* 1617.

Officium non est faciendum de illis Sanctis, de quorum canonizatione, vel approbatione Sedis Apost. non constat. S. Congreg. Rit. *in Polonia, 15. Martij* 1608.

Officium recitandum est secundùm regulam Breuiarij Romani, nec licet recitare Officium sub ritu duplici si in Breuiario sub simplici assignetur, nisi in casibus expressis in d.Breuiario. S. Congr. Rit. *in Carpen. nullius, 19. Ianuar.* 1608.

Officium, vel Missa, quæ ex priuilegio in aliqua Ecclesia recitatur pro aliquo Sancto, vel Beato singulis V. feriis alio festo non impeditis, si recitetur sub ritu simplici, non potest in vigiliis, nec tempore

pore Aduentus & Quadragesimæ recitari: secùs si recitetur sub ritu duplici, vel semiduplici. S. Congr. Rit. *in Portugallien.* 30. *Ianuary* 1610.

Officium non approbatum in choro recitare non licet,& punitur qui illud recitat. S.Congr.Rit. *in Mediolanen.* 23. *Nouembr.* 1602.

Officium,quod ex debito recitatur, non est relinquendum causa recitandi Officium deuotionis. S. Congr.Rit. *in Salamantin.* 29. *Nouembr.* 1603.

Officium quicunque recitat cum Episcopo, siue sit Regularis, siue secularis, debet se cum Episcopo conformare.S.Congr.Rit. *pro Regulari promoto ad Episcopatum,* 11. *Iunij* 1605.

Officium pro Sanctis etiam non canonizatis potest recitari de communi vbi viget consuetudo immemorabilis recitandi.S.Congreg. Rit. *in Visen.* 21. *Iunij* 1605.

Officium non est inchoandum statim signo dato, sed elapsa tertia parte horæ post signum datum. S. Congr. Rit. *in Tarentin. Cryptaliarum,* 3. *Septembris* 1605. *ad* 5. *dub.*

Officium in choro dato signo inchoandum est, non expectato Vicario. S.Congr.Rit. *in Neritonen.*25.*February* 1606.

Officium alicuius Sancti quando in Breuiario iunctum est cum alio Sancto Ecclesiæ, celebrandum est de Sancto Ecclesiæ tantùm, & ciuitatis patrono; si verò non est titularis, vel patronus, seruandæ sunt rubricæ Breuiarij. S. Congr. Rit. *in Tirasonen.*16.*Decembris* 1606.

Officia Sanctorum non poterunt nec possunt locorum Ordinarij tam seculares, quàm Regulares addere Kalendariis etiam propriis, nisi ea duntaxat, quæ Breuiarij Romani rubricis, vel S. Rit. Congregationis,seu Sedis Apostolicæ licentia conceduntur.S Rit. Congr.7. *Aprilis* 1628.

Officium defunctorum I I.

OFFICIVM in tumulandis cadaueribus in Ecclesiis Regularium fieri debet per eosdémmet Regulares, non obstante quauis contraria consuetudine. S.Congr. Rit.*in Andrien.*18. *Februar.* 1629. *& die* 2. *Mart. eiusdem anni, &* 5. *Iul.* 1631. *& in Eugub.*12. *Mart.*1612. *&* 5.*Iul.*1614. *& in Placent.ex Liuen.*23.*Mart.*1619.*& in Catanien.ciuitatis Planæ,* 2. *Octobris eiusdem anni,& in Sulmonen.*8.*August.*1629.

Officium defunctorum non prima, sed secunda die,quibus celebran-

dum est iuxta consuetudinem vniuersalis Ecclesiæ. S.Congr. Rit. *in Egitanien. in 3. dub.23. Maij 1603.*

Officium defunctorum & Missa potest celebrari in die Dominico, vel festiuo pro defunctis, quorum corpora sunt adhuc supra terram, secus si iam sint sepulta. *Ibid. dub.4.*

Officium anniuersarium defunctorum, vel die 3. 7. vel 30. post obitum, si cadant in die Dominico, vel festiuo, transferuntur in diem sequentem cum eadem solemnitate. S. Congr.Rit. *in ead.dub.5.*

Officium defunctorum ad consequendum indulgentias in constit. Pij V. concessas debet recitari prima die cuiuslibet mensis, non impedita festo nouem lectionum. S. Congreg.Rit. *in Egitanien. 6. Septembr. 1603.*

Officium defunctorum, Psalmi Graduales & Pœnitentiales, iuxta constit. Pij V. recitandi sunt in choro à Canonicis, & non aliàs. Sac. Congr.Rit. *in Sueße, 28. Ianuarij 1606.*

Officium defunctorum recitandum est ad libitum in funeribus defunctorum iuxta temporis opportunitatem, & commoditatem. S.Congr Rit. *in Patauin.12. Martij 1616.*

Officium defunctorum vt cum tribus Nocturnis pro Dignitatibus, & Canonicis in ciuitate decedentibus, pro iis verò qui extra ciuitatem decedant, & pro Bacealaureis & Capellanis, cum vno Nocturno recitetur, iuxta statutum factum in Ecclesia Elboren. decernitur, & declaratur, 22. *Decembr.* 1612.

Officium facere super corporibus defunctorum spectat ad Parochum in sua Ecclesia parochiali, etiamsi adsint Canonici Ecclesiæ cathedralis. S. Congreg. Rit. *in Praenestin. Cauarum,* 18. *Augusti* 1618.

Officium facere supra corpus defuncti quod sepelitur in Ecclesia Regularium, non spectat ad Parochum, sed ad ipsos Regulares. S. Congr. Rit. *in Placent. ex vni Licien.* 23. *Mart.* 1619. Si verò Parochus est in possessione Officium faciendi, etiam quando Parochianus defunctus sepelitur in aliis Ecclesiis, tam Regularibus, quàm secularibus manutenendus est. S. Congr. Rit. *in Rauenaten.* 28. *&* 37. *Augusti* 1615.

Officium facere supra corpus defuncti domi, & per viam, spectat ad Parochum, etiamsi in Ecclesia Regularium sepeliendum sit vsquequo intus eorum Ecclesiam collocetur. S.Congreg.Concil. *in Catanien. ciuitatis Platiæ*, 12. *Octobris* 1619. Vide verbo *Parochus*, & verbo *Regulares.*

Officia

Officia propria III.

OFFICIVM S. Alberti pro Ecclesia Bruxellen.& cathedrali Rhemen.cōceditur à S.Rit.Congr.*in Bruxellen.*13.*&* 15.*Iulij* 1613.

S. Alexandri Ritu duplici pro Ecclesia Bergomen.Ead.S.Congr. 7.*Iulij* 1612.Et pro Ecclesiis parochialibus Capriati,& Colnagi plebis Trezzæ Mediolanen.diœcesis. Ead.S.Congr.*in Mediolanen*.19. *Augusti* 1617. Et pro Confraternitate S. Alexandri nationis Bergomen. *Venetiarum*, 18. *Augusti* 1618. & pro Ecclesia collegiata S. Alexandri Placentiæ. Ead.S.Congr. *in Placentina*,27.*Iunij* 1620.

Beati Aloysij Gonzagæ pro vniuersa Religione Societatis Iesu. Ead. S.Congr.Rit. *sub die* 7.*Augusti* 1621.

BB. Alphij, Miladelphij & Cineri, Martyrum pro ciuitate Leonfina,& Syracusana. Ead.S.Congr.Rit. *in Syracusana*, 16.*Maij* 1601.

S. Andreæ Apostoli cū Octaua pro Clericis Regularibus S. Andreæ de Vrbe. Ead.S.Congr.Rit.*in Romana*, 3.*Augusti* 1600. Et pro Ecclesia Varonien. Ead S.Congr.*in Varonien*.25.*Iunij* 1601.

B. Andreæ Auellini Clericorum Regularium Congregationis Theatinorum pro ipsis vbique existentibus ipsa die eius obitus. Vrbanus VIII. *const*.42.*incip.In sede*,10.*Iunij* 1625.quod Officium istis Clericis concessum extendit ad omnes in ciuitate Neapolitana,& diœcesi,quæ nuper in nouum Patronum hunc Beatum recepit, eiúsque Reliquiis, ac statuæ nouum locum in capella Thesauri Ecclesiæ dictæ ciuitatis deberi statuit S. Congr. Rituum, vt refertur *in summario præfatæ constit.*

Angeli Custodis est duplex munus.S.Congr.Rit. *sub die* 2.*Octobris* 1627. & celebrandum est prima die non impedita Officio nouem lectionum,post festum S.Michaëlis,& cedit Dominicæ. Ead. S.Congr.*sub die* 12.*Martij* 1618.

S. Antonij de Padua nuncupati sub ritu duplici & cum Octaua, & in toto Regno Portugaliæ recitari posse, concessit Vrbanus VIII. *die* 23 *Iulij* 1631.

Officium B. Caietani Thienæi Clericorū Regularium Theatinorum fundatoris de communi Confess. nō Pont.ab omnibus dictis Clericis Regularibus vbique existentibus in die eius obitus iuxta Breuiarij & Missalis Romani rubricas recitari posse etiam per Sacerdotes Regulares, & seculares ad eorum Ecclesias confluentes. In ciuitate verò Vicentina vbi natus, & in ciuitate Neapolitana

vbi sacrum eius corpus requiescit, in omnibus Ecclesiis tam Regularium, quàm secularium Officium recitari posse, statuit Vrbanus VIII. *in constit.*103.*incip.In Sede*,7.*Octobris* 1629.

S. Casimiri sub ritu semiduplici, vt in Breuiario imprimatur conceditur à S.Congr.Rit.*in Polonia S.Casimiri*,23.*Januarij* 1621.

S. Cassiani Mart. cum Octaua pro Ecclesia, ciuitate & diœcesi Imolen.conceditur & approbatur à S. Congr. Rit. *in Imolen.*3.*Decembris* 1616.

S. Catharinæ Virg.& Mart.pro ciuitate Goana in Indiis Orientalibus. S.Congr.Rit. *in Goan.*22.*Ianuarij* 1618.

S.Catherinæ de Senis pro Monialibus ...... ciuitatis Neapolitanæ. S.Congr.Rit. *in Neapolitana*,20.*Aprilis* 1599.

S. Christophori pro oppido Rondæ Malacitan. diœcesis. Sac. Congr Rit. *in Malacitan.*17.*Maij* 1600.

S.Cleophæ Mart.pro ciuitate Veræ Almerien.diœcesis.S.Congreg.Rit.*in Almerien.*13.*Iulij* 1613.

S. Conradi tertij Ordinis S. Francisci Professoris sub ritu duplici de communi vnius Confess.non Pont. die eius festo pro omnibus,& singulis Ordinis Minorum S. Francisci Religiosis vbique existentibus. Vrbanus VIII. *constit.*47.*incip. Domini nostri*,12.*Septembris* 1625.

S. Crespini pro diœcesi Astiagen. Sac.Congreg.Rit.*in Astiagen.* 21.*Augusti* 1610.

S.Crucis pro oppido de Calataiud.Tirasonen.diœcesis. S.Congreg.Rit. *in Tirasonen.*17.*Maij*, *&* 24.*Augusti* 1600.

S.Caroli sub ritu duplici in prouincia Mediolanen. S.Congreg. Rit. *in Mediolanen.*12.*Nouembris* 1610.

B. Claræ de Monte Falchio Ordinis Eremitarum S. Augustini pro omnibus Ordinis prædicti vtriusque sexus Regularibus personis tantùm. Vrbanus VIII. *in constit.* 23. *incip.Domini nostri*,14. *Augusti*. 1624.

Officium Coronæ Domini recitari posse in Ecclesia Conchen. iuxta formam concessam Ecclesiæ Montis Regalis, concessit S. Congreg.Rit. *in Conchen.*21 *Junij* 1632.

Officium Coronæ spineæ D. N. Iesu Christi die 11. Augusti recitare possunt Moniales S.Catharinæ Ordinis Cistercien. ciuitatis Caietanæ, quæ asserunt habere vnam spinam dictæ Coronæ, dummodo non deferant eo die Officium ordinarium, seu vtrumque cumulatiuè recitent. S.Congr.Rit. *in Caietana*,4.*Iulij* 1615.

Officium

Officium de Dominica 2. 3. & 4. Aduentus, & 2. 3. 4. & 5. Quadragesimæ non omittitur, etiamsi concurrat festum Patroni Ecclesiæ, nisi sit festum solemne Titularis illius loci. Sac. Congreg. Rit. *in Vlixbonen.* 1. *Septembris* 1612.

Officium S. Elisabeth Reginæ Portugaliæ in eo Regno sub ritu duplici, extra verò Regnum sub ritu semiduplici recitari posse, censuit S. Congr. Rit. 7. *Augusti* 1628.

SS. Emerentianæ, & Vrsulæ pro monasterio Monialium de Incarnatione ciuitatis Limæ in Indiis conceditur à S. Congr. Rit. *in Liman. Indiarum*, 20. *Iulij* 1600.

Officium S. Fidei Virg. & Mart. sub ritu duplici conceditur à S Congreg. Rit. *in Canarien.* 21. *Iulij* 1618.

S. Francisci Stigmatum Officium concessit Paulus V. celebrari posse vbique ad libitum Cleri, duplici quidem Officio in Religione S. Francisci, extra eam semiduplici. S. Congreg. Rit. 28. *Augusti* 1615. *&* 2. *Octobris* 1627.

S. Francisci Xauerij Societatis Iesu pro toto Regno Portugaliæ, & Algarborum. S. Congr. Rit. 14. *&* 16. *Nouembris* 1620. Et pro vniuerso Regno Nauarræ, 7. *Augusti* 1621.

B Francisci Borgiæ pro omnibus Societatis Iesu Religiosis vbique existentibus, necnon in ditionibus familiæ illorum de Borgia pro omnibus Sacerdotibus, tam secularibus, quàm Regularibus, Kal. Octobris, ipso nempe die sui obitus. Vrbanus VIII. *const.* 46. *incip. Aliàs à nobis*, 2. *Septembris* 1625.

B. Felicis de Cantalicio Ordinis Fratrum Minorum S. Francisci Capuccinorum pro omnibus dicti Ordinis Fratribus die sui obitus dumtaxat in Ecclesiis Fratrum prædictorum, videlicet in Nanceij, ac Romaricomontis, & Cantalicij oppidis ab eisdem Fratribus tantùm, Romæ verò vbi corpus eiusdem requiescit, etiam pro confluentibus ad Ecclesiam dictorum Fratrum. Vrbanus VIII. *constit.* 48. *incip. In specula.* 1. *Octobris* 1625. & pro tota Religione Capuccinorum, *in alia const. incip. Nuper*, 9. *Aprilis* 1626. Et pro Monialibus Capuccinis. S. Congr. Rit. 3. *Aprilis* 1632.

S. Franciscæ Romanæ sub ritu semiduplici in Vrbe ad libitum. S Congr. Rit. 13. *Martij* 1632.

Officium S. Geminiani pro Ecclesia Mutinen. S. Congr. Rit. *in Mutinen.* 25. *Iunij* 1611.

S. Geltrudis in die eius festo duplex de communi vnius Virginis recitare possunt Moniales Conceptionis B. Mariæ de Iesu Maria

Maria in ciuitate Mexicana in Indiis.S.Congr. Rit. *in Mexicana in Indijs*, 20. *Iunij* 1609.

B. Guadiflai pro Infulis Canariis, feu Fortunatis denegatur à S.Congr.Rit. *in Indiarum*, 16. *May* 1601.

B. Guilielmi Aquitaniæ Ducis Ordinis S. Auguftini pro monafterio Regali S. Laurentij in Hifpania,conceditur à S.Congreg. Rit. *in Hifpaniarum*, 17. *Maij* 1600.

Officium SS. Helladij, Eulogij, & Eugenij Toletanorum Epifcoporum pro dicta Ecclefia & diœcefi. Sac.Congreg.Rit. *in Toletan.* 15. *Ianuarij* 1611.

S. Hermetis Mart. pro Monialibus de Incarnatione ciuitatis Regum. S.Congr.Rit. *in ciuitatis Regum*, 1. *Iunij* 1601.

Officium S. Iacobi in Compoftella, vt in Ecclefia Metropolitana Compoftellana fingulis fecundis feriis non impeditis fefto nouem lectionum,excepto tempore Quadragefimæ, Aduentus, & Vigiliis,recitari poffit,conceditur à S.Congreg.Rit.*in Compoftellan.* 4.*Septembris* 1621.

B. Iacobi de Marchia Ordinis Fratrum Minorum S. Francifci de Obferuantia pro Ecclefia tantummodò Sanctæ Mariæ della Noua nuncupatæ, ciuitatis Neapolitan. vbi corpus eiufdem requiefcere afferitur. Vrbanus VIII. *conftit.* 24. *incip. In fede Principis*, 12. *Augufti* 1624. Extendit pro omnibus perfonis Ordinis Fratrum prædictorum. Idem Vrbanus VIII. 23. *Octobris* 1624.

B. Ignatij Loiolæ fundatoris Fratrum Societatis Iefu pro loco de Alpeitia Pampilonen. diœcefis, conceditur à S. Congreg. Rit. *in Pampilonen*.7.*Septembris* 1618.

S. Ioachimi parentis Beatiffimæ Virginis fub duplici Officio die 20. Martij quotannis recitandum, & in Breuiario & Kalendariis in pofterum imprimendis defcribendum.Gregor. XV. *conftit.* 39.*incip. Apoftolatus*, 2. *Decembris* 1622.

B. Ioannis Sahagun pro ciuitate Salamantina. S. Congreg. Rit. *in Salamantina*, 24. *Augufti* 1600.

B. Ioannis de Deo pro omnibus dictæ Congregationis Regularibus vbique exiftentibus quotannis in die eius obitus de communi Confeff. non Pont. ritu duplici maiori per annum iuxta rubricas Breuiarij Romani; in ciuitate verò Granaten. nempe in Ecclefia vbi facrum eius corpus requiefcit, & in terra nuncupata Montemor o nouo in Lufitania, vbi natus eft pro omnibus Ecclefiis tam Regularium, quàm fecularium fub ritu duplici minori.

minori. Vrbanus VIII. *in constit.* 168. *incip. In Sede Principis*, 21. *Septembris* 1630.

B. Ioannis Capistrani in die eius obitus 23. Octobris sub ritu duplici de communi Conf. non Pont. pro omnibus tam Fratribus, quàm Monialibus Ordinis S. Francisci de Obseruantia. S. Congr. Rit. 16. *Iulij* 1622.

S. Iuliani pro ciuitate & diœcesi Burgen. S. Congreg. Rituum *in Burgen.* 20. *Iul.* 1600. & pro ciuitate Conchen. Ead. S. Congr. Rit. 22. *Decembris* 1612.

Officium S. Leonardi pro ciuitate de Baëza. S. Congr. Rit. *in Gadicen.* 11. *Aprilis* 1601.

S. Ludouici pro cunctis fidelibus in die eius festo. S. Congreg. Rit. *in Gallia*, 29. *Nouembris* 1618. & sub ritu duplici pro Ecclesia sanctissimæ Trinitatis de Vrbe. Eadem S. Congreg. Vrbis, 19. *Augusti* 1619.

Officium sanctæ Margaritæ Mart. pro Monialibus monasterij Donnæ Reginæ Neapolis. Sac. Congregat. Rituum *in Neapolitan.* 16. *Maij* 1601.

B. Margaritæ de Cortona Moniales tertij Ordinis S. Francisci pro omnibus & singulis personis, tam viris videlicet, quàm mulieribus, vbicunque existentibus in eorum Ecclesiis die eius festo 22. Februarij. Vrbanus VIII. *constit.* 8. *incip. Cælestis*, *Idib. Decembris* 1623.

B. Margaritæ virginis Tertiariæ professæ Ordinis Prædicatorum S. Dominici pro ciuitate tantùm Tiphernaten. & in Ecclesia vbi dictæ B. corpus sepultum est. S. Rit. Congreg. *die* 24. *Augusti* 1609. vt refert Castellin. *de dilation. canonizat. Sanctor. pag.* 143.

S. Mariæ de Monte Carmelo vt in Regno Maioricarum recitetur in eius festo, sicut recitatur in festo B. Mariæ ad Niues, conceditur à S. Congr. Rit. *in Maioricen.* 6. *Decembris* 1621.

B. Mariæ Virginis Officium paruum quando recitatur in choro tempore Paschali, dicitur sine addito Alleluia. S. Congr. Rit. *sub die* 28. *Mart.* 1626. Et recitandum est in choro singulis diebus, exceptis tamen duplicibus, vbi adest talis consuetudo, quæ laudabilis est, & seruanda, licèt secundùm regulas Breuiarij dictum Officium paruum non recitetur regulariter in choro, nisi in diebus ferialibus, & simplicibus. Ead. S. Congreg. Rit. *in Troiana* 1. *Septembr.* 1607.

B. Mariæ Conceptionis Officium vt singulis Sabbatis festo no-

uem lectionum non impeditis à Fratribus Obseruantibus Ordinis S. Francisci recitari possit, conceditur à S Congr. R t. *sub die* 20. *Ianuar.* 1609. Idem quoque concessum fuit Fratribus Conuentualibus ab ead. Sac. Congreg. Rit. 28. *&* 30. *Ianuar.* 1612. & Fratribus Capuccinis *sub die* 7. *Iul. eiusdem anni*; quam tamen gratiam de Officio Conceptionis in Sabbato recitandi ab omnibus prædictis Fratribus declarauit ead. S. Congr. *sub die* 10. *Nouembris eiusdem anni* 1612. esse intelligendam eo modo, quo intelligitur rubrica de Officio S. Mariæ in Sabbato, id est, vt excipiantur Sabbata occurrentia in Aduentu, Quadragesima, quatuor temporibus, & vigiliis.

B Mariæ Magdalenæ de Pazzis Monialis Ordinis S. Mariæ de Monte Carmelo in ipsius obitus, seu alia subsequenti non impedita die singulis annis pro omnibus vtriusque sexus eiusdem Ordinis Religiosis. Vrbanus VIII. *const.* 63. *incip. In supremo*, 23. *Aprilis* 1627. & extendit ad omnes Ecclesias, tam in diœcesi Florentina, quàm in vniuersa ditione temporali Magni Ducis Etruriæ, *in alia sua constit. incip. Aliàs pro parte*, 18. *Ianuar.* 1628.

SS. Mauri, Panteleonis, & Sergij, pro ciuitate Vigliarum. Sac. Congr. Rit. *in Vigliarum*, 21. *Iul.* 1618.

Officium sanctissimi Nominis IESV pro Monialibus S. Mariæ Reginæ Cæli Neapolis. S. Congr. Rit. *in Neapolitana*, 10. *Nouembr.* 1612.

S. Norberti Archiepiscopi Magdeburgen. sub ritu semiduplici pro toto Orbe. S. Congr. Rit. *in Pramonstraten. S. Norberti*, 14. *&* 16. *Nouembris* 1620.

Martyrum 23. ex Ordine Minorum S. Francisci de Obseruantia prouinciæ Discalceatorum. S. Gregorij Philippinarum, & Iaponiæ pro Fratribus dicti Ordinis vbicunque existentibus, & pro aliis quibuscunque Manilen. diœcesis tantùm die eius obitus quinta Februarij. Vrbanus VIII. *constit.* 70. *incip. Saluatoris*, 14. *Septembris* 1627.

Martyrum trium, Pauli Michi, Ioannis de Goto, & Didaci Quizaj è Societate IESV, quotannis die quinta Februarij pro omnibus dictæ Societatis Religiosis. Vrban. VIII. *const.* 71. *incip. Saluatoris & Domini, die* 15. *Septembris* 1627. & huiusmodi indultum ad omnes Sacerdotes, tam seculares, quàm Regulares ad eorum Ecclesias confluentes extendit S. Congr. Rit. Sanctissimo annuente, *die* 26. *Septembr.* 1629.

Officium B. Paschalis Baylon ex Discalceatis Ordinis Minorum Regularis Obseruantiæ prouinciæ S. Ioannis Baptistæ Regni Valentiæ pro

pro Fratribus dicti Ordinis in Regno Valentiæ prædicto, ac in oppido Villæ Regalis eiusdē Regni, vbi eius corpus requiescit. Paul. V. *tom* 5. *Bullarij constit.* 13. *incip. In Sede Principis, die* 29. *Octobr.* 1618. Postea extendit pro vniuersis Religiosis vtriusque sexus eiusdem Ordinis in Hispaniæ Regnis vtriusque Coronæ Castellæ, & Aragoniæ, & pro cuncto Clero in oppidis, vbi eius corpus requiescit, & natus fuit, *in constit. incip. Aliàs pro parte, die* 10. *Februar.* 1620. Et demum pro vniuersa Religione conceditur in S. Congreg. Rit. *in Valentin.* 23. *Ianuar.* 1621.

S. Pelini Mart. pro Ecclesia, & diœcesi Valuen. S. Congr. Rit. *in Valuen.* 18. *Augusti* 1618.

Officium B. Petri Gonzaluez Ordinis S. Dominici pro Ecclesia Palentina conceditur à S. Congr. Rit. *in Palentina*, 20. *April.* 1602.

B. Philippi Benitij Ordinis seruorum sub ritu simplici pro omnibus tam Regularibus, quàm secularibus in ciuitate Florentina. S. Congr. Rit. *in Florentin.* 4. *&* 20. *Iul.* 1615. Paul. V. *tom.* 5. *Bullarij const. incip. Domini nostri, die vlt. Iul.* 1615. Et pro ciuitate, ead. Sac. Congreg. *Tudertin.* 7. *Septembr.* 1618. & Paul. V. *d. tom.* 5. *Bullarij in alia eius constit. incip. Domini nostri, sub die* 24. *Octobr.* 1618.

S. Philippi Nerij pro Presbyteris Congregationis Oratij de Vrbe. S. Congr. Rit. *Vrbis* 22. *Maij* 1605. Et pro aliquibus aliis Congregationibus ad instar illius, quæ in Vrbe, erectis, 29. *Decembr.* 1615. *&* 8. *Februar.* 1616.

Beati Petri de Alcantara Ordinis Minorum strictioris Obseruantiæ Discalceatorum Professoris prouinciæ S. Iosephi in Regno Castellæ fundatoris pro vniuersa Religione Minorum Obseruantium vtriusque sexus die eius obitus 19. Octobris, in oppido verò de Alcantara nullius diœcesis, vbi natus, atque in altero de Arenas Abulen. diœcesis, vbi eius corpus requiescit, pro omnibus tam Regularibus, quàm secularibus Clericis, sub ritu tamen semiduplici. Gregorius X V. *constit.* 23. *incip. In Sede Principis*, 18. *Aprilis* 1622.

SS. Placidi, Eutychij, Victorini, Flauiæ, & sociorum pro ciuitate Messanen. S. Congr. Rit. *in Messanen.* 17. *Nouembr.* 1600. *&* 26. *Februarij* 1611.

Officium S. Raymundi Ordinis B. Mariæ de Mercede Redemptionis Captiuorum dum vixit Professoris, pro dicti Ordinis vtriusque sexus Regularibus personis Discalceatis die eius festo de communi Confess. non Pontif. iuxta rubricas Missalis Romani.

Vrbanus VIII. *conſtitut. 52. incip. Saluatoris*, *die 5. Nouembris* 1625.

B. Ritæ de Caſſia Ordinis Eremitarum S. Auguſtini pro vniuerſi Ordinis prædicti Fratribus & Monialibus vbique terrarum, & pro aliis in tota Spoletana diœceſi. Vrbanus VIII. *conſtit.74. incip. In ſupremo, die 2. Octobris* 1627. Poſtea extendit ad omnes vbique terrarum ad Eccleſias prædicti Ordinis & diœceſis Spoletanæ confluentibus, *in alia eius conſtit. incip. Nuper, die 4. Februarij* 1628.

S. Rochi pro oppido Compluten. S. Congr. Rit. *in Compluten. ſeu Toletana*, 20. *Decembris* 1610. Et demum conceſſum de communi Confeſſoris non Pontif. pro iis tantùm locis vbi adſunt Eccleſiæ & Eremitoriæ habentia requiſita Eccleſiarum in eius honorem ædificatarum, & ſeruatis rubricis Breuiarij. Ead. S. Congreg. Rit. *ſub die 30. Iunij 1629. & 26. Nouembr. eiuſdem anni*, vt refert Caſtelin. *in compend. tract. de dilat. canon. Sanct. p.*81.

S. Romualdi Officium paruum à Monachis Camaldulenſibus priuatè recitandum, conceditur à S. Congr. Rit. *in Venetiarum*, 25. *Iunij* 1611.

Officium Stigmatum S. Franciſci approbatur à S. Congr. Rit. *die* 28. *Auguſti* 1615. Et vt in loco Aluerniæ poſſit ſingulis ſextis feriis non impeditis à Fratribus dicti Ordinis celebrari, conceditur ab ead. S. Congreg. *in Etruriæ*, 28. *Maij* 1626. Et vt à toto Ordine Obſeruantium prima die cuiuſlibet menſis non impedita recitari poſſit, indulgetur ab ead. S. Congr. *in Minorum de Obſeruantia*, 12. *Mart.* 1618. Vide ſup. in verb. *Officium S. Franciſci.*

Officium de ſancta Tharesia pro Religione Carmelitarum Diſcalceatorum approbauit S. Congr. Rit. 20. *Decembris* 1628.

B. Thomæ de Villanoua Ordinis Eremitarum S. Auguſtini, & Archiepiſcopi Valentini pro omnibus vtriuſque ſexus eiuſdem Ordinis Religioſis in Hiſpania, nempe in Regnis Caſtellæ, Aragoniæ, & Cathaloniæ commorantibus, necnon pro omnibus vtriuſque ſexus Regularibus & Presbyteris, ac Clericis ſecularibus commorantibus in oppido Villænouæ de los Infantes Toletanæ diœceſis, vnde eſt oriundus. Paul. V. *tom.4. Bullarij conſtit.*20. *incip. In ſupremo*, 24. *Septembris* 1619. Poſtea extendit ad omnes vtriuſque ſexus Religioſos eiuſdem Ordinis vbique terrarum exiſtentes, Gregorius XV. *conſtit. 5. incip. Aliàs à fel. die* 14. *Maij* 1621.

Officium

Officium S. Torquati pro quodam oppido diœceſis Toletanæ, conceditur à S. Congr. Rit. *in Toletana, 12. Martij 1618.*

Officium S. Vicentij ritu duplici pro Eccleſia Maioricen. S. Congr. Rit. *in Maioricen. 25. Ianuar. 1602.* & pro diœceſi Oſcen. Ead. Sac. Congr. *in Oſcen. 26. Februar. 1611.*

SS. Vicentij Mart. & Andreæ Apoſtoli cum Octaua pro Clericis Regularibus S. Pauli Cremonæ, & Bononiæ commemorantibus. S. Congr. Rit. *in Cremonen. & Bononien. 18. Martij 1617.*

S. Vrſulæ ſub ritu duplici pro Eccleſia Caietana. S. Congr. Rit. *in Caietan. 19. Martij 1611.* & pro Monialibus S. Vrſulæ Bononien. Ead. S. Congr. *in Bononien. 21. Martij 1613.*

Officium S. Claræ vt celebrari poſſit ſub ritu ſemiduplici prima die cuiuſlibet menſis, dummodo illa non ſit impedita feſto nouem lectionum, conceditur Monialibus S. Claræ Auenionen. à S. Congr. Rit. *in Auenionen. 15. Ianuar. 1633.*

Officium facere ſuper cadaueribus pertinet ad Parochum intra limites cuius Parochiæ adeſt Eccleſia in qua cadauer tumulatur, non autem ad Sacerdotes talis Eccleſiæ, & ita reſponſum fuit à S. Congreg. Rit. *in caſu defunctorum qui ſepeliuntur in Eccleſia S. Celſi Mediolanen. 29. Nouembris 1632.*

Officium extra chorum, in Sacriſtia ſcilicet, in diebus ferialibus recitari poteſt arbitrio Epiſcopi; quo verò ad feſtiuos, omnino recitandum in choro, non obſtante contraria conſuetudine. S. Congr. Rit. *in Lunen. Sarzanen. 3. Martij 1633.*

Olea ſacra.

OLEA ſacra quotannis ab Epiſcopo confici, & ſuæ diœceſis Presbyteris diſtribui debent, crematis veteribus, & vetera non poſſunt adhiberi poſtquam noua ſunt conſecrata. S. Congr. Rit. *in Cepten. 7. Septembris 1601.*

Olea ſacra poſſunt ab Epiſcopo benedici, & conſecrari, etiam in alia Eccleſia, ſi à Cathedrali abfuerit. S. Congr. Rit. *in Oriolen. 17. Nouembris 1600.*

Olea ſacra ex cauſa neceſſitatis poſſunt confici ab Epiſcopo, cum minori numero Sacerdotum, quàm præſcribatur in Pontificali. Sac. Congreg. Rit. *in Curien. 21. Auguſti 1604. & Naxien. 12. Martij 1616.*

Oleorum sacrorum consecratio debet fieri omnino iuxta formam Pontificalis, & Canonici debent supplere si numerus sufficiens Presbyterorum non adsit præter Canonicos. S.Congr.Rit.*in Lauretan.9.Maij 1606.*

Oleum sanctum debet asseruari in Cathedrali, & ab eius dignitatibus dispensari aliis Ecclesiis. S. Congr. Rit. *in Tuscanen. 19. Augusti 1619.*

Oleum, seu manna S Nicolai non est per viam ad infirmos deferendum cum cota & luminaribus. Sac. Congreg. Rit. *in Baren.* 28. *Ianuarij* 1606.

Oleum sanctum à quouis Episcopo recipiunt Fratres Cruciferi. Vrbanus III. *constit.1.incip.Cùm antecessor.7.Kalend.Aprilis* 1137.

Oleum sanctum pro administranda Extrema Vnctione suis Fratribus Ordinis B. Mariæ de Monte Carmelo per Archiepiscopos & Episcopos exhiberi iussit Clemens VIII. *constit.57. incip. Exponi, 24.Martij* 1599.

Oleum sanctum permittere debet Episcopus quòd Regulares teneant in eorum Ecclesiis pro ipsorum vsu dumtaxat. S. Congreg. Episcop. & Regul. *in Æsina*, 13.*Iulij* 1589.

Onus.

ONERA omnia incumbentia Ecclesiæ in qua erecta est Vicaria perpetua, pertinent ad ipsum Vicarium perpetuum. Sac. Congr.Conc.reste Sell. *in select.canon.c.3.num.5.*

Onera imposita per communitatem super Clericorum bonis patrimonialibus, & domibus vbi habitant, non tenentur ipsi Clerici soluere, etiam quòd per priùs soluerint. S.Congreg.*Immunitatis sub die 7. Decembris* 1632.

Onera Missarum, vide in verb. *Missarum onera.*

Optare, optio.

OPTARE non possunt domus Canonicales, neque Canonicatum Presbyteralem Canonici habentes Ecclesias parochiales, in quibus resident, cùm non habeantur pro præsentibus, sed tantùm sint priuilegiati ad percipiendos fructus, & id quando

extat

extat consuetudo, vel statutum, quo absentes non possunt optare. S.Congr.Conc.teste Garc. *de benefic.p.3.cap.2.num.337.*

Optio in præbenda primò vacatura post Conc. locum non habebit, si ante optionem præcesserit erectio in Theologalem, vel Pœnitentialem; si verò præcesserit optio, non potest ampliùs erigi in Theologalem. Sac. Congregat. teste Garc. *de benefic. part.5. cap.4. num.130.*

Optioni non subiacet præbenda tam Theologi, quàm Pœnitentiarij. Sac.Congr.Conc. 12.*Februarij* 1601. teste Garc. *de benefic.in addit. ad p.5.cap.4.num.132.*

Optare aliam præbendam non potest obtinens Theologalem. Sac. Congr.Conc. *die 7.Iunij* 1601.

Oratio.

ORATIO quæ dicitur in festo Sanctorum Fabiani, & Sebastiani, non est alteranda, ita vt de S. Sebastiano tantùm recitetur etiam in propria Ecclesia S. Sebastiano dedicata. S.Congr.Rit. *in Egitanien.6.Septembris* 1603.

Oratio pro gratiarum actione non est alteranda, vel mutanda. S.Congreg.Rit. *in Toletan.*28.*Nouembris* 1609.

Orationem quadraginta horarum alternatim & iugiter in Ecclesiis & piis locis Vrbis habendam instituit Clemens VIII. *constit.* 17. *incip.Graues*, 25. *Nouembris* 1592. & Vrbanus VIII. *constit.7.incip. Vniuersis*, 22.*Octobris* 1623.

Oratorium.

ORATORIA in particularium dumtaxat domibus existentia comprehenduntur decreto Concil.Trident.*sess.22.in decreto de obseruandis & vitand.* Sac.Congreg.Episcop. & Regular. *in Florentina*, 1.*Septembris* 1615.*& in Colimbrien.*1.*Iulij* 1616.

Oratorium priuatum non gaudet immunitate ecclesiastica. S.Congr. *Immunitatis in Perusina*, 9. *Decembris* 1631.

Orator.

Orator.

ORATORI Auenionen. conceditur locus in capella Pontificis in banco Oratorum post omnes alios Oratores, qui ibi sedere solent. S.Congr.Rit. *in Auenionen.* 17. *Decembris* 1605.

Ordinarius.

ORDINARII locorum inquirunt in exemptos delinquentes si illos Superiores eorum punire negligunt. Leo X. *constit.* 10. *incip. Regimini*, 4. *Non. Maij* 1515.

Ordinarios veros esse Procuratores & Præceptores Militiæ S. Ioannis Hierosolymitani infra limites suæ iurisdictionis, declarauit Pius IV. *constit.* 9. *incip. Circumspecta, Kalend. Iulij* 1560.

Ordinarij Ecclesiastici priuatiuè quoad seculares iudices causas criminales Clericorum merè Ecclesiasticas cognoscunt. Pius IV. *in sua constit.* 52. *incip. Etsi cuncta*, 10. *Aprilis* 1562.

Ordinariorum iurisdictioni Græci subiiciuntur circa ea, quæ ad Dei cultum & Sacramentorum pertinent administrationem. Pius IV. *in sua constit.* 74. *incip. Romanus*, 16. *Februarij* 1564.

Ordinariis locorum dispensationes gratiosas matrimoniales committit Maior Pænitentiarius. Pius IV. *constit.* 53. *incip. In sublimi*, 4. *Non. Maij* 1562.

Ordinarij locorum cogunt Moniales professas ad seruandam clausuram, tenentur personas designare, quæ colligant eleemosynas pro Monialibus, & quoad seruandam clausuram habent potestatem, in earum monasteria etiam exempta. Pius V. *constit.* 8. *incip. Circa pastoralis*, 4. *Kalend. Iunij* 1566.

Ordinarij locorum quas beneficiorum Ecclesiasticorum permutationes admittant. Pius V. *const.* 58. *incip. Quanta, Kalend. Aprilis* 1568.

Ordinarij capere tenentur possessionem corporalem bonorum mobilium & immobilium, ac quarumcumque rerum illegitimis relictarum à personis Ecclesiasticis. Pius V. *constit.* 117. *incip. Quæ Ordini*, 6. *Kalend. Februar.* 1571.

Ordinarij debent dimidiam partem eleemosynarum, quæ fiunt in ciuitatibus, assignare Monialibus clausuram seruantibus. Gregorius XIII. *constit.* 8. *incip. Deo sacris, tertio Kalend. Ianuar.* 1572.

Ordinarij

Ordinarij curare debent vt decretum Concil. Trident. de reform. matrimonij vertatur in linguam Græcam vulgarem, & in locis Græcorum publicetur. Clemens VIII. *constit.* 99.

Ordinarij concedere possunt Regularibus licentiam erigendi noua monasteria. Clemens VIII. *d. constit.* 99.

Ordinarij non possunt dispensare cum professo eiecto, & suspenso ab exercitio Ordinum. Vrbanus VIII. *constit.* 26. §. 10. *in decretis* 21. *Septembr.* 1624.

Ordinarij iurisdictioni subest nouum Religiosorum monasterium, in quo inter alia saltem duodecim ali non possunt Religiosi. Vrbanus VIII. *constit.* 43. §. 14.

Ordinarij permittere debent quòd Regulares teneant in eorum Ecclesiis Oleum sanctum pro ipsorum vsu duntaxat. S.Congr.Episc. & Regul. *in Æsina*, 13. *Iulij* 1589.

Ordinariis per Motum proprium Pij V. *de mense Iunij* 1568. super residentiam Canonicorum habentium Parochiales non fuit oblata facultas ita & taliter quòd non possint iuxta formam decreti Conc.Trident. ex aliquibus iustis causis licentiam concedere recedendi à parochiali ad aliquod tempus, modò ea vtatur intra limites præscriptos à Conc. *sess.* 23. *cap.* 1. *de reform.* S.Congr.Concil. teste Garc. *de benef. p.* 3. *cap.* 2. *num.* 179.

Ordinarij appellatione, cuius in litteris erectionis Collegiatę fit mentio, nullatenus est intelligendus Archipresbyter eiusdem Ecclesiæ collegiatæ, sed Episcopus duntaxat, ideóque Ecclesiam ipsam, illiúsque Dignitates, Canonicatus & beneficia pro tẽpore obtinentes, atque alios quoscunque ministros non eidem Archipresbytero, sed Episcopi duntaxat visitationi, correctioni, atque omnimodæ iurisdictioni subiecti sunt. S.Congr.Conc. *in Vicen.* teste Sell. *in selectis canon. cap.* 4. *num.* 2.

Ordinarius potest prohibere Ecclesiasticis censuris, & aliis pœnis sibi bene visis contra Abbatissas & Superiores Regulares Monialium ipsis Regularibus subiectarum, ne quæ puella professionem emittat, nisi priùs explorata illius voluntate ab Ordinario ad præscriptum *cap.* 17. *sess.* 25. *de Regul.* S.Congreg. Conc. *in Burgen.* 4. *Decembris* 1627.

Ordinarius, cui directæ sunt litteræ Apostolicæ resignationis Parochialis in forma *Dignum*, potest procedere ad illarum executionem, stante quòd resignatarius primò & secundò examinatus non fuit approbatus ab examinatoribus, dummodo tamen intra sex

menses à die datæ litterarum examen subierit. S. Congr. Concil. *in Nullius*, 2. *Decembris* 1628.

Ordinarius stante quasi possessione procedendi contra concubinarium ad carcerationes, pœnas pecuniarias & alias arbitrarias, absque eo quòd præcedat trina monitio, id licitè facere potest. Sac. Congreg. Concil. *in Granaten*. 23. *Iunij* 1629.

Ordinarius loci vbi fiunt miracula, debet examinare testes super illorum recognitione, non autem inferior, sub cuius cura est locus ille. S. Congreg. Rit. *in Praten*. 3. *Decembr*. 1616.

Ordinarius potest punire Curatos, & Sacerdotes deputatos ad curam in Ecclesiis parochialibus subiectis Commendatori Ordinis Theutonici ad præscriptum *cap. 4. sess. 6. & cap. 6. sess. 25. de reform.* S. Congreg. Concil. *in Curien*. 5. *Aprilis* 1631.

Ordinarius qui admiserit resignationem factam ab aliquo Presbytero, qui nihil aliud præter id beneficium habebat, vnde commodè se sustentari posset, tenetur illum alere, nec potest eidem beneficium illud resignatum restituere, sed in eo institui debet ille, qui præsentatus fuerat à patrono. S. Congreg. Conc. testibus Garc. *de benefic. p. 2. cap. 5. num. 228. in 3. declar.* Armend. *in addit. ad recop. legum Nauarræ, lib. 2. tit. 8. l. 1. de patrim. n. 26.*

Ordinarius prohibens in casibus eidem permissis Clericis secularibus & Regularibus, potest contra inobedientes procedere censuris, & aliis pœnis, etiam non obstante contraria consuetudine. Sac. Congreg. Concil. *in Liman*. 16. *Aprilis* 1633.

Ordinare, Ordinari.

ORDINARE potest Episcopus alienos Clericos, si habeant litteras dimissorias proprij Ordinarij, licèt Episcopus litteras dimissoriales concedens, alia legitima causa, quàm ægritudinis expressa *sess. 23. cap. 3. de reform.* fuerit impeditus. S. Congr. Conc. teste Armendar. *in addit. ad recop. legum Nauarræ, lib. 1. tit.* 18. *l.* 7. *de Episcopis, num.* 42.

Ordinare potest Episcopus iuxta formam *cap. 2. sess. 21. de reformat.* Clericum aliquem idoneum obtinentem beneficium insufficiens de per se, sed iuncto patrimonio habentem quod sufficiat ad honestam vitæ sustentationem, non obstante Bulla Sixti, Pij. S. Congreg. Concil. teste Sell. *in select. canon. cap. 20. n. 3.*

Ordinare

Ordinare potest Episcopus subditos suos ad Ordines Subdiaconatus, & Diaconatus, ad titulum & portionem Ecclesiarum Matricum, non obstante quòd non participent de fructibus illarum, nisi post receptum Presbyteratus Ordinem. S. Congr. Conc. teste Garc. *de benefic. p.2. cap.5. num.* 100.

Ordinare ante Concil. promulgationem poterat Episcopus Clericos suos ad diuersos titulos. Primò ad titulum beneficij *cap. Sanctorum*, 70. *dist.* Secundò ad titulum paternæ hæreditatis, *cap. Episcopus in fin. de præb.* seu ad titulum proprij patrimonij, *cap. tuis, de præb.* Tertiò ad titulum alieni beneficij, *cap. postulasti, de iure patr. cap. per tuas*, 3. *de simonia*, & Felin. *in cap. in nostra, de rescript. corol.* 34. *num.* 31. Quartò ad titulum stipendij ab Episcopo sibi assignandi super fructibus suæ mensæ Episcopalis, ad *cap. Episcopus, de præbend.* Abb. *in cap. cùm secundum, num.* 21. *eod. tit.* Quintò ad titulum pensionis, seu stipendij à laico assignandi. Rot. *decis.* 11. *de præbend. in antiquis. & decis.* 39. *de rescript. in antiq.* Hodie Episcopus etiam vrgente vtilitate, vel necessitate Ecclesiarum suarum, non poterit ad tertium & quartum Clericos promouere, ad secundum verò poterit, sed in terminis tantùm, in quibus Concil. loquitur, nempe pro necessitate, vel vtilitate Ecclesiæ, modò talis laicus sit verè facultatibus idoneus, atque in forma valida obliget se suósque successores ad præstandum hoc stipendium, & non alienandi sine licentia Episcopi illa bona, super quibus assignatum erit illud stipendium, hæcq; obligatio duret, donec ordinatus beneficium sufficiens, aut pensionem aliunde erit adeptus. S. Congr. teste Garc. *de benefic. cap.5. num.*93.

Ordinari potest ab Episcopo originis paternæ, tametsi pater tempore natiuitatis illius filij ad aliam diœcesim iam transtulerat domicilium. S. Congr. Concil. 16. *Decembris* 1599. *& in Vicrequen.* 12. *Augusti* 1628. *&* 7. *Aprilis* 1629.

Ordinari nullus potest de industria, vel honesto labore, puta quòd sit Musicus, Magister, Grammaticus, Pictor, aut alterius licitæ professionis. S. Congreg. Conc. teste Garc. *de benefic. part.2. cap.5. num.*126.

Ordinari quis potest ad sacros Ordines iam patrimonio sibi assignato à patre in bonis, quæ sunt directi dominij Ecclesiæ, & de quibus soluitur quædam rata fructuum in recognitionem, quatenus vtile dominium bonorum per patrem assignandorum legitimè transferri valeat, & ad illius vitam honestè sustentanda

dicta bona sufficiant. S. Congreg. Concil. *in Lucana, 7. Septembris 1630.*

Ordinari non prohibentur (nisi aliud Canonicum obesset impedimentum) qui à Iudæis originem trahunt, & quorum maiores, etsi hæretici fuerint, emendatos tamen esse constat, & reincorporatos Ecclesiæ vnitati, & pro culpa huiusmodi ad mandatum Ecclesiæ pœnitentiam recepisse, quia vel perfecerunt, vel perfectioni eius insistunt, aut paratos fuisse ad recipiendum eandem. Sac. Congreg. Conc. teste Armendar. *in addit. ad recop. legum Nauarræ, lib. 1. tit. 21. l. vnic. n. 6.*

Ordinari quis in Sacris nemo potest si cum beneficio, aut patrimonio insufficienti iungantur pitantiæ eleemosynæ, anniuersaria, confraternitates & alia emolumenta, quæ ex celebratione Missarum in exercitio sacrorum Ordinum percipere & lucrari possunt, quæ omnia ad victum honestè sufficiant. Prout nec etiam promoueri potest si nihil prædictorum, vel minus sufficienter haberet, si Episcopus obliget se suppleturum alimenta quibus se sustentari possit. S. Congreg. Concil. teste Garc. *de benefic. part. 2. cap. 5. num. 126.*

Ordinari quis potest ad titulum bonorum immobilium, & annuorum redditium, qui ei donentur, si Episcopus iudicauerit eum assumendum pro necessitate suarum Ecclesiarum, donationésque huiusmodi bene & absque vlla fraude in forma valida fiant, & bona & redditus donati huiusmodi promouendo sufficiant ad vitam honestè sustentandam, & nullo modo possint alienari absque licentia Episcopi, donec ille beneficium sufficiens adipiscatur, vel aliunde habeat vnde commodè viuere possit. S. Congreg. Concil. testibus Garc. *de benefic. part. 2. cap. 3. num. 79.* Armendar. *in addit. ad recop. legum Nauarræ, lib. 2. tit. 8. l. 1. de patrimonio, n. 5.* quos refero *in tract. de offic. Episcopi, p. 2. alleg. 19. n. 16.*

Ordinari sine beneficio, vel patrimonio aliquando conceditur ob penuriam Sacerdotum, dummodo quis spondeat se necessaria ordinandis subministraturum. S. Congr. Conc. testibus Garc. *d. cap. 5. n. 97.* Armendar. *d. l. 1. num. 2. de patrimon.* Campan. *in diuers. iuris canon. rubr. 8. cap. 4. num. 6.*

Ordinari potest quis ab Episcopo loci beneficij quod habet, etiamsi illud sit simplex. S. Congr. Conc. 26. *Maij* 1594.

Ordinatio,

Ordinatio, Ordinatus.

ORDINATIONES debent fieri cum aſſiſtentia Dignitatum & Canonicorum. Sac. Congregat. Rit. *in Abulen.* 20. *Decembris* 1601.

Ordinatus priùs vocandus eſt in præſtanda obedientia Epiſcopo. Sac. Congregat. Rituum *in Neritonen.* 4. *Maij* 1606. *&* 17. *Iunij* 1606. quod intelligitur de Ordinibus ſacris, vt *in eadem*, 17. *Iunij* 1606.

Ordinati ſine patrimonio ſunt ſuſpenſi. Sac. Congreg.Conc. 20.*Iulij* 1619.

Ordinatus ad titulum patrimonij, & nulli Eccleſiæ tempore ordinationis aſcriptus, non poteſt ampliùs aſcribi. S. Congr.Conc. teſte Garc. *de benefic.p.2.cap.3.num.*101.

Ordinatus ante Conc.ad Subdiaconatus Ordinem abſque titulo beneficij poterit is poſtea abſque titulo promoueri. S. Congr.Conc. teſte Garc. *de benefic.p.2.cap.5.num.*123.

Ordinatus in Subdiaconatum ad titulum patrimonij ipſi à patre & patruo aſſignati, qui habuit poſtea notitiam prioris obligationis d. patrimonij cùm ab initio fuerit in bona fide, non incurrit pœnas *cap.2.ſeſſ.21.de reformat.* Sac. Congreg. Concilij, 26. *Iunij* 1621.

Ordo.

ORDO Presbyteratus dignior eſt Doctoratu, vide verb. *Presbyteri.* Ordinis prioritas,& non Canonicatus attenditur.S.Congreg. Rit. *in Vrbis*, 3. *Auguſti* 1612. vide verb. *Canonicus.*

Ordo in omnibus,præcipuè in proceſſionibus ſeruandus eſt. S. Congreg.Rit. *in Aſten.*18.*Nouembris* 1606.

Ordo præcedendi in proceſſionibus, eſt vt minus digni antecedant, & digniores ſubſequantur; non autem vt digniores à dextris, & minùs digni à ſiniſtris incedant. S. Congr. Rit. *in Oriolen.* 15. *Nouembris* 1603.

Ordinum ſuſceptio profeſſionem tacitam inducit. S.Congr.Epiſcop. & Regular. *in Beneuent.*20.*Decembris* 1619.

Ordines conferre subditis secularibus Abbatum & aliorum inferiorum etiam nullius diœcesis licet Episcopis vicinioribus sine consensu, seu litteris testimonialibus eorumdem Abbatum, & aliorum inferiorum. S.Congr. Conc. *sub die 22.Februar.1631.*

Ordinum sacrorum collationes in cathedrali Ecclesia vocatis præsentibus ad id Ecclesiæ Canonicis publicè Episcopus celebrare debet. S.Congreg.Conc.teste Garc. *de benefic.p.8.cap.1.num.77. in 10.declarat.*quem cum aliis refero *in tract.de offic.Episcop.p.2.alleg.14 num.12.& 13.*

Ordines suis subditis potest de iure Abb. conferre, licèt non sit benedictus. S.Congr.Conc. *sub die 16.Februar.1619.*

Ordinum collatores, siue illorum ministri nihil accipere debent ab illis qui ordinantur, etiam pro litteris dimissoriis,necnon pro sigillo, etiamsi ab immemoriali tempore fuerit obseruatum vt certum quid recipiatur; Notarij verò pro dimissoriis decimam partem aurei recipiant, si nullum habeant salarium pro officio exercendo, ex quo emolumento nihil directè, vel indirectè proueniat Episcopis. In Indiis verò, in quibus res maximo pretio venduntur, Notarij possunt exigere loco dictæ decimæ partis vnius aurei quantitatem permissam,ex decreto sanctæ mem. Sixti V. Sac. Congr.Conc.

Ordinum sacrorum distributio Canonicatibus facienda non habet locum in Canonicatibus iurispatr.laicorum ante Conc. reseruati, in cuius fundationis limine expressè cauet, quòd descendentes à fundatore possint dictos Canonicatus obtinere, licèt non sint Sacerdotes, sed tantùm simplices Clerici. Sac. Congreg. Concil. *sub die 29. Nouembris* 1591. teste Garc.*de benefic.in addit.ad 3.p.cap.2. num.244.*

Ordines simoniacè, vel malè suscipientes, quibus pœnis puniendi. Sixtus V. *constitut. 91. incip. Sanctum & salutare, Non. Ianuarij* 1588.

Ordines suscipientes extra tempora ante legitimam ætatem, vel sine litteris dimissoriis, ipso iure sunt suspensi, & in eisdem ministrantes fiunt irregulares. Pius II.*constit.7.incip.Cùm ex sacrorum,15.Kalend.Decembris* 1561.

Ordines suscipientes ab Episcopis schismaticis, seruata debita forma recipiunt Ordinem,sed non executionem. Clemens VIII. *in sua constit.34.incip.Sanctissimus,31.Augusti* 1595.

Ordinem Presbyteratus non adepti si Missam celebrent per Inquisitores

tores hæreticæ prauitatis puniuntur. Gregor. XIII. *constitut.* 21. *Officij*, 6. *Augusti* 1574. Clemens VIII. *constit. incip. Etsi aliàs*, 1. *Decembris* 1601.

Ornamenta.

ORNAMENTA & paramenta Capellarum Prælatorum descendentium non faciunt spolium, sed pro rata diuiduntur Ecclesiis & monasteriis quæ possidentur in titulum, vel commendam. Pius V. *in sua constitut.* 42. *incip. Romani*, 3. *Kalend. Septembris* 1567.

Ornamenta & paramenta pretiosa, quando possint habere in eorum Ecclesiis Fratres Minores Sancti Francisci strictioris Obseruantiæ. Clem. VIII. *constit.* 84. *incip. Sanctissimus*, 5. *Maij* 1602.

Ostiarius.

OSTIARIVS, siue Portingherius cum sceptro argenteo, debet incedere non inter Clericos, seu ministros paratos, sed ante Crucem, non obstante quauis consuetudine in contrarium. Sac. Congreg. Rit. *in Seguntin.* 20. *Martij* 1604.

P

PALLIVM.

PALLII vsum retinere non potest Archiepiscopus translatus ad Ecclesiam Episcopalem. S. Congr. Rit. *in Maioricen.* 16. *Octobris* 1604.

Pallium concessum, & non traditum Archiepiscopo, cùm non possit eo ampliùs vti, est comburendum, & cineres in Sacrario ponendi. Sac. Congreg. Rit. *Vrbis Subdiaconorum*, 4. *Martij* 1606.

Palma.

Palma.

PALMA benedicta debet Episcopo ministrari à prima Dignitate. S.Congr.Rit. *in Brixien.* 28. *Maij* 1616.

Palmæ dantur Vicario ante Canonicos ac Dignitates, exceptis iis, qui cum paramentis assistunt Episcopo in Sede Pontificali existenti. S.Congr.Episcop.& Regul.

Palmarum, cinerum, candelarum, & similium benedictiones à Curatis in eorum Ecclesiis parochialibus peragi debent. Sac. Congr. Rit. *in Alatrina*, 5. *Martij* 1633.

Palmarum, cinerum, & candelarum in distributione supra omnes alios, etiam supra Vicarium generalem, præferenda est illa Dignitas, vel Canonicus, à quo celebrans recepit palmam, cinerem, candelam, & similia, post quem immediatè Vicarius generalis in præmissis omnibus anteponendus est. S.Congr. Rit. *in Vulteran. terræ Gualdi*, 5. *Martij* 1633.

Palmas, cineres, & candelas distribuente Episcopo præferendus est ille, à quo Episcopus prædicta recepit, post quem Dignitates, & Canonici sacris vestibus induti, & ante omnes Vicarius generalis. S.Congr.Rit. *in S.Marci*, 5. *Martij* 1633.

Palmarum, & candelarum in processionibus Canonici incedentes, quibus Prælatus cum Mitra interuenit, debent in Ecclesia incedere capite detecto; extra verò Ecclesiam cum bireto. Sac. Congr. Rit. *in Lunen.Sarzanen.* 5. *Martij* 1633.

Paramenta.

PARAMENTA à Dignitatibus & Canonicis sumenda sunt iuxta regulas libri Cæremonialis in processionibus & solemnitatibus Pontificalibus, licèt præbendæ non sint distinctæ. Sac.Congr. Rit. *in Alexandrina*, 15. *Martij* 1608. *dub.* 9.

Paramentorum benedictio, vide verbo *Benedictio.*

Paramenta noua & antiqua mutare possunt Canonici absque consensu Episcopi, & de aliis mobilibus non pretiosioribus disponere, quatenus non adsit consuetudo, quòd de consensu Episcopi id fiat. S.Congr.Conc. *in Maxien.* 23. *Augusti* 1631.

Papa.

Papa.

PAPA solus generalia Concilia conuocare, & Episcopos deponere potest. Pelagius II. *constit.* 1. *incip. Manifesto. Kalend. Martij* 1488.

Papa solus iudicat Cardinales. Eugenius IV. *constit.*15.*incip. Non mediocri, de anno* 1439.

Papa auctoritate sibi diuinitus tradita Prælatos quoscunque ac Principes deponit. Gregorius VII. *constit.*3.*incip. Quoniam, Nonis Martij* 1080.

Papa est supra Concilium & absque illius auctoritate celebrari non debet, & habet plenum ius & potestatem iudicandi, transferendi, & absoluendi Concilia. Leo X. *constit.* 20. *incip. Pastor*, 14. *Kalend. Ianuar.* 1516.

Papæ soli, vniuersalis Ecclesiæ Episcopi nomen iure conuenit. Pelagius II. *constit.* 1. *incip. Manifesto. Kal.Mart.* 1488.

Papa Principes creare, eiúsque nouos titulos concedere potest. Pius V. *constit.* 88. *incip. Romanus, 6. Kal. Septembr.* 1569.

Papa attenta personarum & locorum qualitate dispensat vt vni Parochialis, & Canonicatus conferatur, si vtrique inseruire potest. Sac. Congreg. Concil. teste Armend. *in addit. ad recop. legum Nauarræ, lib.*4. *tit.*7. *de benef. incompatib. num.* 82.

Papa potest dispensare in matrimonio rato, & non consummato ex causa publicam vtilitatem respiciente. S.Congr.Conc. *in Marsicana*, 13. *Nouembris* 1627.

Parochia.

PAROCHIÆ, quæ certos fines non habent, sed certum tantùm populum, & per certas familias distinguuntur, vsque adeò vt Sacramenta promiscuè non administrentur decreto Conc. *sess.*24. *cap.*13. *de reform.* non comprehenduntur. S.Congreg. Conc. teste Garc. *de benef. p.*12. *cap.*2. *num.*88.

Parochia si Parochianos habeat intra & extra ciuitatem, debet Parochus residere in ciuitate. S.Congr.Conc.testibus Garc.*de benef.p.*3. *c.*2.*n.*179.*in*15.*declar.*Armend.*in addit. ad recop. legum Nauarræ, lib.*2. *tit.*23.*l.*2.*§.*2.*tit. Sed an Parochi debeant residere, num.*143.

Parochia Toletana in monasterium erecta,& vnita Iesuitarum collegio, gubernari potest à deputato ab ipsis, modò sit approbatus ab Ordinario. S.Congreg.Concil.teste Piasec. *in praxi Episcop. part.2. cap.3. num.46.*

Parochiæ duæ, si per consuetudinem, quæ per 40. annos viguerit, tanquam vnitæ, vni semper collatæ sine dispensatione fuerunt, non est eorum possessor molestandus. S.Congr. Conc. teste Garc. *de benefic. part. 12. cap.2. n.243.* Zerol. *in praxi Episcopi, part. 1. verbo vnio, vers. ad sextum.*

Parochialis.

PAROCHIALES Ecclesiæ collatæ non seruata forma à Concil. Trident.tradita vacant,& Sedi Apostolicæ reseruantur.Pius V. *constit. 33. In conferendis, 15. Kalend. Aprilis 1567.*

Parochiales Ecclesiæ Episcopi in suis mensibus vacantes intra sex menses conferre tenentur, illarum verò,quæ sunt de iureparronatus, si intra duos menses à die præsentationis non conferantur,institutio ad Metropolitanum, vel ad viciniorem Episcopum pertinebit, *ibid.*

Parochiales Ecclesiæ in quibus Abbates, vel Abbate superiores vtramque iurisdictionem in Parochos & Parochianos actu exercent, non possunt ab Episcopo visitari vigore Conc. *cap.2. sess.25. de Regul.* S.Congreg. Conc. *de mense Ianuar.* 1606.

Parochiales iurispatronatus mixti, i. partim ecclesiastici, & partim laicales, non subiacent formæ examinis per concursum, quæ inter concurrentes præscribitur decreto Conc. *cap. 18. sess.24.* Sac. Congr. Conc.——

Parochialis non potest vniri per Episcopum Capitulo Cathedralis. S.Congr.Conc. *in Marianen. 17. Iuny 1592.*

Parochiali Ecclesia vacante Episcopus debet seruare formam examinis per concursum, licèt velit eam Vicario conferre. S. Congreg. Conc. teste Garc. *de benef. p.9. cap.2. num.103.*

Parochialem Ecclesiam in Collegiatam non potest erigere Episcopus. S.Congr.Rit. *in Caputaquen. 12. Iul.1628.*

Parochiales Ecclesiæ vnitæ monasteriis etiam iis,quæ sunt capita Ordinum,ab Ordinariis visitari debent. S.Congr.Conc.——

Parochiales duas habens, quarum altera est beneficio simplici, vel Dignitati

Dignitati in perpetuum vnita, alteram dimittere non tenetur. Sac. Congr. Conc. teste Garc. *de benef. p.* 12. *cap.* 2. *num.* 24.

Parochiales duæ, vel plures si sunt inuicem vnitæ, non sunt comprehensæ sub decreto *sess.* 24. *cap.* 17. *de reform.* Sed possunt legitimè retineri tanquam non incompatibiles. S.Congr.Conc. teste Garc. *de benefic. p.*12. *cap.*2. *num.*42.

Parochialem Ecclesiam obtinens insufficientem ad victum non tenetur promoueri ad sacerdotium infra annum, iuxta *cap. licèt canon. de elect. lib.* 6. sed tantùm expedit vt dimittat. S. Congr. Conc. teste Garc. *de benef. p.* 2. *cap.* 5. *num.* 121.

Parochiales Ecclesias obtinentibus post Concil. Trident. studendi licentia, ac in absentia studiorum causa fructus percipiendi non datur. Sac. Congreg. Concil. teste Garc. *de benefic. part.* 3. *cap.* 2. *num.* 84.

Parochialis vnita Dignitati non subest dispositioni Concil. Trident. *sess.* 24. *de reformat. cap.* 18. *de prouisione Parochi per concursum.* Sac. Congreg. Concil. teste Gonzal. *in reg.* 8. *Cancellar. gloss.* 5. §. 17. *num.* 13.

Parochialis vnio non solùm est prohibita per decretum *sess.* 24. *cap.* 13. *de reformat.* sed etiam aliqua pars fructuum eorum vniri non potest. Sac. Congreg. Rituum teste Garc. *de benefic. part.* 12. *cap.* 2. *num.* 87.

Parochiales Ecclesiæ sunt incompatibiles cum beneficiis in quibus assignatæ sunt distributiones quotidianæ, quas à Diuinis absentes amittunt. S. Congr. Concil. teste Garc. *de benefic. part.* 3. *cap.* 2. *num.* 186.

Parochiali in Ecclesia quantumuis pauperi asseruari debet sanctissimum Eucharistiæ Sacramentum. S. Congr. Concil. *in Euch. Vrbitanen.* 22. *Martij* 1594.

Parochiales litigiosæ concursu conferuntur quand... is Summus Pontifex noluerit collitigantem subrogare, s... mortui in alium transferre, nisi constet Sanctitatem suam ... e dicto decreto Conc. derogare. S.Congr.Conc. teste Garc. *de benefic. part.* 9. *cap.* 2. *num.* 170.

Parochiales iurispatronatus laicorum quæ ab Episcopo ob præsentationem in tempore non sequutam iure deuoluto conferunt, subiacent concursui. S. Congr. Conc. 29. *Nouembris* 1600.

Parochiales in concursu prouidentiæ occurrente vacatione, ad quam infra terminum in edicto præfixum plures sunt oppositi, si

dicto termino elapſo alter ſuperueniat, re integra eſt vtique admittendus. S. Congreg. Concil. teſte Garc. *de benef. part. 9. cap. 2. num.* 206.

Parochialis Eccleſia vniri non poteſt Capitulo Cathedralis, etiam ob tenuitatem Canonicatuum, & ob impoſſibilitatem etiam vniendi beneficia ſimplicia, & ob id quoque quòd non decebat minuere eorum numerum, iuxta mentem Concil. Trident. *cap.* 15. *ſeſſ.* 24. *de reformat.* Sac. Congreg. Concil. *in Alexandrin.* 3. *Martij* 1594.

Parochialium nullius diœceſis Rectores tenentur accedere ad Synodum viciniorem. S. Congr. Conc. *in Sarſinaten.* teſte Sell. *in ſelect. cap.* 7. *num.* 11.

Parochialis poſſeſſio non poteſt derogari habenti Cathedram in Vniuerſitate pro interpretando iure Canonico, quia ſi non reſideat, poterit poſtea puniri. S.Congreg.Conc. teſte Garc. *de benefic. p... in addit. ad* 3. *p. cap.* 2. *num.* 1.

Parochialis à reſidentia non excuſat officium Subcollectoris Apoſtolici. Sac. Congreg. Concil. teſte Garc. *de benefic. part.* 3. *cap.* 2. *num.* 42.

Parochialem vnam habens, & titulum alterius, cuius fructus alteri ſunt omnes reſeruati, nihilominus alteram dimittere tenetur. Sac. Congr. Conc. teſte Garc. *de benef. p.* 11. *cap.* 5. *num.* 134.

Parochialis ſi ſit vnita alicui Canonicatui Eccleſiæ cathedralis acceſſoriè, ſufficit ætas requiſita ad Canonicatum, ſcilicet 22. annorum. S.Congreg. Concil. teſte Gonzalez *in reg.* 8. *Cancellar. gloſſ.* 9. *num* 4.

Parochiales Eccleſiæ S. Ioannis Hieroſolymitani non ſubiacent concurſui, & poſſunt conferri laicis, dummodo infra ſex menſes habitum ſuſcipiant. Sac. Congregat. Concil. *ſub die* 2. *Septembris* 1603.

Parochiali[illegible]a ab eo, qui à Sede Apoſtolica ad Epiſcopatum in partibus [illegible]lium exiſtentem promotus, ac eodem tempore alicui Epiſcopo in Suffraganeum deputatus fuerit, non intelligitur vacare. S. Congr. Conc. 14. *Decembris* 1601.

Parochiales debent conferri in perpetuum, & non ad nutum amouibiles, non obſtante quacunque contraria conſuetudine. S.Congr. Conc. teſte Gonzal. *in reg.* 8. *Cancellar. gloſſ.* 5. §. 6. *num.* 60.

Parochialem Eccleſiæ Rectorem non poteſt Epiſcopus extrahere à ſeruitio Parochialis, & illum occupare in ſuo ſeruitio, & Eccleſiæ

cathedralis

cathedralis vt exerceat officium Vicarij Visitatoris, vel Secretarij, seu in aliis ministeriis occupetur. S.Congr.Conc.teste Gonzal. *in regul.*8. *Cancellariæ gloss.*6.*p.*258.

Parochialem quis acquirere potest etiamsi non habeat aliquem Ordinem sacrum, dummodo infra annum promoueri ad sacerdotium debeat. S. Congr. Concil.teste Garc. *de benefic. part.*7. *cap.* 4. *num.*47.

Parochialem obtinens vnà cum Canonicatu ex dispensatione Apostolica ante Conc. Trident. obtenta, potuit post Conc. absque alia dispensatione optare præbendam pinguiorem. Sac. Congr. Conc. teste Garc. *de benefic.p.*5.*cap.*1.*num.*343.

Parochiales de iurepatronatus laicorum vacatione eueniente, quando plures sunt præsentati, requiritur examen per concursum inter ipsos præsentatos tantùm, vt ex his qui peracto examine idonei ab examinatoribus denunciati sint, Episcopus eum eligat, quem cæteris magis idoneum iudicauerit, atque illum, & non alium instituat. Sac.Congr.Conc.teste Piasec.*in praxi,part.*2.*cap.*5. *num.*18.

Parochiales quæ de mensa nuncupantur, & spectant ad Abbatem Balnei Camaldulensis, & ab ipso Abbate conferri consueuerunt secularibus in titulum perpetuæ Vicariæ, non subiacent concursui ab ipso Episcopo vti viciniori instituendo. S.Congr.Conc.*in Burgi sancti Sepulchri*, 15. *Ianuarij* 1601.

Parochialis ad concursum si intra terminum edicti vnus solus comparuerit qui nolit se examini subiicere, nec parochiam curet obtinere ab Episcopo, assignandum est aliud edictum, rursúsque vocandi oppositores. Sac.Congreg. Concil.teste Garc. *de benefic.p.*9. *cap.*2.*num.*219.

Parochialium de iurepatronatus Ecclesiastici institutio vbi ad inferiores licèt exemptos & Abbates pertinet, nihilominus Episcopus ordinarius debet edicta concursus proponere, & inferior instituat magis idoneum approbatum ab Episcopo, quod si secus actum fuerit, collatio est nulla. Sac.Congr.Conc.teste Garc. *de benefic.p.*9.*cap.*2.*num.*262.

Parochiales dum monasteriis vniri prohibet Concil. Trident. *cap.*13. *sess.* 24. intelligendum est de Parochialibus quæ actu, non autem de illis, quæ habitu tantùm supra hominum memoriam Parochiales existunt. S.Congr. Conc.teste Garc. *de benefic.in addit.ad* 5.*part. cap.*3.*num.*121.

Parochiale beneficium obtinens in vna diœcesi, non potest in alia absque Ordinarij loci approbatione eligi in Confessarium ab habentibus priuilegium vigore Iubilei eligendi Confessarium idoneum. S. Congr. Conc. teste Garc. *de benefic. p.5. cap.8. num.*87.

Parochialis libera non potest vniri Parochiali iurispatronatus, etiam cum consensu patroni, nisi patronus renunciet iuspatronatus propter decretum *cap.9. sess.*25. quod non vult vniri liberum seruo, saluo iurepatronatus, vel nisi aptetur remedium alternatiuæ, vt vna vice Ecclesiæ conferatur ad præsentationem, & altera liberè, præsupposito tamen, vt vel ex decretis Conc. vel ex iure veteri vnio fieri possit. Sac. Congreg. Concil. teste Sell. *in select. c.*72. *num.* 8.

Parochiali Ecclesia vacante non est satis eum, quem Episcopus idoneum iudicat, proponere examinandum, absque alio concursu: sed tenetur Episcopus plures nominare examinatoribus, & alios etiam ab aliis nominatos admittere, sicque examen per concursum omnino facere, prout in Bulla Pij V. statuitur, exceptis illis casibus, quibus ex præsenti decreto *vers. si tamen adeò*, permittitur posse omitti examen per concursum si Episcopus pro sua conscientia cum consilio deputatorum ita expedire arbitrabitur. Sac. Congr. Conc. teste Garc. *de benefic. p.9. cap.2. num.*100.

Parochialis Ecclesiæ resignatio cùm fit in manibus Sanctissimi, quia tunc non dicitur vacare antequam alteri acquiratur, nec in ea potest statim deputare Vicarium, non est necessarium examen, sed satis est resignatarium ab examinatoribus in Synodo deputatis simul cum Ordinario probari idoneum. Sac. Congreg. Conc. teste Garc. *de benefic. p.9. cap.2. num.*159.

Parochialem vt quis tantùm in maioribus constitutus possit obtinere, nullo Concilij decreto prohibetur, iuxta *cap.*18. *sess.*24. *de reform.* dum tamen intra annum promoueri se faciat ad sacerdotium, iuxta *cap. l[illegible]non. de elect. lib.*6. innouatur per Conc. *sess.*7. *cap.*3. *de reformat.* quamuis ex eodem Concil. *sess.*23. *cap.*11. *&* 13. debeat interuenire annus integer in collatione singulorum Ordinum sacrorum, quia tanquam arctatus potest dispensari & ordinari. Sac. Congr. Conc. teste Sell. *d. cap.*7. *num.*13.

Parochialis licèt sit in loco vbi minor pars Parochianorum habitat, nihilominus Parochus habitare tenetur prope Ecclesiam in ciuitate; sed succurrendum est eis, qui longè habitant secundùm antiquam loci consuetudinem, per dispositionem *c.*4. *sess.*21. *de*

de reformat. Sac. Congregat. Concil. teste Garc. *de benefic.p.3.cap.2. num.*179.

Parochialis collatio si cessantibus reseruationibus Apostolicis spectet ad inferiorem collatorem, & in concursu facto per Ordinarium sint renunciati plures æquè idonei, facultas eligendi magis idoneum ad ipsum Episcopum, non autem ad inferiorem collatorem pertinet, siue Parochialis in mense Apostolico, siue Ordinario vacet. S.Congr.Conc. *in Asculan.1.Decembris* 1618.

Parochiales Ecclesiæ vnitæ monasteriis, etiam quæ sunt capita Ordinum, ab Ordinariis visitari debent. Sac.Congreg.Conc. teste Armendar. *in addit.ad recopilat. legum Nauarræ, lib.1.tit.6.de Visitat.l.5. §.2.num.*95.

Parochiales omnes suæ diœcesis potest Episcopus visitare in quibus sunt Sacerdotes seculares, licèt Ecclesiæ sint Regularibus subiectæ, siue etiamsi sint Ecclesiæ Regularium, quando tamen cura exercetur per Sacerdotes seculares. Sac.Congreg.Conc. teste Armendar. *in addit. ad recopilat. legum Nauarræ, lib.1.tit.6.de Visitat.l.5. §.2.num.*88. quem refero *in tract. de officio & potest. Episcopi, part.3. alleg.*74.*num.*12.

Parochiales Ecclesiæ in simplex beneficium conuerti non possunt, quod intelligendum est in aliqua parte fructuum ipsius Parochialis. S.Congr. teste Garc. *de benefic.p.*12.*cap.*8.*num.*87.

Parochialium tenuium in collatione quādo fructus 24. ducatos auri de Camera non excedunt, si proposito primo edicto examinis per concursum nemo comparuerit, fieri debet secundum edictum examinis, sed sine concursu; seruatis tamen temporibus præscriptis à Pio V. *in sua Bulla super collatione Parochialium.* S.Congreg. Conc. teste Garc. *de benefic.p.9.cap.2.num.*220.

Parochialem Ecclesiam cum Canonicatu ex dispensatione Apostolica tenens, si Parochialis, & Canonicatus sint in vno eodémque loco, potest vtrique inseruire, & quotidianas distributiones percipere. S.Congreg.Conc. testibus Garc. *de benefic.p.2.cap.2.num.*179. *in 7.declarat.* Armendar. *in addit.ad recop.legum Nauarræ, lib.2.tit.23. l.2.§.2.tit.Sed an Parochi debeant residere, num.*135.

Parochialem habens quæ longè abest à Collegiata in qua Canonicatum ex dispensatione Apostolica obtinet, potest residendo in Parochiali in diebus ferialibus ad Ecclesiam collegiatam accedere, & in ea Diuinis inseruire, dúmodo omnibus diebus & horis suis, & congruis ipsi Parochiali inseruiat, & nihil prorsus relinquat ex

debito

debito seruitio ipsius Parochialis. S. Congr. Conc. testibus Garc. *d.num.179. in 8.declarat.* Armendar.*loco citato num.136.*

Parochialem obtinens per prouisionem Summi Pontificis habens liberum curæ exercitium, & omnium bonorum fructuum & prouentuum ad dictam Ecclesiam parochialem pertinentium possessionem, licèt in limine adeptæ possessionis prædictæ mota lis fuerit per aliquem, in peritorio tamen tenetur se facere promouere infra annum lite pendente, & ad residentiam in dicta Ecclesia, etiam præsupposito, quòd non teneretur residere Episcopus, in eo casu debet deputare Vicarium, partémque fructuum ei pro sufficienti victu assignare, iuxta Conc. Trident. formam. Sac. Congreg. Conc. teste Garc. *de benefic.p.11.cap.5.num.121.*

Parochialis quamuis esset litigiosa, tenebitur obtinens sacros Ordines suscipere, si modò liberum habeat curæ exercitium. S. Congr. Conc. teste Garc. *de benefic.p.11.cap.5.num.121.*

Parochialem Ecclesiam habenti potest Ordinarius alteram Parochialem conferre, sed post adeptionem possessionis pacificæ secundæ vacat prima. S. Congreg. Conc. teste Armendar. *in addit. ad recopil. legum Nauarræ, lib.4.tit.7.de benefic.incompatib.num.71.& 85.*

Parochialem habens & monasterium in commendam ad vitam cui cura imminet animarum, alteram dimittere non tenetur. S. Congreg. Conc. testibus Gonzalez *in reg.8.Cancellar.glos.5.§.8.num.65.* Zerola *in praxi Episcop.p.2.verbo Parochia.* Garc. *de benefic.p.4.cap.4.num.35.*

Parochialis Ecclesiæ Rector non debet in processionibus ire cum Archipresbytero Ecclesiæ collegiatæ, sed cum suo Clero. S. Congreg. Rit. *in Syracusana, 17. Nouembris 1607.*

Parochialis Rector in sua Ecclesia sedere debet in scamno, non autem in sede, & in dicta Ecclesia dignior locus debetur Canonicis Cathedralis immediatè post Episcopum, & post Canonicos sedere debet Rector. S. Congr. Rit. *in Turritana, 14. Februarij 1632.* vide in verbo *Ecclesia parochialis.*

Parochianus, Parochus.

PAROCHIANI quòd decedant sine Sacramentis non debet expectare Episcopus ad cogendum Rectores sibi adiungere alios Sacerdotes in Ecclesiis parochialibus, in quibus populus ita numerosus

merosus est, vt vnus Rector non sufficiat, iuxta *cap.4. sess.21. de reformat.* Sac. Congreg. Concil. teste Garc. *de benefic. part. 12. cap. 3. num. 9.*

Parochiani parochiæ, quæ intra ciuitatem sita est, qui extra ciuitatem habitant, & ob locorum distantiam, seu difficultatem patiuntur incommoda in percipiendis Sacramentis, & diuinis Officiis audiendis, est succurrendum remedio decreti *cap. 4. sess.21. & cap. ad audientiam, de Eccles. ædific.* vt erigatur noua Capella extra ciuitatem, quæ non sit Ecclesia de per se, sed in proprietate Ecclesiæ, in qua ponatur Sacerdos amouibilis approbatus ab Ordinario, qui administret Sacramenta illis, qui sunt extra ciuitatem, quibus non potest in nocte, quia portæ ciuitatis clauduntur, vnde S.Congreg. Conc. 12. *Augusti* 1628. censuit non licuisse Episcopo laudem dismembrare à parochia sita extra muros ciuitatis, partem Parochianorum habitantium in ciuitate sub prætextu, quòd ad illos non detur aditus de nocte, sed esse construendam Capellam per Abbatem Parochum intra ciuitatem.

Parochus indutus superpelliceo in processionibus præcedit omnibus Rectoribus & Presbyteris. S. Congr. Rit. *in Firman. Terra Sanctæ Victoriæ*, 31. *Martij* 1618.

Parochus debet præcedere Canonicis Collegiatæ in associandis funeribus defunctorum propriæ parochiæ. S. Congreg. Rit. *in Prænestina Cauarum*, 13. *Iulij* 1619. Vide Ostien. Ceren. 28. *Aprilis* 1607.

Parochus in funeralibus non debet præcedere Canonicis Cathedralis: sed bene omnibus aliis Presbyteris, qui non sunt de Cathedrali. S.Congr.Rit. *in Viterbien.* 25. *Iunij* 1611.

Parochus debet incedere sub Cruce Ecclesiæ collegiatæ in leuandis funeribus defunctorum, si adsit immemorabilis consuetudo. Sac. Congr. Rit. *in Terracien.* 23. *Februar.* 1619.

Parochus debet facere officium supra corpus defuncti, etiamsi adsint Canonici Cathedralis in sua parochiali Ecclesia. S. Congreg. Rit. *in Viterbien.* 25. *Iunij* 1611. *in Prænestin. Cauarum*, 18. *Augusti* 1618. *Ostien. Ceren.* 28. *Aprilis* 1607.

Parochus debet facere omnia officia circa corpus defuncti, qui sepeliendus est in Ecclesia Regularium, vel in alia, domi & per viam, & ipse Parochus stolam deferens omnibus præcedere debet. Postquam verò cadauer fuerit collocatum intus Ecclesiam, debet Parochus recedere, & officium facere debent ipsi Regu-

lares, vel Parochus ipsius Ecclesiæ, qui tunc omnibus præcedat. S Congreg. Rit. *in Eugubin.* 12. *Maij* 1612. & 5. *Iulij* 1614. *in Placentin. ex Licien.* 23. *Maij* 1619. *Catanien. ciuitatis Platiæ*, 12. *Octobris* 1619.

Parochus si sit in quasi possessione faciendi Officium supra defunctos suæ parochiæ, etiamsi sepeliantur extra parochiam in quacunque Ecclesia ciuitatis, siue Regularium, siue secularium, vel Abbatialium, manutenendus est. S. Congr. Rit. *in Rauennaten.* 28. & 31. *Augusti* 1615.

Parochi licentia, vel interuentus requiritur ad hoc vt Regulares possint defunctorum funera in eius parochia leuare, nisi ipse requisitus venire expresse omnino recuset. S.Congreg. Rit. *in Catanien. ciuitatis Platiæ*, 18. *Octobris* 1619. *in Vercellen. terra Cescentini*, 26. *Februarij* 1611.

Parochus ad funera quæ fiunt in sua parochia non tenetur vocare Clericos, vel Presbyteros viciniores, sed potest vocare quis voluerit, dummodo illi sponte velint accedere, nisi aliter disponatur ab hæredibus defuncti. S.Congr.Rit. *in Terrarien.* 7. *Septembr.* 1613.

Parochus defuncti debet facere Officium in Ecclesiis Clericorum Regularium Vrbis, & præsertim Bernabitarum. S. Congr. Rit. *in Bernabitarum*, 20. *Martij* 1604.

Parochus debet sacerdotalia munera & presbyterales functiones, quæ populi & animarum curam concernunt, exercere, etiam in Ecclesiis quæ sunt sub laicorum Magistrorum gubernio, non autem spectat ad Capellanos à dictis Magistris deputatos. S. Congr. Rit. *in Neapolitan.* 18. *Maij* 1602. *in Cæsaraugustan.* 14. *Ianuar.* 1612.

Parochus debet percipere eleemosynam occasione benedictionis sponsorum, & non alius. S.Congr.Rit. *in Acherontin.* 25. *Ianuar.* 1602.

Parochus Sanctorum Geruasij & Protasij vt Præpositus vocari possit in futurum concedi posse declaratur. S.Congr. Rit. *in Mediolanen.* 17. *Nouembris* 1607.

Parochi amouibiles amoueri non possunt absque rationabili causa. S Congr. Conc. 11. *Iulij* 1628.

Parochi pro cura animarum non possunt deputari nisi de consensu Episcopi & præuio examine. S. Congr. Concil. *in Pictauien.* 5. *Iulij* 1627.

Parocho Cathedralis non licet Sacramenta administrare, vel curam exercere in aliena parochia. S. Congr. Conc. *in Eugubien.* 20. *Septembris* 1628.

Parochus

Parochus est manutendus in possessione exigendi decimas ratione prædiorum acquisirorum per Regulares, donec doceat de sufficienti priuilegio. S. Congr. Conc. *in Pisauren.* 13. *Aprilis* 1630.

Parochi tempore pestis tenentur omnino residere in suis Parochialibus, possunt tamen per alium idoneum ministrare parochianis suis peste infectis sacramenta Baptismi & Pœnitentiæ, & si non resederint, contra eos procedendum est seruata forma *cap.* 1. *in fine sess.* 28. *de reformat.* S. Congreg. Concil. *in vna Mediolanen.* 10. *Decembris* 1576.

Parochus in ciuitate potest inibi in publica Vniuersitate sacram Scripturam legere, ita tamen vt cura animarum per ipsum exercenda nihil detrimenti patiatur. S. Congr. Concil. teste Sell. *in select. canon. cap.* 7. *num.* 25.

Parochus & testes, quamuis inuiti, & per vim compulsi interueniant, & minimè consentiant, tale matrimonium firmitatem habebit. S. Congreg. Concil. teste Gonzal. *in reg.* 8. *Cancellar. gloss.* 48. *num.* 7.

Parochus non potest prohibere vt absque licentia celebretur in Capella ruri ædificata per laicum antequam celebretur in Parochiali & Matrice. S. Congr. Conc. *in Caritan.* 18. *Septembr.* 1627.

Parochus nihil potest recipere pro matrimonio contrahendo. Sac. Congreg. Concil. 17. *Martij* 1619.

Parochi quibus diebus tenentur Missam celebrare, non possunt pro ea manualem eleemosynam recipere. S. Congr. Conc. *in Fanen. sub die* 1. *Septemb.* 1629.

Parochi opera vti non potest Episcopus in visitatione, vel alio seruitio suæ diœcesis, nisi pro tempore hic permisso duorum mensium, & tunc pro tempore idoneus deputetur. S Congr. Conc. teste Garc. *de benefic. part.* 3. *cap.* 2. *n.* 42.

Parochis non licet causa studiorum à suis parochialibus Ecclesiis post Concilium abesse, nec Episcopus licentias ad id concedere potest, illæq; si concessæ fuerint non suffragantur. S. Congr. Conc. 8. *Iunij* 1595. teste Garc. *de benef. in addit. ad* 3. *part. c.* 2. *n.* 81.

Parochi defunctorum in Regularibus Ecclesiis humandorum corpora vsque ad easdem Ecclesias associare, ac etiam in illis permanere possunt, absque tamen eo quòd in Officio decantando vllatenus se intromittant, nisi contraria adsit consuetudo. S. Congreg. Episcop. *in Nicoteren.* 6. *Iul.* 1615.

Parochus si eo morbi genere teneatur, vt ad functionem sui sacerdo-

tij, nec ad res diuinas per se obeundas minus idoneus esse videatur, non tenetur durante morbi genere sacris Ordinibus se initiari facere. S.Congreg.Conc. teste Garc. *de benefic. p.3.cap.4. n.9.*

Parochus proprius nullatenus excludendus, quamuis ad sepeliendum cadauer Regulares duntaxat à defuncto accersiri iubeatur. S. Congreg. Episcop. *in Montispelosi, de anno* 1581.

Parochus habens curam animarum, non potest esse Vicarius Episcopi, vel Capituli, Sede vacante. S.Congreg.Concil. *sub die 12. Maij 1629.*

Parochus qui non vult in sua parochiali residere, debet seruato iuris ordine priuari. S. Congr. Conc. teste Garc. *de benefic. part. 3. cap.2. num.*139.

Parochus, qui non habet domum propriam in loco vbi residere tenetur, aliquam conducere debet. S. Congr. Conc. teste Garc. *de benef. p.3. cap.2. num.*179.

Parochus potest simplici Sacerdoti licentiam concedere administrandi Sacramenta in sua parochia, excepta Pœnitentia. S.Congr. Episcop. *in Castellanaten. 20. Augusti* 1602.

Parochus non excusatur quin intra parochiam residere debeat, quamuis non adsit commoda domus parochialis, & sit magna aëris intemperies, & retineat Capellanum in parochia, & ipse accedat singulis diebus festis. S. Congr. Concil. *in Sarzanen. 13. Nouembris 1627.*

Parochus debet residere in loco vbi sita est Ecclesia parochialis, etiamsi esset ei datus coadiutor ratione infirmitatis. S. Congreg. Conc. teste Garc. *de benef. p.3. cap.2. num.*178.

Parochi minimè abesse possunt vltra duos menses absque Ordinarij licentia, ex causa quæ sibi videatur iusta. S.Congr.Conc. teste Garc. *de benef. p.9. cap.2. num.*295.

Parochi non possunt accipere aliquid etiam à sponte dantibus pro administratione Sacramentorum, possunt tamen accipere quod sponte pro eleemosyna offertur. S.Congr. Conc. 5. *Februar.* 1593.

Parochus non excusatur à residendo propter officium Inquisitoris. S.Congr.Conc. teste Gonzal. *in reg.8. Cancellar. gloss.6. n.*265.

Parocho causa studiorum non est concedenda licentia, cùm hodie per Concil. non admittantur nisi qui per concursum magis idonei fuerint iudicati. S.Congreg. Concil. teste Garc. *de benef. part.3. cap.2. num.*81.

Parochus cogendus est habitare in domo Ecclesiæ, vel si Ecclesia

cam

eam non habeat in propinquiori intra limites parochiæ, quòd si non habitauerit, tenetur ad restitutionem fructuum, de quibus in decreto Concil. Trid. *sess. 23. cap. 1. de reform.* Sac. Cong. Conc. teste Garc. *de benefic. part. 2. cap. 2. num.* 179.

Parochus Ecclesiæ in qua fuit constitutus Capellanus, cui ex institutione Capellaniæ imposita fuit tota animarum cura, seu perpetua vicaria quoad Capellanus vixerit, non tenetur in ea residere. Sac. Congr. Conc. teste Garc. *de benefic. part. 3. cap. 2. num.* 176.

Parochum ad residentiam cogere potest Episcopus, quamuis Ecclesia, quam ipse Parochus obtinet, pertineat ad inferioris collationem etiam Abbatis Regularis. S. Congr. Concil. testibus Garc. *de benefic. part. 3. cap. 2. num.* 179. *in* 27. *declarat.* Armendar. *in addit. ad recopilat. legum Nauarræ, lib. 2. tit. 23. l. 2. §. 2. tit. Sed an parochi debeant residere, num.* 154.

Parochus potest per seipsum inter Missarum solemnia sermonem habere, etiam quando Episcopus ipse prædicat, non autem Presbyteri Parochialium. S. Congr. Conc. *in Teculen.* 11. *Iunij* 1631.

Parochi vltra bimestre tempus, immò nec per bimestre tempus, possunt abesse sine licentia Episcopi, & valet eius constitutio, ne Parochi possint abesse vltra duos dies sine licentia. Sac. Congr. Conc. teste Garc. *de benefic. part. 3. cap. 2. num.* 23.

Parochus non est liber à culpa, & pœna amissionis fructuum, qui veluti per quatuor mensium spatium ex ingenti admodum causa ad curandum suam valetudinem morbo graui instante pro huiusmodi absentia, non petit licentiam ab Episcopo, qui bona fide putauit euidentiam causæ satis esse, nisi periculum esset in mora petendi licentiã. Sac. Congr. Conc. teste Garc. *de benefic. p. 3. c. 2. n.* 34.

Parochis potest Episcopus prohibere sub pœna pecuniaria arbitraria, quæ tamen dimidiam non excedat, nec vltra biduum ab Ecclesia sua possint abesse, non tamen id prohibere potest sub pœna excommunicationis latæ sententiæ. S. Congr. Conc. teste Garc. *de benefic. part. 3. cap. 2. num.* 23.

Parochum non excusat sola distantia loci, etiam cum necessitate ab eo discedendi, vt possit abesse à sua Ecclesia sine licentia in scriptis obtenta, nisi talis necessitas repentè se offerat, quæ non patiatur dilationem huiusmodi licentiam petendi, quo casu quamprimum de discessu & necessitate Ordinarius est certior faciendus vt de causa cognoscere possit. S. Congr. Conc. teste Garc. *de benefic. p. 3. cap. 2. num.* 34.

Parochi cogendi sunt ad subeunda per seipsos, & non per substitutos, ea munia, ad quæ tenentur: tolerandi autem vt per substitutos suppleant, in illis tantùm casibus expressis verbis canonum & decretorum Concil. quibus permissum est eis, vt per Vicarium coadiutores, vel substitutos possint officio suo fungi. Sac. Congr. Conc. teste Garc. *de benefic. in addit. ad part. 3. cap. 2. num. 53.*

Parochi sine licentia mortui sepeliri possunt in Ecclesia parochiali, in qua sepulturam elegerunt, si requisitus interesse recuset, vel petita licentia deneget. S.Congr.Rit. *in Capuana, 22. Decembris* 1629.

Parocho quando reseruatur aliqua portio super fructibus parochiæ alteri reseruatis, libera debet esse ab omnibus oneribus. S.Congr. Conc. teste Garc. *de benefic. part. 1. cap. 5. num. 376.*

Parochi occasione cadauerum in Regularium Ecclesiis humandorum prætendere possunt quartam funeralium ceræ Parochiali debitæ. S.Congr.Episcop.& Regular. *in Baren. 29. Iulij* 1616.

Parocho concedere potest Episcopus ob defectum Sacerdotum vt in diebus festis bis celebret. Sac. Congreg. Concil. *sub die 17. Augusti* 1627.

Parocho debita congrua vigore Conc. est summa scutorum centum argenti illarum partium. Sac. Congregat. Concil. *in Albingan. 27. Iulij* 1626.

Parochus potest dare licentiam approbatis ab Ordinario prædicandi in sua parochia. S. Congreg. Conc. teste Galet. *in margarit. cas. conscient. verb. Parochus* 3. quem refero *in tract. de offic. & potest. Episcop. part. 3. alleg. 76. num. 25.*

Parocho spectat declarare per quam viam sit exportandus mortuus, & omnia necessaria vsque ad ianuam Ecclesiæ Regularium vbi sepeliendus est. S.Congreg. Episcop. & Regular. *in Castellanaten. 3. Ianuarij* 1594.

Parochos approbatos ab antecessoribus tempore prouisionis Parochialium liberum est Episcopo iterum examinare tam in visitatione, quàm extra. S.Congr.Conc. *in Placentin. 28. Augusti* 1628.

Parochi in Ecclesia exempta animarum curam exercere intendentes priùs approbandi & examinandi sunt ab Episcopo, iuxta dispositionem *cap. exemptionem, de priuileg. lib. 6.* S.Congr.Conc. *in Caputaq. 23. Iunij* 1629.

Parochus Monachus cum stola ingredi potest in funeralibus parochiam secularium, prout ingrediuntur seculares Parochi Monachorum parochiam. S. Congr.Rit. *in Asculan. 29. Ianuarij* 1629.

Parochus

Parochus secularis sicut defert stolam in propria parochia, & in parochia Fratrum dum defuncti corpus in eorum Ecclesia sepelitur, potéstque in eodem casu, & in eodem tempore Parochus Regularis eandem stolam deferre non solùm in propria parochia, verumetiam in parochia defuncti. Sac. Congreg. Rit. *sub die vlt. Septembris* 1628.

Parochus in propria Ecclesia diebus festis Missam celebrare debet, & non in alia, quacumque consuetudine in contrarium non obstante. S.Congr.Conc. *in Lucan.* 15.*Septembris* 1629. *&* 17.*Nouembris eiusdem anni.*

Parochus non habens commodam habitationem in Parochiali, fuit aliquando dispensatum vt posset degere in loco vicino, dummodo prope Ecclesiam substitutus eius habitet, nonnunquam hæc facultas eadem de causa concessa fuit sine illa conditione, quòd substitutus in eadem Ecclesia habitet. S.Congr.Conc.teste Garc. *de benefic.part.*3.*cap.*2.*num.*179.

Parocho per seipsum concionanti minimè licet prætextu cuiuscumque paupertatis prætendere sibi præstari eleemosynam solitam dari Prædicatoribus, aliàs ab Vniuersitate electis. S. Congr.Conc. *in Vestana,* 20.*Martij* 1621.

Parochus non potest per hebdomadam abesse à sua Ecclesia, non petita, vel non obtenta licentia, etiam relicto Vicario idoneo ab ipso Ordinario approbato. Sac.Congr.Conc.teste Garc. *de benefic. part.*3.*cap.*2.*num.*33.*in* 3.*declarat.*

Parochus ex alio loco oriundus non potest propter intemperiem aëris extra parochiam habitare, quamuis in ea relinquat Vicarium approbatum. S.Congr.Conc.testibus Zerola *in praxi Episcop.part.*1. *verbo residentia*,§.7. Armendar. *in addit. ad recopilat.legum Nauarræ, lib.*2. *tit.*23. *l.*2.§.2. *sub tit. Sed parochi debeant residere*, *num.*132. nisi accedat Ordinarij consensus ex iusta causa, *ibid.num.*180.

Parochus non potest abesse à sua Ecclesia, etiam relicto in ea idoneo Vicario approbato cum congrua mercede, vt doceat in ciuitate Grammaticam, etiamsi non inueniretur alius idoneus ad legendum, & ipse singulis diebus festis ad suam Ecclesiam accedere vellet. S.Congr.Conc.testibus Gonzalez *in reg.*8.*Cancellariæ gloss.*6. *num.*254. Armendar. *vbi suprà, num.*134. *in fin.* Sanctarell. *variar. resolut. q.*3.*num.*32. quos cum aliis refero *in tract.de offic. Episcop.p.*3. *allegat.*53.*num.*76.

Parochus non potest per Episcopum occupari in sui, vel Ecclesiæ parochialis

parochialis seruitio, vt nempe sit Vicarius, Visitator, Secretarius, Fiscalis, &c. S.Congreg. Conc. testibus Gonzal. *in reg.*8.*Cancellar. gloss.*6.*num.*258. Piasec.*in praxi p.*2.*cap.*3.*num.*27. Armendar. *d.loco num.* 166. 167. *&* 175. Sanctarell. *d.q.* 3. *num.* 49. quos cum aliis refero *d.alleg.*53.*num.*85.

Parochus habens iustam causam abeundi extra parochiam per duos, aut tres menses, non satisfacit suæ conscientiæ si petit licentiam, iurans se habere grauem causam, quam non expedit manifestare, vt sic petita licentia abesse possit, licèt Episcopus non concedat, similiter abesse non potest in casu quo causam rationabilem expresserit, sed rigidus Prælatus minus æquam iudicat, & licentiam denegat, vel quia mouetur suspicione quòd ficta sit, cùm tamen sit vera, sed habere potest recursum ad Superiorem. Sac.Congreg. Conc.teste Garc. *de benefic.p.*3.*cap.*2 *num.*37.

Parocho alicui quando ex gratia conceditur à Sede Apost. studendi facultas vt fructus suos faciat, hæc infrà scripta seruari solent. Primò, vt studeat Theologiæ, vel iuri Canonico in celebri Vniuersitate. Secundò, si est ætatis annorum triginta, nulla facultas concedi debet, ideo ætas est exprimenda, & hæc nisi iam studia incepisset, & illa nondum absoluisset. Tertiò, ad quinquennium tantùm à principio studij computandum, licentia hæc est concedenda, adiuncta clausula vt infra annum ad subdiaconatum promoueatur. Quartò interim cura animarum per idoneum Vicarium ab Ordinario eligendum, assignata illi congrua portione fructuum exerceatur. S.Congr.Conc.teste Garc. *de benefic.p.*3. *cap.*2.*num.*81.

Parochis possunt Ordinarij aliquibus iustis de causis iuxta formam Concil. Trid. licentiam concedere recedendi à Parochiali ad aliquod tempus, modò ea vtantur intra limites præscriptos à Conc. *sess.*23. *de reformat.cap.*1. quia facultas huiusmodi non fuit ipsis Ordinariis ablata per Motum proprium S.mem.Pij V.publicatum de mense Iunij 1568. super residentia Canonicorum habentium Parochiales. S. Congreg.Conc.testibus Garc. *de benefic.p.*3.*c.*2.*n.*179. Armendar. *in addit. ad recopilat. legum Nauarræ, lib.*2.*tit.*23. *l.*2.*§.*2. *tit. sed an parochi debeant residere,num.*87.

Parochi possunt absque Episcopi licentia matrimonia ritè, & legitimè celebrare, nisi Episcopus ex iusta causa aliter præscripserit. S.Congr.Conc. *in Turritana*, 12. *Martij* 1633.

Parochus amouibilis Cathedralis in processionibus debet incedere cum

cum Capitulo dictæ Cathedralis supra Priores, Plebanos, & Curatos perpetuos beneficiatos. S. Congr. Rit. *in Callien. 9. Aprilis* 1633.

Paruulus.

PARVVLORVM sepulchrum separatum ab aliis. S. Congr. Rit. *in ciuitatis Castellanæ*, 12. *Decembris* 1620.

Paruulorum corpora possunt sepeliri in Ecclesiis Regularium, si ibi est sepulchrum Maiorum, vel concurrente consuetudine pater ibi elegit sepulturam, *ibid.*

Paschalis.

B. PASCHALIS Baylon Minorum de Obseruantia S. Francisci Discalceatorum beatificatio. Paulus V. *tom.* 5. *Bullarij constit.* 13. *incip. In Sede*, 29. *Octobris* 1618. Eius officium pro vniuersa Religione Obseruantium Hispaniæ concessit S. Congr. Rit. *in Valentin.* 16. *Ianuar.* 1620. *& pro vniuersa Religione Minorum*, 23. *Ianuar.* 1621.

Passio.

PASSIO Domini si sit consuetudo vt Dominica Palmarum, & feria sexta in Parasceue decantetur à Canonicis, debet seruari, non obstante Cæremoniali, quo disponitur eam à Cantoribus decantandam esse. S. Congreg. Rituum *in Viterbien.* 7. *Iulij* 1612.

Pater.

PATER legitimus nulla indiget dispensatione ad obtinendum beneficium filij immediatè; licet filius, quamuis legitimus, dispensatione egeat ad obtinendum immediatè beneficium patris. S. Congreg. Concil. teste Garc. *in addit. ad tract. de benefic. part.* 7. *cap.* 3. *num.* 29.

Pater non prohibetur obtinere immediatè beneficium filij sui illegi-

 timi.

timi. S. Congr.Concil. *sub die* 30.*Maij* 1602. *& in Maceraten.* 18. *Nouembris* 1628.

Pater non poteſt beneficium habere in vna Eccleſia, & filius in alia, quando ambæ ſunt ſorores, ita vt reſidens in vna, cenſeatur in alia reſidere, quarum aliquæ reperiuntur in Hiſpania. S.Congr.Concil. teſte Garc. *in addit.ad* 7. *part.cap.* 3.*num.*75.

Pater & filius poſſunt celebrare in eadem Eccleſia. S. Congr. Concil. *ſub die* 31. *Ianuarij* 1603.

Pater qui eſt coadiutor filij in Canonicatu, cedere tenetur omne ius filio, poſſet tamen aliquid ſibi reſeruare fructuum, aut penſionum. S.Congr.Conc. teſte Garc. *de benef.p.*7.*cap.*3. *num.*80. Et quamuis aliquando ead. Congr. in caſu, quo filius datus fuerat ante Conc. coadiutor patri cum futura ſucceſſione, cenſuiſſet poſt mortem patris dandum eſſe terminum filio ſex menſium ad dimittendum, etiam quòd Capitulum & Epiſcopus pro filio ſupplicarent, poſtea tamen cenſuit non concedendum, vt filius poſſit retinere Canonicatum, quia agitur de ſuccedendo de nouo, & ſic de acquirendo beneficium in quo pater, contra expreſſum decretum Concil. Eadem S. Congr.teſte Garc. *d.p.*7.*cap.*3. *num.*86.

Patientia.

PATIENTIÆ vſus poteſt concedi Confratribus ſecularibus, licèt propriè ſolis Religioſis conueniat. S.Congreg. Rit. *in Firmana*, 13. *Iunij* 1614.

Patriarcha.

PATRIARCHA habens aliquas Eccleſias ſibi immediatè ſubiectas in aliena diœceſi, non poteſt dare licentiam exercendi Pontificalia in aliena diœceſi ſine licentia Epiſcopi diœceſis. Sac. Congr.Concil. ——

Patrimonium.

PATRIMONIVM donatum per parentes, ea conditione, vt filius vſumfructum habeat interim dum beneficium aliquod, aut bona

bona alia ad eius congruam ſuſtentationem ſufficientia acquirat, eſt ſufficiens,& ad illius titulum poteſt ordinari.S.Congr.Epiſcop. *in Reg. in Eugubina*, 22. *Maij* 1590.

Patrimonium Clerici, ad cuius titulum fuit ad ſacros Ordines promotus, non poteſt capi in executionem ob illata vulnera alicui ad reficiendas curationis expenſas à iudice condemnatus, etiamſi nihil aliud præterea poſſideat, quia eius alienatio interdicta eſt decreto Concil. *cap.* 2. *ſeſſ.* 21. *de reformat.* S. Congreg. Concil. *ſub die* 5. *Februar.* 1604.

Patrimonium an tale ſit quod ſufficiat, relinquitur arbitrio Ordinarij, propter diuerſitatem locorum, cùm in vno loco ſufficiat, quod in aliud non erit ſufficiens. S.Congr.Concil. teſte Armend. *in addit. ad recop. legum Nauarræ, lib.* 2. *tit.* 8. *lib.* 1. *de patrim. num.* 8.

Patrimonij quantitas ad quod quis promoueri poſſit, non taxatur, ſed remittitur ad terminos Conc. S. Congr.Conc. teſte Garc. *de benef. part.* 2. *cap.* 5. *num.* 113.

Patrimonij ad titulum pro neceſſitate & commoditate Eccleſiarum poſſunt ordinari familiares triennales Epiſcoporum, iuxta formam *cap.* 9. *ſeſſ.* 23. *de reform.* debent tamen adſcribi Eccleſiis, pro quarum neceſſitate ſunt ordinati, iuxta *cap.* 16. *ſeſſ.* 23. *de reform.* S.Congreg. Concil. teſte Garc. *de benef. part.* 2. *cap.* 5. *num.* 81.

Patrimonium, ad cuius titulum ordinandus promoueri debet, eſt res certa fructifera, de qua ipſe diſponere valeat, & ideo nec ob penuriam Sacerdotum ad ſacros Ordines promouendi ſunt, qui ſuper alienis bonis aſſecurationem habent victus, & aliarum rerum neceſſariarum, cum cautione certa ſine alio titulo beneficij, vel patrimonij. S.Congr. Conc. teſte Garc. *de benefic. part.* 2. *cap.* 5. *n.* 96.

Patrimonium aſſignatum Clericis à conſanguineis, cum clauſula, donécque fuerit de beneficio prouiſus, &c. non comprehendit officium organiſtæ, & Magiſtri capellæ. Sac. Congreg. Concil. 26. *Iunij* 1621.

Patrimonia pro Clericis ad ſacros Ordines promouendis poteſt conſtitui ſuper annuis perpetuis cenſibus, cum cautione quòd ſi cenſus redimeretur pecunia ex iudicis decreto, apud idoneas perſonas deponatur ad effectum reinueſtiendi in Sac. Congreg. Concil. *ſub die* 2. *Iunij* 1629.

Patrimonij examen pertinet ad Epiſcopum priuatiuè quoad alios. S.Congr.Conc. *in Placentina*, 16. *Martij* 1630.

Patrimonium pro ordinando Clerico conſtitui poteſt ſuper bonis

YYy 2 emphy

emphyteuticis. Sac. Congreg. Concil. *in Lucana*, 7. *Septembris* 1630.

Patronatus.

PATRONATVS qui fuerunt concessi vt essent eiusdem prorsus naturæ & roboris, cuius patronatus laicorum, nobilium, & Regum, ac si ex dotatione & fundatione fierent, censentur sublati, quia cùm sint ad instar, & non propriè Regum, nec ex fundatione, ideo non comprehenduntur sub exceptuatis. S. Congreg. Concil. teste Garc. *de benefic. part.* 5. *cap.* 9. *num.* 118.

Patronatus omnes ex priuilegio sublati sunt, quamuis contineant clausulas, quòd habeantur, & regulentur perinde ac si competerent ex vera fundatione & dotatione, &c. cum aliis clausulis efficacissimis. S. Congr. Conc. teste Gonzal. *ad reg.* 8. *Cancell. gloss.* 18. *n.* 97.

Patronus.

PATRONI possunt si ad eos spectat præsentatio alicuius beneficij per concubinatum detenti, vel alij laici Parochiani pro suo interesse, quia ab iis percipiunt Sacramenta, eos accusare, quinimo potest Ordinarius procedere contra ipsos, prout de iure, non spectata forma Concil. *sess.* 25. *cap.* 14. *de reform.* S. Congreg. Concil. teste Garc. *de benefic. p.* 11. *cap.* 10. *num.* 186.

Patroni efficiuntur omnes concurrentes in dotatione beneficij, licèt æqualiter non contribuant, etiamsi sufficienter ex se dotem singuli non conferant, dummodo Ecclesia habeat dotem competentem, quia ex quo ille, qui plus contulit, admitrit alium secum, videtur ipsi communicare ius sibi competens in ipso patronatu. S. Congr. Conc. teste Garc. *de benefic. part.* 5. *cap.* 9. *n.* 54.

Patronus non potest repelli à sua quasi possessione præsentandi, si adhibita causæ cognitione super iurepatronatus post Conc. Ordinarius à patrono præsentatum admisisset, etiamsi post obitum eiusdem præsentati de validitate iurispatronatus item contigerit dubitari: secus autem, si simpliciter patroni præsentatio absque causæ cognitione admissa fuisset, & tunc demum debet intelligi adhibita causæ cognitio in probando iurepatronatus, cùm seruata fuerit forma

forma à Conc. tradita. S. Congr. Conc. teste Garc. *d.p.5.cap.5.n.*138.

Patronus laicus si plures Clericos præsentauerit, concursus fieri debet inter ipsos præsentatos tantùm, & ex idoneis ab examinatoribus approbatis idoneior ab Episcopo est eligendus. Sac. Congr. teste Gonzal. *ad reg.*8.*Cancel.gloss.*6.*num.*138.

Patronorum Sanctorum in electione sacra Rituum Congregatio, annuente Sanctiss. D. N. mandauit infrascripta in posterum seruari debere, declarans quòd aliter facta electio nulla sit ipso iure.

Primò quòd eligi possint Patroni ij solùm, qui ab Ecclesia vniuersali titulo Sanctorum coluntur, non autem Beatificati dumtaxat.

Secundò quòd de Patrono ciuitatis electio fieri debeat per secreta suffragia à populo, mediante Consilio generali illius ciuitatis, vel loci, non autem ab officialibus solùm, & quòd accedere debeat consensus Episcopi & Cleri illius loci.

Idémque seruari debeat in Patrono Regni, qui pariter eligi debeat per secreta suffragia à populo singularum ciuitatum Prouinciæ, & quòd repræsentantibus Regnum, vel Prouinciam nulla competat facultas eligendi Patronos, nisi ad hoc habeant speciale mandatum, & vlteriùs interueniat consensus Episcopi & Cleri dictarum ciuitatum.

Et tertiò quòd causæ electionis nouorum Prælatorum debeant in Sacra Congregatione approbari & confirmari.

Et nec præmissorum ignorantia vllo vnquam tempore possit allegari. Eadem S. Rit. Congreg. suprà dictum Decretum imprimi, & publicari mandauit *sub die* 23. *Martij* 1630. Ioannes Baptista, Card. Detus. I. Tegrimius Secretarius.

Pauper.

PAVPERVM cadauera gratis sepeliri debent. S. Congr. Episcop. & Regul. *in Cassan.* 5. *Maij* 1617.

Pax.

PAx & thus domino loci dandum est iuxta formam libri Cæremonialis. S. Congr. Rit. *in Strongolen.* 4. *Martij* 1606.

Pax non debet dari domino loci & aliis laicis, nisi post datam pacem omnibus de choro, & tunc debetur non à beneficiato, sed ab aliquo ministro cotta induto, non cum osculo, sed cum instrumento. S.Congr. Rit. *in Calagurit.* 5 *.Iulij* 1614. *& in Pacen.* 21 *.Martij* 1609.

Pax mulieribus non datur. S.Congreg.Rit. *in Lucerin.* 3 *.Iunij* 1617. & aliquando remittitur arbitrio Episcopi. Ead. S.Congreg. *in Pacen.* 28. *Ianuarij* 1612.

Pacis osculum nulli, nec etiam Præsidenti, vel Consiliariis Regis dandum est ante Episcopum. Sac. Congregat. Rit. *in Granaten.* 9. *Maij* 1606.

Pacis osculum quãdo sit dandum Diacono Euangelij & Subdiacono Epistolæ, dubitari potest, sed tenendum quòd Diaconus & Subdiaconus ministrantes S. Communionem de manibus Episcopi celebrantis accipiant, & deinde osculum pacis, vt in libro Cæremoniali cauetur. Sed si fuerint Sacerdotes, & iam celebrauerint, tunc postquam Canonicus Presbyter assistens cum pluuiali pacem ab Episcopo celebrante acceperit, vt illam per chorum distribuat, Diaconus qui cantauit Euangelium, debet pacem ab Episcopo accipere, & illam Subdiacono dare, Subdiaconus verò tunc illam duobus Diaconis assistẽtibus ministrare debet. Episcopo verò non celebrante, sed Missæ ab aliquo Canonico celebratæ assistente, debet Diaconus à Subdiacono pacem accipere, quando ministrata pace cæteris Canonicis in choro existentibus reuertitur ad Altare. S Congr Rit. *in Bracharen.* 17. *Iunij* 1606.

Pacis osculum viris Ecclesiasticis in choro sedentibus non cum instrumento, sed cum osculo oris dandum est. Sac.Cong.Rit. *in Messanen.* 8. *Iulij* 1602.

Pax est vinculum charitatis, & spiritualis virtus, qua saluamur, & in bono pacis consistit vniuersorum salus. Leo X. *constitut.* 20. *incip. Pastor.* 14 *Kalend.Ianuarij* 1516.

Pacem cum alio facere nullus est compellendus, sufficit enim pro foro conscientiæ intus iniuriam remittere. S.Congreg.Episcop. & Regul. *in Caietana,* 15 *.Nouembris* 1588.

Pecunia.

PECVNIAM vndique congestam ita ad se redigentes vt quasi monopolium pecuniæ facere videantur, monopolij pœnis puniendi. Pius V. *constit.* 118 *.incip. In eam,* 5 *.Kalend.Februarij* 1571.

Pecuniæ

Pecuniæ pro redemptione captiuorum certarum prouinciarum collectæ à Fratribus B. Mariæ de Mercede Redemptionis captiuorum, non possunt applicari pro captiuis extra eas. Clemens VIII. *constit.* 30.*incip. Iis quæ*, 8. *Nouembris* 1594.

Pecuniæ Montis Pietatis de Vrbe sequestrari non possunt. Clemens VIII. *constit.*88.*incip. Quæ ad pietatis*, 18. *Iulij* 1602.

Pecunia & mobilia acquisita causa celebrandarum Missarum statim deponenda sunt ad effectum inuestiendi cum mentione dicti oneris. Vrbanus VIII. *const.*43.§.5.*&* 6.*incip.*——

Pecunias & bona quouis modo habita etiam nomine custodiæ nullus Religiosus potest possidere etiam vti Conuentus, sed Conuentui incorporari debent ad alimenta communia. Vrbanus VIII. *constitut.*26.*in sequenti.* Clem. VIII. §.3.*&* 4.*sub die* 25.*Iunij* 1599.

Pecuniæ Montium Pietatis dispositionem prohibens constitutio S. mem. Pauli V. in alios quàm pauperum vsus in ipsorum Montium erectione præscriptos absque Sedis Apost. licentia prohibere etiam censetur dispositionem frumenti. Sac. Congr. Episcop. & Regul. *sub die* 14.*Februarij* 1631.

Pecuniarias multas eo ipso quòd exactæ fuerint, debet Episcopus piis locis assignare, ac proinde non potest portionem aliquam, etiam in minima parte, Vicario pro sua mercede limitare, & minus Cameræ suæ Episcopali applicare, non obstante contraria consuetudine. Sac. Congr. Conc. testibus Quarant. *in sum. Bullarij verbo pæna pecuniaria, pag.*395. Sbroz. *de officio Vicarij in addit. lib.*2.*q.*143. Piasec. *in praxi Episcop. part.*2.*cap.*4.*num.*97. *in princ.* Galet. *in margarita casuum conscientiæ, verbo pæna* 1. quos cum aliis refero *de officio & potest. Episcopi p.*3.*alleg.*107.*num.*19.

S. Pelinus.

S. PELINI Mart. Officium pro Ecclesia & diœcesi Valuen. concessit S. Congr. Rit. *in Valuen.* 18.*Augusti* 1618.

Pensio.

PENSIONES annuum valorē ducatorum 24. non excedentes annatam non soluunt. Clem. VII. *const.*33.*cùm sicut* 30.*Ianuar.* 1532.

Pensiones,

Pensiones, aut fructus ex beneficiis Ecclesiasticis percipientes ad recitationem Officij parui B. Mariæ tenentur. Pius V. *constit.* 135. *incip. Ex proximo* 12. *Kalend. Octobris* 1571.

Pensiones habentes vltra valorem 60. ducatorum auri de Camera, vestes talares sub pœna priuationis deferre tenentur. Sixtus V. *constit.* 92. *incip. Cùm sacrosanctam*, 5. *Id. Ianuarij* 1589.

Pensiones vsque ad summam scutorum 300. possunt recipere Milites etiam bigami Militiæ Christianæ. Vrbanus VIII. *constit.* 11. §. 13. *incip. Inscrutabilis*, 11. *Kalend. Februarij* 1623.

Pensionum omnium reseruationes perpetuarum effectum non sortitarum reuocatæ fuerunt, exceptis super iurepatronatus laicorum, locis piis ad propagationem Fidei. Vrbanus VIII. *constit.* 69. *incip. Sanctissimus*, 20. *Iulij* 1627.

Pensiones transferendi facultates vltra medietatem fructuum beneficiorum reuocantur, *ibid.*

Pensionem obtinens habetur pro Clerico beneficiato ad effectum priuilegij. S. Congr. Conc. *sub die* 18. *Decembris* 1595.

Pensiones quascumque annuas transferēdi indultum quibusuis personis, etiam Cardinalatus honore fulgentibus concessum, cassatur, & annullatur pro summa, quæ medietatem veri annui valoris fructuum, super quibus pensio transferenda reseruata reperitur, excedat; pro alia verò parte firmum, & illæsum remanet. Vrbanus VIII. *constit.* 20. *incip. Sanctissimus*, 24. *Ianuarij* 1624.

Pensionem super beneficio quod pater obtinet de præsenti, potest filius legitimus obtinere, non obstante Conc. Trid. *sess.* 25. *cap.* 15. *de reformat.* S. Congr. Conc. *sub die* 11. *Ianuarij* 1601.

Pensionem sibi reseruatam potest Sacerdos transferre in Clericum eius filium illegitimum, non obstante dispositione Concil. *sess.* 25. *cap.* 15. *de reform.* S. Congr. Conc. *in Zamoren.* 9. *Nouembris* 1619.

Permutatio.

PERMVTATIO Parochialis cum beneficio simplici, si coram Ordinario iure fieri potest, requiritur nouum examen quoad Parochialem, sed absque concursu. S. Congr. Rit. teste Garc. *de benefic. p.* 9. *cap.* 2. *n.* 165. & quæ permutationes beneficiorum ab Ordinariis admittendæ. Pius V. *constit.* 58. *incip. Quanta Ecclesiæ, Kalend. Aprilis* 1568.

Persona.

Persona.

PERSONÆ in quibus cadit præsumptio vsurpationis,sunt omnes domini ciuitatum, castrorum, aut locorum, Duces, Marchiones, Comites, Barones, & alij quilibet domini perpetuam iurisdictionem habentes. S. Congreg.Conc.teste Gonzal.*ad reg.*8.*Cancell. gloss.*18. *num.*66.

Pestis.

PESTIS tempore tenentur Parochi omnino residere in suis Parochialibus, possunt tamen per alium idoneum ministrare Parochianis suis peste infectis sacramenta Baptismi, & Pœnitentiæ, & si non resederint, contra eos procedendum est, seruata forma *cap.* 1. *in fin.sess.*23 .*de reform.* S. Congr. Conc. *in vna Mediolanen.*10. *Decembris* 1576. *instante S.Carolo.*

Pestis causa,qui absfuerunt,quotidianæ distributiones eis non debentur,nisi probetur legitima consuetudo quòd distributiones huiusmodi darentur absentibus ex iusta causa. S.Congreg. Concil.teste Garc. *de benefic.p.* 3. *cap.*2. *num.*361.

Pestis occasione absens Canonicus non lucratur distributiones quotidianas, nisi pestis grassetur, & probetur legitima consuetudo, quòd distributiones huiusmodi dari consueuerunt absentibus ex iusta causa: quando autem dicatur pestis grassari, vt sit iusta causa absentiæ, relinquendum est arbitrio Episcopi. S. Congr. Conc. *in Mediolanen.*9. *Nouembris* 1630.

S. Petrus.

S. PETRI Chrysologi lectiones pro Clero Imolen. approbauit S.Congr.Rit. *in Imolen.*19. *Augusti* 1617.

S. Petrum Episcopum Anagninum Sanctorum catalogo adscripsit Pasch. II. *in constit.* 3. *incip.*——

S.Petrum Martyrem sanctorum Martyrum catalogo adscripsit,eiusque festum diem 29.Aprilis celebrari iussit,Innocentius IV. *in sua constit.* 11. *incip. Magnis, Nono Kalend. Aprilis* 1252.

Et sub duplici Officio. Sixtus V. *constit.30.incip.Inuictorum, Id. Aprilis* 1586.

B.Petri Gonzaluez Ordinis S.Dominici Officium pro Ecclesia Palentina concedit S. Congr. Rit. *in Palentin.*20.*Aprilis* 1602.

B. Petri de Alcantara fundatoris Ordinis Minorum strictioris Obseruantiæ discalceatorum prouinciæ S. Iosephi beatificatio, festique & officij concessio 19. Octobris Gregorius XV. *constit.* 23. *incip. In Sede*, 18. *Aprilis* 1622.

Philippus.

S. PHILIPPI Nerij Officium, & Missa conceditur per Paulum V. in Ecclesia S. Mariæ in Vallicela, & S.Gregorij, & concessionem extendit etiam ad alias Congregationes eiusdem instituti extra Vrbem. Vrbanus VIII. *constit.2.incip.Rationi congruit, sub dat. octauo Idus Augusti* 1623.

B.Philippi Benitij Ordinis seruorum B.Mariæ festum die 27. Augusti, & Officium pro omnibus fidelibus ciuitatis Florentiæ, conceditur à S.Congr. Rit. *in Florentin.*4. *&* 20.*Iul.*1615. *Et pro ciuitate Turdertina in Turdertin.*7.*Septembr.*1618.Paulus V.*sua constit.*12.*incip.*——

Pictura.

PICTVRA virorum non Sanctorum, vel Beatorum cum radiis ac fulgoribus prohibetur. S.Congreg.Rit.28.*Augusti* 1615.

S. Placidus.

S. PLACIDI corpus in ciuitate Messanen. inuentum pro tali habendum censuit S.Congr. Rit. *in Messanen.* 15. *&* 19. *Ianuarij* 1611. & eius Officium concedit 26. *Februar.*1611.

Plebanus.

PLEBANVS Ecclesiæ, in qua Episcopus cum Capitulo residet ob intemperiem Cathedralis, debet sedere immediatè post Canonicos supra portionarios. S.Congr.Rit. *in Concordien.*16.*Maij* 1601.

Pluuialis.

Pluuialia.

PLVVIALIA non debent omnes Canonici deferre quando parati esse debent, sed tantùm Dignitates; alij verò Canonici Presbyteri Planetis, Diaconi Dalmaticis, Subdiaconi Tunicellis vti debent. S. Congr. Rit. *in Neapolitana*, 23. *Martij* 1601.

Pluuialibus indui qui possint in processionibus si non adsint Dignitates, debent supplere antiquiores & digniores Canonici loco Dignitatum, & si non aderint Canonici, qui possint deferre Pluuialia, debent pro eis supplere non Dignitates, sed antiquiores & digniores portionarij, quia digniores pro inferioribus supplere non tenentur, sed inferiores pro Dignitatibus. S. Congr. Rit. *in Malacitan.* 3. *Iunij* 1617.

Pœna.

POEna violantium clausuram contra mulieres ingredientes monasteria Monialium, etiam cum licentia, nisi interuenerit earum consensus capitulariter & per secreta suffragia. Vrbanus VIII. *constit.* 29. §. 3. *incip. Sacrosanctum*, 27. *Octobr.* 1624.

Pœna celebrantium Missam, vel audientium confessiones absque presbyteratu, vt tradantur Curiæ seculari, quamuis minores sint 25. annis, dummodo maiores viginti. Vrbanus VIII. *constit.* 79. *incip. Apostolatus*, 23. *Martij* 1628.

Pœna Canonis præscripta his qui vltra annum Sacerdotium non perceperunt, non habet locum in Rectore, qui intra annum à die adeptæ possessionis pacificæ, vel intra tempus legitimè ei prorogatum comparuit, & se promoueri petiit, offerens quantum in se erat separatum suscipere Sacerdotium, vel Ordines, & noluit eum Ordinarius propter illiteratutam, vel aliam causam promouere. Sac. Congreg. Concil. teste Garc. *de benefic. part.* 3. *cap.* 4. *n.* 7.

Pœnam contra non residentes potest Episcopus ante sententiam minuere, vel augere, sed non in totum tollere. S. Congreg. Concil. teste Armend. *in addit. ad recop legum Nauarra*, *lib.* 2. *tit.* 23. *de residentia tit. an Canonici*, &c. *num.* 111. quem refero *de officio Episcopi*, *part.* 3 *alleg.* 53. *num.* 151.

Pœna priuationis à beneficio posita Clerico concubinario à Concil.

*seſſ.25. de reform. cap.*14. non tranſit ad ſucceſſorem beneficij,ſi priuatus reſignet. S. Congr. Conc. teſtibus Garc. *de benef. p.* 1. *cap.*5. *n.* 304. *in fin.* Armend. *in addit. ad recop.legum Nauarræ*, *lib.*4. *tit.*5. *de ſtupro l. vnica*, *num.*15.

Pœna cenſurarum & priuationis iuriſpatronatus inflictæ per Concil. *ſeſſ.*25. *de reform. cap.*9. contra vendentes, aut aliàs illicitè transferentes iuſpatronatus locum habent etiam in antecedenti caſu quando patroni ſe ingerunt in perceptione fructuum. S.Congreg. Conc. *in Burgen.*26.*Auguſti* 1628.

Pœnæ criminales vbi redditus Eccleſiæ ſunt pingues, non poſſunt erogari pro fabrica Eccleſiæ cathedralis, vel reparatione domus Epiſcopalis, ſed aliis locis & vſibus piis,ad formam Conc.Trident. S.Congreg. Epiſcop.& Regul. *in Auerſana*,22. *Ianuarij* 1591.

Pœnæ criminales diſtribuendæ ſunt locis piis ad arbitrium Epiſcopi, & in pari neceſſitate melius erit ſubuenire paupetibus loci,in quo habitat Clericus condemnatus. S.Congr. Epiſcop.& Regul. *in Venoſina*, 21. *Nouembris* 1600.

Pœnæ omnes,& mulctæ,ſiue ex conſtitutionibus ſynodalibus,ſiue ex præceptis, ſiue decretis Archiepiſcopi, vel Vicarij proueniant, ſunt piis locis, non autem fabricæ,vel Sacriſtiæ Eccleſiæ applicandæ. S. Congr. Concil. *in Meſſanen.* teſte Aldan. *in compendio canon. reſolut. lib.*3. *tit.*2. *n.*10.

Pœnæ pecuniariæ, quæ arbitrariæ fuerint, locis piis ſunt ab Epiſcopo omnino applicandæ, reliquas autem, quæ non fuerint arbitrariæ, poteſt Epiſcopus ita demum ſibi ſumere ſi ipſe egeat, dummodo non ſint mulctæ pecuniariæ, vel pœnæ non reſidentium, aut concubinariorum, quas omnes Conc. mandat locis piis applicari.Sac. Congr.Conc.teſte Aldan. *d.tit.*2. *num.*15.

Pœnas pecuniarias eo ipſo quòd exactæ fuerint,debet Epiſcopus piis locis aſſignare, ac proinde non poteſt portionem aliquam etiam in minima parte Vicario pro ſua mercede limitare, & minus Cameræ ſuæ Epiſcopali applicare, non obſtante contraria conſuetudine. S.Congr.Conc. teſtibus Quarant. *in ſum. Bullarij*, *verbo pœna pecuniaria*, *pag.*395. Sbroz. *de officio Vicarij in addit. lib.*2. *quæſt.*143. Piaſec. *in praxi Epiſcop. p.*2. *cap.*4. *num.* 97. *in princ.* Galet. *in margarita caſuum conſcientiæ*, *verbo pœna* 1. quos cum aliis refero *de officio Epiſcop. p.*3. *alleg.*107. *num.*19.

Pœnâ priuationis vocis actiuæ & paſſiuæ ad tempus punitur Prior, qui recitauit in choro Officium non approbatum. S.Congreg.Rit. *in*

in Mediolanen. 25. *Nouembris* 1602. & ei remittitur, quia bona fide putauit id sibi licere, *in eadem*, 12. *Aprilis* 1603.

Pœnâ suspensionis à Missa mulctatur Presbyter, qui ex quodam accidenti pronuntiare non potest Euangelium S. Ioannis in fine Missæ, sed loco illius aliud ad sui arbitrium legebat, ita rescripsit Eminentissimo Card. Sauellio Archiepiscopo Salernitano S. Congregat. Rit. *sub die* 5. *Iulij* 1631. Tenor autem litterarum est vt sequitur. *Il caso esposto nel memoriale dato in questa Sacra Congregatione de Rit. per parte di Claudio de Orto coadiutore della Parochiale di S. Cypriano diœcesi de Salerno di non potere proferire l' Euangelio di S. Gio, in fine della Messa per paura sopraquinta come se asserisce in occasione della visita fatta dal q. Cardinale S. Seuerino nel puncto, che detto Claudio cominciaua a pronunciare dicto Euangelio è parso strano aquesti Eminentissimi Signori de sacri Rit. è degno de grandissima consideratione, come anche de gran temerita l' assersi presa da se licenza di continuar a celebrare, & in voce di detto Euangelio di S. Gio, dirne vn altro a suo capriccio assendo ciò espressamente contro le rubriche, che non si possa innouare nec immutare il modo prescritto en esse, & nel Messale, che però i medemi Eminentissimi Signori hanno risoluto d' incarnare a V. Eminentissima resti seruita sospendere detto Claudio da celebrare Messa in auennire fin tanto, che hauera imparato, & potra liberamente pronunciare detto Euangelio di Santo Giouanne, &c. a di* 5. *di Luglio* 1631.

Pœnarum nulla portio potest assignari depositario earumdem pœnarum, nec in restaurationem carcerum Episcopalium, nec pro vestiendis Apostolis, quibus lauantur pedes in die Cœnæ Domini, nec pro supplemento salarij Musicorum Ecclesiæ Cathedrali inseruientium. S. Congr. Conc. *in Firmana*, 16. *Aprilis* 1633. Nec pro birruariis Curiæ Episcopalis. Eadem Sac. Congr. *in Ianuen.* 5. *Iuny* 1632. Nec pro Vicario Curiæ Episcopalis, aut salario notarij, & ministrorum. Eadem S. Congr. *in Albanen.* 5. *Februarij* 1618

Pœnitentiarius.

PÆNITENTIARIVS cuius præbenda mutauit statum, & effecta est Presbyteralis, non debet ampliùs vti Dalmatica vt Diaconi, sed Planeta vt Presbyteri. Sac. Congr. Rit. *in Ianuen.* 12. *Maij* 1612.

Pœnitentiarius Canonicus non potest optare aliam præbendam, nec

ſua præbenda poteſt optari ab aliis. S. Congr. Conc. teſte Gonzalez *in reg.*8.*Cancellariæ gloſſ.*34.*num.*79.

Pœnitentiarius dum confeſſiones audit in Eccleſia, cenſetur præſens & in proceſſionibus & orationibus. S. Congreg.Conc. teſte Garc. *de benefic.in addit.ad* 5.*part.num.*125.

Pœnitentiarius non ſolùm cenſetur præſens in choro quando confeſſiones audit, ſed etiam cenſetur præſens proceſſionibus & exequiis defunctorum quæ eo tempore fiunt, quo ipſe audit confeſſiones,ſed non ſufficit quòd ſit in Confeſſionario,niſi realiter confeſſiones audiat. S.Congr.Conc.teſte Garc.*de benef.p.*3.*c.*4.*n.*125.

Pœnitentiarius nec retento, nec dimiſſo officio poteſt optare aliam præbendam,cuius officio fuit perpetuò vnitus vnus Canonicatus, & certa præbenda, ex decrero Conc.*ſeſſ.*24.*cap.*8.*de reform.*& auctoritate Apoſtolica vnio confirmata fuit. S. Congr. Concil. teſte Garc. *de benefic.p.*5.*cap.*4.*num.*134.

Pœnitentiarius non poteſt abſoluere quemquam à caſibus,quos Epiſcopus ſibi reſeruauit expreſsè, niſi Epiſcopus hanc facultatem ſpecialiter dederit. S.Congr.Conc.teſte Sell. *in ſelect.cap.*16.*num.*8.

Pœnitentiarij inſtitutio in Cathedralibus tantùm neceſſariò requiritur,decret. Conc.Trid.*ſeſſ.*24.*de reformat.cap.*8.non autem in Collegiatis. S.Congr.Conc.teſte Garc. *de benefic.part.*5.*cap.*4.*num.*113.

Pœnitentiarius antequam præbenda, quæ ſuo officio fuit vnita, vacet,non habet locum,nec in Capitulo,nec in choro,nec poteſt diſtributiones quotidianas percipere,ſed poſtquam vacauerit,& eam adeptus fuerit, debet ſedere in loco ſui Canonicatus. S.Congreg. Conc.teſte Garc.*de benefic.in addit.ad* 5.*part.cap.*4.*num.*111.

Pœnitentiarius ab Epiſcopo ad præſcriptum Conc. inſtitutus & deputatus cum vnione præbendæ proximè vacaturæ, tenetur officium exercere, & inſeruire Pœnitentiariæ, ac Parochialem quam obtinet, dimittere etiam ante vacationem præbendæ. S.Congreg. Conc.teſte Garc.*de benefic.in addit.ad* 5.*part.cap.*4 *num.*111.

Pœnitentiarij officij inſtitutio, nec non electio, quandocumque facienda, ad ſolum Epiſcopum abſque conſenſu Capituli pertinet, collatio verò præbendæ vniendæ ab illis fieri debet, ad quos antea ſpectabat, ſi contingat in menſe Apoſtolico officij Pœnitentiarij, & vnitæ præbendæ vacatio, vel aliàs præbenda eſſet reſeruata, aut affecta, hinc electio perſonæ huiuſmodi Pœnitentiarij pertinet ad Papam. Sac. Congreg. Conc. teſte Garc. *de benefic. part.*5. *cap.*4.*num.*144.

Pœniten

Pœnitentiarij electio facienda est ab Episcopo solo, absque consensu Capituli, & licèt vacaret sedes Episcopalis, Capitulum nihil potest post eam quòd eo tempore Pœnitentiarius morietur. S. Congreg. Conc. teste Garc. *de benefic.p.5.cap.4.num.*145.

Pœnitentiarij personæ electio est facienda ab Episcopo, collatio verò præbendæ ad eos pertinet, ad quos antea spectabat. Idem in præsentatione dicendum quod in collatione, dummodo præsentatio fiat de electo ab Episcopo. Sac.Congr.Conc. teste Garc. *de benefic. in addit.ad 5.part.cap.4.num.*143.

Pœnitentiariæ personæ electio pertinet ad solum Episcopum, vel eo absente ad Vicarium suum, cui Episcopus in specie delegauerit hanc facultatem, expensis tamen ipsius Episcopi: sed & ipse Episcopus absens poterit vbi est, eligere Pœnitentiarium, non enim ad id est necessaria præsentia, seu existentia in diœcesi. nam etiam extra diœcesim potest expediri, cùm non sit contentiosæ, sed voluntariæ iurisdictionis. S. Congr. Conc.teste Garc. *de benefic.in addit.ad 5.part.cap.4.num.*143.

Pœnitentiarij electio & collatio sede Episcopali vacante, neque ad Capitulum,neque ad futurum Episcopum,sed ad Sedem Apostol. pertinet. Sac. Congr. Conc.teste Garc. *de benefic.in addit.ad 5.part. cap.4.num.*150.

Pœnitentiarius tenetur integras confessiones audire, non autem solos casus reseruatos. Sac.Congr.Conc. teste Garc. *de benefic.part.5. cap.4.num.*117.

Pœnitentiarius debet peccata confiteri volentibus sui facere potestatem horis opportunis loco & sede Episcopi, ad quem hoc spectat arbitrari. S.Congr.Conc.teste Garc.*de benefic.p.5.cap.4.num.*117.

Pœnitentiarius non potest recusare audire confessiones illorum Parochianorum vbi sunt Pœnitentiarij, volentium sua peccata eis confiteri.S.Congt.Conc.teste Garc.*de benefic.part.5.cap.4.num.*118.

Pœnitentiarius vigore Conc. deputatus si renuerit confessiones audire,puniri potest ab Episcopo & priuari. Sac. Congr. Conc.teste Garc. *de benefic.p.5.cap.4.num.*119.

Pœnitentiarius non potest cogi ad maiorem residentiam quàm alij Canonici, qui per tres menses abesse possunt,dum tamen non absit tempore quo frequentiùs pœnitentes accedunt, & diebus festis solemnibus, veluti tempore ieiuniorum, Quadragesimæ, Aduentus,Quatuor Temporum, Resurrectionis,Ascensionis, Pentecostes, Corporis Christi, Assumptionis B. Mariæ, Natiuitatis Domini,

mini,& omnium Sanctorum. S.Congr.Conc.teste Garc. *de benefic. part.5.cap.4.num.*122.

Pœnitentiarius præsens esse in choro censetur dum audit confessiones, vel casuum reseruatorum, vel venialium peccatorum, aut dum Missam celebrat,seu priuatim Officium dicit,vt opportuniùs auditui confessionum incumbat. S.Congr.Conc.teste Garc. *de benefic.part.5.cap.4.num.*123.*& seq.*

Pœnitentiarius habendus est pro præsente in choro dum audit confessiones in Ecclesia,siue in Confessario,siue extra,non autem pro tempore quo residet in Confessionario, nec audit confessiones aliis diuina celebrantibus in choro, nec recitans Officium priuatè, quia antequam recitarentur horæ Canonicæ in choro, audit confessiones, nec si dixerit Missam, est censendus præsens in choro. S.Congr.Conc.teste Garc. *de benefic.part.5.cap.4.num.*124.

Pœnitentiarius maior debet esse Presbyter Magister in Theologia, siue Decretorum Doctor, & absens propœnitentiarium subrogare debet. Pius V. *constitut.*83. *incip. In omnibus,* 15. *Kalend. Iunij* 1569.

Eius Officium Sede vacante conquiescit, & tunc solùm ea expedire potest, quæ conscientiæ forum respiciunt. A commutatione, vel derogatione vltimarum voluntatum, & ab vnionibus,suppressionibus,& translationibus beneficiorum Ecclesiasticorum, & ab absolutionibus simoniacorum se abstinere debet; non concedit absolutiones,vel mandata absoluendi ab homicidiis, & aliis grauibus delictis, nec commissiones alienationis bonorum Ecclesiasticorum in forma,si in euidentem, nec homicidæ voluntario etiam canonicè absoluto Altaris ministerium, aut ascensum ad superiores Ordines, & restitutionem, aut retentionem beneficiorum,quibus priuatus fuit, nec dispensationes matrimoniales, nec concedit apostatis licentias obtinendi beneficia Ecclesiastica, ac in illis deseruiendi. Pius IV. *constitut.*53. *incip. In sublimi,* 4. *Non. Maij* 1562.

pro Pœnitentiario prouidere de prima præbenda non est in optione Episcopi, licèt ratione curæ animarum videatur magis necessarium,sed pro Theologo, propter verba Conc.*sess.*5.*cap.*1.*de reform.* Verùm si magis expediens in aliquo loco particulari fuerit, iudicatum vt priùs de Pœnitentiario prouideatur, habenda est confirmatio à Sede Apost.ad omnem difficultatem tollendam. S.Congr. Conc. *in ciuitatis Castellanæ,*17.*Nouembris* 1625.

Pœni

Pœnitentiarius resignare potest ad fauorem eius qui non est Doctor, nec Licentiatus, sed ex attestationibus Ordinarij, Capituli, & Academiæ Elboren. asseritur admodum doctus, & habilis, quia sufficienter constat de idoneitate ad effectum vt Papa prouideat. S. Congreg. Concil. *Elboren. Pœnitentiariæ*, 12. *Martij* 1633.

Pontificalia.

PONTIFICALIA exercere in Ecclesiis suffraganeorum absque licentia Episcopi ordinarij prohibitum est Archiepiscopo, per Concil. Trident. *sess. 6. de reform. cap.* 5. Congr. Episcop. & Regul. *sub die* 18. *Aprilis* 1599.

Pontificalia exercere non potest Episcopus in loco exempto, & iurisdictionis non Episcopi, sed inferioris: vocatus etiam ab ipso inferiore sine licentia Episcopi, intra cuius diœcesis fines esset locus ille, etiamsi ille inferior prætenderet ratione exemptionis vocare Episcopum, quem maluerit ad ministrandum sacramentum Confirmationis, dummodo locus ipsius exempti sit intra fines diœcesis alicuius, ita vt non sit nullius, quia tunc posset. S. Congreg. Concil. teste Armend. *in addit. ad recop. legum Nauarra, lib.* 1. *tit.* 18. *l.* 7. *de Episcop. num.* 68.

Pontificalia non potest alienus Episcopus exercere de licentia Patriarchæ in diœcesi alicuius Episcopi suffraganei sine ipsius licentia. S. Congreg. Concil. teste Galet. *in margarita casuum conscientiæ*, *verbo Episcopus*, quem refero *de officio Episcopi*, *part.* 2. *alleg.* 6. *num.* 14.

Pontificalia exercens Episcopus in aliena diœcesi de Ordinarij loci expressa licentia, potest Ordines conferre etiam suis propriis diœcesanis, non obstante Concil. *cap.* 5. *sess.* 6. *de reformat.* S. Congr. Concil.

Pontificalia exercens Episcopus in Ecclesiis Regularium potest Baldachinum erigere. S. Congreg. Episcop. & Regul. *sub die* 10. *Iulij* 1605.

Pontificalia exercere non potest Suffraganeus datus Episcopo post illius mortem Sede vacante Capitulo contradicente. S. Congreg. Concil. *in Vilnen.* 22. *Februar.* 1631.

Pontificalia exercens Episcopus extra Cathedralem, non Presbyteros

 simplices,

simplices, sed Canonicos Cathedralis inseruientes adhibere debet. S. Congreg. Rit. *sub die 2. Augusti* 1631.
Pontificaliter celebrare de iure potest Episcopus in locis exemptis suæ diœcesis. S. Congreg. Rit. *in Ferrarien.* 20. *Iul.* 1600.

Populus.

POPVLVS vbi non potest victum suo Curato subministrare, Ordinarius ea obseruare debet, quæ habentur *in cap. 3. sess. 24. de reformat.* S. Congreg. Concil. teste Garc. *de benefic. part. 3. cap. 2. num.* 179.

Portingherius.

PORTINGHERIVS, siue minister deputatus ad dirigendas processiones, non occupat locum, sed prout necessitas postulat, potest vbicunque discurrere & incedere cum Clericis, vel ante, vel post eos. S. Congreg. Rit. *in Hispaniarum Portingherij, 6. Decembris* 1608.

Portionarius.

PORTIONARII Ecclesiæ cathedralis etiam curam animarum habentes in processionibus, debent incedere post Canonicos, & tanquam membra non debent à corpore separari per interpositionem Rectorum aliarum Ecclesiarum. S. Congr. Rit. *in Turritan.* 1. *Iun.* 1601. *&* 27. *Iul.* 1601. *in Turielen.* 20. *Decembr.* 1601.
Portionarij perpetui Ecclesiarum parochialium præcedere debent portionariis amouibilibus Ecclesiæ cathedralis in processionibus, in quibus dantur distributiones ex redditibus Capituli generalis. S. Congr. Rit. *in Terrulen.* 17. *Decembr.* 1605.
Portionarij repræsentant beneficiatos, seu Mansionarios, & tenentur ad omnia sicut beneficiati. S. Congr. Rit. *in Hispalen.* 5. *Iul.* 1603.
Portionarij & alij beneficiati, si in omnibus sunt æquales Canonicis, sunt thurificandi duplici ductu, sicut Canonici, non obstante libro Cæremonialis, quia intelligitur quando Presbyteri non sunt æquales

æquales Canonicis. S.Congr. Rit. *in Cæsaraugustana de Daroca, 21. Martij 1615.*

Portionarij non debent quicquam alterare,& æquiparare se Canonicis in vestibus. S.Congr. Rit. *in Segobien. 7. Iulij 1612.*

Portionariis & beneficiatis Ecclesiæ Toletanæ prohibetur vti habitu concesso Canonicis, sed vt antiquum habitum retinere debeant declarat S.Congr.Rit. *in Toletana, 17. Decembris 1605.*

Portionarij non comprehenduntur sub *cap.6. sess. 25.* si solùm vocem in Capitulo habeant, & ideò potest Episcopus sine Adiunctis Capitularibus ad correctionem & punitionem eorum procedere. S.Congr.Conc.——

Portionarij & dimidij Portionarij vocem in Capitulo habentes sunt Capitulares, sed tunc inter Capitulares censendi sunt, cùm ex Apost. priuilegio, vel ex consuetudine, aut Ecclesiæ statuto inter Capitulares connumerantur: si autem ipsi talibus facultatibus non potiantur, Episcopus poterit contra eos absque Adiunctis procedere. S.Congreg.Concil. teste Garc. *de benefic. in addit.ad* II. *part. cap... num.* 210.

Portionarij Ecclesiæ cathedralis Terulen. vti de corpore illius Ecclesiæ debent insimul cum Canonicis, & aliis ministris incedere, & præcedere Portionarios & Vicarios aliarum Ecclesiarum parochialium illius ciuitatis. S.Congreg.Rit. *in Terulen. 15. Martij 1603. 16. Septembr. 1606. & 12. Maij 1612.*

Portio.

PORTIONES si perpetuò vnitæ sunt Dignitatibus, ita vt Portionum titulo suppresso effectum sit vnum duntaxat beneficium, non tenentur ij, qui tales obtinent Dignitates,ad aliud seruitium, quàm suarum Dignitatum. Quòd si absque suppressione tituli Portiones vnitæ sint Dignitatibus ad vitam obtinentium, & aliàs vti duo beneficia obtineantur, vtriusque beneficij seruitia præstanda sunt.S.Congr.Conc.teste Garc.*de benefic.part.3.cap.2.n.509.*

Portio quæ sit in Ecclesia erigi non potest in præbendam pœnitentialem,sed præbenda canonicalis: at si non essent præbendæ, sed fructus omnes in distributionibus quotidianis consisterent, tunc distributiones habebuntur pro præbenda.S.Congr.Conc.teste Garc. *de benef.p.5 cap.4. num.127.*

Portio congrua assignanda Parocho ex causa debiti pensionum carcerato, censeri debet summa scutorum centum argenti illarum partium. S.Congr.Conc. *in Albinganen.* 27. *Iunij* 1626.

Portio congrua Vicario præstanda interim dum Parochiali de idoneo Rectore prouidetur, est duorum aureorum pro singulis mensibus. S. Congr.Conc. teste Garc. *de benefic. part.* 9. *cap.* 2. *num.* 15.

Portio congrua assignanda Vicario est arbitraria Episcopo, pensata qualitate personæ, beneficij, & loci. S.Congreg. Concil. testibus Garc. *d. p.* 9. *cap.* 2. *num.* 15. Massobrius *in praxi habendi concursum req.* 1. *dub.* 25.

Portio fructuum parochialium Ecclesiarum vacantium constituenda Vicario curam exercenti quousque ad nouam institutionem deueniatur, referenda est ad congruam portionem, & stipendium arbitrio Ordinarij, & sumenda ex fructibus percipiendis, nisi aliquæ personæ sint iure obligatæ ad supplendum aliunde. S.Congr. Conc.teste Garc. *d. num.* 15.

Portio non detrahitur ex distributionibus quotidianis pro constructione, & sustentatione seminarij. S.Congr. Concil. *in Lucana*, 5. *Iulij* 1628. *ad* 2.

Portio debita seminario ratione beneficiorum exigi potest post vnionem eiusdem beneficij factam Regularibus, qui Mendicantium priuilegiis gaudent. S.Congr. Conc. *sub die* 21. *Iulij* 1629.

Possessio.

POSSESSIO ab obitu coadiuti numeranda est, quamuis prior possessio per coadiutorem capta accederet ad annos 20. Sac. Congreg. Rit. *in Bergomen.* 7. *Augusti* 1627.

Possessionis manutentionem exercendi suas functiones habere debet ille, qui per decennium præteritum illas exercuit, donec in petitorio aliter declaretur. Sac. Congreg.Rituum *in Asten.* 16. *Iulij* 1605.

Possessione sua nemo non auditus est spoliandus, licèt possessio dicatur iniusta. S.Congr.Rit. *in Eluen.* 10. *Ianuarij* 1604.

Possessio capta à Coadiutore viuente Coadiuto non suffragatur post mortem Coadiuti, nisi de nouo capiatur. S.Congreg.Rit. *in Colimbrien.* 16. *Septembr.* 1606. & *in Patauina*, 30. *Ianuar.* 1616.

Præbenda.

Præbenda.

PRÆBENDA Canonicatus suppressa vt fructus assignentur Theologo, qui legat & prædicet, Clerico seculari, & non Regulari assignanda est. S.Congr.Rit. *in Illerden.* 15. *Nouembris* 1603.

Præbenda, quæ mutat statum, & de Diaconali est effecta Presbyteralis, debet gerere habitum Presbyteralem, non autem Diaconalem. S.Congr.Rit. *in Ianuen.* 24 *Martij* 1612.

Præbenda Presbyterali vacante, poterit Episcopus eam conferre illi, qui Diaconalem, seu Subdiaconalem habet, & has vni, qui ætatem habet pro his obtinendis. S.Congr.Conc.teste Garc. *de benefic. part.7.cap.4.num.26.*

Præbenda in mensibus reseruatis Sedi Apostolicæ vacans non potest erigi in præbendam pœnitentialem. S.Congr. Conc.teste Garc. *de benefic.part.5.cap.4.num.*127.

Præbenda post Conc. primò vacans, si non fuit in Pœnitentialem erecta, potest optari, sed si ante optionem Episcopus erexit, erectio præualet, etiamsi postea optaretur. Sac. Congreg.Conc.teste Garc. *de benefic.part.5.cap.4.num.*129.

Præbenda optari non potest, quæ fuit erecta & deputata in theologalem pro Theologo à sequenti Canonico.Sac.Congr.Conc.teste Garc. *de benefic. part.5.cap.4.num.*132.

Præbenda officio Pœnitentiarij vnienda integra ac Canonicalis esse debet. Sac.Congreg.Conc.teste Garc. *de benefic. in addit.ad 5.part. cap.4.num.*127.

Præbendæ theologalis erectio non habet locum in ea, quæ vigore statuti à sequenti Canonico optatur, sed illa præbenda, quam dimittere Canonicus nouissimè optat, huic muneri vnita & affecta remaneat. S. Congreg. Conc. *in Sunen.* 6.*Iunij* 1592. teste Garc. *de benefic.in addit.ad 5.part.cap.4.num.*130.

Præbenda tam Theologi, quàm Pœnitentiarij etiam postquam est effectum sortita, non subiacet optioni. S. Congr. Conc. 12.*Februarij* 1601. teste Garc. *de benefic.in addit.ad 5.part.cap.4.num.*132.

Præbendam theologalem obtinens non est admittendus ad ius optandi competens Canonicis. Sac.Congreg.Conc.teste Garc. *de benefic.in addit. ad 5.part.cap.4.num.*134.

Præbendam theologalem obtinens non potest illā dimittere, & aliam optare ad instar aliorū Canonicorum.S.Congr.Conc.7.*Iunij* 1601.

Præbendæ theologalis ad erectionem requiritur actualis deputatio, & ideo si in prouisione præbendæ non fuit facta actualis deputatio, non potest prouisus compelli obire munus lecturæ. S. Congr. Conc. teste Garc. *de benefic. part. 5. cap. 4. num.* 155.

Præbendam theologalem habens diebus quibus legit, habendus est tanquam præsens in choro, non modò pro illis horis, vt si manè legat pro horis matutinis, & Missa solemni, sed etiam pro tota die, & percipere debet distributiones quotidianas. S. Congreg. Conc. testibus Garc. *de benefic. part. 3. cap. 2. num.* 218. Armendar. *in addit. ad recopilat. legum Nauarræ, lib. 2. tit. 23. l. 2. §. 2. de resident. canon. n.* 68. quos cum aliis refero *in tract. de offic. Episcopi, part. 3. alleg. 56. num.* 8.

Præbenda theologalis dum vacat potest Episcopus fructus applicare alicui personæ, qui suppleat munus legendi. S. Congr. Episcop. *in Camericen.* 8. *Februarij* 1594.

Præbenda theologalis, vel Pœnitentiarij, sicut non potest ab aliquo Canonico optari cùm detur per electionem præuio examine, ita Theologus, vel Pœnitentiarius non est admittendus ad ius optandi. S. Congr. Conc. 12. *Februarij* 1601.

Præbenda theologalis Ecclesiæ cathedralis Regulari conferri non potest. S. Congr. Episcop. & Regul. 28. *Iunij* 1583.

Præbenda theologalis non est Dignitas, & ideo primum locum eam obtinens relinquere debet antiquioribus Canonicis. S. Congreg. Conc. *in Mediolanen.*

Præbendæ theologalis collatio erectæ post Conc. spectat ad eum, ad quem ante Concil. spectabat, scil. ad Capitulum, & institutio ad Episcopum. S. Congr. Conc. *in Toletan.* 24. *Septembris* 1592.

Præbendæ theologalis deputatio non habet locum in Ecclesiis Regularibus, vbi Ecclesiæ non sunt distinctæ, nec Ecclesiæ numeratæ, pro vt est Ecclesia cathedralis Pampilonen. sed cogendi sunt Monachi vt prouideant de Lectore idoneo Theologiæ, qui publicè legat non solùm ipsis Monachis, sed omnibus aliis audire volentibus. S. Congr. Conc. *in Pampilonen.* 9. *Septembris* 1573.

Præbendam theologalem obtinens, si legere vllo modo nolit, poterit Episcopus illum cogere comminationibus pœnarum, sequestrationibus fructuum, assignatione portionis de eisdem fructibus alteri, qui ipsius loco legat, demum crescente contumacia ad alias pœnas etiam priuationis deuenire poterit, factaque priuatione ad corroborandum Concil. decretum Episcopus declarare debet talem præbendam & Canonicatum affectum fuisse, & esse ex Conc.

pro-

pro sacræ Scripturæ Lectore, tunc eligat personam idoneam, quæ id munus per seipsum exequi valeat, & illi per Ordinarium collatorem huiusmodi præbenda conferatur. Sac. Congr. Conc. *in Maioricen.* teste Sell. *in select. cap. 8. num. 12.*

Præbenda Pœnitentiariæ resignari potest ad fauorem eius, qui non est Doctor, nec Licentiatus, sed ex attestationibus Ordinarij, Capituli, & Academiæ Elboren. asseritur admodum doctus, & habilis, quia sufficienter constat de idoneitate ad effectum, vt Papa prouideat. S. Congr. Conc. *in Elboren. Pœnitentiariæ, 12. Martij* 1633.

Præcedentia.

PRÆCEDENTIAM Episcoporum & Protonotariorum participantium firmauit Pius II. *constit. 4. incip. Cùm seruare, pridie Id. Iunij* 1459.

Præcedentia Aduocatorum consistorialium est ante alios Aduocatos Romanæ Curiæ. Sixtus V. *constit. 62. incip. Sacri, 10. Kal. Septembris* 1587.

Præcedentia Fratrum Minorum S. Francisci de Obseruantia est ante Fratres Minores Conuentuales. Leo X. *constitut. 26. incip. Licet, 6. Decembris* 1517.

Præcedentiam habent Canonici seculares S. Georgij in Alga quoad Canonicos Congregationis Lateranen. Pius V. *constit. 127. incip. Cùm aliàs, 11. Kalend. Iunij* 1571.

Præcedentiam habent Canonici Regulares Lateranenses quoad Monachos Cassinenses. Pius V. *constit. 75. incip. Romanus, pridie Id. Octobris* 1568.

Immò etiam ante omnes alios Regulares post Clerum secularem. Pius V. *constit. 116. incip. Cùm ex Ordinum, 10. Kalend. Ianuarij* 1570.

Præcedentia Canonicorum secularium Ecclesiæ Lateranen. est ante Canonicos S. Petri de Vrbe. Pius V. *constit. 94. incip. Infirma, 12. Kal. Ianuarij* 1569.

Præcedentia Fratrum Prædicatorum, quoad alios Fratres Mendicantes, & etiam non Mendicantes post Clerum secularem, & antiquos Ordines Monachales, statuit Pius V. *constit. 71. incip. Diuina, 27. Augusti* 1568. Clemens VIII. *constit. 13. incip. Inter cætera, 25. Septembris* 1592.

Præceden

Præcedentiam inter Fratres Carmelitas,& Fratres B.Mariæ de Mercede Redemptionis captiuorum,declarauit Clemens VIII. *in sua constit.95.incip.Decet*, 15.*Nouembris* 1602.

Præcedentiam Ordinum Mendicantium, & Confraternitatum inter se decreuit Gregor. XIII. *constit.84.incip.Exposcit*, 15. *Iulij* 1583.

Præcedentiam Monachorum Cisterciensium reformatorum Ordinis B. Mariæ Fulien. ante Ordines Mendicantes posuit Clemens VIII. *in constit.56.incip. Regis, Non.Februarij* 1599.

Præcedentia vt detur inter Confratres B. Ioannis Dei, & Ordines Mendicantium, seruanda est constitutio Gregorij XIII. *sub die* 15.*Iulij* 1583.à tempore tamen quo dicti Confratres declarati fuerunt Religiosi. Vrbanus VIII. *in constit.incip.Commissi*,26.*Nouembris* 1627. *pag.*447.

Præcedentia Capitulo Valuen.&. non Sulmonen.debetur tam in Synodo diœcesana,quàm in Congregationibus, processionibus aliisque similibus actibus. Sac. Congr. Conc. *in Valuen.*16.*Aprilis* 1576. 4.*Aprilis* 1601. 20. *Martij* 1621.

Præcedentiarum cõtrouersias in funeralibus & processionibus componere potest Episcopus breui manu,summariè,& de plano,ac sine strepitu,& figurà iudicij. Sac. Congr.Conc.testibus Franc. Leone *in Thesaur.fori Eccles.part.*1.*cap.*8.*num.*18. Campan. *in diuers.iuris canon.rub.*12.*cap.*13.*num.*120. Salgado *de protect. Reg. tom.* 1.*part.*2. *cap.*9.*num.*15. Armendar. *in addit.ad recopilat. legum Nauarræ, lib.*1. *tit.*14.*l.*24.§.31.*de process. num.*10.

Præcedentia inter Moniales à die professionis, non autem receptionis habitus regulari debet; quatenus verò duo insimul professionem emitterent,quæ priùs ad habitum admissa fuit,præcedere debet, & si eodem tempore ad habitum admissæ fuerint, data etiam professionis paritate, quæ priùs in Capitulo acceptata fuerit, præcedere debet. S.Cong.Conc.*in Paduana de anno* 1608.

Præcedere debent illi ex Fratribus Ordinum Minorum de Obseruantia & Iesuatorum,quorum monasterium,seu domus eodem in loco priùs extructum fuerit. S.Congr.Episc.& Reg. 15.*Iulij* 1616.

Præcedentia semper dignioribus danda est. S.Congr. Rit. *in S.Seuerini*, 1. *Septembris* 1607.

Præcedentia inter Episcopos nulla alia ratione regulatur,nisi electionis, seu prouisionis, vt qui priùs electus, seu prouisus fuerit de aliquo Episcopatu, alteri postea electo, seu promoto præcedat. Sac. Congr. Rit. *in Segobricen.* 21. *Martij* 1609.

Præceden

Præcedentia inter Presbyteros ſumitur ex antianitate Ordinis, non ex gradu Doctoratus. Vide verbo *Presbyteri.*

Præcedentia in proceſſionibus & funeralibus danda eſt Canonicis Eccleſiæ cathedralis. S.Congr. Rit. *in Riparum*, 30. *Iul.* 1616.

Præcedentia ſemper debetur Canonicis Eccleſiæ cathedralis ſupra Canonicos Eccleſiæ collegiatæ, etiam in aſſociandis funeribus propriæ ipſius collegiatæ Parochiæ. S. Congr. Rit. *in Praeneſtin. Cauarum*, 18. *Auguſti* 1618.

Præcedentia debetur Canonicis Eccleſiæ collegiatæ ſupra Collegium Parochorum, & aliorum Presbyterorum, etiam ipſius ciuitatis, dum occaſione Synodi, vel alterius ſimilis cauſæ ſimul conueniunt. S. Congr. Rit. *in Fauentin. Briſighellæ*, 12. *Mart.* 1616. & de præcedentia Canonicorum, vide verbo *Canonici.*

Præcedentia inter Curatos Eccleſiarum parochialium non ratione Regulæ, ſed ratione antianitatis, ſeu prærogatiuæ Eccleſiæ parochialis Curatis danda eſt. S. Congr. Rit. *in Aſten.* 21. *Mart.* 1609.

Præcedentia antianitatis inter eiuſdem Ordinis Milites ſeruanda eſt, non autem inter Milites diuerſi Ordinis. S.Congr. Rituum *in Meliten.* 9. *Maij* 1609.

Præcedentia ſemper debetur Clero ſeculari ſupra Regulares, etiam in ipſorum Regularium Eccleſiis. S.Congr.Rit. *in Tallen.* 12. *Martij* 1616. *in Firman. terræ Sanctæ Victoriæ*, 31. *Mart.* 1618.

Præcedentia inter Fratres etiam Obſeruantes, & Tertiarios ſancti Franciſci ſeruatur iuxta Bullam Gregor. XIII. vt ij præferantur, qui priùs in loco controuerſiæ monaſterium & locum obtinuerunt. Sac.Congreg.Rit. *in Conſentin.* 1. *Mart.* 1614. *in Terracinen.* 30. *Septembr.* 1614. *in Roſſanen. Terræ Nouæ*, 14. *Februar.* 1615. *in Agrigentin. Terræ Mari.* 4. *April.* 1615. *in Monte Feltri.* 3. *Octobr.* 1613. *in Auerſan. eadem die in Meliten.* 15. *Iul.* 1617. *in Liburni*, 21. *Iul.* 1618. *in Spoletan.* 8. *Auguſti* 1618. *in Oritan. Terræ Frettæ*, 28. *Septembris* 1619. *in Tudertin. Terræ Altaris* 1620. Quid quando ſint plura eiuſdem Ordinis monaſteria diuerſis temporibus fundata, vide *in Minorum Obſeruantiæ*, 3. *Iunij* 1617.

Præcedentia inter Regulares, & ſuburbiis & territorio Romano ſeruatur ſicut in ipſa Vrbe. S. Congreg. Rituum *in Tuſculan.* 2. *Martij* 1613.

Præcedentia inter Monachos ſeruatur iuxta eandem Bullam Gregorij XIII. S. Congreg. Rit. *in Saxoferraten. Nucerin. diœceſis*, 19. *Maij* 1614. *in Monachorum*, 29. *Nouembr.* 1618.

Præcedentia inter Confraternitates, vide verbum *Confraternitas.*

Præcedentia in processionibus Terræ Arpini Soran. diœcesis quomodo seruanda. S. Congr. Rit. *in Soran.* 30. *Iulij* 1616.

Præceptum.

PRÆCEPTO Ecclesiæ contento *in cap. omnis vtriusque sexus, de pœnit. & remiss.* satisfecisse videtur, qui semel in vno Paschatis tempore peccata fuerit confessus Pœnitentiario deputato in vim decreti Conc. Trident. *sess.* 14. *cap.* 15. S. Congr. Concil. teste Armend. *in addit. ad recop. legum Nauarræ, lib.* 4. *tit.* 29. *l.* 1. §. 1. *de confitendo semel in anno, num.* 1.

Præcepto Ecclesiæ non satisfacit ille, qui sanctissimum Eucharistiæ Sacramentum suscipit ante, vel post diem Paschatis, non de manu Parochi, sed Regularium habentium à Sede Apostolica priuilegium ministrandi hoc Sacramentum, præterquam in die Paschatis. S. Congreg. Conc. teste Armendar. *d. loco, num.* 4. & Aloys. Ricc. *in decis. Curiæ Archiepiscop. Neapol. p.* 4. *decis.* 127.

Præceptum communicandi in Paschate incipit à prima Dominica Quadragesimæ per totam Dominicam in Albis. S. Congr. Concil. *sub die* 19. *Nouembris* 1616.

Prædicare, Prædicatio.

PRAEDICANDI præceptum tempore ieiuniorum impositum à Concil. Trident. *sess.* 24. *de reformat. cap.* 4. refertur tantùm ad tempus Quadragesimæ, & Aduentus, non autem ad vigilias. Sac. Congreg. Concil. teste Armend. *in addit. ad recop. legum Nauarræ, lib.* 4. *tit.* 30. *l.* 3. *de Prædicator. S. Scripturæ, num.* 28. *&* 29.

Prædicare volentes Regulares in Ecclesiis, quæ non sunt suorum Ordinum, examinare potest Episcopus. S. Congr. Conc. *in Vgentin.* 22. *Ianuarij* 1622.

Prædicare potest Episcopus in quacunque Ecclesia, etiam Regulari suæ diœcesis, nec ab vllo potest prohiberi. S. Congreg. Episcop. & Regul. *sub die* 17. *Ianuar.* 1584.

Prædicare verbum Dei Regulares non possunt sine Episcopi licentia in iis tantùm Ecclesiis, quæ sui Ordinis non sunt, in aliis verò Ecclesiis

clesiis sui Ordinis, sufficit Episcopi benedictio petita, licèt non obtenta, ita tamen vt si Episcopus non modò benedictionem simpliciter non concesserit, verùm etiam Regularibus prohibuerit, quominus prædicent, tunc vllo contradicente in sui quidem Ordinis Ecclesiis, licet illis prædicare, quemadmodum S. Congreg. Trid. decretis salubriter est cautum. S. Congr. Episcop. & Regul. *sub die* 30. *Ianuar.* 1629.

Prædicare feria quinta in Cœna Domini potest Episcopus in constitutione synodali prohibere, quo populus officiis, quibus mysteria Passionis Dominicæ eodem die recoluntur, attentiùs assistere possit, quæ constitutio à Regularibus quibuscunque in eorum Ecclesiis seruanda est, & si recusauerint, ad illius obseruantiam compellendi sunt. S. Congr. Rit. *in Cathacen.* 1. *Iunij* 1601.

Prædicatio Episcopo non conceditur extra suam diœcesim cùm possit prohiberi ab Ordinario, cuius est diœcesis. Sac. Congreg. Conc. teste Stephan. Gratian. *discept. forens. cap.* 393. *à n.* 9.

Prædicationem Verbi Dei Iudæis faciendam censuit Nicolaus III. *sua constit.* 1. *incip. Vineam*, 2. *Non. Augusti* 1278.

Gregorius XIII. *constit.* 92. *incip. Sancta mater*, *Kalend. Septembris* 1584.

Prædicationem & Missam in Ecclesia parochiali vt audiat populus, cogere illum non potest Ordinarius multis & pœnis. S. Congreg. Concil. teste Zerol. *in praxi Episcop. part.* 2. *verbo Parochia*, *pag. mihi* 82.

Prædicatione pro audienda admonendus est populus vt diebus Dominicis, & festis maióribus frequentet suas parochias, excommunicandus tamen non est si monitioni non paruerit. S. Congreg. Conc teste Armend. *in addit. ad recop. legum Nauarra*, *lib.* 4. *tit.* 30. *l.* 3. *de Prædicatorib. num.* 35.

Prædicationem Regulari interdicere potest Episcopus virtute decreti Concil. *sess.* 24. *de reformat. cap.* 4. etiam non reddita causa. S. Congr. Concil. testibus Franc. Leone *in thesauro fori Eccles. p.* 1. *cap.* 8. *n.* 9. Piasec. *in praxi Episcop. p.* 2. *c.* 3. *num.* 41. *vers. si item*, quos refero *de offic. & potest. Episcopi*, *p.* 3. *alleg.* 76. *num.* 28.

Prædicator.

PRAEDICATORES incautè Prælatos reprehendere, aut futura prædicare, & certum diem iudicij, aut Antichristi ad-

uentum proponere non debent. Leo X. *constit.* 21. *incip. Supernè*, 14.*Kalend.Ianuar.* 1516.

Prædicatores quæstuarios à prædicationis officio abstinere iubent, & inobedientes puniunt Inquisitores hæreticæ prauitatis. Vrbanus IV. *constit.* 2. §.14. *incip. Licèt*, 13.*Kal. Aprilis* 1261.

Prædicatorum inspirationes diuinæ antequam prædicentur, Sedis Apostolicæ, aut Ordinarij examini reseruantur. Leo X. *d. constitut.*21.

Prædicatores esse possunt Religiosi Societatis IESV, etiam sacris Ordinibus non initiati. Gregorius XIII. *constit.* 95.*incip. Vigore*, 20. *Februar.* 1584.

Prædicatoris munus potest committi etiam Clerico, qui non sit in sacris Ordinibus constitutus, sed non laico, ex Concil. Lateranen. sub Leone X.*sect.*10. S.Congr. Conc.23. *Iunij* 1580.

Prædicatores debet ipse Ordinarius eligere, nisi in contrarium sit consuetudo ab immemoriali tempore. S.Congr. Conc. teste Sell. *in select. canon. cap.* 8. *num.* 3.

Prædicatoris deputatio in sua Cathedrali ad solum Episcopum pertinet, nulla habita ratione consuetudinis etiam immemorabilis, quæ competere Capitulo, seu Episcopo, aut cum Capitulo, vel de consilio Capituli. Sac. Congreg. Concil. *in Abulen.* 3. *Augusti* 1586.

Prædicatores omnes silere debent cùm Episcopus prædicauerit, illisque poterit inhibere, vt in eo tempore à prædicatione abstineant. Sac.Congreg. Concil. *in Bitentin.* 17. *Februarij*, *&* 2. *Martij* 1629.

Prædicatori solitas eleemosynas soluere tenetur Vniuersitas, nec illi licet eas ad certam paruam quantitatem reducere. Sac. Congregat. Concil. *in Viterbien. ciuitatis Vetulæ*, *de mense Septembris* 1620.

Prædicatorem debet Episcopus proprio sumptu conducere interim dum est dubium, quorum sumptibus conducendus sit. S. Congr. Concil. ——

Prædicatores non possunt tempore Quadragesimæ, & Aduentus aliisque temporibus in pulpito pauperes, & miserabiles personas absque licentia Episcopi commendare. S. Congr. Episc. & Regul. *in Placentin.* 20. *Iulij* 1619.

Prædicatores Fratres suæ diœcesis vt manuteneret in sua possessione, circa possessiones sanctissimi Sacramenti per ipsos facienda Dominica

minica infra octauam Corporis Christi, respondit Sac.Rit.Congr. *Archiepiscopo Brundusij de anno* 1624.

Prædicatoris electio pertinet ad Episcopum, cui ab Episcopo electo tenetur Vniuersitas eleemosynam dare, quam hactenus præstare consueuit. In Cathedrali verò, si Episcopus prætendat communitatem, quoque teneri præstare eleemosynam, ad ipsum incumbit onus probandi immemorabilem. Sac.Congr.Conc. *in Sutrina*, 10. *Martij* 1618. *&* 10. *Iulij* 1627.

Prædicatorem in sua Cathedrali eligere, & deputare erit in arbitrio Episcopi, quando populus, vel quiuis alius illum etiam ab immemoriabili eligere & nominare consueuisset, vel Prædicatoris nominationem alteri ex immemoriali competentem relinquere, ita tamen vt si Episcopus huiusmodi electionem sibi assumat, populum aliúmve ad solitas impensas atque eleemosynas Prædicatori erogandas non compellat. Sac.Congr.Conc. *in Cæsaraugustana*, teste Sell. *d.cap.*8.*num.*9.

Prædicatoris deputatio in cathedrali Ecclesia pertinet ad solum Episcopum, ita quòd Canonici & Capitulum non possint se intromittere in huiusmodi deputatione, nec inconsulto, vel contradicente Episcopo aliquem ad prædicandum in Cathedrali etiam ex Prædicatoribus ab Episcopo approbatis deputare, seu admittere. S.Congr.Conc. teste Sell. *d.cap.*8.*num.*17.

Prædicator pro Quadragesima si dubitetur quorum sumptu sit conducendus, debet Episcopus interim proprio sumptu illum conducere. S.Congr.Conc. testibus Zerola *in praxi Episcop.part.* 1 .*verbo prædicatio* §. 7. Galet. *in margarit. casuum conscientiæ*, *verbo eleemosyna* 3. Aloys. Ricc. *in praxi rerum fori Eccles. decis.*546.*in* 1. *edit.* aliàs *resol.*468.*in* 2.*edit.*

Prædium.

PRAEDIVM, ad cuius titulum quis fuit Ordinibus initiatus, est omni parte immune, & exemptum ab oneribus, & impositionibus laicalibus. Sac. Congreg. Concil. teste Sell. *in selectis canon. cap.*16.*num.*8.

Prælatus.

PRÆLATI panem accipientes de Palatio Apost. sunt Papæ commensales, & eorum beneficia sunt reseruata. Iulius III. *constit.21.incip.Sanctissimus*, 15.*Februarij* 1553.

Prælati Ecclesiarum dum resident non possunt citari ad comparendum in Curia, nisi de mandato Papæ. Pius IV. *in sua constit.* 10. *incip.De salute, pridie Non.Septembris* 1560.

Prælati inquisitionem facientes de promouendis ad Dignitates Ecclesiarum plurimum vigilare debent, Gregor. XIV. *in sua const.6. incip.Onus Apostolicæ, Idib.Maij* 1591.

Prælatos Ecclesiasticos offendens excommunicatur. Paul. V. *in sua constit:63.incip.Pastoralis, Idib.Aprilis* 1610.

Prælati omnes inferiores etiam exempti habentes iurisdictionem Episcopalem, si intra fines alicuius diœcesis sint, tenentur pro oleis sanctis accedere ad Episcopum, intra cuius fines existit: qui verò nullius est diœcesis, & habet iurisdictionem, vt suprà, potest quem voluerit Catholicum Antistitem accersere pro ministrando Confirmationis sacramento. S.Congr. Conc. teste Sell. *in select. canon. cap.20.num.1.*

Prælatis Regularibus competit facultas attributa Episcopis decreto Conc.*cap.1.sess*14. S.Congr.Conc.*sub die* 3.*Aprilis* 1621.

Prælatus extra Ecclesiam præcedere debet Canonicis & Dignitatibus. S Congr. Rit. *in Veronen.6.Iunij, & 4.Iulij* 1626.

Prælati inferiores non possunt benedicere Paramenta, &c. etiamsi habeant territorium separatum, & iurisdictionem, nisi habeant etiã ea, quæ sunt Ordinis. S.Congr.Rit.*in Nullius*,21.*Augusti* 1601.

Prælatis Congregationis Canonicorum Regularium Lateranen. habentibus vsum Mitræ, & Baculi conceditur vsus Baldachini, quando solemniter celebrant cum restrictiuis, de quibus in similibus decretis. Sac. Congreg. Rit. *in causa Canonicorum Regul. Lateranen:* 13. *Ianuarij* 1633.

Præpositus.

PRÆPOSITI Ecclesiarum cathedralium in Germania solent habere vsum Mitræ & Baculi. Sac.Congreg. Rit. *in Lubianen.* 24. *Aprilis* 1610.

Præposi

Præpositus habens ex priuilegio vsum Mitræ, licèt possit solemnem benedictionem populo dare inter Missarum solemnia, non potest tamen Indulgentias concedere, & publicare. S. Congreg. Rit. *in Praten.4.Martij* 1606.

Præpositus prima Dignitas ad quem spectat Missas solemnes & diuina Officia celebrare, si noluerit, vel fuerit impeditus, non potest hoc alij suo arbitrio delegare, sed succedit proximior Dignitas, & alij successiuè. S.Congr.Rit. *in Andrien.22.Ianuarij* 1618.

Præposito Praten.vsum Mitræ & Baculi concedi posse, censuit Sac. Congr.Rit. *in Praten.nullius*, 12. *Nouembris* 1605.

Et vt possit vti Pontificalibus & cappa in omnibus Ecclesiis suæ iurisdictionis tam intra, quàm extra terram, & Mitra & aliis indumentis Pontificalibus, & in Ecclesiis Regularium de eorum consensu, & sic quando per eorum Ecclesias processionaliter transire contigerit. Ead.S.Congr.Rit. *in Praten.nullius*, 10.*Maij* 1608.

Præposito oppidi Mirandulæ conceditur vsus Mitræ, & Baculi, dummodo Episcopus consentiat. Sac.Congr. Rit. *in Regien.Mirandulæ*, 7. *Februarij* 1604.

Præposito Ecclesiæ collegiatæ oppidi Varesi Mediolanen. diœcesis vsum cappæ concedi posse censuit S.Congreg. Rit. *in Mediolanen.* 23. *Iunij* 1607.

Præposito Ecclesiæ Aretinæ primæ Dignitati competere functiones Episcopales absente Episcopo, censuit S. Congreg. Rit. *in Aretina*, 30. *Ianuarij* 1610.

Præpositus parochialis Ecclesiæ S.Thomæ Cortaldi Florentinæ diœcesis & eius Ecclesia est principalis, & præcedit Ecclesiæ S. Michaëlis & Iacobi Fratrum S.Augustini. S. Congr.Rit. *in Florentin.* 27. *Iunij* 1620.

Præposito Collegiatæ S. Antonini ciuitatis Placentiæ triplici thuribuli ductu thurificandum, Canonici verò duplici iuxta consuetudinem, suáque familiæ insignia in festis solemnioribus exponere posse, declaratur à S.Congr.Rit.*in Placentina*, 25.*Septembris* 1621.

Præpositus Ecclesiæ Auenionen. iuxta immemorabilem dictæ Ecclesiæ consuetudinem in absentia Archiepiscopi triplici ductu thurificandus est. Sac. Congregat. Rit. *in Auenion.* 20. *Nouembris* 1610. licèt non probata tali consuetudine priùs declaratum fuerit Præpositum & Canonicos Ecclesiæ prædictæ, iuxta regulas libri Cæremonialis thurificandos esse, declarasset eadem S. Congr. *sub die* 24. *Aprilis* 1610.

Præscriptio.

Præscriptio.

PRÆSCRIPTIO centenaria gaudet Ecclesia Romana, & Ecclesia Lateranen. Honorius III. *constitut.4. incip. Sedis, 9. Kal. Maij* 1221.

Et monasterium S. Pauli extra Vrbem. Paulus III. *constit.* 15. *incip. Benignitas, Nonis Nouembris* 1537.

Præscriptione sexagenaria gaudent Monachi B. Mariæ Montis Oliueti. Iulius II. *constitut.* 12. *incip. Etsi ad vniuersos, pridie Nonas Iunij* 1507.

Et Canonici Regulares Lateranenses. Sixtus IV. *in sua constit.* 10. *incip. Dum ad vniuersos,* 10. *Kalend. Septembris* 1576.

Præscriptio centum annorum non obstat in extinctione census. Pius V. *constit.* 79. *incip. Cùm onus,* 14. *Kalend. Februarij* 1569.

Præscriptio non potest induci, seu dari contra Clericum & illius bona, ex eo quia quolibet anno interrumpitur per publicationem Bullæ in Cœna Domini. Sac. Congreg. *Immunitatis sub die* 7. *Decembris* 1632. per doctrinam Felin. *in cap. cùm non liceat, vers.* 5. *de præscript.* Crescent. *decis.* 4. *num.* 5. *de locato.* Ancharan. *consil.* 155. *num.* 11. Surd. *cons.* 301. *num.* 45. Stephan. Gratian. *discept. forens. cap.* 52. *num.* 6.

Præsentatio, Præsentatus.

PRAESENTATIONIS B. Mariæ Virginis festum instituit Sixtus V. *in sua constit.* 7. *incip. Intemeratæ, Kal. Septembris* 1585.

Præsentationem beneficij vendere non intendens, sed exire de carcere, si pecuniam pro præsentatione acceptam restituat, & præsentationem reuocet, non incidit in pœnas priuationis iuris præsentandi alium infra legitima tempora. Sac. Congr. Conc. *in Nicien.* 1. *Aprilis* 1628.

Præsentati ad beneficia simplicia absque præuio examine Episcopi institui non possunt ab iis ad quos institutio spectat, iuxta *cap.* 13. *sess.* 7. S. Congr. Conc. teste Garc. *de benefic. part.* 9. *cap.* 3. *num.* 19. *ad* 2.

Præsentatus à Patronis laicis ad Ecclesiam parochialem de iurepatronatus laicorum sufficit quòd examinetur coram aliis examinatoribus non synodalibus. Sac. Congreg. Concil. *sub die* 19. *Decembris* 1620.

Preces.

Preces.

PRECES & Orationes societatis laicorum ob priuatam deuotionem recitandæ approbantur, dummodo separatim ab officio imprimantur. S.Congr.Rit. *in Ariminen.* 28. *Septembr.* 1602.

Preces ordinaræ ad impetrandam pluuiam, non sunt recitandæ inter Missarum solemnia, ne sacrificium Missæ interrumpatur. S.Congr. Rit. *in Oscen.* 11. *Iunij* 1605.

Presbyter.

PRESBYTERI officium Procuratoris exercere nequeunt. Martin. V. *constit.* 3. *incip. In Apostolicæ, Kal. Septembr.* 1418.

Presbyteri Græci coniugati ante Missam celebrandam, vel per hebdomadam, vel per triduum abstinere debent ab vxore; in casu necessitatis Latinos possunt absoluere, baptizatos Chrismate in fronte non debent consignare; Oleum sanctum ab Episcopis diœcesanis Latinis accipere non sunt cogendi; vidui, seu vxoribus orbati habitum aliis diuersum deferre debent. Clemens VIII. *constit.* 38. *incip. Sanctissimus*, 31. *Augusti* 1595.

Presbyter curam animarum gerens si diebus Dominicis & aliis solemnibus non celebret, priùs est monendus, postea procedendum per subtractionem fructuum, demum excommunicandus, si non est legitimè impeditus, & tunc per alium celebrare debet. S.Congreg. Conc. *sub die vlt. Augusti* 1600.

Presbyter delinquens in sua diœcesi si in alio loco reperiatur, ad suum Ordinarium remitti debet. S.Congreg. Concil. teste Sell. *in select. cap.* 2. *num.* 21.

Presbyter priùs ordinatus præferendus est Presbytero, postea ordinato, licèt Capellaniæ possessionem priùs acceperit, qui postea ordinatus est. S.Congr. Rit. *in Nouarien.* 16. *Iun.* 1605. *& in Licien.* 19. *Ianuarij* 1613.

Presbyter priùs ordinatus præfertur Presbytero postea ordinato, licèt sit Doctor, quia presbyteratus Ordo longè dignior est, quàm gradus Doctoratus. Sac. Congreg. Rit. *in Mediolanen.* 29. *Nouembris* 1603. *& in Messanen. Tauermin.* 20. *Iunij* 1609. *& in Panormitan.* 15. *Maij* 1610. *& in Terræ Coniglionis in Siciliæ*, 19. *Martij* 1611. *& in*

Fanen. S.Constantij 4. *Iul.* 1615. *& in Catanien.* 30. *Ianuarij* 1616. *& in Nucerina terra Gualdi*, 19. *Ianuar.* 1619. *& in Cephaluden. & Catanien. eadem die, & in Messanen. Terræ Gagliani*, 20. *Aprilis* 1619. *Catanien.* 22. *Augusti* 1620. *& in Cephaluden.* 30. *Mart.* 1621.

Presbyteri Canonici præferuntur Canonicis, Diaconis & Subdiaconis, etiamsi sint posteriùs prouisi, & recepti, non obstante consuetudine in contrarium. S. Congreg. Rit. *in Saonen.* 11. *Aprilis, &* 11. *Octobris* 1601. *& in Napolitan.* 23. *Martij* 1602.

Presbyter assistens licèt non sit prima Dignitas, thurificandus est ante Archidiaconum assistentem Episcopo à dextris, licèt Archidiaconus sit prima Dignitas. S.Congreg.Rituum *in Vercellen.* 23. *Iunij* 1607.

Presbytero Græco ordinato, qui Religionem ingredi voluit, conceditur licentia celebrandi vsu Latino post ingressum Religionis, & emissionem professionis. S. Congreg. Rit. *in Anconitana, seu Vrbis* 16. *Octobris* 1604.

Presbyteros & Clericos adscriptos Ecclesiis non potest Episcopus ob necessitatem Ecclesiæ cogere ne discedant ab ea causa studij, immo tenetur illis dimissorias, seu commendatitias litteras dare. S.Congr.Conc. *sub die* 11. *Mart.* 1617.

Vide in verbo *Sacerdos.*

Prima Tonsura.

PRIMA Tonsura potest conferri illi, qui habet omnia requisita *in cap.* 4. *sess.* 23. licèt ob aliquod impedimentum non possit ascendere ad alios Ordines, non obstante *cap.* 11. *eiusdem sess.* quia hoc loquitur de quatuor minoribus, illud verò de prima Tonsura tantùm. S.Congr. Concil. teste Sell. *in select. cap.* 2. *n.* 19.

Primam Tonsuram potest Episcopus conferre ei qui legere & scribere, hoc est, characteres formare sciat. S.Congr. Episcop. & Regul. *in Foro Sempronien.* 13. *Octobr.* 1593.

Primas.

PRIMATIS Nancien. in dominio Lotharingiæ priuilegia circa Baculi, & Mitræ vsum declarantur habere locum in Ecclesiis dicti

dicti dominij in præsentia Ducis, sine præiudicio iurium Episcopalium. S.Congr.Rit. *in Narcien.6.Decembr.*1608.

Primicerius.

PRIMICERII licèt dubitetur an sint verè Dignitates, debent in processionibus sicut Dignitates Pluuialia deferre, & non Planetas sicut Canonici Presbyteri. S. Congreg. Rit. *in Capuana*, 28. *Aprilis* 1607.

Primicerij ad regendum chorum destinati, non sunt inde amouendi, vt assistant Episcopo. S. Congreg. Rit. *in Monopolitana*, 6. *Septembris* 1608.

Primicerius Cathedralis Lancianen. nullum ius, aut præcedentia, habet in Ecclesia parochiali S.Luciæ quæ priùs erat annexa. S. Congreg. Rit. *in Lancianen.* 3. *Septembr.* 1616.

Prioratus.

PRIORATVS Melitum Hierosolymitanorum Ordinarij visitare non possunt, cùm illi sint Præceptores, & non Commendatarij, & visitari debent à Capitulis sui Ordinis. S. Congreg. Concl. teste Armend. *in addit. ad recop legum Nauarræ*, *lib.*1. *tit.*6. *de Visitat. l.*5. §.2. *num.*101. quem refero *de offic.Episcopi*, *p.*3. *alleg.*74.*n.*27.

Prioratus, qui suis capitibus subsunt, etiam Ordinis Hierosolymitani, ab Episcopis visitari non possunt. S Congr.Concil. teste Armend. *vbi suprà*, *num.*103.

Prior.

PRIORI Ecclesiæ cathedralis, qui in eadem Ecclesia, dum erat Ecclesia regularis, habebat iurisdictionem, & primum locum separatum ab aliis in choro cum puluino, postquam Ecclesia fuit secularizata, & omnis iurisdictio reseruata Archiepiscopo, declaratur conuenire tantùm primam sedem in choro tanquam primæ Dignitati, sed sine puluino, & non sedem separatam. S.Congr.Rit. *in Tarantasien.* 23. *Ianuarij* 1610.

Prior Collegiatæ non habet præcedentiam super Canonicos Cathedralis. S. Congr. Rit. *in Tuscanen. 19. Augusti 1619.*

Prior Collegiatæ dum in Cathedrali simul cum illius Dignitatibus, & Canonicis interest, duplici ductu thuribuli thurificandus est. Ead. S. Congr. *d. die.* ——

Prior Collegiatæ, qui caput est Capituli, & Dignitas vnica, cui solent à Sede Apostol. causæ committi, præcedit Canonicis Cathedralis, non collegialiter, sed vti singulis incedentibus. S. Congr. Rit. *in Viterbien. 20. Decembris 1601.*

Prior vti dignior præcedit omnibus aliis Beneficiatis, licèt antiquioribus. S. Congr. Rit. *in Hispalen. 5. Iul. 1632.*

Prior, seu Presbyter Curatus ratione stolæ debet præcedere omnes alios Presbyteros, etiam Canonicos Ecclesiæ collegiatæ. S. Congr. Rit. *in Saxoferraten. Nucerinæ diœcesis, 24. Octobr. 1609.*

Prior Ecclesiæ S. Venantij in ciuitate Camerinen. debet habere secundum locum in choro inter Dignitates & Canonicos Ecclesiæ cathedralis. S. Congr. Rit. *in Camerinen. 15. Mart. 1608.*

Prior monasterij S. Catharinæ Ordinis Canonicorum Regularium Lateranen. ciuitatis Firmanæ, qui ex antiqua consuetudine, & priuilegiis Romanorum Pont. vsum habet Mitræ & Baculi, ac aliorum indumentorum Pontificalium, quando solemniter celebrat, contentus esse debet sua sede, quæ, vt asseritur, locata est, & esse debet in cornu Euangelij, in plano Presbyterij cum duobus tantùm gradibus paruis, & sine vllo suppedaneo suggestu lapideo, vel ligneo, ac sine Baldachino desuper, sed cum postergali, tantùm ex aliquo panno, vel serico leui, sine auro coloris conuenientis solemnitati, quæ celebratur. Nec debet habere duos Diaconos assistentes quando celebrat vt suprà, sed contentus sit & esse debeat Subdiacono & Diacono, qui in Missa cantaturi erant Epistolam & Euangelium, & vno Capellano cum Pluuiali, qui assistat ad librum, nec alios ministros habeat præter prædictos, nisi aliquos Clericos, & ministros cum Cotta, quæ sibi de Mitra & Baculo, ac aliis necessariis ministrent, ac etiam Altari inseruiant. Item in Altari sex tantùm & non septem candelabra cum totidem candelis & sua Cruce locari debent, nec abacus alius præterquam parua mensa in cornu Epistolæ, super quo duo esse possint, Mitra qua Prior vtitur Calix, Missale, thuribulum cum nauicula, & alia necessaria pro actu celebrationis, & sub Mitra, bireto paruo nigro, & non alterius coloris omnino vti debet. S. Congr. Rit. *in Firmana, 28. Ianuar. 1606.*

Prior

Prior Confraternitatis sanctissimi Sacramenti non ante Baldachinum post Capitulum, sed à Latere Baldachini debere incedere censuit S.Congr.Rit. *in Nicien.*30.*Ianuarij* 1616.

Priori loci domino textus Euangelij osculandus non est porrigendus, & multò minus eius procuratori. S.Congr.Rir. *in nullius prouinciæ Baren.*24.*Augusti* 1609. Vide in verbo, *Euangelium.*

Priuatio.

PRIVATO iniustè debentur fructus & distributiones quotidianæ, cæteraque emolumenta, quæ præsentibus tantùm & interessentibus lucrifieri consueuerunt pro toto eo tempore, quo ob dictam priuationem munera suo officio incumbentia obire, atque horis Canonicis interesse non potuit. S. Congr. Episcop. & Regul. *sub die* 26. *Maij, &* 21.*Iunij* 1625.

Priuilegium.

PRIVILEGIA quibuscunque Prælatis, & aliis concessa celebrandi Missas vespertino tempore, reuocauit Pius V. *constit.*4. *incip.Sanctissimus,de anno* 1566.

Priuilegia liberandi homicidas Confraternitatibus concessa reuocauit Pius IV. *constit.*29. *incip. Dum ad solitam,* 19. *Kalend Ianuarij* 1564.

Et doctorandi aliis, quàm Aduocatis Consistorialibus concessa, reuocauit Pius V. *constitut.* 60. *incipit Quamuis à Sede, Kalend. Iunij* 1568.

Et locis piis circa facultatem dispensandi super irregularitatibus & impedimentis matrimonialibus, irritauit Pius IV. *constit.*64. *incip.Decem, de anno* 1562.

Priuilegium concessum Canonicis vacandi æstiuo, vel alio certo tempore ab Ecclesia, iuxta declarationem S. Concilij moderandum est. S.Congr.Rit. *in Eluen.in vlt.dub.*10.*Ianuarij* 1604.

Priuilegium cōcessum Abbatibus Benedictis exercendi Pontificalia, & pontificaliter celebrandi in eorum propriis Ecclesiis, non potest ab Episcopo extendi ad Abbates non benedictos, & extra proprias Ecclesias. S.Congr.Rit. *in Pampilonen.*8.*Maij* 1617.

Priuilegio concesso in fauorem Episcoporum, de quo *in cap. vlt. de priuilegijs, lib.6.* non est per decretum Concil. de Missis in priuatis domibus non celebrandis vlla ex parte derogatum, quia intentio Concilij est tollere abusus, cùm fiat ex causa, vt scilicet quotidie Missam audiant. S.Congr.Conc.teste Sell.*in select.canon.c.31.n 3.*

Priuilegium à Sede Apostolica, nulla factâ derogatione Conc.indultum Patribus Congregationis Oratorij, vt qui ex eis præuio examine ad audiendas confessiones in ipsa Vrbe à Vicario approbati fuerint, extra eandem Vrbem absque alio examine, de licentia tamen Ordinariorum locorum confessiones liberè audire valeant, omnino obseruandum est. Sac.Congr.Conc.teste Garc.*in addit.ad suum tract.de benefic.part.4.cap.5.num.31.*

Priuilegium *can.si quis suadente*, in nihilo immutauit Concil.Trident. *sess.23.cap.6.de reform.* vnde quiuis Clericus, etiam non habens beneficium ecclesiasticum, nec habitum, & tonsuram deferens, eo gaudet priuilegio. S. Congr.Concil. teste Gonzal. *ad reg.8.Cancell. gloss.5.§.5.num.7.*

Priuilegia omnia Regularium, etiam ea, quæ Mare magnum appellantur, sunt reuocata in his, quæ Concilio Trid. aduersantur per Bullam Pij V. 13.*Kal. Martij* 1565. S.Congr. Concil.teste Garc. *de benefic.part.3.cap.2.num.*258.

Priuilegia Regularia, quòd non teneantur seruare interdicta in aliquibus diebus tantùm, veluti in festis suorum Ordinum, si ante Concilium concessa fuerint, vtique reuocata censentur. S.Congr. Conc. teste Garc. *de benefic.p.5.cap.8. num.*87. *vers.ad* 8. Armendar. *in addit.ad recopil. legum Nauarræ, lib.*12.*tit.*18.*l.*7. *de Relig.num.*73. quos refero *de officio Episcopi,part.3.alleg.*105. *num.*44.

Priuilegio *c.fin.de priuileg.in* 6. vti possunt Episcopi post Conc. saltem occasione pestis, & belli. Sac. Congr. Concil. *in Lombardia*, 17. *Augusti* 1630.

Priuilegia Abbreuiatorum & Scriptorum litterarum Apostol. & Archiuij, refert Iulius II. *constit.*15.*incip.Sicut Kalend.Decembris* 1507. Leo X. *constit.*14.*incip.Summi*, 17.*Kalend.Augusti* 1515.

Aduocatorum Consistorialium. Sixtus V.*in sua constit.*62 *incip. Sacri Apostolatus*, 10.*Kalend.Septembris* 1587.

Ædificantium in ciuitate pia. Pius IV. *in sua constit.* 101. *incip. Romanum*, 10. *Kalend. Septembris* 1565.

Aromatariorum. Clemens VIII. *in constit.*47. *incip.Laudabilis*, 3.*Kalend.Ianuarij* 1596.

Archicon

Archiconfraternitatis Orfanorum de Vrbe. Paul. III. *in constitut.26. incip. Altitudo, 7. Idus Februarij* 1541.

Archihospitalis S. Spiritus in Saxia de Vrbe. Sixtus IV. *in constitut.14. incip. Illius, 12. Aprilis* 1477.

Archihospitalis S. Iacobi incurabilium. Leo X. *in sua constit.15. incip. Saluatoris, 14. Kalend. Augusti* 1515.

Auditorum Rotæ Romanæ. Paul. III. *constit.12. incip. Romani, 17. Augusti* 1537. & Clemens VII. *constit.13. incip. Conuenit, Nonis Augusti* 1525.

Auditorum Rotæ Maceraten. Sixtus V. *in sua constit. 94. incip. Romanus, Idib. Martij* 1588.

Auditorum Rotæ Ferrarien. Clemens VIII. *in sua constit. 59. incip. In supremo, 29. May* 1599.

Camaldulensium Leo X. *constitut.2. incip. & si à Summo, 4. Nonas Iuny* 1513.

Capuccinorum. Clemens VII. *constit.21. incip. Religionis, 5. Nonas Iulij* 1528.

Carmelitarum. Pius V. *constit.44. incip. Romanus, 1. Octobris* 1567.

Ciuium Romanorum. Leo X. *constitut.1. incip. Dum singularem, 24. Kalend. Aprilis* 1513.

Iulius II. *constit.29. incip. Si nostrarum, 5. Kalend. Aprilis* 1512.

Innocentius IX. *constit.2. incip. Ad Romanum, Kalend. Decembris* 1591.

Clericorum Cameræ. Sixtus IV. *constitut.1. incip. Dispositione, 16. Kal. Februarij* 1472. Leo X. *constit.24. incip. Licet, 12. Iuny* 1517.

Cler. ministrantium infirmis. Greg. XIV. *constit.17. incip. Illius, 11. Kalend. Octobris* 1591.

Cler. Regul. Minorum. Gregorius XIV. *constit.2. incip. Romanus, 18. February* 1591.

Cler. Regul. S. Pauli. Paulus III. *constit.5. incip. Dudum, 8. Kal. Augusti* 1535.

Cler. Regul. de Somasca. Pius V. *constitut. 78. incip. Iniunctum, 6. Decembris* 1568.

Cler. Reg. Theatinorum. Pius V. *constit.31. incip. Ad immarcescibilem, Idib. Februarij* 1567.

Cler. Congreg. doctrinæ Christianæ. Gregor. XV. *constitut.12. incip. Ex incumbenti, 12. Nouembr.* 1621.

Collegij Germanici. Gregor. XIII. *constitut.14. incip. Postquam, 8. Id. Augusti* 1573.

Collegij

Collegij Græcorum de Vrbe. Gregor. XIII. *constit.42.incip.In Apostolicæ, Id.Ianuarij* 1577.

Collegij Maronitarum de Vrbe. Gregor. XIII. *constit.91.incip. Humana, 5.Kalend.Iulij* 1584.

Collegij Montis Alti. Sixtus V. *constit.98. incip.Inter, 15.Kalend. Decembr.* 1588.

Collegij Scotorum de Vrbe. Clemens VIII. *constitut.83.incip. In suprema, 2.Aprilis* 1602.

Commissariorum fabricæ S. Petri. Iulius II. *constit.23.incip.Liquet, 11.Ianuarij* 1509. Pius V. *constit.95.incip.Etsi, 11.Kalend.Ianuarij* 1569.

Conclauistarum. Clemens VIII. *constit.16.incip.Æquitatis.*
Paulus V. *constit.3.incip.Romanum.*
Vrbanus VIII. *constit.incip.Circumspecta, 8.Idib.Augusti* 1623.

Cruciferorum. Gregor. XIV. *constit.13. incip.Romanus, 12. Iulij* 1591.

Curialium. Paulus V. *constitut.18. incip. In eminenti, 8. Aprilis* 1606.

Cistercienfium Paschal. II. *constit. 1. incip. Desiderium, Kalend. Maij* 1100.

Discalceatorum Fratrum S. Augustini prouinciæ Castellæ. Clemens VIII. *constit.incip.Apostolici, §.3.de anno* 1602.

Episcoporum residentium. Pius IV. *const.10.incip.De salute, prid. Non.Septembris* 1560.

Eremitarum Montis Coronæ. Paul. III. *constit.1. incip. Rationi, 3.Non.Nouembris* 1534.

Eremitarum S.Augustini. Iulius II. *constit.18.incip. Etsi, 7.Iuny* 1508.

Eremitarum S.Hieronymi. Eugenius IV. *const.12.incip.Prouenit, 8. Kalend.Martij* 1437.

Iesuatorum S.Hieronymi. Clemens VII. *constit.36.incip.Sacræ, pridie Kalend. Februarij* 1532. Pius V. *constitut.50.incip.Romanus, 18. Nouembris* 1567.

Mercatorum Ripæ. Paulus III. *constit. 45. incip. Cùm postquam, de anno* 1547.

Mercatorum Anconæ. Clemens VIII. *constit.26.incip.Ex Apostolicæ, 8.Id.Martij* 1594.

Militum S.Benedicti de Auis. Gregor. XIII. *constit.32.Ex Apostolicæ, de anno* 1575.

Militum

Militum S. Iacobi de Alcantara. Leo X. *constit.* 44.

Militum S. Iacobi de Calatraua. Iulius II. *constit.* 26. *incip. Ex paterna, Non. Kalend. Aprilis* 1511.

Militum S. Iacobi de Spatha. Gregor. XIII. *constit.* 32. *Ex Apostolica, de anno* 1575.

Militum S. Ioannis Hierosolymitani.
Militum SS. Mauritij, & Lazari. } Vide in verbo *Milites.*
Militum S. Stephani.

Mendicantium Sixtus IV. *constitut.* 6. 7. & 8. *de anno* 1474. Iulius II. *constitut.* 10. *incip. Dudum*, 5. *Kalend. Augusti* 1506. Pius IV. *constitut.* 41. *incip. Cùm sicut, Kalend. Decembr.* 1562. Pius V. *constitut.* 11. *incip. Dum ad vberes*, 29. *Iulij* 1566.

Minimorum S. Francisci de Paula. Sixtus IV. *constitut.* 5. *incip. Sedes, 6. Kal. Iun.* 1474.

Minorum Conuentualium. Clemens IV. *constit.* 4. *incip. Virtute, 12. Kal. Augusti* 1265.

Minorum sancti Francisci reformatorum. Vrbanus VIII. *const.* 36. *incip. Ad sacram*, 31. *Augusti* 1622.

Syluestrinorum ad communicandum de priuilegiis Mendicantium, & non Mendicantium. Paul. V. *tom.* 5. *Bullarij constit.* 8. *incip. Sanctorum, Non. Kal. Octobr.* 1617.

Prædicatorum. Sixtus IV. *constitut.* 7. *Regimini, de anno* 1474.

Protonotariorum. Sixt. V. *constit.* 12. *incip. Romanus*, 16. *Kalend. Decembris* 1585.

Referendariorum. Paul. III. *constit.* 23. *incip. Debita*, 30. *Iul.* 1540. Sixtus V. *constit.* 11. *incip. Copiosus*, 3. *Kalend. Nouembr.* 1585.

Priuilegia omnia etiam per modum communicationis concessa Militiis, Hospitalibus, Collegiis, Capitulis, Religionibus, Societatibus, Congregationibus, & Ordinibus quibusuis, tam Mendicantium, quàm non Mendicantium, cæterisque locis piis, & eorum, siue earum respectiuè personis audiendi secularium personarum confessiones absque Ordinarij examine, & approbatione, reuocat Vrbanus VIII. *in constit.* 92. *incip. Cùm sicut accepimus*, 12. *Septembris* 1628.

Priuilegia & indulta Ordini Fratrum B. Mariæ de Mercede Redemptionis Captiuorum, & illius personis concessorum, dummodo sint in vsu, vel sacris Canonibus, Concil. Trid. decretis, aut constitutionibus Apost. non sint repugnantia, confirmat Vrbanus VIII. *constit.* 94. *incip. Ex Clementi*, 7. *Id. Octobris* 1628.

Probatio.

PROBATIO per scripturas est de forma, & aliæ probationes non sunt admittendæ in ea parte, in qua Concil. Trid. *cap. 9. sess. 25.* requirit pleniorem & exactiorem probationem iurispatronatus in iis personis, seu communitatibus, in quibus vsurpatio plerumque præsumitur, nec vult immemorabilem aliter suffragari, nisi præsentationes etiam continuatæ non minori, quàm 50. annorum spatio, quæ omnes sortitæ sint effectum, authenticis scripturis probentur. S. Congr. Conc. *sub die 13. Augusti 1592.*

Probationes oblatæ à patronis non possunt repelli, vt eorum patronatus declarent esse ex Conc. saluis tamen exceptionibus tam huius decreti, quàm iuris communis. S. Congreg. Conc. teste Garc. *de benefic. p. 5. cap. 9. num. 141.*

Probationes illæ ampliores, quas Concil. exigit in his personis, vel vniuersitatibus à quibus ius plerumque ex vsurpatione quæsitum præsumi solet, non requiruntur in iurepatronatus mixto septem officialium laicorum nomine vniuersitatis laicalis, & trium Ecclesiasticorum priuato nomine præsentantium ratione mixturæ & fauore Ecclesiæ. Sac. Congreg. Conc. *in Pampilonen. de Tafalla, 8. Augusti 1620.*

Processio.

PROCESSIONES publicas & solemnes indicere, dirigere, & ordinare non ad Cantorem, sed ad Episcopum priuatiuè quoad alios spectat. S. Congreg. Rit. *in Turalen. 17. Decembr. 1602. in Elboren. 14. Ianuar. 1617.*

Processiones ordinare & distribuere, absente Episcopo, pertinet ad Vicarium. S. Congreg. Rit. *in Vigilien. 28. Septembris 1630. & in Bisuntina, 3. Aprilis 1632.*

Processiones ex deuotione populi & confratrum introductæ possunt ex causa ab Episcopo prohiberi. S. Congr. Rit. *in d. Elboren. 14. Ianuarij 1617.*

Processio debet fieri ordinatim & successiuè absque aliqua diuisione tam quando incedit, quàm quando stat. S. Congreg. Rit. *in Toletana, 15. Maij 1612.* Modus quo debent incedere Canonici, Dignitates,

gnitates, & portionarij in processionibus, quando eorum habitus est vniformis, & quando est diuersus. S.Congreg.Rit.*in Malacitan.* 3. *Iuny* 1617.

Processiones facere de nocte cum sanctissimo Sacramento feria 5. & feria 6. Maioris hebdomadæ non conuenire, & repugnare mysteriis Ecclesiæ, & esse abusum omnino tollendum declarantur. Sac. Congreg.Rit. *in Mantuan.* 18. *Augusti* 1606.

Processiones vt de nocte fieri possint feria 6. Maioris hebdomadæ arbitrio Episcopi conceditur. S.Congreg. Rit. *in Indiarum*, 20. *Iulij* 1600.

Processiones in festo Corporis Christi facere non licet aliis Ecclesiis soli Episcopo. S. Congr. Rit. *in Pisanien.*22.*Maij* 1615.

Processio sanctissimi Sacramenti vt de consensu Episcopi in vnoquoque proprio oppido fiat, attenta distantia loci conceditur, licèt ad aliud oppidum ad celebrandam d. processionem alterius oppidi incolæ celerent accedere. S Congreg. Rit. *in Conimbricen.* 29. *Ianuar.* 1605.

Processio sanctissimi Sacramenti in eius festo, debet inchoari à Cathedrali. S. Congr. Rit. *in Tuscanen.* 19. *Augusti* 1619.

Processiones sanctissimi Sacramenti debent fieri iuxta formam libri Cæremonialis. S. Congreg. Rituum *in Isclan. de forio*, 19. *Iunij* 1604.

Processio sanctissimi Sacramenti vt singulis V. feriis fiat per Ecclesiam concedi posse declaratur cum commemoratione in Missa, dummodo Officium & Missa sint de feria, vel festo occurrente: S.Congr.Rit. *in Feriæ*, 30. *Aprilis* 1604.

Processiones per Ecclesiam facere diebus Dominicis & festiuis an liceat Episcopus potest declarare. S. Congreg.Rit. *in Bracaren.*20. *Martij* 1604.

Processiones possunt fieri à Canonicis Cathedralis etiam per limites Parochiarum sine licentia Curati. S. Congr. Rit. *in Thelesin.*28.*Augusti* 1615. *&* 15. *Iun.* 1619.

Processiones facere non possunt Regulares extra clausuram propriorum monasteriorum. S. Congreg. Rit. *in Aretin. Montis sancti Sauini*, 19. *Maij* 1614.

Processiones facere non possunt Regulares extra eorum Ecclesiam feriæ V. in Cœna Domini, nec in festo Corporis Christi extra eorum iurisdictionem, & per Parochiam alienam. S. Congreg.Rit.*in Aretin.* 11. *Decembr.* 1613.

Processiones facere cum sanctissimo Sacramento, maximè per limites Parochiæ,& Ecclesiæ collegiatæ,non licet Regularibus.S.Congreg.Rit. *in Gaballicen.Insulæ*,28.*Augusti* 1615.*&* 18. *Februar.*1617.

Processiones sanctissimi Sacramenti possunt fieri per Fratres Dominicanos per vicos, plateas, & loca per eos eligenda,quæ tamen semel electa mutare non possunt, iuxta litteras Clementis VIII. S.Congreg. Rit. *in Pisauien.* 14.*Nouembr.* 1615.*& in Materana*,10. *Iulij* 1619.

Ad processiones accedere vltra solitum, cogendi sunt Monachi Cassinen. Oliuetan. & Canonici Regulares Lateranen.S.Congreg. Rit. *in Placentin.* 10.*Iunij* 1602. *& in Canonicorum Regular. Lateran.* 30. *Iul.* 1616.

Processiones publicæ ad quas Regulares exempti ab Episcopo vocati accedere tenentur,dicuntur illæ,quæ fuerint indictæ pro bono publico, vel publico honore,ex declarat. S.Concil.Trident. quam refert & sequitur Congreg.Rit.*in Ferrarien.*27.*Iul.*1609.

Processiones solemnes quæ dicantur. S. Congr. Rit. *in Vrbis S. Aonufrij*, 18. *Nouembr.*1606.

Processio Carminis in terra Casalis noui Orietan. diœcesis, non potest fieri à Confraternitate Carminis nouiter erecta prima Dominica cuiuslibet mensis in præiudicium Confraternitatis sanctissimi Rosarij, quæ per prius eadem prima Dominica cuiuslibet mensis processionem facere consueuerunt. S.Congr.Rit.*in Oritan.* 24. *Ianuarij* 1615.

Processionem facere per Parochiam ad Curatos spectat, & sine eorum consensu nullus etiam Regularis illius dirigere valet. S.Congreg.Rit. *in Hispalen.*28.*Februar.*1628.

Processiones dirigere à quocunque loco discesserint & iuerint, pertinet ad Episcopum,non obstante etiam immemoriali consuetudine. Sac. Congreg. Rit. *in Camerinen.* 24.*Augusti* 1619.

Processiones publicas edicere spectat ad Vicarium generalem absente Episcopo cum consilio Capituli prout posset Episcopus si præsens esset.S.Congreg.Rit.*in Vigilien.*28. *Septembris* 1630.

Processionibus interesse non sunt ab Episcopo compellendi Sacerdotes nullum officium, aut beneficium ecclesiasticum in ciuitate, vel diœcesi obtinentes.S.Congr.Concil.9.*Maij* 1597.

Processiones edicere,decernere,dirigere atque deducere Episcopi est de consilio tantùm Capituli, non autem cõsensu,quod in omnibus processionibus seruari debet.S.Congr.Rit.*in Elboren.*28.*Mart.*1628.

Processionibus solitis vt Confratres conueniat cõpellere potest Episcopus sub pœnis arbitrio illius maximè stante possessione illos vocãdi per edicta.S.Cõgr.Conc.*sub die 21.Ianuar.1622.& 8.Maij 1627.*

Processionis hora indicenda est arbitrio Episcopi, cui Magistratus & omnes debent obedire. S.Congr. Rit. *in Vrbeuetana,17.Iunij 1606.*

Processionibus publicis vt inseruiant Regulares Episcopus sub censurarum ipso facto incurrendarum pœna intimari facere potest, sed cùm non obediant,illos punire non valet,sed hoc casu S.Congreg.certiorem reddere debet.Sac.Congr.Episc.& Regularium *in Vercellen.20. Maij 1616.*

Processiones dirigere, & eas determinare, quæ non sunt de iure, spectat ad Episcopum, non obstante, quòd Capitulum, vel alij sint in quasi possessione contraria per longum tempus. S. Congr. Conc. *16.Februarij 1619.*

Processiones per Regulares, aut Confraternitates laicorum fieri non possunt in Ecclesiis habentibus claustrum, nisi intra claustra tantùm, & non extra. In Ecclesiis verò carentibus claustro,fieri possunt intra ambitum,hoc est,propè muros Ecclesiæ;extra verò ambitum Ecclesiæ non licet neque Regularibus, neque Confraternitatibus facere processiones,nisi de licentia,consensu,aut cum Cruce Parochi, exceptis tamen illis Ecclesiis, quæ habent in hoc speciale priuilegium. S.Congr.Rit. *in Hispalen.28.Februarij 1628.*

à Processionibus & aliis actibus publicis exemptionem concessit Clericis Regularibus pauperum Matris Dei Scholarum piarum Vrbanus VIII. *in constit.100.incip.Debitum, Kalend. Iunij 1629.*

Processionibus publicis interesse cogi non possunt ab Episcopo Sacerdotes nullum officium, aut beneficium Ecclesiasticum obtinentes. S.Congr.Conc. *in Messanen.7.Februarij 1632.*

Processiones publicas indicere, ac præscribere quomodo & quò sint dirigendæ ad Episcopum pertinet, cum Capituli tamen consilio. S.Congr.Conc. *in Comen.7.Februarij 1632.*

Processiones facere extra claustra monasterij non licet Regularibus, & Confraternitatibus laicorum illa habentes ; carentibus verò claustra non nisi intra ambitum, hoc est, propè muros Ecclesiarum,siue exeundo à ianua Ecclesiæ, & intrando per aliam,siue per eandem, & semper prope muros Ecclesiæ; extra verò ambitum Ecclesiarum non nisi de licentia, consensu, aut cum Cruce Parochialis. S.Congr.Rit. *in Liman.15.Decembris 1632.*

Processionibus in quibus quilibet Clerus Ecclesiarum sub propria

Cruce incedit, sub eadem Cruce propria incedere debet; in processionibus verò, in quibus non interuenit nisi vnica tantùm Crux, Clerus illius Ecclesiæ, cuius est Crux, quæ defertur, digniorem locum obtinere debet. S. Congr. Rit. *in Senogallien.* 29. *Nouembris* 1632.

Processio in die Corporis Christi terminari debet in Ecclesia cathedrali vnde incipit. S.Congr.Rit. *in Sulmonen.* 15. *Ianuarij* 1633.

Processiones duæ eodem die in eodem loco non sunt permittendæ, & qui vltimo suam facere intendunt, in alium diem protrahere debent. S. Congr. Rit. *in Taurinen.* 5. *Martij* 1633. Et sunt manutenendi illi, qui in processione facienda sunt antiquiores, ita vt non liceat aliis eodem die facere similem processionem. Ead.S.Congr. *in eadem causa*, 9. *Aprilis* 1633.

Processus.

PROCESSVS Inquisitorum hæreticæ prauitatis absque alia reuisione Magistratus seculares exequi debent. Innocentius VIII. *constit.* 20. *incip.*——

Processus in causa visitationis personarum cathedralis Ecclesiæ coram Notario per Episcopum assumendo est fabricandus. S. Congreg.Conc.teste Armendar. *in addit.ad recopil. legum Nauarræ, lib.* 1. *tit.* 6. *de Visitat. num.* 61.

Processus appellatione *in cap.* 6. *sess.* 25. *de reform.* intelligitur prima citatio. S.Congr.Conc. teste Armendar. *in addit.ad recopil.legum Nauarræ, lib.* 1. *tit.* 6. *de Visitator. num.* 61.

Processus appellatione *in cap.* 6. *sess.* 25. *de reform.* intelligitur prima citatio. S.Congr. Conc. teste Ludouic. à Sarauia *de iurisd. Adiunctorum q.* 28. *num.* 1.

Procuratio.

PROCVRATIONE Visitationum non adstringuntur ij, qui non fuerint visitati, vnde ab huiusmodi contributionibus sunt omnino liberi Regulares, nisi parochialem aliquam Ecclesiam Conuentui suo vnitam haberent. S.Congr.Episcop.& Regular. *in Spoletana*, 11. *Ianuarij* 1585.

Procura

Procurationis causa nihil exigere potest Episcopus re ipsa non visitans. S Congreg. Conc. teste Armendar. *in addit. ad recop. legum Nauarra, lib. 1. tit. 6. de Visitat. num.* 117.

Procurationem ab hospitalibus, & aliis locis leprosorum domorum Dei, pauperum & infirmorum Episcopus, aut alius Visitator non potest percipere, sed debet gratis visitare. S. Congreg. Conc. teste Zerol. *in praxi Episcopi, p. 2. verbo Visitatio, §. 6. dub.* 7. quem refero cum aliis *in tract. de officio Episcopi, p. 3. alleg.* 75. *num.* 50.

Procuratio non debetur Episcopo visitanti Ecclesias parochiales vnitas & dependentes à Religione Hierosolymitana à Vicariis earumdem Ecclesiarum. S. Congr. Conc. *in Augustana*, 14. *Decembris* 1630.

Procuratio soluenda est Episcopo visitanti beneficium à Cardinale possessum, quia est onus reale super beneficio, non personale super persona Cardinalis. S. Congr. Conc. *in Neritonen.* 13. *Septembr.* 1631.

Procurator.

PROCVRATOR vnus, qui sit viri, & alter, qui sit procurator mulieris, baptizatum de sacro fonte suscipere possunt, sed non duo viri, nec duæ mulieres, vnusquisque tamen proprio nomine, vir loco mulieris, vel mulier loco viri. Sac. Congreg. Concil. teste Armendar. *in addit. ad recopil. legum Nauarra, lib. 4. tit.* 15*. l.* 1*. de matrim. num.* 80.

Procuratores legitimè constituti cum generali mandato ad eligendum non excluduntur, dummodo non habeant speciale mandatum de eligenda certa persona, quia tunc votum non posset esse secretum, prout in decreto Conc. *sess.* 25. *cap.* 6. *de regul.* S. Congreg. Conc. teste Garc. *de benefic. part.* 5. *cap.* 4. *num.* 200.

Procuratores monasteriorum Monialium de triennio in triennium mutari debent. S. Congr. Episcop. & Regul. *in Orien.* 31. *Iulij* 1615.

Procurator non contrahit cognationem spiritualem sibi, sed mandati. S. Congr. Conc. *in Tridentin.* 16. *Martij* 1630.

Procurator Generalis Obseruantium debet præcedere in Capella Pontificia procuratori fratrum Conuentualium Sac. Congregat. Rit. *in Romana*, 25. *Ianuarij* 1602. In reliquis locis seruatur Bulla Gregorij XIII. Eadem S. Congr. Rit. *in Terracinen.* 30. *Septembris* 1614.

Professio

Professio fidei I.

PROFESSIO fidei si non emittatur, licèt talis non faciat fructus suos, distributiones tamen acquirit, & facit suas. Sac. Congreg. Conc. teste Gonzalez *in Reg.*8.*Cancellar.*§.7.*proœm.num.*269.

Professio fidei non potest emitti per Procuratorem. S. Congr. Conc. 12. *Septembris* 1620.

Professio fidei non requiritur in Canonicis Collegiatarum Ecclesiarum. Sac. Congreg. Conc. 12.*Februarij* 1588. teste Garc. *de benefic. part.*3.*cap.*3.*num.*12.

Professionem fidei non facientes, tenentur fructus restituere. S. Congreg. Concil. *in Segunt.*18.*Aprilis* 1590. teste Garc. *de benefic. part.*3. *cap.*3.*num.*51.*in* 4.*declarat.*

Professionem fidei per seipsos, & non per Procuratorem tenentur emittere prouisi de Parochialibus & Canonicatibus in Cathedralibus. S. Congr. Conc. *in Segunt.*18.*Aprilis* 1590. teste Garc. *d.part.*3. *cap.*3.*num.*51.*declarat.*1.

Professionem fidei de nouo facere tenetur is, qui secundùm Parochialem consequitur si in adeptione præbendæ, quam amisit, vel aliàs quacumque de causa coram Episcopo, siue aliis etiam publicè fidei professionem semel emisit. S. Congr. Conc. teste Garc. *d.part.*3.*cap.*3.*num.*18.

Professionis fidei omissio non priuat Canonicum aliis possessionis effectibus, sed ipsum & vocem in Capitulo, & præcedentiam habere à die adeptæ possessionis, nisi aliud obstat. Sac. Congr. Conc. teste Quarant. *in summ. Bullar. verbo beneficiorum possessio in additionibus L, B, §. refertur.*

Professio Regularis II.

PROFESSIONEM tacitam inducit Ordinum susceptio. S. Congr. Episcop. & Regul. *in Beneuent.*20.*Decembris* 1619.

Professio reseruata sibi facultate testandi de suo patrimonio est omnino valida. S. Congr. Conc. 14.*Decembris* 1613.

Professio est nulla si sit emissa in anno bissextili, non expectato lapso illius diei, qui de nouo additur, si tamen sic professus non reclamauit intra quinquennium, non potest audiri. Sac. Congr. Conc. *in Pitauina*, 5.*Iunij* 1627. *& in Andegauen.*21.*Augusti* 1627.

Professio

Professionem emittere non potest Monialis ante 16. annum in mortis articulo,ad effectum vt monasterium succedat in dote & bonis. S.Congr.Conc. *in Montis Regalis*, 13. *Nouembris* 1627.

Professio emissa à Regulari non completo anni curriculo etiam per duas horas non valet. Sac. Congregat. Concil. 21. *Ianuarij* 1617.

Professiones tacitè non tolluntur decret. Concil. *sess.* 25. *de Regular. cap.* 15. sed in suo pristino valore manent. S.Congreg.Concil. teste Armend. *in addit. ad recop. legum Nauarræ*, *lib.* 2. *tit.* 18. *l.* 7. *de Relig. num.* 6. *&* 8.

Professio emissa à Fratre Ordinis Recollectorum sancti Francisci in anno bissextili, non expectato lapsu diei, qui illi anno accrescit, est inualida, vtpote emissa ante lapsum anni præscripti à Concil. S. Congreg. Conc. *in Andegauen.* 21. *Augusti* 1627. *& in Patauina*, 5. *Iulij* 1627.

Professionem emittens infra annum probationis non est obligatus ad Religionem, nec in genere, nec in specie, nec etiam in foro conscientiæ vlla inducta est obligatio. S. Congreg. Conc. teste Garc. *de benef. p.* 11. *cap.* 9. *num.* 6.

Professionis nullitatem deducens infra quinquennium, tenetur eam probare coniunctim coram proprio superiore Regulari illius monasterij in quo professionem emisit, & coram Ordinario illius loci vbi existit monasterium. S. Congreg. Conc. *sub die* 1. *Decembris* 1593.

Professio emissa in Religione à puella inhabili est valida, dummodo sit nota inhabilitas, *cap. constituit* 26. *quæst.* 4. S.Congr.Conc. *sub die* 26. *Iunij* 1621.

Professio emissa instante Abbatissa à puella quæ iam compleuerat annum nouitiatus, & in morbum inciderat, & à Medicis fuerat dictum morituram, est valida, etiam si postea fuerit verè mors sequuta. S.Congr.Conc. 26. *Iunij* 1621.

Professio post annum requiritur in Militibus Hierosolymitanis, ex decret. *cap.* 15. *sess.* 25. *de Regular.* non obstantibus constitutionibus ipsorum ex quarum tenore in ipso ingressu, & habitus susceptione professio emittitur, quia illæ nondum ad dispositionem Concil. Trident. sunt relatæ, neque à Sede Apostolica confirmatæ. S. Congreg. Conc.——

Professiones emissæ iuxta dispositionem Conc. Trident. sunt validæ, hoc est, in ætate 16. annorum, quamuis in constitutionibus Reli-

gionis sanctissimæ Trinitatis Redemptionis captiuorum auctoritate Apostol. confirmatis cautum sit quòd in ea Religione aliquis non recipiatur ante quàm annum 20. videatur compleuisse. Sac. Congreg.Conc. *sub die 2. Augusti* 1631. *&* 24. *Aprilis* 1632.
Professio à sanæ mentis puella vtcunque ad mortem ægrotante etiam Monialium suasionibus emissa, nisi aliud obstiterit, est valida. Cæterùm an puella fuerit per dolum & circumuentionem ad profitendum inducta, ita vt propterea dos monasterio non debeatur à iudicibus competentibus est diligenter inspiciendum. S.Congreg. Conc. teste Sell. *in select. canon. cap.* 17. *n.*8.
Professio valida est post 16. annum facta, sed ante 18. requisitum à statuto Ordinis Minimorum non annullante, aut irritante facta. S. Congreg. Concil. teste Armendar. *in addit. ad recop. legum Nauarræ, lib.* 12. *tit.* 18. *l.*7. *de Relig. n.*14. quem cum aliis refero *in tract. de offic. Episcopi, p.*3. *alleg.* 101. *num.* 15.
Professionem ante 16. annum expletum emissam nullam declarare potest Ordinarius. S. Congr.Concil. teste Armend. *d. l.*7. *de Relig. n.*11. quem refero *d. allegat.* 101. *num.* 1.

Professus.

PROFESSVS in Religione incapace bonorum, & translatus ex legitima causa ad Religionem capacem, recuperat bona post translationem sibi delata ad vtilitatem secundæ Religionis. Sac. Congr.Conc. *in Neritonen.* 22. *Ianuar.* 1622.
Professi legitimè non possunt à Religione eiici nisi postquam per annum integrum in carceribus in ieiunio, & pœnitentia detenti, & probati fuerint, & eo elapso non resipuerint, sed animo induraro in sua pertinacia perseuerauerint; fugientes verò è carceribus etiam pro huiusmodi fugæ delicto sunt puniendi, & firma custodia in carceribus detinendi. S.Congr.Concil. *in causa Minimorum,* 13. *Nouembris* 1632.
Profiteri potest in Religione ille, qui cùm esset duodecim annorum, & permanserit per annum integrum in nouitiatu, postmodum habitu retento fuit commoratus domi suæ vsque ad tempus 16. annorum requisitum ad professionem emittendam, & cùm fuerit reuersus ad Religionem, petit admitti ad professionem, si aliud illa non opponat. S.Congr.Conc. *sub die* 20. *Martij* 1621.

Promo

Promotus.

PROMOTVM à suo antecessore non potest Episcopus examinare nisi post promotionem aliqua noua causa superuenerit, quòd si idem Episcopus aliquos minus idoneos iudicauerit, eos suspendere debet. S.Congr.Conc. testibus Gonzal. *ad reg.*8.*Cancellar.gloss.*4. *num.*8. Aloys. Ricc. *in praxi rerum fori Eccles. resolut.*329. *in fin.* Armend. *in addit.ad recop. legum Nauarræ, lib.*1.*tit.*18.*l.*7.*de Episc.n.*69.

Promotus ad Ordines cum collatione vnius beneficij redditus duorum scutorum annuorum, qui incedens in habitu laicali cum armis dum caperetur ab ozzuariis vnum ex illis occidit, & ad carceres laicales adductus fuit, gaudet priuilegio fori, sed remanere debet in carceribus laicalibus donec coram iudice ecclesiastico probetur clericatus. S.Congr.Conc. *in Ianuen.* 18. *Martij* 1628.

Prophanare.

PROPHANARE potest Episcopus Ecclesias parochiales ad præscriptum Concil.*sess.*21.*cap.*7.*de reformat.* S. Congreg. Concil. *in Thelesin.* 13. *Septembr.* 1631.

Propina.

PROPINARVM abusus Monialibus soluendarum non solùm tolli, sed etiam grauissima pœnarum etiam censurarum comminatione prohiberi debet, pro ea tamen die, qua ad habitum Monachalem admittentur puellæ, aliquid esculenti, vel poculenti modici valoris, & pro eiusdem diei vsu duntaxat elargiri vetitum non censetur. S. Congr. Episcop. & Regul. *in Lusitan.* 6. *Iunij* 1615. *ad* 2.

Protonotarius.

PROTONOTARII de collegio & numero participantium sunt ad numerum duodecim redacti, familiares, & Prælati dome-

ſtici Papæ, panem quotidie, & veſtes in morte, & coronatione Pontificis,& locum in caualcatis habent,ſpurios legitimare,Notarióſque creare poſſunt, ſunt exempti à iuriſdictione Ordinariorum,& eorum familiares arma geſtare poſſunt.Sixtus V.*conſtit.12. incip. Romanus*, 16. *Kalend. Decembris* 1585.

Protonotariis de numero participantium priuatiuè quoad omnes alios Prælatos conceditur pileum nigrũ,cum cordulis & ornamentis violaceis.S.Congr.Rit.*in Vrbis Protonotariorum*,17.*Febr.*1607.

Protonotarij de numero participantium præcedunt Canonicis cuiuſcunque Cathedralis, etiam quatuor Patriarchalium Vrbis.S.Congreg.Rit. *in Vrbis*, 4. *Maij* 1613.

Protonotarij de numero participantium in Capella Sanctiſſimi debent præcedere Sacriſtæ & Abbatibus vſum Mitræ habentibus. S.Congr.Rit. *in Romana*, 13. *Iul.*1601.

Protonotarius Apoſtolicus titularis non participans poteſt apponere pileum ſuper inſignibus, & habere annulum dum celebrat, dummodo non cum gemma.S.Congr.Rit. *in Climacen.& Neocaſtren.*21. *Auguſti* 1601.

Protonotarij titulares,neque ſupra,neque inter Canonicos locum habere debent.S.Congr.Rit. *in Spoletana terræ Caſciæ*, 23.*Mart.*1619.

Protonotarius titularis debet cedere locum digniorem officialibus Epiſcopi, & Dignitatibus, ac Canonicis Eccleſiarum cathedralium.S.Congr.Rit.*in Caſtellæ,& Legionis*, 30. *Aprilis*,1604.

Protonotarius præcedit Canonicis cathedralibus vti ſingulis,non autem collegialiter.S.Congreg.Rit. *in Concordien.*16. *Maij* 1601.

Protonotarius non debet ratione ſui Protonotariatus munera aliis,de iure, ſeu conſuetudine ſpectantia, ſibi vendicare. S.Congr.Rit. *in Putaque*, 16. *Maij* 1601.

Protonotarij titulares ſi in Eccleſia cathedrali habent Dignitatem, vel Canonicatum, debent vti habitu canonicali, vel ſuæ dignitati conuenienti, & ſedere, ſtare, & incedere, in loco ſibi debito, aliàs non lucrantur diſtributiones quotidianas ſuæ præbendæ.S.Congr. Rit. *in Aſculana in Apulia*, 6. *Mart.* 1610.

Protonotarij titulares,ſi voluerint, in habitu Protonotarij in Eccleſia in qua habent Dignitatem,vel Canonicatum,reputantur tanquam extranei, eíſque aſſignatur locus non inter Canonicos, ſed poſt Abbates, & non lucrantur fructus, *ibid.*

Protonotarius Canonicus nõ poteſt dum in choro aſſiſtit horis canonicis vti Rochetto ſub cotta. S. Congr.Rit.*in Trican.*15.*Mart.*1614.

Proto

Protonotarius Archidiaconus non poteſt in functionibus,& aliis actibus publicis ſibi tanquam Archidiacono competentibus vti habitu Protonotarij, ſed ſuo habitu canonicali. S. Congr. Rit. *in Aſculana*, 19.*Nouembris* 1611.

Protonotatius Canonicus poteſt in Eccleſia vti ſubtana violacea, licèt reliqui Canonici deferant nigram,dummodo in reliquis gerat habitum ſimilem,& æqualem reliquis Canonicis. S.Congreg.Rit. *in Panormitana*, 14.*Ianuarij* 1612.

Protonotarius ſi ſit prima Dignitas, poteſt in choro deferre Rochettum cum mantelletto; ſi verò non ſit prima Dignitas, ſedere debet in ſuo ſtallo cum ſuo habitu canonicali. S. Congr. Rit. *in Climacen.& Neocaſtren.* 21.*Auguſti* 1601.

Protonotarius vtens habitu Protonotarij, & Prælati, etiamſi non ſit prima Dignitas, debet præcedere Archidiacono primæ Dignitati, dummodo tunc non lucretur diſtributiones quotidianas. S. Congreg.Rit. *in nullius terræ Piſciæ*, 15.*Ianuarij* 1611. Sed non poteſt vti dicto habitu in proceſſionibus, & aliis actibus publicis, in quibus cum Capitulo interuenit. Ead. Sac. Congreg. *ſub die* 19.*Nouembris* 1611.

Protonotarij Canonici non lucrantur diſtributiones quotidianas niſi proprio habitu canonicali interſint choro, proceſſionibus, &c. Si verò voluerint vti habitu Protonotarij, debent ſedere poſt Canonicos & Abbates,& non lucrantur diſtributiones. Sac.Congr.Rit. *in Meliten.* 7.*Auguſti* 1621.

Protonotatius Dignitas non poteſt præparare abacum dum celebrat more Prælatorum. S.Congreg.Rit.*in Climacen.& Neocaſtren.* 21.*Auguſti* 1601.

Protonotarij in Eccleſia cathedrali,in qua habet Dignitatem,vel Canonicatum, ſi voluerint celebrare, debent ſumere paramenta in Sacriſtia, vt Canonici alij, & non ex Altari. S.Congr.Rit. *in Aſculana in Apulia*, 6. *Martij* 1610.

Protonotarius quando eſt Vicarius generalis, an poſſit deferre Rochettum, & an & quando lucretur diſtributiones quotidianas, vide in verbo *Vicarius*.

Protonotarius extra numerũ non poteſt prohiberi deferre habitum prælatitium, nempe Rochettum cum mantelleto coloris violacei,& in Eccleſiis,& functionibus Eccleſiaſticis,cum eodem habitu incedere,& ſedere iuxta diſpoſitionem Cæremonialis,*lib.*1.*c.*13. *circa finem*. S.Congr.Rit. *in Mazarien.*28.*Septembris* 1630.

Protonotarius Apostol. ex priuilegio in ciuilibus est exemptus à iurisdictione Ordinarij quoad causas excedentes summam 25. ducatorum ex Bulla 8. Leonis X. quia Concil. non derogauit priuilegiis Protonotariorum nisi in causis criminalibus. S. Congr. Conc. *in Papien.* 14. *Decembris* 1630.

Protonotarius titularis non participans in habitu prælatitio, in Ecclesia, & in processionibus stare, sedere, & incedere debet iuxta dispositionem libri Cæremonialis *lib.* 1. *cap.* 13. S. Congr. Rit. *in Catanien.* 5. *Iulij* 1631.

Protonotarius in habitu clericali incedens tam in ciuilibus, quàm in criminalibus causis, fori priuilegio gaudet, quamuis non sit adscriptus seruitio alicuius Ecclesiæ. Sac. Congreg. Conc. *in Toletana,* 27. *Martij* 1632.

Protonotarij honorarij gaudent priuilegio fori, & clericali, etiamsi Ecclesiæ non inseruiant. S. Congr. Conc. *sub die* 9. *Iulij* 1626.

Prouisus.

PROVISVS de Canonicatu habente annexum Ordinem sacrum, qui est completæ ætatis, vt possit intra annum Ordinem requisitum suscipere, non habet vocem in Capitulo, iuxta decretum Concilij *sess.* 24. *de reform. cap.* 12. *& Clem.* 2. *de ætate & qualitate*; sed non perdit partem aliquam distributionum, quæ dantur his, qui cæteris horis intersunt, pro primo anno, infra quem ad Ordines potest se facere promoueri; elapso verò anno si non fuerit ad Ordinem sacrum annexum promotus, subtrahitur illi dimidia pars distributionum, nec habet vocem in Capitulo, licèt aliàs sit in sacris, ex quo non habet Ordinem requisitum iuxta dispositionem dictæ Clement. iuncta gloss. *verbo ex tunc.* Sac. Congreg. Conc. teste Garc. *de benefic. part.* 7. *cap.* 4. *num* 26.

Prouiso in 13. anno ætatis de Canonicatu in Ecclesia collegiata, vbi vigore statuti Ecclesiæ prouisi ante realem possessionem, & fructuum perceptionem debent expectare per biennium, obstat decretum Conc. *sess.* 23. *cap.* 6. *de reform.* S. Congreg. Conc. *sub die* 14. *Augusti* 1586. teste Garc. *de benefic. part.* 7. *cap.* 4. *num.* 13.

Prouisus de parochiali Ecclesia per concursum censendus est approbatus idoneus ministret ad audiendas confessiones dumtaxat in ea ciuitate, vel oppido, vbi sita est Parochialis, non autem passim per-

per totam diœcesim. S. Congr. Conc. teste Piasec. *in praxi Episcop. part.2.cap.1.num* 8.

Prouisus Apost. apprehendens possessionem beneficij litteris non expeditis, ex Iulij III. constitutione amittit beneficium, seu ius ad illud habendum, ac ad aliud obtinendum, de cætero inhabilis efficitur. S. Congr. Conc. teste Garc. *de benefic. part.9.cap.11.n.11.ad 6.*

Prouisus de Parochiali tenetur sponte se offerre ad professionem faciendam, nec vlla admonitione opus est. Sac. Congreg. Conc. teste Garc. *de benefic. part.3.cap.3.num.20.*

Prouisus ab inferiore collatore de beneficio personalem residentiam requirente, compellendus est per Ordinarium ad residentiam. S. Congr. Conc. teste Sell. *in select. canonic. cap.*20.*num.*18.

Prouisus de Canonicatu in Ecclesia cathedrali, vbi non fuit facta distributio sacrorum Ordinum, debet ad minus attingere 22. annum, ita vt collatio facta habenti 20. tantùm, non valeat. S. Congreg. Concil. teste Garc. *de benefic. part.7.cap.4.num.29.*

Prouisus per resignationem non debet habere locum resignantis, sed vltimum locum inter alios eiusdem Ordinis. S. Congr. Rit. *in Ferrarien.* 10.*Ianuarij* 1609.

Prouiso de Parochiali, non seruata forma Concilij Trid. ex eo quòd ob varias difficultates non potuisset cogi Synodus, neque deputari examinatores synodales, non sunt remouendi: at danda est facultas Episcopo deputandi examinatores extra Synodum, illéque monendus & hortandus, vt quanto citiùs conuocet Synodum eo meliori modo, quo potest. Sac. Congreg. Conc. *in Treueren.*26.*Iunij* 1627.

Prouisus de Canonicatu, si capta possessione lumine orbetur, & non possit promoueri ad Ordinem requisitum, reputatur præsens quoad fructus, sed non tenetur assistere choro. Sac. Congr. Conc. *sub die* 11.*Augusti* 1618.

Prouisi, qui nondum extabant tempore, quo fuerunt perceptæ distributiones quotidianæ spectantes ad Archipresbyterum carceratum, tenentur ad illarum restitutionem quatenus dirigatur actio contra Capitulum, cui competat postea ius aduersùs hæredes Canonicorum defunctorum. S. Congr. Conc. *in Brittonorien.* 15.*Aprilis* 1628.

Prouisus de Canonicatu in vna Ecclesia, & de Decanatu in alia eiusdem diœcesis cum dispensatione, quòd dictum Canonicatum vnà cum Decanatu simul retinere possit cum derogatione constitutionum

nonum Apost.ac statutorum etiam iuramento roboratorum; addita tamen clausula quòd debitis non defraudentur obsequiis, sufficit vt resideat in digniori, & per alium adimplere debet onera in altera Ecclesia. S.Congr.Conc. *in Colonien.* 13. *Aprilis* 1630.

Prouisus in ætate 16.annorum, & à Sede Apostol.dispensatus ad Canonicatum in Ecclesia cathedrali, habet vocem in Capitulo, & distributiones quotidianas dum diuinis Officiis interest, lucratur. Sac.Congreg.Conc. *in Reatina*, 10. *Iulij* 1627. *& in Montis Politiani*, 13. *Ianuarij* 1629. *& in Sancti Miniati*, 15. *Septembris* 1629.

Prouisi de Ecclesiis ac beneficiis ecclesiasticis non possunt se ingerere administrationi nisi litteris Apostolicis expeditis. Iulius II. *constit.* 4. *incip. Romani*, 5. *Kalend. Augusti* 1505.

Prouisi de beneficiis reseruatis Germaniæ intra tres menses concessionem in loco beneficij Ordinarij publicare tenentur. Gregorius XIII. *constit.* 41. *incip. Quæ in Ecclesiam, Kal. Nouembris* 1576.

Prouisi tam de Curatis, quàm non Curatis beneficiis Militum S.Ioannis Hierosolymitani, si intra sex menses habitum non suscipiunt, censentur priuati. Gregorius XIII. *constitut.* 60. *incip. Quo magis*, 23. *Martij* 1580.

Prouisi, vel potiùs prouidendi de Abbatiis, & aliis Dignitatibus consistorialibus sunt inquirendi iuxta formam examinis Episcopalis. Gregorius XIV. *constit.* 6. *incip. Onus Apostolicæ, Idib. Maij* 1591.

Publicatio.

PVBLICATIO scrutinij realis & distincta necessaria est in electionibus Abbatum, per quorum obitum viduatur Ecclesia. S.Congr.Conc. *in nullius*, 5. *Iulij* 1628.

Puella.

PVELLA ad habitum monachalem non admittatur, nisi 12. ætatis anno completo, absque S.Congr.licentia. S.Congr.Episcop. & Regular. *in Neapolitana, de anno* 1582. *&* 1. *Martij* 1608.

Puella, quæ duodecimum annum compleuit, non potest dispensari vt habitum in monasterio suscipiat. S.Congr. Conc. teste Armendar. *in addit. ad recop. legum Nauarræ, lib.* 2. *tit.* 18. *l.* 7. *de Relig. num.* 43.

Puellæ,

Puellæ, quæ sumpserunt sacrum habitum in aliquo Monialium monasterio, debet ab Ordinario certus dierum numerus 15. vel 20. præfigi, intra quem deliberent vtrùm velint profiteri, vel non, si noluerint, remittendæ sunt ad domos consanguineorum, vel affinium. S.Congr. Conc. testibus Armendar. *in addit. ad recop. legum Nauarræ, lib.2. tit.18. l.7. de Relig. num.* 49. Campan. *in diuers. iuris canon. rubr.12. cap.16. num.* 16. quos refero *de offic. Episcopi, part.3. alleg.* 100. *num.2.*

Puella, quæ inconsulto Episcopo habitum suscepit Religionis, antequam profiteatur ab Episcopo examinanda est diligenter. Sacr. Congreg. Concil. teste Armendar. *in addit. ad recopil. legum Nauarræ, lib.2. tit.18. l.7. de Relig. num.* 46. quem refero *d. alleg.* 100. *num.4.*

Puellæ ad professionem non sunt admittendæ ante decimumsextum ætatis annum completum. Sacr. Congreg. Concil. teste Armendar. *d. lib.2. tit.18. l.7. de Relig. num.* 41.

Puellas educationis causa in Sanctimonialium monasteria introduci nullatenus permittant Episcopi, nisi S. Congregationis licentia suffultas, eámque exequi nullatenus præsumant, nisi adimpletis sequentibus conditionibus. Quòd Moniales capitulariter, secretísque suffragiis puellarum recipiendarum admissioni consentiant, monasterium eas recipere sit solitum, illásque actu retineat peculiaris habitatio seorsum à dormitorio, & habitatione Monialium Professarum, ac Nouitiarum, vbi interdiu opus facere, & exercere, atque noctu quiescere possint, pro eis existat, excedant septimum, & sint infra 25. annum ætatis suæ, non sint vltra numerum præfixum, ingrediantur solæ, modesto vtantur vestitu, clausuræ legibus Monialium instar sint obstrictæ, & si vnquam è monasterio egressæ fuerint, ad illud, vel ad aliud monasterium redire non permittantur absque Sacr. Congregationis licentia, cum egressus huiusmodi expressione, nisi habitum Regularem suscipiendi animo essent reuersuræ. Demum debet esse idoneus fideiussor, qui pecunias in alimento puellarum huiusmodi erogandas anticipatis solutionibus in singulis mensibus soluturum se obliget. Cæterùm finito 25. ætatis anno similes è monasterio expellantur. Et non permittatur quòd eisdem puellis victus dietim quotidianus à parentibus, vel consanguineis transmittatur, sed tantùm pecuniæ pro eodem victu, vt dictum est, persoluatur.

FFFf Puellæ

Puellæ recipi non possunt educationis causa in monasteriis Monialium, nisi præcedat omnium consensus singulariter præstitutus, & non est standum simpliciter relationi Abbatissæ. S. Congr. Conc. *in Amelien.* 4. *Ianuarij* 1608.

Puellæ causa educationis in monasteriis recipi non possunt minores septennio, & maiores 25. S. Congreg. Concil. testibus Zerol. *in praxi Episcop. p.* 1. *verbo Moniales*, §. 11. Galet. *in margarita casuum conscient. verbo Moniales* 5. quos cum aliis refero *de offic. & potest. Episcopi, p.* 3. *alleg.* 102. *num.* 64.

Puella causa educationis in monasterio recepta si postquam præteriit tempus 25. annorum, intra quod illic morari conceditur ex causa educationis, si statim non egrediatur, nec ipsa, nec quæuis alia excommunicationem, aut censuram incurrit, sed potest Episcopus terminum constituere, intra quem eligat puella, vtrùm velit Monialis fieri, aut è monasterio egredi. S. Congreg. Concil. testibus Franc. Leon. *in thesauro fori eccles. part.* 2. *cap.* 16. *num.* 54. Campan. *in diuers. iuris canon. rubr.* 12. *cap.* 16. *num.* 29. quos refero *d. alleg.* 102. *num.* 65.

Puer.

PVERI seruitio chori, seu Sacristiæ ascripti debent habere primam Tonsuram, si per ætatem ad id sint capaces. S. Congreg. Rit. *in Egitanien.* 23. *Nouembris* 1602.

Puluinar.

PVLVINAR cum tapete non debet poni ante Dignitates, sed debent sedere in suo stallo, sicut reliqui Canonici, & ratione Dignitatis potest indulgeri puluinar de corio tantùm. S. Congreg. Rit. *in Tudertina*, 24. *Martij* 1612.

QVADRA

Q

QVADRAGENARIA.

QVADRAGENARIAM cum titulo, seu priuilegio sustulit omnino Concil. Trident. *sess.* 24. *de reformat. cap.* 20. *vers. ad hæc.* Sacr. Congreg. Concil. *in Theatina*, 22. *Iulij* 1613.

Quæstuarij.

QVÆSTVARIOS prædicatores à prædicationis officio se abstinere iubent, & inobedientes puniunt Inquisitores hæreticæ prauitatis. Vrbanus IV. *constit.* 2. *incip.*——

Quæstuarios, & ad quæstum Indulgentias publicandi licentias concessas reuocauit Pius V. *constitut.* 30. *incip. Etsi*, 6. *Idib. Februarij* 1567.

Quarta.

QVARTAM legatorum piorum exigere non potest Ordinarius à Regularibus, nisi eam soluere sint soliti, aut abhinc quadraginta annis citra, iuxta dispositionem S. Concil. Trident. exegerit. S. Congr. Episcop. & Regul. *de anno* 1581.

Quarta funeralis locari non potest. S. Congr. Episcop. & Regular. *in Cusentina*, 14. *Decembr.* 1592.

Quarta funeralis non debetur Parocho ex intorstitiis, seu cereis Confraternitatum secularium funera associantium. Sac. Congreg. Episcop. & Regul. *in Firmana*, 5. *Mart.* 1616.

Quarta funeralis debetur Parocho ex funeralibus sequenti die in altera Ecclesia ab alia, in qua mortuus sepulturæ mandatus fuerat, factis, magno adhibito Religiosorum, & Presbyterorum, candelarum, & intorstitiorum numero in maiori quantitate diei præcedentis. Sac. Congreg. Episcop. & Regular. *sub die* 3. *Augusti* 1621.

Quarta funeralis non debetur Parocho, intra cuius limites viator re-

tentus pro delicto, & habilitatus cum cautione decedit stante consuetudine in ciuitate quòd ius sepeliendi peregrinos, & viatores spectet ad Ecclesiam cathedralem. S.Congreg.Concil. *in Pisauren. 22. Ianuarij 1628.*

R

S. RAPHAEL.

S. RAPHAELIS Archangeli Missa pro monasterio Ordinis S. Francisci de Paula conceditur à S. Congreg. Rit. *in Massilien. 2. Martij 1602.*

Ratio.

RATIO de omnibus locis piis reddenda est Episcopo ab administratoribus, siue ea sint publica, siue priuata, ecclesiastica, vel laicalia. S. Congreg.Conc.teste Armendar.*in addit.ad recop. legum Nauarra, lib.1. tit.18.l.7. num.78.* quem refero *de offic. & potest. Episcopi, p.3. alleg.75. num.58.*

Rationes administrationis Ordinarius exigere potest ab administratoribus donec coram eodem doctum fuerit de institutione,in qua secus cautum sit. S.Congr.Conc.teste Mart. *de iurisdict. p.2.cap.18. num.9. & 10.* quem refero *d.alleg.75. num.58.*

Rationum redditionem neque Episcopus, neque Capitulum debet exigere tempore, quo recitantur horæ Canonicæ, & Diuina celebrantur. S. Congr. Concil. teste Garc. *in addit. ad tract. de benef. p.3.cap.2. num.568.* & Armendar. *d.l.7. num.79. vers. neque.*

Rationem administrationis operum piorum ad curam Capituli pertinentium potest Episcopus solus sine coniudicibus exigere,dummodo non procedat ad priuationem, vel aliàs criminaliter in forma iudicij. Sac. Congreg. Concil. *in Oriolen. 27. Martij 1632. ad 7.*

Rationes in visitatione suæ Cathedralis exigere potest Episcopus à Capitulo de applicatione,& diuisione distributionum quotidianarum, aliorúmque emolumentorum duplorum, & anniuersariorum, *ibid. ad octauum.*

S.Ray

S. Raymundus.

S. RAYMUNDUS de Penafort fuit Professor Ordinis Fratrum Prædicatorum S.Dominici,decreta Romanorum Pontificum in librum, quem Decretales appellant, redegit,fuit vnus ex fundatoribus Ordinis Fratrum B.Mariæ de Mercede Redemptionis captiuorum,Sanctorum catalogo illum ascripsit,& festum die 7.mensis Ianuarij celebrari iussit Clem. VIII. *const.77.incip.* ——

S. Raymundi Officium, & Missam de communi Confess. non Pont. iuxta rubricas Missalis Romani die eius festo ab omnibus Ordinis Discalceatorum B.Mariæ de Mercede Redemptionis captiuorum vtriusque sexus Regularibus personis tantùm recitari,& celebrari respectiuè posse indulsit Vrbanus VIII. *constit.52.incip. Saluatoris, sub die 5. Nouembris 1625.*

Reconciliatio.

RECONCILIATIO Ecclesiæ pollutæ,quæ priùs consecrata non erat,aliquando conceditur Vicario Episcopi,seu alteri personæ in dignitate constitutæ; pro Ecclesiis verò, quæ antea fuerant consecratæ, minimè concedendam censuit Sacr. Congreg. Rit. *in Remen.9.Maij 1609.*

Reconciliatio Ecclesiæ cõsecratæ,& cœmeterij non est committenda alteri quàm Episcopo.S.Congr.Rit.*in Cameracen.9.Februar.1608.* Vide in verbo *Ecclesia.*

Rector.

RECTOR Parochialis non potest in Synodo, & aliis actibus super aliis Rectoribus præcedentiam habere ex eo quòd Prioratus Ordinis Camaldulen.in commendam obtineat. S.Congreg. Rit. *in Arboren.27.Iulij 1601.*

Rectores Ecclesiarum parochialium in processionibus non debent incedere inter Dignitates, & Canonicos,sed separatim. S. Congr. Rit. *in Materana, 12. Maij 1612.*

Rectores,& beneficiati alicuius Ecclesiæ parochialis secularis subiecti alicui Regulari non possunt in dicta Ecclesia prædicare sine

licentia Episcopi. Sacr.Congr. Conc. *in Calaguritana*,teste Aldan. *in compendio canon.resol lib.1.tit.23.num.*10.

Rectores qui sunt nullius diœcesis, tenentur accedere ad Synodum diœcesanam illius Episcopi,qui tanquam proximior potest eos visitare, quia cùm Episcopus ius habeat eos visitandi, frustrà videretur visitare, nisi priùs ad Synodum vocati, & instructi essent eorum omnium,quæ scire eos oportet; tamen aliqui aliter dixerunt, quia *cap.9.sess.24.de reform.*tribuit tantùm ius visitandi,quod est diuersum à iure cogendi ad Synodum,& ideo diuisa S.Congr. nihil firmauit, vt testatur Aldan. *d.tit.23.num.12.*

Rector qui habet vicariam perpetuam in eius parochia, siue Rectoria, potest, & debet compelli ad personaliter residendum, nisi tota cura animarum translata fuerit legitimè in solum Vicarium perpetuum. Sac. Congreg.Conc.teste Garc. *de benefic.part.3.cap.2. num.175.*

Rectores Parochialium debent residere in domo ipsarum Parochialium, quòd si Parochiales domos non habent, tunc in alia domo, quæ sit intra limites parochiæ, aut saltem ita vicina parochiali Ecclesiæ,vt inde commodè possint per seipsos ei inseruire. S.Congreg.Conc.teste Garc. *de benefic.part.3.cap.2.num.179.*

Rectores quamdiu inseruiunt Ecclesiis S. Ioannis Hierosolymitani, sunt immunes à quacumque contributione Episcopo facienda, & à synodalibus accessibus,& ab alio quouis onere. S.Congr. Conc. *in Augustana, 26. Iunij* 1627.

Rectores in Ecclesiis præfatis curam animarum secularium exercentes subsunt in omnibus visitationi, correctioni, & iurisdictioni Episcopi in iis, quæ concernunt curam, & Sacramentorum administrationem, qui potest ratione visitationis procurationes exigere, nisi in contrarium adsit consuetudo. Ead. Sacr. Congregat. *ibidem.*

Rectores, siue Parochos S. Ioannis Hierosolymitani curam animarum exercentes corrigere, aut punire non licet Episcopo, nisi in actu visitationis. Ead.S.Congr.Concil. *ibidem.*

Rector parochialis in sua Ecclesia sedere debet in scamno, non autem in sella, & in dicta Ecclesia dignior locus debetur Canonicis Cathedralis immediatè post Episcopum, & post Canonicos sedere debet Rector. Sacr. Congreg.Rit. *in Turritana*, 14. *Februarij* 1632.

Vide in verbo *Curatus*, & in verbo *Parochus.*

Redditus annui.

REDDITVS annui relicti pro Missarum celebratione ex S.D.N. & Sacræ Congreg. Concilij benignitate conuersi fuerunt in quotidianas distributiones,quæ inter Dignitates obtinentes,& cæteros Diuinis interessentes iuxta diuisionem ab Episcopo faciendam proportionabiliter diuidantur, illique facultas tribuitur in propria diœcesana Synodo quoad reductionem Missarum celebrandarum id statuendi quod magis ad Dei honorem, & cultum, atque Ecclesiæ suæ vtilitatem viderit expedire. Sacr.Congr.Conc. *in Polianen.19.Maij* 1625.

Referendarius.

REFERENDARII vtriusque Signaturæ Papæ veræ nobilitatis priuilegio decorantur, Comites Palatini creantur, insigniis Romani Pont.& si Abbates fuerint in eorum monasteriis Pontificalibus vti possunt,beneficia vbique existentia obtinere,& retinere valent, absentes iussu Pontificis, aut studij occasione fructus suorum beneficiorum percipiunt,horas Canonicas postpositis horis recitare possunt, illi & eorum duo familiares nihil soluunt pro expeditione litterarum Apostolicarum, testari possunt de bonis acquisitis ex beneficiis ecclesiasticis, ipsi & eorum familiares à iurisdictione Ordinariorum exempti sunt. Paulus III. *constitut.23. incip.*——

Referendariorum officium morte Pontificis conquiescit. Eugenius IV. *constit.63. incip.*——

Referendariorum numerum præscripsit Sixtus V. *constitut.* 41. *incip. Quemadmodum,* 10. *Kalend. Octobris* 1586.

Referendarius extra Ecclesiam præcedere debet Canonicis & Dignitatibus,non tamen intra eam. Sacr. Congr.Rit. *in Veronen.6.Iunij, &* 4. *Iulij* 1626.

Referendarij cedunt præcedentiam Auditori confidentiarum. Sacr. Congr.Rit. *sub die 6. Decembris* 1621.

Regressus.

Regressus.

REGRESSVS, accessus, coadiutoriásque quibuscumque concessas reuocauit Pius V. *constitut.* 134. *incip. Romani, pridie Id. Septembris* 1571.

Regressuum, accessuum, & coadiutoriarum litteras Cancellariæ, & Cameræ Apostol. officiales expedire non possunt, *ibidem.*

Regressus, ingressus, & coadiutorias factas super beneficiis Ordinis, seu Militiæ S. Ioannis Hierosolymitani, non tamen ex causa onerosa, & de consensu Magni Magistri cassat, & reuocat Pius IV. *constit.9.incip.Circumspecta,Kalend.Iulij* 1560.

Regulæ Cæremonialis.

REGVLÆ Cæremonialis quandoque non seruantur. S.Congreg. Rit. *in Veronen.*28.*Septembris* 1602.

Regulæ descriptæ in libro Cæremoniali circa thurificationem seruandæ sunt. S.Congr.Rit. *in Fanen.*1.*Septembris* 1607.

Regulares I.

REGVLARES cuiuscumque Ordinis, etiam Mendicantium, quantumuis Sedis Apostol. sint Capellani, Superioribus suis sunt subiecti. Gregorius XI. *constit.6.incip.Per Romani*, 5.*Id.Nouembris* 1373.

Regulares cuiuscumque Ordinis, quantumuis exempti, de hæresi suspecti puniuntur ab Inquisitoribus hæreticæ prauitatis. Pius IV. *constit.*51.*incip.Pastoris*, 1.*Aprilis* 1562. & Paulus V. *constit.*26.*incip. Romanus, Kalend.Septembris* 1606.

Regulares electi ad monasteria, Prioratus, & quascumque Dignitates conuentuales, priuantur iure quæsito, nisi confirmentur à Sede Apostol. Pius IV. *constit.*87.*incip. Cùm inter, Kalend. Nouembris* 1564.

Regulares in eorum Ecclesiis quando diuina celebrantur Officia, pauperes mendicare non permittant. Pius V. *constit.* 5. *incip. Cùm primùm, Kalend. Aprilis* 1566.

Regulares

Regulares transeuntes de Prouincia in Prouinciam, non sunt in Conuentibus recipiendi, nisi Superiorum litteras commendatitias ostendant. Sixtus V. *constit.* 71. *incip. Cùm de omnibus*, 6. *Kal. Decembris* 1587.

Regularem notoriè delinquentem, ac in aliam diœcesim transmissum Superior reuocare ab Episcopo cogitur. Clemens VIII. *constit.* 39. *incip. Suscepti*, 7. *Kal. Mart.* 1596.

Regularium numerus cuique monasterio, & Conuentui præfigendus est. Paulus V. *constit.* 9. *incip. Sanctissimus*, 4. *Decembris* 1605.

Regularibus omnibus modum, & formam circa victum, vestitum, monasteriorum regimen, Nouitiorúmque receptionem, & educationem præscripsit Clemens VIII. *constit.* 60. *incip. Nullus*, 20. *Martij* 1601.

Regularium Superiores non cognoscunt causas suorum subditorum ad Officium sanctissimæ Inquisitionis spectantes. Paulus V. *constit.* 26. *incip. Romanus*, *Kal. Septembr.* 1606.

Regulares intra claustra degentes fori priuilegio gaudent. Paulus V. *constit.* 34. *incip. Religiosorum*, 24. *Augusti* 1607.

Regulares etiam pœnis, & censuris ecclesiasticis in decretis Episcopo specialiter commissis *sess.* 25. *de Regular.* licet eidem Episcopo ad eorum executionem compellere. S. Congreg. Concil. *in Liman.* 19. *Septembris* 1625.

Regulares per Episcopum compelli possunt censuris ad obseruantiam festorum per illum cum approbatione populi indictorum. S. Congreg. Concil. *in Hostunen.* 31. *Iulij* 1627.

Regulares non possunt in vim priuilegiorum illis ante Conc. concessorum audire confessiones personarum secularium, nisi priùs fuerint approbati ab Ordinario. S. Congr. Conc. teste Armend. *in addit. ad recop. legum Nauarræ, lib.* 2. *tit.* 18. *l.* 7. *de Relig. num.* 52.

Regularibus non licet etiam in eorum propriis Ecclesiis sanctissimum Eucharistiæ sacramentum publicè adorandum proponere, nisi ex causa publica, quæ probata sit ab Ordinario; ex causa autem priuata possunt, dummodo id ex Tabernaculo non extrahatur, & velatum remaneat, ita vt ipsa Hostia videri possit. S. Congr. Episcop. & Regul. *in Tortonen.* 27. *Maij* 1603. & 14. *Aprilis* 1615.

Regulares non possunt exponere sanctissimum Sacramentum publicè adorandum sine causa ab Ordinario approbata. S. Congreg. Episcop. & Regul. *in Neapolitana*, 17. *Augusti* 1630. *ad* 4.

Regulares vtriusque sexus, & tam Nouitij, quàm professi comprehenduntur

henduntur sub constitutione Pontificia, qua munerum largitio interdicitur. S.Congr.Episc.& Regul. *in sanctæ Seuerinæ*, 23. *Iul.* 1603.

Regulares non comprehenduntur in Ordine, quo præcipitur vt Vltramontanis absque Sanctitatis suæ, vel S. Congregat. licentia Ordines non conferantur, quia in Ordinibus generalibus, nisi specialiter nominentur, non comprehenduntur. S.Congr.Episcop. & Regul. *in Neapolitana*, 30. *Decembris* 1617.

Regulares omnes in ciuitatibus existentes Conseruatores sibi eligere debent coram quibus conueniantur, ac semel electos nonnisi in Capitulis Prouincialibus mutare, eorúmque nomina intra mensem à die electionis locorum Ordinariis indicare, alioquin coram ipsis Ordinariis conueniri possent. S.Congr. Conc. teste Piasec. *in praxi Episcop p.2. cap.3. num.* 43.

Regulares exercentes curam animarum, subsunt iurisdictioni, visitationi, & correctioni Episcopi, in iis tamen, quæ ad dictam curam pertinent, non obstante Breui Pij V. *sub dat. Romæ*, 24. *Martij* 1567. S. Congreg. Episcop. & Regul. *sub die 6. Februar.* 1627.

Regulares Missæ sacrificium in Ecclesia seculari de consensu Rectoris celebrare possunt. S.Congr.Episcop.& Regul. 10. *Ianuarij* 1617.

Regulares ad interueniendum orationi quadraginta horarum in Cathedrali non possunt Ordinarij constringere. S.Congr.Episcop. & Regul. *in Salernitana*, *de anno* 1581.

Regulares, qui in tempore eis à Gregorio XV. de Conseruatoribus præfixo Conseruatores eligere non curauerunt, dicto tempore elapso quandocunque eis libuerit Conseruatores iuxta formam dictæ constit. eligere possunt. S.Congr.Concil. *sub die* 18. *Septembr.* 1627.

Regulares, qui ex constitutione, aut facultate Sedis Apost. eleemosynas quæritare, aut aliàs mendicare possunt, non tenentur petere ab Ordinariis licentiam eleemosynas per diœcesim petendi, cùm in erectione monasteriorum hæc licentia eis tacitè ab Ordinariis impertita censeatur. S.Congr.Episcop.& Regul. *in Venetiarum*, 6. *Octobris* 1597.

Regularem Episcopi familiarem, & commensalem noluit S. Congr. Concil. acceptare ad visitanda limina pro Episcopo. S. Congreg. Conc. *in Visen.* 13. *Nouembr.* 1627.

Regulares in die Paschatis sanctissimam Eucharistiam administrare populo non possunt, stante quòd in priuilegio Eugenij IV. hoc eis interdicitur expresè illa die: S.Congr.Conc. *sub die* 2. *Mart.* 1619.

Regulares degentes de licentia Superiorum in domo ad erectionem monasterij

monasterij destinata comprehenduntur sub dispositione Concil. *sess.25. de Regul. cap.14.* si in ea domo vigeat Regularis obseruantia. S. Congreg. Concil. teste Armendar. *in addit. ad recop. legum Nauarræ, lib.2. tit.18. l.7. num.60.*

Regulares exemptos, quibus cura animarum personarum secularium non incumbit, minimè subiicit constitutio Gregorij XV. de exemptorum priuilegiis, Episcoporum iurisdictioni in iis, quæ Sacramentorum administrationem concernunt, nisi cùm in Sacramentis personis secularibus administrandis idem Regulares delinquunt. S. Congr. Concil. *de anno 1623.*

Regulares vtriusque sexus non possunt retinere propria, sed omnia dare debent suis Superioribus, à quibus primò subueniendum est necessitatibus eorum, vel earum, quibus munera destinata fuerunt; reliquum verò conferendum in vsum monasterij. S. Congr. Conc. teste Armend. *in addit. ad recop. legum Nauarræ, lib.2. tit.18. l.7. de Relig. n.58.* Franc. Leon. *in thesauro fori eccles. p.2. cap.1. n.41.* quem cum aliis refero *de offic. & potest. Episcopi, p.3. alleg.103. num.3.*

Regularis, qui legitimè renuntiauit bonis suis ad fauorem coniunctorum, & iuri succedendi, etiam in bonis parentum, factus Episcopus recuperat ius succedendi, etiam quoad renuntiata, ad fauorem tamen suæ Ecclesiæ. S. Congreg. Concil. *sub die 11. Ianuarij 1631.*

Regulares si aliqua indecenria, aut prohibita in Ecclesiis suorum Ordinum habeant ex Concilio Prouinciali, potest Ordinarius etiam contra ipsos Regulares, eorúmque Ecclesias prouidere, prout ei videbitur etiam per viam censurarum, & interdicti, dum tamen ad illud non procedat nisi ritè, & rectè obseruatis omnibus à iure requisitis. S. Congr. Conc.——

Regulares inseruientes de licentia suorum Superiorum beneficiis simplicibus, quæ sunt tamen membra monasteriorum, seu Religionis, non possunt visitari ab Ordinariis. S. Congr. Concil. teste Armend. *in addit. ad recop. legum Nauarræ, lib.1. tit.6. de Visitat. l.5. §.2. num.96.*

Regulares curam animarum secularium personarum exercentes, in emolumentis legitimè percipiendis prohiberi possunt per Episcopum ne excedant taxam ab eo præscriptam. S. Congreg. Conc. *in Liman. 18. Septembr. 1625.*

Regulares sunt incapaces beneficij simplicis, etiamsi essent Canonici Regulares, non autem beneficij curati, iuxta dispositionem *cap. quod*

Dei timorem, de statu Monach. sed hoc ex stylo concedi non debet, nisi instante Episcopo pro necessitate, vel vtilitate Ecclesiæ. S. Congreg. Conc. teste Garc. *de benef. p.7. cap.10. num.31. & 32.*

Regulares Clerici etiam Ordinum militarium ad concursum Parochialium admittendi non sunt. S. Congr. Conc. teste Garc. *d. part.7. cap.10. num.32.*

Regulares tenentur ad decimam Parochiali pro prædiis ad eos prouenientibus, pro quibus decimæ soluebantur. S. Congr. Conc. *sub die 18. Decembr. 1627.*

Regulares quoad festum possunt cogi ad eius obseruationem, sed quoad octauam non possunt; sed seruandæ sunt rubricæ Breuiarij, & decreta nouissima Congregationis Rituum. S. Congr. Conc. *sub die 21. Iulij 1629.*

Regulares Superiores qui ad præscriptum Conc. tenentur facere certiores Episcopos de punitione Regularium extra claustra delinquentium, non satisfaciunt faciendo verbo huiusmodi certiorationem, sed in scriptis facere debent. S. Congr. Conc. *in Lucana, 14. Decembr. 1630.*

Regularibus nequaquam prohibitum est Missas celebrare, & campanas pulsare in suis Ecclesiis ante celebrationem Missæ, & pulsationem campanæ in Ecclesia parochiali, ideóque Ordinarius minimè hoc illis prohibere potest, sed tantùm monere populum vt accedat ad Ecclesiam parochialem, ad sacri Concil. præscriptum. S. Congr. Conc. *in Nullius Prouinciæ Rauennaten. 15. Septembr. 1629.*

Regularis illegitimus, sed ad instantiam patris legitimatus in infantia per legitimationem amplissimam vigore facultatum Dominorum de Campegiis, non potest eligi Generalis in sua Religione. S. Congreg. Concil. *sub die 12. Maij 1629.*

Regularis suspensus à Diuinis potest eligere, quia in Regularibus electio non pendet ab Ordine, sed à regularitate. S. Congreg. Conc. *in Minimorum, 7. Septembr. 1628.*

Regulares exempti, qui ob notorium delictum in excommunicationem inciderunt, possunt ab Episcopo publicè denuntiari excommunicati, vt ab aliis euitentur, sed quia erat difficultas in eo quòd Episcopus in huiusmodi causa debeat citare, & citatio est actus iurisdictionis, quam Episcopus non potest in huiusmodi personas exemptas exercere, ideo placet pro solutione doctrina Felin. *in cap. non potest, de sentent. & re iudic. num.3*, quem vide. S. Congr. Episcop. & Regul. *sub die 24. Maij 1621.*

Regula

Regularibus non licet possidere, vel tenere agros, annuos redditus, aliáque bona immobilia, & mobilia superflua ex dispensatione inferiorum à Papa, & si de facto vigore dispensationis à Superiore suo obtenta possideat prædicta, neque à culpa, neque à pœna ipso facto incurrenda excusantur. S. Congr.Conc. teste Quarant. *in summ.Bullarij verbo casus reseruati, num.6.*

Regulares Clerici, qui ante professionem factam ad sacros Ordines promouentur, ipso facto suspensi sunt, & ita actus Ordinum susceptorum exercendo fiunt irregulares; ita Pius V. *in constitut. incip. Romanus Pont. sub dat. pridie Idus Octobris* 1568. à qua constit. Gregorius XIII. exemit, seu declarauit non comprehendi Clericos Societatis. S.Congr.Concil. teste Aldan. *in compendio canon. resol.lib.1.tit.22.num.3.*

Regularium ritus diebus festis, non obstante Concilio Trident. *c.12. sess.25.de Regul.* semper permanere debent quoad Missas celebrandas, & cætera diuina tam publicè, quàm priuatim ab Episcopis Regularibus in eorum Ecclesiis persoluenda. Nec circa hæc ab Episcopo quoquo modo quicquam in contrarium præcipi potest; quòd si de facto præceperit, Regulares neutiquam ipsi Episcopo obedire tenentur. Verùm quoad conciones, quas iidem Regulares ad populum habuerint, debent se conformare Euangeliis & Epistolis, quibus Clerus secularis vtitur illis diebus festiuis. S.Congr. Conc. teste Aldan. *d.tit.22.num.5.*

Regularis delinquens extra Sacramentorum administrationẽ, & curam animarum non ab Episcopo, sed à suis Superioribus punitur. S. Cõgr.Conc. teste Galet. *in margar.casuum conscient.verbo Parochus* 3.

Regularibus non est prohibitum inter Missarum solemnia vertere se ad populum, & generalem confessionem pro eo facere, atque etiam in medio Altaris sistendo eleemosynas, & oblationes ab offerentibus recipere, non autem eis licet ab Altari discedere, & per Ecclesiam circumire. S.Congreg.Conc. *in nullius Prouinciæ Rauennaten.15.Septembris* 1629.

Regulares non possunt in Sabbato sancto benedicere domos, cùm non possint hoc munus extra Conuentum suum exercere. S.Congreg.Conc. *sub die 23.Nouembris* 1619.

Regularis deducens intra quinquennium nullitatem professionis, tenetur eam probare coniunctim coram proprio Superiore Regulari illius monasterij, in quo professionẽ emisit, & coram Ordinario illius loci, in quo professus est. S.Cõgr.Conc. *in nullius, 1.Decẽbr.*1593.

Regularibus non licet ex dispositione inferiorum à Summo Pont. possidere, vel tenere agros, annuos redditus, vel bona immobilia superflua, ac proinde si propter talem licentiam possideant, non excusantur à culpa, nec à pœna ipso iure incurrenda. S.Congreg. Conc.teste Armendar. *in addit. ad recop. legum Nauarræ, lib. 2. tit. 18. l. 7. de Relig. num. 64. & 65.*

Regulares quoad mobilium superfluitatem, & conuenientiam, stare debent arbitrio, & præfinitioni superiorum, nisi de excessu arbitrij constiterit, habita tamen ratione personæ, officij, & Regularis status, paupertatis quam professi sunt, etiam cæterarum item qualitatum. S.Congr.Conc.teste Armendar. *d. l. 7. de Relig. num. 84.*

Regulares non debent extra Conuentum ministrare Sacramenta suis Tertiariis præter sacramentum Pœnitentiæ. S Congr.Rit. *in Spoletana terræ de Visso, 20. Iunij 1609.*

Regulares non possunt aggregare suæ regulæ personas in articulo mortis constitutas, *ibidem.*

Regulares non possunt impedire quominus Episcopus per suos Canonicos cantari faciat Missas in eorum Ecclesiis, etiam exemptis, ad quas dirigantur, & terminentur processiones. S. Congreg. Rit. *in Firmana, 25. Ianuarij 1603.*

Regulares non possunt pulsare campanas Sabbato sancto antequam pulsentur in Ecclesia cathedrali. S.Congr.Rit. *in Placentina, 21. Augusti 1604.*

Regularis vt in choro cantet Officium, & horas Canonicas cum Clericis secularibus, non conuenit. S.Congr.Rit. *in Illerden. 15. Nouembris 1603.*

Regularibus in Regnis Hispaniarum existentibus omnia, & singula priuilegia, prærogatiuæ, immunitates, & exemptiones tam per Apostolicam Sedem, illiúsque in dictis Regnis Nuncios, quàm eorum Superiores concessa, reuocat, ac prohibet illa de cætero absque sua, & Sedis Apost. licentia concedi. Vrbanus VIII *constit. 57. incip. Pastoralis, 30. Iulij 1626.*

Regulari Episcopo ex Ordine S. Francisci Minor. Obseru. conceditur vt possit recitare tuta conscientia Officia Sanctorum Ordinis S. Francisci, & celebrare eorum Missas, dummodo priuatim celebret in sua Capella dictis diebus Sanctorum Ordinis cum Missali Romano, & Officium pariter recitet cum Breuiario Romano. S.Congr. Rit. *in Maioricen. 6. Decembris 1632.*

Regularibus habentibus claustra non licet processiones facere extra claustra

clauſtra monaſterij; carentibus verò clauſtrum non niſi intra ambitum, hoc eſt, propè muros Eccleſiarum, ſiue excundo à ianua Eccleſiæ, & intrando per aliam, ſiue per eandem, & ſemper prope muros Eccleſiæ; extra verò ambitum Eccleſiarum, nonniſi de licentia, conſenſu, aut cum Cruce Parochialis. S.Congreg.Rit. *in Liman.* 15. *Decembris* 1632.

Regulares vocati ad funus conuenire debent in Parochiali, aut in alia Eccleſia iuxta loci conſuetudinem, & nullo modo expectare per vias, aut ire ad domum defuncti, *ibidem.*

Regulares etiam ſub cenſuris eccleſiaſticis compellere poteſt Epiſcopus in omnibus caſibus, in quibus iuriſdictio illi tribuitur à iure communi, & Concilio Trident. ac conſtitutionibus Apoſtol. in Regulares. S.Congr.Conc. *in Nebbien.* 7. *February* 1632.

Regulares eligere debent Conſeruatores in ſingulis diœceſibus, in quibus monaſteria, Conuentus, ſeu domos Regulares habent. Sacr. Congreg. Conc. *in Roſſanen.* 15. *Aprilis* 1628. *& in Lancianen.* 9. *Ianuary* 1633.

Regularem exemptum, qui ob notorium delictum in cenſuras incidit, poteſt Epiſcopus denunciare pro publico excommunicato, vt tanquam talis euitetur ab omnibus. S.Congr.Conc. *in Liman.* 29. *Ianuary* 1633.

Regulares Ordinis Carmelitani, & Moniales militantes ſub dicta Regula receperunt Breuiarium Romanum, & S.Congr. Rit. conceſſit vt de Sanctis huius Ordinis tam per Regulares Carmelitarum, quàm etiam per Moniales eiuſdem Ordinis recitari etiam poſſint Officia propria iam approbata per S.Cōgr.Rit. iuxta rubricas Breuiarij Romani, & quòd in celebratione Miſſarum iidem Regulares Carmelitæ poſſint in fine recitare Antiphonam *Salue Regina*, iuxta eorum antiquam conſuetudinem, dummodo illam recitent ſtantes, & non genuflexi. S.Congr.Rit. *in cauſa Ordinis Carmelitani*, 9. *Aprilis* 1633.

Vide in verbo *Fratres Religioſi*, & in verbo *Religioſus*.

Regularis tranſlatus, vide in verbo *Tranſitus*.

Regularis Confeſſor II.

REGVLARES cuiuſcumque Ordinis in India, habita licentia Superiorum in Conc. Prouinciali, poſſunt liberè prædicare, ac Indorum confeſſiones audire. Pius V. *conſtit.* 34. *incip. Exponi*, 24. *Martij* 1567.

Regulares

Regulares etiam graduati secularium confessiones audire non possunt, nisi præuio examine ab Ordinariis approbati fuerint. Pius V. *constit.* 1 3 3. *incip. Romani, octauo Id. Augusti* 1571. & etiam à suis Superioribus. Clemens VIII. *constit.* 115. *incip. Quæcumque*, 7. *Decembris* 1604.

Regulares non possunt in vim priuilegiorum illis ante Concilium concessorum audire confessiones personarum secularium, nisi priùs fuerint approbati ab Ordinario. S. Congreg. Conc. teste Armendar. *in addit. ad recop. legum Nauarra, lib.* 2. *tit.* 18. *l.* 7. *de Relig. n.* 52.

Regulares approbatos ad audiendas confessiones non debent Ordinarij impedire quominus illas audire possint in domibus pœnitentium ægrotorum, quando ab eis vocantur: verùm præcipere possunt iidem Ordinarij sub pœna suspensionis à facultate audiendi confessiones quòd Regulares huiusmodi infirmorum Parochos de audita confessione eodem die certiores reddant. S. Congreg. Episcop. & Regul. *sub die* 1 *Iulij* 1606.

Regulares virtute litterarum Iubilæi, & Indulgentiarum, ac alij quicumque Confessarij possunt absoluere à casibus reseruatis Episcopo, si in eisdem litteris tribuitur eis facultas absoluendi à quibuscumque casibus, etiam Sedi Apost. reseruatis. S. Congr. Conc. teste Garc. *de benefic. in addit. ad* 3. *part. cap.* 2. *num.* 300.

Regulares generaliter ab Episcopo approbati ad confessiones personarum secularium audiendas nequaquam censentur approbati ad audiendas confessiones Monialium sibi subiectarum, sed egent quoad hoc speciale Episcopi approbatione. S. Congr. Conc. *dub.* 9. *de anno* 1623. post meum tract. *de officio Episcopi pag.* 6. secundùm Lugdunen. impress.

Regularis ad audiendas confessiones Monialium vnius monasterij ab Episcopo approbatus minimè potest audire confessiones Monialium alterius monasterij, *ibidem dub.* 10.

Regulares Prælati, siue alij Religiosorum Confessores possunt audire confessiones secularium, qui sunt de familia, & continui conuentuales, non autem illorum, qui deseruiunt in eorum monasteriis absque licentia, siue approbatione Episcoporum, de qua *in c.* 15. *sess.* 23. *de reform.* S. Congr. Concil. *sub die* 28. *Martij* 1594.

Regulares ab Episcopo antecessore præuio examine approbatos ad personarum secularium confessiones audiendas, potest modernus Episcopus pro maiori conscientiæ suæ quiete rursus examinare. S. Congr. Conc. *in Albanen.* 5. *Februarij* 1628.

Regulares

Regulares per priuilegium, quod Mare magnum appellant, non habent facultatem absoluendi pœnitentes in casibus Episcopo reseruatis. S. Congreg. Concil. teste Garc. *de benefic. part. 3. cap. 2. num. 267.*

Regularibus facultas audiendarum confessionum ad beneplacitum per Ordinarios concessa potest quandocunque reuocari. S. Congreg. Episcop. & Regul. *in Papien. 12. Mart. 1619.*

Regulares in vim Bullæ Cruciatæ non possunt sibi Confessarios eligere, & ab eis absolui à casibus reseruatis in Bulla Cœnæ Domini, propter Breue Clementis VIII. apud Soar. *de Relig. tom. 4. lib. 2. cap. 16. vers. secundò.* Sebast. Costa *super Bullam Cruciatæ, quæst. 107.* S. Congreg. Conc. *in Portugalia & Castella, 4. Decembr. 1627.*

Regulares audientes confessiones in ea diœcesi, in qua sunt approbati, cum facultate etiam casuum reseruatorum, absoluere possunt aduenientes ex alia à casibus reseruatis in diœcesi pœnitentium, non autem in illa, in quibus Regulares confessiones audiunt, dummodo non malitiosè huiusmodi pœnitentes talem absolutionem quærant. S. Congr. Conc. *sub die 19. Nouembr. 1616.*

Regulares cuiuscunque Ordinis, Congregationis, Societatis, & instituti, etiam necessariò exprimendi, nec intra, nec extra Italiam in vim priuilegiorum, aut confirmationum huiusmodi, quas vel hactenus obtinuerunt, vel deinceps forsan obtinebunt, possunt quemquam absoluere à casibus in Bulla Cœnæ, aut Ordinario loci reseruatis, & si secus egerint, absolutiones nullæ, atque irritæ fuerunt, & erunt: ab aliis verò casibus, & censuris Sedis Apostol. reseruatis, siquidem Regulares habent à Sede Apost. absoluendi facultatem, illa extra Italiam minimè sublata fuit. S. Congr. Episc. & Regul. *sub die 17. Nouembris 1628.*

Regulares à prædecessoribus Episcopis examinati, & approbati ad confessiones personarum secularium audiendas à præsente Episcopo successore pro maiori conscientiæ suæ quiete possunt iterum examinari, & si minus idonei reperti fuerint, reprobari ad præscriptum constitutionis f. mem. Pij V. hac de re editæ; sed illi, quos idemmet Episcopus approbauit, siquidem huiusmodi prohibitionem obtinuerint ad certum tempus, eo elapso non possunt confessiones audire absque noua ipsius Episcopi licentia & approbatione, præuio etiam, si eidem libuerit, nouo examine; illi autem, quos ipsemet Episcopus ad confessiones huiusmodi audiendas semel admisit simpliciter, & sine vlla temporis præfinitione, nulla-

tenus possunt ab eodem reprobari sine noua causa, eaque confessiones ipsas concernente. Cæterùm an eadem causa subsit, vel ne, Episcopus non tenetur ipsis Regularibus edicere; sed Sedi Apost. duntaxat, vbi eam sibi aperiri postulauerit. S. Congr. Episcop. & Regular. *in vna Giennen. sub die 30. Ianuarij 1629.*

Regulares ad confessiones personarum secularium audiendas, quamuis Episcopus simpliciter, & absque vlla temporis præfinitione approbauerit, potest tamen eosdem, si noua causa superueniat, suspendere, ac licentias illis concessas reuocare, dummodo huiusmodi confessiones ipsas concernat. Cæterùm si Regulares cum scandalo, aut aliàs inhonestè viuant, vel aliquod delictum committant, propter quod rationabili Episcopi iudicio videantur à confessionibus suspendendi, cùm præcipua Ministri qualitas sit integritas vitæ, & morum honestas, vtique ea causa ad ministerium confessionis pertinet, ac proinde nihil obstat quominus ab ea possit Episcopus Regulares vtcunque à semetipso approbatos suspendere, aut repellere à confessionibus audiendis. Eadem S. Congr. Episcop. & Regular. *in d. Giennen. 30. Augusti 1630.*

Regularibus vtriusque sexus quorumcunque Ordinum quantum ad sacramenti Pœnitentiæ, seu Confessionis administrationem ordinariæ dispositioni suorum Prælatorum, & Sedi Apostol. quoad sibi reseruata subiecti sunt, etiamsi Bullam sanctæ Cruciatæ habeant. Vrbanus VIII. *constitut. 105. incip. In specula, 19. Iunij 1630.*

Vide in verbo *Confessor.*

Regularis Prædicator III.

Regvlares cuiuscunque Ordinis in India, habita licentia Superiorum in Concilio Prouinciali, possunt liberè prædicare. Pius V. *constit. 34. incip. Exponi, 24. Martij 1567.*

Regulares non possunt adhortationem ad populum etiam in Ecclesiis suorum Ordinum habere, non petita priùs benedictione ab Abbate, vel eo contradicente quatenus sit nullius, & iurisdictionem quasi Episcopalem habeat. Verùm si Regulares contrafecerint, non ab Abbate, sed à suis Superioribus Regularibus sunt puniendi. S. Congreg. Concil. *in Nullius prouinciæ Rauennaten. 15. Septembr. 1629.*

Regulares in Ecclesiis suorum Ordinum prædicare volentes non tenentur

nentur ab Episcopo licentiam obtinere, sed tantùm à suis Superioribus de moribus, & scientia examinari, & approbari debent, ac ab eis habere licentiam, & cum ea se personaliter coram Episcopo præsentare, ab eóque petere benedictionem, tametsi eam minimè obtinuerint. S. Congreg. Concil. teste Fr. Emman. *quæst. Regular. tom.3. quæst.32. art.5.*

Regulares, qui absque licentia Episcopi prædicauerint in Ecclesiis, quæ suorum Ordinum non sunt, tametsi decreto Concil. *sess. 5. cap.2. de reformat.* contrafecerint, non possunt puniri ab Episcopo, sed tantùm à suis Superioribus Regularibus. S. Congreg. Concil. teste Piasec. *in praxi Episcop. part. 2. cap.3. num.* 41. Sed hodie per constitut. Gregorij XV. de exemptorum priuilegiis, incip. *Inscrutabili, Nonis Februarij* 1622. *in* §. *ac demum*, Regulares prædicantes in alienis Ecclesiis, quæ suorum Ordinum non sunt, absque licentia Episcopi, vel etiam in Ecclesiis suorum Ordinum, non petita illius benedictione, aut ipso contradicente, ab Episcopo puniuntur.

Regulares quoad processiones IV.

REGVLARES monasterij vltra medium milliare à ciuitate distantis non possunt ab Episcopo compelli accedere ad processiones. S. Congreg. Concil. teste Piasec. *in praxi Episcop. part. 2. cap. 3. num.* 47. *in fine*, & Armendar. *in addit. ad recopil. legum Nauarræ, lib.1. tit.14. cap.28. §. 31. de procession. num.9. 11. & 14.*

Regulares antequam processiones publicas, quæ in aliquo loco fiunt, inchoent, à suis Ecclesiis principium & finem habentes expectare tenentur Parochum, per quem eædem processiones ordinari etiam debent. S. Congr. Conc. *in Spoletana*, teste Sell. *in select. canon. cap.25. num.*8.

Regulares eiusdem Ordinis quandò habent plura monasteria in loco, debent in processionibus simul vniti incedere, & præcedere aliis diuersi Ordinis, qui post primum monasterium locum obtinuerunt, licèt alia sint nouissimè, & post eos fundata; quia primum monasterium acquirit anterioritatem supra alia diuersi Ordinis post ipsum fundata pro omnibus sui Ordinis postea fundandis. Regulares verò eiusdem Ordinis diuersorum monasteriorum præcedunt inter se iuxta Ordinis instituta, quæ si non absint iuxta anterioritatem monasteriorum, ita tamen vt à Regularibus di-

uersi Ordinis non interrumpantur. S. Congreg. Rit. *in Panormitana*, 10. *Maij* 1608. *& in causa Minorum Regularium de Obseruantia*, 3. *Iunij* 1617.

Regulares in processionibus debent Clerum secularem anteire, nec cum Clero seculari mixti incedere. S. Congreg. Rit. *in Castellæ & Legionis*, 30. *Augusti* 1602. *& in Legionen.* 24. *Septembr.* 1605. *& in Neapolitana*, 7. *Iulij* 1612.

Regulares in processionibus incedunt post Confraternitates laicorum, & post eos in digniori loco Clerus secularis. S. Congr. Rit. *in Messanen.* 7. *Augusti* 1621.

Regulares possunt cogi etiam per censuras accedere ad publicas processiones etiam exempti. S. Congr. Rit. *in Legionen.* 24. *Septembris* 1605. *& in Ferrarien.* 27. *Iulij* 1609. *& in Chilen. in Indiis* 15. *Maij* 1610. *& in Toletana* 4. *Iulij* 1615.

Regulares tenentur accedere ad processiones cum numero decenti, debito, & consuetuo. Eadem S. Congr. *in Castella & Legionis*, 30. *Augusti* 1602.

Regulares etiam Canonici Lateranenses in publicis processionibus non possunt deferre eorum Crucem discoopertam, sicut defert Clerus, & Capitulum Ecclesiæ cathedralis, sed cum velo, seu pallio appenso. Sac. Congreg. Rituum *in Neapolitana*, 14. *Ianuarij* 1617.

Regulares non possunt extra claustra monasteriorum suorum ad libitum facere processiones. S.Congr.Rit. *in Aretina Montis Sauini*,19. *Maij* 1614. Nec eis licet processiones facere extra Ecclesias,& ambitum illarum. Ead. S.Congreg. 2. *Iulij* 1610.

Regulares non possunt facere processiones cum sanctissimo Sacramento per limites Parochiæ, & Ecclesiæ collegiatæ. S. Congregat. Rituum *in Gallicen. insulæ*, 28. *Augusti* 1615. *&* 18. *Februarij* 1617.

Regulares feria quinta in Cœna Domini non possunt facere processiones cum sanctissimo Sacramento extra Ecclesiam, nec in festo Corporis Christi similem processionem facere extra eorum iurisdictionem per iurisdictionem Plebani, & suæ Parochiæ. S.Congr. Rit. *in Aretina*, 11. *Decembris* 1613.

Regulares non possunt cum Cruce processionaliter, aut aliàs ad leuanda funera defunctorum Parochias intrare, nisi vocato & expectato proprio Parocho, nisi aliter ipse consentiat, aut venire omnino expresse recuset. S. Congreg. Rituum *in Catanien. ciuitatis*

tatis Platiæ, 12. *Octobris* 1619. *& in Vercellèn. terra Crescentini*, 26. *Februarij* 1611.

Regulares non possunt impedire quominus Episcopus per suos Canonicos cantari faciat Missas in eorum Ecclesiis etiam exemptis, ad quas dirigantur,& terminentur processiones. S. Congreg. Rit. *in Firmana*, 25.*Ianuarij* 1603.

Regulares quoad præcedentiam V.

REGVLARES inter se præcedunt secundùm Ordinem præscriptum in Bulla Gregorij XIII. vt scilicet ij præcedant,qui priùs in loco monasterium, & locum obtinuerunt. S.Congr. Rit. *in Vrgentin.*23.*Maij* 1603. *& in Tuscanen.*14.*Iunij* 1608.*& in Cusentin.*1.*Martij* 1614.*& in Terracinen.*30.*Septembris* 1614.*& in Rossanen.terræ noua*, 14.*Februarij* 1615. *& in Agrigentin.terra Nari*, 4. *Aprilis* 1615. *& in Auersana*,3.*Octobris* 1615. *& in Meliten.*15.*Iunij* 1617. *& in Liburni*, 21. *Iulij* 1618. *& in Spoletana*, 18. *Augusti* 1618. *& in Oritana terra Fralla*,29.*Septembris* 1619.

Regulares semper & in omni loco debent dare præcedentiam Clero seculari,etiam in eorum propriis Ecclesiis. S. Congr. Rit. *in Hispaniarum*, 17. *Nouembris* 1600. *& in Elboren.*28.*Septembris* 1602. *& in Tullen.* 12. *Martij* 1616. *& in Firmana terra S. Victoria*, 31. *Martij* 1618.

Regulares in suburbiis, & territorio Romano seruant præcedentiam sicut in ipsa Vrbe. S.Congr.Rit. *in Tusculana*,2.*Martij* 1613.

Regulares in processionibus debent Clerum secularem anteire, nec cum Clero seculari mixti incedere. S.Congr Rit. *in Castella,& Legionis*,30.*Augusti* 1602.*& in Legionen.*24.*Septembris* 1605. *& in Neapolitana*, 7. *Iulij* 1612.

Regulares non possunt prætendere præcedentiam supra vnum Clericum Parochum Regularem,quando inter alios Parochos præcedit in processionibus. S.Congr.Rit. *in Asten.*23.*Nouembris* 1602.

Regulares debent locum digniorem in processionibus cedere Clero seculari,licèt Prior Regularium deferat in processione Reliquiam. S. Congr. Rit. *in Senogallien. Montis Bodij*,24.*Septembris* 1605. *&* 23. *Ianuarij* 1610.

Regulares cum Monialibus alloquentes V I.

REGULARES cuiuſcumque Ordinis, aut Congregationis exiſtant, quotieſcumque abſque Sacræ Congreg. licentia Moniales alloqui reperti fuerint, carcerari debent, eorúmque Superioribus, iuxta S.Congr.decretum puniendi conſignentur, qui Superiores, deinde Sacram Congr. ac Ordinarium de executione certiores reddant. S.Congr.Conc. *in Fauentina*, *7. Martij* 1617.

Regulares ad monaſteriorum clauſuræ Monialium ianuas proceſſionaliter ad Reliquias, aut alia recipienda nunquam accedant, eædémque ianuæ perpetuò, neceſſitatibus exceptis, clauſæ permaneant, *ibidem*.

Regularis abſque legitima licentia accedens ad monaſteria Monialium Regularibus ſubiectarum, ibique in loco colloquiis deſtinato cùm Moniali colloquens, poteſt ſtante conſtitutione fel.record. Gregorij X V. de exemptorum priuilegiis à diœceſano Epiſcopo, tanquam Sedis Apoſt.delegato coërceri, & puniri. S.Congr.Conc. *inter impreſſas de anno* 1624.

Regulares adeuntes monaſteria Monialium abſque Epiſcopi licentia non incidunt in pœnam excommunicationis, quam Epiſcopus ſuo edicto propoſuit, ſi Regulares habeant ex priuilegio non poſſe ab Epiſcopo excommunicari, & aliàs ſic excommunicati non poſſunt abſolui à ſuis Superioribus, ſed ab Epiſcopo qui ſibi hanc abſolutionem reſeruauit. S.Congreg.Conc. *ſub die 9. Aprilis* 1587. teſte Quarant. *in ſumm. Bullarij, verbo Monaſteria Monialium.*

Regulares cuiuſcumque Ordinis, Militiæ, Societatis, vel Congregationis ad monaſteria Monialium, etiam ſui Ordinis ad colloquendum, ſiue tractandum cum eis ſine S.Congregationis licentia particulari deſuper edito decreto accedere prohibentur. Cui prohibitioni etiam ſubiacent Milites Regulares Ordinis S. Ioannis Hieroſolymitani, & præter pœnas in prædicto decreto contentas incurrunt etiam peccatum mortale, & ab huiuſmodi pœnis non poſſunt abſolui, nec rehabilitari ab aliis præterquàm à Sede Apoſtol. aut Sacra Congregatione, quibus tamen non ſubiacent Regulares accedentes ad monaſteria, puellis, vel mulieribus ſecularibus ibi degentibus loquendi cauſa: nec etiam comprehenduntur ſupradicto decreto litteras ad Moniales mittentes, quamuis tam huiuſmodi Religioſi, quàm Moniales ſint debitè corrigendi, ac puniendi.

niendi à Superioribus,quibus in delinquentes huiusmodi competit iurisdictio. S.Congr. Episcop. & Regular. *sub die 22. Augusti, & 7. Septembris* 1605.

Regulares transeuntes ad aliam VII.

REGVLARIBVS ad strictiorem Religionem transire volentibus, si beneuolos in ea inueniant receptatores,ac deuotionis feruore ducti, non autem alicuius criminis perpetrati pœna subterfugituri, sufficit petita,licèt non obtenta licentia à suis Superioribus. Sacr. Congr.Episcop.& Regul. *sub die* 13.*Septembris* 1583.

Regulares Ordinum Mendicantium non possunt transire ad alium Ordinem, præterquam ad Carthusianos, inter quos postmodum Mendicantes huiusmodi iuxta constitut. Clementis VIII. voce actiua, & passiua carent, atque ad quæuis officia, & ministeria, ac gradus istius Religionis perpetuò inhabiles existant. S. Congreg. Episcop.& Regul.ad General.Carthus.*de mense Martij* 1596.

Regularis ex indulto à Religione Fratrum Minorum de Obseruantia ad secundum Ordinem S. Francisci ex legitima causa translatus recuperat ius succedendi in bonis sibi ex testamento, vel abintestato post translationem delatis. S.Congr.Conc. *in Neritonen.* 22. *Ianuarij* 1622.

Regulares Discalceati Ordinis sanctissimæ Trinitatis de licentia Sedis Apostol. ad laxiorem calceatorum transeuntes debent facere annum probationis, non tamen emittere professionem. S.Congr. Conc.12.*Ianuarij* 1619.

Regulares quoad sepulturam VIII.

REGVLARES vocati ad sepeliendum mortuos, etiam in eorum propria Ecclesia, debent accedere ad Ecclesias, è quibus cadauera amouentur, & inde cum Clero seculari discedere,non autem expectare extra ianuam Ecclesiæ,& aliis se postea associari.S.Congr. Episcop.& Regul. *in Viglenanen.* 13.*Nouembris* 1600.

Regulares extra claustra decedentes possunt ad eorum Ecclesias deferri, etiam Parochis inconsultis. S. Congreg. Conc.*sub die* 2.*Iulij* 1620.teste Lauren.de Peirinis *in constitut.sui Ordinis Minimor.tom.*2. *constit.*7. *Pij V. num.*10.*vers.ad* 10.*pag.*194.

Regulares non debent benedicere corpus defuncti in eius domo, & per

per viam, licèt ad eorum Ecclesiam pro sepultura deferendum sit, nec aliquod Officium supra illud facere antequam intus eorum Ecclesiam collocetur, sed hoc pertinet ad Curatum in cuius Parochia decessit. In Ecclesia verò propria, in qua corpus sepelitur, debent ipsi Officium facere. S.Congr.Conc. *in Squillacen.* 18.*Nouembris* 1606. *& in d. Catanien. ciuitatis Platiæ* 12. *Octobris* 1619. Sed si Parochus est in quasi possessione huiusmodi Officium faciendi etiam intus eorum Ecclesiam manutenendus est. Ead.S.Congr. *in Rauennaten.* 28. *&* 31. *Augusti* 1615.

Regulares non prohibentur sepelire corpora paruulorum, si adest in eorum Ecclesia sepulchrum maiorum, vel concurrente consuetudine ab eorum patribus est electa sepultura. Debent autem habere cœmeterium separatum pro sepultura paruulorum. S. Congr. Rit. *in ciuitatis Castellanæ*, 12. *Decembris* 1620.

Regulares possunt in eorum Ecclesiis sepelire absque Parochi interuentu Tertiarios collegialiter viuentes, aut cum claustralibus habitantes, necnon mulieres virginalem, seu cælibem, aut castam vidualem expresso voto, & sub dicto habitu vitam ducentes. Quòd si Tertiarij, vel Tertiariæ his careant qualitatibus, non sunt sepeliendi in Ecclesia Regularium, nisi ipsi dum vixerint in ea elegerint sepulturam, & tunc Parochus etiam est adhibendus. Sacr. Congr.Rit. *in Spoletana terræ de Visso*, 20. *Iunij* 1609.

Religio.

RELIGIONEM arctiorem qui ingredì vouerunt, Canonicorum Regularium Congregationem intrare possunt. Iulius II. *constit.* 30. *incip. Inter cæteros*, 4. *Non. Aprilis* 1512.

Religionem aliquam qui in genere ingredi vouerunt, si Clericorum Regularium Congregationem intrent, voto satisfaciunt. Clemens VII. *in constit.* 38. *incip. Dudum*, 7. *Martij* 1533.

Religionem ingredi non possunt illegitimi, criminosi publici, nisi facta diligenti inquisitione de vita, & moribus, & nullus admittitur nisi facta relatione in Capitulo saltem Prouinciali, ac de consensu Diffinitorum. Sixtus V. *constitut.* 71. *incip. Cùm de omnibus*, 6. *Kal. Decembris* 1587.

Religionem ingressus, qui seruata forma *cap.* 16. *sess.* 25. *de Regular.* renunciauit legitimam paternam, & ius succedendi in materna ad fauorem

fauorem ipsius monasterij, emissa deinde professione si postea ad Episcopatum sit promotus, viuente eadem matre recuperat ius succedendi tam in paterna, quàm in materna legitima, etiam quoad renunciata, ad fauorem tamen suæ Ecclesiæ. S. Congreg. Conc. *sub die* 11. *Ianuarij* 1631.

Religioni Hierosolymitanæ nullæ immunitates obstant quominus eius Sacerdotes inseruientes Ecclesiis vocari debeant ad processiones, ac nisi accedant etiam compelli. S. Congreg. Concil. testibus Armendar. *in addit. ad recopilat. legum Nauarræ, lib.* 1. *tit.* 24. §. 31. *de procession. num.* 5. Salgado *de protectione Regia, tom.* 1. *p.* 2. *cap.* 9. *num.* 103. metipso *de offic. & potest. Episcopi, p.* 3. *alleg.* 78. *num.* 11.

Religioni Hierosolymitanæ in bonorum alienatione, quæ eis obueniunt per successionem suorum Militum defunctorum, non est deneganda facultas in forma iuxta decretum de non alienandis. S.Congr.Conc. *in Mileuitana,* 22. *Ianuarij* 1622.

Religio Clericorum Regularium Theatinorum quandiu institutum nihil bonorum stabilium possidendi retineat, quoad bona immobilia non comprehenditur in prohibitione nuper edita de rebus Regularium non alienandis. S. Congr. Conc. *de anno* 1625. Comprehenduntur tamen domus professæ Societatis IESV. Eadem S.Congr. *sub die* 31. *Iunij* 1627.

Religiosus.

RELIGIOSI, qui in Canone, vel in precibus tacito nomine Antistitis, suos Superiores nominant, contra charitatem faciunt. S.Congr.Rit. *in Vlixbonen.* 12. *Nouembr.* 1605.

Religiosi Missas in eorum Ecclesia per Sacerdotem secularem ab hærede eligendum iuxta formam testamenti celebrari sinant, illis verò consensum prædictum præstare recusantibus, conceditur Ordinario vt easdem Missas legatas in aliam Ecclesiam prædictorum hæredum arbitrio transferat. S Congr.Concil. ——

Religiosi Ordinis sanctiss. Trinitatis non possunt ad alium quemcunque, etiam Mendicantium Ordinem se transferre, nisi petita à Superioribus licentia, cognitáque & approbata priùs ab eadem S.Congr. transitus causa, ac inuentis in Religione, ad quam transire intendunt, beneuolis receptatoribus, necnon seruata, vbi opus

fuerit, fel. record. Sixti PP. V. *constitutione.* S. Congr. Episcop. & Regul. *sub die* 15. *Martij* 1616.

Religiosorum bona, & subditi monasterij debent gaudere priuilegiis sui Ordinis, non obstante quòd Abbas eiusdem monasterij non sit Religiosus, sed inceperit esse perpetuus Commendatarius, quia Monachorum non est immuratus status. S. Congr. Concil. *sub die* 8. *Maij* 1627.

Religiosus, qui sua professione facta tribus horis ante completum annum probationis à Religione discessit, & in habitu clericali laudabiliter vixit, si postea redeat ad Religionem, debet ratificare professionem, & ei locus debetur à die ratificationis. S. Congr. Concil. *sub die* 1. *Febr.* 1631.

Religiosus appellare debet à Superiore locali ad Prouincialem, à Prouinciali ad Generalem, à Generali ad Protectorem, à Protectore ad S. Congregationem, & ab hac ad Summum Pontificem. S. Congreg. Regul. teste Fr. Barthol. de Vecchis *in praxi obseruanda in admittendis ad Religionis statum Nouitiis disp.* 15. *dub.* 2. *n.* 17.

Vide in verbo *Fratres Religiosi*, & in verbo *Regulares.*

Reliquiæ.

RELIQVIÆ Sanctorum venerandæ sunt. Gregor. XIII. *constit.* 33. *incip. Sanctissimus, de anno* 1575.

Reliquiæ Sanctorum recipiendæ non sunt antequam ab Episcopis recognitæ, & approbatæ fuerint. Sixtus V. *constit.* 88. §. 3. *incip. Dominus, Idib. Nouembris* 1588.

Reliquia nullius est in bonis. S. Congr. Rit. *in Senogalien. Montis Bodij*, 23. *Ianuarij* 1610.

Reliquia modica iam facta alienabilis potest donari alicui Ecclesiæ, vel Oratorio. S. Congr. Rit. *in Asten.* 8. *Iul.* 1602.

Reliquiam deferre in processionibus pertinet ad Priorem Conuentus vnde Reliquia sumitur, sed regulariter debent in processione cedere digniorem locum Clero seculari. S. Congreg. Rit. *in d. Senogallien. Montis Bodij*, 24. *Septembr.* 1605. *&* 19. *Aprilis* 1608. *&* 23. *Ianuarij* 1610.

Reliquiarum Sanctorum Patronorum ciuitatis clauis vna concedi potest Magistratui seculari eiusdem ciuitatis. S. Congr. Rit. *in Leteren.* 8. *Maij* 1604.

Reliquiæ

Reliquiæ non ſunt incenſandæ, niſi cùm incenſantur oblata. S. Congr. Rit. *in Lucana*, 20. *Aprilis* 1602.

Reliquiæ non in monaſteriis Monialium, ſed in exterioribus Eccleſiis aſſeruari debent, vt de locis decentibus prouideatur. S. Congreg. Epiſcop. & Regul. *in Fauentina*, 7. *Mart.* 1617.

Reliquia inſignis dicitur corpus, caput, brachium, crus, & ea pars, non parua tamen, in qua Sanctus paſſus fuit martyrium. S. Congr. Rit. *ſub die* 8. *Aprilis* 1628.

Reliquia Sancti ad hoc vt de eo poſsit celebrari Officium, debet eſſe inſignis, videlicet corpus integrum, caput, &c. & ſic ex Sanctis approbatis, & poſitis in Martyrologio. Et tunc celebrari debet tantùm in Eccleſia vbi eſt Reliquia, ſeruatis rubricis Breuiarij; & ſi talis Eccleſia ſit cathedralis, non propterea aliæ Eccleſiæ debent ſe in hoc conformare cum illa. S. Congr. Rit. *in Calaguritana*, 1. *Septembr.* 1612. *& in Vrbis Theatinorum* 3. *Iunij* 1617. *& in Conchen.* 12. *Mart.* 1618. Si verò Reliquia non ſit inſignis, non licet, nec eſt alterandum Officium, ſed recitandum prout in Breuiario Romano. Eadem S. Congr. *in Vrbis S. Coſmati*, *& in alia Viterbien.* 1. *Septembr.* 1612.

Renunciatio Nouitij.

RENVNCIATIO à Nouitio facta per duos menſes ante profeſſionem tenet, licèt ante expletum decimumſextum annum. S. Congreg. Concil. teſte Armendar. *in addit. ad recop. legum Nauarræ, lib.* 2. *tit.* 18. *l.* 7. *de Relig. num.* 22.

Renunciatio à Nouitio per duos menſes ante profeſsionem facta ſine licentia Epiſcopi, ſeu eius Vicarij, eſt ipſo iure nulla. S. Congr. Conc. teſte Rot. *in Romana fideicommiſſi*, 15. *Nouembris* 1624. *coram R. P. D. Pirouano.*

Renunciatio facta à Moniali per diem ante duos menſes præfixos à Conc. Trident. non valet, quia contra formam Concilij. S. Congr. Concil. *ſub die* 21. *Ianuar.* 1617.

Renunciatio facta ad fauorem Patrum Societatis IESV per Nouitium inter Patres dictæ Societatis, eſt valida, non obſtante quòd non fuerit facta cum licentia Epiſcopi. S. Congreg. Concil. *in Neapolitana*, 20. *Martij* 1621.

Renunciatio facta per eum, qui nulliter emiſit profeſsionem, ſi poſtea

cognita inualiditate iterum validè professus sit, declarans nolle denuo bonis renuntiare, quatenus prior renunciatio non sustineatur, est nulla. S. Congr. Conc. *sub die* 3. *Decembris* 1632. per doctrinam Sanch. *in praecepta Decalogi, lib.7. cap.5. num.56.* Molfes. *in sum. morali, tom.1. cap. 16. de renunciat. num.28.*

Renunciatio à Nouitio excedente sexdecim annorum ætatem facta absque solemnitate decreti Conc. Trident. *seff.25. cap.16. de Regul.* non est inualida, ita vt Concil. d. loco vendicet sibi locum, etiam in iis, qui excedunt annum sextumdecimum. S. Congr. Conc. *sub die* 15. *Ianuar.* 1601. teste Fr. Barthol. de Vecchis *in praxi obseruanda in admittendis ad Religionis statum Nouitiis, disp.8. dub.8. num.1.*

Renunciationes, vel donationes ante habitus susceptionem, etiam animo, & proposito Religionem ingrediendi factas, non comprehendit decretum Conc. *d.cap.16.* S. Congr. Conc. teste Fr. Barth. de Vecchis *d. dub.8. num.4. in fine.*

Reseruatarius, Reseruatio.

RESERVATARIVS pensionis super Archipresbyteratu habente curam animarum, quam tamen ipse nunquam obtinuit, potest transferre medietatem ad fauorem sui filij illegitimi. S. Congreg. Conc. *sub die* 15. *Septembr.* 1629.

Reseruatio de aliquibus bonis, quam facit sibi Miles Hierosolymitanus in renunciatione facta bonorum ante professionem sub prætextu, vt de reseruatis testari possit, non sustinetur. S. Congr. Conc. *in Neapolitana*, 5. *Iulij* 1628.

Residere.

RESIDENTIVM Episcoporum priuilegia, & non residentium pœnæ quæ. Pius IV. *constitut.* 10. *incip. De salute, pridie Non. Septembris* 1560. *& constit.* 91. *incip. In suprema, septimo Kalend. Decembris* 1564.

Residere in suis Parochialibus quatenus teneantur illarum Rectores. Pius V. *constit.*65. *incip. Cupientes,* 8. *Id. Iulij* 1568.

Residere tenetur obtinens Ecclesiam Parochialem per prouisionem Apost. & habens liberum curæ exercitium, & omnium bonorum, fructuum,

fructuum,& prouentuum ad dictam Ecclesiam pertinentium possessionem, licèt in limine adeptæ possessionis prædictæ mota lis fuerit per aliquem in petitorio. S. Congr.Conc.teste Aloys. Ricc. *in praxi rerum fori eccles.resol.*393.*num.*5.

Residere tenetur habens beneficium, quod curam animarum iurisdictionalem habet. S.Congreg. Conc. teste Armendar. *in addit.ad recop.legum Nauarra, lib.*2.*tit.*23.§.2.*tit.sed an Parochi debeant residere, num.*173.

Residere tenetur ad minus tanquam coadiutor obtinens Baptismalem Ecclesiam, cui incumbit sola cura baptizandi omnes infantes oppidi,& existentes sub cura Archipresbyteri. Sacr.Congr.Conc. teste Armendar.*d.loco num.*178.

Residere potest Parochus in vna sibi beneuisa ex duabus Parochialibus perpetuò inuicem, & æquè principaliter vnitis, ita vt vna non sit dignior, nec principalior altera. Sacr. Congreg. Concil. testibus Garc. *de benefic. part.*3.*c.*2.*n.*179.*in* 16.*declarat.* Armendar. *d.lib.*2.*tit.*23.*l.*2.§.2.*tit.sed an Parochi debeant residere,num.*144.

Residere debent Parochi in domo ipsarum Ecclesiarum parochialium; si verò Parochiales huiusmodi non habeant domos,tunc in alia domo, quæ sit intra limites Parochiæ, aut saltem ita vicina parochiali Ecclesiæ, vt inde commodè possint per seipsos ei inseruire. S. Congreg. Conc. testibus Zerol. *in praxi Episcop.part.*1.*verbo Parochus*,§.4. Garc.*d.part.*3.*cap.*2.*num.*179.*in declarat.*21. Armendar. *d.loco num.*149.

Residere nullus excusatur, licèt distributiones quotidianas amittere consentiat. S. Congr. Conc. teste Garc. *d.part.*3.*cap.*2.*num.*322.*declar.*29. & Armendar. *d.lib.*2. *tit.*23.*sub tit. an canonici debeant residere, num.*41.

Residere tenentur prouisi de Canonicatibus in collegiatis Ecclesiis, præterquam in duobus casibus;primò quando Collegiata sit ruralis,& propter ruinam ampliùs in ea non resideatur ex consuetudine: secundò quando redditus sunt ita tenues quòd non sufficiant ad sustentationem victus, & adsit consuetudo immemorabilis non residendi. S.Congr.Concil.

Residere debens in Ecclesia in qua habet Dignitatem, seu Canonicatum,non obligatur ad aliquam residentiam in Parochiali accessoriè, & in perpetuum vnita Dignitati,vel Canonicatui. S Congr. Conc.testibus Garc. *d.part.*3.*c.*2. *num.*179.*in* 12.*declar.* Armendar. *d.lib.*2.*tit.*23.*l.*2.§.2.*tit.sed an Parochi debeant residere,num.*138.

Residere tenetur Episcopus, qui habet Ecclesiam in loco, vbi omnes incolæ totius diœcesis sunt schismatici, & ideo incorrigibiles, vt nulla adsit spes proficiendi apud illos. S.Congreg.Conc. *sub die* 2. *Septembris* 1617.

Vide in verbo *Parochus*.

Resignans, Resignatio.

RESIGNANS beneficium vt teneatur facere mentionem se ad titulum illius fuisse promotum pro forma, traditum est in Conc. *sess.* 21. *cap.* 2. *de reformat.* stante clausula annullatiua, & quòd Concil. negatiuè loquitur, Ias. *in l. quòd si nominatim* 1. *ff. de liber. & posth.* Felin. *in cap. cùm dilecta, de rescript.* quo stante per æquipollens non potest adimpleri. S.Congr.Conc. teste Garc. *de benefic. p.* 1. *c.* 5. *num.* 438 *& part.* 2. *c.* 5. *num.* 193.

Resignans beneficium de iurepatronatus, qui est patronus eiusdem beneficij, potest præsentare quem vult ad dictum beneficium, & Ordinarius instituere, non obstante dispositione constitut. Pij V. *de non admittendis resignationibus per Ordinarium*, §. *caueant autem.* S.Congr.Conc. *in Viterbien.* 18. *Martij* 1628.

Resignatio beneficiorum quibus casibus fieri permissa sit. Pius V. *constit.* 58. *incip. Quanta, Kalend. Aprilis* 1568.

Resignationes beneficiorum, & iurium cessiones publicandæ sunt intra sex menses, si beneficia sint citra Montes, si vltra, intra nouem; & publicandi huiusmodi resignationes forma in specie seruanda est, nec impletur per æquipollens. Gregorius XIII. *const.* 85. *incip. Humano, Non. Ianuarij* 1584.

Resignatio Ecclesiæ parochialis si verè fuit Romæ expedita antequam Ordinarius resignantem titulo dictæ Parochialis priuaret, eadem resignatio debet suum effectum sortiri, nec Ordinarius potest eam infringere. S. Congreg.Conc. teste Garc. *de benefic. part.* 1. *cap.* 5. *num.* 299.

Resignatio, & permutatio beneficij facta ab illo ad cuius titulum fuit ordinatus, non facta mentione dictæ qualitatis, videlicet quòd fuerit ad illius titulum ordinatus, est ipso iure nulla, cùm dispositio *cap.* 2. *sess.* 21. *de reform.* non possit per æquipollens adimpleri. S. Congr. Concil. teste Gonzal. *ad reg.* 8. *Cancell, glos.* 5. §. 10. *num.* 35.

Resigna

Resignationem beneficij, ad quod resignans ordinatus erat, admittens Ordinarius non habens facultatem admittendi resignationes sibi à Pio V. in certis casibus sublatam, beneficium huiusmodi vacat Sedi Apostol. sed Ordinarius illi de proprio prouidere tenetur. Sacr. Congregat. Concil. teste Garc. *de benefic. part. 2. cap. 5. num.* 228.

Resignationes voluntarias prohibet Concil. Trident. *sess.* 21. *de reform. c.*2. sed non priuationes. S. Congreg. Concil. testibus Armendar. *in addit. ad recopil. legum Nauarræ, lib.* 2. *tit* 8. *l.* 1. *de patrim. num.* 24. Garc. *d. cap.* 5. *num.* 220. quos refero *de offic. & potest. Episcopi, part.* 2 *alleg.* 19. *num.* 45.

Resignationes reciprocæ post Concil. Trident. in fauorem filiorum faciendæ comprehenduntur sub illius decreto *sess.* 25. *de reform. c.* 15. S. Congreg. Conc. teste Armendar. *in addit. ad recop. legum Nauarræ, lib.* 1. *tit.* 19. *l.* 1. *de filijs Presbyter. num.* 5.

Resignatio Ecclesiæ parochialis sæcularis admittitur per Datariam ad fauorem Canonici Sancti Georgij in Alga. S. Congreg. Conc. *in Veronen.* 17. *Nouembris* 1629.

Restitutio.

RESTITVTIO in integrum concessa fuit aduersùs lapsum quinquennij puellæ Colimbrien. prætendenti per vim, & metum parentum ingressum monasterium, & professionem emisisse, de quo reclamauit intra quinquennium apud consanguineos, & alios examinatos, & mortuis parentibus post quinquennium apud Collectorem Portugaliæ, & quòd professio fuerit facta in decimoquarto suæ ætatis anno. S. Congr. Conc. *in Colimbrien.* 27. *Aprilis* 1630.

Reuelare.

REVELARE tenentur scientes, ita vt non eximantur ab excommunicatione comminata in litteris monitorialibus Apostol. quando veritas haberi aliter non potest, nec attenditur excusatio respectu affinitatis in hoc casu. S. Congr. Concil. *in Fulginaten.* 14. *Decembris* 1630.

Rex.

Rex.

REGIS Aragonum coronatio Romæ facta ab Innocentio III. vt *in eius constit. 8. incip. Cùm quanta, 15. Kal. Iulij 1206.*

Regis Armeniorum coronationem approbauit Innocentius III. *constitut. 4. incip. Is Ecclesiam, 8. Kalend. Decembris 1199.*

Regem Bohemiæ Regem vocari iussit Innocentius III. *const. 6. incip. Licet, 13. Kalend. Maij 1204.*

Rex Coloioannes Bulgarorum, & Blacchorum creatur Rex ab Innocentio III. *constit. 5. incip. Rex Regum, 6. Kalend. Martij 1203.*

Rex Galliarum quæ possit circa collationem beneficiorum ecclesiasticorum, & præsentationes ad Ecclesias cathedrales, Metropolitanas, monasteria, & Prioratus conuentuales vigore concordatorum. Leo X. *constit. 20. incip. Pastor, 14. Kalend. Ianuarij 1516.*

Rex Galliarum Franciscus filialem obedientiam personaliter præstitit Leoni X. in ciuitate Bononiæ. Leo X. *constit. 23. §. 5. incip. Ite & vos, 4. Kalend. Iunij 1517.*

Rex Galliarum instituit Militiam B. Mariæ de Monte Carmelo. Paulus V. *constit. 41. incip. Romanus, 14. Kal. Martij 1607.*

Rex Galliarum est Magnus Magister, & perpetuus administrator Militiæ S. Spiritus in Gallia. Paulus V. *constitut. 42. incip. Maiestatis, 16. Februarij 1608.*

Rex Hispaniarum est Magnus Magister Militiarum S. Iacobi de Alcantara, de Calatraua, & de Spatha. Adrianus VI. *const. 1. incip. Dum intra, 4. Non. Maij 1522.*

Regi Hispaniarum Regnum Granatæ à Saracenis recuperanti, Insulas noui Orbis repertas, & reperiendas propagandæ Christianæ fidei causa concessit Alexander VI. *constit. 2. incip. Inter cætera, 4. Non. Maij 1493.*

S. Riccardus.

RICCARDVM Episcopum Circestren. Sanctorum catalogo adscripsit, & festum die 3. Aprilis celebrari iussit Vrbanus IV. *constit. 3. incip. Exultet, 10. Kal. Martij 1261.*

Rochettum.

Rochettum.

ROCHETTI vſus intra ſuam Eccleſiam poteſt concedi ei, cui conceſſus eſt vſus Mitræ, & Baculi. S.Congr.Rit. *in Zamoren. in Polonia*, 15. *Nouembris* 1603.

Rochettum, & mantellettum conceditur Archipresbytero primæ, Dignitate loco Almutiæ, & ſuperpellicei, attenta qualitate perſonæ. S.Congr.Rit. *in Placentina*, 10. *Iulij* 1621.

Rochettum conceditur Abbati ſeculari in caſu, quo Abbas Regularis vtebatur ſuperpelliceo. S. Congreg. Rit. *in Turritana*, 23. *Ianuarij* 1621.

Rochetti ſine manicis,& cappæ vſus ad inſtar beneficiatorum S.Petri conceditur beneficiatis de Maſſa Eccleſiæ Vrbeuetanæ. S.Congr. Rit. *in Vrbeuetana*, 15. *Ianuarij* 1611.

S. Rochus.

S. ROCHI Officium & Miſſa de communi Confeſſ. non Pont. conceſſum fuit in iis tantùm locis, vbi adſunt Eccleſiæ in eius honorem ædificatæ,& ſeruatis rubricis Breuiarij. S. Congreg. Rit. *ſub die* 30.*Iulij* 1629. In Eccleſiis ſcilicet,& Eremitoriis habentibus requiſita Eccleſiarum in honorem S.Rochi dicatis,vt declarauit S. D. N. Vrbanus VIII.*ſub die* 26.*Nouembris eiuſdem anni*,vt refert Caſtellin. *de dilation. canonizat. Sanctorum, pag.*81.

Roma.

ROMA vniuerſi Orbis caput exiſtit. Bonifacius VIII. *conſtit.*9. *incip. In ſuprema*, 8. *Id.Iunij* 1303.

Roma Beatorum Apoſtolorum Petri, & Pauli martyrio conſecrata, quæ priùs erat magiſtra erroris, facta eſt magiſtra veritatis. Paulus V. *conſtit.*13. *incip. Ineffabilis*, 8. *Id. Ianuarij* 1558.

S. Romualdus.

S. ROMVALDI Ordinis Camaldulen. fundatoris festum pro die 7. Februarij restituit, duplicique Officio celebrari iussit Clemens VIII. *constit. 32. incip. Pia mater, 9. Iulij* 1595.

Rosarium.

ROSARIVM B. Mariæ S. Dominicus Ordinis Fratrum Prædicatorum fundator adinuenit, & illius festum pro gratiarum actione de victoria contra Turcas die 7. mensis Octobris anni 1572. parta in Ecclesiis, vel Capellis Rosarij duplici Officio prima Dominica mensis Octobris celebrandum statuit Gregor. XIII. *constit. 11. incip. Monet Apostolus, 1. April.* 1573.

Rosarij Missa prohibita fuit, concessa tantùm Ordini Prædicatorum. S.Congreg.Rit. *sub die 25. Iunij 1622*.cuius memini *de offic. & potest. Parochi, cap. 11. num. 31.* Quando verò onus in legato pio imponitur celebrandi Missam peculiarem de Rosario, tunc loco Missæ de Rosario celebranda est Missa votiua B. Virginis de tempore. Ead. S. Congr. Rit. *in Polignanen. 31. Iulij* 1632.

Rota.

ROTA in iis, quæ spectant ad ritus, & cæremonias sententiam Congregationis audire procurat S.Congreg. Rit. *in Calaguritana, 5. Iulij* 1603.

S. Rupertus.

S. RVPERTI festum, vt ex 27. Martij in 2.Maij transferatur in Ecclesia Salisburgen. conceditur à S. Congreg. Rit. *in Salisburgen. 19. Ianuarij* 1619.

SABBA

S

SABBATVM SANCTVM.

SABBATO sancto non possunt campanæ in aliqua Ecclesia pulsari ante pulsationem in Ecclesia cathedrali, vel Matrici. S. Congr. Rit. *in Oriolen.* 11. *April.* 1601. *& in Marsicen.* 21. *Mart.* 1609. *& in Venusin.* 30. *Decembr.* 1614. *&* 14. *Nouembr.* 1615. *& in Syracusana*, 3. *Iun.* 1617. *&* 23. *Februarij* 1619. Tam in Ecclesiis secularibus, quàm Regularibus, etiam S. Ioannis Hierosolymitani, etiam prope, & extra muros existentibus, & etiam in Ecclesiis Confraternitatum. Ead. S. Congr. Rit. *in Placentina*, 21. *Augusti* 1604. *& in Meliten.* 6. *Decembr.* 1621. Etiamsi adsit Ecclesia collegiata, quæ habeat omnimodam præcedentiam supra Matricem. Ead. S. Congr. *in Syracusana Modicæ*, 23. *Decembr.* 1619.

Sabbato sancto non possunt domos benedicere Regulares cùm non possint hoc munus extra Conuentum suum exercere. S. Congreg. Conc. *sub die* 23. *Nouembris* 1619.

Sacerdos, Sacerdotium.

SACERDOS simplex sine licentia Sedis Apost. non potest benedicere nouam Ecclesiam, vel Oratorium, nec reconciliare Ecclesiam pollutam. S. Congreg. Rit. *in Placentina*, 19. *Maij* 1607. *in* 10. *dub.*

Sacerdos cantans Vesperas an debeat incipere, *Deus in adiutorium*, in medio ante Altare, an verò in Presbyterio in sede vbi sedere consueuit ad cornu Epistolæ, & an ipsemet debeat intonare primam Antiphonam, Hymnum, & Antiphonam ad *Magnificat*, seruanda est forma Cæremonialis *lib.* 2. *cap.* 3. S. Congr. Rit. *in d. Placentina*, *dub.* 15.

Sacerdos celebrans solemniter coram Episcopo, debet cum suis ministris expectare benedictionem Episcopi antequam descendat ad Altare. Congr. Rit. *in Alexandrina*, 19. *Maij* 1608. *in* 7. *dub.*

Sacerdos, Diaconus, & Subdiaconus solemniter celebrantes pos-

ſunt & debent ſedere in banco dum cantatur *Gloria*, *Credo*, &c. etiamſi ſint beneficiati, vel Capellani, prout ſedent Canonici, non obſtante qualibet conſuetudine. S. Congreg. Rit. *in Peruſina*, 15. *Ianuarij* 1611.

Sacerdos habens generalem facultatem transferendi penſionem ſibi auctoritate Apoſt. reſeruatam ſuper fructibus parochialis Eccleſiæ ad quam præſentatus fuerat abſque vlla inſtitutione, poteſt eandem penſionem transferre in Clericum eius filium illegitimum. S. Congr. Concil. *in Zamoren*. 9. *Nouembr.* 1619.

Sacerdos adſcriptus Eccleſiæ receptitiæ ſi fiat Miles Capellanus Hieroſolymitanus, ſeu alterius militiæ non poteſt prætendere fructus Eccleſiæ receptitiæ, quia reputatur Regularis, & ideo non eſt capax beneficiorum Regularium. S. Congr. Conc. *ſub die* 17. *Mart.* 1619.

Sacerdos non poteſt nouam eleemoſynam recipere, & duabus obligationibus vnica Miſſa ſatisfacere, niſi in fundatione expreſsè cautum ſit quòd non teneatur ſacrificium applicare. S. Congr. Concil. *in Aretina*, 28. *Aprilis* 1629.

Sacerdotes exteri ſeculares, qui abſque licentia Ordinarij celebrant in Eccleſiis Regularium, incurrunt pœnas inflictas in Synodo diœceſana; & Sacriſtæ, ſeu Præfecti Eccleſiarum Regularium adſtringi poſſunt ad non permittendum celebrationem prædictam niſi exhibita licentia Ordinarij. S. Congreg. Conc. *in Neapolitana*, 17. *Auguſti* 1630.

Sacerdotes nullum Officium, aut beneficium eccleſiaſticum obtinentes, cogi non poſſunt ab Epiſcopo ad publicas proceſſiones accedere. S. Congr. Conc. *in Meſſanen.* 7. *Februar.* 1632. vidi originale.

Sacerdotium actu requiritur ſtante diſpoſitione teſtatoris in fundatione duarum capellaniarum, vt per beneficiatos prouideantur Clerici Sacerdotes qui teneantur, & debeant Miſſas celebrare, & arbitrio Capituli deſeruire, vel ipſis impeditis per alios ſubſtitutos à Capellanis eiſdem & à Capitulo approbandos. S. Congr. Conc. *in Materanen.* 8. *Ianuar.* 1628.

Vide in verbo *Presbyter*.

Sacerdos beneficiatus in Eccleſia ſui beneficij præcedentiam habere debet ſupra alios beneficiatos in eadem Eccleſia, non Sacerdotes. S. Congr. Rit. *in Nullius prouinciæ Florent. Ianuar.* 1633.

Sacerdotes ſeculares admitti non poſſunt in Eccleſiis Regularium ad celebrandam Miſſam contra Epiſcopi prohibitionem. S. Congreg. Conc. *in Liman.* 29. *Ianuar.* 1633.

Sacriſta,

Sacrista, Sacristia, Sacristanatus.

SACRISTÆ nihil exigere debent pro benedictione sponsi & sponsæ. S.Congr.Rit. *in Neritonen.25.Februarij* 1606.

Sacristæ munus per simplices Sacerdotes Ecclesiæ exerceri solitum non cogitur suscipere Cantor, qui sit vna ex Dignitatibus Ecclesiæ. S.Congr.Rit.*in Adrien.2.Martij* 1602.

Sacristæ maiori Ecclesiæ sanctissimæ Annuntiatæ ciuitatis Caietæ, licet iuxta antiquam consuetudinem benedicere cineres, candelas, & palmas, illásque distribuere, etiamsi Missam non sit ipse celebraturus. S.Congr.Rit. *in Caietana,23.Februarij* 1619.

Sacristia choro contigua alicuius monasterij Religiosorum est sub clausura comprehensa. S.Congr.Episcop.& Regul. *in Sulmonen.*10. *Augusti* 1615.

Sacristanatum obtinens in Parochiali erectum cum vnione simplicis beneficij pro vno Clerico, qui in diuinis Officiis, cura exercenda, & aliis oneribus adiuuare teneretur, potest deseruire per substitutum, & fructus eidem debentur. S. Congr. Concil. *in Spoletana,* 21.*Iulij* 1629.

Satellites.

SATELLITES tot, quot sibi libuerit, retinere potest Eiscopus. S. Congreg.Episcop.& Regul. *in ciuitatis Castelli,*14.*Aprilis* 1615. *in resp.ad* 3.

Satellites in executionibus peragendis pignora debito tantùm æquiuallentia auferre debent, *ibidem in resp.ad* 7.

Scholaris.

SCHOLARES in Ecclesiis cathedralibus non gaudent iisdem priuilegiis, sicut studentes in studiis publicis, vel Academiis; interim tamen huiusmodi studentes in Academiis non percipiunt distributiones quotidianas. S.Congr. Concil. teste Garc. *de benefic. part.*3.*c.*2.*num.*117. Armendar.*in addit.ad recop.legum Nauarræ,lib.*2. *tit.*23.*de residentia canonic.num.*124.

Scholastria.

SCHOLASTRIA conferenda est Doctoribus, vel Magistris, aut Licentiatis in sacra Pagina, aut iure Canonico in qualibet Vniuersitate approbata, nec obstat quòd non esset ex illis, quæ essent in illa regione in qua esset Scholastria. S. Congr. Concil. teste Garc. *de benefic. part.* 7. *cap.* 7. *num.* 35.

Scriptura.

SCRIPTVRAS, & iura concernentia statum Ecclesiæ cathedralis, recognoscere potest Episcopus, adhibitis tamen aliquibus eiusdem Ecclesiæ Canonicis. S. Congr. Conc. *in Oriolen.* 27. *Martij* 1632. *ad* 10. vidi originale.

Sedes.

SEDES Episcopi in choro existens debet esse quasi fixa, & immobilis iuxta dispositionem libri Cæremonialis *in tit. de Sedibus Episcopi.* S. Congr. Rit. *in Colimbrien.* 23. *Maij* 1603. *ad* 2.

Sedes Episcopi in choro existens ornanda est serico, vel alia materia coloris conuenientis tempori iuxta regulam libri Cæremonialis *d. tit. de Sedibus Episcopi, ibidem in resp. ad* 3.

Sedes Episcopi & chorus Canonicorum si fieri potest, debent reduci ad formam libri Cæremonialis. Sacr. Congreg. Rit. *in Granaten.* 9. *Maij* 1606.

Sedes Episcopi in Ecclesia exempta vbi Abbas vsum Mitræ habens etiam habet sedem, quando illuc accedit, est in cornu dextro chori, siue Ecclesiæ collocanda vno gradu eminentiori cum ornatu congruo, & situ aliquatenus superiori respectu sedis Abbatis, quæ in sinistro ponenda est, vno gradu humilior absque ornatu, & loco aliquatenus inferiori, adeò vt non sit opposita sedi Episcopali. S. Congr. Rit. *in Alexandrina S. Petri in Brogolio,* 7. *Februarij* 1604.

Sede Episcopali vacante pro suscipiendis Ordinibus non est adeundus vicinior, vel Metropolitanus, sed adeunda est Sedes Apostolica. S. Congr. Conc. teste Garc. *de benefic. part.* 5. *cap.* 7. *num.* 93.

Sedes.

Sedes Abbatis, seu Prioris habentis vsum Mitræ & Baculi debet collocari in cornu Euangelij, in plano Presbyterij cum duobus tantùm gradibus paruis, & sine vllo suppedaneo suggestu lapideo, vel ligneo, ac sine Baldachino desuper, sed cum postergali tantùm ex aliquo panno, vel serico leui, sine auro coloris conuenientis solemnitati. S.Congr.Rit. *in Neapolitana*, 18.*Martij* 1617.

Sedes Abbatis exempti etiam in Ecclesiis suæ iurisdictioni subiectis debet esse inferior sede Episcopi. S.Congreg. Rit. *in Aquilana*, 18. *Martij* 1617.

Sedes Decani, & Archidiaconi non possunt occupari ab aliis Canonicis si fortè absint, sed quisque debet sedere in suo stallo. S.Congreg.Rit. *in Capuana*, 12.*Martij* 1618.

Sedes Dignitatum absentium non debent occupari ab aliis Dignitatibus, seu Canonicis, sed vnaquæque Dignitas, seu Canonicus in proprio stallo permanere debet. S.Congreg.Rit. *in Placentina*, 25. *Maij* 1632.

Sedes Gubernatoris ciuitatis quando audit Concionem simul cum Episcopo, debet esse apud Episcopum, quæ non sit maior, nec pulchrior Sede ipsius Episcopi, & neutra sit coloris rubri. S.Congreg. Rit. *in Perusina*, 3.*Octobris* 1615.

Sedes laicorum, veluti Præfecti, seu Locumtenentis, non sunt locandæ in Presbyterio apud Altare. S. Congr.Rit. *in Egitanien.* 10.*Iunij* 1602.*in* 6.*dub.*

Sedes pro audienda Concione ita debent aptari, vt aliis retro stantibus ad visum Prædicatoris non officiant. S.Congreg.Rit.*in Fauentina*, 11.*Aprilis* 1601

Seminarium I.

SEMINARIO nondum erecto, & in quo scholares actualiter non adsunt, non potest fieri vnio beneficiorum. S.Congr. Concilij teste Gonzal. *ad reg.*8.*Cancell. glos.* 5. §.7. *num.*68. & Garc. *de benefic. part.* 12.*cap.*2.*num.*193.*&* 194.

Seminario per Episcopum vniri non possunt simplicia beneficia ad collationem inferiorum spectantia, neque Canonicatus, neque beneficia iurispatronatus etiam ecclesiastici, neque beneficia Sedi Apost. reseruata post illorum vacationem, nec propterea vacantia in mense reseruato. S.Congr.Conc.teste Franc.Leon.*in thesauro fori ecclesiast.part.*2.*cap.*16.*num.*23.

Semina

Seminario facta vnio omnium beneficiorum simplicium non valet. S. Congreg. Conc. teste Aloys.Ricc. *in praxi rerum fori eccles. decis.* 492.*&* 720.*in* 1.*edit.* aliàs *resol.*383. *num.*4. *&* *resol.*610.*num.*10. *in* 2. *edit.* quem refero *de officio,& potest.Episcopi part.*3.*alleg.*77.*num.*29.

Seminario vniri non possunt ante vacationem beneficia, quæ obtinent personæ, quæ ob familiaritatem Cardinalium, vel aliam rationem tales sint, vt quocumque mense decedant, certum sit ea fore affecta Sedi Apost. S.Congr.Conc.teste Garc.*in addit.ad suum tract.de benefic.part.*12.*c.*2.*num.*126.

Seminario vniri non possunt Collegiatarum Canonicatus, quamuis ex consuetudine non obligent ad residentiam, quia Conc.*sess.* 23. *c.vlt.de reform.*non loquitur de his beneficiis simplicibus. S.Congr. Episcop.& Regul. *in Aquilana,*27.*Martij* 1590.

Seminario vniri non possunt beneficia obtenta ab Episcopo Oritano tempore suæ promotionis tanquam Sedi Apost. reseruata. S.Congreg.Concil.*sub die* 24.*Augusti* 1619. teste Viuian.*post suam praxim iurispatron.decis.*48.*in fine.*

Seminario quatuor deputatos debet adhibere Episcopus in consilium pro tota temporali administratione prædicti seminarij, excepta exactione, quæ ad solum Episcopum spectat, non tamen tenetur eorum sequi consilium. S. Congr. Concil. testibus Garc. *de benefic. part.*12.*c.*2.*num.*191. Aloys. Ricc. *in praxi rerum fori eccles.resol.*380. *num.*3.*in* 2.*edit.*

Seminarij deputati electio sufficit fieri per Clerum ciuitatis. S. Congreg.Conc. *in Lucana,*19.*Nouembris* 1616.

Seminarij deputati,& alij Officiales habent votum consultiuum, non autem decisiuum. S.Congr.Conc.*sub die* 11.*Ianuarij* 1620.

Seminarij Clerici non præcedunt Canonicis Collegiatæ. S.Congreg. Rit. *in Fundana,*20.*Decembris* 1601.

Seminarij Clerici in processionibus præcedunt aliis Clericis. S. Congreg.Rit. *in Adrien.Rodigij,*21.*Martij* 1620.

Seminarij Clerici debent in publicis processionibus primi incedere ante Clerum secularem,at relinquere locum digniorem Curatis. S.Congr.Rit. *in Capuana,*1.*Septembris* 1607.

Seminarium non est membrum Ecclesiæ cathedralis, licèt in ea Clerici seminarij officient, *ibidem.*

Seminarij in collegium cooptatus non potest ordinari ad titulum seminarij, nisi ob causam inseruiendi beneficio, quod forsan esset seminario iniunctum. S. Congreg. Concil. testibus Zerol. *in praxi Episcop.*

Episcop. p. 1. verbo seminarium, §. 6. Galet. *in margarita casuum conscient. verbo Ordo pen.* Armendar. *in addit. ad recop. legum Nauarræ, lib. 2. tit. 8. l. 1. de patrim. num. 9. & 10.* Poterit quoque ordinari sub certa assignatione fructuum in seminario facta causa inseruiendi beneficio iuncto seminario, donec ei prouisum fuerit de congrua sustentatione. Eadem S.Congr. teste Garc. *de benefic. part. 2. cap. 5. num.* 104.

Seminarij bona stabilia non licet ad nouennium locare, nec eadem bona cum aliis bonis in euidentem Ecclesiæ vtilitatem permutari, nec sterilia, & inculta in emphyteusim ad tertiam generationem concedere. S. Congreg. Concil. *in Vercellen. 19. Februarij* 1633. *ad 3. 4. & 5.*

Seminario contribuere qui teneantur, vel non II.

SEMINARII à contributione nullus est exemptus, nisi qui nominatim à Concilio excipiuntur. S. Congr. Conc. *sub die 11. Ianuarij* 1601.

Seminarij contributio anticipatè soluenda est de quadrimestri in quadrimestre. S. Congreg. Episcop. & Regular. *sub die* 8. *Martij* 1588.

Seminarij in contributione priùs detrahendum est totum id, quod ex causa oneris perpetui, putà quarta fructuum, quæ soluitur Cameræ Apost. & similium, soluendum est. S.Congr.Conc. *in Cauen. 17. Nouembris* 1629.

Seminario taxam soluere recusantes potest Episcopus punire interdicendo, & alia grauiora iuris remedia adhibendo. S. Congr.Conc. *in Marsicana.*

Seminario contribuere tenentur Ecclesiæ seculares, quæ non sunt de mensa monasteriorum, tametsi ad eorum institutionem, & collationem pertineant. S.Congr.Conc. *in Caputaquen. 23. Iunij* 1586. *& 4. Februar.* 1593.

Seminario soluere tenentur hospitalia data in titulum, & administrationem si habeant beneficia annexa, vel redditus, aut prouentus ecclesiasticos. S. Congreg. Concil. testibus Zerol. *in praxi Episcop. part. 1. verbo hospitale, dub.* 10. Aloys. Ricc. *in decis. Curiæ Archiepisc. Neapol. decis. 196. num. 6. 7. & 8. part. 4.* Nam pro sustentatione seminarij nihil potest detrahi ex redditibus hospitalium, & Confraternitatum, nisi nomine beneficiorum annexorum. S. Congr.

Concil. *in Lucana*, 5. *Iulij* 1628. *in resp. ad* 3. 4. *&* 5.

Seminario contribuere debent beneficia in diœcesi existentia, licèt habeant bona in alia diœcesi. S. Congr. Conc. *in Caputaquen.* 23. *Iuny* 1586.

Seminario contribuere tenentur Confraternitates, Capellæ, & scholæ habentes redditus ecclesiasticos, etiam intra Regularium Ecclesias existentes. S.Congreg.Conc. cuius memini *de offic.& potest. Episcopi, p.*3. *alleg.*77. *num.*10.

Seminario contribuere tenentur beneficiati beneficiorum collationis Monachorum si intra fines diœcesis sunt. S. Congr. Concil. *in Caputaquen.* 4. *Februarij* 1593.

Seminario debita portio ratione beneficiorum exigi potest post vnionem eiusdem beneficij factam Regularibus, qui Mendicantium priuilegiis gaudent. S. Congr. Conc. *sub die* 21. *Iulij* 1619.

Seminarij occasione potest taxa pro pensionibus detrahi, & exigi à titularibus, dummodo specialiter non sint exemptæ, qui titulares retinebunt pro rata soluta.S.Congr.Conc. *in Lucana*, 5.*Iulij* 1628. *ad* 6. Titularis enim occasione pensionis per eum factæ seminario non potest detrahere ex pensione, quam soluit, nisi pro rata illius, & ad eam rationem, qua ipse titularis contribuit. S. Congr. Concil. teste Garc. *in addit. ad suum tract. de benefic. part.* 1. *cap.* 5. *num.*171.

Seminarij à contributione sunt exempti Clerici Cameræ Apostol.ratione beneficiorum quæ obtinent. S. Congr. Episcop. & Regular. *in Maceraten.* 12. *Maij* 1604.

Seminario contribuere cogi non debet Abbas, qui in suo territorio, & iurisdictione prius seminarium proprium erexerat,& prouisum retinebat. S. Congr. Conc. *sub die* 30. *Mart.* 1594.

Seminario contribuere non tenentur hospitalia, quæ administrantur à laicis, & in quibus sunt bona laicorum, quæ data non sunt in titulum, commendam, seu administrationem. S.Congr.Conc.teste Armendar. *in addit. ad recop. legum Nauarræ*, *lib.* 4. *tit.*29. *l.*1. §. 2. *de hospitalib. num.* 13.

Seminario contribuere non tenentur Canonici de quotidianis distributionibus præbendarum. S. Congreg. Concil. testibus Zerol. *in praxi Episcopi*, *p.*1. *verbo distributiones.* §. 5. Gonzal. *ad reg.*8. *Cancel.* §.7. *proœm. num.*170. *cum seqq.* quos refero *de offic. & potest.Episcopi*, *p.*3.*alleg.*77. *num.*13.

Seminario non est contribuendum ex emolumentis, prouentibus, & legatis

legatis relictis pro celebratione Missarum. S. Congreg. Concil. *in Cauen.* 17. *Nouembr.* 1629.

Seminario non est contribuendum ex iis, quæ in incerto, & in eleemosynis piorum, & similibus consistunt. S. Congreg. Concil. teste Piasec. *in praxi Episcopi, p.* 2. *cap.* 2. *num.* 5. *in fine.*

Seminario contribuere non tenetur Abbatia vnita Capitulo Cathedralis ante Concilium. S. Congreg. Conc. *in Lucana*, 17. *Februarij* 1629.

Seminarij ad contributionem non tenentur neque compelli possunt Fratres S. Ioannis Hierosolymitani, siue eorum Vicarij in Ecclesiis parochialibus Religioni prædictæ vnitis, vel ab ea dependentibus. S. Congr. Conc. *in Augustana*, 14. *Decembr.* 1630.

Senectus.

SENECTVS in Parocho non excusat à residentia, sed debet poni Vicarius idoneus cum assignatione congruæ portionis ex ipsius Parochialis redditibus. S. Congr. Concil. teste Zerol. *in praxi Episcopi, p.* 1. *verbo residentia*, §. 9.

Sententia.

SENTENTIAS Inquisitorum hæreticæ prauitatis, Magistratus seculares absque processuum reuisione exequi tenentur. Innocentius VIII. *constit.* 10. *incip. Dilectus*, 30. *Septembris* 1486.

Sententiæ in fauorem hæreticorum prolatæ extra stylum sanctæ Inquisitionis nunquam transeunt in rem iudicatam. Pius V. *constit.* 22. *incip. Inter*, 12. *Kal. Ianuarij* 1566.

Sententiam ferens super priuatione beneficij, & illius consanguinei non possunt illud obtinere. Pius IV. *constit.* 14. *incip. Cupientes, Idib. Octobris* 1560.

Sententiæ contumaciales reorum in cautionibus de non offendendo præiudicant eorum fideiussoribus. Pius IV. *constitut.* 52. *incip. Etsi*, 10. *Aprilis* 1562.

Sententiæ contumaciales contra reos prolatæ executioni demandantur. Pius V. *constitut.* 9. *incip. Cùm ob innumeras*, *de anno* 1571.

Sententia contumacialis non sufficit ad extrahendum delinquentem è loco immuni, & Curiæ seculari consignandum. S.Congr. Episc. & Regul. *in Cremonen.* 27. *Iulij* 1618.

Sententiæ, & lauda immemoriali consuetudine approbata seruanda sunt. S.Congr.Rit. *in Cæsaraugustana*, 10. *Aprilis* 1604.

Sepultura.

SEPVLTVRA ecclesiastica hæreticis denegatur. Nicolaus III. *constit.* 2. §.18. *incip. Nouerit*, 5. *Non. Mart.* 1279.

Et mortuis in duello. Clemens VIII. *constit.* 11. §.7. *incip. Illius vices*, 16. *Kal. Septembris* 1592.

Et congredientibus ad agitandum, & certandum cum tauris, & aliis feris in spectaculis. Pius V. *constit.* 48. *incip. De salute*, *Kal. Nouembr.* 1567.

Sepultura pauperibus mortuis gratis in Vrbe impendit Confraternitas mortis. Pius IV. *const.* 22. *incip. Diuina*, 15. *Kal. Decembr.* 1560.

Sepultura mortuis danda est in tumbis profundis Ecclesiarum. Pius V. *constit.* 5. §.6. *incip. Cùm primum*, *Kal. Aprilis* 1566.

Sepultura pro filio minori potest pater in vita, non post eius mortem eligere. S.Congr.Episcop.& Regul. *in Foglinen.* 27. *Octobr.* 1587.

Sepulturam sibi eligendi facultatem non habens in Maiorum suorum sepultura humari debet. S.Congr. Episcop. & Regul. *in Asculana*, 21. *Octobris* 1616.

Sepultura mortuorum nullatenus retardari, aut impediri debet sub quouis prætextu compositionis quartæ funeralis. S. Congr. Episc. & Regul. *in Cassan.* 5. *Maij* 1617.

Sepulturæ ecclesiasticæ tradi debet excommunicatus, qui in mortis articulo confessionem petiit, vel beatissimam Virginem inuocauit. S.Congr.Episcop. & Regul. *in Nolana*, 19. *Iulij* 1619.

Sepulturæ electio in alia Ecclesia præter Parochialem non potest per Parochum impediri, dummodo illi reseruata sit sua quarta funeralis. S.Congr.Rit. *in Capuana*, 31. *Mart.* 1629.

Sepulturæ tradi possunt in Ecclesia non parochiali, si in ea mortui illam elegerunt etiam sine præsentia Curati, si requisitus interesse recuset, vel petitam licentiam deneget. S. Congr. Rit. *in Capuana*, 22. *Decembris* 1629.

Sigillum

Sigillum.

SIGILLO cum inſcriptione Miniſtri generalis totius Ordinis Fratrum Minorum legitimè vſus fuit,& vti poteſt Miniſter generalis de Obſeruantia. Sacr.Congr. Rit. *ſub die 22. Martij* 1631. vidi originale.

Simonia.

SIMONIA in materia ſacramentali, & beneficiali, quibus caſibus committatur non expedit in conſtitutione exprimi, ſed iuxta caſuum contingentiam reſponderi debet. S.Congr. Concil. *ſub die 26. Iunij* 1607.

Simonia committitur ſi prouiſio fiat mercede, & pretio, vel cum aliquo pacto, & conditione,& non gratis. S.Congr.Conc.teſte Garc. *de beneſic.part.8.cap.1.num.*14.

Idem dicendum in prouiſione Præceptotiæ S. Iacobi Calatrauæ. Ead. S.Congr.teſte Garc. *d.tract.p.1.c.7.num.*4.

Societas.

SOCIETAS laicorum Coronæ Domini, vt poſſit ab Abbate generali Camaldulenſium erigi in propriis ſui Ordinis Eccleſiis, conceditur à S.Congr.Rit. *in Camaldulen.* 25. *Ianuarij* 1602.

Societas ſanctiſſimi Sacramenti non poteſt deferre Crucem in funeralibus,ad quæ vocatur ſimul cum Canonicis Cathedralis,& aliarum Eccleſiarum. S.Congr.Rit. *in Anconitana*, 26. *Februarij* 1611.

Societas ſanctiſſimi Sacramenti in omnibus actibus diei feſti Corporis Chriſti præcedere debet etiam in deferendo baldachino, dummodo accedat ad alias proceſſiones, iuxta reſolutionem S. Congregationis *in cauſa Sutrina.* S.Congr Rit. *in Lauden.* 12. *Iulij* 1628.

Societates poſſunt compelli accedere ad proceſſionem ſanctiſſimi Sacramenti in Plebania,vel Parochiali;at monendæ priùs,& à pœnis in principio abſtinendum. S.Congr.Conc. *in Florentina*, 13. *Nouembris* 1627. *&* 18. *Februarij* 1628.

Vide in verbo *Confraternitas.*

Societatis IESV Patres, vide in verbo *Clerici Regulares Societatis* IESV.

Sodomia.

SODOMIÆ crimen omnes, & quicumque Presbyteri, & alij Clerici seculares, & Regulares, cuiuscumque gradus, & Dignitatis, exercentes, omni priuilegio clericali, & beneficio ecclesiastico priuantur. Pius V. *constit.72.incip.Horrendum,3.Kal.Septembris* 1568.

Sollicitantes mulieres in confessione.

SOLLICITANTES mulieres in confessione ad turpia, & ad inhonestos actus in Regnis Hispaniarum, cuiuscumque Ordinis illi sint, possunt inquiri ab Inquisitoribus contra hæreticam prauitatem, qui illos in hoc culpabiles repertos iuxta excessuum suorum qualitatem, prout de iure fuerit faciendum, debita præcedente degradatione secularis iudicis arbitrio puniendos tradant. Pius IV. *constit.31.incip.Cùm sicut, sub die 16.Aprilis* 1561. Paulus V. *constitut. incip. Dilecte fili, 16. Septembris* 1608. quas confirmauit, & extendit ad omnes vbique locorum existentes, & ad sollicitantes etiam masculos ad nefaria, Gregorius XV. *constit.34.incip.Vniuersi Dominici gregis, 30. Augusti* 1622. vbi Inquisitoribus antedictis indulget vt quos in aliquo huiusmodi nefariis excessibus culpabiles repererint, in eos pro criminum qualitate, & circumstantiis suspensionem ab executione Ordinis, priuationis beneficiorum, dignitatum, & officiorum quorumcumque, ac perpetuæ inhabilitatis ad illa, necnon vocis actiuæ, & passiuæ, si Regulares fuerint, exilij, damnationis ad triremes, & carceres etiam in perpetuum absque vlla spe gratiæ, aliásque pœnas decernant, eos quoque si pro delicti enormitate grauiores pœnas meruerint, debita præcedente degradatione Curiæ seculari puniendos tradant.

Soror.

SORORES vltra duas in eodem monasterio habitum Regularem suscipere, ac professionem emittere non possunt absque S. Congregationis licentia, & si hac licentia obtenta tertia soror ad habitum admittatur, voce actiua, & passiua tamdiu careat, quousque altera

altera ex eisdem duabus sororibus vitam cum morte commutauerit, dotémque duplicatam soluat quatenus intra, triplicatam verò si supra numerum existat, talique casu adimpleantur conditiones in licentiis impressis pro Monialibus supranumerariis concedi solitis contentæ. Vbi autem laudabilis consuetudo inoleuit, vel Pontificia constitutione cautum quòd nec duæ sorores in eodem monasterio habitum suscipiant, prout Florentiæ, & alibi, ita obseruetur. Sacr.Congreg. Episcop. & Regul. *in Bracharen.26. Augusti* 1616.

Spolia.

SPOLIA ecclesiasticarum personarum sine testamento, aut facultate testantium decedentium ad Cameram Apostol. spectant. Paulus III. *constit.29.incip.Romani, 3.Non.Ianuarij* 1542. Pius IV. *constit.8.incip.Graue,26.Maij* 1560.

Spolia non faciunt bona Clericorum, qui obtinent pensiones, & beneficia non excedentia summam ducatorum triginta. Pius V. *constitut.42.incip.Romani,3.Kal Septembris* 1567.

Spolium quando non faciant bona ciuium Romanorum, incolarum, & curialium. Paulus V. *constitut.* 18. *incip. In eminenti,* 8. *Aprilis* 1606.

Spolium non fit Curato permanenti per duos menses extra residentiam de licentia Episcopi ex magna causa, iuxta *cap.1.sess.*23. quia Bulla Pij IV. *incip. In suprema, de spolijs contra non residentes*, non rogauit Concil. Trident. Sacr. Congreg. Concil. *sub die 2. Aprilis* 1593.

Spoliorum nomine veniunt bona Clericorum extra residentiam decedentium. Pius IV. *constitut.91.incip.In suprema, 7. Kalend.Decembris* 1564.

Et bona Clericorum ex illicita negotiatione acquisita. Pius IV. *constit.19.incip.Decens,Nonis Nouembris* 1560.

Et bona Regularium extra claustra vagantium. Gregor. XIII. *constit.43.incip.Officij,21.Ianuarij* 1577.

Et fructus beneficiorum Italiæ Sedi Apost. reseruatorum, vel affectorum, aliter quàm per cessum vacantium. Pius IV. *const.32. incip.Cupientes,25.Aprilis* 1561.

Sponsus.

Sponsus.

SPONSI debent benedici à proprio Parocho, non ab alio, nisi de ipsius licentia, & eleemosynæ, quæ occasione huius benedictionis dari solent, ad ipsum spectant. S.Congr.Rit. *in Acherontin.* 25.*Ianuarij* 1602.

Stabilia.

STABILIA Regularibus vendere non conuenit pro fabrica monasterij, vel ad effectum emendi census. S.Congreg.Episcop.& Regul. *in vna Messana, & in alia Spoletana*, 12.*Martij* 1619.

S. Stanislaus.

S. STANISLAVM Episcopum Cracouiensem sanctorum Martyrum catalogo adscripsit, & festum die 8. mensis Maij celebrari iussit Innocentius IV. *constit.*13.*incip.Olim*, 15.*Kalend. Octobris* 1253.

Sed ad diem 7. eiusdem mensis transtulit Clemens VIII. *constitut.*31.*incip.Quæ ad Sanctorum*,4.*Iulij* 1595.

Statutum.

STATVTA contra Officium S. Inquisitionis hæreticæ prauitatis edita sunt abroganda. Alexander IV. *constit.*10.*incip.In placida*, 15.*Kalend.Ianuarij* 1256

Statuta pro Ecclesia collegiata quærenda sunt ab Episcopo loci. Sacr. Congr. Rit. *in Mediolanen.*28.*Septembris* 1602.

Statutum strictè est intelligendum, & ideo eximens ex causa Canonicos à seruitio, non eximit coadiutores. S. Congr.Rit. *in Elboren.* 15.*Aprilis* 1606.

Statutum vt Bidellus, seu Massarius possit deferre clauam argenteam ante Clerum Ecclesiæ collegiatæ posse confirmari, declarauit Sacr. Congr.Rit. *in Vicen.*28.*Aprilis* 1607.

Statutum

Statutum in Ecclesia laudabiliter introductum, & iuratum non tollitur per Cæremoniale. S. Congr.Rit. *in Montis Regalis*, 27. *Septembris* 1608.

Statutum quòd coadiutores viuentibus coadiutis possint gradatim ascendere, & præcedere posterioribus Canonicis, non est seruandum. S. Congr. Rit. *in Casalen.* 10. *Decembris* 1619. *& in Elnen.* 2. *Maij* 1620.

Statutum Ecclesiæ Elboren. ante Concilium à Sede Apostol. confirmatum vt Canonici semel in vita per annum abesse possint causa Hierusalem proficiscendi, & sex menses cùm Basilicam S. Petri quolibet quinquennio visitare vellent, non est sublarum per Concilium. S.Congr.Conc.teste Garc. *de benefic. in addit. ad p.*3. *cap.*2. *num.* 395.

Statutum quòd Canonici possint inseruire per substitutum, vel alternatim vnus pro alio, est contra Concilium, ac proinde eius ratio habenda non est. S.Congr.Conc.teste Garc. *de benefic. part.*3. *cap.*2. *num.*498.

Statutum concedens Episcopis vt certum quid possint accipere in causis commissariis, non habet locum in dispensationibus matrimonialibus, etiamsi factum sit in Synodo Prouinciali; Notarius autem quartam partem vnius ducati accipere potest. S. Congreg. Concil. teste Garc. *de benef. p.*8. *cap.*1. *num.* 104.

Statutum, quo Canonicis permissum est quatuor menses quolibet anno ab Ecclesia abesse, si à Sede Apostol. confirmatum est, non est sublatum à Concil. *sess.* 24. *cap.*12. *de reform.* S.Congr. Concil. testibus Garc. *de benefic. part.* 3. *cap.*2. *num.* 216. Armendar. *in addit. ad recopil. legum Nauarræ*, *lib.* 2. *tit.* 23. *de residentia Canonic. num.* 26.

Statutum non est validum vt vna hora, vel duabus interessentes lucrentur massam grossam, siue præbendam, amissis distributionibus quotidianis. S. Congreg. Conc. testibus Garc. *d.p.*3. *cap.*2. *n.*329. *in* 1. *declar.* Armendar. *d. loco*, *num.*52.

Statutum, seu consuetudo Capituli valida est, qua mulctantur non interessentes Capitulo, etiamsi interfint in choro, & Officiis diuinis. S. Congr. Conc. teste Garc. *d p.*3. *cap.*2 *.num.*424.

Statutum Casalen. Ecclesiæ disponens quòd Capellani teneantur, & debeant continuò interesse horis Canonicis cum Canonicis, alioquin puniantur secundùm Capituli discretionem, inducit residentiam præcisam inducendo incompatibilitatem ex præscri-

pro Concil. Trident. *sess.* 24. *cap.* 17. *de reformat.* Sacr. Congreg. Conc. ——

Statutum Compostellanum per quod debentur distributiones non seruientibus, qui per 40. annos seruierunt, mandauit tolerari Gregorius XIII. senibus, & benemeritis misertus. S.Congreg.Conc. teste Garc. *in addit. ad suum tract. de benefic.p.*3.*cap.*2. *num.*344.

Statutum Aquipendij volens quòd alueus derelictus à flumine Paleæ sit Communitatis, non autem habentium prædia adiacentia, non habet locum vbi prædia adiacentia sunt Ecclesiarum, & Religionis Militaris S. Stephani. S.Congr. Concil. *sub die* 5. *Iulij* 1628.

Statuta, quæ sacris Canonibus, & sacri Concilij decretis, Apostolicisve constitutionibus sunt contraria, Episcopus non tenetur iurare in ingressu suæ Ecclesiæ, nisi à Sede Apostol. ex certa scientia confirmata existant. S. Congreg. Concil. *in Oriolen.* 27. *Martij* 1632. vidi originale.

Stigmata S. Francisci.

STIGMATVM S. Francisci veritatem approbauit, & contrarium credi prohibuit Gregorius IX. *constit.* 12. *incip. Confessor*, 11. *Kal. Aprilis* 1237.

Stigmatum S. Francisci Missa, & Officium approbatur à S.Congr.Rit. *sub die* 28. *Augusti* 1615.

Stigmatum S. Francisci Officium vt in loco Auerniæ possit singulis sextis feriis non impeditis à Fratribus sui Ordinis celebrari, conceditur à S.Congr. Rit. *in causa Etruriæ*, 28. *Maij* 1616. Item vt à toto Ordine Obseruantium prima die non impedita cuiuslibet mensis recitari possit, indulgetur ab eadem S.Congr.Rit. *in Minorum de Obseruantia*, 12. *Martij* 1618.

Stola.

STOLÆ ratione danda est præcedentia Archipresbytero. S.Congreg. Rit. *in Nullius*, 12. *Maij* 1612.

Stolam sicut defert Parochus secularis in propria Parochia, & in Parochia Fratrum dum defuncti corpus in eorum Ecclesia sepelitur, potest in eodem casu, & in eodem tempore Parochus Regularis

laris eandem ſtolam deferre, non ſolùm in propria Parochia, verùm etiam in Parochia defunctorum. S.Congr. Rit. *ſub die vlt. Septembr.* 1628.

Stolam in funeralibus Parochus Monachus deferens ingredi poteſt Parochiam ſecularium, ſicut ingrediuntur ſeculares Parochi Monachorum Parochiam. S. Congreg. Rit. *in Aſculana*, 29. *Ianuarij* 1629.

Studium.

STVDIORVM cauſa nemo abeſſe poteſt vltra quinquennium, & hoc tempore diſtributiones quotidianas non lucratur. S.Congreg. Concil.teſte Garc. *de benefic. part.* 3. *cap.* 2. *num.*101. Illi verò, qui legitimè licentia obtenta ſtudiorum cauſa abſunt, diſtributiones omnes quotidianas percipere debent, exceptis incertis, & quotidianis prouentibus, qui tamen inter eos diuidi ſolent quotidie, qui ſacris interſunt. Eadem S. Congr. Concil. teſte Garc. *d.cap.* 2.*num.*113. vbi intelligit, ſi omnes fructus conſiſtant in diſtributionibus.

Studiorum cauſa non eſt danda licentia Parocho abſentandi ſe à propria Parochia, cùm iam hodie per Concilium non admittantur, niſi qui per concurſum magis idonei fuerint iudicati. S. Congreg. Concil. teſtibus Gonzal. *ad reg.* 8. *Cancel. gloſ.* 6. *num.* 251. Armendar. *in addit. ad recopil. legum Nauarræ*, *lib.* 2. *tit.* 23. *l.* 2. §.2. *ſub tit. ſed an Parochi debeant reſidere in ſuis Curatis*, *n.*122. metipſo *de offic. & poteſt. Parochi*, *cap.*8. *num.*27.

Studiorum cauſa in Canonicatibus (in quibus datur facultas ſtudendi etiam poſt Concil.Trident.) nemo abeſſe poteſt vltra quinquennium, & hoc tempore diſtributiones quotidianas non lucratur. S. Congreg. Concil. teſtibus Garc. *d.part.*3. *cap.*2. *num.*82. *in* 2. *declar. & num.*101. Armendar. *d.lib.*2.*tit.*23. *de reſidentia Canon. num.*102. *&* 103.

Studiorum cauſa abſens Canonicus etiam obtenta licentia à Sede Apoſtol. non excuſatur ab amiſſione tertiæ partis detractæ, ſicut nec excuſatur ab amiſſione cæterarum diſtributionum. S. Congr. Conc. teſtibus Garc. *d. cap.*2. *num.*112. Armend. *d. tit. de reſidentia Canon. num.*123.

Subcantor.

SVBCANTORIS officium iuxta consuetudinem Ecclesiæ exerceri debet. S.Congreg. Rit. *in Tarentina Cryptaliarum, 3. Septembris* 1605. *in* 3. *dub.*

Subcollector.

SVBCOLLECTOR Apost. non excusatur à residentia Parochialis. S.Congr.Conc.testibus Gonzal.*ad reg.*8. *Cancel.glos.*6.*n.*266. Garc.*de benefic.part.*3.*c.*2.*n.*42.*in* 3.*declar.*Armend. *in addit.ad recop. legum Nauarræ, lib.*2.*tit.*23.*l.*2.§.2. *sub rubr. an parochi debeant residere in suis Curatis, num.*168. quos refero *de offic. & potest. Parochi, cap.*8. *num.*25.

Subcollectores Apostolici tanquam prorsus exempti non comprehenduntur sub decreto Concil.*sess.*6. *de reform.cap.*4.*& sess.*7. *cap.*1. *& sess.*25. *cap.*6. *de reform.* S. Congr. Concil. teste Gonzal. *ad reg.*8. *Cancel. glos.*51.*num.*81.*&* 82.

Subcollectores non possunt visitari,nec corrigi ab Episcopo.S.Congr. Conc. *in Segobien.*11. *Iulij* 1590. testibus Garc. *d. p.*3. *cap.*2. *n.*198. *in fin.* Armendar. *in addit. ad recopil. legum Nauarræ, lib.* 1. *tit.*6. *de Visitatione, num.*80.

Subcollectores, vel Commissarij spoliorum non comprehenduntur sub dispositione Ordinariorum, sed Nuncij Apostolici iuxta eorum priuilegia. S. Congr. Concil. testibus Garc. *de benefic. part.* 11. *cap.*10. *num.*186.*declar.*13.Armendar. *in addit.ad recop.legum Nauarræ, lib.*4. *tit.* 5. *de stupro, l. vnica, num.*12.

Subcollectores spoliorum tam in officio, quàm pòst ab Ordinarij iurisdictione exempti sunt, idque in vim Bullæ f. mem. Gregorij XIII. S. Congreg. Episcop. & Regular. *in Egitanien.* 15. *Iulij* 1616.

Subcollector absque Ordinarij licentia alloquens cum Monialibus potest excommunicari. S. Congreg.Concil. *in Hipporegien.*13. *Maij* 1628.

Subcollectoris delictorum saltem notoriorum informationem potest capere Ordinarius, vel capi facere ad effectum transmittendi suis Superioribus. *Ibidem*

Subcol

Subcollectores suspendere non potest Episcopus stante declaratione Sacræ Congr. quòd Ordinarij possint ex delicto occulto promotos ad sacros Ordines suspendere à Diuinis, & ab Altaris ministerio amouere. S. Congr. Conc *in Vercellen.* 29. *Nouembris* 1631.

Subdelegare.

SVBDELEGARE potest Episcopus facultatem visitandi Ecclesiam collegiatam exemptam, sed opus est subdelegatione speciali. S. Congr. Conc. *in Lucana*, 1. *Februarij* 1631.

Subdiaconus.

SVBDIACONI officium non potest exercere à Clerico in minoribus constituto, etiamsi sit penuria Subdiaconorum, & consuetudo. S. Congr. Rit. *in Gerunden.* 21. *Augusti* 1601.

Subdiaconus, qui in vim dispensationis Apost. cum vidua matrimonium contraxit, & pensiones ecclesiasticas obtinet, de iure gaudet priuilegio fori. S. Congr. Conc. *sub die* 17. *Septembris* 1618.

Subdiaconi Apostolici.

SVBDIACONI Apostolici debent esse in Sacris, & ideo eis præcipitur sub pœna amissionis emolumentorum officij, vt infra duos menses ordinentur. S. Congreg. Rit. *in Vrbis Subdiaconorum*, 4. *Martij* 1606.

Subsidium.

SVBSIDIVM charitatiuum non debet excedere expensas factas in Bullis expediendis. S. Congreg. Episcop. & Regul *sub die* 24. *Maij* 1583.

Subsidij ad maiorem solito contributionem nullus cogi debet. Sacr. Congr. Episcop. & Regul. *sub die* 17. *Ianuarij* 1589. cuius memini *de iure ecclesiastico, lib.* 3. *cap.* 21. *num.* 7.

Subsidij charitatiui ad solutionem non tenentur, neque compelli possunt Fratres S. Ioannis Hierosolymitani, siue eorum Vicarij in Parochialibus Religioni prædictæ vnitis. S.Congr. Conc. *in Augustana*, 4. *Decembris* 1630.

Substitutus.

SVBSTITVTVS Archipresbyteri non debet cantare Missas, quæ ad Archipresbyterum pertinent, nec locum, & honorem incensi, & pacis ipsius Archipresbyteri prætendere. S.Congr.Rit. *in Marugien. nullius*, 14. *Decembris* 1602.

Substitutus Archipresbyteri non potest Missas, & diuina Officia celebrare, quæ ad ipsum, si adesset, pertinerent, sed spectat ad Canonicos successiuè. S. Congreg. Rit. *in ciuitatis Castellanæ*, 22. *Ianuarij* 1618.

Substitutus Archipresbyteri nullam habet præeminentiam super Canonicos. S.Congr.Rit. *in d. ciuitatis Castellanæ.*

Substitutus non datur in loco Canonici absentis ex iusta causa, nec potest compelli Canonicus deseruire per substitutum, sed vt per se inseruiat, non obstante immemoriali consuetudine. S.Congreg. Conc. teste Garc. *de benefic. part.* 3. *c.* 2. *num.* 197.

Suffraganeus.

SVFFRAGANEI ad Metropolitanum extra Concilij Prouincialis celebrationem accedere non tenentur. S. Congr. Conc. teste Zerol. *in praxi Episcop. p.* 1. *verb. Suffraganei, pag. mihi* 318.

Suffraganei Episcopi vt in suis Ecclesiis commorentur, curare debent Metropolitani, & super eorum absentiam inquirere. S.Congreg. Concil. testibus Armendar. *in addit. ad recopil. legum Nauarræ, lib.* 2. *tit.* 23. *l.* 2. *§.* 2. *sub rub. vtrùm Episcopi possint se absentare à suis Episcopatibus, num.* 5. *&* 6. Sanctarel. *var. resol. quæst.* 4. *num.* 7. metipso *de officio, & potest. Episcopi, part.* 3. *alleg.* 53. *num.* 5. *in fine.*

Suffraganeorum Episcoporum causas ciuiles non potest cognoscere Archiepiscopus. Sacr. Congr. Episcop. & Regul. *in Regien.* 31. *Maij* 1588.

Vide in verbo *Episcopus suffraganeus.*

Superior

Superior Regularis.

SVPERIOR Regularis circa punitionem suorum subditorum iuxta formam Concil. *sess.* 25. *de reform. cap.* 14. non sufficit vt sententiam, aut etiam acta ad Episcopum transmittat, sed opus est vt de punitione ipsa, & sententiæ executione Episcopum certiorem faciat. S.Congr.Concil. *sub die* 19. *Septembris* 1625. refero *in collect. ad cap. vlt. num.* 8. *de statu monach.* & me citato nouissimè Fr. Hieron. Roder. *in compendio quæst. regul. resol.* 62. *sub num.* 8. *vers. tertio, pag.* 461. *in fine.*

Superiore quantumuis requisito necessaria Regularibus negante, vel subtrahente etiam, quia monasterij facultates non suppetunt, si præfata necessitas sit ad indiuidui sustentationem, licèt ipsis clam, vel eo inuito illa sibi comparare, seu retinere. S.Congr.Conc. teste Armendar. *in addit. ad recop. legum Nauarræ, lib.* 2. *tit.* 18. *l.* 7. *de Religion. num.* 82. *&* 83.

Superiores Regulares non possunt dispensare super interstitiis Regularium ordinandorum, sed id pertinet ad Episcopum ordinantem, qui tamen quoad causam dispensationis iudicium formare debet ex attestatione superiorum Regularium. S. Congr. Concil. teste Piasec. *in praxi Episcop. part.* 1. *cap.* 1. *num.* 50.

Superiores Regulares incidunt in pœnas decreti de non alienandis bonis Regularium ob alienationem argentorum, & aliarum rerum pretiosarum in hæreditate relicta monasterio. S.Congreg.Concil. *in sancti Bernardi ad Thermas in Vrbe*, 31. *Iulij &* 31. *Augusti* 1627.

Superiores monasteriorum, non obstante decreto de rebus Regularium non alienandis, possunt ex fructibus bonorum pingues eleemosynas facere, putà decem rubiorum tritici, & similium, quia fructus non comprehenduntur in dicto decreto. S.Congr.Concil. *in nullius*, 18. *Septembris* 1627.

Superiores Regulares, qui ad præscriptum Concilij tenentur facere certiores Episcopos de punitione Regularium extra claustra delinquentium, non satisfaciunt faciendo verbo huiusmodi certiorationem, sed in scriptis facere debent. S.Congr.Concil. *in Lucana*, 14. *Decembris* 1630.

Suppressio.

Suppreſſio.

SVPPRESSIO Canonicatuum alicuius Collegiatæ ob tenuitatem vt ritè fiat per Epiſcopum, debet vltra conſenſum Capituli Collegiatæ interuenire conſenſus Capituli Cathedralis, ita vt ſuppreſſio, & vnio facta ſine huiuſmodi conſenſibus ſit ipſo iure nulla, de quibus debet legitimè conſtare, nec ſufficit vt ab Epiſcopo enuntietur. S. Congr. Conc. *in Tropien. 1. Septembris* 1618.

Suſpectus.

SVSPECTVS recuſari non poteſt Epiſcopus in viſitatione ſi in ea proceſſum non compleat, & ſe intra viſitationis terminos contineat, nec in viſitando modum excedat: ſic etiam in præparatoria Inquiſitione non poteſt vt ſuſpectus recuſari, nec probatione, vel allegatione ſuſpicionis impediri quominus pœna extraordinaria, quæ morum correctionem, & emendationem reſpiciat, viſitatos afficere poſſit. S. Congreg. Conc. teſtibus Thom. Valaſc. *allegat. iuris tom.* 1. *alleg.* 70. *num.* 7. Garc. *de benefic. part.* 3. *c.* 2. *num* 198. Armendar. *in addit. ad recopil. legum Nauarræ, lib.* 1. *tit.* 6. *de Viſitat. l.* 5. §. 2. *num.* 7. 8. *&* 34.

Suſpenſus.

SVSPENSI ſunt ordinati ſine patrimonio. S. Congr. Concil. *ſub die* 2. *Iulij* 1619.

Suſpenſus Regularis à Diuinis poteſt eligere, quia in Regularibus electio non pendet ab Ordine, ſed à regularitate. S. Congr. Conc. *in cauſa Minimorum,* 7. *Septembris* 1628.

Synodales.

SYNODALIVM iudicum examinatio ſpectat principaliter ad Epiſcopum, non tamen priuatiuè quoad Capitulum. S. Congr. Conc. *in Sauonen.* 18. *Martij* 1628.

Synodales

Synodales constitutiones seruandæ sunt circa celebrationem Officij. S. Congr. Rit. *in Neritonen. 25. Februarij 1606.*

Synodus.

SYNODO Prouinciali non licet imponere onus Dignitatibus, quòd quis nisi graduatus non possit eas obtinere sine Sedis Apostol. auctoritate. S. Congreg. Conc. teste Garc. *de benefic. p. 7. cap. 7. num. 45.*

Synodo diœcesanæ exempti omnes, & illorum subditi interesse debent, dum tamen sint intra diœcesim Episcopi. S. Congreg. Conc. teste Sell. *in select. canon. cap. 25. num. 8.*

Synodo diœcesanæ interesse non tenentur ratione parochialium Ecclesiarum, qui actu exercent vtramque iurisdictionem, spiritualem, & temporalem, in Parochos, & Parochianos, iuxta *cap. 1. sess. 25. de Regul.* S. Congr. Conc. teste Sell. *d. cap. 25. n. 12.*

Synodo diœcesanæ interesse non tenetur Abbas Monachus, cuius Ecclesiæ, vel monasterio imminet cura animarum, si illi deseruire faciat per Vicarium secularem ab Episcopo approbatum, quia sufficit mittere dictum Vicarium cùm curam per se ipsum exerceat. S. Congreg. Concil. teste Sell. *d. cap. 25. num. 15.*

Synodum diœcesanam celebrare non potest Vicarius generalis Episcopi absque mandato speciali. S. Congr. Conc. *sub die 11. Augusti 1618.*

Synodum diœcesanam indicere, & publicare potest Episcopus solus sine consensu, vel consilio Capituli. S. Congreg. Conc. *in Oriolen. 27. Martij 1632. in respons. ad* 14. vidi originale.

Synodo diœcesanæ facere potest Episcopus constitutiones, seu acta, & decreta absque consensu Capituli, debet tamen requirere illius consilium, licèt illud non teneatur sequi nisi in casibus à iure expressis. *Ibid. in resp. ad* 15.

Synodi diœcesanæ celebratio impediri, vel retardari nequaquam potest, etiam prætextu cuiuscunque appellationis. *Ibid. in resp. ad* 17.

Synodo interesse recusantes Canonici, & Capitulum cogi possunt ab Episcopo etiam per censuras ecclesiasticas. *Ibid. in resp. ad* 19.

T

TABELLÆ.

TABELLÆ, seu imagines quorumuis hominum cum sanctitatis, seu martyrij fama (quantacunque illa sit) defunctorum, & quodcunque aliud venerationem & cultum præseferens, & indicans in Oratoriis, aut locis publicis, seu priuatis, vel Ecclesiis tam secularibus, quàm Regularibus cuiuscunque Religionis apponi possunt antequam ab Apost. Sede canonizentur, aut Beati declarentur, & si quæ appositæ sunt, amoueri debent. S. Congreg. Romanæ, & vniuersalis Inquisitionis *die* 13. *Mart.* 1625. *tom.* 4. *Bullarij constit.* 37. §. 1. *Vrbani VIII.*

Tabellæ, atque imagines ex cera, aut argento, seu ex alia quacunque materia tam pictæ quàm fictæ, atque exsculptæ ad horum hominum sepulchra appendi, aut affingi non possunt sine recognitione ab Ordinario omnino, Sedique Apostol. referenda, ac probanda. *Ibid.* §. 3.

Tauri.

TAVRORVM, aliarúmque ferarum bestiarum agitationes, certamina, & spectacula sunt prohibita, & feudatarij illa non prohibentes Ecclesiæ feudis priuantur, & in illis moriens ecclesiastica caret sepultura. Pius V. *constitut.* 48. *incip. De salute gregis, Kalend. Nouembris* 1567. In Regnis Hispaniarum quoad laicos, & Fratres Milites tantùm (dummodo sacris Ordinibus initiati non fuerint) reuocata fuit constitutio prædicta per Gregorium XIII. *constit. sua incip. Exponi,* 25. *Augusti* 1575. duabus adhibitis conditionibus, scilicet vt agitationes taurorum festis diebus non fiat, necnon prouiso per eos, ad quos spectabit, quòd exinde alicuius mors quoad fieri poterit, sequi non possit. Et insuper in eisdem Hispaniarum Regnis dumtaxat, ac cum eisdem conditionibus. Clemens VIII. *constit. incip. Nos considerantes*, 13. *Ianuarij* 1596. abundantiùs prædictas pœnas, & censuras in Pij V. constitutione contentas sustulir, & amouit, scilicet quoad omnes in ea expressos, exceptis

exceptis Monachis, & Fratribus Mendicantibus, cæterisq; Regularibus, cuiuscunque Ordinis, & instituti, illam ad terminos iuris communis reducendo, non tamen illi derogando.

Tempus.

TEMPVS ordinationis Episcoporum attendendum est in actibus Conciliorum Prouincialium, non autem Dignitas, aut Ordo Ecclesiarum. S. Congreg.Concil.teste Piasec. *in praxi Episcopi, p.* 2. *cap.* 2. *num.* 3. *ad* 1.

Tempus ad visitationem perficiendam debet esse moderatum, & discretum arbitrio Episcopi, qui tenetur suam visitationem continuatè prosequi, neque ad diuersos extraneos actus diuertere. Sacr. Congr. Concil. teste Sell. *in select. canon. cap.* 13. *num.*8.

Tempus anni ad emittendam professionem à Concil.Trid. præfixum potest arbitrio Superioris Regularis prorogari.S.Congreg.Concil. *sub die* 31. *Maij* 1597.

S. Teresia.

S. TERESIÆ de IESV Officium, & Missa tanquam de vna sancta Virgine iuxta formam Missalis, & Breuiarij Romani pro vniuersa Religione Carmelitarum reformatorum, & pro omnibus secularibus, & Regularibus in oppido de Alua Salamantinæ diœcesis existentibus conceditur à S.Congr.Rit. *die* 12. *&* 14. *April.*1614.

Et pro toto Regno Castellæ veteris. Ead.S.Congr.Rit. *in Abulen. B. Teresiæ de* IESV, 3. *&* 5. *Septembr.* 1616.

Et pro omnibus Regnis Hispaniarum, & Portugaliæ. Eadem S.Congr.Rit. *sub die* 15. *&* 17. *Iulij* 1617.

Et pro vniuersa Religione Calceatorum Carmelitarum. Eadem S.Congr. Rit. *sub die* 22. *Augusti* 1620.

S. Teresiam canonizauit Gregorius XV. *vt in eius constit.* 20. *incip. Omnipotens sermo, Idib. Mart.* 1621.

Tertiariæ, & Tertiarij.

TERTIARIÆ, quæ votum solemne emiserint, clausuram seruare tenentur, & ad id per Ordinarios cogi possunt; si verò sine

clausura, & professione viuere voluerint in Religionibus, non sunt recipiendæ. Pius V. *constit.* 8. *incip. Circa*, 4. *Kal. Iunij* 1566.

Tertiariæ, quæ trium votorum substantialium professionem solemnem non emittunt, neque in clausuram se reducere volunt, omnimodæ Episcopi curæ, & iurisdictioni subiectæ sunt, & esse debent. S. Congr. Episcop. & Regular. *in Pistorien.* 20. *Decembr.* 1616.

Tertiarias mulieres ad habitum tertiæ regulæ recipere licet Superioribus Regularibus sufficienti facultate ad id à Sede Apost. suffultis (Capuccinis exceptis) atque ad ipsos vestiendi eas officium pertinet, non autem ad habitum admittendæ, & recipiendæ sunt, nisi probatæ vitæ, ac bonis moribus præditæ, atque in ætate saltem quadraginta annorum constitutæ, quæ de proprio habeant vnde sufficienter viuere possint, & non cum aliis viris quàm cum consanguineis, vel affinibus in primo tantùm gradu sibi coniunctis cohabitent, & ab Ordinario loci licentia priùs impetrata, qui non aliter eam concedat nisi de prædictis præuio examine diligenti sibi constiterit. Verùm in huiusmodi habitu concedendo respectiuè deferendo omnino à velo supra caput, à pectorali, & à patientia abstinendum est, quinimo eæ, quæ supradicta tria, vel aliquod ipsorum deferre deprehensæ fuerint, illa dimittere etiam per censuras ecclesiasticas ab Ordinariis locorum compellendæ sunt. Sacr. Congr. Episcop. & Regul. *sub die* 20. *Decembris* 1616. teste Erasm. à Cochier *de iurisd. ordin. in exemptos, p.* 1. *quæst.* 17.

Tertiariarum confessiones sacramentales audire non possunt Confessores Regulares, nisi fuerint ab Ordinario approbati ad confessiones personarum secularium audiendas. *Ibid.*

Tertiariarum voluntates Episcopus explorare non debet, si domi degunt, & ibi votum cælibatus emittunt. S. Congr. Conc. *sub die* 7. *Nouembr.* 1620.

Tertiarij si qualitatibus in Bulla fel. record. Leonis X. præscriptis sint præditi, videlicet si viri collegialiter, aut claustraliter viuant; mulieres verò virginalem, vel cælibem, aut castam vidualem sub expresso voto, & Tertiariorum habitu vitam ducant, possunt, & debent etiam inuito, ac minimè requisito Parocho in Fratrum Ecclesiis sepeliri; secus verò si supradictis qualitatibus careant. S. Congreg. Episcop. & Regular. *in Nepesina*, 11. *Decembris* 1615. *ad* 1. cuius memini *de officio, & potestate Parochi, cap.* 26. *num.* 69.

Tertiarij Fratres Ordinis, cuius tertiæ regulæ habitum assumpserunt, priuilegiis

priuilegiis potiuntur, & ab Ordinarij iurisdictione exempti sunt, si viri collegialiter viuant, seu cum claustralibus habitent, & mulieres virginalem, seu cælibem, aut castam vidualem expresso voto, & sub dicto habitu vitam traduxerint, quemadmodum cauetur constitutione Concilij Lateranen. sub Leone X. quæ habetur *sess.* 11. *in fine*; hoc autem voto mulierum alia duo, scilicet paupertatis & obedientiæ, nequaquam includuntur, quinimo huiusmodi mulieres si vitam virginalem, aut cœlibem simpliciter, expresséque vouerint, etiam in consanguineorum, & affinium suorum, aut propriis domibus, vel seorsum habitantes supradictis priuilegiis Ordinis, cuius tertiæ regulæ habitum deferunt, exemptionéque ab Ordinarij iurisdictione frui debent, vt idem Leo postea declarauit constit. edita *die* 1. *Martij* 1518. An autem prædictæ qualitates huiusmodi Tertiariis concurrant, Ordinarij loci iudicium spectetur. S.Congr.Episcop.& Regul.*sub die* 20. *Decembris* 1616. teste Hieron.Roderic. *in compendio quæst.Regul.resol.*136.*num.*7.*in fine.*

Testamentum, Testari, Testator.

TESTAMENTA, legata, ac quæcumque vltimæ dispositiones factæ à personis ecclesiasticis sine licentia Sedis Apost. nullæ sunt, ideóque eorum bona tanquam spolia ad Cameram Apostol. spectant. Pius IV. *constit.*8.*incip.Graue nobis*,26.*Maij* 1560.

Testamenta, codicilli, & donatio causa mortis sub decreto Conc. *sess.* 25.*de Regul.c.*16. non comprehenduntur. S.Congr.Conc.teste Armendar.*in addit.ad recop.legum Nauarræ,lib.*2.*tit.*18.*l.*7. *de Relig.n.*21. quem cum aliis refero *de officio,& potest.Episcopi,part.*3.*alleg.*99.*n.*12.

Testandi facultatem habentes non comprehenduntur in constitutionibus de spoliis bonorum ex illicita negotiatione. Pius IV. *d. const* 8.

Testandi facultas non suffragatur Clericis extra residentiam decedentibus quominus eorum bona spolium faciant. Pius IV. *constit.* 91.*incip.In suprema*,7.*Kal.Decembris* 1564.

Testandi facultates ad fauorem illegitimorum quibuscumque concessas reuocauit Pius V. *constit.*117.*incip.Quæ ordini*,6.*Kal.Februarij* 1571.

Testari, ac disponere de bonis suis ad fauorem illegitimorum non possunt ecclesiasticæ personæ. Pius V. *d.constit.*117.

Testari possunt Equites S.Lazari de quibuscumque quæsitis ex fru-

ctibus beneficiorum si quintam partem Conuentui eiusdem Militiæ relinquant. Pius IV. *constit.95.incip.Inter assiduas, 4.Non.Maij* 1564.

Testari possunt de eorum bonis etiam ad fauorem illegitimorum Milites S. Stephani, dummodo quintam partem Conuentui eiusdem Militiæ relinquant. Pius IV. *constitut.60.incip.His quæ, Kalend. Februarij* 1562.

Testari ac disponere de bonis suis possunt Milites S. Iacobi de Alcantara, Calatraua, & de Spatha, ex indultu Gregorij XIII. *constit.30. incip.Romani, 6.Octobris* 1575.

Testator si mandet in testamento erigi Capellam in tali loco Ecclesiæ, eámque dotauit cum onere Missarum, & reseruatione iurispatronatus, Ordinarius autem sub prætextu quòd Capella non possit construi in illo loco cum consensu patroni, & Capellani à testatore nominati Capellaniam erexit ad Altare maius, & statim sic erectam commutauit, & erexit in titulum Canonicatus eiusdem Ecclesiæ collegiatæ, conferens illius dotem in massam Canonicorum, & sic talis commutatio est nulla. S.Congr.Conc. *in Aretina, 17.Februarij* 1629.

Testes.

TESTES falsum in causis fidei deponentes ab Inquisitoribus puniuntur. Leo X. *const.29.incip.Intelleximus, 14.Decembris* 1518.

Testium dicta contra schismaticos, & hæreticos Inquisitores hæreticæ prauitatis publicare non tenentur. Pius IV. *constitut. 40. incip. Cùm sicut, 1.Nouembris* 1561.

Testes in causis Religionis, seu Militiæ S. Ioannis Hierosolymitani possunt esse Milites, vasalli, & famuli eiusdem militiæ. Pius IV. *constit.9.incip.Circumspecta, Kal.Iulij* 1560.

Testes laicos ad ferendum testimonium veritatis pro Curiæ Episcopalis informatione, potest Episcopus sub pœna pecuniaria, & in subsidium excommunicationis citare. S.Congr.Concil. *in Lucana, 16.Martij* 1630.

Testes in causa pendente coram iudice ecclesiastico laicus attentans subornare potest per Episcopum puniri. S. Congreg. *Immunitatis, 18. Martij* 1631.

Theologia,

Theologia, Theologus.

THEOLOGIÆ laus, & commendatio. Innocentius VI. *const.* 2. *incip. Quasi*, 11. *Kal. Iulij* 1360. & Sixtus V. *constit.* 76. *incip. Triumphantis*, *pridie Id. Martij* 1588.

Theologiæ Professores antequam promoueantur fidei professionem facere sunt adstricti. Pius IV. *constit.* 88. *incip. In sacrosancta, Id. Nouembris* 1564.

Theologus Canonicus, vide in verbo *Canonicus Theologus.*

Thesaurarius Papæ.

THESAVRARIVS Papæ est eius commensalis, familiaris, & Capellanus. Calixtus III. *constitut.* 1. *incip. Quæ laudabili*, 8. *Id. Maij* 1445.

Thesaurarius Papæ habet amplam facultatem locandi, & vendendi Cancellarias criminales status ecclesiastici tam originariis, quàm forensibus, obligandi Cameram pro venditione illarum, & decidendi lites, & dubia orta occasione Cancellariarum criminalium de plano, summariè, omnique appellatione remota. Pius IV. *const.* 83. *incip. Superna*, *pridie Non. Octobris* 1564.

Thesaurarius Papæ habet facultatem recuperandi spolia de fructibus, ac redditibus perceptis ex beneficiis ecclesiasticis litteris Apost. non expeditis, deputat Collectores, necnon depositarios, Commissarios occasione spoliorum, causas spoliorum à quibuscumque iudicibus reassumit, in illis procedit summariè, & de plano; Vicethesaurarium, locumtenentem, & Auditorem in eius locum deputat, & reuocat, cognoscit de appellationibus à sententiis Nunciorum Sedis Apost. Collectorum, & aliorum officialium à se deputatorum, & à suis, ac ab eo deputatorum sententiis appellatio deuolutiua tantùm conceditur etiam post factam executionem; locorum Montium resignationes admittit, eáque vacantia per quamcumque dimissionem confert, cognoscit de causis ortis occasione bonorum vacantium & Montium tam ciuilibus, quàm criminalibus; edicta, ordinationésque promulgat, debitorésque Cameræ ad soluendum cogit, nihil soluit pro expeditione suarum litterarum Apost. habet priuilegium transferendi pensiones vsque

ad

ad scuta quatuor millia, testari potest de bonis etiam iurisdictionalibus, & acquisitis de rebus ecclesiasticis. Sixtus V. *constit.* 100. *incip. In conferendis*, 11. *Kal. Martij* 1590.

Thesaurarius Cathedralis licèt nullos fructus habeat, tenetur ex Concil. *sess.* 24. *cap.* 12. *de reform.* ad residentiam, quia illa consuetudo non residendi, quæ valet de iure communi, cùm nulli sunt fructus, sublata est à Conc. in Dignitatibus, Canonicatibus, & Curatis. S. Congreg. Conc. teste Garc. *in addit. ad tract. de benefic. part.* 3. *cap.* 2. *num.* 198.

S. Thomas.

S. THOMAM Aquinatem Sanctorum catalogo adscripsit, & festum die 7. Martij solemniter celebrari iussit Ioannes XXII. *constit.* 2. *incip. Redemptionem*, 15. *Kal. Augusti* 1323.

Eius diem festum vti de præcepto in Regno Neapolis coli iussit Pius V. *constit.* 36. *incip. Mirabilis, Idib. Aprilis* 1567.

Illum ad reliquos patronos ciuitatis Neapolitanæ adiunxit Clemens VIII. *constit. sua incip. In quo, sub die* 22. *Nouembris* 1603. quam refert Castellin. *de dilation. canonizat. Sanctorum, pag.* 149.

S. Thomam Archiepiscopum Cantuariensem canonizauit Alexander III. *constit.* 4. *incip. Redolet*, 4. *Id. Martij* 1172.

Et eius ossa, quæ in Anglia seruabantur, comburi, & cineres in ventum spargi iussit Henricus VIII. Rex Angliæ. Paulus III. *constit.* 7. *incip. Eius*, 3. *Kal. Septembris* 1535.

S. Thomam Episcopum Herfordien. canonizauit, & festum die 2. Octobris celebrari iussit Ioannes XXII. *constitut.* 7. *incip. Vnigenitus*, 15. *Kal. Maij* 1320.

B. Thomæ de Villanoua Ordinis Eremitarum S. Augustini, & Archiepiscopi Valentini beatificatio, & concessio, vt ab omnibus vtriusque sexus eiusdem Ordinis S. Augustini Religiosis in Hispania, nempe in Regnis, Castellæ, Aragoniæ, & Cathaloniæ commorantibus, necnon in oppido de Villanoua de los Infantes, vbi natus est, ab omnibus etiam vtriusque sexus Regularibus, ac etiam Presbyteris, & Clericis secularibus Officium, & Missa de eodem B. Thoma in die eius obitus 18. Septembris, recitari, & celebrari respectiuè liberè, & licitè possit, & valeat. Paulus V. *constitut.* 20. *incip. In supremo*, 24 *Septembris* 1619, *tom.* 4. *Bullarij.* Item facta fuit extensio.

extensio præfatæ concessionis ad omnes vtriusque sexus Religiosos eiusdem Ordinis vbique terrarum existentes, per Gregor. XV. *constit.* 5. *incip.. Aliàs,* 14. *Maij* 1621.

Thuribulum, Thurificatio, Thurificari.

THVRIBVLORVM duorum vsus non probatur. Sacr. Congreg. Rit. *in Alexandrina*, 15. *Martij* 1608. *in* 4. *dub. & in Lucerina,* 21. *Iulij* 1618.

Thurificandi munus est Diaconi, qui etiamsi sit ex Dignitatibus, vel Canonicis, debet post incensatum Episcopum, alios Prælatos, si adsint, Magistratum secularem, Dignitates, & Canonicos incensare; Mansionarios verò, & alios Capellanos alius Capellanus, seu Magister Cæremoniarum pro Ecclesiæ consuetudine incensare debet. S. Congr. Rit. *in Lucen.* 10. *Iunij* 1600.

Thurificatio non debetur Episcopo à Canonico, vel Dignitate assistente genibus flexis, sed stante. S. Congreg. Rit. *in Oscen.* 4. *Maij* 1613.

Thurificatio cum triplici ductu thuribuli vnico tantùm & digniori, id est, Episcopo conuenit. S. Congr. Rit. *in Entomilien.* 11. *Decembr.* 1604. *& in ciuitatis Ducalis,* 11. *Nouembris* 1614.

Vel celebranti in absentia Episcopi. Ead. S. Congr. *in Patauina plebis sacci*, 9. *Maij* 1606.

Thurificatio iuxta regulas Cæremonialis debet fieri celebranti triplici ductu, Dignitatibus, & Canonicis duplici, cæteris de choro vnico ductu. S. Congreg. Rit. *in d. Patauina, & in Comen. Valcuceia*, 30. *Ianuarij* 1616.

Thurificatio duplici, non autem triplici ductu thuribuli debetur Vicario generali sedenti in choro, licèt supra Canonicos, si tamen non sit Prælatus. S. Congreg. Rit. *in Nepesina,* 14. *Ianuar.* 1617.

Thurificatio debetur duplici ductu thuribuli Canonicis Collegiatæ, Clericis verò parochialium Ecclesiarum vnico ictu. S. Congr. Rit. *in Cæsaraugustana de Daroca,* 19. *Ianuarij* 1613.

Thurificatio debetur duplici ductu portionariis, & aliis beneficiatis, sicut & Canonicis, quando tales portionarij, & beneficiati, in reliquis omnibus, & per omnia æquiparantur Canonicis, & æqualiter incedunt in processionibus, & sedent in æqualibus scamnis, non obstante Cæremonialis libro, qui intelligitur quando non

adſunt Presbyteri, qui ſunt omnino æquales Canonicis. S.Congr. Rit. *in d. Cæſarauguſtana de Daroca*, 21. *Martij* 1615.

Thurificatio duplici ductu debetur Dignitatibus Cathedralis, niſi formiter probetur immemorabilis quòd triplici ductu thurificentur abſente Epiſcopo. S. Congreg. Rit. *in Caſertan.* 18. *Septembris* 1632.

Thurificatio Præpoſiti, Dignitatum, & Canonicorum debet fieri iuxta regulas libri Cæremonialis. S. Congreg. Rit. *in Auenionen.* 24. *Aprilis* 1610.

Thurificatio in Eccleſia collegiata exempta præſente Epiſcopo cum Canonico Eccleſiæ cathedralis, & Abbate cum Canonicis dictæ Eccleſiæ collegiatæ debetur primùm Epiſcopo triplici ductu thuribuli, & poſt Epiſcopum immediatè Canonico cathedralis Eccleſiæ duplici ductu, deinde Abbati duplici ductu thuribuli. S.Congr. Rit. *in Alexandrina S. Petri in Brogolio*, 7. *Februar.* 1604.

Thurificatio debetur Magiſtratui poſt Canonicos æquis ductibus. S. Congreg. Rit. *in Interamnen.* 10. *Iunij* 1600. *& in Fauentina eadem die.*

Thurificatio debetur priùs Canonicis Cathedralis, & Collegiatæ, quàm Gubernatori & Officialibus. S. Congr. Rit. *in Camplen.* 28. *Ianuarij* 1612.

Thurificatio inter perſonas æquales quo ordine ſit facienda vt æqualitas ſeruetur, tradit S. Congreg. Rituum *in Calaguritana*, 5. *Iulij* 1603.

Thurificatio iuxta formam Cæremonialis cum vnico tantùm thuribulo facienda eſt. S.Congreg. Rit. *in Lucerina*, 21. *Iulij* 1618.

Thurificari non debent Canonici ab Epiſcopo celebrante. S.Congr. Rit. *in Vladiſlauien.* 2. *Martij* 1613.

Thurificari non debet dominus loci, nec alius à Presbytero celebrante. S. Congr. Rit. *in Calaguritana*, 5. *Iulij* 1614.

Thurificari debent Canonici Collegiatæ ante Rectores, & Beneficiatos aliarum Eccleſiarum parochialium, etiam quando in eorum propriis Eccleſiis ſimul Diuinis interſunt, nec eſt huiuſmodi cæremonia aliquo prætextu omittenda ſi ex conſuetudine fieri ſolet. S.Congr.Rit. *in Calaguritana*, 1. *Iunij* 1601.

Thus & pax mulieribus non eſt danda, non obſtante conſuetudine. S. Congr.Rit. *in Lucerina*, 3. *Iunij* 1617.

Titulus

Titulus sanctissimæ Crucis.

TITVLI sanctissimæ Crucis D. N. IESV CHRISTI inuentio accidit die vltimæ Dominicæ Ianuarij in Ecclesia S. Crucis in Hierusalem tempore Alexandri VI. vt *in eius constit.4.incip. Admirabile, 4. Kalend. Augusti* 1496.

Tituli Cardinalium.

TITVLI Cardinalium designati sunt pro numero Presbyterorum, & Diaconorum. Sixtus V. *constit. 55. incip. Religiosa, Idib: Aprilis* 1587.

Titulorum suorum Ecclesias Cardinales si in Curia præsentes fuerint personaliter, si verò absentes, per Vicarium idoneum visere, & eas reparare, ac illis aliquid in morte relinquere iussit Leo X. *constit.7. §.19. incip. Superna, 3. Non. Maij* 1514.

Transitus Religiosus.

TRANSITVS ad parem, vel arctiorem Religionem, non fit nisi causa cognita & vitæ, ac morum ratione, idque ex approbatione Capituli generalis. S. Congreg. Conc. teste Quarant. *in sum. Bullarij verbo Monasteria, & Conuentus vers. quoad transitus.*

Transitus à Discalceatis S. Augustini ad Fratres calceatos eiusdem Ordinis, siue ad quemcumque alium Ordinem laxiorem sine speciali Sedis Apost. licentia prohibetur. Clemens VIII. *in sua constit. incip. Apostolici, §. 10. sub die 11. Februar.* 1602.

Transitum facientes ex quacunque Religione ad Carthusianos possunt in eadem Carthusiensi Religione in claustro Priores, & extra claustrum Procuratores esse. S. Congreg. Concil. teste Aldan. *in compendio canon. resol. lib.1. tit. 17. num. 9.*

Transitum si aliqui de familia Fratrum Minorum S. Francisci ob aliquam causam, priuilegium, seu facultatem fecerint ad reformationem, nullum Officium, & Dignitatem habere possunt, nisi per sex annos inter eos permanserint, & laudabiliter cum eis vixerint, & antea licentiam obtinuerint in Congregatione, seu Capitulo. Gregorius XV. *constit. 8. incip. Onerosa, 1. Septembris* 1621.

Transitus vlteriùs non conceditur ad arctiorem Religionem, nisi priùs Superiori legitimè constiterit eam Religionem paratam esse illum recipere, qui licentiam petit, túncque Regularis recta via se transferat ad arctiorem. S. Congreg. Concil. *in decretis de Regularibus apostatis, & eiectis*, §.3. *sub dat. Romæ*, 21. *Septembris* 1624.

Transitum si aliqui ex Obseruantibus de prouinciis Cismontanis fecerint sua sponte, licèt obtenta priùs licentia ad alias prouincias Fratres tam incorporati, quàm incorporandi in eis locum; ordinem, & præcedentiam à die tantùm incorporationis suæ, non autem à die receptionis habitus, aut emissæ professionis tenent. Vrbanus VIII. *post const.*49. *in approbatione statutorum generalium, incip. In supremo*, 20. *Nouembr.* 1625.

Transitus Capuccinis Ordinis S. Francisci interdicitur ad laxiorem Ordinem absque speciali Papæ & Sedis Apost. Ad Carthusien. verò, seu quemcunque alium Ordinem, vel Congregationem, nisi de Ministri generalis pro tempore existentis dicti Ordinis licentia in scriptis obtinenda sub quouis prætextu, aut ex quauis quantumuis iusta, legitima, & priuilegiata causa sub apostasiæ, & infamiæ perpetuæ nota, necnon excommunicationis vocis actiuæ, & passiuæ pœnis ipso facto absque vlla declaratione incurrendis. Vrbanus VIII. *constit.*91. *incip. Iniuncti*, 9. *Augusti* 1628.

Transitus reformatorum Ordinis B. Mariæ de Mercede Redemptionis captiuorum ad calceatos sine licentia Sedis Apostol. prohibetur. Vrbanus VIII. *constit.* 77. §. 2. & 3. *incip. Iniuncti*, 19. *Ianuarÿ* 1628.

Translato potest Superior ad modicum tempus dare licentiam standi extra monasteria causa prædicationis, vel audiendi confessiones. S. Congreg. Concil. teste Armendar. *in addit. ad recop. legum Nauarræ, lib.*2. *tit.*18. *l.*7. *de Relig. num.*69.

Translatio.

TRANSLATIO corporis S. Aureliani in ciuitate Papien. ab antiqua in nouam Ecclesiam vt fiat cum assistentia Episcopi conceditur à S. Congr. Rit. *in Papien.* 15. *Nouembr.* 1603.

Translatio corporis S. Bruni de rustica in nouam capsam conceditur, dummodo translatio fiat priuatè. S. Congr. Rit. *in Certosin. nullius*, 24. *Septembris* 1605.

Translatio corporis S. Mercurialis Episcopi Foroliuien. ab Altari maiori in sacellum nouiter constructum, conceditur à S. Congr. Rit. *in Foroliuien. 12. Aprilis* 1603.

Translatio corporis S. Raymundi vt fieri possit, conceditur cum toto corpore, & capite vnito, si caput corpori vnitum sit, quòd si fuerit separatum, conceditur vt caput possit in capsula argentea separatum à corpore conseruari. S. Congr. Rit. *in Barchinonen. 19. Iunij* 1604.

Translatio imaginis alicuius Ecclesiæ de vno loco ad alium in eadem Ecclesia non comprehenditur sub dispositione Conc. *sess.* 21. *c. 7. de reform.* S. Congr. Conc. *sub die 3. Decembris* 1632.

Translatio festi sanctissimi Sacramenti post Octauam ad processionem decentiùs celebrandam non conceditur à S. Congreg. Rit. *in Burgen. 24. Septembris* 1605.

Translationem festi SS. Iusti, & Pastoris à die 7. Martij ad diem 5. Maij concedi posse attentis narratis, censuit S. Congr. Rit. *in Compluten. 21. Martij* 1609.

Translatio festi S. Norberti in Ordine à die 6. Iunij in diem 11. Iulij conceditur. Vrbanus VIII. *sub dat. 14. Aprilis* 1625. vt refert Ioan. Chrysost. Vander *in Echo S. Norberti triumphantis, pag. 173. Antuerpiæ* 1629.

Translationis S. Thomæ de Aquino Officium ob festum S. Sebastiani vt in diem sequentem celebrati possit, conceditur à S. Congreg. Rit. *in Neapolitana, 25. Februarij* 1606.

Translationes S. Concilij Trid. de lingua Latina in Gallicam continentur sub prohibitione Bullæ Pij IV. super confirmatione Concilij. S. Congr. Conc. *sub die 2. Iunij* 1629.

Translationes Monialium, vide *Monialium translationes.*

Triennium.

TRIENNIVM quod quis debet seruire Episcopo, vt ab eo sibi conferente statim reipsa beneficium ordinari valeat, sufficit quòd inceperit antequam fuisset Episcopus. S. Congr. Conc. testibus Galet. *in margarita casuum conscientiæ, verbo Ordo, pag.* 194. *col.* 2. Garc. *de benefic. part. 2. c. 5. num.* 83. quos cum aliis refero *de officio, & potest. Episcopi, part. 2. alleg. 5. num.* 8.

V

VACANTIA, VACATIO.

VACANTIA, seu alternatiua, quam habent Canonici in Cathedralibus, & Collegiatis, ita est intelligenda, vt in toto anno non excedat spatium trium mensium, & aliàs habentes debent compensari in seruitio trium mensium, vel per communia, vel per seruitium partiale. S.Congr. Concil. *sub die 2. Martij* 1619.

Vacantiæ omnes vnius, aut plurium mensium, quibus absentes distributiones percipere solebant, sublatæ sunt, nisi absint ex causis à iure permissis, præterquam si dictæ vacationes concessæ essent in fundatione, quæ non est sublata, illæ etiam intelliguntur sublatæ si Canonicatuum fructus omnes sint distributiones quotidianæ. S. Congr. Conc. teste Garc. *de benef. part. 3. cap. 2. num.* 250.

Vacatio primi beneficij ipso iure per adeptionem secundi pacificè possessi inducitur per decretum Conc. Trid. *sess.* 7. *cap.* 4. iuxta dispositionem *cap. de multa, de praeben.* in residentiam requirentibus, aut aliàs quomodolibet incompatibilibus, etiamsi Canonicatus sint, vel Portiones. S.Congreg. Conc. teste Garc. *de benefic. part.* 11. *cap.* 5. *num.* 84. *&* 87.

Vacatio primi beneficij simplicis sufficientis ob assecutionem secundi, proculdubio ipso iure inducitur; secundum verò ita demum vacabit, si beneficiarius vtrumque retinere sciens præsumpserit. S.Congreg. Conc. *in Salamantina*, 31. *May* 1607.

Vagus.

VAGVS ducens vxorem in aliquo loco, vbi est verè domicilium mulieris, potest contrahere in aliquo loco vbi voluerit, cùm omnes possint esse Parochi vagi, quamuis adsit Parochus mulieris, quia tunc est etiam verè Parochus vagi alius in alio loco vbi reperitur vagus. S.Congr. Conc. *sub die* 28. *Augusti* 1621.

Valentia.

Valentia.

VALENTIÆ Regni beneficia alienigenis Regnorum Hispaniæ, in quibus ipsi Valentini ad similia non admittuntur, conferri vetuit Sixtus V. *constit.64.incip.In sacrosancto, Nonis Septembris* 1587.

Valentiæ Regni Ecclesiarum Canonicatus, Præbendæ, & Dignitates illegitimis etiam legitimatis conferri non possunt. Sixtus V. *constit.* 84.*incip.Cùm cœlestis*, 22.*Augusti* 1588.

Valor.

VALOR centum ducatorum, qui ex decreto Conc. *cap.*13.*sess.* 24.*de reform.* debet remanere Rectori parochialis Ecclesiæ, quæ pensione grauatur, est intelligendus iuxta morem vniuscuiusque regionis. S. Congreg. Concil. *sub die* 28. *Martij* 1594. *& in Collen.*13.*Iulij* 1630.

Vasa.

VASA aurea, & argentea, ac omnia ornamenta Prælatorum, etiam Regularium, ad cultum diuinum destinata, non faciunt spolium; quæ verò sunt Capellarum ipsorum Prælatorum decedentium, vendicantur Ecclesiis vbi in vita resederunt. Pius V. *constit.*42.*incip.Romani*, 3.*Kal.Septembris* 1567.

Vasorum ecclesiasticorum benedictio, vide in verbo *Benedictio.*

S. Vbaldus.

S. VBALDVS in Sanctorum numerum relatus fuit à Cælestino III. vt *in eius constit.*1.*incip.Benedictus*, 4.*Non.Martij* 1192. Festum die 16. mensis Maij agi iussit idem Cælestinus. Et vt celebraretur, ac in Kalendario poneretur sub dicta die 16. Maij, censuit S.Congr.Rit. *in Eugubina*, 24.*Septembris* 1605. & constituit Paulus V. *constit.*7.*incip.Ex iniuncto*, 26.*Octobris* 1605.

Versiculi.

VERSICVLI ad Vesperas tam in duplicibus, quàm in semiduplicibus,& in commemorationibus,semper à duobus, & non ab vno tantùm cantandi sunt. Sacr.Congreg. Rit. ***in Placentina,*** 19. ***Maij*** 1607. ***in*** 19. ***dub.***

Vespera.

VESPERÆ Defunctorum vltima die mensis post Vesperas Dominicæ, vel festiuitatis recitandæ sunt. S.Congreg.Rit. ***in Egitanien.*** 23.***Maij*** 1603.***in*** 4.***dub.***

Vestis, vide in verbo *Habitus*.

Vicarius Papæ·I.

VICARIVS Papæ habet iurisdictionem visitandi monasteria etiam exempta in Vrbe, cognoscit summariè causas miserabilium personarum non excedentium summam scutorum 60. visitat carceres Vrbs vnà cum aliis visitatoribus, & votum dat; iudicat de causis vsurariis Iudæorum, & Clericorum in Vrbe degentium, Religiosorúmque vtriusque sexus, & Confraternitatum laicorum,hospitaliúmque; congregare potest Synodum in Romano Clero pro correctione morum; confert Ordines per se, vel alium Episcopum; consecrat Vrbis Ecclesias, & cœmeteria per se, vel alios; habet auctoritatem puniendi eos, qui festis diebus vetita exercent, blaphematores, & periuros; cognoscit causas tam ciuiles, quàm criminales Clericorum Vrbis, & eius districtus, & matrimoniorum spiritualium actiuè, & passiuè, & priuatiuè quoad alios Vrbis iudices: item cognoscit causas alienationum,& venditionum bonorum ecclesiasticorum. Paulus III. *constitut.* 36.*incip. Licet*, 3.*Nouembris* 1542.

Habet iurisdictionem in Hebræos, si causæ inter eos agantur actiuè, secùs si inter alios, nempe Christianos, quia tunc habet locum.

locum præuentio. Iulius III. *constitut.2. incip. Cùm sicut, de anno* 1550.

Cognoscit causas apostatarum, vel malè translatorum in Curia. Pius IV. *constit. 3. incip. Sedis, 3. Non. Aprilis* 1560.

Vicarius Papæ potest familiares, seu Officiales Papæ & familiares Cardinalium (etsi Cardinales habitassent Romæ) atque etiam Episcoporum in Curia residentium, qui saltem per triennium habitauerint in Vrbe, de licentia ipsorum promoueri, dum tamen supradicti omnes sufficientem titulum habeant, & alia à iure requisita. Sacr. Congregat. Concil. teste Armendar. *in addit. ad recopilat. legum Nauarra, lib.1. tit. 18. l. 7. de Episcopis in declarat. num.* 49. quem refero *de officio, & potestate Episcopi, part. 2. alleg. 5. num. vlt.*

Vicarius generalis Episcopi II.

VICARIVS generalis Episcopi debet esse Clericus secularis idoneus, & Episcopus non debet id muneris per Regularem exerceri facere. S. Congreg. Episcop. & Regular. *in Motulan.* 8. *Maij* 1615.

Vicarius generalis in Regnis Hispaniarum non potest esse nisi qui est in Ordine sacerdorali constitutus ex Breui particulari Clementis VIII. S. Congreg. Concilij *sub die 16. Februarij 1619.*

Vicarius Episcopi, vel Capituli Sede vacante non potest esse Parochus habens curam animarum. Sacr. Congreg. Conc. *sub die* 12. *Maij* 1629.

Vicario generali Episcopi debetur debita reuerentia tam à Canonicis à iurisdictione Ordinarij, quàm à non exemptis. S.Congr. Rit. *in Catanien.* 11. *April.* 1614.

Vicario generali non debet præstari idem honor qui præstaretur Episcopo si præsens esset. S. Congreg. Rituum *sub die 7. Septembr.* 1618.

Vicarius generalis debet abstinere ab iis, quæ soli Episcopo conueniunt. S.Congreg. Rit. *sub die 7. Septembris* 1618. *& in Neritonen.* 4. *Maij* 1606.

Vicarius generalis non debet vti Rochetto & Mozzetta, nisi sit Protonotarius. S. Congreg. Rit. *in Lauretana*, 20. *Aprilis* 1602. quia tunc quando scilicet est Protonotarius, potest deferre Rochettum, & Mantellettum in choro, processionibus, & aliis functionibus

nibus in locis per diœcesim suæ iurisdictionis; si verò sit de Capitulo, non lucratur distributiones quotidianas, nisi vtatur habitu proprio canonicali. S.Congr. Rit. *in Clomacen.* 4.*Iulij* 1615.

Vicarius recusans obedire decretis Congregationis, cogendus est remediis opportunis coram Auditore Cameræ. S.Congreg.Rit. *in Brundusina*, 25. *Ianuarij* 1603.

Vicarius Curiæ Episcopalis nulla portio pœnarum assignari potest. S.Congr.Concil. *in Albanen.* 5. *Februarij* 1618.

Vicarij generalis præcedentia, & locus III.

VICARIVS generalis absente Episcopo debet habere primum locum super omnes Dignitates, & Canonicos, non obstante consuetudine, aliisque in contrarium. S. Congr.Rit. *in Andrien.* 7. *Augusti* 1610. *& in Ferrarien.* 20. *Decembris* 1614.

Vicarius generalis præcedit Capitulo, & Clero. S. Congreg. Rit. *in Militen.* 13. *Iulij* 1619.

Vicario generali habitu Vicarij in processionibus incedenti danda est præcedentia super omnes Dignitates, & Canonicos, & etiam super illas Dignitates, & Canonicos, qui habitu Protonotarij incedunt. S. Congr. Rit. *in Brundusina*, 16. *Iulij* 1605.

Vicarius generalis debet præcedere omnibus Canonicis tam in processionibus, quàm in sessionibus, dummodo Canonici non incedant parati. S.Congr. Rit. *in Egitanien.* 3. *Augusti* 1602. *in* 3. *dub. & in ciuitatis Penna*, 12. *Aprilis* 1603. *& in Lauretana*, 6. *Decembris* 1603. *& in Tiburtina*, 6. *Mart.* 1610.

Vicarius generalis præcedit Canonicis, & Dignitatibus in habitu canonicali, etiamsi Rochetto, & cappa vtantur, stantibus, aut sedentibus: cùm verò sunt parati cum Pluuialibus, & aliis sacris paramentis, Vicarium eis præcedere non decet, etiamsi Vicarius sit Protonotarius, & Rochetto, & Mantelletto vtatur. Sacr. Congreg.Rit. *in Nolana, & Lauretana*, 23. *Martij* 1602.

Vicarius generalis in habitu suo Ordinario non debet incedere inter Canonicos paratos, nec eis præcedere. S. Congr. Rit. *in Camerinen.* 14. *Iunij* 1608. *& in Casalen.* 5. *Iulij* 1614.

Vicarius generalis non præcedit Dignitatibus & Canonicis paratis, consuetudine in contrarium non obstante. S.Congr.Rit. *in Castellanaten.* 25. *Septembr.* 1621.

Vicarius generalis licèt præcedat omnibus Dignitatibus, & Canonicis,

nicis, tamen ratione paramentorum in distributione candelarum, & palmarum debet habere locum digniorem Canonicis paratis. In adoratione verò Crucis, & quandocunque Canonici non sunt parati, debet habere digniorem locum immediatè post celebrantem, & similiter thurificandus est ante Canonicos, nisi sint parati, quia tunc post Canonicos thurificandus. S.Congreg. Rit. *in Placentina*, 19. *Maij* 1607. *in* 6. *dub. & in Alexandrina*, 15. *Mart.* 1608. *in* 1. *dub.*

Vicarius generalis præcedit Dignitatibus, & Canonicis paratis, dummodo non sit de numero ipsorum, quia tunc debet incedere, & stare in suo loco, & stallo, vt distributiones lucretur. S.Congreg. Rit. *in Casalen.* 5. *Iul.* 1614.

Vicarius generalis Canonicus cùm sedet vti Canonicus, debet sedere in loco suæ receptionis, & in habitu canonicali. Si verò velit præcedere vti Vicarius, debet habitum canonicalem dimittere. S. Congr.Rit. *in Compostellana*, 4. *Februar.* 1600. *& in Vulturarien.* 11. *Aprilis* 1601.

Vicarius generalis Canonicus, siue Beneficiatus, debet sedere in loco suæ receptionis, & cum habitu canonicali, siue Beneficiati, vt lucretur distributiones, & quando vult præcedere Canonicis, seu Beneficiatis, debet habitum canonicalem, seu Beneficiati dimittere, & non potest percipere distributiones. S.Congr.Rit. *in Calaguritana*, 2. *Augusti* 1603. Nec lucratur distributiones, quæ dantur interessentibus processionibus, nisi incedat in habitu canonicali. S.Congr. Rit. *in Compostellana*, 21. *Februar.* 1604. *& in Brundusina*, 16. *Iul.* 1607.

Vicarius generalis Canonicus præsente Præposito suo principali, & in omnibus actibus Capitularibus, & quandocunque distributiones quotidianas lucratur, debet stare, vel sedere, & incedere in suo loco canonicali: absente verò Præposito tanquam Vicarius generalis in primo, & digniori loco. S.Congr. Rit. *in Atinen. nullius*, 4. *Mart.* 1606.

Vicarius generalis præfertur Decano, & omnibus Canonicis, nisi sit Canonicus, quia tunc debet sedere in suo stallo canonicali si vult lucrari distributiones quotidianas. S.Congr. Rit. *in Nolana*, 8. *Iulij* 1602. *& in ciuitatis Pennæ*, 12. *Aprilis* 1603. *& in Compostellana*, 21. *Februar.* 1604. *& in Candia*, 7. *Augusti* 1610.

Vicarius generalis debet habere primum locum ante Canonicos, Capitulum, & Dignitates, tam præsente, quàm absente Episcopo.

 Si

Si autem ſit Canonicus, debet ſedere in proprio ſtallo., & cum habitu canonicali, aliàs non lucratur diſtributiones quotidianas. S. Congreg. Rit. *in Egitanien.* 20. *Decembris* 1601. *& in Sutrina*, 1. *Octobris* 1616. *& in Oritan.* 4. *Aprilis* 1620. *& in Gallipolen.* 21. *Decembris* 1613.

Vicarius generalis Canonicus in funeralibus debet cum Canonicis in ſuo loco incedere, aliàs non lucratur ceram, nec diſtributiones. S.Congr. Rit. *in Nicien.* 10. *Maij* 1604.

Vicarius generalis præſente Epiſcopo in die Purificationis non debet accipere candelam ante Canonicum, vel Dignitatem, qui Epiſcopo miniſtrauit. S. Congreg. Rit. *in Lucerina*, 14. *Iunij* 1608. *in* 3. *dub.*

Vicarius generalis licèt ſedeat in primo ſtallo chori, in quo ſedere debet prima Dignitas, & habeat thuris & pacis honorem ante omnes Dignitates & Canonicos, non propterea dicitur occupare ſtallum, ſiue locum Dignitatum, & Canonicorum. S.Congr.Rit. *in Placentina*, 19. *Maij* 1607. *in* 4. *dub.*

Vicarius generalis non poteſt ſedem arbitrio ſuo ſibi parare, ſed debet ſedere in ſede ſolita pro Vicariis aſſignata. S. Congreg. Rit. *in Neritonen.* 4. *Maij* 1606.

Vicario generali occupante primum locum chori, & ſtallum Archidiaconi, quomodo ſedere debeant Dignitates in choro ne Archidiacono præiudicium inferatur. S. Congreg. Rit. *in Andrien.* 7. *Augusti* 1610.

Vicario generali non licet occupare locum Epiſcopi abſentis, nec parare ſibi ſedem cum tapetis, & puluino, ſed idem debet eſſe eius locus abſente Epiſcopo, quam illo præſente habere conſueuit. S.Congr. Rit. *in Brundusina*, 16. *Iul.* 1605.

Vicarij locus debet eſſe ſecundùm conſuetudinem Eccleſiæ, quæ non eſt mutanda. S.Congr. Rit. *in Alexandrina*, 15. *Mart.* 1608. *in* 3. *dub.*

Vicarius generalis ſi non eſt Prælatus, licèt abſente Epiſcopo cum ſuo habitu ordinario cum ſubtanna, & mantelletto nigro ſedeat in choro in primo loco ſupra Canonicos, thurificandus eſt duplici, non autem triplici ductu thuribuli. S. Congr. Rit. *in Nepesina*, 14. *Ianuarij* 1617.

Vicarius generalis thurificandus eſt, & debet accipere candelam, palmam, & cineres, & adorare Crucem ante, vel poſt Capitulum, iuxta Eccleſiæ conſuetudinem. S. Congreg. Rit. *in Neocastren.*

stren. 16. *Ianuarij* 1607. *& in Alexandrina*, 1. *dub.*

Vicarius generalis in spiritualibus iuxta Eccl suetudinem debet semper in omni loco pr ciuitatis in temporalibus tam præsente, qu S.Congr.Rit. *in Rauennaten.* 28. *Aprilis* 160

Vicarius generalis debet præcedere omnibus missariis, siue iudicibus temporalibus in bus. Sacr. Congregat. Rituum *in Nuceri* 1610.

670 *Vica* Vicarius bras Vica sed tan- scop.&

Vicarius generalis Episcopi debet præcedere Commissario vbique & in omni loco, tam præsente, quàm absente Episcopo, non obstante consuetudine, dummodo non sit de gremio Capituli, & incedat in habitu canonicali. Sacr. Congreg. Rituum *in Ripana*, 28. *Maij* 1616. *&* 19. *Ianuarij* 1619. *& in Terracinen.* 19. *Augusti* 1617.

Vicarius generalis licèt etiam ipso Episcopo præsente in Ecclesia, choro, processionibus, Synodo, & aliis publicis, & priuatis actibus, Canonicis, & Dignitatibus præcedere debeat, tamen hoc intelligitur, quoties Canonici, & Dignitates huiusmodi in habitu canonicali, etiamsi cappa & Rochetto vtantur, stare, aut incedere consueuerunt; non autem si Pluuiali, Planetis, aut aliis sacris paramentis iuxta cuiusdam Ordinis gradum sint induti, prout in distributione candelarum in die Purificationis, & in receptione Cinerum feria quarta Cinerum,& similibus diebus,quibus Episcopus solemniter celebrare ex ritu ecclesiastico teneatur; tunc enim non decet vt Vicarius, præsertim si in suo quotidiano habitu existat, eisdem sacris vestibus paratis siue stando, siue incedendo præcedat. S.Congreg.Rit.*in Lauretana, & Nolana*, 23.*Martij* 1602.*&* 6.*Septembris* 1603 *& in Tiburtina*,6.*Martij* 1610. *& Monopolitana*, 7. *Augusti* 1628.

Vicarius generalis Episcopi quam habeat potestatem? IV.

VICARIVS generalis absente Episcopo processiones indicere, & dirigere potest cum consensu Capituli. S. Congr.Conc. teste Armendar. *in addit.ad recopil. legum Nauarræ, lib.*1.*tit.*24.*l.*24.*§.*31. *de processiøn.num.*3. quem refero *de officio, & potest.Episcopi, part.*3.*alleg.* 78.*num.*5.

Tranſitus vlterius non conceditur ad arctiorem Religionem, niſi priùs Superiori legitimè conſtiterit eam Religionem paratam eſſe illum recipere, qui licentiam petit, túncque Regularis recta via ſe transferat ad arctiorem. S. Congreg. Concil. *in decretis de Regularibus apoſtatis,& eiectis*, §.3.*ſub dat. Romæ*, 21.*Septembris* 1624.

Tranſitum ſi aliqui ex Obſeruantibus de prouinciis Ciſmontanis fecerint ſua ſponte, licèt obtenta priùs licentia ad alias prouincias Fratres tam incorporati, quàm incorporandi in eis locum, ordinem, & præcedentiam à die tantùm incorporationis ſuæ, non autem à die receptionis habitus, aut emiſſæ profeſſionis tenent. Vrbanus VIII. *poſt conſt.*49.*in approbatione ſtatutorum generalium,incip. In ſupremo*, 20. *Nouembr.* 1625.

Tranſitus Capuccinis Ordinis S. Franciſci interdicitur ad laxiorem Ordinem abſque ſpeciali Papæ & Sedis Apoſt. Ad Carthuſien.verò, ſeu quemcunque alium Ordinem, vel Congregationem, niſi de Miniſtri generalis pro tempore exiſtentis dicti Ordinis licentia in ſcriptis obtinenda ſub quouis prætextu,aut ex quauis quantumuis iuſta, legitima, & priuilegiata cauſa ſub apoſtaſiæ, & infamiæ perpetuæ nota, necnon excommunicationis vocis actiuæ, & paſſiuæ pœnis ipſo facto abſque vlla declaratione incurrendis. Vrbanus VIII. *conſtit.*91. *incip. Iniuncti*, 9. *Auguſti* 1628.

Tranſitus reformatorum Ordinis B.Mariæ de Mercede Redemptionis captiuorum ad calceatos ſine licentia Sedis Apoſtol. prohibetur. Vrbanus VIII. *conſtit.* 77. §.2.*&* 3.*incip. Iniuncti*, 19. *Ianuarij* 1628.

Tranſlato poteſt Superior ad modicum tempus dare licentiam ſtandi extra monaſteria cauſa prædicationis, vel audiendi confeſſiones. S. Congreg. Concil. teſte Armendar. *in addit. ad recop. legum Nauarræ, lib.*2. *tit.*18.*l.*7. *de Relig. num.*69.

Tranſlatio.

TRANSLATIO corporis S. Aureliani in ciuitate Papien.ab antiqua in nouam Eccleſiam vt fiat cum aſſiſtentia Epiſcopi conceditur à S. Congr.Rit. *in Papien.* 15. *Nouembr.* 1603.

Tranſlatio corporis S.Bruni de ruſtica in nouam capſam conceditur, dummodo tranſlatio fiat priuatè. S.Congr.Rit. *in Certoſin. nullius*, 24.*Septembris* 1605.

Tranſlatio

Tranſlatio corporis S. Mercurialis Epiſcopi Foroliuien. ab Altari maiori in ſacellum nouiter conſtructum, conceditur à S. Congr. Rit. *in Foroliuien.* 12. *Aprilis* 1603.

Tranſlatio corporis S. Raymundi vt fieri poſſit, conceditur cum toto corpore, & capite vnito, ſi caput corpori vnitum ſit, quòd ſi fuerit ſeparatum, conceditur vt caput poſſit in capſula argentea ſeparatum à corpore conſeruari. S. Congr. Rit. *in Barchinonen.* 19. *Iunij* 1604.

Tranſlatio imaginis alicuius Eccleſiæ de vno loco ad alium in eadem Eccleſia non comprehenditur ſub diſpoſitione Conc. *ſeſſ.* 21. *c.* 7. *de reform.* S. Congr. Conc. *ſub die* 3. *Decembris* 1632.

Tranſlatio feſti ſanctiſſimi Sacramenti poſt Octauam ad proceſſionem decentiùs celebrandam non conceditur à S. Congreg. Rit. *in Burgen.* 24. *Septembris* 1605.

Tranſlationem feſti SS. Iuſti, & Paſtoris à die 7. Martij ad diem 5. Maij concedi poſſe attentis narratis, cenſuit S. Congr. Rit. *in Compluten.* 21. *Martij* 1609.

Tranſlatio feſti S. Norberti in Ordine à die 6. Iunij in diem 11. Iulij conceditur. Vrbanus VIII. *ſub dat.* 14. *Aprilis* 1625. vt refert Ioan. Chryſoſt. Vander *in Echo S. Norberti triumphantis, pag.* 173. *Antuerpiæ* 1629.

Tranſlationis S. Thomæ de Aquino Officium ob feſtum S. Sebaſtiani vt in diem ſequentem celebrari poſſit, conceditur à S. Congreg. Rit. *in Neapolitana,* 25. *Februarij* 1606.

Tranſlationes S. Concilij Trid. de lingua Latina in Gallicam continentur ſub prohibitione Bullæ Pij IV. ſuper confirmatione Concilij. S Congr. Conc. *ſub die* 2. *Iunij* 1629.

Tranſlationes Monialium, vide *Monialium tranſlationes.*

Triennium.

TRIENNIVM quod quis debet ſeruire Epiſcopo, vt ab eo ſibi conferente ſtatim reipſa beneficium ordinari valeat, ſufficit quòd inceperit antequam fuiſſet Epiſcopus. S. Congr. Conc. teſtibus Galet. *in margarita caſuum conſcientiæ, verbo Ordo, pag.* 194. *col.* 2. Garc. *de benefic. part.* 2. *c.* 5. *num.* 83. quos cum aliis refero *de officio, & poteſt. Epiſcopi, part.* 2. *alleg.* 5. *num.* 8.

V

VACANTIA, VACATIO.

VACANTIA, seu alternatiua, quam habent Canonici in Cathedralibus,& Collegiatis, ita est intelligenda, vt in toto anno non excedat spatium trium mensium, & aliàs habentes debent compensari in seruitio trium mensium,vel per communia, vel per seruitium partiale. S.Congr. Concil.*sub die 2. Martij 1619.*

Vacantiæ omnes vnius,aut plurium mensium, quibus absentes distributiones percipere solebant, sublatæ sunt, nisi absint ex causis à iure permissis, præterquam si dictæ vacationes concessæ essent in fundatione, quæ non est sublata, illæ etiam intelliguntur sublatæ si Canonicatuum fructus omnes sint distributiones quotidianæ. S. Congr.Conc.teste Garc. *de benef.part.3.cap.2.num.250.*

Vacatio primi beneficij ipso iure per adeptionem secundi pacificè possessi inducitur per decretum Conc. Trid.*sess.7. cap.4.* iuxta dispositionem *cap.de multa,de praeben.*in residentiam requirentibus,aut aliàs quomodolibet incompatibilibus, etiamsi Canonicatus sint, vel Portiones. S.Congreg.Conc.teste Garc. *de benefic.part.11.cap.5. num.84.& 87.*

Vacatio primi beneficij simplicis sufficientis ob assecutionem secundi, proculdubio ipso iure inducitur; secundum verò ita demum vacabit, si beneficiarius vtrumque retinere sciens præsumpserit. S.Congreg.Conc. *in Salamantina, 31.Maij 1607.*

Vagus.

VAGVS ducens vxorem in aliquo loco, vbi est verè domicilium mulieris,potest contrahere in aliquo loco vbi voluerit, cùm omnes possint esse Parochi vagi, quamuis adsit Parochus mulieris, quia tunc est etiam verè Parochus vagi alius in alio loco vbi reperitur vagus. S.Congr.Conc.*sub die 28.Augusti 1621.*

Valentia.

Valentia.

VALENTIÆ Regni beneficia alienigenis Regnorum Hispaniæ, in quibus ipsi Valentini ad similia non admittuntur, conferri vetuit Sixtus V. *constit.* 64. *incip. In sacrosancto, Nonis Septembris* 1587.

Valentiæ Regni Ecclesiarum Canonicatus, Præbendæ, & Dignitates illegitimis etiam legitimatis conferri non possunt. Sixtus V. *constit.* 84. *incip. Cùm cœlestis*, 22. *Augusti* 1588.

Valor.

VALOR centum ducatorum, qui ex decreto Conc. *cap.* 13. *sess.* 24. *de reform.* debet remanere Rectori parochialis Ecclesiæ, quæ pensione grauatur, est intelligendus iuxta morem vniuscuiusque regionis. S. Congreg. Concil. *sub die* 28. *Martij* 1594. *& in Collen.* 13. *Iulij* 1630.

Vasa.

VASA aurea, & argentea, ac omnia ornamenta Prælatorum, etiam Regularium, ad cultum diuinum destinata, non faciunt spolium; quæ verò sunt Capellarum ipsorum Prælatorum decedentium, vendicantur Ecclesiis vbi in vita resederunt. Pius V. *constit.* 42. *incip. Romani*, 3. *Kal. Septembris* 1567.

Vasorum ecclesiasticorum benedictio, vide in verbo ***Benedictio.***

S. Vbaldus.

S. VBALDVS in Sanctorum numerum relatus fuit à Cælestino III. vt *in eius constit.* 1. *incip. Benedictus*, 4. *Non. Martij* 1192. Festum die 16. mensis Maij agi iussit idem Cælestinus. Et vt celebraretur, ac in Kalendario poneretur sub dicta die 16. Maij, censuit S. Congr. Rit. *in Eugubina*, 24. *Septembris* 1605. & constituit Paulus V. *constit.* 7. *incip. Ex iniuncto*, 26. *Octobris* 1605.

Versiculi.

Versiculi.

VERSICVLI ad Vesperas tam in duplicibus, quàm in semiduplicibus,& in commemorationibus,semper à duobus, & non ab vno tantùm cantandi sunt. Sacr.Congreg. Rit. *in Placentina*, 19. *Maij* 1607. *in* 19. *dub.*

Vespera.

VESPERÆ Defunctorum vltima die mensis post Vesperas Dominicæ, vel festiuitatis recitandæ sunt. S.Congreg.Rit. *in Egitanien.* 23. *Maij* 1603. *in* 4. *dub.*

Vestis, vide in verbo *Habitus.*

Vicarius Papæ I.

VICARIVS Papæ habet iurisdictionem visitandi monasteria etiam exempta in Vrbe, cognoscit summariè causas miserabilium personarum non excedentium summam scutorum 60. visitat carceres Vrbs vnà cum aliis visitatoribus, & votum dat; iudicat de causis vsurariis Iudæorum, & Clericorum in Vrbe degentium, Religiosorúmque vtriusque sexus, & Confraterniratum laicorum, hospitaliúmque; congregare potest Synodum in Romano Clero pro correctione morum; confert Ordines per se, vel alium Episcopum; consecrat Vrbis Ecclesias, & cœmeteria per se, vel alios; habet auctoritatem puniendi eos, qui festis diebus vetita exercent, blaphematores, & periuros; cognoscit causas tam ciuiles, quàm criminales Clericorum Vrbis, & eius districtus, & matrimoniorum spiritualium actiuè, & passiuè, & priuatiuè quoad alios Vrbis iudices: item cognoscit causas alienationum, & venditionum bonorum ecclesiasticorum. Paulus III. *constitut.* 36. *incip. Licet*, 3. *Nouembris* 1542.

Habet iurisdictionem in Hebræos, si causæ inter eos agantur actiuè, secùs si inter alios, nempe Christianos, quia tunc habet locum

locum præuentio. Iulius III. *constitut.2. incip. Cùm ſicut, de anno* 1550.

Cognoſcit cauſas apoſtatarum, vel malè tranſlatorum in Curia. Pius IV. *constit. 3. incip. Sedis, 3. Non. Aprilis* 1560.

Vicarius Papæ poteſt familiares, ſeu Officiales Papæ & familiares Cardinalium (etſi Cardinales habitaſſent Romæ) atque etiam Epiſcoporum in Curia reſidentium, qui ſaltem per triennium habitauerint in Vrbe, de licentia ipſorum promoueri, dum tamen ſupradicti omnes ſufficientem titulum habeant, & alia à iure requiſita. Sacr. Congregat. Concil. teſte Armendar. *in addit. ad recopilat. legum Nauarræ, lib.1. tit.* 18. *l.7. de Episcopis in declarat. num.* 49. quem refero *de officio, & poteſtate Episcopi, part.* 2. *alleg.* 5. *num. vlt.*

Vicarius generalis Episcopi II.

VICARIVS generalis Epiſcopi debet eſſe Clericus ſecularis idoneus, & Epiſcopus non debet id muneris per Regularem exerceri facere. S. Congreg. Epiſcop. & Regular. *in Motulan.* 8. *Maij* 1615.

Vicarius generalis in Regnis Hiſpaniarum non poteſt eſſe niſi qui eſt in Ordine ſacerdotali conſtitutus ex Breui particulari Clementis VIII. S. Congreg. Concilij *ſub die 16. Februarij* 1619.

Vicarius Epiſcopi, vel Capituli Sede vacante non poteſt eſſe Parochus habens curam animarum. Sacr. Congreg. Conc. *ſub die* 12. *Maij* 1629.

Vicario generali Epiſcopi debetur debita reuerentia tam à Canonicis à iuriſdictione Ordinarij, quàm à non exemptis. S.Congr. Rit. *in Catanien.* 11. *April.* 1614.

Vicario generali non debet præſtari idem honor qui præſtaretur Epiſcopo ſi præſens eſſet. S. Congreg. Rituum *ſub die* 7. *Septembr.* 1618.

Vicarius generalis debet abſtinere ab iis, quæ ſoli Epiſcopo conueniunt. S Congreg. Rit. *ſub die* 7. *Septembris* 1618. *& in Neritonen.* 4. *Maij* 1606.

Vicarius generalis non debet vti Rochetto & Mozzetta, niſi ſit Protonotarius. S. Congreg. Rit. *in Lauretanæ*, 20. *Aprilis* 1602. quia tunc quando ſcilicet eſt Protonotarius, poteſt deferre Rochettum, & Mantellettum in choro, proceſſionibus, & aliis functio-

nibus in locis per diœcesim suæ iurisdictionis; si verò sit de Capitulo, non lucratur distributiones quotidianas, nisi vtatur habitu proprio canonicali. S. Congr. Rit. *in Clomacen. 4. Iulij* 1615.

Vicarius recusans obedire decretis Congregationis, cogendus est remediis opportunis coram Auditore Cameræ. S. Congreg. Rit. *in Brundusina, 25. Ianuarij* 1603.

Vicarius Curiæ Episcopalis nulla portio pœnarum assignari potest. S. Congr. Concil. *in Albanen. 5. Februarij* 1618.

Vicarij generalis præcedentia, & locus III.

VICARIVS generalis absente Episcopo debet habere primum locum super omnes Dignitates, & Canonicos, non obstante consuetudine, aliisque in contrarium. S. Congr. Rit. *in Andrien. 7. Augusti* 1610. *& in Ferrarien. 20. Decembris* 1614.

Vicarius generalis præcedit Capitulo, & Clero. S. Congreg. Rit. *in Militen.* 13. *Iulij* 1619.

Vicario generali habitu Vicarij in processionibus incedenti danda est præcedentia super omnes Dignitates, & Canonicos, & etiam super illas Dignitates, & Canonicos, qui habitu Protonotarij incedunt. S. Congr. Rit. *in Brundusina,* 16. *Iulij* 1605.

Vicarius generalis debet præcedere omnibus Canonicis tam in processionibus, quàm in sessionibus, dummodo Canonici non incedant parati. S. Congr. Rit. *in Egitanien.* 3. *Augusti* 1602. *in* 3. *dub. & in ciuitatis Pennæ,* 12. *Aprilis* 1603. *& in Lauretana,* 6. *Decembris* 1603. *& in Tiburtina,* 6. *Mart.* 1610.

Vicarius generalis præcedit Canonicis, & Dignitatibus in habitu canonicali, etiamsi Rochetto, & cappa vtantur, stantibus, aut sedentibus: cùm verò sunt parati cum Pluuialibus, & aliis sacris paramentis, Vicarium eis præcedere non decet, etiamsi Vicarius sit Protonotarius, & Rochetto, & Mantelletto vtatur. Sacr. Congreg. Rit. *in Nolana, & Lauretana,* 23. *Martij* 1602.

Vicarius generalis in habitu suo Ordinario non debet incedere inter Canonicos paratos, nec eis præcedere. S. Congr. Rit. *in Camerinen.* 14. *Iunij* 1608. *& in Casalen.* 5. *Iulij* 1614.

Vicarius generalis non præcedit Dignitatibus & Canonicis paratis, consuetudine in contrarium non obstante. S. Congr. Rit. *in Castellanaten.* 25. *Septembr.* 1621.

Vicarius generalis licèt præcedat omnibus Dignitatibus, & Canonicis,

nicis, tamen ratione paramentorum in distributione candelarum, & palmarum debet habere locum digniorem Canonicis paratis. In adoratione verò Crucis, & quandocunque Canonici non sunt parati, debet habere digniorem locum immediatè post celebrantem, & similiter thurificandus est ante Canonicos, nisi sint parati, quia tunc post Canonicos thurificandus. S.Congreg. Rit. *in Placentina*, 19. *Maij* 1607. *in* 6. *dub.* & *in Alexandrina*, 15. *Mart.* 1608. *in* 1. *dub.*

Vicarius generalis præcedit Dignitatibus, & Canonicis paratis, dummodo non sit de numero ipsorum, quia tunc debet incedere, & stare in suo loco, & stallo, vt distributiones lucretur. S.Congreg. Rit. *in Casalen.* 5. *Iul.* 1614.

Vicarius generalis Canonicus cùm sedet vti Canonicus, debet sedere in loco suæ receptionis, & in habitu canonicali. Si verò velit præcedere vti Vicarius, debet habitum canonicalem dimittere. S. Congr.Rit. *in Compostellana*, 4. *Februar.* 1600. & *in Vulturarien.* 11. *Aprilis* 1601.

Vicarius generalis Canonicus, siue Beneficiatus, debet sedere in loco suæ receptionis, & cum habitu canonicali, siue Beneficiati, vt lucretur distributiones, & quando vult præcedere Canonicis, seu Beneficiatis, debet habitum canonicalem, seu Beneficiati dimittere, & non potest percipere distributiones. S.Congr.Rit. *in Calaguritana*, 2. *Augusti* 1603. Nec lucratur distributiones, quæ dantur interessentibus processionibus, nisi incedat in habitu canonicali. S.Congr. Rit. *in Compostellana*, 21. *Februar.* 1604. & *in Brundusina*, 16. *Iul.* 1607.

Vicarius generalis Canonicus præsente Præposito suo principali, & in omnibus actibus Capitularibus, & quandocunque distributiones quotidianas lucratur, debet stare, vel sedere, & incedere in suo loco canonicali: absente verò Præposito tanquam Vicarius generalis in primo, & digniori loco. S.Congr. Rit. *in Atinen. nullius*, 4. *Mart.* 1606.

Vicarius generalis præfertur Decano, & omnibus Canonicis, nisi sit Canonicus, quia tunc debet sedere in suo stallo canonicali si vult lucrari distributiones quotidianas. S.Congr. Rit. *in Nolana*, 8. *Iulij* 1602. & *in ciuitatis Pennæ*, 12. *Aprilis* 1603. & *in Compostellana*, 21. *Februar.* 1604. & *in Candia*, 7. *Augusti* 1610.

Vicarius generalis debet habere primum locum ante Canonicos, Capitulum, & Dignitates, tam præsente, quàm absente Episcopo.

Si autem sit Canonicus, debet sedere in proprio stallo, & cum habitu canonicali, aliàs non lucratur distributiones quotidianas. S. Congreg. Rit. *in Egitanien.* 20. *Decembris* 1601. *& in Sutrina*, 1. *Octobris* 1616. *& in Oritan.* 4. *Aprilis* 1620. *& in Gallipolen.* 21. *Decembris* 1613.

Vicarius generalis Canonicus in funeralibus debet cum Canonicis in suo loco incedere, aliàs non lucratur ceram, nec distributiones. S.Congr. Rit. *in Nicien.* 10. *Maij* 1604.

Vicarius generalis præsente Episcopo in die Purificationis non debet accipere candelam ante Canonicum, vel Dignitatem, qui Episcopo ministrauit. S. Congreg. Rit. *in Lucerina,* 14. *Iunij* 1608. *in* 3. *dub.*

Vicarius generalis licèt sedeat in primo stallo chori, in quo sedere debet prima Dignitas, & habeat thuris & pacis honorem ante omnes Dignitates & Canonicos, non propterea dicitur occupare stallum, siue locum Dignitatum, & Canonicorum. S.Congr.Rit. *in Placentina,* 19. *Maij* 1607. *in* 4. *dub.*

Vicarius generalis non potest sedem arbitrio suo sibi parare, sed debet sedere in sede solita pro Vicariis assignata. S. Congreg. Rit. *in Neritonen.* 4. *Maij* 1606.

Vicario generali occupante primum locum chori, & stallum Archidiaconi, quomodo sedere debeant Dignitates in choro ne Archidiacono præiudicium inferatur. S. Congreg. Rit. *in Andrien.* 7. *Augusti* 1610.

Vicario generali non licet occupare locum Episcopi absentis; nec parare sibi sedem cum tapetis, & puluino, sed idem debet esse eius locus absente Episcopo, quam illo præsente habere consueuit. S.Congr. Rit. *in Brundusina,* 16. *Iul.* 1605.

Vicarij locus debet esse secundùm consuetudinem Ecclesiæ, quæ non est mutanda. S.Congr. Rit. *in Alexandrina,* 15. *Mart.* 1608. *in* 3. *dub.*

Vicarius generalis si non est Prælatus, licèt absente Episcopo cum suo habitu ordinario cum subtanna, & mantelletto nigro sedeat in choro in primo loco supra Canonicos, thurificandus est duplici, non autem triplici ductu thuribuli. S. Congr. Rit. *in Nepesina,* 14. *Ianuarij* 1617.

Vicarius generalis thurificandus est, & debet accipere candelam, palmam, & cineres, & adorare Crucem ante, vel post Capitulum, iuxta Ecclesiæ consuetudinem. S. Congreg. Rit. *in Neocastren.*

ſtren. 16. *Ianuarij* 1607. *& in Alexandrina*, 15. *Martij* 1608. *in* 1. *dub.*

Vicarius generalis in ſpiritualibus iuxta Eccleſiæ laudabilem conſuetudinem debet ſemper in omni loco præcedere Gubernatori ciuitatis in temporalibus tam præſente, quàm abſente Epiſcopo. S.Congr.Rit. *in Rauennaten.* 28. *Aprilis* 1607.

Vicarius generalis debet præcedere omnibus poteſtatibus, & Commiſſariis, ſiue iudicibus temporalibus in ſua diœceſi exiſtentibus. Sacr. Congregat. Rituum *in Nucerina Saxoferrati*, 15. *Maij* 1610.

Vicarius generalis Epiſcopi debet præcedere Commiſſario vbique & in omni loco, tam præſente, quàm abſente Epiſcopo, non obſtante conſuetudine, dummodo non ſit de gremio Capituli, & incedat in habitu canonicali. Sacr. Congreg. Rituum *in Ripana*, 28. *Maij* 1616. *&* 19. *Ianuarij* 1619. *& in Terracinen.* 19. *Augusti* 1617.

Vicarius generalis licèt etiam ipſo Epiſcopo præſente in Eccleſia, choro, proceſſionibus, Synodo, & aliis publicis, & priuatis actibus, Canonicis, & Dignitatibus præcedere debeat, tamen hoc intelligitur, quoties Canonici, & Dignitates huiuſmodi in habitu canonicali, etiamſi cappa & Rochetto vtantur, ſtare, aut incedere conſueuerunt; non autem ſi Pluuiali, Planetis, aut aliis ſacris paramentis iuxta cuiuſdam Ordinis gradum ſint induti, prout in diſtributione candelarum in die Purificationis, & in receptione Cinerum feria quarta Cinerum, & ſimilibus diebus, quibus Epiſcopus ſolemniter celebrare ex ritu eccleſiaſtico teneatur; tunc enim non decet vt Vicarius, præſertim ſi in ſuo quotidiano habitu exiſtat, eiſdem ſacris veſtibus paratis ſiue ſtando, ſiue incedendo præcedat. S.Congreg.Rit.*in Lauretana, & Nolana*, 23.*Martij* 1602.*&* 6.*Septembris* 1603.*& in Tiburtina*, 6.*Martij* 1610. *& Monopolitana*, 7. *Augusti* 1628.

Vicarius generalis Episcopi quam habeat poteſtatem? IV.

VICARIVS generalis abſente Epiſcopo proceſſiones indicere, & dirigere poteſt cum conſenſu Capituli. S. Congr.Conc. teſte Armendar. *in addit.ad recopil. legum Nauarra, lib.*1.*tit.*24.*l.*24.§.31.*de proceſſion.num.*3. quem refero *de officio, & poteſt.Episcopi, part.*3.*alleg.*78.*num.*5.

Vicarius generalis absque mandato speciali potest Synodum celebrare. S.Congr.Conc. *sub die* 11.*Augusti* 1618.

Vicarius generalis Episcopi, seu Capituli Sede vacante potest excommunicationes pro rebus deperditis, & subtractis decernere, adhibita causæ cognitione, nec indiget speciali mandato. Sacr. Congregat. Conc.teste Garc. *de benefic. part.* 5.*cap.*8. *num.*97. *&* 98.

Vicarius generalis etiamsi sit Protonotarius, & Canonicus, non potest in ipso Altari accipere paramenta, nec habere nisi vnum ministrum, qui ei celebranti inseruiat. Sacr.Congr.Rit. *in Cremonen.* 7.*Iulij* 1612.

Vicarius Episcopi non potest absente, & non interessente Episcopo erigere Baldachinum in Ecclesiis monasteriorum Congregationis Cassinen. inuitis Monachis. S. Congreg. Rit. *in causa Congregationis Cassinen.* 10.*Iulij* 1621.

Vicarius etiam Apostolicus non potest facere functiones Episcopales absente, vel impedito Episcopo, sed ad primam Dignitatem, & successiuè ad alios spectat. S. Congreg. Rit. *in Algaren. & Brundusin.* 20. *Decembris* 1601. *& in eadem Brundusin.* 5. *Februarij* 1614. *& in Alatrina,* 22. *Ianuarij* 1618.

Vicarius generalis non potest mutare constitutiones synodales arbitrio suo. Sacr. Congreg.Rit. 25. *Februarij* 1606. Nec prohibere ne Officium inchoetur donec ipse veniat, quia statim signo dato est inchoandum, *ibidem.*

Vicario non licet dare benedictionem Diacono antequam cantet Euangelium, neque benedicere Concionatori antequam pulpitum ascendat. Sacr. Congregat. Rituum *in Pacen.* 17. *Martij* 1607.

Vicarius generalis non potest absque speciali mandato Episcopi concedere licentiam ædificandi noua monasteria & Conuentus in loco suæ diœcesis, ex eo quia est de maioribus. Sacr. Congreg. Conc. *sub die* 11. *Iulij* 1620.

Vicarius generalis non potest quicquam accipere pro licentiis de contrahendo, nec impedire quòd Parochi denunciationes faciant absque sua licentia. Sacr. Congregat. Concil. *sub die* 27. *Maij* 1617.

Vicarius generalis vti Vicarius non potest Missas conuentuales, aut Pontificales celebrare, nec sanctissimum Sacramentum, aut sanctas Reliquias paratus in processionibus deferre, nec aliis diui-

nis

nis Officiis, aut functionibus ecclesiasticis se immiscere, sed tantùm præesse vt omnia suo ordine fiant. Sacr.Congreg. Episcop.& Regul. teste Sell. *in select. canon. cap.*24. *num.*8.

Vicarius generalis non admittitur ad Capitulum, si illud sit exemptum. Sacr.Congreg.Concil.teste Sbroz *de officio Vicarij in addit. lib.*1. *quæst.*30.

Vicarius generalis non potest concedere licentiam alteri Episcopo exercendi Pontificalia in sua diœcesi, nisi haberet speciale mandatum. Sacr.Congregat.Concil. teste eodem Sbroz *in addit. ad d. lib.*1. *quæst.*7.

Vicarius generalis pro matrimonialium dispensatione quicquam, quamuis minimum, & sponte datum, recipere non potest. Sacr. Congregat. Episcop. & Regul. *in Surrentina*, 22. *Aprilis* 1616.

Vicarius generalis non potest facere circulum in Missa solemni ante Episcopum ad Hymnum Angelicum, Credo, Sanctus,&c. sed tantùm Dignitates,& Canonici. Sacr.Congreg.Rit. *in Maceraten.* 28. *Septembris* 1630.

Vicarius generalis non potest remittere denunciationes sine speciali commissione. Sacr. Congregat.Concil. teste Garc. *de benefic. part.* 5. *cap.*8. *num.*61.

Vicarius generalis præferendus est in adoratione Crucis ante Dignitates & Canonicos in habitu Canonicali. S. Congreg. Rit. *in causa S. Marci*, 5. *Martij* 1633.

Vicarius Capitularis Sede vacante V.

VICARIVS Capitularis debet eligi Doctor, aliàs electio est irrita. Sacr. Congregat. Concil. teste Garc. *de benefic. part.* 5. *cap.* 7. *num.* 10.

Vicarius Capitularis necessariò eligendus est Doctor, vel Licentiatus, si in Capitulo adsit, aliàs sufficit vt vnus eligatur, qui sit quantum fieri potest idoneus. Sacr. Congreg. Conc.teste eodem Garc. *d. cap.*7. *num.*12.

Vicarius Capitularis esse non potest Doctor Theologus.S.Congreg. Concil. *sub die* 28. *Augusti* 1621.

Vicarius Capitularis non requiritur necessariò vt sit de gremio Capituli, si tamen adesset idoneus, cæteris paribus esset præferendus. S. Congreg. Concil. teste Garc. *d. cap.*7. *num.*13.

Vicarij

Vicarij Capitularis electio, seu deputatio si ex consuetudine Capituli fieret de ipsius gremio, & bini, vel singuli per singulos menses administrent, obseruando ordinem, sed non essent omnes Doctores, vel Licentiati, dicta deputatio non valet, vbi alij Doctores possent constitui, nec inspicitur ordo, vel consuetudo, aut lex nouam certam formam constituens. S.Congreg.Concil. teste Garc. *d.cap.7.num.10.& 11.in 1.dub.*

Vicarius Capitularis potest esse in ætate 23. annorum, si aliàs est idoneus, non tamen expedit. Sacr.Congreg. Concil. *sub die* 11. *Augusti* 1618.

Vicarij Capitularis ad officium si plures assumerentur, in controuersia magis idoneus, & habens qualitates Concil. Tridentr. remanere debet, & cæteri remouendi sunt. S. Congreg. Conc. teste Garc. *d.c.7.num.*23.

Vicarius Capitularis vnus tantùm est eligendus, sed non est per decretum Conc. sublata consuetudo, præsertim immemorialis duos, aut plures eligendi. Sacr. Congregat. Concil. *in Panormitana*, 31. *Ianuarij* 1592.

Vicario Capitulari propter eius absentiam competit substitutionem facere. Sacr. Congregat. Concil. teste Garcia *dict. cap.* 7. *num.* 23.

Vicarius Capitularis si allegetur suspectus, non possunt eligi arbitri, sed recurrendum est ad Capitulum tanquam superius. Sacr. Congr.Concil. testibus Garc.*d.cap.7.num.23.in 9.dub.* Armendar. *in addit. ad recopil. legum Nauarræ, lib. 4. tit. 33. l. 3. de recusat. in 6. declarat.*

Vicarius Capitularis litteras dimissorias ad Ordines concedens infra duos menses à die vacationis, quibus tamen vsus non est ille, cui concessæ litteræ fuerunt, nihilominus dictus Vicarius incidit in pœnam *cap.* 10. *sess.* 23. quia actus fuit perfectus quoad ipsum per quem non stetit. Sacr. Congregat. Concil. teste Garcia *in addit. ad suum tractat. de benefic. part.* 5. *cap.* 7. *num.* 92.

Vicarius Capitularis concedens dimissoriam infra annum non incurrit pœnam suspensionis per annum, iuxta *cap.* 10. *sess.* 23. sed tantùm pœnam interdicti, iuxta *cap.* 20. *sess.* 7. *de reformat.* ita quòd non prohibeatur concedere alias dimissorias, & casu quòd *dict. cap.* 10. imponeret pœnam suspensionis, aliæ tamen dimissoriæ datæ post annum valent si non sit declaratus suspensus.

S. Congr.

S. Congr. Conc. teste Rot. *in Burgen. Canonicatus* 17. *Octobris*, *&* 28. *Nouembris* 1586. *coram Gipsio.*

Vicarij Capitularis facta electione non potest Capitulum illum ad libitum reuocare, & nouum constituere, nisi ex causa bene visa sacræ Congreg. negotiis Episcop. & Regul. præpositi, vt ipsamet rescripsit Capitulo Neapolitano 1. *Septembr.* 1603. & Nuncio Neapolitano 22. *eiusdem mensis, & anni*, & Capitulo Tarentin. 24. *Nouembr.* & Capitulo Aretino, 28. *Octobr. eiusdem anni* 1603. & nouissimè censuit *de anno* 1631.

Vicarius Capitularis ab exercitio Vicariatus per Capitulum reuocari non potest etiam ex clausula, ex causis sibi bene visis. S. Congr. Concil. *in Ecclesien.* 1. *Aprilis* 1628. quæ tandem remisit ad Congr. Episcop. & Regular.

Vicarius à Metropolitano deputatus in vim *cap.* 16. *sess.* 24. quando in Sede vacante Capitulum, ad quod spectabat intra tempus à Concil. præscriptum illum non deputauit, amoueri potest ad nutum ipsius Metropolitani. S. Congr. Concil. *in Liman.* 19. *Septembris* 1625.

Vicarium Capitularem eligere potest Capitulum cum clausula quòd non duret nisi per annum. Sact. Congregat. Concil. *sub die* 17. *Iunij* 1617.

Vicarius Capitularis quam habeat auctoritatem VI.

VICARIVS Capitularis Sede vacante potest visitare diœcesim, quamuis id à Capitulo specialiter ei non fuerit commissum. Sacr. Congreg. Conc. teste Garc. *in addit. ad suum tract. de benefic. part.* 5, *cap.* 7. *num.* 29.

Vicarius Capitularis potest concedere litteras dimissorias ad primam Tonsuram ei, qui est præsentatus à patronis laicis ad beneficium ecclesiasticum iurispatronatus ipsorum vt illud obtinere valeat. S. Congr. Conc. teste Garc. *de benefic. part.* 5. *cap.* 7. *num.* 93.

Vicarius Capitularis potest executioni demandare litteras Episcopo per sacram Congreg. directas, & ab illo non exequutas. S. Congr. Episcop. & Regular. 10. *Aprilis* 1615.

Vicarius Capitularis potest Ecclesiam non consecratam reconciliare. S. Congr. Rit. *in Hydruntina*; 15. *Decembr.* 1632.

Vicarius Capitularis potest absoluere in casibus *sess.* 24. *de reform. c.* 6. S. Congr. Concil. *sub die* 3. *Decembr.* 1632.

Vicarius Capitularis poteſt abſque Capitulo idoneos Vicarios Parochialibus vacantibus deputare, donec de Rectore prouiſum ſit,& proponere edicta ad concurſum. S. Congr. Conc.——

Vicarius Capitularis poteſt ſine Adiunctis procedere ſi Epiſcopus dum viuebat auctoritatem habebat procedendi ſine illis, ſi minus poſſet Epiſcopus ſine Adiunctis,ita nec poterit Vicarius. S.Congr. Conc.teſte Garc. *de benefic. part. 5. cap.7. num.23.*

Vicarius Capitularis ex mandato generali habet facultatem cognoſcendi cauſas matrimoniales, non autem criminales, niſi adſit ſpeciale. S. Congr. Concil. *ſub die 30. Maij 1602.*

Vicarius Capitularis non poteſt in locum ſui quempiam ſubſtituere, niſi in tribus caſibus, videlicet infirmitatis, ad modicum tempus, & in delegatis, & tunc multò magis tenetur ſubſtituere præditum qualitatibus, quas decretum Conc. *cap. 16. ſeſſ.24.* in ipſo Vicario Capituli requirit, quàm ipſum Capitulum. S.Congr.Concil. *ſub die 17. Maij 1600.*

Vicarius Capitularis non poteſt ex cauſis in Concilio expreſſis Ordinum interſtitia remittere, cùm non poſſit magis quàm Vicarius Epiſcopi. *Ibidem.*

Vicarius Capitularis non poteſt exequi commiſſiones Apoſtolicas in forma *Dignum*,& alias directas Epiſcopo,vel eius Vicario generali intuitu officij,vel ſub nomine Dignitatis. S.Congreg. Conc.*in Camenaten. 2. Auguſti 1631.*

Vicarius Capitularis non poteſt expedire diſpenſationes matrimoniales directas Epiſcopo, & eius Vicario generali. S.Congr.Conc. *ſub die 24. Maij 1621.* contra Sanch. *de matrim. lib. 8. diſput. 27. à num. 29.*

Vicarius deputatus à Capitulo Sede vacante ſub verbis generalibus, ſeu cum generali commiſſione, non habet poteſtatem illa faciendi, quæ indigent ſpeciali delegatione. S.Congr.Conc. teſte Sell.*in ſelect. cap. 24. num. 11.*

Vicarius Capitularis non poteſt in locum examinatorum abſentium, vel defunctorum alios auctoritate Apoſtol. ſufficere, ſed curare debet vt elapſo anno alij in locum demortuorum eligantur in Synodo, alioquin pro legitimis non habebuntur qui ſupererunt. S.Congr.Conc.teſte Garc. *de benef. in addit. ad p. 5. cap. 2. num. 78.*

Vicarius Capitularis non debet occupare ſedem Archidiaconi, ſed debet ſedere in alia ſede portatili. S. Congreg. Rit. *in Lucerina, 11. Aprilis 1601.*

Vicarius

Vicarius Capitularis Sede vacante non poteſt concedere licentiam erigendi noua monaſteria, ex *cap. 3. ſeſſ. 25. de Regul.* S. Congr. Conc. *ſub die 19. Februarij 1633.*

Vicarius foraneus VII.

VICARIVS foraneus ratione ſui officij nullam habet præcedentiam in choro, ſeſſionibus, vel proceſſionibus, & aliis actibus, & functionibus eccleſiaſticis ſupra Archipresbyterum, & alios Preſbyteros ipſo Vicario antiquiores, & digniores, ſed debet ipſe Vicarius ſtare, ſedere, & incedere in loco ſuæ receptionis, & dignitatis ac ſi non eſſet Vicarius, tam cum cotta, quàm ſine illa, non obſtante quacunque ordinatione Epiſcopi in contrarium; præterquam in congregationibus, quæ de mandato Epiſcopi ſingulis menſibus fiunt, in quibus tanquam Epiſcopi delegatus præcedere debet omnibus, non tamen in proceſſionibus, Miſſis, & aliis, quæ fiunt ante congregationem. S. Congr. Rit. *in Brunduſina, 17. Nouembris 1600. & in Oritana, & Catanien. eadem die & anno, & in Marſicen. & Spoletana, & Bononien. 11. Aprilis 1601. & in Regien. 2. Mart. 1602. & in Tropien. 25. Ianuarij 1603. & in Neocaſtren. 12. Aprilis 1607. & in Licien. 16. Octobris 1604. & in Vmbriaticen. 25. Februar. 1606. & in Algaren. 17. Nouembr. 1607. & in Comen. Valcuccia, 19. Mart. 1611. & in Nucerina, 25. Iunij 1611. & in Tarentin. eadem die, & in Leontin. 7. Iulij 1612. & in Syracuſana Palatioli eadem die, & in Hydruntina Soleti, 2. Mart. 1613. & in Licien. 15. Februarij 1614. & in Mediolanen. Corbettæ, 3. Decembris 1616. & in Compſana terra Aulettæ, 12. Mart. 1618. & in Meſſanen. terra Caſtri, 7. Septembris 1618. & in Spoletana terra Caſciæ, 23. Mart. 1619. & in Meſſanen. terræ Nugoriæ, & in Catanien. terræ Aidonis, eadem die, & in S. Seuerini oppidi maioris, 20. April. 1619. & in Syracuſana Modicæ, & in alia Netti, & in Meſſanen. terræ Gagliani, eadem die, & in Meſſanen. Caſtri Regalis, 28. Septembris 1619. & in Syracuſana, 22. Auguſti 1620. & in Salernitana, 27. Martij 1628. & in Neritonen. 22. Decembr. 1629.* Et debet in proceſſionibus, & choro vti cotta, ſicut alij Presbyteri, nec ratione ſui officij debet ante alios habere thuris, & pacis honorem. Ead. S. Congr. Rit. *in Tranen 24. Septembris 1605.*

Vicario foraneo, qui ſit Canonicus, non debetur maior portio ex funeralibus quàm ſi eſſet ſimplex Canonicus. S. Congr. Rit. *in Bononien. caſtri S. Ioannis, 7. Octobris 1617.*

Vicariis foraneis non licet mulctare Clericos, vel Presbyteros, qui non veniunt ad horas canonicas vltra solitum punctum amissionis distributionum quotidianarum. S. Congr. Rit. *in Brundusina, 4. Mart. 1606.*

Vicario foraneo non licet contra vsum & consuetudinem Ecclesiæ prohibere Canonicis ne Capitulum faciant sine eius expressa licentia. S.Congr. Rit. *in Orien. Caliæ, 16. Decembris 1606.*

Vicariis foraneis tam cum cotta, quàm etiam sine cotta, nulla super Archipresbyteros, Dignitates, Canonicos, seu Presbyteros debetur præeminentia ratione dicti officij Vicariatus, neque in choro, neque in processionibus. Sacr. Congreg. Rit. *in Tranen. 24. Septembr. 1605. & 9. Aprilis 1633.*

Vicarius perpetuus Parochialis VIII.

VICARIIS perpetuis Ecclesiarum parochialium locis piis vnitarum portiones debitas declarauit Pius V. *constit. 47. incip. Ad exequendum, Kalend. Nouembr. 1567.*

Vicarij perpetui Ecclesiarum parochialium debent præcedere Vicariis amouibilibus Ecclesiæ cathedralis. S.Congreg. Rit. *in Terulen. 16. Septembris 1606.*

Vicarij perpetui Ecclesiarum parochialium in Ecclesia nouiter erecta in Cathedralem debent procedere secundùm ordinem receptionis, & non secundùm ordinem Dignitatis Ecclesiarum, vt præcedebant ante erectionem in Cathedralem. S.Congreg. Rit. *in Ripana, 28. Aprilis 1607.*

Vicarij perpetuò adscripti seruitio Ecclesiæ cathedralis, licèt priùs incederent sub Cruce Ecclesiæ collegiatæ, tamen post adscriptionem debent incedere sub Cruce Cathedralis, cui inseruiunt. S Congregat. Rit. *in Maceraten. 27. Septembris 1608. & 21. Martij 1609.*

Vicarij, & alij portionarij Ecclesiarum parochialium loci de Daroca Cæsaraugustanæ diœcesis æquiparantur in omnibus Canonicis Collegiatæ eiusdem loci, reseruata tamen dextera Canonicis. S. Congr. Rit. *in Cæsaraugustana de Daroca, 21. Martij 1615.*

Vicarios Ecclesiarum parochialium vnitarum, & dependentium à Religione Hierosolymitana Episcopus potest examinare, & approbare, simpliciter scilicet, non autem ad tempus, etiamsi sint temporales, nec potest pro libito eosdem subiicere nouo examini.

mini. Sacr. Congregat. Rit. *in Augustana iurisdictionis*, 14. *Decembris* 1630.

Vicarij perpetui non possunt institui absque erectione tituli Vicariæ. S.Congr.Conc.teste Garc. *de benefic.part.* 11.*cap.*2.*num.*15.

Vicarius perpetuus Abbatiæ debet subire omnia onera respicientia curam animarum, & administrationem Sacramentorum; cætera verò omnia ad Abbatem, seu Commendatarium eiusdem Ecclesiæ spectant. S.Congr.Conc. *in Eugubina*, 11. *Maij* 1594.

Vicarij perpetui, & temporales non possunt ab Ordinario poni in monasteriis, quibus cura imminet animarum, vel à principio, vel ratione annexionis, sed tantùm à Superioribus, eorum præuio tamen examine ipsius Ordinarij, iuxta præscriptum decreti Concil. *sess.*25.*cap.*11.*de Regular.* S.Congr.Conc.teste Piasec.*in praxi Episcop. part.*2.*cap.*3.*num.*46.

Vicarius perpetuus solus tenetur subire omnia onera incumbentia ipsi Parochiali, in qua erat erecta Vicaria perpetua, nulla autem ex parte ad Ecclesiam, seu ad monasterium, aut locum pium, quibus erat vnita ipsa Parochialis, spectant, quia Bulla Pij V. de Vicariis perpetuis vult Vicarium perpetuum expedire Bullas, & soluere annatam, ac proinde constitutum esse beneficium in personam ipsius Vicarij, ideo ad eum omnia onera beneficij spectare debent. Sacr. Congregat. Concil. *sub die* 27. *Februarij* 1580.

Vicarius perpetuus in Parochialibus vnitis Archidiaconatui, seu aliis Dignitatibus, aut Canonicatibus ponendus relinquitur arbitrio Episcopi secundùm facultatem, & prout colligitur ex decreto Concil. *sess.*— nec constitutio Pij V. obstat quòd & de vnitis ante Concilium intelligatur. Sacr. Congreg. Conc. teste Garc. *de benefic.part.*11.*cap.*2.*num.*9.

Vicarium perpetuum in sua Parochia, siue Rectoria habens, adhuc potest & debet compelli ad personaliter residendum, nisi tota cura animarum translata fuerit legitimè in solum Vicarium perpetuum. Sacr. Congreg. Concil. teste Armendar. *in addit. ad recopil. legum Nauarræ, lib.*2. *tit.*23.*l.*7.§.2.*sub tit. an Parochi debeant residere, num.*126.

Vicarij perpetui in Parochialibus Capitulo vnitis non sunt præuio concursu instituendi. Sacr.Congreg.Conc.*sub die* 28.*Aprilis* 1594. teste Garc. *de benefic. in addit. ad part.*9.*cap.*2. *num.*294.

Vicarij perpetui non ad liberam Ordinariorum electionem, sed ad

nominationem illorum,in quorum Ecclesiis vnitis ponentur, cum ipsorum Ordinariorum, seu eorum Vicariorum præuio examine, sunt approbandi. Pius V. *in d.constit.47.vers.Volumus.* Sacr. Congr. Conc.teste Garcia *de benefic.part.9.c.2.num.294.& seq.*

Vicarius amouibilis Parochialis IX.

VICARIOS etiam amouibiles Ecclesiarum parochialium vnitarum, & dependentium à Religione Hierosolymitana,potest Episcopus, si idonei fuerint, simpliciter approbare, non autem ad tempus, nec potest pro libito eosdem subiicere nouo examini. S.Congreg. Conc.*in Augustana iurisdictionis,14.Decembris* 1630.Superueniente verò rationabili causa & suspicione ignorantiæ, poterit Episcopus examinare eosdem ad effectum *cap. 6. sess. 21. de reform.* vt censuit eadem S. Congr. *in Placentina, 26. Augusti* 1628.

Vicarij, seu Parochi in Ecclesia exempta animarum curam exercere intendentes priùs approbandi & examinandi sunt ab Episcopo, iuxta dispositionem *cap.per exemptionem, de priuileg.in 6.* S. Congr. Conc. *in Caputaquen. 23. Iunij* 1629.

Vicarius amouibilis deputatus in exercitio curæ animarum arguit curam esse penes deputantem, & ideo ipse tenetur ad residentiam. S.Congr.Conc.testibus Garc.*de benefic.part.3.cap.2.num.*179. *in declar.*11. Armendar. *in addit.ad recop.legum Nauarræ,lib.2.tit.23. l.2.§.2.sub tit.sed an Parochi debeant residere in suis curatis, num.*141. quos refero *de officio, & potest. Parochi, cap.1.num.*65.

Vicariorum secularium ad tempus in beneficiis curatis vnitis nominatio spectat ad Episcopum, perpetuorum verò in vim constitutionis Pij V. *incip. Ad exequendum*, spectat ad nominationem illorum, in quorum Ecclesiis vnitis ponentur, ipsi tamen præuio examine, & approbatione erunt ab Episcopo deputandi. S. Congreg. Conc.teste Garc. *de benefic. part.9.cap.2.num.*295.

Vicarij Regulares deputandi in Parochialibus vnitis monasteriis Ordinis Præmonstratensis, debent esse amouibiles ad nutum Superiorum, iuxta constitutionem Pij V. si seculares,possunt ab Ordinario constitui perpetui,iuxta decretum Conc. S.Congreg.Conc. teste Sell. *in select.canon.cap.24.num.*15.

Vicarij deputatio in Parochialibus vacantibus ad eum spectat, qui potest instituere concursum. S.Congr.Conc.teste Garc. *de benefic. part.4.cap.5.num.*8.

Vicarium

Vicarium constituere tempore vacationis ad custodiam Parochialis vacantis, licèt spectet ad ipsum Episcopum, tamen in casibus repentinis si Vicaria est ad præsentationem alicuius Collegij, illum potest cõstituere quamprimum donec Episcopus certior sit factus, & prouiderit. S.Congr.Conc.teste Garc.*de benefic.p.9.c.2.num.*11.

Vicarius Regularis X.

VICARIVS Fratrum absque Apostolicæ Sedis licentia Moniales alloquens in pœnas in decreto generali contentas incidit, dummodo idem Vicarius in Prioris absentia, eiusdem Prioris officij munus non obeat. Sacr. Congreg. Episcop. & Regul. *in causa Ripæ Transonæ,* 1. *Septembris* 1617.

Vicarius generalis nuncupatus totius Congregationis Fratrum Eremitarum Discalceatorum Italiæ Ordinis S. Augustini vtitur, & gaudet omnibus, & singulis iuribus, prærogatiuis, præeminentiis, & facultatibus, quibus aliarum Religionum Generales gaudent, vtuntur, & potiuntur, ac proinde sibi licuit, & licet inter alia eo absente alium suo loco subrogare, qui omnimoda eius potestate & iurisdictione vbique locorum (illa tantùm excepta Prouincia, in qua ipse Vicarius generalis pro tempore reperietur) fungatur, & potiatur. Congregatio Apostolicæ visitationis, 26. *Maij* 1626.

Vicecancellarius.

VICECANCELLARIO Papæ subsunt omnes Officiales Cancellariæ, eique parere debent. Martinus V. *constit.*3. *incip. In Apostolica, Kal. Septembris* 1418.

Ei assignatur titulus,& Ecclesia SS.Laurentij & Damasi de Vrbe à Clemente VII. *constit.*34.*incip.Etsi ad singula*, 5.*Iulij* 1532.

Disponit de officiis officio suo annexis. Sixtus V. *constit.*1.*in appendice incip. Cùm sancta*, 3. *Aprilis* 1590.

Vicelegatus.

VICELEGATVS Bononien. cedere debet Archiepiscopo in processionibus Rogationum, Corporis Christi, capitis S. Petronij,

tronij, & aliis processionibus, quæ occurrunt, & in solemnitatibus Paschæ, Resurrectionis, & Pentecostes, & quotiescumque Archiepiscopus, & Vicelegatus simul in Ecclesia conueniunt circa pacem distribuendam, & thuris honorem exhibendum, & in sedendo ad Missam, & Concionem. Sacr. Congreg. Rit. *in Bononien.* 8. *Iulij* 1602.

Vicinior Episcopus.

VICINIOR Episcopus, qui potest visitare beneficia secularia, & Clericos seculares Abbatiæ nullius diœcesis, ipsósque culpabiles repertos corrigere, dicitur ille, cuius Cathedralis Ecclesia sit Abbatiæ proximior, non autem locis dictæ Abbatiæ subiectis. S. Congr. Conc. *sub die* 2. *Augusti* 1596.

S. Victorinus.

S. VICTORINI corpus Messanæ inuentum pro tali habendum censuit S. Congr Rit. *in Messanen.* 15. *&* 19. *Ianuar.* 1611.

Victualia.

VICTVALIA, & alia ad victum necessaria ad Vrbem deferri prohibens, vel impediens, excommunicationem Papæ reseruatam incurrit. Paulus V. *constitut. sua,* 63. *incip.* ——

Victualia vendi possunt diebus festiuis, etiam ante Concionem, & Missæ Conuentualis celebrationem. S. Congreg. Rit. *in Vlixbonen.* 30. *Martij* 1621.

Vidua.

VIDVAS ad habitum Monachalem in monasteriis Monialium virginum admitti non conuenit, & admissa officia principalia, vtpote Abbatissæ, vel Priorissæ obire non possunt absque speciali Sedis Apost vel S. Congr. licentia. S. Congr. Episcop. & Regul. *in Cassanen.* 29. *Ianuarij* 1585.

Viduis,

Viduis, aut coniugatis, vel puellis 25. annorum ætatem excedentibus, vt in habitu seculari in monasteriis degant absque sacræ Congregationis, aut Romani Pont. facultate non permittatur. S.Congr. Episcop. & Regul. teste Sell. *in select. cap.*42. *num.* 10.

Viduæ, quæ viris mortuis honestatis causa se contulerunt in Monialium monasterium, tolerari debent, modò sint bonæ existimationis, & famæ, legibúsque Monialium pareant, de cætero tamen nullæ huiusmodi viduæ recipi debent, nisi Moniales fieri velint. S. Congreg. Conc. teste Campan. *in diuersorio iuris canon. rubr.* 12. *cap.*16. *num.* 30. *vers.& respectu,& num.*31.*vers. tandem,* quem refero *de offic. & potest. Episcop. p.*3. *alleg.*102. *num.*67.

Vidua si monasticum habitum assumat ad Abbatissæ, aut Priorissæ munus obeundum absque Sedis Apostol. dispensatione eligi non potest. S.Congr. Episcop. & Regular. *in Sarzanen.* 15. *Iulij* 1616.

S. Vincentius.

S. VINCENTII festum, & Officium ritu duplici pro Ecclesia Maioricen. conceditur à S. Congreg.Rit. *in Maioricen.*25. *Ianuarij* 1602. & pro Ecclesia, & diœcesi Oscen. Ead. S.Congr.26. *Februar.* 1611. & pro Clericis Regularibus S.Pauli Cremonen. Ead. S.Congreg. *in Cremonen.* 18. *Martij* 1617.

Visitare Episcopus quando possit I.

VISITARE potest Episcopus Ordinarius loci Ecclesias Curatas, & ponere in eis Vicarios perpetuos, siue temporaneos, prout ei expedire videbitur. S.Congreg.Conc. teste Armendar.*in addit. ad recop. legum Nauarra, lib.* 1. *tit.* 6. *de Visitat. l.* 2. §. 2. *n.* 85. quem refero *de offic. & potest. Episcopi, p.*3. *alleg.*74. *num.* 14.

Visitare fabricam solus Episcopus potest. S. Congreg. Concil. teste Garc. *de benefic. part.* 3. *cap.*2. *num.*198.

Visitare potest Episcopus omnes Parochiales suæ diœcesis, etiamsi monasteria prætenderent habere iurisdictionem spiritualem immutabilem in locis vbi dictæ Ecclesiæ sitæ sunt. Sacr. Congreg. Conc. teste Armendar. *d. loco, n.*89. quem refero *d.alleg* 74.*n.*12.

Visitare potest Episcopus locum nullius diœcesis quatenus intra suæ

RRRr diœce

diœcesis fines situm esse constet, ac per eundem dimissorias concedi, ordinésque conferri debent, dum autem intra cuius diœcesis fines existat, non appareat, per Ordinarium viciniorem præfata adimplenda sunt. S. Congr. Episcop. & Regul. *in nullius Rutilliani Conuersan. diœcesis 9. Septembris* 1616.

Visitare potest Archiepiscopus Collegium scholarium Firmanum Martiale nuncupatum, fundatum quidem & dotatum à Canonico Martiali, sed prætendente communicare sub cuius gubernio regitur à se fuisse fundatum, quia super hæreditate dicti Canonici deuoluta ad Cameram Apost. ratione spolij se composuit, & ex illismet bonis fundauit Collegium. S. Congreg. Concil. *in Firmana,* 13. *Iulij* 1630.

Visitare Episcopus quamuis iterum possit Ecclesias visitatas ab inferioribus, iuxta decretum Concil. *sess. 24. cap. 3. de reform.* non potest tamen iterum punire punitos ab eis, nec ab illis absolutos cogere ad innocentiam suam demonstrandam. S Congr. Conc. teste Armend. *in addit. ad recop. legum Nauarræ, lib* 1. *tit.* 18. *l* 7. *de Episc. n.* 111.

Visitare potest Episcopus Archiuium si sit proprium Ecclesiæ cathedralis, & iura ac scripturas concernentes statum ipsius Ecclesiæ recognoscere, adhibitis tamen aliquibus eiusdem Ecclesiæ Canonicis. S. Congr. Conc. *in Oriolen.* 27. *Mart.* 1632. *ad* 10. vidi originale.

Visitare debet Episcopus in loco ordinario Capituli quando visitat totum Capitulum, secus quando visitat particulares personas, & non potest imponere pœnas ordinarias, nisi ordinariè cùm Adiunctis procedendo, vbi illi fuerint, nec potest ponere edicta sub censuris ad reuelanda delicta Clericorum, quia correctio est priùs facienda inter se & ipsum solum. S. Congr. Conc. 2. *Aprilis* 1593.

Visitare si Episcopus velit Capitulum, debet accedere ad locum solitum, quo scilicet Capitulares congregari, & eorum actus expediri consueuerunt, si id tamen commodè fieri potest, sin minus ad locum congruum, & cõmunem: sed non tenetur accedere ad locum Capituli, quoties prosequi velit visitationem alicuius personæ de Capitulo: si tamen Capitulum occasione visitationis conuocare ipse voluerit, non potest extra locum solitum illud conuocare. S. Congreg. Conc. teste Sell. *in select. cap. 6. num.* 8.

Visitare potest Episcopus Capitulum, & Ecclesias sibi subiectas toties quoties opus fuerit, & pluries in anno si aliquid acciderit quod iteratam Episcopi visitationem exposcat. S. Congr. Concil. *sub die* 24. *Ianuarij* 1602.

Visitare

Visitare potest solus Episcopus Capitulares, & bona, corúmque bonorum administrationem, vel quibus sibi videbitur Adiunctis. S.Congr. Conc. teste Garc. *de benefic. p.3.cap.2. num.198.*

Visitare si velit Episcopus ex decreto *seß. 6. cap. 4. de reform.* debet id personaliter agere, secus si ex aliis Concilij decretis, cùm id per suum Vicarium generalem, aut visitatorem facere possit, si modò legitimè impeditus fuerit, vt permissum est *seß.24. cap.3. de reform.* etiamsi de visitandis exemptis ageretur, cùm dictum cap.3. exemptiones tollat, atque etiam de visitandis hospitalibus *cap.8.seß.22.* agatur. S.Congr.Conc. ——

Visitare potest Episcopus sine Adiunctis, de quibus *cap. 6. seß. 25. de reformat.* corpus Ecclesiæ cathedralis, & Sacramenta, Reliquias, vestes, ornamenta, cæteráque ad cultum diuinum destinata, sed & Capellas, Capellanias, dotationes, anniuersariorum institutiones, memorias defunctorum, pia opera, aut bona fabricæ, seu Ecclesiæ. S. Congreg. Concil. teste Armendar. *in addit. ad recopil. legum Nauarræ, lib. 1. tit. 6. de Visitat. num.* 123. quem refero *de offic.& potest.Episcopi, p.3. alleg.75. num.15.*

Visitare potest Episcopus Dignitatem exemptam in concernentibus curam animarum illi annexam. S. Congreg. Conc. *in Burgen.* 18. *Augusti* 1628.

Visitandi Ecclesiam collegiatam exemptam facultatem subdelegare potest Episcopus, sed opus est subdelegatione speciali. S. Congr. Conc. *in Lucana*, 1. *Februarij* 1631.

Visitare Episcopus quando possit Ecclesias & loca Regularium II.

VISITARE potest Episcopus Confraternitates secularium in Regularium Ecclesiis erectas, & in illas iurisdictionem ad S. Concilij præscriptum exercere, quacunque contraria consuetudine non obstante. S. Congreg. Episcop. & Regular. *in Vercellen.* 17. *Iulij* 1615.

Visitare potest Episcopus tam Confraternitates laicorum in monasteriis, vel Ecclesiis Regularium existentes, in iis tamen, quæ Confratrum administrationem concernunt, quàm etiam hospitale, ac beneficia commendata, in quibus non viget Regularis obseruantia. Sacr. Congregat. Concil. *in Caputaquen.* 27. *Iunij* 1609.

Vicarius Capitularis potest absque Capitulo idoneos Vicarios Parochialibus vacantibus deputare, donec de Rectore prouisum sit, & proponere edicta ad concursum. S. Congr. Conc.——

Vicarius Capitularis potest sine Adiunctis procedere si Episcopus dum viuebat auctoritatem habebat procedendi sine illis, si minus posset Episcopus sine Adiunctis, ita nec poterit Vicarius. S.Congr. Conc. teste Garc. *de benefic. part.* 5. *cap.* 7. *num.* 23.

Vicarius Capitularis ex mandato generali habet facultatem cognoscendi causas matrimoniales, non autem criminales, nisi adsit speciale. S. Congr. Concil. *sub die* 30. *Maij* 1602.

Vicarius Capitularis non potest in locum sui quempiam substituere, nisi in tribus casibus, videlicet infirmitatis, ad modicum tempus, & in delegatis, & tunc multò magis tenetur substituere præditum qualitatibus, quas decretum Conc. *cap.* 16. *sess.* 24. in ipso Vicario Capituli requirit, quàm ipsum Capitulum. S.Congr.Concil. *sub die* 17. *Maij* 1600.

Vicarius Capitularis non potest ex causis in Concilio expressis Ordinum interstitia remittere, cùm non possit magis quàm Vicarius Episcopi. *Ibidem.*

Vicarius Capitularis non potest exequi commissiones Apostolicas in forma *Dignum*, & alias directas Episcopo, vel eius Vicario generali intuitu officij, vel sub nomine Dignitatis. S.Congreg. Conc. *in Camenaten.* 2. *Augusti* 1631.

Vicarius Capitularis non potest expedire dispensationes matrimoniales directas Episcopo, & eius Vicario generali. S.Congr.Conc. *sub die* 24. *Maij* 1621. contra Sanch. *de matrim. lib.* 8. *disput.* 27. *à num.* 29.

Vicarius deputatus à Capitulo Sede vacante sub verbis generalibus, seu cum generali commissione, non habet potestatem illa faciendi, quæ indigent speciali delegatione. S.Congr.Conc. teste Sell. *in select. cap.* 24. *num.* 11.

Vicarius Capitularis non potest in locum examinatorum absentium, vel defunctorum alios auctoritate Apostol. sufficere, sed curare debet vt elapso anno alij in locum demortuorum eligantur in Synodo, alioquin pro legitimis non habebuntur qui supererunt. S.Congr.Conc. teste Garc. *de benef. in addit. ad p.* 5. *cap.* 2. *num.* 78.

Vicarius Capitularis non debet occupare sedem Archidiaconi, sed debet sedere in alia sede portatili. S. Congreg. Rit. *in Lucerina*, 11. *Aprilis* 1601.

Vicarius

Vicarius Capitularis Sede vacante non poteſt concedere licentiam erigendi noua monaſteria, ex *cap.* 3. *ſeſſ.* 25. *de Regul.* S. Congr. Conc. *ſub die* 19. *Februarij* 1633.

Vicarius foraneus VII.

VICARIVS foraneus ratione ſui officij nullam habet præcedentiam in choro, ſeſſionibus, vel proceſſionibus, & aliis actibus, & functionibus eccleſiaſticis ſupra Archipresbyterum, & alios Preſbyteros ipſo Vicario antiquiores, & digniores, ſed debet ipſe Vicarius ſtare, ſedere, & incedere in loco ſuæ receptionis, & dignitatis ac ſi non eſſet Vicarius, tam cum cotta, quàm ſine illa, non obſtante quacunque ordinatione Epiſcopi in contrarium; præterquam in congregationibus, quæ de mandato Epiſcopi ſingulis menſibus fiunt, in quibus tanquam Epiſcopi delegatus præcedere debet omnibus, non tamen in proceſſionibus, Miſſis, & aliis, quæ fiunt ante congregationem. S. Congr. Rit. *in Brunduſina*, 17. *Nouembris* 1600. *& in Oritana*, *& Catanien. eadem die & anno*, *& in Marſicen. & Spoletana*, *& Bononien.* 11. *Aprilis* 1601. *& in Regien.* 2. *Mart.* 1602. *& in Tropien.* 25. *Ianuarij* 1603. *& in Neocaſtren.* 12. *Aprilis* 1607. *& in Licien.* 16. *Octobris* 1604. *& in Vmbriaticen.* 25. *Februar.* 1606. *& in Algaren.* 17. *Nouembr.* 1607. *& in Comen. Valcuceia*, 19. *Mart.* 1611. *& in Nucerina*, 25. *Iunij* 1611. *& in Tarentin. eadem die*, *& in Leontin.* 7. *Iulij* 1612. *& in Syracuſana Palatioli eadem die*, *& in Hydruntina Soleti*, 2. *Mart.* 1613. *& in Licien.* 15. *Februarij* 1614. *& in Mediolanen. Corbetta*, 3. *Decembris* 1616. *& in Compſana terra Auletta*, 12. *Mart.* 1618. *& in Meſſanen. terra Caſtri*, 7. *Septembris* 1618. *& in Spoletana terra Caſcia*, 23. *Mart.* 1619. *& in Meſſanen. terra Nugoriæ*, *& in Catanien. terra Aidonis*, *eadem die*, *& in S. Seuerini oppidi maioris*, 20. *April.* 1619. *& in Syracuſana Modica*, *& in alia Netti*, *& in Meſſanen. terra Gagliani*, *eadem die*, *& in Meſſanen. Caſtri Regalis*, 28. *Septembris* 1619. *& in Syracuſana*, 22. *Auguſti* 1620. *& in Salernitana*, 27. *Martij* 1628. *& in Neritonen.* 22. *Decembr.* 1629. Et debet in proceſſionibus, & choro vti cotta, ſicut alij Presbyteri, nec ratione ſui officij debet ante alios habere thuris, & pacis honorem. Ead. S. Congr. Rit. *in Tranen* 24. *Septembris* 1605.

Vicario foraneo, qui ſit Canonicus, non debetur maior portio ex funeralibus quàm ſi eſſet ſimplex Canonicus. S. Congr. Rit. *in Bononien. caſtri S. Ioannis*, 7. *Octobris* 1617.

Vicariis foraneis non licet mulctare Clericos, vel Presbyteros, qui non veniunt ad horas canonicas vltra solitum punctum amissionis distributionum quotidianarum. S. Congr. Rit. *in Brundusina, 4. Mart. 1606.*

Vicario foraneo non licet contra vsum & consuetudinem Ecclesiæ prohibere Canonicis ne Capitulum faciant sine eius expressa licentia. S.Congr. Rit. *in Orien. Celia, 16. Decembris 1606.*

Vicariis foraneis tam cum cotta, quàm etiam sine cotta, nulla super Archipresbyteros, Dignitates, Canonicos, seu Presbyteros debetur præeminentia ratione dicti officij Vicariatus, neque in choro, neque in processionibus. Sacr. Congreg. Rit. *in Tranen. 24. Septembr. 1605. & 9. Aprilis 1633.*

Vicarius perpetuus Parochialis VIII.

VICARIIS perpetuis Ecclesiarum parochialium locis piis vnitarum portiones debitas declarauit Pius V. *constit. 47. incip. Ad exequendum, Kalend. Nouembr.* 1567.

Vicarij perpetui Ecclesiarum parochialium debent præcedere Vicariis amouibilibus Ecclesiæ cathedralis. S.Congreg. Rit. *in Terulen. 16. Septembris 1606.*

Vicarij perpetui Ecclesiarum parochialium in Ecclesia nouiter erecta in Cathedralem debent procedere secundùm ordinem receptionis, & non secundùm ordinem Dignitatis Ecclesiarum, vt præcedebant ante erectionem in Cathedralem. S.Congreg. Rit. *in Ripana, 28. Aprilis 1607.*

Vicarij perpetuò adscripti seruitio Ecclesiæ cathedralis, licèt priùs incederent sub Cruce Ecclesiæ collegiatæ, tamen post adscriptionem debent incedere sub Cruce Cathedralis, cui inseruiunt. S. Congregat. Rit. *in Maceraten. 27. Septembris 1608. & 21. Martij 1609.*

Vicarij, & alij portionarij Ecclesiarum parochialium loci de Daroca Cæsaraugustanæ diœcesis æquiparantur in omnibus Canonicis Collegiatæ eiusdem loci, reseruata tamen dextera Canonicis. S. Congr. Rit. *in Cæsaraugustana de Daroca, 21. Martij 1615.*

Vicarios Ecclesiarum parochialium vnitarum, & dependentium à Religione Hierosolymitana Episcopus potest examinare, & approbare, simpliciter scilicet, non autem ad tempus, etiamsi sint temporales, nec potest pro libito eosdem subiicere nouo examini.

mini. Sacr. Congregat. Rit. *in Augustana iurisdictionis*, 14. *Decembris* 1630.

Vicarij perpetui non possunt institui absque erectione tituli Vicariæ. S.Congr.Conc.teste Garc. *de benefic.part.* 11.*cap.*2.*num.*15.

Vicarius perpetuus Abbatiæ debet subire omnia onera respicientia curam animarum, & administrationem Sacramentorum; cætera verò omnia ad Abbatem, seu Commendatarium eiusdem Ecclesiæ spectant. S.Congr.Conc. *in Eugubina*, 11. *Maij* 1594.

Vicarij perpetui, & temporales non possunt ab Ordinario poni in monasteriis, quibus cura imminet animarum, vel à principio, vel ratione annexionis, sed tantùm à Superioribus, eorum præuio tamen examine ipsius Ordinarij, iuxta præscriptum decreti Concil. *sess.*25.*cap.*11.*de Regular.* S.Congr.Conc.teste Piasec.*in praxi Episcop. part.*2.*cap.*3.*num.*46.

Vicarius perpetuus solus tenetur subire omnia onera incumbentia ipsi Parochiali, in qua erat erecta Vicaria perpetua, nulla autem ex parte ad Ecclesiam, seu ad monasterium, aut locum pium, quibus erat vnita ipsa Parochialis, spectant, quia Bulla Pij V. de Vicariis perpetuis vult Vicarium perpetuum expedire Bullas, & soluere annatam, ac proinde constitutum esse beneficium in personam ipsius Vicarij, ideo ad eum omnia onera beneficij spectare debent. Sacr. Congregat. Concil. *sub die* 27. *Februarij* 1580.

Vicarius perpetuus in Parochialibus vnitis Archidiaconatui, seu aliis Dignitatibus, aut Canonicatibus ponendus relinquitur arbitrio Episcopi secundùm facultatem, & prout colligitur ex decreto Concil. *sess.*— nec constitutio Pij V. obstat quòd & de vnitis ante Concilium intelligatur. Sacr. Congreg. Conc. teste Garc. *de benefic. part.* 11. *cap.*2. *num.*9.

Vicarium perpetuum in sua Parochia, siue Rectoria habens, adhuc potest & debet compelli ad personaliter residendum, nisi tota cura animarum translata fuerit legitimè in solum Vicarium perpetuum. Sacr. Congreg. Concil. teste Armendar. *in addit. ad recopil. legum Nauarra, lib.*2. *tit.*23.*l.*7.§.2.*sub tit. an Parochi debeant residere, num.*126.

Vicarij perpetui in Parochialibus Capitulo vnitis non sunt præuio concursu instituendi. Sacr.Congreg.Conc.*sub die* 28. *Aprilis* 1594. teste Garc. *de benefic. in addit. ad part.*9.*cap.*2. *num.*294.

Vicarij perpetui non ad liberam Ordinariorum electionem, sed ad

 nomi

nominationem illorum, in quorum Ecclesiis vnitis ponentur, cum ipsorum Ordinariorum, seu eorum Vicariorum præuio examine, sunt approbandi. Pius V. *in d.constit.47.vers.Volumus.* Sacr. Congr. Conc.teste Garcia *de benefic.part.9.c.2.num.294.& seq.*

Vicarius amouibilis Parochialis IX.

VICARIOS etiam amouibiles Ecclesiarum parochialium vnitarum, & dependentium à Religione Hierosolymitana, potest Episcopus, si idonei fuerint, simpliciter approbare, non autem ad tempus, nec potest pro libito eosdem subiicere nouo examini. S.Congreg. Conc.*in Augustana iurisdictionis*, 14.*Decembris* 1630.Superueniente verò rationabili causa & suspicione ignorantiæ, poterit Episcopus examinare eosdem ad effectum *cap. 6. sess. 21. de reform.* vt censuit eadem S. Congr. *in Placentina*, 26. *Augusti* 1628.

Vicarij, seu Parochi in Ecclesia exempta animarum curam exercere intendentes priùs approbandi & examinandi sunt ab Episcopo, iuxta dispositionem *cap.per exemptionem, de priuileg.in 6.* S. Congr. Conc. *in Caputaquen.* 23. *Iunij* 1629.

Vicarius amouibilis deputatus in exercitio curæ animarum arguit curam esse penes deputantem, & ideo ipse tenetur ad residentiam. S.Congr.Conc.testibus Garc.*de benefic.part.3.cap.2.num.*179. *in declar.*11. Armendar. *in addit.ad recop.legum Nauarræ,lib.2.tit.23. l.2.§.2.sub tit.sed an Parochi debeant residere in suis curatis, num.*141. quos refero *de officio, & potest. Parochi, cap.1. num.*65.

Vicariorum secularium ad tempus in beneficiis curatis vnitis nominatio spectat ad Episcopum, perpetuorum verò in vim constitutionis Pij V. *incip. Ad exequendum*, spectat ad nominationem illorum, in quorum Ecclesiis vnitis ponentur, ipsi tamen præuio examine, & approbatione erunt ab Episcopo deputandi. S. Congreg. Conc.teste Garc. *de benefic. part.9.cap.2.num.*295.

Vicarij Regulares deputandi in Parochialibus vnitis monasteriis Ordinis Præmonstratensis, debent esse amouibiles ad nutum Superiorum, iuxta constitutionem Pij V. si seculares, possunt ab Ordinario constitui perpetui, iuxta decretum Conc. S.Congreg.Conc. teste Sell. *in select.canon.cap.*24.*num.*15.

Vicarij deputatio in Parochialibus vacantibus ad eum spectat, qui potest instituere concursum. S.Congr.Conc.teste Garc. *de benefic. part.4. cap.5. num.*8.

Vicarium constituere tempore vacationis ad custodiam Parochialis vacantis, licèt spectet ad ipsum Episcopum, tamen in casibus repentinis si Vicaria est ad præsentationem alicuius Collegij, illum potest cōstituere quamprimum donec Episcopus certior sit factus, & prouiderit. S.Congr.Conc.teste Garc.*de benefic.p.9.c.2.num.*11.

Vicarius Regularis X.

VICARIVS Fratrum absque Apostolicæ Sedis licentia Moniales alloquens in pœnas in decreto generali contentas incidit, dummodo idem Vicarius in Prioris absentia, eiusdem Prioris officij munus non obeat. Sacr. Congreg. Episcop. & Regul. *in causa Ripæ Transonæ,* 1. *Septembris* 1617.

Vicarius generalis nuncupatus totius Congregationis Fratrum Eremitarum Discalceatorum Italiæ Ordinis S. Augustini vtitur, & gaudet omnibus, & singulis iuribus, prærogatiuis, præeminentiis, & facultatibus, quibus aliarum Religionum Generales gaudent, vtuntur, & potiuntur, ac proinde sibi licuit, & licet inter alia eo absente alium suo loco subrogare, qui omnimoda eius potestate & iurisdictione vbique locorum (illa tantùm excepta Prouincia, in qua ipse Vicarius generalis pro tempore reperietur) fungatur, & potiatur. Congregatio Apostolicæ visitationis, *26. Maij 1626.*

Vicecancellarius.

VICECANCELLARIO Papæ subsunt omnes Officiales Cancellariæ, eique parere debent. Martinus V. *constit.* 3. *incip. In Apostolica, Kal. Septembris* 1418.

Ei assignatur titulus,& Ecclesia SS.Laurentij & Damasi de Vrbe à Clemente VII. *constit.*34.*incip.Etsi ad singula,*5.*Iulij* 1532.

Disponit de officiis officio suo annexis. Sixtus V. *constit.*1.*in appendice incip. Cùm sanctæ,* 3. *Aprilis* 1590.

Vicelegatus.

VICELEGATVS Bononien. cedere debet Archiepiscopo in processionibus Rogationum, Corporis Christi, capitis S. Petronij,

tronij, & aliis processionibus,quæ occurrunt,& in solemnitatibus Paschæ, Resurrectionis, & Pentecostes, & quotiescumque Archiepiscopus, & Vicelegatus simul in Ecclesia conueniunt circa pacem distribuendam, & thuris honorem exhibendum, & in sedendo ad Missam, & Concionem. Sacr.Congreg.Rit. *in Bononien.* 8. *Iulij* 1602.

Vicinior Episcopus.

VICINIOR Episcopus, qui potest visitare beneficia secularia, & Clericos seculares Abbatiæ nullius diœcesis, ipsósque culpabiles repertos corrigere, dicitur ille, cuius Cathedralis Ecclesia sit Abbatiæ proximior, non autem locis dictæ Abbatiæ subiectis. S.Congr.Conc. *sub die* 2. *Augusti* 1596.

S. Victorinus.

S. VICTORINI corpus Messanæ inuentum pro tali habendum censuit S.Congr Rit. *in Messanen.* 15. *&* 19. *Ianuar.* 1611.

Victualia.

VICTVALIA, & alia ad victum necessaria ad Vrbem deferri prohibens, vel impediens, excommunicationem Papæ reseruatam incurrit. Paulus V. *constitut. sua,* 63. *incip.* ——

Victualia vendi possunt diebus festiuis, etiam ante Concionem, & Missæ Conuentualis celebrationem. S.Congreg.Rit. *in Vlixbonen.* 30. *Martij* 1621.

Vidua.

VIDVAS ad habitum Monachalem in monasteriis Monialium virginum admitti non conuenit, & admissa officia principalia, vtpote Abbatissæ, vel Priorissæ obire non possunt absque speciali Sedis Apost vel S.Congr.licentia. S.Congr.Episcop.& Regul. *in Cassanen.* 29. *Ianuarij* 1585.

Viduis,

Viduis, aut coniugatis, vel puellis 25. annorum ætatem excedentibus, vt in habitu seculari in monasteriis degant absque sacræ Congregationis, aut Romani Pont. facultate non permittatur. S.Congr. Episcop. & Regul. teste Sell. *in select. cap.42. num.10.*

Viduæ, quæ viris mortuis honestatis causa se contulerunt in Monialium monasterium, tolerari debent, modò sint bonæ existimationis, & famæ, legibúsque Monialium pareant, de cætero tamen nullæ huiusmodi viduæ recipi debent, nisi Moniales fieri velint. S. Congreg. Conc. teste Campan. *in diuersorio iuris canon. rubr.12. cap.16. num. 30. vers.& respectu,& num.31.vers. tandem,*quem refero *de offic. & potest. Episcop. p.3. alleg.102. num.67.*

Vidua si monasticum habitum assumat ad Abbatissæ, aut Priorissæ munus obeundum absque Sedis Apostol. dispensatione eligi non potest. S.Congr. Episcop. & Regulat. *in Sarzanen. 15. Iulij 1616.*

S. Vincentius.

S. VINCENTII festum, & Officium ritu duplici pro Ecclesia Maioricen. conceditur à S. Congreg.Rit. *in Maioricen.25. Ianuarij* 1602. & pro Ecclesia, & diœcesi Oscen. Ead. S.Congr.26. *Februar.*1611. & pro Clericis Regularibus S.Pauli Cremonen. Ead: S.Congreg. *in Cremonen. 18. Martij* 1617.

Visitare Episcopus quando possit I.

VISITARE potest Episcopus Ordinarius loci Ecclesias Curatas, & ponere in eis Vicarios perpetuos, siue temporaneos, prout ei expedire videbitur. S.Congreg.Conc. teste Armendar.*in addit. ad recop. legum Nauarræ, lib. 1. tit. 6. de Visitat. l. 2. §. 2. n. 85.* quem refero *de offic. & potest. Episcopi; p.3. alleg.74. num.14.*

Visitare fabricam solus Episcopus potest. S. Congreg. Concil. teste Garc. *de benefic. part. 3. cap.2. num.198.*

Visitare potest Episcopus omnes Parochiales suæ diœcesis, etiamsi monasteria prætenderent habere iurisdictionem spiritualem immutabilem in locis vbi dictæ Ecclesiæ sitæ sunt. Sacr. Congreg. Conc. teste Armendar. *d. loco, n.89.* quem refero *d.alleg 74.n.12.*

Visitare potest Episcopus locum nullius diœcesis quatenus intra suæ

diœcesis fines situm esse constet, ac per eundem dimissorias concedi, ordinésque conferri debent, dum autem intra cuius diœcesis fines existat, non appareat, per Ordinarium viciniorem præfata adimplenda sunt. S. Congr. Episcop. & Regul. *in nullius Rutilliani Conuersan. diœcesis 9. Septembris* 1616.

Visitare potest Archiepiscopus Collegium scholarium Firmanum Martiale nuncupatum, fundatum quidem & dotatum à Canonico Martiali, sed prætendente communicare sub cuius gubernio regitur à se fuisse fundatum, quia super hæreditate dicti Canonici deuoluta ad Cameram Apost. ratione spolij se composuit, & ex illismet bonis fundauit Collegium. S. Congreg. Concil. *in Firmana,* 13. *Iulij* 1630.

Visitare Episcopus quamuis iterum possit Ecclesias visitatas ab inferioribus, iuxta decretum Concil. *sess.* 24. *cap.* 3. *de reform.* non potest tamen iterum punire punitos ab eis, nec ab illis absolutos cogere ad innocentiam suam demonstrandam. S Congr. Conc. teste Armend. *in addit. ad recop. legum Nauarræ, lib* 1. *tit.* 18. *l* 7. *de Episc. n.* 111.

Visitare potest Episcopus Archiuium si sit proprium Ecclesiæ cathedralis, & iura ac scripturas concernentes statum ipsius Ecclesiæ recognoscere, adhibitis tamen aliquibus eiusdem Ecclesiæ Canonicis. S. Congr. Conc. *in Oriolen.* 27. *Mart.* 1632. *ad* 10. vidi originale.

Visitare debet Episcopus in loco ordinario Capituli quando visitat totum Capitulum, secus quando visitat particulares personas, & non potest imponere pœnas ordinarias, nisi ordinariè cùm Adiunctis procedendo, vbi illi fuerint, nec potest ponere edicta sub censuris ad reuelanda delicta Clericorum, quia correctio est priùs facienda inter se & ipsum solum. S. Congr. Conc. 2. *Aprilis* 1593.

Visitare si Episcopus velit Capitulum, debet accedere ad locum solitum, quo scilicet Capitulares congregari, & eorum actus expediri consueuerunt, si id tamen commodè fieri potest, sin minus ad locum congruum, & cõmunem: sed non tenetur accedere ad locum Capituli, quoties prosequi velit visitationem alicuius personæ de Capitulo: si tamen Capitulum occasione visitationis conuocare ipse voluerit, non potest extra locum solitum illud conuocare. S. Congreg. Conc. teste Sell. *in select. cap.* 6. *num.* 8.

Visitare potest Episcopus Capitulum, & Ecclesias sibi subiectas toties quoties opus fuerit, & pluries in anno si aliquid acciderit quod iteratam Episcopi visitationem exposcat. S. Congr. Concil. *sub die* 24. *Ianuarij* 1602.

Visitare

Visitare potest solus Episcopus Capitulares, & bona, eorúmque bonorum administrationem, vel quibus sibi videbitur Adiunctis. S.Congr. Conc. teste Garc. *de benefic. p.3.cap.2. num.*198.

Visitare si velit Episcopus ex decreto *sess. 6. cap. 4. de reform.* debet id personaliter agere, secus si ex aliis Concilij decretis, cùm id per suum Vicarium generalem, aut visitatorem facere possit, si modò legitimè impeditus fuerit, vt permissum est *sess.*24. *cap.*3. *de reform.* etiamsi de visitandis exemptis ageretur, cùm dictum cap.3.exemptiones tollat, atque etiam de visitandis hospitalibus *cap.*8.*sess.*22. agatur. S.Congr.Conc. ——

Visitare potest Episcopus sine Adiunctis, de quibus *cap. 6. sess.* 25. *de reformat.* corpus Ecclesiæ cathedralis, & Sacramenta, Reliquias, vestes, ornamenta, cæteráque ad cultum diuinum destinata, sed & Capellas, Capellanias, dotationes, anniuersariorum institutiones, memorias defunctorum, pia opera, aut bona fabricæ, seu Ecclesiæ. S. Congreg. Concil. teste Armendar. *in addit. ad recopil. legum Nauarræ, lib.* 1. *tit.* 6. *de Visitat. num.* 123. quem refero *de offic.& potest.Episcopi, p.*3. *alleg.*75. *num.*15.

Visitare potest Episcopus Dignitatem exemptam in concernentibus curam animarum illi annexam. S. Congreg. Conc. *in Burgen.* 18. *Augusti* 1628.

Visitandi Ecclesiam collegiatam exemptam facultatem subdelegare potest Episcopus, sed opus est subdelegatione speciali. S. Congr. Conc. *in Lucana,* 1. *Februarij* 1631.

Visitare Episcopus quando possit Ecclesias & loca Regularium II.

VISITARE potest Episcopus Confraternitates secularium in Regularium Ecclesiis erectas, & in illas iurisdictionem ad S. Concilij præscriptum exercere, quacunque contraria consuetudine non obstante. S. Congreg. Episcop. & Regular. *in Vercellen.* 17. *Iulij* 1615.

Visitare potest Episcopus tam Confraternitates laicorum in monasteriis, vel Ecclesiis Regularium existentes, in iis tamen, quæ Confratrum administrationem concernunt, quàm etiam hospitale, ac beneficia commendata, in quibus non viget Regularis obseruantia. Sacr. Congregat. Concil. *in Caputaquen.* 27. *Iunij* 1609.

Visitare potest Episcopus Confraternitatem existentem in Ecclesia Monachorum Montis Virginis, cuius Superiores non subiiciuntur Episcopo, sed habent in eorum monasteriis legitimam iurisdictionem dependentem ab Abbate, qui est caput Ordinis, quique cum suis monasteriis subiicitur immediatè Sedi Apost. S. Congr. Conc. teste Sell. *in select. canon. cap. 6. num.* 19.

Visitare potest Episcopus ex decreto Conc. *sess. 7. cap. 7. de reform.* Ecclesias parochiales vnitas monasterio Canonicorum Regularium, tametsi generalis in eo Sedem ordinariam principalem habeat. S. Congr. Conc. teste Armendar. *in addit. ad recop. legum Nauarrae, lib.* 1. *tit.* 6. *l.* 7. §. 2. *num.* 1.

Visitare Ecclesias, & monasteria Militiarum Regni Portugaliae licèt regulariter Ordinarij non possint, possunt tamen visitare Ecclesias ipsis vnitas, ac in eis Vicarios ponere, per Conc. *sess. 7. cap. 7. de reform.* possunt etiam visitare membra, licèt non sint vnita, etiamsi habeant suos visitatores deputatos à Militibus Regni Portugaliae. S. Congr. Conc. teste Sell. *d. cap. 6. num.* 22.

Visitare possunt Episcopi tanquam ordinarij Ecclesias parochiales, aut curatas quouis modo subiectas Militibus S. Ioannis Hierosolymitani in iis, qui pertinent ad curam & exercitium animarum iuxta formam Motus proprij fel. record. Pij V. quibus verbis intelligitur Episcopos visitare posse non solùm Parochos à dictis Militibus deputatos quoad eorum habilitatem ad administranda Sacramēta, eosdémque si inhabiles reperti fuerint posse amouere, sed etiam visitare posse ipsamet Sacramenta, inuestigando si eo decore, & eo in loco quo decet conseruentur, posséque itidem mandare restaurari dictas Ecclesias si eas reperiant minus decentes, & commodas ad dictam administrationem, ac demum alia, quae Sacramentorum administrationi sunt annexa, vtpote paramenta Sacerdotum, quibus in administratione vtatur, baldachinum quod delationi sanctissimi sacramenti Eucharistiae ad infirmos inseruit, & alia similia. S. Congreg. Episcop. & Regul. *in Perusina,* 11. *Ianuarij* 1587.

Visitare potest Episcopus quascunque Ecclesias seculares intra fines suae dioecesis existentes vigore *cap.* 8. *sess. 7. de reformat.* etiamsi ad Regulares pertineant, & ab eis dependeant, dum tamen per seculares eis deseruiatur. Sacr. Congreg. Concil. teste Armendar. *in addit. ad recopil. legum Nauarrae, lib.* 1. *tit.* 6. *de Visitat. l.* 5. §. 2. *num.* 3.

Visitare

Visitare potest Episcopus tanquam Sedis Apost. delegatus Parochialem subiectam Monachis Oliuetanis, & hoc debet exprimere, & Abbas potest condere decreta cumulariuè cum Episcopo, sed quatenus sunt contraria debent prævalere decreta Episcopi. S. Congreg. Conc. *in Veronen.* 29. *Iulij* 1628.

Visitare potest Episcopus non solùm Ecclesiam parochialem vnitam monasterio Ordinis S. Benedicti, cuius cura geritur à Monacho dicti Ordinis, sed etiam Baptisterium, & Tabernaculum vbi asseruatur sanctissimum Eucharistiæ sacramentum in Ecclesia exempta existens. S. Congr. Conc. *in Curien.* 5. *Aprilis* 1631.

Visitare Parochos S. Ioannis Hierosolymitani curam animarum secularium exercentes, tenetur Episcopus tanquam Apost. Sedis delegatus gratis, & absque impensa, & onere Rectorum. S. Congreg. Conc. *in Augustana*, 26. *Iunij* 1627.

Visitare non potest Episcopus sacellum, vel Altare, quod cura caret animarum, & sit membrum Religionis S. Antonij Viennen. S. Congreg. Concil. teste Armendar. *in addit. ad recop. legum Nauarræ, lib.* 1. *tit.* 6. *de Visitat. l.* 5. §. 2. *num.* 70.

Visitare non potest Episcopus Regulares Ecclesias, quibus animarum personarum secularium cura minimè imminet. S. Congreg. Conc. teste Sell. *in selectis canon. c.* 6. *num.* 25.

Visitare non potest Episcopus Altaria, & Capellas in Regularium Ecclesiis, etiam per secularium Confraternitates constructa. S. Congreg. Episcop. & Regul. *in Papien.* 21. *Augusti* 1615. *& in Terraconen.* 22. *Ianuarij* 1616.

Visitare non potest Episcopus Regulares inseruientes de licentia suorum superiorum beneficiis simplicibus, quæ sunt tamen membra monasteriorum, seu Religionis, nec comprehenduntur sub decreto *cap.* 14. *sess.* 7. *de reform.* S. Congreg. Concil. teste Sell. *d. c.* 6. *num.* 28.

Visitare non potest Episcopus ex decreto *c.* 11. *sess.* 25 *de Regularib.* tam Abbatiam, quàm loca sibi subiecta, si Abbatia habet vtramque iurisdictionem, scilicet temporalem, & spiritualem. S. Congr. Conc. *in Theatina*, 7. *Nouembris* 1620.

Visitare non licet Episcopis in vim constitutionis Gregorij XV. de exemptorum priuilegiis Altaria Ecclesiarum Regularium, quibus non incumbit animarum cura personarum secularium, nec loca, vbi in eisdem Ecclesiis asseruatur sanctissimum Eucharistiæ sacramentum, vel vbi confessiones personarum secularium audiuntur. S Congr. Conc. inter impressas *de anno* 1623. *dub.* 1.

Visitare quando possit Capitulum Sede vacante III.

VISITARE potest Capitulum Sede vacante omnia loca, quæ poterat visitare Episcopus. S. Congreg. Concil. *in Pampilonen.* 13. *Aprilis* 1630.

Visitare diœcesim tunc potest Capitulum Sede vacante, quando lapsus est annus à postrema Antistitis visitatione, nec de proximo est Ecclesia de Pastore prouidenda; in ipsa verò visitatione circa famulatum, equitatum, & alia, forma S. Conc. Trid. *cap.* 3. *sess.* 24. *de reformat.* est præcisè obseruanda. S.Congr.Conc. *in Liman.* 10. *Maij* 1629.

Visitare potest diœcesim Capitulum Sede vacante post lapsum annum à die vltimæ visitationis per Episcopum factæ tempore triennij non expectato, licèt dicatur Episcopum consueuisse visitare singulis trienniis. S. Congr. Conc. *in Pampilonen.* 3. *Februarij*, & 10. *Decembris* 1629.

Visitatio, Visitator.

VISITATIONEM Ecclesiæ cathedralis protrahere non potest Episcopus, sed debet continenter prosequi, neque ad extraneos actus diuertere, & quamprimum legitimo impedimento cessante vt eam perficere incumbat. S.Congr.Concil. teste Aldan. *in compendio canon. resolut. lib.* 1. *tit.* 17. *num.* 21.

Visitatione quando fit inquisitio, quæ præparatoria vocatur, non licet Episcopo ad detegenda visitandorum peccata per edicta publica monere homines sub excommunicationis pœna ad reuelandum, neque in ea exigere iuramentum à visitatis. S.Congreg.Conc. teste Piasec. *in praxi Episcop. p.* 1. *c.* 3. *n.* 60.

Visitationem aggrediens Episcopus etiam in præparatoria inquisitione, non potest vti suspectus recusari, nec probatione, vel allegatione suspicionis, quominus pœna extraordinaria, quæ morum correctionem, & emendationem respiciat, visitatos afficere possit impediri. S.Congr.Conc. *sub die* 25. *Maij* 1601. testibus Garc. *de benef. p.* 3. *c.* 2. *n.* 198. Armendar. *in addit. ad recop. legum Nauarræ, lib.* 1. *tit.* 6. *de Visitat. l.* 5. §. 2. *num.* 7. 8. & 34.

Visitatio facienda ab Episcopo potest inchoari ab Ecclesia, quæ sibi

sibi magis placuerit, reseruatis iuribus, & sine præiudicio aliarum Ecclesiarum. Sacr.Congregat.Rit. *in Egitanien.* 10.*Iunij* 1602. *ad* 2.*dub.*

Visitationi, iurisdictioni, & correctioni Episcopi non subsunt castra, in quibus Abbas iurisdictionem Episcopalem, & temporalem in Parochos, & Parochianos exercet. S.Congr. Conc. *in Theatin.* 11. *Septembris* 1621.

Visitationem intra certum, & determinatum tempus non tenetur concludere Episcopus, sed illud debet esse dispositum, & moderatum arbitrio Episcopi. Sacr.Congr.Conc.testibus Aloys.Ricc. *in praxi fori eccles.decis.*717.*in* 1.*edit.* aliàs *resol.*608.*num.*2.*in* 2.*edit.* Armendar. *in addit. ad recop.legum Nauarræ,lib.*1.*tit.*18 *l.*7. *de Episcopis, n.*113. quos cum aliis refero *de officio, & potest. Episcopi, p.*3.*alleg.*73. *num.*39.

Visitatio personarum Capitularium, quæ iuxta canonicas sanctiones, vt *in decreto c.*4.*sess.* 6. dicitur, facienda est, intelligitur iuxta dispositionem iuris communis citra punitionem, & priuationem. S.Congr.Conc.teste Rot. *decis.*328.*part.*2. *diuers.*

Visitatio Capitulorum, & personarum Episcopis concessa est intelliligenda cumulatiuè, non priuatiuè ad Abbates, & Decanos, & alios, quibus ante Concil. competebat ius visitandi, seorsum tamen ab Episcopis. Sacr.Congreg. Conc. testibus Gonzal. *ad reg.*8. *Cancell.*§.2.*proœm.num.*21. Stephan.Gratian. *discept.forens.cap.*154. *num.* 40.

Visitationum generalium in edictis præparatoriis non debet præcipere Episcopus in virtute sanctæ obedientiæ vt populus denunciet ea, quæ correctione, & emendatione digna iudicabit. Sacr. Congregat. Concil. *in Oriolen.* 27. *Martij* 1632. *in resp. ad* 3. vidi originale.

Visitatione generali Episcopus solus sine coniudicibus procedere potest contra Canonicos, eisque pœnam imponere extraordinariam, quæ magis morum emendationem, quàm correctionem respiciat, *ibidem in respons. ad* 4.

Visitatores à Capitulo ex præscriptione, vel priuilegio ius habente visitandi, deputati, debent esse ab Ordinario approbati. S. Congr. Conc.teste Armendar. *in addit. ad recop.legum Nauarræ, lib.*1.*tit.*18. *l.*7. *de Episcopis, num.*100.

Vnio.

Vnio.

VNIO beneficiorum simplicium facta ab Episcopo mensæ Capitulari est nulla, quamuis in Cathedrali, vel Collegiata nullæ sint Præbendæ distinctæ, sed dumtaxat massa communis Capituli, cuius prouentus omnes his tantùm, qui statutis horis interfuerunt, distribuuntur. S.Congr.Conc.*sub die 5.February* 1601.

Vniones perpetuæ per subreptionem obtentæ à quadraginta annis factæ à die publicationis Conc.Trid. computandis, ab Ordinariis possunt examinari, & irritæ declarari. S.Congr.Conc.teste Aldan. *in compendio canon.resolut.lib.3.tit.21.num.3.*

Vniones fieri possunt in distributionibus quotidianis, vbi illæ tenues sunt, ac etiam Præbendæ tenues, secus si non essent tenues, quia hoc casu tenuitati distributionum succurri potest remedio *cap. 1. sess.*21. idem licet quando nullæ sunt distributiones, & Præbendæ tenues, vel è contra. S.Congreg.Conc.teste Garc. *de benefic.part.*12. *cap.*2.*num.*171.

Vnio facta ab Episcopo mensæ Capitulari de quibusdam beneficiis simplicibus vigore Conc.*sess.*24.*c.*15.*de reform.* est nulla, quia Concilium non dat facultatem vniendi mensæ Capitulari, sed tenuibus præbendis singulorum Capitularium. S. Congr. Conc. teste Gonzal. *ad resp.*8.*Cancell.glos.*37.*num.*25.

Vnio Parochialis non solùm est prohibita per decretum Conc.*sess.*24. *c.*13. *de reform.* sed neque aliqua pars earum fructuum vniri potest. S.Congr.Conc.teste Garc. *de benefic.p.*12.*c.*2.*num.*87.

Vniones legitimè factæ sortiri debent effectum, non tantùm cùm vnita beneficia vacare contigerit per obitum, sed etiam per resignationem, eáque de re poterit Episcopus Datarium docere. S. Congreg.Conc.teste Garc. *de benefic.p.*11.*c.*4.*n.*35.

Vniones beneficiorum reseruatorum validæ sunt, modò factæ fuerint ante ipsorum vacationem, seruata forma à Conc. Trid. præscripta. S.Congr.Conc.teste Garc. *de benef.p.*12.*c.*2.*n.*102.

Vniones de beneficiis reseruatis si reperiantur factæ post vacationem nullæ sunt, & prouisi à Sede Apost. mitti debent in possessionem. S.Congr.Conc.teste Garc.*d.num.*102.

Vnio duarum Confraternitatum sanctissimi nominis Dei, & sanctissimi Sacramenti Terræ Capitonis Narnien.diœcesis facta in visitatione sine causa, & absque auctoritate à Vicario generali Episcopi Narnien.

Narnien. nulla declaratur à S.Congr. Rit. *in Narnien. Capitonis*, 24. *Ianuarij* 1615.

Vnio facta ſeminatio,&c. vide in verbo *Seminarium*.

Votum.

VOTA in electione Abbatiſſarum, vel alterius Superiorisſæ poſſunt per Epiſcopum vnà cum Vicario, vel alio viro aſſumpto oretenus accipi. S.Congr.Concil. teſtibus Galet. *in magarita caſuum conſcient.verbo Abbatiſſa*, Garc.*de benefic.part.5.cap.4.num.*189. Caſtellin.*de elect.c.4.num.4 & c.5.num.*28.

Votum deciſiuum in Synodo diœceſana habet ſolus Epiſcopus, & ſoli Epiſcopi in Synodo Prouinciali. Canonici verò illud non habent in Synodo niſi in caſibus à iure expreſſis, vel ex priuilegio, aut conſuetudine, & tunc computantur pro vno voto tantùm, ſcilicet Capituli. S.Congr.Conc.*ſub die* 13.*Ianuarij* 1594.

Votum in abſoluendo, vel condemnando adminiſtratores piorum locorum habet Ordinarius ſicut cæteri deputati,& eius votum debet numerari cum aliis,ita vt maior pars votorum abſoluat,aut condemnet. S.Congr.Conc.teſte Armendar. *in addit.ad recop.legum Nauarræ,lib.*1.*tit.*18.*l.*7.*de Epiſcopis num.*79.*verſ.item Ordinarium, & lib.*4. *tit.*29.*l.*2.§.1.*de Hoſpitalib.num.*10.

Votum factum contra formam rubricarum Breuiarij non valet. Sacr. Congr.Rit. *in Tiraſſonen.*9.*May* 1606.

Vox.

VOCEM conſultiuam in Conciliis Prouincialibus dumtaxat habent Abbates, Commendatarij, & Capitulorum deputati, procuratores verò Epiſcoporum poſſunt ſi Concilio Prouinciali placuerit,& deciſiuam habere. S.Congr.Conc.teſte Piaſec. *in praxi Epiſcop.part.*2.*c.*2.*num.*3.*ad* 5.

Vocem in Capitulo non habet Epiſcopus. S.Congr.Conc.teſtibus Armendar. *in addit. ad recopil. legum Nauarræ, lib.*1.*tit.*18.*l.*7. *de Epiſcopis num.*84.Hieron.Venero *in examine Epiſcop.lib.*4.*c.*29.*num.*42.

Vocem in Capitulo aliquo pacto acquirere,ſeu præſcribere non poteſt Canonicus donec in Sacris fuerit conſtitutus.S.Congr.Conc.*ſub die* 20.*Aprilis* 1602.teſte metipſo *in tract.de canon.cap.*37.*n.*6.

Vocem in Capitulo habet diſpenſatus à Papa circa ætatem pro obti-

nendo Canonicatum in Cathedrali. S.Congr.Conc. *in Reatina*, 10. *Iulij* 1627. & *in Montis Politiani*, 13. *Ianuarij* 1629. & *in Sancti Miniati* 15. *Septembris* 1629. refero ego ipse *d. tract. de canonic. cap.* 37. *num.* 23. vbi intelligo procedere ex ampla forma dispensationis extendentis etiam ad habendam vocem.

S. Vrsula.

S. VRSVLÆ Officium duplex conceditur pro Ecclesia Caietana à S.Congr.Rit. *in Caietana*, 19. *Martij* 1611. Et pro Monialibus S.Vrsulæ Bononien. Ead. S.Congr. *in Bononien.* 2. *Martij* 1613.

Vsurpatio iurispatronatus.

VSVRPATIO iurispatronatus non præsumitur si non tota Vniuersitas, sed certa pars illius prætenderet iuspatronatus. Sacr. Congr.Conc. teste Gonzal. *ad reg.* 8. *Cancell. gloss.* 18. *n.* 69.

Vsurpatio iurispatronatus non præsumitur in Abbate iurisdictionem temporalem habente. S.Congr.Conc. *in Sublacen.* 12. *Septembris* 1621. cuius meminit Rot. *in Papien. iurispatronatus*, 28. *Iunij* 1630. *coram R. P. D. meo Pirouano.*

Vsurpatio iurispatronatus præsumitur in omnibus dominis ciuitatum, castrorum, aut locorum, Ducibus, Marchionibus, Comitibus Baronibus, & aliis quibuscumque dominis perpetuam iurisdictionem habentibus. S.Congr.Conc. teste Gonzal. *d. gloss.* 18. *num.* 66.

Vsurpatio iurispatronatus præsumitur in habentibus iurisdictionem temporalem in loco Parochialis, nulla habita ratione æqualis, seu maioris potentiæ Episcopi. S.Congr. Conc. teste Rot. *in Iacen. Parochialis*, 27 *Iunij* 1603. *coram Card. Pamphilio sen.*

Vide in verbo *Iuspatronatus.*

Vsus.

VSVS semel introductus iuxta regulas libri Cæremonialis seruandus est. S.Congr.Rit. *in Messanen.* 8 *Iulij* 1602.

Vsus & Ritus Breuiarij Romani semel introductus in Ecclesia, quæ habebat particulare Breuiarium, continuandus est, nec licet redire

ad

ad vſum Breuiarij antiqui. S.Congreg. Rit. *in Tullen. ſeu nullius*, 15. *Martij* 1608.

Vſus ſemel introductus & receptus in Eccleſia cathedrali celebrandi feſtum ſolemniter de aliquo Sancto tanquam de Patrono continuandus eſt, licèt non ſit de antiquis Patronis Eccleſiæ, vel in Breuiario de eo non fiat Officium duplex. S.Congr.Rit. *in Sempronien.* 15. *Martij* 1608.

Vſus celebrandi Miſſas ſemel receptus, & introductus ſeruandus eſt, non obſtante quocumque contrario ordine. S. Congr.Rit. *in Montis Serrati, ſeu nullius prouinciæ Tarraconen.* 10. *Maij* 1608.

Vſus, ſiue ſolitum introductum à prima erectione Eccleſiæ cathedralis circa obſequium præſtandum Epiſcopo ad Eccleſiam venienti, ſeruandus eſt. S.Congr.Rit. *in Ripana*, 30. *Ianuarij* 1610.

Vſus cappæ laneæ violaceæ Archipresbytero, & Almutiarum Canonicis Eccleſiæ collegiatæ S. Thomæ Terræ Amani Mediolanen. conceditur, ſicut habent Præpoſiti & Canonici aliarum ſimilium Eccleſiarum in eadem ciuitate. Sacr. Congr. Rit. *in Mediolanen.* 16. *Iunij* 1605.

Vſum cappæ & Rochetti concedi poſſe Canonicis Eccleſiæ Nolanæ, cenſuit S.Congr.Rit. *in Nolana*, 28. *Aprilis* 1607.

Vſum Mozzettæ concedi poſſe Abbati Montis Virginis in loco tantùm ſuæ iuriſdictionis, cenſuit S. Congr. Rit. *in Montis Virginis*, 9. *Maij* 1609.

Vſus Mitræ, & Baculi, vide in verbo *Mitræ, & Baculi vſus.*

Vxor.

VXor præmortua non electa ſepultura, ſi maritus habet proprium ſepulchrum, in ipſo etiam tumulari debet, quamuis extra limites Parochiæ vbi mortua eſt. S.Congreg. Rit. *in Senogallien.* 15. *Ianuarij* 1633.

FINIS. LAVS DEO.